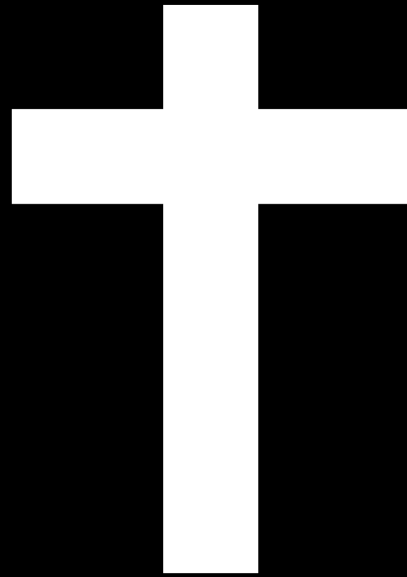

Dibabawon Manobo texts

Manobo, Dibabawon: Dibabawon Manobo texts New Testament

Dibabawon Manobo texts

Manobo, Dibabawon: Dibabawon Manobo texts New Testament

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dibabawon Manobo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
834eff58-f3b4-591b-958a-6c68792c8c3d

Contents

Mateo	1
Marcos	61
Lucas	96
Juan	154
Mgo Hininang	200
Taga-Ruma	257
1 Taga-Kurintu	285
2 Taga-Kurintu	311
Taga-Galasiya	328
Taga-Ipisu	338
Taga-Pilipus	347
Taga-Kulusas	353
1 Taga-Tisalunika	359
2 Taga-Tisalunika	364
1 Timoteo	367
2 Timoteo	374
Titus	379
Filemon	382
Hibriyu	384
Santiago	404
1 Pedro	411
2 Pedro	418
1 Juan	422
2 Juan	429
3 Juan	430
Judas	431
Sikan Impa-ahà ki Juan	434

Madoyow no Tutuwanon Bahin ki Jesu-Kristu Agad-agad ki Mateo

¹ Na kani so-idi to ogkama-anan to mgo ngadan to ka-aw-apu-an no piglikatan ni Jesu-Kristu no sugpù ni David no sugpù gayod ni Abraham.

² Na si Abraham, amoy ni Isaac. Na gayod si Isaac, amoy ni Jacob. Aw si Jacob, amoy ni Huda aw mgo kasu-unan din. ³ Na si Huda, amoy ni Paris aw ni Sara. Si Tamar to inoy dan. Na si Paris, amoy ni Isrum. Na si Isrum, amoy ni Aram. ⁴ Na si Aram, amoy ni Aminadab. Na si Aminadab, amoy ni Nason. Aw si Nason, amoy ni Salmun. ⁵ Na si Salmun, amoy ni Bus, si Rahab to inoy din. Na si Bus, amoy ni Ubid, si Rut to inoy din. Na si Ubid, amoy ni Jesse. ⁶ Na si Jesse, amoy to harì no si David.

Na si David, amoy ni Solomon. Na to inoy din, asawa tugdow ni Urias. ⁷ Na si Solomon, amoy ni Rubuwam. Na si Rubuwam, amoy ni Abias. Na si Abias, amoy ni Asa. ⁸ Na si Asa, amoy ni Husapat. Na si Husapat, amoy ni Huram. Na si Huram, amoy ni Usias. ⁹ Na si Usias, amoy ni Hutam. Na si Hutam, amoy ni Akas. Na si Akas, amoy ni Isikiyas. ¹⁰ Na si Isikiyas, amoy ni Manasis. Na si Manasis, amoy ni Amun. Na si Amun, amoy ni Josias. ¹¹ Na si Josias, amoy ni Hikuniyas aw amoy dà to mgo su-un din todun no timpu pad to pagpagawang to mgo Isrili no mgo otow to kandan banwa aw kadaa on kandan katibò diyà to Babiluniya no madiyù on no banwa.

¹² Na pagkadaa to mgo Isrili diyà to Babiluniya, si Hikuniyas nakapan-ganak ki Salatiyil. Na si Salatiyil, amoy ni Surubabil. ¹³ Na si Surubabil, amoy ni Abiyud. Na si Abiyud, amoy ni Iliyakim. Na si Iliyakim, amoy ni Asur. ¹⁴ Na si Asur, amoy ni Saduk. Na si Saduk, amoy ni Akim. Na si Akim, amoy ni Iliyud. ¹⁵ Na si Iliyud, amoy ni Eleasar. Na si Eleasar, amoy ni Matan. Na si Matan, amoy ni Jacob. ¹⁶ Na si Jacob, amoy ni Jose no bana ni Maria no inoy ni Jesu-Kristu no nahingadanan to Imananan to Ka-otawan.

¹⁷ Na-aboy on nasinumpow to kasinugpu-an ni Abraham hantod to sampuù tag upat no ka-sumpow to pigbukladan no pagka-otow ni David. Na-aboy on mandà nasinumpow to kasinugpu-an ni David hantod to sampuù tag upat no ka-sumpow to pigbukladan no pagkadaa to mgo Isrili diyà to Babiluniya aw kalobon. Likat mandà to pagkadaa to mgo Isrili diyà to Babiluniya, na-aboy on nasinumpow to kasinugpu-an dan mandà to sampuù tag upat no ka-sumpow to pigbukladan no pagka-otow ni Jesus no pighingadanan to Kristu su kandin to ogkahimu no Imananan to Ka-otawan.

¹⁸ Na diyà ta pad mandà to tutuwanon to pagka-otow on ni Jesus. Si Maria no inoy ni Jesus no asawahon ni Jose, wadà pad katu-un to bana din no si Jose, di tahan on natagahan to si Maria, nigkabodos on to pigpamulingan no likat to Ispiritu Santu. ¹⁹ No pagkama-an ni Jose to kabodos on kandin, konad kandin podon ogpadayong to pagtu-un to asawahon din su ma-unug-unugon kandin no otow to kasugu-an likat ki Moises bahin to pag-a-asawa. Pigdomdom ni Jose to og-oyow on podon kandin kan no pangasawahanan din ki Maria. Di si Jose, konà no ogkaliyag to mahan-ing no otow to ogpakadinog to ogkasukunan su dagow si Maria, mapasikawan to kahan-ingan. ²⁰ No pagkatibuus on to

domdom din to og-oyow on iyan podon kandin to pangasawahanan din ki Maria, nalipodong kandin. Paglipodong din moydu-on diwata no impakita kandin to Diyus pinabayà to taga-inop din aw pagbaawi kandin no nig-iling to “Jose no sugpù ni David, konà nu ogduwa-duwahon to ginhawa nu bahin to pagponga nu to pangasawahanan nu su sikan no buyag, wadà aang-aang nakaluming pad, su sikan ingkabodos din, impamuling sikan no niglikat to Ispiritu Santu. ²¹ Iyan ig-anak din to lukos, aw ikow no amoy-amoy, oghingadanan nu kandin ki Jesus su ogkatùtu-u to kalitukan to ngadan din to iyu no inikagihan no ogpakalipwas kandin to mgo saà to sakup din.”

²² Na sikan tibò nadoog-doogan ni Jose aw ni Maria no awos matuman to intag-an natodu-on to maglilikwaday to Diyus no lagsoban. ²³ Na so-idi to intag-an no pig-iling to “Indanan now su og-anak to songo daga no wadà pad kalumingi aw ig-anak din to lukos no oghingadanan ki Imanuel” (no iyan kalitukan to “Nakasood ita to Diyus”).

²⁴ Dayun nakagimata si Jose aw tumana din to kagi to diwata. Na nigpadayong kandin to pagpudut to asawahon din ²⁵ di monang nighidani kandan no ing-anak pad to batà no pigpamulingan no panganoy ni Maria no pighingadanan ni Jose ki Jesus.

2

¹ Na diyà i-anak si Jesus to lunsud to Bitlihim no prubinsiya to Hudiya todou-on timpu to pagharì ni Hirudis. Pagka-anak ki Jesus nigsilat to bayà no bitu-on diyà dapit to silatan. Na moydu-on mgo otow no manilatan no nangkama-an to kadodoog to mgo bitu-on no nig-indan to pagsilat kan bayà no bitu-on. Pagkakita dan, nighipanow on kandan no ogtu-ud diyà to nalongodan to pigbandogan kan no bitu-on su pigma-an kandan to Diyus to sikan no bandog to innangon kandan dow ando-i ig-anak to hari to mgo Hudiyu no mgo otow. Na nigdatong kandan diyà to Hirusalim no lunsud no pig-ugpa-an ni Hari Hirudis no madani dà to oot to Bitlihim no lunsud. Pagdatong dan, namangusip-usip kandan to mgo ka-otawan to ² “Dow ando-i buwa to batà no bayà na-otow no ogkahimu no hari to mgo ka-Hudiyuhan. To ing-andini noy su ogpanutuwon noy todou-on no batà su diyà noy ka-unug to pagsilatan to bitu-on no iyan nakahindù kanami diyà to pig-anakan kandin aw ogtahud koy podon todou-on no batà no ogkahimu no hari to mgo ka-Hudiyuhan.” ³ Na nigtangkap to nawnangonon bahin to tu-ud dan. No pagkadinog ni Hari Hirudis to moydu-on kun duma no ogkahimu no hari du-on kan no banwa, konad no pagkapook-pook din aw tibò no taga-lunsud diyà to Hirusalim su nahadok kandan ko og-abut to samuk. ⁴ Dayun impatawag to hari to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw kan nangkama-an to mgo kasulatan dan su awos pangintagahan din podon dow ando-i to ig-anak si Kristu no Imananan to Ka-otawan no intag-an to mgo lagsoban. Pagkatibò dan nig-usip to hari to “Dow ando-i buwa to ig-anak si Kristu no iyan Imananan to Ka-otawan no ogsakup itanow agad-agad to kasulatan.” ⁵ Nig-ikagi kandan to “Bitlihim no lunsud to og-anakan, kani dà so-idi prubinsiya to Hudiya su impatag-an man no impasulat to Diyus to lagsoban din no pig-iling to ⁶ ‘Ikow no Bitlihim no lunsud, to mgo punu-an to mgo Hudiyu, nahimu ka dan no kamatu-udan no lunsud diyà to prubinsiya to Hudiya su agad malig-ot ka dà, di ikow on to oglikatan to magsasakup to pigsakupan ku no mgo ka-Isrilihan.’ ”

⁷ Na pagkama-an ni Hari Hirudis dow ando-i to oglikatan to Imananan to Ka-otawan, pigpatawagan din todon nangkama-an no mgo otow no mgo manilatan su ogkongongan din og-usipon kandan dow kagan-u dan lagboy kakita-i to pagsilat kan no bitu-on. ⁸ Pagkama-an lagboy to hari, pigpa-andiyà din kandan to Bitlihim aw ikagihi din to “Ogpanganapon now todon no batà. Ko makita-àn now on, tagahon a now su og-ahà a su ogtahudan ku podon gayod kandin.” ⁹⁻¹⁰ Pagkadinog dan to kagi to hari, nighipanow on kan mgo manilatan aw tinakin nigsilat mandà kan bitu-on no angod dà ton paglikat dan. Pagkakita dan to bitu-on, konad no pagtukhow dan, aw nig-isog-isog kan bitu-on no nigpadoog diyà to kaylu dan aw iyan unug-unuga dan to pigbandogan to bitu-on hantod to nigdatong diyà to topad to pig-ugpa-an to batà aw sigkon to pagka-isog-isog. ¹¹ Pagdatong dan, namanponhik kandan aw kakita dan to batà aw si Maria no inoy din. Namanluhud kandan aw tahud-tahuda dan to batà. Dayun pig-ukbahan dan gayod to kinaban-kaban aw butbuta to bobogoy dan to batà no buwawan aw palina no mahal aw mgo pahomut.

¹² Na pagkalipodong kan nangkama-an no mgo manilatan no mgo otow, pigpataga-inop kandan to Diyus to konà ogpa-uli-on diyà to hari. Kaling man nighipanow on kandan no nig-uli di wadad sudsud to imbayà dan no tahan.

¹³ Na si Jose no nali-usan to mgo manilatan, moydu-on diwata no impakita mandà kandin to Diyus no pinabayà to taga-inop. Nig-ikagi to diwata to “Bangun kad aw hipanow kow on si Maria aw batà din diyà to Ihiptu no banwa aw pakamonang kow du-on hantod to ogkatugutan ku iyu to og-uli dini su ogpanganapon kow ni Hirudis su awos mahimatayan din podon kan batà!” ¹⁴⁻¹⁵ Na nakabangun si Jose to madukilom pad aw makahipanow kandan si Maria aw batà din diyà to Ihiptu aw du-on ugpa kandan kotob to pagkamatoy ni Hari Hirudis. To inlaguy dan du-on su awos matuman to impanangon to Diyus to lagsoban din no maglilikwaday no pig-iling to “Pigpatawagan kud on to Anak ku no pigpapa-uli ku su pigpahipanow kud on diyà to Ihiptu.”

¹⁶ Pagkama-an ni Hirudis to pig-iyani-iyanan kandin to mgo manilatan no mgo otow, konad no pagkalangot din. Dayun pigsugù din to mgo sundau din to ogpahimatayan to tibò no mgo batà no lukos diyà to Bitlihim aw mgo kalongodan kotob kan og-idad on to daduwa no tu-ig aw sikan agad konà pad og-abut to daduwa no tu-ig agad-agad to tugdow no pagsilat kan bayà no bitu-on no innangon kandin kan mgo manilatan no mgo otow.

¹⁷ Sikan to ingkatuman to intag-an ni Jeremias no lagsoban to Diyus no maglilikwaday no pig-iling din to ¹⁸ “Ogkadinog diyà to Rama to pagsisinogow aw daugmatoy su pigsinogawan ni Raquel to mgo batà din. Konà kandin ogkasapadan su tibò to batà din, nangkamatoy.”

¹⁹ Na pagkaugoy-lugoy namatoy on si Hari Hirudis. Pagkamatoy to hari, si Jose, impakita kandin mandà to diwata no likat to Diyus no pinabayà to taga-inop din no kandan, diyà pad to Ihiptu. ²⁰ Nig-ikagi to diwata to “Bangun kad on aw uli kow on si Maria aw batà din diyà to ka-Isrilihan su namatoy on ton oghimatoy podon sikan no batà.” ²¹ Kandan si Jose, namanbangun aw uli diyà to ka-Isrilihan.

²² Na pagkamatoy ni Hari Hirudis, si Arkilaw no anak din nakasukoli mandà to paghari diyà to Hudiya no banwa. Pagkama-an ni Jose to nahari on to anak ni Hirudis diyà to Hudiya, nahadok mandà kandin to ogpakamonang du-on. Na inabut mandà kandin to tugun no pinabayà to

taga-inop din to ogpapadayongon kandin diyà to Galiliya no banwa. ²³ Du-on pakamonang kandan diyà to Nasarit no lunsud. Iyan inhalin dan diyà to Nasarit su awos matumanan si Jesus to na-ikagi to lagsoban to Diyus no maglilikwaday no pig-iling to “Oghingadanan kandin to taga-Nasarit puli.” Na kandan si Jose, naman-ugpà diyà to Nasarit aw du-on tulin si Jesus.

3

¹ Na diyà ta pad to bugti no tutuwanon. Pagkabayà to pila on no tu-ig, si Juan no Magbobonyagay, niglogwà diyà to kahanongan no banwa aw du-on ugpa kandin no nasakup to prubinsiya to Hudiya. Na nigpangudlin kandin to mgo ka-otawan to ² “Og-oyowan now on to katahani now no bugti su konà no maugoy ogkatuman to pagsakup ita to Diyus!” ³ Na si Isaias no lagsoban to Diyus natodu-on, intag-an din tahan bahin to ki Juan no kabahinan su nig-iling kandin to “Diyà to kahanongan no banwa moydu-on nigpangudlin to ma-agbot lagboy no nig-iling to ‘Oghina-atan now to daan to Magbobo-ot ta. Ogtul-idon now to igbayà din!’ ”

⁴ Na to kabotang ni Juan diyà to kahanongan, tongop dà iyan puli su iyan dà pinangabò din ubag to hinaboan no bubuu to buhi no pighingadanan to kamilyu aw pigpamagkos din to kubaa puli ubag aw iyan dà pagko-on din to tangas aw dogà. ⁵ Dì nadudugukan si Juan to ka-otawan no nigmutmut to Hirusalim aw duma pad no kalunsudan diyà to pigsilugan to Hurdan no wohig no ogpaminog to pagpangudlin din. ⁶ Pagdinog to ka-otawan to pagpangudlin ni Juan, namantuman kandan aw naman-abin kandan to saà dan aw pamabonyag gayod kandan du-on.

⁷ Mahan-ing gayod no mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiya no nakalikat to panon to Parisiyu aw panon to Sadusiyu no puli kandan namanpabonyag ki Juan. Dì nig-ikagi si Juan to “Iyu tibò no mgo otow, iyan na-angodan now to uwod su puli kow malaguy-laguyon to kahadokanan. Nokoy man no puli kow ogpapatiwoy to kaboù to Diyus to mahudi no adow dì wadà kow sosoo to katahani now no bugti aw oyowi. ⁸ Na ko lagboy tùtu-u to pagpasakup now to impang-anad ku bahin to pagsosoo now to paghimu now no bugti, igpatu-u now no igpabayà to pag-oyow now aw oghimuhon now gayod to madoyow awos igkapatu-u lagboy to pagpasakup now aw katotopong to hinang now aw pagpasakup now. Konà kow ogpadinog to balibad to pagpatu-u now to pagpasakup now. ⁹ Konà kow gayod oglangub og-ikagi to ‘Agad on man, konà koy ogpakapatu-u to kanami pagpasakup su konà kinow man ogkabou-an to Diyus su itanow tibò, sugpù kinow dà man tibò ni Abraham no mgo Hudiya no mgo otow aw impanahad iyan to Diyus diyà ki Abraham to ogpanalanginan din to kasinugpu-an tibò ni Abraham.’ Dì,” kagi ni Juan, “ognangonan ku iyu to si Abraham, konà ogkapook to kasinugpu-an no ogpanalanginan to Diyus su to Diyus, ogpakabauy kandin so-idi no mgo kabatuhan no ogkahimu no kasinugpu-an ni Abraham no ogka-uyunan to Diyus agad Hudiya aw bugti no banwa no piglikatan dan. ¹⁰ Na tibò no kayu no konà ogbogas to madoyow, ogpoodon aw dap-uga aw padokoti to kayu, aw kunto-on imomo-ot on podon to ogpupukon iyan du-on to punu-an.

¹¹ “Na kanak, ogmatu-udon kud to pagpasakup now to kanak impang-anad bahin to pag-oyow now to katahani now no bugti no igpabayà to pagbonyag kud iyu to wohig. Dì moydu-on otow no ogpakasukoli pad hognà kanak no oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kanak, igatang podon ogpabatà-batà a kandin. Dì konà a su oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kandin gayod, ogmatu-udon

din to pagpasakup now to kandin igpang-anad no igpabayà to ogbonyagan kow to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy. Aw kalisodan gayod no iyan ogka-angodan to logdog no og-abut iyu to igmatu-ud su sikan to ig-anti dow tùtu-u to pagpasakup now kandin. ¹² Na to ogpakasukoli kanak, imomo-ot din oglinisan to gi-okanan su oghimunon din to tipaoy aw ibotang diyà to botanganan. Dì to uhut, ogsangabon to kayu no wadà kaposokanan.”

¹³ Na ki Jesus on mandà no tutuwanon to og-uli-on tad. Kandin no wadà pad sood to katondanan din, niglikat on to Galiliya aw diyà to Hurdan no wohig to ogpadoog su awos ogpabonyag kandin ki Juan. ¹⁴ Dì nigbalibad podon si Juan aw maka-ikagi to “Nokoy man no ogpabonyag ka man kanak. Ikow podon nasì to ogbonyag kanak!” ¹⁵ Dì nigtabak si Jesus to “Ikow to ogpabonyagon ku nasì kanak su sikan to ogkatuman ta no igpahimu ita to Diyus.” Dayun nig-uyun si Juan aw bonyagi din.

¹⁶ Pagkatapusi ni Jesus to bonyag, niggamat kandin to pangpang aw tinakin nakadongan to natau-angan to langit aw kakita-i to nigbunsud to Ispiritu Santu no iyan na-angodan to salapati aw du-on taphun ki Jesus. ¹⁷ Nadinog to kagi likat to langit no na-iling to “Sikan to Anak ku no nalogonan ku lagboy no naliyagan kud lagboy.”

4

¹ Pagbunsud to Ispiritu Santu, nig-allad kandin ki Jesus diyà to kahanongan no banwa awos mapanogkadan kandin ni Satanas to pa-antihan dow makaboos si Jesus to kabogbogan no likat to Ispiritu Santu dow puli iyan lawa din dà to ogbuligan din. ² No nakap-atan no adow si Jesus diyà to kahanongan no banwa no wadà ko-on-ko-on, niglotoy kandin lagboy. ³ Ton du-on pad si Jesus no niglotoy kandin, pigduguk kandin ni Satanas aw iling to “Na, ko ikow iyan to Anak to Diyus, ogbauyon nu so-idi no mgo batu no ogkako-on no paan.” ⁴ Nakatabak si Jesus to “Nasulat on no pig-iling to ‘Konà no ogkako-on dà to igkabuhì to otow. Dì igkabuhì gayod to tibò no kagi to Diyus.’ ”

⁵ Na pigdaa si Jesus ni Satanas diyà to Hirusalim no pigdangonan to labow no simbahan aw papukhuya kandin diyà to kinatunguyan to simbahan. ⁶ Na nig-ikagi si Satanas to “Ko ikow man iyan to Anak to Diyus, na patayab ka kun diyà to pasak dow wadà man oghalanan nu su nasulat man diyà to mgo kasulatan no pig-iling to ‘Ogsugu-on to Diyus to mgo diwata din to ogpabantayon din ikow. Ogpa-apnayon ikow to mgo diwata din ko makalapdos ka to batu, no ikow, konà ka ogka-amonu.’ ” ⁷ Nakatabak si Jesus to “Nasulat on gayod to ‘Konà nu ogpanogkadan to Diyus no Magbobo-ot nu to pa-antihan.’ ”

⁸ Na pigdaa mandà si Jesus ni Satanas diyà to puputukan to untud. To songo pagpiloc dà impakita kandin ni Satanas to tibò no banwa no pig-ugpa-an to mgo pigsakupan tibò dini to babow to kalibutan aw sikan kandan ogkapanggadan aw gayod sikan kandan mgo kaboongan. ⁹ Kagi ni Satanas to “Ahà ka suyà mgo pigsakupan dini to babow. Tibò on ikow di puli ka luhud dini kanak aw ampù ka kanak su ogbogayan ku gayod ikow sikan.” ¹⁰ Nakatabak si Jesus to “Gawang kad on Satanas, su nasulat on no pig-iling to ‘Iyan dà ogka-ampu-an nu to Diyus no Magbobo-ot nu aw kandin dà to ogkatuman nu.’ ”

¹¹ Na kandin, pig-oyowan ni Satanas aw tinakin nakasukoli to mgo diwata likat to Diyus aw alaga-i dan si Jesus.

¹² Na si Juan no Magbobonyagay, napirisu kandin. Pagkama-an ni Jesus to napirisu si Juan, nighipanow on kandin padoog diyà to prubinsiya to Galiliya ¹³ di wadà paugoy du-on to Nasarit no lunsud din. Nigpadayong nasi kandin diyà to Kapirna-um no lunsud no madani to dagat to Galiliya aw du-on kandin pakamonang kan pag-ootan to Sabulun aw Niptali no diyà dihipag to Hurdan no wohig. ¹⁴ Iyan inhalin ni Jesus du-on su awos matuman on to tag-an ni Isaias no lagsoban to Diyus no pig-iling to ¹⁵ “Mgo taga-Sabulun aw mgo taga-Niptali diyà to Galiliya no banwa to mgo natabagan no mgo otow no diyà dihipag to Hurdan no madani to dagat no ma-aslag pad, ¹⁶ sikan no mgo otow, namaka-ugpà dà diyà to kadigloman su wadà nama-anan dan. Di kandan, ogkakita-an dan to lanyag no ogpandalipaak. Sikan nadigloman to pagka-ugpà dan no ogpakamatayon, ogkatang-awan dà nasi!” ¹⁷ Na kan no pagdatong ni Jesus diyà to Kapirna-um, pigpunu-an din to pagpangudlin to ka-otawan no nig-iling to “Sosoo kow to katahani now aw oyowi su madaas on to pagsakup to Diyus ita!”

¹⁸ Na nigladgad on si Jesus diyà to boyboy to dagat to Galiliya aw kakita-i din to daduwa no ka-otow no nigpatahadi no iyan ngadan to kakoy si Simon no pighingadanan gayod ki Pedro. Iyan ngadan to hadi si Andres. Namantuntun kandan to pukut su sikan to nama-anan dan no kandan pagpanapi. ¹⁹ Nig-ikagi si Jesus to “Lagi, ko pumasakup kow kanak, ogkasakup ku gayod iyu aw ogpakahimun kow to mgo otow awos masakup ku gayod kandan. Konad on no isdà to ogsakupon now, di mgo otow to ogpapasakupon now dini kanak.” ²⁰ Dayun pig-oyowan dan to pukut aw duma kandan ki Jesus.

²¹ Na pag-u-ugsud ni Jesus nakita-an din mandà to songo nigpatahadi gayod aw du-on gayod to amoy dan. Iyan ngadan to kakoy si Santiago. Iyan ngadan to hadi si Juan. Iyan ngadan to amoy dan si Sibidiyu. Namandowdoyow kandan to pukut du-on to bautu. Na pigtawag ni Jesus kan nigpatahadi awos pumasakup du-on kandin. ²² Dayun pig-oyowan dan to amoy dan diyà to bautu aw duma kandan ki Jesus.

²³ Dayun namanlibod kandan si Jesus to mgo simbahan du-on to prubinsiya to Galiliya aw ipang-anad din to Madoyow no Tutuwanon to pagsakup to Diyus, aw kangkadoyow ni Jesus to mgo nangkasakit tibò. ²⁴ Tibò pigtangkapan to kabantug din diyà to Siriya no banwa. Kaling man pigpandaa dan diyà ki Jesus to mgo nangkasakit no pig-abuy aw kan ogbatì to ogkawaas to lawa aw kan mgo otow no pigpansoodan to busow. Tibò din nangka-uli-an. ²⁵ Kaling man mahan-ing to ka-otawan no nigdumduma kandin likat to Galiliya, Dikapulis, Hirusalim, Hudiya, aw diyà pad dihipag to Hurdan no wohig.

5

¹ To mgo ka-otawan no nangkahimun diyà to patag no namantagad ki Jesus, nakita-an din kandan no namanduguk du-on kandin. Dayun niggomow-gomow si Jesus to untud di madani dà aw namanlibong to mgo pangabaga din. ² Nig-ingkud si Jesus no ogpang-anad su tahan din ko ogpang-anad. Ogdadinogan dà gayod to kagi din to mgo ka-otawan no nangkahimun. No nigpang-anad si Jesus nig-iling kandin to:

³ “To otow no og-abin to kandin, makasasaà, ogkaliyag su ogpakasood kandin to pigsakupan to Diyus.

- ⁴ To otow no naduyong-ot kunto-on su kandin, makasasaà, ogkaliyag gayod su ogkapadaoyag dà to Diyus.
- ⁵ To otow no danu-an, ogkaliyag gayod su ogpakatu-un kandin so-idi kalibutan to mahudi no adow.
- ⁶ Ogkaliyag gayod tootow no ogpa-aag-aagon din to pagbo-ot to Diyus no ogpakatuwadong to ginhawa su ogkatuwadong man iyan.
- ⁷ To otow no makawka-aton to kasing-otow din, ogkaliyag gayod su ogkatan man kandin to Diyus.
- ⁸ To otow no natibuus to ginhawa din du-on to Diyus, ogkaliyag kandin su ogpakakita kandin to Diyus to mahudi no adow.
- ⁹ To otow no matihusoy to mgo samuk, ogkaliyag gayod su kandin, ogkahingadanan to sugpù to Diyus.
- ¹⁰ To otow no ogkapahadatan to duma su kandin, nigtuman to pagbo-ot kandin to Diyus, ogkaliyag kandin su ogpakatu-un to pigsakupan to Diyus to mahudi no adow.
- ¹¹ Ogkaliyag kow gayod ko panamas-tamasan kow aw ka-uwang-uwangi kow aw ogbotang-botangan kow su iyu, sakup ku man tibò.
- ¹² Ogkaliyag kow aw tukhow kow su dakoo to igbaos iyu no panalangin no namakabotang on diyà to langit. Sikan pag-uwang-uwang iyu, angod dà to pag-uwang-uwang to mgo otow diyà to mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on aw madoyow to igbaos kandan to Diyus.”

¹³ “Na dini to babow to kalibutan, iyu no mgo sakup ku, iyan ogka-angodan now to asin su ogkahimu no ogpakadoyow kow to agad intawa no ogkapaghiba-otan now. Dì ko ogkagawang to katam-isan to asin, amonuhon ta man to pagpapa-uli to katam-isan. Sikan konad on ogkapuusan, iyan on ogkahimuhan ta to igkatimbang diyà to labas awos gi-ok-gi-okan to mgo otow.”

¹⁴ Na pigsugpatan ni Jesus to pag-ikagi din no nig-iling to “Iyu, iyan ogka-angodan now to ogpakatang-ow to mgo otow dini to kalibutan su ogbogoy kow to ka-awangan. Iyan ogka-angodan now gayod to lunsud no du-on makabotang to puputukan to untud no konà ogkasalibonan su sunudonon kow man to ka-otawan. ¹⁵ Na ko ogpadokotan ta to ilawan, konà ta ogsangkuban to lata ko konà no diyà ta to igbotang to so-og awos kotob to nasood du-on, tibò ogkatang-awan. ¹⁶ Na iyan ogka-angodan ta to ilawan ko oghimuhon ta to madoyow. Konà ta ighobong to igtang-ow ta no iyan madoyow no hinang ta. Dì ogpapayagon ta su awos ogkakita-an ki to ka-otawan to madoyow no paghimu ta aw makasayà kandan to Diyus no Amoy diyà to langit.

¹⁷ “Na konà now ogdomdomon to tu-ud ku to oggawangon to kasuguan ni Moises aw duma no maglilikwaday to Diyus natodu-on, su tu-ud ku to ogpongahon ku kan katawilan to kasulatan dan. ¹⁸ Ogkanangon ku iyu bahin to kasulatan dan, monang mawadà to agad songo kudlis dà dow so puntu dà ko matuman on tibò, agad ogboongon dà to langit aw kalibutan. ¹⁹ To otow no konà ogtuman to songo sugù dà to Diyus, agad ma-intok dà, aw makapa-unug kandin to duma no otow to kandin batasan, ogpakasagkop dà kandin diyà to pigsakupan to Diyus to mahudi no adow. Dì to otow no ogtuman to sugù to Diyus aw makapa-unug kandin to ka-otawan, sikan to ogpakalabow diyà to pigsakupan to Diyus. ²⁰ Ogkanangon ku iyu, ko konà no labow pad to katuwadongan now du-on to katuwadongan to mgo Parisiyu aw kan mgo mag-a-anad to tinu-uhan, konà kow ogpakasood to pigsakupan to Diyus.”

²¹ Na nigsugpat si Jesus to pagpangudlin din no nig-iling kandin to “Na, nadinog now on to sugù no nadawat on to mgo minuna ta no pig-iling to ‘Konà kow oghimatoy to otow su ko oghimatoy kow, ogkapa-atubang kow aw kahimu kow no himatayanan.’ ²² Dì so-idi to kagi ku iyu gayod, ko puli now mabou-an to kasing-otow now, kastiguhonon kow gayod. Ko puli kow ma-ina-inahon no otow, ogkapa-atubang kow diyà to matikang pad. Dì to otow no og-ikagi diyà to kasing-otow din to ‘Langog ka!’ sangabonon iyan kandin. ²³ Ko pananglitan, moydu-on ogdaahon now no bobogoy now to Diyus no igtahud now aw datong kow on du-on kotob dà to solib to simbahan no botanganan to bobogoy now aw makadomdom kow to moydu-on otow no nasawà du-on iyu. ²⁴ Ibilin now na-ay to bobogoy now to Diyus diyà to labas aw pati-ulì kow aw hinusayay kow pad na-ay, kayan pana igbogoy now to bobogoy to Diyus.

²⁵ “Ko pananglitan, moydu-on ogdiklamu iyu diyà to ogdaa to bala-od. Ko konà kow din pad madawat, tu-uni now na-ay to paghusoy. Su ko konà mahusoy, bali no huwis on to ogsangko-an aw ogsugu-on din on to pulis din aw ogpirisuhon kow on. ²⁶ Konà kow pad ogpakalabas ko konà now pad mabayadan tibò to ogpabayadan iyu.

²⁷ “In-anad iyu mandà to likat to minuna ta no pig-iling to ‘Konà kow oghilabot to duma.’ ²⁸ Dì so-idi to kagi ku iyu. To otow no agad puli dà og-otob-otob kandin du-on to buyag, nakasaà on kandin su du-on to sood to ginhawahan din angay on to nakada-og-da-og kandin. ²⁹ Ko makasaà ka to mata no dibaay, lugita aw itimbag. Ayaw kid maka-andiyà to kastiguhanan to saà, agad mamatahan kid. Manginun pad ogpasakup ki to sinakupan to Diyus, agad dibaay nandà to mata. ³⁰ Ko makasaà ka to boad, tampoda aw itimbag. Ayaw kid ikasugba diyà to logdog no kastiguhanan to saà, agad wadà kakipangan ta no otow. Manginun pad ogpasakup ki to sinakupan to Diyus, agad nakipangan ki no otow.

³¹ “Na in-anad on gayod iyu tibò bahin to nigtugut to kasugu-an ni Moises bahin to pagbolag to asawa no pig-iling to ‘Ko ogbolag to otow to asawa din, ogkabogayan din to asawa din to surat no kalig-onan din awos ogkahimù dà ogka-asawa to duma.’ ³² Dì so-idi to kagi ku iyu. To otow, ko og-oyowan din to kandin asawa no una agad wadà saà gawas ko ogpalibug to duma, ogkahimu din to asawa din no sala-an su to asawa din, ogkalap-angan din to kandan pag-a-asawa ko ma-asawa on mandà kandin to duma. Asta pad to otow no og-asawa kan buyag no na-oyowan on, ogkahimu on gayod kandin no sala-an su ogpakalap-ang kandin to pag-a-asawa kan daduwa no wadà kalabotan din.”

³³ Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad din no nig-ikagi kandin to “Na in-anad on iyu to likat to minuna ta no pig-iling to ‘Ko panahad kow aw og-amaa kow to tu-un now no lawa diyà to Diyus, konà now no ogkabalibad.’ ³⁴⁻³⁵ Dì so-idi to kagi ku iyu. No igmatu-ud to igsahad now, wadà ogka-amaan now, agad intaa. Konà kow ogpadaan-daan to ogbalibad to insahad now. Ko ogsahad kow to duma, konà kow ogdamoy to langit aw pasak su konà no iyu no tu-un sikan su ingkudanan to Diyus to langit aw gi-okanan din to pasak. Konà now gayod ogdamayon to lunsud to Hirusalim, su sikan to sakupanan to Diyus no labow no Hari. ³⁶ Agad kinabuhì now, konà kow ogdamoy to pag-amaa su konà kow ogpakabo-ot sikan su agad songo soag dà to bubuu now, konà kow ogpakapaputì dow ogpakapa-itom su Diyus dà to ogka-amu. ³⁷ Iyan dà ogka-ikagi now to ‘Ho-o’ dow ‘Konà,’ su ko madugangan now pad sikan, oglikat on diyà ki Satanas.

³⁸ “Na, nadinog now gayod to sugù no ingkabogoy no pig-iling to ‘Ko malugit to ikow no mata to duma, ogkalugit nu iyan gayod to kandin mata. Ko malagpu-an ka to ngipon to duma nu no otow, ogkalagpu-an nu iyan gayod to kandin ngipon.’ ³⁹ Dì so-idi to kagi ku iyu. Konà now ogbaosan ko moydu-on oghimu to mado-ot du-on iyu. Ko ogdagpangon kow to dibaay, ipalibang now mandà to dibaay. ⁴⁰ To otow no ogpa-atubang iyu aw ogpabayadon kow hantod to agad ilisan now no kabò, ogtugutan now gayod to ogpudut agad iyanon no kabò. ⁴¹ Ko ogpakalogahon ka to sundau kotob to songo kilumitru, dugangi now nasi daahi to songo kilumitru pad. ⁴² Ko moydu-on ogpangamuyù iyu, ogbogayan now. Ko moydu-on ogboos diyà iyu, paboosa now, aya kow balibad.

⁴³ “In-anad on iyu no pig-iling to ‘Ogka-atan now to kadumahan now dì ogkablanton now to kablang now.’ ⁴⁴ Dì so-idi to kagi ku iyu. Ogka-atan now gayod to mgo kablang now. I-ampù now nasi kandan to Diyus agad napahadatan kow dan ⁴⁵ awos maka-angod kow to Amoy now diyà to langit, su ogpatang-awan tibò kinow to Diyus to soga agad madoyow aw mado-ot. Ogpa-inudanan gayod to Diyus to tanom now, agad matinumanon kow to kasugu-an din dow konà. ⁴⁶ Ko iyan dà ogka-atan now to ogka-at iyu, amonuhon to pagka-uyun iyu to Diyus, su agad mgo wadà tu-u to katahanan ta, ogtumanon dan dà kan, agad mgo magsusukut to buhis. ⁴⁷ Ko iyan dà og-abayon now ogdinuguk-digukon to nahinanaaman now tahan, wadà kalabow to paghimu now du-on to paghimu to mgo otow no wadà tu-u to Diyus. ⁴⁸ Pakatuwadong kow no angod to katuwadong to iyu no Amoy diyà to langit.”

6

¹ Na nig-aboy si Jesus to pagpangudlin din no nig-ikagi kandin to “Dow-doyow kow ko puli kow ogpa-ahà-ahà to pagtuman now to tumananon to tinu-uhan now awos ogkasayà-sayà kow to otow. Matuu konà kow ogkabaosan to madoyow to Diyus no Amoy now diyà to langit to mahudi no adow.

² “Kaling man ko bumulig kow to nawada-an no otow, konà now ogligagan to kadumahan now to gimbaa awos mangkahimun aw mamakakita pad to paghimu now aw kasayà kow dan su sikan to oghimuhon to otow no mapakunon-kunonon diyà to kahimunanan aw diyà to mgo hibaakan to daan awos ogkasayà kandan. Dì so-idi to kagi ku iyu. Iyan dà ogkadawat dan to pagsayà to otow. ³ Dì iyu, ko bumulig kow to duma, konà now ogka-iman to og-indanan kow agad ma-intok. ⁴ Agad mahobong to pagbulig now, dì ogkakita-an dà to Diyus aw ogbaosan din to mahudi no adow.

⁵ “To mgo mapakunon-kunonon no otow, ogkaliyag to ogpanawag-tawag to Diyus diyà to kahimunanan aw diyà to mgo hibaakan to daan su awos ogkakita-an kandan to mgo otow. Konà now ogsunudon kandan. Iyan dà ogkadawat dan to pag-indan to otow. ⁶ Dì iyu, agad sobu-ukon now dì ogpaka-ampù kow su ogkakita-an kow to Diyus aw ogkabaosan kow.

⁷ “Ko og-ampù ki to Diyus, konà ta puli og-abayon ogsinudsudon to paglituk angod to mgo otow no bugtì to tinu-uhan su intobo-ot dan dow ogkadinog kandan to Diyus ko oghaba-on dan to pagpanawag-tawag.

⁸ Konà now ogsunudon kandan su nama-anan tahan to Diyus no Amoy ta dow nokoy to kapookanan ta to konà ki pad ogpangamuyù diyà kandin.

⁹ Iyu no mgo sakup ku, ko og-ampù kow to Diyus, og-angodon now so-idi no paglituk no,

‘Amoy noy no diyà to langit, matahudan podon to ngadan nu.

¹⁰ Umabut podon to pagsakup nu dini to kalibutan. Matuman podon to pagbo-ot nu dini to kalibutan no angod dà kunto-on no natuman on diyà to langit.

¹¹ Bogayi koy nu podon kunto-on no adow to kapookanan noy no ogkako-on noy.

¹² Ogpasayluhon koy nu to saà noy ikow su pigpasaylu noy on to nakasaà dini kanami.

¹³ Og-aha-on koy nu dow wadà buwa dini kanami no igkahimu ni Satanas no pa-antihan. Dì pagawangon nu nasi si Satanas dini kanami.'

"Na og-angodon now sikan no pag-ampù. ¹⁴ Ko pasayluhon now to duma to saà dan diyà iyu, Diyus gayod no Amoy ta diyà to langit, ogpasayluhon din man gayod to saà now diyà kandin. ¹⁵ Dì ko konà now ogpasayluhon to saà dan diyà iyu, konà gayod ogpasayluhon to Diyus to iyu no saà diyà kandin.

¹⁶ "Ko ogpu-asa kow, konà kow puli ogpa-ahà-ahà to ka-otawan su to mgo otow no mangkapakunon-kunonon, puli dan ogtagonan to ig-okod awos ogkakita-an kandan to ka-otawan. Dì iyan dà ogkadawat dan to pag-indan to mgo otow. Dì konà man ogka-indanan to Diyus. ¹⁷ Iyu, ko ogtagonan now on to pu-asa, ogpadigus kow aw panapid-tapid to bubuu agad-agad to ingkatahan now ¹⁸ awos konà ma-indanan to pagtagon now to iyu ing-okod. Dì to Diyus, agad mahobong, ogka-indanan din aw ogkabaosan kow din to mahudi no adow.

¹⁹ "Konà now oghimunon to kadatù now aw ibotang dini to kalibutan su ogkakotkot to uwod-uwod aw kalingi. Kawatan gayod, ogpanggapi-on to mgo takop to baoy aw ogkapudut to kadatù now. ²⁰ Dì diyà now to ibotang to kadatù now to langit su konà ogkasoodan to kawatan. Konà gayod ogkotkoton to uwod-uwod aw konà ogkalingan. ²¹ Agad ando-i ta ibotang to linogonan ta, du-on dà gayod to domdom ta. Kaling man ogpakabotang ki to linogonan to diyà to langit.

²² "Na, to mata ta, iyan na-angodan to ilawan to lawa ta. Ko wadà ogpakasalibon, ogkatang-awan man to lawa ta tibò. ²³ Dì ko moydu-on ogpakasalibon no mado-ot no domdom now, ogkadigloman gayod to lawa now tibò. Ko wadà makada-og to ilawan now to kadigloman, wadad ogka-angodan to kadiglom su angay pisok kow on.

²⁴ "Na to otow, konà no igkahimu no daduwa to pigtagonan din su kan sobu-uk, ogkablanton din aw kan sobu-uk, iyan on ogpa-aag-aagon din. Matinumanon gayod kandin diyà to sobu-uk, matuu kan sobu-uk, og-oyowan su nigsabaag on to pagdomdom. Konà ta ogpagtokapon to pagtagon ta, Diyus aw kadatù.

²⁵ "Kaling man konà now ogkapook-pookan to kabotang now dow nokoy to ogkako-on now aw ogka-inom, aw ogkapangabò now su to kinabuhì ta, labow pad du-on to ogkako-on ta. Aw lawa ta gayod, labow pad du-on to ogkapangabò ta. Mano pigbogayan ki to Diyus to kinabuhì ta aw lawa ta gayod, angod dà ogbogayan ki din gayod to kapookanan ta tibò. ²⁶ Ko pananglitan, to mgo manuk-manuk, konà og-odok aw konà gayod og-ani. Konà gayod oghimunon to tipaoy aw ibotang diyà to kubkub. Dì ogbogayan dà gayod to Diyus no Amoy ta diyà to langit to ogkako-on dan. Dì labow kow pad iyan du-on kandan no manuk-manuk. ²⁷ Agad kanunoy now mapook-pookan bahin to igkabuhì now, dì konà no sikan to ogpakapagsugpat to kinabuhì now agad songo lumpù dà.

²⁸ "Nokoy man no ogkapook-pook kow to ogkapangabò now. Ogdoman now to pagtulin to mgo bulak-bulak no puli oggitì. Ogbuhì

man kandan. Konà podon ogka-amu kandan to ogtalabahu, agad pad pagtingkaa. ²⁹ Ogkanangon ku iyu to agad si Hari Solomon no dadatu-on, di wadà kabò din no ogpaka-angod sikan mgo bulak-bulak bahin to kinalabawan no og-aha-on. ³⁰ Diyus to nigdaa to puli ogpanggitì no mgo bulak-bulak no ogtuga di to sunù no adow sangabonon on. Woynu pad ogdaahon kow din aw bogayi kow din to ogkapangabò now. Tùtu-u to ma-intok iyan to pagtu-u now to Diyus! ³¹ Mano pigbantayan to Diyus to manuk-manuk aw mgo kabagnotan, konà now ogkapook-pookan to iyu no kabotang su ogbantayan kow din gayod. Konà kow gayod ogkasukun no og-iling to 'Amonu kid on to ogkako-on ta aw ogka-inom ta,' aw 'Amonu kid on to ogkapangabò ta!' ³² Su angod sikan to pagkangkapook-pook to mgo otow no bugtì to pigsaligan dan no konà no Diyus. Di Diyus no Amoy ta diyà to langit, ogkakita-an din tibò dow nokoy to iyu no nawadà. ³³ Di ko ogpa-aag-aagon now nasì to pagsakup to Diyus iyu aw to igpatuman din, ogkabogayan kow gayod to Diyus to iyu no ogkapookan. ³⁴ Kaling man konà kow ogminapook-pook to og-abut iyu to kasoom su to kunto-on no adow hustu dà man to ita no ogka-atubangan."

7

¹ Na sinugpatan ni Jesus to impang-anad aw panoysoy kandin bahin to pagbino-otay to otow to saà. Nig-iling kandin to "Konà now ogbino-ot-bo-otan to saà to duma now awos konà kow ogkabo-otan to Diyus to saà now, ² su ogkabo-otan kow din agad-agad to pagbo-ot now to duma. Ogpagsokodon din to mgo igkangkabo-ot su sikan kotob to igkabogoy now, sikan dà to ogka-ontopan to ogkadawat now gayod. ³ Nokoy man no og-aha-on now to puling to mata to duma now di wadà now on nasì bati-a to batang du-on to iyu no mata. ⁴ Nokoy man no og-iling kow to 'Su-un, ogkuhiton ku to puling nu.' Matuu to iyu no mata moydu-on man batang gayod. ⁵ Iyu no mapakunon-kunonon no mgo otwo, tugdow oggawangan now to batang diyà to iyu no mata. Kayan ogpakakita kow to pagkuhit to puling diyà to mata to duma now. ⁶ Konà kow og-anti ogtubung to idù no langog su puli man ogbaliskadon to tutubung aw iyu on nasì to ogpanginmumungutan ogkagaton. Konà kow gayod og-anti ogtubung to kadlaganon su dagow madagilasan dà puli to tutubung aw iyu nasì to ogdugma-on aw sigboa.

⁷ "To ogpangamuyu-on now diyà to Diyus, igbogoy man iuy. To ogpanganapon now, ogkakita-an now man. To ogsabi diyà to Diyus no awos makaponhik, ogkapasood iyan kandin to pigsakupan to Diyus ⁸ su to ogpangamuyù, ogpakadawat man. To ogpanganap, ogpakakita man. To ogsabi no awos makaponhik, ogkapasood man. ⁹ Wadà buwa iyu ko ogpangamuyu-an to batà din to ko-onon di iyan on igbogoy to batu. ¹⁰ Wadà gayod ogbogoy to uwod diyà to batà din no isdà to pigpangamuyù din. ¹¹ Iyu, agad wadà pad ka-usab to ginhawahan now, di ka-amu kow on ogbogoy to kadoyawan diyà to mgo batà now. Labi pad man to Diyus no Amoy diyà to langit, igbogoy din iyu to panalangin ko ogpangamuyù kow kandin.

¹² "Na ogpagpadihuhon now to pagbulig now diyà to duma aw sikan pagbulig no ogpangamuyu-on now su sikan to mgo kalitukan to impang-anad ni Moises aw duma no mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on.

¹³⁻¹⁴ "Ogpakali-ot kow to malig-ot no paslangan no soodanan to daan no igkatutuu diyà to Diyus agad malisod su ogkabogayan kow din man to

kinabuhì no konad ogkawadà, dî konà iyan no mahan-ing to ogpakatutuu. Dî lagboy iyan to kahan-ing no ogpakatutuu to maow-ag no daan no igkatutuu diyà to kado-otan.

¹⁵ “Dowdoyow kow kan mgo ogpang-anad to konà no tütü-u no ogpakunon-kunon to kandan, angod to buhì no ma-aam dî matuu mamang man iyan kandan. Puli ogbalatakon to pagtu-u now. ¹⁶ Dî to hininang kan no otow to igkakilaa ta kandan dow madoyow dow mado-ot su bagnot dà puli, konà ogbogas to ogkako-on. Bayabas aw mangga, konà oglikat to kadudugihan. ¹⁷ Ko matabà to tanom ta, ogbogas to madoyow. Dî ko magasà, konà ogbogas to madoyow. ¹⁸ To matabà no tanom, konà ogbogas to mado-ot. To magasà, konà gayod ogbogas to madoyow. ¹⁹ To tanom no ogbogas to mado-ot, oggawangon ta aw sangaba ta su to nigpasakup to konà no tütü-u, mado-ot to ogkadoogan. ²⁰ Ogakilaa ta to mgo tanom ko du-on to bogas dan to og-aha-an. To mgo gau-on no ogpang-anad, madaas dow maugoy mado-ot to ogpakalikat du-on kandan. Kaling man ogkakilahan kandan no mado-ot no ogpang-anad.”

²¹ Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad din no nig-iling to “Moydu-on mgo otow no ogtawag kanak no og-iling to ‘Magbobo-ot ku, Magbobo-ot ku.’ Di konà no tibò no og-ikagi sikan to ogpakasood to pigsakupan to Diyus diyà to langit. Iyan dà ogpakasood to otow no ogtuman to pagbo-ot to Diyus no Amoy ku diyà to langit. ²² To mahudi no adow no paggawang to mapakunon-kunonon no otow, mahan-ing no og-iling to ‘Dî Magbobo-ot, nigpangudlin koy iyan no niggamit koy to ikow no ngadan. Agad mgo busow, nagawang noy no niggamit koy to ikow no ngadan. Iyan pighimu noy mandà no kaboongan likat to kabogbogan nu no pigdaa noy su piggamit noy to ikow ngadan.’ ²³ Dî ogtabakon ku iyu to ‘Wadà kalabotan ku iyu no dakoo to saà. Gawang kow on!’

²⁴ “To otow no ogpaminog to kagi ku aw tumana din, iyan ogka-angodan din to mapandoy no maghihimu to baoy. Ogdaomon din to pagkali kotob no iyan ogkapanggadan to batu su du-on din on ogpa-ukdangon to baoy. ²⁵ Na nig-udan to mabogbog aw sigoy to wohig no malakas aw masaplangan to baoy to sigoy aw kasabod to kamag no mabogbog, dî wadà kapood su batu man to pina-ukdangan to baoy. ²⁶ Dî nokoy to ogkadoogan to otow no ogpaminog to kagi ku dî konà ogtumanon. Iyan ogka-angodan din to buguk no otow no paok puli to pigpa-ukdangan din to kandin baoy. ²⁷ Pag-udan to mabogbog aw kan baoy, ogsabodon to kamag aw kasaplangi to sigoy aw ogkapood, wadà ogka-angodan to pagkawagkas to baoy!”

²⁸ Pagpang-anad ni Jesus du-on nangkaboong-boong to ka-otawan to kandin pagpabayà to pagpang-anad din ²⁹ su konà ogpaka-angod to pagpabayà to pagpang-anad to mgo mag-a-anad to tinu-uhan, su si Jesus, moydu-on kabogbogan no intapik du-on kan kandin no pagpang-anad.

8

¹ Na nigpatugpù kandan si Jesus likat du-on to untud no pigpang-anadan din no naluyudan dà kandin kanunoy to kahan-ingan no ka-otawan. ² Na moydu-on otow no pig-ibung, no pagkita din ki Jesus, nigduguk kandin aw luhud aw ikagi to “Sir, ko pagbo-ot nu to ogka-uli-an a nu, ogka-uli-an a dà man aw kalinisi a.” ³ Dayun pigdampon ni Jesus to otow no pig-ibung aw tinakin ikagi kandin to “Ogbo-otan ku man. Na, ka-uli-i kad on aw kalinisi kad on.” Na-uli-an on dayun to sakit to otow no ibung aw kalinisi on to lawa din. ⁴ Na pigbahog lagboy ni Jesus to “Lagi, konà nu na-ay

igpannawnangonon to kanak to naka-ulì to ikow no sakit. Dì nasi patidow ka diyà ton ogtubus ikow diyà to atubangan to Diyus aw ipakita kandin to sakit nu no na-uli-an on. Bogoy ka kandin agad-agad to insugù ni Moises no buhì no pagmatu-ud to pagka-uli-i nu kan sakit nu awos matu-uhan to ka-otawan.”

⁵ Dayun nigpadayong kandan si Jesus diyà to Kapirna-um no lunsud. Pagdatong dan du-on pigsungun kandan to kapitan to sundau no taga-Ruma. Nigduguk kandin ki Jesus ⁶ aw ikagi to “Sir, moydu-on sugu-onon ku no mamonang on puli diyà to hibatanan din no konà ogpakahisù aw kanunoy on nalisodan.” ⁷ Nig-ikagi si Jesus to “Ogduma a ikow aw makadoyow a kandin.” ⁸ Nig-iling kan sundau to “Sir, ogpasandog a ikow dì konà a ogpakapa-andiyà ikow to kanak baoy su konà a no litos no ogabutan nu su labow ka pad kanak. Dì igatang moydu-on malituk nu no kagi no ogpaka-ulì to sakit to sugu-onon ku. ⁹ Ogkilahon ku no ikow no otow no magbobo-ot. Kanak gayod nasakup ad to mata-as ku aw mata-as ku, imbotang a din no kapitan to mgo sundau. Ko ogsugu-on ku to sobuk no sundau ku to ogpa-andiya-on, ogpakatuman dà man. Ko ogsugu-on ku to ogpa-andinihon, ogpakatuman gayod. Ko osugu-on ku to batà-batà ku, ogpakatuman man tibò.” ¹⁰ Pagkadinog ni Jesus to pig-ikagi to kapitan to mgo sundau no taga-Ruma, naboong-boong kandin. Naka-ikagi kandin diyà to mgo duma din to “Agad ando-i dini to ka-Isrilihan wadà a aligbat makakita to pagtagon no angod to pagtagon sikan no otow no konà man podon no Isrili kandin. ¹¹ Konà now ogkalingawan to kagi ku diyà iyu su to mahudi no adow iyan ogmutmutan to kahan-ingan no nakalogob to binogdokan to langit no ogpagsau to pagko-on ni Abraham aw ni Isaac aw ni Jacob no minuna ta diyà to pigsakupan to Diyus. ¹² Dì mahan-ing podon no kasinugpu-an dan no ogkalabot dà to pigsakupan to Diyus dì ogpagawangon dà nasi diyà to labas no diyà to kadigloman kandan aw oog to pagka-aang-aangi dan aw pangagot to bag-ang to pagkangkasakiti dan.” ¹³ Dayun niglingi si Jesus diyà kan sundau aw ikagi, “Na, ulì kad on su natuman on to pigpangamuyù nu su nigtu-u ka man kanak.” Kandà no uras na-uli-an to sugu-onon to sundau.

¹⁴ Na nigponhik kandan si Jesus diyà to baoy ni Pedro. Pagkasapat dan nakita-an dan to ugangan ni Pedro no buyag no nakahibat-hibat no nasakit no mapasù to lawa. ¹⁵ Dayun pigduguk ni Jesus to buyag aw dawata to boad din. Du-on na-uli-an dayun to buyag. Nigbangun kandin aw pang-alagà to mgo bisita.

¹⁶ Pagkahapun, pigpandaa to mgo otow no nangkasakit diyà ki Jesus aw mgo otow no pigpansoodan to busow. Nangkagawang din to busow no malituk din to kagi aw kangka-uli-i din tibò. ¹⁷ Napugut on sikan tibò su awos matuman to intag-an ni Isaias no maglilikwaday to Diyus no lagsoban natodu-on no pig-iling to “Itanow, pigpanggawangan din to mgo sakit aw mgo kagobloy to lawa su nigtubus man kandin ita.”

¹⁸ Na songo kahapunan nakakita si Jesus to ka-otawan no nangkahimun diyà to boyboy to dagat. Nigpadapit kandin to bautu no talipagay diyà dihipag to dagat. ¹⁹ Monang nakatalipag si Jesus no pigduguk pad kandin to songo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw ikagi kandin to “Sir, agad ando-i ka dumoog, ogsigi a ogduma ikow.” ²⁰ Nig-ikagi si Jesus to “Agad mgo katuyù, dì moydu-on dà bullug dan ugpa-anan no ogkalukuhan aw mgo manuk-manuk, moydu-on dà gayod bullug dan ugpa-anan no ogkahapunan. Dì kanak no Tumutubus to Ka-otawan, agad ando-i a to

makasigkon.” ²¹ Na to duma no sakup ni Jesus nig-iling to “Sir, oglobong koy pad na-ay to amoy noy. Kayan pana ogduma ad ikow.” ²² Di nig-iling si Jesus to “To mgo duma nu no wadà tu-u no puli on bunwanon, oghimuhon nu nasi kandan no bunwanon nu to patoy now. Di ikow, duma kad kanak.”

²³ Dayun namanluwan kandan aw si Jesus to bautu no tatalipagay to dagat. Pagluwan dan dayun niglikat on kandan aw pamanlayag to dagat. ²⁴ No pagpanongà-tongà dan on to dagat tinakin nigsabod to kamag no mabogbog no nigkumus du-on to sakayan. Magabubungan gayod to baod to dagat no ogkalukut-lukut aw katinagu-i pad to sakayan to wohig. Di nalimogtokan si Jesus no nalipodong. ²⁵ Dayun pig-andu-onan dan si Jesus aw pukawa to mgo pangabaga din aw mamaka-ikagi to “Sir, gimata kad aw bulig kad! Kamuwahanan tad on buwa so-idi no nig-abut!” ²⁶ Nakatabak si Jesus to “Nokoy man no ogkangkahadok kow. Ma-intok pad to pagsalig now kanak.” Du-on nigbangun si Jesus aw sapadi din to kamag aw baod no nigpamawbakuud no ogkalukut-lukut. Dayun nighagtong to kamag aw ampan pad pangidù-kidù to dagat. ²⁷ Naboong-boong lagboy to mgo pangabaga ni Jesus. Nigka-inusipay kandan to “Intawa nò buwa so-idi no otow su ogpakatuman dà to kamag aw baod to dagat ko ogsugu-an din.”

²⁸ Na nigdatong mandà kandan si Jesus diyà to dihipag to dagat no banwa no pighingadanan to Gadada. Paghaw-as dan pigsungun kandan to daduwa no ka-otow no pigsoodan to busow no naugoy on to pagka-ugpà dan diyà to lobongan. Wadà ogpakadani sikan no mgo otow su lagboy to kabuut sikan no mgo langog. ²⁹ Pagkakita to mgo langog ki Jesus, namakapanguy-lahuy to “Ikow no Anak to Diyus, wadà kalabotan nu kanami. Nokoy to ogtu-udon nu! Dow ogpahadatan koy nu buwa to konà pad no ogkagotò to adow?” ³⁰ Na moydu-on panon to babuy no namandungaa diyà to augan no madani dà. ³¹ Nangamuyù lagboy sikan mgo busow diyà ki Jesus no nig-iling to “Ko gawangon koy nu, igatang tuguti koy podon to ogpasoodon koy nu du-on sikan mgo babuy.” ³² Nig-ikagi si Jesus to “Na, ogkahimù man.” Dayun namakagawang to mgo busow du-on sikan pigsoodan dan no mgo otow aw pamatisood kandan diyà to ginhawahan to mgo babuy aw tinakin pamanlaguy tibò to tipanonan du-on to augan aw pamampatidapplus tibò diyà to dagat aw kangkaonod.

³³ Dayun namanlaguy to mgo otow no nigbantoy to mgo babuy aw pamang-ulì diyà to kandan lunsud aw namannawnangonon kandan to nadoogan kan daduwa no ka-otow no pigpansoodan to busow. ³⁴ Pagkadinog to mgo taga-lunsud, namang-andiyà kandan ki Jesus no diyà to kahilitan no banwa. Pagkakita dan aw pagkataga dan on to nadoogan, nangamuyù kandan diyà ki Jesus to kaliyag to ogpagawangon on kandin du-on to kandan no banwa.

9

¹ Kaling man nigluwan kandan si Jesus to sakayan aw talipag to dagat no nig-ulì diyà to kandan no lunsud no Kapirna-um. ² Pagdatong dan, dinaa diyà ki Jesus to pulid no otow no piglahung. Pagsabut ni Jesus to insalig dan lagboy du-on kandin to ogkadoyow din to pulid no otow, nig-ikagi kandin to “Lagi, padaoyagad to ginhawa nu su pigpasaylu kud on to mgo saà nu.” ³ Di moydu-on mgo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu no nakadinog to kagi ni Jesus. Pig-iling dan diyà to domdom dan to “Nokoy man no otawa sikan su niglangub nig-ikagi to angod sikan. Napa-inahan din on to Diyus to na-ikagi din su nigpagsokod kandin podon to Diyus su

kunon kun kandin to ogpakapasaylu to saà to otow. Dì matuu Diyus dà man iyan tahan to nataga to ogpakapasaylu to saà to otow.”⁴ Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to mgo domdom dan. Nig-ikagi kandin to “Nokoy man no iniling now to domdom now.”⁵ Mahawoy dà to pagpasaylu to saà to pulid no otow. Dì malisod to pagtambaa to pulid no otow aw malisod gayod to ogpahipanawon.⁶ Mangkuwan ig-ikagi ku diyà to pulid awos mataga kow to kanak no Tumutubus to Ka-otawan, nabogayan a to kabogbogan to ogpakapasaylu a to tibò to saà to mgo otow dini to babow to kalibutan.” Nigsunglà kandin du-on to pulid aw ikagihi to “Lagi, bangun kad aw sakindog kad on aw lukuta to hikam nu aw uli kad.”⁷ Dayun nigbangun aw uli diyà kandin.⁸ Nangkaboong-boong kan mgo ka-otawan aw sayà-saya-a dan to Diyus su nigbogoy kandin diyà to otow to kabogbogan to ogpakadoyow to sakit aw ogpakapasaylu kandin to saà.

⁹ Na nighipanow on si Jesus. Pagkabayà din to sukutanan to buhis, nakita-an din to otow no nig-ingkud no pighingadanan ki Mateo. Pig-ikagihan ni Jesus to “Lagi, kunto-on duma kad on kanak.” Dayun nigsakindog kandin aw duma ki Jesus.

¹⁰ Na pigbana-an ni Mateo kandan si Jesus diyà to baoy din. Nakabatot to mahan-ing no magsusukut to buhis no duma ni Mateo aw duma gayod no mgo otow no wadà tu-u to mgo katahanan to mgo Hudiyu.

¹¹ Dì to mgo Parisiyu no nigtagon lagboy to kandan katahanan, nakitaan dan to nigpagdongan si Jesus to pagko-on kan mgo otow no wadà tu-u to kandan katahanan. Namang-usip kandan diyà to mgo pangabaga ni Jesus to “Nokoy man no ogpagdongan to mag-a-anad now to pagko-on to mgo magsusukut to buhis aw duma pad no wadà tu-u to katahanan ta.”

¹² Dì nakadinog dà si Jesus to usip dan aw ipananglitan din no pig-iling to “To otow no konà og-abin to kandin sakit, konà ogpagawang to ogtambaa. Dì to otow no og-abin to nasakit kandin, kandin iyan to ogpagawang to ogtambaa to sakit din.”¹³ Na iyu no puli matagon-tagonon no otow to katahanan, ogpangindaagan now to kalitukan so-idi no kagi to Diyus no pig-iling to ‘Ogpa-aag-aagon ku pad to pagka-at now to kasing-otow now du-on to pagsundù now nasì dini kanak to buhì.’ Angod dà sikan to ingkaandini ku to babow to kalibutan su ogbulig a to mgo otow no ogkaliyag ogpagawang to saà dan. Dì konà no iyan tu-ud ku to ogbulig kan mgo otow no puli matagon-tagonon to katahanan dì konà ogpagawang to saà.”

¹⁴ Na dayun nigdatong du-on to mgo sakup ni Juan no Magbobonyagay. Nig-ikagi kandan du-on ki Jesus to “Na kanami aw sikan mgo sakup to mgo Parisiyu, ogtagonan noy to katahanan ta no pu-asa. Nokoy man no konà nu ogpatagonan sikan to ikow no mgo sakup.”¹⁵ Impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ogpako-onon pad to mgo bumaba-ot to pagsauhan ko du-on pad to bana no bayà hitu-un! Dì ko mali-us on, konad ogko-on aw ooga dan su nali-us on. Moydu-on kagoto-an no adow no pagpahipanow to bana no bayà hitu-un. Kayan ogpamampu-asa to mgo bumaba-ot.”

¹⁶ Na impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no impang-anad din aw kan tahan no pagpang-anad to mgo Parisiyu no wadà hidaag no pig-iling din to “Konà ta ogtapakan to tahan no kabò no nahigbit to tatapakay no wadà pad kadakdaki su ko tapakan ta aw dakdaki on, ogkokos to bayà no intapak. Pagkokos, oglisig on lagboy to nahigbitan to pigtapakan no tahan.”

¹⁷ Nig-ikagi mandà si Jesus to “Konà ta ogpagsambuon to bayà no inomon aw tahan no inomon no pingaa. Dì ko ogpagsambuon ta to bayà aw kan

tahan, mado-ot to ogkabauyan. Ogka-uwakan tibò, sikan bayà no inomon aw sikan tahan no inomon. Ogbugti-on ta to pagtagù awos wadà ogka-uwakan.”

¹⁸ Na diyà ta pad mandà to bugtì no tutuwanon. No nang-anad pad si Jesus to ka-otawan, naka-andu-on on to songo otow no punu-an to tinu-uhan no nigdaa to kahimunan to simbahan. Nigduguk kandin ki Jesus aw luhud. Nig-ikagi kandin to “To batà ku no dawdaga on, namatoy on kunto-on pad no adow. Dì agad namatoy on kandin, dì ogpadumahon ku dà ikow aw igpadampon ku awos buhayon nu kandin.” ¹⁹ Na kandan aw si Jesus, pigdumahan dan to otow no namatayan to batà.

²⁰⁻²² No diyà pad to pangindanan kandan, iyan nigsundu u kandin to buyag no moydu-on sakit no kanunoy piglabasan to langosa to sood on to sampu tag duwa no tu-ig to pagkadawdaa din. Pigtuman din to pigginhawa din no pig-iling to “Domdom ku ko puli a makatudì to sagyad to kabò din ogka-uli-an ad on.” No pagkatudì din to sagyad to kabò ni Jesus, na-uli-an on kandin aw tigpok dayun to paglabas to langosa. Nakalingi si Jesus aw kakita-i din kan no buyag aw ikagi to “Konà ka ogkapook-pook Laginà, su na-uli-an kad on su nigsalig ka kanak to ogpakadoyow a ikow.”

²³ Na og-uli-on tad mandà to tutuwanon to nigdaa to kahimunan to tinu-uhan. No pagdatong ni Jesus diyà to baoy no namatayan, lagboy to kaguub to patanugonon aw kuus pad to mgo ka-otawan aw otow pad no nigsasabog-sabog. ²⁴ Nig-ikagi si Jesus to “Logwa-i now kani. Wadà kamatoy so-idi batà. Puli niglipodong.” Dì pigngingisihan si Jesus to mgo ka-otawan. ²⁵ Dì paglogwà to ka-otawan, nigsood si Jesus to sinabong no pigkotangan to patoy aw duguka din aw dawata din to boad to batà. Dayun to nakabangun to batà. ²⁶ Na sikan no nawnangonon, nigtangkap diyà to kalongodan to Kapirna-um no lunsud.

²⁷ Dayun nighipanow on kandan si Jesus no pigsunduhan to daduwa no ka-otow no aag pisok. Nigtinawag kandan no nig-iling to “Ikow no sugpù ni Hari David, ka-ati koy nu ubag podon.” ²⁸ Dì wadà paminog si Jesus. Pagponhik ni Jesus to baoy no pigtu-ud din, nakasunù dà kan daduwa no ka-otow no mgo pisok. Inusip ni Jesus kandan to “Dow nigtuu kow to ogpakadoyow a to iyu no sakit?” Nakatabak kan mgopisok to “Ho-o iyan Sir, ogtu-u koy lagboy!” ²⁹ Dayun pigtudì din to mgo mata dan aw ikagihi to “Magawangan kow to sakit now agad-agad to pagtu-u now.” ³⁰ Dayun na-uli-an on to mata dan aw ogkita on. Pigbahog lagboy ni Jesus kandan to konà ogpatangkapon to napugut-pugutan. Kagi din to “Wadà otow no ogkanangonan now.” ³¹ Dì bali man no pigpatangkap dan to nawnangonon to napugut-pugutan hantod to nigtangkap to tibò nasakup du-on to Kapirna-um no lunsud.

³² No ililikaton on podon kandan, pigsakpan kandan to otow no pigdaa du-on ki Jesus no pigsoodan to busow no makapopohà. ³³ Dayun piggawangan ni Jesus aw maka-ikagi kan otow. Nangkaboong-boong to mgo ka-otawan aw ikagi to “Dini to ka-Isrilihan wadà aligbat kakita-i no angod so-idi.” ³⁴ Dì naka-ikagi to mgo Parisiyu to “Ogpakagawang kandin to busow su nabogayan kandin to kabogbogan likat ki Satanas no punu-an to mgo busow.”

³⁵ Na niglibod-libod kandan si Jesus to mgo lunsud aw sityu to pagpang-anad to ka-otawan diyà to mgo simbahan no nanoysoy kandin to Madoyow no Tutuwanon bahin to pagsakup to Diyus. Nangka-uli-an din kan mgo otow no moy ningsingkabugtì no mgo sakit aw mgo kagoblayon dan.

³⁶ Pagkakita din to mgo ka-otawan, nigka-at kandin kandan su pig-abloy kandan aw nangkagobloy no iyan na-angodan dan to buhì no wadà nigbantoy. ³⁷ Nig-ikagi kandin diyà to mgo pangabaga din to “Mahan-ing podon to ogpasakup to Diyus aw iyan ogka-angodan dan to humayan no maow-ag no madakoo podon to nig-abut no anihonon. Dì ma-intok dà to ogpaka-ani. ³⁸ Kaling man ogpangamuyù kow to Diyus no Amoy no tagtu-un to humayan to ogpadugangan pad to mgo mag-a-ani no ogpatabangan iyu diyà to anihonon.”

10

¹ Na to mgo pangabaga ni Jesus no sampuù tag duwa, pigpaduguk din kandan aw himuha din kandan no tumutubus diyà to mgo Isrili. Pigbogayan din kandan to kabogbogan to ogpakagawang to mgo busow no nakasood to mgo otow aw ogpakagawang gayod kandan to mgo sakit no ningsingkabugtì. ² Tugdow si Simon no pighingadanan gayod ki Pedro. To mgo ngadan to дума no tumutubus ni Jesus, si Andres no hadi ni Pedro, aw si Santiago no nigpatahadi aw si Juan no iyan amoy dan si Sibidiyu. ³ Nakasunù si Felipe, si Bartolome, si Tomas, si Mateo no magsusukut to buhis natodu-on, aw si Santiago no anak ni Alpiyu, si Tadeo gayod, ⁴ si Simon no sakup natodu-on to panon to mapatubuk-tubukon to bandila, aw si Judas Iskariyuti no nigbaligyà ki Jesus diyà to kablang din.

⁵ Na dayun pigpapangudlin ni Jesus kan sampuù tag duwa no tumutubus din diyà to ka-Isrilihan no banwa. Pig-udlinan din tibò to “Kunto-on wadà pad labot now to ka-Samariyahan aw дума no mgo otow no ningsingkabugtì ⁶ su iyan pad nasì ogpama-andiya-an ku iyu to kadumahan ta no kasinugpu-an ni Israel, su iyan na-angodan dan to buhì no nawagà-wagà. ⁷ Ogpahipanawon ku iyu no ogpapasabuton ku to ka-otawan no ogilingon now to ‘Inabutan kid on to pagsakup to Diyus.’ ⁸ Ogkangkadoyow now gayod to mgo pigpang-ibung no otow aw дума pad no nangkasakit aw ogbuhayon now to nangkamatoy, aw ogpakagawang kow to mgo busow no nansood to otow. Dì konà now ogkapabayadan so-idi no kabogbogan no impamalogob ku imbogoy iyu. Konà now ogpabayadan gayod to pagbulig now to otow no igpabayà so-idi no kabogbogan. ⁹ Konà kow ogpanghimun to tingub no ogdaahon now to paghipanow now no angod to mgo buwawan aw sapi, agad songo dakò. ¹⁰ Konà kow gayod ogdaa to ogpakabogat iyu no balutan, ilisan, aw sapatu. Agad agos, konà, su tütu-u to ikagihonon no pig-iling to ‘To mgo ogtalabahu, bayadanan kandan,’ su to ogtalabahu to Diyus, bogayanan gayod to mgo kapookanan dan.

¹¹ “Ko dumatong kow diyà to songo lunsud dow sityu, aha-a now dow intawa to ogpagduma iyu aw sikan impang-anad now gayod. Du-on kow agpot. Konà kow on oghinalin to agpotan now. Bullug sobu-uk dà no baoy to ugpa-i now ko diyà kow on to songo banwa hantod to matapus now on. ¹² Ko ogponhik kow to songo baoy, ogbogayan now to katahudan aw iling kow to ‘Mapanalanginan to Diyus so-idi no baoy.’ ¹³ Ko ogpagduma kandan iyu aw sikan impang-anad now, ogpapanalanginan now kandan to Diyus. Dì ko konà ogpagduma kandan iyu aw gayod sikan impang-anad now, agad on su ogpapa-uli-on now dà to panalangin. ¹⁴ Ko konà kow dawaton diyà to songo lunsud dow songo baoy, labayi now du-on kandan. Ko lumikat kow, padpada to abug to kobong now no pagpakilaa now to wadà labot now du-on kandan. ¹⁵ Dì to adow to pagbo-ot to Diyus, aboy malisod pad to ogkadoogan to mgo otow no og-oyow iyu aw sikan iyu no impang-anad.

Kakampà dà to nadoogan to mgo taga-Suduma aw mgo taga-Gumuda no na-ubus to logdog no likat to langit.

¹⁶ “Ogpatubuson ku iyu kunto-on to pagpangudlin to mgo otow no bugti to mgo ginhawa su iyan ogka-angodan now to buhì no nalibongan on to mamang. Na kaling man, bahin to mado-ot, ogdowdoyow kow no ogpa-angod kow to kadlaganon to ka-idla, di ogpa-angod kow gayod to limukon to ka-ungangon.”

¹⁷ Na nig-ikagi mandà si Jesus to “Dowdoyow kow su ogdakopon kow aw botang-botangi kow puli aw pa-atubanga kow diyà to punu-an aw ogbunaan kow gayod diyà to simbahan. ¹⁸ Ogpa-atubangon kow diyà to ukum aw mgo hari bahin kanak. Di bahin to pagtu-u now kanak, sikan to paghutoy now to ognangon kow to Madoyow no Tutuwanon diyà to ukum aw hari aw gayod duma pad no ningsingkabugti no mgo otow no wadà pad tu-u. ¹⁹ Ko pa-atubangon kow on aw pang-usip-usipa kow, konà kow ogkapook-pook dow nokoy to igkatabak now su to litos no igkatabak now no mgo kagi, igbogoy iyu to Ispiritu Santu no niglikat to Amoy now no tigka-un puli now ogkalituk no litos no igkatabak. ²⁰ Konà no iyu to ogkalikatan kan no kagi no igkatabak ko konà no Ispiritu Santu to ogpalituk iyu to kagi.

²¹ “To mahudi no adow, agad su-un din dà di igkabusuu igkahatod diyà to ukum aw pahimatayi. Agad amoy din dà di igkabusuu igkahatod din gayod to batà din. To mgo batà, og-atu to amoy aw inoy aw pahimatayi.

²² To ka-otawan, ogkablanton kow dan ugpat to kanak ngadan. Di to oghogot to pagtu-u din kanak hantod to wadà katapusan, ogkalipwasan dà. ²³ Ko pahadatan kow diyà to songo lunsud, pamanlaguy kow on to bugti no lunsud, aw konà now pad ogkalogob to kalunsudan tibò to mgo ka-Isrilihan ko ogdatong a dini no Tumutubus to Ka-otawan.”

²⁴ Na nigsugpat si Jesus to pag-udlin din no pig-iling din to “Na to mgo ogpa-anad, konà ogpakapalabow-labow to nig-anad kandan. Sikan mgo sugu-onon mandà, konà ogpakapalabow du-on to amu dan. ²⁵ Iyu no mgo sakup ku, konà now ogka-iman to igkatahud kow to ka-otawan su wadà a ikatahud. No pighingadanan a ki Bilsibul no tagtu-un to busow, lagboy on to pag-ina-ina to mgo sakup ku.

²⁶ “Di konà kow ogminapook-pook su to nakahobong to mata ta kunto-on, ogkapayagan dà to mahudi no adow. Ko moydu-on ingkahobong, ogka-ukasan dà tibò. ²⁷ To innangon kud iyu kunto-on no itanow dà, sikan iyan to igkanangon now gayod diyà to ka-otawan. To impannangon ku iyu dini to pagtongopan, sikan on to igkanangon now diyà to kahan-ingan. ²⁸ Konà kow ogminahadok to ogpakawadà to lawa ta. Di iyan dà lagboy nasi kahadokanan ta tibò to Diyus su ko mabitas ki din, ogkawadà din iyan to lawa ta aw umagad ta gayod no wadà pagpatunga su kandin dà to ogka-amu to ogpakawadà to lawa ta aw umagad ta gayod su ogpa-andiya-on kow din to kastiguhanan to saà no impiyirnu. ²⁹ Na ko pananglitan to daduwa ubag no manuk-manuk, agad konà ta podon ogkahimu no igkasodà to songo pagko-on ubag, di wadà pinanà aw ka-uug no konà no na-indanan dà to Diyus aw kabo-oti din. ³⁰ Di iyu, nalogob to pag-indan to Diyus to kada songo soag to bubuu now ³¹ aw iyu, pighimu to Diyus no labow kow pad diyà to manuk-manuk. Kaling man konà kow ogminapook-pook.

³² “To otow no ogmatu-ud diyà to atubangan to ka-otawan to kanak to tagsakup kandin, kandin, og-abinon ku gayod diyà to atubangan to Diyus no Amoy ta diyà to langit. ³³ Di to otow no ogtuy-ow kanak, kandin gayod, konà ku og-abinon diyà to atubangan to Diyus no Amoy ta diyà to langit.

³⁴ “Na-intobo-ot now buwa dow nig-andini a to pasak no puli a ogpanhusoy to ka-otawan aw panmatu-uda ku to kandan dà no katahanan. Dì konà su kanak to ogkahimu no oglikatan nasì to igkasamuk to katahanan su kanak to igkasusuwoy to mgo otow su katahanan to mgo otow, konà no sikan to piglikatan to kalinaw. ³⁵ Agad pata-ugangan aw pata-anak, dì kanak to ogkahimu no ogkapakunan to igkasusuwoy dan. ³⁶ To mgo nasood to baoy, ogkakinablantay.

³⁷ “Na to otow no iyan ogpa-aag-aagon din to ginikanan din dì matuu dini kanak konà, kandin konà ku no sakuponon. To otow no ogpa-aag-aagon din to mgo batà din dini kanak, kandin gayod konà ku no sakuponon. ³⁸ Kinurus now, no kalitukan to pagtuwa-ay now to kalisodan, ko umoyow kow tumi-ang sikan no kinurus now, konà ku iyu no sakuponon. ³⁹ To otow no og-adlis to kamatayon aw oglidung to pagtu-u din kanak awos madilinan to kamatayon, mayubì nasì to kamatayon to mahudi no adow. Dì to otow no ogkamatoy su pigtuman din to sugù ku, to mahudi no adow ogbuhayon aw tuusa.

⁴⁰ “To otow no ogdawat iyu su sakup ku iyu, iyan ogka-angodan to pagdawat din kanak. Ko ogdawat kandin kanak, iyan ogka-angodan to pagdawat din gayod to nigpa-andini kanak. ⁴¹ To otow no ogdawat to impang-anad to otow su kandin maglilikwaday to Diyus, ogkalabot man kandin gayod to madoyow no pagbaos du-on to maglilikwaday to Diyus to mahudi no adow. To otow no ogdawat to duma su matuwadong kan duma, ogkalabot gayod kan no otow to madoyow no baos to mahudi no adow. ⁴² To otow no ogpa-inom dà ubag to duma su kandin, sakup ku, agad ma-intok, dì konad iyan ogkawada-an to baos no padatongon pad likat to Diyus.”

11

¹ Pagkatapus ni Jesus to pangudlin to mgo pangabaga din no sampu tag duwa, namanlibod-libod on mandà kandan si Jesus to mgo kalunsudan to mgo ka-Isrilihan to pagpang-anad dan aw pangudlin.

² Na ton diyà pad si Juan no Magbobonyagay to pirisuhan, pig-abutan kandin to nawnangonon bahin to mgo hininang ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Pigpa-andiyà ni Juan to mgo sakup din su igpa-usip din kandan ki Jesus ³ no igpa-iling to “Dow ikow iyan to Imananan to Ka-otawan? Dow moydu-on duma no ogka-iman pad to ka-otawan no oglogwà.” ⁴ Pigtabak ni Jesus to inusip dan bahin kandin no iniling to “Na, pa-ulì kow diyà ki Juan aw tutuwani now kandin to nadinog now aw nakita-an now ⁵ no nangka-uli-an kud on to mgo pig-ibung aw mgo pungkù, mgo bongoo, pisok, aw pigpambuhoy ku to nangkamatoy, aw to mgo mangkasagkop no kabotang, napasabut on to Madoyow no Tutuwanon. ⁶ To otow no wadà ablayan din to pagtu-u din dini kanak, ogkaliyag dà su kanunoy din ogtagadan to insahad to Diyus.” ⁷ Dayun naman-uli on to mgo sakup ni Juan no namakagomò on to tugun ni Jesus.

Pagkali-us dan nighutoy si Jesus to pagpanoysoy to ka-otawan bahin to katondanan ni Juan. Nig-iling kandin to “Nokoy to naduguk now natodu-on ton pag-andiyà now to banwa no kahanongan. Nokoy to pig-ahà now du-on. Dow kandà mgo kugun no ogkabaguyun no ogsabodon to kamag? Dì konà. ⁸ Nokoy to pig-andu-onan now aw aha-a, dow otow no nangabò to mahal? Dì konà su to otow no nangabò to mahal aw wadà ogboongon, og-ugpà man diyà to ugpa-anan to datù. Konà og-ugpà diyà

to kahanongan no banwa. ⁹ Nokoy to pigduguk now du-on. Aw nokoy to napugut-pugutan du-on to kahanongan no banwa no naliyagan now no nasoodan now. Dow maglilikwaday to Diyus to pig-ahà now bali? Maglilikwaday man iyan no niglabow pad tibò, ¹⁰ su kandin to napa-atubangan to intag-an to maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-on su nighina-at kandin to igbayà to Imananan to Ka-otawan. Nasulat to maglilikwaday to kagi to Diyus no pig-iling to 'Ahà ka su ogpa-unahan ku ikow to kanak maglilikwaday awos din mahina-at to igbayà nu.' ¹¹ Na ogdomdoman now on to kagi ku. Dini to babow to kalibutan wadà otow no oglabow pad ki Juan no Magbobonyagay no maglilikwaday gayod to Diyus no wadà pad abut to bayà no pagsakup to Diyus. Mangkuwan, to mahudi no adow, to kinasagkohan diyà to pigsakupan to Diyus, ogkalabawan pad man si Juan su ogka-usab to pigsakupan.

¹² "Likat to pagpangudlin ni Juan no Magbobonyagay hantod kunto-on, moydu-on nigpakalayas nigpakadangan podon to pagsakup to Diyus dini to babow to pasak agad-agad to kandan dà no napikiyan ¹³ su nama-anan dan to ogkatuman to mahudi no adow to pagsakup to Diyus no natitibo-an to pagtag-an ni Moises aw дума pad no maglilikwaday no lagsoban to Diyus hantod to paglogwà ni Juan no Magbobonyagay. ¹⁴ Impanag-an to mgo maglilikwaday to ogpa-ulì iyan si Elias dini no ogpa-unahan to Imananan to Ka-otawan awos humina-at to igbayà din. Ko matu-uhan now, si Juan sikan iyan si Elias no pig-imanan ta to og-andini. ¹⁵ Na paminogan now lagboy iyan to pig-ikagi ku.

¹⁶ "Dow nokoy buwa to igpananglitan ku to pagpasabut iyu to katahani so-idi mgo otow no mgo kadongan ku. Iyan ogka-angodan dan to mgo batà no nangkahimun diyà to dadaga-anan no ogpamansunud-sunud to pagsauhan kun no ogpamanghuhulindog kandan no og-iling to ¹⁷ 'Nokoy man no wadà kow sayow su piglisagan noy man iyu.' Iyan ogka-angodan dan gayod to mgo batà no ogpamansunud-sunud to ogpaman-oog to namatoy no og-iling to 'Nokoy man no wadà kow sunud to pagdaugmatoy noy su pigdaugmatayan noy man iyu, di wadà kow baos. Wadà iyan ingkangkaliyag now!' Na iyu, iyan ogka-angodan now kan mgo batà to iyu no pagdawat aw pagsabut to pagpang-anad iyu, ¹⁸ su si Juan no Magbobonyagay no niglogwà no nigpangudlin, di wadà man ba-ot si Juan to pagko-onan aw inoman, aw puli now botang-botangi to kandin, pigsoodan to busow. ¹⁹ Di kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpagba-ot a man di pighimu a now no ma-omot to ogko-on aw ogminahingow aw matiduguk diyà to mgo magsusukut to buhis aw дума pad no mgo wadà tu-u to katahanan now. Wadà iyan ingkangkaliyag now. Di ogkakilaa ta iyan to ka-ugsoban to Diyus su pigpakatuman din to pagbo-ot din agad ningsingkabugtì no mgo otow, agad mapawpa-awayon iyan to og-ugpà aw matiduguk gayod no otow."

²⁰ Na nigpunù si Jesus to pagpambahog to ka-otawan diyà to kalunsudan no pigpanlibod-libodan din to pagpangudlin su wadà dan man sosoi aw oyowi to kandan katahanan no bugtì. ²¹ Nigbahog kandin to taga-Bitsayda aw taga-Kurasin no pig-iling to "Aboy iyu su mabogbog to kaboongan no pighimu ku diyà iyu di wadà kow tu-u aw wadà kow sosoo to pighimu now no mado-ot aw wadà now oyowi to katahanan now no bugtì. Di to taga-Tiru aw to taga-Sidun nasi no mangkadakoo to saà natodu-on ogpakasosoo podon kandan to pighimu dan no mado-ot aw ka-oyowi dan podon to katahanan dan ko nakita-an dan podon to kaboongan angod so-

idi pighimu ku kani iyu kunto-on aw ogpangabò kandan podon to hanuut no ta-indanan to pagkasosoo dan to saà aw ka-oyowi aw budbudi dan gayod to abu to uu dan. ²² Kaling man to mahudi no adow no pagbo-ot to Diyus, malisod kow pad lagboy iyan kani. Kakampà dà nasì to nadoogan dan. ²³ Aw iyu no mgo taga-Kapirna-um, nakalabow kow on diyà to langit, di ogpaka-andiyà kow nasì to hinibatan to pasak. Sikan mgo taga-Suduma gayod, ko nakita-an dan pa podon no angod so-idi no kinita now on no kaboonangan, ogka-oyowan dan podon to katahanan dan aw sosoo aw wadà podon kagawang to kandan no lunsud di tigbat pad podon kunto-on. ²⁴ Kakampà dà to kandan nadoogan. Malisod-lisod pad to pagbo-ot iyu to Diyus to mahudi no adow.”

²⁵ Na du-on kan no uras nig-ampù si Jesus to Diyus no nig-iling kandin to “Amoy no Magbobo-ot to langit aw pasak, ogpasalamat a ikow su pig-ukasan nud on to nama-anan nu to mangka-intok no otow. Di pighobongan nud on to mgo mangka-aslag no mgo otow bahin to Madoyow no Tutuwanon bahin to pagsakup to Diyus. ²⁶ Di to mangka-intok no mgo otow, pigtaga nud iyan nasì bahin to pagsakup nu su sikan man to pagbo-ot nu.”

²⁷ Pagkatapus ni Jesus to nig-ampù to Diyus, nigpanoysoy mandà kandin to kahan-ingan bahin to pagsakupan to Diyus. Kagi din, “To Amoy ku, imbogoy din kanak to tibò no katùtu-uhanan. Wadà duma no nigkilaa lagboy to Anak, ko konà no Amoy dà, aw wadà duma no nigkilaa to Amoy ko konà no Anak dà gayod aw tibò to pigpili din no ogpakilahon din to Diyus.

²⁸ “Iyu no nangkapagud to pagpa-omot to pagdaa to mabogat no tulumanon no wadad on man kapongahanan, pasakup kow on kanak su awos mapahungow ku iyu to kalisodan aw ka-agkapi kow to kabogatan no pigtagudaa now. ²⁹ Ogsab-ung kow to kanak yugu no litukan to ogpasakup kow to kanak impang-anad aw ogpa-anad kow kanak su danu-an a aw ma-ungangon a no otow. Ogpahungawon ku to iyu no ginhawa no nigdodo-ot. ³⁰ To insugù ku iyu, konà no mabogat di mahawoy dà iyan.”

12

¹ Pagkaugoy-lugoy nighipanow on kandan si Jesus no nigtaà to humayan to adow no konà no tigtatalabahu. To mgo pangabaga din, kanunoy nalisig kandan no nighipanow namangkinotu-kotu to bogas to humoy aw kotip-kotipa dan su kandan, namanlotoy. ² Di nakita-an kandan to mgo Parisiyu no namantagon lagboy to kandan no katahanan. Namaka-ikagi kandan to “Naboong-boong koy su to mgo pangabaga nu, pighimu dan to konà podon ogtugutan to tinu-uhan ta to adow no konà no tigtatalabahu. Nokoy man buwa no namanhimu kandan to angod sikan.” ³ Nigtabak si Jesus to “Wadà kow buwa makabasa to pagbo-ot ni David no namakalaguy kandan no nahadok to mgo kablang dan. Wadà ko-on-ko-on dan. ⁴ Na du-on namanlotoy kandan si David. Wadà now buwa kadomdomi to nakasood kandan to simbahan aw pamango-on puli to ko-onon no indang diyà to atubangan to Diyus. Iyan dà ogpakako-on podon sikan no ko-onon kan mgo punu-an to tinu-uhan no pigpatubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus su sikan dà to pigtugutan to tinu-uhan ta. Di wadà mamakadilin namakako-on on tibò gayod kandan si David su namanlotoy man lagboy. ⁵ Dow wadà kow buwa makabasa to kasulatan ni Moises bahin to mgo hinang-hinang to punu-an to labow no simbahan natodu-on. Agad adow on no konà no tigtatalabahu, di kanunoy ogpakatuman on to

ogkangkahinang-hinang dan. Dì wadà dà man kabotangi kandan to saà.
⁶ Dì kunto-on moydu-on on iyan nakalogwà no labow pad to katahanan ta bahin to tulumanon to simbahan su ogpunu-an kud to bayà no tulumanon.
⁷ Wadà now podon kabotang-botangi to saà to mangkatuwadong no otow ko madaagan now pa podon to litukan so-idi no ikagihonon no likat to kasulatan no pig-iling to 'Ogpa-aag-aagon ku pad to pagka-at now to kasing-otow now du-on to pagsundù now nasì kanak to buhì,' ⁸ su kanak no Tumutubus to Ka-otawan, tagtu-un a man gayod to adow no konà no tigtatalabahu."

⁹ Dayun nighipanow kandan si Jesus aw padayong diyà to simbahan to mgo Parisiyu. ¹⁰ Nakaba-ot gayod to songo otow no pawing no nignohut to boad. To mgo Parisiyu no namantagon lagboy to kandan tinu-uhan, nigpangusip-usip kandan su awos moydu-on mapatikiran dan podon no igkadiklamu dan kandin diyà to mata-as to tinu-uhan. Kagi dan to "Dow ogtugutan ki buwa to tinu-uhan ta to pagdoyow to masakiton to adow no konà no tigtatalabahu?" ¹¹ Na impananglitan ni Jesus to pagtabak din no pig-iling din to "Iyu, ko pananglitan moydu-on sobu-uk no buhì dì maugan kow to iyu no buhì diyà to lugì, lagboy konà now puli ogkapabayanan. Dì ogpangahà kow to pagpadoog no ogkapudut awos konà mamuwa to buhì agad makata-un to adow no konà no tigtatalabahu. ¹² Dì labow-labow pad to kasing-otow ta du-on to buhì ta puli. Kaling man ogkatugutan ki to tinu-uhan ta to ogpabuligan ita to kasing-otow ta, agad adow on no konà no tigtatalabahu." ¹³ Kagi ni Jesus diyà to otow no pawing no nigiling to "Kotongad on to boad nu!" Dayun kinotong to napawing to boad aw ka-uli-id on dayun. ¹⁴ Na to mgo Parisiyu, namanlabas aw kasusukun-sukun kandan dow og-amonuhon dan to pagpadoog to paghimatoy podon ki Jesus.

¹⁵ Dì nama-anan dà ni Jesus to napikiyan dan. Kaling man nighipanow on kandan si Jesus. Dì namanduma dà to kahan-ingan aw pamasandog to mgo masakiton diyà kandin. Tibò din nangka-uli-an to nangkasakit. ¹⁶ Dì pigbahog ni Jesus kandan to konà ogpatangkapon to bantug din ¹⁷ su awos matuman to intag-an ni Isaias no maglilikwaday to Diyus no lagsoban. ¹⁸ So-idi to impasulat ki Isaias to Diyus no pig-iling to.

"So-idi to timbang ku no pigpili no nalogonan ku no naliyagan ku lagboy no ogpatumanon ku to pagbo-ot ku su ogbogayan ku kandin to Ispiritu Santu, aw kandin gayod ogpabobo-oton ku to ningsingkabugtì no mgo otow. ¹⁹ Konà ogpangsamuk kandin aw ogbansagon ko igkikita diyà to hibaakan to daan. ²⁰ Konà din gayod ogdut-unan kan otow no nalisodan aw konà din ogdut-unan to buu no nabutuk to kamag. Konà din gayod ogposokan to nighaong-haong on no ilawan. Dì bali on man ogkapisigkon din to samuk-samuk tibò to katapusanan din no pagda-og, ²¹ aw ngadan din to ogkaimanan to ningsingkabugtì no mgo otow."

²² Na pagkaugoy-lugoy nigdatong on mandà to otow no nasoodan to busow no pigdaa to mgo kadumahan din. Pisok aw pohà pad kandin no otow. Piggawang ni Jesus to busow du-on kan no otow hantod to ogpaka-ikagi on aw makakita. ²³ Naboong-boong to mgo ka-otawan du-on aw ka-inusipay kandan to "Sugpù ni David buwa so-idi no otow no og-imanon ta no bumubulig ita." ²⁴ Pagkadinog to mgo Parisiyu to napugut-pugutan, namaka-i-ikagi kandan to "To igkagawang ni Jesus to mgo busow su nabogayan man kandin to kabogbogan to tagtu-un to mgo busow no si Bilsibul." ²⁵ Dì tahan dà nama-anan ni Jesus dow nokoy to

nadomdoman dan. Kagi din to “To sinakupan, ko ogkinablangay, madaas dà to katapusan. To songo banwa gayod dow lunsud, ko ogkinablangay, ogkalompag dà man iyan. ²⁶ Ko oggawang si Satanas to mgo kasakupan din, ogkagawang dà to sinakupan din tibò. ²⁷ Na ko nadomdoman now to ogpakagawang a to mgo busow no likat to kabogbogan to tagtu-un kandan no si Bilsibul, ando-i buwa to piglikatan to kabogbogan to mgo sakup now no ogpakagawang to mgo busow. Sikan mgo sakup now to igkapatu-u to nakasaà kow to pagdomdom now su intobo-ot now dow to kanak kabogbogan, likat diyà ki Satanas no pighingadanan gayod ki Bilsibul. ²⁸ Dì ko Ispiritu Santu to piglikatan to kanak kabogbogan to ogpakagawang to mgo busow, sikan to igkapatu-u iyu to na-abutan kow on to pagsakup to Diyus.

²⁹ “Na to kawatan, konà ogpakasood to baoy to otow ko mabuut to tagbaoy aw makapudut to katinguban din ko konà pad mada-og to tagbaoy. Dì ko mada-og to tagbaoy, kayan pana ogkapudutan kandin to katinguban din.

³⁰ “To otow no konà ogduma kanak, iyan nasi ogkablang kanak. To otow no konà ogbulig kanak no ogpanghimun to nig-abut, iyan nasi ogpangkanat to nahimun on no nig-abut. ³¹ Kaling man ognangonan ku iyu to ogkapasaylu dà to agad nokoy no saà to otow, agad og-ina-inahon din on to Diyus no Amoy aw Anak. Dì ko og-ina-inahon din on to Ispiritu Santu, konad on ogkapasaylu. ³² Agad ina-inahon a no Tumutubus to Katawan, dì ogkapasaylu ku dà. Dì to otow no oglangub og-ina-ina to Ispiritu Santu, konad on iyan ogkapasaylu. Kanunoy on ogdokot du-on kandin to saà, kunto-on aw agad kaugayan.

³³ “Oghimuhon ta no songobu-ukon to kayu aw bogas din, agad madoyow dow mado-ot. To bogas, du-on ta to ogkakilahan dow nokoy kayuha to nalikatan din. Ko mado-ot no kayu, og-agad dà to mado-ot dà gayod to mgo bogas. ³⁴ Iyu, iyan ogka-angodan now to uwod no ogpakamuwa. Konà kow ogpakalituk to madoyow su mado-ot to sood to ginhawahan now. Su agad nokoy no imbotang now du-on to ginhawahan now, og-agad gayod to pag-ikagi now. ³⁵ Madoyow no otow, ogpaka-ikagi to madoyow su madoyow man to imbotang din du-on to ginhawahan din. Dì mado-ot no otow, ogpaka-ikagi to mado-ot su mado-ot man to imbotang din du-on to ginhawahan din.

³⁶ “Ognangonan ku iyu, to mahudi no adow, to mgo otow tibò no ogpang-ikagi to wadà puus, ogbo-otan to Diyus ³⁷ su to ogbo-otan kow to Diyus to mahudi no adow agad-agad to nalituk now no kagi agad madoyow no ogpakalipwas iyu dow mado-ot no ogpakapabalitù dà iyu.”

³⁸ Na moydu-on mgo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw mgo Parisiyu no namang-ikagi diyà ki Jesus to “Sir, ogpa-aha-on koy nu podon to kaboongan no mabogbog pad no igpahimu noy ikow no igkamatud to na-uyunan ka to Diyus.” ³⁹ Dì nakatabak si Jesus to “Lagboy to kado-ot to mgo kadongan ku no kanunoy ogpanlingi-lingi to duma no ogpadugang pad podon to kaboongan no ogkakita-an dan podon su litos on man podon to kaboongan no nahimu kud on no nakamatud iyu to na-uyunan a to Diyus. Wadà kaboongan no igdugang ku gawas to kaboongan no ogpaka-angod to kaboongan natodu-on no ingkalibwas ni Jonas no maglilikwaday to Diyus no agad nalam-od on to isdà no ma-aslag, dì nakalibwas dà kandin. ⁴⁰ Si Jonas, naka-ugpà on du-on to sood to gotok to isdà to tatou no adow. Dì kanak no Tumutubus to

Ka-otawan, ogpaka-uggà a gayod to lobong to tatou no adow. ⁴¹ Ton mgo taga-Niniba no namantuman to udlin ni Jonas aw sosoo aw oyowi dan to kandan katahani no bugtì, to mahudi no adow no pagbo-ot on to Diyus to ka-otawan, ogkabotangan kow dan nasi to saà no iyu no tipahudi no kadongan ku su wadà now angodi to pighimu dan. Dì nakalogwà on dini to maglilikwaday to Diyus no labow pad ki Jonas. Dì iyu kunto-on, wadà now on oyowi to katahani now. ⁴² Natodu-on gayod buyag no nigsakup to Siba no banwa diyà to babagan, ogkabotangan kow din to saà no tipahudi no kadongan ku to mahudi no adow no pagbo-ot on to Diyus to mgo ka-otawan su kandin, nig-andiyà on ki Hari Solomon, agad madiyù no banwa to piglikatan din, su ogpaminog podon kandin to nama-anan ni Solomon no imbogoy to Diyus. Dì kunto-on nakalogwà on to labow pad ki Solomon dì wadà now angodi to pighimu din.”

⁴³ Nig-aboy si Jesus nigpang-anad to ka-otawan no nig-iling to “Na ko pananglitan, ko magawang to busow du-on to pigsoodan din, ogpakalahok on puli to busow du-on to katahayan no banwa su ogpanganap to ogka-ugga-an din, dì wadà ogka-abutan din. ⁴⁴ To tu-un din no domdom og-ilingon din to ‘Ah, ogpati-ulì a dà diyà to tahan ku no ugpa-anan no nali-usan kud on.’ Pagdatong din wadà nasakpan din du-on. Dì napunasan on aw katapid on. ⁴⁵ Dayun nigbaligà to pitu pad no mgo busow no mado-ot pad du-on kandin. Namansood kandan du-on ton otow no piggawangan on. Na to ka-uggà kan otow, malisod pad nasi du-on to tugdow no kabotang din. Angod dà to ogkadoogan so-idi no mgo otow no kadongan ku no mangkado-ot.”

⁴⁶ Na naka-abut on to inoy ni Jesus aw mgo hadi din ta-un to nig-ikagi pad si Jesus. No diyà dà kandan to labas, puli dan impasabi si Jesus su mahan-ing no nadasok. ⁴⁷ Dayun moydu-on nignangon ki Jesus to “Kanid on to inoy nu aw mgo hadi nu. Ogpagbaaw podon ikow kandan.” ⁴⁸ Nig-ikagi si Jesus to “Intawa lagboy to inoy ku aw mgo su-un ku.” ⁴⁹ Intudli ni Jesus kan mgo sakup din no natalidong aw ikagi to “Iyu on to angay inoy ku aw mgo su-un ku. ⁵⁰ To ogtuman to pagbo-ot to Amoy ku diyà to langit, sikan on to angay inoy ku aw mgo su-un ku.” Angod sikan to impang-anad ni Jesus to mgo ka-otawan.

13

¹ Kandà no adow nighipanow on kandan si Jesus padoog diyà to boyboy to dagat. Pagdatong dan aw ni Jesus diyà to boyboy nig-ingkud kandan ² su awos ogpang-anad on to ka-otawan no nahimun aw nadasok lagboy. Kaling man nigluwan si Jesus to sakayan no bautu. Nig-ingkud on kandin no nig-atubang kandin to kahan-ingan no du-on to boyboy to dagat.

³ Na nigpang-anad si Jesus to ka-otawan no impabayà to mahan-ing no pananglitan. Nig-iling kandin to “Na, ogtutuwanan kow to mag-o-odok to humoy. No makalangkob to sangab pigsawodan on to mag-o-odok to binhì. ⁴ Pagsawod din moydu-on binhì no nigdo-og diyà to daan. Dayun nigpatipadpad to manuk-manuk aw pantubug-tubuga to binhì. ⁵ Moydu-on binhì no nigdo-og diyà to pasak no batuhon. Nigtulin dà kan niggiti du-on to batuhon. ⁶ Dì pag-ugtu to soga, oglanos aw kamatoy su wadà man ogkaduhugan to dalid. ⁷ Moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to pasak no dalidon no kan dalid no paggiti, dugihon on. Nigkadodongan to pagtulin no hantod to piglinop aw nohut aw lahag su nasakbut man. ⁸ Moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to madoyow no pasak aw sikan

to nigbogas to madoyow aw abut to dakoo. Moydu-on niggatus, aw moydu-on nigkan-oman, aw moydu-on nigkatlu-an to nig-abut. ⁹ Na, agad intawa no nakadinog, pangindaagan to kalitukan to pananglitan ku.”

¹⁰ Na pagkali-us to ka-otawan pig-usip si Jesus to mgo sakup din to “Nokoy man no impananglitan nu pad man to pagpang-anad nu to ka-otawan.” ¹¹ Nigtabak si Jesus to “Mahobong todon no kalitukan aw sikan kadaoman, di iyu, ogkama-anan now da no bahin to pagsakup to Diyus. Su kunto-on ogbadbadan kow on to Diyus. Di igpananglitan ku pad to mgo ka-otawan su pighobongan nasi kandan to Diyus to mgo kalitukan. ¹² To otow no nigtu-u, ogkadugangan ku pad iyan to nama-anan din, di to wada paminog, agad ma-intok da to nama-anan din di ogkapudutan pad nasi. ¹³ Kaling man to ka-otawan no wada kalabotan to sinakupan to Diyus no nabigtoan on, impananglitan ku su agad mang-ahà-ahà kandan, di wada ogkakita-an dan. Agad duminog, di konà ogpakadaag. ¹⁴ Natuman dan to tahan impanag-an ni Isaias no maglilikwaday no lagsoban to Diyus no pig-iling to

‘Nabigtoan kandan su agad mang-ahà-ahà kandan, di wada ogkakita-an dan. Agad makadinog kandan, di ampan ogkadaagan dan.

¹⁵ Su iyu no mgo otow, to ginhawahan now, masupak-supakon. To talinga now, ogpabongoo-bongoon now puli. To mata now, pigpiyong now, su puli ogtawtaga-odan to pag-ahà now. Di to domdom now, wada du-on. Ko wada kow podon angod sikan, ogpasakup kow podon kanak, aw ogkabuligan ku podon iyu.’ ¹⁶ Di iyu no sakup ku, ogkaliyag kow su ogpakakita kow man aw makadinog. ¹⁷ Iyu, nakita-an now on to pigpakagutgut podon no ogkakita-an to mgo maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-on aw duma gayod no mgo otow no matuwadong. Nadinogan now on gayod to piggutgut dan podon no ogdinogon.

¹⁸ “Na, ogpangintaga kow to mgo kalitukan to pananglitan ku. Na bahin to mag-o-odok to humoy, ¹⁹ sikan mgo otow no ogdinog to impang-anad ku bahin to pagsakup to Diyus aw konà ogpakadaag, iyan ogka-angodan dan to binhi no nigdo-og diyà to daan. Ko duminog kandan to kagi to Diyus, oglogwà on si Satanas aw sakmita din to ing-odok du-on kandan. ²⁰ Sikan binhi no nigdo-og diyà to batuhon no pasak, iyan ogka-angodan to mgo otow no ogkaliyag to ogpaminog to kagi to Diyus aw dawata. ²¹ Di wada lagboy makaduhug to dalid su wada dan man lagboy pasooda du-on to ginhawahan dan to kagi to Diyus. Ko umabut to kalisod aw mgo pagpahadat to kadumahan dan ugpat to kagi to Diyus, ogka-oyowan dan to pagtu-u dan dayun dini kanak. ²² Moydu-on gayod binhi no nigdo-og diyà to pasak no dalidon no sikan, dugihon, sikan iyan na-angodan to mgo otow no nigdawat to kagi to Diyus no wada abuti to bogas su piglinop on kandan to nakasakbut to kagi to Diyus du-on to ginhawahan dan su nigminapook-pook kandan to igkabuhì dan aw pa-aag-aagon dan nasi to kadatù. Kaling piglinop to kagi to Diyus aw wada nig-abut no bogas. ²³ To ing-odok no nigdo-og diyà to madoyow no pasak, iyan na-angodan to mgo otow no nigpaminog to kagi to Diyus aw pigpasood diyà to ginhawahan dan aw baya-a to Diyus kandan aw moydu-on bogas no nig-abut no niggatus. Moydu-on tag kan-oman. Moydu-on gayod tag katlu-an to nig-abut.” Sikan to kalitukan to pananglitan ni Jesus.

²⁴ Na impananglitan mandà ni Jesus to ka-otawan bahin to otow no nig-odok to dawa. Kagi ni Jesus to “To pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan to otow no nig-odok to dawa. Nigsawod kandin to madoyow no binhi diyà

to uma din no maow-ag. ²⁵ No pagkatapus to pagsawod aw kadukilom on aw nangkalipodong on to mgo sakup din, pig-andu-onan to kablang din aw imba-ot to bagnot to pagtanom du-on to pig-odokan din to dawa. Dayun namanlunus aw hipanow on kandan no wadà nama-an. ²⁶ Wadà kaugoy niggiti on aw namanpamagtin to in-odok di naba-otan on to bagnot. ²⁷ Dayun pig-andu-onan sikan tagtu-un to dawahan to mgo sakup din aw usipa dan to 'Dow konà buwa no pinpin no dawa no binhì todun-on impa-odok nu, Sir? Nokoy man buwa to ingkapabayà to naba-otan on man to bagnot su kunto-on bali nakilahan su namagtin on to dawa.' ²⁸ Nakatabak to tagtu-un to dawahan to 'Imba-ot iyan to kablang ta.' Nig-ikagi to mgo sakup din to 'Dow igpapispis nu dà buwa kanami to bagnot su imba-ot dan man iyan to pagtanom ta.' ²⁹ Nakatabak to tagtu-un to dawahan to 'Konà now on ogpispison to bagnot kunto-on su ogka-apat to dawa. ³⁰ Ogpabayanan now on nasì hantod to tig-ani on. Kayan ogsugù a to mgo uma-ani to, Ogtugdawon now to pagpispis to bagnot aw ogpambogkoton awos mahakut aw masangab. Di sikan bogas to dawa, pagka-ani, oghakuton aw ibotang diyà to kubkub.' "

³¹ Na impananglitan din mandà bahin to pagdakoo to sinakupan to Diyus no innangon din bahin to intanom no binhì no longa no magabudbud dà no pig-iling din to "To pagdakoo to sinakupan to Diyus, ³² iyan na-angodan to binhì no longa, to tugdow, magabudbud dà ubag. Di ko oggiti on, maslag on kan lawa aw ogkahimu no ogkahapunan to mgo manuk-manuk to mgo sanga.

³³ "Na to pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan na-angodan to ogpatulin to buyag to malagkit. Agad ma-intok dà to imba-ot din no igpatulin, di ogkaponù on to pigbotangan din."

³⁴ To pagpang-anad ni Jesus to ka-otawan, kanunoy din igpabayà to pananglitan. Wadà ing-anad ni Jesus to mgo ka-otawan ko konà din no igpabayà to pananglitan tibò. ³⁵ Iyan impananglitan ni Jesus to pagpang-anad su awos matuman to tahan intag-an to maglilikwaday no lagsoban to Diyus bahin ki Jesus no pig-iling to.

"Igpananglitan ku to ing-anad ku. Ogtagahon ku kunto-on to mahobong likat to paggihit to Diyus so-idi kalibutan hantod kunto-on."

³⁶ Na nigpagsuwoy kandan si Jesus to mgo ka-otawan aw uli diyà to baoy. Pagdatong dan on kagi to mgo pangabaga din to "Panaysayi koy kun Sir to pananglitan nu bahin to bagnot diyà to dawahan." ³⁷ Kagi ni Jesus to "Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, og-odok a to binhì no madoyow. ³⁸ To pasak, iyan ogka-angodan so-idi kalibutan. To binhì no madoyow, iyan ogka-angodan to mgo otow no ogpamasakup kanak. To bagnot, iyan ogka-angodan kan konà ogpamasakup kanak su ki Satanas kasakupan. ³⁹ To nigba-ot to bagnot, iyan ogka-angodan din to kablang ta no si Satanas. To pagka-ani, iyan ogka-angodan to katapusanan so-idi kalibutan. To uma-ani, mgo diwata likat to Diyus. ⁴⁰ Na to pagdap-ug dan to bagnot aw sangaba, iyan ogka-angodan to katapusanan so-idi kalibutan ⁴¹ su kanak no Tumutubus to Ka-otawan, igpagawang ku to mgo diwata kan mgo otow no mangkado-ot to hinang aw agad nokoy no igkasaà to mgo otow du-on to pigsakupan ku. ⁴² Pagkahimun igsugba diyà to logdog. Du-on ogpakasinogow kandan to pagkasosoo dan aw pangagotkot to bag-ang ugpat to pagkasakiti dan. ⁴³ Pagkagawang tibò to mangkado-ot no hinang, sikan mgo sakup to Diyus no madoyow to hinang, ogbandog no ogpaka-angod to soga su ogtumanon

on to pagsakup to Diyus ta no Amoy. Agad intawa no nakadinog to impanganad ku, ogtumanon.”

⁴⁴ Nig-ikagi mandà si Jesus no pig-iling to “To pagsakup to Diyus, iyan gayod ogka-angodan to ayama-an no inhobong diyà to kapognotan. Dì nakita-an to songo otow aw tukhow kandin. Dayun inlobong aw libuni din aw uli diyà to baoy su igpamaligyà din to katu-unan tibò su ogbolihon din podon kan no pasak no nabotangan to ayama-an no nakita-an din.”

⁴⁵ Na impananglitan ni Jesus mandà bahin to mamaligyay-ay to mutyà no mahal. Kagi din to “To pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan to mutyà no mahal no pigpanganap to mamaligyay-ay. ⁴⁶ Pagkakita din on to mutyà no mahal, imbaligyà to katu-unan din tibò aw iyan boliha din.

⁴⁷ “To pagsakup to Diyus, iyan gayod ogka-angodan to ma-aslag no pukut no intuntun diyà to dagat aw makapudut to isdà no ningsingkabugtì. ⁴⁸ Ko mahan-ing to nakasood, ogguyudon on to mang-isda-ay diyà to boyboy. To mangkadoyow, igtagù to bangkow, dì to mangkado-ot, igtimbang. ⁴⁹ To mahudi no adow to katapusanan to kalibutan, sikan mgo diwata to Diyus, ogpaka-angod kan, su ogpagbugti-on dan kan mgo mangkadoyow no mgo otow aw kan mangkado-ot. ⁵⁰ To mangkado-ot, igsugba diyà to logdog, aw du-on pakasinogow to pagkasosoo dan aw pangagotkot to bag-ang ugpat to pagkasakiti dan.”

⁵¹ Na nig-usip si Jesus to mgo pangabaga din no sampuè tag duwa to “Dow nadaagan now to tibò no innangon ku iyu?” Namantabak kandan to “Ho-o.” ⁵² Nig-ikagi mandà si Jesus to “Iyu no pig-anad to impanganad ku bahin to pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan now to tagbaoy no dakoo to katinguban no ningsingkabugtì no mgo tahan aw mgo bayà, su ogpakapanganad kow to ka-otawan to tahan no impanganad ita aw bayà no impanganad ku iyu gayod.”

⁵³ Pagkatapus ni Jesus to mgo pananglitan din no impanganad din, namanhipanow on tibò kandan ⁵⁴ padoog diyà to kandin banwa. Pagdatong dan nang-anad mandà si Jesus diyà to tu-un dan no simbahan. Nangkaboong-boongan to mgo kadumahan din du-on sikan no lunsud to kandin impanganad. Nigka-inusipay kandan to “Ando-i buwa makalikat to kandin nama-anan aw kan mgo kaboongan. ⁵⁵ Dow konà buwa no so-idi to anak ton maghihimu to baoy? Dow konà buwa gayod no anak ni Maria? Dow mgo su-un din buwa, kandan si Santiago, si Jose, si Simon, aw si Judas? ⁵⁶ Sikan mgo atoboy din, dow konà ta buwa no duma kani so-idi no lunsud? Ando-i buwa makalikat to nama-anan din su tahan ta dà man nama-anan to piglikatan din.” ⁵⁷ Kaling man nasawa-an dan kandin su intobo-ot dan dow niglangub puli kandin nigpalabow-labow. Dì nig-ikagi si Jesus to “Tahan to otow su agad ando-i dumoog to maglilikwaday to Diyus, igkatahud kandin tibò gawas ko diyà to kandin banwa aw diyà to mgo kasu-unan din.” ⁵⁸ Kaling man ma-intok dà to kaboongan no pighimu din du-on su wadà tu-uhi kandin no Imananan to Ka-otawan.

14

¹ Dì to bantug to kaboongan no pighimu ni Jesus, nigtangkap diyà to duma no banwa. Aw si Hirudis gayod no mata-as to Galiliya, inabut to nawnangonon aw kapook-pooki din su na-intobo-ot din dow si Juan on no Magbobonyagay to nighimu sikan no nanangon no mgo kaboongan.

² Na-iling din to “Domdom ku dow si Juan on no Magbobonyagay to nighimu sikan no mgo kaboongan. Inabut buwa kandin to kabogbogan no iyan piglikatan to pagbuhaya din.”

³ Na og-uli-on tad to tutuwanon no napa-atubangan to kagi ni Hirudis no sikan, nalipasan tad. Si Hirudis iyan to nigpadakop aw nigpahimatoy ki Juan natodu-on. Impadakop din si Juan su impanagda si Hirudis ni Juan su si Felipe no hadi ni Hirudis, inagawan din to asawa no si Hirudiyas. ⁴ Kagi ni Juan no nanagda ki Hirudis to “Nakasaà ka su inasawa nu to asawa on to hadi nu. Ing-okod to tinu-uhan ta.” ⁵ Ogpampodan din podon si Juan to li-og di nahadok si Hirudis ko mamang-atu to ka-otawan su si Juan, pighinang dan no tütu-u no maglilikwaday to Diyus.

⁶ Na nighinang si Hirudis to impasalamat din to pagka-otow din. Pinasayow din to daga no anak to ipag din no inasawa din dà. Pagsayow din du-on to kahimunan, naliyag si Hirudis. ⁷ Nakasahad kandin no pigbogot din to kagi to ogbogoy kandin diyà sikan no daga to agad nokoy no ogpangamuyu-on din. ⁸ Na to inoy to daga, impa-ikagi din to anak din diyà ki Hirudis no impa-iling din to “Bogayi a nu kunto-on to uu ni Juan no Magbobonyagay no igluwan to bandihadu.” ⁹ Na nakasosoo dà podon si Hirudis to ingkasahad din no kagi. Di konà din on ogkabalibad to na-ikagi din diyà to daga su nakasahad man kandin no pigbogot din to kagi du-on to atubangan to mgo namba-ot no nangkahimun du-on to hinang din. ¹⁰ No bali wadà din on kasalipoguti, na-igoy din on to ogpampodan din si Juan to li-og diyà to pirusuhan. ¹¹ Na du-on natuman on to pigpangamuyù aw kadaa to uu ni Juan no inluwan diyà to bandihadu aw ibogoy diyà to daga. Na dayun pigdaa gayod to daga diyà to inoy din. ¹² Dayun natugutan to mgo sakup ni Juan to kandan to oglobong to patoy no lawa ni Juan. Pagkatapus dan to niglobong, naman-andiyà kandan ki Jesus aw nangoni dan to napugut-pugutan bahin ki Juan.

¹³ Pagkadinog ni Jesus to nadoogan ni Juan, piggawangan din sikan no banwa. Namanluwan kandan aw si Jesus to sakayan no bautu aw talipag to dagat. Pagdatong dan diyà dihipag nigdu-ung kandan diyà to kahanongan no banwa. Di pagkama-an to mgo ka-otawan to ogtalipag on kandan si Jesus, namanladgad no ogtokap kandan to boyboy to dagat su ogpamang-andiyà gayod kandan sikan no banwa no kahanongan. Naka-una dà nigdatong to kahan-ingan no ka-otawan aw katibò kangkahimun diyà to ogtagadan dan ki Jesus. ¹⁴ Bali no nigdatong kandan si Jesus. Paghaw-as dan, lagboy to kahan-ing to otow no nangkahimun. Pagkakita ni Jesus, pigka-atan din aw kangkadoyow din tibò to mgo masakiton.

¹⁵ Na pagkahapun namanduguk to mgo pangabaga diyà ki Jesus aw pamang-ikagi to “Sir, kahanongan on man no banwa so-idi aw sakot mahapun on. Sugu-ad so-idi mgo ka-otawan aw pama-andiya-a kandan to mgo kalunsudan awos ogboli to kandan ogkako-on.” ¹⁶ Di nig-ikagi si Jesus to “Agad on. Konà ogpaka-and iyà kandan su iyu on to ogbogoy to ogkako-on dan.” ¹⁷ Namaka-ikagi to mgo pangabaga din to “Iyan dà ba-aw ta tibò to lima no bu-uk no paan aw daduwa gayod no bu-uk to isdà.” ¹⁸ Nig-ikagi si Jesus, “Na, daaha now dini kanak.” ¹⁹ Na pigpama-ingkud din tibò to kahan-ingan diyà to kasagkohan no bagnot. Pigdawat ni Jesus kan lima no bu-uk no paan aw daduwa no bu-uk no isdà aw langhag kandin diyà to langit no ogpasalamat to Diyus. Pigpamikas-pikas din kan paan aw ipamaduhuu din to mgo pangabaga din diyà to mgo ka-otawan. ²⁰ Dayun namango-on to tibò no nangkahimun no puli dan binungku-an to pagko-on. Pagkatapus to pagko-on pigpanghimun dan to nasamà aw itagù dan diyà to bangkow aw sampuù tag duwa pad no ka-bangkow to naponù to

nasamà. ²¹ Lima no maan to kalukosan no namango-on du-on. Wadad bilanga to kabuyagan aw kabata-an.

²² Na pigpa-una ni Jesus to mgo pangabaga din no pigpatalipag to dagat. Pigpamaluwan din to sakayan to mgo pangabaga din tibò, di kandin to nabitás aw kandin to nigba-id aw pamahipanawa din to mgo ka-otawan no nangkahimun.

²³ Pagpahipanow din to ka-otawan niggomow si Jesus to untud no awos og-ampù kandin to Diyus. Nadukiloman kandin du-on kan no untud no sobu-ukon din. ²⁴ Di to mgo pangabaga din no namansakoy to sakayan, nadaa on diyà to tongà-tongà to dagat su sinabod to kamag no mabogbog no nakabalatak kandan aw ogpakinunga-tunga to sakayan to baod no magabubungan. ²⁵ To kabukas-bukas to adow, nigduguk si Jesus kandan no nighipanow diyà to babow to dagat. ²⁶ Pagkakita to mgo pangabaga ni Jesus to nighipanow kandin du-on to babow to dagat, namakasa-og kandan to “Busow on buwa suyà!” su konad no pagkahadok dan su naintobo-ot dan man dow busow on iyan no nigpa-atow no ogduguk du-on kandan. ²⁷ Di nig-ikagi kandin to “Si Jesus a. Konà kow ogkahadok.” ²⁸ Si Pedro, naka-ikagi to “Sir, ko ikow iyan si Jesus, paduguka a diyà ikow no ogpakahipanow a du-on to babow to dagat.” ²⁹ Nig-ikagi si Jesus, “Na, andini ka.” Dayun nighaw-as si Pedro aw makahipanow du-on to babow to dagat no nigpadoog diyà ki Jesus. ³⁰ Di pagbatì din to kamag aw kakita-i din to baod no magabubungan no ogkakinugpahay, konad no pagkahadok din aw hantod to nahibuu-hibuu on kandin podon. Nakapanawag kandin to “Sir, bumulig kad su ogkaonod ad.” ³¹ Nadawat ni Jesus aw ikagihi to “Nokoy man no wadà ka salig kanak no nigsugù ikow to ogpakahipanow ka du-on to babow to dagat. Ma-intok dà to pagtu-u nu. Nokoy man no nigduwa-duwa ka.” ³² Pagkaluwan dan to sakayan, nigsigkon to kamag. ³³ Du-on namakaluhud kandan aw ampù kandan ki Jesus aw naman-ikagi to “Tùtu-u ka iyan no Anak to Diyus!”

³⁴ Dayun nigdatong on kandan diyà to dihipag to dagat. Pagdatong dan nigdu-ung diyà to Ginisarit no banwa. ³⁵ Paghaw-as dan aw ni Jesus, nakilahan dà kandan to mgo taga-Ginisarit. Dayun pigpamatawagan dan to mgo nangkasakit diyà to kalongodan aw pandaaha dan du-on ki Jesus. ³⁶ Pigpangamuyu-an dan si Jesus to igatang ogpatudi-on to mgo nangkasakit to sagyad to kabò din. To otow no nigtudì to sagyad to kabò ni Jesus, na-uli-an to sakit din.

15

¹ No diyà pad si Jesus to Ginisarit, namang-andu-on to mgo punu-an to tinu-uhan no mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad to kasugu-an no likat to Hirusalim no lunsud. Pig-usip dan si Jesus no namang-iling to ² “Nokoy man no wadà tagon to mgo pangabaga nu to tulumanon ta no niglikat to ka-aw-apu-an ta su konà ogpanghugas kandan to boad ko ogko-on. Nakasaà kandan to pagko-on dan.” ³ Nakatabak si Jesus to “Og-usipon ku iyu to nokoy man no ogpa-aag-aagon now to iyu no tulumanon di konà now ogpa-aag-aagon to kasugu-an to Diyus. ⁴ Insugù iyu to Diyus no pig-iling to ‘Igtahud now to amoy aw inoy no igpabayà to pag-alagà.’ Pig-iling gayod to ‘To og-ina-ina to amoy aw inoy, ogkahimu now no himatayanan.’ ⁵ Di iyu, ogpang-anad kow nasì to litos dà ko moydu-on igkabulig to otow to ginikanan din, di og-iling nasì kandin to ‘To bulig ku podon iyu no mgo ginikanan ku, diyà kud nasì igkabogoy to Diyus ta.’ Kaling man konà

now igpatahud to otow to kandin amoy aw inoy no igpabayà to pag-alagà. ⁶ Sikan to nakapabayà kow to puli ogkapabay-anan to kasugu-an to Diyus aw katuman to iyu dà no impang-anad. ⁷ Mapakunon-kunonon kow no mgo otow! Tùtu-u to tahan natag-an ni Isaias no maglilikwaday no lagsoban to Diyus bahin iyu no pig-iling to ⁸ 'Nigpakunon-kunon nigtahud kanak sikan no mgo otow to pag-ikagi dan, di bàbà dan dà puli su bugti to ginhawahan dan. ⁹ Nigpakunon-kunon nig-ampù dini kanak, di to kasugu-an ku, pig-ilisan dan to impang-anad no likat puli to domdom to otow.' ”

¹⁰ Na pigpamaduguk mandà ni Jesus to ka-otawan aw ikagi to “Paminog kow tibò aw konà now ogkalingawan to mgo kagi ku. ¹¹ Wadà ko-onon no ogpakasood to bàbà to otow no igkasaà din du-on to Diyus. Di to oglogwà du-on to bàbà to otow, sikan nasi to igkasaà din du-on to Diyus.”

¹² Dayun nigduguk ki Jesus to mgo pangabaga din aw pamang-ikagi, “Dow nama-anan nu buwa to nasawa-an ka to mgo Parisiyu ton na-ikagi nu?” ¹³ Impananglitan ni Jesus to pagtabak din no nig-iling to “Agad nokoy no tanom no wadà itanom to Diyus no Amoy ku diyà to langit, ogkabagnus. ¹⁴ Di pabay-ani now on kandan no mgo Parisiyu su napisok man kandan no oghindù podon kandan to duma no pisok. Ko pisok to oghindù to pisok, tibò on ogpamakatulabù to lugì.” ¹⁵ Nig-ikagi si Pedro, “Hubadi koy to mgo kalitukan to pananglitan nu.” ¹⁶ Nig-iling si Jesus to “Dow wadà kow pad makadaag to impang-anad ku? ¹⁷ Wadà now buwa kama-ani to konà ogpakasood dini to ginhawahan ta to kino-on ta? Dini to gotok ta to ogpakasood aw logwà diyà to labas to lawa ta. ¹⁸ To oglikat to sood to ginhawahan to otow no kagi, sikan to igkasaà din ¹⁹ su ginhawahan to otow to piglikatan to mado-ot no ningsingkabugti no angod to mado-ot no pikii, pamunù, panghilabot to duma, pangawat, pagbotang-botang aw pag-ina-ina. ²⁰ Sikan no oglikat to sood to ginhawahan to otow no mado-ot, sikan iyan to igkasaà din. Ko konà kow ogpakapanghugas to boad to konà pad ogko-on angod to insugù dan iyu agad man, su konà no sikan to igkasaà ta to kasugu-an to Diyus.”

²¹ Na namanhipanow on kandan si Jesus padoog diyà to banwa no nasakup to Tiru aw Sidun. ²² Pagdatong dan pigduguk kandin to buyag no sugpù to mgo taga-Kanan no tugdow no mgo uminugpà du-on kan no banwa no wadà pad kasoodi to mgo Isrili. Pigtinawag to buyag to “Magbobo-ot no anak ni Hari David, ka-ati a su pigsoodan to batà ku to busow.” ²³ Di wadà ikagi si Jesus. Pigduguk kandin to mgo sakup din aw pangamuyù kandan diyà ki Jesus to “Patumani nu ubag to pigpangamuyù sikan no buyag aw pahipanawad on kandin su pig-inulit-ulit din on to pagtawag ita.” ²⁴ Nakatabak si Jesus, “Iyan dà pigpabantayan kanak to Diyus to mgo kasinugpu-an ni Israel su iyan ogka-angodan dan to mgo buhì no nangkawagà-wagà no wadà nigbantoy!” ²⁵ Di nigduguk nasi to buyag aw luhud, aw ikagi kandin to “Magbobo-ot, buligi a nud on ubag.” ²⁶ Na impananglitan ni Jesus to pag-ikagi din no pig-iling din to “Konà no hustu ko ogtugdawan ta ogtubungan to mgo kadung ko wadà pad makako-on to mgo batà. Di iyan ogpa-unahon ta to batà ogpako-onon.” ²⁷ Nigtapak to buyag, “Ho-o iyan, Sir. Di igatang iyan ogkako-on to mgo kadung to samà-samà no nangkapadpad diyà to saad to ko-onanan to tagbuhì.” ²⁸ Naka-ikagi si Jesus to “Nigtu-u ka na-an Laginà. Matuman on to pigpangamuyù nu.” Na-uli-an on dayun to batà.

²⁹ Na dayun nighipanow on kandan si Jesus no namanladgad to boyboy to dagat to Galiliya aw padayong kandan diyà to mgo ka-untudan. Pagdatong

dan naman-ingkud kandan ³⁰ aw kahimuni kandan to kahan-ingan no ka-otawan no namanlupug aw nigdaa kandan to pungkù, podpod, pisok, pohà, aw duma pad no mgo mangkasakiton aw ipambotang dan du-on to atubangan ni Jesus. Nangka-uli-an din tibò. ³¹ To tawoy, nangkaboong-boong on kan kahan-ingan su nakita-an dan to ogpaka-ikagi to pohà, aw kangka-uli to podpod, aw makahipanow to pungkù aw ogpakakita to pisok aw kasayà-sayà dan to Diyus no ampu-onon to mgo Isrili.

³² Na pigpansabi ni Jesus to mgo pangabaga din aw ikagihi din to “Pigkatan kud so-idi mgo ka-otawan su natatouhan on kandan dini ita no pigkabusan on to ba-aw dan. Konà ku puli kunto-on kandan ogpa-uli-on su ko pa-uli-on kud puli to wadà nangkako-on dan, dagow ogpamanlotoy kandan diyà to pangindanan.” ³³ Nakatabak kandan to “Ando-i ki to ogpudut to igpako-on ta kandan su kahanongan no banwa kani.” ³⁴ Nigusip si Jesus, “Dow pila no bu-uk to paan.” Namantabak to pangabaga din, “Pitu dà no bu-uk to paan aw moydu-on ubag isdà dī ma-intok dà.” ³⁵ Dayun pigpama-ingkud din to kahan-ingan diyà to pasak ³⁶ aw dawata din kan pitu no bu-uk no paan aw isdà aw pasalamat kandin to Diyus. Pigpamikas-pikas din aw iduhuu din diyà to mgo pangabaga din. Na impamaduhuu din mandà diyà to mgo kahan-ingan. ³⁷ Namango-on kandan no puli dan binungku-an to pagko-on. Pagkatapus to pagko-on dan, pighimun dan to mgo samà aw itagù dan diyà to bangkow aw pitu no ka-bangkow to naponù. ³⁸ Upat no maan to lukos no namango-on du-on. Dì wadad bilanga to kabuyagan aw kabata-an no namango-on du-on gayod.

³⁹ Na du-on pigpama-uli din to mgo ka-otawan dī kandan si Jesus, namanluwan to sakayan aw talipag on kandan no ogpadoog on diyà to Magadan no banwa.

16

¹ No du-on pad kandan to Magadan no banwa, piglambag kandan to punu-an to tinu-uhan no mgo Parisiyu aw mgo Sadusiyu su awos ogpangintu-u dow si Jesus lagboy Imananan to Ka-otawan. Igpahimu dan podon ki Jesus to kaboongan no oglikat diyà to langit no igkamatud to na-uyunan iyan kandin to Diyus. ² Dì pagpangamuyù dan iyan dà intabak ni Jesus to impananglitan no nig-iling to “Ko oglinahag to langit to mahapun, ogpaka-atom-atom kow to ‘Ogsoga to banwa.’ ³ Ko oglinahag to langit aw makiboo to masoom, ogpaka-atom-atom kow no og-iling kow to ‘Ogdodo-ot gagaya.’ Ogka-amu kow dà ogtahom to timpu to banwa. Dì to timpu on to paglogwà to Imananan to Ka-otawan, konà kow on ogkilaa. ⁴ To kadakoo to kado-ot to mgo kadongan ku no kanunoy ogliningi-lingi to duma no ogpadugang pad podon to kaboongan no ogkakita-an dan no igkamatud to na-uyunan a to Diyus. Iyan dà igpakita kandan to ta-indanan no igkapatu-u to ogpambuhayon to nangkamatoy no ogpaka-angod to nadoogan ni Jonas no maglilikwaday to Diyus natodu-on no nakalibwas dà kandin to kamatayon su agad pagkapuguti din to tatou no adow to pagka-ugpà din du-on to sood to gotok to ma-aslag no isdà dī nakalibwas dà kandin.”

⁵ Dayun du-on namanhipanow on kandan si Jesus aw talipag on to dagat. Dì nalingawan dan to pagdugang to ba-aw dan no paan. ⁶ Pagdatong dan diyà dihipag to dagat impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Bantoy kow

to igpatulin to paan likat to mgo Parisiyu aw mgo Sadusiyu.” ⁷ Nigka-inusipay kandan dow nokoy to kalitukan to pananglitan ni Jesus no nig-iling kandan to “Nokoy buwa to kalitukan to pananglitan din su wadà ki man makadaa to paan.” ⁸ Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to intobo-ot dan dow to pig-ikagi din no ba-aw dan to napa-atubangan. Nig-usip kandin, “Nokoy man no nigka-inusipay kow to wadà paan ta. Manawà dà to pagtu-u now. ⁹ Wadà kow pad buwa makadaag to konà kow podon ogkapook-pook to ogkako-on? Dow nalingawan now buwa to pila no ka-bangkow pad to natagu-an now to nasamà pagpamaduhuu ku to lima dà no bu-uk no paan diyà to lima no maan no ka-otow ¹⁰ aw pagpamaduhuu ku to pitu no paan diyà to upat no maan no otow. ¹¹ Nokoy man no wadà kow pad man makadaag to konà no paan to napa-atubangan ku to pagsoysoy ku to pananglitan ku. Bantayi now nasi to kandan no igpatulin to paan no mgo Parisiyu aw kan mgo Sadusiyu.” ¹² Na bali no nadaagan dan to konà na-an no paan to napa-atubangan ni Jesus to kagi din. Dì pigpabantayan din nasi kandan to impang-anad to mgo Parisiyu aw Sadusiyu.

¹³ Na nigpadayong kandan si Jesus diyà to mgo lunsud no nasakup on to Sisariya Pilipu. No diyà pad kandan sikan no banwa, nig-usip si Jesus to mgo pangabaga din no iniling to “Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, dow intawa a buwa agad-agad to mgo atoman to mgo ka-otawan.” ¹⁴ Namantabak kandan to “Moydu-on naka-ikagi to si Juan ka no Magbobonyagay no pigbuhoy. Moydu-on naka-ikagi to si Elias ka. Moydu-on gayod naka-ikagi to si Jeremias ka dow duma no maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-on.” ¹⁵ Kagi din to “Dì iyu, intawa a agad-agad to atoman now.” ¹⁶ Naka-ikagi si Simon Pedro to “Ikow, Kristu ka no Imananan to Ka-otawan no Anak to Diyus no kan Diyus piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà.” ¹⁷ Nig-ikagi si Jesus to “Adu-a man ikow, Simon no anak ni Juan to kagi nu su sikan pagkakilaa nu kanak, wadà likat to puli no otow no mamatayon dà. Nakatag-an ka su Diyus no Amoy ku diyà to langit, kandin to piglikatan to na-ikagi nu. ¹⁸ Na ikow Simon, oghingadanan ku ikow kunto-on ki Pedro no iyan kalitukan to batu. Dì kanak no katondanan no Imananan to Ka-otawan no Anak to Diyus no impatag-an ikow to Diyus, ogpaka-angod to buhì no batu. Sikan no katondanan ku no angod to buhì no batu to pa-ukdanganan no ogkadanganon ku to kanak kasinakupan. Konà ogkagobà agad makugpahan to kasinakupan ni Satanas tibò no oglikat diyà to sood to pasak. ¹⁹ Oghimuhon ku ikow no ogbantoy to li-otanan to pigsakupan ku diyà to langit. To ogbogkoton nu dini to pasak, ogkabogkot dà gayod diyà to langit. To ogbadbadan nu dini to pasak, ogkabadbadan dà gayod diyà to langit.” ²⁰ Dì pigpambahog lagboy ni Jesus to mgo pangabaga din tibò to wadà otow no ognangonan dan to kandin iyan to Imananan to Ka-otawan.

²¹ Na likat kandà no adow pigpunu-an ni Jesus to pagpasabut to mgo pangabaga din dow nokoy to igkapatuwa-ay kandin diyà to Hirusalim no ogpahadatan kandin to mgo punu-an to tinu-uhan hantod to oghimatayan kandin. Dì pagkatatouhi no adow, ogbuhayon dà. ²² Dì wadà kaliyagi ni Pedro aw paduguka din si Jesus aw sapadi din podon no nig-iling to “Sir, mababagan podon to Diyus to pig-ikagi nu. Konà podon ogkahimù to ogkatuman to pig-ikagi nu!” ²³ Naka-ahà si Jesus aw maka-ikagi diyà ki Pedro, “Gawang kad kani, Satanas! Wadà nu uyuni to niglikat to Diyus. Dì otow dà puli to piglikatan to og-uyunan nu. Oghikogon a nu podon aw balataka a nu podon no ogtuman a man iyan to pagbo-ot to Diyus!”

²⁴ Na innangon ni Jesus to mgo pangabaga din no pig-iling to “Na to ogpasakup kanak, ogka-oyowan din to kandin katahani tibò aw ogpaka-angod kanak no ogti-ang to kinurus din no iyan kalitukan to iglingow din to kandin no natagon no maogon lagboy. ²⁵ Agad intawa no ogkawada-an to kandin kinabuhì ugpat kanak, ogkamoydu-onan to mahudi no adow. Dì agad intawa, ko ogpakatagonan din to kinabuhì din dini to kalibutan, ogkawada-an dà kandin to mahudi no adow. ²⁶ To otow no agad kunto-on ogpaku-un so-idi kalibutan tibò dì to mahudi no adow konà ogbuhayon, dow nokoy to puus to natu-un din to mahudi no adow. Wadà dini to babow to kalibutan no igkatobus to otow awos mahawì din to kandin kinabuhì. ²⁷ Moydu-on adow no ig-andini ku no Tumutubus to Ka-otawan no ogdumahan to mgo diwata aw katuusan to Diyus no Amoy ku. Kayan pana ogbaosan ku to mgo otow agad-agad to nangkahimu dan. ²⁸ Moydu-on mgo otow kani no monang ogkamatoy ko ogkasakpanan pad to pagdatong to pagsakup ku no Tumutubus to Ka-otawan.”

17

¹ Na pag-abuti to onom no adow niggomow si Jesus to untud no matikang. Pigputlung din pigpaduma si Pedro aw sikan nigpatahadi no si Santiago aw si Juan. ² Pagkaluwan dan on du-on to puputukan to untud, nahalin on si Jesus. Na-usab to lawlanguhan din no ogpaka-angod on to bandog to soga to kasilow aw lagboy puti to kabò din aw pigsilow to mgo sakup din to nig-ahà. ³ Na nakalogwà du-on kandan to daduwa no katuusan on no maglilikwaday to Diyus natodu-on no si Elias aw si Moises. Nigpagbaaw kandan du-on ki Jesus. ⁴ Na du-on naka-iling si Pedro to “Sir, madoyow su kani koy man. Dow pahimuhon koy nu to tatou no pinayag awos oglogoban kow aw si Moises aw si Elias aw ikow.” ⁵ No malituk ni Pedro tinakin to nasaungan kandan to gabun no ogsilawon kandan to pag-ahà. Na du-on nadinog dan to kagi no niglikat to gabun no na-iling to “So-idi to nalogonan ku lagboy no Anak ku no naliyagan ku lagboy. Kandin to ogpaminogan now.” ⁶ Pagkadinog dan to kagi no niglikat to gabun, namakalangkob kandan su nangkahadok man kandan. ⁷ Pigduguk ni Jesus sikan namakalangkob aw tudi-a aw ikagihi to “Sakindog kow. Konà kow ogkahadok.” ⁸ Paglingi dan pigboong dan on kan daduwa no ka-otow no mgo lagsoban to Diyus. Iyan nandà nabitas no nakita-an dan si Jesus. Na dayun nighipanow on kandan aw si Jesus no namanpatugpù to untud.

⁹ No diyà pad kandan to pangindanan nigbahog si Jesus no nig-iling to “Monang now itutuwanon to nakita-an now ko mamatoy ad aw buhayon ad gayod no Tumutubus to Ka-otawan.” ¹⁰ Na namang-ikagi to mgo pangabaga din to “Dì to mgo mag-a-anad to tinu-uhan no nangkama-an to kasulatan no tahan, og-iling kandan to ‘Monang ogpakalogwà to Imananan to Ka-otawan ko dumatong pad si Elias.’ Ma-amonu man buwa no pig-iling dan to angod sikan.” ¹¹ Nigtabak si Jesus to “Ogdatong pad iyan si Elias no og-uliman tibò awos mahina-at to daan no igbayà to Imananan to Ka-otawan. ¹² Nigdatong on iyan si Elias, dì wadà man kakilaa kandin, dì natumanan dà nasi kandin to pagbo-ot to otow. Ogbo-otan a dan gayod no Tumutubus to Ka-otawan to angod dà kan nadoogan ni Elias.” ¹³ Bali dan kadaagi to si Juan na-an no Magbobonyagay to napa-atubangan ni Jesus to pag-ikagi din.

¹⁴ Na pagdatong dan diyà to kahan-ingan to ka-otawan no nigtagad kandan, nigduguk to songo otow aw luhud diyà kandin aw ikagi to ¹⁵ “Sir,

ka-ati a nu dà ubag su kan batà ku, nasakit to abuy no nalagbayan on kandin to pagkalisodi. Ogpakasinugba to logdog aw ogpaka-inusbug gayod diyà to wohig. ¹⁶ Pigdaa kud on diyà to mgo sakup nu su awos ogpagawangan kud podon kandan di konà dan ogka-amuhan.” ¹⁷ Nig-ikagi si Jesus to “Iyu no kadongan ku no bugti to ginhawahan, naugoy on to pagpang-anad ku iyu di wadà kow pad tu-u lagboy Amonuhon ku buwa. Daaha dini kanak to batà nu.” ¹⁸ Dayun pigsugù ni Jesus kan busow to ogpagawangon. Na nakagawang aw ka-uli-i to batà.

¹⁹ Na nigduguk to mgo pangabaga din diyà ki Jesus no pigpa-awayan dan pig-usip diyà kandin no namang-iling to “Nokoy man buwa no wadà koy man makagawang to busow.” ²⁰ Nigtabak kandin, “Wadà kow makagawang su manawà man to pagtu-u now to Diyus. Ko ogtu-u kow, agad magabudbud dà to pagtu-u now, di ko ogsugù kow so-idi untud to ‘Mahalin ka diyà to kadiyu-an,’ ogkatuman man dayun. Ogkahimu dà to agad nokoy no kaboongan, ko tumu-u kow lagboy su ko tumu-u kow wadà konà now ogkahimu. ²¹ Di so-idi no busow to konà ogkagawang ko konà kow ogpangamuyù lagboy to Diyus aw pu-asa kow su sikan dà to ogpaka-uli kan no sakit din no ingkabogoy kan no busow.”

²² Na nighihimun mandà to mgo pangabaga ni Jesus diyà to Galiliya awos matitibò kandan to paghipanow. Nig-ikagi si Jesus to “Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, imomo-ot ad on ogdaahon diyà to oghimatoy kanak. ²³ Di pagkatatouhi no adow, ogbuhayon a dà.” Nangkapook-pook to mgo pangabaga din to pig-ikagi ni Jesus. Na namanghipanow on kandan padoog diyà to Kapirna-um no lunsud.

²⁴ No pagkadatong dan du-on to Kapirna-um, pigduguk si Pedro to otow no ogsukut to igpa-amut to simbahan. Kagi din “To mata-as now, dow konà buwa og-amut to simbahan?” ²⁵ Nakatabak si Pedro, “Og-amut dà man.” Pagdatong dan diyà to baoy, inusip ni Jesus si Pedro to “Nokoy to domdom nu bahin to pagsukut to buhis to ningsingkabugti no mgo sinakupan dini to babow to kalibutan. Ko pananglitan intawa lagboy to ogkasukutan to mgo ma-aslag no mgo otow, dow kandan no mgo batà dow diyà kan mgo dampà dan pad.” ²⁶ “Kan mgo dampà dan pad iyan,” to intabak ni Pedro. “Tutu-u iyan,” to kagi ni Jesus. “Mano iyan ogpakabayad to mgo dampà dan pad, na og-agad dà iyan no ogkalipwasan to mgo batà to pagbayad. ²⁷ Agad ita no batà to Diyus, ogpakabayad ki dà to igpabayad ita to otow no nigsakup ko masawa-an ki to mgo otow no wadà labot to pagsakup to Diyus. Kaling man ogpakapudut ki to ingkabogoy ta to simbahan. Na Pedro, ogpangawad ka diyà to dagat. To tugdow no ogtubug, bugkuta. Ko lingaton nu to kawad, ogkakita-an nu to songo sapi du-on to bàbà. Puduta aw ibayad sikan to bogayanan ta to simbahan su litos on man sikan no igbayad ta tibò.”

18

¹ Na pagkaugoy-lugoy nighihimun to mgo pangabaga ni Jesus aw masig-usip kandan ki Jesus to “Intawa dapit to labow tibò kanami diyà to sinakupan to Diyus.” ² Dayun pigpaduguk ni Jesus to batà aw patonga-a din du-on kandan ³ aw ikagi kandin to “Monang kow ogpakasood to pigsakupan to Diyus ko ma-usab pad to ginhawahan now aw ogpaka-angod kow to batà no hanuut. ⁴ To lagboy dakoo to pigsakupan to Diyus diyà to langit, sikan, ogpakobos kandin aw ogpaka-angod so-i batà. ⁵ Ko

ogdawaton now to otow su sakup ku, agad masagkop kandin no angod so-idi no batà, iyan ogka-angodan now to ogdawat kanak.

⁶ “Dì to ogpasuwoy to ma-intok no otow no nigtu-u kanak, mahawoy dà ko pa-usbogon kandin diyà to bulibuwan to dagat no oglawigan to batu to li-og. Dì malisod lagboy ko kastiguhon kandin to Diyus to mahudi no adow. ⁷ Tahan to otow dini to babow to kalibutan no ogbogayan to pa-antihan dow ogpakasaà dì aboy to otow ko ogpasaa-on din to duma.”

⁸ Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Ko makasaà ka to boad, madoyow pad nasì ko tampodon nu to boad aw itimbang. Manginun pad ogpakasood ki to sinakupan to Diyus agad nakipangan ki dow pungkù ki, ayaw ki ikasugba diyà to logdog no wadà kaposokanan, agad kokobongan ki aw boboadan ki. ⁹ Ko makasaà ka to mata, madoyow pad ko lugiton aw itimbang. Madoyow pad ko ogsod to sinakupan to Diyus agad dibaay dà to mata. Ayaw ki ikasugba diyà to kastiguhanan to saà no impirnu, agad mamatahan kid.

¹⁰ “Doydoyow kow sikan mgo batà. Konà now ogpasagkopon so-idi mangka-intok no mgo otow su to diwata no pigpabantoy kandan to Diyus, kanunoy ogpaka-inandiyà to atubangan to Diyus no Amoy ku diyà to langit, ¹¹ su kanak no Tumutubus to Ka-otawan, iyan ing-andini ku to kalibutan su ogpanganapon ku to natanak no mgo otow no sakup ku podon.

¹² “Ko pananglitan to tagbuhì, moydu-on songo gatus no mgo buhì din no karniru. Nigpamàpà kandan, dì nakasuwoy to songo bu-uk. Nokoy to oghimuhon to tagbuhì. Ogkapabay-anan din dà to kasi-aman aw si-am diyà to pigpamàpa-an aw iyan kapa-aag din kapanganap kan sobu-uk no nakasuwoy. ¹³ Ko makita-an din on wadà ogpakasokod to pagtukhow din agad pigtukhawan din gayod kan kasi-aman aw si-am no wadà makasuwoy. ¹⁴ Kaling man konà no pagbo-ot to Diyus no Amoy ku diyà to langit to ogkagawang to mangka-intok no otow, agad songo bu-uk.

¹⁵ “Ko moydu-on kasing-tumutu-u nu no moydu-on saà diyà ikow, ogtongopan nu pad na-ay to pagnangon nu kandin to saà din diyà ikow. Ko pumaminog man kandin, ogpa-uli-on nu dà to kasing-tumutu-u nu. ¹⁶ Ko konà ogpaminog, ogpaduma ka to sobu-uk no kasing-tumutu-u nu dow daduwa su awos ogkamatu-ud to tibò to pagbaaw-baaw agad-agad to kasulatan ta. ¹⁷ Ko konà pad ogdawat kandin to kandan paghusoy, diyà now inangon to kahimunan to tinu-uhan. Ko konà pad mandà ogdawat kandin to kandan pagbo-ot, konà now ogpapanginlaboton kandin to iyu no sinakupan dì oghinangon now nasì no otow no wadà labot to Diyus aw nigpagkablàng iyu.

¹⁸ “Iyu no sinakupan ku, to pagbo-ot now no nasusukun-sukunan now no nangkahimun, agad otow kow dà dì ogkamatu-ud to Diyus no Amoy diyà to langit, su to ogbogkoton now dini to pasak, ogkabogkot dà gayod diyà to langit, aw to ogbadbadan now dini to pasak, ogkabadbadan dà gayod diyà to langit.

¹⁹ “Dini to pasak, iyu no sakup ku, agad daduwa kow dà dì ko ogka-uyun kow no iyan ogkasusukunan now to pagpangamuyù to Diyus no Amoy diyà to langit, ogkatuman dà. ²⁰ Agad daduwa kow dà dow tatou, dì ko ogtatagbu kow awos og-ampù kanak, ogpagtibò a man iyu.”

²¹ Na nigduguk si Pedro aw usip to “Sir, ko moydu-on saà to kasing-tumutu-u ku dini kanak, ando-i buwa to ogkapanggadan to pagpasaylu ku

kandin, kotob buwa to kapitu?” ²² Nakatabak si Jesus to “Hantod to kapitan no kapitu to pagpinasaylu nu su labow pad to kadodoog to pigsakupan to Diyus.

²³ “Na to pagsakup to Diyus, iyan na-angodan to songo hari no nigbalansi to mgo utang to mgo sakup din. ²⁴ To tugdow no pigtawagan din, pagbalansi din moydu-on utang din no pila no maan. ²⁵ Di wadà din kabayadi. Impabaligyà din podon sikan no songo minyò no udipon din tibò aw katu-unan dan tibò awos mabayadan to tibò utang din. ²⁶ Di nakaluhud kan no sakup din aw makapangamuyù to ‘Sir, palugwayi a nu pad na-ay su ogpanganap a pad to igkabayad ku ikow su ogbayadan ku tibò sikan.’ ²⁷ Na pigpasaylu din tibò su pigka-atan din man.

²⁸ “Di sikan dà no sakup, niglangub nigpatiduguk iyan to kandin kasing-sakup no moy utang diyà kandin no songo gatus dà aw tongà aw alikmata din dagwata kandin aw pinggoa din aw ikagi to ‘Ikow, bayadi a nud to utang nu!’ ²⁹ Nakaluhud to kasing-sakup din aw makapangamuyù kandin to ‘Palugwayi a nu pad ubag na-ay su ogbayadan ku tibò iyan ikow sikan!’ ³⁰ Di wadà din palugwayi. Impapirisu din nasì hantod to makabayad tibò. ³¹ Pagkama-an to mgo kasing-sakup din to napugut-pugutan, napook-pook kandan aw maka-andiyà kandan to mata-as dan no hari aw nangon kandan tibò to nadoogan to duma dan. ³² Dayun pigpatawagan din kan sakup din aw ikagihi to ‘Bugtì ka na-an no sakup ku. Pigpasaylu ku ikow to utang nu tibò su nigpangamuyù ka kanak. ³³ Nokoy man no wadà nu pasayluha to kasing-sakup nu. Pigpasaylu nu podon angod to pagpasaylu ku ikow.’ ³⁴ Konad no langot din diyà kan sakup din aw ipapirisu aw ipapanakit-sakit hantod mabayadan to utang din tibò. ³⁵ Na ogkapatumanan kow tibò gayod angod kan to Amoy ku diyà to langit ko konà now ogpasayluhon diyà to ginhawahan now to kasing-otow now.”

19

¹ Na pagkatapus ni Jesus to pagpang-anad diyà to Galiliya no banwa, nighipanow on mandà no ogtu-ud diyà to Hudiya no nigpanlawang-lawang to mgo kadhipagan to Hurdan no wohig ² aw kanunoy nadumahan to kahan-ingan aw tibò din kangka-uli-i to mgo nangkasakit.

³ Na nigduguk to mgo Parisiyu su ogpangindakop kandan podon to kagi-kagi ni Jesus no ogpakasuwoy. Pig-usip dan, “To kasugu-an ni Moises, dow ogkatugutan to mag-asawa to ogkabinolagay to agad ma-intok dà to mahipugti-an?” ⁴ Intabak ni Jesus to “Dow wadà kow makabasa du-on to kasulatan to Diyus to kapinunu-an pigbotad to Diyus to otow, lukos aw buyag no ogkasobu-uk ⁵ aw kagi to Diyus to mano pigbotad din to lukos aw buyag no ogkasobu-uk, to otow no og-asawa, ogpagluwatan din to amoy din aw inoy aw pagtibò to asawa din aw ogkasobu-uk kandan. ⁶ Kaling man konad on no daduwa kandan. Na-angay on kandan no sobu-ukon. Kaling man to pigpagtibò to Diyus, konà ogkapagbolag puli to otow.” ⁷ Pig-usip to Parisiyu to “Nokoy man no pigtugutan ni Moises to otow to ogpagbolag kandin to asawa din ko mabogayan din to surat no kalig-onan to wadà pig-abin to pag-a-asawa dan.” ⁸ Nakatabak si Jesus to “Imbogoy puli iyu ni Moises sikan no ka-at su tahan din natagahan to ma-oyow-oyowon kow no otow to sugù to Diyus. Di konà no sikan to napikiyan tahan to Diyus. ⁹ To otow, ko og-oyowan din to asawa din no una to agad wadà saà, gawas ko ogpalibug to asawa, aw asawa to bugtì, ogkalap-angan din to pag-a-asawa dan.”

¹⁰ Na nig-usip to mgo pangabaga ni Jesus to “Ko sikan to kadodoog to igkabinolagay to mag-asawa, madoyow pad buwa ko konà ki og-asawa.”

¹¹ Nakatabak si Jesus to “Moydu-on otow no pigbo-otan to Diyus no konà kandin og-asawa. Madoyow man sikan gayod. Dì duma no mgo otow, konà no litos, ko konà mabo-otan kandan to Diyus. ¹² Moydu-on otow no nadonganan to pagka-otow din no moydu-on piglikatan to konà ogpaka-asawa. Moydu-on gayod pigbo-otan to duma no kandin, konà ogpaka-asawa. Moydu-on gayod nigbo-ot to kandin, ogpahimu no konà ogpaka-asawa su nigpasalig to ogpinuna-us to mgo kahinang-hinang to pigsakupan to Diyus. To otow no ogpakapasalig to kandin, konà og-asawa, ogtugutan man kandin.”

¹³ Na moydu-on mgo otow no namandaa to mgo batà diyà ki Jesus su igpadampon dan aw pa-ampu-i ki Jesus to Diyus kandan. Dì to mgo pangabaga din, pigsasapadan dan podon sikan namandaa to batà. ¹⁴ Dì nig-iling si Jesus to “Ayaw now balataka to mgo batà. Paduguka now nasi dini kanak. To sinakupan to Diyus, iyan ogka-angodan sikan mgo batà no mgo hanuut.” ¹⁵ Dayun pigpandampon din to mgo batà. Pagkatapus to nandampon, namanhipanow on kandan si Jesus.

¹⁶ Na moydu-on otow no batà-batà pad no naliyag to impang-anad ni Jesus. Nigduguk kandin aw iling to “Sir, nangoni a dow nokoy to matuwadong no ogkahimu ku awos mabogayan a to kinabuhì no konad ogkawadà.” ¹⁷ Nakatabak si Jesus to “Nokoy man no nig-usip ka kanak bahin to matuwadong su Diyus dà man to matuwadong lagboy tibò. Ko maliyag ka to ogbogayan ka to kinabuhì no konad ogkawadà, ogtuman ka to kasugu-an ni Moises du-on to kasulatan to Diyus.” ¹⁸ Nig-usip kandin to “Nokoy sugu-a to igpatuman nu kanak.” Nigtabak si Jesus to “Ogtumanon nu so-idi no pig-iling to ‘Konà ka ogpanghimatoy aw konà ka ogpanlibug. Konà ka ogpangawat aw konà ka ogbotang-botan g. ¹⁹ Igtahud nu to amoy nu aw inoy nu. Oglogonan nu to kapadihu nu angod dà to paglogon to lawa nu.’ Na sikan to ogkangkatagonan.” ²⁰ Nakatabak kandin, “Sikan no kasugu-an to Diyus, sikan on iyan to tahan kanak nagimatahan aw natagonan kud iyan lagboy sikan. Dow moydu-on pad ogboongon ku?”

²¹ Nigtabak si Jesus to “Ko matibò nud matuman, ipambaligyà nud to tibò no mgo katu-unan nu aw ipambogoy to sapi diyà to mgo nawada-an aw oghina-atan ka to Diyus to ayama-an nu diyà to langit. Ko makatuman ka sikan tibò, kayan uli ka dini aw pasakup kad bali kanak.” ²² Pagkadinog kan otow to ing-udlin ni Jesus, naduyong-ot kandin aw hipanow on puli su datù man kandin.

²³ Na nig-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din, “Malisod iyan to mgo datù no konad podon ogpasakup to Diyus! ²⁴ Konà now ogkalingawan to malisod iyan to datù no otow no ogpasakup podon diyà to Diyus. Mahawoy dà nasi ko ogpalusuton to kamilyu no kina-aslagan no buhì du-on to lugì to dagom!” ²⁵ Du-on nangkaboong-boong to mgo sakup ni Jesus to pig-ikagi din aw mamaka-ikagi kandan to “Agaw man malisod lagboy to ogpasakup to mgo otow to Diyus su wadà buwa ogbay-awon no otow to mahudi no adow!” ²⁶ Nig-ahà si Jesus diyà kandan aw ikagi to “Ko otow dà puli, konà ogka-amu, dì to Diyus, wadà malisod, agad nokoy, ogka-amuhan din.”

²⁷ Na tahan moydu-on ig-usip podon ni Pedro. Pagkadinog din to pig-ikagi ni Jesus, pighutoy din to pag-usip ki Jesus no nig-iling to “Na Sir, kanami kunto-on, pig-oyowan noy on to katu-unan noy tibò aw duma koy on ikow. Nokoy on buwa to ogka-iman noy no igbaos nu kanami.”

²⁸ Nakatabak si Jesus, “To mahudi no adow to sinakupan to Diyus, kanak

no Tumutubus to Ka-otawan, igbotang a to Diyus no ogsakup to kalibutan no bayà pad ogka-uliman to banwa. Iyu gayod no mgo pangabaga ku, igpambotang kow gayod no ogsakup to kasinugpu-an ni Israel no sampuù tag duwa no panon. ²⁹ Agad intawa, ko oyowan din to amoy, inoy, mgo su-un, mgo batà, baoy aw pasak ugpat kanak ngadan, ogkadawat din to kinabuhì no konad ogkawadà. Aw to ogkadawat din no igbaos, ginatus-gatus. ³⁰ Kunto-on mahan-ing to ogkaliyag ogpalabow, di to mahudi no adow ogpakapasagkop nasì kandan. Mahan-ing gayod to masagkop kunto-on, di to mahudi no adow, ogpakalabow kandan.”

20

¹ Na impananglitan ni Jesus to angod to nigtanom to paras no tanom no bawbagon no ogbogas to ogkako-on. Kagi din to “To pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan to tagtu-un to kaparasan no pagkahinug to bogas, nigsoom-soom kandin nighipanow no nigpanganap to ogpamakotuhon din to paras. ² Pagkakita din nigsusukun kandan aw ka-uyuni to tag songo sapi to igbayad kandan to adow dan su tahan dan man du-on sikan no banwa. Paghi-uyun dan, pigpatalabahu din kandan no mabukas. ³ Na nig-andiyà to tagtu-un to kaparasan to palingki to matikang to sogà. Nakitaan din du-on to mgo otow no wadà mgo talabahu. ⁴ Pig-ikagihan din to ‘Ogpatalabahuhon ku iyu diyà to kanak kaparasan. Ogbayadan ku iyu agad-agad to katahanan ta.’ Dayun namantalabahu kandan diyà to kaparasan. ⁵ Pinasudsud din to pagpatalabahu to mgo otow no wadà talabahu to ma-ugtu to sogà aw gayod mgo alas tris. ⁶ Na pag-andiyà din mandà to palingki to mahapun, moydu-on pad mgo otow du-on no wadà mgo talabahu. Kagi din to ‘Nokoy man no puli kow man namansakindog no ogka-uwakan on man to adow.’ ⁷ Namantabak kandan, ‘Wadà man otow no nigpatalabahu kanami.’ Kagi to tagtu-un to kaparasan, ‘Na, ogpatalabahuhon ku gayod iyu.’

⁸ “Pagkahapun on lagboy pigsugù kan tagtu-un to kaparasan to sakup din no sinaligan din no nig-iling to ‘Ogpanghimunon nu to mgo nigpangotu to paras aw pambayadi aw ogpapunu-on nu kan mahudi aw pa-abaya kotob diyà kan una no pigpamatalabahu ku.’ ⁹ Dayun pigpamahimun dan kan mahudi. Pigpambayadan kandan to tag songo sapi agad monang nakapunù kandan no mahapun on. ¹⁰ Pagkahimun to una no nigtalabahu, intobo-ot dan dow labow-labow pad to ogkadawat dan du-on to pig-uyunan dan. Di wadà man su pagbayad kandan, iyan dà pig-ontopan to na-uyunan dan no tag songo sapi. ¹¹ Pagkadawat dan to bayad kandan, namankiyaw-kiyaw kandan diyà to magbobo-ot to kaparasan to wadà dugangi to na-uyunan dan tahan no bayad kandan. ¹² Kagi dan, ‘Songo uras dà man to pagtalabahu to mangkahudi. Di pigpag-unawa nu dà to pagbayad kanami tibò agad kanami no naka-una aw kaboad koy pad lagboy to sogà aw puguti koy to adow to pagkagukù to pagpangotu to paras.’ ¹³ Pagkadinog to tagtu-un to kaparasan to namankiyaw-kiyaw kandan, nig-ikagi kandin to ‘Wadà ku pakabusi iyu, Lagi. Dow wadà now buwa ka-uyuni to igkabayad no tag songo sapi dà man to songo adow. ¹⁴ Na ogdawaton now to iyu no bayad aw uli kow on. ¹⁵ Kanak to ogbobo-ot to paggastu to kanak sapi. Dow namahayan a now buwa su kanak, pigka-atan kud kandan.’ ¹⁶ Na to ogpaka-una on kunto-on, ogkamahudi on nasì to mahudi no adow. To mahudi on kunto-on, ogpaka-una kandin to mahudi no adow.”

¹⁷ Na namanhipanow on kandan si Jesus aw kaluyudi to kahan-ingan padoog diyà to Hirusalim. No diyà pad to pangindanan, pigtumaag ni Jesus to mgo pangabaga din no sampuù tag duwa su awos makapagtongop maka-pagbaaw diyà kandan. Pigtongopan din to pag-ikagi to mgo pangabaga din no nig-iling to ¹⁸ “Moydu-on ignangon ku iyu. Ogpaka-andiyà kid on to Hirusalim. Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, igkabaligyà a to sakup ku dà diyà to mgo punu-an to tinu-uhan aw puli a oghimuhon no himatayanan. ¹⁹ Sikan mgo punu-an gayod, ogdaahon a dan diyà to ukum no taga-Ruma no nakasakup ita. Sikan mgo taga-Ruma, ogpamandugadi kanak aw ogbunaa kanak, aw himatayi a su igtutuk a diyà to kinurus. Dì pagkatatouhi no adow, kanak, ogbuhayon a dà man.”

²⁰ No wadà pad datong diyà to Hirusalim, dinuguk si Jesus to asawa ni Sibidiyu no pigdumahan to anak din no si Santiago aw si Juan. Nigluhud kandin diyà to atubangan ni Jesus su moydu-on ogpangamuyu-on din. ²¹ Kagi ni Jesus to “Nokoy to ogpangamuyu-on nu kanak. Ikagiha man dow nokoy.” Nigtabak kandin to “Sir, ko mahimù, igbotang nu so-idi mgo anak ku no daduwa no pangabaga nu no ogpakasunù ikow to timpu to pagkaharì nu.” ²² Nig-ikagi si Jesus to “Wadà ka kataga dow nokoy to ogdatongan sikan ko ibogoy ku iyu to katondanan no ogkahimu now no ogpakasunù kanak. Moydu-on og-abut kanak no kalisodan. Madaas ad oghimatayan. Dow ogpakatuwa-ay kow ko maka-abut iyu to kalisodan no ogpaka-angod to kanak kalisodan?” Nakatabak kan daduwa to “Ogpakatuwa-ay koy man.” ²³ Kagi ni Jesus to “Ogkalisodan kow iyan no ogpaka-angod to kanak pagkalisodi. Dì konà no kanak to ogbobo-ot to kabahinan to mgo otow ko magotò to pagkaharì ku su tahan on pigbo-otan to Diyus no Amoy ku.”

²⁴ Pagkadinog kan sampuù no pangabaga din to nigpalabow-labow on podon kan daduwa nigpatahadi, naboù kandan. ²⁵ Dayun pigpaduguk ni Jesus kan sampuù tag duwa aw iling to “Nama-anan now man to mgo mangka-aslag no mgo otow dini to babow to kalibutan, ogpanda-og-da-og to mgo ka-otawan aw to nangatondanan gayod, tibò dan dampà to sakup dan. ²⁶ Dì ita, konà no sikan to kadodoog ta su itanow, ko ogkaliyag ki ogpatikang to sinakupan to Diyus, ogpasagkop ki na-ay angod to sugu-onon no dini ki pad to babow to kalibutan. ²⁷ Itanow no ogkaliyag oglabow, igpabayà ta pad to ogpasagkop angod to allang. ²⁸ Og-unugon now to kanak batasan no Tumutubus to Ka-otawan. To ing-andini ku to kalibutan su ogbulig a to mgo ka-otawan. Konà a ogpabulig to mgo ka-otawan. Ogbuligan ku to mgo otow no igpabayà to pagpakimatoy ku kandan awos malipwasan to saà.”

²⁹ Na nigpadayong kandan si Jesus. No pagkalaboy dan on to Hidiku no lunsud namakaluyud mandà to kahan-ingan. ³⁰ Nabaya-an dan to daduwa no pisok no naman-i-ingkuday diyà to bagibitan to daan. Pagkasabut dan to si Jesus on to ogbayà du-on, ningsingka-ikagi to ma-agbot to “Ka-ati koy nu ubag no sugpù todon hari no si David!” ³¹ Dì pignasapadan kandan podon to ka-otawan dì wadà kasapadi. Dì pigpadugang dan nasì to pagsabi su awos ogdinogon ni Jesus no nig-iling to “Sir, sugpù ni David, ka-ati koy nu ubag iyan!” ³² No pagkadinog ni Jesus, nakasigkon kandin aw maka-ikagi to “Nokoy to ogpamuyu-on now kanak.” ³³ Ningsingka-ikagi kan mgo pisok to “Sir, ma-uli-an nu podon to mata noy!” ³⁴ Na du-on kina-atan ni Jesus aw tudi-a to mata dan. Dayun du-on to na-uli-an kandan. Pagka-uli-i kan mgo pisok, namanduma on kandan ki Jesus.

21

¹ Na namanpadayong kandan si Jesus aw gayod to mgo kahan-ingan padoog diyà to Hirusalim. No nakalongod on kandan diyà to Bitpagi no lunsud no diyà to augan to Ulibu-an no untud, sinugù ni Jesus to daduwa no pangabaga din no nig-iling to ² “Andiyà kow to lunsud no diyà to kaylu ta pad. Ko makasood kow on to lunsud, ogkakita-an now on to kabayù aw nati din. Hubada now to hikot aw daaha now dini kanak. ³ Dì ko moydu-on ogsagman iyu, iling kow to ‘Moydu-on ogkadamdoman to Magbobo-ot ta sikan.’ Ogkatugutan kow man dayun.”

⁴ Napugut on sikan su awos ogkatuman to pig-ikagi to maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-on no pig-iling to ⁵ “Nangoni to mgo taga-Siyun to ‘Ahà kow, ogdatong to Hari now dì danu-an kandin su nati dà to kabayù to ogsakoy-sakayan din. Konà gayod no mada-og-da-ogon to kandin pagsakup.’ ”

⁶ Na natuman to mgo pangabaga ni Jesus to insugù din. ⁷ Pigdaa dan to kabayù diyà ki Jesus. Pigsablayan dan to kabayù to kabò dan su awos mahanigan to bagakwang. Tinakin to nigsakoy si Jesus. ⁸ To mgo katawan, pigladladan dan to mgo kabò dan diyà to igbayà din su pagtahud dan sikan. Moydu-on gayod nigpudut to mgo lumboy aw pambotangi du-on to igbayà ni Jesus su awos igpatugu dan. ⁹ Moydu-on mgo otow no naman-una kandin. Moydu-on gayod diyà to hudihan din. Tibò kandan namanlangkoà no namang-iling to “Mabuhì, mapanalanginan to sugpù ni Hari David. Labow ka no pigpatubus kanami to Magbobo-ot dini to kalibutan. Masayà ka gayod diyà to langit.”

¹⁰ Na pagkasood ni Jesus to Hirusalim naboong-boong to mgo taga-lunsud aw ka-inusipay to “Intawa buwa lagboy sikan no otawa.” ¹¹ Namaka-ikagi to kahan-ingan no namakaduma ki Jesus to “Kandin si Jesus no maglilikwaday no lagsoban to Diyus no taga-Nasarit no nasakup to Galiliya.”

¹² Na nig-andiyà si Jesus to labow no simbahan to Diyus. Pagsood din nakita-an din to mgo otow no mamolihay aw mamaligya-ay aw magkakambiyu to sapi. Pigmambohus din kandan aw baliskada din to lamisa to mgo magkakambiyu aw ingkudanan to mamaligya-ay to salapati ¹³ no naka-iling kandin to “So-idi to nasulat diyà to kasulatan no na-ikagi to Diyus no pig-iling to ‘So-idi abutanan ku, oghingadanan to mgo otow to ampu-anan to Diyus.’ Dì iyu, pighimu now nasi no hobonganan to mgo tulisan.”

¹⁴ Na to mgo pisok aw mgo pungkù, nig-andu-on kandan ki Jesus no diyà pad to labow no simbahan aw pasandog kandan. Dayun nangkadoyow kandan. ¹⁵ Agad mgo batà, impababow dan si Jesus no namaka-ikagi to “Mabuhì, sugpù ni Hari David.” Na to mgo punu-an to tinu-uhan, pagkadinog dan to langkoà aw kakita-i dan to kaboonganan no pighimu ni Jesus, konad no mgo langot dan. ¹⁶ Namaka-ikagi kandan diyà ki Jesus to “Dow wadà ka makadinog to impababow ka man to mgo batà?” “Nadinog ku iyan,” to tabak din. “Dow wadà kow buwa makabasa to kasulatan no pig-iling to ‘Ikwow Diyus, pig-anad nu to mgo batà aw mgo kabaya-i pad ing-anak no pighimu nud on no ogka-amu lagboy to pagsayà ikow.’ ”

¹⁷ Na dayun nighipanow on si Jesus no ogpadoog diyà to Bitaniya no lunsud su du-on on to oghibat.

¹⁸ Dì pagkabukas namangpa-uli kandan si Jesus diyà to Hirusalim. Dì no diyà pad kandan to pangindanan, si Jesus, niglotoy. ¹⁹ Diyà to tibi to

kalasada, nakita-an din to igira no kayu no nigdamoo on to dohun. Pig-iman on podon ni Jesus to moydu-on bogas su sikan no kayu, ogdodongan to pagdohuni aw pagkahinug to bogas. Dì pag-ahà din lagboy, wadà man bogas. Dohun dà tumaag to nakita-an din. Kagi ni Jesus, “Konà ka ogbogas kunto-on hantod to wadà katapusan.” No malituk to kagi ni Jesus, niglanos to igira no kayu dayun. ²⁰ Pig-ìndanan to mgo pangabaga din aw kaboong-boongi dan. Pig-usip dan si Jesus to “Na-amonu man no tigbayà on man kadaas to inlanos sikan no kayu.” ²¹ Nakatabak kandin to “Konà now ogkalingawan to ko tumu-u kow aw wadà pag-ablaya, ogpakahimu kow to ogka-angod to nadoogan kan kayu. Aw hognà pad gayod ko og-iling kow diyà suyà no untud to ‘Magawang ka aw kahalin ka diyà to dagat,’ ogkatuman dà man ko tumu-u kow. ²² Agad nokoy no ogpangamuyu-on now to Diyus, ogkadawat now iyan ko ogsalig kow no ogbogoy to Diyus.”

²³ Na pagdatong ni Jesus aw mgo pangabaga din diyà to Hirusalim, diyà pa-abut kandan to labow no simbahan. Pagsood dan to simbahan nigpang-anad kandin to mgo ka-otawan. Na to mgo punu-an to tinu-uhan, namanduguk ki Jesus aw iling to “Intawa to nigpahimu ikow to hininang nu. Ando-i makalikat to kabogbogan nu.” ²⁴ Nakatabak si Jesus to “Moydu-on pad ig-usip ku iyu. Ko makatag-an kow, kayan ignangon ku iyu dow ando-i makalikat to kabogbogan ku no ingkahimu ku to hininang ku. ²⁵ Na intawa to nigsugù ki Juan to ogpamabonyag to mgo ka-otawan. Diyus dow otow.” Dì kandan, nigka-inusipay no nigtinongopay dow nokoy to igtabak dan ki Jesus. Kagi to sobu-uk, “Ko itabak ta to ‘Diyus to nigsugù ki Juan,’ ig-ikagi din man to ‘Nokoy man no wadà now dawata to ing-anad din.’ ²⁶ Dì ko itabak ta to ‘Otow dà to nigsugù kandin,’ ogkahadok ki to ka-otawan su pighinang dan si Juan no tùtu-u no maglilikwaday no lagsoban to Diyus.” ²⁷ Kaling man to intabak to mgo punu-an to tinu-uhan to “Indoy ta iyan dow ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay.” Nig-ikagi si Jesus to “Su pig-angod now man sikan, na agad man. Konà a gayod ognangon iyu dow intawa to nigpahimu kanak to hininang ku.”

²⁸ Na impananglitan ni Jesus diyà to kahan-ingan to ka-otawan no nig-iling to “Na ko pananglitan moydu-on tagtu-un to kaparasan no moy daduwa no batà. Pigduguk din to batà din no kakoy aw ikagihi to ‘Ogpatalabahuhon ku ikow to paras kunto-on no adow.’ ²⁹ Nakatabak to batà no kakoy ‘Konà a Amoy.’ Dì pagkaugoy-lugoy nakasosoo dà aw bali on makatalabahu to paras. ³⁰ Dayun nig-andiyà to tagtu-un to kaparasan to batà din no hadi aw patalabahuha gayod. Naka-ikagi to hadi to ‘Ho-o Amoy, ogtalabahu a dà iyan to paras.’ Dì to batà no hadi, ampan paningoo-tingoo. ³¹ Na,” kagi ni Jesus, “intawa buwa dapit to nigtuman kandan to pagbo-ot to amoy dan.” Namakatabak kan mgo punu-an to tinu-uhan, “Kan kakoy to nigtuman.” Kagi ni Jesus to “Sikan mgo wadà tu-u to ita no katahanan no angod to magsusukut to buhis aw to mgo buyag no iyan dà igkakita dan to sapì to ogpalibug, ogka-unahan kow dan pad to ogpasakup to Diyus ³² su pig-oyowan dan to kandan katahani no bugtì. Dì iyu, wadà. Si Juan no Magbobonyagay iyan nig-andini aw pangudlin to ogpa-oyowan iyu to mgo katahanan now no bugtì awos ma-usab to ginhawahan now. Agad makita-an now on sikan mgo wadà tu-u to katahanan ta no bali nangka-usab on to kandan katahani no bugtì, dì wadà now tumana to ing-udlin ni Juan aw wadà kow tu-u.”

³³ Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad no nig-iling to “Na igpananglitan ku mandà iyu to tagtu-un to kaparasan. Pagtanom din inaad din aw

dangoni to ligisan to bogas to paras. Pighimuhan din gayod to pinayag no bantayanan. Pigpanghina-at din tibò aw pigpa-uyamu din to kaparasan to mgo otow no puli huwag-on to pag-ugpà. Dayun nighipanow kandin diyà to songo banwa. ³⁴ Pagbogas on to kaparasan pigpa-andu-on to tagtu-un to mgo sugu-onon din awos pasukuton din podon to kandin bahin. ³⁵ Dì wadà dan bogayi. Pigdakop dan nasì to songo bu-uk aw bunayi. Pighimatayan to songo bu-uk aw dogpaka to batu to songo bu-uk. ³⁶ Pigpa-andu-on mandà to tagtu-un to kaparasan to mahan-ing pad no sugu-onon din. Dì angod dà to hininang dan du-on kandan. ³⁷ Na bali no pigpa-andu-on din to anak din su piggiginhawa din to 'Ogtahomon ku to igtahud dan to anak ku.' ³⁸ Dì pag-abut to anak din no sinugù to ogpasukuton to bahin din podon, namaka-ikagi kandan to 'So-idid on iyan to anak to mata-as ta. Iyan on ogkahimu no tagtu-un to kaparasan ko mamatoy on to amoy din. Nokoy pad to ogtagadan ta. Kuwà kid on. Oghimatayan tad awos ita on nasì to ogpakatu-un to kaparasan.' ³⁹ Dayun pigdadawat dan kandin aw daaha diyà to labas to kaparasan aw himatayi dan.

⁴⁰ "Na pagdatong kan tagtu-un to kaparasan, og-amonuhon din buwa kan mgo otow no nighbantoy kan paras din." ⁴¹ Namakatabak kandan to "To mgo otow no dakoo to saà, pigponas din aw ipa-uyamu din on to duma no mgo otow no matuwadong no ogbogoy to bahin diyà to tagtu-un ko og-abut to paras." ⁴² Na pig-usip ni Jesus kan mgo punu-an to tinu-uhan to "Dow wadà kow buwa makabasa to pananglitan to Diyus no nasulat on no pig-iling to 'To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad intimbag to maghihimu to baoy, dì iyan on pighimu nasì to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan. Sikan to nahimu to Magbobo-ot ta aw na-uyunan noy.' ⁴³ Na," kagi ni Jesus, "iyu no mgo Hudiyu, og-agawan kow to sinakupan to Diyus aw ibogoy diyà to mgo otow no pighimu to Diyus no bogayanan su kandan, ogpamantuman to kasugu-an din. ⁴⁴ Aw to otow no ogdo-og du-on kan no batu, ogpanlagsik. Ko ogdo-ogan kandin kan no batu, ogkadupuk-dupuk."

⁴⁵ Na sikan mgo punu-an to tinu-uhan no pagkadinog dan to mgo pananglitan ni Jesus, nasabutan dan to kandan to napa-atubangan to kagi din. ⁴⁶ Nakadomdom on kandan to ogdakopon dan podon si Jesus. Dì wadà dan kato-odi to pagdakop su ogkahadok to mgo punu-an du-on to mgo ka-otawan su pighimu to ka-otawan si Jesus no maglilikwaday no lagsoban to Diyus.

22

¹ Na impananglitan mandà ni Jesus to ka-otawan bahin to pagsauhan to hari. ² Kagi din, "To pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan to pagsauhan no pighimu to hari no taglukos. ³ To mgo sakup din no diyà to songo lunsud, pigpamatawagan din awos makaba-ot to pagsauhan no pighimu to hari. No magotò on to adow no pagsauhan, impamahimun din to sugu-onon din to mgo pigpamatawagan din podon. Dì kandan, naman-oyow. ⁴ Pigpaduguk din mandà to sugu-onon din aw ikagihi din to 'Nangoni todun mgo nangkatawagan kud on to, Pumadagas on su nangkahina-at on tibò. Nahimatayan on to baka aw nati no matabà. Nangkahina-at on tibò. Pamadagas kow on diyà to pagsauhan.' ⁵ Dì wadà dan paminoga to impamatawag to mata-as dan aw iyan nasì tumana dan to tu-un dan no kadomdomanan aw asigsusuwoy-suwoy on kandan puli. Moydu-on nig-andiyà to pasak din. Moydu-on nighbantoy to tindakan din. ⁶ Sikan

namanpakamonang, iyan napikiyan dan to ogdakopon dan to mgo sugu-onon to hari aw bunayi aw himatayi. ⁷ Na to imbaos to hari, impaponas din to sundau to tibò no mgo taga-lunsud no namanbunù to mgo sugu-onon din aw ipamasangab to lunsud dan. ⁸ Nig-ikagi to hari diyà to sugu-onon din to 'Nahina-at on to pagsauhan di sikan mgo otow no pigpamatawagan kud, konad on man no litos no ogkatawag pad su nahimun kud tahan podon di naman-oyow man. ⁹ Andiyà kow nasi to mgo hibaakan to daan aw ko moydu-on ogkakita-an now, pama-andiniha now to pagsauhan ku.' ¹⁰ Dayun namanghipanow to mgo sugu-onon to hari no niglogob-logob to pag-unug to kalasada aw pamadumaha dan tibò kotob to nakita-an dan agad madoyow aw mado-ot, awos maponù to pa-abutanan to hari to mgo otow to pagsauhan no pighimu din.

¹¹ "Dayun nigsood to hari awos og-aha-on din dow tütü-u iyan to namanda-on-da-on on to kabò no impapangabò din to pagsauhan to anak din. Di nakita-an din to songo otow no wadà pad makapanda-on-da-on. ¹² Dayun pig-usip to hari to 'Lagi, nokoy man to inglangub nu insood to pagsauhan ku no wadà ka man makapanda-on-da-on to kabò no impapangabò ku podon.' Wadad nahimu no kagi din. ¹³ Dayun du-on nig-ikagi to hari diyà to mgo sugu-onon din to 'Babakusa now kandin to boad aw kobong aw palabasa now kandin dini to sood to baoy aw itimbag now kandin diyà to kadigloman. Diyà ogpakasinogow to mgo otow aw pangagotkot to bag-ang ugpat to pagkasakiti dan.'" ¹⁴ Inhubad ni Jesus to kalitukan to pananglitan din no nig-iling to "Mahan-ing to ogkangkatawagan to Diyus di ma-intok dà to ogkapili."

¹⁵ Na nighipanow on sikan mgo Parisiyu aw susukun-sukun dow amonuhon to pagpangindakop dan to mgo kagi-kagi ni Jesus. ¹⁶ Pigpa-andiya-an dan si Jesus to mgo sakup dan aw mgo sakup ni Hirudis aw ipa-ikagi to "Sir, pigkilaa noy to matuwadong ka no otow aw matul-id to pagpang-anad nu bahin to kasugu-an to Diyus. To pagpang-anad nu, wadà ogpili-on nu no otow agad ma-aslag dow ma-intok. ¹⁷ Kaling moydu-on ig-usip noy ikow. Nokoy to domdom nu bahin to pagpabayad ita to mgo buhis diyà ki Hari Cesar no mata-as to mgo taga-Ruma no nakasakup ita. Dow ogkatugutan ki dow konà to kasugu-an dini ita to ogpakabayad ki." ¹⁸ Di tahan dà nama-anan ni Jesus to napikiyan dan on to mado-ot su pigsombang dan podon kandin. Kaling man no pig-usip dan si Jesus, intabak din to "Iyu no mangkapakuno n-kunonon no mgo otow, nokoy man no pigbogayan a now to pa-antihan. ¹⁹ Ipa-ahà kanak to songo sapi no igpabayad ita to tag songo bu-uk to buhis." Dayun intagwoy diyà kandin to songo sapi. ²⁰ Nig-iling si Jesus to "Intawa so-idi inotow-otawa. Intawa tagngadan so-i." ²¹ Namakatabak kandan to "Si Hari Cesar no mata-as to taga-Ruma no nigsakup ita." Nig-ikagi si Jesus, "Na i-untuu now diyà ki Hari Cesar no taga-Ruma to kandin bahin. Di i-untuu now gayod diyà to Diyus ta to kandin bahin." ²² No pagkadinog dan to intabak ni Jesus, namongangan to mgo Parisiyu aw puli on namanghipanow kandan.

²³ Na pagkaugoy-lugoy nigdatong on to mgo Sadusiyu no wadà tu-u to ogpambuhayon dà to mgo nangkamatoy to mahudi no adow aw tuusa. Pig-usip dan si Jesus no nig-iling to ²⁴ "Sir, agad-agad to kasulatan no kasugu-an ni Moises, ko mamatoy to otow di wadà pad makapanganak kandan, iyan ogpakapangimau to hadi din. Ko ogpanganak kandan, sikan mgo batà, angay dà sugpù to kakoy din. ²⁵ Na ko pananglitan, moydu-on pitu no nigsusu-un. Nig-asawa to kakoy. No pagkaugoy

to kandan no pag-a-asawa, namatoy kan kakoy di wadà pad kandan makapanganak. Dayun pigpangimau to nigsunù to kakoy kan buyag. ²⁶ No pagkaugoy on mandà namatoy on kan hadi no nangimau, di wadà pad gayod kandan makapanganak. Sikan mgo hadi no namakasunù, namakapangimau kandan tibò to buyag. Di angod dà tibò to nadoogan dan no pitu no namansusu-un no tibò dà nangkamatoy, di wadà kandan tibò makapanganak. ²⁷ Na kayan pana namatoy to buyag. ²⁸ Na agad-agad to ikow no impang-anad, ko buhayon on to mgo otow no nangkamatoy to mahudi no adow, intawa dapit to ogpakatu-un to buyag su to pitu no nigsusu-un, kandà man to na-asawa dan.”

²⁹ Na nigtabak si Jesus to “Nakasaà kow to pigtu-uhan now aw wadà kow makadaag to kasulatan to Diyus aw kabogbogan din. ³⁰ Wadad otow no og-asawa pad aw igpa-asawa pad to mahudi no adow su iyan on ogka-angodan dan to mgo diwata diyà to langit. ³¹ Na bahin to ogbuhayon to Diyus to mgo nangkamatoy aw tuusa, dow wadà kow buwa makabasa to kasulatan no pig-ikagi man to Diyus iyu no pig-iling to konà kandin no ampu-onon to nangkamatoy di ampu-onon kandin to mgo otow no buhì. ³² Su nig-ikagi to Diyus no pig-iling to ‘Kanak no Diyus, ampu-onon a ni Abraham aw ampu-onon ni Isaac aw ampu-onon ni Jacob.’ Konad on ogpaka-ampù to Diyus kan mgo otow no nataunan on to pagkamatoy. To ogbuhayon dà, kandan to ogpaka-ampù to Diyus. Diyus, ampu-onon to mgo otow no ogbuhayon dà.” Pagkadinog to mgo Sadusiyu, na-ompongan kandan no mgo Sadusiyu. ³³ Aw to mgo ka-otawan no nakadinog, nangkaboong-boongan dan to kandin impang-anad.

³⁴ Pagkadinog to mgo Parisiyu to nakada-og si Jesus to mgo Sadusiyu no nangka-ompongan kandan di nangkahimun on mandà su kandan, og-antihan dan podon ogpangindakopan to kagi-kagi din. ³⁵ Na to songo Parisiyu no mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nigbogoy kandin ki Jesus to pa-antihan aw ikagi to ³⁶ “Sir, nokoy sugu-a to kamatu-udan lagboy to kasulatan ta no imbogoy ni Moises.” ³⁷ Nigtabak si Jesus to “To tugdow, pig-iling to ‘Oglogonan now to Diyus no Magbobo-ot now to tibò no tu-un now no domdom aw tibò no pikii now, ginhawa now, aw mgo doson now. Igtibò now diyà kandin.’ ³⁸ Sikan tugdow no sugù to Diyus iyan kamatu-udan tibò no wadà ogpakasokod. ³⁹ Ikaduwa angod sikan. ‘Oglogonan now to kapadihu now angod dà to paglogon to lawa now.’ ⁴⁰ Tibò to kasugu-an ni Moises aw duma no maglilikwaday to Diyus, pigtibo-an on no daduwa nandà no kasugu-an angod to logon.”

⁴¹ No mahimun on to mgo Parisiyu, moydu-on ing-usip ni Jesus kandan. ⁴² Kagi din, “Nokoy to domdom now bahin to Kristu no Imananan to Ka-otawan. Intawa to tagsugpù kandin.” Nakatabak kandan to “Si David to tagsugpù kandin.” ⁴³ Kagi ni Jesus, “Nokoy man buwa no iyan impahingadan ki David to Ispiritu Santu to Magbobo-ot kan no Imananan. Pighingadanan din on to Magbobo-ot su insulat din no pig-iling to ⁴⁴ ‘Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din kan otow no Magbobo-ot ku gayod no na-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow kani to kalintu-u ku hantod to ogpababawon ku ikow du-on to mgo kablang nu, aw igpada-og ku ikow tibò kandan.’ ⁴⁵ To otow no Imananan to Ka-otawan, pigkilaa ni David no iyan Magbobo-ot din, di amonuhon man su sugpù dà man gayod kandin ni David.” ⁴⁶ Na to mgo Parisiyu, nangka-ompongan kandan. Likat kandà no uras, wadà nakalangub to pagpang-usip-usip ki Jesus no awos ogpangindakop podon to kagi-kagi din.

23

¹ No nang-anad si Jesus to mgo pangabaga din aw sikan kahan-ingan, nig-ikagi kandin to ² “To mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad to tinu-uhan no kasugu-an ni Moises, imbotang kandan no magsasaysayay to kasugu-an din. ³ Kaling man ogkatuman now sikan likat ki Moises. Di konà now og-unug-unugon to mgo katahani dan su wadà dan tumana to kandan impanganad. ⁴ Pagpatuman dan to tulumanon no likat dà to domdom to otow, iyan ogka-angodan to ogkabogatan ki to tagudaa no insangon dan dini ita. Matuu kandan, konà ogpaningoo-tingoo to pagbulig awos ma-agkap podon. ⁵ Mangka-unug-unugon kandan to tulumanon awos ogkakita-an kandan to otow no ogsigi kandan ogtuman di matuu, to domdom dan konà no du-on. Ko ogsimba, ogpamanda-on-da-on kandan su ogpa-ahà-ahà awos konà ogkalingawan to nigsimba kandan aw kahimu kandan no matuwadong. ⁶ Ogkaliyag kandan gayod to ingkudanan to talahudon diyà to pagko-onan aw simbahan. ⁷ Ogkaliyag gayod kandan ko mabogayan kandan to tahud diyà to lunsud aw papahingadan to mag-a-anad. ⁸ Di iyu, konà kow ogpahingadan to mag-a-anad aw konà kow ogpalabow-labow su sobu-uk dà to mag-a-anad now tibò. Iyu, u-unawa kow to katikang su nigsusu-un-su-un kow man to pagtu-u. ⁹ Wadà otow dini to babow to kalibutan no ogkahingadanan now to amoy ku no pinakadiyus, su sobu-uk dà man to Amoy now diyà to langit. ¹⁰ Konà kow gayod ogpahingadan to gumuguuy su sobu-uk dà man to gumuguuy now no Imananan to Katawan. ¹¹ Dini itanow, to labow tibò, ogpasugù-sugù tibò. ¹² To otow no ogpalabow, ogsagkop man nasì. Di to ogpasagkop, ogpakalabow nasì.”

¹³ Pagkatapus ni Jesus to pagpang-anad to ka-otawan, pigpa-atubangan din to kagi din to mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad no nangkama-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Kagi din, “Iyu no mgo punu-an to tinu-uhan, aboy kow su mapakunon-kunonon kow puli to pagpang-anad to kalitukan no tütu-u to kasugu-an to Diyus, di ogpambalatak kow nasì to duma no mgo otow no ogsood podon to sinakupan to Diyus. Matuu iyu, konà kow ogsood aw konà now ogpasoodon to duma no ogkaliyag podon ogsood.

¹⁴ “Aboy kow no mgo Parisiyu aw mag-a-anad to tinu-uhan no mapakunon-kunonon kow su ogpanlukuhon now to mgo bau no buyag su ogpang-agawan now to baoy dan. Di puli now on oghaba-on to pag-ampù now to Diyus. Kaling man ogkadugang-dungangan to igbaos iyu.

¹⁵ “Nigpa-omot kow di aboy kow su ogkalinakdoy now to ka-untudan aw ogkatinalipag now to kadagatan awos makasakup kow agad songo bu-uk dà podon kan iyu no tinu-uhan. Di ko matuman, sakup on iyan lagboy kandin ni Satanas no ogkahinang on no kastiguhonon to saà.

¹⁶ “Aboy kow su pisok kow no ogpanghindù kow pad podon to mgo otow no pisok on tahan. Konà kow og-anad to otow to ogpadaan-daan to ogpabalibadon now kandin to insahad din on su nasì kow on nig-anad no nig-iling kow to ‘Ko katinguban no buwawan to simbahan to Diyus to madamoy to otow no igmatu-ud din to pagsahad din no igpabayà to ogpakatumanon din iyan lagboy to insahad din.’ Og-anad kow gayod no nig-iling to ‘Ko simbahan dà to Diyus to madamoy to otow to igmatu-ud din to insahad no igpabayà to mabogat no kagi, konà din ogkatuman to insahad din.’ Di iyu, puli now on nasì ogpapabay-anan kandin aw papalingawi kandin su intobo-ot now buwa dow kamatu-udan pad nasì to katinguban no buwawan diyà to simbahan to Diyus no abutanan din. ¹⁷ Di konà man su ognangonan ku iyu no mgo pisok aw konà no matul-id to domdom

now, to iyan dà ogpakamatu-ud to simbahan to Diyus to buwawan no nakabotang on du-on tahan. ¹⁸ Ko buhì no igsundù now diyà to Diyus to igmatu-ud to otow to pagsahad din no igpabayà to mabogat no kagi din, ogkatuman din iyan to insahad din. Dì ko sangabanan to igsundù du-on to Diyus to madamoy to otow no igmatu-ud din to insahad din no igpabayà to mabogat no pag-ikagi, ogpadaan-daanan now kandin nasi to igbalibad din to insahad din. ¹⁹ Iyu no pisok, dow nokoy to kamatu-udan pad, sikan igbogoy now diyà to Diyus dow sikan sangabanan to Diyus no ogbotangan to igbogoy now diyà kandin. ²⁰ To otow no ogdamoy to sangabanan no igmatu-ud din to pagsahad din no igpabayà to mabogat no pag-ikagi, ogtibo-on du-on to imbotang no igmatu-ud din tibò. ²¹ To otow no ogdamoy to simbahan to Diyus to pagmatu-ud to pagsahad din no igpabayà to mabogat no kagi, Diyus gayod no og-abut du-on, kandin iyan to igkapabayà to pagkamatu-ud din. ²² To otow no ogdamoy to langit to pagmatu-ud pagsahad din no igpabayà to mabogat no pag-ikagi, ogkadamoy dà gayod to sakupanan to Diyus aw ogkadamoy dà gayod sikan nigsakup no Diyus. Agad nokoy no igkasahad now, ogtumanon now tibò.

²³ “Aboy kow no punu-an to tinu-uhan no mangkapakunon-kunonon su matuman-tumanon kow to iyu no tulumanon su ogbinogoy kow to Diyus to sinampuù to agad nokoy no og-abut agad kama-intokanan ubag no angod to a-anag. Dì to kamatu-udan to tinu-uhan ta, pigpabay-anan now puli no angod to pagtahud aw pagka-at aw pagkatibuus to ginhawa diyà to Diyus. Madoyow podon ko matuman now tibò. ²⁴ Iyu no pisok no oghindù kow pad to mgo otow no pisok on tahan, ogpakahigiton now ubag to kosu du-on to inomon now dì ogpakalam-od kow nasi to kamilyu no buhì no kina-aslagan su kanunoy ogtumanon now to iyu dà no tulumanon, dì to insugù to Diyus, ogpalabayon now on nasi.

²⁵ “Aboy kow no mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo Parisiyu no mangkapakunon-kunonon su nakasaà kow to tinu-uhan now su puli now oghugasan to babow to bukug aw palatu. Dì to sood, wadà now hugasi. Dì nakasood iyu to kalogod aw pagpanda-og-da-og. ²⁶ Iyu no mgo Parisiyu, monang now oghugasan to babow to bukug ko oghugasan pad to sood tugdow. Ko ogkahugasan now on to sood, kayan oghugasan now to babow.

²⁷ “Iyu no mgo Parisiyu aw mag-a-anad to tinu-uhan, aboy kow su mangkapakunon-kunonon kow no mgo otow su iyan ogka-angodan now to lobong no ogpaputi-on to babow awos madoyow to og-aha-on. Matuu du-on to sood, wadà duma ko konà no mgo bokog dà tibò aw maligsom. ²⁸ Ko og-aha-on noy iyu, ogka-intobo-ot noy dow matuwadong kow lagboy. Dì matuu dakoo to saà now aw mangkapakunon-kunonon kow no mgo otow.

²⁹ “Iyu no mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad to tinu-uhan, aboy kow su ogdangonon now to lobong no ogpadayan-dayanan now no ogkadom-doman to maglilikwaday to Diyus natodu-on aw duma no matuwadong no mgo otow natodu-on. ³⁰ Og-ikagi kow to ‘Ko podon nasakpanan ta to mgo ka-aw-apu-an ta, konà ta man podon og-uyunan to paghimatoy dan to mgo maglilikwaday no lagsoban to Diyus.’ ³¹ Dì ton kagi now, nakapabalitù dà iyu su mapakunon-kunonon kow no mgo otow aw sugpù kow todon nighimatoy to mgo maglilikwaday to Diyus aw uyuni now todon pighimu to mgo ka-aw-apu-an now. ³² Aboy kow su nig-unug kow to kandan katahani. ³³ Iyu iyan ogka-angodan now to uwod no makamuwa, amonuhon now man to pagdilin to kastiguhanan to saà. ³⁴ Kaling man ogpa-andinihan ku iyu to tütu-u no mag-a-anad aw mgo nangkama-an

no mgo otow to kagi to Diyus, aw mgo maglilikwaday no lagsoban din lagboy. Dì moydu-on oghimatayan now aw itutuk now diyà to kinurus no ogpadodopahon. Moydu-on ogbunaan now diyà to kahimunanan. Ogpang-andiyà kow to kalunsudan awos mapahadatan now to ogpa-andiya-on ku iyu ³⁵ no awos kow ogkabaosan to paghimatoy now to mangkatuwadong no mgo otow likat to paghimatoy ki Abil hantod to paghimatoy ki Zacarias no anak ni Barakiyas no pighimatayan diyà to pag-ootan to abutanan to Diyus aw sangabanan to buhì no igsundù to Diyus diyà to solib to labow no simbahan. ³⁶ So-idi no kadongan ku, ogkastiguhon kandan to mgo saà dan aw sikan mgo saà gayod to ka-aw-apu-an dan.

³⁷ “Na iyu no taga-Hirusalim, agad himatayan now to mgo maglilikwaday no lagsoban to Diyus aw agad dogpakon now to mgo otow no pigtubuy no pigpa-andini iyu to Diyus, di ogsakupon ku podon iyu. Su kapila on to paghinimun-himun kud podon iyu aw pasaunga kow angod to manuk no mangunsuy no oglangkob to unsuy din no ogpasaungon din to kamuwahanan. Dì nigsupak kow. ³⁸ Kaling man naboboas-boasan now to banwa now su pig-oyowan kow to Diyus no nigbantoy iyu. ³⁹ Monang a now pad mandà ogkakita-an ko igkalangkoà now no ogpaka-iling kow to ‘Mabuhì to pigpatubus to Diyus no pigpa-andini din ita.’ ”

24

¹ Na niglogwà si Jesus to labow no simbahan aw no imomo-ot on kandin oglikat, dinuguk to mgo sakup din aw pantudli-i to mgo baoy no nalabot to labow no simbahan du-on. ² Nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man no og-abayon now oghiling-hilingon so-idi mgo baoy no simbahan aw kaboong-boongi now su ogkangkalompag dà man tibò to mahudi no adow. Agad batu no pigpapagdokot-dokot, di wadà ogkasamà.”

³ Na nig-andiyà kandan si Jesus to Ulibu-an no untud. No pagtidow dan nig-ingkud si Jesus no sobu-ukon aw namanduguk to mgo pangabaga din no awos tongopan dan to pag-ikagi. Namang-iling kandan diyà ki Jesus to “Dow kagan-u ogkagotò to pagkalompag to labow no simbahan. Nokoy to indananan noy to pag-ulì nu dini aw katapusanan to kalibutan.”

⁴ Nakatabak si Jesus to “Bantoy kow. Aw konà kow ogpasuwoy ⁵ su mahan-ing to oglogwà no ogpa-angod-angod puli kanak aw og-ikagi to ‘Kanak to Imananan to Ka-otawan dini to babow to kalibutan,’ aw mahan-ing no mgo otow no ogkangkasakup dan. Ogpamakasuwoy to mgo ka-otawan. ⁶ Ogdadinog now to panganod-kanod to gubut no madani. Aw ogkadinog now to nawnangonon to nagira on diyà to kadiyu-an. Dì konà kow ogkahadok su maogot man iyan ogkatuman di konà-konà pad no sikan to kagoto-an to kaliswahanan ⁷ su ogkasamuk-samuk pad to mgo kanasudan aw ogkagubut pad to mgo kalunsudan. Ogtiyogon gayod to ningsingkabugtì no banwa. Ogdogsa-an to bontas to mgo ka-otawan. ⁸ Dì tugdow pad sikan to kalisodan to mgo otow dini to babow to kalibutan.

⁹ “Ogdakopon kow aw og-uwang-uwangan kow aw oghimatayan kow. Oghimuhon kow no kablang to tibò to mgo ka-otawan su nigpasakup kow kanak. ¹⁰ Mahan-ing to og-oyow to pagtu-u dan kanak. Mahan-ing to ogkabinaligya-ay diyà to kablang dan aw ogkinablangay. ¹¹ Oglogwà to mahan-ing no lagsoban no konà no tütu-u no ogpa-ikagihon to konà no Ispiritu Santu. Mahan-ing to ogpamasuwayon dan. ¹² Su ogdugangan to kado-otan dini to babow aw mahan-ing to ogtawad to logon dan dini kanak. ¹³ Dì to oghogot to pagtu-u din hantod to katapusanan, ogpakalangit. ¹⁴ Dì

monang og-abutan to katapusanan ko ogkapanaysayan pad to tibò to mgo timamanwa dini to babow to kalibutan to Madoyow no Tutuwanon bahin to pagsakup to Diyus.”

¹⁵ Kaling man, iyu no ogbasa so-idi no diblu, indani now to kalitukan to pig-ikagi ni Jesus bahin ton otow no kablang to Diyus su puli din on ogsoodan to abutanan to Diyus no podon konà din no litos no soodanan no tinag-an ni Daniel no lagsoban to Diyus natodu-on. Nig-iling mandà si Jesus to “Ko kita-on now to puli din on ogsoodan diyà to abutanan podon to Diyus no konà din podon ogkasoodan, ¹⁶ sikan to ta-indanan now no taga-Hudiyà no ogpamakalaguy kow on diyà to ka-untudan. ¹⁷ Ko diyà kow to labas to baoy, konà now on ogka-ulì pad to katinguban now. Pamakalaguy kow on puli. ¹⁸ Ko ogtalabahu kow diyà to uma, konà now on ogka-ulì pad to ilisan now diyà to baoy. ¹⁹ Aboy to mgo magkabodos aw mgo manggi-anak to ogkalisodan. ²⁰ Ogpangamuyù kow to Diyus to konà podon ogkatuman sikan no kalisodan to timpu amihan dow adow no konà no tigtatalabahu. ²¹ Likat to paggihit to Diyus so-idi kalibutan hantod kunto-on aw hantod to wadà katapusan, wadà ogpakasokod to kalisodan to mahudi no adow no ingkanangon kud iyu iyan. ²² Ko wadà pa podon bo-oti tahan to Diyus to ogyopoton din dà sikan no kalisodan, wadad on podon ogkasamà no mgo otow to mahudi no adow. Dì pigbo-otan dà nasi to ogyopoton dà no kalisodan su ogka-atan din to mgo sakup din no pig-abin din tahan.”

²³ Na nig-aboy si Jesus nanoysoy no nig-iling to “Ko moydu-on otow no og-ikagi du-on iyu to ‘Dutun on iyan to Imananan to Ka-otawan,’ konà kow ogtu-u. Ko moydu-on og-ikagi to ‘Kanid on to Imananan to Ka-otawan,’ konà kow ogtu-u, ²⁴ su mahan-ing to ogpamanlogwà no ogpamakunon-kunon to kandan, Imananan to Ka-otawan. Mahan-ing gayod to ogpamanlogwà no konà no tütu-u no maglilikwaday to Diyus. Oghinangon dan to kaboonganaw aw mgo ta-indanan to moydu-on kandan kabogbogan, aw mahan-ing to ogpamasuwayon dan agad podon to mgo sakup to Diyus no pig-abin din on tahan. ²⁵ Dì bantoy kow su nama-anan now on dow nokoy to ogkadoogan sikan odomà su pignangonan kud on man iyu tahan.

²⁶ “Ko og-ikagi kandan to ‘Diyad on to kahanongan no banwa kan Imananan to Ka-otawan,’ konà kow og-andiyà. Ko og-ikagi gayod to ‘Du-on on to baoy no nakasood on dì nighobong,’ konà kow ogtu-u. ²⁷ Su konà now man oglamanon ko lumogwà ad no Tumutubus to Ka-otawan su mapayag dà, su pag-andini ku iyan ogka-angodan to kiblät to kilat no oglikat to silatan aw oglanyagan hantod to saopan su ogkakita-an to tibò.

²⁸ “Og-indanan now to kagi ku iyu bahin to kagau-an no pagpang-anad su agad ando-i to nahaù, og-agad dà to ogdugukon to uwak, su agad ando-i to otow no mado-ot to ginhawahan, og-agad dà ogpakadawat to impang-anad no kagau-an.

²⁹ “Ko matapus kan no mgo kalisodan to mgo otow dini to babow to kalibutan, ogkawadà to bandog to soga aw buwan. To mgo bitu-on diyà to langit, ogkangka-uug. To tibò to mgo ogpansilat diyà to langit, ogpamakasuwoy to tahan dan no baya-anan. ³⁰ Kayan ogkangkakita-an diyà to langit to ta-indanan to pagpa-ulì on to Tumutubus to Ka-otawan. To mgo kasinakupan tibò dini to babow, ogkangkahadok aw kakita-i dan to Tumutubus to Ka-otawan no oglugsad dini to kalibutan no ogliwaw-ang to gabun no ogdumahan to kabogbogan ku aw katuusan ku. ³¹ To mgo sakup ku tibò no pig-abin kud on tahan, igpahimun ku to mgo diwata likat

to Diyus to pagpatanug to budyung. Ogmutmutan to mgo sakup ku to binogdokan to langit.

³² “Na ko pananglitan, dini kunto-on to babow to kalibutan moydu-on ta-indanan ta to tinu-ig. Ko ogbogas on to mgo kayu, ogka-indanan tad to tigaas on iyan. ³³ To mahudi no adow moydu-on gayod ta-indanan now ko madaas on to pagkagotò to pag-ulì ku dini. Pagkagotò to kalisodan to ka-otawan no innangon ku iyu, ogka-indanan now to madaas on to pagpa-ulì ku agad imomo-ot ad oglugsad. ³⁴ To mgo sakup ku no ogsakpan to kalinikatan sikan no kalisodan dini to kalibutan no innangon kud iyu aw kakilahi dan kan no ta-indanan, monang iyan ogkamatoy ko matuman on tibò. ³⁵ Moydu-on dà katapusan to langit aw kalibutan. Dì to kagi ku, wadà katapusan.

³⁶ “Dì sikan no tu-iga aw sikan no adawa no igkagotò, wadà nataga, agad kanak no Anak aw mgo diwata likat to Diyus, su iyan dà nataga to Diyus no Amoy. ³⁷ To umulì a no Tumutubus to Ka-otawan, to kadodoog to mgo otow iyan ogka-angodan to timpu to pag-ugub to dagat to kalibutan natodu-on, su kandan dà aw si Noe to nigtu-u to ogkatuman to pag-ugub to dagat su agad innangon on ni Noe tahan to ka-otawan di wadà dan tu-uhi. ³⁸ Natodu-on no wadà pad ugubi to dagat to kalibutan, sikan mgo otow dini to babow, ogsigihon dan to kandan no kadodoog no ogko-on to hustu aw inom aw inasawahay agad hantod to nigsood on kandan aw si Noe to arka din. ³⁹ Dì to mgo otow, monang on namakadaag kandan to nagotò on to adow no nalinop on su wadà dan man tu-uhi aw kaponas tibò su puli natokawan. Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpaka-angod a dà su to umulì a dini to kalibutan, konà a ogka-iman to mgo otow. ⁴⁰ Kandà no uras ogtalabahu to daduwa no ka-otow diyà to uma. Songo bu-uk, ogkabayow. Songo bu-uk, ogkabitas, su konà ku no sakup. ⁴¹ Ogbayu to daduwa no kabuyag no og-a-asod. Songo bu-uk, ogkabayow, di songo bu-uk, ogkabitas. ⁴² Kaling man ogbantoy kow su wadà kow kataga to adow no igkagotò to pag-ulì ku no Magbobo-ot now. ⁴³ Ko pananglitan tagbaoy, ko mama-anan din podon dow nokoy to uras to ogdatong to kawatan, ogpakabantoy kandin podon su gimata pad man kandin aw du-on konà man ogpakasood to baoy din to kawatan. ⁴⁴ Kaling man hina-at kow su ogkatokawan kow to pag-ulì ku no Tumutubus to Ka-otawan.

⁴⁵ “Na intawa man to sakup no ogka-amu no ogkasaligan aw matuman-tumanon. Sikan sakup no iyan oghinangon to tagsakup no magbobo-ot to mgo sood din aw pamahanduga to kapookanan diyà to duma no kasakupan din. ⁴⁶ Ogekaliyag lagboy kan no sakup su to impahinang kandin to mata-as din, to pag-ulì din, natuman din on tahan. ⁴⁷ Maogot ogkahimu kandin no magbobo-ot to tibò no pigsakupan din. ⁴⁸ Dì aboy sikan sakup no mado-ot no og-iling to domdom din to ‘Maugoy pad buwa to mata-as og-ulì,’ ⁴⁹ aw binunaan din puli to kasing-sakup din aw puli nigpagtibò to mgo hingow diyà to pagko-onan aw pag-inoman. ⁵⁰ Ogkatokawan puli sikan no sakan no sakup to pag-ulì to mata-as din su wadà din man katagahi dow kaganu og-ulì to mata-as. ⁵¹ Oggawangon din iyan kan no sakup aw kastiguha din aw ogpa-agpoton din kandin to ogdoogan to mgo mangkapakunon-kunonon no mgo otow. Ogpamakasinogow aw pangagotkot to bag-ang ugpat to pagkasakiti dan kanunoy.”

25

¹ Na impananglitan mandà ni Jesus to mgo sakup din bahin to pagsakup

to Diyus to katapusanan to mahudi no adow no nig-iling to “To pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan to kadodoog to pagpudut to asawahon diyà to songo manwa. Na to pagpudut to otow to asawahon din, moydu-on sampuù no mgo buyag no kadumahan to mangasawa no daga pad no pigtagadan dan to pag-uli to duma dan no ogpudut to asawahon din. Di naugoy man kandan naka-uli no mangasawa. ²⁻⁴ Sikan mgo daga, piglogoban kandan to ilawan. Lima no ka-daga, mangkapikii su pigdakoo dan tahan to gaas dan. Di kan lima no mgo duma dan no mgo daga, mgo dagbow to pikii su wadà dan hina-ati dakoa to gaas dan. ⁵ No pagkaugoy to pag-abut to bayà pad no nighitu-un, nangkali podong sikan sampuù no niglanyag pad to ilawan no nigtagad kandan.

⁶ “Di no kabakna-an on to kadukiloman bali on tinawag kandan to ‘Bangun kow on. Kanid on to bayà hitu-un. Ogsalubung kid.’ ⁷ Namakabangun kan sampuù no ka-daga aw tatampodi dan to mitsa. ⁸ Namaka-i-ikagi kan mgo daga no dagbow to pikii, ‘Dugangi koy ubag to gaas su oghaong-haong on so-idi kanami ilawan.’ ⁹ Namakatabak kan mgo daga no mangkapikii, ‘Konà ogkahimù su litos noy dà puli. Boli kow on nasi diyà to tindahan.’ ¹⁰ Dayun namanhipanow on kandan su awos ogpamanboli to gaas. Di pagkali-us dan nig-uli on to bayà hitu-un. Dayun namansood kandan tibò to baoy aw kan lima no ka-daga no mangkapikii. Dayun pigtakopan aw himuha to pagsauhan.

¹¹ “Na pagkaugoy-lugoy naman-uli on kan lima no ka-daga no namanboli pad to gaas. Namantawag kandan to ‘Sir, paponhika koy.’ ¹² Di natabak din to ‘Wadà labot ku iyu no mgo otow.’ ” ¹³ Na diyà pa-atubangi ni Jesus to mgo sakup din to pag-ikagi din no konà ogpa-ablayon kandan no nig-iling to “Na angod dà ogbantoy kow su wadà kow kataga dow kagan-u ogkagotò no tu-iga aw adawa to pag-uli ku dini to kalibutan.”

¹⁴ Na impananglitan mandà ni Jesus bahin to igbaos din to mgo sakup din ko umuli kandin dini to kalibutan. Kagi din, “To igbaos ku iyu, iyan ogka-angodan to igbaos to songo tagsakup diyà to mgo sakup din pag-uli din to panow din. Na ogtutuwanan kow pad to paghipanow din. No ililikaton kandin, pigtawagan din pad to tatou no sakup din aw isalig din kandan to tibò to kadatù din no wau no ka-bahin su igpaboli din aw ipabaligyà su awos ogdugang to sapi din. ¹⁵ Sobu-uk, pigbogayan din to lima no ka-bahin. Sobu-uk gayod, pigbogayan din to daduwa no ka-bahin. Songo bu-uk gayod, pigbogayan din to songo bahin dà. Pigpamogayan to mata-as to tag songo bu-uk aw og-ontopan agad-agad to kandan ka-omot to pagboli aw pagbaligyà dan. ¹⁶ Pagkatapus din to pagpamogoy, nighipanow on kandin. Sikan pigbogayan to lima, nigpa-omot dayun aw boli aw baligyà aw nadugangan to lima. ¹⁷ Sikan gayod pigbogayan to daduwa, nadugangan to daduwa. ¹⁸ Di sikan gayod pigbogayan to songo bu-uk dà, bullug sobu-uk dà su puli din man inlobong to sapi to mata-as.

¹⁹ “Pagkaugoy nig-uli on to mata-as dan aw balansiha din to sapi no impambilin din. ²⁰ Sikan nabogayan din to lima no ka-bahin, pigpaduguk aw ipadaa gayod to nakadugang no lima. Kagi din, ‘Sir, pigbogayan a nu to lima no ka-bahin. Nadugangan to lima.’ ²¹ Naka-ikagi to mata-as din to ‘Naka-unug ka iyan to pagtuman nu. Ogasaligan ka no sakup ku aw madoyow to nahimu nu. Natuman nu iyan lagboy to insangon ku ikow no katondanan. Ogdugangan ku to ikow no bahin no igkaboli aw ikabaligyà. Na ogpakalabot ka to kanak pagtukhow no magbobo-ot nu.’ ²² Na pigpaduguk mandà kan nabogayan to daduwa no ka-bahin. Kagi

din, 'Sir, pigbogayan a nu to daduwa no ka-bahin. Nadugangan on gayod to daduwa.' ²³ Naka-ikagi to mata-as din to 'Naka-unug ka iyan to pagtuman nu. Okgasaligan ka no sakup aw madoyow ka. Natuman nu iyan lagboy to insangon ku ikow. Ogdugangan ku to ikow no bahin no igkaboli aw ikabaligyà. Na ogpakalabot ka to kanak pagtukhow no magbobo-ot nu.'

²⁴⁻²⁵ "Bali no pigpaduguk din gayod to pigbogayan to songo bu-uk dà no bahin. Kagi din, 'Sir, puli ku inlobong kan imbogoy nu kanak su nakadok a ko matampodan to kadatù nu su lagboy nu man igpa-ung to sugù nu su agad wadà nu i-odok, di moydu-on dà ogka-ani nu. Agad wadà nu kapasidi, di moydu-on dà igkabotang nu no bogas.' ²⁶ Naka-ikagi to mata-as din to 'Ikow no bugtì no sakup ku aw mahukow ka su mananan nu man to moydu-on dà man ogka-ani ku agad wadà ku itanom aw moydu-on igkabotang ku no bogas agad wadà ku kapasidi. ²⁷ Nokoy man no wadà nu ibotang to sapi ku diyà to bangku awos podon ogtulin aw moydu-on igkabogoy nu kanak pagdatong ku aw kadugangi pad podon. ²⁸ Agad songo bu-uk dà to bahin din, di ogpudutan pad nasi aw ibogoy diyà nasi kan moydu-on tahan sampuù on to bahin. ²⁹ To moydu-on bahin, ogkadugangan, awos ogdakoo pad. Di to poguwon, agad ma-intok to kandin bahin, di ogkapudutan pad nasi. ³⁰ Na to sakup ku no poguwon palabasa diyà to kadigloman. Diyà ogpakasinogow aw pangagotkot to mgo bag-ang ugpat to pagkasakiti din lagboy.' "

³¹ Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad din bahin to mahudi no adow no nig-iling kandin to "Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ko umulì a dini to kalibutan, oghinangon ad no harì no ogdumahan to mgo diwata likat to Diyus aw mgo kaboongan to Diyus. Dayun ogbotangan ad to katondanan no kinalabawan su ogkahimu a no harì. ³² Igpahimun ku to kasinakupan dini to kalibutan aw pa-atubanga su ogbugti-on ku to madoyow aw mado-ot angod to tagbuhì to pagbuti din to kabuhi-an din no ningsingkabugti, agad karniru aw kambing. ³³ Ogpapadapiton ku to karniru dini to kalintu-u ku su na-uyunan ku. Di to kambing, ogpadapiton ku dini to kawaa ku. ³⁴ Dayun og-ikagi a no harì du-on sikan dini to kalintu-u ku to 'Na iyu no napanalanginan to Diyus no Amoy ku, kunto-on ogtu-unon now to ugpa-anan diyà to pigsakupan din su pighina-atan kow ontahan to Diyus likat to paggihit din to kalibutan ³⁵ su pagbontasa ku, iyu to nigpako-on kanak. No piglanggahan ad, iyu to nigpa-inom kanak. Kanak, otow a no wadà now kakilahi, di iyu to nigdawat kanak to madoyow. ³⁶ Wadà kabò ku, di iyu to nigbogoy kanak to ogkapangabò ku. Nasakit a di iyu to niglo-uy kanak aw bulig. Pigpirisu a di iyu to niglo-uy kanak aw alagà.' ³⁷ Ogpaka-usip kan matuwadong aw matino-od no mgo otow to 'Dow kagan-u buwa Sir to pagpako-on noy ikow su binontas ka, aw pagpa-inom noy su piglanggahan ka. ³⁸ Dow kagan-u buwa to pagdawat noy ikow to madoyow agad wadà noy kakilahi. Dow kagan-u buwa to pagbogoy noy ikow to ogkapangabò nu su nawada-an ka. ³⁹ Dow kagan-u buwa Sir to paglo-uy noy ikow no nasakit aw pigpirisu ka.' ⁴⁰ Ogpakatabak a no harì to 'Ko ogbuligan now to sakup ku no angod to su-un ku, agad kinasagkohan, iyan on ogka-angodan to pagbulig now kanak.'

⁴¹ "Dayun ognangonan ku no harì kan mgo otow du-on to kawaa ku, 'Gawang kow du-on. Pakapadoog kow on diyà to banwa no kastiguhanan to saà no moy logdog no wadad kaposokanan, agad pighina-atan dà si Satanas aw mgo sakup din agad busow aw diwata din di sikan gayod to ogkadoogan now. ⁴² Su no pigbontas ad, wadà a now pako-ona. No

piglanggahan ad di wadà a now pa-inoma. ⁴³ Wadà a now dawata su wadà a now kilaha. Wadà kabò ku di wadà a now bogayi to ogkapangabò ku. Nasakit a aw napirisu, di wadà a now lo-uya aw alaga-i.' ⁴⁴ Og-iling kandan, 'Dow kangan-u buwa Sir to wadà koy maka-alagà aw bontasa ka aw paglanggahi nu aw pagkawada-i nu to kabò aw pagkasakit aw pagkapirisu nu no wadà koy bulig ikow.' ⁴⁵ Ogpakatabak a no hari, 'Na to kinasagkohan no sakup ku no angod to su-un ku no wadà now buligi, iyan on ogka-angodan to kanak to wadà now buligi.' ⁴⁶ To mgo mangkado-ot, ogpamagawangon aw papadooga to banwa no kastiguhanan to saà no wadà katapusanan. Di to mgo mangkatuwadong, ogpamakalangit."

26

¹ Na pagkatapus ni Jesus to impang-anad din bahin to mahudi no adow, pignangonan din to mgo pangabaga din bahin to kandin ogmuwahon. ² Kagi din, "Nama-anan now to madaduwa pad no adow kayan ogkagotò to hihinangay to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan. Kayan kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogdaahon ad diyà to ukum aw himatayi a no igtutuk no ogpadodopahon diyà to kinurus."

³ Na to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nighihimun tibò diyà to baoy to mata-as dan no si Kaipas ⁴ aw iyan susukuni dan to og-amonuhon dan to pagkumit no ogkadakop dan si Jesus aw kahimatayi. ⁵ Na-uyunan dan to ogliwason dan pad to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan. Kayan pana ogpadayongon dan to paghimatoy ki Jesus. Kagi dan, "Ogliwason ta pad to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan su dagow masamuk to mgo ka-otawan no ogkangkahimun."

⁶ Na og-uli-on tad mandà to tutuwanon ki Jesus no diyà pad to Bitaniya no lunsud no nig-agpot kandin diyà to baoy ni Simon no na-uli-an on to ibung. ⁷ Pigduguk si Jesus to buyag no nigdaa to lamita no limut no pighimu likat to batu no madoyow no pighingadanan to alabastru no moydu-on intagù no mahal no hihinaki no mahomut. No nig-ingkud pad si Jesus no nig-atubang to pagko-onan, binus-ugan to buyag to uu din to hihinaki. ⁸ No pagkakita to mgo sakup din to pighimu to buyag du-on ki Jesus, nado-otan kandan aw ka-inusipay to "Nokoy man buwa no puli din on pig-uwakan to hihinaki. ⁹ Su sikan no hihinaki, ko napabayluhan pa podon to sapi, konà dà buwa no pila no gatus aw moydu-on pad podon igkabogoy diyà to mgo publi." ¹⁰ Di nama-anan dà ni Jesus to ingka-inusipay dan aw iling kandin to "Konà now igpanagda kandin su madoyow man to pighinang din kanak. ¹¹ Di to mgo publi, agad nokoy no adow igkabulig now su natuonan kow dan man kanunoy. Di kanak, madaas ad on oghipanow. ¹² Sikan to pagtahud din kanak su nasabutan din to madaas ad on ogkamatoy. Pighina-atan a din on no iglobong no pinabayà to paghinaki to mahal no hihinaki. ¹³ Agad ando-i no banwa no ogpanoysoy to Madoyow no Tutuwanon, ogkanangon to pighinang kanak todon no buyag. Kaling man kanunoy ogkadomdoman to mgo otow to pighinang todon no buyag no sikan to pagtahud din kanak."

¹⁴ Na songo pangabaga dà gayod ni Jesus no iyan ngadan si Judas Iskariyuti, nakadomdom to og-andiyà to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu su igbaligyà din si Jesus diyà kandan ¹⁵ aw iling kandin diyà to mgo punu-an to "Pila buwa to igbayad now kanak ko daahon ku si Jesus dini iyu." Na-uyunan to mgo punu-an to katlu-an no bu-uk to sapi aw bogayi dan dayuni si Judas. ¹⁶ Likat du-on kan no uras, si Judas, kanunoy

on nakadomdom kandin dow og-amonuhon din to pagkumit no ogkadaa din si Jesus diyà to mgo kablàng din.

¹⁷ Na nagotò to hihinangay to Hinang to Paan no Wadà Igpatulin no ogpakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no iyan ogpakapunù. Na namanduguk diyà ki Jesus to mgo pangabaga din aw asig-usip kandan to “Dow ando-i koy nu buwa Sir to ogpahina-aton to paniyapun ta no Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.” ¹⁸ Nigtabak si Jesus to “Andiyà kow to songo otow diyà to lunsud aw ikagihi kandin to ‘Si Sir, nig-ikagi no nig-iling to, Nagotò on to adow ku to pagmuwaha ku. Ogtuman koy to tulumanon no Hinang to Pagpalipas to Kado-otan, dini noy to ogpa-abuton to ikow no baoy.’ ”

¹⁹ Na to mgo pangabaga ni Jesus no sampuù tag duwa, natuman dan to impansugù ni Jesus kandan aw nangkahina-at dan tibò to pagko-onan to igdodomdomay dan to Pagpalipas to Kado-otan.

²⁰ No masaklop on no nangkahimun on tibò, namang-ingkud kandan si Jesus no ogpamandungà to pagko-onan. ²¹ No ta-un to nigko-on kandan intag-an ni Jesus no nig-iling to “Ogdaahon ad to songo pangabaga ku dà diyà to kablàng ku.” ²² Na nangkapook-pook kandan aw ka-inusipay to “Intawa on man buwa dapit Sir kanami. Konà buwa no kanak.” ²³ Nig-ikagi si Jesus, “Sikan nigpagsau kanak, sikan iyan to ogdaa kanak diyà to mgo kablàng ku. ²⁴ Agad kanak to Tumutubus to Ka-otawan, di tahan on nasulat bahin to kanak pagkamatoy aw natuman on. Di aboy to otow no niglangub nigbaligyà kanak. Kanugun on kandin to mahudi no adow. To otow no nigbaligyà kanak no Tumutubus to Ka-otawan, madoyow pad nasi ko wadà podon ka-otow kandin.” ²⁵ Si Judas no nigbaligyà ki Jesus, nig-usip kandin, “Sir, dow intawa buwa. Dow kanak buwa?” Nigtabak si Jesus, “Ho-o, sikan iyan.”

²⁶ Na to wadà pad makatapus to pagko-onan, pigdawat ni Jesus to paan aw pasalamatì din to Diyus. Dayun pigpamikas-pikas din aw pamalogobi din tibò to mgo pangabaga din no pigdonganan din to kagi no nig-iling to “Dawata now so-idi no paan aw ko-ona now su so-idi no paan, lawa ku.” ²⁷ Pig-usab din mandà pigdawat to kabù aw pasalamatì din aw ipamalogob din aw dongani din gayod to kagi no nig-iling to “Inoma now tibò ²⁸ su kanak to ogpakatubus no ogpakamatoy to saà to mgo otow dini to kalibutan awos ogkapasaylu dà to saà. So-idi no inomon, langosa ku no ogpataugon ku no igpa-inom ku iyu tibò su ogpakimatoy a iyu awos mapasaylu dà to saà now. So-idi to ta-indanan to bayà no insahad no pighimu iyu to Diyus. Na so-idi to panugun-tugun ku iyu. ²⁹ Konà ki pad ogka-u-usab ogka-i-inom. Di ogka-u-usab kinow dà ogka-i-inom to mahudi on no adow no umabut on to pagkaharì to Diyus dini to kalibutan.” ³⁰ Dayun namanganta kandan to insayà-sayà dan to Diyus. Pagkatapus to pagkanta, namanghipanow kandan padoog diyà to Ulibu-an no untud.

³¹ No pagdatong dan nig-ikagi on si Jesus to “Gagaya ogkatawadan a now tibò su ogdadakopon ad su nasulat on man bahin iyu no impananglitan to Diyus no pig-iling to ‘Ogpahimatayan ku to nigbantoy to mgo buhì aw puli on ogkawagà-wagà to mgo buhì.’ ³² Di agad mamatoy a, di ogbuhayon a dà. Pagbuhaya ku, og-una a iyu diyà to Galiliya no banwa no ogtatagbuhan ta.” ³³ Naka-ikagi si Pedro to “Agad kandan tibò mamang-oyow ikow, di kanak, konà a og-oyow ikow.” ³⁴ Di kagi ni Jesus to “So-idi iyan Lagi, kunto-on no kadukiloman no konà pad no kabukas-bukas no tataga-ukay to manuk, katatou nu to ilidung to nakilahan a nu.” ³⁵ Di pig-inulit no kagi ni Pedro

no pig-iling to “Konà ku man ikow og-oyowan. Kamatayon nu, kamatayon ku dà gayod. Konà ku iglidung ikow.” Namansunud to duma no mgo pangabaga din to kandan no pag-ikagi.

³⁶ Na nighipanow on kandan si Jesus padoog diyà to Gitsimani no tinanoman to kayu. No pagdatong dan nig-ikagi si Jesus to “Pakamonang kow kani dī kanak, og-u-ugsud a pad su og-ampù a to Diyus.” ³⁷ Iyan dà pigpaduma din si Pedro aw kan daduwa no anak ni Sibidiyu. Na si Jesus, napook-pook lagboy aw naduyong-ot to ginhawa din. ³⁸ Nig-ikagi kandin to “Naduyong-ot lagboy to ginhawa ku hantod to igkamatoy kud podon so-idi. Kamonang kow kani aw bantoy kow.” ³⁹ Dayun nig-u-ugsud kandin aw tinakin patilangkob kandin. Nigpangamuyù kandin to Diyus no nig-iling to “Ko mahimù Amoy, oglipwasan a nu so-idi no kalisodan. Dī mangkuwan konà no kanak to ogpakabo-ot to kanak ogkadoogan. Dī ikow dà man to ogpakabo-ot.”

⁴⁰ Na nigpati-ulì si Jesus du-on kan tatou no pangabaga din no pinabantoy din. Dī nangkali podong tibò kandan. Naka-ikagi si Jesus diyà ki Pedro to “Dow konà kow buwa ogpakatuwa-ay to ogbantoy agad songo uras dà? ⁴¹ Agdam kow aw ampù kow to Diyus no awos konà kow ogkatokawan to kalisodan no og-anti to pagtu-u now. Ogdaliyag to otow du-on to ginhawahan din to oghogoton podon to pagtu-u din, dī ko ogdo-ogan on kandin to kalisodan, ko kandin dà, konà ogka-amu to pagtuman on to paghogot.”

⁴² Na nigpa-ulì mandà si Jesus du-on to pig-ampu-an din aw ampù mandà kandin to Diyus no nig-iling to “Amoy ku, ko pagbo-ot nud on to ogkatuman on to ogmuwahon ad, na matuman on man su ikow dà to ogpakabo-ot to kanak ogkadoogan bahin to kalipwasanan to mgo ka-otawan.” ⁴³ Nigpati-ulì mandà kandin diyà to mgo pangabaga din. Nangkali podong dà mandà kandan su lagboy nangkapuwow.

⁴⁴ To ikatou no pagsuwoy ni Jesus no kandin dà no og-ampù, pigsudsud din dà to pagpangamuyù din to Diyus. ⁴⁵⁻⁴⁶ Pagpati-ulì din mandà diyà to mgo pangabaga din nig-iling kandin to “Nokoy man no nangkali podong kow pad man aw hibat kow. Agad on. Na kuwà kinow on. Nagotò on bali to kanak adow to ogkadaa a no Tumutubus to Ka-otawan diyà to otow no dakoo to saà. Nig-abut on to ogdaa kanak. Pamanbangun kow on su ogkuwà kinow on.”

⁴⁷ No ta-un to nig-ikagi si Jesus, pigduguk ni Judas no sood dà gayod to sampuù tag duwa no pangabaga ni Jesus no nadumahan on to kahan-ingan likat to mgo punu-an to tinu-uhan. Namandaa kandan to otak aw popokpokay. ⁴⁸ To otow no nigbaligyà kandin, nigtudlì to kahan-ingan no pinabayà to hadok no tahan dan nasabutan dow ando-i si Jesus su na-iling din tahan to “Na to oghadokan ku, sikan si Jesus. Dayuna now dakopa.” ⁴⁹ Na pag-abut din du-on nigduguk si Judas diyà ki Jesus aw ikagi to “Kamusta Sir,” aw hadoki din gayod. ⁵⁰ Naka-ikagi si Jesus to “Tumanad man Lagi to napikiyan nu. Nokoy pad man to ogtagadan nu.” Dayun to pigdakop dan si Jesus. ⁵¹ Dī nakalapnut to sobu-uk no pangabaga ni Jesus to otak aw itigbas to sugu-onon to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Dī iyan dà na-igù to dibaui no talinga din aw kasangguwi. ⁵² Naka-ikagi si Jesus to “Isug-ub to otak nu Lagi, su to otow no oglangub ogtigbas to kasing-otow din, kandin gayod ogkamatoy dà to tigbas. ⁵³ Dow wadà nu buwa kama-ani to ogkabuligan a podon su ogkapa-andini to Diyus no Amoy ku to diwata din no minaan ko puli ku dà ogpangamuyu-on. ⁵⁴ Dī konà a

ogpabulig kunto-on su ogkatuman man to pig-ikagi to Diyus no nasulat on su tahan natag-an man to pagmuwaha ku.”

⁵⁵ Na nig-ikagi si Jesus to kahan-ingan no ka-otawan to “Dow oghimuhon a now no tulisan no ogdakopon now? Nokoy man to impandaa now to otak aw popokpokay. Adow-adow pigpang-anad ku iyu diyà to simbahan di wadà a now dakopa. ⁵⁶ Di ogdangat so-idi dini kanak awos matuman to impasulat to Diyus to mgo maglilikwaday din no lagsoban din natodu-on bahin to pagmuwa kanak.” Na du-on na-oyowan kandin bali to mgo sakup din aw pamanlaguy kandan.

⁵⁷ Na, pigdaa si Jesus kan nigdakop kandin diyà to kahimunan to mgo punu-an to tinu-uhan no mata-as dan no si Kaipas. ⁵⁸ Na si Pedro, nigpawpatilupug dà kotob diyà to solib to baoy to mata-as to mgo punu-an. Dayun nigli-ot si Pedro aw sood to li-otanan du-on to mgo solib aw ingkud kandin no nigpaglamutoy to mgo guwardya awos matagahan din dow nokoy to ogkadoogan ni Jesus. ⁵⁹ Na kandan si Kaipas, pigpanganap dan to otow no ogpabotang-botangon dan ki Jesus to litos on podon no igkahimatoy dan. ⁶⁰ Di wadà man nakita-an dan no litos no igkahimatoy dan. Agad mahan-ing to mgo otow no nigbotang-botang, di tibò konà no tùtu-u. Bali no moydu-on nigsakindog no daduwa ⁶¹ no nig-ikagi to “So-idi no otow, nig-ikagi to oglompagon din kun so-idi no abutanan to Diyus. Di sood kun to tatou no adow ogka-uliman din dà kun.”

⁶² Dayun nigsakindog to mata-as to mgo punu-an aw usipa din si Jesus to “Dow wadà igkatabak nu todou-on no indiklamu dan ikow?” ⁶³ Di si Jesus, puli nigpapahonok. Dayun pig-ikagihan si Jesus to mata-as to “Na ogpatabakon ku ikow to ig-usip ku ikow no igpabayà to panumpà nu diyà to atubangan to Diyus dow Kristu ka iyan no otow no Imananan to Ka-otawan no Anak to Diyus.” ⁶⁴ Nigtabak bali si Jesus to “Ho-o, tùtu-u iyan kan pig-ikagi nu. Madaas on iyan ogkama-anan now to pagbo-ot ku iyu su ogpagso-ing a to Diyus no Amoy no nigbogoy kanak to kabogbogan. Aw kanak no Tumutubus to Ka-otawan, og-uli a dà dini no ogpakaliwaw-ang a to gabun.”

⁶⁵ No malituk to kagi ni Jesus, pigpongkas to mata-as to punu-an to kabò din no ta-indanan to paglangoti din aw maka-ikagi to ma-agbot to “Napa-inahan din to Diyus kan no pig-ikagi din. Litos on to ingkadiklamu su nadinogan now on to kagi din no mado-ot. Nokoy man no ogtagad ki pad to duma no dugang no ingkadiklamu. ⁶⁶ Nokoy to iyu no ogkaliyagan.” Namaka-ikagi kandan to “Himatayanan on iyan kandin.”

⁶⁷ Na, pig-iloban dan to uu ni Jesus. Pigsumbag dan aw sampaluha dan no naman-ikagi kandan to ⁶⁸ “Tag-ana kun dow intawa ton nigsumbag ikow ko tùtu-u ka iyan no lagsoban no pinili on to Diyus no hinimu din no Imananan to Ka-otawan.”

⁶⁹ Na og-uli-on tad mandà to tutuwanon ki Pedro no diyà to solib no nig-ingkud. Dinuguk kandin to daga no sugu-onon aw ikagihi to “Ikow, duma ka gayod ni Jesus no taga-Galiliya.” ⁷⁰ Di niglidung si Pedro aw maka-ikagi to “Wadà nasabutan ku no litukan ton pig-ikagi nu kanak.” ⁷¹ Pagli-ot ni Pedro diyà to balkun nakita-an kandin mandà to duma no daga no sugu-onon. Nig-iling kandin diyà to mgo maglalaboy to “Sikan no otow, duma ni Jesus no taga-Nasarit.” ⁷² Di niglidung mandà si Pedro. Pig-ikagi din to pigbogot aw ilinga din to “Wadà ku kakilahi sikan no otow.” ⁷³ Pagkaugoy-lugoy pigduguk si Pedro to maglalaboy aw iling to “Agaw to inikagihan nu inikagihan man to mgo taga-Galiliya su ikow, duma ka din gayod.” ⁷⁴ Na

pigpakabogat ni Pedro to kagi din aw ilinga din to “Wadà ku kakilahi sikan no otow.” Aw du-on nigtaga-uk dayun to manuk. ⁷⁵ Dayun nadomdoman ni Pedro to intag-an tahan ni Jesus no nig-iling to “To konà pad no kabukas-bukas no tataga-ukay to manuk, katatou nud to ilidung to nakilahan a nud.” Na nakapono-ug si Pedro aw makasinogow ugpat to pagkasosoo din.

27

¹ Na pagkabukas namanhihimun mandà tibò to punu-an to tinu-uhan aw pamansusukun-sukun to pagpahimatoy dan ki Jesus su ogmatu-udon dan to pigbo-otan dan to madukilom pad no paghinang dan ki Jesus no himatayanan. ² Pagkasusukun dan, impabakus dan to boad din aw daaha dan diyà ki Pilato no gubirnadur no imbotang du-on to taga-Ruma no nakasakup to mgo ka-Hudiyuhan.

³ Na si Judas no nigbaligyà ki Jesus, pagkama-an din to puli nahinang si Jesus no himatayanan, nakasosoo dà kandin aw kadomdom to ig-ulì din podon to sapi diyà to mgo punu-an to tinu-uhan ⁴ aw maka-ikagi kandin to “Nakasaà a man diyà to atubangan to Diyus su nakabaligyà ad on to otow no wadà saà. Hawi-a now dà to sapi now.” Dì wadà dan on hawi-a aw pamang-ikagi nasi kandan to “Ikow on to ogbobo-ot su wadad kalabotan noy to kanami.” ⁵ Ingkadogpak ni Judas to sapi du-on to sood to simbahan aw makahipanow aw ogot no nigbibitoy to tu-un din no lawa.

⁶ Dì to mgo punu-an, pigpanghimun dan to sapi aw mamaka-ikagi to “Konà ta igkabotang so-idi diyà to botanganan to sapi to simbahan su so-idi no sapi to nakapood to otow.” ⁷ Namansusukun-sukun kandan dow amonuhon dan to sapi. Iyan na-uyunan dan to igboli to pasak no oglobongan to otow no bugtì to piglikatan aw ko du-on mata-unan to kamatayon to pagkadiyù dan to kandan banwa, du-on to iglobong. Pasak to maghuhungun to kudon to pigboli dan. ⁸ Hantod kunto-on nahingadanan sikan no pasak to Pasak no Langosahon, su to sapi no imbayad sikan no pasak, nakapood to otow.

⁹ Na natuman on to natag-an ni Jeremias no maglilikwaday no lagsoban to Diyus no pig-iling to “Pigpanghimun dan to sapi no katlu-an no buuk no ingkabayad to na-uyunan to kasinugpu-an ni Israel no imbogoy diyà to nigbaligyà to otow, ¹⁰ aw sikan no sapi iyan nabolì to pasak to maghuhungun to kudon su pagbo-ot man to Magbobo-ot dini kanak.” Sikan to pig-ikagi ni Jeremias no lagsoban natodu-on.

¹¹ Na pigpa-atubang si Jesus diyà ki Pilato. Pigpangusip-usip din no nig-iling to “Ikow, dow hari ka to mgo Hudiyu?” Nakatabak si Jesus to “Ho-o, sikan ing-usip nu, sikan iyan.” ¹² Dì pagdiklamu to mgo punu-an to tinu-uhan, puli nigpapahonok si Jesus. ¹³ Nig-ikagi si Pilato to “Dow wadà nu kadinogi to indiklamu dan no ningsingkabugtì?” ¹⁴ Dì wadà usab ikagi si Jesus. Dì puli nigpapahonok kandin hantod to naboong-boong si Pilato no gubirnadur.

¹⁵ Na to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan, kadoog ogsabuk si Pilato to sobu-uk no pirisu su tahan din. Dì to pirisu, igpapili din pad to mgo ka-otawan. ¹⁶ Na si Barabas no bantugan no maghihimatoy, napirisu tahan. ¹⁷ Na pagkahimun to ka-otawan, pig-usip ni Pilato to “Intawa to ogpili-on now no ogpasabukan now kanak, si Barabas dow si Jesus no pighingadanan to Imananan to Ka-otawan.” ¹⁸ Nama-anan din to pigdaa dan diyà kandin su ogsombangon dan man si Jesus.

¹⁹ No niggumotong pad si Pilato to kahimunan, nakadatong on to otow no niglikwad to tugun likat to asawa din no na-iling to “Konà ka ogpadamoy to kamatayon sikan no otow su wadà saà din no ogkahibatan din, su napook-pookan ku lagboy to taga-inop ku ganina bahin kandin.”

²⁰ Dì sikan mgo punu-an to tinu-uhan, nadaa dan dà tibò to kahan-ingan su impapangamuyù dan to iyan ogpasabukan si Barabas. Dì si Jesus to ogpahimatayan dan. ²¹ Inusab mandà inusip ni Pilato to ka-otawan, “Intawa dapit lagboy to ogpasabukan now kanak.” Namakatabak to ka-otawan to “Si Barabas dà iyan bullug.” ²² Naka-ikagi si Pilato to “Nokoy to igpabobo-ot now kanak so-idi no otow no si Jesus no pighingadanan man podon to Imananan to Ka-otawan.” Namantabak kandan to “Himatayi, tutuki diyà to kinurus.” ²³ Naka-ikagi si Pilato to “Nokoy man. Nokoy to saà din.” Dì namakasa-og mandà to mgo ka-otawan to “Himatayi, tutuki.”

²⁴ Pagabut ni Pilato to konà kandin ogpakada-og ogpakapaduma to mgo ka-otawan to kandin pagbo-ot, dì nasì on ogkasamuk to kahan-ingan, puli on nigpabu-ud kandin aw hugasi to boad din diyà to atubangan to ka-otawan no pagpasabut din to wadà kalabotan din to kamatayon ni Jesus no nig-iling to “Wadà labot ku to kamatayon so-idi no otow. Iyu on to ogbobo-ot.”

²⁵ Namaka-ikagi to kahan-ingan to “Na kanami on to ogbobo-ot to saà noy asta pad man to mgo kasinugpu-an noy.” ²⁶ Dayun pigpasabukan din diyà to kahan-ingan si Barabas. Dì si Jesus, impabu-ud din on pigpabunaan aw ipadaa diyà to mgo sundau no awos itutuk diyà to kinurus.

²⁷ Na pigdaa si Jesus to mgo sundau diyà to kahimunan to gubirnadur. Pigpahimun dan to songo panon no sundau no tibò no ginatus to kahan-ing aw pa-atubanga dan si Jesus. ²⁸ Piggawang dan to kabò din aw kabò to kabò no maogdog no angod-angod to kabò to hari, ²⁹ aw sapidi dan to bawbagon no dugihon no impa-angod-angod dan to sinuwang-suwang to hari aw su-uwi dan to uu din. Pigpatagon dan si Jesus to buu to kalintu-u din no boad no igpatubus dan to bastun to hari aw namanpakunon-kunon kandan namanluhud diyà to atubangan din. Namandugadi kandan aw pakunon-kunon kandan pagkamusta ki Jesus no ogpaman-ikagi kandan to “Kamusta. Mabuhì, hari to mgo ka-Hudiyuhan.” ³⁰ Pig-iloban dan si Jesus. Pigdawat dan du-on ki Jesus kan buu no impatagon dan aw ibalitu dà ibunaa to uu din. ³¹ Pigdugadi dan si Jesus aw lobasi dan to maogdog no kabò aw ilisi dan to tahan din no kabò. Dayun pigdaa dan kandin diyà to labas su ogtututukon dan to paghimatoy ki Jesus diyà to kinurus.

³² Pagkalibwas dan to li-otanan to in-aad to lunsud, ingkikita dan si Simon no taga-Sirini. Pigpogos dan pigpati-ang kandin to kinurus no ogpadodopahan dan ki Jesus. ³³ Pagdatong dan diyà to untud no pighingadanan to Gulguta no iyan kalitukan to bobo-ungon to otow, ³⁴ pigtadwayan dan kandin to inomon no pigba-otan to mapo-it no tambaa no makalilingow. Dì pagka-anti din wadà din abaya inoma.

³⁵ No intututuk dan si Jesus du-on to kinurus, pighahandug to mgo sundau to kabò din, dì impabayà dan to tinag-anay dow intawa dapit kandan to makatu-un. ³⁶ Pigbantayan si Jesus to mgo sundau ko moydu-on humilabot kandin. ³⁷ Insulat dan to indiklamu dan ki Jesus aw ibotang diyà to babow to uu din. So-idi to nasulat no indiklamu no pig-iling to “So-idi si Jesus no Hari to mgo ka-Hudiyuhan.” ³⁸ Intutuk to sundau gayod to daduwa no ka-tulisan no pinagdibaay kandan.

³⁹ Na to mgo maglalaboy, naman-ina-ina ki Jesus aw namanyowyow gayod du-on kandin. ⁴⁰ Namang-iling to “Ikow no kunon kun oglompag

to labow no simbahan to Diyus, aw og-ulimanon nu dà kun sood to tatou no adow, na anti ka kun kunto-on bulig to ikow no lawa. Ko tütu-u ka man iyan no Anak to Diyus, kawas kad kun du-on to kinurus.”⁴¹ To mgo punu-an to tinu-uhan, naman-ina-ina gayod ki Jesus no nig-iling to⁴² “Pigbuligan din to ningsingkabugtì no otow di konad on man kandin ogka-amu ogbulig to kandin tu-un no lawa. Ikow, ko hari ka to mgo ka-Isrilihan, na anti ka kun kawas kunto-on awos ogtu-u koy bali to hari ka iyan no pig-iman noy.⁴³ Ko nigsalig ka to Diyus, mabuligan ka kunto-on ko na-uyunan man to Diyus su konon kun Anak ka to Diyus.”⁴⁴ Sikan mgo tulisan no intututuk gayod du-on to kinurus no nakadidibauy du-on ki Jesus, naman-ina-ina dà gayod kandan ki Jesus no pig-angod dà sikan.

⁴⁵ Na pag-ugtu to sogà nigdiglom to banwa hantod to mgo alas tris on to uras.⁴⁶ Kayan naka-ikagi si Jesus to ma-agbot to kandin tu-un no kagi no pig-iling to “Eli, Eli, lama sabaktani,” no iyan kalitukan to “Diyus ku, Diyus ku, na-amonu ka man no pig-oyowan a nu.”⁴⁷ To mgo maglalaboy, naintobo-ot dan dow pigsabi din si Elias no maglilikwaday to Diyus natodu-on aw iling kandan to “Èè, sinabi din si Elias.”⁴⁸ Nigpanlaguy to sobu-uk aw pudut to papasopsopay aw pasopsopa din to sukà no inomon. Insaligpit din to papasopsopay du-on to tawoy to katinoptopan aw itukoy dino awos makasupsup si Jesus.⁴⁹ Di moydu-on duma no naka-ikagi to “Aya kad na-ay su dagow umandini si Elias no ogbulig kandin.”⁵⁰ Dayun nigsag-og mandà si Jesus aw tu-uni din ligtasi to ginhawa din.

⁵¹ Na to pagkamatoy ni Jesus, nakadongan to napongkas to ingkayad no insalibon to habangan to sinabong no abutanan to Diyus diyà sood to labow no simbahan du-on to Hirusalim no lunsud. Diyà kapunù to babow hantod to sagyad. Pigtiyog to banwa aw nambotu to mgo kabatuhan⁵² aw kangka-ukasi to mgo pigpanlobongan no nangkalimut aw mahan-ing to tumutu-u to Diyus no pigpambuhoy.⁵³ Pagbuhaya gayod ni Jesus, namanlogwà on kandan to linobongan aw sood to Hirusalim aw mahan-ing to nakakita kandan.

⁵⁴ Na og-uli-on tad kandà no timpu no pagkabigtawid ni Jesus. To kapitan aw mgo sundau no nigbantoy kandin, nabatì dan kan no tiyog. Pagkakita dan to tibò no napugut, nangkaboong-boong lagboy aw mamaka-ikagi to “Anak na-an iyan to Diyus todun no otow.”⁵⁵ Moydu-on gayod mgo buyag no namanbantow puli to pag-ahà. Sikan mgo buyag no taga-Galiliya iyan namandumduma kandan ki Jesus no nig-alagà to mgo panow din likat to Galiliya.⁵⁶ Iyan ngadan dan si Maria no taga-Magdala, aw si Maria no inoy ni Santiago aw ni Jose, aw asawa ni Sibidiyu.

⁵⁷ Pagkahapun on, nigdatong si Jose no taga-Arimatiya no dadatu-on no sakup ni Jesus.⁵⁸ Nigba-id kandin ki Pilato to kandin to oglobong ki Jesus aw pigtugutan.⁵⁹ Piglingat din to patoy no lawa aw lukuti din to bayà no hinaboan no linu no maputi.⁶⁰ Diyà din ilobong to pigbangbangan no batu no pighina-atan on tahan to kandin ogkalobongan. No pagkalobong on, pigligadan din to batu no malidok aw isomban. No masombanan din on, nighipanow on kandin.⁶¹ Si Maria aw si Maria no taga-Magdala, namang-inkud no nigbantoy diyà topad to atubangan to linobongan.

⁶² Na to sunù no adow no konà no tigtatalabahu sikan mgo punu-an to tinu-uhan tibò, namang-andiyà kandan ki Gubirnadur Pilato.⁶³ Naman-ikagi kandan to “Sir, wadà noy kalingawi sikan mapakunon-kunonon no otow no buhì pad kandin, nig-ikagi to ogbuhayon dà kun to pagkatatouhi no adow.⁶⁴ Kaling man madoyow ko ogpabantayan nu to sundau to

linobongan kandin kotob to tatou no adow su dagow ko puduton to mgo sakup din aw inangon dan to ka-otawan to pigbuhoy on si Jesus, su ogkadugangan on man to kagau-an bahin kandin to Imananan to Ka-otawan su malisod to patu-uhon to mgo ka-otawan to ogpambuhayon to mgo nangkamatoy on.”⁶⁵ Naka-ikagi si Pilato to “Na igbotang now to sundau aw digona now agad-agad to nama-anan now no pagdigon.”⁶⁶ Dayun pigpakadigon dan aw pigpapagdokot lagboy to insomban no batu aw du-on dan botangi to mgo sundau.

28

¹ Na og-uli-on tad mandà to tutuwanon bahin to mgo buyag no namakabantow to pag-ahà to paglobong ki Jesus no kandan si Maria aw si Maria no taga-Magdala no wadà pad makaponga kandan to paghimu to igpahomut to patoy su ta-un on man to adow no konà no tigtatalabahu. To kabukas-bukas on to sunù no adow, naman-andiyà kandan su oglo-uy kandan to lobong,² aw tinakin pigtiyog to banwa to mabogbog su nigpatipadpad to diwata likat to Diyus diyà to langit. Pigligad din kan malidok no batu no insomban to lingangahan to piglobongan no imbangbang to batu. Dayun nigpati-ingkud on kandin du-on to batu.³ To pagkagoya-goya din, ogpaka-angod to kilat aw kabò din, ogpaka-angod-angod to panganud to kaputì.⁴ Pigpidpid to mgo sundau to pagkahadok aw nangkapood no angod to nangkamatoy.

⁵ Na nig-ikagi sikan diwata diyà to mgo buyag to “Konà kow ogkahadok. Nama-anan ku no iyan ogpanganapon now si Jesus no intututuk diyà to kinurus.⁶ Wadad on du-on. Pigbuhoy on no natuman on ton innangon din iyu natodu-on. Andini kow aw aha-a now to pigbotangan kandin.⁷ Ko makita-an now on, andiya-i now on to mgo pangabaga aw nangoni now to pigbuhoy on aw og-una on kandin diyà to Galiliya no ogtagbuhan din iyu. Na sikan dà to kagi ku iyu.”⁸ Dayun namanhipanow kan daduwa no ka-buyag no nangkaboong-boong di namantukhow on. Namang-uli on no inlinaguy dan to nawnangonon diyà to mgo pangabaga ni Jesus su awos mataga kandan to napugutan.

⁹ Di no diyà pad to pangindanan ingkikita dan on si Jesus. Nig-ikagi si Jesus to “Kamusta iyu no daduwa.” Namakaluhud kandan aw asigkatagon to kobong ni Jesus aw mamaka-ampù.¹⁰ Nig-ikagi si Jesus, “Konà kow ogkahadok. Nangoni now nasì to mgo pangabaga ku to og-una ad on kandan diyà to Galiliya no diyà koy on to ogkikita.”

¹¹ Na og-uli-on tad on to tutuwanon bahin to mgo sundau no pigpabantoy to piglobongan ki Jesus. Pagbuhaya dà ni Jesus, naman-uli kan mgo sundau diyà to lunsud aw nawnangonon kandan diyà to mgo mata-as to punu-an to tinu-uhan to napugut-pugutan.¹² Dayun nighihimun to duma no punu-an aw mamakasusukun-sukun. Pigbayadan dan to mgo sundau to dakoo su ogpaginau-on to pagnangon dan to ka-otawan.¹³ Angod so-idi to in-anad dan no igpa-iling dan kandan, “To mgo sakup ni Jesus, nigpata-un nig-andu-on to piglobongan ki Jesus to madukilom no uras to nalipodong koy. Wadà noy kakita-i aw puduta dan to patoy no lawa ni Jesus.”¹⁴ “Na,” kagi mandà to mgo punu-an to tinu-uhan, “ko madinog sikan to gubirnadur, kanami on to ogbobo-ot. Ogdadaa noy dà kandin. Konà kow ogminapook-pook.”¹⁵ Dayun nadawat to mgo sundau to sapi aw katuman dan to insugù kandan. Nigtangkap sikan no nawnangonon to ka-Hudiyuhan aw katu-uhì hantod kunto-on.

¹⁶ Na sikan mgo pangabaga ni Jesus no sampuù tag isa, namanhipanow on padoog diyà to untud to Galiliya no pigpatagbuhan kandan ni Jesus. ¹⁷ No ipaghitagbu dan si Jesus namakaluhud kandan aw maka-ampù dì naba-otan dà gayod du-on to wadà tu-u to si Jesus iyan sikan no pigbuhoy on. ¹⁸ Pigduguk kandan ni Jesus aw ikagihi to “Pigbogayan ad to Diyus to kabogbogan tibò to ogpasakupon so-idi kalibutan aw kalangitan. ¹⁹ Kaling man pamanghipanow kow diyà to tibò no timamanwa no oglogob kow to binogdokan to langit aw himuha now kandan no mgo sakup ku aw pambonyagi now to ka-otawan no igmatu-ud to pagpasakup dan to ngadan to Diyus no Amoy aw Diyus no Anak aw Diyus no Inspiritu Santu, su iyu on iyan to ogtubus kanami si Amoy. ²⁰ Oglapuwaason now to pagpanganad kandan aw ogpatumanon to mgo impansugù ku iyu. Na konà now ogkalingawan to agad ando-i kow makadoog, kanunoy ku iyu ogdumahan hantod to katapusan to banwa.”

Madoyow no Tutuwanon Bahin ki Jesu-Kristu Agad-agad ki Marcos

¹ So-i no tutuwanon, iyan pigupunu-an to pagkatuman to kagi to Diyus du-on to Anak din no impananglitan. ² Sikan no pananglitan to Diyus, impasulat din natodu-on to maglilikwaday din no lagsoban. Iyan ngadan din si Isaias. Sikan pananglitan to Diyus pig-iling to,

“Na, kunto-on pigpa-andiyà ku to sugu-onon ku to kahanongan no banwa. Oghina-aton din to daan nu no igbayà nu. ³ Diyà to kahanongan no banwa moydu-on nigpangudlin to ma-agbot lagboy no nig-iling to ‘Oghina-aton now to daan to Magbobo-ot ta. Ogtul-idon now to igbayà din.’ ”

⁴ Na natuman sikan no kagi to Diyus to pinalogwà si Juan no pighingadanan to Magbobonyagay diyà to kahanongan no banwa. Sikan no banwa, madani to wohig no pighingadanan to Hurdan. Nigpangudlin si Juan to mgo ka-otawan no nahimun diyà to kahanongan no banwa no nig-iling to “Pakasosoo kow to saà now aw oyowi su agun pasayluhon dà to Diyus to saà now, aw pabonyag kow to wohig no igmatu-ud to pagpasakup now to kanak impang-anad.” ⁵ Na tibò to mgo ka-otawan, namanmutmut to prubinsiya to Hudiya aw lunsud to Hirusalim no namanduguk ki Juan no diyà to Hurdan no wohig, aw pamabonyag kandan no naman-abin gayod kandan to saà dan.

⁶ No pag-ugpà ni Juan diyà to kahanongan no banwa iyan pigpangabò din to pighaboan no bubuu to buhì no pighingadanan to kamilyu. Nigpamagkos si Juan to kubaa. Tangas dà aw dogà to pagko-on ni Juan.

⁷ Nig-iling si Juan to “Moydu-on otow no ogpakasukoli pad hognà kanak no oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kanak, igatang podon ogpabatà-batà a du-on kandin. Dì konà a su kandin, labow pad lagboy dini kanak. ⁸ Kanak, pigmatu-ud ku to pagpasakup now to kanak impang-anad no impabayà to ogbonyagan ku iyu to wohig. Dì kandin, ogmatu-udon din to pagpasakup now to kandin igpang-anad no igpabayà to ogbonyagan kow din to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy.”

⁹ Na no pagbonyag pad ni Juan to mgo ka-otawan, naka-abut on gayod si Jesus no niglikat to kandin lunsud no pighingadanan to Nasarit no nasakup to prubinsiya to Galiliya. Pag-abut ni Jesus du-on to Hurdan no wohig nigpabonyag kandin gayod ki Juan. ¹⁰ Paggamat ni Jesus du-on to pangpang, tinakin nakita-an din to langit no natau-angan. Dayun nigbunsud du-on ki Jesus to Ispiritu Santu no iyan na-angodan to salapati. ¹¹ Nadinogan to mgo otow du-on to kagi no niglikat to langit no pig-iling to “Ikow to nalogonan ku lagboy no Anak.”

¹² Na pigpa-andiyà si Jesus to Ispiritu Santu to banwa no lagboy kahanongan. Iyan dà nig-ugpà du-on to mgo uwod-uwod. ¹³ Pigpangap-atanan no adow si Jesus du-on kan no banwa. Nigsood gayod si Satanas du-on aw pigpanogkadan din si Jesus to pa-antihan dow makaboos kandin to kabogbogan no niglikat to Ispiritu Santu. Dì wadà makasaà si Jesus aw nada-og din si Satanas aw du-on alaga-i kandin to mgo diwata likat to Diyus.

¹⁴ Na impapisu ni Harì Hirudis si Juan no Magbobonyagay. Pagkama-an ni Jesus to napirisu si Juan, nighipanow on kandin padoog diyà to Galiliya

no banwa no nig-aboy nigpang-anad to Madoyow no Tutuwanon to Diyus¹⁵ no nig-iling to “Madaas on ogkagotò to pagsakup to Diyus. Ogsosoo kow aw oyowi now to katahanan now aw tu-u kow gayod to Madoyow no Tutuwanon to Diyus.”

¹⁶ Na nigladgad on si Jesus diyà to boyboy to dagat to Galiliya aw kakita-i din to daduwa no ka-otow no nigpatahadi. Iyan ngadan to kakoy si Simon. Iyan ngadan to hadi si Andres. Namantuntun kandan to pukut du-on to dagat su sikan to nama-anan dan no panapì. ¹⁷ Nig-iling si Jesus to “Lagi, pumasakup kow kanak, ogkasakup ku gayod iyu aw ogkahimun now to mgo otow awos masakup ku gayod kandan. Konad on no isdà to ogsakupon, di mgo otow to ogpapasakupon now dini kanak.” ¹⁸ Dayun pig-oyowan dan to pukut aw duma kandan ki Jesus.

¹⁹ Pag-u-ugsud ni Jesus nakita-an din to songo bugti no nigpatahadi. Iyan ngadan to kakoy si Santiago. Iyan ngadan to hadi si Juan. Iyan amoy dan si Sibidiyu. Namandowdoyow kandan to pukut du-on to bautu. ²⁰ Dayun pigtawag ni Jesus kan nigpatahadi awos pumasakup du-on kandin. Pig-oyowan dan to amoy dan aw mgo inadow dan diyà to bautu aw duma kandan ki Jesus.

²¹ Na nig-andiyà si Jesus to Kapirna-um no lunsud no pigdumahan to mgo sakup din. Sabadu no adow to konà dan igtalabahu no mgo Hudiyu no mgo otow. Nigsood si Jesus aw mgo sakup din diyà to simbahan to Sabadu aw nigpang-anad kandin to mgo ka-otawan du-on. ²² Di naboong-boong sikan mgo ka-otawan to impang-anad din su sikan bayà no ing-anad ni Jesus, paka-angod dà to impang-anad to otow no moydu-on kabogbogan. Bugti du-on to impang-anad to mgo mag-a-anad to kasugu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Puli dan pig-unug sikan pigtagonan dan no tinu-uhan.

²³ Na nigsood gayod to simbahan to otow no pigsoodan to busow. ²⁴ Nigsa-og kandin to “Jesus no taga-Nasarit, wadà labot nu kanami. Nokoy to tu-ud nu. Dow og-ubuson koy nu? Kinilaa ku ikow no matuwadong no likat to Diyus no Imananan to Ka-otawan.” ²⁵ Di pigsapadan ni Jesus aw ikagihi to “Pahonok kad. Gawang kad du-on kan otow.” ²⁶ Dayun du-on nigpalukub to busow aw makapanagoa kan otow aw tinakin makagawang kan busow. ²⁷ Dayun naboong-boong sikan mgo otow du-on to simbahan aw ka-inusipay kandan to “Ma-amonu man buwa so-idi bayà no impang-anad ni Jesus. Ko ogsugù kandin, angod dà man to sugù to otow no moydu-on kabogbogan. Agad busow, ko ogsugu-on din, ogpakatuman iyan.” ²⁸ Nigtangkap to bantug ni Jesus diyà to prubinsiya to Galiliya.

²⁹ Na niglogwà si Jesus to simbahan no pigdumahan ni Santiago aw ni Juan. Nigponhik on kandan diyà to baoy ni Simon aw ni Andres. ³⁰ Na to ugangan ni Simon no buyag, nakahibat-hibat su mapasù to lawa aw nangoni dan si Jesus. ³¹ Nigduguk si Jesus diyà to buyag no nasakit aw dawata din to boad din aw pabanguna din. Na-uli-an dayun to ugangan ni Simon aw bulig on kandin alagà to mgo bisita.

³² Na pagkahapun, pigdaa to mgo otow no nangkasakit diyà ki Jesus aw to mgo otow gayod no pigpansoodan to busow. ³³ Nangkahimun du-on to atubangan to baoy to tibò no taga-Kapirna-um. ³⁴ Agad nokoy no sakit to mgo otow, pigpandoyow tibò ni Jesus. Nangkagawang din gayod to busow. Di konà din ogpa-ikagihon kan mgo busow su nakilahan dan si Jesus no Anak to Diyus.

³⁵ Na to kabukas-bukas nigungun si Jesus aw andiyà kandin to hilit aw ampù gayod kandin to Diyus. ³⁶ Di piglupug ni Simon aw mgo duma

din. ³⁷ Pagkita dan ki Jesus nig-iling kandan to “Ogpanganap ikow Sir, to tibò no ka-otawan.” ³⁸ Dì nig-ikagi si Jesus to “Oglibod-libod kid on nasi to kalunsudan su ogpangudlin ki du-on tibò. Sikan to ing-andini ku to kalibutan.” ³⁹ Dayun namanghipanow kandan aw libod diyà to ka-Galiliyahan no banwa. Nigpangudlin kandan diyà to kahimunanan no simbahan to mgo taga-Galiliya. Piggawangan gayod ni Jesus to mgo otow no pigsoodan to busow.

⁴⁰ Na du-on kan no banwa no Galiliya moydu-on otow no pig-ibung. Nigduguk diyà ki Jesus aw luhud aw iling to “Ko bumo-ot ka Sir to ogka-uli-an ad on, ogka-uli-an a dà man aw kalinisi a.” ⁴¹ Na pigka-atan ni Jesus aw dampona din aw ikagihi to “Ogbo-otan ku man. Na, ka-uli-i kad on aw kalinisi kad on.” ⁴² Na-uli-an on dayun to sakit kan otow no ibung aw kalinisi to lawa din. ⁴³⁻⁴⁴ Pigbahog lagboy ni Jesus to “Lagi, konà nu na-ay igpannawnangonon to nadoyow ku kan sakit nu. Dì padohus ka nasi diyà to ogtubus ikow diyà to atubangan to Diyus aw pa-ahà ka kandin. Bogayi kan ogtubus ikow to insugù ita ni Moises no buhì no pagmatu-ud to pagka-uli-i nu kan ikow sakit awos matu-uhan to ka-otawan.” Pagkatapus to pagbahog ni Jesus kan otow, pigpahipanow din on. ⁴⁵ Nakahipanow on sikan pig-ibung no otow no na-uli-an on man. Dì innawnangonon on man nasi. Kaling man nigtangkap du-on no banwa to nawnangonon to pagka-uli-i din to ibung hantod to konad on oghipanow si Jesus diyà to lunsud su ogdilin kandin to mgo ka-otawan ko makita-an kandin. Dì agad diyà si Jesus to kahilitan, dì agad ando-i no banwa, pigmutmutan to mgo otow no naman-andu-on.

2

¹ Pagkaugoy-lugoy nig-uli on si Jesus diyà to Kapirna-um no lunsud. Pagkama-an to mgo ka-otawan to du-on on si Jesus to pig-ugpa-an din, naman-andu-on kandan. ² Mahan-ing lagboy to nangkahimun du-on to atubangan to baoy. Ampan ogkali-otan to uu to otow no nahimun. Dayun nigpanoysoy si Jesus to kagi to Diyus. ³ Ta-un pagpanoysoy ni Jesus, nigdatong to napulid no otow no piglahung to upat no ka-otow. ⁴ Wadà makali-ot sikan upat no ka-otow padoog diyà ki Jesus su mahan-ing no mgo otow no nahimun du-on no baoy. Dayun nigpikii kandan to ogpotos kandan diyà to babow to atop. Piggakasan dan to atop to litos-litos dà sikan hibatanan to pulid no otow. Pigtuntun dan du-on topad ni Jesus to otow no pulid su insalig dan ki Jesus to ogka-uli-an din to pulid. ⁵ Pagsabut ni Jesus to insalig dan lagboy du-on kandin to ogkadoyow din to pulid, nig-iling kandin diyà to pulid no otow to “Lagi, pigpasaylu kud on to mgo saà nu.”

⁶ Na, moydu-on namang-ingkud du-on no mgo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Pig-iling dan du-on to domdom dan to ⁷ “Intawa man otawa sikan no niglangub nig-ikagi to angod kan. Napa-inahan din to Diyus su nigpagsokod kandin podon to Diyus su kunon kun kandin to ogpakapasaylu to saà to otow. Intawa man to ogpakapasaylu to saà to otow ko konà no Diyus dà.” ⁸ Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to nadomdoman to mag-a-anad no mgo otow. Nig-ikagi si Jesus, “Nokoy man no iniling now to domdom now ⁹ su mahawoy dà to pagpasaylu to saà to napulid no otow. Dì malisod ko tambaan ta to pulid no otow. Malisod gayod to igpalukut ta to pulid no otow to hikam din aw pahipanawa kandin. ¹⁰ Moydu-on ig-ikagi ku diyà kan pulid no otow su awos mataga kow tibò to kanak no Tumutubus to Ka-otawan, nabogayan a to kabogbogan to pagpasaylu to

saà to otow dini to babow to kalibutan.” Nig-iling gayod si Jesus diyà to pulid no otow to ¹¹ “Lagi, so-i to kagi ku ikow. Bangun kad on. Lukuta to hikam nu aw uli kad on.” ¹² Dayun nigbangun to pulid no otow aw lukuta to hikam din aw labas du-on to baoy no na-uli-an on to sakit din no nakita-an iyan to mgo ka-otawan. Naboong-boong to mgo ka-otawan aw sayà-sayà kandan to Diyus no nig-iling to “Aligbat kid og-ugpà bali ki pad kita to kaboonganan no angod sikan.”

¹³ Na nig-ulì on si Jesus diyà to boyboy to dagat. Moydu-on kahaningan no mgo otow no nigduguk du-on kandin. Pigpang-anad ni Jesus kan mgo ka-otawan no nahimun du-on to boyboy. ¹⁴ Pagkatapus din to pagpang-anad to mgo ka-otawan, nig-u-ugsud pad si Jesus du-on to boyboy. Nakabayà kandin to sukutanan to buhis. Pagkabayà din du-on, nakita-an din si Lebi no anak ni Alpiyu no nig-ingkud. Dayun pig-ikagihan ni Jesus si Lebi to “Lagi, kunto-on duma kad on kanak.” Dayun to nigsakindog kandin aw patiduma ki Jesus.

¹⁵⁻¹⁶ Na nigponhik si Jesus aw mgo sakup din diyà to baoy ni Lebi su pigbana-an kandan du-on. Niglambag puli to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no kandan, mgo mag-a-anad aw mgo Parisiyu no lagboy mangkatinumanon to kandan katahanan. Paglambag kan mgo punu-an nakita-an dan si Jesus aw mgo sakup din no namango-on. Nigpagdongan si Jesus to pagko-on to mgo magsusukut to buhis aw duma pad no wadà tu-u to katahanan dan. Mahan-ing sikan no mgo otow no namanpasakup ki Jesus. Pagkita to mgo Parisiyu to nigpagdongan si Jesus to pagko-on kan no mgo otow, moydu-on ing-usip dan kan mgo sakup ni Jesus no nig-iling to “Nokoy man no nigpagdongan si Jesus to pagko-on sikan mgo magsusukut to buhis aw duma pad no wadà tu-u to katahanan ta.” ¹⁷ Pagkadinog ni Jesus to usip to mgo Parisiyu, impananglitan din no nig-iling to “To otow no og-abin to kandin sakit, ogpagawang kandin to ogtambaa to kandin sakit. Di ko konà din og-abinon, amonuhon man to pagkagawang to sakit din. To ing-andini ku to kalibutan su ogtabang to mgo otow no ogpagawang kanak to saà dan. Konà no tu-ud ku to ogtabang to mgo otow no konà ogpagawang kanak to saà dan.”

¹⁸ Na to mgo sakup ni Juan no Magbobonyagay aw mgo sakup to Parisiyu, pigtagonan dan to katahanan dan no pu-asa. Di to mgo sakup ni Jesus, wadà dan tagoni. Moydu-on mgo otow no namang-usip ki Jesus no nig-iling to “Nokoy man no wadà tagoni to mgo sakup nu to pu-asa. Di to sakup ni Juan aw mgo sakup to Parisiyu, pigtagonan dan man.” ¹⁹ Puli impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ogpako-onon pad to mgo bumabot to pagsauhan ko du-on pad to bana no bayà hitu-un. Di ko mali-us on, ogpalaboy to pagko-on. ²⁰ Moydu-on kagoto-an no adow to pagpahipanow to bana no bayà hitu-un. Kayan ogpamampu-asa to mgo bumabot.”

²¹ Impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no impang-anad din aw sikan tahan no impang-anad to mgo Parisiyu no wadà hidaag. Kagi din to “Konà ta ogtapakan to tahan no kabò no nahigbit to tatapakay no wadà pad kadakdaki. Ko ogtapakan ta, ogkokos to bayà no intapak. Pagkokos, oglisig to pagkahigbit kan pigtapakan.”

²² Impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no impang-anad din no nig-iling to “Konà ta ogpagsambuon to bayà no inomon aw tahan no inomon no pingaa. Ko ogpagsambuon ta, mado-ot to ogkabauyan. Ogka-uwakan tibò, ton bayà no inomon aw tahan no inomon. Ogbugti-on ta to pagtagù awos wadà ogka-uwakan.”

²³ Na to songo adow no konà no tigtatalabahu nighipanow si Jesus no pigdumahan to mgo sakup din no nigtaà kandan diyà to humayan aw mgo sakup din, kanunoy nalisig namangkotu to bogas to humoy. ²⁴ Nakita-an to mgo Parisiyu to namantagon lagboy to kandan tinu-uhan dan. Wadà katu-udi to mgo Parisiyu su namantagon lagboy kandan to tinu-uhan dan. Nig-iling kandan to “Nokoy man no pighimu dan to konà podon ogtugutan to tinu-uhan ta to adow konà no tigtatalabahu.” ²⁵ Nig-ikagi si Jesus to “Natodu-on no timpu ni Abiyatar no tumutubus to mgo ka-aw-apu-an ta diyà to atubangan to Diyus, niglisod si David no minuna ta to pagko-on din. Dow wadà kow buwa makabasa to nahimu ni David aw mgo sakup din to paglotoy dan no pagkalaguy dan no nahadok to kablang dan? ²⁶ Namakasood kandan si David aw mgo sakup din du-on to simbahan to Diyus. Moydu-on paan no inhonat diyà to atubangan to Diyus. Sikan mgo tumutubus diyà to atubangan to Diyus du-on to simbahan, kandan dà podon to ogpakako-on sikan no paan. Dì puli on pigko-on ni David sikan no paan aw pigpamogayan din gayod to mgo sakup din. Sikan punu-an, wadà din patu-una to nakasaà si David su namanlotoy kandan.” ²⁷ Kagi ni Jesus, “Pigbahin to Diyus to adow no konà no tigtatalabahu su awos matabangan ki, konà podon mabalatak. ²⁸ Kaling man kanak no Tumutubus to Katoawan, tagtu-un a gayod to adow no konà no tigtatalabahu.”

3

¹ Na nigsood mandà si Jesus to simbahan. Moydu-on otow no pawing no nignohut to boad no nigsood gayod du-on to simbahan. Du-on gayod to mgo Parisiyu no namantagon lagboy to kandan tinu-uhan. ² Sikan mgo Parisiyu, pigbantayan dan lagboy si Jesus dow ma-uli-an din kan pawing no otow to adow no konà no tigtatalabahu to mgo Hudiyu. Ko ma-uli-an iyan ni Jesus kan pawing, igdiklamu dan podon si Jesus no mgo Parisiyu diyà to mata-as dan. ³ Si Jesus, nig-ikagi diyà to pawing, “Duguk ka.” ⁴ Dì nig-usip si Jesus sikan mgo Parisiyu to “Dow nokoy to hustu to oghimuhon ta to adow no konà no tigtatalabahu. Dow madoyow ko og-uli-an ta to padihu ta no nasakit, dow sugayon ta nasi. Dow madoyow ko ogtabangan ta to nasakit dow himatayan ta nasi. Dow nokoy to insugù ita bahin to adow no konà no tigtatalabahu.” Nangka-ompongan to mgo Parisiyu no namantagon to kandan tinu-uhan. ⁵ Impasosolong ni Jesus to pagpangahà-ahà din kan mgo otow no nahimun. Wadà katu-udi kandin to bo-ot kan mgo Parisiyu. Si Jesus, nig-ikagi diyà to pawing, “Kotongad to boad nu.” Dayun pigkotong to napawing to boad din aw dayun ka-uli-id on. ⁶ Dayun namanlabas to mgo Parisiyu du-on to simbahan. Pagkalabas dan nigpagsukun kandan to mgo sakup ni Hari Hirudis dow amonuhon to pagpadoog to paghimatoy dan podon ki Jesus.

⁷⁻⁸ Na nighipanow on si Jesus aw mgo sakup din padoog diyà to dagat. Namanduma to kahan-ingan no taga-Galiliya. Moydu-on pad mgo otow no nakadinog to moydu-on pighinang ni Jesus no kaboongan. Pagkadinog dan to tibò to pighinang ni Jesus, pig-andiya-an kandin to kahan-ingan no otow likat to ningsingkabugtì no banwa no Hudiya, Hirusalim, Idumiya, Tiru, Sidun, aw diyà to dihipag to Hurdan no wohig. ⁹ Pagdatong to kahan-ingan no ka-otawan diyà to dagat, pigsugù ni Jesus to mgo sakup din to ogpapudut kandin to bautu. Nigpapudut kandin su awos ko mahimun to ka-otawan, konà madasok kandin ¹⁰ su bantugan si Jesus su nangka-uli-an din man to kahan-ingan no masakiton. Kaling man nadasokan kandin

to mgo nangkasakit su awos makadawat kandan ki Jesus. Nama-anan to nangkasakit ko makadawat kandan ki Jesus, ogka-uli-an on. ¹¹ To mgo busow, ko kumita on ki Jesus, ogpakaluhud to otow no pigsoodan dan aw maka-iling to “Ikow, Anak ka to Diyus.” ¹² Di pigbahog lagboy ni Jesus kan mgo busow no nig-iling to “Ayaw kow ogpakilaa to kanak no Anak to Diyus.”

¹³ Na pigpamili ni Jesus to mgo sakup din aw padumaha din kandan diyà to untud. Pagdatong dan du-on to untud, ¹⁴ pighinang din no pangabaga kan sampuù tag duwa no ka-otow no duma din no ogpatubuson din. Singaman to ogpagduma kan pangabaga ki Jesus. Singaman to ogpamanbugti kandan oghipanow aw panoysoy to Madoyow no Tutuwanon. ¹⁵ Pigbogayan ni Jesus kan mgo pangabaga din to kabogbogan to oggawang to mgo busow no nigsood to mgo otow.

¹⁶ Na so-idi to mgo pangabaga ni Jesus: si Simon no pighingadanan gayod ki Pedro, ¹⁷ aw mgo anak ni Sibidiyu no si Santiago aw si Juan. Si Jesus, niggoa ki Santiago aw ki Juan ki Buwanirgis no litukan to madaas ogkaboù. ¹⁸ So-idi gayod to pangabaga ni Jesus: si Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, si Santiago no anak ni Alpiyu, si Tadeo, aw si Simon no sakup to punduk to mgo otow no mapatubuk-tubukon to bandila. ¹⁹ Si Judas Iskariyuti, pangabaga dà gayod ni Jesus no kandin to nigbaligyà ki Jesus diyà to kablang din. Pagkatapus ni Jesus to pagpanghinang to pangabaga din, namang-uli on kandan.

²⁰ Pagdatong dan, mahan-ing lagboy to ka-otawan no nangkahimun du-on aw mgo mag-a-anad gayod to tinu-uhan no taga-Hirusalim. Kaling man konad ogpakako-on si Jesus aw mgo sakup din su mahan-ing to mgo otow du-on. ²¹⁻²² Naman-iling to ka-otawan to “Langog buwa so-idi no otow.” Naman-iling to mgo mag-a-anad to “Sikan no otow, pigsoodan buwa ni Bilsibul no iyan si Satanas. Nabogayan kandin to kabogbogan to tagtu-un to mgo busow to ogpakagawang to mgo busow ko ogsood to mgo otow.” Na to mgo kadumahan ni Jesus, pagkadinog dan to nawnangonon to mgo otow bahin kandin, naman-andu-on kandan ki Jesus su ogdokaton dan kandin.

²³ Di pigpaduguk ni Jesus to mgo ka-otawan aw mgo taga-Hirusalim no mag-a-anad aw ipananglitan din no nig-iling to “Dow ma-amonu to paggawang ni Satanas to kandin tu-un no mgo sakup. ²⁴ Madaas dà to katapusan to sinakupan ko gawangon to panguu kan mgo sakup din. ²⁵ Madaas dà to katapusan to songo manwa ko ogkinablangay kandan. ²⁶ Ko gawangon ni Satanas to mgo sakup din, madaas gayod to katapusan to sinakupan din.”

²⁷ Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Na to tagbaoy, ko mabuut, konà ogkapudutan to tingub din. Di ko mada-og to tagbaoy, kayan pana ogkapudutan on kandin to tingub din.” Sikan to impananglitan ni Jesus.

²⁸ Nig-iling si Jesus to “Na to pagpasaylu to saà, ognangonan ku iyu to ogkapasaylu dà to Diyus to agad nokoy no saà. Agad ma-ina-ina to Diyus, di ogkapasaylu dà. ²⁹ Di to otow no oglangub og-ina-ina to Ispiritu Santu, konad on iyan ogkapasaylu kandin hantod to wadà katapusan.” ³⁰ Sikan to na-ikagi ni Jesus su nig-iling to mgo mag-a-anad to “Pigsoodan si Jesus to busow.”

³¹⁻³² No nalibongan pad si Jesus to mgo ka-otawan no pig-anad din, nigdatong to inoy din du-on aw su-un din. No diyà pad to solib impatawag dan puli si Jesus. Namang-ikagi to mgo ka-otawan to “Nigdatong on to

inoy nu aw su-un nu no du-on pad to solib. Ogpa-andiya-on ka podon.”
³³ Nig-ikagi si Jesus to “Intawa lagboy to inoy ku aw mgo su-un ku.”
³⁴ Nigpanlingì-lingì aw nigpangahà-ahà si Jesus du-on kan mgo otow no namang-ingkud. Nig-iling kandin diyà kan namanlibong no mgo otow, “Iyu on iyan angay to inoy ku aw mgo su-un ku. ³⁵ To otow no ogtuman to pagbo-ot to Diyus, sikan on to angay hadi ku aw atoboy ku aw inoy ku.”

4

¹ Na nigpang-anad mandà si Jesus diyà to boyboy to dagat. Mahan-ing to mgo otow no nahimun du-on ki Jesus aw nadasok. Kaling man nigluwan si Jesus diyà to bautu no nigpaotow-lotow du-on to babow to dagat aw ingkud kandin. Dì sikan mgo ka-otawan, du-on to boyboy to dagat. ² Na nigpang-anad si Jesus to mgo ka-otawan no impabayà to mahan-ing no pananglitan. Nig-iling kandin to ³ “Na ogtutuwanan kow to otow no nig-odok to humoy. No makalangkob to sangab, pigsawodan din to binhì. ⁴ Pagsawod din, moydu-on binhì no nigdo-og diyà to daan. Nigpatipadpad to manuk-manuk aw pantubug-tubuga. ⁵ Moydu-on gayod binhì no ngdo-og diyà to pasak no batuhon. Nigtulin da kan niggiti diyà to batuhon. ⁶ Dì pag-ugtu to sogà, niglanos su wadà ogkaduhugan to dalid. ⁷ Moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to pasak no dalidon, no kan dalid, dugihon. Pagkaugoy nigtulin to dugi, aw kan mgo tanom, piglinop aw kasakbut, Kaling man wadà bogas. ⁸ Dì moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to madoyow no pasak aw sikan to nig-abut. Nigtulin to madoyow aw abut to dakoo, hantod to moydu-on nig-abut no madakoo. Moydu-on niggatus aw moydu-on nigkan-oman aw moydu-on nigkatlu-an to nig-abut. ⁹ Na, agad intawa no nakadinog, pangindaagan to kalitukan to pananglitan ku.”

¹⁰ Na nighipanow on sikan mgo ka-otawan. Pagkali-us to mgo ka-otawan, pig-usip si Jesus kan sampuù tag duwa no pangabaga din aw duma no sakup din dow nokoy to kalitukan to pananglitan din. ¹¹ Nig-ikagi si Jesus to “Tudo-on mahobong to kalitukan aw kadaoman pad, imbogoy dà iyu to ogkama-anan now ko bahin to sinakupan to Diyus. Kunto-on pigbadbadan kow on to Diyus. Dì igpananglitan ku dà diyà to mgo ka-otawan no wadà labot to pagsakup to Diyus no nabigtoan on ¹² su tütu-u to kagi to Diyus bahin to mgo ka-otawan no pig-iling to ‘Agad mangahà-ahà kandan, dì wadà ogkakita-an dan. Agad duminog kandan, dì konà ogpakadaag, su ko wadà podon angod sikan, dagow og-oyowan dan to katahani dan no bugti aw kapasaylu dà.’ ”

¹³ Nig-iling si Jesus to “Dow wadà kow makasabut sikan no pananglitan ku? Amonu kow man ogpakasabut to duma no pananglitan ku su wadà kow man makadaag sikan no pananglitan.”

¹⁴ Na nigpanoysoy si Jesus to kalitukan to pananglitan din. Kagi din to “Tugdow, sikan mgo binhì no ing-odok, iyan na-angodan to kagi to Diyus aw mgo otow no nigdawat kan kagi. ¹⁵ Sikan binhì no nigdo-og diyà to daan, iyan on na-angodan to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus. Sikan no mgo otow, ko ogdinog kandan to kagi to Diyus, og-abut du-on kandan si Satanas. Ogsakmiton dà ni Satanas to kagi to Diyus no pigdinog dan. ¹⁶ Sikan binhì no nigdo-og diyà to batuhon, iyan na-angodan to mgo otow no ogkaliyag to ogpaminog to kagi to Diyus aw dawata. ¹⁷ Dì ogka-abutan to kalisod aw pahadati to kadumahan dan ugpat to kagi to Diyus. Pag-abuti to kalisod, nig-oyow dayun kandan to pagtu-u dan. ¹⁸ Na moydu-on duma no mgo otow no iyan na-anogdan to binhì no nigdo-og diyà to pasak no

dalidon no paggiti dugihon. ¹⁹ Sikan kagi to Diyus diyà to domdom dan, piglinop on su nakasakbut to ogkapookan dan dini to babow to kalibutan aw mgo pagkaliyag dan to kadatù aw duma pad no kadomdomanan dan. Kaling man wadà nig-abut no bogas. ²⁰ Dì sikan binhì no nigdo-og diyà to madoyow no pasak, iyan na-angodan to mgo otow no ogpaminog to kagi to Diyus aw tuman. Pig-usab to Diyus to ginhawahan dan aw moydu-on tagkatlu-an no nig-abut. Moydu-on gayod kan-oman. Moydu-on gayod nig-abut no ginatus to pagdoyow.” Sikan to pagsoysoy ni Jesus to pananglitan din.

²¹ Impananglitan mandà ni Jesus no pig-iling to “Ko ogpadokotan ta to ilawan, dow ogsangkuban ta to lata? Dow igbotang ta to ilawan du-on to saom to ingkudanan? Igbotang ta du-on to so-og su awos matang-awan tibò du-on to baoy. ²² Tibò kan mahobong kunto-on, ogka-ukasan to mahudi no adow. ²³ Ogpaminog kow lagboy to kagi ku.”

²⁴⁻²⁵ Nig-iling si Jesus to “Konà now ogkalingawan so-idi no kagi ku. Ko puma-awos kow to pagsabut to igpang-anad ku, ogkadugangan gayod to nama-anan now, su sikan kotob to igkabogoy now, sikan dà to ogka-ontopan to ogkadawat now gayod. Dì ko konà kow puma-awos agad ma-intok to nama-anan now, dì ogkapudutan kow pad nasi to nama-anan now.”

²⁶ Nig-ikagi mandà si Jesus to “To pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan on na-angodan to pagdakoo to tanom ta. Ko ti-o-odok on, puli kid og-odok. ²⁷ To madukilom oghibat ki. To adow ogbangun ki, dì wadà ki kataga dow og-amonu to paggiti to binhì du-on to pasak. ²⁸ Puli on oglogwà to dohun. Pagsunù nigpamagting on. Pag-usab nigbogas on. ²⁹ Ko mahinug on to bogas, puli kid on og-ani. Wadà ta katagahi to paghan-ing to tanom ta.” Sikan to pananglitan ni Jesus bahin to pagdakoo to sinakupan to Diyus.

³⁰ Na pagsugpatan ni Jesus to pagpang-anad no nig-iling to “Na nokoy buwa to madoyow no pananglitan no ogka-angodan to pagdakoo to sinakupan to Diyus. ³¹ To pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan no-angodan to pagtanom to binhì to longa no magabudbud dà. Agad kina-intokan no binhì to pagtanom ³² dì ogdakoo man. Paggiti, ma-aslag lagboy no tanom. Ogpananga-sanga aw kahapuni to manuk-manuk du-on to sanga no lambungan agad likat to binhì no magabudbud dà.” Sikan to pananglitan ni Jesus bahin to pagdakoo to sinakupan to Diyus.

³³ Mahan-ing kan no mgo pananglitan no impanoysoy ni Jesus to kagi to Diyus. Nigpanoysoy kandin hantod to ogkasabutan to mgo ka-otawan. ³⁴ Wadà panoysoy si Jesus to mgo ka-otawan ko konà din igpananglitan. Sikan dà kandin mgo sakup to ogbadbadan din to pananglitan ko mali-usan to mgo ka-otawan.

³⁵ Na pagkahapun on, nig-ikagi si Jesus diyà to mgo sakup din, “Ogtalipag kid diyà dihipag.” ³⁶ Dayun nigpasuwoy kandan to mgo ka-otawan diyà to boyboy to dagat. Pagsuwoy dan, nigsakoy si Jesus aw mgo sakup din to bautu no pgi-ingkudan ni Jesus pagpang-anad din. Moydu-on duma no bautu no nigsunduu to pagsakayan ni Jesus.

³⁷ Pagkaugoy-lugoy nig-abut to kamag no nigkumus to sakayan. Magabubungan to baod to dagat no ogkalukut-lukut aw katagu-i to wohig du-on to sakayan. ³⁸ Dì si Jesus du-on dà to uling to bautu no nalimogtokan to paglipodong no nig-u-uu-an. Dayun pigpukow si Jesus to mgo sakup din aw namaka-ikagi to “Sir, dow wadà ka-at nu? Kamuwa kid buwa.”

³⁹ Nakagimata si Jesus aw sapadi to kamag. Nig-iling kandin diyà to dagat, “Sigkon kad.” Nighagtong dayun to kamag. Ampan pad ogpangidù-kidù to

dagat. ⁴⁰ Nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man no ogkahadok kow. Nokoy man no wadà kow salig to Diyus no nigbantoy iyu.” ⁴¹ Naboong-boong lagboy sikan mgo sakup ni Jesus aw ka-inusipay to “Intawa nò buwa so-idi no otow su to kamag aw dagat, ogpakatuman dà ko ogsugu-an din.”

5

¹ Na nigdatong si Jesus aw mgo sakup din diyà to banwa no diyà dihipag to dagat no pighingadanan to Gidasa. ² Paghaw-as ni Jesus, pigsungun kandin to otow no niglikat to lobonganan no kandin, pigsoodan to busow. ³ Nig-ugpà puli kandin diyà to lobonganan Konà ogkabakus to sangkali ⁴ su agad pigbakus to boad din to sangkali di nabigtow din dà to sangkali. Pigbinakus gayod to kobong to sangkali di nabigtow din dà gayod to sangkali. Konà ogkatogon su madoson kagboy kandin. ⁵ Adow aw madukilom, kadoog ognginangang kandin aw pambukbuka to lawa din to batu. Ogdadinogan to pinangiyakon to langog diyà to lobonganan aw du-on to ka-untudan.

⁶ Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Agad diyà pad to madiyù, di nakita-an si Jesus to otow no pigsoodan to busow. Dayun niglaguy no nigsungun ki Jesus. Nigluhud dayun kan otow du-on to atubangan ni Jesus. ⁷⁻⁸ Kagi ni Jesus, “Ikow no busow, gawang kad du-on kandin.” Nigpangiyak kandin aw sa-og to “Wadà labot nu kanami Jesus, su Anak ka to Kinalabawan no Katuusan. Ogpamatu-udon ku to Diyus aw nangoni ku ikow to konà a nu na-ay ogpahadatan.” ⁹ Nig-usip si Jesus to “Intawa to ngadan nu.” Nigtabak kandin to “To ngadan ku si Minaan su mahan-ing koy.” ¹⁰ Nigpangnmuyù lagboy kandan ki Jesus to konà ogpagawangon kandan no mgo busow du-on to kandan banwa.

¹¹ Na du-on moydu-on mahan-ing no mgo babuy no namandungaa diyà to augan. ¹² Sikan mgo busow, nangamuyù ki Jesus no nig-iling to “Pasooda koy podon du-on suyà mgo babuy.” ¹³ Na pigtugutan ni Jesus aw gawang to mgo busow du-on kan pigsoodan dan aw sood kandan diyà to mgo babuy no mgo daduwa no mann. Namanlaguy tibò to mgo babuy diyà to augan aw pamanpatidapulus diyà to dagat aw kangkaonod tibò.

¹⁴ Na to mgo otow no nigbantoy to mgo babuy, namanlaguy on aw nawnangonon kandan diyà to lunsud aw diyà to kahilitan to nadoogan kan otow. Dayun nbamang-andu-on to ka-otawan awos pumaangintaga to napugutan. ¹⁵ Pagduguk dan ki Jesus, nakita-an dan ton otow no pigsoodan to busow no nabatuk on to domdom din. Nangabò on kandin aw puli ingkud du-on. Nangkaboong-boong to mgo ka-otawan du-on ¹⁶ su nanangonan kandan to napugutan to babuy aw otow no pigsoodan to mgo busow su sikan nignangon kandan, nakakita lagboy to napugutan. ¹⁷ Nangamuyù on sikan mgo otow ki Jesus to ogpagawangon on kandin du-on to kandan no banwa.

¹⁸ Na nighipanow on si Jesus. Pagkaluwan ni Jesus to bautu, pigduguk kandin to otow no nagawangan on to busow. Nigpangamuyù kandin ki Jesus to ogpadumahon podon kandin. ¹⁹ Di wadà tuguti ni Jesus. Nig-ikagi si Jesus to “Aya kad on, Lagi, Di uli kad on nasi diyà to ikow no banwa aw tutuwani to mgo kadumahan nu no pigka-atan kad on aw tabangi ka to Magbobo-ot to Kalibutan.” ²⁰ Dayun nighipanow on sikan otow aw pannangoni din to mgo taga-Dikapulis to lagboy kandin pigtabangan ni Jesus. Lagboy naboong-boong tibò to mgo otow no taga-Dikapulis.

²¹ Na nigpa-uli on si Jesus diyà dihipag to dagat. Pagdu-ung dan diyà to boyboy nahimunan mandà kandin to mgo ka-otawan. ²² Moydu-on

nigduguk du-on-ki Jesus no otow no punu-an to simbahan. Iyan ngadan din si Hairu. Pagkakita din ki Jesus nigluhud kandin diyà to atubangan din. ²³ Nigpangamuyù kandin ki Jesus to ogpatambaan din to batà din no nasakit no nig-iling to “Sir, pakamatayon on to batà ku no dawdaga. Igpadampon ku ikow podon awos ma-uli-an.” ²⁴ Dayun nigduma si Jesus sikan otow no punu-mbahan.

Paghipanow dan pigdumahan si Jesus to kahan-ingan no mgo otow aw kadasok kandin. ²⁵ Nasunduhan kandin to byag no moydu-on sakit no kanunoy piglabasan to langosa to sood on to sampuù tag duwa no tu-ig pagkadawdaa din. ²⁶ Nakatuway-ay puli kandin to intambaa to mahan-ing no mgo magtatambaay. Piggastu din to tibò no sapì din aw tingub to pagpamakut din no nigpa-aput. Dì nasi on ogdo-oo to sakit no pagtambaa to magtatambaay. ²⁷⁻²⁸ Dì nakadinog sikan buyag to nawnangonon bahin to piganambaan ni Jesus. Kaling man nigsunduu kandin ki Jesus aw tumana din to ginhawa din no pig-iling to “Domdom ku ko puli a makatudì to kabò din, ogka-uli-an a.” ²⁹ No makatudì kandin to kabò ni Jesus, dayun nigtigpok on to paglangosa aw binatì on to buyag to na-uli-an on kandin. ³⁰ Nigbati si Jesus to piglogwa-an kandin to kabogbogan. Nakalingi kandin du-on to kabakna-an to kahan-ingan aw maka-ikagi to “Eh, intawa to nigtudì to kabò ku.” ³¹ Naman-iling to mgo sakup din to “Mano nigkita ka man to kahan-ingan no otow no iyan nakadasok ikow, nokoy man no og-usip ka pad dow intawa to nigtudì ikow.” ³² Nigpanlingi-lingi si Jesus dow intawa to nigtudì kandin. ³³ Nama-anan kan buyag to na-uli-an on kandin aw duguk on nasi dupon ki Jesus aw pidpida aw makaluhud du-on ki Jesus aw abina to kandin iyan to nigtudì to kabò aw ka-uli-i kandin dayun. ³⁴ Kagi ni Jesus, “Laginà, na-uli-an kad on su nigsalig kad to ogpaka-uli a ikow. Ma-uli-an kad on to sakit nu. Konà ka ogkapook-pook. Uli kad on to ikow.”

³⁵ Na og-uli-on tad to tutuwanon to otow no nigdaa to kahimunan to simbahan no si Hairu. No ta-un pad nig-i-ikagi si Jesus, nigdatong to otow likat to baoy ni Hairu no nignangon kandin to “Nabigtawan on ton batà nu. Nokoy man no ogpadumahan ta pad si Sir.” ³⁶ Dì nakadinog dà si Jesus to nawnangonon aw ikagi diyà ki Hairu to “Konà ka ogkapook-pook to batà nu. Salig ka dà to ogkatabangan ku ikow.” ³⁷ Na nigto-od kandan di iyan dà pigpaduma ni Jesus si Pedro, si Santiago, aw si Juan no hadi ni Santiago.

³⁸ Na nigdatong kandan diyà to baoy to nigdaa to kahimunan to simbahan. Pagdatong dan, iyan on nakita-an ni Jesus to mgo ka-otawan no nigsasabog-sabog no nigkukuus aw sinogow aw daugmatoy. ³⁹ Pagkasapat ni Jesus, nig-ikagi kandin to “Nokoy man to pigkukuusan now aw pamansinogow kow. Wadà man kamatoy to batà, Nalipodong puli.” ⁴⁰ Dì puli pigngisihan si Jesus to mgo ka-otawan. Dì pigpalabas kandan ni Jesus du-on to baoy. Dayun nigsood si Jesus to sinabong no pigkotangan to batà. Iyan dà pigpasood din gayod ton tatou no pangabaga din aw amoy aw inoy. ⁴¹ Dayun pigdawat ni Jesus to boad to batà aw ikagi si Jesus to kandin inikagihan no pig-iling to “Talita kumi,” no litukan to “Igi, bangun ka.” ⁴² Dayun no malituk to kagi ni Jesus, nakabangun to batà aw makahhipanow su konà no ma-intok pad lagboy no batà su sampuù on tag duwa to panu-igon din. Naboong-boong to mgo ka-otawan. ⁴³ Pigbahog lagboy ni Jesus to konan ogpatangkapon to nawnangonon bahin sikan kaboongan. Dayun pigsugù ni Jesus to ogpako-onon kan batà no pigbuhoy din.

6

¹ Na niglikat on si Jesus du-on sikan no banwa no og-uli diyà to kandin banwa no pigdumahan to mgo pangabaga din. ² To tigsisimbahay nigpang-anad si Jesus diyà to simbahan. Naboong-boong to mgo otow no nigpaminog to impang-anad din. Nigka-inusipay kandan to “Dow ando-i buwa makalikat to impang-anad so-idi no otow. Dow ando-i likat to nama-anan din. Nokoy sikan no kaboongan no nadinogan ta no pighimu ni Jesus. ³ Kandin no maghihimu to baoy, anak iyan ni Maria. Kakoy iyan ni Santiago kandin. Si Jose aw si Judas aw si Simon, hadi din. Mgo atoboy din, dini pad ugpà to ita no banwa.” Kaling man nasawa-an dan kandin su intobo-ot dan dow puli niglangub kandin nigpalabow-labow. ⁴ Kagi ni Jesus, “Tahan to otow, su agad ando-i no banwa, igkatahud to mgo otow to maglilikwaday to Diyus. Dì diyà to kandin banwa, konà igtahud. Konà gayod igtahud to maglilikwaday to mgo kasu-unan din aw mgo sood diyà to kandin baoy.” ⁵ Kaling man wadà lagboy palabasa ni Jesus to kaboongan diyà to kandin banwa. Iyan dà pighimu din to pigdampon to pilahon dà no masakiton aw ka-uli-i din. ⁶ Naboong-boong si Jesus su wadà tu-uhi kandin no Imananan to Ka-otawan. Dayun nighipanow on si Jesus aw panlibod-libod to mgo kalunsudan to pagpang-anad din.

⁷ Na pigpaduguk ni Jesus kan sampuù tag duwa no pangabaga din aw himuha din kandan no tumutubus din diyà to mgo ka-Isrilihan. Pigbogayan din to igpahimu din kandan. Pigpahipanow din to tag daduwa aw bogayi din to kabogbogan to ogpakagawang to mgo busow du-on to pigpansoodan. ⁸⁻⁹ Wadà tuguti ni Jesus to pagdaa to ba-aw, balutan, ilisan, aw sapi. Dì pigsugù din to mgo pangabaga din to ogpanapatus aw agos dà to igpadaa din. ¹⁰ Kagi ni Jesus, “Ko moydu-on ogpagduma iyu, sikan dà no baoy to og-agpotan now, konà kow on oghinalin to agpotan now. Ugpà kow to sobu-uk dà no baoy diyà to songo banwa. ¹¹ Ko konà kow dawaton diyà to songo banwa, labayi now du-on. Ko konà ogpaminog to mgo otow to pangudlin now, labayi now du-on to kandan banwa. Ko lumikat kow, padpada to abug to kobong now su awos ogkakilaa dan to wadà labot now kandan.” Sikan to sugù ni Jesus diyà to mgo pangabaga din.

¹² Dayun nighipanow on to mgo pangabaga ni Jesus aw pangudlin to mgo otow to ogsosoo aw oyowì to katahanan dan no mado-ot. ¹³ Namakagawang to mgo pangabaga to mahan-ing no busow no nigsood to mgo otow. Namaka-uli kandan gayod to mgo masakiton no impabayà to pighidhidan dan to lana.

¹⁴ Na nakadinog si Harì Hirudis to nawnangonon bahin ki Jesus su bantugan on si Jesus. Moydu-on mgo otow no nig-iling to “Si Juan no Magbobonyagay buwa sikan no otow no pigbuhoy on. Kaling man moydu-on kabogbogan din no katuusan.” ¹⁵ Moydu-on mgo otow no nig-iling gayod to “Ton maglilikwaday buwa no si Elias sikan no otow.” Moydu-on gayod mgo otow no nig-iling to “Maglilikwaday buwa si Jesus angod to tütu-u no maglilikwaday to Diyus natodu-on.” ¹⁶ Dì si Harì Hirudis, pagkadinog din to nawnangonon, naka-ikagi kandin to “Aboy ko pigbuhoy dà si Juan no pigpatampodan ku to li-og natodu-on.”

¹⁷ Na, og-uli-on tad to tutuwanon no napa-atubangan to kagi ni Hirudis no sikan, nalipasan tad. Natodu-on no wadà pad kamatoy si Juan, si Harì Hirudis, pig-agow din to buyag no pighingadanan ki Hirudiyas. Sikan no buyag, asawa to hadi ni Harì Hirudis no iyan ngadan si Felipe. ¹⁸ Pag-agow ni Harì Hirudis sikan no buyag, impanagda kandin ni Juan no nig-iling

to “Ing-okod to tinu-uhan to pag-agow to asawa to hadi nu dà.” ¹⁹ Sikan buyag no si Hirudiyas, nasokò. Impadakop din si Juan to bana din no hari. Pigpahimatayan din podon si Juan su ogbaosan din podon. Dì wadà tuguti ni Hari Hirudis ²⁰ su intahud din si Juan. Nama-anan din no matuwadong no otow si Juan. Kaling man puli din impapisu si Juan. Naliyag si Hari Hirudis to ogpaminog to pangudlin ni Juan dì nalibug-libug to domdom din.

²¹ Na sikan buyag no si Hirudiyas, moydu-on adow din no imbaos din ki Juan. Si Hari Hirudis, nighimu to hinang no pasalamat to pagka-otow din. Pigpatawagan din to mgo otow no moydu-on katondanan aw mgo mangkata-as to mgo sundau, aw mangka-aslag no mgo otow no taga-Galiliya. ²² Impatawag din gayod to daga no anak ni Hirudiyas no asawa din. Pigpasayow din to daga. Naliyag si Hari Hirudis aw sikan mgo otow no nahimun to pagsayow to daga. Naka-iling si Hari Hirudis diyà to daga to “Igi, agad nokoy no ogpangamuyu-on nu kanak, igbogoy ku dà ikow.” ²³ Pigbogot din to pag-ikagi din no insahad to ogbogayan to daga to agad nokoy to ogpangamuyu-on din, agad katongà to kadatù din.

²⁴ Na niglogwà kan daga aw andiyà to inoy din. Nig-usip kandin, “Inoy, dow nokoy to igpapangamuyù nu kanak.” Nigtabak to inoy to “Iyan pangamuyu-a to uu ni Juan no Magbobonyagay.” ²⁵ Nigpati-ulì dayun to daga diyà ki Hari Hirudis aw i-ikagi din to “Patampodi to li-og ni Juan no Magbobonyagay. Ibotang to uu ni Juan diyà to bandihadu aw ibogoy kanak.” ²⁶ Nakasosoo dà podon to hari dì konà din on iyan ogkabalibad to na-ikagi din diyà to daga su pigbogot din lagboy to kagi to pagsahad din diyà to atubangan to mgo otow no nahimun du-on to hinang din.

²⁷ No bali wadà din on kasalipoguti, na-igoy ni Hari Hirudis to sundau to ogpa-andiya-on to pirusuhan aw patampodi din si Juan to li-og awos ipadaa to uu diyà to daga. Dayun niglogwà to sundau aw tampodi si Juan diyà to pirusuhan. ²⁸ Pigdaa din to uu ni Juan diyà to daga. Pigdaa gayod to daga diyà to inoy din. ²⁹ Dayun nakadinog to mgo sakup ni Juan to namatoy on kandin. Pagkadinog dan, nig-andu-on aw ilobong dan si Juan.

³⁰ Na og-uli-on tad to nawnangonon to mgo pangabaga ni Jesus. Pagkatapus to panow dan, nig-ulì kandan. Pignangonan dan si Jesus to pigpanghinang dan aw impangudlin dan to paghipanow dan. ³¹ Kagi ni Jesus, “Ogpagsuwoy ki to mgo ka-otawan su awos makasigkon ki pad,” su mahan-ing to namang-ulì, mahan-ing gayod to ogpamang-abut hantod to konad ogpango-on-ko-on si Jesus aw mgo sakup din. Kaling nig-ikagi si Jesus to og-andiyà kandan to kahanongan no banwa su ogpamansigkon pad kandan. ³² Dayun namansakoy kandan no si Jesus aw mgo pangabaga din du-on to bautu. Niglayag kandan padoog diyà to kahanongan no banwa no diyà dihipag to dagat.

³³ Paglayag ni Jesus aw mgo pangabaga din, nakita-an dà kandan to mgo ka-otawan no taga-lunsud. Namanladgad no ogtokap kandan to boyboy to dagat padoog gayod diyà to kahanongan no banwa. Naka-una kandan ki Jesus aw kahimun diyà to kahanongan no banwa no du-on sikan pigtagadan dan ki Jesus. Dayun nig-abut si Jesus aw mgo pangabaga din gayod. ³⁴ Paghaw-as ni Jesus, iyan nakita-an din to mgo ka-otawan no nahimun on tahan. Nigka-at si Jesus to mgo ka-otawan su iyan on nangodan dan to mgo buhì no wadà nigbantoy. Mahan-ing to impang-anad ni Jesus to mgo ka-otawan du-on to kahanongan no banwa.

³⁵ Na, pagkahapun nigduguk to pangabaga diyà ki Jesus aw pamang-ikagi to “Sir, kahanongan on no banwa so-idi aw sakot mahapun on. ³⁶ Pahipanawad so-idi mgo otow diyà to kalunsudan aw kasityuhan awos ogboli to ogkako-on dan.” ³⁷ Dì nig-ikagi si Jesus to “Iyu on to ogbogoy to ogkako-on dan.” Naka-ikagi to pangabaga ni Jesus to “Atuu, nokoy to igkabayad ta. Pila no maan no ka-otow dini. Konà buwa ogkahantoy kandan.” ³⁸ Nig-ikagi si Jesus, “Dow pila no bu-uk to paan tanow. Aha-a now.” Pag-ahà dan, pignangonan dan si Jesus to “Moydu-on lima no bu-uk no paan aw daduwa gayod no bu-uk ubag to isdà.”

³⁹ Na pigsugù ni Jesus to mgo ka-otawan to tibò ogpa-ingkudon diyà to masagkop no kabagnotan dì ogpabahin-bahinon. ⁴⁰ Dayun namang-ingkud nigbahin-bahin kada songo bahin no moydu-on ginatus, moydu-on tagkalim-an. ⁴¹ Dayun pigdawat ni Jesus to lima no bu-uk no paan aw daduwa no isdà. Niglanghag kandin diyà to langit aw pasalamat to Diyus. Pigpikas-pikas din kan paan aw ipamaduhuu to pangabaga din diyà to mgo ka-otawan. Insunù to pagpahandug to daduwa no isdà. ⁴² Dayun namango-on to tibò no ka-otawan no puli dan binungku-an to pagko-on. ⁴³ Pagkatapus to pagko-on, intagù dan diyà to sampuù tag duwa no kabangkow to nasamà no paan aw isdà. ⁴⁴ Lima no maan to kalukosan no namango-on du-on to paan. Wadad bilanga to kabuyagan aw kabata-an.

⁴⁵ Na pigpa-una ni Jesus to mgo pangabaga din no pigpatalipag to dagat. Sikan ogdoogan dan no lunsud no pighingadanan to Bitsayda. Pigpamaluwan din to sakayan to mgo pangabaga din. Dì kandin to nabitas su nigba-id to mgo ka-otawan. ⁴⁶ Pagkatapus din to pagba-id, niggomow si Jesus to untud su og-ampù kandin to Diyus. ⁴⁷ Nadukiloman on si Jesus no sobu-ukon din du-on to untud.

Na og-uli-on tad to nawnangonon to mgo pangabaga ni Jesus no namanlayag du-on to dagat. ⁴⁸ Pigsabod to kamag no mabogbog on no nakabalatak kandan. Nakita-an ni Jesus to mgo pangabaga din no niglisod to pagbobsay. No kabukas-bukas, pigduguk ni Jesus kandan no nighipanow du-on to babow to dagat. Angod to piglaboy-labayan ni Jesus kandan ⁴⁹⁻⁵⁰ dì nakita-an kandin to mgo pangabaga din. Namakasa-og kandan su nangkahadok lagboy. Intobo-ot dan dow busow si Jesus no nigpa-atow no nighipanow du-on to babow to dagat. Pagsa-og to pangabaga, nigsigkon si Jesus aw iling to “Daoyag kow su si Jesus a. Konà kow ogkahadok.” ⁵¹ Dayun nigpagtibò si Jesus diyà to mgo pangabaga din du-on to bautu. Tinakin to nigsigkon on to kamag. Naboong-boong lagboy to pangabaga ni Jesus ⁵² su wadà lagboy makasabut kandan to kabogbogan din su tigbayà nakapadakoo to paan. Wadà dan pad kilaha dow si Jesus, Anak to Diyus.

⁵³ Na nigdatong kandan diyà to dihipag to dagat. Pagdatong dan nigdu-ung diyà to Ginisarit no banwa. ⁵⁴ Paghaw-as dan, nakilahan dà si Jesus to mgo otow no taga-Ginisarit. ⁵⁵ Dayun nigpanlaguy kandan diyà to kahilitan su awos madokat dan to mgo masakiton. Piglahung dan diyà ki Jesus. Ko madinogan to mgo otow dow ando-i si Jesus, ogkahimunan dan aw to mgo masakiton, ogdaahon dan. ⁵⁶ Ko umabut si Jesus diyà to kalunsudan, kasityuhan, dow kahilitan, igkabotang kan mgo masakiton diyà to kahimunanaw pangamuyù to ogpaka-atan no igatang makatudì kandan to sagyad to kabò ni Jesus. To ogtudì to sagyad to kabò ni Jesus, ogka-uli-an to sakit din.

7

¹⁻⁴ Na to mgo Hudiyu, moydu-on kandan udyu-on no kanunoy dan og-unug-unugon no niglikat to ka-aw-apu-an dan. Moydu-on ighugas dan to boad ko ogpaka-ulì on kandan no ogpamoli. Ko konà pad ogkahugasan to boad dan, konà ogko-on to mgo Hudiyu. Moydu-on gayod kandan ighugas to mgo tingub dan no mgo kabù, kondi, aw mgo kandidu no bulunsi. Sikan mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad, matuman-tumanon to kandan tinu-uhan no niglikat to ka-aw-apu-an dan. Sikan no mgo Hudiyu, likat to Hirusalim no lunsud. Nahimunon dan si Jesus. Pagpaningugtu to mgo pangabaga ni Jesus, wadà hugasi to boad dan. Pig-indanan to mgo Hudiyu no kan pangabaga, wadà panghugas kandan.

⁵ Na pig-usip si Jesus to mgo punu-an to tinu-uhan to “Nokoy man no wadà tagon to pangabaga nu to tulumanon likat to ka-aw-apu-an ta su konà ogpanghugas kandan to boad ko ogko-on. Nakasaà kandan to pagko-on dan.” ⁶ Nigtabak si Jesus to “Tùtu-u to tahan natag-an ni Isaias no maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-on bahin iyu no mapakunon-kunonon no mgo otow no pig-iling to ‘Nigpakunon-kunon nigtahud kanak kan no mgo otow to pag-ikagi dan di bàbà dan dà puli su bugti to kandan ginhawahan. ⁷ Nigpakunon-kunon kandan nig-ampù kanak. Di to kasugu-an to Diyus, pig-ilisan dan to impang-anad no likat puli to domdom to otow.’ Sikan to nasulat ni Isaias. ⁸ Pig-oyowan now to kasugu-an to Diyus di iyan pigtagonan now nasì lagboy to kasugu-an likat to otow.” Sikan to kagi ni Jesus du-on to mgo Hudiyu no namantagon lagboy to kandan tinu-uhan.

⁹ Na nig-iling si Jesus to “Mapandoy kow to ogpadaan-daan to ogbalibad to kasugu-an to Diyus. Agaw pig-ilisan now to kasugu-an to Diyus su pig-oyowan now on to kasugu-an to Diyus su awos ma-unug-unug now to iyu no katahanan likat to ka-aw-apu-an now. ¹⁰ So-idi nasì to kasugu-an to Diyus no linikwad ni Moises no pig-iling to ‘Tahuda to amoy aw inoy nu no igpabayà to pag-alagà.’ Pig-iling gayod to ‘To og-ina-ina to amoy din aw inoy din, ogkahimu now no himatayanan.’ ¹¹ Di,” kagi ni Jesus, “so-idi to igpang-anad now. Ko moydu-on ogpangamuyu-on iyu to amoy now aw inoy now, og-iling kow to ‘Sikan no pigpangamuyù nu, pig-abin ku dà no bobogoy ku to Diyus.’ ¹² Kaling man iyu no punu-an, konà now on ogpatabangon kandan to amoy dan aw inoy. ¹³ Di ogpa-ilison now to mgo ka-otawan to kasugu-an to Diyus. Igpaturan now nasì to kasugu-an likat to otow dà puli. Mahan-ing no talabahu now no angod kan.”

¹⁴ Na pigpamaduguk mandà ni Jesus to mgo ka-otawan. Nig-ikagi kandin to “Paminog kow tibò aw konà now oglingawan to kagi ku. ¹⁵ Wadà kononon no igkasaà to otow. Di to oglikat to sood to ginhawahan din, sikan nasì to igkasaà din. ¹⁶⁻¹⁷ Og-indanan now to pig-ikagi ku.” Dayun nig-ulì on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to pigpagsuwayan dan ton mgo ka-otawan.

Pagdatong ni Jesus aw mgo pangabaga din diyà to baoy, pig-usip dan si Jesus dow nokoy to litukan to pananglitan din. ¹⁸⁻¹⁹ Nig-iling si Jesus to “Dow wadà kow pad gayod makadaag? Dow wadà kow buwa kama-an to konà ogpakasood diyà to ginhawahan ta to kino-on ta? Di diyà dà to gotok ta to ogpakasood aw logwà diyà to labas. Kaling man konà no kino-on ta to igkasaà ta.” No sikan no kagi ni Jesus, pighinang din no wadà kononon no ing-okod ita. ²⁰ Kagi ni Jesus, “To oglikat to sood to ginhawahan to otow, sikan to igkasaà din ²¹⁻²² su to ginhawahan to otow to piglikatan to mado-ot no ningsingkabugti no angod to mado-ot no pikii, pangawat,

pamunù, panghilabot to duma, pag-akom, kado-otan, pag-iyang-iyang, mawoy, pagsombang, pag-ina-ina, masagsaga aw tingpongog. ²³ Sikan, likat tibò to sood to ginhawahan to otow aw sikan to igkasaà din.”

²⁴ Na nighipanow on si Jesus padoog diyà to banwa to Tiru. Nigponhik kandin diyà to songo baoy. Konà ogkaliyag si Jesus ko madinog to mgo ka-otawan dow ando-i kandin to ogpaka-ugpà. Dì konà ogpakahobong si Jesus su bantugan man kandin. ²⁵⁻²⁶ Diyà sikan no banwa, moydu-on buyag no nig-ugpà no taga-Sirupinisiya no konà no sakup to Hudiyu no mgo otow. Moydu-on batà din no buyag no pigsoodan to busow. Nakadinog to inoy to du-on on si Jesus kan no banwa. Dayun pig-andu-onan din si Jesus aw patilangkob du-on to atubangan din. Pigpangamuyù to buyag to igpagawang podon ki Jesus to busow no nigsood diyà to batà din.

²⁷ Pagdinog ni Jesus to pangamuyù to buyag, nig-iling kandin to “Mado-ot ko ogtugdawan ta ogtubungan to mgo kadung ko wadà pad makako-on to mgo batà. Iyan ogpa-unahon ta to mgo batà ogpako-onon.” ²⁸ Nigtabak to buyag, “Ho-o iyan Sir. Dì pagkatapus to pagko-onan to mgo batà, igatang iyan ogkako-on to mgo kadung to samà-samà no nangkapadpad du-on to saad to ko-onanan to tagbuhì.” ²⁹ Nig-iling si Jesus to “Su na-ikagi nu to angod sikan, oggawang on kan busow no nigsood du-on to batà nu. Na, uli kad diyà to baoy nu Laginà.” ³⁰ Dayun nighipanow on to buyag. Pagdatong din diyà to baoy, nakita-an din on to batà din diyà to hibatanan no na-uli-an on kandin.

³¹ Na niglikat on si Jesus du-on to Tiru no banwa. Nakabayà kandin to Sidun no banwa aw Dikapulis no banwa. Nigto-od kandin padoog diyà to dagat to Galiliya. ³² Pagdatong din diyà to dagat pig-andu-onan kandin to otow no bongoo aw pohà. Pigdaa kandin to mgo kadumahan din. Pigpangamuyù dan ki Jesus to igpadampon dan kan masakiton. ³³ Pigpaduma ni Jesus to bongoo diyà to kaylu to mgo otow no nahimun. Dayun inluglug ni Jesus to tudlù din du-on to talinga to bongoo. Nig-ilib si Jesus diyà to kandin tudlù aw tudi-a to dilà kan pohà no otow. ³⁴ Niglanghag si Jesus diyà to langit aw ginhawa to mahabà. Nig-ikagi si Jesus to kandin inikagihan, “Ipata,” no iyan kalitukan to “Ka-uli-ika.” ³⁵ Na-uli-an on dayun to otow. Ogpakadinog on aw maka-ikagi to matuwadong.

³⁶ Na pigbahog ni Jesus kan mgo ka-otawan to konà igpapanutuwanon to napugutan. Dì nasì on man impanutuwanon to mgo ka-otawan. ³⁷ Nabong-boong lagboy to mgo ka-otawan. Namaka-iling kandan to “Mabogbog si Jesus iyan. Agad bongoo aw pohà, dì ogkatambalan din.”

8

¹ Na nahimunan mandà si Jesus to kahan-ingan no mgo otow. Nata-touhan to mgo ka-otawan du-on. Nangka-ubusan kandan to ba-aw dan. Dayun pigpaduguk ni Jesus to mgo pangabaga din. ² Kagi din, “Pigka-atan ku so-idi mgo ka-otawan su natatouhan on dini ita no pigpangkabusan on to ba-aw dan. ³ Ko pa-uli-on kud puli podon kandan to wadà nangkako-on, dagow ogpamanlotoy kandan diyà to pangindanan su moydu-on man kan mgo otow no madiyù to banwa to piglikatan.” ⁴ Nig-iling to mgo pangabaga ni Jesus to “Og-amonu ki man ogpako-on so-idi mgo otow su dini ki man to kahanongan.” ⁵ Nig-usip si Jesus to “Dow pila no bu-uk to paan now.” Namantabak to mgo pangabaga din to “Pitu dà no bu-uk to paan.”

⁶ Na pigpama-ingkud ni Jesus to ka-otawan du-on to pasak. Pigdawat din kan pitu no bu-uk no paan aw pasalamat kandin to Diyus. Pigpamikaspikas din to paan aw iduhuu diyà to mgo pangabaga din aw ipamaduhuu din mandà diyà to mgo ka-otawan. ⁷ Moydu-on gayod pilahon dà ubag no mangkanawà no isdà. Pig-usab din pigdawat to isdà aw pasalamat kandin. Impamaduhuu din gayod to mgo pangabaga to isdà diyà to mgo ka-otawan. ⁸⁻⁹ Namango-on to mgo upat no maan no ka-otow no puli dan binungku-an to pagko-on. Pagkatapus to pagko-on, intagù dan to nasamà diyà to pitu no ka-bangkow. ¹⁰ Dayun pina-uli ni Jesus to mgo ka-otawan. Pagpapa-uli din to mgo ka-otawan, nigluwan on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to bautu no ogpadoog diyà to banwa no pighingadanan to Dalmanuta.

¹¹ Ton diyà pad si Jesus to Dalmanuta no banwa, pigduguk kandin to mgo Parisiyu. Nigpag-asuy podon kandan ki Jesus, su og-ahà kandan podon to kaboonganan likat to Diyus no igkamatu-ud to na-uyunan kandin to Diyus. ¹² Nigginhawa si Jesus to mahabà aw iling kandin to “Iyu no kadongan ku, nokoy man no ogpa-ahà kow pad podon to kaboonganan. Konà ku iyan igpa-ahà iyu to duma pad no kaboonganan.” ¹³ Nighipanow on kandin. Nigpa-uli kandin diyà to bautu. Dayun nigsakoy si Jesus aw mgo pangabaga din padoog diyà to dihipag to dagat.

¹⁴ Paglikat dan nalingawan to pangabaga ni Jesus to pagdugang to ba-aw. Sobu-uk nandà to nasamà no paan. ¹⁵ Impananglitan ni Jesus no pig-iling to “Bantoy kow to igpatulin to paan likat to mgo Parisiyu aw likat ki Hari Hirudis.” ¹⁶ Nigka-inusipay to mgo pangabaga din to “Nokoy buwa to kalitukan to pananglitan din, su wadà ki man makadaa to paan.” ¹⁷ Tahan dà nama-anan ni Jesus to iyan nadomdoman dan bahin to ba-aw dan aw nig-iling kandin to “Nokoy man no nigka-inusipay kow to wadà ba-aw ta. Nokoy man no wadà kow man makadaag. Dow wadà kow pad buwa makasabut to kalitukan to igpatulin to paan? Nokoy to nakapalinggut to uu now. ¹⁸ Moydu-on mata now. Nokoy man no wadà kow makakita. Moydu-on talinga now. Nokoy man no wadà kow makadinog. Nokoy man no nalingow kow. ¹⁹ Paghandug ku to lima no paan diyà to lima no maan no mgo otow, dow pila no ka-bangkow to natagu-an now to nasamà.” Nigtabak kandan to “Sampuù tag duwa no bangkow.” ²⁰ Nig-iling si Jesus to “Paghandug ku to pitu no bu-uk no paan diyà to upat no maan no mgo otow, dow pila no bangkow to natagu-an now to nasamà.” Nigtabak kandan, “Pitu no ka-bangkow.” ²¹ Nig-usip si Jesus, “Dow wadà kow pad makasabut?”

²² Na nigdatong si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to Bitsayda no lunsud. Moydu-on mgo otow no nigdaa to pisok diyà ki Jesus. Pigpangamuyù dan ki Jesus to ogpatambaan to pisok. ²³ Pigdaa ni Jesus to pisok diyà to madyù-diyù. Pig-ìloban din to mata to pisok aw dampona din. Nig-usip si Jesus to “Dow moydu-on nakita-an nu?” ²⁴ Nakalanghag to pisok aw maka-ikagi to “Moydu-on on nakita-an ku no mgo otow no nigpadiboy. Di konà pad no mapayag to pag-ahà ku su angod pad to tu-od to pag-ahà ku.” ²⁵ Dayun pigsawong ni Jesus to mata to pisok. Nig-ahà to pisok aw ka-uli-i. Mapayag on to og-ahà. ²⁶ Pagkatapus, pina-uli ni Jesus to pisok diyà to banwa din. Pigsawù din to “Ko umulì kad to banwa nu, lipas ka to lunsud.”

²⁷ Na nigpadayong si Jesus aw mgo pangabaga din padoog diyà to mgo kalunsudan to prubinsiya no Sisariya Pilipu. No diyà pad to pangindanan kandan, nig-usip si Jesus to mgo pangabaga din no pig-iling to “Dow

intawa a buwa, agad-agad to atoman to mgo ka-otawan.” ²⁸ Namantabak kandan to “Moydu-on naka-ikagi to si Juan ka no Magbobonyagay. Moydu-on naka-ikagi to si Elias ka no maglilikwaday. Moydu-on naka-ikagi to maglilikwaday ka angod to tütu-u no maglilikwaday to Diyus natodu-on.”

²⁹ Nig-iling si Jesus to “Dì agad-agad to iyu no atoman gayod, dow intawa a.” Nakatabak si Pedro, “Ikow, Kristu ka no Imananan to mgo Ka-otawan.”

³⁰ Pigbahog ni Jesus to mgo pangabaga din to wadà otow no ognangonan dan dow intawa lagboy iyan kandin.

³¹ Na pigpunu-an ni Jesus to pagnangon to mgo pangabaga din to kandin igkapatuwa-ay. Ogsupakon kandin to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Oghimatayan kandin, di pagkatatouhi no adow ogbuhayon dà.

³² Pigpapayag din on bali to pagnangon diyà to mgo pangabaga din to igpatuwa-ay kandin. Pigpaduguk ni Pedro si Jesus aw sapadi din podon.

³³ Niglingi si Jesus aw ahà diyà to mgo pangabaga din aw impanagda din nasi si Pedro no nig-iling to “Gawang kad kani Satanas. Wadà nu uyuni to niglikat to Diyus. Dì otow dà puli to piglikatan to og-uyunan nu.”

³⁴ Na pigpaduguk ni Jesus to mgo ka-otawan aw mgo pangabaga din. Piglapuwaas din no pag-ikagi kandan no nig-iling to “To ogpasakup kanak, ogka-oyowan din to kandin katahani tibò aw ogpaka-angod kanak no ogting to kinurus din no iyan kalitukan to iglingow din to natagon din no maogon lagboy. ³⁵ Agad intawa no ogkawada-an to kinabuhì din ugpat kanak aw ogbulig kanak to pagpang-anad to Madoyow no Tutuwanon, ogkamoydu-onan dà nasi kandin to mahudi no adow. Dì agad intawa, ko ogpakatagonan din to kinabuhì din dini to kalibutan, ogkawada-an dà kandin to mahudi no adow. ³⁶ Agad kunto-on madatù ki tibò dini to kalibutan, di wadà puus ta ko konà ki ogbuhayon to mahudi no adow aw tuusa. ³⁷ Dini to babow to kalibutan wadà agad nokoy no igkabogoy no igkatobus to otow awos mahawì din dà to kandin kinabuhì.”

³⁸ Na nig-iling si Jesus to “To mgo otow no kadongan ku dini to babow to pasak, mado-ot to kandan hinang aw oglingi-lingi kandan to bugti no ampu-onon. Ko konà kow ogmatu-ud to pagpasakup now aw ko konà kow ogtuman to kagi ku, konà a gayod ogmatu-ud iyu no sakup ku to mahudi no adow to pagsakup to Diyus no Amoy ku no og-ulì ad dini so-idi kalibutan no kanak to Tumutubus to Ka-otawan. Ogdumahan ad to katuusan to Diyus no Amoy aw mgo diwata din.”

9

¹ Nig-iling si Jesus to “Moydu-on mgo otow no nahimun kani no monang ogkamatoy ko ogsakpanan pad to pagdatong to pagsakup to Diyus no ogdumahan to katuusan din.”

² Na pag-abuti to onom no adow, niggomow si Jesus to untud no matikang. Si Pedro, si Santiago, aw si Juan to pigputlung din pigpaduma. Pagdatong dan diyà to puputukan nahalin on si Jesus no na-usab to lawlanguhan din ³ aw puti lagboy to kabò din no wadà naka-angod to kaputi-an dini to babow to kalibutan no pigsilow kandan to pag-ahà dan. ⁴ Na nakalogwà du-on kandan to daduwa no katuusan on no maglilikwaday to Diyus natodu-on no si Elias aw si Moises no nigpagbaaw du-on ki Jesus.

⁵ Na naka-iling si Pedro diyà ki Jesus to “Sir, madoyow su kani koy man. Dow pahimuhon koy nu to tatou no pinayag awos oglogoban kow aw si Moises aw si Elias aw ikow.” ⁶ Sikan to na-ikagi ni Pedro su nahadok

kandin. Kaling man naka-iling kandin to konà no matuwadong no litukan. Kandan tibò, nangkahadok iyan.

⁷ Na nasaungan kandan to gabun. Nakadinog kandan to kagi no du-on makapu-un to gabun no na-iling to “So-idi to nalogonan ku lagboy no Anak. Ogpaminogan now kandin.” ⁸ Paglingì to mgo pangabaga ni Jesus, pigboong dan on kan daduwa no ka-otow. Iyan nandà nakita-an dan si Jesus. Na dayun nighipanow on kandan aw si Jesus.

⁹ No pagpatugpù ni Jesus aw mgo pangabaga din, pigbahog ni Jesus to “Monang now igtutuwanon to nakita-an now ko mamatoy ad aw buhayon ad gayod no Tumutubus to Ka-otawan.” ¹⁰ Kaling man pig-indanan dan to pig-ikagi ni Jesus di wadà dan itutuwanon. Di nigsusukun kandan dow nokoy to kalitukan to pagbuhoy to mgo namatoy.

¹¹ Na nig-iling to mgo pangabaga ni Jesus, “Di to mgo mag-a-anad to tinu-uhan no nangkama-an to kasulatan no tahan no og-iling kandan to ‘Monang ogpakalogwà to Imananan to Ka-otawan ko dumatong pad si Elias.’ Ma-amonu man buwa no pig-iling dan to angod sikan.” ¹² Nigtabak si Jesus to “Ogdatong on iyan si Elias no og-uliman tibò awos oghina-at to igbayà to Imananan to Ka-otawan. Ma-amonu no nasulat pad bahin to kanak kalisod aw pagka-uwang-uwangi ku aw pagkasawoy ku agad kanak to Tumutubus to Ka-otawan. ¹³ Iyan on ognangonan ku iyu to nigdatong on iyan si Elias. Di natuman on to kasulatan bahin to nadoogan ni Elias no pigbo-otan to bugti no mgo otow.” Sikan no pananglitan ni Jesus, napa-atubangan din si Juan no Magbobonyagay.

¹⁴ Na pagdatong dan diyà to duma no mgo pangabaga ni Jesus, nakita-an dan to mahan-ing no mgo otow no namanlibong du-on to mgo sakup din. Nigpag-asuy kan mgo mag-a-anad to tinu-uhan du-on to mgo pangabaga ni Jesus. ¹⁵ Nakita-an si Jesus to mgo ka-otawan. Pagkita dan, naboong-boong kandan. Nigpanlaguy kandan no nigsungun diyà ki Jesus. Pigbogayan dan to katahudan.

¹⁶ Na nig-usip si Jesus, “Nokoy to pig-asuy-asuyan now.” ¹⁷ Moydu-on otow no nig-ikagi to “Sir, pigdaa ku to anak ku no lukos dini ikow. Pigsoodan kandin to busow. Kaling man napohà kandin su pigsoodan to busow no makapopohà. ¹⁸ Ko og-abuton to batà to busow, ogkapood kandin diyà to pasak. Oglawayon aw kagot to ngipon aw liskog to lawa. Pigpangamuyù ku to mgo sakup nu to ogpagawangan ku podon to batà ku to busow. Di konà dan ogka-amuhan.” ¹⁹ Nig-ikagi si Jesus to “Iyu no kadongan ku, naugoy on to pagpang-anad ku iyu, di wadà kow tu-u kanak. Amonuhon ku buwa. Daaha dini kanak to batà nu.” ²⁰ Dayun pigdaa to batà diyà ki Jesus. Pigkita si Jesus to busow no makapopohà. Pagkita din ki Jesus, pigpalukuban to batà. Napood to batà diyà to pasak. Pagkapood din, nakapaligid-ligid aw bubukà to bàbà. ²¹ Pig-usip ni Jesus to amoy to “Pila on no tu-ig to pagbati to batà nu so-idi no sakit.” Nakatabak to amoy to “Likat on to pagkabatà din iyan. ²² Kanunoy ogpakasinugba kandin diyà to logdog. Ko og-abuton ogpaka-inusbug gayod diyà to wohig awos din podon ogkamatoy to batà. Ko mahimù Sir, buligi a podon. Ka-ati a podon.” ²³ Nigtabak si Jesus, “Nokoy man no nig-iling ka to ‘Ko mahimù,’ su ogkahimù man iyan. To otow no ogtu-u to Diyus, ogkatabangan man agad nokoy to kalisod din.” ²⁴ Naka-ikagi to amoy to batà to “Nigtu-u a ikow. Di dugangi to pagtu-u ku Sir, su ma-intok pad.”

²⁵ Na nakita-an ni Jesus to ogpamanduguk to kahan-ingan no otow du-on kandin. Pagkita din to mgo otow no ogduguk, pigsapadan din to busow.

Kagi din, “Ikow no busow no makabobongoo, makapopohà, oggawangon ku ikow. Ayaw kad ogsood og-usab du-on to batà.” ²⁶ Nakapanagoa kandin. Piggpalukuban to busow to batà aw tinakin makagawang kandin. Pagkagawang to busow kan batà, nakotang. Kaling man namaka-iling to kahan-ingan to “Namatoy on to batà.” Dì puli nakotang kandin, mangkuwan buhì dà. ²⁷ Dayun pigdawat ni Jesus to boad to batà aw pabanguna. Dayun nakasakindog to batà.

²⁸ Na nigpa-uli on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to baoy. Pagdatong dan, pigpa-awayan dan pig-usip si Jesus no namang-iling to “Nokoy man buwa no wadà koy man makapagawang kanami to busow.” ²⁹ Nigtabak si Jesus, “Konà ogkagawang to busow ko konà kow ogpangamuyù to Diyus to iyan oggawang.”

³⁰ Na nighipanow on kandan si Jesus. Nakabayà kandan to prubinsiya to Galiliya. Konad ogkaliyag si Jesus to ogkama-anan pad to mgo otow to pagbayà dan to Galiliya ³¹ su ognangonan din on to mgo pangabaga din dow nokoy to og-abut du-on kandin. Kagi din, “Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogdaahon a diyà to oghimatoy kanak. Dì pagkatatouhi no adow ogbuhayon a dà.” ³² Dì wadà makadaag to mgo pangabaga ni Jesus to kalitukan to pig-ikagi din. Nahadok kandan to og-usip dow nokoy to kalitukan to kagi din.

³³ Na nigdatong kandan si Jesus diyà to Kapirna-um no lunsud. Nigpama-uli on kandan diyà to pig-ugpa-an dan. Pagdatong dan pig-usip ni Jesus to mgo pangabaga din to “Nokoy to na-asuyan now ton diyà ki pad to pangindanan.” ³⁴ Wadà mamakatabak to mgo pangabaga ni Jesus su nig-asuy-asuy man kandan dow intawa to labow kandan. ³⁵ Nig-ingkud si Jesus aw paduguka to mgo pangabaga din no sampuù tag duwa. Nig-iling si Jesus to “To sakup ku no ogpalabow podon, iyan igkapabayà nasi to ogpasagkop pad kandin. Ogpa-angod podon kandin to sugu-onon.” ³⁶ Dayun pigdawat ni Jesus to batà no wadà pad lagboy bo-ot aw ibotang din du-on to kabaknaan to mgo pangabaga din aw padaniha din to batà aw pananglitani din no nig-iling to ³⁷ “Ko ogdawaton now to sakup ku no angod so-idi no batà, agad masagkop kandin, iyan ogka-angodan now to ogdawat kanak. Ko ogdawaton a now, iyan ogka-angodan now to ogdawat to nigpa-andini kanak.”

³⁸ Dì naka-ikagi si Juan no songo pangabaga din gayod to “Ho-o Sir, dì moydu-on nakita-an noy no otow no niggawang to busow no nigsood diyà to otow dì iyan piggamit din to ikow no ngadan. Dì pigsapadan noy su wadà man makalabot to ita no sinakupan.” ³⁹ Nig-iling si Jesus to “Konà now ogsapadan kandin. Ko oghinang to otow to kaboongan no oggamiton din to kanak ngadan, konà no pag-ina-ina kanak to tawoy sikan. ⁴⁰ Su to otow no konà ogbalatak ita, ogduma sikan ita. ⁴¹ Ko oglanggahan kow aw moydu-on otow no ogpa-inom iyu to wohig su sakup ku iyu, moydu-on iyan ogkapudut din nasi.”

⁴² Nig-iling si Jesus to “To ogpasuwoy to ma-intok no otow no nigtu-u kanak, mahawoy dà ko pa-usbugon kandin diyà tò dagat no oglawigan to batu to li-og din. Dì malisod lagboy ko kastiguhon kandin to Diyus to mahudi no adow.”

⁴³⁻⁴⁴ Na impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ko makasaà ka to boad, manginun pad nasi ko tampodon nu. Agad boboadan ka, dì ogka-uwakan ka dà tibò ko mamatoy ka aw pa-andiya-a ka to banwa no kastiguhanan to saà to mahudi no adow. Manginun pad nasi ko sobu-uk dà to boad nu dì ko mahudi no adow buhayon ka. Diyà to kastiguhanan to saà moydu-on

logdog no wadà kaposokanan.” ⁴⁵⁻⁴⁶ Nig-iling si Jesus to “Ko makasaà ka to kobong, madoyow ko tampodon. Agad kokobongan ka, di ogka-uwakan ka tibò ko mamatoy ka aw pa-andiya-a ka to kastiguhanan to saà to mahudi no adow. Manginun pad nasi agad ko sobu-uk dà to kobong nu di ko mahudi no adow, buhayon ka.” ⁴⁷ Nig-iling si Jesus to “Ko makasaà ka to mata, madoyow pad ko lugiton nu. Madoyow pad ko ogpasakup ka nasi to sinakupan to Diyus su ogbuhayon ka dà man to mahudi no adow agad sobu-uk dà to mata. Agad mamatahan ka, di ogka-uwakan ka tibò ko maka-andiyà ka to kastiguhanan to saà. ⁴⁸ Kan no banwa, wadà kaposokanan to logdog aw wadà pagkagawang to iyas.”

⁴⁹ Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Maogot ogkabayaan to kalisod to tibò no mgo ka-otawan dini to babow to kalibutan. Sikan no kalisod to igkadowdoyow ta to ita no ginhawahan su angod to asin no ogpakadoyow to sodà ta. ⁵⁰ Na to asin, ogtabang ita. Di ko ogkawadà to katam-isan to asin, amonuhon ta to pagpa-ulì to nanam to asin. Konà kow ogpakawadà to katam-isan to iyu no ginhawahan. Pakatuwadong kow nasi. Konà kow ogbubuwow-buwow bahin to ka-ugpà now dini to babow to kalibutan.”

10

¹ Na niggawang si Jesus du-on to prubinsiya to Galiliya. Nighipanow on kandin padoog diyà to Hudiya no banwa aw diyà dihipag to Hurdan no wohig. Nahimunan na-usaban si Jesus to mgo ka-otawan su tahan din man pigpang-anad.

² Na pigduguk si Jesus to mgo Parisiyu no mangkatagon-tagonon to kandan tinu-uhan. Moydu-on ing-usip dan su ogpagiti-an dan podon to igkadiklamu dan ki Jesus. Nig-iling kandan to “To tinu-uhan ta, dow ogkatugutan to mag-asawa to ogbinolagay?” ³ Nigtabak si Jesus, “Dow nokoy to kasugu-an ton maglilikwaday no si Moises bahin to pagbinolagay to mag-asawa.” ⁴ Nigtabak to mgo Parisiyu, “Pigtugutan ni Moises to otow to ogpabolag kandin to asawa din ko mabogayan din to surat no kalig-onan to wadà pig-abin din to pag-a-asawa dan.” ⁵ Nig-iling si Jesus to “Imbogoy puli iyu ni Moises sikan no sugù su bugtì to bo-ot now. ⁶ Di to kapinunuan, piggihit to Diyus to songo minyò no sobu-uk to lukos aw sobu-uk to buyag. ⁷ Kaling man ko ogkaminyò on to otow, ogpagluwatan din to amoy aw inoy aw pagtibò kandin to asawa din. ⁸ Konad on no daduwa no ka-otow kandan di nasobu-uk on kandan. ⁹ Kaling man to pigpagtibò to Diyus, konà ogkapagbolag puli to otow.”

¹⁰ Pagdatong ni Jesus aw mgo sakup din diyà to baoy, nig-usip kandan bahin to pagbinolagay to mag-asawa. ¹¹ Nig-iling si Jesus to “To otow, ko og-oyowan din to kandin asawa no una aw pangasawa to bugtì, ogkalapangan din to una no asawa din. ¹² To buyag, ko og-oyowan din to bana din aw babana to bugtì no lukos, ogkalapangan din to una din no bana.”

¹³ Na moydu-on mgo otow no namandaa to mgo batà diyà ki Jesus su igpadampon dan kandin. Di to mgo pangabaga ni Jesus, pigsasapadan dan podon sikan namandaa to batà. ¹⁴ Pagkataga ni Jesus to pigsasapadan dan podon, naboù kandin aw iling kandin diyà to mgo sakup din to “Ayaw now balataka to mgo batà. Paduguka now dini kanak su to sinakupan to Diyus, iyan ogka-angodan sikan mgo batà no mgo hanuut. ¹⁵ Ognangonan ku iyu, ko konà kow ogpaka-angod to batà no hanuut, konà kow ogpakasood to pigsakupan to Diyus.” ¹⁶ Dayun pigpanggakod ni Jesus to mgo batà aw

pandampona. Pigpangamuyù din to Diyus no Amoy to ogpapanalanginan to mgo batà.

¹⁷ Na nighipanow on si Jesus. Dì paglikat din, moydu-on otow no niglaguy padoog du-on kandin aw luhud diyà to atubangan din. Nig-iling kandin to “Sir, su matuwadong ka no otow, nangoni a dow nokoy to matuwadong no ogkahimu ku su awos mabogayan a to kinabuhì no konad ogkawadà.” ¹⁸ Nakatabak si Jesus to “Nokoy man no pighingadanan a nu to matuwadong, su Diyus dà man to matuwadong lagboy tibò. ¹⁹ Nama-anan nud man to kasugu-an to Diyus no pig-iling to ‘Konà ka ogpanghimatoy, aw konà ka oghilabot to duma. Konà ka ogpangawat aw konà ka ogbotangbotang. Konà ka ogpanluku. Igtahud nu to amoy aw inoy nu.’ ” ²⁰ Nig-ikagi kan otow to “Sir, sikan no kasugu-an to Diyus, sikan on iyan to tahan kanak nagimatahan. Likat to pagkabatà ku, natagonan kud iyan lagboy sikan.” ²¹ Naliyag no ginhawa ni Jesus diyà kan no otow. Nig-ahà si Jesus kan otow aw iling to “Moydu-on sobu-uk no sugù no igpatuman pad ikow. Ipambaylu nud to sapi to tibò no mgo katu-unan nu aw ipamogoy diyà to mgo publi su awos ka mahina-atan to Diyus to ayama-an nu diyà to langit. Pagkapamogoy nud, uli kad dini aw pasakup kad bali kanak.” ²² Niggobloy on to ginhawa to otow kan pagkalituk to kagi ni Jesus. Naduyong-ot kandin aw hipanow on puli su datù man kandin.

²³ Na niglingi aw ikagi si Jesus diyà to mgo sakup din to “Kalisod to datù no konad podon ogpasakup to Diyus.” ²⁴ Naboong-boong to mgo sakup ni Jesus to pig-ikagi din. Nig-iling si Jesus to “Mgo sakup ku, malisod iyan to otow no ogpasakup to Diyus ko ogsalig to kadatù din. ²⁵ To kamilyu no kina-aslagan no buhì, mahawoy dà nasi ko ogpalusuton du-on to lugi to dagom. Dì malisod ko ogpasakup podon to otow no datù diyà to Diyus.” ²⁶ Naboong-boong to mgo sakup ni Jesus aw pamang-ikagi to “Mano malisod lagboy ko ogpasakup to otow to Diyus, wadà buwa ogbayawon no otow to mahudi no adow.” ²⁷ Na nig-ahà si Jesus diyà to mgo sakup din aw ikagi to “Moydu-on dà ogbayawon. Wadà ogka-amu no otow to ogbayow to otow. Dì ogka-amuhan to Diyus to ogbayow to mgo otow su agad nokoy, ogka-amuhan to Diyus.”

²⁸ Na si Pedro, nig-ikagi to “Pig-oyowan noy on tibò to katu-unan noy aw duma koy on ikow.” ²⁹⁻³⁰ Nig-iling si Jesus to “To otow no agad nokoy no og-oyowan din moydu-on ogkadawat din agad pila no bu-uk. Ko og-oyowan din to mgo su-un din, inoy, amoy, mgo batà din aw pasak din ugpat kanak aw ugpat gayod to Madoyow no Tutuwanon, moydu-on ogkadawat din agad pila no ka-baoy, su-un, inoy, mgo batà, aw pasak. Dì kunto-on og-uwang-uwangan to mgo sakup ku to kadumahan dan di ogbuhayon dà iyan to mahudi no adow aw tuusa. ³¹ Kunto-on, mahan-ing no og-una no mgo otow di ogkamahudi iyan nasi to mahudi no adow. Mahan-ing gayod kunto-on to mahudi no mgo otow, di ogpaka-una nasi to mahudi no adow.”

³² Na namanhipanow kandan si Jesus padoog diyà to Hirusalim no lunsud. Moydu-on gayod mahan-ing no ka-otawan no namanluyud-luyud. Nig-una si Jesus. Nigsunù to mgo pangabaga din. Mahudi to mgo ka-otawan. Naboong-boong to mgo pangabaga din su ogpakapatidawan ni Jesus to lunsud no moydu-on mgo kablant din. Sikan mgo ka-otawan, nahadok lagboy dow nokoy to og-abutan dan diyà to Hirusalim. Si Jesus, pigpaduguk din mandà kan sampuù tag duwa no pangabaga din aw nangoni din dow nokoy to ogpaka-abut du-on kandin no kado-otan diyà to Hirusalim. ³³ Pigtongopan din to pag-ikagi to mgo pangabaga din

no nig-iling to “Moydu-on ignangon ku iyu. Ogpaka-andiyà kid on to Hirusalim. Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, igbaligyà a to sakup ku dà diyà to mgo otow no oghimatoy kanak. To mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, kandan to ogpahimatoy kanak. Oghinangon a dan no himatayanan aw daaha a dan diyà to ukum no taga-Ruma. ³⁴ Sikan mgo taga-Ruma, ogdugadi kanak aw og-iloban a, bunai a, aw himatayi a. Dì pagkatatouhi no adow, kanak, ogbuhayon a dà man.”

³⁵ Na no diyad on kandan to tongà-tongà to pangindanan, pigduguk si Jesus to mgo anak ni Sibidiyu no si Santiago aw si Juan. Nig-iling kandan to “Sir, moydu-on ogpangamuyu-on noy ikow ko mahimù.” ³⁶ Kagi ni Jesus, “Kahimù man. Nokoy to ogpangamuyu-on now kanak. Antiha now man ikagiha dow nokoy.” ³⁷ Nig-ikagi to nigsusu-un to “Ko mahimù podon Sir, oghinangon koy nu no pangabaga nu no ogpakasunù ikow to timpu to pagkaharì nu.” ³⁸ Nakatabak si Jesus to “Wadà kow kataga to ogdatongan sikan ko mabogayan kow to katondanan no ogkahimu kow no ogpakasunù kanak. Og-abut to kanak no kalisodan. Dow ogpakatuwa-ay kow ko maka-abut iyu to kalisodan no ogpaka-angod to kanak kalisodan? Madaas ad oghimatayan. Dow ogpakatuwa-ay kow ko mabaya-an now no ogpaka-angod to kanak ogkabaya-an?” ³⁹ “Ho-o iyan,” kagi to daduwa no ka-otow. Nig-ikagi si Jesus to “Iyan on og-abut iyu to kalisodan to mahudi no adow aw ogkabaya-an now angod to kanak ogkabaya-an. ⁴⁰ Dì konà no kanak to ogbobo-ot to kabahinan to mgo otow ko timpu on to pagkaharì ku su tahan on pigbo-otan to Diyus no Amoy ku.”

⁴¹ Na pagkadinog kan sampuù no pangabaga din to nigpalabow-labow podon kan daduwa no nigpatahadi, naboù kandan. ⁴² Dayun pigpaduguk ni Jesus to tibò no pangabaga din. Nig-iling kandin to “Nama-anan now man to mgo mangka-aslag no mgo otow dini to babow to kalibutan, ogpanda-og-da-og to mgo ka-otawan. To mgo nangatondanan gayod, tibò dan dampà to sakup dan.” ⁴³ Nig-iling si Jesus to “Dì ita, konà no sikan to kadodoog ta. Itanow no ogkaliyag ogpatikang to sinakupan to Diyus, iyan igpabayà ta pad to ogpasagkop ki na-ay angod to sugu-onon no dini ki pad to babow to kalibutan. ⁴⁴ Itanow no ogkaliyag to oglabow, igpabayà ta pad to ogpasagkop ki angod to allang. ⁴⁵ Og-unugon now to kanak batasan no Tumutubus to Ka-otawan. To ing-andini ku to kalibutan su ogbulig a to mgo ka-otawan. Konà a ogpabulig to mgo ka-otawan. Ogbuligan ku to mgo ka-otawan no igpabayà to pagpakimatoy ku kandan awos malipwasan to saà.”

⁴⁶ Na nigbayà kandan si Jesus to Hidiku no lunsud. Pigdumdumahan pad kandin to mgo sakup din aw sikan kahan-ingan no mgo otow no nigluyud kandan. Paglikat dan diyà to tawoy to lunsud, moydu-on pisok no otow no nigpalimus no nig-i-ingkud diyà to kilid to daan no igbayà ni Jesus. Iyan ngadan din si Bartimeo, no kalitukan to anak ni Timeo. ⁴⁷ Nakadinog kandin to si Jesus no taga-Nasarit to ogbayà on du-on. Pagkadinog din to si Jesus on iyan, nig-ikagi kandin to ma-agbot to “Jesus, no sugpù todon hari no si David, ka-ati a nu podon.” ⁴⁸ Dì pigsapadan kandin podon to ka-otawan dì wadà paminog to pisok. Pigpadugangan din nasi to pagsabi su awos ogpakadinog lagboy si Jesus. Nig-iling kandin mandà to “Sugpù ni David, ka-ati a nu podon.”

⁴⁹ Pagkadinog ni Jesus, nigsigkon. Kagi din, “Pa-andiniha now todon no otow.” Pig-ikagihan kan pisok to ka-otawan to “Daoyag ka. Sakindog ka su ogpa-andiya-on kad ni Sir.” Dayun nakasakindog to pisok ⁵⁰ aw kahiyab

din to lu-ubon din no nigduguk diyà ki Jesus. ⁵¹ Nig-iling si Jesus to “Nokoy ngadana to ogpabuligan nu kanak.” Nigtabak to pisok to “Sir, ma-uli-an a nu podon to mata ku.” ⁵² Nig-iling si Jesus to “Ogpakahipanow kad on kunto-on su na-uli-an on to mata nu su nigtu-u ka kanak.” Pagkalituk to kagi ni Jesus, na-uli-an on kandin. Pagka-uli-i to pisok, nigdumduma on ki Jesus.

11

¹ Na, namanpadayong kandan si Jesus aw mgo ka-otawan gayod padoog diyà to Hirusalim aw nakalongod no mgo lunsud diyà to augan to Ulibunan no untud. Sikan mgo lunsud, pighingadanan to Bitpagi aw Bitaniya. Pagkatopad ni Jesus diyà to lunsud, sinugù din to daduwa no pangabaga ² no nig-iling to “Andiyà kow to lunsud. Ko makasood kow on to lunsud, ogkakita-an now on to kabayù no nati. Dì nahikotan tahan. Wadà pad kasakayi aligbat to nati. Hubada now to hikot aw daaha now to nati dini kanak. ³ Dì ko moydu-on ogsagman iyu, iling kow to ‘Moydu-on ogkadomdoman to Magbobo-ot ta to kabayù aw igpa-uli din dà dayun to nati gagaya ko matapus to kandin no ogkadomdoman bahin to nati.’ ”

⁴ Na nighipanow kan daduwa no sakup ni Jesus padoog diyà to lunsud. Pagdatong dan diyà to lunsud, nakita-an dan to nati diyà to tibi to kalasada. Nahikotan to pisi to nati diyà to atubangan to baoy. Pighubad kan daduwa no sakup ni Jesus to hikot to nati. ⁵ Moydu-on taga-lunsud no nakasagman aw iling to “Og-amonuhon now sikan nati.” ⁶ Tinabak dan diyà to taga-lunsud to “Impapudut ni Sir.” Dì wadà sapadi usab to taga-lunsud kan daduwa no ka-otow no pigsugù ni Jesus.

⁷ Na pigdaa dan to nati. Pigsablayan dan to nati to kabò su inhanig to bagakwang to nati. Tinakin to nigsakoy si Jesus. ⁸ Pigladladan to mgo ka-otawan to kabò dan diyà to igbayà din. Pinambotangan gayod to lumboy no impatugu to igbayà ni Jesus. ⁹ Moydu-on mgo otow no naman-una ki Jesus. Moydu-on gayod mgo mahudi. Tibò kandan, namanlangkoà to ma-agbot no nig-iling to “Mabuhì, mapanalanginan sikan pigpatubus ita to Magbobo-ot dini to kalibutan aw langit. ¹⁰ Mabuhì to pagkaharì din no ogpaka-angod to pagkaharì ton apù ta no si Harì David. Kamusta to uminugpà to langit.”

¹¹ Pagkahapun on, nigdatong si Jesus diyà to Hirusalim. Pagdatong dan nigsood dayun kandin diyà to labow no simbahan no abutanan to Diyus, aw pangahà-ahà kandin tibò du-on to sood to simbahan. Dayun niglogwà kandin aw kan sampuè tag duwa no pangabaga din su mahapun on man. Paglogwà dan to simbahan nighipanow kandan padoog diyà to Bitaniya no lunsud.

¹² Na to sunù no adow niglikat kandan to Bitaniya su ogpa-uli diyà to Hirusalim. No diyà pad kandan to pangindanan, si Jesus, niglotoy.

¹³ Pag-ahà din diyà to madiyù, iyan nakita-an din to igira no kayu no nigdamoo on. Pig-iman on podon ni Jesus to moydu-on bogas, su sikan no kayu, ogdodongan to pagdohuni aw pagkahinug to bogas. Kaling man pig-andu-onan din dow moydu-on bogas. Dì paghiling-hiling din, wadà bogas. Dohun dà tumaag to nakita-an din su konad man no tigbobogas to igira no kayu agad nigdamoo on to dohun. ¹⁴ Nig-iling si Jesus to “Konà ka ogbogas kunto-on hantod to wadà katapusan.” Pig-indanan dayun to mgo pangabaga din kan in-ikagi din bahin sikan igira no kayu no konad kun ogbogas.

¹⁵ Pagka-uli ni Jesus aw mgo pangabaga din diyà to Hirusalim, nigsood mandà si Jesus to labow no simbahan. Pagsood ni Jesus, nakita-an din

to mgo otow no mamolihay aw magkakambiyu to sapi aw mamaligya-ay to salapati. Pagkita ni Jesus kandan, pigbaliskad din to ingkudanan kan mamaligya-ay to salapati. Pigbaliskad gayod to lamisa to magkakambiyu to sapi. Pigpambohus din to mamaligya-ay to buhi. ¹⁶ Wadà ogtugutan ni Jesus to pagdaa to mgo katinguban diyà to sood to simbahan.

¹⁷ Na pigpang-anad ni Jesus to mgo ka-otawan no nig-iling to “So-idi to nasulat diyà to kasulatan to Diyus no pig-iling to ‘So-idi abutanan ku, oghingadanan to ampu-anan to Diyus to ningsingkabugti no mgo otow dini to babow to kalibutan.’ Dì iyu, pighimu now nasì no hobonganan to mgo tulisan.”

¹⁸ Na to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nakadinog kandan to nawnangonon bahin to impang-anad ni Jesus. Pagkadinog dan, nigdomdom kandan dow amonuhon dan to pagkumit no ogkahimatayan si Jesus su pigsombang dan si Jesus su naliyagan to mgo ka-otawan to bayà no impang-anad ni Jesus no natapikan to mgo kaboonganan.

¹⁹ Na pagkahapun, niggawang si Jesus to lunsud to Hirusalim.

²⁰ Pagkabukas, nighipanow si Jesus aw mgo sakup din no nigbatuk to imbaya dan no nig-uli mandà kandan diyà to Hirusalim. Nakabayà kandan to kayu no pig-awa-an ni Jesus to konà ogbogas hantod to wadà katapusan. ²¹ Wadà kalingawi ni Pedro ton pig-ikagi ni Jesus bahin to igira no kayu. Kagi din to “Sir, aha-a nu suya kayu no pig-awa-an nu. Kunto-on no adow, namatoy on.” ²² Nig-ikagi si Jesus, “Tu-u kow to Diyus. ²³ Ognangonan ku iyu, ko og-iling kow diyà suya untud to ‘Magawang ka aw kahalin diyà to dagat,’ ogkahimù dà man ko tumu-u kow lagboy to ogbogayan kow to Diyus to pigpangamuyù now kandin. ²⁴ Kaling man so-idi to kagi ku iyu, ko moydu-on ogpangamuyu-on now to Diyus, tu-u kow to ogkadawat now gayod. Ko tumu-u kow, ogpakadawat kow to agad nokoy. ²⁵ Ko moydu-on otow no moydu-on saà diyà ikow, pasayluha to wadà ka pad ampù to Diyus awos ogkapasaylu to saà nu diyà to Diyus no Amoy diyà to langit. ²⁶ Ko konà nu pasayluhon to saà diyà ikow, konà gayod ogkapasaylu to saà nu diyà to Diyus no Amoy diyà to langit.”

²⁷ Na nigdatong mandà kandan diyà to Hirusalim no lunsud. Nigpaw-padiboy si Jesus diyà to solib to labow no simbahan. Pagpadiboy din du-on, pigduguk kandin to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. ²⁸ Nig-iling kandan diyà ki Jesus to “Dow ando-i makalikat to ikow kabogbogan. Intawa to nigpahimu ikow to hinang nu.” ²⁹⁻³⁰ Nakatabak si Jesus to “Moydu-on pad ig-usip ku iyu. Dow ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay. Dow likat to Diyus no Amoy dow ando-i. Ko makatag-an kow to tütu-u, kayan ignangon ku iyu dow intawa to nigpahimu kanak to hininang ku. Na, nokoy to pagtag-an now.” ³¹ Dayun nigkasusukun sikan mgo Hudiyu dow nokoy to igtabak dan ki Jesus. Kagi dan, “Ko itabak ta to ‘Likat to Diyus no kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay,’ ig-ikagi din man to ‘Nokoy man no wadà kow tu-u ki Juan.’ ³² Dì konà ta igtabak to ‘Puli likat to otow to kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay,’ su ogkahadok ki to mgo ka-otawan. Su nigtu-u kandan to si Juan, lagboy tütu-u no maglilikwaday to Diyus.” ³³ Kaling man to intabak to mgo punu-an to Hudiyu to “Indoy ta iyan dow ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan.” Nig-ikagi si Jesus to “Su pig-angod now sikan, agad man. Oyow a gayod ognangon iyu dow intawa to nigpahimu kanak to hininang ku.”

12

¹ Na impananglitan mandà ni Jesus to mgo ka-otawan no nig-iling to “Moydu-on otow no nigtanom to paras. Pig-aad din to paras. Pighimu din gayod du-on to ligisan to bogas to paras. Pighimu din gayod du-on to pinayag to otow no ogbantoy to paras din. Pigpa-uyamu din to paras to mgo otow no puli huwag-on to pag-ugpà. Dayun nighipanow kandin diyà to songo banwa. ² Pag-abut to paras, pigpa-andu-on to tagtu-un to sugu-onon din awos podon pasukuton to kandin bahin. ³ Dì wadà bogayi kandin to mgo otow no pigpa-uyamu to paras. Pigbubunaan dan nasì aw pa-uli-a dan diyà to mata-as din no tagtu-un to paras. ⁴ Dayun pigpa-andiyà mandà to tagtu-un to songo sugu-onon din gayod. Pigpasukut din podon gayod to kandin bahin. Dì nasì on pigbunaan kandin to uu aw pa-inahi pad gayod to mgo otow no nig-uyamu to paras. ⁵ Moydu-on mandà ikatou no pigpa-andiyà din dì bali man no pighimatayan on nasì kandin to otow no nig-uyamu to paras. Mahan-ing pad to pigpama-andiyà din no sugu-onon. Dì moydu-on nasì pigbunaan aw moydu-on pighimatayan. ⁶ Sobu-uk pad no wadà pa-andu-ona to tagtu-un to kaparasan. Na bali pigpa-andu-on din to lagboy din nalogonan no anak. Nig-iling kandin to ‘Ogtahomon ku to anak ku no lukos to iyan ogtahudon to nig-uyamu to paras.’ ⁷ Na nigdatong to anak din diyà to pigtanoman to paras. Pag-abut din, naman-iling kan mgo otow no nig-uyamu to paras to ‘So-idid to anak to mata-as ta. Ogkahimu kandin no tagtu-un. Nokoy pad to ogtagadan ta. Oghimatayan tad. Kahimu kid no tagtu-un.’ ⁸ Dayun pigdakop dan to anak to tagtu-un aw hihimatayi dan. Intimbag dan kan patoy no otow diyà to labas to pigtanoman to paras.

⁹ “Na, amonuhon buwa kan tagtu-un. Pig-andiya-an din to pigtanoman din to paras aw panghimatayi din tibò kan mgo otow no pigpa-uyamu din to paras aw ipa-uyamu din to duma no mgo otow.” ¹⁰⁻¹¹ Nig-iling si Jesus to “Dow wadà kow buwa makabasa to pananglitan to Diyus no nasulat no pig-iling to ‘To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad intimbag on puli to maghihimu to baoy, dì iyan on pighimu nasì to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan. Sikan to nahimu to Magbobo-ot ta aw na-uyunan noy.’ ” ¹² Pigdakop podon si Jesus to mgo punu-an to tinu-uhan su nasabutan dan to kandan to napa-atubangan to impananglitan ni Jesus. Dì puli dan pigoyowan si Jesus aw pamanhipanow on su nahadok kandan to mgo ka-otawan.

¹³ Na pigpa-andu-onan si Jesus to mgo sakup to Parisiyu aw mgo sakup ni Hari Hirudis. Ogpangindakopan dan podon dow nokoy to kagi-kagi ni Jesus. ¹⁴ Nig-ikagi kandan to “Sir, pigkilaa noy to matuwadong ka no otow aw matul-id to pagpang-anad nu bahin to kasugu-an to Diyus. To pagpang-anad nu, wadà ogpili-on nu no otow agad ma-aslag dow ma-intok. Kaling, moydu-on ig-usip noy ikow. Nokoy to domdom nu bahin to pagpabayad ita to mgo buhis diyà ki Hari Cesar no mata-as to taga-Ruma no nakasakup ita. ¹⁵ Dow tugutan ki to kasugu-an dini ita to ogpakabayad ki dow konà.” Nama-anan ni Jesus to mangkapakunon-kunonon kandan no mgo otow. Nig-ikagi kandin to “Nokoy man no pigbogayan a now to pantihan. Daaha now dini kanak to songo sapi aw ipa-ahà kanak.” ¹⁶ Dayun pigbogayan dan. Kagi ni Jesus, “Intawa so-idi inotow-otawa. Intawa to tagngadan so-idi.” Nigtabak kandan, “Ki Hari Cesar.” ¹⁷ Nig-ikagi si Jesus to “I-untuu now diyà ki Hari Cesar to kandin bahin. Dì i-untuu now gayod diyà to Diyus to kandin bahin.” Na-ompongan kandan du-on.

¹⁸ Na moydu-on songo panon to Hudiyu no pihingadanan to Sadusiyu. Wadà tu-u kandan to ogbuhayon dà to mgo otow to mahudi no adow

aw tuusa. Pigduguk si Jesus to mgo sakup to Sadusiyu. ¹⁹ Nig-ikagi kandan to “Sir, sikan kasulatan no kasugu-an ni Moises, pig-iling to ‘To mag-asawa, ko wadà pad makapanganak kandan di ogkamatoy to bana, iyan ogpakapangimau to hadi din. Ko ogpanganak kandan, sikan mgo batà, angay dà to sugpù to kakoy din agad namatoy kandin.’” ²⁰ Na ko pananglitan, moydu-on pitu no nigsusu-un. Nig-asawa to kakoy. No pagkaugoy to kandan pag-a-asawa, namatoy kan kakoy di wadà pad makapanganak kandan. ²¹ Dayun pigpangimau to hadi no nigsunù. Di pagkaugoy mandà, namatoy gayod kan hadi aw wadà pad gayod kandan makapanganak. Na to ikatou no su-un, nigpangimau mandà kandin to buyag. ²² Di kandà to nadoogan to pitu no nigsusu-un. Tibò namatoy di wadà kandan tibò makapanganak. Na kayan pana namatoy to buyag. ²³ Na, agad-agad to ikow no impang-anad, ko buhayon to nangkamatoy to mahudi no adow, intawa dapit buwa to ogpakatu-un to buyag su to pitu no nigsusu-un, kandà man no na-asawa dan.”

²⁴ Na nigtabak si Jesus to “Nakasuwoy kow to pagsabut now to tinu-uhan ta aw wadà kow makasabut to kasulatan to Diyus. Wadà kow gayod makasabut to kabogbogan to Diyus. ²⁵ Wadà otow no og-asawa pad aw igpa-asawa pad to mahudi no adow su iyan on ogka-angodan to diwata to Diyus. ²⁶ Na bahin to pagbuhoy to nangkamatoy aw tuusa, dow wadà kow buwa makabasa to kasulatan ton maglilikwaday to Diyus no si Moises? Pigsulatan din bahin to pagliyah-liyah to bawbagon no dugihon di wadà pighalanan to bawbagon. Pagliyah-liyah to bawbagon no dugihon no wadà pighalanan, pig-ikagihan to Diyus si Moises to ‘Kanak no Diyus to ampu-onon ni Abraham, aw ampu-onon ni Isaac, aw ampu-onon ni Jacob.’” ²⁷ Nig-iling si Jesus to “To mgo otow no ogkamatoy, konad on ogpaka-ampù to Diyus. Nakasuwoy kow to pagsabut now to tinu-uhan ta su wadà kow tu-u to buhayon dà to namatoy no mgo otow.”

²⁸ Na pigduguk si Jesus to otow no mag-a-anad to tinu-uhan to Hudiyu. Nakadinog kandin ton pag-a-asuy aw indani to hustu to intabak ni Jesus. Nig-usip kandin ki Jesus to “Nokoy sugu-a to kamatu-udan lagboy.” ²⁹ Nigtabak si Jesus to “So-idi to kamatu-udan no sugù no imbogoy itanow. To tugdow, pig-iling to ‘Paminog kow no mgo kasinugpu-an ni Israel. Sobu-uk dà to tütü-u no ampu-onon now. Sikan tütü-u no ampu-onon now, Diyus dà man. ³⁰ Oglogonan now to Diyus no Magbobo-ot now, agad domdom now, pikii now, ginhawa now, aw mgo doson.’” ³¹ To ikaduwa, angod sikan no pig-iling to ‘Oglogonan now to kapadihu now angod to paglogon to lawa now.’ Wadà nakasokod sikan no mgo sugù.”

³² Na nig-ikagi kan mag-a-anad to “Hustu Sir. Tütü-u iyan to pig-ikagi nu. Sobu-uk dà to tütü-u no ampu-onon. Wadà duma no tütü-u no ampu-onon. ³³ Ogsundu-an to Diyus to buhì ta aw bogayi to pasalamat. Di madoyow pad ko logonan ta to Diyus to domdom ta, mgo doson ta aw ginhawa ta, aw gayod oglogonan ta to kapadihu ta no angod dà to paglogon ta to ita lawa.” ³⁴ Nama-anan ni Jesus to tütü-u to intabak kan otow aw kagi din to “Madaas-daas kad podon ogkasakup to Diyus.” Na likat sikan, wadà otow no oglangub ogpangindakop to kagi-kagi ni Jesus.

³⁵ Na nigpang-anad mandà si Jesus to mgo ka-otawan diyà to labow no simbahan. Kagi din to “Amonuhon buwa no nig-iling to mgo mag-a-anad to ‘Sugpù ni David to otow no Imananan to Ka-otawan.’” ³⁶ Natodu-on impatag-an ki Harì David to Ispiritu Santu bahin to otow no Imananan to Ka-otawan no pig-iling to ‘Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din

kan Magbobo-ot ku gayod no na-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow kani to kalintu-u ku hantod to ogpababawon ku ikow du-on to mgo kablang nu aw igpada-og ku ikow tibò kandan.' ³⁷ Sikan otow no Imananan to Ka-otawan, mano pighingadanan ni Hari David to Magbobo-ot din, amonuhon man no sugpù gayod kandin ni David." To impang-anad ni Jesus, ogkaliyag to mgo ka-otawan to ogpaminog.

³⁸ Na nig-iling si Jesus to "Bantoy kow, konà kow ogsunud to mgo mag-a-anad to tinu-uhan. Ogcaliyag kandan to ogkakita kandan no ogpangabò to mahal aw patahud-tahud diyà to kahimunanan ³⁹ aw diyà to simbahan aw diyà to pagko-onan. ⁴⁰ Sikan mgo mag-a-anad, ogpambugow to mgo bau no buyag du-on to baoy dan. Dì puli mahabà to ogpanawag-tawag to Diyus. Dakoo to kastigu kandan."

⁴¹ Na nig-ingkud si Jesus diyà topad to botanganan to sapi to simbahan. Nigbantoy kandin to mgo otow no nigbogoy to sapi. Mahan-ing to mgo datù no nigbogoy to dakoo no sapi. ⁴² Dì moydu-on bau no buyag no nigbogoy to daduwa dà ubag no ka-dakò. ⁴³ Na pigpaduguk ni Jesus to mgo pangabaga din aw iling to "Agad pad pagtibo-on to sapi no imbogoy kan mgo otow, dì konà ogpakasokod to imbogoy kan no bau ⁴⁴ su kandan, nigbogoy to samà. Dì sikan bau no buyag, agad ma-intok to sapi din dì imbogoy din intibò, agad pangabuhì din."

13

¹ Na niglogwà si Jesus aw mgo pangabaga din du-on to labow no simbahan. Naka-ikagi to songo pangabaga din to "Sir, ahà ka so-idi labow no simbahan. Lagboy madyow no batu." ² Nig-ikagi si Jesus to "So-idi no pighiling-hiling now no mgo mangka-aslag no baoy no simbahan, ogkangkalompag dà tibò to mahudi no adow. Wadà ogkasamà no batu no pigpapagdokot-dokot."

³ Na nighipanow si Jesus aw mgo pangabaga din padoog diyà to untud no pighingadanan to Ulibu-an. Pag-abut dan du-on, nig-ingkud kandan diyà topad to labow no simbahan diyà to Hirusalim. Pigduguk kandin ni Pedro aw ni Santiagol ni Juan aw ni Andres aw tongopi dan usipa to ⁴ "Dow kagan-u ogkagotò to paglompag to labow no simbahan. Nokoy to indananan noy to imomo-ot on to ogkagotò." ⁵ Nigtabak si Jesus to "Bantoy kow, su dagow moydu-on ogpasuwoy iyu ⁶ su mahan-ing to oglogwà no ogpa-angod-angod kanak no og-ikagi to 'Kanak to Imananan to Ka-otawan.' Mahan-ing no mgo otow no ogkangkasakup dan. Ogpamakasuwoy to mgo ka-otawan." ⁷ Nig-iling si Jesus to "Ko madinog now to gira diyà to kadiyu-an dow agad madani dà, kona kow ogkahadok. Maogot ogkasamuk to kalibutan dì konà pad no sikan to kagoto-an to kaliswahanan ⁸ su ogkasamuk-samuk pad to mgo kanasudan aw ogkagubut pad to mgo kalunsudan. Ogtiyogon to ningsingkabugtì no banwa. Ogcogsa-an to bontas to mgo ka-otawan. Sikan kapinunu-an pad kan no kalisodan to mgo otow dini to babow to kalibutan."

⁹ Nig-iling si Jesus to "Dumowdoyow kow, su ogdakopon kow aw daaha kow diyà to nigdaa to bala-od aw ogbunaan kow pad diyà to simbahan. Ogpa-atubangon kow to ukum aw hari bahin kanak. Bahin to pagtu-u now, sikan to paghutoy now to ignangon now to ukum. ¹⁰ Dì to wadà pad katapusan, ogpasabuton pad to tibo no timamanwa to Madyow no Tutuwanon to Diyus. ¹¹ Ko pa-atubangon kow on aw pang-usip-usipa kòw, konà kow ogkapook-pook dow nokoy to igkatabak now, su tigka-un puli now ogkalituk to igbogoy iyu to Ispiritu Santu no litos no igkatabak now."

¹² Nig-iling si Jesus to “Moydu-on adow no su-un din da, igkahatod din diyà to ukum aw pahimatayi din su nigtu-u kanak. To amoy gayod, ogpahimatayan din to batà din. To mgo anak, og-atu to amoy aw inoy aw pahimatayi. ¹³ Iyu, ogkablanton kow to tibò no mgo otow ugpat kanak ngadan. Di to oghogot to pagtu-u din kanak hantod to wada katapusan, ogkalipwasan dà.”

¹⁴ Iyu no ogbasa so-idi no diblu, indani now to kalitukan to pig-ikagi ni Jesus bahin kan kablang to Diyus. So-idi to kagi ni Jesus, “Ko makita-an now to ogsoodan to kablang to Diyus diyà to konà podon ogkasoodan no simbahan no abutanan podon to Diyus dà, ogpanlaguy to mgo taga-Hudiya diyà to ka-untudan. ¹⁵ Ko diyà kow to labas to baoy, konà now on ogka-ulì pad to katinguban. Pakalaguy kow on puli. ¹⁶ Ko ogtalabahu kòw diyà to uma, konà now on ogka-ulì pad to ilisan now diyà to baoy. ¹⁷ Aboy to magkabodos aw mgo manggi-anak to ogkalisodan. ¹⁸ Pangamuyù kow to Diyus to konà podon ogkatuman sikan no kalisodan to tig-amihan. ¹⁹ Likat to paggihit to Diyus so-idi kalibutan hantod kunto-on aw hantod to wadà katapusan, wadà ogpakasokod to kalisodan to mahudi no adow no ingkanangon kud iyu iyan. ²⁰ Ko wadà pa podon bo-oti tahan to Diyus to ogyopoton din dà to kalisodan, wadad on podon ogkasamà no mgo otow to mahudi no adow. Di pigbo-otan nasì to Diyus to ogyopoton din dà to kalisodan su ogka-atan din to mgo sakup din no pig-abin din tahan.”

²¹ Nig-iling si Jesus to “Ko moydu-on otow no og-ikagi du-on iyu to ‘Dutun on iyan to Imananan to Ka-otawan,’ konà kow ogtu-u. Ko moydu-on otow no og-ikagi to ‘Kanid on to Imananan to Ka-otawan,’ konà kow ogtu-u. ²² Oglogwà to kunon kun Imananan to Ka-otawan di matuu, konà man no tütu-u. Oglogwà gayod to mgo namanpatutuus no gau-on. Oghimuhon dan to kaboongan aw ta-indanan to kabogbogan no ogpakasuwoy kandan podon agad kan mgo sakup to Diyus no pig-abin din tahan. ²³ Di bantoy kow su nama-anan now on dow nokoy to ogkadoogan sikan odomà, su pigma-an kud on iyu tahan.”

²⁴ Na nig-iling si Jesus to “Pagkatapus to kalisodan to mgo otow dini to babow to kalibutan, ogkawada to bandog to soga aw buwan. ²⁵ To mgo bitu-on diyà to langit, ogka-uug aw mamakasuwoy to tahan dan no bayaan. ²⁶ Dayun ogkakita-an a no Tumutubus to Ka-otawan no oglugsad dini to kalibutan no ogliwaw-ang to gabun no ogdumahan to kabogbogan ku aw katuusan ku. ²⁷ To mgo diwata likat to Diyus, ogpahimunon ku to mgo sakup ku no pig-abin kud on tahan no ogmutmutan dan to binogdoka to langit.”

²⁸ Nig-iling si Jesus to “Ko pananglitan, dini to babow to kalibutan kunto-on, moydu-on indananan ta to tinu-ig. Ko ogbogas on to mgo kayu, ogka-indanan tad to tiggaas on iyan. ²⁹ To mahudi no adow, ko dumatong on sikan no kalisodan dini to kalibutan, indananan now gayod to madaas on to pag-uli ku no Tumutubus to Ka-otawan. ³⁰ Monang ogkamatoy to mgo otow no ogkita to pagpunù sikan ko matuman to tibò no pig-ikagi ku iyo. ³¹ Moydu-on dà katapusan to lingit aw kalibutan, di to kagi ku, wadà katapusan.”

³² Na nig-iling si Jesus to “To adow no igkagotò to katapusan aw pag-uli ku dini so-idi kalibutan, Diyus dà no Amoy ku to nataga. Agad kanak no Anak din aw mgo diwata likat to Diyus, wadà koy kangkataga su Amoy ku dà to nataga iyan. ³³ Doydoyow kow. Bantoy kow su wadà kow gayod kataga to ogkagotò no adow. ³⁴ Sikan kagoto-an to pag-uli ku, angod to pag-uli

to tagbaoy no nighipanow diyà to songo banwa. Paglikat din, imbotang to sugu-onon din no kapatas. Pigbogayan din kada sugu-onon to kabagi-an no talabahu. Pigsugù din to magbabantayay to li-otan to 'Bantayi.' ³⁵ Kaling man, bantoy kow su wadà kow kataga dow ogpakatokow to pag-abut to tagbaoy dow masaklop, kabakna-an to kadukiloman, kabukas-bukas, dow kabukas. ³⁶ Bantayi now su dagow matokawan kow to pag-uli to tagbaoy aw kakita-i kow to nalipodong kow. ³⁷ So-idi to kagi ku iyu aw kagi ku to tibò no mgo otow, Ogbantoy kow."

14

¹ Na to madaduwa pad no adow kayan ogkagotò to hihinangay to Hinang to Paan no Wadà Igpatalin no iyan nakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no iyan ogpakapunù. Na pagkahimun to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nigsusukun kandan dow og-amonuhon dan to pagkumit to ogkadakop dan si Jesus aw kahimatayi. ² Dì na-uyunan dan to ogliwason dan pad to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan su nig-iling kandan to "Ogliwason ta pad to hinang su dagow ogkasamuk to mgo katawan no ogkangkahimun."

³ Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Nigpa-uli on kandin diyà to Bitaniya no lunsud. Nig-agpot kandin diyà to baoy ni Simon no na-uli-an on to ibung. No nig-ingkud pad si Jesus no nig-atubang to pagko-onan, nig-abut to buyag no nigdaa to lamita no limut no moydu-on intagù no mahal no hihinaki no mahomut no iyan ngadan to nardu. Wadà imba-ot kan no hihinaki. Pigbugwakan to buyag to lamita aw ibus-ug din du-on to uu ni Jesus. ⁴ Dì moydu-on otow du-on no nado-otan to pag-ahà aw ka-inusipay kandan no nig-iling to "Nokoy man no puli pig-uwakan sikan hihinaki. ⁵ Ko imbaylu pa podon sikan to sapi, agad pila no gatus buwa to kantidad. Madoyow pad podon ko igbogoy diyà to mgo publi." Impapanagda to mgo ka-otawan kan buyag. ⁶ Dì kagi ni Jesus to "Konà now igpanagda kandin. Madoyow to pighinang din kanak. ⁷ Agad nokoy no adow igkabulig now to mgo publi su kanunoy man natuonan kow dan dini. Dì kanak, konà no maugoy to paghitudon ta. ⁸ Sikan to pagtahud din kanak su madaas ad ogkamatoy. Pighimu din to na-amuhan din. Pighina-atan a din on su iglobong a no pinabayà to paghinaki kanak to mahal no hihinaki." ⁹ Nig-iling si Jesus to "Agad ando-i no banwa no ogpanoysoy to Madoyow no Tutuwanon, ogkanangon to pighinang kanak todunon no buyag. Kaling man kanunoy ogkadamdoman to mgo otow pighinang todunon no buyag no sikan to pagtahud din kanak."

¹⁰ Na si Judas Iskariyuti no pangabaga dà gayod ni Jesus, nig-andiyà kandin to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, su igbaligyà din si Jesus diyà kandan. ¹¹ Pagkataga to punu-an, nigtukhow kandan. Dayun insahad dan diyà ki Judas to ogbogayan dan to sapi. Kaling man kanunoy nakadamdom si Judas dow og-amonuhon din to pagkumit to ogkadaa din si Jesus diyà to mgo kablang din.

¹² Na nig-abut to una-una no adow to Hinang to Paan no Wadà Igpatalin no iyan nakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no iyan ogpakapunù. Na pig-usip si Jesus to mgo pangabaga din to "Ando-i koy nu no baoy to ogpahina-aton to paniyapun to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan." ¹³ Nig-ikagi si Jesus diyà to daduwa no pangabaga din to "Sood kow diyà to lunsud to Hirusalim. Pagkasood now, ogsungunon kow to otow no ogdawdaa to bobotangan no pigtagu-an to wohig. Pagkita now kandin,

duma kow kandin. ¹⁴ To baoy no ogsoodan sikan no otow, sikan to ogkongan ta. Ilinga now diyà to tagbaoy to 'Igpa-usip ka kanami ni Sir dow ando-i to pa-abutanan nu no og-iyapunan noy to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.' ¹⁵ Ko ma-usip now on to tagbaoy, ogtudli-an kow on to pa-abutanan diyà di-atas no natingub on tahan tibò. Diyà now hina-ata to paniyapun ta." ¹⁶ Dayun nighipanow to pangabaga ni Jesus padoog diyà to lunsud to Hirusalim. Pag-abut dan diyà to lunsud, natuman on to pig-ikagi ni Jesus tibò aw pighina-at dan tibò to pagko-onan no indodomdomay dan to Pagpalipas to Kado-otan.

¹⁷ Pagkasaklop, nig-abut on si Jesus aw duma no pangabaga din. Namantatagbu si Jesus aw ton sampuù tag duwa no ka-otow diyà to baoy no pa-abutanan. ¹⁸ Ton diyà pad kandan no namandungà pad to pagko-onan nigtag-an si Jesus no nig-iling diyà to mgo pangabaga din to "Ogdaahon ad to pangabaga ku dà diyà to kablang ku. Agad nigpagsau kanak kunto-on, di ogdaahon a din diyà to kablang ku." ¹⁹ Nangkapook-pook to mgo pangabaga din no duma. Nigka-inusipay kandan to "Intawa man buwa dapit Sir kanami. Konà buwa no kanak." ²⁰ Nig-ikagi si Jesus to "Songo otow no pangabaga ku dà, ogdaahon a din diyà to mgo kablang ku. To nigpagsau kanak, sikan iyan to ogdaa kanak diyà to mgo kablang ku. ²¹ Agad kanak to Tumutubus to Ka-otawan, di tahan on nasulat bahin to kanak kamatayon. Di aboy sikan no otow, kanugun on to mahudi no adow. Sikan otow no nigbaligyà kanak no Tumutubus to Ka-otawan, madoyow pad nasì ko wadad podon ka-otow kandin."

²² Na to wadà pad katapus to pagko-on, pigdawat ni Jesus to paan aw pasalamati din. Dayun pigpikas-pikas din aw pamalogobi din kotob to pangabaga din no pigdonganan din to kagi no nig-iling to "Dawata now so-idi paan no igpamogoy ku iyu su lawa ku so-idi." ²³ Pig-usab din pigdawat to kabù aw pasalamati din to Diyus aw ipamalogob din. Pigpamogayan din to mgo pangabaga din aw dawat kandan aw inom tibò. ²⁴ Nig-iling si Jesus to "Kanak on to ogpakimatoy to saà to mgo otow dini to kalibutan. So-idi inomon, langosa ku dà no ogpataugon ku su ogpakimatoy a iyu. ²⁵ So-i iyan to panugun-tugun ku iyu. Monang kid ogka-i-inom mandà ko mahudi on no adow ko umabut on to pagharì to Diyus dini to kalibutan."

²⁶ Na namanganta kandan to insayà-sayà dan to Diyus no Amoy. Pagkatapus to kanta, namanghipanow kandan padoog diyà to Ulibu-an no untud. ²⁷ Nig-iling si Jesus to "Gagaya ogtawadan a now tibò su ogdakopon ad su nasulat on bahin iyu no impananglitan to Diyus natodu-on no pig-iling to 'Ogpahimatayan ku to nigbantoy to mgo buhì aw puli on ogkawagà-wagà to mgo buhì.' ²⁸ Di agad mamatoy a, di ogbuhayon a dà. Pagbuhaya ku, og-una a iyu diyà to Galiliya no banwa no ogtatagbuhan tanow." ²⁹ Naka-iling si Pedro to "Agad kandan tibò mamang-oyow ikow, di konà a og-oyow ikow." ³⁰ Nig-ikagi si Jesus to "So-idi no kadukiloman no konà pad no ikaduwa no pagtaga-uk to manuk, katatou a nu to ilidung to nakilahan a nu." ³¹ Pigbogot ni Pedro lagboy to pag-ikagi no nig-iling to "Ando-i ku man ikow oyowi. Kamatayon nu, kamatayon ku dà gayod. Konà ku iglidung ikow." Namansunud gayod to duma no pangabaga to kandan no pag-ikagi.

³² Na nig-abut on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to Gitsimani no tinanoman to kayu. Nig-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din to "Kamonang kow kani. Di kanak, ogpadiyù-diyù a su og-ampù a to Diyus."

³³ Iyan dà pigpaduma din si Pedro, si Santiago aw si Juan. Napook-pòok

lagboy si Jesus aw kaduyong-ot. ³⁴ Nig-ikagi kandin to “Naduyong-ot lagboy to ginhawa ku hantod to igkamatoy kud podon so-idi. Kamonang kow kani aw bantoy kow.” ³⁵ Nig-u-ugsud si Jesus aw tinakin patilangkob kandin. Nigpangamuyù kandin to Diyus no ko mahimù to ogpalipwasan kandin sikan og-abut kandin. ³⁶ Nig-iling si Jesus to “Amoy, ikow dà to ogka-amu to pagbulig agad nokoy no kalisod. Buligi a nu kunto-on Amoy, lipwasi a nu so-idi. Dì konà no kanak to ogpakabo-ot. Dì ikow dà to ogpakabo-ot to kanak ogkadoogan.”

³⁷ Na nig-ulì si Jesus du-on kan tatou no pangabaga din. Dì nangkalipodong tibò kandan. Nig-iling kandin diyà ki Pedro to “Simon, dow nalipodong kad? Dow konà ka ogpakatuwa-ay to ogbantoy agad songo uras dà? ³⁸ Og-agdam kow aw ampù kow to Diyus awos konà kow ogkatokawan to kalisodan no og-anti to pagtu-u now. Du-on to ginhawahan to otow ogkaliyag kandin to oghogoton podon to pagtu-u din. Dì ko ogdogan on kandin to kalisodan, ko kandin dà, konà ogka-amu to pagtuman on to paghogot.” ³⁹ Na nigpa-ulì mandà kandin to pig-ampu-an din aw ampù mandà kandin no pigsudsud din dà to pagpangamuyù din. ⁴⁰ Dayun nigpa-ulì kandin du-on to mgo pangabaga din. Dì nangkalipodong dà n-usab kandan su lagboy nangkapuwow. Wadad igka-ikagi dan.

⁴¹ To ikatou no pagpa-ulì ni Jesus, nig-ikagi kandin to “Nokoy man no nangkalipodong kow pad man aw hibat kow. Agad on, su nagotò on to adow ku kunto-on no ogdaahon a diyà to mgo otow no dakoo to saà no kanak no Tumutubus to Ka-otawan. ⁴² Na, bangun kow su ogkuwà kinow on. Nig-abut on to otow no ogdaa kanak diyà to kablang ku.”

⁴³ Na ta-un to pag-ikagi ni Jesus, nigduguk si Judas no sood dà gayod to sampuù tag duwa no pangabaga ni Jesus no nadumahan to kahaningan likat to mgo punu-an to tinu-uhan to Hudiyu. Namandaa kandan to otak aw popokpokay. ⁴⁴ Na sikan otow no nigbaligyà ki Jesus, ogtudlian din kan mgo ka-otawan to ta-indanan no tahan dan nasabutan dow ando-i si Jesus. Kagi kan nigbaligyà no nig-iling to “To oghadokan ku, kandin si Jesus. Dayuna now dakopa aw padumaha now dì kanunoy now bantayan.” ⁴⁵ Nigduguk kandin ki Jesus aw ikagi to “Sir,” aw hadoki din si Jesus. ⁴⁶ Dayun to pigdakop dan si Jesus. ⁴⁷ Moydu-on duma ni Jesus no nakalapnut to otak din aw itigbas to sugu-onon to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Dì iyan dà na-igù to dibauy no talinga din aw kasangguwi.

⁴⁸ Na nig-iling si Jesus diyà to mgo ka-otawan to “Dow oghimuhon a now no tulisan no ogdakopon now? Nokoy man to impandaa now to otak aw popokpokay. ⁴⁹ Adow-adow pigpang-anad ku iyu diyà to simbahan dì wadà a now dakopa. Dì ogdangat so-idi awos matuman to impasulat to Diyus natodu-on bahin to kanak kamatayon.” ⁵⁰ Na du-on naluwatan bali si Jesus to mgo sakup din aw pamanlaguy kandan.

⁵¹ Nadumdumahan si Jesus to songo bawbatà no nangabò dà to hinaboan no maputì. Pigdawat gayod kandin to mgo ka-otawan. ⁵² Dì nigpanlaguy sikan bawbatà to tinakin naobasan. Nabilin ton hinaboan du-on to boad to otow no nigpandawat kandin.

⁵³ Dayun pigdaa si Jesus to mgo ka-otawan diyà to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Nahimun tibò to mgo punu-an. ⁵⁴ Na si Pedro, nigpawpatilupug dà kotob diyà to solib to baoy to mata-as to mgo punu-an. Nig-ingkud kandin du-on no nigpaglamutoy to mgo guwardya no namanghinadang du-on to kayu.

⁵⁵ Tibò no mgo punu-an aw mata-as dan, nigpanganap to mgo otow no moydu-on igkadiklamu no tùtu-u bahin ki Jesus. Ogpakahimatayan dan on podon si Jesus. Dì wadà man ingkadiklamu no tùtu-u. ⁵⁶ Mahan-ing to mgo gau-on no mgo otow no nigbotang-botang, dì konà no oghiduma to litukan to innangon dan tibò. ⁵⁷ Moydu-on gau-on no mgo otow no nig-iling to ⁵⁸ “Nakadinog koy to pig-ikagi din no pig-iling to ‘Oglompagon ku so-idi no abutanan to Diyus no pighimu to otow. Dì sood to tatou no adow ogdangonon ku dà to duma no abutanan to Diyus no konà oghimuhon to otow.’ ” ⁵⁹ Dì to mgo nangon dan, wadà gayod hiduma to kalitukan.

⁶⁰ Na nigsakindog to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan aw usipa din si Jesus to “To indiklamu ikow ton mgo otow, dow wadà igkatabak nu?” ⁶¹ Dì puli on nigpapahonok si Jesus. Pig-usip mandà si Jesus to “Dow ikow, Kristu ka iyan no tùtu-u no Imananan to Ka-otawan no Anak to Kinalabawan no Ampu-onon diyà to langit?” ⁶² Nigtabak si Jesus to “Ho-o iyan. Ogkakita-an a now no Tumutubus to Ka-otawan no ogso-ing diyà to kalintu-u to Diyus aw og-uli dini so-idi kalibutan no ogpakaliwaw-ang a to gabun.”

⁶³ No malituk sikan, dayun pigpongkas to mata-as no otow to kabò din. Naka-ikagi kandin to “Nokoy man no ogtagadan ta pad to mgo diklamu. ⁶⁴ Nadinog now on to mado-ot no na-ikagi din no ingkapa-ina din to Diyus. Nokoy to iyu no ogkaliyagan.” Tibò kandan, na-uyun to si Jesus, himatayanan. ⁶⁵ Moydu-on nig-ilob diyà to goya ni Jesus. Pigsalibonan dan to mata ni Jesus aw sumbaga dan aw ikagihi to “Tag-ana nu kun dow intawa ton nigsumbag ikow.” Pigsampalu gayod kandin to mgo sundau.

⁶⁶ Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Pedro no diyà to solib no nig-ingkud no nigpanghinadang to kayu. Pigduguk kandin to buyag no sugu-onon to punu-an to tinu-uhan. ⁶⁷ Nakita-an din si Pedro no nigpanghinadang diyà to kayu. Nig-ahà kandin diyà ki Pedro aw ikagi to “Ikow gayod, duma ka ton taga-Nasarit no si Jesus.” ⁶⁸ Dì naka-ikagi si Pedro aw iling to “Wadà ku kakilahi kandin. Wadà nasabutan ku no kalitukan to kagi nu.” Nigpagsuwoy si Pedro aw li-ot kandin diyà to li-otanan. Tinakin nigtaga-uk to manuk.

⁶⁹ Na nakita-an mandà si Pedro ton sugu-onon du-on to li-otanan. Nig-ikagi to sugu-onon diyà to mgo otow no maglalaboy to “Sikan no otow, duma ni Jesus.” ⁷⁰ Dì niglidung mandà si Pedro. Dayun nig-ikagi to mgo otow no maglalaboy to “Sakup ka ni Jesus iyan, su taga-Galiliya ka man.” ⁷¹ Pignakabogat mandà ni Pedro to pag-ikagi no nig-iling to “Wadà ku kakilahi sikan no otow no ing-ikagi now kanak.” ⁷² No malituk din to kagi, nakadinog kandin to ikaduwa on no taga-uk to manuk. Tinakin nadomdoman ni Pedro to na-ikagi ni Jesus tahan no pig-iling to “To ikaduwa no pagtaga-uk to manuk, katatou nud to ilidung to nakilahan a nu.” Dayun nakasinogow si Pedro ugpat to pagkasosoo din.

15

¹ Na pagkabukas namanhihimun mandà tibò to punu-an to tinu-uhan aw pamansusukun-sukun to paghimatoy dan ki Jesus. Dayun impabakus dan si Jesus aw daaha dan diyà ki Pilato no gubernadur no imbotang du-on to taga-Ruma no nakasakup to mgo ka-Hudiyuhan. ² Pig-usip mandà ni Pilato to “Ikow, dow hari ka to mgo Hudiyu?” Nakatabak si Jesus to “Kan ing-usip nu, tùtu-u iyan.” ³ Mahan-ing to indiklamu ki Jesus to mgo punu-an to tinu-uhan. ⁴ Pig-usip mandà ni Pilato to “Nadinog nud to mahan-ing to

indiklamu ikow, dow wadà igtabak nu?" ⁵ Dì wadad usab ikagi si Jesus. Puli nigpapahonok kandin hantod to naboong-boong si Pilato.

⁶ Na to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan, kadoog ogsabuk si Pilato no gubirnadur to sobu-uk no pirisu, su tahan din. Dì igpapili din pad to mgo ka-otawan. ⁷ Kan no timpu, mahan-ing no mgo otow no napirisu no nighimatoy to otow to pag-atu dan to gubirnu. Moydu-on gayod otow diyà to pirisuhan no nig-atu no pighingadanan ki Barabas. ⁸ Na nig-abut to mgo kahan-ingan aw pangamuyù ki Pilato to ogpapili-on kandan to pirisu no ogpasabukan su tahan ni Pilato. ⁹ Nig-usip si Pilato to mgo otow to "Dow ogpasabukan now kanak to Hari to mgo ka-Hudiyuhan?" ¹⁰ Sikan to pig-ikagi ni Pilato su domdom din to pigdaa si Jesus to mgo punu-an su ogsombangon dan kandin. ¹¹ Dì pigpili to mgo punu-an to kandan ogpasabukan si Barabas, aw pigpamab-otan dan gayod to mgo ka-otawan no si Barabas dà to igkapapili dan.

¹² Na nig-iling mandà si Pilato to "Nokoy man to igpagbo-ot now kanak so-idi no otow no pighingadanan now man to Hari to mgo ka-Hudiyuhan." ¹³ Namansa-og kandan to "Himatayi. Tutuki diyà to kinurus." ¹⁴ Naka-ikagi si Pilato, "Nokoy man. Nokoy to saà din." Dì pigpadugang dan nasi to sa-og no mgo kahan-ingan no "Himatayi. Tutuki." ¹⁵ Bali impabu-ud puli ni Pilato to ka-otawan aw pigsabukan din si Barabas su igpatukhow din to mgo ka-otawan. Dì si Jesus, pigpabunaan din aw tinakin ibogoy din kandin diyà to mgo sundau aw pahimatayi din on nasi.

¹⁶ Na pigdaa to mgo sundau si Jesus diyà to sood to baoy no kahimunanan to gubirnadur. Pigpatawagan dan to tibò no panon to kasundauhan no ginatus to kahan-ing. ¹⁷ Pigkabo-an si Jesus to mgo sundau to kabò no maogdog no ogpaka-angod-angod to kabò to hari. Pigsapid dan to bawbagon no dugihon no impa-angod-angod dan to sinuwang-suwang to hari aw su-uwi dan to uu ni Jesus. ¹⁸ Nigpakunon-kunon to mgo sundau nigpagkamusta ki Jesus no naman-ikagi kandan to "Mabuhì to Hari to mgo ka-Hudiyuhan." ¹⁹ Pigbunaan dan gayod to buu to uu ni Jesus aw ilobi gayod. Nigpakunon-kunon nigluhud sikan mgo sundau diyà to atubangan ni Jesus. Nigpakunon-kunon gayod nigtahud kandan ki Jesus aw dugadiha dan. ²⁰ Pagdugadi dan ki Jesus, piglobasan dan kandin to kabò no maogdog aw ilisi dan to tahan din kabò. Pigdaa dan si Jesus diyà to labas su ogtututukon dan on diyà to kinurus.

²¹ Na puli nakalaboy to otow no si Simon no taga-Sirini no amoy ni Rufo aw ni Alejandro no niglikat to hilit. Pigpogos pigpati-ang si Simon to mgo sundau to kinurus no ogpadodopahan ki Jesus.

²² Na pigdaa si Jesus to mgo sundau diyà to banwa no pighingadanan to Gulguta no kalitukan to bobo-ungon to otow. ²³ Na pigtadwayan dan si Jesus to inomon no pigba-otan to tambaa no makalilingow. Dì wadà abaya inoma ni Jesus. ²⁴ Na intututuk si Jesus to mgo sundau du-on to kinurus aw lindoga dan. Dayun pighahandug to mgo sundau to mgo kabò ni Jesus no impabayà to tinag-anay dow intawa dapit kandan to makatu-un. ²⁵ Mgo alas nuwibi to kasooman to paglagkot dan ki Jesus. ²⁶ So-idi to nasulat no indiklamu dan ki Jesus no pig-iling to "Hari to mgo Ka-Hudiyuhan."

²⁷ Na intutuk dan si Jesus aw daduwa no ka-tulisan no pinagdibauy kandan. ²⁸ Natuman bali to kasulatan no kalitukan to "Pighinang dan kandin no kasala-anan."

²⁹ Moydu-on maglalaboy no nigkita ki Jesus aw ina-inaha dan aw pamanpanaklà aw iling to "Hoy, maglolompag kun to labow no simbahan

aw ikow kun to og-uliman gayod to sood to tatou no adow, ³⁰ na, tabang ka kun iyan kunto-on to ikow lawa. Anti kad kun kawas du-on to kinurus.”

³¹ Naman-ina-ina gayod to mgo punu-an no nigka-inikagihay to “Pigbuligan din to ningsingkabugti no otow di konà man na-an ogka-amu ogbulig to kandin lawa. ³² Lamanon ko tütu-u no kandin to Imananan to Ka-otawan su ogkawas on kunto-on kandin, kayan to ogtu-u kinow to kandin iyan nan to hari no og-imanon ta.” Sikan mgo tulisan no intututuk gayod du-on to kinurus no pinagdibauy du-on ki Jesus, naman-ina-ina dà gayod kandin.

³³ Na pag-ugtu to sogà nigdiglom to banwa hantod to mgo alas tris on to uras. ³⁴ Kayan naka-ikagi si Jesus to ma-agbot to kandin tu-un no kagi no pig-iling to “Eluwi, Eluwi, lama sabaktani,” no iyan kalitukan to “Diyus ku, Diyu ku, na-amonu ka man no pig-oyowan a nu.” ³⁵ Moydu-on mgo maglalaboy no intobo-ot dan dow pigsabi din si Elias aw mamaka-iling kandan to “Ahà ka, pigtawag din si Elias.” ³⁶ Nigpanlaguy to sobu-uk aw pudut to papasopsopay aw pasopsopa din to sukà no inomon. Insaligpit din to papasopsopay du-on to tawoy to katinoptopan aw itukhoy din awos makasupsup si Jesus. Naka-ikagi to otow no maglalaboy to “Aya kad na-ay su dagow umandini si Elias no oglingat kandin du-on to kinurus.” ³⁷ Na nigsa-og si Jesus no nigtu-un nigligtas to ginhawa.

³⁸ Na to pagkamatoy ni Jesus, nakadongan to napongkas to ingkayad no insalibon to habangan to abutanan to Diyu no sinabong diyà sood to labow no simbahan diyà to Hirusalim. Pagkapongkas to ingkayad no magapaad to kadamoo, diyà kapunò to babow hantod to sagyad. ³⁹ Na to kapitan to mgo sundau, pagkakita din to na-iling to pagkaligtasi ni Jesus, naka-ikagi to “Anak na-an iyan to Diyu sikan no otow.” ⁴⁰⁻⁴¹ Na moydu-on gayod mgo buyag no namanbantow puli to pag-ahà. Sikan mgo buyag, mgo sakup gayod ni Jesus. Namanduma kandan ki Jesus diyà to Hirusalim. Ton diyà pad si Jesus to Galiliya, kandan to nig-alagà kandin. Iyan ngadan dan si Maria no taga-Magdala, si Salumi, si Maria no inoy ni Jose aw ni Santiago no piggoan ki Batà. Moydu-on pad duma no mgo buyag no namanduma ki Jesus diyà to Hirusalim.

⁴²⁻⁴³ Na moydu-on otow no nigbo-ot to kandin to oglobong ki Jesus. Iyan ngadan din si Jose no taga-Arimatiya. Talahudon no otow kandin no songo nigdaa gayod to mgo Hudiyu. Pig-iman din gayod to pagsakup to Diyu. Nigpanginpabubuut si Jose to nig-andiyà ki Pilato aw ba-id to kandin to oglobong ki Jesus. ⁴⁴ Naboong-boong si Pilato pagdinog din to namatoy on si Jesus. Pigtawag din to sundau din aw usipa dow namatoy on si Jesus. ⁴⁵ Pagkama-an ni Pilato to namatoy on si Jesus, pigtugutan din si Jose to oglobong. ⁴⁶ Na nigboli si Jose to hinaboan no linu. Piglingat din to patoy aw lukuti to hinaboan no linu. Dayun inlobong din diyà to pigbangbangan no batu. Pagkatapus dan to niglobong, pigligadan dan to malidok no batu aw isomban. ⁴⁷ Si Maria no taga-Magdala aw si Maria no inoy ni Jose, pigindanan dan to piglobongan ki Jesus.

16

¹ Na to katapusan to adow no konà no tigtatalabahu, namoli kan mgo buyag to pahomut. Ogpahomutan to patoy kan mgo buyag no si Maria no taga-Magdala, si Salumi, aw si Maria no inoy ni Santiago. ² Pagkabukas nig-andiyà kandan to piglobongan. ³ No diyà pad kandan to pangindanan, nigkasusukun to “Aboy gagaya to ogligad to batu no insomban to lobong.”

⁴ Kan no pag-abut dan, pag-ahà dan, naligad on to batu.

⁵ Na nigsood kandan to pigbangbangan no batu. Pagsood dan nakita-an dan to otow no batan-on pad diyà to kalintu-u no nig-i-ingkud. Nangabò kandin to hinaboan no maputì. Naboong-boong sikan mgo buyag. ⁶ Pig-ikagihan din kandan to “Konà kow ogkahadok. Dow iyan ogpanganapon now si Jesus no taga-Nasarit no intutuk diyà to kinurus? Wadad dini. Pigbuhoy on. Aha-a now to pigbotangan kandin. ⁷ Uli kow on aw nangoni now si Pedro aw duma pad no pangabaga din to og-una on kandin iyu diyà to Galiliya no banwa. Maogot no diyà to igpagkita now si Jesus su sikan to tugun din iyu.” ⁸ Nigpatilogwà sikan mgo buyag aw pamanlaguy. Naboong-boong to domdom dan aw pampidpida kandan to pagkahadok. Wadad mamaka-ikagi kandan su konad no pagkahadok dan.

⁹ To kabukas-bukas to masoom to Duminggu no adow pigbuhoy si Jesus. Pagbuhoy kandin iyan una-una piglogwà din si Maria no taga-Magdala no piggawangan din natodu-on to pitu no busow no nigsood kandin. ¹⁰⁻¹¹ Dayun nig-andiyà si Maria to mgo sakup ni Jesus no namansinogow pad kandan to pag-oog dan kandin. Di pignangonan ni Maria to “Pigbuhoy on si Jesus su nakita-an kud.” Di wadà tu-u sikan mgo sakup ni Jesus.

¹² Ikaduwa no piglogwà ni Jesus to daduwa no sakup din no nighipanow kandan diyà to kahilitan. Paglogwà ni Jesus kandan, na-usab on to lawlanguhan din. ¹³ Nig-uli kan daduwa no ka-otow aw nangoni dan to duma no mgo sakup ni Jesus to “Nigbabaaw koy.” Di wadà tu-u gayod kandan.

¹⁴ Ikatou no piglogwà ni Jesus ton mgo pangabaga din no sampuè tag isa no ta-un to namango-on kandan. Impanagda din su bugti on to ginhawa dan. Wadà tu-u kandan kan mgo otow no nakakita ki Jesus to pigbuhoy on. ¹⁵ Pigsugù ni Jesus to mgo pangabaga din to “Ogpalapuwaasan ku iyu to mgo otow hantod to binogdokaan to langit aw ipapasabut ku iyu to Madoyow no Tutuwanon to Diyus. ¹⁶ To otow no ogtu-u aw pabonyag, ogkalipwasan kandin to saà. Di to otow no konà ogtu-u, ogkadokotan to saà hantod to wadà katapusan. ¹⁷ To mgo otow no ogtu-u, ogkahimu dan to agad nokoy no kaboongan. Okgagawang dan to mgo busow no igpabayà to kanak ngadan no oggamiton dan aw tigka-un ogpamang-ikagi kandan to inikagihan no wadà dan aligbat ka-anadi. ¹⁸ Agad makadawat kandan to uwod di konà ogkamuwa kandan. Agad maka-inom kandan to makahilu di wadà oghalanan. Ko damponon dan to masakiton, ogka-uli-an to sakit.”

¹⁹ Pagkatapus to pag-ikagi ni Jesus no Magbobo-ot, nabayow kandin diyà to langit. Nig-ingkud kandin no nigso-ing diyà to kalintu-u to Diyus. ²⁰ Pagkali-us ni Jesus, nighipanow on to mgo sakup din. Niglogob-logob kandan to timamanwa aw pasabut to Madoyow no Tutuwanon no pigtabangan kandan to Magbobo-ot ta aw matu-uda to pagpang-anad dan su pigpadumahan din to kaboongan.

Madoyow no Tutuwanon Bahin ki Jesu-Kristu Agad-agad ki Lucas

¹⁻² Kamusta ka man Sir Teofilo:

To mgo otow no tahan nigdumduma ki Jesu-Kristu, namannangon kanami to napugut no nakita-an dan ton natuonan din pad kandan su to hinang dan to ogpang-anad to kagi din. Mahan-ing no otow to namanpa-awos to ogpansulat bahin sikan napugut likat to kapinunu-an. ³ Na nadomdom kud to madoyow ko igpansulat ku gayod ikow Sir Teofilo, su sikan mgo nawnangonon likat to kapinunu-an, naugoy on man to pag-anad kud gayod. ⁴ Igpadaa kud ikow to surat awos mamatu-ud ku to lagboy katutu-uhanan bahin ton nadinog nud on awos mama-anan nu lagboy to katutu-uhanan.

⁵ Di tugdow iyan igkatutuwanon ta pad bahin ki Juan no Magbobonyagay. Na to timpu to pagka-otow din, si Hirudis to nighari diyà to prubinsiya to Hudiya, aw moydu-on songo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no nigtubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus to pag-ampù. Iyan ngadan din si Zacarias no nasakup to panon ni Abias no sugpù ni Arun no tugdow no imbotang no pigpatubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus natodu-on. Iyan asawa din si Elisabet no sugpù dà gayod ni Arun. ⁶ Matuwadong no namang-ugpà kandan no mag-asawa diyà to atubangan to Diyus aw matinumanon kandan to kasugu-an to Diyus no Magbobobot, aw to mgo tulumanon, pigpantuman dan lagboy tibò. ⁷ Di puli on nangkabuyag kandan. Ampan makakita to anak su bukak si Elisabet no buyag aw kandan tibò, puli on nangkabuyag.

⁸⁻⁹ Na to mgo panon to punu-an to tinu-uhan no ogtubus to ka-otawan to pag-ampù diyà to atubangan to Diyus, ogsusukoli. Na Abias on no panon to ogpaka-ampù to Diyus. Si Zacarias to nakalabas to tinag-anay no ogsangab to palina no ig-ampù to Diyus ko ogduguk kandan diyà to atubangan to Diyus. Sikan man to ingkatahan dan. No pagkatuman to tigsasangab to palina nigsood on si Zacarias to simbahan to Diyus. ¹⁰ Di to kahan-ingan no ka-otawan, nigtagad-tagad puli diyà to labas no namang-ampù kandan gayod to Diyus. ¹¹ Tinakin nakalogwà du-on ki Zacarias to diwata likat to Diyus aw dani no nigsakindog diyà dapit to kalintu-u to botanganan no sangabanan to palina. ¹² Pagkasunglâ ni Zacarias to diwata, pig-abut kandin to kahadok aw koba. ¹³ Di nig-ikagi to diwata to "Konà ka ogkahadok Zacarias, su dininog on to Diyus to pigpangamuyù nu kandin su iyu no mag-asawa kunto-on, ogkakita now on to anak now no lukos aw hingadani now ki Juan. ¹⁴ Wadad ogbayan to ginhawa now to pagkaliyag. Aw to mgo hamilidan, ogkaliyag gayod ko ma-otow to batà now ¹⁵ su oghimuhon kandin to Diyus no tahudonon to mgo otow. Kandin, konà oghilabot to ogpakahingow. Ko ma-otow kandin, tahan on nasoodan to Ispiritu Santu. ¹⁶ To mgo kasinugpu-an ni Israel no namanlingow on to pag-ampù to Diyus no Magbobobot dan, mahan-ing to ogpapa-uli-on din. ¹⁷ Kandin, ogpaka-una to Magbobobot awos mahina-at din to pagdatong to Magbobobot su ogpamasabuton din to ka-otawan angod dà ki Elias no mabogbog no maglilikwaday to Diyus natodu-on su ogkasoodan gayod kandin to Ispiritu Santu. Ogpagdaagon din to mgo amoy aw mgo batà.

Mgo otow gayod, agad pig-oyowan dan to pagdomdom to Diyus, di ogpapa-uli-on din kandan to pagdomdom diyà to Diyus su awos mahina-at to kasinakupan no ogkaliyagan to Magbobo-ot ta.”

¹⁸ Naka-ikagi si Zacarias to “Og-amonuhon ku man buwa to pagpadoog to paghimu ku sikan su kanami, tibò koy on man nangkabuyag.” ¹⁹ Nig-ikagi to diwata to “Kanak no si Gabriel no diwata no maglilikwaday to Diyus, kadoog a ogtagad-tagad du-on to atubangan din. Pigpa-andini ad su ogpalikwadon a din ikow ton ingkanangon kud on ikow ganina. ²⁰ Di ikow, wadà nu man tu-uhi to ingkanangon ku no sikan ogkatùtu-u man iyan lagboy to timpu on to kagoto-an. Na, likat on iyan kunto-on, ikow, ogkawada-an kad to kagi hantod to ogkatuman ton ingkanangon ku ikow.”

²¹ Na sikan ka-otawan no namantagad-tagad diyà to labas, nangkaboong-boong kandan to nokoy to ingkaugoy ni Zacarias to nakalogwà du-on to sood to simbahan. ²² Na pagkalogwà din, konad ogpaka-ikagi. Na to kadumahan din, nasabutan dan to moydu-on impakita kandin to Diyus. Mangginonà nandà ogsinyas kandin diyà to kadumahan din aw hantod to natuyunan on napohà si Zacarias. ²³ Na pagkatapus to kandin no pag-ampù to Diyus, nasukolihan on kandan to songo panon gayod aw uli si Zacarias diyà to kandin banwa.

²⁴ Na si Elisabet, pagpangidam din, nigpakamonang kandin diyà to baoy to sood to lima no buwan su kandin, nangidam aw maka-ikagi kandin to ²⁵ “Pigbuligan ad to Diyus no Magbobo-ot kunto-on, aw pigka-atan a din aw nagawangan a din on to igkasawoy kanak to ka-otawan su kanak, bukak a man no otow.”

²⁶ Na, pagka-abut to onom no buwan to pagkabodos ni Elisabet, pigpalugsad to Diyus to diwata din no si Gabriel diyà to Nasarit no lunsud no nasakup to Galiliya no prubinsiya. ²⁷ Impa-abut to Diyus kan diwata du-on ki Maria no daga no asawahon on ni Jose no sugpù ni David no hari natodu-on. ²⁸ No pagdatong on to diwata, nig-ikagi kandin to “Kamu sta man, naliyagan ka to Magbobo-ot no og-aha-on ka din kanunoy.” ²⁹ Si Maria, dakoo no napook-pook dow nokoy to tawoy sikan no pagkamusta kandin to diwata. ³⁰ Nig-ikagi to diwata to “Konà ka ogkahadok Maria, su na-uyunan kad on to Diyus su ikow, ³¹ ogkakita nud to anak no lukos. Oghingadanan nu kandin ki Jesus. ³² Ogkabantug kandin aw kahingadani to Anak to Kinalabawan no Katuusan Tibò, aw Diyus no Magbobo-ot, ogbogayan din kandin to pigsakupan ni David no minuna din, ³³ aw ogsakupon din to kasinugpu-an ni Jacob to wadà katapusan.”

³⁴ Naka-ikagi si Maria to “Dow amonuhon buwa to pagtuman sikan no kanak, wadà man bana ku podon.” ³⁵ Nigtabak to diwata to “Ogkonsadan ka to Ispiritu Santu aw ogsoodan ka to katuusan to Diyus no Kinalabawan. Kaling man to igkabodos nu, ogkahingadanan to mgo otow to matuwadong no Anak to Diyus. ³⁶ Na to su-un nu no si Elisabet no nabuyag on man podon kandin no sikan iyan piggoan to mgo otow to bukak no buyag, nigkabodos on man kandin. Onom din on no buwan to pagkabodos. ³⁷ Bahin to Diyus, wadà konà din ogka-amuhan aw wadà gayod hinang no konà din ogkatagahan.” ³⁸ Nig-ikagi si Maria to “Kanak, sugu-onon a to Magbobo-ot ku. Podon dini kanak matuman to ikow no kagi bahin kanak.” Dayun niggawang on to diwata du-on kandin.

³⁹ Na si Maria, nig-agpas kandin aw panlotà-lotà to mgo ka-untudan padoog diyà to songo lunsud du-on to prubinsiya to Hudiya. ⁴⁰ Baoy ni Zacarias to pigdatongan din aw iyan soodi din aw dayun kamustaha din

si Elisabet. ⁴¹ Du-on binati ni Elisabet to nigpanghisù-hisù to gotok din no madinog din to malituk ni Maria to pagkamusta din aw kasoodi si Elisabet to Ispiritu Santu ⁴² aw maka-ikagi to mabogbog no na-iling to “To kabuyagan tibò, ikow dà to pigpanalanginan lagboy to Diyus aw sikan batà gayod no ingkabodos nu. ⁴³ Nokoy man buwa no kanak to pigpatahudan to Diyus no nig-agpot man dini kanak to inoy to Magbobo-ot ku. ⁴⁴ Su iyan inghisù to gotok ku su nigtukhow man to batà ku no madinog kud to malituk nu to pagkamusta nu. ⁴⁵ Lagboy iyan to pagtukhow nu su nigtu-uka man to ogkatuman to impanahad to Magbobo-ot.”

⁴⁶ Na si Maria, naka-ikagi to,

“Bahin to kanak ginhawa tibò, ogpalabawon kud on to Magbobo-ot ku ⁴⁷ aw tukhow ad lagboy no nadomdoman a man to Diyus no Maglilipwasay ku ⁴⁸ su likat kunto-on to mgo tipahudi, oghimuhon a dan no ogpa-aag-aagon a to Diyus agad kinasagkohan a, ⁴⁹ su to Diyus, labow to kabogbogan din, aw to ngadan din, wadà saà, aw pigbuligan a to kabogbogan din. ⁵⁰ Ogka-atan din to mgo ka-otawan no ogtahud kandin agad natodu-on aw kunto-on aw kaugayan. ⁵¹ Impakita din to kabogbogan din su to mgo otow no nigpalabow to kandan domdom diyà to Diyus, ogpamasuwayon din. ⁵² To mgo kinalabawan no ogsakup dini to babow to pasak, ogkahimu din nasi kandan no ogpakapasagkop, di to mgo masagkop, ogpalabawon din nasi. ⁵³ To mgo binontas, ogpako-onon din nasi to madoyow. Di to mgo datù, ogpagawangon din nasi no wadà igbogoy. ⁵⁴ To mgo Isrili no mgo otow no sinakupan to Diyus, pigbuligan din su wadà din kalingawi to pagka-at din kandan ⁵⁵ su pigsahadan din to ka-aw-apu-an ta no si Abraham aw mgo kasinugpu-an din tibò.” Sikan to ingkasayà ni Maria to Diyus.

⁵⁶ Sood to tatou no buwan to pag-agpot ni Maria du-on ki Elisabet, kayan nig-uli on kandin diyà to banwa din.

⁵⁷ Na si Elisabet, nagotò on to adow no a-anakay din on aw to ingka-anak din, lukos. ⁵⁸ To mgo kadumahan din, pagkadinog dan, namantukhow kandan lagboy su natu-un ni Elisabet to ka-at likat to Magbobo-ot dan.

⁵⁹ Na pagkawauhi no adow, to kadumahan ni Zacarias no aag Isrili, naman-andu-on kandan to baoy din awos mata-indananan to batà no sakup to Diyus aw to paghingadan gayod. Insangay dan podon kandin to ngadan to amoy din no si Zacarias. ⁶⁰ Di naka-ikagi to inoy din to “Konà man ogkahimù no igkasangay to paghingadan. Di nasi kandin, iyan igkahingadan si Juan.” ⁶¹ Di namaka-ikagi kandan to “Di wadà kadumahan now no nahingadanan to angod sikan no ngadan agad-agad to ita no nanadan.” ⁶² Na nigsinyas kandan du-on to amoy to batà no pohà dow intaa to kandin ighingadan. ⁶³ Na nigpabogoy si Zacarias to ogkasulatan to ngadan. Dayun insulat din du-on to “Ogkahingadanan tad kandin ki Juan.” Du-on naboong-boong kan kadumahan dan su wadà kadumahan dan no ogkasangayan to angod sikan no ngadan. ⁶⁴ Na sukuu mahingadanan to batà du-on dayun na-uli-an si Zacarias to pagkapohà din aw ogpakalituk on to og-ikagi aw makasayà-sayà on kandin to Diyus. ⁶⁵ Sikan kadumahan dan, pig-abut to kaboong-boong aw natangkapan to nawnangonon to banwa dan no ka-untudan to prubinsiya to Hudiya. ⁶⁶ Na to tibò to mgo ka-otawan no namakadinog, nigsin-indan sikan nawnangonon aw nigdomdom dow nokoy to ogkatuman aw ka-inusipay kandan to “Nokoy on buwa to ogkadoogan sikan no batà. Agaw moydu-on kabogbogan to Diyus no nakadongan to pagka-otow din su pigbogayan kandin to katondanan

no ogkatuman to mahudi no adow.” Kandin, nadumahan iyan to pagbulig to Diyus.

⁶⁷ Na si Zacarias no amoy to batà, nasoodan to Ispiritu Santu aw ogpalikwadon kandin to so-idi no kagi no pig-iling to,

⁶⁸ “Masayà-sayà on to Diyus no ampu-onon to mgo Isrili su moydu-on pigpa-andini din no sinakupan din aw kabuligi ki din aw bogayi kid din to ogpakatubus no ogpakamatoy to saà ta, ⁶⁹ su pigbogayan kid to Diyus to mabogbog no Maglilipwasay no sugpù ni David no sugu-onon din. ⁷⁰ Su to mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday din, natag-an dan ⁷¹ to ogpabuligan ki din ko mapahadatan ki to mgo kablantag ta aw ko ogkablanton ki to agad intawa no otow. ⁷² Impatag-an gayod to Diyus diyà to ka-aw-apu-an ta to ita, ogka-atan ki iyan no kasinugpu-an dan su konà din man ogkalingawan to impanahad din diyà kandan. ⁷³ Angod dà man to impanahad din ki Abraham no minuna ta ⁷⁴⁻⁷⁵ to ogbuligan ki din ko mapahadatan ki to mgo kablantag ta aw ogpa-ampu-on ki din no wadad ogkasukoniban ta no saà ta. Kanunoy ki ogpakatuwadong diyà to atubangan to Diyus hantod to mamatoy kid. ⁷⁶ Aw ikow no batà ku, ogkahingadanan ka to maglilikwaday ka to Kinalabawan no Diyus, su ogpa-unahan ikow to Magbobo-ot awos mahina-at nu to igbayà din ⁷⁷ su ogtagahon nu to kasinakupan to Diyus to ogbuligan din kandan su ogpasayluhon din to saà dan. ⁷⁸ Su ogka-atan kid lagboy to Diyus su ko magotò to adow aw ogsilat on no ogpandalipaak, ogtang-awan kid on, ⁷⁹ su dini ki pad man to kadigloman su nasalibonan ki pad man kunto-on du-on kan tumatang-away to Diyus su mamatayon ki pad man, di ogka-alladan kid to daan no malinawon.” Sikan to impalikwad to Diyus ki Zacarias no amoy ni Juan.

⁸⁰ Na si Juan, nigtulin on no ma-ugsob aw naponù to pikii gayod. Di mamonang dà kandin diyà to kahilitan hantod to nagotò on to adow no iglogwà din to ka-otawan no mgo Isrili.

2

¹ Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesu-Kristu. To timpu to pagka-otow din, si Hari Agosto, nigsugù to ogpamalistahon to mgo sakup tibò du-on to pigsakupan din. ² Na si Kirinyu to gubirnadur to prubinsiya to Siriya ton tugdow no pagpamalista. ³ To mgo ka-otawan, ningsingka-andiyà to kandan tahan no lunsud no piglikatan to ka-aw-apu-an dan aw pamalista kandan.

⁴ Na si Jose no taga-Nasarit no nasakup to Galiliya no sugpù ni David, nighipanow no nig-andiyà to Bitlihim no nasakup to Hudiya su sikan to lunsud ni David. ⁵ Nigpaduma kandin ki Maria no bayà din katu-un no nigkabodos on di matuu daga pad kandin. Nigduduma su ogpamalista kandan. ⁶ No diyà pad kandan to Bitlihim, nagotò on to adow no a-anakay ni Maria ⁷ aw lukos to anak din no panganoy din. Pigkomo-an din aw pahibata diyà to ko-onanan to baka su wadad ogka-oogan dan diyà to pabutan no baoy.

⁸ Na diyà ta pad to bugtì no tutuwanon du-on kan no banwa. Moydu-on magbantayay to karniru diyà to pamàpa-anan kanda no kadukiloman, ⁹ aw tinakin piglogwà kandan to diwata likat to Diyus no Magbobo-ot aw katang-awi kandan to bandog to Diyus. Pig-abut kandan to kahadok. ¹⁰ Nig-ikagi to diwata to “Konà kow ogkahadok su moydu-on ogkanangon ku iyu no madyow no nawnangonon no ogtukhawan to mgo otow dini to kalibutan no ningsingkabugtì to piglikatan dan ¹¹ su to iyu no Maglilipwasay

no Magbobo-ot no Imananan to Ka-otawan, ing-anak on kunto-on no adow diyà to lunsud ni David. ¹² Na so-idi to ta-indanan no igkapatu-u iyu to ingkanangon ku iyu. Oggakita-an now to batà no pigkomo-an no pinahibat diyà to ko-onanan to baka.”

¹³ Na tinakin to namantampu on to duma no mgo diwata no niglikat to langit no namansayà-sayà to Diyus. Namanlangkoà kandan no nig-iling to,

¹⁴ “Masayà to Diyus no diyà to kinatikangan to langit, aw to kapasakan, wadà podon samuk-samuk to mgo otow no na-uyunan to Diyus, madumahan kandan to kalinaw.”

¹⁵ Na pigboong dan on to diwata aw uli diyà to langit. To mgo magbabantayay to karniru, nigka-inikagihay to “Kuwà kinow on, og-andiyà kid on to Bitlihim awos ogkakita-an ta to nahimu no innangon ita to Magbobo-ot.” ¹⁶ Dayun namanpadagas kandan aw kakita-i dan si Maria aw si Jose aw sikan batà no pinahibat du-on to ko-onanan to baka. ¹⁷ Pagkakita dan ki Maria aw ki Jose aw sikan batà, namannawnangonon kandan to innangon kandan to diwata bahin sikan no batà. ¹⁸ To mgo otow no nakadinog to innangon to mgo magbabantayay to karniru, nangkaboong-boong kandan. ¹⁹ Di si Maria, puli din pig-indanan aw kanunoy din domdoma. ²⁰ Na to mgo magbabantayay to karniru, namang-uli on no namansayà-sayà to Diyus aw tahud-tahuda dan kanunoy to Diyus bahin to nakita-an dan aw nadinog dan su natuman tibò no iyan na-agadan to innangon kandan to diwata.

²¹ Na pagkawauhi no adow, pigtuman to ginikanan to tulumanon bahin to paghingadan to batà aw pag-indan su sikan to na-anadan to mgo sakup to Diyus natodu-on. Pighingadanan dan kandin ki Jesus agad-agad to innangon to diwata to wadà pad ikabodos kandin.

²²⁻²⁴ Na natuman on to adow to pagtuman to tulumanon bahin to pagpanganak to inoy no iyan na-agadan to kasugu-an ni Moises, su nasulat on diyà to Kasulatan to Diyus no pig-iling to “Ogtaphagan now to Diyus to daduwa no bu-uk no salapati dow daduwa no ugà to baud.” Sikan no tulumanon, pighingadanan to Paglinis to Pag-anak. Na kandan si Jose, naman-andiyà to labow no simbahan diyà to Hirusalim awos ipa-ahà kan batà to Diyus no ta-indanan to og-uyun to ginikanan to igkabogoy kan no batà diyà to Diyus no ogdaa kandin to pag-ampù to Diyus ko tumulin to batà su nasulat on gayod ni Moises natodu-on diyà to Kasulatan to Diyus no pig-iling to “To batà no lukos no panganoy, ogka-abin to Diyus to oghimuhon no ogdaa to pag-ampù to Diyus.”

²⁵ Na sikan no timpu moydu-on otow diyà to Hirusalim no iyan ngadan din si Simeon. Matuwadong kandin aw matinumanon to kasugu-an to Diyus aw kanunoy ogtagad-tagad kandin ko ogbuligan to Diyus to mgo Isrili. Nasoodan kandin to Ispiritu Santu. ²⁶ Tahan on pigmatu-udan kandin to Ispiritu Santu to monang kandin ogkamatoy ko makita-an din pad to otow no oghimuhon to Diyus no Imananan to Ka-otawan. ²⁷ Na pig-alladan si Simeon to Ispiritu Santu diyà to simbahan no labow awos du-on din tagadan kandan si Jose su ogtumanon dan kan no tulumanon bahin to mgo batà no iyan ogka-agadan to kasugu-an ni Moises. Na pagdatong dan on, ²⁸ pigdawat ni Simeon to batà aw sawsagopuha din aw sayà-saya-a din to Diyus no nig-iling to,

²⁹ “Na, Magbobo-ot ku, kanak no sugu-onon nu, kunto-on ogkahimù to ogtugutan a nud to ogkamatoy su bali ad nalitosan ³⁰ su nakita-an kud on iyan lagboy to pagbulig nu kanami agad-agad to innangon on kanak,

³¹ no nahina-at nud on no ogkakita-an to ka-otawan no ningsingkabugti to oglikatan. ³² Sikan mgo otow no wadà pad makakita ikow, ogkakita-an dan no andidiyow no ogpandalipaak, su ogtang-awan din to daan no igkatutuu dan diyà ikow, aw kandin to ogkahimu no igkabantug to sinakupan nu no mgo Isrili.”

³³ Na du-on naboong-boongan to amoy aw inoy to na-ikagi bahin to kabahinan to batà. ³⁴⁻³⁵ Na si Simeon, pigpapanalanganin din to Diyus kandan no tatou. Dì nig-ikagi kandin diyà ki Maria no inoy to batà no pig-iling to “To ikow no ginhawahan, ogglasadon to kaduyong-ot no angod to ma-utong no otak su mahan-ing no Isrili no kadumahan to batà, og-oyow kandin. Dì iyan ogkahimu no ogpakabalitu kandan. Dì moydu-on duma gayod, ogkahimu kandin no tukhawan dan. Aw kandin to ogpaka-ukas to nakasood to ginhawahan to mahan-ing no mgo otow.” Sikan to intag-an ni Simeon to kabahinan ni Jesus.

³⁶⁻³⁷ Na moydu-on gayod maglilikwaday to Diyus no buyag diyà to Hirusalim no iyan ngadan din si Ana no anak ni Panuwil no sakup to Asir no panon su kasugpu-an kandin ni Asir. Si Ana, nabuyag on lagboy su kawau-an on aw upat no tu-ig to idad din. Pitu dà no tu-ig to pagkaminyò din, nabau on kandin. Puli on nigpakamonang kandin diyà to simbahan no labow, adow aw madukilom nigsimba aw nig-ampù to Diyus aw pu-asa. ³⁸ Kandà no timpu no du-on pad kandan si Jose to simbahan, nigdatong si Ana du-on aw bogoy to pasalamat din diyà to Diyus aw pagbaaw-baaw kandin bahin kan no batà diyà to mgo ka-otawan no naman-iman to ogpakatubuk to Hirusalim to pagsakup aw paglipwas to saà to mahudi no adow.

³⁹ Na kandan si Jose, pagkatuman on to tibò to tulumanon no insugù to Diyus no Magbobo-ot bahin to bayà pad pag-anak, namang-ulì on kandan diyà to banwa dan no Nasarit no nasakup to Galiliya. ⁴⁰ Aw to batà, nigtulin on no madoson. Natogob on to ka-ugsob aw nadumahan kandin to ka-at to Diyus.

⁴¹ Na kandan si Jose, kada tu-ig naka-inandiyà to Hirusalim to tighinang no pighingadanan to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan. ⁴² Na pagkasampuu-i tag duwa no tu-ig to idad ni Jesus, kandan si Jose aw duma no taga-Nasarit, namanba-ot kandan to hinang diyà to Hirusalim su sikan man to natahanan dan. ⁴³ Na pagkatapus to hinang, namantitibò on naman-ulì to kahan-ingan diyà to kandan lunsud. Dì to ginikanan ni Jesus, wadà dan katagahi to nabitas dan dà to Hirusalim. ⁴⁴ Dì intobo-ot dan dow nakaba-ot dà kandin to kahan-ingan no pag-ulì to pagkatapus to paghinangan. Pinuna-us dan to adow to paghipanow. Bali dan naboong-boongan su wadà dan pad kakita-i si Jesus to songo adow. Dayun pigpanganap dan to batà diyà to kadumahan dan no namakaduma. ⁴⁵ Dì wadà dan kakita-i. Dayun pig-ulì si Jesus to ginikanan diyà to Hirusalim aw diyà dan panganapa. ⁴⁶ Pagkatatouhi no adow, bali dan on natutuwan si Jesus no diyad on to simbahan no labow no nigpaglatok-latok to mangka-aslag no mgo otow no mag-a-anad to tinu-uhan. Nigpaminog kandin aw pangusip-usip gayod kandin. ⁴⁷ Tibò no nakadinog ki Jesus, naboong-boongan dan to kandin pagsabut aw pagtabak gayod. ⁴⁸ Na to ginikanan ni Jesus, pagkakita dan to nakaba-ot kandin to nangkama-an to tinu-uhan, naboong-boongan dan kandin aw ipanagda to inoy no nig-iling to “Utù, nokoy man no nigpakalimu-ut ka kanami, su agad ando-i napanganap noy ikow.” ⁴⁹ Nigtabak si Jesus to “Nokoy man to igpanganap now kanak. Dow

wadà kow kataga to kanak, ogpakamonang ad dini to simbahan to Amoy ku?" ⁵⁰ Dì wadà dan kadaagi to inikagi ni Jesus.

⁵¹ Na nigduma si Jesus to ginikanan din diyà to Nasarit aw pasakup kandin. Dì to inoy din, pig-indanan din puli sikan no napugutan.

⁵² Na to pagtulin-tulin ni Jesus aw dugang-dugang to domdom din, nauyunan kandin to Diyus aw mgo otow gayod.

3

¹⁻² Na og-uli-on tad si Juan no anak ni Zacarias no diyà ugpà to kahanongan no banwa. Na to ikasampuù tag lima no tu-ig to paghari ni Tibiriyu, pigtidow si Juan to kagi no likat to Diyus no kandin, diyà to kahanongan. Na si Poncio Pilato, gubirnadur to Hudiya, si Hirudis, gubirnadur to Galiliya, aw su-un din no si Felipe, gubirnadur to Ituriya aw Trakuniti. Si Lisantias, gubirnadur to Abilina. Si Anas aw si Kaipas to kinatikangan to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. ³ Si Juan, piglogob din to mgo banwa diyà to pigsilugan to Hurdan no wohig aw pangudlin to ka-otawan to kandan, ogpakasosoo to paghimu dan no mado-ot aw oyowi, aw bonyagi din diyà to wohig awos mapasaylu to Diyus to saà dan. ⁴ Na du-on natuman on to nasulat ni Isaias no lagsoban no maglilikwaday to Diyus natodu-on no pig-iling to,

"Diyà to kahanongan no banwa, moydu-on nigpangudlin to ma-agbot lagboy no nig-iling to 'Oghina-aton now to daan to Magbobo-ot ta. Ogtulidon now to igbayà din. ⁵ Ogkapatag to mgo ka-untudan, aw ogka-untud to mgo kapatagan, aw ogkasosokod on tibò. Ogpotoson to maliwog aw to nambu-u-bu-u, ogpamatagon to Diyus. ⁶ Tibò to mgo otow, ogpakakita to pagbulig to Diyus.' " Sikan to nasulat ni Isaias babin to katondanan ni Juan no Magbobonyagay.

⁷ Na to pagpangudlin ni Juan to ka-otawan, namutmutan dan kandin su ogpamabonyag kandan. Dì moydu-on gayod mgo namanpakunon-kunon no mgo otow to ogpasakup kandan to impang-anad ni Juan su puli podon kandan ogpabonyag. Dì nig-ikagi si Juan to "Iyu tibò no mgo otow, iyan ogka-angodan now to uwod su puli kow malaguy-laguyon to kahadokanan. Nokoy man no puli kow ogpapatiwoy to kabou to Diyus to mahudi no adow dì wadà kow makasosoo to katahani now no bugtì aw oyowi. ⁸ Na ko lagboy tütu-u to pagpasakup now to impang-anad ku bahin to pagkasosoo now to paghimu now no bugtì, igpatu-u now no igpabayà now to pagoyow now aw oghimuhon now gayod to madoyow awos igkapatu-u lagboy to pagpasakup now aw katotopong to hinang now aw pagpasakup now. Konà kow gayod oglangub og-ikagi to 'Agad on man, konà koy ogpakapatu-u to kanami pagpasakup su konà kinow man ogkabou-an to Diyus su itanow tibò, sugpù kinow dà ni Abraham tibò no mgo Hudiyu no mgo otow aw impanahad iyan to Diyus diyà ki Abraham to ogpanalangingan din to kasinugpu-an tibò ni Abraham.' Dì," kagi ni Juan, "ognangonan ku iyu to si Abraham, konà ogkapook to kasinugpu-an no ogpanalangingan to Diyus su to Diyus, ogpakabauy kandin so-idi no mgo kabatuhan no ogkahimu no kasinugpu-an ni Abraham no ogka-uyunan to Diyus agad Hudiyu aw bugtì no banwa no piglikatan dan. ⁹ Na tibò no mgo kayu no konà ogbogas to madoyow, ogpoodon aw dap-uga aw padokoti to kayu, aw kunto-on imomo-ot on podon to ogpupukon iyan du-on to punu-an."

¹⁰ Na to ka-otawan, naman-usip to "Og-amonuhon noy man to paghimu awos ogtotopong to hinang noy aw pagpasakup noy." ¹¹ Natabak ni Juan to

“Na to daduwa no kabò, igbogoy to sobu-uk diyà to nawada-an. To moydu-on ogkako-on, ogbogayan gayod to nawada-an.” ¹² Na to mgo magsusukut to buhis no namanpabonyag on, naman-usip to “Nokoy to igpahimu nu kanami no awos matotopong to hinang noy aw to pagpasakup noy.” ¹³ Natabak ni Juan to “Konà now ogpasublahan to igpasukut iyu to mata-as.” ¹⁴ Na to mgo sundau, naman-usip gayod to “Nokoy to igpahimu nu kanami.” Na-ikagi din to “Iyu no mgo sundau, wadà ogtulisan now, konà kow ogpanda-og-da-og aw pandiklamu to konà no tütu-u aw ogkalitisan kow to igbayad iyu.”

¹⁵ Na to ka-otawan no namamaminog to kagi ni Juan, kanunoy naman-iman to og-abuton kandan to pagbulig to Diyus aw domdoma dan dow si Juan on iyan buwa to Imananan to Ka-otawan no tahan on impanahad to Diyus. To mgo ka-otawan, ningsingka-usip to tu-un dan no domdom dow intawa lagboy si Juan. ¹⁶ Kaling man nig-iling si Juan to “Kanak, ogmatu-udon kud on to pagpasakup now to kanak impang-anad no igpabayà to ogbonyagan kud iyu to wohig. Dì moydu-on otow no ogpakasukoli pad hognà kanak no oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kanak, igatang podon ogpabatà-batà a kandin. Dì konà a, su oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kandin gayod, ogmatu-udon din to pagpasakup now to kandin impang-anad no igpabayà to ogbonyagan kow to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy. Aw kalisodan gayod no iyan ogka-angodan to logdog no og-abut iyu to igmatu-ud su sikan to ig-anti dow tütu-u to pagpasakup now kandin. ¹⁷ Na to ogpakasukoli kanak, imomo-ot din on oglinisan to gi-okanan su oghimunon din to bogas aw ibotang diyà to botanganan. Dì to uhut, ogsangabon to kayu no wadà kaposokanan.”

¹⁸ Na si Juan, mahan-ing pad to duma no mgo pangudlin din no pagpasabut din to ka-otawan to Madoyow no Tutuwanon. ¹⁹⁻²⁰ Dì si Hirudis no gubirnadur, mahan-ing no hininang din no bugti no napanagdahan ni Juan. Pinasubla din on su impapisu si Juan su si Juan, nakapanagda ki Hirudis natodu-on su si Hirudis, nig-agow ki Hirudiyas no asawa dà to su-un din.

²¹ Na og-uli-on tad si Jesus no nigtulin on kandin. No pigpambonyagan pad ni Juan to kahan-ingan no kandin wadà pad kapisu, si Jesus gayod, pigbonyagan din. Si Jesus, no pag-ampù din to Diyus, natau-angan to langit ²² aw nigbunsud du-on kandin to Ispiritu Santu no iyan na-angodan to salapati no ta-un nadinog dan to kagi likat to langit no na-iling to “Ikow to nalogonan ku lagboy no Anak aw kaliyagi kud lagboy ikow.”

²³ Na si Jesus, mgo katlu-an on no tu-ig to idad din to pagsood din to katondanan. Domdom to ka-otawan to iyan amoy din si Jose no anak ni Hili, ²⁴ no anak ni Matat, no anak ni Lebi, no anak ni Milki, no anak ni Hana, no anak ni Jose, ²⁵ no anak ni Matatias, no anak ni Amos, no anak ni Nahum, no anak ni Isli, no anak ni Nagai, ²⁶ no anak ni Maat, no anak ni Matatias, no anak ni Simin, no anak ni Jose, no anak ni Huda, ²⁷ no anak ni Huwanan, no anak ni Risa, no anak ni Surubabil, no anak ni Salatiyil, no anak ni Neri, ²⁸ no anak ni Milki, no anak ni Adi, no anak ni Kusam, no anak ni Ilmudam, no anak ni Ir, ²⁹ no anak ni Josue, no anak ni Eliezer, no anak ni Hurim, no anak ni Matat, no anak ni Lebi, ³⁰ no anak ni Simeon, no anak ni Huda, no anak ni Jose, no anak ni Hunan, no anak ni Iliyakim, ³¹ no anak ni Miliya, no anak ni Maynan, no anak ni Matata, no anak ni Natan, no anak ni David, ³² no anak ni Jesse, no anak ni Ubid, no anak ni Bus, no anak ni Salmun, no anak ni Nasun, ³³ no anak ni Aminadab, no

anak ni Aram, no anak ni Arni, no anak ni Isrum, no anak ni Paris, no anak ni Huda, ³⁴ no anak ni Jacob, no anak ni Isaac, no anak ni Abraham, no anak ni Tara, no anak ni Nakur, ³⁵ no anak ni Sirug, no anak ni Ragaw, no anak ni Pilig, no anak ni Ibir, no anak ni Sala, ³⁶ no anak ni Kainan, no anak ni Arpahad, no anak ni Sim, no anak ni Noe, no anak ni Lamik, ³⁷ no anak ni Matusalin, no anak ni Enoc, no anak ni Harid, no anak ni Mahaliyil, no anak ni Kainan, ³⁸ no anak ni Inus, no anak ni Sit, no anak ni Adan, no anak to Diyus.

4

¹ Na si Jesus no natogob to Ispiritu Santu likat to pagpabonyag din no nakasood to katondanan din, nighipanow on kandin likat to Hurdan no wohig no pigbonyagan kandin. Pig-alladan kandin to Ispiritu Santu ² diyà to kahanongan no banwa. Du-on dà kandin pigpakamonang sood to kap-atan no adow awos panogkadan ni Satanas si Jesus to pa-antihan dow makaboos si Jesus to kabogbogan no likat to Ispiritu Santu. No du-on pad kandin, wadà ko-on kandin to sood to kap-atan no adow aw du-on niglotoy si Jesus.

³ Na si Satanas no magbabalatak, nig-iling kandin diyà ki Jesus to “Na, ko ikow iyan to Anak to Diyus, ogbauyon nu so-idi mgo batu no ogkako-on no paan.” ⁴ Naka-ikagi si Jesus to “Nasulat on no pig-iling to ‘Konà no ko-onon dà to igkabuhì to otow.’ ”

⁵ Na pigdaa kandin ni Satanas diyà to untud. Pigpadomoo din si Jesus to mgo banwa dini to babow to kalibutan no pig-ugpa-an to tibò no mgo pigsakupan. To songo pagpiloc dà, nakita-an din on tibò. ⁶ Nig-ikagi mandà si Satanas to “Aha-a nu suyà mgo banwa tibò. Nabogayan ad man to kabogbogan to pagsakup suyà tibò. Dì ogbogayan ku ikow gayod tibò aw to mgo kaboongan no igkatapik aw kabogbogan to pagsakup suyà. ⁷ Dì iyan dà ogkahimu nu to og-ampu ka puli dini kanak, su kanak dà to ogpakabobo-ot to pagbogoy sikan no mgo kasinakupan.” ⁸ Naka-ikagi si Jesus to “Nasulat on no pig-iling to ‘Iyan dà ogka-ampu-an nu to Diyus no Magbobo-ot nu, aw kandin dà to ogkatuman nu.’ ”

⁹ Na piglangguy din si Jesus diyà to Hirusalim no pigtukudan to labow no simbahan, aw diyà din papukhuya kandin diyà to kinatunguyan to simbahan. Na nig-ikagi si Satanas to “Ko ikow man iyan to Anak to Diyus, na, patayab ka kun diyà to pasak dow wadà man halinan nu ¹⁰ su nasulat man diyà to mgo kasulatan no pig-iling to ‘Ogsugu-on to Diyus to mgo diwata din to ogpabantayon din ikow.’ ¹¹ Nasulat on gayod to ‘Mgo diwata to Diyus to ogpa-apnayon din ikow ko makalapdos ka to batu no ikow, konà ka ogka-amonu.’ ” ¹² Naka-ikagi si Jesus to “Nasulat on gayod diyà to kasulatan no pig-iling to ‘Konà nu ogpanogkadan to Diyus no Magbobo-ot nu to pa-antihan.’ ” ¹³ Na bali no nigbungkù si Satanas to pagpanogkad din to pa-antihan diyà ki Jesus aw nigpagsuwoy to magbabalatak hantod to moydu-on pad paghutoy din mandà.

¹⁴ Na si Jesus, nig-ulì on kandin diyà to Galiliya no banwa no natogob to kabogbogan to Ispiritu Santu. Na nigtangkap to nawnangonon bahin ki Jesus diyà to mgo banwa no namakalongod to Galiliya. ¹⁵ Nang-anad kandin diyà to mgo simbahan to ka-Galiliyahan no nigsayà-sayà kandan tibò ki Jesus.

¹⁶ Na bali on no nigdatong si Jesus diyà to Nasarit no lunsud no tinulinan din on aw andiyà gayod to simbahan du-on to adow no tigsisimbahay su

tahan din man sikan. Na nigpangukdayogan si Jesus du-on to atubangan to kahimunan su ogbasa kandin to kasulatan. ¹⁷ Pigbogayan kandin to sinulat ni Isaias no lagsoban to Diyus no maglilikwaday aw buklada din aw batuka din no pig-iling to,

¹⁸ “Impa-abut ad to Ispiritu Santu to Magboboto-ot su pigmatu-ud ad no pigpili din to ogpasabut to Madoyow no Tutuwanon to mgo kasagkopian no mgo otow. Pigpa-andini a din su ogpasabukan din kanak to mgo otow no nangkapirisu, aw to mgo pisok, ogpang-ulimanon ku. Mgo nangkada-og-da-og, ogpambuligan. ¹⁹ Ogpasabut a to kunto-on to timpu to pagbulig on to Magboboto-ot to mgo ka-otawan.”

²⁰ Pagkatapus ni Jesus to pagbasa, piglukut din to nasulatan aw i-uli diyà to tagumotong to kahimunan, aw ingkud awos ogpang-anad on su tahan man kandan ko ogpang-anad. Na to mgo otow no nangkahimun du-on to simbahan, namannongnong kandan tibò no ampan gogonokan no namantagad ko umikagi si Jesus. ²¹ So-idi iyan to kagi ni Jesus, “Na kunto-on no adow, natuman on sikan no nasulat on no pigbasa kud iyu.” ²² Namakasayà-sayà tibò aw kaboong-boongi dan to kandin no paglituk to kagi no matam-is. Di nigka-inusipay kandan to “Dow konà buwa no so-idi to anak ni Jose?” ²³ Du-on naka-ikagi si Jesus to “Ogsud sudon now dà buwa to ita no ikagihonon no pig-iling to ‘Ikow no magtatambaa, unayà dà tambai to ikow tu-un no lawa, su to nadinogan noy no nahimu nu diyà to Kapirna-um no lunsud, oghimuhon nu gayod dini to ita no lunsud.’” ²⁴ Di konà a ogpakahimu dini su ma-intok to pagtu-u dini su tütu-u man gayod to duma no ikagihonon ta no pig-iling to “To mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday, konà ogka-uyunan kandan to mgo kadumahan dan diyà to kandan tahan no banwa.” ²⁵ Tütu-u iyan su ko pananglitan si Elias no maglilikwaday to Diyus natodu-on, dini to ka-Isrilihan no nigguwabung on to tatou no tu-ig aw tongà, pigkogsa-an to bontas to mgo otow. Mahaning no bau no buyag no mgo Isrili no nalisodan lagboy. ²⁶ Di sobu-uk dà no buyag no bau to pigpa-andiya-an ki Elias to Diyus no ogpabuligan, su nigtu-u kandin to Diyus. Di sikan no buyag, konà no Hudiyu di taga-Saripta dà nasì aw nasakup to Sidun no banwa. ²⁷ Ton katu-igan gayod ni Eliseo no maglilikwaday to Diyus, mahan-ing gayod no mgo Isrili no mgo otow no pig-ibung. Di iyan dà na-uli-an si Naman no taga-Siriya. Konà no Hudiyu kandin di nigtu-u man kandin to Diyus.” ²⁸ Pagkadinog to ka-otawan, konad no pagkangkalangot dan su wadà kaliyagi to pig-ikagi ni Jesus no kasing-lunsud dan dà. ²⁹ Dayun pigpagawang dan si Jesus du-on to kandan pig-ugpà-an no lunsud aw diyà daaha kandin to kapipilangan no untud no pigdangonan to lunsud su du-on dan to ogpa-osmadon podon si Jesus diyà to pasak. ³⁰ Di nasì on nanli-ot-li-ot kandin to kahan-ingan no ka-otawan no niglunus aw hipanow on ³¹ padoog diyà to Kapirna-um no lunsud no nasakup gayod to Galiliya.

Na to adow to tigsisimbahay, nig-andiyà si Jesus to simbahan aw pang-anad to ka-otawan. ³² Na du-on naboong-boongan dan kan impang-anad din su natapikan to kabogbogan to Diyus. ³³ Na moydu-on otow du-on no pigsoodan to busow aw sa-og kandin to ³⁴ “Ikow, Jesus no taga-Nasarit, wadà labot nu kanami. Dow iyan ing-andini nu su awos koy nu og-ubuson? Kinilaa ku ikow to matuwadong ka no otow no niglikat to Diyus.” ³⁵ Na pigsapadan ni Jesus to “Pahonok kad on aw gawang kad on du-on.” Busow to nakapahibat kan otow du-on to atubangan to ka-otawan aw tinakin nagawangan kandin no wadà ka-amonu. ³⁶ To ka-otawan, pig-abut on to

kaboong-boong aw ka-inusipay kandan to “Nokoy kan no impang-anad, su mabogbog su agad puli dà ogsugu-on din to busow, di ogpakagawang on.” ³⁷ Dayun du-on nigtangkap to nawnangonon bahin ki Jesus to tibò no nakalongod to Kapirna-um no lunsud.

³⁸ Na kandan si Jesus, namanlabas du-on to simbahan aw iyan tu-uda dan to baoy ni Simon. Na du-on to ugangan ni Simon no buyag no nasakit no mapasù lagboy to lawa aw patambaa kandan ki Jesus. ³⁹ Na du-on pigdomoan ni Jesus aw sugu-a kan sakit to ogpakagawang. Dayun na-uli-an kandin. Na nakabangun dayun to buyag aw maka-alagà on kandin to mgo bisita.

⁴⁰ Na no mahapun on lagboy, to mgo nangkasakit no ningsingkabugti, tibò pigdaa to kadumahan dan diyà ki Jesus aw pandampona din kandan tibò aw dayun nangka-uli-an kandan tibò. ⁴¹ To busow no nigsood to mgo otow, nangkagawang aw makasa-og to “Ikow, Anak iyan to Diyus.” Di pigsapadan ni Jesus aw wadà din tuguti kandan to og-ikagi su kinilaa dan to kandin to Imananan to Ka-otawan.

⁴² Na to kabukas-bukas on, nighipanow on si Jesus padoog diyà to kahanongan no banwa. Di nalupug dà to kahan-ingan no otow aw pawpanganapa dan su ogpapa-uli-on dan podon si Jesus su diyà ogpa-ugpa-on dan podon kandin to banwa dan. ⁴³ Di naka-ikagi si Jesus to “Ogpakapasabut a pad to Madoyow no Tutuwanon bahin to pagsakup to Diyus diyà to duma no mgo kalunsudan su sikan to impa-andini kanak to Diyus,” ⁴⁴ aw katuman din to pagpasabut diyà to mgo simbahan to mgo ka-Hudiyuhan.

5

¹ Na si Jesus no diyà kandin to boyboy to dagat to Ginisarit, napuunan kandin to ka-otawan. Nigpasabut kandin to kagi to Diyus no nigsakindog kandin. Di kandin, nadasokan to ka-otawan no ogpaminog to kagi to Diyus du-on to boyboy to dagat. ² Diyà din kakita-i to daduwa no bautu aw pighaw-asan to tagtu-un to bautu su nighugas to mgo pukut dan. ³ Na nigluwan si Jesus du-on to bautu no iyan tagtu-un si Simon aw padiyù-diyù kandin to mayopot. Dayun nig-ingkud kandin du-on no nigpang-anad to ka-otawan no kan kahan-ingan du-on dà to boyboy to dagat no ogpamaminog.

⁴ Na pagkatapus din to pagpang-anad, nig-ikagi si Jesus du-on ki Simon to “Dutun kinow on to kadaoman aw tuntuna to pukut awos makapudut kad to isdà.” ⁵ Naka-ikagi si Simon to “Nabukasan koy on, Sir. Puli koy on lagboy napagud no matuu wadà man napudut noy no isdà. Di ikow, su insugù nud on Sir, kanak, ogtumanon kud.” ⁶ Na pagtuntun dan to pukut, mahan-ing on iyan no isdà to nasakup dan no naponù on hantod to ogkahigbit on podon to pukut to kahan-ing to isdà. ⁷ Dayun pigkamoy dan to duma dan no diyà to songo bautu awos ogpabuligon dan. Dayun pigbuligan dan to pagbagtun likat to kadaoman aw iluwan dan du-on to bautu takas-takas to naponù on to daduwa no ka-bautu to isdà aw hantod to ogkangkaonod on podon tibò kandan. ⁸ Pagkita ni Simon Pedro to nasakup on to mahan-ing no isdà, nakaluhud kandin diyà to atubangan ni Jesus aw maka-ikagi to “Magbobo-ot, wadà labot ku ikow su kanak, makasasaà a no otow,” ⁹⁻¹⁰ su to mahan-ing no isdà no nasakup, naboong-boong kandan aw si Simon, aw si Santiago aw si Juan no mgo anak ni Sibidiyu no duma ni Simon. Nig-ikagi si Jesus du-on ki Simon to “Konà ka ogkahadok. Likat kunto-on, otow to ogsakupon now, konà no isdà dà.”

¹¹ Pìgpadu-ung dan to bautu diyà to boyboy to dagat aw pìgpang-oyowan dan tibò to mgo luwan du-on to bautu aw pamatiduma on kandan ki Jesus.

¹² Na diyà pad kandan si Jesus to songo lunsud, sinakpan kandin to otow no pìg-ibung. No pagkakita din ki Jesus, nigluhud aw pangamuyù ki Jesus no nig-iling to “Magbobo-ot, ko pagbo-ot nu to ogka-uli-an a nu, ogka-uli-an a dà man aw kalinisi a.” ¹³ Na du-on pìgdampon din aw ikagi to “Ogbo-otan ku man. Na, ka-uli-i kad on aw kalinisi kad on.” Du-on na-uli-an on dayun kan otow to sakit din aw kalinisi on to lawa din. ¹⁴ Na pìgbahog lagboy ni Jesus to wadà ogpanangonan din to na-uli-an din on kandin to sakit. Di kagi din to “Patidow ka diyà to ogtubus ikow diyà to atubangan to Diyus aw ipahà kan sakit nu no na-uli-an on. Agad-agad to insugù ni Moises, bogoy ka kandin to buhì no pagmatu-ud to pagka-uli-i nu kan ikow sakit awos matuhan to ka-otawan.” ¹⁵ Di pinatangkap din on nasi to nawnangonon diyà to kadiyu-an bahin ki Jesus aw du-on dayun nangkahimun to kahan-ingan no otow awos ogpamaminog to impang-anad din aw ogpamatambaa kandan to mgo sakit dan. ¹⁶ Di si Jesus, nighipanow on aw sood to kahanongan no banwa su diyà to og-ampù kandin to Diyus.

¹⁷ Na, songo adow nigpang-anad si Jesus to ka-otawan. Namakabot gayod du-on to mgo mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo Parisiyu no mangkatagon-tagonon to kandan katahanan. Agad ando-i nandà no banwa to pigmutmutan to ka-otawan no namanlikat diyà to Hirusalim aw mgo kalunsudan to prubinsiya to Galiliya aw Hudiya no namang-andu-on ki Jesus. Kandan tibò, naman-ingkud no natalibonok du-on ki Jesus. Nadugangan on si Jesus to kabogbogan to Magbobo-ot to pagpandoyow din to sakit. ¹⁸ Na tinakin nigdatong on mandà to pulid no otow no piglahung. Ogsood podon to namanlahung to pulid no otow su diyà dan podon to igbotang to atubangan ni Jesus. ¹⁹ Di wadà nali-otan dan diyà ki Jesus su wadà pìgsìsi-an to kahan-ingan no ka-otawan no nadasok no naminog ki Jesus. Di iyan nadomdoman dan to ogpotos kandan diyà to babow to atop aw gakasi dan to atop to litos-litos ogka-oog to hibatanan to pulid no otow aw tuntuna dan to otow du-on topad ni Jesus no nalibunukan to ka-otawan. ²⁰ Pagsabut ni Jesus to insalig dan du-on kandin to ogkadoyow din to pulid, nig-ikagi kandin du-on to pulid no otow to “Lagi, napasaylu on to mgo saà nu.” ²¹ To mgo mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo Parisiyu, nigkainusipay kandan to “Nokoy man no kandin niglangub to ogpa-inahan din podon to Diyus, su sikan no otow nigpagsokod podon kandin to Diyus su kunon kun kandin to ogpakapasaylu to saà to mgo otow. Di sobu-uk dà to ogpakapasaylu to saà no kandin, Diyus dà man.” ²² Di tahan on namaanan ni Jesus to nadomdoman dan aw du-on in-ikagi din to “Nokoy man no pig-iling now to domdom now. ²³ Nokoy to mahawoy to og-ikagihon diyà to napulid no otow, to ‘Napasaylu to saà nu,’ dow ‘Bangun kad on aw hipanow kad on.’ ²⁴ Moydu-on ig-ikagi ku to pulid awos kow mataga tibò to bahin to mgo saà to otow, kanak no Tumutubus to Ka-otawan, nabogayan a to kabogbogan to ogpakapasaylu a to saà dini to babow to kalibutan.” Na pig-ikagihan ni Jesus to pulid no otow to “Na ikow no pulid, bangun kad on aw lukuta to hikam nu aw uli kad on.” ²⁵ Dayun nigbangun aw lukuta din to hikam din aw uli diyà to kandin no nigsayà-sayà to Diyus. ²⁶ Du-on pig-abut tibò to kaboong-boong aw sayà-saya-a dan to Diyus no naman-iling to “Nakita-an tad on bali to kaboongan kunto-on no adow.”

²⁷ Na namanlabas kandan si Jesus to baoy aw laboy. Nakabayà si Jesus to sukutanan to buhis. Nakita-an din to songo magsusukut to buhis no

nig-ingkud du-on no pighingadanan ki Lebi. Pig-ikagihan ni Jesus to “Lagi, дума kad on kanak.” ²⁸ Dayun pigpang-oyowan din to pig-atubang din tibò aw patiduma kandin ki Jesus.

²⁹ Na si Lebi, binana-an din kandan si Jesus diyà to baoy din. Iyan mgo dongan gayod du-on kan no pagko-onan to mahan-ing no ka-otawan. Mahan-ing gayod du-on no mgo дума ni Lebi no magsusukut to buhis no wadà ka-uyuni to mgo otow no nigdaa to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Mahan-ing gayod to дума du-on no wadà tu-u to kandan katahanan. ³⁰ Dì to mgo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw mgo Parisiyu no matagon-tagonon gayod to kandan katahanan, pigpandiyampà dan to mgo pangabaga ni Jesus. Naman-ikagi kandan to “Nokoy man no kanunoy kow ogpagdongan to pagko-on aw pag-inom kow to mgo magsusukut to buhis aw дума pad no mgo otow no wadà tu-u to katahanan ta no wadà ka-uyuni to mgo punu-an ta.”

³¹ Na impananglitan ni Jesus no pig-iling to “Na to otow no konà og-abin to sakit din, konà ogpagawang to ogtambaa to sakit din. Dì to otow no og-abinon din to sakit din, ogpagawang to ogtambaa to sakit din. ³² To ing-andini ku su ogbulig a to otow no ogpagawang to saà. Dì to otow no konà ogpagawang to saà, konà ku ogbuligan.”

³³ Na to sunù no indiyampà dan, bahin to tig-ampù aw katahanan dan no pu-asa. Namang-ikagi kandan to “Mgo sakup ni Juan no Magbobonyagay aw mgo Parisiyu, ogtagonan dan to katahanan ta bahin to tig-ampù aw tigpu-asa. Dì ikow no mgo sakup, konà man su agad nokoy no adawa, ogko-on aw inom.” ³⁴ Impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Na to mgo bumaba-ot to pagsauhan, ogpako-onon pad ko du-on pad to baoy to bana no bayà hitu-un. Dì ko mali-usan on kandan, wadad ogpakako-on su naponga on man to pagsauhan dan. ³⁵ Moydu-on adow no ogkagotò to paghipanow to bana no bayà pad hitu-un, kayan ogpamampu-asa to mgo bumaba-ot.”

³⁶ Na impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no impang-anad din aw to tahan no impang-anad to mgo Parisiyu no wadà hiduma. Kagi din to “Konà ta oghigiton to bayà no kabò awos puduton to tatapakay aw tapaki ta to tahan no kabò su to bayà no kabò, ogkado-ot, aw hognà pad konà oghidaag kan igtapak aw kan ogtapakan.”

³⁷ Na impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no impang-anad din. Kagi din to “Konà ta ogpagsambuon to bayà no inomon du-on to tahan no inomon no pingaa, su ko ogpagsambuon ta to bayà du-on to tahan, iyan ogkabauyan to mado-ot. Ogka-uwakan puli tibò, kan bayà no inomon aw sikan tahan no inomon. ³⁸ Konà ogpagsambuon to bayà aw tahan no inomon su pagbauy, kan tibò mado-ot aw puli man ogka-uwakan to bayà no ingkasambu. ³⁹ Wadà otow no og-anti pad to bayà no inomon ko moydu-on pad pingaa no inomon su og-ikagi man to ‘Oyow kid to bayà su madoyow pad to tahan su napingaa on man.’ ” Sikan to impananglitan ni Jesus bahin to mgo impang-anad no tahan aw bayà no konà oghidaag.

6

¹ Na songo adow no konà no tigtatalabahu, kandan si Jesus naman-hipanow no nigtaà to humayan aw to mgo sakup din, kanunoy nalisig namangkotu to bogas to humoy aw kulipisa dan aw kotip-kotipa dan. ² Dì moydu-on mgo Parisiyu no namakakita kandan aw maka-ikagi to “Nokoy man no pighimu now sikan no konà kow man podon ogtugutan to tinu-uhan ta bahin to adow no konà no tigtatalabahu.” ³ Nakatabak si Jesus

to “Wadà now buwa kabasahi bahin to nahimu ni David no paglotoy dan no namakalaguy kandan no nahadok to mgo kablant dan. ⁴ Puli on namakasood kandan diyà to abutanan to Diyus no konà dan podon no soodanan aw puli dan on kangkako-on kan ko-onon no inghonat diyà to atubangan to Diyus no ing-okod podon kandan su iyan dà ogpakako-on to mgo punu-an to tinu-uhan no imbotang to Diyus no ogtubus to ka-otawan diyà to atubangan din. ⁵ Na kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpakabo-ot a dà to adow gayod no konà no tigtatalabahu.”

⁶ Na to duma on no adow no konà no tigtatalabahu, nigsood si Jesus to simbahan aw pang-anad to ka-otawan. Nakaba-ot gayod to otow no pawing no nignohut to kalintu-u no boad din. ⁷ Na to mgo mag-a-anad aw mgo Parisiyu no namantagon lagboy to kandan katahanan, pigpakabantayan dan si Jesus ko manambaa to adow no konà no tigtatalabahu su awos moydu-on mapatikiran dan no igkadiklamu dan ki Jesus diyà to mgo mangkata-as dan. ⁸ Di nama-anan dà ni Jesus dow nokoy to domdom dan. Na nig-ikagi si Jesus diyà to pawing to “Duguk ka. Sakindog ka kani.” Dayun pigtuman din to insugù kandin ni Jesus. ⁹ Na nig-ikagi si Jesus diyà to mgo Parisiyu to “Moydu-on ig-usip ku iyu. Nokoy to hustu no oghinangon ta to adow no konà no tigtatalabahu. Ando-i dapit to madoyow, ko ogtambaan ta to padihu ta no nasakit, dow sugayon ta nasi. Ando-i gayod to madoyow, ko ogbuligan ta to nasakit dow himatayan ta nasi. Nokoy to kasugu-an dini ita bahin to adow no konà no tigtatalabahu.”

¹⁰ Nigpang-ahà-ahà si Jesus to mgo otow no nahimun du-on aw ikagi diyà to pawing to “Kotongad to boad nu.” Na-uli-an dayun to boad din no kotongon din on. ¹¹ Di du-on konad no pagkangkalangoti nasi to mgo Parisiyu aw kasusukun kandan dow og-amonuhon dan si Jesus.

¹² Na, nighipanow on si Jesus aw gomow to untud no awos og-ampù kandin to Diyus. Pinuna-us din to songo kadukiloman to pag-ampù to Diyus. ¹³ Na pagkabukasi on, pighimun ni Jesus tibò to mgo sakup din aw pili-a din to sampuù tag duwa aw himuha din kandan no tumutubus din diyà to ka-otawan. ¹⁴ Na sikan mgo tumutubus din, si Simon no pighingadanan din gayod ki Pedro, aw si Andres no su-un din, aw si Santiago aw si Juan aw si Felipe aw si Bartolome ¹⁵ aw si Mateo aw si Tomas aw si Santiago no anak ni Alpiyu, aw si Simon no piggoan dan ki Silutis no iyan nalitukan to mapatubuk-tubukon to bandila, ¹⁶ aw si Judas no anak ni Santiago, aw si Judas Iskariyuti no ogbaligyà ki Jesus diyà to mgo kablant din.

¹⁷ Na nigpamatugpù on kandan si Jesus aw pagtampu kandan to kahan-ingan du-on to patag no duma no mgo sakup din aw duma pad gayod no mgo otow no nigtagad-tagad kandan ki Jesus no kandan, namanlikat to Hudiya aw Hirusalim aw kabaybayan to Tiru aw Sidun no ogpaminog kandin aw ogpamatambaa to sakit dan. ¹⁸ Nangka-uli-an din gayod kan mgo pigpansoodan to busow. ¹⁹ Kan kahan-ingan, puli on namantudì kandin su ko matudì dan si Jesus, oglogwa-an kandin to kabogbogan no ogpakadoyow kandan to sakit dan tibò.

²⁰ Na nigpang-anad si Jesus to mgo sakup din no ogkadinog dà gayod to kahan-ingan. Nig-ikagi kandin to,

“Iyu no nawada-an to mgo kapookanan, ogkaliyag kow nasi su ogpaka-sood kow to pigsakupan to Diyus.”

²¹ “Iyu no nanlotoy kunto-on, ogkaliyag kow su oghantayon kow to mahudi no adow.

“Iyu no nigsinogow kunto-on, ogkaliyag kow su ogtukhow kow to mahudi no adow.

²² “Iyu no ogkablanton kunto-on to mgo otow aw pagawangon kow aw ina-inaha to ngadan now su nigpasakup kow man kanak no Tumutubus to Ka-otawan, kaliyagi now nasi. ²³ Kandà no timpu, ogtukhow kow aw og-inugsayow to pagkaliyag su dakoo to igbaos iyu diyà to langit agad ma-uwang-uwangan kow on kunto-on, su angod dà man to pighimu to ka-aw-apu-an dan diyà to mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on aw madoyow to igbaos kandan to Diyus.

²⁴ “Iyu no mgo datù, aboy kow su wadà og-abut iyu to mahudi no adow su natuman on to iyu no napilì no tukhawanani dini to babow to pasak.

²⁵ “Iyu no nahantoy on kunto-on, aboy kow su ogkabatì now to lotoy to mahudi no adow.

Iyu no ogngingisi kunto-on dini to babow to pasak, aboy kow su ogpamakasinogow kow aw og-oog kow to mahudi no adow.

²⁶ “Aboy kow on ko puli kow dà masayà to mgo ka-otawan, su to ka-aw-apu-an now, puli dà man namansayà-sayà gayod kandan to mgo lagsoban no konà no tütü-u natodu-on.

²⁷ “Dì iyu no ogpamaminog kanak, ognangonan ku iyu no oglogonan now nasi to mgo kablang now. Ko ogkablanton kow to mgo otow, ogpapanalanginan now nasi kandan no ogkablanton iyu. ²⁸ To otow no ogtungayow iyu, konà now ogbaosan. Dì ogpapanalanginan now nasi kandan to Diyus. Ampu-i now nasi diyà to Diyus to otow no og-uwang-uwang iyu. ²⁹ Ko ogdagpangon kow to dibauy, ipalibang now mandà to dibauy. To ogpudut to iyu no agad ilisan now no kabò, ogtugutan now gayod to ogpudut agad iyanon now no kabò. ³⁰ Agad intaa no ogpangamuyù iyu, bogayi now. To ogpudut puli to iyu no katinguban, agad man konà now on mahawì. ³¹ Ko moydu-on igpatuman to duma du-on iyu, sikan, ogkatuman now gayod diyà kandin.

³² “Na to mgo kablang now, ogka-atan now dà gayod su ko iyan dà ogkalogonan now kan oglogon iyu, wadà man igka-uyun iyu to Diyus. Mgo otow dini to babow to kalibutan, agad kan wadà tahud diyà to Diyus, oglogon kandan to kapadihu dan no otow no oglogon gayod kandan. ³³ Ko iyan dà ogdowdoyawan now to ogbaos iyu, wadà man igka-uyun to Diyus su agad mgo otow no wadà tahud to Diyus, ogdowdoyawan dan dà gayod to kapadihu dan no kan ogbaos kandan. ³⁴ Ko iyan dà ogpabooson now to otow no ogka-imaan now to ogpakabaos iyu, wadà igka-uyun to Diyus. Agad otow no wadà tahud diyà to Diyus, kandin ogpaboos ko ika-ulì dà ikatibò.

³⁵ “Iyu, ogkalogonan now to mgo kablang now. Ogdowdoyawan now aw paboos no agad konad ogpaka-untuu su dakoo to igkabaos iyu aw ogkatu-uhan to iyu to anak to Diyus no Kinalabawan su makawka-aton kandin diyà to mgo otow, agad logodon aw konà no mapinasalamaton. ³⁶ Makawka-aton kow su makawka-aton gayod to Amoy now.

³⁷ “Konà kow ogpambo-ot-bo-ot to duma su awos konà kow mabo-otan to Diyus. Konà now oghimuhan to saà to duma now awos konà kow gayod mahimuhan to Diyus to saà. Dì ogpasayluhon now nasi to duma now awos mapasaylu kow to Diyus. ³⁸ Ogbogoy kow to duma aw ogpakadawat kow to wadà ogka-oogan tibò agad dasokon pad aw isangkaa, dì og-awas dà. Su sikan kotob to igkabogoy now, sikan dà to ogka-ontopan to ogkadawat now gayod.”

³⁹ Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad din bahin to paghimu to saà to duma no impananglitan din. Kagi din to “Dow ogpakahindù to pisok to aag pisok? Madaduwa on kandan no aag pisok, tibò on ogpamakatulabù diyà to lugì. ⁴⁰ Na to sakup gayod, konà kandin ogpakapalabow to nigsakup kandin. Dì ko ma-anad on lagboy to sakup, iyan on ogka-angodan din to nig-anad kandin.

⁴¹ “Nokoy man no og-aha-on now to puling to duma now no wadà now nasì bati-a to batang du-on to iyu no mata. ⁴² Iyu no mangkapakunon-kunonon no mgo otow, nokoy man no nig-iling kow to ‘Su-un, ipakuhit nu kanak to puling nu.’ Matuu kan iyu no mata, moydu-on man batang gayod. Tugdow oggawangon now pad to batang diyà to iyu no mata, kayan ogpakakita kow to pagkuhit to puling to mata to duma now.

⁴³ “Na, wadà kayu no madoyow no ogbogas to mado-ot. Wadà gayod kayu no mado-ot no ogbogas to madoyow. ⁴⁴ Agad nokoy no kayu, sikan bogas din to ogkakalahan ta dow nokoy kayuha, agad madoyow dow mado-ot. Tungow-tungow no bogas, wadà likat to kadudugihan. Bugkà gayod, wadà likat to sagoy. ⁴⁵ To otow no madoyow to ginhawahan, og-agad man to madoyow gayod to ogka-ikagi din. To otow no mado-ot to ginhawahan, og-agad man to mado-ot gayod to ogka-ikagi din su agad nokoy no ogpakasood to ginhawahan din, og-agad to sikan iyan to oglabas no kagi no ogkalituk din.

⁴⁶ “Nokoy man no pighingadanan a now to ‘Magbobo-ot, Magbobo-ot,’ dì konà now man ogtumanon to igsugù ku iyu. ⁴⁷ To otow no ogduguk kanak aw paminogi to kagi ku aw tumana din, ⁴⁸ iyan ogka-angodan din to ogtugdok to baoy. Ogdaomon din to kali kotob no iyan ogkapanggadan to batu su du-on din on ogpa-ukdangan to baoy. Ko ogsigoy to wohig to mabogbog aw kasaplengi to baoy, konà ogkapood to baoy su pigdigon man to nigtugdok. ⁴⁹ Dì to nakadinog to kanak kagi dì wadà din tumana, iyan ogka-angodan din to otow no ogtugdok to baoy no konà no madigon to napa-ukdangan din su ko masaplengan to sigoy, ogkapood dayun aw wadà ogka-angod-angodan to pagkawagkas.”

7

¹ Na pagkatapus ni Jesus to pagpang-anad to ka-otawan, nig-andiyà kandin to Kapirna-um no lunsud. ² Moydu-on kapitan to sundau no taga-Ruma no imbotang du-on kan no lun-sud. Moydu-on sugu-onon din no pigtagaman din on lagboy no nasakit no matigdà. ³ Pagkadinog din to nawnangonon bahin ki Jesus, igpadokat din podon si Jesus to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no gustu din podon to pigbatì to sugu-onon din, ma-uli-an. ⁴ Na pagdatong to mgo punu-an diyà ki Jesus, pig-pangamuyu-an dan lagboy si Jesus. Nig-ikagi kandan to “Sikan kapitan to sundau no taga-Ruma no imbotang dini, ogpa-andiya-on ka din podon su sugu-onon din no natagaman din lagboy, nasakit no matigdà. Igpadokat ka din su awos ma-uli-an kan sugu-onon din to sakit. Madoyow iyan podon ko ogbuligan nu kandin ⁵ su sikan no kapitan, matinabangon ita no mgo Hudiyu su pigbogayan koy din to simbahan kani to kanami no lunsud.” ⁶ Dayun nigduma si Jesus kandan. No madani on kandan, pinasungun to kapitan to mgo kadumahan din no awos igpasuhung din si Jesus no igpa-iling to “Magbobo-ot, agad on. Aya kad ogpa-abut su konà a no litos no og-abutan nu. ⁷ Kaling man konà a oglangub to ogsungun ikow. Agad on. Konà kad on ogpatidow dini kanak dì igatang puli nud on oglitukon to kagi nu aw ogpaka-uli to sugu-onon ku. ⁸ Nama-anan ku dà to ogkahimu nu sikan su

angod kanak no nasakup ad to mata-as ku, aw mata-as ku, imbotang a din no kapitan to mgo sundau. Ko ogsugu-on kud to songo sundau ku to 'Andiyà kad on,' ogkatuman din man. Ko igsugù kud to duma no sundau to 'Andini kad on,' ogkatuman din man gayod. Ko ogsugu-on kud to sugu-onon ku to 'Hinanga so-i,' ogkatuman din man gayod." ⁹ Pagkadinog ni Jesus to kagi no igpanangon to kapitan to mgo sundau no taga-Ruma, naboong-boong kandin. Na to mgo ka-otawan du-on, pig-ikagihan ni Jesus to "Ognangonan ku iyu to dini to ka-Isrilihan, wadà a aligbat makakita to pagtagon no angod to pagtagon sikan no otow no konà man podon no Isrili kandin." ¹⁰ Na pag-uli to mgo duma to kapitan to sundau, na-uli-an on to sugu-onon din.

¹¹ Na nig-andiyà kandan si Jesus diyà to lunsud no pighingadanan to Nain no nadumahan kanunoy to kahan-ingan. ¹² No madani on to li-otan to lunsud, impaghisungun dan to kahan-ingan no lumolobong to batà no lukos no anak to bau no buyag no sobu-ukon. ¹³ Pagkakita ni Jesus to buyag no bau, pigka-atan din aw ikagihi din to "Pahagtong kad to ogsinogow." ¹⁴ Du-on pigdampà dayun ni Jesus to lungun aw pamansigkon kan mgo lumolobong. Kagi ni Jesus to "Utù, bumangun kad on." ¹⁵ Na dayun nakabangun to patoy aw makapagbaaw-baaw on. Na pigpa-uli ni Jesus to batà diyà to inoy din su pigbuhoy on man. ¹⁶ Dayun nangkaboong-boong kandan lagboy aw mamakasayà-sayà kandan to Diyus no namaka-iling to "Bali on niglogwà dini ita to maglilikwaday to Diyus no mabogbog," aw maka-ikagi gayod to "Nakita-an tad on to hinimu to Diyus ta kunto-on no adow." ¹⁷ Tinangkapan to nawnangonon bahin to nahimu ni Jesus diyà to prubinsiya to Hudiya aw banwa no namakadani du-on.

¹⁸ Na og-uli-on tad to tutuwanon bahin ki Juan no Magbobonyagay no diyà pad to pirusuhan. Pignangonan si Juan to mgo sakup din bahin to nangkahimu ni Jesus no mabogbog. ¹⁹ Pigtawag ni Juan to daduwa no sakup din aw pa-andiya-a din kandan diyà ki Jesus no Magbobo-ot su impa-usip ni Juan kandan ki Jesus no impa-iling to "Dow ikow iyan no Imananan to Ka-otawan dow moydu-on pad duma no ogka-iman pad to ka-otawan no oglogwà." ²⁰ Pagdatong dan nig-ikagi dayun kandan to "Pigpa-andini koy ni Juan no Magbobonyagay su igpa-usip ka din kanami dow ikow iyan to Imananan to Ka-otawan dow moydu-on pad duma no ogka-iman to ka-otawan no oglogwà." ²¹ Na kandà no timpu mahan-ing du-on no moydu-on mgo sakit aw mgo pigpansoodan to busow. Dì nangkagawangan tibò ni Jesus, aw mgo pisok, tibò nangka-uli-an din. ²² Kaling tinabak ni Jesus no nig-iling to "Na, pa-uli kow on diyà ki Juan aw nangoni now kandin to nadinog now aw kinita now. Nangka-uli-an on to mgo pisok. Aw mgo pungkù, ogpamakahipanow on, aw mgo pigpan-ibung, nangkadoyow on, mgo bongoo, ogpakadinog on. Mgo nangkamatoy, pigpambuhoy on. To mgo mangkasagkop to pagkabotang, natutuwan on to Madoyow no Tutuwanon. ²³ Na to otow no wadà ablayanon to pagtu-u din dini kanak, ogkaliyag kandin su kanunoy din ogtagadan to insahad to Diyus."

²⁴ Na pagkali-us on to sinugù ni Juan, nighutoy si Jesus to pagpanoysoy to ka-otawan bahin to katondanan ni Juan. Nig-ikagi kandin to "Nokoy to naduguk now diyà to kahanongan no banwa natodu-on. Nokoy to pig-ahà now du-on, dow kandà puli mgo kugun no ogkabaguyun no ogsabodon to kamag? Dì konà man. ²⁵ Dow pig-ahà now to otow no nangabò to mahal? Dì konà man, su to otow no ogpangabò to mahal aw wadà ogboongon dan, og-ugpà diyà to ugpa-anan to datù, konà og-ugpà diyà to kahanongan.

²⁶ Nokoy to pigduguk now du-on. Nokoy to napugut-pugutan no naliyagan now no nasoodan now. Dow nig-ahà kow bali to maglilikwaday to Diyus? Maglilikwaday man iyan, di konà no maglilikwaday dà puli, ²⁷ su so-idi to nasulat on bahin ki Juan no pig-iling to 'Na ahà kad on, su ogpa-unahan ku ikow to kanak maglilikwaday su ogpahina-aton kud on kandin to igbayà nu.' ²⁸ Na ognangonan ku iyu to dini to babow to pasak, wadà otow no oglabow pad ki Juan to katondanan. Mangkuwan to mahudi no adow, to kinasagkopian diyà to pigsakupan to Diyus, ogkalabawan pad man si Juan su ogka-usab to pigsakupan."

²⁹ Na to mgo ka-otawan puli aw mgo magsusukut to buhis no pig-pambonyagan ni Juan, no pagkadinog dan to ingka-ikagi ni Jesus bahin to katondanan ni Juan, nangkaliyag su namakamatu-ud on kandan to katuwadongan to Diyus su pigtuman dan to pagbo-ot din no pagpabonyag dan on ki Juan. ³⁰ Di to mgo mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo Parisiyu no matagon-tagonon gayod to kandan katahanan, wadà kandan kaliyag su puli dan on piglingawan to pagbo-ot to Diyus bahin kandan su wadà pabonyag kandan ki Juan.

³¹ Na og-uli-on tad to pagpanoysoy ni Jesus bahin ki Juan aw mgo otow no pigpangudlinan din. Nig-ikagi kandin to "Nokoy to ogka-angodan to mgo otow kunto-on no kadongan ta. ³² Iyan ogka-angodan dan to mgo batà no nangkahimun diyà to dadaga-anan no ogpamansunud-sunud to pagsauhan no oghinulindogay to 'Nokoy man no wadà kow sayow no kanami, niglisag koy man iyu.' Mgo kadongan ta gayod, iyan ogka-angodan dan to mgo batà no ogpamansunud-sunud to ogpaman-oog to namatoy no og-iling to 'Nokoy man no wadà kow baos to pagdaugmatoy noy su kanami, pigdaugmatayan noy on man iyu.' Kan mgo batà, wadà ingkangkaliyag dan. Na iyu gayod, iyan ogka-angodan now kan mgo batà to iyu no pagdawat aw pagsabut now to pagpang-anad iyu. ³³ Si Juan no Magbobonyagay, wadà pagba-ot kandin to mgo pagko-onan aw mgo pag-inoman, aw puli now on botangbotangi kandin no pigsoodan kun to busow. ³⁴ Di kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpagba-ot a, di pighimu a now nasì no ma-omot no ogko-on aw minahingow, aw ogdinuguk-duguk a to mgo magsusukut to buhis aw duma no wadà tu-u to katahanan ta. Wadà iyan ingkangkaliyag now. ³⁵ Di to ka-ugsoban to Diyus, ogkakilaa ta su pigpatuman din dà to pagbo-ot din to ningsingkabugtì no mgo otow, agad mapawpa-awayon ubag to og-ugpà aw matiduguk gayod no otow."

³⁶ Na si Simon no songo Parisiyu no matagon-tagonon to kandan katahanan, pigbana-an din kandan si Jesus. ³⁷ Na du-on sikan no lunsud moydu-on buyag no mado-ot. No pagkadinog din to du-on si Jesus kan no baoy, niglambag on kandin no nigdaa to lamita no nahimu no likat to batu no maputì no natagu-an to hihinaki no ighidhid no pahomut. ³⁸ No pagdatong din, nakita-an din kandan no namanluhud no namango-on su tahan dan. Kandin, nigduguk aw luhud diyà dapit to talikudan ni Jesus aw nig-sinogow kandin aw dukduki din to kobong ni Jesus no awos tagdu-an to luhà. Pinahidan to bubuu din to kobong ni Jesus aw puuga to pahomut to kobong ni Jesus aw hadoki din to kobong.

³⁹ Na pagkakita to Parisiyu no otow no nigbanà ki Jesus, iniling din to sood to ginhawa din to "Ko lagsoban kandin iyan to Diyus, nama-anan din on podon dow nokoy sikan no buyaga no nigtudì kandin su sikan, mado-ot man no buyag." ⁴⁰ Di nama-anan dà ni Jesus dow nokoy to domdom ni Simon aw ikagihi din to "Simon, moydu-on ig-ikagi ku ikow."

Nakatabak si Simon to “Na, nokoy Sir.” ⁴¹ Kagi ni Jesus to “Na moydu-on otow no nigpaboos to sapi din diyà to daduwa no ka-otow. To sobu-uk, nigboos to lima no gatus, to sobu-uk, kalim-an dà. ⁴² Dì wadà dan bayadi. Dì napasaylu dà man. Na, ando-i dapit to dakoo to pagkalogon diyà to otow no nigpaboos kandan to sapi, sikan ma-aslag dow kan ma-intok.” ⁴³ Nakatabak si Simon to “Sikan sobu-uk buwa no dakoo to napudut di napasaylu din dà.” Kagi ni Jesus to “Hustu to tabak nu.” ⁴⁴ Dayun niglingi si Jesus sikan buyag diyà to talikudan din no tinakin pig-ikagihan din si Simon to “Lagi, ahà kad man so-idi buyag no nigluhud dini to talikudan ku. Ikow, pigpaponhik a nu to baoy nu di wadà a nu hugasi to kobong ku agad-agad to katahanan ta ko moydu-on pigpaponhik ta no bisita, oghugasan to kobong. Dì kandin, pighugasan a din to luhà din aw pahidi din dà to bubuu to kobong ku no pigpatagdu-an to luhà. ⁴⁵ Ikow, wadà a nu pangamustaha to hadok. Dì kandin, likat on to pagdatong ku, pighinadokan din to kobong ku. ⁴⁶ Ikow, wadà nu hinakihi to uu ku. Dì kandin, pigpuug din to kobong ku to pahomut. ⁴⁷ Kaling man, ognangonan ku ikow to agaw dakoo to paglogon din kanak su napasaylu dà to saà din, agad mahan-ing. Dì to otow no ma-intok dà to napasaylu, ma-intok dà gayod to paglogon din kanak.”

⁴⁸ Na pig-ikagihan ni Jesus to buyag to “Na, napingahan on to pagpasaylu to saà nu.” ⁴⁹ Na to mgo dongan din no nigko-on, namaka-inusipay to “Intawa man buwa so-idi no otow no oglangub man ogpasaylu to saà to otow.” ⁵⁰ Dì pig-ikagihan ni Jesus to buyag to “Nalipwasan kad on to saà nu su nigtu-u ka man lagboy kanak. Na, madumahan kad to kalinaw no og-ulì diyà ikow.”

8

¹ Pagkaugoy-lugoy, si Jesus aw sikan sampuù tag duwa no pangabaga din, namanlibod-libod kandan to kalunsudan to Galiliya aw mgo kasityuhan no namanoysoy kandan to ka-otawan to Madoyow no Tutuwanon bahin to pagsakup to Diyus. ² Nadumahan kandin to mgo buyag no pigpang-gawangan din to busow aw sakit. Kandan si Maria no taga-Magdala no pigpanggawangan din on to pitu no busow, ³ aw si Juana no asawa ni Kusa no pighimu ni Hari Hirudis no magbobo-ot to mgo sood to baoy din, aw si Susana, aw mahan-ing pad no duma no mgo buyag no nig-alagà ki Jesus aw mgo pangabaga din to tu-un dan no sapi.

⁴ Na nahimunan kandin to mgo otow no namanlikat to mgo kalunsudan. Pagkahimun dan, nigpang-anad si Jesus no impabayà to pananglitan.

⁵ Nig-iling kandin to “Na, ogtutuwanan kow to otow no nig-odok to humoy. Pagsawod din, moydu-on binhi no nigdo-og diyà to daan no nagi-okan to mgo otow. Nigpatipadpad to manuk-manuk aw pantubug-tubuga.

⁶ Moydu-on binhi gayod no nigdo-og diyà to pasak no batuhon. Nigtulin dà kan niggiti diyà to batuhon di oglanos dà man su wadà ogkaduhugan to dalid. ⁷ Moydu-on binhi no nigdo-og diyà to pasak no dalidon no kan dalid, dugihon. Nigkadodongan kan dugi aw kan tanom no hantod to piglinop on to tanom aw lahag su nasakbut man. ⁸ Moydu-on binhi no nigdo-og diyà to madoyow no pasak aw sikan no binhi, nig-abut to madoyow no niggatus.” No nigpang-anad si Jesus nig-iling to “Na, agad intawa no nakadinog, pangindaagan to kalitukan to mgo pananglitan ku.”

⁹ Na to mgo sakup ni Jesus, nig-usip kandan dow nokoy to kalitukan to pig-ikagi din no pananglitan. ¹⁰ Nig-ikagi kandin to “Ogpapanaysayan kow to Diyus kanak bahin to pagsakup din. Dì duma no mgo otow no wadà labot

to pagsakup to Diyus no nabigtoan on, igpananglitan ku awos kandan, agad mang-ahà-ahà, di wadà ogkakita-an dan. Agad duminog kandan, di konà ogpakadaag.

¹¹ “Na so-idi to kalitukan to pananglitan ku. Tugdow, to binhi no in-odok, iyan ogka-angodan to kagi to Diyus. ¹² To daan no nado-ogan to binhi, iyan ogka-angodan to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus. Di ogdatong si Satanas aw sakmita din dà to kagi to Diyus du-on to ginhawahan dan awos konà ogpakatu-u aw konà ogkalipwasan kandan. ¹³ To batuhon no pasak no nado-ogan to binhi, iyan ogka-angodan to otow no ogkaliyag to ogpaminog to kagi to Diyus aw dawata. Di wadà lagboy makaduhug to dalid su wadà man lagboy pasooda to ginhawahan dan to kagi to Diyus. Ko og-abut on to kalisod, og-oyowan dan on to pagtu-u. ¹⁴ Na to pasak no moy mgo dalid no dugihon no nado-ogan to binhi, iyan na-angodan to otow no ogpaminog to kagi to Diyus. Di no og-ugpà kandan no oglinopon to kalisod aw pagkaliyag to kadatù aw ogminaliyag puli, konà ogkaduyhat to bogas. ¹⁵ Di to pasak no madoyow no nado-ogan to binhi, iyan na-angodan to mgo otow no ogpaminog to kagi to Diyus aw tagoni lagboy no matino-od kandan no wadà ogkasukinoban dan no saà no konà dan ogbungku-an to pagtu-u di og-abut nasi to dakoo no bogas.”

¹⁶ Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Ko ogpadokotan ta to ilawan, dow ogsangkuban ta to lata, dow konà. Dow igbotang ta du-on to saom to ingkudanan, dow konà. Diyà ta iyan igbotang to kabakna-an su awos matang-awan to nasood du-on. ¹⁷ Tibò to mahobong kunto-on, ogka-ukasan to mahudi no adow, aw to innangon to pagtongopan, ogkatagahan, su ogkapayagan dà su tibò man, ogkatang-awan. ¹⁸ Na ogpaminog kow lagboy su to otow no moydu-on pagtu-u, ogdugangan nasi to nama-anan din. Di to otow no wadà pagtu-u di nigsa-om to pig-moydu-on din on, ogpudutan pad nasi kandin.”

¹⁹ Na ta-un nigpang-anad si Jesus to ka-otawan, nigdatong to inoy din aw mgo su-un din. Di wadà dan katutuwi si Jesus su mahan-ing no mgo otow no nadasok. ²⁰ Moydu-on nignangon ki Jesus no nig-iling to “Inoy nu aw su-un nu, namandatong di diyà pad kandan to labas. Ogpakita kandan podon ikow.” ²¹ Di naka-ikagi si Jesus to “To otow no ogpaminog to kagi to Diyus aw tumana din, sikan on to angay inoy ku aw su-un ku.”

²² Na songo adow mandà namanluwan kandan si Jesus to bautu aw ikagi kandin to “Ogtalipag kid to dagat.” Dayun namanlikat kandan. ²³ No paglayag dan, nalipodong si Jesus. Na pig-abut to sakayan to kamag no mabogbog no nigkumus du-on to sakayan. Magabubungan to baod no ogkalukut-lukut aw katinagu-i to sakayan no kandan, kamuwahanan dan on podon sikan. ²⁴ Pigpukow si Jesus to mgo sakup din aw ikagihi to “Sir, kamuwahanan tad on so-idi no nig-abut ita.” Du-on nakagimata si Jesus aw sapadi din to kamag aw baod no ogkalukut-lukut no magabubungan. Dayun nighagtong to kamag aw ampan pad pangidù-kidù to dagat. ²⁵ Na du-on naka-ikagi si Jesus to “Wadà kow na-an salig to Diyus no nighbantoy iyu.” Naboong-boong kandan aw kahadok aw ka-inusipay kandan to “Intawa buwa so-idi no otow su ko ogsugu-an din to kamag aw dagat, ogpakatuman dà.”

²⁶ Na dayun nigdatong kandan si Jesus diyà dihipag to dagat no banwa no pighingadanan to Gidasa no diyà longod to Galiliya. ²⁷ Kandan si Jesus no paghaw-as dan to pigsakayan dan no bautu, pigsungun kandan to songo taga-lunsud dà no pigsoodan to mahan-ing no mgo busow. No

naugoy on to pagwawadà to kabò aw wadà baoy no pigtingonan din to pag-ugpà. Dì diyà dà kanunoy og-ugpà to lobonganan. ²⁸ Pagkita din ki Jesus, nigpangiyak aw tinakin to nakaluhud diyà to atubangan ni Jesus aw sa-og to “Wadà labot nu kanak, Jesus no Anak to Diyus no Kinalabawan no Katuusan. Ogpangamuyù a ikow to konà a nu ogpahadatan.” ²⁹ Su pigsugù on ni Jesus to busow to ogpagawangon du-on sikan otow. Na ko ogsoodan kandin to busow, kanunoy ogbantayan kandin to duma aw hikoti kandin to sangkali aw bakusa. Dì kanunoy dà ogkangkabingà to sangkali aw papa-andiya-a kandin to busow to kahanongan no banwa. ³⁰ Na nig-usip si Jesus to “Intawa to ngadan nu.” Nigtapak kandin to “Si Minaan to kanak ngadan,” su mahan-ing no busow no nigsood sikan no otow. ³¹ Nigpangamuyù kan mgo busow to konà ogpagawangon kandan du-on to kandan banwa aw konà ogpa-andiya-on ni Jesus to banwa no kastiguhanan to saà no kadaoman no wadà kinotoban.

³² Na moydu-on panon to babuy no namandungaa diyà to augan aw pangamuyù to mgo busow to ogpasoodon podon kandan nasi du-on to ginhawahan to mgo babuy. Dayun pigtugutan ni Jesus. ³³ Dayun nakagawang to mgo busow aw pamansood diyà to ginhawahan to babuy. Namanlaguy tibò to mgo babuy diyà to augan aw pamanpatidaplus diyà to dagat aw kangkaonod tibò to mgo babuy.

³⁴ Pagkita to nigbantoy to babuy to nadoogan kan otow, namanlaguy kandan gayod aw inawnangonon dan diyà to lunsud dan aw mgo kahilitan. ³⁵ Dayun naman-andu-on to mgo ka-otawan no awos ogpangintaga dow nokoy lagboy iyan to napugutan du-on. Pagdatong dan du-on ki Jesus, nakita-an dan kan otow no pigpanggawangan ni Jesus to busow no puli on nig-ingkud du-on to longod to kobong ni Jesus aw nangabò on kandin aw nabatuk on to domdom din. Nangkaboong-boong kandan tibò. ³⁶ To mgo otow no namakakita to napugutan, impannawnangonon dan to ka-otawan bahin kan otow no pigpansoodan to busow dì pigpanggawangan on aw ka-uli-i. ³⁷ Dì to mgo taga-Gidasa, nangamuyù kandan diyà ki Jesus to ogpagawangon kandin du-on to banwa dan su inabut on tibò kandan to mgo hadok. Kaling man kandan si Jesus, namanluwan diyà to bautu awos og-uli diyà to kandan no banwa. ³⁸ Na to otow no nagawangan to busow, nigduma podon ki Jesus, dì wadà katuguti ni Jesus. Pig-ikagihan kandin ni Jesus to ³⁹ “Uli kad nasi diyà to banwa nu aw tutuwani to mgo kadumahan nu to pigbuligan kad on to Diyus.” Na nighipanow on sikan otow aw pannangoni din to mgo otow no taga-lunsud to pigbuligan kandin ni Jesus.

⁴⁰ Na nig-uli on kandan si Jesus no nigtalipag to dagat. Pagdatong dan, madoyow to pagdawat mandà kandan to ka-otawan su pigtagadan dan kandan. ⁴¹ Na nigduguk to otow no punu-an to simbahan no iyan ngadan din si Hairu. Nigluhud kandin diyà to atubangan ni Jesus aw pangamuyù-a din to ogpadumahon din ⁴² su ogpatambaan din to batà din no buyag no songobu-ukon no mgo sampuù pad tag duwa to idad su ogpakamatayon on kandin.

Na nigduma si Jesus no pigdumahan gayod to kahan-ingan no nadasok si Jesus. ⁴³ Nasunduwan kandin to buyag no moydu-on sakit no kanunoy piglabasan to langosa to sampuù on tag duwa no tu-ig to pagkadawdaa din. Agad piggastu din on to mgo igkabuhì din to pagpa-aput to magtatambaay, dì konà ogka-uli-an. ⁴⁴ Nigtudì kandin to sagyad to kabò ni Jesus. No makatudì kandin to kabò ni Jesus, dayun nigtigpok on to paglangosa.

⁴⁵ Naka-ikagi si Jesus to “Eè, intawa to nigtudì to kabò ku.” Dì wadà naka-abin. Naka-ikagi si Pedro to “Sir, mano natalibongbongan ka man to kahan-ingan aw hidasok-dasok kid, nokoy man no og-usip ka pad to intawa to nigtudì ikow.” ⁴⁶ Dì nakatabak si Jesus to “Konà, dì moydu-on nigtudì iyan su nigbatì a to piglogwa-an a to kabogbogan.” ⁴⁷ Pagsabut to buyag to konà kandin ogpakalidung, nigduguk no pinidpid aw makaluhud diyà to atubangan ni Jesus aw maka-abin diyà to atubangan to kahan-ingan dow nokoy to ingkatudì din ki Jesus aw pagka-uli-i din. ⁴⁸ Nig-ikagi si Jesus to “Laginà, na-uli-an kad on su nigsalig ka man kanak. Konà ka ogkapook-pook. Uli kad diyà to ikow no madumahan ka to ka-at no og-uli.”

⁴⁹ Na og-uli-on tad to tutuwanon to otow no nigdaa to kahimunan to simbahan no si Hairu. No ta-un pad nig-i-ikagi si Jesus diyà kan no buyag no na-uli-an on, nigdatong to otow no niglikat to baoy ni Hairu no nignangon to “Nabigtawan on to batà. Nokoy man no ogpadumahon pad si Sir.” ⁵⁰ Dì nakadinog dà si Jesus to nawnangonon aw ikagi to “Konà ka ogkapook-pook. Dì isalig nasì to ogkabuligan ka, su ogka-uli-an dà man kandin.” ⁵¹ Pagkasood dan on to baoy ni Hairu, iyan dà pigtugutan ni Jesus to ogpasoodon diyà to sinabong no pigkotangan to batà si Pedro aw si Juan aw si Santiago aw sikan ginikanan to batà. ⁵² Namansinogow tibò to kahan-ingan su nig-oog man. Dì nig-ikagi si Jesus to “Konà kow ogsinogow su wadà man kamatoy. Puli nalipodong.” ⁵³ Dì pigngisihan kandin to kahan-ingan su nama-anan dan man no kan batà, tütu-u on iyan no namatoy. ⁵⁴ Dayun pigdawat ni Jesus to boad to batà aw ikagi to “Igi, bangun kad.” ⁵⁵ Nakapa-uli dà to umagad din aw makabangun dayun. Pigpabogayan ni Jesus to batà to ko-onon. ⁵⁶ Nangkaboong-boong on to amoy aw inoy to batà. Dì binahog din to konà igpanawnangonon to napugut-pugutan.

9

¹ Na pigpaduguk ni Jesus to mgo pangabaga din no sampuè tag duwa aw himuha din kandan no tumutubus din aw pamalogobi din to pagbogoy to kabogbogan to ogpakagawang to mgo sakit aw busow. ² Pigpamalibod-libod din kandan to mgo kalunsudan no awos ogpamakapasabut to ka-otawan bahin to pagsakup to Diyus aw ogpamaka-uli kandan to nangkasakit. ³ Nig-ikagi si Jesus to “Ko oghipanow kow on, wadà ogdaahon now agad agos, dow balutan, ko-onon, sapi aw ilisan now. ⁴ Agad ando-i no baoy no og-agpotan now, pakamonang kow dà du-on hantod to oghipanow kow du-on kan no lunsud. Konà kow oghinalin to agpotan now. ⁵ Ko konà ogdawat iyu, labayi now on sikan no lunsud aw padpada now to abug no ogdokot to kobong now no pagpakilaa now to kandan, wadà labot now.” ⁶ Na namanlikat on to mgo pangabaga ni Jesus aw pamanlibod-libod to kalunsudan, aw agad ando-i nigpasabut to ka-otawan to Madoyow no Tutuwanon aw mamakadoyow kandan to mgo nangkasakit.

⁷ Na si Harì Hirudis, no pagkadinog din to nawnangonon bahin to napugut-pugutan, napook-pook to kandin domdom aw kobaha su moydu-on mgo otow no nakanangon to si Juan no Magbobonyagay no pigpahimatayan din natodu-on, pigbuhoy on. ⁸ Moydu-on gayod nakanangon to si Elias no maglilikwaday natodu-on to Diyus, pigbuhoy on aw logwà on. Moydu-on gayod nakanangon no kandin to duma no maglilikwaday to Diyus natodu-on no pigbuhoy on. ⁹ Dì si Harì Hirudis, naka-ikagi to “Si Juan, pigpatampodan kud on to li-og natodu-on. Dì intawa buwa sikan no

nadinogan ku no otow no nigpanghimu to mgo kaboongan. Ogpangkita-an din podon si Jesus.

¹⁰ Na og-uli-on tad to tutuwanon bahin to mgo tumutubus ni Jesus. Namang-uli on kandan aw ipanutuwanon dan diyà ki Jesus tibò to pigpanghimu dan. Dayun nigpaduma si Jesus to mgo pangabaga din aw pagsuwoy on kandan to ka-otawan aw diyad on padoog to Bitsayda. ¹¹ Pagkama-an to ka-otawan to si Jesus, diyad on to kahanongan no banwa, piglupug dan dà. Pag-abut dan, pigdawat ni Jesus kandan to madoyow aw usaba din pang-anada kandan bahin to pagsakup to Diyus aw kangkadoyow to tibò no nangkasakit.

¹² Na pagkahapun, namanduguk kan sampuù tag duwa no pangabaga din aw ikagi to “Sir, su kahanongan man kani no banwa, pahipanawad so-idi mgo otow diyà to kalunsudan aw diyà to kasityuhan awos ogpuhut to ogkako-on dan aw awos makapanganap to ogkangkahibatan dan.” ¹³ Dì nig-ikagi si Jesus to “Iyu on to ogbogoy to ogkako-on dan.” Naka-ikagi kandan to “Ko konà koy nu ogpabolihon to igkalitos no igkapako-on so-idi no ka-otawan tibò, konà noy no ogkapako-on kandan, su lima dà no bu-uk to paan aw daduwa dà no bu-uk to isdà to moydu-on. Dì konà no litos to igkapako-on so-idi no kahan-ingan.” ¹⁴ Su to pagbilang to lukos, moydu-on mgo lima no maan no wadà bilanga to kabuyagan aw kabata-an. Dì du-on naka-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din to “Ogpama-ingkudon ta to ka-otawan no ogpabahin-bahinon to tagkalim-an kada songo bahin.” ¹⁵ Dayun namang-ingkud tibò. ¹⁶ Pigdawat ni Jesus to lima no bu-uk no paan aw daduwa no bu-uk no isdà aw tinakin langhag diyà to langit aw pasalamat kandin. Pigpikas-pikas din aw ipamaduhuu din to mgo pangabaga diyà to ka-otawan. ¹⁷ Namango-on tibò kandan aw kangkahantoy aw puli dan binungku-an to pagko-on. Na to nangkasamà, intagù dan diyà to sampuù tag duwa no ka-bangkow.

¹⁸ Na kandan aw si Jesus, nigpawpa-awoy no kandin, nig-ampù to Diyus. Dayun nig-usip si Jesus to mgo pangabaga din to “Agad-agad to atoman to mgo ka-otawan, intawa a.” ¹⁹ Nakatabak kandan to “Moydu-on naka-ikagi to si Juan ka no Magbobonyagay. Moydu-on gayod naka-ikagi to si Elias ka. Moydu-on naka-ikagi to ikow, lagsoban ka to Diyus natodu-on no pigbuhoy on.” ²⁰ Kagi ni Jesus to “Na iyu gayod, agad-agad to atoman now, intawa a man.” Nakatabak si Pedro to “Ikow, Kristu ka no imbotang ka to Diyus no Imananan to Ka-otawan.” ²¹ Dì pigbahog ni Jesus to wadà ognangonan to kandin iyan to Imananan to Ka-otawan, ²² su kagi din to “Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, monang ad ogkamatu-ud no Imananan to Ka-otawan ko mahan-ing pad no kalisodan no ogkabaya-an ku aw supaka a to mgo punu-an tibò to tinu-uhan ta aw makabayà a to kamatayon aw ogbuhayon a dà to tatou no adow.”

²³ Na piglapuwaas ni Jesus no pag-ikagi kandan no nig-iling to “Na to agad intawa no ogpasakup dini kanak, ogka-oyowan din to kandin katahani aw adow-adow ogti-ang to kinurus din no litukan to iglingow din to kandin no natagon no maogon lagboy. ²⁴ Agad intawa no ogkawada-an to kandin kinabuhì dini to babow ugpat kanak, ogkamoydu-onan dà nasi kandin to mahudi no adow. Dì agad intawa, ko ogpakatagonan din to kinabuhì din dini to kalibutan, ogkawada-an dà nasi kandin to mahudi no adow. ²⁵ Agad kunto-on madatù ki tibò dini to kalibutan, dì wadà puus ta ko ita, konà ogbuhayon to mahudi no adow aw tuusa. ²⁶ To otow no konà ogmatu-ud to pagpasakup din dini kanak aw uyuni to kagi ku, kandin,

konà ku ogkamatu-ud gayod no sakup ku ko dumatong a no Tumutubus to Ka-otawan no ogkadumahan to mgo katuusan noy aw Amoy ku aw mgo diwata din. ²⁷ Dì ognangonan ku iyu to kunto-on moydu-on mgo otow kani no monang on ogkamatoy ko ogkasakpanan pad to pagsakup to Diyus.”

²⁸ Na pagka-abuti to wau no adow, niggomow si Jesus to untud su og-ampù to Diyus aw putlunga din padumaha kandan si Pedro aw si Juan aw si Santiago. ²⁹ No pag-ampù ni Jesus, na-usab on to lawlanguhan din aw puti lagboy to kabò din aw silawa to mgo pangabaga din to pag-ahà dan. ³⁰ Aw nakalogwà du-on kandan to daduwa no katuusan on no maglilikwaday to Diyus natodu-on no si Moises aw si Elias aw pagbaaw kandan du-on ki Jesus ³¹ bahin to pagkali-us din dini to pasak no pagkamatoy din no igpatuman to Diyus kandin diyà to Hirusalim. ³² Agad lagboy kandan si Pedro ogkalipodong podon, di wadà dan tuguti to paglipodong aw iyan on nakita-an dan to kaboongan ni Jesus aw sikan daduwa no ka-otow no nigsakindog du-on to dani din. ³³ No imomo-ot oghipanow kan daduwa no katuusan, naka-iling si Pedro diyà ki Jesus to “Sir, madoyow su kani koy man. Dow pahimuhon koy nu to tatou no pinayag no oglogoban kow aw si Moises aw si Elias aw ikow.” Sikan, puli na-ikagi ni Pedro su kinoba man kandin aw konà no matuwadong to nalitukan. ³⁴ No malituk to kagi din, nasaungan kandan tibò to gabun. Nangkahadok kandan no tatou no pagkalatok dan to gabun. ³⁵ Nakadinog kandan to kagi no nakapu-un du-on to gabun no na-iling to “So-idi to Anak ku no pigpili kud no ogpatumanon ku to pagbo-ot ku. Ogpaminogan now kandin.” ³⁶ Pagkatapus to pag-ikagi to Diyus, pigboong dan kan daduwa no ka-otow no katuusan. Iyan nandà nabitas no nakita-an dan si Jesus. Kan tatou no pangabaga din, namanpahonok kandan kandà no timpu su wadà otow no pignangonan dan to nakita-an dan du-on.

³⁷ Na to sunù no adow nigpamatugpù on kandan aw si Jesus aw kasungun kandan to kahan-ingan to mgo otow. ³⁸ Moydu-on songo otow no nasakitan to batà din, aw tinawag din si Jesus to ma-agbot no pagtawag. Nig-ikagi kandin to “Sir, ogpangamuyù a ikow no awos nu og-aha-on to batà ku no sobu-ukon ubag ³⁹ su lagboy pigsoodan kandin to busow aw tinakin ogpakangangang aw ogpakapangagkag aw ogbubukà to bàbà. Pigpasakitan kandin to busow aw malisod no og-alison. ⁴⁰ Na pigpangamuyu-an ku to mgo pangabaga nu ganina to ogpagawangan ku podon, di konà dan ogka-amuhan.” ⁴¹ Nig-ikagi si Jesus to “Iyu no kadongan ku no bugti to ginhawahan, naugoy on to pagpang-anad ku iyu di wadà kow tu-u lagboy. Amonuhon ku buwa iyu no wadà tu-u. Daaha dini kanak to batà nu.” ⁴² No pagdaa to batà diyà ki Jesus, pigsigi inlinapdos to busow no ogpakapangagkag. Dì pigsapadan dayun ni Jesus to busow aw makagawang du-on to busow aw ka-uli-id to batà. In-ulì ni Jesus to batà diyà to amoy din no na-uli-an on to sakit no abuy. ⁴³ To kahan-ingan, nangkaboong-boongan dan tibò to kabogbogan to Diyus.

Dì no naboong-boongan pad to ka-otawan to nahimu ni Jesus, nig-ikagi kandin diyà to mgo pangabaga din to ⁴⁴ “Iyu, konà now oglingawan to nanangon kud on iyu. Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogdaahon a pad diyà to mgo otow no mgo bugti.” ⁴⁵ Dì wadà man makasabut kandan to innangon ni Jesus su mahobong man to kalitukan no awos konà dan masabutan. Wadà gayod langub to mgo pangabaga to og-usip ki Jesus bahin to kalitukan to innangon din kandan no wadà dan kasabuti.

⁴⁶ Na to mgo pangabaga ni Jesus, nig-a-asuy-asuy kandan dow intawa dapit to oglabow kandan. ⁴⁷ Dì pagkama-an ni Jesus dow nokoy to pigdomdom dan, pigdawat din to batà no ogpagoadan din kandan aw padaniha din kan batà. ⁴⁸ Nig-ikagi kandin to “Na ko ogdawaton now so-idi no batà su nasakup kud, iyan ogka-angodan to ogdawat kanak. To ogdawat kanak, angod dà ogkadawat now gayod to nigpa-andini kanak. To kinasagkohan dini iyu, sikan iyan nasì to oglabow.”

⁴⁹ Dì naka-ikagi si Juan to “Ho-o Sir, dì moydu-on nakita-an noy no otow no niggawang to busow diyà to otow no iyan piggamit din to ikow no ngadan. Dì pigsapadan noy su wadà man makalabot to ita no sinakupan.”

⁵⁰ Nig-iling si Jesus to “Konà now ogsapadan kandin, su ko konà ogbalatak kandin ita, ogduma sikan ita.”

⁵¹ Na no madaas on to adow no pagbayow to Diyus ki Jesus diyà to langit, pigpa-awosan din no ogka-andiya-an din pad to Hirusalim no ogkamuwahan din on no banwa. ⁵² To domdom din, oghapitan din pad podon diyà to lunsud no nasakup to Samariya. Kaling man pigpa-una din to pigpalikwad din awos ogpahina-aton kandan. ⁵³ Dì wadà dan kaliyagi no mgo taga-Samariya to ogkahapitan pad kandan ni Jesus su diyà man to Hirusalim to ogtu-udan dan no kamatu-udan no lunsud to mgo Hudiyu. Aw to mgo Hudiyu no mgo otow, pigsawoy dan to mgo taga-Samariya. Kaling man nigbaos kandan to konà ogpahapiton kandan aw si Jesus du-on. ⁵⁴ Dì pagkama-an ni Santiago aw ni Juan to konà ogpahapiton kandan to mgo taga-Samariya, namaka-ikagi on to “Sir, dow ogsugu-on koy nu to ogka-ubus kandan to logdog no oglikat to langit?” ⁵⁵ Dì nalingi ni Jesus aw sapadi din kandan. ⁵⁶ Kaling man namakalaboy kandan aw si Jesus aw andiyà to bùgti no lunsud.

⁵⁷ Na no diyà pad kandan to pangindanan tigpoak moydu-on naka-ikagi no puli kandin nakaduma sikan no paghipanow ni Jesus no nig-iling to “Agad ando-i ka dumoog, ogsigi ad ogduma ikow.” ⁵⁸ Naka-iling si Jesus to “Agad manuk-manuk, moydu-on dà bullug dan ugpa-anan no ogkahapunan aw to katuyù, moydu-on dà bullug dan ugpa-anan no ogkalukuhan. Dì kanak no Tumutubus to Ka-otawan, agad ando-i a to makasigkon.” ⁵⁹ Na pig-ikagihan ni Jesus diyà to sobu-uk to “Duma kad kanak.” Dì nigtabak kandin to “Sir, tuguti a nu na-ay to monang ad ogduma ikow ko mamatoy on to amoy ku. Ko mamatoy on to amoy ku, kayan pana ogduma ad ikow.” ⁶⁰ Dì nig-iling si Jesus to “To mgo дума nu no wadà tu-u no puli on bunwanon, oghimuhon nu nasi kandan no bunwanon nu to patoy now. Dì ikow, libod-libod ka to kalunsudan aw pasabuta to ka-otawan bahin to pagsakup to Diyus.” ⁶¹ Na kagi to дума to “Ogduma a ikow Sir. Dì monang ad oglikat ko ogba-id a pad to kadumahan ku.” ⁶² Naka-ikagi si Jesus to “To otow no ogdadadu dì oglingi-lingi on, konad no sakuponon to Diyus.”

10

¹ Na pigpili ni Jesus to дума no mgo otow no kapitu-an aw tinagdaduwaha to pigpinpin su ogpa-unahon din su igpahina-at din kandan to mgo lunsud aw mgo banwa no imomo-ot din ogdatongan. ² Na impananglitan din kandan no nig-iling to “Dakoo on to anihonon no nig-abut, dì to mgo otow no ogpaka-ani, ma-intok dà. Ogpangamuyù kow to tagtu-un to humayan to ogpadugangan pad to mag-a-ani no ogpatabangon iyu diyà to anihonon. ³ Ogpatabuson ku iyu to mgo otow no bugti to mgo

ginhawa su iyan ogka-angodan now to buhì no nalibongan to mamang.
⁴ Wadà ogdaahon now no kamuyut aw balutan aw sapatu. Konà kow ogsigkon to ogpagbaaw to agad intawa diyà to pangindanan su magagà to himuhonon now. ⁵ Agad ando-i no baoy no og-agpotan now, og-ikagihan now pad to tagbaoy to 'Mapanalanginan so-idi no baoy.' ⁶ Ko pagduma iyu to tagbaoy, ogdugangan now to panalangin diyà kandin. Dì ko konà kandin, ogpapa-uli-on now to panalangin now. ⁷ Konà kow oghinalin, bullug sobu-ukon dà to og-agpotan now. Ogko-onon now aw inoma to agad nokoy no ighonat su to mgo ogtalabahu, bayadanan kandan. ⁸ Agad ando-i to og-abutan now no banwa, ogko-onon now to igkahonat iyu aw inoma now su iyu, ogbogayan kow man podon to igkabuhì now. ⁹ Ogkangkadoyow now to nangkasakit du-on aw nangoni now kandan to 'Madani on kani iyu to pagsakup to Diyus.' ¹⁰ Dì ko umabut kow on to lunsud no konà kow dawaton, diyà kow to hibaakan aw ipasabut to katawan no og-ilingon now to ¹¹ 'Agad abug no nigdokot to kobong noy, ogpadpadon noy on no pagpakilaa to wadà koy now dawata aw to kanami no impang-anad. Dì ogtagahon noy iyu to madani on podon kani iyu to pagsakup to Diyus.' ¹² Na ognangonan ku iyu to sikan nadoogan to Suduma no lunsud natodu-on no na-ubus to logdog, kakampà dà. Dì to ogkadoogan to tibò no taga-lunsud no og-oyow iyu, malisod pad kandan iyan to mahudi on no adow.

¹³ "Na iyu no taga-Kurasin, aboy kow. Aw iyu gayod no taga-Bitsayda, aboy kow, su mabogbog to kaboongan no pighimu ku diyà iyu dì wadà now tu-uhi aw wadà now oyowi to paghimu now no mado-ot aw sosoo. Dì to mgo taga-Tiru aw mgo taga-Sidun natodu-on no dakoo to saà, nasosoan dan podon aw oyowi dan podon ko nakita-an dan podon to kaboongan angod to nakita-an now kunto-on aw ogpangabò dà kandan podon to hanuut no ta-indanan to pagkasosoo dan to saà aw budbudi dan to abu to uu dan. ¹⁴ Kaling man to mahudi no adow no pagbo-ot on to Diyus to mgo otow, malisod kow pad iyan aw konà now iyan ogkatuwa-ay to igbaos iyu to saà now su dakoo to impatu-u no nakita-an now, dì matuu wadà kow sosoo. ¹⁵ Iyu gayod no taga-Kapirna-um, agad nakalabow kow diyà to langit, dì ogpaka-andiyà kow to hinibatan to pasak."

¹⁶ Na natapusan ni Jesus to pagtugun din diyà kan kapitu-an no ogpalibod-libodon no nig-ikagi kandin to "Na, to ogpaminog iyu, sikan angay ogpaminog kanak, aw to og-oyow iyu, og-oyow kanak aw og-oyow gayod to nigpa-andini kanak."

¹⁷ Na kan kapitu-an, pagkatuman dan to insugù ni Jesus no pigpalibod-libod to mgo banwa, namang-uli on kandan diyà ki Jesus aw nignawnan-gonon kandan no namantutukhaway aw ikagi to "Sir, agad mgo busow, ogpakatuman man ko ogsugu-on noy ko oggamiton noy to ngadan nu, su kanami, nahinang koy nu man no tumutubus diyà to ka-otawan." ¹⁸ Dì naka-ikagi si Jesus to "Ho-o iyan, aw nakita-an kud on si Satanas no tagbayà ingkadogpak on no naka-angod to kilat no nigkiblat aw kagawang on kandin diyà to langit. ¹⁹ Na og-indanan now so-idi no kagi ku iyu. Pigbogayan ku iyu to kabogbogan to agad magi-okan now to ogpakalogot dì konà kow oglogoton, aw ogpakababow kow to kablang now, dì wadà oghalanan now. ²⁰ Mangkuwan konà podon no sikan on to igkaliyag now su ogpakada-og kow to mgo busow. So-idi dà to angayan no tukhawan now su nasulat on to ngadan now diyà to listahanan diyà to langit."

²¹ Na kandà no timpu si Jesus, pigpadaoyag kandin to Ispiritu Santu aw iling kandin to “Amoy no Magbobo-ot to langit aw pasak, ogpasalamat a ikow su pighobongan nu to otow no madoyow to uu aw to nangkama-an no otow to impasabut nu bahin to pagsakup nu. Dì pigpakita nu nasi to mgo otow dà puli no wadà makatunga to ka-awangan su sikan to ikow pagbo-ot, Amoy.

²²⁻²³ “Kanak, timbang a to Amoy ku, aw imbogoy din on kanak tibò. Wadà duma no nigkilaa to Anak lagboy ko konà no Amoy dà. Wadà duma no nigkilaa to Amoy lagboy ko konà no Anak dà gayod aw to pigpili din no ogpakilahon din to Diyus no Amoy.”

²⁴ Na nig-atubang si Jesus diyà kan mgo pangabaga din aw pantongopi to kagi no pig-iling to “Ogkaliyag kow su iyu, nakita-an now on to wadà kakita-i to mgo lagsoban to Diyus aw mgo hari agad pigpakagutgut dan podon no awos og-aha-on di wadà dan sakpana. Nakadinog kow on gayod to dinogonon no wadà dan kadinog, agad pigpakagutgut dan podon no awos ogdinogon di wadà dan gayod sakpana.”

²⁵ Na moydu-on songo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu no nigpangukdayogan su og-antihan din podon si Jesus. Nig-usip kandin to “Sir, amonu a buwa awos madawat kud to kinabuhì no konad ogkawadà.”

²⁶ Nakatabak si Jesus to “Nokoy to pagpanginsabut nu to kasulatan bahin sikan no impangusip nu.” ²⁷ Nigtabak to mag-a-anad to kasugu-an to “Ogkalogonan now to Diyus no Magbobo-ot now to tibò no tu-un now no domdom aw tibò no pikii now, ginhawa now, aw mgo doson now tibò, aw oglogonan now to kapadihu now angod to paglogon to lawa now.” ²⁸ Nig-iling si Jesus to “Hustu iyan to pig-ikagi nu, ogtumanon nu sikan no na-ikagi nu awos ogkabogayan ka to kinabuhì no konad ogkawadà.”

²⁹ Dì sikan mag-a-anad, wadà kaliyag ko mahimu to ka-otawan to ing-usip din no wadà maka-igù. Kaling man naka-ikagi kandin to “Tùtu-u to pig-ikagi nu, di intawa buwa lagboy to kapadihu ku.” ³⁰ Na impananglitan ni Jesus to intabak din no iniling din to “Songo otow no Hudiyu, niglikat to Hirusalim su oghipanow diyà to Hidiku no lunsud. No diyà pad to tongà-tongà to pangindanan, pigtulis kandin. Piglobasan kandin to tulisan aw bunai. Dayun pig-oyowan kandin no pakamatayon on podon. ³¹ Wadà dà kaugoy to pagkali-us to mgo tulisan, nakabayà on to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Dì pagkita din, nigpatitalipag to daan aw labayi din nasi kan otow no nakahibat. ³² Pagkaugoy-lugoy nakasudsud mandà to nabaya-an to songo pangabaga to mgo punu-an to tinu-uhan. No padatong din diyà topad kan otow, nigpatitalipag kandin aw labayi din mandà puli. ³³ Pagkaugoy-lugoy nakasunù mandà nakabayà to songo otow no nigsakoy to kabayù no taga-Samariya no puli ogsawayon to mgo Hudiyu. Dì kandin, pagkita din du-on to otow no Hudiyu no nakahibat du-on to daan, pigkatan din ³⁴ aw andu-oni din. Pigtambahan din no piglamas to mapodos du-on to mgo palì din aw pigpatagdu-an din to lana aw bodboda din Davun pigpaluwan to taga-Samariya kan otow no Hudiyu diyà to kabayù din aw daaha din diyà to songo pa-abutanan aw alaga-i.

³⁵ “Na to sunù no adow imbogoy din to sampuù tag lima no sapi diyà kan tagtu-un to pa-abutanan aw ikagihi to ‘Ogpabantayan ku ikow to otow no napali-an. Ko sumubla to ogkagastu din, ogbayadan ku dà ikow ko umuli a dini.’ ³⁶ Na sikan tatou no ka-otow no nakabayà du-on kan nalisodan no otow no napali-an, intawa lagboy to tùtu-u no kapadihu din.” ³⁷ Nakatabak

to mag-a-anad to “Sikan nigka-at kandin to tütu-u no kapadihu din.” Naka-ikagi si Jesus to “Na, sunuda nu kandin.”

³⁸ Na nigto-od si Jesus to panow din aw mgo sakup din padoog diyà to Hirusalim. Dì nighapit pad kandin diyà to Bitaniya no lunsud aw to nigpaponhik kandin to baoy, si Marta. ³⁹ Moydu-on hadi din no iyan ngadan si Maria aw iyan dà talabahu din to ogpaminog to impang-anad ni Jesus. ⁴⁰ Dì si Marta, nigsabaag pagpaminog din su mahan-ing to dawatonon din. Naduguk din si Jesus aw ka-ikagihi to “Wadà a nu buwa Sir ka-aha-i to sobu-ukon a no og-alagà to bisita no puli a pigpabay-anan to hadi ku to kanak dawatonon dini to baoy. Igaya kun kandin dini awos matabangan a.” ⁴¹ Dì nigtabak si Jesus to “Marta, Marta, nokoy man no napook-pook ka to mahan-ing to dawatonon nu aw kasabaagan to pagpandagimon aw pagpang-alagà to mgo bisita. ⁴² Dì sikan labow pad tibò, napilì on ni Maria no sikan, ogpaminog kandin lagboy to impang-anad ku aw konà ku ogsapadan kandin.”

11

¹ Na songo adow nig-ampù si Jesus to Diyus. Pagkatapus din pag-ampù, nig-ikagi to sobu-uk no sakup din to “Sir, anada koy to pag-ampù to Diyus awos ma-amu koy, su si Juan, pigpang-anad din man to kandin mgo sakup to pag-ampù to Diyus.” ² Nig-ikagi si Jesus to “Ko og-ampù kow, og-angodon now so-idi no paglituk no,

“Amoy, matahudan podon to ngadan nu su matuwadong ka. Kunto-on umabut podon to pagsakup nu dini to kalibutan.

³ “ ‘Bogayi koy nu podon kunto-on no adow to kapookanan noy no ogkako-on noy.

⁴ “ ‘Ogpasayluhon koy nu to mgo saà noy su pigpasaylu noy on to nakasaà dini kanami. Og-aha-on koy nu dow wadà buwa dini kanami no igkahimu ni Satanas no pa-antihan.’ ”

⁵ Pagkatapus ni Jesus to pag-anad to mgo pangabaga din to pag-ampù to Diyus, impananglitan din no pag-aboy din to pagpang-anad. Kagi din to “Na ko pananglitan, oglatun kid diyà to songo baoy ta to madaom on no kadukiloman su moydu-on bisita ta no nakadatong no nighapit ita no madiyù to pighipanawan din, aw wadà igkahonat ta kandin. Ko umabut ki du-on ⁶ og-ikagi kid to ‘Lagi, bayà datong to bisita noy no nighapit diyà kanami no madiyù to pighipanawan din no nasaklopan on kandin. Wadà Lagi igkahonat ku kandin. Ogpangamuyù a dini ikow to igkahonat ku podon ko mahimù.’ ⁷ Sikan tagbaoy no diyà dà to sood to baoy din, ogtabak to ‘Aya kad ogsamuk kanak su natakopan on Lagi. Pigpamalipodong kud on to mgo batà ku. Konà a ogpakabangun aw ogpakabogoy kunto-on no mataod on no kadukiloman.’ ⁸ Na ognangonan ku iyu, agad konà ogbangun podon aw bogayi ki din su sumbaoy ki din man, ogpakabangun dà aw makabogoy ita to pigpangamuyù ta ko konà ta ogbungku-an to ogbuyù. ⁹ Ognangonan ku iyu to ko ogpangamuyù kow on to Diyus, ogbogayan kow man. Ko pumanganap kow, ogpakita-on kow man. Ko ogsabi kow, ogpaponhikon kow. ¹⁰ Su to tibò ogpangamuyù, ogpakadawat. To ogpanganap, ogpakakita. To ogsabi, ogkapaponhik. ¹¹ Wadà amoy ko ogpangamuyù-an to isdà no iyan on igbogoy to uwod diyà to batà din. ¹² Ko ogpangamuyù to otoug, konà no iyan on igbogoy to salipit-sipit. ¹³ Iyu, agad wadà pad ka-usab to ginhawa di ogka-amu kow on to pagbogoy to kadoyawan diyà to mgo batà now, woynu pad man to Diyus no Amoy

diyà to langit igbogoy din iyu to Ispiritu Santu ko ogpangamuyù kow diyà kandin.”

¹⁴ Na songo adow niggawang si Jesus to busow no makapapohà diyà to songo otow. Paggawang to busow, ogpaka-ikagi on to matuwadong. Na nangkaboong-boong to ka-otawan. ¹⁵ Dì moydu-on naka-ikagi to “Si Satanas no pighingadanan gayod ki Bilsibul no tagtu-un to mgo busow, nabogayan din sikan no otow to kabogbogan to ogpakagawang to busow ko ogsood to otow.” ¹⁶ Na moydu-on gayod nigbogoy ki Jesus to pantihan su ogpahimuhon podon kandin to kaboongan no likat to kabogbogan to Diyus no ogkita-on dan podon diyà to langit. ¹⁷ Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to mgo domdom dan aw ikagi kandin to “Na to sinakupan, ko ogkinablangay, madaas dà to katapusan. To songo manwa, ko ogkinablangay, madaas dà to katapusan. ¹⁸ Kandan aw si Satanas, ko ogkinablangay, madaas to katapusan to kandin sinakupan. Na sikan pagpandomdom now, konà no hustu su nig-ikagi kow to oggawang a to busow likat to kabogbogan ni Satanas no pighingadanan gayod ki Bilsibul. ¹⁹ Na, ko nadomdoman now to oggawang a to busow no impabayà to kabogbogan no imbogoy to tagtu-un kandan no si Bilsibul, intawa buwa to nigbogoy to kabogbogan to iyu no mgo sakup no ogpakagawang to busow. Usipa now kandan su mgo sakup now no ogpakagawang to busow, kandan to igmatu-ud to nakasaà kow su pighimu a now no nigdawat to kabogbogan likat ki Satanas no pighingadanan gayod ki Bilsibul. ²⁰ Dì ko Diyus to piglikatan to kanak kabogbogan to ogpakagawang to mgo busow, sikan to igkapatu-u iyu to na-abutan kow on to pagsakup din.

²¹ “Na ko pananglitan, mabuut to tagbaoy no natinguban to panganiban aw bantayi to kandin ugpa-anan, wadà ogkasalin no katinguban din. ²² Dì ko moydu-on duma no mabobogbog pad du-on kan tagbaoy no ogpagbuwow aw kada-og kan tagbaoy, ogkapudutan dà iyan kandin to katinguban din no pigsaligan din aw hinanduga to otow no nakapudut du-on kandin.

²³ “Na to konà ogduma kanak, iyan ogkabl原因 kanak nasi. To otow no konà ogbulig kanak no ogpanghimun to nig-abut, iyan nasi ogpangkanat to nahimun on no nig-abut.”

²⁴ Na nig-aboy pad si Jesus to pagpasabut no nig-iling to “Na ko pananglitan, ko ogpakagawang on to busow diyà to pigsoodan din no otow, ogpakalahok on puli to busow diyà to katahayan no banwa su ogpanganap to ogka-ugpa-an din dì wadà ogka-abutan din. To tu-un din no domdom, og-ilingon din to ‘Ah, ogpati-uli a dà diyà to tahan ku no ugpa-anan.’ ²⁵ Dì pagdatong din, napunasan on aw katapid on. ²⁶ Na du-on ogbaligà kandin to pitu pad no busow no mado-ot pad du-on kandin. Namansood kandan du-on ton otow no piggawangan on aw pakamonang kandan du-on pamang-ugpà. Na to katapusan kan no otow, malisod pad nasi du-on to tugdow no kabotang din.”

²⁷ Na no pagpasabut ni Jesus to ka-otawan, moydu-on songo buyag no naka-ikagi to ma-agbot to “Ogkaliyag to buyag no nig-anak ikow aw padudù kandin ikow.” ²⁸ Naka-ikagi si Jesus to “Ogkaliyag nasi to ogpaminog to kagi to Diyus aw tumana.”

²⁹ Na no pagdugang-dugang to ka-otawan no ogpaminog ki Jesus, impasabut din no pig-iling to “Mado-ot to mgo otow no ogkaliyag puli og-ahà to kaboongan no ta-indanan to pagmatu-ud to na-uyunan a to Diyus. Iyan dà igkabogoy diyà sikan ka-otawan no kaboongan to angod

to ingmatu-ud to pagka-uyuni ni Jonas no maglilikwaday to Diyus natodu-on no nakalibwas dà kandin to kamatayon su agad pigpugutan on to tatou no adow to pagka-ugpà din diyà to sood to gotok to ma-aslag no isdà, di nakalibwas dà kandin. ³⁰ Sikan no nadoogan ni Jonas, ta-indanan to pagmatu-ud to na-uyunan kandin to Diyus diyà to taga-Niniba natodu-on. Kanak gayod no Tumutubus to Ka-otawan, to ogkadoogan ku, ta-indanan gayod diyà to kadongan-dongan ku to pagmatu-ud to Diyus to kanak, na-uyunan to Diyus no ogpakalibwas a dà gayod to kamatayon. ³¹ Ko magotò to adow to pagbo-ot to Diyus to mgo otow, ogpangukdayogan to buyag no nigsakup to Siba no banwa natodu-on aw kabogayi din to saà to kadumahan ta kunto-on no ogkahibatan dan su madoyow to pighimu din, su agad madiyù no banwa to piglikatan din, di nighipanow on kandin diyà to pigsakupan ni Solomon awos ogpaminog podon to nama-anan ni Solomon no imbogoy to Diyus. Di og-indanan now to kunto-on nig-andini on no labow pad ki Solomon. Di kandan, wadà dan i-angod. ³² Ko ogbo-ot to Diyus to mahudi no adow, ogka-usip kow to saà now to mgo taga-Niniba no ognangon to pigpang-oyowan dan nasi to kandan katahani no pag-udlin ni Jonas kandan natodu-on. Di iyu, wadà now oyowi to katahani now no pag-udlin ku iyu di nig-andini on to labow pad ki Jonas di wadà now i-angod.”

³³ Na impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ko ogpadokotan ta to ilawan, konà ta ogsangkuban to lata dow igbotang ta dà du-on to saad to baoy. Igbotang ta nasi diyà to kabakna-an awos matang-awan to nasood du-on. ³⁴ Na to mata ta, iyan na-angodan to ilawan to lawa ta. Ko wadà ogpakasalibon to mata, ogkatang-awan tibò to lawa ta. Di ko moydu-on ogpakasalibon no mado-ot to domdom now, ogkadigloman man gayod to lawa now tibò. ³⁵ Kaling man ogdowdoyawon now to ginhawa now su to ka-awangan now, iyan ogkabauyan to kadigloman. ³⁶ Ko matang-awan tibò to lawa now, moydu-on on igtang-ow now iyan aw angod to natang-awan kow to ilawan.”

³⁷ Na pagkatapus to pag-ikagi ni Jesus, pigpaponhik kandin to songo Parisiyu diyà to baoy din aw du-on kandin pako-ona. Pagkasood dan, nig-inkud si Jesus ³⁸ no wadà panghugas to boad din agad-agad to tulumanon dan no mgo Hudiyu. Naboong-boong to Parisiyu su wadà tumana ni Jesus to kandan tulumanon. ³⁹ Di impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Iyu no mgo Parisiyu, angod kow dà to otow no oghugas to mgo bukug di iyan dà oghugasan dan to babow. Matuu to sood to bukug aw platu, konà dan oghugasan. To nakasood iyu to pagpanda-og-da-og aw kado-otan, wadà now hugasi to sood now. ⁴⁰ Wadà nama-anan now. Su sobu-ukon dà to niggihit to sood aw babow to lawa ta no otow. Ogkalinisan now dà gayod tibò to mgo domdom now. ⁴¹ To pigsakupan now no kadatù, ko ogbogayan now to nawada-an to kapookanan dan, kayan sikan diyà to sood now, ogkadoyow gayod.

⁴² “Iyu no mgo Parisiyu no punu-an to tinu-uhan, aboy kow su lagboy kow no matagon-tagonon to tulumanon now, su agad kama-intokanan ubag no angod to a-anag di ogbinogoy kow to Diyus to sinampuù. Di to kamatu-udan no angod to pagtahud aw paglogon now to Diyus, pigpabayanan now dà. Ogtumanon now podon sikan nasi tibò.

⁴³ “Aboy iyu no Parisiyu, su iyan dà oghimuhon now to ogpatahud-tahud diyà to simbahan aw diyà to mgo kahimunanan. ⁴⁴ Aboy iyu no mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad to tinu-uhan, humina-at kow no iyan

ogka-angodan now to lobong no wadà indan aw kagi-ok-gi-okid puli to ka-otawan, su iyu to piglikatan to kado-otan to ka-otawan di wadà dan kama-ani.”

⁴⁵ Na, songo mag-a-anad to tinu-uhan, nig-ikagi to “Sir, ton na-ikagi nu diyà to mgo Parisiyu, kanami gayod to napa-atubangan nu aw kasikawi koy.” ⁴⁶ Naka-ikagi si Jesus to “Aboy gayod iyu no mag-a-anad to tinu-uhan. Humina-at kow no ogpabogatan now on to ka-otawan to tagudaa dan aw iyu, konà now ogbuligan kandan agad ma-intok. ⁴⁷ Aboy iyu su puli now on pigpadayan-dayanan to piglobongan no indananan ta to mgo maglilikwaday to Diyus aw sikan mgo tumutubus din no pigpanghimatayan natodu-on to ka-aw-apu-an now. ⁴⁸ Kaling man iyu no mag-a-anad, nakamatu-ud kow to pig-uyunan now to pighimu to mgo ka-aw-apu-an now no paghimatoy dan kan mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on su kandan to nanghimatoy to mgo maglilikwaday, aw iyu no mag-a-anad to nigdayan-dayan to mgo lobong dan su nigka-u-uyun kow man to domdom. ⁴⁹ Kaling to Diyus no dakoo to nama-anan, nig-ikagi kandin to ‘ogpa-andiya-on ku to maglilikwaday ku aw mgo tumutubus ku, di kandan, moydu-on ogka-uwang-uwangan aw moydu-on ogkahimatayan gayod.’ ⁵⁰ Kaling man mgo otow kunto-on, ogkastiguhon to Diyus su ogkahimu kandan no nigpanghimatoy to tibò no mgo maglilikwaday din likat to paggihit so-idi kalibutan ⁵¹ aw likat to paghimatoy ki Abil hantod to paghimatoy ki Zacarias diyà to pag-ootan to sangabanan to buhì no igsundù diyà to Diyus aw abutanan din diyà to solib to labow no simbahan. Ogkastiguhon kow tibò.

⁵² “Aboy humina-at kow no mag-a-anad to tinu-uhan, no wadà now ibogoy to susi no igka-abli to nabotangan to nama-anan no lagboy katùtu-uhanan. Aw iyu, wadà kow sood kan nabotangan aw hognà pad konà now ogtugutan kan ogkaliyag ogsood podon du-on.”

⁵³ Na nighipanow kandan si Jesus, di agad ando-i dumoog kandan, sikan mgo mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo Parisiyu, kanunoy dan pigpangusip-usip si Jesus to agad nokoy no ig-usip dan ⁵⁴ su awos makadakop podon kandan to kagi-kagi din no ogkapatikinan no igkadiklamu dan kandin.

12

¹ Na pagkahimun to ka-otawan no minaan, nadasok-dasok on lagboy hantod to nigkagini-okay on kandan. Tugdow nigpagbaaw si Jesus to mgo pangabaga din. Nig-ikagi kandin to “Dowdoyow kow to pagpatulin to paan to mgo Parisiyu no iyan kalitukan sikan to pagpakunon-kunon dan. ² Wadà nakahobong no konà ogkapayagan dà su wadà inghobong no konà ogkatagahan. ³ Agad nokoy no og-ikagihon now no wadà nataga, ko kaugayan, ogkama-anan dà. To ighagas now puli diyà to iyu no baoy, ogkatagahan dà to ka-otawan.”

⁴ Na nig-aboy si Jesus nigpangudlin no pag-ikagi din to “Ogkanangon ku iyu no mgo kasu-unan ku, konà kow ogminahadok to otow su iyan dà ogkahimatayan din to lawa ta aw tinakin wadà duma no kado-otan ta no likat kandin. ⁵ Di ogbahogon ku iyu to iyan lagboy kahadokanan now to Diyus. Oghadokan now kandin su ko Diyus to oghimatoy to otow, ogpakapadoog kan otow diyà to banwa no kastiguhanan to saà. Kandin iyan to lagboy kahadokanan now.

⁶ “Na agad lima no bu-uk no manuk-manuk, konà ta oghinangon no igkasodà ta to so pagko-on dà. Di konà ogkalingawan to Diyus. Agad sobu-uk dà no manuk-manuk, ogkama-anan to Diyus to ogkadoogan din. Woynu

pad man to otow. ⁷ Agad bubuu ta, na-indanan to Diyus. Kaling man konà kow ogminapook-pook su iyu, pighimu to Diyus no oglabow kow pad diyà to mgo manuk-manuk tibò.

⁸ “Na, ognangonan ku iyu to sikan otow no ogmatu-ud diyà to atubangan to ka-otawan to kanak to tagsakup kandin, kanak gayod no tumutubus to Ka-otawan, og-abinon ku iyan kandin diyà to atubangan to Diyus aw mgo diwata din. ⁹ Dì ko ogtuy-awon a din, konà ku gayod og-abinon kandin diyà to atubangan to mgo diwata to Diyus.

¹⁰ “To otow no og-ina-ina kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogkapasaylu dà. Dì to otow no oglangub og-ina-ina to Ispiritu Santu, konad on iyan ogkapasaylu kandin to saà.

¹¹ “Ko ogpa-atubangon kow aw pangusip-usipa kow to agad intawa no moydu-on kabogbogan, konà kow ogkapook-pook to igkatabak now aw iyu no ogka-ikagi, ¹² su sikan no timpu, ogbogayan kow to kagi no tigka-un puli now ogkalituk to igpa-ikagi iyu to Ispiritu Santu no litos no igkatabak now.”

¹³ Na, moydu-on otow no nakaba-ot diyà to kahan-ingan no naka-ikagi to “Sir, og-ikagihan nu to su-un ku to oghandugan a din dà to mgo kabilin to ma-as noy.” ¹⁴ Dì naka-ikagi si Jesus to “Konà a, su wadà a ikabotang no maghuhusoy.” ¹⁵ Pig-ikagihan ni Jesus to ka-otawan to “Ogdilinan now ko iyu, ma-inga-on. To kamatu-udan to pag-ugpà ta, konà no katu-unan ta sikan.”

¹⁶ Na, impananglitan ni Jesus to impang-anad din no nig-ikagi kandin to “Songo datù no otow, dakoo on to nig-abut to tanom din. ¹⁷ Nadomdoman din to kandin tu-un no domdom to ‘Amonuhon ku buwa so-idi, su wadà ogkabotangan ku to nig-abut su madakoo on man lagboy. ¹⁸ Na,’ kagi din, ‘ogwagkason ku dà aw basbasa ton tahan no kubkub ku su og-ilisan ku to bayà aw ma-a-aslag pad no ogkalitos to nig-abut kanak, aw tibò no tingub ku, igkabotang ku du-on. ¹⁹ Og-iling kanak to domdom ku to, Pigkulisan a su madoyow to nig-abut su igkabotang kud on to litos-litos no igkabuhì ku to kahaba-an ku no og-ugpà. Konà a ogpakatalabahu kunto-on to mabogat. Ogko-on a aw og-inom a aw liliyag a.’ ²⁰ Dì Diyus, og-ikagi kandin to ‘Oy, ampan napikiyan nu no madoyow. Na, ogkanangon ku ikow to kunto-on no kadukiloman katapusan nud on, aw sikan nadap-ug nud no intagama nu to kaugayan nu, intawa on man to ogpakatu-un sikan.’ ²¹ Na, tahan iyan to otow no angod kan no puli dà na-aun to kadatù dini to babow to pasak dì ko diyad kandin to atubangan to Diyus, puli on ogkomoo-komoo, wadad ogkadawat din.”

²² Na nig-iling si Jesus diyà to mgo pangabaga din to “Kaling man konà now ogkapook-pookan to kabotang now dow nokoy to ogkako-on now aw ogkapangabò now, ²³ su to kinabuhì ta, labow pad du-on to ogkako-on ta. Aw lawa ta gayod, labow pad du-on to ogkapangabò ta. Mano pigbogayan ki to Diyus to kinabuhì ta aw lawa ta gayod, angod dà ogbogayan kid gayod to kapookanan ta tibò. ²⁴ Ko pananglitan to mgo manuk-manuk, konà og-odok aw konà gayod og-ani. Wadà oghimuhon dan no kubkub no ogbotangan dan to tipaoy. Diyus dà man to ogpako-on kandan. Dì labow kow pad lagboy du-on to manuk-manuk. ²⁵ Agad kanunoy now mapook-pookan, di konà no sikan to ogpakapagsugpat to kinabuhì now, agad songo lumpù dà. ²⁶ Ko konà kow ogpakatuman to mgo kama-intokanan, amonuhon now to pagtuman to kina-aslagan. ²⁷ Ogdomdoman now to pagtulín to mgo bulak-bulak no puli oggitì. Ogkabuhì dà man kandan. Konà kandan ogka-amu to ogtalabahu agad ogtingkaa. Dì ogkanangon ku

iyu to agad si Hari Solomon no dadatu-on, di wadà kabò din no ogpaka-angod kan bulak-bulak bahin to kinalabawan no og-aha-on. ²⁸ Diyus to nigdaa to puli ogpanggiti no mgo bulak-bulak no ogtuga di to sunu no adow, sangabonon on. Woynu pad ogdaahon kow din aw kabogayi kow din to ogkapangabò now. Tùtu-u to ma-intok to pagtu-u now to Diyus. ²⁹ Konà now ogkapook-pookan to pagpanganap to ogkako-on now aw sikan ogka-inom now, ³⁰ su angod sikan to pagkangkapook-pook to mgo otow no bugti to pigsaligan no konà no Diyus. Di Diyus no Amoy ta, nama-anan din dow nokoy to iyu no nawadà. ³¹ Ko ogpa-aag-aagon now nasi to kandin no pagsakup, ogbogayan kow din gayod to mgo kapookanan now.

³² “Na, iyu no sinakupan ku kunto-on, agad ma-intok kow dà, di wadà ogkapook-pookan now su ogkaliyag to Diyus no Amoy ta to ogbogayan kow to katondanan to pigsakupan din. ³³ Ogpabayluhan now on to katu-unan now to sapi aw igpambogoy now diyà to nawada-an su sikan iyan to igkapudut now botanganan diyà to langit no konà ogkadunut aw itagu now no konà ogkilos. Konà gayod ogkapudut. Konà ogkakatkot to kaling no ogpakado-ot. ³⁴ Agad ando-i ta ibotang to linogonan ta, du-on dà gayod to domdom ta.

³⁵⁻³⁶ “Na, oghina-atan now on to pagdatong to tagsakup iyu no og-uli no nigba-ot to pagsauhan. Agad mataod to kadukiloman, oghina-at kow no ogpanda-on-da-on aw padokot kow to ilawan now angod to sugu-onon no nigtagad to pag-uli to tagsakup kandin, awos kow madaas ogpakasalubung ko ogsabi kandin. ³⁷ Na dayun ogkaliyag kow no mgo sakup ko konà pad ogkalipodong di ogtagad kow pad ko umabut to tagsakup iyu. Ognangonan ku iyu to kandin no tagsakup, ogsukoli dà to katondanan to sakup din dà, su ogpangabò ubag kandin nasi to hanuut no kabò to sakup aw pa-ingkuda din to sakup aw diyaga gayod kandin. ³⁸ Agad masaklop on dow kabakna-an to kadukiloman to pagdatong din, ogkaliyag to mgo sakup ko ogpamanggimata pad. ³⁹ Ko pananglitan, tagbaoy, ko mama-anan din lagboy dow nokoy to uras to ig-abut to kawatan, ogpakabantoy man kandin su gimata pad man kandin aw konà ogpakasood to baoy din to kawatan. ⁴⁰ Kaling iyu, oghina-at kow gayod su awos konà kow ogkatokawan to pagdatong ku dini no Tumutubus to Ka-otawan.”

⁴¹ Na, nig-usip si Pedro to “Sir, dow kanami dà iyan dow tibò to napa-atubangan nud to impananglitan nu.” ⁴² Naka-iling si Jesus to “Nig-ikagi a diyà to sakup no matinumanon aw ka-amu no ogkasaligan to tagsakup kandin no oghandug to kapookanan diyà to duma no kasakupan din. ⁴³ Ogcaliyag lagboy to sakup ko dumatong to tagsakup kandin no ogpangintaga dow natuman on to mgo sugu din. ⁴⁴ Tùtu-u to ogbaosan din no igbotang din on kan no sakup din no magbobo-ot to katu-unan din tibò. ⁴⁵ Di to tu-un din no domdom, ko og-iling pa to ‘Ogkaugoy buwa to pag-uli to mata-as ta,’ aw sikan no sakup, nigpambunaa nasi kandin to pigpabantayan podon kandin, agad lukos aw buyag, aw pinuna-us din to pagko-on aw pag-inom aw minahingow, ⁴⁶ di tinakin ogkatokawan kadin su ogpakatokow ogpakalogwà to mata-as din diyà to wadà din imani to ogkalogwa-an. Oggawangan on kandin to insalig kandin no imbotang diyà kandin aw kastiguha kandin aw hinangad no konad no tumutu-u kandin.

⁴⁷ “To sakup no nama-an to igpahimu to tagsakup kandin di wadà hina-ata aw wadà tumana to igpahimu to tagsakup aw wadà agdam to a-abutay to tagsakup, ogkabunaan lagboy. ⁴⁸ Di to sakup no wadà din katagahi to insugu to tagsakup kandin, di nahimu din no igkahimu kandin no

ogkabunaan, mahinoy dà to pagkastigu kandin. To otow no ogbogayan to dakoo, dakoo gayod to ogkasukut du-on kandin. To otow no ogbogayan to dakoo pad, dakoo pad gayod to ogkasukut du-on kandin.

⁴⁹ “Na, iyan ingka-andini ku to pasak su so-idi pasak, ogpadokotan ku to kayu. Ogpapadokotan on podon kunto-on, di konà-konà pad. ⁵⁰ Ogdalisodan a di ogkatuwa-ay ku dà. Ogdapookan ku hantod to matuman on. ⁵¹ Dow intobo-ot now dow so-idi pag-andini ku to kalibutan no puli a nigpahagtong to mgo samuk to ka-otawan aw pamatibo-a ku kandan agad wadà ka-usab kandan to ginhawahan dan? Konà, su iyan ingka-andini ku su ogpagsuwoy-suwayon kud nasi tibò. ⁵² Ko pananglitan, likat kunto-on to songo minyò no lima kandan, ogkasusuwoy dà to daduwa aw kabugti to tatou aw ogkakablang kandan. ⁵³ Ogdinalituhay ogkakablang to amoy aw anak, anak aw inoy. Pata-ugang, ogkakablang, gayod.”

⁵⁴ Na, nig-aboy si Jesus nigsoysoy to kahan-ingan. Kagi din to “Ko ogpakakita kow to makiboo diyà to saopan, ogpaka-iling kow to ‘Dagow dow tumo-od umudan gagaya,’ aw du-on ogkatutu-u man. ⁵⁵ Ko ogkamag on no oglikat to habagatan, ogpaka-ikagi kow to ‘Habagat on no timpu kunto-on,’ aw ogkatutu-u man gayod. ⁵⁶ Iyu no mapakunon-kunonon no mgo otow, ogka-amu kow dà ogtahom to timpu to banwa. Di to timpu on to paglogwà to Imananan to Ka-otawan, konà now on ogkakalahan.

⁵⁷ “Nokoy man no konà kow ogpikii to matuwadong. ⁵⁸ Na ko pananglitan, moydu-on ogdiklamu iyu diyà to ogdaa to bala-od. Ko konà kow din pad madawat, tu-uni now na-ay to paghusoy, su ko konà, bali no huwis on to ogsangko-an aw ogsugu-on din to pulis din aw ipapirisu kow din. ⁵⁹ Konà kow pad ogpakalabas ko konà now pad mabayadan tibò to ogpabayadan iyu.”

13

¹ Na du-on to mgo otow no nignawnangonon ki Jesus bahin to pagpahimatoy ni Gubirnadur Pilato to mgo taga-Galiliya no namanghinang kandan diyà to simbahan no labow. ² Kagi ni Jesus to “Dow intobo-ot now buwa dow saà sikan mgo taga-Galiliya no pigpanghimatayan, madakoo pad diyà to kadumahan dan su pigpahimatayan man kandan? ³ Di konà man. Aw ognangonan ku iyu, ko konà kow makasosoo aw oyowi now to paghimu now no mado-ot, padihu dà iyan to ogkadoogan now. ⁴ Sikan gayod sampuù tag wau no nangkamatoy no pigdo-ogan to pinatudoy no batu no matikang no bantayanan no napood diyà to longod to Siluwi no linow, dow intobo-ot now buwa dow madakoo pad to saà dan diyà to duma no taga-Hirusalim? ⁵ Di konà. Aw ognangonan ku iyu to ko konà now on ma-oyowan to paghimu now no mado-ot, ogka-ubus kow man no ogpaka-angod kow kandan.”

⁶ Na, impananglitan ni Jesus to pagpang-anad din no pig-iling din to “Songo otow, nigtanom to kayu no ogbogas to ogkako-on no oghingadanan to igira. Pagkaugoy nig-ahà kandin to bogas, di wadà nakita-an din. ⁷ Kagi din diyà to otow no pigpabantoy din to tanomanan din to ‘Lagi, natatou no tu-ig to sigi a og-inahà dow moydu-on on bogas sikan no kayu, di wadà man nakita-an ku. Ogpoodon nud on su ogpakaguk-aa on puli to pasak.’ ⁸ Kagi to otow no pigpabantoy to tanomanan to ‘Konà Sir. Ogpabay-anan ta dà sood to songo tu-ig pad su ogsabungon ku pad aw ogpandansuhan ku. ⁹ Ko bumogas to sunu no tu-ig, ogtukhow ki. Di ko matag on konad abutan to tu-ig mandà, kayan poodon on.’ ”

¹⁰ Na, nigpang-anad si Jesus diyà to songo simbahan to adow no konà no tigtatalabahu. ¹¹ Nakaba-ot to buyag no nasakit su nakapagugukù to bagakwang su konà din man ogkatul-id lagboy. Pigpanampuu-an on tag wau no tu-ig to pagdawdaa to sakit din. Busow to piglikatan to sakit din. ¹² Pagkakita ni Jesus kandin, pigtawag din aw ikagi to “Laginà, ka-uli-i kad on to sakit nu.” ¹³ Dayun pigdampon din aw ka-uli-i aw katul-id on to bagakwang din aw sayà-sayà kandin to Diyus. ¹⁴ Dì to otow no nigdaa to simbahan, konad no langot su nakatambaa si Jesus to adow no konà no tigtatalabahu. To gumuguuy to kahimunan, naka-ikagi diyà to ka-otawan to “Natahinan to onom no adow kada simana no tigtatalabahu. Sikan to a-andinihay now no adow ko maliyag kow no ogka-uli-an. Konà kow ogpaka-andini to adow no konà no tigtatalabahu no awos ogpatambaa.” ¹⁵ Dì naka-ikagi si Jesus to “Iyu no mapakunon-kunonon no mgo otow, agad adow on no konà no tigtatalabahu, ogpambadbaban now dà to mgo buhì now awos maka-andiyà to wohig aw maka-inom. ¹⁶ Sikan no buyag no sugpù gayod to apù ta no si Abraham, ogkabiligan podon to kandin no kalisodan likat ki Satanas no sampu on tag wau no tu-ig, agad adow on no konà no tigtatalabahu.” ¹⁷ Nahogna-an din nasikawan to mgo punu-an no kablang din to ingka-ikagi din. Dì sikan ka-otawan no puli dà no otow, namantukhow on to tibò no kaboongan no pigpanghimu din.

¹⁸ Na, impananglitan ni Jesus to pagpang-anad din no nig-iling to “Nokoy to madoyow no pananglitan no ogka-angodan to pagdakoo to sinakupan to Diyus. ¹⁹ Sikan pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan na-angodan to pagtanom ta to binhì no longa no agad magabudbud dà ubag, di paggiti, ogkahimu on no kayu aw ogkangkahapunan to manuk-manuk to sanga agad niglikat to binhì no magabudbud dà ubag.”

²⁰ Kagi ni Jesus to “Nokoy pad no pananglitan no ogka-angodan to pagdakoo to sinakupan to Diyus. ²¹ Iyan na-angodan to ogpatulin to buyag to malagkit. Agad ma-intok dà to igpatulin no imba-ot din, di ogkaponu to pigbotangan din.”

²² Na, nighipanow on kandan si Jesus padoog diyà to Hirusalim aw panghapit-hapit pad to kalulunsudan aw mgo kasityuhan no ogpang-anad. ²³ Na moydu-on nig-usip ki Jesus to “Sir, dow ma-intok dà buwa to ogkabiligan to Diyus no ogpadilimon to banwa no kastiguhanan to makasasa?” Nakatabak si Jesus to ²⁴ “Pamakut kow to ogsood to habangan no malig-ot, aw ognangonan ku iyu to kahan-ingi to ogkaliyag to ogsood podon, di konà man ogpakasood.

²⁵ “Na, ko pananglitan og-andiyà kow to songo baoy di ogtakopan on. To diyà kow pad to labas, ogtawag kow to tagbaoy to ‘Sir, ogpaponhikon koy nu,’ di ogpaka-ikagi kandin to ‘Wadà ku katagahi dow ando-i to piglikatan now.’ ²⁶ Ogpaka-iling kow to ‘Natodu-on nigpagsau koy ikow aw pag-inom. Nigpang-anad ka gayod to kahimunan diyà kanami no lunsud natodu-on.’ ²⁷ Dì ogtabakon din to ‘Ognangonan ku iyu to wadà ku katagahi dow ando-i to piglikatan now. Gawang kow on no mado-ot to iyu no hinang.’ ²⁸ Ko matuman kan no timpu, lagboy no ogpamakasinogow kow aw pagpangagot to bag-ang su ogpakasosoo kow ko makita-an now si Abraham aw si Isaac aw si Jacob aw mgo maglilikwaday to Diyus no nalabot tibò to sinakupan to Diyus. Dì iyu, ogkabugow kow pad du-on. ²⁹ Dì to duma no mgo otow, ogmutmutan dan to binogdokaan to langit aw ogba-ot aw tatagbuhi dan to pagko-onan to sinakupan to Diyus. ³⁰ Moydu-on nakasagkop bahin to tinuhan kunto-on di to mahudi no adow, ogpakababow on diyà to pigsakupan

to Diyus. Moydu-on gayod nakababow kunto-on bahin to tinu-uhan, di to mahudi no adow ogsagkop on diyà to pigsakupan to Diyus.”

³¹ Na, moydu-on mgo Parisiyu no nigdatong aw nangoni si Jesus to “Hipanow kad on su ogpahimatayan kad podon ni Hari Hirudis.” ³² Naka-ikagi si Jesus to “Andiya-i now kan nigpa-angod-angod to katuyù no matigpos di matuu ogkahadok dà man. Nangoni kandin to monang ad ogkamatoy ko maponga on to igpahimu kanak. Ogpanggawang a pad to busow aw pandoyow to nangkasakit to sood pad to daduwa no adow likat kunto-on. Di tatou kunto-on no adow, og-abut to kabahinan ku ko umabut a diyà to Hirusalim. ³³ Kunto-on pad iyan to ogpuguton aw kun-isa to pag-abut to kanak pabilu, su tahan to maglilikwaday to Diyus, wadà kamuwahanan ko konà diyà to Hirusalim to og-abut.

³⁴ “Di iyu no taga-Hirusalim, nokoy man no nigpanghimatoy kow to mgo lagsoban to Diyus aw pandogpaka now to batu to mgo maglilikwaday to Diyus. Di ogsakupon ku podon iyu su kapila on to paghinimun-himun ku podon iyu aw pasaunga kow no iyan ogka-angodan to mangunsuy no manuk no oglangkob to unsuy din no ogpasaungon din to kamuwahanan di nigsupak kow. ³⁵ Kaling man pig-oyowan kow to Diyus no nighbantoy iyu. Ognangonan ku iyu to monang a now pad mandà oggoyahon ko igkalangkoà now no ogpaka-iling kow to ‘Mabuhì to pigpatubus to Diyus no pigpa-andini din ita.’ ”

14

¹ Na, songo adow no konà no tigtatalabahu, diyà papaningugtuha si Jesus to baoy to songo punu-an to Parisiyu no songo panon to tinu-uhan. Pigbantayan kandin lagboy to ka-otawan. ² Nakaba-ot du-on gayod to nasakit no otow no nigpanggub-ak to lawa din. ³ Nig-usip si Jesus to mgo Parisiyu aw duma no mgo mag-a-anad to tinu-uhan to “Dow tugutan kid to kasugu-an to tinu-uhan ta to pagdoyow to nasakit to adow no timpu no wadà talabahu?” ⁴ Di wadà nakatabak. Dayun pigdawat ni Jesus kan otow no nanggub-ak to lawa. Dayun na-uli-an aw pigpapa-uli ni Jesus. ⁵ Na nig-ikagi si Jesus diyà to ka-otawan no nangkahimun du-on to “Ko ma-uugan kow to buhì now diyà to linow, ogkabutwà now dà dayun, agad adow on no konà no tigtatalabahu.” ⁶ Wadà ingkatabak dan.

⁷ Na, na-indanan ni Jesus to pigpili dà to mgo bisita to ogpa-ingkudan to talahudon. Dayun impananglitan din kandan no nig-iling to ⁸ “Ko ogpaba-oton ka to pagsauhan, konà nu ogtuwanon to ogpa-ingkudan to talahudon, su dagow makaba-ot to labow pad ikow ⁹ aw sikan nigpa-andu-on iyu, ogdugukon ka aw ikagihi ka din to ‘Halin ka kani su moydu-on pad labow no ogpa-ingkudon ku kani,’ aw du-on ogkapa-inahan ka aw maka-ingkud diyà to masagkop. ¹⁰ Ko ogpaba-oton kad on to pagsauhan, iyan ingkudi nu to masagkop no ingkudanan awos ko dumuguk to mgo tag-anak, og-ikagi diyà ikow to ‘Lagi, halin ka kani aw du-on ka to ingkudanan to mata-as.’ Kayan ogtahudon ka diyà to atubangan to kahan-ingan no diyà to pagsauhan. ¹¹ To otow no ogpalabow, ogsagkop nasi aw to ogpasagkop, ogpakalabow nasi.”

¹² Na, nig-ikagi gayod si Jesus diyà to nigpaba-ot kandin to pagko-onan to “Ko oghimuhon now to pagko-onan dow pagbana-an, konà now ogpaba-oton to kadumahan now aw kasu-unan aw songo baoy now no datù su ko angod sikan, kandan, ogbaos iyu su ogkabayadan kow dan man. ¹³ Di ko oghimuhon now to pagko-onan, ogpaba-oton now nasi to nangkawada-an

to kandan kapookanan, aw mgo pawing, aw mgo pungkù aw mgo podpod aw mgo pisok ¹⁴ aw kadoyawi kow to Diyus, su kandan, konà ogpakabaos. Dì ogkabaosan kow iyan ko ogpambuhayon to madoyow no mgo otow no nangkamatoy to mahudi no adow.”

¹⁵ Na songo otow no nakaba-ot kan no pagko-onan, nadinog din to inikagi ni Jesus aw ikagihi din to “Ah, ogkaliyag koy podon ko ogpakaba-ot koy to pagko-onan diyà to pigsakupan to Diyus.” ¹⁶ Dì impananglitan ni Jesus no pig-iling to “Moydu-on songo otow no nighimu to pagko-onan no dakoo aw mahan-ing to pigpamatawagan din podon. ¹⁷ No pagkagotò to adow to pagko-onan, impamadokat din podon to sugu-onon din kan pigpamatawagan aw iyan impa-iling din diyà kandan to ‘Na, impadokat kow din kanak. Magagà kinow on su natibò on nahonat.’ ¹⁸ Dì namanbalibad tibò. To tugdow, nig-iling to ‘Pigboli kud to pasak, konà a ogpaka-andiyà. Og-aha-on ku pad to pasak. Puli on udasi to nigpatawag.’ ¹⁹ Nig-ikagi to duma to ‘Pigboli kud to sampuù no baka aw ka-antihi ku dà sikan. Puli on udasi to nigpatawag.’ ²⁰ Nig-iling to duma pad to ‘Bayà koy pad hitu-un. Kaling man konà a ogpakatuman to ogba-ot.’ ²¹ Dayun nigpa-ulì to sugu-onon aw inangon din to mata-as din. Konad no langot to tagtu-un to pagko-onan. Pigsugù din mandà to sugu-onon din to ‘Madaas ka dà aw pangandiya-i nu to agad ando-i no pighisubaa-subaan to kalasada to lunsud aw mgo daan aw pandokata to nangkawada-an to kandan kapookanan, aw mgo pawing no otow, aw mgo pungkù, aw mgo pisok.’ ²² Natabak to sugu-onon din to ‘Natuman on Sir to insugù nu. Dì maluyow pad agad mahan-ing pad.’ ²³ Nig-ikagi to tagtu-un to pagko-onan to ‘Na andiya-i pad mandà to kahilit-hilitan agad diyà to daan dow kalasada ko moy igpagkita nu, hinggata to ka-otawan awos maponù to baoy ku aw paba-ota to pagko-onan ku ²⁴ su sikan mgo otow no pigpatawagan kud ikow, wadà ogpaka-anti to pagko-onan ku.’”

²⁵ Na no nang-anad si Jesus, nadumdumahan kandin to kahan-ingan. No nang-anad kandin, nig-iling kandin to ²⁶ “Ko ogpasakup kow kanak dì konà a now ogpa-aagon diyà to amoy now aw inoy now aw asawa now aw batà now aw mgo kasu-unan now, agad iyu no kinabuhì, konà ku gayod ogkasakup iyu. ²⁷ To otow no ogpasakup kanak, ogpakasunud ogpakatiang to kandin kinurus no litukan to iglingow to kandin dà no natagonan no maogon su nasakup ku man kandin. Ko konà kow makasunud, konà ku iyu ogkasakup. ²⁸ Ko pananglitan, otow no oghimu to baoy, ogtugdow ogbilang pad to gastuhonon din ²⁹ su dagow iyan dà mapongahan to pa-ukdangan, ogkasikawan kandin su puli on nakapahimu to baoy to wadà din ka-atom-atom to gastuhonon din no igù no igkapinga to baoy, aw ogkasawoy kandin to ka-otawan no ogpakakita aw kadugadi. ³⁰ Ogpamang-iling kandan to ‘Pigpunu-an kan no otow to paghimu to baoy din, dì wadà kandin makaponga su buguk kandin to oghimu to baoy.’ ³¹ Na, ko pananglitan mandà moydu-on songo harì no ogpikii to pagpanuyù to duma no harì. Dì ogtugdow pad ogpagsukun to katu-unan din aw iling to ‘Dow makada-og ki buwa kandan no moy kawa-an no maan no sundau, matuu ita, sampuù ki dà no maan tibò.’ ³² Ko domdom din no konà kandin ogpakada-og, ko madiyù pad to kablang dan, ogpa-andiya-on to harì to pigpatubus din aw pahusaya no awos malinawon. ³³ Kaling man ko ogpasakup kow kanak, ogka-oyowan now tibò to katu-unan. Ko konà, konà ku iyu ogkasakup.”

³⁴ Na, impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling kandin to “Na to asin,

ogpakadoyow to sodà. Dì ko ogkawadà to katam-isan to asin, amonuhon tad to pagpapa-uli to katam-isan to asin. ³⁵ Wadad puus, agad abunu to pasak. Wadà ogpakasokod to asin ko iyan ogkawadà to nanam to asin. Ogka-oyowan tad puli. Na, indanan now to kalitukan to pig-ikagi ku.”

15

¹ Na to magsusukut to buhis aw duma pad no mgo wadà tu-u to katahanan to mgo Hudiyu, ogpamanduguk du-on ki Jesus su awos ogpaminog to impang-anad din. ² Dì to mgo Parisiyu aw duma no mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu, naman-ina-ina no namang-iling to “Sikan no otow, ogdawaton din to agad mgo otow no wadà tu-u to katahanan ta aw ogpagsau kandan gayod.”

³ Dì nama-anan ni Jesus to pig-ina-ina dan aw ikagi kandin to ⁴ “Na, ko pananglitan iyu, moydu-on songo gatus no buhì no namamàpà. Pagpamàpà dan, natanak to sobu-uk aw oyowi now dà kan kasi-aman aw si-am diyà to pamàpa-anan aw panganapa to sobu-uk no natanak hantod to nakita-an now. ⁵ Pagkakita now, pigbakus now aw babaha no nigtukhow kow lagboy su nakita-an dà man. ⁶ Pag-uli now, pigpanghimun now to kadumahan now aw iling kow to ‘Ogtukhow kinow dà su nakita-an ku dà to buhì ku no natanak.’ ⁷ Na ko otow no agad wadà din tu-u to katahanan now dì to paghimu din no mado-ot, ko ogkasosoan din aw oyowi, ogsubla on to pagtukhow to mgo uminugpà diyà to langit. Dì wadà ogtukhow diyà bahin to otow no konà ogpagawang to saà din.

⁸ “Na, ko pananglitan gayod no moydu-on songo buyag no sampuè to sapi no buwawan. Dì natanakan to songo bu-uk. Agad madukilom on, ogpadokotan to ilawan din aw sin-igi to saad to baoy aw panganapa din lagboy hantod to ogkita-on din. ⁹ Pagkakita din, ogtawagon to kadumahan din aw ikagi to ‘Ogtukhow kinow dà su nakita-an ku dà to sapi ku no buwawan no natanak.’ ¹⁰ Angod dà man to innangon ku iyu to ogpamantukhow to Diyus aw mgo diwata din, agad sobu-uk no makasasaà, ko makasosoo kandin to pighimu din no mado-ot aw oyowi.

¹¹ “Na, ko pananglitan mandà to otow no moydu-on daduwa no batà no lukos. ¹² Nig-iling to hadi diyà to amoy din, ‘Amoy, to kanak handug no igkapangumbilin nu kanak, bogayi a nud nasì kunto-on.’ Dayun pigpanghandug to amoy to kadatù din.

¹³ “Na, pagkapilahi no adow sikan nadawat to hadi, pigpabayluhan din on to sapi aw hipanow on kandin padoog diyà to banwa no madiyù aw du-on din tanama gastuha to sapi din no puli inminaliyag din. ¹⁴ Pagka-ubus to sapi din du-on sikan no banwa, pigkogsa-an to bontas aw kandin, niglotoy. ¹⁵ Nakapikii on kandin to ogsood to talabahu no magtutubung to babuy. ¹⁶ Tantu no paglotoy din, ogko-on podon kandin to mgo ukap no tutubungay to babuy. Dì wadà nigka-at kandin su wadà nigbogoy diyà kandin. ¹⁷ Dì pagdoyow to domdom din, na-iling to pikii din to ‘To mgo inadlaw ni Amoy, ko ogpamango-on, dakoo pad to ogkasubla agad mahaning kandan. Dì aboy kanak no nakadayò no ogkamatoy-matoy ad to bontas. ¹⁸ Og-anti ad ogpa-uli ki Amoy aw og-ikagi a diyà kandin to, Amoy, nakasaà ad ikow aw diyà to atubangan to Diyus. ¹⁹ Konà a nud oghimuhon no anak a nu. Puli a nud himuha no inadlaw nu.’ ²⁰ Na nig-uli kandin diyà to amoy din.

“Dì no madiyù pad, nakita-an on kandin to amoy din aw ka-ati dà ubag kandin. Nakadagap to amoy to batà aw gogoa aw kapanghadoki din.

²¹ Naka-ikagi kan anak to 'Amoy, nakasaà a ikow aw diyà to atubangan to Diyus. Konà a nud oghimuhon no anak nu.' ²² Dì nigsugù to amoy to sugu-onon din to 'Madaas ka dà aw daaha to kabò no kinalabawan no igpapangabò ku to batà ku aw isu-uu to singsing aw ogsapatusan ku. ²³ Iyan puduton nu kan nati to baka no matabà aw himatayi nu su oghimuhon ta no pasalamat aw ogliliyag kinow tibò. ²⁴ So-idi batà ku, iyan on na-angodan to namatoy on, dì pigbuhoy dà. Iyan napadihuan gayod to natanak, dì nakita-an dà.' Na du-on namanliliyag kandan tibò.

²⁵ "Dì to kakoy no nali-us on pag-uli to hadi din, nig-uli on no diyà pu-un to uma. No pagkadani din to baoy, iyan on nadinog din to mgo patanugonon aw katad-katad to sayow. ²⁶ Dayun pigtawag din to songo sugu-onon aw usipa dow nokoy to napugutan dan. ²⁷ Na-iling to 'Nig-uli on to hadi nu. Nighimatoy to amoy nu to nati to baka no matabà su impagala su nigpasalamat su naka-uli dà to batà din no ampan pad halinan.' ²⁸ Dì nasawà to kakoy hantod to konà ogsod kandin to baoy. Impadokat podon to amoy din aw pangamuyù to ogpaba-oton to pagliliyag dan. ²⁹ Dì naka-ikagi to kakoy to 'Amoy, napugutan on iyan to mahaning no tu-ig to pagbulig ku ikow aw tumana to sugù nu tibò. Dì ampan a nu bogayi to buhì, agad ma-intok no igkaliyag ku to mgo kapadihu ku. ³⁰ Dì sikan pinadaoyag nu no batà no nig-uwak puli to ingkabuhì nu aw nigpanghilabot to buyag no mado-ot, no pag-uli din, pigpagalahan nu nasi aw pahimatayi nu pad to buhì nu no matabà.' ³¹ Dì naka-ikagi to amoy to 'Dì Utù, ikow, timbang ku man no nigdumduma ka kanak aw kalabot kad to tibò no katu-unan ku. ³² Dì hustu dà man to ogliliyag kinow on aw pamantukhow su hadi nu, iyan on na-angodan to namatoy no tagbayà pigbuhoy dà. Iyan na-angodan din gayod to natanak dì nakita-an dà.' "

16

¹ Na impananglitan ni Jesus to mgo sakup din no nig-iling to "Songo datù, moydu-on pigpabantoy to sapi din. Dì moydu-on nignangon to datù to pigsalinan to sapi to otow no pinabantoy din. ² Pigpaduguk kandin to datù aw ikagihi to 'Dow tütu-u to nadinog ku bahin to pagpansalin nu? Ahà ki to mgo listahan to pagbayad aw kan ogkadawat su oggawangan ku ikow to katondanan no pinabantoy to sapi ku.' ³ Dì to nigbantoy to sapi, na-iling du-on to ginhawa din to 'Amonu a buwa so-idi su oggawangan ad to datù to katondanan ku. Maotoy to lawa ku. Konà a gayod ogpakatalabahu to mabogat aw ogkasikow ad to ogpalimus. ⁴ Na moydu-on nadomdom ku no ogkahimu ku awos ad madawat diyà to duma no mgo baoy ko magawangan ad to katondanan ku.' ⁵ Dayun pigpantawag din to moydu-on mgo utang diyà to mata-as din. Nig-iling kandin diyà kan tugdow to 'Man-u buwa to utang nu diyà to datù.' ⁶ Nigtabak kandin to 'Daduwa no gatus no kalata to lana.' Nig-iling to nigbantoy to sapi to 'So-idid to kamatu-udan to pagsasabut. Na, madaas nud ilisi to kamatu-udan aw isulat nu du-on to songo gatus dà to utang nu.' ⁷ Na pig-usip mandà to duma to 'Man-u buwa to utang nu diyà to datù.' Nigtabak kandin to 'Lima no gatus no kasaku to bogas.' Nig-iling mandà to nigbantoy to sapi to 'So-idid to kamatu-udan to pagsasabut. Ilisi nud to kamatu-udan aw isulat du-on to upat dà no gatus no saku to utang nu.' ⁸ Na to datù, nakasayà dà to pinabantoy din to sapi agad maluku-lukuhon dì mapandoy dà to ogpadaan-daan to kandin kadoyawan su iyan tütu-u to kunto-on no timpu, to mgo otow dini to babow no wadà tahud to Diyus, mapandoy pad kandan diyà to mgo

mangkatahud-tahudon no otow diyà to Diyus to ogpadaan-daan to kandan kadoyawan. ⁹ Kaling man indanan now to pig-ikagi ku iyu, to kadatù now no kalibutanon, oggastu kow no igbulig now to kasing-otow now su ogka-uyunan kow to Diyus ko maka-atan now kandan aw ogkadawat kow din diyà to langit to mahudi no adow ko wadà ogkaboli to sapi.

¹⁰ “Na to otow no ogkasaligan to ma-intok, ogkasaligan gayod to ma-aslag. Dì to otow nò konà ogkasaligan to agad ma-intok, wadà igkasalig ta no ma-aslag. ¹¹ Ko wadà kow kasaligi to kadatù dini to babow, konà kow gayod ogkasaligan to kadatù no tütü-u diyà to langit. ¹² Ko konà kow ogkasaligan to ogbantoy to kadatù to duma dini to babow, amonuhon man to pagkasalig to Diyus iyu to iyu no kadatù diyà to langit.

¹³ “To otow, konà ogkahimu no daduwa to pigtagonan din su ogkablangon din iyan to sobu-uk aw sobu-uk, ogpa-aag-aagon din on. Matinumanon gayod diyà to sobu-uk, matuu kan sobu-uk, og-oyowan din on. Konà ta ogpagtokapon to pagtagon ta, Diyus aw kadatù.”

¹⁴ Na to mgo Parisiyu no ogkaliyag to kadatù, nigpaminog to intutuu ni Jesus, tibò namandugadi kandin. ¹⁵ Dì nig-ikagi si Jesus diyà kandan to “Iyu no mapakunon-kunonon no mgo otow, ogpatahud kow dà podon to ka-otawan. Dì diyà to atubangan to Diyus, konà kow ogka-uyunan su nama-anan din man dow nokoy diyà to sood to ginhawahan now su to ogpa-aag-aagon to otow, ogsawayon iyan to Diyus.

¹⁶ “Na impatuman to Diyus to ka-otawan to kasugu-an ni Moises aw kasulatan to duma no mgo maglilikwaday to Diyus hantod to si Juan on to pigpalikwad. Likat to paglikwad ni Juan no Magbobonyagay sikan Madoyow no Tutuwanon bahin to madaas og-abut to pagsakup to Diyus, mgo otow nigpogos podon to ogdangon to pagsakup to Diyus agad-agad to kandan dà no napikiyan. ¹⁷ Dì bahin to ogkawadà to kasugu-an ni Moises aw duma no kasulatan, konà ogkahimù to ogkawadà ko konà pad matuman tibò. Kalangitan aw kapasakan, ogkangkawadà. Dì kasulatan to Diyus, agad songo kudlis dà, konà ogkawadà ko konà pad ma-una matuman.

¹⁸ “Na, to otow ko og-oyowan din to kandin asawa no una aw pangasawa to bugtì, ogpakasaà su ogkalap-angan din to pag-a-asawa dan. To og-asawa gayod to buyag no na-oyowan to una no bana din, ogpakasaà gayod su ogkalap-angan din gayod to kandan pag-a-asawa no wadà kalabotan din.”

¹⁹ Na, impananglitan ni Jesus to impang-anad din no pig-iling to “Na moydu-on datù no ogpangabò to mahal aw kanunoy dakoo to pagko-on du-on to baoy din. ²⁰ Moydu-on gayod otow no nawada-an to kapookanan din. Iyan ngadan din si Lazaro. Nakahibat-hibat diyà to li-otanan to ugpa-anan to datù. Pig-ugudan ²¹ aw dila-i to mgo idù to mgo laù din. Ogko-on podon si Lazaro to puyapud no nangka-uug diyà to ko-onanan to datù.

²² “Na pagkaugoy-lugoy namatoy on si Lazaro aw kadaa to umagad din to mgo diwata to Diyus diyà ki Abraham no apù ta lagboy no diyà to botanganan to mangkadoyow no mgo otow. Na namatoy on gayod to datù aw ilobong. ²³ Dì umagad din, imbotang diyà to kastiguhanan to saà. No kanunoy no ogkasakitan kandin, niglanghag diyà to langit aw kakita-i si Abraham diyà to madiyù aw si Lazaro no nigsoso-ing. ²⁴ Tinawag to datù to ‘Apù Abraham, ogka-atan a nu. Ogpa-andinihan a nu ki Lazaro. Igang ogpabibi-an nu kandin to kanak dilà no pigtahayan on su lagboy on to paglanggahi ku su nadangka a so-idi logdog.’ ²⁵ Dì nigtabak si Abraham to ‘Wadà nu buwa kalingawi ton buhì ka pad Apù no madoyow man to kabotang nu. Dì si Lazaro, nalisodan. Dì madoyow on to kabotang din

kunto-on. Dì ikow, napasu-an kad on to logdog to kayu kunto-on. ²⁶ Hognà pad moydu-on dama diyà to pag-ootan ta no konà ta ogkalawangan su sikan on to igkahibugtì ta.'

²⁷ "Naka-ikagi to datù to 'Igatang ogpangamuyù a ikow Apù to ogpa-andiya-on nu si Lazaro diyà kandan aw ki Amoy. ²⁸ Moydu-on lima no su-un ku no igpabahog kud ko maka-andini kandan so-idi ogpanakitan to kayu no logdog.' ²⁹ Dì nakatabak si Abraham to 'Ogpaka-anad kandan to kasulatan ni Moises aw duma no maglilikwaday.' ³⁰ Naka-ikagi to datù to 'Konà man Apù Abraham. Dì ko ma-andiya-an kandan podon to otow no pigbuhoy on, ogpakapaminog aw oyowi to kandan paghimu no mado-ot.' ³¹ Nakatabak si Abraham to 'No wadà dan paminog to kasulatan ni Moises aw duma no maglilikwaday to Diyus, konà dà gayod ogpaminog agad moydu-on oglogwà no pigbuhoy on.' "

17

¹ Na impang-anad mandà ni Jesus to mgo sakup din no pig-iling din to "Tahan to otow no ogbogayan to pa-antihan dow ogpakasaà. Dì aboy to otow ko ogpasaa-on din to duma. ² To ogpasuwoy to agad ma-intok no otow, mahawoy dà ko pa-usbogon kandin diyà to dagat no oglawigan to batu to li-og. Dì malisod lagboy ko kastiguhon kandin to Diyus to mahudi no adow. ³ Na, doydoyow kow. Ko ogpakasaà to su-un now, udlinan now. Ko makasosoo kandin to paghimu din no mado-ot aw oyowi, ogpasayluhon now dà. ⁴ Agad makasaà diyà iyu to kapitu to songo adow, di pasayluhon now dà ko og-inandu-on iyu aw pangamuyù kandin no nig-iling to 'Nakasosoo a, pasayluhon a nu dà iyan,' na iyu, pasayluha now dà man gayod."

⁵ Na to mgo pangabaga ni Jesus no tumutubus din, namang-ikagi diyà kandin to "Ogdugangan nu to pagtu-u noy." ⁶ Naka-ikagi si Jesus to "Ko moydu-on pagtu-u now no agad magabudbud dà, ogkasugù now so-idi madigon no sikumuru no kayu to 'Mabukad kad aw kahalin kad diyà to dagat aw diyà ka katanom,' aw ko og-aha-on ta, ogkatuman iyan.

⁷ "Na ko pananglitan, moydu-on sugu-onon now no pigpagaas now dow pigpabantoy now to mgo buhì now. Ko mahapun on, og-ulì diyà to baoy. Ko dumatong on to sugu-onon now, dow konà kow buwa og-iling to 'Na Sir, ingkud ka su oghonatan ku ikow.' ⁸ Konà man buwa, su og-iling kow on buwa nasì to 'Na, lutu-i a nu aw honati a. Ko makatapus ad to pagko-on aw pag-inom, ikow on ogpakasukoli kad ogpakako-on aw maka-inom.' ⁹ Dow wadad buwa pasalamat kandin to sugu-onon din su natuman din to insugù din. ¹⁰ Iyu, angod dà iyan su ko matuman now on to insugù ku iyu, ogka-iling now to 'Konà koy no saya-onon su natongop dà to natuman noy no insugù nu kanami.' "

¹¹ Na no nigpadayong kandan si Jesus padoog diyà to Hirusalim no lunsud, nakadatong kandan diyà to pag-ootan to Galiliya aw Samariya. ¹² No pagkasood dan to songo lunsud, pigsungun kandan to sampuù no ka-otow no pigpan-ibung di nigpamatiwoy kandan ki Jesus ¹³ aw puli tawag kandan to ma-agbot to "Jesus, Magbobo-ot, ogka-atan koy nu." ¹⁴ Pagkasunglà din, nig-ikagi kandin to "Andiya-i now to punu-an to tinuhan no nigtubus iyu diyà to atubangan to Diyus awos ma-ahà to sakit now dow magawang." No paghipanow dan on, nangka-uli-an on man tibò kandan.

¹⁵ Na pagkita to sobu-uk to na-uli-an on kandin, nigpatipa-uli kandin diyà ki Jesus aw sayà-sayà to Diyus to ma-agbot. ¹⁶ Nakaluhud kandin diyà to atubangan ni Jesus no nigpasalamat. Songobu-ukon dà kandin no nig-uli aw pasalamat aw kandin iyan to taga-Samariya. ¹⁷ Naka-iling si Jesus to “Dow konà buwa no sampuù kow no na-uli-an? Ando-id pamandoog ton si-am no ka-otow. ¹⁸ Dì so-idi, taga-Samariya man, aw kandin dà to nigpa-uli aw saya-sayà to Diyus.” ¹⁹ Pig-ikagihan ni Jesus kan taga-Samariya no na-uli-an on to “Na, sakindog kad on aw uli kad on su na-uli-an kad man su nigtu-u ka man kanak.”

²⁰ Na kandan no mgo Parisiyu, naman-usip kandan ki Jesus dow kaganu to og-abut to pagsakup to Diyus. Nigtabak si Jesus to “To ogpunu-an to pagsakup to Diyus, konà ogkakita-an to mata to gi-otawan puli. ²¹ Konà ogka-iling to ‘Ahà ka su so-idid.’ Konà gayod ogka-iling to ‘Ahà ka, suyard on,’ su pagpunu to pagsakup to Diyus, nig-abut on dini iyu su diyad on to sood to otow agad wadà now kama-ani lagboy to nakasood on.”

²² Na pagkaugoy-lugoy nigpanoysoy mandà si Jesus to mgo sinakupan din bahin to pag-abut to pagsakup to Diyus to ogkamotow-motawan on lagboy ogkakita-an. Kagi din to “To mahudi no adow, ogkaliyagan now on podon to ogpunu on to pagsakup to Tumutubus to Ka-otawan di konà now pad ogkakita-an di ogkatagadan now dà kanunoy. ²³ Moydu-on ogiling iyu to ‘Ahà ka, suyard on to pigsakupan to Diyus.’ Dì konà kow ogtuman og-andiyà aw konà kow ogpasakup ²⁴ su ko kanak on to umuli, konà now oglamanon su mapayag dà su angod to ogkiblat no kilat no ogpakatang-ow to binogdokaan tibò to langit. Angod dà man to adow to pag-uli ku no Tumutubus to Ka-otawan. ²⁵ Dì ogkalisodan a pad aw oyowi a to mgo kadongan ku. ²⁶ Ton kadodoog to ka-otawan natodu-on no timpu pad ni Noe no mangudlinay to Diyus, ogka-angod dà man to kadodoog to ka-otawan to umuli a dini no Tumutubus to Ka-otawan ²⁷ su to ka-otawan natodu-on no wadà pad ugubi to kalibutan, iyan dà pighimu dan to kandan natungahan no ogko-on aw og-inom aw inasawahay agad hantod to namansood on kandan aw si Noe diyà to arka din. Pag-ugub to dagat, nangkaonas tibò to ka-otawan ton wadà mamakasood to arka. ²⁸ To mahudi no adow no ogsakup to Tumutubus to Ka-otawan, angod dà gayod to mgo timpu no katu-igan ni Lut su mgo ka-otawan, tinuman dan to katahanan to otow no pagko-on, pag-inom, pagboli, pagbaligyà, pagtanom, aw paghimu to baoy. ²⁹ Dì adow to pagkali-us ni Lut to lunsud to Suduma, pig-abutan sikan no lunsud to logdog aw maliyab-liyab no asupri no niglikat to langit aw kangka-ubus to tibò no otow du-on. ³⁰ Angod dà to adow to Tumutubus to Ka-otawan to lumogwà no ogpakatokow puli no ogpakado-ot to mgo otow no mangkado-ot.

³¹ “Na kandà no timpu to otow no diyà to labas to baoy, konà din on ogka-uli to katinguban din di puli on ogpakalaguy kandin. Ko diyà kow to uma, konà kow on gayod ogpakapa-uli diyà to baoy. Dì puli kow on ogpakalaguy nasi. ³² Konà now ogkalingawan to nadoog-doogan to asawa ni Lut no pagkalingi din to nali-usan din, dayun nigbauy kandin no tibuk no asin. ³³ To otow no ogpa-aagon din to kandin kinabuhì, ogkawada-an man nasi. Dì to otow no konà din ogpa-aagon to kinabuhì din, wadà kasabanan to mahudi no adow. ³⁴ Ognangonan ku iyu to matuman kan no kadukiloman no pag-abut to Tumutubus to Ka-otawan, ogkahuhulid pad to daduwa no ka-otow. Dì puli on ogboongon to sobu-uk no ogbayawon

ku aw kabitas kan sobu-uk. ³⁵ To ogbayu no og-a-asod, ogboongon to sobu-uk no ogbayawon ku aw kabitas kan sobu-uk. ³⁶ To daduwa diyà to uma, ogboongon to sobu-uk no ogbayawon ku aw kabitas kan sobu-uk.” ³⁷ Na to mgo pangabaga ni Jesus, namaka-ikagi kandan to “Ando-i Sir dapit to ogdo-og no banwa to innangon nu.” Impananglitan ni Jesus to intabak din no pig-iling to “Agad ando-i to nahaù, og-agad dà ogdagsà to kuligi su agad ando-i no otow no mado-ot to ginhawahan, og-agad dà ogpakadawat to impang-anad no kagau-an.”

18

¹ Na, impananglitan mandà ni Jesus to impang-anad din to mgo sakup din bahin to og-ampù kandan aw wadà pagbungkù. ² Kagi din to “Moydu-on punu-an to lunsud no wadà tahud to Diyus aw otow. ³ Moydu-on bau no buyag diyà kan no lunsud no nig-inandiyà kan punu-an aw pinangamuyù no nig-iling to ‘Igpakastigu ku ikow to kablang ku.’ ⁴ Nig-oyow to punu-an to pagbulig. Dì to kaugayan na-iling to tu-un din no domdom to ‘Agad wadà pagtahud ku to Diyus aw diyà to otow, ⁵ dì ogpatumanan ku nasi to pigpangamuyù din bahin to kablang din su nabuung ad to pagpangamuyù din.’ ⁶ Na, ko bumulig dà kan punu-an, agad wadà pagtahud din on to Diyus aw otow, ⁷ woynu pad to kasakupan to Diyus, ogbuligan dà man su pigpili din on aw ogpangamuyu-an dan adow aw madukilom to pagpakastigu. ⁸ Madaas din iyan ogkastiguhon. Dì ogpaka-usip a iyu to man-u pad buwa to mgo otow dini to babow to kalibutan no ogtu-u pad dini kanak aw ampù to Diyus to umulì ad no Tumutubus to Ka-otawan to mahudi no adow.”

⁹ Na, impananglitan mandà ni Jesus bahin to mgo otow no nigsalig dà to kandan tu-un no pighimu no madoyow, dì to duma no otow, pigsawoy dan. ¹⁰ Kagi din to “Moydu-on daduwa no ka-otow no nig-andiyà to simbahan su og-ampù to Diyus. Sobu-uk, Parisiyu no matagon-tagonon to kandan katahanan agad kama-intokanan. Kan sobu-uk, magsusukut to buhis no wadà tu-u to katahanan dan. ¹¹ To Parisiyu no nigpasowsobu-uk, nigsakindog aw langhag no nigpanawag-tawag to Diyus aw langub kandin iling to ‘Diyus ku, nigpasalamat a ikow su kanak, wadà a maka-angod kandan no duma no angod to mgo otow no logodon, aw mgo magluluku, aw ogpanghilabot to duma, agad suyà gayod no magsusukut to buhis, wadà a makapadihu to kandin igbayà. ¹² Pigtagonan ku gayod to pu-asa to kadaduwa kada simana aw bogoy a diyà to Diyus to ogsinampuu-an ku to tibò to ogkadawat ku.’ ¹³ Dì to magsusukut to buhis no agad wadà tu-u to katahanan, dì nigpadiyù-diyù diyà to mgo magsisimbahay aw wadà langhag diyà to langit aw iyan dà nahimu din to nakadadabu to kandin dagaha to pagkapook-pook din to kandin saà aw maka-iling to ‘Diyus ku, ka-ati a nu dà podon su makasasaà a man tahan.’ ¹⁴ Na, ognangonan ku iyu to tawoy kan magsusukut to buhis no wadà tu-u to katahanan, nayunan nasi to Diyus. Dì to Parisiyu, wadà man ka-uyuni kandin. To otow no ogpalabow, ogsagkop nasi. Dì to ogpasagkop, ogpakalabow nasi.”

¹⁵ Na, moydu-on namandaa diyà ki Jesus to mgo batà dan no awos igpadampon dan ki Jesus. Dì pagkakita to mgo pangabaga din, pigsasapadan dan podon. ¹⁶ Dì pighimun ni Jesus to mgo pangabaga din aw ikagi to “Ogpadugukon kud to mgo batà. Konà now ogbalatakon kandan su to sinakupan to Diyus iyan ogka-angodan sikan mgo batà no mgo hanuut. ¹⁷ Ognangonan ku iyu gayod ko konà kow ogpa-angod to batà no hanuut, konà kow ogpakasood to pigsakupan to Diyus.”

¹⁸ Na, moydu-on punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no nig-iling diyà ki Jesus to “Sir, su matuwadong ka, moydu-on ig-usip ku ikow. Nokoy to matuwadong no ogkahimu ku awos mabogayan a to kinabuhì no konad ogkawadà.” ¹⁹ Nakatabak si Jesus to “Nokoy man no pighingadanan a nu to matuwadong, su Diyus dà man to matuwadong lagboy tibò. Wadà duma. ²⁰ Nama-anan nu to kasugu-an to Diyus no pig-iling to ‘Konà ka ogpanghilabot to duma, konà ka ogpanghimatoy, konà ka ogpangawat, konà ka ogbotang-botang. Igtahud nu to amoy aw inoy nu.’ ” ²¹ Naka-ikagi to punu-an to tinu-uhan to “Sir, sikan no kasugu-an to Diyus, sikan on iyan to tahan kanak nagimatahan. Likat to pagkabatà ku, natagonan kud iyan lagboy sikan.” ²² Nig-iling si Jesus to “Moydu-on pad sobu-uk no wadà nu pad katuman. Ipambaylu nud to sapì to tibò to mgo katu-unan nu no tingub aw ipamogoy diyà to mgo nangkawada-an su agun mahina-atan ka to Diyus to ayama-an nu diyà to langit. Pagkapamogoy nu uli kad dini aw pasakup kad bali kanak.” ²³ Pagkadinog to punu-an to pig-ikagi ni Jesus, naduyong-ot on to ginhawa din su datù man kandin.

²⁴ Na no pag-ahà ni Jesus diyà to punu-an, nig-ikagi kandin to “Kalisod iyan to mgo datù no konad podon ogpasakup to Diyus. ²⁵ Malisod iyan to otow no ogpasakup to Diyus ko ogsalig to kadatù din. Dì to kamilyu no kina-aslagan no buhì, mahawoy dà nasì ko ogpalusuton du-on to lugì to dagom. Dì to ma-aslag no otow no datù, malisod ko ogpasakup podon diyà to Diyus.” ²⁶ Namaka-iling kan nakadinog kandin to “Ko tütu-u sikan, intawa man dapit to ogbay-awon to Diyus.” ²⁷ Nakatabak si Jesus to “Ko otow dà, konà ogka-amu, di to Diyus, ogka-amuhan din tibò, agad ma-aslag no datù di ogkabay-ow dà gayod.”

²⁸ Naka-ikagi si Pedro to “Sir, pig-oyowan noy on man to katu-unan noy tibò aw duma koy on ikow.” ²⁹ Si Jesus, nig-ikagi to “Ko ma-oyowan now on to baoy dow asawa dow kasu-unan dow ginikanan dow mgo batà ugpat kanak aw ugpat gayod to pigsakupan to Diyus, ³⁰ ogkadawat now agad man-u kunto-on aw to mahudi no adow, ogkadawat now to kinabuhì now no konad ogkawadà.”

³¹ Na, no namanghipanow kandan si Jesus padoog diyà to Hirusalim, pigpaduguk din to mgo pangabaga din no sampuù tag duwa aw tongopi din to pag-ikagi no nig-iling to “Moydu-on ignangon ku iyu tibò. Ogpaka-andiyà kid mandà to Hirusalim aw tibò to nasulat to mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on bahin to Tumutubus to Ka-otawan, ogkatuman on, ³² aw ogdaahon kandin diyà to taga-Ruma no nakasakup ita. Og-ina-inahon aw pasikawi aw ilobi. ³³ Ogbunaan aw himatayi. Dì pagkatatouhi no adow, ogbuhayon dà kandin.” ³⁴ Dì wadà nadaagan dan no pig-ikagi ni Jesus. Nadaoman kandan to litukan aw wadà dan kadaagi.

³⁵ Na, no madani on kandan si Jesus to Hidiku no lunsud, moydu-on pisok no otow no puli nig-i-ingkuday diyà to tibi to daan no bayaan ni Jesus. Nigpalimus kandin to sapì. ³⁶ No pagkadinog to pisok to namanbayà to kahan-ingan, naka-iling kandin to “Dow nokoy buwa so-i.” ³⁷ Pignanangonan dan kandin to “Si Jesus no taga-Nasarit to ogbayà kani.” ³⁸ Pagkasabut to pisok to si Jesus on iyan to ogbayà, nig-ikagi kandin to ma-agbot to “Jesus no sugpù todun hari no si David, ka-ati a nu podon.” ³⁹ Moydu-on mgo otow no diyà to unahan ni Jesus no namansapad podon to pisok no ogpapahonokon dan podon. Dì wadà paminog kandin. Nasì on ogpadugangon din to pagtawag su awos madinog ni Jesus aw inulit-ulita din to “Sugpù ni David, ka-ati a nu podon.” ⁴⁰ Pagkadinog ni Jesus,

nigsigkon kandin aw paduguka din to pisok. No pagkaduguk din, inusip ni Jesus to ⁴¹ “Nokoy ngadana to ogpabuligan nu kanak.” Nigtabak to pisok to “Sir, ma-uli-an a nu podon to mata ku.” ⁴² Nig-ikagi si Jesus to “Ogka-uli-an kad on su nigtu-u ka kanak.” ⁴³ Na na-uli-an on dayun to pisok aw dumduma on kandin no nigsayà-sayà kanunoy kandin to Diyus aw mgo ka-otawan no namakakita, namansayà-sayà gayod to Diyus.

19

¹ Na, namansood kandan si Jesus to Hidiku no lunsud. No namanbayà kandan du-on, ² moydu-on punu-an to magsusukut to buhis no datù no otow no iyan ngadan din si Sakiyu. ³ Ogkaliyag kandin podon to igatang ogkita kandin to tütu-u no goya ni Jesus dow ma-amonu. Dì ogpag-ali kandin awos ogkita ki Jesus su kandin, masagkop man aw gayod mahan-ing no otow no nahimun. ⁴ Kaling man pig-oyowan ni Sakiyu to kahan-ingan aw laguy diyà to unahan. Namonhik to kayu no matikang no pighingadanan to sikumuru no ogtagadan din su awos ogdomoan din si Jesus no oglaboy du-on. ⁵ No diyad on saom si Jesus to kayu no pigpamonhikan ni Sakiyu no ogtagadan din, niglanghag si Jesus aw ikagi to “Sakiyu, madaas ka ludus su ogpaka-agpot a diyà ikow kunto-on no adow.” ⁶ Nakapatiludus dayun si Sakiyu aw dawata si Jesus no lagboy on pagtukhow din. ⁷ Dì pagkakita to kahan-ingan, nabaaw-baawan dan si Jesus aw ikagi to “Nokoy man buwa no nigduguk si Jesus to otow no wadà tu-u to katahanan ta.”

⁸ Na nigduguk si Sakiyu aw ikagi kandin diyà ki Jesus to “Sir, igbogoy kud on to tongà to katu-unan ku diyà to nawada-an. Ko moydu-on piglukku ku, ig-uli ku to ka-upat.” ⁹ Nig-iling si Jesus to “Kunto-on no adow ogkalipwasan on tibò to mgo sood so-idi baoy nu su iyu gayod to kasinugpuan ni Abraham, agad nahimu no wadà tu-u to katahanan, ¹⁰ su kanak no Tumutubus to Ka-otawan, iyan ing-andini ku su ogpanganap a to natanak-tanak aw lipwasi ku.”

¹¹ Na no pagpaminog to kahan-ingan, impananglitan ni Jesus bahin to pagpapunù to pagsakup to Diyus dini to kalibutan to mahudi no adow su madani on kandan to Hirusalim, su intobo-ot to ka-otawan dow imomoto on to ogpunu-an. ¹² Nig-iling si Jesus to “Na, moydu-on otow no maslag no nig-andiyà to mata-as-ta-as pad diyà to madiyù no banwa su awos makadawat to katondanan din no ogkahimu kandin no magbobo-ot ko maka-uli du-on to kandin tahan no banwa. ¹³ To wadà pad kandin hipanow, pigpamatawagan din pad to sampuù no sugu-onon din. Impamogoy din to kada sobu-uk tag songo maan aw sugu-a din to ‘Na, impama-utang now so-idi tibò to duma now no mgo sakup dini agun tumulin hantod to pag-uli ku.’ ¹⁴ Dayun nighipanow on kandin no maslag no otow padoog diyà to mata-as-ta-as pad. Dì to duma din no mgo sakup diyà to nali-usan din, pigkablantog dan aw oyow kandin no iyan ogkahimu no magbobo-ot diyà kandan. Kaling man nigpili kandan to mgo otow no ogpatubuson dan aw sugu-a dan diyà to hangadonon dan pad. Sikan impadaa dan no kagi kan pinatubus dan to ‘Oyow koy ko iyan ogpakasakup kanami sikan no otow.’ ¹⁵ Dì wadà tu-u kan mata-as, nasi din on pigbogayan to katondanan aw du-on din ibotang kan no banwa.

“Na, pagdatong din, pigpamatawagan din kan sampuù no pigpamogayan din to sapi agun din matagahan dow nigtulon on likat to pagpa-utang dan. ¹⁶ Na, nigdatong to tutugdawon no pigbogayan aw nangon to ‘Sir, sikan sobu-uk no imbogoy nu kanak, nadugangan. To kasampuù tulon.’

¹⁷ Na-ikagi to magbobo-ot din to 'Ah, madoyow su matinumanon ka no sakup. Su matinumanon ka to ma-intok, ogpasakupon ku ikow to ma-aslag no sampuù no ka-lunsud.' ¹⁸ Nignangon to ikaduwa. 'Sir, sikan sobu-uk no imbogoy nu kanak, kalima tulin.' ¹⁹ Naka-ikagi to magbobo-ot to 'Ogpasakupon ku mandà ikow to lima no kalunsud.' ²⁰ Dayun nigdatong mandà to ikatou aw nangon to 'Sir, igka-ulì ku dà ikow so-idi no ingkabogoy nu kanak su likat to pagkali-us nu puli ku imbotang no natongos ²¹ su ogkahadok a ikow no ma-unug-unugon ka lagboy no otowsu ogpuduton nu dà kan konà no ikow aw aniha nu dà to wadà nu kapagudi to pag-odok.' ²² Naka-ikagi to magbobo-ot to 'Sikan no na-ikagi nu, igkabalitu ikow. Nama-anan nu man to ma-unug-unugon a no otow. Ogpuduton ku kan konà no kanak aw aniha to wadà ku kapagudi to pag-odok. ²³ Nokoy man no wadà nu ipa-utang to sapi ku awos ogtulin aw ogkasukut ku to pag-ulì ku.' ²⁴ Na nig-iling to magbobo-ot to duma no sakup din to 'Puduta kan sobu-uk no imbogoy ku kandin aw ibogoy diyà kan moydu-on kasampuù tulin.' ²⁵ Dì nakatabak kandin to 'Sir, kandin, moydu-on on sampuù no nigsubla on.' ²⁶ Dì na-ikagi to magbobo-ot to 'Ognangonan ku to kan dakoo on, ogkadugangan pad. Dì to ma-intok dà, ogkapudutan pad nasi. ²⁷ Dì sikan kablang ku no wadà pasakup kanak, daaha aw himatayi dini to atubangan ku.' "

²⁸ Na pagkatapus to pagpananglitan ni Jesus, nigpadayong on kandan padoog diyà to Hirusalim. ²⁹ No madani on kandan diyà to mgo lunsud to Bitpagi aw Bitaniya no diyà to augan to untud no pighingadanan to Ulibuan, nigsugù kandin to daduwa no pangabaga din no nig-iling to ³⁰ "Andiya-i now to kaylu now pad no lunsud. Ko dumatong kow on, ogkakita-an now to nati to kabayù no nahikotan on tahan no wadà pad kasakayi aw hubada now to hikot aw daaha now dini kanak. ³¹ Ko moydu-on ogsagman iyu, iling kow to 'Moydu-on ogkadomdoman to Magbobo-ot ta to kabayù.' " ³² Dayun nighipanow on kan daduwa aw katuman dan to innangon kandan ni Jesus. ³³ Pag-abut dan, pighubadan dan on dayun kan inhikot to nati, aw to tagtu-un, nakasagman aw maka-usip to "Nokoy man no pighubadan now sikan nati." ³⁴ Nigtabak kandan no daduwa to "Moydu-on ogkadomdoman to Magbobo-ot ta sikan." ³⁵ Dayun pigdaa dan diyà ki Jesus. Pigsablaysan dan to bagakwang to nati to kabò dan su awos ihanig aw pasakayi dan ki Jesus. ³⁶ To mgo ka-otawan, pigladladan dan to kabò dan diyà to igbayà din no nigsakoy to kabayù aw kan ogkagi-okan no katawilan to pagtahud-tahud dan to hari.

³⁷ Na no pagkabaak dan tibò to daan no igkapatugpù on to Ulibuan no untud, sikan kahan-ingan no kasakupan ni Jesus, namanpunù kandan to pagtukhow aw sayà-sayà to Diyus to ma-agbot su mabogbog no kaboongan no pigpanghimu ni Jesus no nakita-an dan. ³⁸ Inlangkoà dan no nig-iling to "Mabuhì, mapanalanginan to Hari no pigpatubus to Diyus no Magbobo-ot dini to ka-otawan. Malinawon diyà to langit aw matahudan to Diyus no kinatikangan."

³⁹ Dì moydu-on Parisiyu no nakaba-ot gayod du-on to kahan-ingan no nig-ikagi diyà ki Jesus to "Sir, sapadi nu to mgo sakup nu no naman-iling to angod kan." ⁴⁰ Nig-ikagi si Jesus to "Ognangonan ku iyu ko mapahonok ku sikan, agad mgo batu, ogpakalangkoà no igmatu-ud to pagkaharì to Magbobo-ot."

⁴¹ Na no madani on kandan to Hirusalim, pigsinogawan ni Jesus kan no lunsud ⁴² aw ikagi to "Ko mama-anan now on podon kunto-on no mgo

taga-Hirusalim dow amonuhon now to pagpadoog now awos malinawon kow. Dì konà now pad ogkakita-an. ⁴³ Moydu-on adow no konà kow on ogpakalot-ang to lunsud su ogkalipusan kow on to mgo kablang now. Ogkalilibong-libongan kow on iyan. Agad ando-i nandà to ogmutmutan dan no ogdodoo iyu takas ko mahimun kow. ⁴⁴ Iyu no taga-Hirusalim, aw mgo agpot now to lunsud, ogkatimodmod dà. Ogkalompag dà tibò. Wadà batu no pigpagdokot-dokot no ogkabilin su wadà now man kilaha to adow to pag-abut iyu to Diyus no bumubulig podon iyu.”

⁴⁵ Na, nigsood si Jesus to labow no simbahan aw pambohosa din tibò kan pigsakpan din du-on to sood no mamaligya-ay. ⁴⁶ Nig-iling si Jesus to “Nasulat on diyà to kasulatan to Diyus no pig-iling to ‘Abutanan ku, oghingadanan to ampu-anan to Diyus.’ Dì pighimu now on nasì no hobonganan to mgo tulisan.”

⁴⁷ Na, adow-adow nigpang-anad si Jesus diyà kan no simbahan no labow. Dì to mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo duma no mangka-aslag no mgo Hudiyu, nigdomdom kandan dow amonuhon dan to pagpadoog to paghimatoy ki Jesus. ⁴⁸ Dì wadà dan pad man katuman su to ka-otawan, namanpaminog man lagboy to kagi-kagi din.

20

¹ Na, songo adow nigpang-anad si Jesus to kahan-ingan diyà to labow no simbahan aw ipasabut to Madoyow no Tutuwanon. Tinakin pigduguk kandin to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. ² Nig-iling kandan diyà ki Jesus to “Nangoni koy dow ando-i makalikat to kabogbogan nu. Intawa to nigpahimu ikow to hininang nu.” ³ Nig-iling si Jesus to “Moydu-on pad ig-usip ku iyu. ⁴ Nokoy to domdom now bahin to kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay, dow ando-i makalikat, Diyus dow otow to nalikatan.” ⁵ Nigkasusukun-sukun kandan dow nokoy to igtabak dan ki Jesus. Kandan naman-iling to “Ko iyan itabak ta to ‘Likat to Diyus kan no kabogbogan,’ og-ikagihon din to ‘Nokoy man no konà kow ogtu-u.’” ⁶ Dì ko iyan itabak ta to ‘Likat dà puli to otow,’ ogdodogpakon ki man to ka-otawan to batu su namantu-u man kandan to si Juan, tütu-u no maglilikwaday to Diyus.” ⁷ Kaling man to intabak dan to wadà dan kama-ani dow ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan. ⁸ “Na,” kagi ni Jesus, “konà ku gayod iyu ognangonan dow ando-i makalikat to kanak kabogbogan to hininang ku.”

⁹ Na, impananglitan ni Jesus to pagpang-anad din to ka-otawan no nig-iling to “Moydu-on otow no nigtanom to paras. To pigpa-uyamu din to tanom to mgo otow no puli huwag-on to pag-ugpà. Dayun nighipanow on kandin diyà to songo banwa no og-ugpa-an din to maugoy. ¹⁰ Pag-abut on to tanom din no kaparasan, sinugu-an din to sobu-uk no sugu-onon din diyà kan pigpa-uyamu no mgo otow su pigpasukut din podon to kandin bahin. Dì pigbunaan nasì kan sugu-onon aw papa-uli-a kandin diyà to mata-as no wadà napudut. ¹¹ Pigsugu-an mandà to tagtu-un to kaparasan to duma no sugu-onon. Pagdatong din, pigbunaan dan gayod aw pa-inahi dan pad aw papa-uli-a no ampan pad gayod napudut. ¹² Wadà inonoka to tagtu-un to kaparasan aw pigpa-usaban din to ikatou no sugu-onon din dì nigsubla on nasì su pigpampali-pali-an dan on aw tinakin papa-uli-a dan mandà.

¹³ “Na to tagtu-un to kaparasan, sobu-uk pad no ogkapa-andu-on din no iyan anak din no lagboy din nalogonan. Bali man pigpa-andu-on din kandin no nig-iling kandin to ‘Ogtahomon ku to ogtahudon dan iyan to anak ku.’” ¹⁴ Dì pag-abut din to namang-uyamu no mgo otow, naman-ikagi

to 'Na, so-idid on iyan to anak to mata-as ta no ogkahimu no tagtu-un to kaparasan ko mahudi no adow. Nokoy pad to ogtagadan ta. Oghimatayan tad awos ita on to tagtu-un to kaparasan.' ¹⁵ Dayun pigdaa dan kandin diyà to labas aw himatayi.

"Na to tagtu-un to kaparasan, amonuhon din buwa kandan no iyan man pigpa-uyamu din. ¹⁶ Ogpatis-ulì dà kandin aw andiya-i aw ponasa din himatayi kan no pigpa-uyamu din aw ipa-uyamu din on to duma no mgo otow to tanom din." Pagkadinog to ka-otawan, namaka-ikagi to "Mababagan podon to Diyus bahin to pig-ikagi nu," su nama-anan dan to kandan to napa-atubangan to impananglitan ni Jesus. ¹⁷ Dì nig-ahà si Jesus to ka-otawan aw iling to "Ko konà pa no tütü-u to pig-ikagi ku, nokoy to litukan to nasulat on no pig-iling to,

" 'To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad intimbag on puli to maghihimu to baoy, di iyan on pighimu nasi to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan.' ¹⁸ To otow no ogdo-og du-on kan no batu, ogpanlagsik. Ko ogdo-ogan kandin kan no batu, ogkadupuk-dupuk."

¹⁹ Na kandà no timpu, pigpangindakopan podon si Jesus to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, su nasabutan dan to kandan to napa-atubangan to impananglitan ni Jesus. Dì nahadokan dan dà to mgo ka-otawan. ²⁰ Kaling man, pigpakabantayan dan lagboy aw kapangindakopi dan podon to kagi-kagi din aw pa-andu-oni dan to mgo otow no mapakunon-kunonon awos moydu-on igkanangon dan diyà to gubirnu to taga-Ruma no nakasakup kandan. ²¹ Pig-usip-usip dan si Jesus no nig-iling to "Sir, pigkilaa noy to matuwadong to impang-anad nu aw kagi-kagi nu. Matul-id to pagpang-anad nu bahin to kasugu-an to Diyus. To pagpang-anad nu, wadà ogpili-on nu no otow agad ma-aslag dow maintok. ²² Na, moydu-on ig-usip noy ikow. Nokoy to domdom nu bahin to pagpabayad ita to mgo buhis diyà ki Harì Cesar no mata-as to taga-Ruma no nakasakup ita. Dow tugutan ki to kasugu-an dini ita dow wadà to ogpakabayad ki." ²³ Dì nama-anan ni Jesus to mangkapakunon-kunonon kandan no mgo otow aw ikagi kandin to ²⁴ "Ipa-ahà kanak to songo sapi." Nigpudut kandan aw ipa-ahà dan kandin. Nig-iling si Jesus to "Intawa inotow-otawa kani so-idi. Intawa tagngadan so-idi." Nakatabak kandan to "Ki Harì Cesar." ²⁵ Nig-ikagi si Jesus to "Na, i-untuu now diyà ki Harì Cesar to kandin bahin. Dì i-untuu now gayod diyà to Diyus to kandin bahin." ²⁶ Wadà dan kadakopi kandin to kagi-kagi din diyà to atubangan to ka-otawan. Na-ompongan du-on kandan.

²⁷ Na pigduguk si Jesus to mgo Sadusiyu no wadà tu-u to ogbuhayon to nangkamatoy to mahudi no adow aw tuusa. ²⁸ Naman-usip kandan to "Sir, nasulatan kinow ni Moises to ko mamatoy to su-un ta no lukos no wadà pad makapanganak, iyan ogpakapangimau ki aw ko ogpanganak ki, ogkahimu dà no sugpù din, kan su-un ta no namatoy on. ²⁹ Na ko pananglitan, moydu-on pitu no nigsusu-un. Nig-asawa to kakoy. No pagkaugoy to kandan no pag-a-asawa, namatoy on kandin di wadà pad makapanganak kandan. ³⁰ Dayun pigpangimau kan buyag to hadi no nigsunù kandin. Dì pagkaugoy mandà, namatoy gayod kan hadi no wadà pad makapanganak kandan gayod. ³¹ To su-un din no ikatou, nigpangimau mandà kan no buyag. Dì kandà to nadoogan to pitu no nigsusu-un. Tibò nangkamatoy, di wadà kandan tibò makapanganak. ³² Na kayan pana namatoy to buyag. ³³ Na agad-agad to ikow no impang-anad, to mahudi no adow no pagbuhoy to

otow no nangkamatoy, intawa buwa dapit to ogpakatu-un kan no buyag su sikan pitu no nigsusu-un, kandà man no asawa dan.”

³⁴ Nigtabak si Jesus to “Mgo otow kunto-on, og-asawa pad aw igpa-asawa pad. ³⁵ Dì to tuusonon to mahudi no adow no ogka-uliman tibò, wadad og-asawa pad aw igpa-asawa pad ³⁶ su wadad kamatayon to otow, iyan on ogka-angodan dan to mgo diwata no konà ogpanganak su anak man gayod to Diyus, su ogpambuhayon dà man to Diyus to mgo otow aw tuusa.

³⁷ “Nokoy man no wadà kow tu-u to ogbuhayon dà to nangkamatoy, su agad si Moises no lagsoban to Diyus no maglilikwaday din, pigmatu-ud din gayod to ogpambuhayon dà to nangkamatoy aw tuusa, su ogkabasa ta kan nasulat din bahin to pagliyah-liyah to bawbagon no dugihon dì wadà pighalanan to bawbagon, aw du-on pighingadanan ni Moises to Magbobo-ot ta to Ampu-onon ni Abraham aw Ampu-onon ni Isaac aw Ampu-onon ni Jacob, agad nangkamatoy on kandan. ³⁸ Su pighimu kandan to Diyus angay buhì dà su ogbuhayon din kandan to mahudi no adow.”

³⁹ Naka-ikagi to songo mag-a-anad to tinu-uhan to “Tùtu-u iyan Sir to pig-ikagi nu.” ⁴⁰ Katapusan, wadad ingka-usip dan su wadà oglangub to pag-usip kandin bahin to impang-anad din.

⁴¹ Na, nig-ikagi si Jesus to “To otow no ogkahimu no Imananan to Katawan, sugpù kun ni David, dì ogka-amonu man buwa ⁴² su si David, nasulat din diyà to diblu no pighingadanan to Mgo Salmu no pig-iling to,

“ ‘Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din kan otow no Magbobo-ot ku gayod no na-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow kani to kalintu-u ku ⁴³ hantod to ogpababawon ku ikow du-on to mgo kablang nu aw igpada-og ku ikow tibò kandan.’ ⁴⁴ Mano pighingadanan ni David kandin to Magbobo-ot din, dì og-amonuhon man su sugpù dà man gayod kandin ni David.”

⁴⁵ Na no nadinogan to ka-otawan, nig-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din to ⁴⁶ “Bantoy kow, konà kow ogsunud to mgo mag-a-anad to mgo tinu-uhan su ogpangabò to mahal aw patahud-tahud diyà to kahimunanaw aw simbahan aw pagko-onan. ⁴⁷ Dì sikan to ogpambugow to baoy to bau no buyag dì puli mahabà to ogpanawag-tawag to Diyus. Dakoo to kastigu kandan.”

21

¹ Na nakalinggokà si Jesus aw kakita-i to mgo datù no mgo otow no naman-uug to sapì diyà to botanganan to sapì to simbahan. ² Nakita-an din gayod to bau no buyag no nig-uug to daduwa dà no ka-dakò ubag. ³ Kagi ni Jesus to “Ognangonan ku iyu to tùtu-u iyan to agad pad pagtibo-on to sapì no imbogoy kan mgo datù, dì ogsubla on to kandin imbogoy ⁴ su kandan, namambogoy to samà, dì sikan no buyag, intibò din imbogoy agad pangabuhì din.”

⁵ Na to mgo sakup ni Jesus, nigkababaaw kandan bahin to labow no simbahan aw to madoyow no mgo batu no ingkahimu kan, aw sikan mgo impandayan-dayan no impang-amut to mgo ka-otawan. ⁶ Nig-ikagi si Jesus to “To nakita-an now no mangka-aslag no mgo baoy no simbahan, to mahudi no adow, ogkangkalompag dà tibò. Wadà ogkasamà no batu no pigpagdokot-dokot.”

⁷ Namang-ikagi kandan to “Sir, dow kagan-u ogkagotò to pagkalompag to labow no simbahan. Nokoy to indananan noy to imomo-ot on ogkagotò.”

⁸ Nig-iling si Jesus to “Bantoy kow su dagow matanak-tanak kow su mahan-ing to oglogwà no ogpa-angod-angod puli kanak no og-ikagi to

'Kanak to Imananan to Ka-otawan dini to babow to kalibutan. Nagotò on to adow.' Dì konà kow ogpasakup. ⁹ Ko madinog now to moydu-on gira aw samuk-samuk, konà kow ogkahadok su maogot ogkatuman pad sikan to konà pad no kaliswahanan."

¹⁰ Na nig-iling si Jesus diyà kandan to "Ogkasamuk-samuk pad to mgo kanasudan aw ogkagubut pad to mgo kalunsudan. ¹¹ Ogtiyogon no mabog-bog to ningsingkabugtì no banwa aw ogkogsan to bontas aw oglogpadan to mgo sakit. To mahudi no adow no ogakita-an to kaboongan diyà to langit no kahadokanan no ta-indanan to kaliswahanan on to kalibutan. ¹² Dì ogkadakop kow pad aw ka-uwang-uwangi aw pa-atubanga kow diyà to ogdaa to tinu-uhan aw kapirisu kow aw pa-atubanga kow pad diyà to mgo ukum aw hari ugpat kanak. ¹³ Kayan pana ogmatu-udon now to pagpasakup now kanak. ¹⁴ To konà kow pad ogpa-atubangon aw pang-usip-usipa kow, konà kow ogpanghina-at to igkatabak now ¹⁵ su kanak, ogbogayan ku iyu to ka-ugsoban aw mgo kagi no litos no igkatabak now no konà kow no ogkakambawan to kagi to kablang now aw konà ogkasuy to kagi now. ¹⁶ Agad ginikanan now, ighatod kow dan diyà to ukum. Agad kasu-unan now aw kadumahan now, ighatod kow dan gayod. Moydu-on iyu gayod ogkahimatayan. ¹⁷ Ogekablanton kow to tibò ugpat to kanak ngadan. ¹⁸ Dì wadà agad so soag to bubuu now no ogkawadà. ¹⁹ Oghogoton now to pagtu-u now su awos mabogayan kow to kinabuhì no konad ogkawadà.

²⁰ "Dì ko makita-an now to piglibong-libongan on to Hirusalim to kasundauhan, ogka-indanan now to madaas on to kado-otanan kan no lunsud. ²¹ To mgo taga-Hudiya, ogpamakalaguy diyà to mgo ka-untudan. To taga-lunsud, ogpamakalabas. Dì to otow no diyà to kahilitan, konad ogpakasood to lunsud, ²² su adow on to pagkastigu su ogkatuman on to kasulatan. ²³ Aboy to mgo magkabodos aw mgo manggi-anak to ogkalisodan. Og-abut to kabou to Diyus du-on to mgo ka-otawan ²⁴ no ogpanghimatayan to palì to otak dow ogkadakop no oghimuhon no bihag diyà to ningsingkabugtì no banwa. Hirusalim no lunsud, ogkagi-okan to bugtì no mgo otow hantod to matumanan on to adow no ogkapanggadan no ogtugutan to Diyus.

²⁵ "Na to mahudi no adow, ogkangkakita-an to kaboongan diyà to soga aw buwan aw mgo bitu-on no ta-indanan to katapusan on sikan. Ogpangkobahon to mgo kasinakupan likat to pagkangkaboong-boong dan to mgo dadagu-uk to dagat aw pamawbakuud no baod. ²⁶ Ogpanggobloy to mgo otow likat to hadok dan dà puli no ogtagad to ogkatuman dini to babow to kalibutan, su to mgo ogpansilat diyà to langit, ogpamakasuwoy to tahan dan no baya-anan. ²⁷ Kayan pana ogkakita-an to Tumutubus to Ka-otawan no ogliwaw-ang to gabun no oglugsad dini to kalibutan no ogdumahan to kabogbogan ku aw katuusan ku. ²⁸ Na ko ogpunu-an on to pagtuman sikan, ogpakasakindog kow aw langhag diyà to langit su madani-dani on to pagbay-ow iyu."

²⁹⁻³⁰ Na, impananglitan ni Jesus no nig-iling kandin to "Ko pananglitan, dini to babow to kalibutan kunto-on, moydu-on indananan ta to tinu-ig. Ko ogbogas to mgo kayu, ogka-indanan tad to tigaas on iyan. ³¹ To mahudi no adow, moydu-on gayod indananan now su ko ogkakita-an now on to natuman on kan no kalisodan no innangon ku iyu, katagahanan now man gayod to madaas on to ogsakupan to Diyus dini to pasak.

³² “Dì nanganon ku iyan iyu to ko ogpunu-an sikan monang ogkangkam-atoy to sinakupan ku ko masakpanan pad to pig-ikagi ku iyu. ³³ Moydu-on dà katapusan to langit aw kalibutan, dì to kagi ku, wadà katapusan.

³⁴ “Na, dowdoyow kow ko mangkatiko-on kow on aw mangkati-inom aw makabogat iyu no igkapook-pook now bahin to kadodoog now dini to babow to kalibutan, su ogkatokawan kow dà to pag-abut kan no adow no angod to batik no ogkabokas, ³⁵ su lagboy iyan og-abut ogkatokawan to tibò no nig-ugpà no mgo otow dini to babow to pasak. ³⁶ Kadoog kow ogbantoy. Ogpangamuyù kow to Diyus to kabogbogan ko mahimù to ogpakalawang kow kan no mgo kalisodan no imomo-ot on ogkatuman aw makatutuu kow kanak no Tumutubus to Ka-otawan no wadà halinan.”

³⁷ Adow-adow nigpang-anad si Jesus diyà to labow no simbahan diyà to Hirusalim. Dì diyà to og-ugpà to Ulibu-an no untud to madukilom. ³⁸ To mgo ka-otawan, no masoom-soom pad, kanunoy ogkangkahimun du-on to simbahan no ogpamaminog to impang-anad ni Jesus.

22

¹ Na, madaas on ogkagotò to hihinangay to Hinang to Paan no Wadà Igpatalin no ogpakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no iyan ogpakapunù. ² Na pagkahimun on to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nigsusukun-sukun kandan dow og-amonuhon dan to pagkumit no ogkahimatayan si Jesus su ogkahadok kandan ko ogkasamuk to ka-otawan no ogkangkahimun.

³ Na, nakasood si Satanas diyà ki Judas Iskariyuti no sakup dà gayod kan sampuù tag duwa no pangabaga ni Jesus. ⁴ Dayun nakahipanow on si Judas no ogpadoog diyà to mgo punu-an to tinu-uhan no awos ogpagsukun to pagkumit din to ogkadaa din si Jesus diyà to mgo kablang din. ⁵ Nangkaliyag kandan no mgo punu-an aw dayun bogayi dan to sapi si Judas. ⁶ Nig-uyun si Judas aw kanunoy nakadomdom kandin dow og-amonuhon din to pagkumit to ogkadaa din si Jesus du-on to mgo kablang din ko mali-usan to ka-otawan.

⁷ Na, nig-abut on to adow to Hinang to Paan no Wadà Igpatalin aw sikan no adow igsundù dan gayod to buhì no igdodomdomay dan to Pagpalipas to Kado-otan. ⁸ Kaling man pigsugù ni Jesus si Pedro aw si Juan to “Na oghina-aton now on to pagko-onan ta no igdodomdomay ta to Pagpalipas to Kado-otan.” ⁹ Nig-usip kandan to “Ando-i koy nu to ogpahina-aton.” ¹⁰ Nigtabak si Jesus to “Na ko dumatong kow on to lunsud ogsungunon kow to otow no ogdaa to bobotangan no pigtagu-an to wohig, patiduma kow kandin hantod diyà to ogsoodan din no baoy. ¹¹ Ikagihi now to tagbaoy to ‘Igpa-usip ka kanami ni Sir dow ando-i koy nu to ogpa-abuton no ogko-on koy to igdodomdomay noy to Pagpalipas to Kado-otan.’ ¹² Na oghinduan kow diyà di-atas no maow-ag no tahan on natingub. Du-on on tibò to ogkahina-at to pagko-onan ta.” ¹³ Dayun namang-andiyà on kandan aw kita-a dan agad-agad to innangon kandan ni Jesus aw pighina-at dan tibò to pagko-onan no igdodomdomay dan to Pagpalipas to Kado-otan.

¹⁴ Na no pagkahina-at on, namang-ingkud kandan si Jesus no namango-on. ¹⁵ Nig-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din to “Madaas-daas on to pagmuwa kanak. Kaling man ogkaliyagan ku podon to ogpamango-on kinow so-idi katapusanan no igdodomdomay ta to Pagpalipas to Kado-otan ¹⁶ su monang kid ogkakoko-on mandà ko matuman on to litukan so-idi pagko-onan to mahudi no adow to pigsakupan to Diyus dini to babow to

kalibutan.” ¹⁷ Na pigdawat din on to kabù aw pasalamati din to Diyus. Nig-ikagi kandin to “Dawat kow on aw pamang-inom kow ¹⁸ su ognangonan ku iyu to likat kunto-on monang ad ogpag-inom iyu to inomon mandà ko matuman on to pagsakup to Diyus dini to babow to kalibutan.” ¹⁹ Du-on dinawat din to paan aw pasalamati din to Diyus. Pigpamikas-pikas din aw ipamogoy no pigdonganan din to kagi no pig-iling to “So-idi no paan, lawa ku no ogpakatubus iyu no ogpakamatoy. Ogko-onon now so-idi no igdodomdomay now kanak.” ²⁰ Pagkatapus to pagko-on, pigdawat din to duma no kabù aw pama-inoma din no pigdonganan to kagi no pig-iling to “So-idi inomon, langosa ku no ogpataugon ku no ogmatu-ud to bayà no insahad to Diyus iyu su ogpakimatoy a iyu. ²¹ Dì to nigpagsau dini kanak kunto-on, sikan iyan to ogbaligyà kanak. ²² Ogmuwahon a no Tumutubus to Ka-otawan agad-agad to pigbo-otan to Diyus, di aboy kan otow no ogbaligyà kanak.” ²³ Dayun nigka-inusipay kandan dow intawa dapit kandan to oghimu kan pig-ikagi ni Jesus no ogbaligyà kandin, di wadà dan katagahi.

²⁴ Na, sikan mgo pangabaga ni Jesus no du-on to katapusanan dan no pagko-onan, nighi-asuy-asuy kandan dow intawa dapit to ogkahimu no labow-labow kandan. ²⁵ Dì naka-ikagi si Jesus to “To mgo hari dini to babow to kalibutan, ogpanda-og-da-og to sinakupan dan, di mangkuwan mgo sumasakup, ogpahingadan podon to Bumubulig to Ka-otawan. ²⁶ Dì konà no sikan to kadodoog ta su to labow ita, ogpabatà-batà nasì aw mangkanigo-on, ogpahimu no batà. ²⁷ Intawa dapit to labow, sikan ogpa-ingkudon no ogpakako-on, dow sikan maghohonat. Agad-agad to kadodoog to mgo otow dini to babow to pasak, sikan ogpa-ingkudon to labow. Dì to itanow, kanak no tagsakup iyu iyan ogka-angodan ku to batà-batà.

²⁸ “Na, iyu, namakadumduma kow kanak to pagkalisodi ku. ²⁹ Moydu-on ogpasakupan kanak to Amoy ku. Iyu gayod, moydu-on ogpasakupan ku iyu ³⁰ awos ogpamango-on kinow aw pamang-inom diyà to ogsakupan ku, aw iyu, ogpasakupan ku iyu to sampuù tag duwa no mgo panon to mgo Isrili.”

³¹ Na, nig-ikagi si Jesus diyà ki Pedro to “Simon, Simon, pigtugutan si Satanas to og-anti iyu dow tùtu-u to pagtu-u now. ³² Dì nigpangamuyù ad on to Diyus to konà ogpatugutan to paglingow nu to pagtu-u. Agad dow makasuwoy ka dà, di ogpakapa-uli ka dà gayod. Ko maka-uli kad on, ogkabuligan nu gayod to kasing-sakup nu.” ³³ Naka-ikagi si Simon to “Sir, ko mapirisu ka, ogpapisu a gayod. Kamatayon nu, kamatayon ku da gayod.” ³⁴ Nig-ikagi si Jesus to “So-idi iyan Lagi, no konà pad no kabukas-bukas no tataga-ukay to manuk, katatou nu ilidung to nakilahan a nu.”

³⁵ Na, pig-usip ni Jesus to mgo pangabaga din to “Todu-on pagpalibod-libod ku iyu to pagpasabut no wadà ku iyu pamadaaha to balutan aw sapi aw sapatu, dow wadà buwa pigboong now?” Namakatabak kandan to “Wadà dà man pigboong noy usab.” ³⁶ Nig-ikagi si Jesus to “Dì kunto-on, bugti to ginhawa to ka-otawan dini ita. Kaling man ko moydu-on sapi, ogdawdaa kow dà. Ko moydu-on balutan, daaha. Ko wadà otak now, igbaligyà to ilisan now aw iboli to otak ³⁷ su ogkatuman dà to kasulatan bahin kanak no pig-iling to ‘Nahimu kandin no makasasaà,’ su sikan nasulat on bahin kanak, ogkatuman on.” ³⁸ Namaka-ikagi kandan to “Ahà ka Sir, so-idid to daduwa no otak.” Nig-ikagi si Jesus to “Hustu dà kan.”

³⁹ Na, namanpono-ug kandan si Jesus aw pamang-andiyà to Ulibu-an no untud su tahan man kandan, og-inandiyà. ⁴⁰ Pagdatong dan, nig-

ikagi si Jesus to “Ogpangamuyù kow to Diyus to konà kow din matugutan to ogkabogayan kow to pa-antihan.” ⁴¹ Nigpagsuwoy si Jesus kandan aw u-ugsud aw tinakin patilangkob kandin aw ampù to Diyus. Nig-iling kandin to ⁴² “Amoy, ko pagbo-ot nu, oglipwasan a nu padon so-idi no mgo kalisodan. Mangkuwan konà no kanak to ogpakabo-ot. Dì ikow dà to ogpakabo-ot to kanak ogkadoogan.” ⁴³ Dayun piglogwà kandin to diwata likat to Diyus aw kadugangi to doson din. ⁴⁴ Na naduyong-ot to ginhawa din. Lagboy to pag-ampù din hantod to pig-uwasan kandin no iyan on ogka-angodan to langosa no nigpanagdù du-on to pasak.

⁴⁵ Na pagkatapus din to pag-ampù, du-on nigsakindog kandin aw andiya-i din to mgo pangabaga din. Dì nangkali podong on kandan tibò to pagkangkagobloy dan. ⁴⁶ Pig-ikagihan ni Jesus to “Nokoy man to ingkangkalipodong now on puli. Bangun kow aw ampù kow to Diyus su dagow mabogayan kow to pa-antihan.”

⁴⁷ Na to ta-un to pag-ikagi ni Jesus, namandatong on to kahan-ingan no pig-alladan ni Judas no sood dà gayod kan sampuù tag duwa no pangabaga ni Jesus. Pigduguk ni Judas su oghadokan din si Jesus. ⁴⁸ Dì na-ikagi ni Jesus to “Dow igbaligyà a nu buwa no Tumutubus to Ka-otawan so-i no paghadok nu kanak?” ⁴⁹ Pagsabut to duma no mgo pangabaga ni Jesus to ogkadoogan, namaka-usip kandan to “Na Sir, dow igpamatigbas nud kanami kandan?” ⁵⁰ Aw to songo sakup din nakalapnut on aw itigbas din to sugu-onon to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Dì iyan dà na-igù to kalintu-u no talinga din aw kasangguwi. ⁵¹ Dì naka-ikagi si Jesus to “Aya kad.” Dayun pigtudì ni Jesus to talinga no nasangguu aw ka-ulì dà.

⁵² Na nig-ikagi si Jesus diyà to mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo guwardya to simbahan no labow no ogdakop kandin to “Dow oghimuhon a now no tulisan, su nigdaa kow to otak aw popokpokay. ⁵³ No pagkadani-dani ku iyu adow-adow diyà to labow no simbahan, wadà a now dakopa. Dì kunto-on, adow now on aw ni Satanas gayod no tagtu-un to kadigloman aw gayod kunto-on, ogkabo-otan a now on.”

⁵⁴ Na, pigdakop dan si Jesus aw daaha diyà to ugpa-anan to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Nigpawpatilupug dà si Pedro. ⁵⁵ Na nigtomog kandan to kayu diyà to solib no piglibong to aad. Namang-ingkud tibò kandan aw duguk si Pedro aw ingkud gayod kandin du-on no nigpalamutoy to mgo guwardya no namanghinadang du-on to kayu. ⁵⁶ No pagbandogi ni Pedro to kayu, nakita-an kandin to songo sugu-onon no daga aw maka-ikagi kandin to “Kandin, duma gayod sikan no otow.” ⁵⁷ Dì niglidung si Pedro aw iling to “Igi, wadà ku kakilahi sikan no otow.” ⁵⁸ Wadà dà kaugoy moydu-on songo otow no nakakita kandin aw iling to “Duma ka din iyan gayod.” Dì naka-ikagi si Pedro to “Konà Lagi.” ⁵⁹ Puli dà na so lingonngon mandà songo bugtì no otow to naka-ikagi lagboy to “Agaw man taga-Galiliya sikan no otow su duma din.” ⁶⁰ Naka-ikagi si Pedro to “Lagi, wadà a makadaag to litukan to kagi nu.” No malituk to kagi ni Pedro, nigtaga-uk wo manuk. ⁶¹ Na nakalingi si Jesus aw makasunglà diyà ki Pedro aw kadomdomi din to innangon kandin to Magbobo-ot din no pig-iling to “Monang ogtaga-uk to manuk to kabukas-bukas ko katatow nu ilidung to nakilahan a nu.” ⁶² Dayun nakalogwà si Pedro aw makasinogow ugpat to pagkasosoo din.

⁶³ Na to mgo guwardya no nighbantoy ki Jesus, nigdugadi aw bunai gayod kandin. ⁶⁴ Pigsalibonan dan gayod to mata din aw ikagihi to “Ko lagsoban ka to Diyus, tag-anan nu kun dow intawa ton nigsumbag ikow.” ⁶⁵ Mahaning pad to mgo ing-ina-ina da ki Jesus.

⁶⁶ Na pagkabukas, nahimun on tibò to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw pa-atubanga si Jesus. Nig-ikagi kandan diyà ki Jesus to ⁶⁷ “Ko Kristu ka no otow no Imananan to Ka-otawan, tug-ani koy.” Nakatabak si Jesus to “Ko tumug-an a, konà kow man ogtu-u. ⁶⁸ Ko moydu-on ig-usip ku iyu, konà kow man gayod ogtabak kanak. ⁶⁹ Mano oghimatayan a now on, likat kunto-on, kanak no Tumutubus to Ka-otawan, igkabotang a diyà a kalintu-u to Diyus no Kinabogbogan.” ⁷⁰ Naka-usip kandan to “Dow to nalitukan buwa to na-ikagi nu to ikow, Anak ka iyan to Diyus?” Nakatabak si Jesus to “Sikan ing-usip now bahin kanak, tùt-u iyan.” ⁷¹ Nigka-inusipay tibò kandan to “Nokoy pad man to ogkatagadan ta no duma no igdiklamu kandin. Itanow, namakadinog kinow on man tibò to gaù din no ingkapa-ina din to Diyus.”

23

¹ Na to tibò no mgo punu-an to tinu-uhan, pigdaa dan si Jesus diyà ki Pilato no gubirnadur no imbotang du-on to taga-Ruma no nakasakup to mgo ka-Hudiyuhan. ² Indiklamu dan si Jesus diyà ki Pilato. Nig-ikagi kandan to “Nasakpanan noy pad so-idi no otow no nigpasuwoy kanami no mgo Hudiyu to bala-od to gubirnu now no konà now ogka-uyunan podon no taga-Ruma su ogbalatakon koy on podon to pagbayad to buhis diyà to gubirnu now no taga-Ruma su kandin kun songo harì no Imananan noy kun no mgo Hudiyu.” ³ Dayun pig-usip kandin ni Pilato to “Ikow, dow hari ka to mgo Hudiyu?” Natabak ni Jesus to “Sikan ing-usip nu, tùtu-u iyan.” ⁴ Nig-ikagi si Pilato diyà to mgo punu-an to tinu-uhan aw sikan kahan-ingan to “Wadà saà sikan no otow no nakita-an ku no igù ogkahibatan din.” ⁵ Dì to lagboy indiklamu dan no iyan on na-ikagi dan to “Puli din dà pigsinamuk to ka-otawan no paglibod-libod to ka-Hudiyuhan aw ka-Galiliyahan to pagpangudlin din agad hantod on kani to Hirusalim.”

⁶ Na pagkadinog ni Pilato kan mgo indiklamu dan, ing-usip din dow kandin, taga-Galiliya. ⁷ Pagkama-an ni Pilato to si Jesus, taga-Galiliya iyan no pigsakupan ni Hari Hirudis, pigpa-andiya-an din si Hirudis su kandà no timpu, du-on dà gayod si Hirudis kan no lunsud no Hirusalim. ⁸ Na pagkakita kandin ni Hirudis, naliyag kandin lagboy su naugoy on to ogkaliyag ogpagkita podon kandin ki Jesus su nakadinog on tahan si Hirudis to mgo kaboongan no pigpanghimu ni Jesus. Ogcaliyagan din podon to ogkita. ⁹ Kaling man nigpang-usip-usip ki Jesus kandin di puli nigpapahonok si Jesus. ¹⁰ Na nigsakindog to mgo punu-an to tinu-uhan aw i-aboy dan ipandiklamu si Jesus. ¹¹ Si Hirudis aw mgo sundau din, pigpa-inahan dan si Jesus aw dudugadiha dan pad. Dayun pigpapangabò dan si Jesus to kabò to harì aw pigpapa-ulì kandin diyà ki Pilato. ¹² Kandà no timpu nigkalalagi si Hirudis aw si Pilato no tahan kandan, nigkakablang no wadà pad pa-atubanga si Jesus.

¹³ Na pigpatawagan ni Pilato to mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo kahan-ingan no mgo Hudiyu. ¹⁴ Pagkahimun dan tibò, nig-ikagi si Pilato to “Indiklamu now on sikan no otow dini kanak to nigpasuwoy kun to ka-otawan no konà ogka-uyunan podon to gubirnu. Dì dini to atubangan now pagpangumo-id ku to mgo indiklamu now kandin, wadà man saà din no litos ogkahibatan din no lagboy no indiklamu now. ¹⁵ Wadà saà din no litos gayod no nakita-an ni Hari Hirudis su agaw man ing-ulì din dà dini kanami. Wadà pighimu din no litos to igkamatoy on to kandin tun no lawa. ¹⁶ Kaling man, ogpabunaan ku dà puli aw pasabuki.” ¹⁷ Na

kanunoy to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan ogsabuk si Pilato to songo bu-uk no tahan napirisu aw pikii-pikiya din to si Jesus to ogpasabukan din podon.

¹⁸ Dì namakasa-og to kahan-ingan to “Himatayi. Pasabuki si Barabas.”
¹⁹ Na si Barabas, pigpirisu kandin su nigsamuk to ka-otawan no pigpa-atu din to gubirnu diyà to Hirusalim aw nighimatoy kandin gayod to otow.
²⁰ Nig-ikagi mandà podon si Pilato diyà to kahan-ingan su ogpakasabukan din podon si Jesus.
²¹ Dì namansa-og mandà to kahan-ingan to “Himatayi. Tutuki diyà to kinurus.”
²² Ikatou no pag-ikagi ni Pilato to “Nokoy man. Nokoy to saà din. Wadà nakita-an ku no saà din no litos igkamatoy din. Kaling man puli ku ogpabunaan aw pasabuki ku dà.”
²³ Dì lagboy on liyag to ogpahimatayan dan aw pamansa-og kandan aw makada-og to pagbo-ot dan aw mgo punu-an dan.
²⁴ Na pigbo-otan ni Pilato to ogkatugutan to pigpangamuyù to kahan-ingan.
²⁵ Pigsabukan din nasì kan napirisu on no nigsamuk to ka-otawan aw nigpanghimatoy to otow. Dì si Jesus, impabu-ud din to kahan-ingan no ogpabo-otan.

²⁶ Na no pigdaa si Jesus to mgo sundau, impagkita dan to songo otow no si Simon no taga-Sirini no niglikat to hilit aw pigpogos dan pigpati-ang to kinurus aw palupug-lupuga dan ki Jesus.

²⁷ Na piglupug gayod to kahan-ingan no otow aw mgo buyag no namansinogow aw pamandaugmatoy kandan no buyag.
²⁸ Dì niglingì si Jesus aw ikagi to “Iyu no mgo buyag no taga-Hirusalim, konà a now ogsinogawan. Iyan ogsinogawan now nasì to iyu no kabotang aw mgo kabata-an now.”
²⁹ Su to mahudi no adow, oghimuhon no ogkaliyag kan konà ogpamanganak aw kan konà ogkadudu-an, su tibò ogkalisodan lagboy.
³⁰ Kayan pana du-on ogpamaka-iling to ka-otawan to ‘Iyu no mgo ka-untudan, kangkatunai koy on sanga. Aw iyu gayod no mgo kabunduan, ogpamakalibun kow podon kanami su manginun pad ogkamuya koy to angod kan, ayaw sikan no ogkatuman dà to mahudi no adow.’
³¹ Ko konà mapalipasan to kado-otan to otow, agad wadà saà, woynu pad man to otow no dakoo to saà no konà man ogkapalipasan, su angod kanak nowadà saà, ogpaka-angod a dà to kayu no lindog pad. Dì ogmuwahon a dà gayod. Dì woynu pad to pagka-ubus to mgo otow no dakoo to saà su ogpaka-angod dà man kandan to nagangu no kayu no madaas ogdokotan.”

³² Na, pigdaa to sundau to daduwa pad no ka-otow dì dakoo on to saà dan aw nahimu on gayod no himatayanan on. Ogpanghimatayan to sundau kan tatou no igpantutuk diyà to kinurus.
³³ Pagdatong dan diyà to untud no pighingadanan to Bobo-ungon to Otow, impantutuk kan tatou no otow no pinagdibauy ki Jesus kan daduwa no ka-otow no dakoo to mgo saà.

³⁴ Na, nig-iling si Jesus diyà to Diyus to “Amoy, pasayluhon nu to kablang ku su wadà dan kama-ani to litukan to nahimu dan dini kanak.” Dayun pighahandug to mgo sundau to kabò ni Jesus no impabayà dan to tinaganay dow intawa dapit kandan to makatu-un.
³⁵ Natalidokan to kahan-ingan no nig-ahà kandin. Dì to mgo punu-an, naman-ina-ina ki Jesus no namang-iling to “Nigbulig kandin to duma. Kokoy man no konà din ogkabuligan to tu-un din no lawa ko tüt-u man no pigpili on kandin to Diyus aw nahimu no Imananan to Ka-otawan.”
³⁶ To mgo sundau, namandugadi gayod no nigtadwoy to sukà no igpa-inom dan ki Jesus.
³⁷ Nig-ikagi kandan to “Ko tüt-u ka no harì to mgo ka-Hudiyuhan, anti ka kun bulig to ikow lawa.”
³⁸ Insulat dan diyà to babow to uu ni Jesus no pig-iling to “Harì to mgo ka-Hudiyuhan.”

³⁹ Songo dakoo to saà no intutuk no induug diyà to takidingan ni Jesus, nig-ina-ina dà gayod no nig-iling to “Na, ko tüt-u ka no Imananan to Katotawan, buligi kinow kun tibò.” ⁴⁰ Dì kan sobu-uk, nigsapad no nig-ikagi to “Wadà pagkahadok nu to Diyus? Su mano nigtotopong dà to pagbo-ot ita to ukum. ⁴¹ Dì ita, kastiguhonon kid to saà. Dì sikan no otow, wadà saà din.” ⁴² Pig-ikagihan din nasì si Jesus to “Jesus, ogdomdomon a nu to umulì ka no mahimu kad on no harì no mabogbog.” ⁴³ Nigtabak si Jesus to “Kunto-on no adow iyan og-agpot ka kanak diyà to botanganan to mangkadoyow no nangkamatoy on.”

⁴⁴ Na pag-ugtu to sogà, nigdiglom on to banwa hantod to mgo alas tris on to uras. ⁴⁵ No mawadà to bandog to sogà, napongkas kan ingkayad no natongà du-on to habangan to abutanan to Diyus no sinabong diyà sood to labow no simbahan. ⁴⁶ Dayun nig-ikagi si Jesus to ma-agbot to “Amoy, ogpa-andiya-on ku ikow to umagad ku,” aw tu-una din ligtasa to ginhawa din. ⁴⁷ Pagkakita to kapitan to sundau to kaboongan no intapik to pagkamatoy ni Jesus, nakasayà kandin to Diyus no pinakalabow din aw maka-ikagi to “Agaw man iyan kaboongan no intapik to pagkamatoy sikan no otow su wadà iyan saà din. Dì nahimatayan man nasì.” ⁴⁸ To kapungan no nahimun no puli nig-ahà to pagkamatoy ni Jesus, namanboas-boas on kandan no ningsingkadabu to dagaha to pagsingkapook-pook dan. ⁴⁹ To mgo pigpantagaman ni Jesus aw mgo kabuyagan no taga-Galiliya no kanunoy namandumduma kandin, namanbantow puli to pag-ahà dow nokoy to nadoogan ni Jesus.

⁵⁰ Na, moydu-on nigdaa to mgo Hudiyu no to ngadan si Jose no taga-Arimatiya. Matuwadong kandin aw bo-otan. ⁵¹ Wadà kandin uyun to paghimatoy ki Jesus aw kandin, nig-iman to pagsakup to Diyus. ⁵² Pig-andiya-an din si Pilato aw ba-id to kandin to oglobong ki Jesus. ⁵³ Na, pigtugutan ni Pilato. Dayun piglingat ni Jose to patoy du-on to kinurus aw lukuti din to hinaboan no linu aw ibotang din to patoy no lawa ni Jesus diyà to oglobongan no pigbangbangan no batu no wadà pad kabotangi aligbat.

⁵⁴ Na, imomo-ot on og-abut to tigsisigkonay agad-agad to kasugu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. ⁵⁵ Si Maria no taga-Magdala aw si Juana aw si Maria no inoy ni Santiago aw duma pad no mgo buyag no taga-Galiliya no namanduma ki Jesus, nigduma kandan ki Jose diyà to lobong aw namang-ahà to piglobongan aw kan pagbotang to patoy. ⁵⁶ No mahapun on, naman-uli on kandan si Maria diyà to lunsud aw hina-ata dan to pahomut aw mgo hihinaki.

Pagkahina-at dan on, tigsisigkonay on to mgo Hudiyu no mgo otow. Kaling man namansigkon kandan tibò su sikan man to katahanan no kasugu-an to mgo tinu-uhan dan.

24

¹ Dì to pagkasunù no adow no kabukas-bukas pad lagboy, naman-andiyà kandan si Maria su oglo-uy to lobong ni Jesus no namandawdaa on to pahomut no nahina-at dan on. ² No pagdatong dan, naligad on tahan to batu no insomban to lingangahan to piglobongan. ³ Pagkasood dan, wadà dan on kakita-i to patoy. ⁴ Du-on naboong-boong on kandan aw tinakin moydu-on niglogwà kandan no daduwa no ka-otow no ogkasilawan ko aha-on to mgo kabò dan. ⁵ Nangkahadok kandan aw namakadudumuk kan mgo buyag to pag-ahà dan. Nig-ikagi on kan daduwa no ka-otow to “Nokoy man to igpanganap now pad todon no pigbuhoy on man dini

to botanganan to patoy to nangkamatoy. ⁶ Domdoma now on man puli to innangon din iyu no ton diyà pad kandin to Galiliya ⁷ no Tumutubus to Ka-otawan, ogdaahon diyà to mgo otow no dakoo to saà aw itutuk aw buhaya dà sood to tatou on no adow.” ⁸ Na du-on nadomdoman dan to pig-ikagi din. ⁹⁻¹⁰ Na namang-ulì on kandan si Maria aw nangoni dan kan sampuù tag isa no tumutubus ni Jesus aw duma no mgo kasakupan din. ¹¹ Dì wadà dan tu-uhi su iyan na-angodan to sugilon puli no konà no tùt-u. ¹² Dì si Pedro, pagkadinog din, wadà inonoka no nig-andiyà to piglobongan dow tùtu-u iyan to nanangon bahin ki Jesus no impanlaguy din. Pag-abut din nigpagugukù-gukù no nigpang-ahà-ahà. No iyan dà nakita-an din to nabilin no impambodbod to patoy no nagawang on. Dayun kandin nigpati-ulì no nigdodomdom to napugut.

¹³ Na, sikan dà no adow, nighipanow on to daduwa no mgo tumutu-u ki Jesus padoog diyà to Imaus no lunsud no mgo sampuù tag duwa no kakilumitru no ingkahipanow dan likat diyà to Hirusalim. ¹⁴ No namangindaan kandan kadoog namanbaaw-baaw kandan to bayà no napugut-pugutan. ¹⁵ No namanbaaw-baaw kandan bahin ki Jesus, nigduguk kandin aw pagba-ot kandin du-on kandan. ¹⁶ Dì wadà din pakilaha kandan. ¹⁷ Kagi din to “Nokoy to nabaaw-baawan now no paghipanow now.” Nakasigkon kandan no nangkapanodò. ¹⁸ Kagi to sobu-uk no si Cleopas to “Dow naka-agpot ka dà buwa diyà to Hirusalim dì wadà ka kataga dow nokoy to bayà no napugut?” ¹⁹ Kagi ni Jesus to “Nokoy to napugut buwa.” Namakatabak kandan to “Dow wadà nu kadinogi dow ma-amonu si Jesus no taga-Nasarit no maglilikwaday to Diyus no mabogbog aw pigpanghimu din no mabogbog aw mgo pangudlin din diyà to atubangan to Diyus aw ka-otawan. ²⁰ Dì ton ita no mgo punu-an pigdaa dan diyà to gubirnu to taga-Ruma aw puli dan pighimu si Jesus no himatayanan aw padodopaha dan diyà to kinurus. ²¹ Na-iman noy dà podon to kandin to ogpatubuk ita to bandila no mgo Isrili. Asta pad natatouhan on no adow. ²² Hognà pad no moydu-on igkadugang awos matùtu-u sikan no nawnangonon no naboong-boongan noy su moydu-on mgo kabuyagan no kasing-tumutu-u noy no namanlo-uy to piglobongan ki Jesus ganina no kabukas-bukas pad ²³ aw wadà dan on kun kakita-i to patoy no lawa ni Jesus. Nigpati-ulì dayun kandan aw nawnangonon on kanami to moydu-on kun kinita dan no mgo diwata no nignangon kandan to si Jesus, pigbuhoy on kun. ²⁴ Moydu-on niglikat du-on kanami no nig-andiyà aw kita-a to natuman dà kun iyan to ingkanangon kandan. Aw to patoy kun, wadà dan on gayod kita-a.”

²⁵ Na nig-ikagi si Jesus to “Maotoy dà to pagpangindaag now to nasulat on to mgo maglilikwaday to Diyus ²⁶ no konà ogkachimù to Imananan to Ka-otawan no konà tugdow ogkalisodan aw kayan pana igkatinahud aw makasood to ogkadoogan no kinabuhì no wadà kinotoban.” ²⁷ Dayun pigpambadbahan din to mgo kalitukan to tibò no kasulatan bahin to kandin lawa, likat to nasulat on ni Moises aw pagpambatuk-batuk to mgo nasulat to mgo maglilikwaday to Diyus bahin to kandin lawa.

²⁸ Na no madani-dani on kandan to lunsud no ogdoogan dan, kunon kun oglaboy on podon ogpadayong si Jesus no konad oghapit. ²⁹ Dì pighnggat dan to ogpahapiton diyà kandan aw ikagihì dan to “Mahapun on man. Ogpahapiton noy pad ikow dini kanami.” Dayun nigpagduma si Jesus kandan. ³⁰ To pagpamango-on to iyapun, pigdawat ni Jesus to paan aw pasalamatì din du-on aw pamikas-pikasa din aw ipamogoy din. ³¹ Bali din on impakilaa kandan aw tinakin pigboong dan. ³² Na nigka-inikagihay

kandan to “Nigdoyow iyan to ginhawa ta no nigbaaw-baaw kinow no ton diyà ki pad to pangindanan no pigbadbadan kinow din to kasulatan.”

³³ Na kandan, namampa-uli diyà to Hirusalim. Pagdatong dan on, tahan nahimun kan sampuù tag isa no pangabaga ni Jesus aw mgo duma dan ³⁴ aw sikan, nignangon kandan to “Pigbuhoy on iyan to Magbobo-ot aw logwa-a gayod si Pedro.” ³⁵ Dayun pignangonan dan to napugut-pugutan diyà ton pagpangindanan dan aw bali ipakilaa kandan no ta-un diyà to pagko-onan dan.

³⁶ No ta-un to pagnangon dan, niglogwà si Jesus. ³⁷ Dì natokawan aw kangkahadok su na-intobo-ot dan dow kandin, busow. ³⁸ Nig-ikagi si Jesus to “Madumahan kow to kalinaw. Nokoy man no ogkapook-pook kow on aw kaduwa-duwa to ginhawa now. ³⁹ Iyan aha-on now to kobong ku aw boad ku. Kanak si Jesus. Antiha a now dà dawata dow kanak iyan. To busow, wadà man mgo unud aw bokog, dì kanak, moydu-on man.” ⁴⁰ Na impakita din kandan to boad din aw kobong din no nigbutiyow. ⁴¹ Konad no pagpamantukhow dan aw gayod pagkaboong-boong dan. Dì wadà-wadà pad kandan lagboy makatu-u. Nig-ikagi si Jesus to “Moydu-on dà buwa ogkako-on ku?” ⁴² Dayun pigbogayan dan kandin to isdà no nahaub on tahan. ⁴³ Dinawat din aw ko-ona din diyà to atubangan to mgo pangabaga tibò.

⁴⁴ Na nig-ikagi si Jesus diyà kan mgo pangabaga din to “Pignangonan ku iyu ton wadà a pad kamatoy to ogkatuman dà bahin kanak no nasulat on ni Moises aw duma no mgo maglilikwaday to Diyus aw sikan nasulat on ni David diyà to mgo Salmu.” ⁴⁵ Du-on pigbuligan din aw ukasi din to pagpadaag to mgo ginhawa to pagsabut to mgo kasulatan. ⁴⁶ Nig-ikagi kandin to “Nasulat on bahin to Imananan to Ka-otawan to ogkalisodan pad kandin aw pagkatatouhi no adow ogbuhayon ⁴⁷ aw mgo tumutubus din, ogpalapuwaason to pagpangudlin to ka-otwan no ningsingkabugtì dini to babow to kalibutan to ogsosoo kandan to paghimu dan no mado-ot aw oyowi aw du-on kandan ogpasayluhon to saà dan ko pumasakup to ngadan to nahimu no Imananan to Ka-otawan. Kani now to ogpalikatanan to pagpangudlin now to Hirusalim. ⁴⁸ Og-apidan now tibò sikan su nakita now on su natuman on. ⁴⁹ Sikan insahad iyu to Diyus no Amoy, ogpa-abuton ku dini iyu. Dì monang kow ogpakalogwà kani no lunsud no Hirusalim ko ogkangkatogob kow pad tibò to kabogbogan no oglikat diyà to langit.”

⁵⁰ Na pinaduma ni Jesus tibò kandan hantod to Bitaniya no lunsud. Pinantodungan din to boad din aw papanalangini din kandan to Diyus. ⁵¹ No ta-un pagpapalangin din, nabayow kandin diyà to langit. ⁵² Na nig-ampù kandan ki Jesus aw pamang-uli kandan tibò diyà to Hirusalim no konad no pagpamantukhow dan. ⁵³ Kanunoy dan pigsinayà-sayà to Diyus diyà to labow no simbahan.

Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu agad-agad ki Juan

¹⁻² Na, to kalinikatan no wadà pad kabotad so-idi kalibutan, naka-ugpà on tahan diyà to langit to otow no nahingadanan to Kagi to Diyus. Kandin, Diyus dà man gayod aw timbang dà kandin to Diyus no na-uyunan. No pagkatimbang din to Diyus, likat to kapinunu-an no na-uyunan kandin, ³ nigpagtibò kandin to Diyus to pagpangbotad tibò. Wadà nabotad ko konà no kandin to pinabaya-an no nahingadanan to Kagi to Diyus. ⁴ Na sikan nahingadanan to Kagi to Diyus, umu-ukas to kandan no pagkadiyus su kandan no katahani. Kandin iyan to piglikatan to kinabuhì ta no konad ogkawadà no natibo-an to kandin kinabuhì. Na sikan kinabuhì din, tumatang-away to mgo otow su igka-ukas to domdom dan ⁵ aw sikan no tumatang-away, oglanyag dini to kadigloman, aw sikan gayod no kadigloman to domdom to otow, konà ogpakada-og sikan no lanyag.

⁶⁻⁷ Na, to wadà pad ipakilaa si Jesu-Kristu no tumatang-away to mgo otow, moydu-on pigpa-una kandin to Diyus su awos kandin to ogtaga to mgo otow awos ogkapatu-u to tibò to mgo otow du-on kan tumatang-away. Iyan ngadan din si Juan. ⁸ Konà no kandin to tumatang-away to mgo otow. Dì si Juan to pigpa-andini to Diyus su pigbogayan kandin to katondanan to pagmatu-ud dow intawa iyan lagboy to tumatang-away aw patu-uhon din to ka-otawan diyà ki Jesus. ⁹ No madaas on to pagkaponga ni Juan to kandin katondanan, imomo-ot on oglogwà kan tùtu-u no tumatang-away to tibò to mgo otow dini to babow to kalibutan.

¹⁰ Na kunto-on si Jesus, nakalogwà on iyan dini to babow agad kandin dà to niggihit so-idi no kapasakan. Dì to mgo otow, wadà dan kandin tahoma to iyan niggihit. ¹¹ Kandin, nakasood on iyan to kandin banwa, dì wadad on uyuni kandin to kadumahan din no kahan-ingan. ¹² Dì moydu-on dà namantu-u aw pasakup du-on kandin, aw kandan no namantu-u, pigpamogayan din to kabogbogan no ogkahimu kandan no mgo anak to Diyus no agad intawa no ogtu-u to kandin ngadan su ogkalabot dà man kandan gayod ogkadawat to kandin katu-unan tibò. ¹³ Aw to kinabuhì ta no konad ogkawadà, wadà makalikat to langosa to otow dow ibog to otow aw to pagbo-ot to otow. Dì sikan konad ogkawadà no kinabuhì ta, Diyus iyan to nalikatan.

¹⁴ Na sikan nahingadanan to Kagi to Diyus, nigpaka-otow on kandin aw agpot dini ita no mgo otow no natogob kandin to katuwadongan aw katùtu-uhanan. Inukasan din on dini kanami to kaboongan din no kandin dà iyan to moydu-on angod sikan no kaboongan no kandin dà gayod to sobu-ukon no Anak to Diyus. ¹⁵ Kandin no si Jesus, pigmatu-ud ni Juan to kandin iyan to tùtu-u no Imananan to Ka-otawan, aw ipamasabut din kandan no nig-iling to “Sikan no otow to innangon ku iyu no moydu-on ogpakasukoli pad hognà kanak no oglabow pad lagboy dini kanak to kabogbogan, su to wadà a pad ka-otow, naka-ugpà on kandin tahan.” ¹⁶ Aw pigpamogayan kinow din to panalangin no niglikat to kandin pagkadakoo. ¹⁷ Su agad si Moises to pinabaya-an to pagbogoy ita to kasugu-an to Diyus no impatuman ita, dì si Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan to pinabaya-an to pagbogoy ita to panalangin aw katùtu-uhanan tibò. ¹⁸ Wadà otow

no nakakita to Diyus. Dì Anak to Diyus no timbang din, kandin to nig-ukas dini ita awos makita-an to Amoy.

¹⁹ Na, to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no taga-Parisiyu gayod no matagon-tagonon lagboy to kandan katahanan, pigpapangintaga dan to mgo pangabaga dan aw duma no mgo kasakupan dan no sugpù gayod ni Lebi dow intawa kun lagboy si Juan no namonyag aw ando-i kun makalikat to kabogbogan din. ²⁰ Dì pagtabak ni Juan sikan nigpang-usip-usip bahin to katondanan din, nignangon kandin to tütu-u no nig-iling to “Konà no kanak to Imananan to Ka-otawan.” Wadà kandin ginaù bahin to katondanan din. ²¹ Pig-usip kan mgo sakup to punu-an to “Nokoy man no namonyag ka to mgo ka-otawan. Intawa ka buwa lagboy, dow si Elias ka?” Nakatabak si Juan to “Konà.” Inusip dan mandà to “Dow lagsoban ka to Diyus no sikan no maglilikwaday din no og-imanon noy to oglogwà to kinahudihan?” Nakatabak si Juan to “Konà.” ²² Pig-usab dan pig-usip to “Intawa ka man iyan lagboy. Nangoni koy su awos moydu-on igkanangon noy to nigsugù kanami. Nokoy no iyan lagboy to ikow katondanan.” ²³ Nakatabak si Juan to “Puli a napa-atubangan to kagi no na-iling to

‘Diyà to kahanongan no banwa moydu-on nigpangudlin to ma-agbot lagboy no nig-iling to, Oghina-aton now to daan to Magbobo-ot ta. Ogtulidon now to igbayà din,’ su sikan to intag-an natodu-on ni Isaias no maglilikwaday no lagsoban to Diyus.”

²⁴ Na sikan mgo otow no pigpa-andiyà to mgo Parisiyu no pigpapangusip-usip dan ki Juan, ²⁵ naman-iling kandan to “Ko konà ka no Imananan to Ka-otawan aw ko konà ka no si Elias aw ko konà ka gayod no maglilikwaday no og-imanon noy to oglogwà to kinahudihan, nokoy man no pigpambonyagan nu kan no mgo ka-otawan.” ²⁶ Nakatabak si Juan to “Ogmatu-udon ku to pagpasakup dan to impang-anad ku to pagbonyag ku kandan to wohig. Dì moydu-on on dini iyu no otow no wadà now kilaha. ²⁷ Kandin to ogsukoli kanak. Kanak igatang podon ogpabatà-batà a du-on kandin. Dì konà a su labow pad man lagboy kandin dini kanak to kabogbogan.”

²⁸⁻²⁹ Na to sunù no adow no diyà pad si Juan to pigbonyagan din no Bitaniya no diyà dihipag to Hurdan no wohig, nakita-an din si Jesus no ogduguk kandin. Nig-ikagi si Juan diyà to ka-otawan to “Na, og-indanan now, suyad on iyan to angod to buhì no igsundù to Diyus no ogpakagawang to saà ta no mgo otow tibò su ogpakimatoy ita. ³⁰ Sikan on iyan to innangon ku iyu no na-ikagi ku to ‘Imomo-ot on oglogwà to otow no ogpakasukoli kanak dì oglabow pad man lagboy dini kanak to kabogbogan su to wadà a pad ka-otow, naka-ugpà on kandin tahan.’ ³¹ Kanak natodu-on, wadà ku pad kama-ani dow intawa to ogkahimu no Imananan to Ka-otawan. Dì iyan inlogwà ku dini su ogpanma-an a to mgo Isrili dow intawa to Imananan ko lumogwà. Pigmatu-ud ku to pagpasakup to mgo ka-otawan to kanak impang-anad to pagsosoo to katahani dan no bugtì aw oyowi no impabayà to pigbonyagan ku kandan awos makahina-at kandan ko lumogwà kan Imananan to Ka-otawan.”

³² Na, innangon gayod ni Juan no nig-iling to “Nakita-an ku to pigbunsudan si Jesus to Ispiritu Santu no iyan na-angodan to salapati aw pakamonang du-on kandin. ³³ Kanak, wadà ku kilaha to Imananan natodu-on dì sikan nigpa-andini kanak to pagbonyag to wohig, nig-iling dini kanak to ‘To otow no ogbunsudan to Ispiritu Santu aw pakamonang du-on, kandin

to ogmatu-ud to pagpasakup to mgo ka-otawan to kandin impang-anad no igpabayà to ogbonyagan kow to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy.' ³⁴ Na nakita-an kud on to na-ikagi kanak no pigbunsudan kandin, aw ogmatu-udon kud kunto-on to kandin, Anak to Diyus iyan."

³⁵ Na, to sunù no adow no nigtagad kandan si Juan aw si Andres aw duma no sakup din, nabaya-an kandan ni Jesus. ³⁶ Pig-ahà kandin ni Juan aw ikagi to "Og-indanan now su suyard on iyan to otow no angod to buhì no igsundù to Diyus no ogpakatubus to saà to mgo otow." ³⁷ Kandan si Andres aw duma din, namakadinog to napa-atubangan to pig-ikagi ni Juan aw dayun kandan namanlupug tibò ki Jesus. ³⁸ Nakalingi si Jesus aw kita-din to daduwa no ka-otow no niglupug kandin aw maka-iling to "Nokoy to tu-ud now." Nakatabak kandan to "Sir, ando-i to ikow no ugpa-anan." ³⁹⁻⁴⁰ Nigtabak si Jesus to "Duma kow kanak awos makakita kow to ugpa-anan ku." Dayun namanduma aw makakita to kandin pig-ugpa-an aw du-on pakamonang su mahapun on.

⁴¹ Na no pagkama-an ni Andres to pigtudli-an ni Juan to Imananan to Ka-otawan no si Jesus, pigpangahà din to kakoy din no si Simon Pedro awos mataga kandin gayod. No mabaya-an din on, naka-ikagi to "Nakita-an noy to Misiyas," no iyan nalitukan to Imananan to Ka-otawan. ⁴² Dayun pig-alladan din si Pedro diyà ki Jesus. Na nig-ahà si Jesus diyà ki Pedro aw ikagi to "Aw ikow man na-an si Simon no anak ni Juan. Na, oghingadanan ku ikow ki Sipas," (ko ita pa, si Pedro, no iyan nalitukan to batu).

⁴³ Na, to sunù no adow mandà nakapikii si Jesus to og-andiyà to Galiliya. Du-on impagkita din si Felipe. Pagkakita din, pig-ikagihan ni Jesus to "Pasakup ka kanak Lagi, aw duma ka kanak." ⁴⁴ Na si Felipe, taga-Bitsayda no kasing-tagalunsud dà ni Andres aw ni Pedro. ⁴⁵ Dayun pigpangahà ni Felipe si Natanael. Pagkabayà din, pig-ikagihan to "Nakita-an noy on to otow no pighimu no Imananan to Ka-otawan no nasulatan ni Moises natodu-on aw duma pad no lagsoban to Diyus du-on to mgo kasulatan. Kandin, si Jesus no taga-Nasarit no anak ni Jose." ⁴⁶ Naka-ikagi si Natanael to "Na-amonu man buwa, su wadà kun madoyow no otow no taga-Nasarit." Nakatabak si Felipe to "Duma ka awos makakita ka." Dayun namang-andiyà.

⁴⁷ Na, pagkita ni Jesus ki Natanael no ogduguk, nig-ikagi kandin to "Indanan now so-idi sugpù ni Israel no tütu-u no matino-od." ⁴⁸ No madinog ni Natanael, naka-ikagi to "Na-amonu man no pigkilaa a nu man." Nigtabak kandin to "To wadà ka pad tawaga ni Felipe no diyà ka pad to saom to igira no kayu, nakita-an kud tahan ikow." ⁴⁹ Naka-ikagi kandin to "Sir, nama-anan kud on to Anak ka na-an to Diyus no Hari to ka-Isrilihan su nakilaa a nud on." ⁵⁰ Nig-ikagi si Jesus to "Nakatu-u ka buwa su pignangonan ku ikow to nakita-an ku ikow diyà to saom to igira no kayu? Oglabow pad to ogkakita-an nu to mahudi no adow. ⁵¹ So-idi iyan, ogkakita-an nu to langit no ogkatau-angan aw logwà to mgo diwata no likat to Diyus. Ogpamanbunsud kandan du-on to Tumutubus to Ka-otawan aw pamakawoy dà kandan."

2

¹⁻² Na kandan si Jesus no pagkatatouhi no adow no pagpaman-ulì dan on diyà to Galiliya no prubinsiya, nakata-un kandan to moydu-on pagsauhan diyà to lunsud to Kana, aw paba-ota kandan tibò aw inoy ni Jesus. ³ Pagkaugoy-lugoy du-on pigkabusan kandan to inomon no tagtu-un to

pagsauhan. Dayun pignangonan si Jesus to inoy din to “Utù, amonuhon on buwa kandan to ogka-inom dan su pigkabusan on kandan.” ⁴ Nakatabak si Jesus to “Konà-konà pad Inoy no ogkagotò to kanak adow no Imananan to Ka-otawan.” ⁵ Dì to inoy din, pignangonan din to mgo sugu-onon to tagtu-un to pagsauhan to “Ogkatuman now dà to agad nokoy no igsugù din.”

⁶ Na moydu-on onom no bobotangan du-on kan no baoy no hinimu no likat to batu no katinguban to tulumanon to mgo Hudiyu no pighingadanan to paglinis. Kada bobotangan, ogkatagu-an to mgo onom dow upat no lata. ⁷ Na, insugù ni Jesus to “Na, ponu-a now tibò to bobotangan to wohig.” Dayun pinamonù dan lagboy tibò. ⁸ “Na,” kagi ni Jesus, “sauk kow aw daaha now diyà to nigdaa to pagsauhan.” Pigdaa dan aw pa-antihi. ⁹ No pagka-anti din, iyan on nabauyan kan wohig to inomon. Dì wadà din katagahi dow nokoy to piglikatan to inomon, di natagahan kan mgo sugu-onon no namansauk to wohig to piglikatan. Dayun pig-andu-onan din to tagtu-un to pagsauhan ¹⁰ aw ikagihì din to “Nokoy man no monang nu pigpantada-an to napingaa on no inomon no nangkahingow on tibò to bumaba-ot aw kayan nu ogpantada-an to wadà pad lagboy kapingaa su konà dan ogkatagahan dow madoyow dow mado-ot. To mgo tagtu-un to pagsauhan, kadoog ogtugdawon ogtada-on to napingaa. Dì ikow, bali ka kunto-on ogtadà to napingaa on lagboy.”

¹¹ Na sikan no kaboongan ni Jesus to tugdow din pighimu diyà to Kana, Galiliya, aw bali din ipakita to kabogbogan din. Kaling man nadugangan to pagtu-u to mgo sakup din du-on kandin.

¹² Na dayun naman-andiyà kandan si Jesus to Kapirna-um no lunsud no iyan nadumahan to inoy din, mgo su-un din, aw duma pad no mgo sakup din aw pamang-ugpà kandan du-on to wadà dà pilahi no adow.

¹³ Na namanpadayong kandan si Jesus diyà to Hirusalim no lunsud su madaas on to adow to hinang to mgo Hudiyu no pighingadanan to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan. ¹⁴ Pagdatong dan aw ni Jesus aw mgo sakup din, namansood diyà to labow no simbahan to Diyus. Nakita-an ni Jesus to mgo mamaligya-ay to baka, karniru, aw salapati aw sikan mgo magkakambiyu to sapi no naman-ingkud no nighangad diyà to lamisa dan su sikan to kandan no pagpanapì.

¹⁵ Na, niglubid si Jesus to iglatus aw pigpambohus kandan tibò aw mgo buhì diyà to simbahan. Pigkanat din to sapi aw pambaliskada din to lamisa. ¹⁶ Pig-ikagihan din to mamaligya-ay to salapati to “Panggawanga now sikan kani. Konà now oghimuhon no bolihan so-idi abutanan to Amoy ku.” ¹⁷ Pagkadinog to mgo sakup din no namanduma, nadomdoman dan to nasulat on bahin to Imananan to Ka-otawan du-on to kasulatan to Diyus no pig-iling to “Pagkatibuus kud to pagbantoy kud to ikow abutanan, igkado-ot ku dà man.”

¹⁸ Dì to mgo punu-an to tinu-uhan to Hudiyu, namaka-usip to “Nokoy to kaboongan no ogkahimu nu no igkamatu-ud nu to Diyus to piglikatan to ikow kabogbogan to pagbo-ot bahin to simbahan ta.” ¹⁹ Nakatabak si Jesus to “Ko ogdodo-oton now so-idi abutanan to Diyus, ogka-uliman ku dà to sood to tatou no adow.” ²⁰ Namaka-ikagi to mgo Hudiyu, “Konà nu buwa ogkatuman sikan pig-ikagi nu su so-idi no simbahan no labow no abutanan to Diyus, pigpangkap-atanan no tu-ig aw onom to paghimu so-i. Dì ikow, niglangub ka to nig-ikagi to ogka-uliman nu dà to sood to tatou no adow.”

²¹ Dì si Jesus, wadà din kapa-atubangi to kagi to simbahan to Diyus. Iyan nasi napa-atubangan din to tu-un din no lawa no abutanan to Diyus. ²² Aw to timpu to pagbuhoy ki Jesus, nadomdoman to mgo sakup din to na-ikagi din du-on aw namantu-u lagboy kandan to kasulatan to Diyus aw sikan kalitukan to na-ikagi ni Jesus.

²³ Na no pagba-ot ni Jesus to Hinang no pighingadanan to Pagpalipas to Kado-otan diyà to Hirusalim, mahan-ing to nigtu-u su nakita-an dan to kaboongan no pighimu din. ²⁴ Dì si Jesus, wadà nasaligan din su du-on dan podon ogpadangonon to pagkaharì ni Jesus agad dow konà pad magotò. ²⁵ Dì nama-anan din iyan dow nokoy diyà to sood to ginhawahan to mgo otow tibò su kandin, konà ogkanangonan.

3

¹ Na moydu-on punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no nasakup to panon no pighingadanan to Parisiyu. Iyan ngadan din si Nikudimu. ² To madukilom nig-andiyà kandin ki Jesus su awos pumangindaag kandin to impang-anad ni Jesus. Pagdatong din nig-ikagi kandin du-on ki Jesus to “Sir, nama-anan noy to ikow, pigpa-andini ka to Diyus awos ka makapang-anad kanami su wadà otow no ogka-amu oghimu to kaboongan no angod to nahimu nu ko konà no Diyus to nigbulig sikan.”

³ Nig-ikagi si Jesus to “So-idi iyan, monang ogkalabot to otow to pagsakup to Diyus ko ogka-usab pad ogka-otow no kayan kandin ogkasakup to Diyus.” ⁴ Naka-ikagi si Nikudimu to “Aw na-an. Og-amonuhon man to pagka-otow mandà ko manigo-on on. Dow ogpakasood ki pad buwa mandà to gotok to inoy ta aw ig-usab ki dà ig-anak?”

⁵ Nakatabak si Jesus to “So-idi iyan, monang ogkalabot to otow to pagsakup to Diyus ko wohig to igmatu-ud din to pagpasakup din aw ogka-usab pad ogka-otow likat to Ispiritu Santu. ⁶ To oglikat to otow, bullug man otow dà iyan. To oglikat to Ispiritu Santu no iyan Diyus no Katuusan, bullug man katuusan iyan. ⁷ Konà nu ogkaboong-boongan to inikagi ku ikow no ogka-usab kow pad ogka-otow. ⁸ Na ko ogsabod to kamag, agad ando-i to ogkabutuk, ogkadinog ta to kagaskas, di wadà ta katagahi dow ando-i makalikat aw ando-i to ogkabutuk Angod dà man ko ma-usab kow ma-otow to kabogbogan to Ispiritu Santu, ogkatuman di wadà now katagahi dow ma-amonu.” ⁹ Naka-ikagi si Nikudimu to “Ogka-amonu buwa to pagkatuman to pig-ikagi nu.”

¹⁰ Nigtapak si Jesus to “No mag-a-anad ka man no nadinog-dinog on dini to ka-Isrilihan, nokoy man no wadà nu pad kadaagi to pig-ikagi ku ikow. ¹¹ Na kanami, ogkanangon noy iyu no namantagon lagboy to tinu-uhan to mgo Hudiyu to nama-anan noy aw nakita-an noy. Dì iyu, wadà now tu-uhi to innangon noy. ¹² Nignangon a iyu bahin to kadodoog to kalibutan, di wadà kow makadaag. Woynu pad buwa ko kadodoog on to langit to inangon kud iyu, konà now on ogkadaagan. ¹³ Wadà nigkawoy diyà to langit ko konà no nigbunsud likat to langit no Tumutubus to Ka-otawan.

¹⁴ “Na ko pananglitan, to inuwod-uwod no pigpahungunan ki Moises to Diyus no bulunsi diyà to kahanongan no banwa, intukoy din du-on to kayu awos makita-an to mgo otow no nangkakagat to mgo uwod aw ogkangkagawangan dà kandan to laas su nigtu-u kandan to impa-ikagi ki Moises to Diyus. Na kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpaka-angod a dà su igkatutuk a diyà to kinurus aw lindoga ¹⁵ su awos to ogtu-u kanak, ogkabogayan to kinabuhì no konad ogkawadà.

¹⁶ “Nalogonan to Diyus to mgo otow dini to babow to kalibutan hantod to Anak din no sobu-ukon, pigpatubus din no iyan ogpakimatayan din to mgo saà dan. Agad intawa no ogsalig kandin, konad ogkagawang kandin to atubangan to Diyus, di ogkabogayan nasi to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹⁷ Pagpa-andini to Diyus to Anak din dini to kalibutan, konà no iyan tu-ud din to ogkastiguhon to mgo otow to saà dan di oglipwasan din kandan to saà dan. ¹⁸ To nigsalig kandin, konà din on ogkahibatan to saà din, di to wadà salig, ogkahibatan din dà to saà din su wadà salig kandin to ngadan to sobu-ukon no Anak to Diyus.

¹⁹ “So-idi iyan to saà no ogkahibatan to mgo otow su niglogwà on to Tumatang-away aw pandalipaak dini to kalibutan, di to mgo otow, pigpa-aag-aag dan nasi to kadigloman. Wadà dan nasi pa-aag-aaga to ka-awangan su ogkahadok ko ma-ukasan to kandan hininang no mado-ot. ²⁰ Tibò no mado-ot to hininang, ogkablanton dan to lanyag aw konà ogduguk su dagow matagahan to hininang dan no mado-ot. ²¹ Di to madoyow to hininang, ogduguk to lanyag awos igkapapayag to kandan hininang no madoyow, ogka-uyunan to Diyus.”

²² Na pagkatapus to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan, namanggawang on kandan si Jesus to Hirusalim aw pamang-andiyà to kahilitan to prubinsiya to Hudiya aw pambonyagi dan to mgo ka-otawan no nigpamanpasakup to impang-anad din. ²³ Angod dà gayod diyà to Inun Salim su si Juan, pigpambonyagan din gayod to mgo ka-otawan no nigpasakup to impang-anad din su moydu-on man wohig du-on no litos to ogkabonyagan. ²⁴ Sikan no pagpamonyag ni Juan ton wadà pad kandin kapisisu.

²⁵ Na moydu-on songo otow no nigtagon to tinu-uhan to mgo Hudiyu no nigpag-asuy to mgo sakup ni Juan bahin to pagbonyag ni Jesus aw pagbonyag ni Juan gayod. ²⁶ Dayun pig-andiya-an si Juan to mgo sakup din aw ikagihi kandin to “Sir, si Jesus no pigmatu-ud nu natodu-on to kandin katondanan diyà dihipag to Hurdan, nigpambonyag on kandin to mgo otow no namanpasaup kandin aw tibò namanduguk diyà kandin.” ²⁷ Naka-ikagi si Juan to “Wadà kabogbogan no ogka-abin to otow, agad intawa, ko konà no Diyus diyà to langit to ogbogoy. ²⁸ Di iyu, ogmatu-udon now to kanak, na-ikagi kud on iyu to konà a no Imananan to Ka-otawan. Di napa-una a kandin awos mahina-at ku to pagdatong din. ²⁹ Na ko pananglitan to ogpakatu-un to asawahon din, kandin to tumatawas. Di to mgo kadumahan to tumatawas, ogkangkaliyag gayod su ogkangkalabot to pagtukhow to tumatawas. Kaling man nigtukhow a lagboy su kanak, na-angodan ku to duma to tumatawas. ³⁰ Kunto-on kandin, ogpakalabow, di kanak, ogpasagkop a.”

³¹ Na to niglikat diyà to langit, ogpalabawon kandin tibò. Di to niglikat puli dini to babow to pasak, iyan dà nama-anan din to kadodoog to pasak aw kandin igpang-anad bahin to kadodoog to pasak. Di to niglikat diyà to langit, kinalabawan kandin. ³² Kandin, ognangon to nakita-an din aw kadinog din ton diyà pad kandin to langit. Di wadà nigtu-u. ³³ Di moydu-on dà nigtu-u to kagi din aw matu-uda dan to ogtumanon to Diyus to na-ikagi din ³⁴ su kandin no pina-andini to Diyus, iyan oglituk to kagi to Diyus no pinabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu no imbogoy kandin no wadà kapanggadanan. ³⁵ To Diyus, nalogonan din to Anak aw patubusa din aw iyan papanguuha to kandin pigsakupan tibò. ³⁶ To nigtu-u to Anak to Diyus, moydu-on on kinabuhì din no konad ogkawadà aw kandin, ogtuuson on.

Dì to konà ogtuman to Anak to Diyus, konà man ogtuuson dì nataunan on kandin nasì to kaboù to Diyus.

4

¹⁻³ Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Juan aw ki Jesus no nigsimbonyag to mgo ka-otawan no namanpasakup to kandan mgo impang-anad. Dì si Jesus, konà no kandin to nambonyag. Dì sikan mgo pangabaga din dà to namanbonyag. Na to mgo Parisiyu no matagon-tagonon to kandan katahanan, nadinogan dan to “Nakada-og si Jesus to pagpansakup to mgo ka-otawan.” No pagkama-an ni Jesus to nadinogan to mgo Parisiyu kandin, insigkon din to pambonyag aw hipanow on kandin likat to Hudiya aw pa-uli diyà to Galiliya. ⁴ Dì nakabayà kandan si Jesus to Samariya no prubinsiya.

⁵ Na, no ma-ugtu to sogà nakadatong kandan diyà to tawoy to Sikar no songo lunsud du-on to Samariya no madani-dani dà to pasak no imbogoy ni Jacob diyà to anak din no si Jose. ⁶⁻⁸ Na sikan no pasak, du-on dà makabotang no saukanan no pighingadanan to Balu ni Jacob.

Na si Jesus, kan no pagtidow dan du-on sikan no saukan, puli on naka-ingkud kandin du-on to dani lagboy to balun su napagud man to paghipanow. Dì to mgo pangabaga din, namanpadayong diyà to lunsud su ogboli to ogkako-on dan. Dì si Jesus, nigtagad du-on to saukan. Puli dà nali-us to mgo pangabaga din, naka-abut to buyag no taga-Samariya no ogsauk. Dì sikan no uras konà podon no litos no sasaukay su ma-ugtu man. Na si Jesus, nig-ikagi to “Og-inom a to wohig.” ⁹ Nig-ikagi to buyag to “Nokoy man. Naboong-boongan ku ikow su ikow, Hudiya ka man no otow, dì ogpamuyù ka to wohig kanak, no kanak, taga-Samariya a man.” Na to mgo Hudiya aw mgo taga-Samariya, konà tahan ogkasosood.

¹⁰ Kagi ni Jesus to “Agad nabuyù kud on to wohig no ogkaliyagan ku no og-inomon, dì ko nama-anan nud on pa podon dow nokoy to igkabogoy to Diyus aw dow intawa a no nigpagbaaw ikow, ogpabogoy ka podon nasì kanak to ogtubud no wohig no makagbuhoy no igka-usab to ginhawa nu aw igtuusa nud to mahudi no adow.” ¹¹ Naka-ikagi to buyag to “Dì wadà igsauk nu Sir, aw madaom. Ando-i nu sauka no wohig no ogtubud no makagbuhoy. ¹² Konà ka buwa no labow pad to apù ta no si Jacob no nigbogoy kanami so-idi no saukan no litos kandan aw apù ta no si Jacob natodu-on aw mgo kabuhi-an din.”

¹³ Nakatabak si Jesus to “To otow no og-inom so-idi no wohig, oglanggahan nasì. ¹⁴ Dì to og-inom to wohig no igbogoy ku no makagbuhoy, konad oglanggahan. To wohig no igbogoy ku, ogkahimu no tubud no og-ugwak no iyan ogkapanggadan to banwa no wadà kamatayon.” ¹⁵ Naka-ikagi to buyag to “Sir, bogayi a nu sikan no wohig awos konà ad oglanggahan aw konà ad maka-aboy makasauk kani.”

¹⁶ Na nig-iling si Jesus to “Na, pa-andiniha to bana nu.” ¹⁷ Naka-ikagi to buyag to “Wadà bana ku.” Nig-ikagi si Jesus to “Tùtu-u iyan no wadà bana nu. ¹⁸ Dì ikow, na-inagpotan kad on to lima no lukos. To nig-agpot gayod ikow kunto-on, puli nu dà binana-bana sikan. Tùtu-u iyan to na-ikagi nu.” ¹⁹ Naka-ikagi to buyag to “Aw, lagsoban ka na-an Sir. ²⁰ Na, to kanami ka-aw-apu-an, kani so-idi untud ampu-anan dan, dì iyu no Hudiya, ogmatu-udon now to Hirusalim podon to ampu-anan to mgo otow.”

²¹ Naka-ikagi si Jesus to “Ognangonan ku ikow to moydu-on adow no ogkagotò to konà ogka-ampu-an to Diyus diyà to Hirusalim aw so-idi no

untud gayod. ²² Na to pag-ampù now to Diyus likat pad to ka-aw-apan now, konà no litos, su wadà dan tibo-i uyuni to kasulatan to Diyus. Dì to pag-ampù noy no mgo Hudiyu, litos su tibò on na-uyunan noy aw kanami no Hudiyu to piglikatan to Imananan to Ka-otawan. ²³ Dì imomot on ampu-anan to Diyus no Amoy to ginhawahan to mgo sakup din su ko umampù kandan, to kagi dan ogkadumahan to ginhawa dan su sikan iyan to tütü-u no pag-ampù. Ogpanganap to Diyus to otow no angod kan no pag-ampù kandin. ²⁴ Diyus, katuusan man kandin. Kaling man og-ampù ki to Diyus no ogkadumahan pad to ginhawa no wadà paghisabaag su sikan to tütü-u no pag-ampù to Diyus.”

²⁵ Naka-ikagi to buyag to “Nama-anan ku to og-andini to Imananan to Ka-otawan no pighingadanan gayod to Kristu. Pagdatong din, ogpasabuton kinow din tibò.” ²⁶ Nig-ikagi si Jesus to “Kanak no nigpagbaaw ikow, Imananan a to Ka-otawan.”

²⁷ Na namang-ulì on to mgo sakup ni Jesus no nata-unan to pagbabaaw dan pad aw kaboong-boong kandan su nigpagbaaw si Jesus to buyag. Dì wadà naka-usip to buyag to “Dow nokoy to tu-ud nu.” Wadà gayod naka-usip ki Jesus to “Nokoy man no nigpa gbaaw ka to buyag dà.” ²⁸ Dayun na-oyowan to buyag to pigsung-oy din no wohig aw makapa-ulì diyà to lunsud. Pignangonan din to mgo taga-lunsud to ²⁹ “Duma kow kanak. Ogalladan ku iyu diyà to otow no nignangon kanak to nahimu ku tibò. Dow konà buwa no Imananan to Ka-otawan sikan?” ³⁰ Dayun namanlikat on kandan aw padoog diyà ki Jesus.

³¹ Na og-uli-on tad to tutuwanon kandan aw ki Jesus. Pighinggat podon si Jesus to mgo sakup din to ogko-on su nakaboli on kandan to ogkako-on diyà to lunsud. Kagi dan to “Ogko-on kid Sir.” ³² Dì naka-iling si Jesus to “Moydu-on ingkabuhì ku no wadà now kama-ani.” ³³ Nigka-inusipay to mgo sakup to “Ando-i buwa makako-on kandin.” ³⁴ Nig-ikagi si Jesus to “Ogpa-aag-aagon ku to pagtuman to pagbo-ot to Diyus. Konà ku ogpa-aag-aagon to igkabuhì to lawa ku puli. To pagtuman ku to pagbo-ot to Diyus, aw kapinga to igpahinang din kanak, sikan to angay sodà ku no tütü-u no igkabuhì ku su sikan to ingka-andini ku to pasak.

³⁵ “Na, ko og-usipon ku iyu to ‘Pila pad no buwan to pag-abut to tanom kani,’ iyan igtabak now to ‘Upat pad buwa no buwan kayan og-abut to tanom.’ Dì iyan ogkanangon ku iyu to nig-abut on iyan su nangatonggò on, anihonon on man. Ahà kow dà. ³⁶ To mgo og-ani, moydu-on ogkadawat dan no bayad no konà ogkawadà aw to mahudi no adow, ogkalabot kandan to nig-odok aw ogpamantukhow tibò kandan, sikan og-odok aw sikan og-ani ³⁷ awos matuman to ikagihonon no pig-iling to ‘Moydu-on og-odok, moydu-on gayod og-ani.’ ³⁸ Igpa-ani ku iyu sikan wadà now ka-uyamu. Bugtì to nig-uyamu. Ogkalabot kow to nig-odok su mahan-ing natodu-on to nigpang-anad to kagi to Diyus no intag-an no natuman on kunto-on no tig-a-anihay on.”

³⁹ Na, og-uli-on tad to mgo taga-Samariya no namang-andiyà ki Jesus. Mahan-ing kandan no namantu-u ki Jesus su ingkanangon kandan to buyag no natag-anan ni Jesus to tibò no nabayà-baya-an to buyag, su na-ikagi to buyag to “Natag-anan din to nahimu ku tibò no mado-ot natodu-on.” ⁴⁰ Na pagdatong kan mgo taga-Samariya diyà ki Jesus pigpangamuyù dan to ogpa-agpoton dan si Jesus du-on to kandan no banwa. Nig-uyun on si Jesus aw agpot du-on to daduwa dà no adow.

⁴¹ Na pagdinog to taga-lunsud to innangon ni Jesus, nigdugang pad to kahan-ing to nigtu-u aw pasakup. ⁴² Pignangonan dan kan buyag no nigallad kandan diyà ki Jesus to “Nigtu-u koy su pignangonan koy nu. Dì nighognà koy pad nigtu-u su kanami, nakadinog koy kandin to atubang. Nama-anan noy on no maogot to Maglilipwasay iyan kandin to tibò no mgo otow dini to kalibutan.”

⁴³ Na pagkadaduwhi no adow, nighipanow on kandan si Jesus padoog diyà to Galiliya no kandin banwa ⁴⁴ agad kandin, pigmatu-ud din on to lagsoban to Diyus no maglilikwaday, wadà itahud du-on to kandin banwa. ⁴⁵ Dì sikan no paglo-uy din du-on to Galiliya, madoyow to pagdawat kandin to pagdatong din su bantugan on man aw nakita-an dan gayod to kaboongan no nahimu din diyà to Hirusalim no pagpamanba-ot dan to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.

⁴⁶ Na nigpadayong kandan si Jesus diyà to Kana no lunsud no pigbisitahan din ton pigbauyan din to inomon no wohig. Na diyà to Kapirnam no lunsud no moydu-on nigdaa to bala-od du-on no batà din, nasakit. ⁴⁷ Pagdinog din to nigdatong on si Jesus du-on to Kana, Galiliya, no pu-un diyà to Hudiya, nig-andiyà kandin to Kana no ogdokat podon ki Jesus awos din ipagawang to sakit su matigdà on to batà din no lukos. ⁴⁸ Pagpangamuyù din, iyan in-ikagi ni Jesus to “Konà ka buwa ogtu-u kanak ko konà ka ogpakakita to kaboongan aw mabogbog no ta-indanan no igkatu-u nu to kanak katondanan.” ⁴⁹ Naka-ikagi to nigdaa to bala-od to “Sir, madaas ki dà su pakamatayon on to batà ku.” ⁵⁰ Kagi ni Jesus, “Uli kad puli su ogkabuhì dà man to batà nu.” Nakatu-u kan otow to innangon ni Jesus aw hipanow on no nig-uli. ⁵¹ No diyà pad to pangindanan, namansungun to mgo sugu-onon din aw nangoni kandin to “Na-uli-an on to batà nu.” ⁵² Dayun ing-usip din to “Dow nokoy urasa to pagka-uli-i din.” “Gabi-i pad,” kagi dan, “no bawbangkolid to sogà nabahaw on to lawa din.” ⁵³ Na-indanan to amoy to sukuu ma-ikagi ni Jesus to “Ogkabuhì dà to batà nu,” dayun na-uli-an iyan. Nadugangan to pagtu-u din aw mgo sood to baoy din. ⁵⁴ No paglikat ni Jesus to Hudiya aw datong diyà to Galiliya, pagka-uli din sikan batà, ikaduwa on no kaboongan no nahimu din.

5

¹ Na, naman-andiyà kandan si Jesus to Hirusalim su ogpamanba-ot to hinang to mgo Hudiyu.

² Na du-on to dani to li-otanan to mgo buhì no karniru, makabotang to padigusanan no pighingadanan to Bitsata to Hinibriyu pa no inikagihan. Moydu-on lima no baoy no saunganan no namakalibong du-on to padigusanan. ³ Oghahibat-hibatan to kahan-ingan no nangkasakit no mgo pisok, mgo pungkù, aw mgo pawing aw mgo pulid, su ogpamantagad-tagad kandan ⁴ to diwata to Diyus no ogbunsud aw pa-alimbuwaanga din to wohig. Ko og-alimbuwaang on to wohig, to otow no ogpaka-una ogtogkad du-on kan no wohig, sikan to ogka-uli-an to sakit no agad nokoy.

⁵ Na du-on moydu-on kanunoy on nakahibat-hibat no nasakit to sood to katlu-an on aw wau no tu-ig. ⁶ Na si Jesus, nakita-an din sikan otow aw kama-ani din to naugoy on to pagkasakit din. Nig-ikagi si Jesus to “Dow ogkaliyag ka ko ma-uli-an ka?” ⁷ Nigtapak kandin to “Ho-o podon Sir. Dì wadà otow no ogpakagaboy kanak awos a makatogkad du-on to wohig. Ko ogduguk a podon du-on to wohig ogka-unahan ad to duma aw katogkad on.” ⁸ Kagi ni Jesus to “Agad on man, dì bangun kad on aw daaha to

hikam nu aw hipanow kad on.” ⁹ Na na-uli-an on kandin aw hipanow on no pigdaa din to hikam din.

Dì sikan no pagka-uli-i din, adow man no konà no tigtatalabahu, ¹⁰ aw to punu-an to Hudiyu no matagon-tagonon to kandan katahanan, namakakita kandan to pigdaa din on to hikam din. Naka-usip kandan to “Nokoy man to indaa nu to hikam nu to adow no konà no tigtatalabahu, su ing-okod ita to tinu-uhan ta.” ¹¹ Dì to otow no na-uli-an on to sakit, naka-iling kandin to “Sikan otow no nakadoyow kanak, iyan ing-ikagi din puli kanak to ‘Daaha to hikam nu aw hipanow kad on.’” ¹² Naka-ikagi kandan to “Intawa buwa sikan no otawa no niglangub nigsugù ikow to igpadaa to hikam nu aw sugu-a ka to hipanow kad on.” ¹³ Sikan otow no na-uli-an on, wadà din kama-ani dow intawa to ngadan to nakadoyow kandin su wadad maka-usip kandin su mahan-ing no otow no nadasok aw puli on pigboong si Jesus du-on to kahan-ingan.

¹⁴ Na pigpanganap ni Jesus to otow no piggawangan din to sakit aw diyà din on kakita-i to simbahan. Pagkakita din, nig-ikagi kandin to “Na kunto-on no na-uli-an kad on, konà nud og-uli-on to mado-ot su dagow ko sumubla pad to kalisodan nu.” ¹⁵ Dayun nighipanow on to otow no pigtambahan ni Jesus aw nangoni din to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu to si Jesus to nakadoyow kandin. ¹⁶ Iyan impahadat dan ki Jesus su nakalapas kandin to kandan dà no tinu-uhan su nakadoyow kandin to masakiton to adow no konà no tigtatalabahu. ¹⁷ Pig-usip dan si Jesus dow nokoy to inlangub din to pagpanambaa to adow no konà no tigtatalabahu, aw makatabak kandin to “Na to Diyus no Amoy ku, ogtuman kanunoy to kandin ogbo-otan no agad nokoy no adow. Ogpakasunud a dà kandin su ogpakatuman a gayod to pagbo-ot din to agad nokoy no adow.”

¹⁸ Na pigpakapa-omotan to mgo punu-an to mgo Hudiyu to pagpanganap to igkagawang dan kandin su wadà kandin makaduma to kandan tinu-uhan bahin to adow no konà no tigtatalabahu. Intobo-ot dan on dow napa-inahan din to Diyus no Amoy su nigpagsokod kandin to Diyus su pighimu ni Jesus to Diyus no Amoy din dì wadà dan sikan tu-uhi.

¹⁹ Kaling man nig-ikagi si Jesus diyà kandan to “So-idi iyan, to Anak, wadà ogkahinang din ko ogtubuk-tubuk kandin. Agad nokoy to ogkakitaan to Anak no pighimu to Amoy diyà to langit, iyan gayod ogkahimu to Anak dini to pasak, ²⁰ su tukhawanan to Diyus to Anak din aw igpa-ahà din to Anak to pighimu din tibò. Na mabogbog pad to igpakita din kandin no igpahimu din su awos maboong-boongan now. ²¹ Ogbuhayon to Diyus no Amoy to nangkamatoy aw bayawa aw pa-ugpa-a din kandan diyà to banwa no wadà kamatayon. Angod dà gayod to oghimuhon to Anak, su ogpa-ugpa-on din to ogpili-on din diyà to banwa no wadà kamatayon. ²² Diyus no Amoy, wadà ogbo-otan din to mahudi on no adow ko konà no Anak din to ogpabaya-an din. Iyan ogpabo-oton din to Anak din ²³ su awos masosokod to pagtahud to mgo otow to Diyus no Amoy aw Diyus gayod no Anak. To otow no konà ogtahud to Anak to Diyus, konà dan gayod ogkatahudan to Amoy no nigpa-andini to Anak din.

²⁴ “So-idi iyan, to otow no ogpaminog to kagi ku aw tu-u to Diyus no nigpa-andini kanak, moydu-on on kinabuhì din no konad ogkawadà. Konà ogpagawangon kandin du-on to atubangan to Diyus su nakalibwas on to pagsakup to kamatayon, dì ogpaka-ugpà nasi kanunoy diyà to atubangan to Diyus su nabogayan on to kinabuhì no konad ogkawadà, su agad kandin natodu-on angod to namatoy dì pigbuhoy on man kandin.

²⁵ “So-idi iyan gayod, iyu no angod to mgo otow no nangkamatoy, ogkagotò to adow no ogpakadinog to igsugù to Anak to Diyus. To ogpaminog to sugù din, ogbuhayon aw moydu-on kinabuhì no konad ogkawadà. ²⁶ Diyus to piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Pighimu gayod to Diyus to Anak din no oglikatan to kinabuhì to mgo otow no konad ogkawadà. ²⁷ Pigbogayan to Diyus gayod kan Anak din to kabogbogan to ogpakabo-ot to mgo otow su nahimu man gayod no Tumutubus to Katawan. ²⁸ Konà kow ogkaboong-boong to ignangon ku iyu su moydu-on adow no ogkagotò no ogkadinog to sugù ku no ogmadmadon ku diyà to mgo nangkamatoy no otow aw ogpakalogwà kandan du-on to pigpanlobongan. ²⁹ To madoyow to hinang, ogpambuhayon aw pantuusa aw ogpaka-ugpà diyà to atubangan to Diyus. Dì to mado-ot to hinang, ogpambuhayon dà gayod dì konà ogtuuson, dì ogpakagawang dà diyà to atubangan to Diyus, aw kanunoy dan ogkahibatan to saà dan.

³⁰ “Na kanak, konà a oglangub ogtuman to pagbo-ot to Diyus no ogtubukan ku to kanak dà no kabogbogan. Ogpagdumahan ku dà to pagbo-ot din no Amoy ku aw to impadinog din kanak. Madoyow to pagbo-ot ku su konà a puli no ogpalabow-labow, su tu-ud ku to ogtumanon ku to pagbo-ot to Diyus no Amoy ku no nigpa-andini kanak.

³¹ “Na ko kanak to ogmatu-ud to pigpa-andini a to Diyus, konà no ogkatuhan to Diyus to iyan nigpa-andini kanak. ³² Dì moydu-on ogmatu-ud, aw nama-anan ku dà man iyan to lagboy tütu-u to ingkanangon din su Diyus man kandin.

³³ “Moydu-on gayod pigpapangintaga now diyà ki Juan bahin kanak aw kamatu-ud din mandà to tütu-u iyan no pigpa-andini a to Diyus. ³⁴ Konà ku dà ogkasaligan to pagmatu-ud to otow. Dì mano otow to ogsaligan now to pagmatu-ud, igpadomdom ku iyu to ingkanangon ni Juan awos ogkatuhan now aw katabangi kow to Diyus aw konà kow ogpagawangon du-on to atubangan din. ³⁵ Si Juan, iyan ogka-angodan din to ilawan no ogandidiyow su pigpapayagan kow din to pagsabut din bahin to impang-anad din. To so lingonngon naliyagan now aw tukhawi to kandin pagbandog. ³⁶ Dì kanak, mabogbog pad to pagmatu-ud ku diyà sikan pagmatu-ud ni Juan bahin to kanak katondanan su sikan impahinang to Diyus kanak, iyan man nahimu kud on. To nahimu kud on, naka-apid gayod to nigpa-andini kanak no Diyus no Amoy. ³⁷ Diyus no Amoy no nigpa-andini kanak, iyan nigmatu-ud lagboy to kanak katondanan. Konà now ogkadinog ko og-ikagi kandin. Konà now gayod ogkakita-an to lawa din. ³⁸ Na agaw man wadà kow tu-u kanak no otow no pina-andini to Diyus su wadà now pasooda lagboy to kagi din diyà to ginhawahan now.

³⁹⁻⁴⁰ “Intobo-ot now dow moydu-on on kinabuhì now no konad ogkawadà su puli now ogpa-omotan to pag-anad to kasulatan to Diyus. Dì iyu, wadà kow makadawat su wadà kow pasakup kanak no ogpakabogoy to kinabuhì no konad ogkawadà. To kasulatan no ogpaka-abayon now og-anadan, sikan gayod to songo nakamatu-ud to kanak katondanan.

⁴¹ “Kanak, konà a dà ogpakapa-uyun to otow. ⁴² Dì iyu, ogpakapa-uyun kow nasi to otow su wadà kow ka-uyuni to Diyus su wadà now kalogoni kandin su nama-anan ku dà dow nokoy to nakasood to ginhawahan now. ⁴³ Iyan ing-andini ku su ogtubus a to Amoy ku su pigbogayan a to kabogbogan din. Dì wadà kow pasakup kanak. Dì ko ogpaka-andini to duma no ogdangon to kandin dà no ogsakupan, ogpasakup kow dà kandin nasi. ⁴⁴ Amonuhon man to pagpasakup now to Diyus su ogpa-u-uyunay

kow dà man no tumaag otow. Dì matuu konà kow on ogmina-uyun to Diyus.

⁴⁵ “Konà now ogkadomdoman to kanak to ogdikalamu iyu diyà to atubangan to Diyus no Amoy ku to mahudi no adow, su ki Moises dà no kasugu-an no kunon kun pigpakasaligan now, dì sikan on nasì to ogpakabogoy iyu to saà diyà to atubangan to Diyus. ⁴⁶ Ko tumu-u kow to ki Moises no kasulatan, ogtu-u kow podon gayod kanak su kandin man to nigsulat bahin kanak. ⁴⁷ Dì mano wadà now tu-uhi to kasulatan ni Moises, og-amonuhon now man gayod to pagtu-u now to kagi ku iyu.”

6

¹ Na kandan si Jesus, namantalipag to Galiliya no dagat no pighin-gadanan gayod to Tibiriyas no dagat. ²⁻⁴ No madaas on to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan, mahan-ing no ka-otawan to ogpamanhipanow no ogpadoog diyà to Hirusalim su ogpamanba-ot to hinang. Dì mahan-ing no otow no namansuuk no namanlupug ki Jesus diyà dihipag su nakita-an dan natodu-on to kaboongan no nahimu din no angod to pagkangkadoyow to nangkasakit. Na kandan si Jesus, no pagdu-ung dan to boyboy, namanggomow kandan to untud. Pagkaluwan dan to untud, namang-ingkud du-on. ⁵ Puli dà nahinhinà nakita-an ni Jesus kan kahan-ingan no otow no nakadatong gayod du-on su namanlupug kandan. Pagkita ni Jesus, nig-ikagi kandin diyà ki Felipe to “Ando-i kid buwa to ogboli to igpako-on ta kandan.” ⁶ Na iyan ing-usip din ki Felipe sikan su awos mabogayan din to pa-antihan dow masaligan kandin ni Felipe to pag-aun agad si Jesus, tahan din on nama-anan dow nokoy to oghimuhon din. ⁷ Nakatabak si Felipe to “Konà buwa no litos to agad songo maan ko igboli ta to agad pannawà-nawa-on to paghandug.”

⁸ Na si Andres no su-un ni Simon Pedro no sakup gayod ni Jesus, naka-ikagi to ⁹ “Moydu-on batà no moy lima no bu-uk no paan no sibada to pighimuhan aw daduwa no bu-uk no isdà no pigdaa din no ba-aw. Dì konà no litos su lagboy on to kahan-ing to otow.” ¹⁰ Dì nig-ikagi si Jesus, “Na, pama-ingkuda now on kan mgo otow.” Dayun namang-ingkud kandan du-on su litos no ogka-ingkudan su masagkop no bagnet du-on. To kalukosan, mgo lima no maan. Wadad bilanga to kabuyagan aw kabata-an.

¹¹ Na pigdawat ni Jesus to paan aw pasalamat kandin. Pigpamaduhuu din kan mgo sakup din diyà to kahan-ingan no namang-ingkud. Insunù din to pagpahandug to isdà. Dayun namango-on to ka-otawan no puli dan binungku-an to pagko-on. ¹² No nangkahantoy on kandan, nig-ikagi si Jesus to “Na, oghimunon now to nasamà awos wadà ogka-uwakan.” ¹³ Dayun pighimun dan to nasamà aw sampuù tag duwa no ka-bangkow to natagu-an pad to paan no sibada.

¹⁴ Na pagkita to mgo otow sikan no kaboongan no pighimu ni Jesus, nigka-inikagihay to “Maglilikwaday na-an kandin to Diyus no og-imanon na to og-andini ita no Imananan to Ka-otawan.” ¹⁵ Dì si Jesus, nama-anan din dà to imomo-ot dan on ogpakalayason ogpakahimuhon podon kandin no hari dan du-on. Dì puli on niglunus kandin du-on to nahimun no mgo otow aw hipanow no oggomow to untud.

¹⁶ Na pagkahapun no nali-usan ni Jesus to mgo pangabaga din, diyà padoog kandan to boyboy to dagat ¹⁷ aw pamanluwan kandan to sakayan aw ituud dan to sakayan su ogtalipag kandan to dagat su diyà podon to Kapirna-um no lunsud to ogdoogan dan. Pigsakap kandan to kasaklopan

no pagsakoy dan aw wadà dan pad katuuy si Jesus su wadà pad si Jesus makapagtagbu kandan. ¹⁸ Na du-on nigpamawbakuud to dagat su nigsabod to kamag no mabogbog. ¹⁹ No onom on dow lima no kilumitru to nabogsayan dan, tinakin nakita-an dan du-on si Jesus no nighipanow du-on du-on to babow to dagat no ogduguk du-on to sakayan dan. Lagboy nangkahadok kandan, ²⁰ di nig-ikagi kandin to “Si Jesus a. Konà kow ogkahadok.” ²¹ Du-on nangkaliyag kandan aw paluwana dan si Jesus. Pagkaluwan ni Jesus puli on nahigpat kandan to nigdatong diyà to ogdoogan dan.

²²⁻²⁴ Na og-uli-on tad to kahan-ingan no nabitas diyà to dihipag no naliusan ni Jesus. No diyà pad kandan to pigko-onan dan tibò to paan no pigpasalamatan ni Jesus, nakita-an dan to mgo sakup ni Jesus no nigsakoy padoog diyà dihipag to dagat aw katagahi dan gayod to si Jesus, wadà makaduma kandan. Di matuu sikan dà man no sakayan to niglikat no niglayag kan no kahapunan. Kaling man intobo-ot dan dow mamonang pad si Jesus du-on to pasak. Di pagkabukas, wadà dan on kakita-i si Jesus. Kaling man to pagdomdom dan to si Jesus, diyad on to dihipag to dagat. Na, moydu-on duma pad no mgo sakayan no nigdu-ung on du-on no niglikat to Tibiriyas. To kahan-ingan no mgo otow no wadà dan kakita-i si Jesus, dayun namanluwan kandan du-on kan no mgo sakayan no nigdu-ung aw layag kandan padoog diyà to Kapirna-um no lunsud awos diyà dan panganapa si Jesus.

²⁵ Na pagdatong to kahan-ingan no otow diyà dihipag, nakita-an dan si Jesus du-on. Pig-usip dan si Jesus to “Sir, na-amonu man to pagka-andini nu.” ²⁶ Nakatabak si Jesus to “So-idi iyan, nama-anan kud tahan dow nokoy to pagpanganap now kanak. Iyan impanganap now kanak su nakakita kow to ogka-amu a to ogpako-on iyu aw kangkaliyag kow to kaboongan bahin to pagpako-on kud iyu su puli now man pigbungku-an to pagko-on. Di wadà a now panganapa no awos iyan madaagan now to kalitukan to kaboongan no pighimu ku. ²⁷ Di konà kow lagboy ogpa-awos to pagpangahà to igkabuhì now dini to babow su ogkadunut dà. Di ogpa-aag-aagon now podon nasi to igkabuhì to kinabuhì now no konad ogkawadà, no igbogoy ku no Tumutubus to Ka-otawan, su pigmatu-ud to Diyus no Amoy to kanak katondanan no ogpakabogoy sikan.” ²⁸ Namaka-usip kandan to “Nokoy to oghimuhon noy no awos ogka-uyunan koy to Diyus.” ²⁹ Nig-ikagi si Jesus to “So-idi to ogkahimu now no ogka-uyunan to Diyus ko ogtu-u kow kanak no pigpa-andini din. Sikan to lagboy ogka-uyunan din.”

³⁰ Ningsingka-ikagi kandan to “Ko ikow tütu-u ka no Imananan to Ka-otawan, nokoy to kaboongan no oghimuhon nu pad no igpakita nu to ka-otawan awos matu-uhan noy to kagi nu. ³¹ Na si Moises, wadà makapadakoo to ogkako-on diyà to kahanongan no banwa, di pigpako-on din diyà to ka-aw-apu-an ta to mana no maga-agloy dà to kanawà no niglikat diyà to langit, su nasulat on no pig-iling to ‘Kandin, impako-on din to mgo otow to ko-onon no likat diyà to langit.’ ” ³² Nig-iling si Jesus to “Di so-idi iyan. Konà no si Moises to nigbogoy to ingkabuhì diyà to ka-aw-apu-an ta natodu-on su Diyus man iyan. Aw Diyus dà to ogbogoy iyu to tütu-u no igkabuhì no niglikat diyà to langit. ³³ Su igkabuhì no niglikat diyà to Diyus, diyà to langit to ogpu-un aw sikan to igkabuhì to mgo otow dini to babow to pasak aw to tawoy sikan, kinabuhì no konad ogkawadà.”

³⁴ Ningsingka-ikagi kandan to “Sir, bogayi koy nu podon sikan kanunoy.”

³⁵ Naka-ikagi si Jesus to “Kanak to igkabuhì to mgo otow no konad ogkawadà. To ogpasakup kanak, konà ogbontason. To ogsalig kanak, konà oglanggahan. ³⁶ Dì iyu, angod dà to pignangonan ku iyu, su nakita-an now on to ingkamatud to kanak katondanan, di wadà now tu-uhì. ³⁷ Tibò no otow no imbogoy kanak to Diyus, ogpakapa-agad ogpakapasakup kanak. To ogpasakup kanak, konà ku oggawangon to atubangan ku ³⁸ su iyan ingandini ku su ogtumanon ku to pagbo-ot to Diyus no nigpa-andini kanak no niglikat diyà to langit. Konà a puli ogtubuk-tubuk ogtuman to kanak dà no pagbo-ot. ³⁹ Pigbo-otan kan nigpa-andini kanak to wadà ogboongon ku no sakup no ingkabogoy din on kanak. Di ogpambuhayon ku dà kandan nasì to mahudi no adow aw tuusa. ⁴⁰ Sikan to pagbo-ot to Amoy ku. To ogkilaa to Anak to Diyus aw pasakup kandin, ogkabogayan to kinabuhì no konad ogkawadà aw ogbuhayon ku dà to lawa din to mahudi no adow aw tuusa.”

⁴¹ Na sikan mgo Hudiyu no mangkatagon-tagonon to kandan katahanan, nigka-inusipay kandan bahin ki Jesus no nigminus su nig-ikagi kandin to “Kanak no niglikat to langit to igkabuhì to mgo otow dini.” ⁴² Nigka-inusipay kandan no nigminus to “Dow konà buwa no anak ni Jose sikan no otow? Ah, nama-anan ta dà man iyan dow ando-i makalikat to kandin ginikanan. Nokoy man buwa no pig-ikagi din to ‘Langit to piglikatan ku.’ ”

⁴³ Na nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man no nig-inusipay kow angod sikan no pagminus now. ⁴⁴ Agad intawa no otow, monang ogpaka-andini kanak aw pasakup kanak ko ogpa-andinon kandin to Amoy ku no nigpa-andini kanak, aw kan no otow, ogbuhayon ku to mahudi no adow. ⁴⁵ Na, nasulat on du-on to kasulatan to mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday din natodu-on no pig-iling to ‘Tibò to ogpasakup to Diyus, og-anadon din.’ Na to otow no nakadinog to kagi to Diyus aw anada to Amoy ku, ogpakapa-agad no ogpakapasakup kanak. ⁴⁶ Konà no kalitukan to kagi ku to moydu-on nakakita to Diyus, su iyan dà nakakita to Diyus no otow to niglikat kandin.

⁴⁷ “So-idi iyan, to otow no nigtu-u kanak aw pasakup, nadawat din on to kinabuhì no konad ogkawadà. ⁴⁸ Kanak to igkabuhì to kinabuhì to otow no konad ogkawadà. ⁴⁹ Mgo ka-aw-apu-an ta, agad nakako-on on kan magagloy dà no mana no niglikat diyà to langit natodu-on, di kandan, wadà pantuusa. Di nasì on nangkamatoy kandan tibò. ⁵⁰ Di ingkanangon kud on iyu bahin to tùtu-u no igkabuhì no niglikat diyà to langit. Ko ko-onon now sikan, konà ogkawadà to tùtu-u no kinabuhì now ⁵¹ su kanak man sikan igkabuhì no niglikat diyà to langit. Ko ogpasoodon to otow sikan no igkabuhì, konad ogkawadà to kinabuhì din. Sikan gayod igkabuhì no igbogoy ku diyà to mgo otow dini to kalibutan, kanak lawa awos ogkabuhì dà kandan.”

⁵² Na to tawoy on kan no pig-ikagi ni Jesus to mabogbog no pag-a-asuy-asuy to mgo Hudiyu aw nigka-inusipay kandan to “Amonuhon man to pagpako-on ita sikan otow to lawa din dà man buwa.” ⁵³ Pig-ikagi ni Jesus to “Indanan now lagboy so-idi. Konà kow ogkabogayan to kinabuhì no konad ogkawadà ko konà kow pad makako-on to lawa ku aw maka-inom kow to langosa ku no Tumutubus to Ka-otawan.” ⁵⁴ Napa-atubangan ni Jesus to pagpakimatoy din ita no nig-iling kandin to “Na to otow no ogko-on to lawa ku aw inom to langosa ku no iyan nalitukan to og-uyun to kanak to ogpakatubus no ogpakamatoy to kandin mgo saà, ogka-otow on kandin ogka-usab no konad ogkawadà aw to mahudi no adow ogbuhayon ku to lawa din ⁵⁵ su lawa ku, tùtu-u no igkabuhì to otow, aw langosa ku, tùtu-u no inom. ⁵⁶ Aw to otow no ogko-on to lawa ku aw inom to langosa ku,

ogkahimu no ogkasobu-uk koy dà. Kandà no kinabuhì noy. ⁵⁷ Amoy ku no nigpa-andini kanak to piglikatan to kinabuhì ku no konad ogkawadà. Aw to ogko-on to lawa ku, angod dà su ogbuhayon ku su natitibò koy on man. ⁵⁸ Sikan no lawa ku to tùtu-u no ko-onon no niglikat diyà to langit. Dì konà no angod to nako-on to ka-aw-apu-an ta natodu-on su nangkamatoy dà man kandan tibò. Dì to ogko-on sikan no ko-onon no ingkanangon ku iyu, ogbuhayon kandin aw tuusa to konad ogkawadà.” ⁵⁹ Sikan to impang-anad ni Jesus diyà to simbahan no diyà to Kapirna-um no lunsud.

⁶⁰ Dì mahan-ing no sakup din no namakadinog sikan no impang-anad din diyà to simbahan bahin to tùtu-u no igkabuhì to otow, naboong-boongan dan aw ningsingka-ikagi to “Malisod iyan sikan no impang-anad. Konà ki ogpaminog sikan.” ⁶¹ Dì si Jesus, nama-anan din on to pagminus dan aw ikagi kandin to “Nokoy man no naboong-boongan now kan no impang-anad ku aw igkabungkù now on buwa sikan to pagtu-u now. ⁶² Nokoy buwa to ogka-ikagi now ko makita-an now on to Tumutubus to Ka-otawan no ogkabayow diyà to langit no piglikatan din. ⁶³ Ispiritu Santu dà to piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Dì no na-otow ki, ko lawa ta dà puli podon to nahimu, wadà puus su kaung dà puli to lawa. To kagi ku iyu, sikan to oglikatan to kinabuhì now no konad ogkawadà no igkabogoy to Ispiritu Santu. ⁶⁴ Dì moydu-on kani iyu no konà no tùtu-u to pagpasakup dan kanak.” Iyan ingka-ikagi ni Jesus sikan su nama-anan din tahan dow intawa to wadà tu-u no otow diyà kandin aw intawa to ogbaligyà no otow kandin, ⁶⁵ aw ikagi kandin to “Kaling man nignangon a iyu to wadà otow no ogpakapasakup dini kanak ko konà no Diyus no Amoy to og-allad kandin dini kanak.”

⁶⁶ Na kandà no adow no ingkaboong-boong on to mgo ka-otawan sikan no impang-anad ni Jesus, mahan-ing to nakabungkù to pagtu-u dan aw oyow kandan to ogpagduma kandin. ⁶⁷ Kaling pig-usip ni Jesus tibò kan sampuè tag duwa no pangabaga din to “Na iyu, dow lumuwat kow gayod kanak?” ⁶⁸ Nakatabak si Simon Pedro to “Ando-i koy man to ogdoog Sir, su ikow dà man to piglikatan to kagi no ogpakabogoy to kinabuhì no konad ogkawadà. ⁶⁹ Nigtu-u koy ikow aw kama-ani noy to ikow to otow no wadà saà no pighimu to Diyus no Imananan to Ka-otawan.” ⁷⁰ Nig-ikagi si Jesus to “Pinilì kud on iyu tibò, dì sobu-uk iyu no nasakup ni Satanas.” ⁷¹ Si Judas iyan no anak ni Simon Iskariyuti to napa-atubangan ni Jesus to kagi din, su si Judas to ogbaligyà kandin.

7

¹ Na, no naboong-boongan to mgo Hudiyu to kalitukan to mgo impang-anad ni Jesus, niggawang du-on si Jesus aw mgo sakup din aw pamanlibod-libod kandan diyà to Galiliya no prubinsiya su kaliyag kandin to ogdilinan to oglibod-libod diyà to Hudiya su pigmunu-munuhan to mgo punu-an to mgo Hudiyu to oghimatayan dan podon kandin.

² Na madaas on to adow no tighihinang to mgo Hudiyu no pighingadanan to Hinang to Dinudungdung su sikan to igdodomdomay dan to pagbulig to mgo ka-aw-apu-an dan natodu-on no timpu pad no pagkalibod-libod dan to katahayan no banwa. ³ Kaling kan mgo su-un ni Jesus, pig-ikagihan dan kandin to “Nokoy man no wadà ka andiyà to Hudiya no prubinsiya awos buma-ot to hinang diyà to Hirusalim su awos makita-an to mgo hininang nu to mgo kasakupan nu diyà. ⁴ Ko ogpabantug ka, konà nu ighobong to

mgo oghinangon nu. Ko tütu-u to oghimuhon nu to kaboongan, igpa-ahà nu to ka-otawan.”⁵ Su agad kan mgo su-un din, wadà makatu-u to kandin iyan to Imananan to Ka-otawan.

⁶ Nig-ikagi si Jesus to “Wadà pad kagoto-i to adow to kanak kabahinan. Dì iyu no puli no otow, agad nokoy no adow, tibò now timpu. ⁷ Iyu, konà kow ogkablanton to mgo otow dini to babow to kalibutan. Dì kanak, pigkablant a dan su to mado-ot no hinang dan, og-ukasan ku man. ⁸ Na, andiyà kow on to Hinang, dì kanak, konà a ogpakaduma iyu su wadà-wadà pad kagoto-i to adow ku.” ⁹ Na nigpakamonang kandin diyà to Galiliya.

¹⁰ Dì no pagkali-us to mgo su-un din, nighipanow on si Jesus padoog mandà diyà to Hirusalim dì wadà pagba-ot to kahan-ingan no otow no ogtu-ud diyà to Hirusalim. Dì nigpa-awoy kandin no nighipanow.

¹¹ Na bahin to Hinang diyà to Hirusalim, to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, namanganap kandan ki Jesus aw ka-inusipay to “Dow ando-i buwa si Jesus.” ¹² To mgo ka-otawan, puli on kandan nighi-asuy-asuy bahin ki Jesus no moydu-on nig-iling to “Madoyow kan no otow.” Moydu-on gayod nig-iling to “Konà no madoyow no otow su iyan nigpasuwoy to ka-otawan to tinu-uhan.” ¹³ Dì wadà dan lagboy kapalabas to pagdomdom dan bahin ki Jesus su ogkahadok kandan ko mapagawang kandan to kahimunan to tinu-uhan.

¹⁴ Dì to pagpanongà-tongà to hinang, bali niglogwà si Jesus diyà to simbahan no labow aw pang-anad kandin to ka-otawan. ¹⁵ Na naboongboongan to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu to impang-anad din aw ka-inusipay to “Nokoy sikan no impang-anad aw ando-i ka-anadi din sikan su wadà gradu kan no otow.”

¹⁶ Nig-ikagi si Jesus to “Konà no kanak to piglikatan to impang-anad ku. Dì sikan nigpa-andini kanak, kandin to piglikatan. ¹⁷ To otow no ogbo-ot to ogtuman to pagbo-ot to Diyus, du-on din on to ogkatagahan dow ando-i makalikat to impang-anad ku, dow Diyus dow makatubuk ad puli to pagpang-anad. ¹⁸ To ogtubuk-tubuk dà to kandin pagpang-anad, puli ogpalabow-labow kandin. Dì to otow no ogpalabawon din to nigsugù kandin, matuwadong kandin aw wadà kagau-an. ¹⁹ Moydu-on kasugu-an to Diyus no imbogoy iyu ni Moises. Dì agad sobu-uk iyu, wadà nakatuman sikan no kasugu-an. Nokoy man no ogpakahimatayan a now podon.” ²⁰ Ningsingka-ikagi to ka-otawan to “Langog ka su pigsoodan ka to busow su wadà oglangub oghimatoy ikow.”

²¹ Naka-iling si Jesus to “Sobu-uk nandà to pighimu ku no wadà now uyuni su pighimu a now no nakalapas to ig-okod bahin to adow no konà no tigtatalabahu su nakadoyow a to masakiton. ²² Na si Moises, nigbogoy to kasugu-an bahin to pag-indan to batà, agad konà lagboy no si Moises to nalikatan sikan dì ka-aw-apu-an din pad to lagboy piglikatan, aw ogkatuman now kan agad adow on no konà no tigtatalabahu. Dì si Moises, nigbogoy gayod to kasugu-an bahin to pagpasigkon to adow no konà no tigtatalabahu. ²³ Ko og-indanan now to batà agad adow on no konà no tigtatalabahu awos matuman to kasugu-an ni Moises, nokoy man no nabou-an a now man su nakadoyow a to otow no masakiton agad adow on no konà no tigtatalabahu. ²⁴ Ogpakabo-ot kow podon gayod agad-agad to katütu-uhanan aw konà no agad-agad to ogkadagbow ta puli.”

²⁵ Na moydu-on mgo taga-lunsud no taga-Hirusalim no nigka-inusipay to “Dow konà buwa no sikan ton otow no ogpakahimatayan podon to punu-an ta? ²⁶ Dì kandin, nakasood on nasi to labow no simbahan no nigpang-

anad di wadà sapadi to mgo punu-an. Dow ogkahimù buwa to nama-anan dan to sikan no otow, Imananan na-an to Ka-otawan? ²⁷ Di konad buwa ogkahimù su nama-anan ta to piglikatan sikan no otow no ginikanan aw banwa gayod. Di tigka-un puli ogpakalogwà to Imananan ta, su wadà ogkama-an dow ando-i makalikat.”

²⁸ Na, no nama-anan dà ni Jesus to napakunan to pag-a-asuy dan, pigpabogbogan din to pagpang-anad to ka-otawan du-on to simbahan no nig-iling kandin to “Tùtu-u iyan to pigkilaa a now aw nama-anan now iyan to nalikatan ku no ginikanan aw banwa ku. Di wadà now kama-ani to lagboy ku piglikatan. Wadà a puli tubuk-tubuk to pag-andini ku to kalibutan. Sikan nigpa-andini kanak, tùtu-u, di wadà now lagboy kama-ani. ²⁹ Di pigtagaman kud man su kandin to piglikatan ku aw kandin nigpa-andini kanak.”

³⁰ Na sikan nangkama-an no mgo otow to tinu-uhan, wadà dan kaliyagi to na-ikagi ni Jesus. Kaling man pigpakadakop dan podon si Jesus, di wadà nakatudi su wadà pad kagotò to adow din. ³¹ Agad ogpakadakopon podon to mgo punu-an to tinu-uhan, sikan puli no mgo ka-otawan, namantu-u on kandan ki Jesus aw ikagi kandan to “Ko lumogwà to Imananan to Ka-otawan, wadad buwa kaboongan no oghimuhon din pad no ogpakalabow pad to pighimu sikan no otow no igkamatu-ud to pagbotang kandin.”

³² Na to mgo Parisiyu no mangkatagon-tagonon to kandan katahanan, namakadinog kandan to pag-a-asuy-asuy to mgo ka-otawan bahin ki Jesus. Kaling man kandan aw mgo punu-an to tinu-uhan, pigpa-andiya-an dan si Jesus to mgo guwardya to simbahan su igpadakop dan kandin podon. ³³ Pagdatong to mgo guwardya, nigpang-anad si Jesus to ka-otawan no nangkahimun. Nig-ikagi kandin to “Ogpaugoy-lugoy a pad dini iyu, di madaas ad oghipanow su og-uli ad diyà to nigpa-andini kanak. ³⁴ Ogpanganapon a now, di konà a now ogkakita-an su to og-ugpa-an ku, konà kow ogpakatutuu.” ³⁵ Di to mgo Hudiyu, nigka-inusipay to “Dow ando-i buwa to ogdoogan din no banwa no konà ta ogkapanganap. Dow ogpagtibò kandin buwa to kadumahan ta no nangkaba-otan to mgo Giri-yigu awos mangka-anad din to mgo Giri-yigu? ³⁶ Nokoy buwa to kalitukan to pig-ikagi din no ‘Ogpanganapon a now, di konà a now ogkakita-an su to og-ugpa-an ku, konà kow ogpakatutuu.’ ”

³⁷ Na to katapusan no adow aw kamatu-udan no adow to hinang to mgo Hudiyu no igdodomdomay dan to pagbulig to Diyus to ka-aw-apu-an dan to paglibod-libod dan diyà to katahayan no banwa natodu-on, nigsakindog si Jesus aw ikagi to ma-agbot to “Ko moydu-on piglanggahan, umandini kanak aw inom. ³⁸ To ogtu-u kanak, ogkatuman to kasulatan no pig-iling to ‘To otow no og-inom, bahin to ginhawahan din, iyan ogka-angodan to tubud no og-ugwak aw pandahugi to kawohigan no makagbuhoy.’ ” ³⁹ Na, to pag-ikagi ni Jesus iyan napa-atubangan to Ispiritu Santu no igbogoy diyà to mgo tumutu-u kandin, su kan no timpu wadà pad abut to Ispiritu Santu su wadà pad kabayow si Jesus diyà to langit no ogsood to kandin katondanan du-on.

⁴⁰ Na pagkadinog to ka-otawan to impang-anad ni Jesus, moydu-on naka-ikagi to “Lagsoban na-an sikan to Diyus no sikan dà na-an iyan og-imanon ta no oglogwà to kinahudihan.” ⁴¹ Moydu-on gayod naka-iling to “Imananan man iyan kandin to Ka-otawan.” Di moydu-on gayod naka-iling to “Konà no diyà to Galiliya to oglikatan to Imananan to Ka-otawan ⁴² su agad-agad to kasulatan, sugpù ni David to Imananan aw Bitlihim

to oglikatan din.” ⁴³ Kaling man wadà hidaag to pagdomdom dan bahin ki Jesus. ⁴⁴ Moydu-on ogdomdom to ogdakop podon kandin di wadà pad niglangub to nigdakop kandin.

⁴⁵ Na to mgo guwardya no pigpadakop podon ki Jesus to mgo punu-an, puli namakapa-ulì diyà to nigsugù kandan no mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo Parisiyu no wadà makadaa ki Jesus. Na pig-usip dan to mgo guwardya to “Nokoy man no wadà now kadaa si Jesus.” ⁴⁶ Namakatabak to mgo guwardya to “Wadà man aligbat nadinog noy no kagi no angod sikan to nalitukan to kagi din.” ⁴⁷ Naka-ikagi to Parisiyu to “Dow napasuwoy kow din buwa gayod? ⁴⁸ Wadà ogka-indanan ta no Parisiyu aw punu-an to tinu-uhan no nigtu-u kandin. ⁴⁹ Di sikan dà no mgo ka-otawan no wadà kataga lagboy to kasugu-an ni Moises, do-otonon kandan to Diyus.” ⁵⁰ Di si Nikudimu no songo punu-an gayod to tinu-uhan no nig-andiyà ki Jesus natodu-on no madukilom no ogpangintaga to impang-anad din, nigbulig podon kandin ki Jesus. Nig-ikagi kandin diyà to duma no punu-an to ⁵¹ “Konà ki ogkatugutan to kasugu-an ta no nasulat on no ogpakabo-ot ki to otow to konà ta pad ogkadinogan to ignangon din aw wadà ta pad kapangintagahi to hinang din.” ⁵² Namaka-iling kandan to “Ikwow Nikudimu, taga-Galiliya ka gayod buwa. Panganapa nu du-on to kasulatan aw pangintagahi to wadà otow no lagsoban to Diyus no maglilikwaday din no ogpakalikat du-on to Galiliya, agad sobu-uk.” ⁵³ Na du-on namakasusuwoy-suwoy to mgo punu-an no nangkahimun aw masigka-ulì kandan su wadà hi-uyun-uyun kandan.

8

¹ Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Nig-andiyà kandin to untud no pighingadanan to Ulibu-an no ogpakadukilom kandin du-on.

² Na pagkabukas nig-ulì si Jesus diyà to simbahan no labow. Nahimunan kandin to ka-otawan no ogpama-anad kandin. Kaling nig-ingkud si Jesus no ogpang-anad su tahan to mgo Hudiyu no mgo otow, ko ogpang-anad, og-ingkud. ³ No nang-anad si Jesus nigdatong to mgo punu-an to tinu-uhan no Parisiyu aw mag-a-anad no nigdaa to buyag no nasakpanan dan no nigpalibug kandin. Pigpapatongà dan to buyag ⁴ aw ikagi kandan diyà ki Jesus to “Na Sir, so-idi no buyag, nasakpanan noy to nigpalibug kandin. ⁵ Na si Moises, insugù din du-on to kasulatan to igpamadogpak to batu to ogpakasaà no angod sikan. Di ikow, nokoy to pagdomdom nu.”

⁶ Iyan ing-iling dan sikan su ogpangindakopan dan podon si Jesus to kagi-kagi din su pigpanganap dan to ogkapatikinan to igkadiklamu dan kandin. Dayun nig-ingkud si Jesus no nigpagutung-gutung aw isulat to tudlù din diyà to paok. ⁷ Na ing-aboy dan ing-usip-usip su ogpalabason dan podon to pagdomdom ni Jesus. Di nigsakindog si Jesus aw ikagi to “Ko moydu-on iyu no wadà saà agad sobu-uk, ogkahimu kandin no tugdow no ogdogpak to batu.” ⁸ Nig-usab nig-ingkud aw isulat to tudlù din mandà diyà to paok.

⁹ Pagkadinog dan to kandà to na-ikagi ni Jesus, puli on namanlunus kandan no nigdiklamu likat to mangkanigo-on aw hantod to batà su nangkasiwow. Si Jesus nandà to nabilin aw to buyag no nigsakindog diyà to atubangan din.

¹⁰ Na niglinggokà si Jesus aw ikagi to “Na ando-id kandan no namandiklamu ikow. Dow wadad agad so otow no oghimu pad ikow no himatayanan?” ¹¹ Nakatabak to buyag to “Wadad on Sir.” Nig-iling si

Jesus to “Konà ku gayod ikow ogbotangan to saà. Ogpakahipanow kad on di konà nu og-uli-on oghinangon to mado-ot.”

¹² Na nigpangudlin mandà si Jesus to mgo nigdaa to tinu-uhan to mgo Hudiyu no diyà to Botanganan to Sapi to simbahan. Nig-iling kandin to “Kanak, tumatang-away a to otow no dini to kalibutan. To ogduma kanak, konà ogpakadom di ogkatang-awan to igbayà din padoog diyà to banwa no wadà kamatayon.” ¹³ Di nig-iling to mgo Parisiyu to “Konà ogkatu-uhan to innangon nu su puli nu ogtubuk-tubukan to pagmatu-ud nu to ikow no katondanan.” ¹⁴ Nig-ikagi si Jesus to “Agad tu-unan ku to ogmatu-ud to kanak katondanan, di tùtu-u iyan su kanak, nama-anan ku to piglikatan ku aw kama-ani ku gayod to ogdoogan ku. Di iyu, wadà now kama-ani to piglikatan ku aw to ogdoogan ku ¹⁵ su ogbobo-ot kow agad-agad to ogkadomdoman to otow puli. Di kanak, konà no tu-ud ku to ogpambobo-ot a to mgo otow no madoyow aw mado-ot. ¹⁶ Di ko ogbobo-otan kud to mgo otow, tùtu-u to kanak no pagbo-ot su wadà a puli tubuk-tubuk to pagpambo-ot su nigka-u-uyun koy si Amoy no nigpa-andini kanak. ¹⁷ Di konà dà no kanak to ogmatu-ud to kanak katondanan, su nasulat on to kasugu-an ta no pig-iling to ‘Ogkasaligan now to agad nokoy, ko ogkamatu-ud to daduwa no ka-otow no oghiduma dà lagboy to pagnangon dan.’ ¹⁸ Na kanak, ogmatu-udon ku to kanak katondanan. Di Amoy ku no nigpa-andini kanak, kandin gayod to ogpakamatu-ud to kanak katondanan.” ¹⁹ Naman-usip kandan to “Ando-i to Amoy nu.” Nakatabak kandin to “Wadà kow makakilaa kanak aw Amoy ku. Ko makilaa a now, ogpakakilaa kow gayod to Amoy ku.” ²⁰ Kanunoy nigpapayag si Jesus to pagpang-anad aw kandà no adow du-on to Botanganan to Sapi to simbahan no labow pang-anad. Di wadà nakalangub to pagdakop kandin su wadà pad kagotò to adow din.

²¹ Na nigpang-anad mandà si Jesus to mgo Hudiyu, aw iling kandin to “Madaas ad oghipanow aw ogpanganapon a now di konà kow ogpakakita kanak su ogkamatoy kow on puli no konà pad ogkapasaylu to saà now. Konà kow ogpakatutuu diyà to ogdoogan ku.” ²² Nigka-inusipay to mgo Hudiyu to “Dow og-ogot buwa kandin, su na-ikagi din to ‘Konà kow ogpakatutuu diyà to ogdoogan ku.’ ” ²³ Nig-ikagi si Jesus to “Pasak dà to nalikatan now. Di kanak, langit to nalikatan ku. ²⁴ Pig-ikagihan kud on iyu to ogkamatoy kow no konà pad ogkapasaylu to saà now ko konà kow ogtu-u to kanak to og-imanon to mgo otow.”

²⁵ Namaka-ikagi to mgo Hudiyu, “Intawa ka man lagboy no otawa no ikow, ogpalabow-labow on.” Nakatabak si Jesus to “Pig-ikagihan kud on iyu tahan likat to kapinunu-an to impang-anad ku iyu bahin to kanak no katondanan. ²⁶ Bahin iyu, mahan-ing podon to ignangon ku aw mahan-ing podon to igkabo-ot ku iyu. Di iyan dà iglikwad ku to nadinog kud on likat diyà kandin no nigpa-andini kanak no kandin, katùtu-uhi iyan.”

²⁷ Di sikan mgo Hudiyu, wadà dan tu-uhi to Diyus no Amoy to piglikatan ni Jesus. ²⁸ Nig-iling si Jesus to “Sikan Tumutubus to Ka-otawan no pig-iman now no insahad iyu to Diyus, ogpadodopahon now nasi du-on to kinurus. Kayan pana ogkama-anan now to kanak iyan sikan Tumutubus to Ka-otawan aw wadà a tubuk-tubuk to pagpanghinang likat to kanak dà tu-un no kabogbogan di iyan dà pig-ikagi ku to impang-anad kanak to Amoy ku. ²⁹ To nigpa-andini kanak, konà a din og-oyowan su kanunoy a din nasi ogdumdumahan su kanunoy ku man ogpanghimuhon to ogkaliyagan din.” ³⁰ No pagpang-anad ni Jesus angod kan, mahan-ing to namakatu-u kandin.

³¹ Na nig-ikagi si Jesus diyà to sikan namakatu-u on kandin no Hudiyu gayod to “Iyu, ko oghogoton now to pagtagon to kanak kagi, sakup ku iyu iyan lagboy, ³² aw ogkama-anan now to katùtu-uhanan no tinu-uhan likat to Diyus aw ogpakaluwas iyu sikan no katùtu-uhanan.” ³³ Na to mgo ka-otawan, namaka-ikagi to “Kasinugpu-an koy ni Abraham. Wadà pad aligbat nakasakup kanami. Nokoy man no nig-ikagi ka to ‘Moydu-on ogpakaluwas iyu.’ ”

³⁴ Nigtabak si Jesus to “So-idi iyan, to otow no mado-ot to hinang, sakup ni Satanas no piglikatan to mado-ot no mgo hinang tibò aw kahimu din kandin no udipon. ³⁵ Na ko pananglitan, to mgo udipon, agad intawa to tag-udipon, wadà ogtingonan su ogkagawang kandan su kadoog ogkabinabakliday. Dì to anak to tag-inugpà, kandin to moydu-on ogtingonan su nigpata-anak man kandan. ³⁶ Ko sikan anak to tag-inugpà to ogtobus iyu no udipon aw maluwasan kow to pagka-udipon now, ogkahimu kow on no konà puli no baklidonon. ³⁷ Nama-anan ku man to mgo sugpù kow tibò ni Abraham dì nokoy man no oghimatayan a now man podon nasi. Iyan igkahimatoy now podon kanak su konà now ogpasoodon lagboy to kagi ku du-on to ginhawahan now. ³⁸ Impannangon ku iyu to tibò to nakita-an ku diyà to atubangan to Diyus no Amoy ku. Dì iyu, iyan ogtumanon now to insugù ni Satanas no amoy now su pigtu-uhan now.”

³⁹ Namaka-iling kandan to “Si Abraham to kanami amoy.” Dì nig-ikagi si Jesus to “Ko tùtu-u kow no sugpù ni Abraham, ogtumanon now on to igpahinang din podon. ⁴⁰ Na kanak, inlikwad ku iyu to katùtu-uhanan no likat to Diyus. Dì iyu, oghimatayan a now on podon nasi. To pighinang ni Abraham, konà no angod kan. ⁴¹ Iyu, iyan nasi oghinangon now to angod to hinang to iyu no amoy no si Satanas no pigtu-uhan now.” Namaka-iling kandan to “Kanami iyan konà no piglikatan noy to paglingi-lingi to duma. Diyus dà man no sobu-ukon no Amoy to piglikatan noy.” ⁴² Nig-ikagi kandin to “Ko tùtu-u, Diyus to piglikatan now podon no Amoy, igtahud a now podon su Diyus man to piglikatan ku. Wadà a puli tubuk-tubuk to pag-andini su Diyus man to nigbo-ot kanak no pigpa-andini a. ⁴³ Nokoy man no wadà now kadaagi to na-ikagi ku. Konà kow ogpakadaag su konà kow ogpaminog. ⁴⁴ Si Santanas to piglikatan now no amoy now. Ogpakatumanon now to naliyagan din. Likat to kapinunu-an kandin to piglikatan to kamatayon to mgo otow aw kandin, wadà kalabot to katùtu-uhanan su otow no lagboy gau-on iyan sikan. Ko ogginau kandin, kandin katahani to pigsaligan din su gau-on no otow kandin aw piglikatan gayod kandin to gaù, agad intawa no ogpakalituk aw tu-uhi now sikan. ⁴⁵ Dì kanak, nignangon a iyu to katùtu-uhanan. Dì wadà a now tù-uhi su naliyag kow to ogtu-u to gaù. ⁴⁶ Wadà iyu tibò no ogpakamatu-ud to moy saà ku. Su tùtu-u man to innangon ku iyu, nokoy man no wadà now katu-uhi. ⁴⁷ To otow no oglikat to Diyus, iyan ogpakapaminog to kagi to Diyus. Konà kow ogpakapaminog to kagi to Diyus su wadà kow man makalikat kandin.”

⁴⁸ Namaka-iling kan mgo Hudiyu no mgo otow to “Bahin to na-ikagi nud on to angod kan kunto-on, sikan to igkaptu-u ton na-ikagi noy natodu-on no pig-iling noy to ‘Ikuw, taga-Samariya ka no pigsoodan ka to busow.’ ” ⁴⁹ Naka-ikagi si Jesus to “Wadà likat to busow to pag-ikagi ku. Dì pagtahud ku nasi to Diyus no Amoy ku to piglikatan to pag-ikagi ku. Dì wadà now matu-uda to kagi ku su wadà a now tahuda. ⁵⁰ Dì wadà a patahud-tahud to duma. Dì soobù to Amoy ku no Diyus to nig-ikagi diyà to mgo otow to igpatahud-tahud a din. Dì ogpakabo-ot gayod to Diyus to otow

no wadà tahud kanak. ⁵¹ So-idi iyan, to otow no ogtuman to kanak kagi, konà ogkagawang kandin diyà to atubangan to Diyus su konà ogkamatoy kandin.”

⁵² Namaka-iling sikan mgo Hudiyu to “Nama-anan noy on iyan to pigsoodan ka to busow su iniling nu to ‘To otow no ogtuman to kagi ku, konà ogkamatoy,’ di si Abraham aw mgo lagsoban to Diyus natodu-on, nangkamatoy on tibò. ⁵³ Dow konà ka no labow pad ki Abraham aw mgo lagsoban to Diyus no puli on kandan nangkamatoy tibò? Nokoy to paghingadan nu to katondanan nu.” ⁵⁴ Nakatabak si Jesus to “Ko puli a nigpatahud-tahud podon to kanak lawa, wadà puus. Di to Amoy ku no Diyus no kunon kun pigpilì now on tahan no ampu-onon now, pigtahudan a din iyan. ⁵⁵ Di iyu, wadà now kandin katagahi. Di kanak, natagahan ku. Ko ilidung ku podon kandin no mangkuwan natagahan ku, ogpaka-angod ad iyu no mgo gau-on. Di matuu ogtumanon ku to kagi din su tahan ku natagahan. ⁵⁶ Si Abraham no apù now, pigpangumanoy din ko lumogwà a. Aw kunto-on, nama-anan din on to natuman on to pig-imaan din bahin kanak aw tukhow kandin.”

⁵⁷ Namaka-iling sikan mgo Hudiyu to “Wadà ka makakita ki Abraham no minuna ta su wadà ka pad abut to kalim-an no tu-ig.” ⁵⁸ Nig-ikagi si Jesus to “Ogkamatu-ud ku to wadà pad ka-otow si Abraham, kanak, tahan on iyan naka-ugpà.” ⁵⁹ No lagboy on to piglangotan to mgo Hudiyu to nadinogan dan, nigsingkadawat kandan to batu su ogdogpakon dan podon si Jesus. Di kandin, nakahobong dà aw logwà du-on to simbahan no labow.

9

¹ Na kandan si Jesus, no namanlikat kandan du-on to simbahan no labow du-on kan no lunsud no Hirusalim, nigpadayong on kandan aw nakita-an dan to otow no pisok likat to pagka-otow din. ² To mgo sakup ni Jesus, namaka-usip kandin to “Sir, nokoy to piglikatan to pagkapisok no ingkadongan to pagka-otow din. Intawa dapit to nakasaà, kandin dow ginikanan din.” ³ Nakatabak si Jesus to “Konà man no saà din aw konà gayod to saà to ginikanan to nalikatan to pagkapisok din. Di iyan ingkapisok din su awos du-on to makita-an to mgo otow to kabogbogan to Diyus no ogpakadoyow to pisok. ⁴ Ogtuman ki to igpahinang ita to Diyus no nigpa-andini kanak su oghutoy ki pad su ma-awang pad. Di madaas kid ogkasaklopan no wadad ogpakatalabahu. ⁵ No dini a pad to kalibutan, kanak to ilawan.” ⁶ No ta-un to pag-ikagi ni Jesus, pig-iloban din to pasak aw gawgawa din hantod to nigsapuut to pasak. Dayun to intaplak din du-on to mata to pisok ⁷ aw ikagihi din to “Diyà kad on aw pamuwam-us ka to tubudan no padigusanan no pighingadanan to Siluwi.” Ko ita pa kalitukan sikan no ngadan to Impadaa. Na dayun nigtuman kandin to insugù ni Jesus aw pamuwam-us. To pagpati-ulì din, ogpakakita on.

⁸ Na to sumbaoy din aw duma no nama-an kandin no nigpalimus to sapi, namaka-ikagi to “Dow sikan iyan buwa to kanunoy nig-ingkud natodu-on no nigpalimus to sapi.” ⁹ Moydu-on naka-iling to “Kandin iyan buwa.” Moydu-on gayod naka-iling to “Konà, di to pag-ahà ta, ogpaka-angod-angod puli iyan.” Di to pisok no na-uli-an on naka-iling to “Kanak iyan to pisok natodu-on.” ¹⁰ To mgo otow, naman-ikagi diyà to pisok to “Na-amonu no iyan to pagkapabayà to pagka-uli-i nu to pagkapisok nu.” ¹¹ Nakatabak kandin to “Ton otow no pighingadanan ki Jesus, nig-ilob du-on to pasak aw gawgawa din hantod to nigsapuut aw itaplak to mata ku aw sugu-a a din no nig-iling to ‘Diyà kad on to Siluwi no tubud aw pamuwam-us ka.’

Dayun nigtuman a to sugù aw du-on dayun a na-uli-an.” ¹² Namaka-usip to mgo otow to “Ando-id kunto-on ton no otow.” Nakatabak to otow no na-uli-an to pagkapisok din to “Indoy dow ando-id buwa.”

¹³ Dì kan otow no bayà pad natambaan ni Jesus to mata, pigdaa to mgo ka-otawan diyà to mgo Parisiyu no mangkatagon-tagonon to kandan katahanan ¹⁴ su natambaan man to mata din to adow to tigsisigkonay no pinabayà to intaplak ni Jesus to masapuut no pasak du-on to mata to otow no pisok. ¹⁵ To mgo Parisiyu, pig-usab dan pig-usip to otow dow na-amonu to kandin pagka-uli-i. Sinudsud din to pag-ikagi to “Puli din man intaplak to masapuut no pasak kani to mata ku aw papamuwam-usa a aw dayun to na-uli-an a.” ¹⁶ Moydu-on Parisiyu no naka-iling to “Sikan no otow, wadà likat to Diyus su wadà din tagoni to ig-okod ta bahin to adow no tigsisigkonay.” Dì moydu-on gayod nig-ikagi to “Dì ko sala-an sikan no otow, og-amonuhon man oghinang sikan no kaboongan.” Kaling man to pagdomdom dan bahin ki Jesus, wadà katibuus. ¹⁷ Dì to mgo Parisiyu, inusip mandà sikan otow no natambaan to “Na, no kandin to nakadoyow ikow, nokoy to pagdomdom nu bahin to kandin katondanan.” Nakatabak kandin to “Kandin, maglilikwaday to Diyus no lagsoban.”

¹⁸ Dì sikan mgo Parisiyu, monang namantu-u to tütü-u napisok iyan sikan no otow aw na-uli-an on no pigtawag dan pad to ginikanan din. Kayan pana kandan nigtu-u. ¹⁹ Pagkatawag to mgo Parisiyu to ginikanan din nig-ikagi kandan to “Dow anak now so-i? Dow ogkamatu-ud now to napisok kandin likat to pagka-otow din? Na-amonu man to pagkadoyow to mata din.” ²⁰ Namakatabak to ginikanan to “Ogkamatu-ud noy to anak noy sikan no otow aw to pagkapisok din, likat pad to pagka-otow din. ²¹ Dì bahin to pagka-uli-i din, wadà koy kataga sikan. To nakadoyow to mata din, wadà koy gayod tibò kataga. Usipa now kandin kunto-on aw du-on kow on pudut to katagahanan now su kandin, moydu-on on pikii.” ²² Na-iling to ginikanan to pagtabak su nahadok man ko magawang kandan to mgo Hudiyu to kahimunan to tinu-uhan dan su to mgo punu-an dan, nasusukunan dan on tahan to oggawangon dan to agad intawa no otow no ogmatu-ud to si Jesus, Imananan to Ka-otawan. ²³ Kaling man na-iling to ginikanan to “Usipa now kandin aw du-on kow on pudut to katagahanan now su kandin, moydu-on on pikii.”

²⁴ Na to ikaduwa no pagpang-usip to mgo Parisiyu kan otow no pisok, namang-iling kandan to “Nangon ka to atubangan to Diyus dow na-amonu to pagka-uli-i nu. Dì nama-anan noy to sala-an sikan no otow.” ²⁵ Natabak to otow to “Ko sala-an pa dow konà, wadà ku man kama-ani. Dì moydu-on sobu-uk no kanak nama-anan su agad pisok a dì kunto-on no na-uli-an ad, ogpakakita ad man.” ²⁶ Ningsingka-ikagi kandan to “Pig-amonu to pagtambaa din to ingka-uli-i nu.” ²⁷ Nakatabak to pisok, “Pignangonan kud on iyu, dì wadà kow tu-u. Nokoy man no og-usip kow pad mandà. Dow ogpasakup kow buwa gayod ki Jesus?”

²⁸ Dì pig-ina-ina dan kandin aw ikagi gayod to “Na ikow to sakup din. Dì kanami, sakup koy ni Moises ²⁹ su nama-anan noy lagboy to Diyus, nigpag-atubang ki Moises to pag-ikagi. Dì sikan no otow, wadà noy kama-ani dow ando-i to piglikatan din.” ³⁰ To otow no na-uli-an on to pagkapisok din, naka-ikagi kandin to “Naboong-boongan kud iyu su wadà now kandin kama-ani dow ando-i to piglikatan din dì matuu nama-anan now to kandin to nakadoyow to mata ku. ³¹ Nama-anan ta man iyan

tibò to konà ogpaminogon to Diyus to igpanawag-tawag to otow no sala-an. Dì to ogtahud to Diyus aw ogtuman to pagbo-ot din, ogpaminogon din to ogpamuyu-on dan. ³² Likat to pagbotad so-idi kalibutan ko moydu-on nakadoyow to mata to pisok likat to pagka-otow din, wadà ta aligbat kadinog. ³³ Ko wadà makalikat to Diyus sikan no otow, wadà kaboongan no ogkahimu din podon.” ³⁴ Namaka-ikagi to mgo Parisiyu to “Saà to otow to piglikatan to pagkapisok nu no ingkadongan nu. Na nokoy to iglangub nu to og-anad kanami.” Dayun du-on pigpagawang kan pisok no na-uli-an on du-on to kahimunanan to tinu-uhan.

³⁵ Na pagkadinog ni Jesus to nagawang to kahimunanan to pisok no na-uli-an din, pigpanganap din aw pagkita din pig-usip din to “Ikow, ogpasakup ka to Tumutubus to Ka-otawan?” ³⁶ Naka-ikagi kandin to “Nan-goni a Sir dow intawa otawa sikan pig-ikagi nu su awos ogpakapasakup a kandin.” ³⁷ Kagi ni Jesus to “Nakita-an nud on man kandin su to nigpagbaaw ikow kunto-on, sikan iyan.” ³⁸ Kagi to otow no na-uli-an on to pagkapisok to “Sir, nigtu-u a aw ogpasakup a ikow.” Dayun nig-ampù kandin ki Jesus.

³⁹ Nig-ikagi si Jesus to “Iyan ing-andini ku to kalibutan su awos mahimu a no oglikatan to paghibugtì to mgo otow, awos sikan nahimu no konà ogpakakita, ogkahimu dà no ogpakakita, aw sikan no intobo-ot dan dow ogpakakita on kandan, ogkahimu no ogkapisok.” ⁴⁰ Moydu-on Parisiyu no namakadani ki Jesus, namakadinog to pig-ikagi din aw du-on namaka-ikagi kandan, “Dow pighinang koy nu gayod no pisok?” ⁴¹ Natabak ni Jesus, “Ko nasi tahan kow podon pisok, wadà podon saà now. Dì mano pig-ikagi now to ‘Ogpakakita koy dà,’ pigdokotan kow nasi to saà.”

10

¹ Na impananglitan ni Jesus to mgo Hudiyu bahin to sinakupan din no iyan ogka-angodan to pigpang-aad no mgo buhì no karniru. Kagi din to “So-idi iyan. To ogsood to aad to mgo buhì no oglipas to li-otanan aw puli ponhik aw patilopow to in-aad, kandin ogpaka-angod to kawatan aw tulisan. ² Dì to otow no ogbayà to li-otanan to in-aad, kandin to tagbuhì, ³ aw kandin to ogpasoodon to ogbantoy to li-otanan. Kan mgo buhì, ogkilahon dan to kagi to tagbuhì. Ogtawagon din to kada ngadan dan aw pamalogwa-a no oghindu-an din kandan to ogkapamàpa-an dan. ⁴ Ko oglogwà on tibò to mgo buhì, og-unahan din aw pamasunduwa din su ogpakakilaa kandan to kagi to tagbuhì. ⁵ To otow no wadà dan kilaha to iyan tagbuhì, ogmina-idlahan dan nasi su wadà dan man kakilahi to kagi.” ⁶ Sikan no impananglitan ni Jesus, wadà kadaagi to kalitukan kan mgo Hudiyu no mgo otow.

⁷ Na kaling man pigpanaysayan ni Jesus to impananglitan din su wadà dan kadaagi. Nig-ikagi kandin to “Tùtu-u to kanak, iyan ogka-angodan ku to li-otanan to in-aad to mgo buhì no karniru. ⁸ Likat natodu-on hantod kunto-on tibò no namanlogwà no namanpakunon-kunon to kandan, Imananan to Ka-otawan, dì kandan, kawatan nasi aw ogpantulis to mgo buhi-onon ku. Dì to mgo buhì no sinakupan ku, konà dan ogpaminogan to konà no tùtu-u. ⁹ Kanak, iyan ogka-angodan ku gayod to li-otanan to in-aad to kabuhi-an. To ogsood sikan no li-otanan, konà ogka-amonu. Ogpamakalinogwà kandan aw ogpamakasinood aw ogpamakatatuu kandan diyà to kabagnotan no maunhow no igkabuhì dan. ¹⁰ Dì to kawatan, iyan igsood din su ogpudut aw ogpanghimatoy aw

ogpandodo-ot kandin puli. Di kanak, iyan ing-andini ku su ogbuhì a to mgo buhì ku no karniru no wadà ogboongon dan.

¹¹ “Na kanak no tagbuhì, madoyow to pagdaa to buhì no sakup ku su ogpakimatoy a to sakup ku su awos mangkabuhì kandan. ¹² Di to nighbantoy dà puli to buhì no konà no tagtu-un no puli nigpabayad di matuu konà ogkasaligan tibò to pagdaa, no ko moydu-on ogduguk no mamang du-on to buhì, puli din on ogka-oyowan to pigbantayan din aw laguy su ogsagà man kandin su konà man no tagtu-un kandin. Na du-on oghutayon to ogpamu-od on to mgo buhì aw to tipanonan to buhì puli on ogkawagà-wagà kan nandà nadoogan. ¹³ Nigsagà man kandin su kan no pagbantoy din puli man nigkalun to bayad aw wadà logon din to panon to buhì. ¹⁴ Di kanak iyan to tagbuhì aw kanak aw binuhi-an ku, nighitatagam koy man ¹⁵ angod to paghitagam noy aw ni Amoy no Diyus su ogpakimatoy a to sinakupan ku no iyan ogka-angodan dan to mgo buhì ku no karniru. ¹⁶ Moydu-on sakuponon ku pad no wadà pad kalabot so-idi no panon. Di kandan, ogkasakup ku dà gayod. Ogpaminog kandan gayod to kagi ku hantod to ogkasobu-uk dà to panon aw songo bu-uk dà to tagbuhì.

¹⁷ “Kaling man nalogonan a to Amoy ku su ogpakatubus a ogpakimatoy to mgo sakup ku awos ogpaka-agad no ogpakabuhoy a dà to kanak tu-un no lawa. ¹⁸ Wadà otow no ogpakapagawang to kinabuhì ku, su kanak to ogpakabo-ot to ogpakamatoy. Ogpakabuhoy a dà gayod su pigbo-otan a to Amoy ku.”

¹⁹ Na to tawoy sikan no na-ikagi ni Jesus to nighibugti kandan no mgo Hudiyu aw nigka-a-asuy-asuy kandan. ²⁰ Mahan-ing to naka-iling to “Langog iyan kandin su pigsoodan buwa to busow. Nokoy man to igkapaminog ta kandin.” ²¹ Moydu-on gayod nig-iling to “Sikan, wadà makalikat to busow to na-ikagi din. Ko busow pa, konà man ogpakadoyow kandin to mata to pisok.”

²²⁻²³ Na, ton diyà pad si Jesus to Hirusalim no timpu to amihan, nigba-ot kandin to hinang diyà to labow no simbahan no pighingadanan to Hinang to Paglimpas to Simbahan to Diyus, su sikan to pagpadomdom to ka-otawan to paglimpas to minuna dan natodu-on to simbahan no labow. Na nigpawpadiboy si Jesus diyà to himunanan no pighingadanan to balkun ni Solomon no nasakup gayod kan simbahan. Pagpawpadiboy din du-on, ²⁴ madag-an to nahimun du-on kandin no mgo Hudiyu su ogpamang-usip-usip kandan ki Jesus. Nig-usip kandan to “Nokoy no kanunoy koy nu ogpatagadon no awos ogkataga koy lagboy to ikow no katondanan dow Imananan ka to Ka-otawan dow konà. Nangoni koy nud on. Ogpapayagan koy nu tibò to pagnangon.” ²⁵ Nakatabak si Jesus to “Pignangonan kud on iyu, di wadà now tu-uhi. To impahimu kanak no nigtubus a to ngadan to Amoy ku, sikan to igkamatu-ud to kanak katondanan, ²⁶ di wadà now tu-uhi su wadà kow man makalabot to kanak sinakupan no angod to mgo buhì ku. ²⁷ Di to kanak no mgo karniru, ogpamakadinog kandan to kagi ku, aw nighitagam koy on, aw duma kanak, ²⁸ aw ogbogayan ku kandan to kinabuhì no konad ogkawadà. Wadà ogpaka-agow kandan dini to boad ku. ²⁹ Kinalabawan no katusan no Amoy ku no nighbogoy kanak to mgo sakup ku aw wadà ogpaka-agow kandan du-on to kandin boad. ³⁰ Nasobu-uk koy si Amoy no Diyus.”

³¹ Di kandan no mgo Hudiyu, namaka-usab ningsingkadawat to batu su ogdogpakon dan podon si Jesus. ³² Di nig-ikagi si Jesus to “Impakita ku iyu to mahan-ing no madoyow no hininang no likat to Diyus no Amoy. Ando-i

dapit no pighimu ku no igkadogpak now kanak.” ³³ Namakatabak to mgo Hudiyu to “Hinang nu no madoyow, konà no sikan to igkadogpak noy ikow. Dì iyan igkadogpak noy ikow su to Diyus, napa-inahan nu su ikow, otow ka dà man puli, dì nigpapagsokod kad podon to Diyus.” ³⁴ Naka-ikagi si Jesus to “Nasulat on du-on to kasulatan ta no pig-iling to ‘Na-ikagi to Diyus to iyu no imbotang ku no ogpakabobo-ot to ka-otawan, oghingadanan ku iyu to pinakadiyus kow to mgo ka-otawan, su ogpatubuson ku iyu to ogpakabobo-ot kow kandan.’” ³⁵ No nasulat on to angod kan aw konà ogkawadà to kasulatan to Diyus no pighimu din no pinakadiyus to otow no pigpa-abutan to tugun din, ³⁶ nokoy man no pighimu a now no nakapa-ina a to Diyus su na-ikagi ku to Anak a to Diyus, su Diyus no Amoy ku, imbotang a din to katondanan ku dini so-idi kalibutan. ³⁷ Ko wadà ku podon tumana to impahimu kanak to Amoy ku, konà kow ogtu-u to na-ikagi ku. ³⁸ Dì ko matuman ku, agad wadà kow tu-u to na-ikagi ku, ogpakatu-u kow to Diyus to nigpahimu kanak to nangkahimu kud on su awos makasabut kow on to nigka-u-uyun koy si Amoy no Diyus.” ³⁹ Dayun pigdakop dan podon mandà si Jesus, dì nakalikoy dà kandin.

⁴⁰ Na nigtalipag mandà kandan si Jesus to Hurdan no wohig no pigpambonyagan ni Juan no Magbobonyagay to kapinunu-an to kandin katondanan. Nigpakamonang kandan si Jesus du-on ⁴¹ aw kahimuni kandin to mahan-ing no ka-otawan no tahan on nakadinog natodu-on to impang-anad ni Juan. Nigka-inusipay kandan to “Si Juan no Magbobonyagay, wadà kaboongan no pighimu din no igkamatud to kandin katondanan. Dì tibò to intag-an din bahin ki Jesus, natumanan on iyan.” ⁴² Kaling man mahan-ing to nakatu-u du-on to si Jesus, Imananan to Ka-otawan.

11

¹ Na moydu-on nasakit no impaghitagam ni Jesus no si Lazaro to ngadan. Si Maria aw si Marta to mgo atoboy din. Taga-Bitaniya kandan tibò.

² Si Maria to nadinog ta no nigpatagdù to kobong ni Jesus natodu-on to pahomut aw pahidi din dà to bubuu din. ³ Ton pagkasakit ni Lazaro, to mgo atoboy din, moydu-on pinalikwad dan diyà ki Jesus no impa-iling to “Sir, to pigtagaman nu no lagi nu, nasakit.” ⁴ Dì no pagkadinog din to nasakit to lagi din, wadà paningoo-tingoo kandin su nasì on pig-ikagi din kandan to “Konà no igkamatoy din sikan dì to tawoy sikan no pagkasakit din, ogkasayà to Diyus to mgo ka-otawan aw ogkasayà gayod to Anak to Diyus.”

⁵ Na si Jesus, agad pigtagaman din lagboy kan tatou no nigsusu-un no si Lazaro, si Maria, aw si Marta, ⁶ dì pagkadinog din to nasakit si Lazaro, nigpakamonang nasì kandin to sood to daduwa no adow. ⁷ No pagkadaduwahid no adow nig-iling si Jesus diyà to mgo sakup din to “Kuwà kinow on diyà to Hudiya.” ⁸ Namaka-ikagi to mgo sakup din to “Sir, bayà-bayà ka pad pigdodogpak to batu podon to mgo Hudiyu diyà. Konà kid ogpa-ulì diyà.” ⁹ Na impananglitan ni Jesus to pag-ikagi din no pig-iling to “Ogpakahipanow kid likat to pagkabukas kotob to ogkahapun to adow, su ogkatang-awan to soga so-idi kalibutan aw konà ki man ogpakadinugsù. ¹⁰ Dì ko oghipanow ki to madiglom, ogpakadinugsù ki su wadà man ogpakatang-ow ita.”

¹¹ Na pag-ikagi ni Jesus sikan no pananglitan din, nig-ikagi kandin diyà to mgo sakup din to “Nalipodong on to lagi ta no si Lazaro. Dì og-andiya-an ku su awos mapukow ku.” ¹² Namaka-ikagi kandan to “Sir, ko puli nalipodong

si Lazaro, madoyow no ta-indanan su ogpakagimata dà.”¹³ Na-iling to bo-ot to mgo sakup din dow to kalitukan to pananglitan din to puli iyan nalipodong si Lazaro. Dì to kalitukan to pig-ikagi ni Jesus to si Lazaro, tütuu on iyan no namatoy.¹⁴ Dayun pigpapayagan din to kalitukan aw kagi din no pig-iling to “Si Lazaro, namatoy on.”¹⁵ Dì madoyow su wadà a du-on su dagow mababagan ku podon ko du-on a. Dì kunto-on madoyow, su ogkadugangan nasi to pagtu-u now to ogkadoogan din. Na, og-andiyan-an tad on kunto-on si Lazaro.”¹⁶ Na si Tomas no piggoan ki Iping, naka-ikagi to “Na kuwà kinow on, ogduma kid ki Jesus su kamatayon din, kamatayon tanow gayod.”¹⁷⁻¹⁸ Na, namanghipanow on kandan si Jesus padoog diyà to Hudiya no prubinsiya. Kan no pagdatong dan diyà to lunsud to Bitaniya no namatayan ni Lazaro no mgo upat dow tatou no kilumitru to pagootan diyà to Hirusalim, pignangonan kandan to na-upatan on si Lazaro diyà to lobong.¹⁹ Mahan-ing to taga-Hirusalim no nig-andu-on no awos ogpadaoyagon kandan no namatayan no si Marta aw si Maria no atoboy ni Lazaro.²⁰ No pagkadinog dan to madani on si Jesus du-on to Bitaniya si Marta, pigsungun-sungun din kandin. Dì si Maria, nigpakamonang dà diyà to baoy.

²¹ Na si Marta, pagkakita din ki Jesus, naka-ikagi kandin to “Sir, ko kani ka pa podon, konà podon ogkamatoy to ma-ama ku.”²² Agad kunto-on no namatoy on dì nama-anan ku dà to agad nokoy no ogpangamuyu-on nu to Diyus, igbogoy din diyà ikow.”²³ Nig-ikagi si Jesus to “Moydu-on dà ogbuhoy to ma-ama nu.”²⁴ Si Marta nakatabak to “Ho-o man iyan su to mahudi no adow no igpambuhoy to mgo otow, nama-anan ku to moydu-on dà ogbuhoy kandin.”

²⁵ Nig-ikagi si Jesus to “Kanak to ogpambuhoy to mgo otow no nangkamatoy aw piglikatan a to kinabuhì no konad ogkawadà. To ogtu-u kanak, agad mamatoy dì ogbuhayon ku dà.”²⁶ To otow no moydu-on tütuu no kinabuhì aw salig kanak, agad mamatoy to lawa din dì kandin, konà ogkawadà. Dow ogtu-u ka Marta sikan?”²⁷ Nakatabak si Marta to “Ho-o Sir, nigtu-u a to ikow to Anak to Diyus aw Imananan ka to Ka-otawan no og-imanon noy to og-andini to kalibutan.”

²⁸ Dayun nig-ulì on si Marta diyà to baoy din aw hagasi din puli to hadi din no si Maria to pagnangon to “Nakadatong on si Sir no dutun on to tawoy kunto-on. Ogpa-andiya-on ka din.”²⁹⁻³⁰ Dayun nigsakindog si Maria aw andiyà to tawoy to lunsud no pigsungunan ni Marta ki Jesus su du-on pad kandin.³¹ Na to mgo Hudiya no nigpadaoyag to namatayan, namanlupug ki Maria su nakita-an dan to pagkalogwà din aw intobo-ot dan dow nig-andiyà si Maria to linobongan su og-oog kandin.

³² Na pagkakita ni Maria ki Jesus, nigluhud kandin diyà to atubangan din aw maka-ikagi to “Sir, ko kani ka pa podon, konà podon ogkamatoy to ma-ama ku.”³³ Pagkakita ni Jesus to naman-oog kandan si Maria, naduyongot to ginhawa din aw pig-abut on kandin to ka-at.³⁴ Nig-usip si Jesus to “Ando-i now ilobong.” Nigtabak kandan to “Kuwà kid Sir, su oghindu-an ka to piglobongan ki Lazaro.”³⁵ Na du-on nigluhà si Jesus.³⁶ Namaka-ikagi kandan to “Eh-ay, lagboy din iyan inghitagam.”³⁷ Dì moydu-on gayod naka-ikagi to “To mgo pisok no otow, nakadoyow man kandin. Nokoy man buwa no wadà din ka-uli-i si Lazaro no podon naka-uli man kandin to otow no pisok.”

³⁸ Na tantu to pagkaduyong-ot ni Jesus, nig-andiyà kandin to linobongan ki Lazaro no imbangbang no pigsombanan to batu to lingangahan.³⁹ Nig-

ikagi si Jesus to “Ligada to batu.” Dì si Marta no atoboy kan namatoy, naka-iling to “Nahaù on Sir, su na-upatan on man to pagkamatoy din.” ⁴⁰ Dì nig-ikagi si Jesus to “Dow konà no na-ikagi kud on man to ko tumu-u ka kanak ogkakita-an nu to kaboongan to Diyus?” ⁴¹ Na du-on piggawang dan to batu. Pagkagawang on, niglanghag si Jesus diyà to langit aw ikagi to “Amoy, salamat su naminog ka kanak. ⁴² Nama-anan ku to kanunoy a nu ogpaminogan dì nakalituk a sikan su awos mama-anan to tibò to ka-otawan no nangkahimun kani to ikow to nigpa-andini kanak.” ⁴³ No pagkalituk sikan, pig-ikagihan din to ma-agbot to “Lazaro, logwà kad on.” ⁴⁴ Na du-on dayun nakalogwà kan pigbuhoy on no patoy no nabodbodan dà to lawa aw kapukut to kobong aw boad su sikan to batasan dan ko oglobong kandan to patoy. Nabodbodan dà gayod to uu to panyù. Insugù ni Jesus to “Hubadi aw pa-uli-a now kandin.”

⁴⁵ Na du-on bali namantu-u to mahan-ing no mgo Hudiyu to si Jesus iyan to tùtu-u Imananan to Ka-otawan su namanduma kandan to mgo atoboy ni Lazaro diyà to linobongan aw kakita-i dan to pagbuhoy ni Jesus ki Lazaro. ⁴⁶ Dì moydu-on mgo otow gayod nignangon to mgo kablang ni Jesus no mgo Parisiyu to nahimu ni Jesus sikan no kaboongan. ⁴⁷ Kaling kan mgo Parisiyu aw mgo mata-as to tinu-uhan to mgo Hudiyu, pigpahimun dan to tibò to mgo punu-an to tinu-uhan aw susukun-sukun kandan no nig-iling to “Amonuhon ta man bahin to kandin impang-anad su mahan-ing to kaboongan no nahimu din ⁴⁸ aw ogpamanpasakup to kahan-ingan. Ko konà ta mababagan kandin dagow puli makastigu kandan si Jesus to gubirnu to taga-Ruma aw ogkangkadamoy kid ko dodo-oton dan to simbahan ta aw banwa ta.” ⁴⁹ Dì si Kaipas no mata-as lagboy to mgo punu-an to tinu-uhan kandà no tu-ig, naka-ikagi to “Wadà gindawanan now so-idi. ⁵⁰ Ita no mgo Hudiyu, dow wadà now kadaagi to tapat on nasì ayaw ogkahimatayan kid to songobu-uk no ogpatubuson ta no ogpakimatoy to ka-otawan. Ayaw kid tibò ogka-ubus.” ⁵¹ Na to mata-as lagboy to mgo punu-an to tinu-uhan, nakatag-an puli kandin sikan no na-ikagi din su wadà man likat to kandin tu-un puli no domdom. Dì puli impalituk kandin to Ispiritu Santu kan no kagi no napa-atubangan to si Jesus, ogpakimatoy to ka-otawan su si Kaipas to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu kan no tu-ig. ⁵² Dì konà no mgo Hudiyu dà to ogkatubusan su tibò to mgo ka-otawan no nahilatag-latag dini to babow to kalibutan no ogpasakup to Diyus no agad otow no konà no Hudiyu no wadà makalobot kandan to Diyus natodu-on, dì ogkahimun aw ogkasobu-uk dà kandan. Sikan to napa-atubangan to ingkapalituk ki Kaipas no kagi.

⁵³ Na likat kandà no adow, nigkamumunu-munu kandan dow amonuhon to pagpadoog to paghimatoy dan ki Jesus. ⁵⁴ Kaling man likat kandà no timpu, wadà ba-ot si Jesus to kahan-ingan no Hudiyu dì nig-andiyà kandin to lunsud no Ipraim no nakabotang diyà to pag-ootan to katahayan no banwa no kahanongan. Namanpakamonang kandan si Jesus du-on aw mgo sakup din.

⁵⁵ Na madaas on to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan. Mahan-ing to ka-otawan no naman-andiyà to Hirusalim no niglikat to kahilitan no banwa. Dì og-anti kandan to ogpadatong diyà to Hirusalim to konà pad ogkagotò to adow to hinang su moydu-on pad tulumanon no ogkatuman dan no pighingadanan to paglinis. ⁵⁶ Na to mgo namba-ot, namanpanganap kandan ki Jesus diyà to simbahan aw ka-inusipay kandan to “Nokoy to domdom now bahin ki Jesus. Dow konà buwa ogba-ot kandin

to hinang?” ⁵⁷ To mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo Parisiyu, insugù dan on tahan ko moydu-on mataga dow ando-id maka-ugpà sikan no otow no si Jesus, ignangon dan to mgo punu-an su awos madakop.

12

¹ Na no ogka-onoman pad to adow to tighihinang to Pagpalipas to Kado-otan, nigdatong kandan si Jesus diyà to Bitaniya no lunsud ni Lazaro no pigbuhayan din. ² Na, du-on pigbana-an si Jesus. No pighonatan kandan si Jesus aw si Lazaro to ko-ononon du-on to ko-onanan, si Marta no atoboy din to nanghonat. ³ Si Maria no atoboy din gayod no nadinog tad on tahan to hinimu din, kandà no uras pigpudut din to songo lamita no tumaag nardu no mahal no pahomut aw patagdu-i din to kobong ni Jesus aw pahidi to kandin dà bubuu, no nangho-ot-ho-ot to ngadog du-on to baoy. ⁴ Dì si Judas Iskariyuti, no songo sakup ni Jesus no tibò kandan sampuù tag duwa, no kandin iyan to ogbaligyà ki Jesus, naka-ikagi kandin to ⁵ “Nokoy man no wadà nu pabayluhi to sapi sikan no pahomut su pila buwa pad no gatus to kantidad ko sapi sikan podon. Madoyow pad podon ko diyà nu to mgo publi ibogoy.” ⁶ Iyan ing-iling din sikan su wadà ka-at nasi ni Judas to mgo publi dì kawatan no otow si Judas. Nahimu on si Judas no ogtagon to sapi dan tibò, dì ogpinudut-pudutan din dà. ⁷ Dì naka-ikagi si Jesus to “Pabayani now on si Maria su in-indan din on sikan no pahomut no igtagama din kanak ko adow on to paglobong kanak. ⁸ Agad nokoy no adow igkabulig now to mgo publi su kanunoy dà man natuonan kow dan dini to babow to pasak. Dì konà no maugoy to pagka-ugpà ku dini iyu.”

⁹ Na pagkama-an to kahan-ingan to ka-otawan no mgo Hudiyu to si Jesus, nakadatong on du-on to baoy ni Lazaro, naman-andu-on kandan. Konà no puli oglambag ki Jesus dì ogkaliyag kandan gayod to ogkita ki Lazaro no binuhoy on ni Jesus. ¹⁰ Kaling man to mgo mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan, namangpikii kandan gayod to oghimatoy ki Lazaro ¹¹ su kandin iyan to ingkapatu-u on to kahan-ingan to si Jesus, tütü-u no Imananan to Ka-otawan su pigbuhoy din si Lazaro aw to tawoy, mahan-ing to nig-oyow on to pagpasakup dan to impang-anad to mgo punu-an to tinu-uhan aw kabayà dan on to kandan pagpasakup, su namantu-u kandan ki Jesus.

¹² Na to sunù no adow, sikan mgo ka-otawan no nangkahimun diyà to Hirusalim no namanba-ot to hinang, namakadinog to madani on si Jesus diyà to lunsud. ¹³ Dayun namanpudut kandan to lumboy aw pamansungun diyà kandin. Ma-agbot to paglangkoà dan no nig-iling to “Mabuhì. Mapanalanginan kandin no pinatubus ita to Diyus no Magbobot no Hari to mgo ka-Isrilihan.”

¹⁴ Na, impapudut ni Jesus to nati to kabayù aw sakayi din. Napugut on sikan awos matuman to nasulat on diyà to kasulatan no pig-iling to ¹⁵ “Mgo taga-Siyun, konà kow ogkatahà to ogsungun to hari now su agaw man ogdatong on iyu no nati dà to kabayù to ogsakoy-sakayan din su konà no mada-og-da-ogon to kandin pagsakup.” ¹⁶ Kandà no timpu, wadà makadaag to mgo sakup ni Jesus to kalitukan kan no kasulatan no natuman on. Dì pagbuhoy ki Jesus aw bayawa diyà to langit, nadomdoman dan kan no kasulatan no intag-an natodu-on bahin ki Jesus aw natuman on.

¹⁷ Na to mgo kahan-ingan no namakakita to timpu to pagbuhoy ki Lazaro no nakalogwà to linobongan kandin, nigpatangkap kandan to nawnangonon bahin to nakita-an dan. ¹⁸ To mgo kahan-ingan gayod no puli nangkanangonan, iyan ingkasungun dan ki Jesus su nadinogan dan

sikan no kaboongan no hinimu ni Jesus. ¹⁹ Di to mgo Parisiyu, nigka-inikagihay to “Ahà kow, konad on ogkababagan sikan su tibò to mgo otow dini to babow to kalibutan, namanpasakup on du-on kandin.”

²⁰ Na to mgo ka-otawan no namanba-ot to hinang diyà to Hirusalim, moydu-on gayod mgo Giri-yigu no mgo otow no namanba-ot du-on. ²¹ Ogcaliyag gayod podon kandan to ogpagbaaw ki Jesus no ogpag-atubang. Namanduguk kandan ki Felipe no taga-Bitsayda no songo lunsud no nasakup to Galiliya no prubinsiya. Ningsingka-ikagi kandan diyà ki Felipe to “Sir, ogkaliyag koy podon ogpagbaaw ki Jesus no ogpag-atubang.” ²² Pignangonan ni Felipe si Andres aw dayun andiya-i dan si Jesus aw nangoni dan kandin to mgo Giri-yigu no mgo otow, ogpagbaaw podon kandin no ogpag-atubang. ²³ No pagkadinog ni Jesus sikan no nawnangonan nig-iling kandin to “Na, nagotò on to adow ku to igkapapayag kud on diyà to tibò to mgo otow to katondanan ku no Tumutubus to Ka-otawan su ogpalabawon ad. ²⁴ So-idi iyan. To binhì, monang ogpamogas aw bullug dà gayod iyan sobu-ukon ko igtanom pad diyà to pasak aw kawadà to kandin tahan no lawa aw bugtì on to ogkabauyan. Di ko ogkawadà on to kandin tahan no lawa aw iyan ogkabauyan to bugtì, ogpamogas on to dakoo. ²⁵ To otow no iyan ogpa-aag-aagon to kandin kinabuhì, ogkawada-an dà nasi kandin to kinabuhì din. Di to otow no oglingawan din nasi to kandin kinabuhì dini to babow to pasak, ogkamoydu-onan kandin to mahudi no adow aw konà ogkawada-an. ²⁶ To otow no ogpasakup kanak, ogpakaduma kanak aw agad ando-i a makadoog oghiduma koy dà kadoog aw to otow no og-ampù kanak, igkatahud kandin to Amoy ku.”

²⁷ Na nig-aboy si Jesus nig-ikagi bahin to ogkadoogan din. Kagi din to “Na, nigwagwaag on to ginhawahan ku. Og-amonuhon kud buwa. Na Diyus no Amoy ku, dow ogpalipwasan ku ikow to kanak kamuwahanan, dow konà. Eh konà, su iyan ing-andini ku su ogtumanon ku to kanak katondanan. ²⁸ Amoy, matahud to ikow no ngadan.” Dayun nadinog to kagi no magbot likat diyà to langit no na-iling to “Impatahud kud on di igpa-usab ku dà igpatahud.” ²⁹ To mgo ka-otawan no namakatuon no namakadinog, naintobo-ot dan dow lugung to pagdinog dan. Di moydu-on gayod naka-ikagi to “Iyan nig-ikagi buwa to diwata.” ³⁰ Naka-iling si Jesus to “Todu-on no kagi no nadinog now to igkatu-u now to kanak katondanan awos mataga kow, konà no kanak to pigpatu-u todu-on no kagi su iyu to ogpatu-uhon. ³¹ Kunto-on nagotò to adow to mgo otow dini to babow to pasak su ogkabo-otan kandan tibò aw si Satanas no nakasakup to mgo otow dini to babow to kalibutan, ogkagawang kandin. ³² Aw kanak, ko lindogon a no diyà to kinurus no ogtutukon aw pagbuhoy kanak aw tuusa, ogpamadugukon ku to tibò no mgo otow.” ³³ Nig-ikagi si Jesus sikan awos matagahan dow nokoy to igkahimatoy kandin no ogtutukon diyà to kinurus. ³⁴ Namaka-ikagi to ka-otawan to “Og-amonu man to paghimatoy to Tumutubus to Ka-otawan su agad-agad to kasulatan ta, konà man ogkamatoy kandin su Imananan to Ka-otawan. Intawa man sikan no Tumutubus to Ka-otawan.”

³⁵ Na impananglitan ni Jesus to pagtabak din no nig-iling to “Kanak no tumatang-away no dini a pad iyu, moydu-on ilawan now, di konad no maugoy su madaas ad oghipanow su madani on ogkagotò to adow ku. No tantu moy pad ilawan now, ogpakahipanow kow pad dini su dagow masakpanan kow to kasaklopan, su ko oghipanow kow to madiglom,

ogpakasuwoy kow. ³⁶ Ko moydu-on iyan ilawan now, ogpakasalig kow on to intang-ow din awos ogkalabot kow to ka-awangan.”

Na pag-ikagi ni Jesus sikan, nighipanow on kandin no puli on niglunus. ³⁷ Agad mahan-ing to kaboongan no impakita ni Jesus to ka-otawan, di wadà kadaa kandan to pagtu-u to kandin, Imananan to Ka-otawan ³⁸ awos matuman to intag-an ni Isaias natodu-on no lagsoban to Diyus no maglilikwaday no pig-iling to “Diyus no Magbobo-ot noy, ma-intok dà to nigtu-u to impanangon nu kanami agad nakita-an noy on to ingkamatu-ud no kaboongan no impahimu nu, di ma-intok dà to nigtu-u.”

³⁹ Kaling man bullug dà konà ogkabuligan to Diyus kandan su konà ogpakatu-u kandan su intag-an mandà ni Isaias no pig-iling to ⁴⁰ “Pigpisok to Diyus kandan aw bigtoi. Su ko wadà podon angod sikan, ogpasakup kandan podon kanak aw ogkabuligan podon kandan.” ⁴¹ Iyan ingkatagan sikan ni Isaias no lagsoban to Diyus su nakita-an din natodu-on to kaboongan to pagkadiyus ni Jesus to wadà pad goman to pagka-otow din.

⁴² Di moydu-on gayod nigtu-u, su agad mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, puli naogos nadaa to si Jesus to Imananan to Ka-otawan. Di wadà angkon su ogkahadok ko magawang kandan to mgo Parisiyu to kahimunan to tinu-uhan dan ⁴³ su sikan mgo punu-an, pigpa-aag-aag dan to pagtahud to otow du-on to pag-uyun to Diyus.

⁴⁴ Na, si Jesus nig-ikagi to ma-agbot to “To ogtu-u kanak, konà no kanak dà to ogtu-uhan din, su ogtu-uhan din gayod to nigpa-andini kanak. ⁴⁵ To ogpakakita kanak, ogpakakita gayod to nigpa-andini kanak. ⁴⁶ Kanak, nig-andini no awos mahimu a no igkatang-ow to kalibutan. Agad intawa no ogtu-u kanak, konà kandin ogpaka-ugpà du-on to kadigloman. ⁴⁷ To ogpakadinog to kagi ku di puli din ogpaliwlingawan, konà no kanak to ogbo-ot kandin su iyan ing-andini ku to kalibutan su ogtabangan ku to mgo otow. Konà a ogbo-ot kandan. ⁴⁸ To og-oyow kanak aw og-oyow to kagi ku, to kandin pag-oyow to kagi ku, sikan to igkabo-ot kandin to mahudi no adow. ⁴⁹ Wadà ku itubuk i-ikagi su Amoy ku no nigpa-andini kanak, insugù din inhognà kanak to iyan igpalitik din aw ipa-ikagi. ⁵⁰ Nama-anan ku to tawoy to pagsugù din to kinabuhì no konad ogkawadà. Na agad nokoy no og-ikagihon ku, Amoy ku dà iyan to oglikatan.”

13

¹ Na madaas on og-abut to tighininang no pighingadanan to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan aw kama-ani ni Jesus to ogkagotò on to adow din no ighipanow din kani so-idi no kalibutan aw uli diyà to Amoy din. Nalogonan din kanunoy to tu-un din no mgo sakup dini to kalibutan, di du-on igpakita din to ka-aslagan to paglogon din kandan.

² Na, namango-on kandan si Jesus to kandan katapusan no pagko-on. No pigpamab-otan on ni Satanas si Judas no anak ni Simon Iskariyuti to igbaligyà din si Jesus, ³⁻⁴ na si Jesus no ta-un to pagpamango-on dan, pigsakindogan din to ko-onanan su ogpasagkop kandin no oghugasan din to kobong to mgo sakup din no ta-indanan to nasobu-uk on kandan. Nama-anan ni Jesus to tahan on nabogayan kandin to Diyus to kabogbogan no wadà ogboongan. Nama-anan din gayod to Diyus to piglikatan din aw ogdoogan din gayod. Na, piglobas din to nakababow no kabò din aw pamagkosa din to tuwayla du-on to hawak. ⁵ Imbus-ug din to wohig du-on to palanggana aw panghugasi din to kobong to mgo sakup din. Dayun pigpahidan din to tuwayla no imbagkos din to hawak.

⁶ Na nigduguk si Jesus ki Simon Pedro su oghugasan din to kobong din. Di naka-ikagi si Pedro to “Nokoy man Sir to ighugas nu to kobong ku.”
⁷ Naka-ikagi si Jesus to “Kunto-on wadà ka makadaag to ogkalitukan to oghimuhon ku. Di to mahudi no adow, kayan nu ogkadaagan.”
⁸ Naka-ikagi si Pedro to “Ikow, ayaw nud oghugasi to kobong ku.” Nig-ikagi si Jesus, “Ko konà a pumasagkop aw ko konà a humugas to kobong nu, wadà labot nu kanak.”
⁹ Naka-ikagi si Simon Pedro to “Konà no kobong ku dà, di tibò ogkahugasan nu to boad ku aw uu ku.”
¹⁰ Kagi ni Jesus to “To sakup ku no nakapadigus on, iyan dà kanunoy ku ogkahugasan to kobong su tibò, tahan on malinis gawas to kobong. Iyu, malinis kow on, di konà no tibò kow.”
¹¹ Tahan on nama-anan ni Jesus dow intawa to ogbaligyà kandin. Kaling man na-ikagi din to “Konà no tibò kow no nalinisan.”

¹² Na si Jesus, no pagkatapus to pagpanghugas din to kobong dan aw pangabò, nigpati-uli kandin diyà to ko-onanan aw ingkud. Dayun nigpanugun-tugun kandin to mgo sakup din no nig-iling to “Konà kow buwa ogpakadaag to nalitukan to hinimu ku?”
¹³ Pighingadanan a now to Mag-a-anad aw Magbobo-ot now aw tütu-u iyan su sikan to katondanan ku.
¹⁴ Mano Magbobo-ot a now aw Mag-a-anad, di nigpasagkop a no pigpanghugasan ku iyu to kobong now, ogpagoadon ku iyu aw ogpasagkop kow aw pahuhugasay kow to kobong now.
¹⁵ Oggoadon now to insanglitanan ku iyu no pagpanghugas ku to kobong now.
¹⁶ So-idi iyan, to sugu-onon, konà ogpakalabow du-on to amu din. Na to otow no pigpa-andu-on to songo banwa to mata-as din no pigpatubus din, konà kandin ogpakalabow du-on to nigsugù kandin.
¹⁷ Ko madaagan now sikan no impang-anad ku, ogkaliyag kow ko matuman now.

¹⁸ “Konà no tibò iyu to napa-atubangan to inikagi ku. Natagahan kud dow nokoy to namakasood to otow tibò, agad sikan mgo pigpili kud on no pangabaga. Di moydu-on nasulat on diyà to kasulatan no ogkatuman on no pig-iling to ‘To su-un ku no nigpagsau kanak, nahimu no kablang ku nasi.’”
¹⁹ Ignangon kud on iyu kunto-on awos to matuman on, ogkatu-uhan now to kanak, Imananan to Ka-otawan.
²⁰ So-idi iyan, to otow no ogdawat to madoyow to pigpa-andini ku dini iyu, iyan ogka-angodan to pagdawat din kanak. To otow no ogdawat kanak to madoyow, kandin ogdawat gayod to nigpa-andini kanak.”

²¹ Na pagka-ikagi ni Jesus sikan, nigwagwaag to sood to ginhawahan din aw inangon din to ogkadoogan din. Nig-iling kandin to “So-idi iyan, moydu-on kani iyu songo pangabaga ku dà no oglangub ogbaligyà kanak diyà to kablang ku.”
²² Na to mgo sakup din, nigkasinungla-ay kandan dow intawa dapit kandan to napa-atubangan to pig-ikagi ni Jesus.
²³ Na kanak no nigsulat so-idi no surat no lagboy tinagaman ni Jesus, nigsoso-ing koy on.
²⁴ Kaling man pigpayango-an a ni Pedro aw ikagihi a to “Ipanangon dow intawa.”
²⁵ Dayun piglingi ku aw usipa ku to mahinoy dà to “Dow intawa dapit kanami Sir.”
²⁶ Tinabak ni Jesus to “To ogbogayan ku so-idi no paan no pigbasà kud to sabow, sikan iyan.” No tapus no pagbasà, iyan pigbogayan din si Judas no anak ni Simon Iskariyuti.
²⁷ Pagdawat ni Judas to paan, pigsoodan kandin ni Satanas. Pig-ikagihan kandin ni Jesus to mahinoy to “Ton ogkaliyagan nu no oghimuhon, madaas nu oghimuhon.”

²⁸ Di to duma no namango-on du-on, wadà nama-an dow nokoy to napa-atubangan ni Jesus to pig-ikagi din.
²⁹ Moydu-on nakadomdom dow pigsugù ni Jesus to ogpabolihon to kapookanan to hinang dow pabogayan din to publi to sapi su si Judas to nigtagon to sapi noy tibò.
³⁰ Di si Judas, no

pagdawat din to paan, nighipanow on kandin no awos ogtuman to kandin nadomdoman no madukilom on.

³¹ Na pagkali-us ni Judas, pig-aboy ni Jesus to pagpanugun-tugun no nig-iling to “Kunto-on, to Tumutubus to Ka-otawan no pihingadanan to Anak to Otow, bali on ogkatagahan to kandin, nighi-uyun lagboy to Diyus. Aw Diyus gayod, ogkasayà kandin no ogpabaya-on to ogkadoogan to Tumutubus to Ka-otawan. ³² Ko ogkasayà to Diyus, ogpatahudan din gayod to Tumutubus to Ka-otawan aw madaas on ogkatuman. ³³ Na, mgo sakup ku no pigpang-anad ku angod to mgo batà ku, konà no maugoy to pagka-ugpà ku iyu. Ogpangaha-on a now di igkanangon ku iyu angod to ingkanangon kud on tahan to mgo punu-an to Hudiyu no ‘To ogdoogan ku, wadà ogpakatutuu iyu.’ ³⁴ Na moydu-on bayà no sugù ku iyu no oglinogonay kow angod to paglogon ku iyu. ³⁵ Ko oglinogonay kow, ogkatagahan to iyu, sakup ku iyu lagboy su oglinogonay kow man.”

³⁶ Na si Simon Pedro nig-iling to “Pignangonan koy nu to ikow, oghipanow kad on. Ando-i Sir to ogdoogan nu.” Nakatabak si Jesus to “Konà kow ogpakaduma kanak kunto-on diyà to ogdoogan ku. Di to mahudi no adow, ogpakalupug kow dà kanak.” ³⁷ Naka-ikagi si Pedro to “Nokoy man Sir no konà a ogpakaduma ikow kunto-on, su kamatayon nu, kamatayon ku dà gayod.” ³⁸ Nakatabak si Jesus to “Dow tùtu-u sikan no pig-ikagi nu? Di so-idi iyan, to konà pad no kabukas-bukas no igtaga-uk to manuk, katatou nud on to ilidung to nakilahan a nu.”

14

¹ Na pigdugangan ni Jesus to pagpanugun-tugun du-on to mgo pangabaga din no nig-iling to “Konà kow ogkapook-pook du-on to ginhawahan now. Iyu, salig kow nasi kanami si Amoy no Diyus. Su kanami no daduwa, nigka-u-uyun koy man. ² Na to Amoy ku, mahan-ing to ogka-ugpa-an diyà kandin. Ko konà pa podon no tùtu-u, tahan kud podon pignangonan iyu. Og-andiyà a su oghina-atan ku iyu to ogka-ugpa-an now. ³ Ko umandiyà a aw hina-ata to ogkangka-ugpa-an now, og-uli a dini su ogdokat a iyu awos ogkatitibò kid on to pag-ugpà. ⁴ Nama-anan now on man to daan no igkabayà now padoog diyà to ogdoogan ku.”

⁵ Na si Tomas naka-ikagi to “Amonu koy man to paglupug ikow su to ogbaya-an nu, wadà noy man kama-ani to ogdoogan nu.” ⁶ Nakatabak si Jesus to “Kanak dà to igkabayà now diyà to Diyus no Amoy su kanak to ogtubus iyu diyà to atubangan din. Su kanak to piglikatan to katùtu-uhanan aw kinabuhì now no konad ogkawadà. ⁷ Ko natagahan a now pa podon lagboy, natagahan now gayod podon to Amoy ku, su nigka-u-uyun koy man. Likat kunto-on ogkatagahan now on to Diyus su nakita-an now on man kandin su nigka-u-uyun koy dà man.”

⁸ Na si Felipe nig-iling to “Sir, pakita-a koy on to Diyus no Amoy awos podon malitosan koy on.” ⁹ Nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man Lagi no wadà a now kama-ani dow intawa a lagboy su nakita-an a now on man, aw angay nakita-an now on gayod to Diyus no Amoy. Nokoy man no naka-iling ka pad to ‘Pakita-a koy to Diyus no Amoy.’ ¹⁰ Dow wadà now buwa tu-uhi to nasobu-uk koy si Amoy? Konà no kanak dà to nalikatan to kagi no impalituk kanak. Wadà ku tubuki to pag-ikagi su Amoy ku to nigbogoy to kabogbogan su nasobu-uk koy dà man to ginhawa, aw kandin to nigpahimu kanak to agad nokoy. ¹¹ To kanak no pig-ikagi no nighiduma koy si Amoy, ko konà now tu-uhan sikan, ogtu-uhan now podon nasi su namatu-ud on to kagi to mgo kaboongan no nangkahimu kud.”

¹² “Na so-idi iyan, to otow no ogtu-u kanak, ogpakahimu kandin to angod dà to pigpanghimu ku. Agad oglabow pad no hinang, ogkahimu din gayod su og-andiya-an ku to Amoy ku. ¹³ Ko ogpangamuyu-on now to agad nokoy su nakatagon kow on to ngadan ku, ogkatuman ku su ogsaya-on to Diyus no Amoy to oghimuhon to Anak din su nasobu-uk koy dà man. ¹⁴ Agad nokoy no ogpangamuyu-on now su iyu, nigtagon kow on to ngadan ku, ogkatuman ku man.”

¹⁵ Na nig-aboy si Jesus to pagpanugun-tugun no nig-iling to “Ko tütu-u man no kanak, oglogonon a now, ogtuman kow to kanak sugù. Ko ogtumanon now to kanak sugù, ¹⁶ ogpangamuyu-an ku to Diyus no Amoy to ogpabogayan kow to duma no Bumubulig no ig-ilis kanak aw tubus kanak dini iyu aw kanunoy kow ogdumahan su sikan to Katuusan no og-anad iyu to katütu-uhanan su kandin ¹⁷ pighingadanan to Katuusan no Piglikatan to Katütu-uhanan. Kandin, konà ogkàdawat to mgo otow no wadà makatu-u kanak su kandin, konà dan ogkakita-an aw konà ogkatagahan gayod. Dì iyu, ogtandu-an kow din aw ogsood to ginhawahan now.

¹⁸ “Na, konà ku iyu og-oyowan puli no wadà ogpakatandù iyu agad umandiyà ad to Amoy ku. Og-andinihan ku dà iyu gayod su nasobu-uk koy dà man no Ispiritu Santu no ogsukoli kanak. ¹⁹ Ko maugoy-lugoy pad, konà ad ogkakita-an to mgo otow no wadà tu-u kanak. Dì iyu, ogkakita-an a now dà. Mano ogkabuhì a dà, iyu, ogkabuhì kow dà gayod. ²⁰ Ko umabut to Ispiritu Santu, ogkama-anan now lagboy to nasobu-uk koy dà lagboy si Amoy aw kasobu-uk kinow dà gayod. ²¹ To nataga to kanak kasugu-an aw tumana din, kandin to niglogon kanak. To oglogon kanak, kandin to ogkalogonan to Amoy ku. Ogkalogonan ku gayod kandin aw ogpakita-on ku kandin kanak.”

²² Na si Judas no sangay ni Judas Iskariyuti, naka-iling kandin to “Sir, dow ogka-amonu no kanami dà to ogpakita-on nu to ikow tu-un no lawa. Dì konà nu nasi ogpakita-on to mgo otow no wadà tu-u ikow.” ²³ Nigtabak si Jesus to “Ko oglogon kanak to otow, ogtumanon din to kanak kasugu-an aw kalogoni kandin to Amoy ku aw andu-oni noy kandin aw ugpà koy du-on kandin. ²⁴ To konà oglogon kanak, kandin iyan to konà ogtuman to kasugu-an ku su sikan no kasugu-an no impadinog ku iyu, konà no kanak pigtubukan no kasugu-an, dì kasugu-an to Amoy ku no nigpa-andini kanak.

²⁵ “Na no nig-ugpà a kani iyu, innangon kud iyu to mgo impang-anad ku. ²⁶ Dì to Bumubulig no Ispiritu Santu no ogtubus kanak, ogpa-andinihon to Diyus no Amoy awos tagahon kow din bahin to katu-unan ku tibò. Dumatong kandin og-anad iyu to bayà no igpang-anad aw ipabatuk-batuk din iyu to tibò no tahan ku no impang-anad on iyu.

²⁷ “Na kunto-on igbogoy ku iyu to mahoung no ginhawahan su sikan to igbilin ku iyu tibò. Sikan mahoung no ginhawahan no igbogoy ku iyu, wadà likat so-idi no kalibutan. To ginhawahan now, konà kow ogkapook-pook aw kahadok. ²⁸ Na-ikagihan kud on iyu to ‘Oghipanow ad, dì ogulì a dà dini.’ Ko ogpa-aag-aagon now podon to kanak ogkadomdoman, ogtukhawan now nasi podon su ogpagtagbu ad to Amoy ku no labow pad dini kanak. ²⁹ Ingkanangon kud on man iyu to ogkatuman awos matu-uhan a now lagboy ko matuman.

³⁰ “Konà kud on oghaba-on to ogpagbaaw iyu su to ogpakasakup on so-idi kalibutan, og-andinid on. Konà a din ogkada-og. ³¹ Dì kunto-on ogtumanon ku pad to insugù kanak to Diyus no Amoy awos mataga to mgo otow to nalogonan ku lagboy to Amoy ku. Na, kuwà kinow on tibò.”

15

¹ Na no paghina-at dan to oghipanow, nig-aboy pad si Jesus to pagpanugun-tugun din no nig-iling to “Na, kanak iyan ogka-angodan ku to tütü-u no lawa to tanom aw iyu to mgo sanga. Diyus no Amoy ku to tagtun to tanomanan no ogkaliyag to ogpadugangan din pad to bogas. ² Kaling man, oggawangon to ugbusan to sanga to tanom no awos sumalingsing aw bogas mandà. Agad ando-i no sanga ku no konà ogbogas, oggawangon. Dì to sanga no ogbogas, oggawangan ku to mado-ot awos sumalingsing aw dugang pad to pagbogas. ³ Iyu, malinis kow on su to kagi ku iyu sikan to ingkalinis now. ⁴ Kanunoy kinow ogkaduduma su iyu no sanga, ko ogpagpigtas kow puli, konà kow ogbogas. ⁵ Dì ko moydu-on lawa, ogbogas su oghi-uyun man.

“Iyu no sanga, ko ogpagduma kow kanak no lawa aw pag-uyun kow, ogbogas kow lagboy su ko pumapigtas kow, wadà ogkahimu now. ⁶ Iyu no mgo sanga, ko konà kow ogpag-uyun kanak, oggawangon kow no ogkagangu aw ogpandap-ugon aw ipanimbag diyà to oglogdog no kayu aw ogkasangab. ⁷ Ko kanunoy kow ogpag-uyun kanak aw ogtagonan now lagboy to kagi ku, to agad nokoy no ogkaliyagan now, agad puli now dà ogpangamuyu-on dini kanak, ogkadawat now.

⁸ “Na-so-idi iyan, to ogkasayà diyà to Diyus no Amoy ku ko bogasan now lagboy to madoyow du-on to ginhawahan now aw sikan to igpatu-u to iyu, sakup ku. ⁹ Nalagonan a to Diyus no Amoy. Angod dà kanak gayod, nalagonan ku iyu. Kanunoy kow ogpa-uyun kanak. ¹⁰ Na ko ogtumanon now to insugù ku iyu, ogpakaduma kow to naliyagan ku, su ogtumanon ku to insugù kanak to Amoy aw ogpakaduma a to kandin naliyagan. ¹¹ Na sikan to impanugun-tugun ku iyu su awos ogpatukhawon ku lagboy iyu no wadà ogboongon.

¹² “Dì so-idi to igsugù ku iyu no kamatu-udan no oglinogonay kow no angod dà to paglogon ku iyu. ¹³ Na to otow, wadà ogpakalabow pad no paglogon du-on to paglogon to otow no ogpakatubus ogpakimatoy to kapadihu din. ¹⁴ Ko ogtumanon now to kasugu-an ku, ogkalinogonay kinow. ¹⁵ Konà kud iyu og-usaban oghingadanan to sugu-onon ku pad, dì oghingadanan kud iyu to nigkatinagamay kid su to sugu-onon, konà man ogkataga to domdom to amu din. Dì oghingadanan kud on iyu to nigkatinagamay kid su pigpantaga kud on iyu tibò to nadinog kud on no innangon kanak to Amoy ku.

¹⁶ “Dì iyu, wadà a now na-an pili-a no amu now, dì kanak, pinilì kud on iyu nasi no sakup ku aw ibotang ku iyu no ogbogas to madakoo no konà ogkagawang, awos agad nokoy no ogpangamuyu-on now to Amoy ku, su sakup ku iyu, ogkabogayan kow din. ¹⁷ Kaling man so-idi to sugù ku iyu no iyu, oglinogonay kow tibò.

¹⁸ “Dì to mgo otow dini to babow to kalibutan, pigkablant kow dan, dì konà now ogkalingawan to monang kow pigkablant no pigtugdow a pad pigkablant dan. ¹⁹ Ko nakalabot kow podon kandan no wadà tu-u kanak dini to babow to kalibutan, oglogonan kow dan podon nasi su nasobu-uk kow podon tibò no otow. Dì wadà kow man makalabot to mgo otow no konà no sakup ku. Kaling man ogkablant kow dan su sakup ku iyu no pinilì kud on no ogpasuwayon ku iyu to mgo otow no konà ku no sakup, su konà kow oghidaag. ²⁰ Kadomdomi now to pig-ikagi kud iyu no pig-iling to ‘To sugu-onon, konà ogpakalabow du-on to amu din.’ No napahadatan ad to mgo otow, ogkapahadatan kow gayod su mgo sakup ku man iyu. Ko

tumanon dan to kanak kagi, ogkatuman dan gayod to iyu no kagi. ²¹ Di ogtumanan kow man to tibò sikan ingka-ikagi kud iyu su sakup kud iyu aw wadà dan gayod katagahi to nigpa-andini kanak.

²² “Ko wadà a podon maka-andini aw wadà ku podon ikapang-anad kandan, konà dà podon lagboy ogdokotan kandan to saà. Di kunto-on no ingkapang-anad kud on kandan, aw puli dan paliwlingawi, wadà man igkabalibad dan to pagkakastigu kandan to saà. ²³ No nasobu-uk koy dà si Amoy, ko ogkablanton a to mgo otow, ogpaka-agad gayod no ogkablanton dan to Diyus no Amoy ku. ²⁴ To mgo otow dini to babow to kalibutan, dakoo on to saà su puli dan man pigpaliwlingawan to nakita-an dan no nahimu kud on no wadà pad aligbat nakakita no mgo otow. Ko wadà dan podon kakita-i sikan, ma-intok dà podon to saà dan. Di kunto-on no bali dan nakita-an aw paliwlingawi, kanunoy on kandan pigdokotan to saà no dakoo su kanami si Amoy, lagboy dan ogkablanton. ²⁵ Di ogkatuman on man sikan su awos matuman on to nasulat du-on to kasulatan ta no pig-iling to ‘Na pigkablant a dan agad wadà igkakablant dan dini kanak.’

²⁶ “Di ko dumatong to Bumubulig no Katuusan no oglikat to Amoy ku no ogpatubuson ku dini iyu, no pighingadanan to Piglikatan to Katùtu-uhanan, ogmatu-udon din gayod to katùtu-uhanan bahin kanak. ²⁷ Iyu gayod, ogpakamatu-ud kow to katùtu-uhanan su namakaduma kow man kanak likat to kapinunu-an to pagpang-anad ku.”

16

¹ Na nig-aboy si Jesus to pagpanugun-tugun no nig-iling to “Innangon kud iyu sikan tibò awos konà now matawadan to pagsalig now dini kanak ko abuton kow to kalisodan to mahudi no adow. ² Ogpanggawangon kow on to kahimunan to tinu-uhan. To oghimatoy iyu to mahudi on no adow, ogka-intobo-ot din dow natuman on to pagbo-ot on kandin to Diyus. Di konà pad su puli kandin ogtu-u to sikan to pagbo-ot on to Diyus. ³ Ogtumanon dan sikan diyà iyu su sakup noy on man iyu, aw kanami si Amoy no tagsakup iyu, wadà dan kakilani. ⁴ Di nanangon kud on iyu sikan to wadà pad katuman su awos ko magotò on to adow, konà kow ogkaboong-boong. Di ogkadomdoman now to na-ikagi kud on iyu tahan aw kahogot nasi to pagtu-u now.

“Wadà ku ikanangon iyu sikan natodu-on likat to kapinunu-an su nigkaduduma kinow pad. ⁵ Di kunto-on, no og-andiya-an ku to nigpa-andini kanak, wadad naka-usip kanak to ‘Ando-i to dooganan nu.’ ⁶ Di naduyong-ot kow on su ingkanangon kud on iyu to ogkatuman. ⁷ Di tùtu-u to ingkanangon ku iyu no igkadoyow now dà ko makahipanow ad on su ko konà a pa podon oghipanow, to Bumubulig no ogtubus kanak, konà man ogpaka-andini kandin. Di ko makahipanow ad on, ogpasabaon kud kandin. ⁸⁻¹¹ Ko dumatong on to Bumubulig no Ispiritu Santu, ogpasabuton din to mgo otow dini to kalibutan to mado-ot to paglapas to kasugu-an to Diyus su ingkasugù din to mgo otow to ogpatu-uhon din kandan du-on to tùtu-u no Anak. Di kandan, wadà man tu-u. To Bumubulig, ogpasabuton din gayod to mgo otow to ogkabogayan kandan to katuwadongan su ogmatu-udon din to naluwasan kandan to saà su ogmatu-udon to na-uyunan to Diyus to kanak katondanan su ogtuuson a diyà to atubangan to Diyus agad boongon a now. Di ogtubus a iyu diyà to atubangan din. Ogpasabuton to Bumubulig to mgo otow to maogot ogboboto-otan to Diyus to mgo otow su si Satanas no nakasakup to mgo otow dini so-idi kalibutan, pigbo-otan on to Diyus aw bullug on iyan ogkabo-otan to mgo kasakupan din tibò.”

¹² Na nig-ikagi mandà si Jesus to “Na, moydu-on pad igkanangon ku iyu podon di konà kow pad ogpakuwa-ay kunto-on. ¹³ Ko umandini to Ispiritu Santu no piglikatan to katùtu-uhanan tibò, kandin to ogpang-anad iyu to katùtu-uhanan su konà man ogtubuk-tubuk ogpang-anad su to nadinog din, sikan dà to igkanangon din iyu aw tagaha kow din to ogkatuman to mahudi no adow. ¹⁴ Igtahud a to Ispiritu Santu du-on iyu su ogpanoysoy iyu to impang-anad bahin kanak su ogtubus kanak. ¹⁵ To katu-unan to Diyus no Amoy, katu-unan ku dà gayod sikan. Kaling man ingka-ikagi ku iyu to Ispiritu Santu, ogtagahon kow din bahin kanak tibò.

¹⁶ “Na ko maugoy-lugoy on, konà a now on ogkakita-an. Dì madaas a now dà ogkakita-an mandà.” ¹⁷ To mgo sakup din, nigka-inusipay to “Nokoy buwa to kalitukan to pig-ikagi din no ‘Ko maugoy-lugoy on’ kun, ‘konà a now on ogkakita-an. Dì madaas a now dà ogkakita-an mandà.’ Nokoy buwa to kalitukan to pig-ikagi din no ‘Og-andiyà ad to Amoy ku.’ ¹⁸ Nokoy buwa to kalitukan to pig-ikagi din no ‘Ko maugoy-lugoy.’ Indoy ta man dow nokoy to kalitukan to pig-ikagi din.”

¹⁹ Dì si Jesus, natagahan din to og-usipan dan podon dow nokoy to kalitukan to pig-ikagi din. Kaling man nig-ikagi kandin to “Dow og-usipon now podon buwa dow nokoy to kalitukan to pig-ikagi ku no ‘Ko maugoy-lugoy on konà a now on ogkakita-an. Dì madaas a now dà ogkakita-an mandà.’ ²⁰ Na so-idi iyan, ogpamakadaugmatoy kow aw mamakasinogow kow su konà a now on ogkakita-an. Dì to mgo otow no konà ku no sakup dini to kalibutan, ogpamantukhow nasi. Iyu, ogkaduyong-ot kow, di sikan pagkaduyong-ot now, iyan ogkabauyan to ogtukhow kow. ²¹ Na ko pananglitan, buyag no mgo magkabodos, ogkapook-pook ko magotò to adow no a-anakay dan. Dì pagka-anak on, ogkalingawan dan on to kalisodan dan su ogtukhow on nasi su ogkita on to batà. ²² Na iyu, nangkaduyong-ot kow on kunto-on, di ogpagtagbu kow on kanak to mahudi no adow aw ogtukhow kow, aw konà kow ogkawada-an to pagtukhow now.

²³ “Du-on dà no timpu, wadà ogkapangamuyù now kanak su so-idi iyan, to agad nokoy no ogpangamuyu-on now diyà to Amoy ku, ogkabogayan kow din su sakup ku iyu. ²⁴ Na iyu no sakup ku, hantod kunto-on wadà pigpangamuyù now diyà to Amoy ku. Dì kunto-on, ogpangamuyù kow aw ogpakadawat kow su sakup ku iyu aw ogtukhow kow lagboy.”

²⁵ Na nig-aboy si Jesus to pagpanugun-tugun no nig-iling to “Ingkapananglitan ku to impang-anad ku iyu hantod kunto-on. Dì to mahudi no adow, konà kud on igpananglitan. Dì to kalitukan to igpang-anad ku iyu bahin to Amoy ku no Diyus, ogpotosan kud on iyu. ²⁶ Agad kunto-on, kanak to ogtubus iyu ko moydu-on ogpangamuyu-on now diyà to Diyus no Amoy, di to mahudi no adow ogpakapangamuyù kow on no ogpakapag-atubang to Diyus su nakasood kow to ngadan ku, ²⁷ su kandin no Amoy ku, nalogonan kow din, su nalogonan a now man aw tu-uhi now to Diyus no Amoy to nalikatan ku. ²⁸ Pag-andini ku to kalibutan, Diyus no Amoy to nalikatan ku. Dì ogkali-usan kud on gayod so-idi kalibutan su ogpati-uli a diyà to Amoy ku.”

²⁹ Namaka-i-ikagi to mgo sakup din to “Bali on iyan no pigpotosan koy nud to kalitukan to pig-ikagi nu. Wadà nud ipananglitan kunto-on to mahobong no kalitukan bahin to Diyus no Amoy. ³⁰ Bali noy on nadaagan to nama-anan nud on to katùtu-uhanan tibò agad pad

mahobong. Ogtagahon koy nu to domdom noy agad pad wadà ig-usip noy ikow. Sikan to ingkatu-u noy to Diyus to nalikatan nu.”

³¹ Nig-ikagi si Jesus to “Dow bali kow on iyan nakatu-u? ³² Ogkagotò on iyan to adow no igsingkapa-uli now diyà to iyu no banwa. Agad kunto-on nagotò on iyan. Og-oyowan a now tibò, di konà iyan no sobu-ukon ku dà su kanunoy a man pigtandu-an to Diyus no Amoy. ³³ Iyan impanugun-tugun ku sikan tibò su awos mahoung to iyu no ginhawahan. No dini kow pad to kalibutan, ogkalisodan kow on di agad nokoy no og-abut iyu no samuk-samuk, ogliliyag kow nasi su nakada-og ad man to nakasakup so-idi no kalibutan no si Satanas.”

17

¹ Na pagkatapus ni Jesus to pagpanugun-tugun to mgo sakup din, niglanghag diyà to langit aw ampù to Diyus no nig-iling kandin to “Na Amoy, nagotò on to igmatu-ud nu to kanak katondanan no ogpalabawon a nu. Aw kanak no Anak nu, ogpatahudan ku gayod ikow no ogpalabawon ku ikow gayod. ² Su pigpasakup a nu to tibò no ka-otawan dini to kalibutan awos mabogayan kandan no sakup to imbogoy nu dini kanak no kinabuhì no konad ogkawadà. ³ Ogkabogayan to mgo otow to kinabuhì no konad ogkawadà ko ogkatagahan ki dan no ikow no Diyus no sobu-uk dà no tütu-u no ampu-onon aw kanak no si Jesus no Imananan to Ka-otawan no pigpa-andini nu. ⁴ Dini to kalibutan pigpalabow ku ikow Amoy su natuman kud on to impahimu nu tibò kanak. ⁵ Na kunto-on Amoy, ogpalabawon a nu diyà to ikow atubangan no angod dà natodu-on no wadà pad kabotad so-idi kalibutan no nigsoso-ing ki no nakalabot a to panalangin nu.

⁶ “Na pig-ukasan kud to ikòw no ngadan Amoy, du-on to mgo otow no imbogoy nu kanak no wadad kalabotan dan dini to babow to kalibutan. Ikow on no sakup kandan, aw ibogoy nu dà dini kanak. Natuman dan on to ikow no kagi. ⁷ Nama-anan dan on to kanak katu-unan to tibò no impamogoy nu kanak su diyà makalikat ikow. ⁸ Impang-anad kud on kandan to kagi nu no imbogoy nu dini kanak. Pigtagonan dan iyan aw kama-ani dan lagboy to ikow to nalikatan ku aw kama-ani dan to pigpa-andini a nu to kalibutan.

⁹ “Na kandan no sakup to og-ampu-an ku kunto-on diyà ikow. Konà no mgo otow no konà ku no sakup to og-ampu-an ku. Di kandan no imbogoy nu kanak, ogtubusan ku ogpangamuyu-an, su sakup nud on gayod kandan. ¹⁰ Su katu-unan ku tibò no mgo sakup, katu-unan nu gayod, aw natahud a su nalabot kud on kandan. ¹¹ Na, madaas kud on ogkali-usan so-idi kalibutan su oghipanow ad su og-andiya-an ku ikow Amoy. Di kandan no sakup ku, ogkabitas dà. Amoy no matuwadong, ogpatandu-an ku ikow to mgo sakup ku no imbogoy nud on no igpatagon kandan to pagtu-u to ikow ngadan awos wadà ogboongon ku no sakup aw makatibò kandan angod to pagkatibò ta. ¹² Pagka-ugpà ku dini kandan, pigbantayan kud kandan no impatagon kud to pagtu-u dan to ikow ngadan no imbogoy nu kanak awos wadà ogkado-ot kandan. Pigbantayan ku man aw wadà pigboong ku gawas kan no nahimu to Diyus no do-otonon tahan awos ogkatuman to kasulatan bahin kandin. ¹³ Di kunto-on og-andiya-an kud on ikow Amoy. No dini a pad to kalibutan, nalituk kud sikan no pigpangamuyù ku ikow awos kandan, mamakadinog aw kanunoy mamakatukhow.

¹⁴ “Impang-anad kud on kandan no sakup ku to tibò to kagi nu. Di kandan no nasakup ku, ogkablanton to mgo otow no konà no sakup ku su kandan, naka-angod on man kanak su wadà kalabotan dan to mgo

otow dini to babow to kalibutan. ¹⁵ Konà ku ogpangamuyu-on diyà ikow to igpabayow ku ikow kandan dini so-idi kalibutan kunto-on, di igatang ogpangamuyu-on ku to ogpabantayan ku ikow kandan awos konà ubuson ni Satanas no kinado-otan. ¹⁶ Kandan, angod dà kanak su wadà labot dan to mgo otow no konà no sakup ku dini to babow to kalibutan. ¹⁷ Ikow no Amoy ku, ogpakatuwadongon nu to mgo sakup ku to ikow no katùtu-uhanan. To kagi nu, sikan iyan to katùtu-uhanan.

¹⁸ “Na, pigpa-andini a nu to kalibutan awos matumanan to pagbo-ot nu. Ogka-angod dà man su ogpasinghipanawon ku gayod kandan no sakup ku awos matuman to ikow pagbo-ot dini to babow to kalibutan. ¹⁹ Na, oghina-at a pad awos mabuligan ku kandan aw pakatuwadongon kandan to katùtu-uhanan no ingkalikwad kud.

²⁰ “Na Diyus no Amoy ku, konà no kandan dà to og-ampu-an ku diyà ikow. Di to ogtu-u pad gayod dini kanak no ogkanangonan kandan to mgo sakup ku no tahan on nigtu-u, og-ampu-an ku gayod diyà ikow kandan tibò. ²¹ Ogpapanalanginan ku pad tibò su awos mahimu no sobu-uk dà tibò, ogka-angod dà ita no nigka-u-uyun aw ogkahimu kinow on no sobu-uk dà tibò. Kaling man ogtu-u to mgo otow dini to kalibutan to ikow Amoy to nigpa-andini kanak su nigka-u-uyun kinow man tibò. ²² Nalabotan kud to ikow pagkatahud su na-uyunan a nu. To mgo sakup ku gayod, ogkalabotan to pagkatahud ku su na-uyunan ku kandan awos ogkasobu-uk kandan tibò Amoy, angod dà to pagkasobu-uk ta. ²³ Kanak aw mgo sakup ku, sobu-uk dà. Ita gayod Amoy, sobu-uk dà aw tawoy sobu-uk dà kandan no mgo sakup ku. Kaling man ogkama-anan to mgo otow dini to babow to kalibutan to ikow to nakapa-andini kanak aw sosokod dà to paglogon nu kanak aw paglogon nu gayod kandan no mgo sakup ku.

²⁴ “Na Amoy, ogkaliyagan ku to ogpakatampu kandan kanak no imbogoy nu kanak awos makita-an dan to kanak no kaboongan to pagkadiyus ku no imbogoy nu kanak su kanunoy a nu nalogonan likat to wadà pad kabotad to kalibutan. ²⁵ Amoy no matuwadong, wadà ka katagahi to mgo otow dini to kalibutan. Di kanak, natagahan ku ikow no Diyus aw katagahi to mgo sakup ku to ikow to nigpa-andini kanak. ²⁶ Impang-anad ku to mgo sakup ku bahin ikow aw kalitukan to ngadan nu aw ipang-anad ku pad awos ogka-u-uyun koy aw oglinogonay kandan angod dà to paglogon nu gayod kanak.”

18

¹ Na, pagkatapus ni Jesus to pagpanugun-tugun to mgo pangabaga din, namanghipanow on kandan. Namanlapas kandan to sapà no pighingadanan to Kidrun aw pamansodlop kandan diyà to tanomanan to kayu no sigkonanan no piglibong to aad no batu. ² Na si Judas no sakup din dà podon no nigbaligyà kandin, nama-anan din gayod dow ando-i to ogtatagbuhan dan su tahan si Jesus ogpinagtagbu to mgo sakup din du-on. ³ Si Judas, pigpaduma din to mgo sundau aw mgo guwardya to simbahan no pigpatubus to mgo Parisiyu aw duma no mgo punu-an to tinu-uhan. Nigdaa kandan to ilawan no nighibubugti aw mgo panganiban. ⁴ Agad nama-anan ni Jesus dow nokoy to maduwayan din sikan no timpu di nigpakaduguk kandin diyà to kahan-ingan aw ki Judas no nakaba-ot du-on. Nig-usip nasì si Jesus du-on kandan to “Intawa to ogpanganapon now.” ⁵ Ningsingka-ikagi kandan to “Si Jesus no taga-Nasarit to ogpanganapon noy.” Na-ikagi ni Jesus to “So-i a man.” Si Judas no nigbaligyà ki Jesus

iyang nakatuon du-on kandan. ⁶ No malituk ni Jesus sikan, namaka-us-us kandan tibò aw kangkapood kandan su nangatokawan.

⁷ Na nig-usip mandà si Jesus to “Intawa lagboy to ogpanganapon now.” Namaka-ikagi mandà to “Si Jesus man no taga-Nasarit.” ⁸ Nig-iling si Jesus to “Pig-ikagihan kud on iyu to so-i a man iyan. Su kanak to ogpanganapon now, konà kow ogpandamoy to kanak mgo sakup.” ⁹ Iyan ingka-ikagi din sikan su awos ogkatuman to ingka-ikagi din on diyà to Diyus no “Wadà ogboongon kandan no imbogoy nu kanak.” ¹⁰ Na si Simon Pedro no moydu-on pigdaa no otak, nakalapnut kandin aw itigbas din to sugu-onon to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Dì iyan dà na-igù to kalintu-u no talinga din aw kasanguwi. Si Malku to ngadan. ¹¹ Nig-iling si Jesus diyà ki Pedro to “Isug-ub to otak nu Lagi, su ogtumanon ku nasì to pagbo-ot to Amoy ku no ogkalisodan a kunto-on.”

¹² Na dayun pigdakop si Jesus aw bakusa to mgo sundau aw mata-as dan aw guwardya to simbahan. ¹³ Tugdow pigdaa dan si Jesus diyà ki Anas no ugangan ni Kaipas no mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan kan no tu-ig, dì to tu-ud kan daduwa no mata-as, na-u-uyun. ¹⁴ Si Kaipas iyan to nangudlin to mgo Hudiyu to madoyow ko songo otow to ogpatubuson to kamatayon to ka-otawan tibò no mgo Hudiyu.

¹⁵ Na kanami no daduwa, si Simon Pedro aw kanak no si Juan, nig-aw-agad koy. Kanak no tahan iyan kinilaa to mata-as, madaas a nakasood to pig-aad no solib din no nakatapik a ki Jesus. ¹⁶ Dì si Pedro, nabilin ku diyà to labas no madani dà to li-otanan. Dayun pigtugutan a to igpadokat si Pedro su kinilaa a man tahan to mata-as. To daga no nighbantoy to li-otanan, bina-id ku aw daaha ku si Pedro du-on to sood to solib no piglibong to aad. ¹⁷ Dì inusip to daga si Pedro to “Ikow, dow konà ka gayod no sakup buwa todunon no otow?” Nakatabak si Pedro aw lidung to “Konà.”

¹⁸ Na nigpagba-ot si Pedro to mgo sugu-onon aw guwardya to pagpanghinadang du-on to kayu no pigtomog dan su pigpanghagsii kandan su nangkabukas-bukasan kandan du-on to solib.

¹⁹ Na, si Jesus no diyad on to sood to baoy ni Anas no mata-as gayod to tinu-uhan, pig-usip-usip ni Anas bahin to sinakupan din aw to impanganad din. ²⁰ Dì nig-ikagi si Jesus to “Wadà inhobong ku no impanganad ku to ka-otawan. Kanunoy a nigpanganad du-on to labow no simbahan aw diyà to duma no simbahan aw agad ando-i no ogpagtagbu to mgo Hudiyu diyà a gayod pang-anad. Wadà impanganad ku no mahobong. ²¹ Nokoy man no kanak to og-usipon now dow nokoy to impanganad ku. Iyan og-usipon now podon nasì to nakadinog on to impanganad ku su nama-anan dan on dow nokoy to na-ikagi ku.” ²² No malituk ni Jesus sikan, pigsampalu to guwardya aw iling to “Nokoy man no pig-iling nu to pagtabak nu to mata-as.” ²³ Nigtabak si Jesus to “Ko konà no tütü-u to ingkatabak ku, igkadiklamu a now agad-agad to kasulatan ta. Dì ko tütü-u to ingkatabak ku, nokoy man no pigsampalu a nu.” ²⁴ Dayun du-on impabakus ni Anas si Jesus aw ipadaa kandin mandà diyà ki Kaipas no mata-as lagboy kan no tu-ig.

²⁵ Na, og-uli-on tad to tutuwanon ki Pedro to kandin no nadoog-doogan. No pagpanghinadang din pad, pig-usip kandin to mgo naba-otan din to “Ikow iyan buwa sakup ka gayod ton otow?” Dì niglidung si Pedro no nig-iling to “Konà.” ²⁶ Na to songo sugu-onon to mata-as no su-un ni Malku no sugu-onon no nasanguwan ni Pedro to talinga, nig-usip kandin gayod to “Dow konà no nakita-an ku man ikow diyà ganina to sigkonanan

no nigduma ka man kandin?" ²⁷ Lagboy niglidung mandà si Pedro aw sakadyap nakadongan to taga-uk to manuk.

²⁸ Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Pagkabukas no pagkatapus dan to pagpang-usip-usip kandin, niglogwà on si Jesus to baoy ni Kaipas no kahimunanan to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, su ighalin dan si Jesus diyà to kahimunanan to gubirnadur no taga-Ruma. Dì kandan no mgo punu-an to mgo Hudiyu, wadà dan kasoodi to kahimunanan to taga-Ruma su ig-okod man to tinu-uhan dan. Nigpakamonang dà kandan diyà to solib su awos ogpakaba-ot podon kandan to hinang no pighingadanan to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan. ²⁹ Kaling man nakalogwà si Gubirnadur Pilato diyà to balkun to kahimunanan no nigpag-atubang kandan aw iling kandin to "Na, ikagiha now kun dow nokoy to igkadiklamu now so-idi no otow." ³⁰ Namang-ikagi kandan to "Ko wadà podon saà so-idi no otow, wadà noy man podon daaha dini ikow." ³¹ Naka-ikagi si Pilato to "Iyu on to ogbobo-ot kandin agad-agad to iyu no kasuguan no kasulatan." Namaka-iling kandan to "Kanami no Hudiyu, konà koy ogkatugutan to bala-od now no taga-Ruma to paghimatoy to otow no ogpadodopahon du-on to kinur us." ³² Nabuyù dan sikan no igkamatoy ni Jesus su tahan din on natag-an sikan bahin to kamatayon din.

³³ Na nigsood mandà si Pilato to baoy aw sabiha din si Jesus aw usipa din to "Dow tùtu-u no Hari ka to mgo ka-Hudiyuhan?" ³⁴ Nig-ikagi si Jesus to "Dow hari agad-agad to ikow no pagsabut, dow hari agad-agad to pagsabut noy no mgo Hudiyu." ³⁵ Naka-ikagi si Pilato, "Tabaka a nu agad-agad to kanak pagsabut to kagi no hari su kanak, konà a man no Hudiyu. Dì to tun nu no mgo otow no mgo Hudiyu aw mgo punu-an to iyu no tinu-uhan, nigdaa ikow dini kanak. Nokoy man to lagboy pighimu nu." ³⁶ Nakatabak si Jesus to "To pagkahari ku, wadà labot so-idi kalibutan. Ko nakalikat podon to kalibutan, og-atuhan kow podon to mgo sakup ku no wadà a podon daaha dini to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Dì kanak pagkahari, wadà labot so-idi kalibutan." ³⁷ Na-ikagi ni Pilato to "Dì naka-angkon kad on man buwa to hari ka iyan." Nigtabak si Jesus to "Ko oghingadanan a nu man to hari, na, sigi. Iyan ing-andini ku to kalibutan su ogpang-anad a to katùtu-uhanan su sikan gayod to impaka-otow ku dini to kalibutan. To mgo otow no ogpa-aag-aagon dan to katùtu-uhanan, ogpakapaminog kandan to impang-anad ku aw tuman." ³⁸ Si Pilato, naka-iling to "Ah, nokoy lagboy to katùtu-uhanan. Konà ta buwa no puli ogka-otawan no ogkadatongan to katùtu-uhanan."

Na pagkatapus to pagpang-usip-usip ni Pilato niglogwà mandà no nigpag-atubang to kahan-ingan no mgo Hudiyu no nangkahimun du-on to solib aw inikagi din to "Wadà saà din no nakita-an ku." ³⁹ Dì moydu-on songo kadodoog now no ogpasabukan now kanak to songo pinirisu no ogpili-on now to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan. Nokoy to igpabo-ot now kanak kunto-on, ogpasabukan now buwa to Hari to mgo ka-Hudiyuhan?" ⁴⁰ Dì namansa-og nasi kandan to ma-agbot to "Konà no sikan no otow, dì si Barabas nasi to ogpasabukan noy." Dì si Barabas, tulisan iyan kandin no otow.

19

¹ Na dayun impabu-ud ni Gubirnadur Pilato to pagbo-ot to mgo Hudiyu aw patisood mandà kandin to baoy. Pigpabunaan din si Jesus ² aw to mgo sundau, pigdugadi dan kandin aw piglubid dan to bawbagon no dugihon no impa-angod-angod dan to sinuwang-suwang to hari aw su-uwi dan to

uu ni Jesus. Pigkabo-an dan gayod kandin to maogdog no kabò no ogpaka-angod-angod to kabò to hari. ³ Kunon kun sikan mgo sundau nigkamusta ki Jesus no namang-ikagi to “Mabuhì, Hari to mgo ka-Hudiyuhan,” aw sasampaluha dan pad kandin.

⁴ Na si Pilato, niglogwà mandà to balkun aw ikagihi din to kahan-ingan to “No ogpag-atubangon ku kandin iyu, indananan now to kandin, wadà saà din no nakita-an ku.” ⁵ Dayun niglogwà mandà si Jesus no nangabò on to maogdog no kabò aw kasu-uwi to sinuwang-suwang no dugihon to uu din. Nig-iling mandà si Pilato diyà to mgo kahan-ingan to “Na, so-idid iyan to otow ubag no nig-atu kun to gubirnu.” ⁶ Pagkakita to mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo sugu-onon dan no guwardya, namansa-og to “Himatayi. Tutuki.” Naka-iling si Pilato to “Na, iyu on puli to oghimatoy kandin su kanak, wadà man saà din no nakita-an ku agad-agad to bala-od noy no taga-Ruma.” ⁷ Namaka-iling to mgo Hudiyu to “Agad-agad to kanami kasuguan, himatayanan iyan kandin su nigpakunon-kunon to kandin, Anak kun to Diyus.”

⁸ Na pagkadinog ni Pilato kan no diklamu ki Jesus, lagboy nigwagwaag to ginhawa din. ⁹ Nakapati-ulì mandà kandin to kahimunanan aw ka-usip din mandà si Jesus to “Intawa lagboy to piglikatan nu.” Dì du-on nigpapahonok puli si Jesus. ¹⁰ Naka-iling si Pilato to “Nokoy man no konà a nu ogtabakon. Dow wadà nu buwa kama-ani to kanak to ogpakabobo-ot dow nokoy to ogkadoogan nu, kamatayon dow konà.” ¹¹ Bali naka-ikagi si Jesus to “Iyan dà igkahimatoy nu kanak ko mabogayan ka to Diyus to kabogbogan. Kaling man dakoo pad to saà to otow no nigdaa kanak dini ikow, su pigdamoy dan gayod to gubirnu.”

¹² Na pagkalituk ni Jesus sikan, pig-antihan pad podon ni Pilato pigsabukan kandin. Dì no pagkadinog to kahan-ingan no mgo Hudiyu to ogpasabukan din podon kandin, pigdugangan dan to pagsa-og no pig-iling to “Ko masabukan nu kandin, konà ka no sakup ni Hari Cesar no mata-as nu pad, su agad intawa no ogpahari-hari, ogkahimu pad kandin no og-atu pad kandin ki Hari Cesar.” ¹³ Pagkadinog ni Pilato sikan, pigpalogwà din mandà si Jesus diyà to atubangan to mgo kahan-ingan. Na si Pilato, nig-ingkud du-on to ingkudanan to mata-as du-on to kahimunanan no pighingadanan to Palatapurma no Batu no ko Hinibriyu pa no inikagihan to Gabata.

¹⁴ Na, to adow no tighihina-at to tighihinang to Pagpalipas to Kado-otan no ma-ugtu on to sogà, nig-ikagi si Pilato diyà to kahan-ingan to “Iyu no mgo Hudiyu, no agad-agad to nama-anan now, so-idid on to hari now buwa ubag.” ¹⁵ Dì namansa-og kandan to “Gawanga, gawanga, himatayi, tutuki.” Dì naka-iling si Pilato to “Dow ogpahimatayan now buwa kanak to iyu no hari?” Naka-iling to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan to “Wadà hari noy ko konà no hari now no si Cesar.” ¹⁶ Na ingkapabu-ud on ni Pilato aw katugutid on to pagbo-ot to mgo Hudiyu no oghimatayan si Jesus aw to pagpatutuk du-on to kinurus.

¹⁷ Na dayun pigdaa si Jesus to sundau diyà to labas to lunsud. Pigpati-ang-ti-ang dan si Jesus to kinurus no ogtututukan kandin. Namanghipanow on kandan padoog diyà to banwa no pighingadanan to Gulguta no ko Hinibriyu pa no inikagihan, no kalitukan to bobo-ungon to otow. ¹⁸ Du-on itututuk si Jesus aw daduwa pad no ka-otow no kandan, tulisan no pinagdibaay du-on ki Jesus. ¹⁹ Moydu-on insulat ni Pilato no intutuk din

gayod du-on to kinurus no ogkabasa no pig-iling to “Si Jesus no taga-Nasarit no Harì to mgo Ka-Hudiyuhan.” ²⁰ Mahan-ing to mgo Hudiyu no nigbasa kan no nasulat su to banwa no pighimatayan, mandani dà man to Hirusalim no lunsud. Tatou no ka-inikagihan to nasulat to ingkadiklamu kandin, no Hinibriyu, Linatin, aw Giniriyigu. ²¹ Dì to mgo punu-an to mgo Hudiyu, namaka-ikagi kandan diyà ki Pilato to “Madoyow podon ko wadà nu isulat podon to ‘Harì to mgo Ka-Hudiyuhan,’ dì iyan insulat nu podon nasì to ‘Kandin, nig-ikagi to Kanak to Harì to mgo Ka-Hudiyuhan.’ ” ²² Dì naka-ikagi si Pilato to “Konad on ogka-usab to nasulat kud on.”

²³ Na pagkatapus to pagtutuk to mgo sundau ki Jesus aw kalindog dan to kinurus no natutukan kandin, pigbahin-bahin dan to kabò din no upat no ka-bahin aw kada songo sundau, songo bahin. Dì wadà labot to tahan din no kabò no wadà hinugma-an no tumaag hinaboo. ²⁴ Kaling nigka-inikagihay to mgo sundau to “Konà ta ogpambahin-bahinon sikan no kabò no tumaag hinaboo. Dì igpabayà ta to tinag-anay nasì dow intawa dapit itanow to makatu-un kan kabò no tumaag hinaboo.” Iyan ingkapugut sikan su awos ogkatuman to nasulat diyà to kasulatan no na-iling to “Pigbahin-bahin dan to kabò ku no impabayà to tinag-anay.” ²⁵ Kaling man natuman on to mgo sundau.

Na to inoy ni Jesus aw lagingà din no si Maria no su-un to inoy din no asawa ni Cleopas, aw si Maria no taga-Magdala, nahimunan dan kandin. ²⁶ Na kanak no si Juan no sakup no nalogonan ni Jesus no tinagaman din lagboy, du-on a man gayod. Pagkakita ni Jesus to inoy din aw kanak, intugun din to inoy din to “Inoy, so-idid on to anak nu no si Juan.” ²⁷ Intugun din gayod kanak to “Lagi, so-idid on to inoy nu.” Likat du-on kan no uras, pigpa-ugpà kud to inoy ni Jesus du-on to kanak no baoy.

²⁸ Na, su nama-anan ni Jesus to napongahan on tibò to kabahinan din no awos matuman to kasulatan, na-iling din to “Piglanggahan ad.” ²⁹ Na moydu-on tagu-anan no moy sukà no inomon. Dayun pig-ood dan to papasopsopay awos pasopsopon to sukà. Insaligpit dan to papasopsopay du-on to tawoy to katinoptopan aw itukoy dan diyà kandin awos makasupsup kandin. ³⁰ Pag-anti ni Jesus, naka-iling to “Na, naponga on bali tibò,” aw dumuk kandin aw tu-una din ligtasa to ginhawa din.

³¹ Na sikan no adow no paghimatoy ki Jesus, adow on no tahan pighingadanan to adow to tighihina-at to tigsisigkonay aw to sunù no adow, tigsisigkonay on no kamatu-udan lagboy. Wadà tuguti to kasugu-an to mgo Hudiyu to ogkabilinan to patoy du-on to kinurus sikan no adawa. To mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nangkapook-pook ko mabilinan dà to patoy sikan no adow. Kaling nangamuyù kandan du-on ki Gubirnadur Pilato to ogpapantigan to kobong to mgo pirisu awos madaas ogkamatoy su awos malingat aw ikalobong. ³² Dayun pigtugutan ni Pilato aw to mgo sundau, pigpamantigan dan to kobong to daduwa no tulisan no pigtutuk no pinagdibaay ki Jesus. ³³ Pigpantigan dan podon gayod to kobong ni Jesus, dì namatoy on man tahan. Kaling wadà dan on pantigi. ³⁴ Dì piglugsak to sundau to kilid ni Jesus to palidok. Dayun nakalogwà to langosa aw wohig du-on to kilid ni Jesus.

³⁵ Na kanak no si Juan no nigsulat so-idi, ogkamatu-ud kud sikan no tütu-u iyan lagboy su nakita-an kud on man, su nakapag-atubang a man kandin. Tütu-u aw ogkasaligan. ³⁶ Iyan napugut sikan su awos ogkatuman to nasulat on tahan no pig-iling to “Wadad ogpantigan no

bokog din.” ³⁷ Natuman gayod to duma no nasulat on tahan no pig-iling to “Oglanghagon dan kan otow no piglugsak dan on.”

³⁸ Na si Jose no taga-Arimatiya, tahan nigpasakup ki Jesus, di wadà padinog to mgo otow to kandin, sakup ni Jesus su nahadok ko magawang kandin du-on to kahimunan to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Di nigpang-inbubuut nasì kandin aw ba-id du-on ki Pilato aw pigtugutan kandin to iyan ogdaa to patoy no lawa ni Jesus. Dayun pig-andu-onan ni Jose aw daaha. ³⁹ Na si Nikudimu no niglo-uy natodu-on ki Jesus no masaklop no ogpangintaga to impang-anad ni Jesus, nig-andu-on gayod kandin to pigbotangan ki Jesus no nigdawdaa to pahomut no pighingadanan to mira aw aluwi no subla to katlu-an no kilu to kabogatan. ⁴⁰ Kandan no daduwa, piglingat dan to patoy no lawa ni Jesus aw lukuti dan to hinaboan no linu no inlukip to pahomut su sikan to kandan no batasan no mgo Hudiyu no mgo otow ko moydu-on iglobong no patoy.

⁴¹ Na moydu-on tinanoman to kayu no madani du-on to pighimatayan ki Jesus aw moydu-on bayà no oglobongan no wadà pad kabotangi aligbat du-on. ⁴² Mano madani dà, inlobong dan du-on si Jesus su mahapun on aw madaas on ogkapunu-an to tigsisigkonay to talabahu agad-agad to tinu-uhan to mgo Hudiyu.

20

¹ Na pagkatatouhid no adow no iyan kapinunu-an no adow to simana, to kabukas-bukas pad, nig-andiyà si Maria no taga-Magdala to lobong ni Jesus. Nakita-an din to naligad on tahan to batu no insomban to lingangahan to piglobongan ki Jesus. ² Di si Pedro aw kanak no si Juan no natagaman ni Jesus, mamonang koy dà du-on to baoy. Di si Maria, pagkita din to naligad on to batu, nigpa-ulì no nanlaguy dini kanami aw nangoni koy din no nig-iling to “Nadaa on to Magbobo-ot ta. Wadà noy kama-ani dow ando-i kadaa kandin.”

³ Na si Pedro no wadà inonoka, nigpono-ug aw hipanow padoog diyà to lobong ni Jesus. ⁴ Namanlaguy koy di nakayluhan kud on si Pedro. Nakatugdow a nakadatong. ⁵ Nigpa-o-op-op a du-on aw linghaga ku du-on to lingangahan to piglobongan. Iyan nandà nakita-an ku du-on to linu no impukut to lawa ni Jesus no nabilin, di wadà a pad sood. ⁶ Na nakadatong mandà si Simon Pedro aw patisood kandin dayun du-on to piglobongan. Nakita-an din gayod to linu no impukut no nabilin ⁷ aw to panyù no imbodbod to uu, nabugtì on to nabotangan no nalupì dà. ⁸ Agad kanak to naka-una to pag-abut diyà to lobong, di si Pedro to naka-una to pagsood, di nigsood ad gayod mandà. Nakita-an kud on gayod to imbodbod to patoy no nabilin aw du-on makatu-u a to tütu-u on iyan no pigbuhoy si Jesus, ⁹ di wadà noy pad kadagi to kasulatan no intag-an bahin to ogbuhayon kandin. ¹⁰ Na kanami no pangabaga ni Jesus, nigsing-ulì koy on.

¹¹ Di si Maria no wadà inonoka, nig-usab mandà kandin nigpa-ulì diyà to lobong. No diyad on kandin to labas to piglobongan no nigsinogow no niglinghag no nakapa-op-op du-on to lingangahan to piglobongan, ¹² iyan nakita-an din to diwata no daduwa likat to Diyus no namangabò to maputì no kabò no nig-ingkud du-on to piglobongan ki Jesus, to sobu-uk diyà to uu-an topad aw sobu-uk diyà topad to sikadan. ¹³ Pig-usip dan si Maria to “Nokoy man no nigsinogow ka.” Nakatabak kandin, “Su pigdadaa dan on man to Magbobo-ot ku. Wadà ku kama-ani dow ando-i makadoog.”

¹⁴ Na no malituk sikan, nakalingì si Maria aw si Jesus to nakita-an din di wadà din kilaha. ¹⁵ Kagi ni Jesus to “Nokoy to ingkasinogow nu. Intawa to

pigpanganap nu." Nakatabak si Maria to "Sir, ko pigdaa nud on, nangoni a nu dow ando-i nu daaha su ogpuduton kud on podon." Naka-iling si Maria sikan su na-intobo-ot din si Jesus, dow maglilinis puli to tinanoman. ¹⁶ Nig-ikagi si Jesus to "Maria." Nakalinggokà si Maria aw maka-ikagi to Hinibriyu no inikagihan to "Rabuni." Ko ita pa, no kalitukan to "Maga-anad." ¹⁷ Naka-iling si Jesus to "Ayaw a nu ogdawata su wadà a pad kawoy diyà to langit no pig-ugpa-an to Amoy ku no Diyus. Dì ikow kunto-on, pang-andiya-i nud nasì to mgo pangabaga ku no su-un ku aw inangon to ogkawoy ad aw andiyà ad to Amoy ku aw Amoy now gayod. Kandin to Diyus ku aw Diyus now gayod." ¹⁸ Dayun pigpang-andiya-an ni Maria to mgo pangabaga ni Jesus aw nangoni din to "Nakita-an kud on to Magbobo-ot tanow tibò." Inlikwad din to impanangon ni Jesus.

¹⁹ Na no masaklop on kan no Dumingo, nangkahimun to mgo pangabaga ni Jesus no pigtakopan to nahimunan dan no baoy su nahadok kandan to mgo punu-an to mgo Hudiyu, ko puli makabotang-botang du-on to gubirnu bahin to nadoogan to pagkamatoy ni Jesus. Na sikan no timpu no ta-un to nighihimun to mgo pangabaga din, tinakin to niglogwà si Jesus du-on to mgo pangabaga din aw pagba-ot kandin du-on kandan. Nig-ikagi kandin to "Madumahan kow to kalinaw kanunoy." ²⁰ Na impakita din kandan to butiyow to boad din aw kilid to lawa no nigbutiyow. Dayun namantukhow kandan su du-on dan on bali kama-ani to kandin, Magbobo-ot iyan. ²¹ Nig-iling mandà si Jesus to "Madumahan kow to kalinaw kanunoy. To Amoy ku, pigpa-andini a din to kalibutan no pigpatubus a din aw iyu, ogpalapuwaasan ku iyu to mgo otow kotob to binogdokan to langit no ogpatubuson ku iyu." ²² No malituk sikan, pigginhawahan ni Jesus to mgo sakup din aw iling to "Na ogdawaton now on to Ispiritu Santu. ²³ To otow no moydu-on saà dì ogkabo-otan now dà to ogpasayluhon, ogkapasaylu dà iyan. Dì ko ogkabo-otan now on to ogpadokotan to saà din, ogkadokotan on iyan kanunoy."

²⁴ Na si Tomas no piggoan ki Iping no songo pangabaga ni Jesus no sakup kan sampuù tag duwa, wadà du-on to tugdow no paglogwà ni Jesus. ²⁵ Dì pignangonan on kandin to mgo duma din to "Nakita-an noy on to Magbobo-ot tanow." Dì naka-iling si Tomas to "Konà a og-inonoka ko konà ku makitatan to butiyow no nalagbasan to tutuk to paad din aw butiyow gayod to kilid to lawa din, aw kadamdami ku tibò."

²⁶ Na pagkawauhi no adow, nangkahimun mandà to mgo pangabaga ni Jesus du-on to baoy aw bali makaba-ot si Tomas. Natakopan to baoy dì nakalogwà on si Jesus no nigpagba-ot du-on kandan. Nig-iling kandin to "Madumahan kow to kalinaw kanunoy." ²⁷ Nig-iling si Jesus diyà ki Tomas to "Lagi, dini ka aw damdama nu to butiyow ku dini to kilid to lawa ku. Aha-a to paad ku no nigbutiyow on to nabaya-an to tutuk. Konà ka ogkaduwa-duwa dì nasì tibuuson to domdom nu aw tu-u ka to pigbuhoy ad on." ²⁸ Naka-ikagi si Tomas to "Nigtu-u ad on ikow no Magbobo-ot ku aw Diyus ku." ²⁹ Naka-iling si Jesus to "Dow nakatu-u kad on buwa su nakita-an a nud on no pigbuhoy on? Dì to otow no ogtu-u kanak agad wadà a din pad kakita-i, ogkaliyag kandin."

³⁰ Na, mahan-ing pad to kaboongan no nahimu ni Jesus diyà to atubangan to mgo sakup din no wadà ikasulat kani to diblu. ³¹ Dì iyan ingkasulat so-idi su awos makatu-u kow to si Jesus to Imananan to Katawan no Anak to Diyus, aw kabogayi kow to kinabuhì now no konad

ogkawadà su ogpakatu-u kow to ngadan din no kalitukan to kandin katahani tibò.

21

¹ Na piglogwà mandà ni Jesus to mgo sakup din diyà to boyboy to dagat no pighingadanan to Tibiriyas aw pighingadanan gayod to dagat to Galiliya. Na so-idi to impabayà to paglogwà din. ² Du-on to boyboy nangkahimun koy on, si Pedro aw si Tomas no piggoan ki Iping, aw si Natanael no taga-Kana no nasakup to Galiliya, aw kanami no daduwa no anak ni Sibidiyu, aw daduwa pad no sakup din. ³ Na tigpoak naka-iling si Simon Pedro to “Na kanak, ogpangisdà a.” Naka-iling koy tibò to “Na, su agun ogduma koy ikow.” Dayun namanhipanow koy on aw pamanluwan koy to bautu. Dì puli koy on nabukasan, wadà napudut noy no isdà.

⁴ Na pagkabukas, nakita-an noy to otow no nigsakindog du-on to boyboy di wadà noy kilaha kandin. Dì si Jesus man na-an. ⁵ Dayun to nigtawag kandin to “Lagi, dow moydu-on napudut now on no isdà?” Namakatabak koy to “Ampan.” ⁶ Kagi ni Jesus, “Itaktak now on diyà dapit to kalintu-u to bautu to pukut now su moydu-on on bali ogkapudut now.” Dayun intaktak noy. Na, konad podon ogkabatun to kabogat su mahan-ing on to isdà bali no nakasood. ⁷ Na kanak no si Juan no nigsulat so-idi no sulat, no sakup a gayod no tinagaman lagboy ni Jesus, naka-iling a gayod to “Magbobo-ot tanow iyan sikan.” No malituk ku sikan, si Pedro, nigpangabò su niglobas man tahan su nangisdà man. Na dayun nigkawas kandin du-on to dagat aw languy padoog diyà ki Jesus. ⁸ Dì kanami no duma no sakup din, namanakoy koy dà padoog diyà to bagibitan no puli nigguyud koy on to pukut no naponù on to isdà, su madani on to bagibitan no mgo kalim-an dà no dopa to kadiyu-an.

⁹ Na pagkadapat noy on, nakita-an noy to moydu-on on nahaub no isdà tahan du-on to pigbuhì no buling. Natingub gayod to paan. ¹⁰ Nig-ikagi si Jesus to “To sodà du-on, salin kow aw daaha now dini.” ¹¹ Dayun nigluwan si Pedro to bautu aw dawata din to pukut aw guyuda din diyà to bagibitan no sikan pukut, naponù on to isdà no songo gatus aw kalim-an aw tatou no bu-uk. Agad mahan-ing no mangka-aslag no isdà, di wadà kahigbit to pukut.

¹² Nig-ikagi si Jesus to “Na, ogko-on kid.” Wadà sakup din no nakalangub to pag-usip dow intawa kandin su nama-anan noy to Magbobo-ot noy kandin iyan. ¹³ Na pigtadwayan koy din to paan aw isdà. ¹⁴ Sikan to ikatou no paglogwà ni Jesus du-on to mgo sakup din no pigbuhoy on kandin.

¹⁵ Na pagkatapus noy to pagko-on, nig-ikagi si Jesus diyà ki Simon Pedro, “Simon no anak ni Juan, to logon nu dini kanak, dow labow pad diyà to kandan no paglogon?” Nakatabak si Pedro to “Ho-o Sir, nama-anan nu man to niglogon a ikow.” Nig-iling si Jesus, “Na, ogtubungan nu to ugà to buhì ku no karniru.” ¹⁶ Nig-usip mandà si Jesus to “Simon no anak ni Juan, dow oglogonan a nu?” Nakatabak mandà si Pedro to “Ho-o iyan. Nama-anan nu to niglogon a ikow.” Nig-ikagi si Jesus to “Na, og-alaga-an nu to buhì ku no karniru.” ¹⁷ Na, nig-iling mandà si Jesus to “Simon no anak ni Juan, dow oglogonan a nu iyan?” Iyan ingkasawà ni Pedro su nig-usip si Jesus kandin to katatou dow oglogonan din kandin aw maka-ikagi kandin to “Sir, nama-anan nud tibò. Nama-anan nu to niglogon a ikow lagboy.” Nig-ikagi si Jesus to “Ogtubungan nu to mgo buhì ku no karniru. ¹⁸ Na so-idi iyan, ton batà ka pad, iyan oghinangon nu to ogpanghimos ka aw agad ando-i ka to makadoog. Dì ko mabuyag kad on, oghonat ka puli to boad

aw ogkabo-an ka to duma aw bagkosi ka to duma no konà nu no duma aw kadaa ka diyà to konà nu podon ogkaliyagan no banwa.”¹⁹ To pag-ikagi ni Jesus sikan, napa-atubangan din to ogkabaya-an to igkamatoy ni Pedro no igpa-ahà to pagpasakup din to pagbo-ot to Diyus su ogpadodopahon gayod kandin du-on to kinurus. Na nig-ikagi mandà si Jesus to “Na Lagi, ogdumahan a nu diyà to kanak no ogdoogan.” Dayun nighipanow koy on.

²⁰ Na, nakalingi si Pedro aw makakita kanak no niglupug ki Jesus no kanak iyan natagaman ni Jesus no nigpagso-ing kandin todun pagpanugun-tugun din kanami du-on kan no pagko-on noy aw usipa ku to “Dow intawa Sir toogbaligyà ikow.”²¹ Na pagkakita ni Pedro kanak, naka-usip kandin ki Jesus to “Sir, nokoy to ogkadoogan so-i no otow,” su to kagi ni Pedro, kanak to napa-atubangan.²² Nakatabak si Jesus to “Wadà labot nu sikan. Kanak dà to ogbobo-ot to ogkadoogan din. Agad pahaba-on ku to umuu din dow konà kotob to pag-ulì kud dini, dè wadà labot nu sikan. Dè to ikow, to oghimuhon nu, ogdumahan a nu.”²³ Dayun natangkapan to nawnangonon to kanak, konà a ogkamatoy. Dè wadà din inangon to kanak no si Juan, konà a ogkamatoy. Dè puli din nasi innangon no nig-iling to “Agad pahaba-on ku to umuu din dow konà kotob to pag-ulì ku dini, dè wadà labot nu sikan.”

²⁴ Na kanak no si Juan to nabawbaawan dan bahin to ogkadoogan ku, aw kanak to nignangon aw nigsulat sikan no napugut. Nama-anan ku to tütü-u to ingkanangon ku tibò no nasulat on kani.

²⁵ Mahan-ing pad man to nahimu ni Jesus no wadà ku kasulat. Ko isulat ku pa tibò, domdom ku to so-idi kalibutan konà no ogka-oog to ogkabotangan to mgo diblu su mahan-ing pad iyan to susulatay podon.

Mgo Hininang to mgo Tumutubus ni Jesu-Kristu

¹ Kamusta ka Sir Teofilo: Sikan tugdow ku no sulat ikow natodu-on, impannangon ku ikow tibò bahin to pighimu ni Jesus aw sikan tibò no impang-anad din likat to kapinunu-an ² hantod to nabayow kandin diyà to langit. Dì monang pigbayow kandin no nanugun-tugun pad no pinabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu diyà to mgo pigpili din no oghimuhon din no tumutubus din diyà to mgo ka-otawan. ³ Mahan-ing to inmatu-ud din to pigbuhoy dà kandin iyan no namatoy su niglinogwà dà kandin du-on to sood to kap-atan no adow su nang-anad kandin kandan to pagsakup to Diyus. ⁴ No du-on pad si Jesus to mgo tumutubus din, insugù din kandan no nig-iling to “Pakamonang kow kani so-idi no lunsud to Hirusalim aw tagad kow to insahad iyu to Diyus no Amoy no innangon kud on iyu natodu-on, ⁵ su si Juan, pigmatu-ud din natodu-on to pagpasakup now to kandin impang-anad no impabayà to pigbonyagan kow din to wohig. Dì kanak, madaas on to ogmatu-udon kud to pagpasakup now to kanak impang-anad no ogbonyagan ku iyu to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy.”

⁶ Na no pagkahimun dan aw ni Jesus diyà to untud no pighingadanan to Ulibu-an, naman-usip to mgo tumutubus din to “Magbobo-ot, kunto-on dow ogpatubukon nu buwa to bandila ta no mgo Hudiyu no ita, nasakup kid on man to mgo taga-Ruma, aw pa-untuwa nu dà buwa ita to pagsakup to ita no banwa?” ⁷ Nakatabak si Jesus to “Diyus dà to ogpakagotò to adow aw ogpakabobo-ot to kabotang ta to pagka-untuu dini ita to pagsakup, di konà kow ogkataga su tibò, kandin dà to ogpakabobo-ot. Wadà labot now sikan. ⁸ Dì kunto-on, bugti to katondanan now su ko mamatu-ud on to Ispiritu Santu to nasoodan kow din on lagboy, iyan on ogkadawat now to kabogbogan aw agad ando-i ogkamatu-ud now to kanak, pigbuhoy ad on, aw iyu no ogmatu-ud, ogpalapuwaason ku iyu tibò no oglikat kow diyà to Hirusalim aw kotob to mgo timamanwa tibò no nasakup to mgo prubinsiya no Hudiya aw Samariya aw hantod to binogdokan to langit.” ⁹ Pagkatapus ni Jesus to pag-ikagi sikan, pigbayow on kandin diyà to langit no puli namakalanhag to mgo tumutubus din tibò. Pag-aboy dan paglanghag, pigboong dan on si Jesus su nakakaylu on man to gabun.

¹⁰ To namanlanghag pad kandan, tinakin nig-abut du-on kandan to daduwa no ka-otow no mangkaputi to kabò aw sakindog du-on kandan.

¹¹ Nig-ikagi kan daduwa no ka-otow diyà kan mgo tumutubus ni Jesus no pig-iling to “Iyu no taga-Galiliya, nokoy man no namansakindog kow kani aw aboy kow langhag diyà to langit. Si Jesus no pigbuhoy on aw tuusa, to mahudi no adow oglugsad dà dini to babow to pasak no angod dà to pagkabayow din su ogkakita-an dà kandin to mgo otow.”

¹² Na nigsudsud to mgo tumutubus ni Jesus to imbaya no songo kilumitru dà to kadiyu-an likat to Ulibu-an no untud hantod to Hirusalim.

¹³ Pagdatong dan diyà to Hirusalim, namanponhik diyà to di-atas no ikaduwa no konhà no pig-ugpa-an dan. Na sikan tibò nangkahimun du-on no mgo tumutubus ni Jesus, si Pedro, si Juan, si Santiago, si Andres, si Felipe, si Tomas, si Bartolome, si Mateo, si Santiago no anak ni Alpiyu, si Judas no anak ni Santiago, aw si Simon no iyan goa din si Silutis no kalitukan to mapatubuk-tubukon no otow to bandila. ¹⁴ Nakatampu gayod

to inoy ni Jesus aw mgo kasu-unan din, aw duma pad no mgo buyag. Masabid to paghihimun-himun dan aw ogpamangpuna-us kandan to og-ampù to Diyus no pigsobu-uk to ginhawa dan.

¹⁵ Na no nangkahimun to mgo sakup ni Jesus no songo gatus aw kawawan tibò kandan, nangukdayogan si Pedro su igpapilì din to otow no ogkabogayan to katondanan ni Judas. ¹⁶ Nig-ikagi si Pedro to “Mgo kasu-unan ku, natuman on to nasulat no impatag-an ki David to Ispiritu Santu bahin to ogkadoogan ni Judas Iskariyuti no nig-allad to mgo otow no ogdakop ki Jesus. ¹⁷ Aag gayod si Judas nakaba-ot to ita no sinakupan natodu-on. Si Judas, nakaduma gayod kanami no pangabaga ni Jesus su pighimu koy tibò ni Jesus no sampuù tag duwa no tumutubus din diyà to ka-otawan.

¹⁸ “Dì imbaylu ni Judas si Jesus to sapi, dì ing-uli din dà podon. Dayun nig-ogot kandin no nigbibitoy to tu-un din no lawa aw makadusmuu kandin diyà to pasak aw botu to gotok aw kangkabutbut to tino-i. To sapi no imbayad diyà kandin to hinang din no mado-ot, iyan nadoogan to ingkabayad gayod to pasak no namatayan din. ¹⁹ Niglogob to nawnangonon to mgo taga-Hirusalim bahin ki Judas aw hingadani dan sikan no pasak to Akildama no kalitukan to Pasak no Langosahon, su to sapi no imbayad sikan no pasak, nakapood man to otow. ²⁰ Natuman on to nasulat diyà to kasulatan no pighingadanan to Mgo Salmu no pig-iling to ‘Maboboas-boasan podon to pig-ugpa-an din.’ Natuman on gayod to nasulat no pig-iling no ‘Masukolihan podon kandin to katondanan.’ ”

²¹⁻²² Na nig-aboy si Pedro nig-ikagi no nig-iling to “Na, ogpili-on tad to otow aw patampuha tad su ogpasabut kid to mgo ka-otawan to pigbuhoy on si Jesus. Iyan ogpili-on ta to otow no nakadumduma on kanami aw ki Jesus likat to pagpangudlin ni Juan no Magbobonyagay aw hantod to pagbuhoy on ki Jesus aw kabayow diyà to langit. Kandin iyan to ogpili-on ta no ogpaka-ilis ki Judas.”

²³ Na pigtubuy dan to daduwa no ka-otow. To mgo ngadan dan si Matias aw si Jose no pighingadanan gayod ki Barsabas dì pig-apiliduhan, ki Justo. ²⁴ Dayun naman-ampù kandan to Diyus no iniling dan to “Diyus no Magbobo-ot, tahan nu man nama-anan dow nokoy to nakasood to ginhawahan to otow. Og-aha-on nu dow intawa dapit so-idi daduwa no ka-otow to pigpili nu ²⁵ no tumutubus ni Jesus no ogpakasukoli to katondanan ni Judas, su nig-oyow on man kandin aw nig-andiyad on to kandin no ogdoogan.” ²⁶ Pagkatapus dan to pag-ampù to Diyus, pighimu dan no tinag-anay dow ando-i dapit kan daduwa no ka-otow to napilì to Diyus no ogkahimu no tumutubus ni Jesus. Iyan nakalabas si Matias. Dayun pighimu dan si Matias no ikasampuù tag duwa no tumutubus ni Jesus.

2

¹ Na pag-abut to pitu no simana likat to pagkamatoy ni Jesus, adow on mandà to tighihinang no pighingadanan to Pintikustis. Namanhihimun on diyà to songo baoy to sinakupan ni Jesus no mgo tumaag Hudiyu kandan dì tibò taga-Galiliya. ² Tagbayà nadinog dan to angod to kamag no nangambohong likat diyà to langit no nanikung-sikung du-on to sood to baoy. ³ Dayun nakita-an dan to angod to logdog no ogpaka-imo-ot to dilà no ogdilat, aw dayun nighan-ing to logdog hantod to piglogoban to tagsobu-uk kandan tibò no nahimun. Dayun namanpabunsud kan angod to dilà no logdog du-on to uu to tagsobu-uk no otow. ⁴ Tinakin nasoodan kandan to Ispiritu Santu aw tigka-un naman-ikagi kandan to impalituk

kandan no likat to Ispiritu Santu no mgo inikagihan no ningsingkabugtì no wadà dan aligbat anadi.

⁵ Na no sikan pagkasoodi dan to Ispiritu Santu, moydu-on gayod namang-agpot du-on to Hirusalim no mgo otow no ningsingkabugtì to banwa no pigmutmutan dan dini to babow to kalibutan. Dì namantagon to tinu-uhan to mgo Hudiyu dì ningsingkabugtì to inikagihan dan. Namantampu kandan du-on to Hirusalim awos makaba-ot kandan to hinang. ⁶ Natokawan kandan no namanmutmut aw kahihimun kandan su nakadinog kandan to pangambohong to kamag aw makasindinog kandan to kandin tu-un no inikagihan no ningsingkabugtì no iyan tigka-un nangkalituk to mgo sinakupan ni Jesus. ⁷⁻⁸ Lagboy naboong-boong kandan aw maka-ikagi to “Og-amonuhon dan man buwa to paglituk to ningsingkabugtì no inikagihan tanow no namanmutmut to kadiyu-an no mangkuwan podon kandan taga-Galiliya man. ⁹ Na, so-idi kinow on no taga-Partiya, taga-Midiya, taga-Ilam, taga-Misuputamiya, taga-Hudiyu, taga-Kapadusiya, taga-Puntu, taga-Asiya, ¹⁰⁻¹¹ taga-Pirigiya, taga-Pampiliya, taga-Ihptu, taga-Krita, taga-Arabiya, aw taga-Libya no nasakup to Sirini, aw taga-Ruma, agad Hudiyu aw duma no mgo otow no nigpasakup to ita no tinu-uhan, itanow tibò, nangkadinog tad bahin to mabogbog no kaboongan to Diyus to pagpangannangon dan no mgo sakup ni Jesus to itanow no inikagihan no ningsingkabugtì.” ¹² Lagboy naboong-boongan dan to tigka-un no angod sikan aw ka-inusipay kandan to “Nokoy on man buwa to ogkadoogan sikan.” ¹³ Dì moydu-on duma no nigdugadi no nig-iling to “Namangminahingow buwa puli sikan no mgo otow.”

¹⁴ Dì si Pedro aw duma pad no tumutubus ni Jesus no iyan sampuà tag isa, namansakindog du-on. Si Pedro to nangudlin to kahan-ingan to magbot no nig-iling to “Na mgo kasing-Hudiyu ku, aw duma no namang-agpot dini to Hirusalim, og-indanan now to ig-udlin ku iyu. ¹⁵ Intobo-ot now buwa to namangminahingow koy. Dì wadà koy man su masoom pad aw konà pad no litos no igkaminahingow to otow. ¹⁶ Natuman on iyan to impatag-an ki Joel no maglilikwaday gayod to Diyus natodu-on no lagsoban no pig-iling to,

¹⁷ “To mahudi no adow, kagi to Diyus, igpamogoy ku to Ispiritu Santu diyà to ka-otawan tibò no ningsingkabugtì to banwa. To mgo kasinugpu-an now, agad lukos aw buyag, ogpakalikwad kandan to kanak kagi no igpalituk ku kandan. To mgo lukos no batan-on pad, moydu-on igpakita ku kandan aw to mgo manigo-on, moydu-on igpataga-inop ku kandan. ¹⁸ Ogpasoodan ku gayod to Ispiritu Santu to mgo sugu-onon ku, agad lukos aw buyag. Igpalikwad kud kandan to kagi ku. ¹⁹ Oghinang a to kaboongan diyà to langit. Oghinang a to ta-indanan dini to kalibutan no ogkakita-an to langosa aw logdog aw oboo, ²⁰ aw ogkawadà to bandog to soga. Ko aha-on now to buwan, maogdog no iyan ogka-angodan to langosa. Ko ogkakita-an now on sikan no mgo kaboongan, na ogkatuman on iyan to tütü-u no adow to pagkastigu to Diyus no konà ogkalingawan. ²¹ Dì agad intawa no otow no og-ampù to ngadan to Diyus no Magbobo-ot, ogkaluwasan dà.’ Sikan to impatag-an ki Joel to Diyus.”

²² Na nig-aboy si Pedro to pag-udlin no nig-iling to “Na mgo kasu-unan ku no kasinugpu-an ni Israel, paminog kow to ignangon ku iyu. Sikan no otow no si Jesus no taga-Nasarit, pigmatu-ud to Diyus to kandin iyan to Imananan to Ka-otawan no pinabayà to kaboongan no pighimu din kani to ita no banwa aw kama-ani now on gayod. ²³ Tahan pigbo-otan to

Diyus no Amoy to igkahatod now si Jesus diyà to mgo otow no wadà tahud to kasugu-an to Diyus aw pahimatayi now pad du-on to kinurus. ²⁴ Dì wadà tuguti to Diyus to ogkatuyunan si Jesus no namatoy su pigbuhoy dà si Jesus to Diyus su katahani ni Jesus konà no ogkatuyunan to kamatayon. ²⁵ Nasulat on ni David natodu-on no wadà pad goman to ogka-otow si Jesus bahin to og-ikagihon ni Jesus no pig-iling to,

“ ‘Nama-anan ku to kanunoy a ogtandu-an to Magbobo-ot ku. Nigso-ing dini dapit to kalintu-u ku awos konà a ogkapook-pook. ²⁶ Kaling man ogtukhow a nasi aw makasayà a ikow. Agad mamatoy ad, dì og-imanon ku to ogbuhayon a dà man. ²⁷ Nama-anan ku to konà nu og-oyowan to umagad ku diyà to ugpa-anan to nangkamatoy. Konà nu gayod ogtugutan to ogkadunut to lawa ku no sugu-onon nu no matinumanon, su ogbuhayon a nu dà man. ²⁸ Pighindu-an a nu to babayà no igkatutuu to banwa no wadà kamatayon. Ogpasukhow ka kanak nasi su konà kid man oghibugti.’ Sikan to impa-ikagi ki David to Ispiritu Santu natodu-on bahin to Imananan to Ka-otawan.”

²⁹ Na nig-aboy si Pedro to pagpangudlin no nig-iling to “Na mgo kasu-unan ku, ogpanoysoy a iyu bahin ton kagi ku iyu bahin ki David no puna ta. Kandin, nasulat din bahin to kamatayon aw pagbuhaya ni Jesus. Wadà nasulat din bahin to kandin tu-un no kamatayon aw pagbuhaya din. Namatoy on si David dì wadà pad buhaya. Hantod kunto-on ogkakita-an ta pad to piglobongan kandin no natakopan pad. ³⁰ Si David no lagsoban to Diyus no maglilikwaday no buhì pad dini to pasak, nadaagan din to insahad kandin to Diyus no pinabayà to madigon no kagi no innangon din no ogpasakupan to Diyus to sugpù ni David to kandin pigsakupan. ³¹ Pig-iman ni David to ogkatuman to kagi to Diyus no impatag-an din bahin to ogbuhayon to Imananan to Ka-otawan su intag-an ni David to ‘Wadà oyowi to Diyus to Imananan du-on to ugpa-anan to nangkamatoy. Wadà tuguti to Diyus to ogkadunut to lawa to Imananan.’

³²⁻³³ “Na, todon no otow no si Jesus no pigbuhoy on to Diyus no Amoy aw tuusa aw kandin no nigdumduma kandin, ogpakamatu-ud sikan. Pigbayow on si Jesus diyà to langit aw pa-ingkuda kandin diyà dapit to kalintu-u to Diyus. Dinawat ni Jesus to Ispiritu Santu no imbogoy to Diyus no Amoy no natuman to impanahad din natodu-on. Na si Jesus, pigpama-abutan din to Ispiritu Santu diyà to sinakupan din no nasakpanan ta pad lagboy ganina. ³⁴ Si David, wadà nasulat din bahin to kandin pagkabayow diyà to langit dì bahin nasi to duma. Nasulat din no pig-iling to ‘Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din kan otow no Magbobo-ot ku gayod no pig-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow kani to kalintu-u ku ³⁵ hantod to ogpakababawon ku ikow du-on to mgo kablang nu aw igpada-og ku ikow tibò kandan.’ ”

³⁶ Na nig-aboy si Pedro nig-ikagi to “Na mgo kasu-unan ku no kasinugpu-an ni Israel, ogtagahon ku iyu to pighinang na-an si Jesus to Diyus no Magbobo-ot aw Imananan to Ka-otawan. Dì iyu, pigpadodopa now on nasi kandin diyà to kinurus.”

³⁷ Na pagkadinog dan to pig-ikagi ni Pedro, lagboy on to pagkapook-pook dan. Namaka-ikagi to kahan-ingan diyà ki Pedro to “Amonu koy on man buwa su-un kunto-on.” ³⁸ Nig-ikagi si Pedro, “Na, to madoyow no oghimuhon now to ogsosoo kow tibò to hinang now no mado-ot aw oyowi now aw pabonyag kow on to wohig no igmatu-ud now to pagpasakup now to ngadan ni Jesus no Imananan to Ka-otawan awos mapasaylu dà to saà now aw soodi kow pad to Ispiritu Santu. ³⁹ Iyu man to pigsahadan to

Diyus to ogsoodan kow to Ispiritu Santu aw mgo kasinugpu-an now no mgo tipahudi, aw mgo otow diyà to kadiyu-an asta kan tibò no ogpatuhon to Diyus no Magbobo-ot ta.”

⁴⁰ Na nig-aboy si Pedro to pagpangudlin din aw iling kandin to “Na mgo kasu-unan ku, ogdilinan now to kastigu no og-abut du-on to mgo kadongan ta no mado-ot to hinang.” ⁴¹ Na sikan mgo otow no nigtu-u to udlin ni Pedro, nigpabonyag to wohig. To nigtampu to sinakupan ni Jesus kandà no adow, mgo tatou no maan no ka-otow. ⁴² Kanunoy kandan ogtatampu aw pama-anad kandan to mgo tumutubus ni Jesus, aw ampù kandan to Diyus, aw ogsasau-sau kandan no indodomdomay dan to pagpakimatoy ni Jesus kandan.

⁴³ Na pigpang-abut to ka-otawan to mgo kaboong-boong aw mahaning no kaboongan to impahimu to mgo tumutubus ni Jesus. ⁴⁴ Sikan mgo sakup ni Jesus, kanunoy nig-a-agpot aw kandà gayod no tingub dan. ⁴⁵ Ko moydu-on ogkangkawada-an to kapookanan, igpamabaligyà dan to pasak aw tingub dan aw ipamogoy diyà to kadumahan dan no nawada-an. ⁴⁶ Kada adow oghihimun kandan diyà to simbahan no labow aw sasau-sau kandan diyà to mgo kabaoy-baayan. Namantukhow aw pasalamat kandan. ⁴⁷ Pigsayà-sayà dan kanunoy to Diyus aw kangkatahud to mgo ka-otawan diyà kandan no mgo kasakupan ni Jesus aw adow-adow pigdugangan to Diyus to sinakupan din to mgo otow no nigtu-u aw ogpadilinan din to kado-otan no kastiguhanan to otow no makasasaà.

3

¹ Na songo adow namang-andiyà si Pedro aw si Juan to simbahan no labow to mgo alas tris no a-ampu-ay to Diyus. ² Pagdatong dan diyà to soodanan no pighingadanan to Dayan-dayan no Soodanan, iyan nakitaan dan to otow no pungkù no likat to pagkabatà din. Adow-adow, oglinahungon kan pungkù aw ibotang du-on to dani to soodanan awos ogtagad to mgo magsisimbahay aw palimus du-on. ³ To pagkakita din ki Pedro aw ki Juan no ogsood on, pig-ikagihan din kandan no ogpalimus. ⁴ Nignongnong kandan aw ikagi si Pedro to “Lagi, ahà ka dini kanami.” ⁵ Dayun nig-ahà kan pungkù no nig-iman to ogbogayan kandin to limus.

⁶ Dì nig-ikagi si Pedro to “Wadà sapi ku. Dì moydu-on igbogoy ku ikow no subla pad. Ogsugu-an ku ikow to kabogbogan to ngadan ni Jesu-Kristu no taga-Nasarit to hipanow kad on.” ⁷ Pigtagon ni Pedro to boad to pungkù aw tanaya din awos makasakindog to pungkù. Dayun na-uli-an to pungkù aw makasakindog kandin no madoson on to kobong aw makahhipanow. ⁸ Niglangkotow kandin no ogpakasakindog dà aw makahhipanow aw pagluyud on kandin kandan aw ki Pedro no namansood to simbahan no nakahhipanow on to pungkù no niglinangkotow on no nigsayà-sayà to Diyus ⁹ no to ka-otawan, nakakita on kandin no nighhipanow no nigsayà-sayà to Diyus. ¹⁰ Pagkakilaa to ka-otawan to sikan na-an to nigpalimus no og-iningkud diyà to Dayan-dayan no Soodanan to labow no simbahan, naboong-boong lagboy kandan sikan tigka-un napugut.

¹¹ Na no nanggawid kandin ki Pedro aw ki Juan, namakadagap on to kahan-ingan diyà to Kahimunanan ni Solomon. ¹² Pagkita ni Pedro to kahan-ingan no lagboy on to pagkaboong-boong, nig-ikagi kandin to “Na mgo kasu-unan ku no kasinugpu-an ni Israel, nokoy man to ingkaboong-boong now aw nongnongi koy now. Dow pagdomdom now buwa dow kanami no kabogbogan aw katuwadongan to naka-ulì to pagkapungkù

din? ¹³ Dì to nakadoyow, kabogbogan to ngadan ni Jesus su insalig noy man kandin no Anak to Diyus ta no ampu-onon gayod to ka-aw-apu-an ta no si Abraham, aw si Isaac, aw si Jacob. Kandin no si Jesus, pigpakalabow to Diyus. Dì iyu, inhatod now diyà to taga-Ruma natodu-on. Wadà now uyuni kandin. Agad ogsabukan on podon ni Pilato, ¹⁴ dì wadà now uyuni kandin no matuwadong no otow no ampan saà. Pigsupak now kandin aw pasabuki now nasi ki Pilato kan maghihimatoy no otow. ¹⁵ Si Jesus man to piglikatan to kinabuhì. Dì pighimatayan now on man nasi. Dì pigbuhoy dà kandin to Diyus no kanami, ogpakamatu-ud koy iyan. ¹⁶ Aw to kabogbogan to ngadan ni Jesus no pigsaligan noy, sikan iyan to nakadoyow so-idi no otow no nakita-an now aw kilaha now. To pagsalig to kandin ngadan, sikan to naka-ulì to pungkù agad-agad to nakita-an now.”

¹⁷ Na nig-ikagi mandà si Pedro to “Na mgo kasu-unan ku, nama-anan ku to iyu aw mgo punu-an now, pigpahimatayan now si Jesus su wadà now kama-ani dow intawa lagboy kandin. ¹⁸ Dì natuman on iyan to impatag-an to Diyus to mgo lagsoban din no maglilikwaday natodu-on no ogmuwahon dà to otow no pighimu din no Imananan to Ka-otawan. ¹⁹ Na mgo kasu-unan ku, ogsosoo kow on to hinang now no mado-ot aw oyowi aw pasakup kow to Diyus awos pasayluhon to saà now aw abuton kow to adow no igtukhow no likat to Diyus. ²⁰ Ogpaa-andinohon din gayod to Imananan to Ka-otawan no si Jesus no tahan din on pigbo-otan no iyan no innangon on iyu natodu-on. ²¹ Ogpaka-ugpà pad kandin diyà to langit hantod to og-uliman to Diyus to pasak no impannangon to mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on. ²² Nig-ikagi si Moises no maglilikwaday no pig-iling to “To mahudi no adow, Diyus no Magbobo-ot, ogpalogwa-on din dini iyu to otow no maglilikwaday gayod to kagi din no angod dà kanak no su-un now no sugpù gayod ni Israel. Agad nokoy no ignangon din iyu, paminogi now. ²³ Agad intawa no konà ogpaminog, oggawangon du-on to mgo sinakupan to Diyus.’ ²⁴ Sikan paglogwà on kunto-on to Imananan to Ka-otawan, iyan impatag-an natodu-on to tibò no mgo lagsoban no maglilikwaday, likat ki Samuel aw duma no maglilikwaday no nigsunù kandin.

²⁵ “Na itanow, kasinugpu-an kinow man tibò sikan mgo maglilikwaday aw ogkadawat tanow to kabilin no imbogoy to Diyus no mgo ingkasahad din diyà to ka-aw-apu-an ta. Nig-ikagi to Diyus diyà ki Abraham to ‘Oghinangon ku no mgo sugpù nu no oglikatan to panalangin diyà to mgo timamanwa tibò dini to babow to kalibutan.’ ²⁶ Natuman on man su pigbuhoy on to Diyus to Anak din. Tugdow pigpa-andinihan kid awos makadawat ki to panalangin su pigpa-oyowan on ita to mangkado-ot no hinang.”

4

¹ Na, ta-un to nigpag-atubang pad kandan aw si Pedro to ka-otawan, pigduguk kandan to mata-as to guwardya to simbahan no labow aw mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo Sadusiyu no konà ogtu-u to ogbuhayon to Diyus to mgo nangkamatoy. ² Wadà dan kaliyagi to si Pedro aw si Juan ogpang-anad to ka-otawan to si Jesus, pigbuhoy on to Diyus. ³ Dayun impadakop dan kan daduwa no tumutubus ni Jesus aw ipapirisu dan to wadà pad ka-usip-usip su mahapun on. Kaling man pigbuguk dan du-on to pirisuhan hantod to sunù no adow. ⁴ Mangkuwan mahan-ing to nigtu-u no pagkadinog dan to impang-anad ni Pedro aw ni Juan aw pasakup kandan

ki Jesus. Aw to kahan-ing to mgo sakup ni Jesus, nigsapat to mgo lima no maan no lukos puli, aw moy pad wadà ka-aput kabilang.

⁵ Na to sunù no adow nighihimun diyà to Hirusalim kan punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw mgo mangkanigo-on aw mgo mag-a-anad to tinu-uhan. ⁶ Nighihimun gayod si Anas no mata-as to punu-an to tinu-uhan aw si Kaipas, si Juan, aw si Alejandro aw mgo su-un to mata-as. ⁷ Pagkahimun dan, pigpa-atubang dan si Pedro aw si Juan. Nigsigi nig-usip to punu-an to “Intawa lagboy no ngadan to piggamit now to pagka-uli-i to pungkù. Ando-i makalikat to kabogbogan now.”

⁸ Du-on kan no uras, natogob si Pedro to Ispiritu Santu no pagtabak din. To kagi-kagi din na-alladan to Ispiritu Santu. Kagi ni Pedro to “Na talahudon no mgo punu-an aw mgo manigo-on, ⁹ ko ogpangintagahan now lagboy bahin to pagka-uli-i to pungkù aw bahin to pagka-amonu to ingka-uli-i din, ¹⁰ ogkamatu-ud ku diyà iyu aw duma no kasinugpu-an ni Israel dow ando-i to piglikatan sikan no kabogbogan. To naka-uli kandin, kabogbogan to ngadan ni Jesu-Kristu no taga-Nasarit no otow todon pigpadodopa now diyà to kinurus di pigbuhoy dà to Diyus. ¹¹ Na kandin to napa-atubangan to kagi no nasulat no pig-iling to ‘To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad intimbag on to maghihimu to baoy, di iyan on pighimu nasi to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan.’ ¹² Si Jesus dà to ogpakalipwas ita to kastigu to saà su wadà duma no ngadan no na-uyunan to Diyus dini to babow to kalibutan no ogpa-ampu-an tibò itanow to Diyus awos kinow malipwasan.”

¹³ Na, pig-indanan to mgo punu-an to wadà kahadok si Pedro aw si Juan to pagtabak dan agad ampan gradu aw puli iyan otow kandan. Naboong-boong to mgo punu-an aw kakilahi dan to diyà ki Jesus maka-anad kan daduwa su nakadumduma man kandan. ¹⁴ Na-ompongan to mgo punu-an su kapayagid on sikan no kaboongan su sikan pungku, na-uli-an on no nigsakindog on du-on kandan. ¹⁵ Piggpalabas dan kan tatou no ka-otow awos sumusukun kandan dow amonuhon dan to pagpadoog to napikiyan dan. Pagkalabas dan, ¹⁶ nigka-inusipay to mgo punu-an to “Amonuhon ta man buwa so-idi su natagahan dà man to mgo taga-lunsud kani to Hirusalim to impahinang kandan to Diyus sikan no kaboongan no mabogbog aw konà ta gayod igkalidung. ¹⁷ Oghinadokon tad nasi kandan to kona no ogpakatangkapon dan sikan no tinu-uhan ki Jesus.” ¹⁸ Dayun pigpapa-uli to mgo tumutubus ni Jesus aw sagwaa awos mahadok to ogpang-anad to tinu-uhan bahin to ngadan ni Jesus.

¹⁹ Di iyan dà pig-ikagi kan daduwa to “Nokoy to iyu no domdom. Dow igpatuman kanami to Diyus to kasugu-an din dow kasugu-an now no otow puli. ²⁰ Konà noy ogkatigkoan to og-ikagi to nakita-an noy on aw nadinogan noy.” ²¹ Lagboy pigpakasapadan dan to mgo punu-an aw kayan sabuki kandan su wadà man saà no ogkahibatan dan su ogkahadok to punu-an ko masamuk to kahan-ingan su pigsayà-sayà dan to Diyus no nakadoyow to pungkù. ²² To dugang no nakabantug lagboy sikan no kaboongan su likat to pagkabatà din no subla on to kap-atan no tu-ig to pagkapungkù din.

²³ Na no masabukan on kandan aw si Pedro aw si Juan, namang-uli kandan diyà to duma dan aw nangoni dan to tibò no ing-ikagi to mgo punu-an to tahan dan no tinu-uhan. ²⁴ Pagkadinog dan to insapad lagboy to mgo punu-an, nig-u-uyun kandan to pag-ampù to Diyus no nig-iling kandan to “Magbobo-ot noy no Tagginihit to pasak, to langit, aw to dagat, aw

agad nokoy pad no naluwan du-on, ²⁵ impabayà to Ispiritu Santu, tahan impa-ikagi nu ki David no sugu-onon nu no puna noy bahin ki Jesus no Imananan to Ka-otawan no pig-iling to 'Nokoy man no ingkalangoti to mgo otow dini to babow to kalibutan no wadà tahud to Diyus. Nokoy man no pigpakapikiyan gayod to mgo Isrili no wadà puus ²⁶ aw nokoy man no nakapandigon-digon podon to mgo hari aw mgo panguu dini to babow to kalibutan aw pag-atu diyà to Diyus no Magbo-ot aw otow no pighimu din no Imananan to Ka-otawan.' ²⁷ Dì natuman on iyan kunto-on kani to Hirusalim su si Jesus no Anak nu no pighimu nu no Imananan to Ka-otawan, napikiyan dan on to mado-ot aw nahihimun-himunan on su si Hari Hirudis aw kandan si Gubirnadur Poncio Pilato asta pad mgo punu-an noy no mgo Hudiyu, nahihimunan on no ogkablanton dan ²⁸ awos matuman dan dà to ikow no pagbo-ot no impatag-an nu natodu-on. ²⁹ Na Magbobo-ot, indani nu man kunto-on to paghinadok dan kanami. Bogayi koy nu no sakup nu to kabogbogan su awos konà koy mahadok to ogpanlituk-lituk to ikow no kagi. ³⁰ Pangbuungi nu to mgo mangkasakiton aw pahinanga koy to kaboongan no iyan oggamiton noy to ngadan ni Jesus no Anak nu no matuwadong." ³¹ Pagkatapus to pag-ampù dan to Diyus, nigday-og to bao y. Natogob lagboy kandan to kabogbogan to Ispiritu Santu aw ampan gayod mgo hadok to paglikwad to kagi to Diyus.

³² Na, sobu-ukon dà to pikii to sinakupan ni Jesus aw to ginhawa dan. Wadà agad sobu-uk kandan no ogpaka-abin no ogpaka-iling to "Kanak so-idi." Dì kandà no tingub dan tibò. ³³ To mgo tumutubus ni Jesus, kanunoy dan impasabut bahin to pagbuhoy to Magbobo-ot dan no si Jesus su pigbogayan kandan to kabogbogan no likat to Ispiritu Santu. Pigpanalanginan kandan tibò to Diyus. ³⁴ Wadà mgo sakup ni Jesus no nawada-an to kapookanan su to moydu-on pasak aw baoy, igpambaligyà aw ihatod to sapi ³⁵ diyà to tumutubus ni Jesus, aw bogayi dan to nangkawada-an to kapookanan agad-agad to man-u to nawadà du-on kandan.

³⁶ Ko pananglitan, moydu-on sakup ni Jesus no taga-Sipri no sugpù ni Lebi no iyan ngadan din si Jose. Pighingadanan gayod kandin to mgo tumutubus ki Bernabe no iyan nalitukan to Magpapadaoyag. ³⁷ Nigbaligyà si Bernabe to pasak din aw kan sapi, ihatod din diyà to mgo tumutubus ni Jesus.

5

¹ Na si Ananias, nakaba-ot to mgo sinakupan ni Jesus no to asawa din, si Sapira. Moydu-on pasak din no imbaligyà din gayod. ² Inghatod din gayod to sapi diyà to tumutubus ni Jesus dì monang inghatod no pigsalinan dan pad agad-agad to na-uyunan dan no mag-asawa. ³ Dì pig-ikagihan ni Pedro to "Nokoy man no nigpasakup ka ki Satanas awos ka makaginaù diyà to Ispiritu Santu. Su pigsalinan nu dà man to sapi. ⁴ Ikow man no pasak. Ikow man kan no sapi. Wadà nigpogos ikow to ogpahatodon ka to sapi. Ikow man to nigbobo-ot. Dì kunon kun man imbogoy nu kanami intibò to sapi no nadawat nud. Nokoy man no pig-angod nu man sikan no mado-ot man sikan. Kanami dà podon to pigginan-an nu. Dì labow pad nakaginaù kad diyà to atubangan to Diyus." ⁵ No malituk on to pig-ikagi ni Pedro aw kadinog on ni Ananias, dayun napood kandin aw kamatoy. Tibò no nakadinog, pig-abut to kahadok. ⁶ Dayun pig-andu-onan to mgo batan-on pad aw tapida aw lukuti dan to hikam aw dadaaha dan awos ikalobong.

⁷ Na wadà dà kaugoy nigdatong si Sapira no asawa din. Dì wadà pad kataga dow nokoy to nadoogan to bana din. ⁸ Pig-ikagihan ni Pedro to “Sapira, moydu-on ig-usip ku ikow. Ton no sapi now tibò no boli to pasak now, dow imbogoy now intibò dini kanami?” Nigtabak si Sapira to “Ho-o, intibò noy man.” ⁹ Nig-ikagi si Pedro to “Nokoy man no nigsasabut kow to ogpanogkadan now to Ispiritu Santu. Todu-on mgo otow no ogpamanponhik kunto-on no nadinog nu, naman-uli on dini no likat on no niglobong to bana nu, aw ikow on mandà to igsunù dan igkalobong mandà.” ¹⁰ Dayun napood si Sapira du-on to atubangan ni Pedro aw kamatoy. Dayun namansood kan mgo batan-on pad no namanlobong to bana din aw kita-a dan to namatoy on si Sapira gayod. Pigdaa dan pig-usab awos ikalobong no indani dan dà du-on to piglobongan to bana din. ¹¹ Lagboy to pagkangkahadok to mgo sinakupan ni Jesus aw duma no mgo otow no kan nakadinog to nadoog-doogan kan no mag-asawa.

¹² Na pighimu to mgo tumutubus ni Jesus no kaboongan lagboy. Tahan dan no mgo sinakupan ni Jesus oghihimun diyà to Kahimunanan ni Solomon no nasakup gayod to simbahan no labow. ¹³ Dì duma no mgo otow no konà no sakup ni Jesus, wadà oglangub to puli ogpagtampu, agad tibò dan igtahud to mgo sakup ni Jesus. ¹⁴ Kanunoy moydu-on nigpasakup to Diyus no lukos aw buyag hantod to nighan-ing to mgo sinakupan ni Jesus. ¹⁵ Mabantug to nangkahinang to mgo tumutubus ni Jesus. Kaling pigpandaa to mgo masakiton du-on aw pamahibata kandan du-on to kilid to igbayà ni Pedro su awos ubag malambungan kandan ni Pedro ko bumayà. ¹⁶ Pagka-agpot to mgo tumutubus diyà to Hirusalim, agad ando-i nandà no pigmutmutan no mgo kalunsudan to mgo otow no namansindaa to mgo nangkasakit aw to pigpansoodan to busow. Tibò to nangkadaa, nangka-uli-an.

¹⁷ Dì kandan si Anas no mata-as lagboy to mgo punu-an to tinu-uhan aw duma no sakup to panon to Sadusiyu, pigsombang dan kan mgo tumutubus ni Jesus ¹⁸ aw impadakop dan kandan aw pirusuha. ¹⁹ Dì pagkasaklop, piglogwà kan tumutubus ni Jesus to diwata likat to Diyus aw ablihi din to takop to pirusuhan aw palabasa din kandan aw ikagihi din to ²⁰ “Andiyà kow on to labow no simbahan aw ilikwad now to ka-otawan to tibò to bayà no tinu-uhan bahin to pagpambuhoy to nangkamatoy.” ²¹ Pagkabukas, nigtuman on kandan aw andiya-i to labow no simbahan aw pang-anad to ka-otawan.

Na kandan aw si Anas no mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, nighihimun aw patawagi to duma no mgo punu-an tibò aw kahimun kandan. Pagkahimun dan on tibò, impapudut dan podon kan mgo tumutubus ni Jesus to mgo guwardya dan awos pa-atubangon dan on podon kandan. ²² Dì pagdatong to mgo guwardya diyà to pirusuhan, wadad on to mgo tumutubus ni Jesus. Dayun nigpa-uli to mgo guwardya aw nangoni dan to mgo punu-an to ²³ “Pag-abut noy Sir diyà to pirusuhan, wadad on man. Matuu natakopan dà man aw madigon. Pigbantayan dà man to guwardya gayod. Dì to pag-abli noy, wadad on man kan no mgo otow.” ²⁴ Pagkadinog dan to nawnangonon to guwardya, napook-pook lagboy to mgo punu-an to tinu-uhan aw kan mata-as to guwardya to simbahan no labow su naboong-boongan dan aw kahadoki dow nokoy to ogkadoogan buwa sikan bayà no tinu-uhan.

²⁵ Na songo otow nigsood no nignawnangonon to “Sir, ahà kow, sikan mgo otow no impapirisu now, du-on on kunto-on nigpang-anad on kandan

to mgo ka-otawan du-on to simbahan.” ²⁶ Dayun pigpudut to mgo guwardya di wadà bidla-a kandan su makadilin to guwardya ko dogpakon kandan to batu to mgo ka-otawan.

²⁷ Pagpudut to mgo guwardya to mgo tumutubus ni Jesus, pigpa-atubang dan diyà to mgo punu-an to tinu-uhan. Dayun pigpangusip-usip kandan to mata-as ²⁸ no nig-iling to “Pigsapadan noy man iyu to konà kow on ogpanganad no iyu ogtubusan now to ngadan kan no otow. Di wadà kow man kasapadi su kanunoy now on igpanganad diyà to tibò no taga-Hirusalim. Igpa-abin now podon nasì kanami to kanami to nalikatan to pagkamatoy sikan no otow.” ²⁹ Di si Pedro aw duma no tumutubus, namakatabak to “Ogtumanon noy to sugù to Diyus, konà no otow. ³⁰ Diyus no ampu-onon to ka-aw-apu-an ta, pigbuhoy din dà si Jesus no pighimatayan now aw pigpadodopa now diyà to kinurus. Pigbuhoy si Jesus to Diyus ³¹ aw pakalabawa din aw paso-inga din diyà dapit to kalintu-u din no diyad on to langit. Pighimu din si Jesus no Magbobo-ot aw Maglilipwasay su agun ogpa-oyowan din ita no kasinugpu-an ni Israel to hinang no mangkado-ot aw kapasaylu ki din dà to saà ta. ³² Sikan tibò bahin to katondanan ni Jesus, pigmatu-ud noy tibò aw Ispiritu Santu no imbogoy to Diyus diyà to mgo otow tibò no ogtuman to sugù din.”

³³ Pagkadinog to mgo punu-an sikan panabakan ni Pedro, lagboy on to pagkalangot dan podon. Kaliyagan dan on podon to oghimatayan dan kandan. ³⁴ Di nigsakindog to songo dumala no mag-a-anad to tinu-uhan dan no sakup to Parisiyu no panon. Iyan ngadan din si Gamaliel no tinahud to tibò to mgo ka-otawan. Pigpamalabas din kandan aw si Pedro. ³⁵ Pagkalabas dan, nig-ikagi si Gamaliel to “Mgo kasing-Isrili ku, moydu-on ig-udlin ku iyu. Ogdadowdoyow tato pikii ta to paghimatoy bahin sikan daduwa no ka-otow. ³⁶ Ko pananglitan ogdomdomon ta to nadoogan ni Tiyudas no bayà-bayà pad nigpalabow-labow on to kandin kabogbogan. Nakasakup on kandin to pag-atom-atom ku to upat no gatus no ka-otow. Di mangkuwan namuwa dà man kandin aw puli on mamakasusuwoy-suwoy to kandin sakup. Wadad nadoogan to sinakupan din. ³⁷ Pagsunù si Judas no taga-Galiliya, natodu-on no pagpunù to pagsakup to taga-Ruma no impanlista to mgo ka-otawan, nig-atu kandin aw makasakup to mahan-ing. Di namuwa dà gayod si Judas aw mamakasusuwoy-suwoy dà gayod to sinakupan din. ³⁸ Bali no niglogwà on si Jesus no mahan-ing to kandin sakup. Namuwa dà gayod si Jesus. Na mgo kasing-dumala ku, konà ki oghilabot to kandan hinang-hinang aw kandan ogkadomdoman. Ko wadà likat to Diyus to kandan pikii aw sikan mgo hinang dan, wadà man ogkadoogan dan aw ogpamakasusuwoy-suwoy dà man kandan. ³⁹ Di ko likat to Diyus, konà man ogkada-og. Kaling man konà ki oghilabot su dagow ogpakabalatak ki puli to pagbo-ot to Diyus.”

⁴⁰ Pagdinog dan to kagi ni Gamaliel, pig-uyunan dan. Pina-uli dan kan daduwa no ka-otow aw bunai dan. Dayun pigbahog dan to “Konà kow on og-usab ogpanganad no tumutubus to ngadan ni Jesus.” Na niglogwà on kandan. ⁴¹ Nigtukhow on kandan su napili kandan to Diyus no nalisodan kandan su nigtubus man kandan ki Jesus. ⁴² Adow-adow diyà kandan to simbahan aw mgo kabaoy-baayan no ogpanganad aw pasabut to si Jesus to Imananan to Ka-otawan.

6

¹ Na nighan-ing on to mgo sinakupan ni Jesus no natibò no kandà no tinu-uhan di ningsingkabugtì to kandan inikagihan aw kandan mgo katahanan.

Sikan mgo sakup no Giniriyigu to inikagihan, ogdiyampa-on dan kan mgo sakup no Hinibriyu to inikagihan su ogbugti-on dan kun to kandan mgo bau aw ko oghandug to kapookanan, og-ipihan dan kun to kandan mgo bau to pagbogoy. ² Dayun sikan sampuù tag duwa no tumutubus ni Jesus, tibò dan pigpatawagan to sinakupan no tibu-uk agun ikanangon dan to mgo ogkapikiyan dan. Pagkahimun dan, nig-ikagi to mgo tumutubus to “Konà koy no litos ogpakadaa to pagpanghandug to kapookanan. Dì iyan litos noy nasì to ogpanoysoy koy to kagi to Diyus. ³ Kaling man ogpili kow to pitu no ka-otow no litos to ogkatahud on to ka-otawan aw dakoo on to nama-anan dan aw gayod nasoodan on to Ispiritu Santu aw kandan on to ogpadaahon now to paghandug to mgo kapookanan. ⁴ Dì kanami no sampuù tag duwa, ogpuna-us koy to ogpanoysoy to kagi to Diyus aw pag-ampù.” ⁵ Naliyagan lagboy to tibò no nahimun to kalitukan to pig-ikagi to mgo tumutubus ni Jesus. Na pigpili dan to pitu no ka-otow no si Esteban no nigtu-u lagboy ki Jesus aw kasoodi lagboy to Ispiritu Santu, aw si Felipe, si Prukuru, si Nicanor, si Timun, si Parminas aw si Nikulas no taga-Antiyukiya no kandin dà iyan to konà no Hudiyu dì nigpasakup on tahan kandin to tinu-uhan to mgo Hudiyu. ⁶ Pagkapili dan on, sikan mgo tumutubus pigpangamuyù dan to Diyus to ogpabogayan to panalangin. Pigpandampon dan kan pitu no ka-otow no pigbogayan to kabogbogan to igkatuman to kandan no katondanan.

⁷ Na to kagi to Diyus, nigtangkap hantod to nighan-ing on gayod to sinakupan ni Jesus diyà to Hirusalim. Agad mgo mangka-aslag no mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, mahan-ing gayod to nigpasakup ki Jesus.

⁸ Na si Esteban no natogob gayod to kabogbogan aw panalangin to Diyus, oghinang to kaboonganan no mabogbog diyà to atubangan to ka-otawan. ⁹ Na moydu-on panon no pighingadanan to Sinabukan no Udipon no nigsingkabugtì to piglikatan dan no taga-Sirini aw taga-Alejandria aw taga-Silisiya aw taga-Asiya. Pagkadinog dan to nigpangudlin si Esteban, namanpag-asuy kandan ki Esteban. ¹⁰ Dì konà ogkakambawan si Esteban su pigbogayan to Ispiritu Santu to ka-ugsoban aw bogayi to kagi-kagi no igkatabak ni Esteban. ¹¹ Kaling man nigkumit kandan nigpudut to otow no gau-on no ogpadiklamuhon dan to nadinogan dan to pigpa-inahan ni Esteban. Impa-iling dan to “Nadinog noy to pigpa-inahan ni Esteban to Diyus aw si Moises.”

¹² Na pigsinamuk dan to mgo ka-otawan aw mgo punu-an tibò to tinu-uhan. Pagkadinog to mgo punu-an aw mgo ka-otawan to nig-ina-ina kun si Esteban, pigdasdasan dan aw dakopa aw papa-atubanga kandin to mgo punu-an to tinu-uhan. ¹³ Namanpaduma gayod to mgo otow no gau-on no ogpamatu-udon dan bahin to innangon ni Esteban. Nig-iling to gau-on no otow to “Kanunoy ogpa-inahan ni Esteban so-idi simbahan ta no labow aw kasugu-an gayod no likat ki Moises. ¹⁴ Nadinog noy gayod to pig-ikagi ni Esteban to oglompagon kun ni Jesus so-idi no simbahan aw ogpang-ilisan kan mgo tinu-uhan no imbogoy ni Moises.” ¹⁵ Pagkatapus to pagnangon to gau-on no otow, nignongnong to mgo punu-an ki Esteban su na-usab to lawlanguhan din no angod to katuusan on.

7

¹ Na nig-usip ki Esteban kan mata-as to punu-an to tinu-uhan to “Dow og-angkonan nu sikan no indiklamu ikow?” ² Nigtabak si Esteban no inho-un din to lawa din no nig-iling to “Na mgo talahudon no punu-an aw mgo

kasu-unan ku, paminog kow to kagi ku. Ton apù ta no si Abraham, nig-ugpà diyà to Misuputamia natodu-on. To wadà pad halin kandin diyà to Haran no banwa, piglogwà kandin to Diyus no Labow no Katuasan. ³ Pig-ikagihan kandin to Diyus no nig-iling to 'Ogpatubukon ku ikow to pag-ugpà. Ogpa-oyowan ku ikow to Kaldiya no banwa nu aw mgo kadumahan nu. Ogpahalinon ka diyà to banwa no ighindù ku ikow.'

⁴ "Na nighipanow on kandan si Abraham no pigdumahan to amoy din, aw halin diyà to Haran no banwa no pig-ugpa-an din hantod to du-on on kamatoy to amoy din. No pagkamatoy on to amoy din, pigpagawang kandin to Diyus du-on sikan no banwa aw pahalina dini so-idi no banwa no pig-ugpa-an tad on kunto-on. ⁵ Dì wadà imbogoy to Diyus no pasak no ogka-abin ni Abraham agad magapaad dà ubag no igkabilin din diyà to mgo kasinugpu-an din. Dì pigsahadan dà to Diyus to ogbogayan iyan to kasinugpu-an din to mahudi no adow. Dì pagsahad to Diyus ki Abraham, wadà pad batà dan hantod to nabuyag on kandin. ⁶ Dì maogot ogkatuman to kagi to Diyus su pignangonan din si Abraham no pig-iling to 'To kasinugpu-an nu, diyà to madiyù no banwa ogkahuwag-onan to pag-ugpà dan. Ko umugpà du-on ogkahimu kandan no udipon aw pang-uwang-uwangi to upat no gatus no tu-ig. ⁷ Dì kanak no Diyus to ogkastigu kan mgo og-udipon. Ko matapus on to pagkastigu ku kandan, ogpaman-ulì on to kasinugpu-an nu aw mangkamonang on no pag-ugpà aw og-ampù on kanak.'

⁸ "Na pigbogayan gayod si Abraham to Diyus to tulumanon no pag-indan to lawa no pagpakilaa to sakup din kandan. Kaling man pagpanganak ni Abraham ki Isaac, pigtuman ni Abraham kan no tulumanon no sikan pag-indan to lawa to pag-abut to wau no adow likat to pagka-otow. Nanganak si Isaac ki Jacob, angod dà to pigtuman din no tulumanon no sikan pag-indan to lawa. Nanganak gayod si Jacob, pigtumanan din kan no tulumanon to sampuù tag duwa no batà din no kandan on to piglikatan to sampuù tag duwa no mgo panon ta no mgo Isrili.

⁹ "Mahan-ing iyan to mgo batà ni Jacob, dì iyan lagboy maogon din si Jose. Dì to mgo kakoy din, pigsombang dan si Jose. Imbaligyà dan si Jose aw kahinang no udipon diyà to banwa to Ihiptu. Dì kanunoy pigtanduan si Jose to Diyus. ¹⁰ Agad nokoy to kalisod ni Jose, ogbuligan kandin to Diyus. Pagka-atubang din to hari to Ihiptu no si Paraun, pigbogayan si Jose to Diyus to ka-ugsoban aw buligi pad kandin. Kaling pighimu si Jose to hari no nigsunù kandin no panguu to pigsakupan din aw panguu gayod to mgo sood din to baoy.

¹¹ "Na pagkaugoy pigkogsa-an to bontas to Ihiptu no banwa aw so-idi no banwa ta no pighingadanan to Kanan natodu-on. Ampan ogkakita-an no ogkako-on to ka-aw-apu-an ta. ¹² Dì si Jacob no apù ta, nakadinog to moydu-on dà ogkako-on ubag diyà to Ihiptu. Pigpapana-ulì din to anak din no sikan, mgo kakoy ni Jose no ka-aw-apu-an ta aw sikan to tugdow dan no pig-andiya-an no Ihiptu no banwa. ¹³ Kayan nigpakilaa si Jose diyà to mgo kakoy din no ikaduwa on no pagpana-ulì dan. Sikan no uras on to pagkama-an ni Hari Paraun dow intawa to piglikatan ni Jose no ginikanan. ¹⁴ Dayun impadokat ni Jose kandan si Jacob no amoy din. Kapitu-an aw lima no ka-otow no nighalin diyà to Ihiptu. ¹⁵ Nig-ugpà kandan si Jacob du-on to Ihiptu hantod to du-on on tibò kangkamatoy. ¹⁶ Dì imbatuk dan dà to paglobong diyà to kandan banwa no pasak no pigboli ni Abraham no apù ta diyà to mgo anak ni Hamur no taga-Sikim.

¹⁷ “Dì no madaas on ogkagotò to pagtuman to Diyus to insahad din ki Abraham no ogpapa-uli-on to mgo kasinugpu-an din dini to kandan no banwa, kanunoy nighan-ing lagboy kandan no kasinugpu-an ni Jacob ¹⁸ aw bugtì on to nigharì no wadà din katagami si Jose. ¹⁹ Nigpanluku kandin to mgo ka-aw-apu-an ta aw panda-og-da-og to ka-aw-apu-an ta su pigpogos din to pagpalabas to baoy to mgo apù ta to batà dan aw palungata aw itimbag diyà to wohig su awos ogkamatoy aw konà oghan-ing to ka-aw-apu-an ta.

²⁰ “Na ton harì pad sikan no otow, na-otow on si Moises no ogka-ayamà nu to kadoyow. Pigtamongan lagboy kandin to inoy din aw ihobong du-on to sood to baoy to sood to tatou no buwan. ²¹ Kayan pinalabas din si Moises dì inhobong din dà si Moises diyà to wohig. Dì nakita-an dà si Moises to buyag no anak to harì. Dì pigka-atan nasì to buyag aw angaya din no anak-anak si Moises. Anak to harì to nigbuhì on ki Moises. ²² Kaling dì pig-anad si Moises to mgo taga-Ihptu to kandan nama-anan su na-apù on si Moises to harì. Labow man to mgo hinang ni Moises aw ko ogpang-i-ikagi.

²³ “Na pag-abut to kap-atan no tu-ig to idad ni Moises, nadomdoman din on to oglo-uy bali to kadumahan din no kasinugpu-an ni Israel awos makabulig kandin diyà kandan. ²⁴ Na nakita-an din to songo duma din no pig-uwang-uwangan to taga-Ihptu aw pigbuligan din no pinabayà to paghimatoy din to taga-Ihptu. ²⁵ Intobo-ot ni Moises dow dawaton dà kandin to kadumahan din no mgo Isrili aw pasakup su ogpabuligan kandan to Diyus. Dì wadad on man dawata. ²⁶ Pagkasunù no adow nakita-an ni Moises to daduwa no ka-otow no kadumahan din dà no nigbubuwow. Pighusoy din podon no nig-iling kandin to ‘Mgo su-un ku, paminog kow. Konà kow man ogkinalituhay su nigsusu-un kow dà man aw ando-i kow man to ogsindoog.’ ²⁷ Dì sikan mado-ot to paghimu du-on to su-un din, intuud din on nasì si Moises aw ikagi to ‘Intawa to nigsugù ikow to kanami, oghusayon koy nu aw ikow to ogbo-ot. ²⁸ Nama-anan kud on to ikow to nighimatoy ton taga-Ihptu gabi-i. Og-angodon a nu buwa gayod.’ ²⁹ Pagkadinog ni Moises to nama-anan dà to kandin to nighimatoy to taga-Ihptu, niglaguy aw hobong diyà to Midiyan no huwag-on din puli to pag-ugpà din du-on. Du-on on kandin maka-asawa aw makapanganak to daduwa no tumaag lukos.

³⁰ “Na diyà to Midiyan no banwa no kahanongan no katahayan, nigbantoy si Moises to buhì to ugangan din. Pag-abuti to kap-atan on no tu-ig no kandin nigbantoy no madani to Sinai no untud, piglogwà kandin to diwata to Diyus. Nakita-an din to logdog no nigliyab-liyab no nigkupkup du-on to bawbagon no dugihon dì wadà pighalinan. ³¹ Naboong-boongan din su wadà man pighalinan to bawbagon. Dayun pigduguk ni Moises su ogpangilahan din dow nokoy sikan. Pagduguk din nadinog din to kagi to Diyus no Magbobo-ot no pig-iling to ³² ‘Kanak no Diyus to ampu-onon ni Abraham aw ampu-onon ni Isaac aw ampu-onon ni Jacob.’ Pigpidpid si Moises aw kahadok aw wadà maka-ahà kandin. ³³ Pig-ikagihan kandin to Diyus to ‘Gawanga to sapatu nu no intahud nu kanak su talahudan no pasak so-idi su piglogwa-an ikow to Diyus. ³⁴ Pig-indanan kud on to pagkangkasinogow to mgo sinakupan ku no pigpahadatan diyà to Ihptu. Nig-andini a su ogbuligan ku. Na ikow Moises, ogpa-andiya-on ku ikow to Ihptu su ogtubus ka kanak diyà.’

³⁵ “Natodu-on to mgo kadumahan ni Moises, nigsupak kandan kandin su intobo-ot dan dow nigpalabow-labow si Moises. Namang-ikagi kandan to

'Intawa to nigsugù ikow to kanami, ogsakupon koy nu aw ikow to ogbo-ot.' Dì no pagkaugoy, kandà no otow no si Moises, pigpatubus kandin to Diyus diyà to mgo Isrili diyà to Ihiptu no pig-udiponan dan su pighimu to Diyus si Moises no ogsakup to mgo Isrili. Pigpabuligan din gayod ki Moises kandan no impabayà to diwata to Diyus no niglogwà ki Moises diyà ton bawbagon no dugihon. ³⁶ Bali man pighinang ni Moises to kaboongan no nig-allad kandin to mgo kasinugpu-an ni Israel likat to Ihiptu aw pagtalipag dan to Dagat no Maogdog aw pagkaligot-ligot dan diyà to kahanongan no banwa no katahayan to sood to kap-atan no tu-ig.

³⁷ "Si Moises iyan to nig-ikagi no pig-iling to 'To mahudi no adow, Diyus, ogpalogwa-on din dini iyu to otow no maglilikwaday gayod to kagi din no angod dà kanak no su-un now no sugpù gayod ni Israel.' ³⁸ Natutu-u on iyan, su si Moises on to nakalikwad to kagi to diwata diyà to sinakupan to Diyus no mgo kasinugpu-an ni Israel no diyà pad kandan natodu-on to kahanongan no banwa no katahayan. Pigdaa to diwata to kasugu-an to Diyus diyà ki Moises no diyà to Sinai no untud. Si Moises, pigdaa din hognà kan kagi to Diyus diyà to ka-aw-apu-an ta no ogpakadoyow to ka-ugpà ta.

³⁹ "Dì namansupak kandan ki Moises aw pangumanoy kandan nasi to ogpakabatuk dà podon to pag-ugpà dan diyà to Ihiptu no banwa no piggawangan kandan ni Moises no diyad on kandin kalaud diyà to untud no pigdawat din to kasugu-an to Diyus. ⁴⁰ Nig-ikagi kandan diyà ki Arun no hadi ni Moises no pagkali-us din on no nig-iling to 'Indoy ta dow nokoy on buwa to nadoogan ni Moises no nigpagawang ita diyà to Ihiptu no banwa aw ibu-us ki dini to kahanongan no banwa aw katahayan. Na, oghimuhan koy nu to ampu-onon no og-allad ita.' ⁴¹ Dayun nihungun kandan to kandan ampu-onon no ogpaka-imo-ot to nati to baka. Pighinangan dan kan angod to nati aw hinanga no kalipay no katahudan dan to ampu-onon no pihungunan dan no ing-ilis dan to ampu-onon dan natodu-on. ⁴² Dayun pigtalikudan on kandan to Diyus aw wadà babagi kandan to Diyus to pag-ampù to bugtì no ampu-onon no mgo ogpamansilat diyà to langit. Natuman on to nasulat diyà to kasulatan to mgo maglilikwaday to Diyus no pig-iling to,

" 'Iyu no kasinugpu-an ni Israel, konà no kanak to pig-ampu-an now sood to kap-atan no tu-ig diyà to katahayan no banwa no pagkalibod-libod now. ⁴³ Pigdadaa now dà gayod to abutanan to bugtì no ampu-onon now no si Muluk. Pigdadaa now dà gayod to ogpaka-imo-ot to дума no ampu-onon now no si Ripan no puli pihungunan to otow no tagtu-un kun to bitu-on. Pihungunan now puli to iyu no ampu-onon. Kaling oggawangon ku iyu du-on to iyu no banwa aw pahalina koy diyà to kaylu pad to Babiluniya.' Sikan to impabahog to Diyus to maglilikwaday din.

⁴⁴ "Na to ka-aw-apu-an tanow, no namakalibod-libod diyà to kahanongan no katahayan no banwa, namandawdaa kandan to abutanan to Diyus no igkamatu-ud dan to Diyus, nigduma-duma sanglitanan to Diyus no pigpa-aha-an din. ⁴⁵ Kandan si Jusue no tipahudi on no pagpanutuu dan to banwa dan, nigdawdaa gayod kandan to abutanan to Diyus no kabilin to ka-aw-apu-an dan du-on kandan. Inogà on kandan to pag-ugsud-ugsud kandan pag-ugpà no inabut dan on to banwa no insahad to Diyus to ogpa-ugpa-an kandan aw inut-inuta gayod to impapigis to Diyus kan tahan naka-ugpà du-on kan no pasak no insahad to Diyus tahan to igbogoy du-on to kandan ka-aw-apu-an. Indangon du-on to abutanan to Diyus. Mamonang on du-on hantod to pagkaharì ni David.

⁴⁶ “Na nalogonan si David to Diyus, aw si David, pigba-id din dow matugutan kandin to ogpadangonon to Diyus to abutanan din no simbahan no labow su ampu-onon man to kasinugpu-an ni Jacob no pighingadanan gayod ki Israel. ⁴⁷ Dì wadà tuguti to Diyus dì si Solomon no anak ni David to pigtugutan to ogpadangonon to abutanan to Diyus no labow no simbahan.

⁴⁸ “Dì to oghimuhon puli to otow, konà ogkalitos to Diyus no Labow no Katuasan. Tùtu-u to impa-ikagi to maglilikwaday to Diyus no pig-iling to ⁴⁹ ‘Langit to ingkudanan ku aw pasak to gi-okanan ku. Nig-ikagi gayod to Magbobo-ot no pig-iling to, Amonuhon now buwa to paghimu to baoy no ogkalitos a ⁵⁰ su kanak man to nighimu to langit aw pasak tibò.’ Sikan to pig-ikagi to Diyus no inhognà din pad impa-ikagi to maglilikwaday din no lagsoban natodu-on.

⁵¹ “Na iyu no mgo otow, tu-un now iyan kan no domdom aw ginhawa no wadà ogka-usaban. Nigsupu kow man to ka-aw-apu-an ta su kanunoy kow nigsupak to Ispiritu Santu. ⁵² Tibò to maglilikwaday to Diyus, pigpalisodan to ka-aw-apu-an ta. Pigpanghimatayan dan to mgo maglilikwaday no nigtag-an to oglogwà to matuwadong no otow no Imananan to Ka-otawan. Dì imbaligyà now kan no otow no si Jesus aw pahimatayi, ⁵³ agad iyu to nigdawat to kasugu-an to Diyus no pigdaa to diwata din dì wadà now tumana.”

⁵⁴ Na pagdinog to mgo punu-an to kagi ni Esteban, konad no langot dan aw puli nangagotkot to mgo bag-ang no ta-indanan to langot dan ki Esteban. ⁵⁵ Dì songo nasoodan lagboy si Esteban to Ispiritu Santu aw langhag diyà to langit. Paglanghag ni Esteban diyà to langit, nignongnong kandin to bandog to Diyus no nig-andidiyow aw kakita-i din si Jesus no nig-ilug diyà dapit to kalintu-u to Diyus. ⁵⁶ Kagi ni Esteban, “Ahà kow on man. Natau-angan on to langit. Suyà dà si Jesus no Imananan to Ka-otawan no nig-ilug diyà dapit to kalintu-u to Diyus no Amoy.” ⁵⁷ Dayun to ningsingka-iyak kan mgo punu-an aw asigkasampong to talinga. Pigbokasan dan si Esteban ⁵⁸ aw guyuda dan kandin diyà to labas to lunsud dan aw dodogpaka dan to batu. Sikan mgo namandogpak, imbilin dan to kabò dan diyà ki Saulo no batan-on pad no duma dan. ⁵⁹ Dì no pigdogpak dan si Esteban to batu, nig-ampù nasi kandin no nig-iling to “Jesus no Magbobo-ot, dawata nu to umagad ku.” ⁶⁰ Dayun nakaluhud kandin aw maka-ikagi to ma-agbot, “Magbobo-ot, konà nu oghimuhon no saà dan no ogkahibatan dan.” Dayun namatoy on si Esteban.

Na si Saulo, naka-uyun dà to kamatayon ni Esteban no nighbantoy su pigkablantog din to bayà no tinu-uhan bahin ki Jesus.

8

¹⁻² Dì inlobong si Esteban to mgo otow no matino-od. Pig-oog dan lagboy si Esteban. Sikan no adow to piglikatan to pagkangkalisodi to mgo sakup ni Jesus su lagboy on pigpahadatan kandan to mgo kablang dan. To mgo tumutubus ni Jesus, namanpakamonang dà diyà to Hirusalim. Dì to duma no mgo sinakupan, nahilatagplatag diyà to prubinsiya to Hudiya aw prubinsiya to Samariya.

³ Na si Saulo, ogdodo-oton din podon to sinakupan ni Jesus aw pang-andiya-i din to kabaoy-baayan aw pangguyuda to mgo sinakupan ni Jesus, lukos dow buyag. Dayun impantagù to pirisuhan.

⁴ Na to mgo sinakupan ni Jesus no pagkahilatag-latag dan, namanlogob-logob kandan to ningsingkabugtì no banwa no nigpang-anad to kagi to Diyus. ⁵ Si Felipe no sakup ni Jesus, nig-andiyà to kamatu-udan no lunsud

diyà to prubinsiya to Samariya aw panoysoy to si Jesus to Imananan to Kaotawan. ⁶ To mgo taga-Samariya, nigtibò kandan to pagpaminog to impanganad ni Felipe su nakita-an dan to kaboongan no pighimu din. ⁷ Mahaning to pigsoodan to busow no nagawangan ni Felipe aw makapanagoa. Mgo pungkù, mgo pawing, mgo pulid, tibò din na-uli-an to sakit du-on to mgo otow no taga-Samariya. ⁸ Nigtukhow tibò kandan.

⁹ Dì moydu-on otow no nig-ugpà du-on to Samariya no kunon kun nigpatutuus. Iyan ngadan din si Simon. Naugoy on to pagkaboong-boong to mgo taga-Samariya to kabogbogan din. Nigpalabow kandin aw kunon kun Diyus to piglikatan to kabogbogan din. ¹⁰⁻¹¹ Nigpaminog kan mgo taga-Samariya agad mangkabaklà aw mangka-intok su naboong-boongan dan man. Kaling man pighingadanan dan kandin to Kinabogbogan no likat to Diyus, su intobo-ot dan on dow likat to Diyus to kabogbogan ni Simon. ¹² Dì pagkadinog dan to ki Felipe no pagpasabut bahin to pagsakup to Diyus aw ogkahimu ogkasakup ki to Diyus no Amoy ko pumasakup ki to Anak din no si Jesu-Kristu, nigtu-u kandan no lukos aw buyag aw tuman aw pabonyag to wohig no igmatu-ud to pagpasakup dan to ngadan ni Jesus. ¹³ Agad si Simon, nigtu-u man aw pabonyag kandin gayod su nigdumduma kandin ki Felipe aw maka-ahà to kaboongan no pighimu ni Felipe, aw kaboong-boong.

¹⁴ Na, diyà ta pad to bugtì no tutuwanon no diyà to Hirusalim. Nakadinog to mgo tumutubus ni Jesus to sikan mgo taga-Samariya, nigpasakup on kandan to kagi to Diyus. Pagkadinog dan, pigpatubus dan pigpa-andiyà si Pedro aw si Juan ¹⁵ awos ogpangamuyu-an kandan diyà to Diyus awos soodan kandan no mgo taga-Samariya to Ispiritu Santu ¹⁶ su wadà pad lagboy kasoodi kandan. Puli pad namanpabonyag to wohig no inmatu-ud to pagpasakup dan to ngadan ni Jesus. ¹⁷ Pagdatong ni Pedro aw ni Juan, pigpandampon dan kandan no mgo taga-Samariya aw pangamuyu-i dan kandan to Diyus to ogpasoodan lagboy kandan to Ispiritu Santu. Dayun pigmatu-udan on to nasoodan kandan lagboy to Ispiritu Santu.

¹⁸ Na si Simon no nigpatutuus, pagkakita din to kandan, nasoodan to Ispiritu Santu no pagdampon to tumutubus ni Jesus, naliyagan din podon. Naka-ikagi kandin to “Nawà dow ogpabayluhan now kanak to sapi ¹⁹ to kabogbogan now su awos ogkangkasoodan to mgo otow to Ispiritu Santu ko madampon ku.” ²⁰ Nakatabak si Pedro, “Dowdo-otan ka kay na-an aw sikan ubag sapi nu ko konà nu og-oyowan kan mado-ot no domdom nu su intobo-ot nu dow ogkaboli nu puli to sapi kan igbogoy likat to Diyus. ²¹ Konà ka ogpakapanginlabot to igbogoy to Ispiritu Santu to pagdampon. Mado-ot to ikow nadomdoman diyà to atubangan to Diyus. ²² Na, ogsosoo ka pad na-ay aw oyowid to mado-ot no napikiyan nu aw pangamuyù ka to Diyus ko dagow pasayluhon ka dà to napikiyan nu no mado-ot. ²³ Agaw man ogbayluhon nud podon to sapi to kabogbogan to Ispiritu Santu su mado-ot on to ginhawa nu diyà to Diyus. Nakasood ikow, kado-otan su nig-ingà ka man.” ²⁴ Si Simon no nigpatutuus, naka-ikagi to “Pangamuyu-i a nu podon diyà to Diyus to konà ogkatuman to pig-ikagi nu bahin kanak.”

²⁵ Na pagkatapus to pagpang-anad dan du-on aw paglikwad to kagi to Diyus no Magbobo-ot, namanpa-uli on kandan no si Pedro aw si Juan diyà to Hirusalim. Dì pigpanghapit-hapitan dan pad to mgo kalunsudan to Samariya su igpasabut dan man to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus.

²⁶ Na, og-uli-on ta pad si Felipe no tutugdawon no nangudlin to mgo taga-Samariya. Pig-ikagihan kandin to diwata likat to Diyus to “Na, kuwà kad on diyà to kalasada no ogpadoog diyà to babagan. Sikan no kalasada, likat diyà to Hirusalim no oglohus diyà to Gasa gayod no lunsud.” Naugoy on no kalasada sikan, di maakwat on to ogbayà du-on su wadad lagboy uminugpà. ²⁷ Dayun nighipanow on si Felipe padoog diyà to kalasada.

Na, diyà ta pad mandà to bugti no tutuwanon. Moydu-on otow no madiyù to piglikatan din no banwa no taga-Itiyupya. Sikan no otow, trisuriru ni Kandasi no buyag no nigsakup du-on to Itiyupya no banwa. Nig-andiyà to trisuriru to Hirusalim su og-ampù du-on. ²⁸ Pagkatapus to nig-ampù, nig-uli on kandin diyà to piglikatan din no nigsakoy to sakayan din. No pag-ingkud din du-on to sakayan, nigbasa-basa kandin to nasulat ni Isaias no maglilikwaday to Diyus no lagsoban natodu-on.

²⁹ Na, og-uli-on tad mandà si Felipe no naka-abut on diyà to kalasada no igbayà to trisuriru. Du-on impaghibakos din to trisuriru. Dayun pigsugù Felipe to Ispiritu Santu no pig-iling to “Na, duguk ka kan no sakayan.”

³⁰ Dayun nigduguk kandin to sakayan. Nadinog din to pigbasa to trisuriru to nasulat ni Isaias no maglilikwaday to Diyus. In-usip ni Felipe no nig-iling to “Kan no pigbasa nu, dow nasabutan nu?” ³¹ Nakatabak to trisuriru to “Amonuhon man to pagkasabut ku su wadà man ogpanoysoy kanak.” Dayun pigpaluwan din si Felipe to sakayan din. ³² So-idi to nadinog ni Felipe no pigbasa to trisuriru no wadà din kasabuti no pig-iling to

“Sikan otow, konà og-atu su kandin iyan ogka-angodan din to buhì no igsundù aw konà ogkahimu-himu to ginhawa to og-atu. Iyan ogka-angodan din gayod to nati to karniru ko oggupitan to bubuu no ogpatuyun kandin. ³³ Ko oglisod kandin, wadad ogpiyansa kandin. Amonuhon tad buwa to pagnangon to tütu-u no kadakoan to saà to kadongan din su pigpakapusan dan man to kinabuhì din dini to babow to kalibutan.”

³⁴ “Na,” pig-usip to trisuriru, “to napa-atubangan to kagi ton lagsoban to Diyus, kandin tu-un no lawa dow duma.” ³⁵ Dayun nigpasabut si Felipe to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus likat to sikan dà no nasulat ni Isaias. ³⁶ Na nakabayà kandan to wohig. Kagi to trisuriru to “Ahà ka suyà wohig. Nokoy pad man to ogtagadan ta to pagpabonyag ku ikow.” ³⁷ Nigtabak si Felipe to “Ogkahimù man ko tibuuson nu to ikow ginhawa.” Nakatabak to trisuriru to “Nokoy pad man su nigtu-u ad lagboy to si Jesus, Anak to Diyus.” ³⁸ Dayun pigpasigkon din to sakayan aw haw-as kandan no ogduguk du-on to wohig aw apot kandan no daduwa aw bonyagi kandin ni Felipe. ³⁹ Paggamat dan, pigsakgow si Felipe to Ispiritu Santu. Pigboong on kandin to trisuriru. Kandà to pagkikita dan. Dayun nigpadayong to trisuriru to panawan din no niglutukhaway. ⁴⁰ Di si Felipe, monang on nataga no diyad on kandin to Asutu no banwa. Dayun niglogob-logob kandin mandà to mgo banwa to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon. Bali no nigdatong si Felipe diyà to Sisariya no lunsud.

9

¹ Na og-uli-on tad si Saulo no kanunoy niglina-um to pagpanghimatoy to mgo sakup ni Jesus. Nig-andiyà si Saulo to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. ² Pagdatong din nigpangamuyù kandin to kalig-onan no ogpilimahan to mata-as su awos makilahan si Saulo to mgo otow no ogdaa to mgo simbahan to Hudiyu diyà to Damasku no lunsud. Ko panganapon din to mgo otow du-on no sakup ni Jesus, lukos dow buyag, igpadakop

aw ogdaahon din diyà to Hirusalim. Dayun imbogoy to mata-as to kalig-onan no napilimahan din on. Pagkadawat ni Saulo, nighipanow on kandin padoog diyà to Damasku.

³ Na no madani on to ogdoogan din, tinakin pigbandogan lagboy si Saulo to bandog likat to langit. ⁴ Napood dayun si Saulo aw makadinog to kagi no iyan nalitukan to “Saulo. Saulo. Nokoy man to impahadat nu kanak.” ⁵ Nakatabak si Saulo to “Intawa ka Sir.” Nadinog ni Saulo to kagi no intabak no na-iling to “Kanak si Jesus no pigpahadatan nu. ⁶ Na, kuwà kad on aw padayong kad diyà to lunsud aw tagadi nu to sugù ku no ogkatuman nu.” ⁷ Sikan mgo duma ni Saulo, namakasigkon no wadà mamaka-ikagi. Namakadinog to kagi likat diyà to langit, di wadà nakita-an dan. ⁸ Dayun nigungun si Saulo aw gimata di konad man ogpakakita. Kaling man pigtuyuk kandin to mgo duma din padoog diyà to lunsud ⁹ aw napisok si Saulo to sood to tatou no adow aw wadà makako-on aw maka-inom.

¹⁰ Na diyà ta pad to bugti no tutuwanon. Moydu-on songo sakup ni Jesus du-on to Damasku no iyan ngadan si Ananias. Pigpakita kandin to Diyus to ogkatuman. Kagi to Diyus no Magbobo-ot to “Ananias.” Naka-ikagi si Ananias to “So-idi ad Magbobo-ot ku.” ¹¹ Kagi to Magbobo-ot, “Bangun kad aw andiyà kad on to bàya-anan no pighingadanan to Katul-idan no Baya-anan. Panganapa si Saulo no taga-Tarsu su mamonang dà kandin diyà to baoy ni Judas su nig-ampù kanak kunto-on. ¹² Natagahan gayod ni Saulo to ogkatuman gagaya su pigpakita kud on man kandin. Nataga kandin gayod to ogdatong ka du-on to pig-ugpa-an din. Nama-anan din man to ngadan nu Ananias, aw ogdamponon nu kandin awos ma-uli-an to mata din.” ¹³ Di naka-ikagi si Ananias to “Diyus kù, mahan-ing to nignangon kanak bahin sikan no otow su nigpang-uwang-uwang kun kandin to mgo sakup nu diyà to Hirusalim. ¹⁴ Su tu-ud din kun to ogdakop kanami no sakup nu su nig-andini to Damasku su nigsalig kun kandin to kalig-onan no pigpilimahan to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan.” ¹⁵ Kagi to Magbobo-ot, “Agad on man. Andiya-id, su pigpili kud on si Saulo to ogpanoysoy bahin to kanak ngadan diyà to mgo hari aw mgo ka-Isrilihan aw duma no mgo ka-otawan no ningsingkabugti no banwa dan. ¹⁶ Di kanak no si Jesus, ogmanon ku kandin dow nokoy to ogtuwa-ayon din su kandin ogtubus to kanak ngadan.”

¹⁷ Na nig-andiyà si Ananias to baoy ni Judas. Pagdatong din, pigdampon din si Saulo aw ikagi to “Saulo, su-un ku, kanak, pigpa-andini a ni Jesus no nakita-an nu diyà to pangindanan. Ogpadamponon a ikow awos ka ma-uli-an aw kasoodi ka to Ispiritu Santu.” ¹⁸ Tinakin moydu-on nangkapadpad likat du-on to mata din no angod to papalison aw dayun nakagimata aw makakita kandin. Dayun nakasakindog si Saulo aw pabonyag to wohig. ¹⁹ Pagbonyag kandin, nakako-on on. Pagkatapus to pagko-on, nigdoson on kandin.

Na pag-agpot ni Saulo to pila no adow du-on to mgo sakup ni Jesus no taga-Damasku, ²⁰ pigpunu-an din to pagpinang-andiyà to mgo simbahan aw pasabut to si Jesus iyan Anak to Diyus. ²¹ Naboong-boong tibò to nahimun no ka-otawan. Nigka-inusipay kandan to “Sikan buwa to otow no nighimatoy to mgo sakup no nig-ampù to ngadan ni Jesus diyà to Hirusalim aw andini mandà kandin su awos dakopon mandà to nasamà aw daaha diyà to punu-an to tinu-uhan diyà to Hirusalim.” ²² Di nigdugang to kabogbogan ni Saulo to pagpang-anad. Nakambawan ni Saulo to mgo Hudiyu no taga-Damasku aw kangkadaa din to si Jesus to Imananan to Ka-otawan.

²³ Dì pagkaugoy nighihimun to mgo Hudiyu su ogsusukunan dan dow og-amonuhon to pagpadoog to paghimatoy dan podon ki Saulo. ²⁴ Dì moydu-on nigtaga ki Saulo to pikii dan to ogpakahimatayan dan podon kandin. Adow aw madukilom pigbantayan dan to lili-ot to matikang no aad no batu no inlibong to lunsud. ²⁵ Dì songo kadukiloman nigtagù si Saulo to bangkow aw patuntun to mgo sakup din diyà dibaui to in-aad aw makalikoy on kandin aw hipanow on kandin padoog diyà to Hirusalim.

²⁶ Na pagdatong ni Saulo to Hirusalim, ogpagba-ot podon kandin to duma no mgo sakup ni Jesus. Dì wadà tu-u kandan to si Saulo, sakup iyan ni Jesus. Nahadokan dan tibò su intobo-ot dan dow nigpakunon-kunon si Saulo to sakup kandin ni Jesus. ²⁷ Dì si Bernabe no sakup ni Jesus, pigbuligan din si Saulo. Pigdaa din diyà to mgo tumutubus ni Jesus. Pignangonan din kan mgo tumutubus to “Piglogwà si Saulo ni Jesus diyà to pangindanan padoog diyà to Damasku aw sugu-ad kandin ni Jesus. Diyà to simbahan to taga-Damasku, wadà hadok-hadok ni Saulo to ogpanoysoy bahin to ngadan ni Jesus.” ²⁸ Kaling man nigpag-agpot si Saulo du-on to sinakupan ni Jesus aw libod-libod to mgo simbahan diyà to Hirusalim ²⁹ no ampan kahadok no nigpang-anad kandin no nigtabus to ngadan ni Jesus no Magbobo-ot. Nigpanoysoy si Saulo aw pag-asuy kandin to sinakupan to Giniriyigu no inikagihan no oghimatoy podon kandin. ³⁰ Pagkama-an to dumà no sakup ni Jesus to ogmuwahon podon si Saulo, pigdaa dan diyà to Sisariya no lunsud aw pa-uli-a diyà to kandin banwa no Tarsu no lunsud.

³¹ Bali man nigsigkon to pag-uwang-uwang to sinakupan ni Jesus diyà to Hudiyu aw Galiliya aw Samariya no likat pad to paghimatoy ki Esteban. Nighan-ing on kandan aw pigtahud dan to Diyus aw pinatibuus tibò kandan to Ispiritu Santu to ginhawa dan.

³² Na, og-uli-on tad to tutuwanon bahin ki Pedro. Niglogob-logob kandin to kalunsudan no nangudlin no bali nakatutuu to mgo sakup ni Jesus diyà to lunsud no Lida. ³³ Nabaya-an din to otow no napulid no iyan ngadan si Iniyas. Wau on no tu-ig to pagkapulid din no konad on ogpakabangun. ³⁴ Dì si Pedro, nig-ikagi kandin to “Iniyas, bangun kad on aw lukutad to hikam nu su na-uli-an kad on ni Jesu-Kristu.” Dayun nakabangun si Iniyas ³⁵ aw kakita kandin to tibò no mgo taga-Lida aw taga-Sarun. Pagkakita dan, nigtu-u kandan aw pamanpasakup to Diyus su nakita-an dan kan pulid no ogpakahipanow on.

³⁶ Na, diyà ta pad to bugti no tutuwanon no diyà dapit to Hupi no lunsud no madani dà to lunsud to Lida no pigbisitahan ni Pedro. Moydu-on buyag du-on no sakup ni Jesus. Iyan ngadan si Tabita. To Giniriyigu pa no inikagihan si Durkas to ngadan din no kalitukan to usa. Ma-auy-auyon si Tabita aw mabo-ot kandin ko moydu-on ogkawada-an to kapookanan. ³⁷ Dì nasakit si Tabita to ingkamatoy din on. Pagkamatoy din on, pighugasan to patoy to kadumahan din aw ta din si Tabita no pigo konhà. ³⁸ Mano madani dà to lunsud no Lida no pigbisitahan ni Pedro, impadokat to mgo kadumahan ni Tabita su nadinog dan to du-on dà si Pedro. Daduwa no ka-otow to nigdokat. Pagdatong dan, naman-ikagi kandan to “Ogpadumahon noy ikow iyan aw magagà ki lagboy.” ³⁹ Dayun nigduma si Pedro. Pagdatong dan, pigpaduma dan si Pedro diyà to songo konhà no pigkotangan to patoy. Dayun nahimunan kandin to mgo bau no buyag no namansinogow. Impakita dan ki Pedro to mgo kabò no tinabing ni Durkas kandan no buhì pad.

⁴⁰ Na pigpalogwà ni Pedro kan mgo buyag. Paglogwà to mgo buyag, nigduguk aw luhud si Pedro aw ampù kandin to Diyus. Dayun pig-atubang ni Pedro to patoy aw ikagihi din to “Tabita, bangun kad on.” Nakagimata dayun si Tabita. Pagkita din ki Pedro, nigbangun lagboy kandin. ⁴¹ Pigdawat ni Pedro to boad din aw pasakindoga. Pigsabi ni Pedro to mgo buyag no bau aw duma no mgo sakup ni Jesus. Impakita din si Tabita no pigbuhoy on. ⁴² Dayun nigtangkap to nawnangonon to mgo taga-Hupi to pigbuhoy dà si Tabita. Pagdinog dan, mahan-ing to nigpasakup on ki Jesus. ⁴³ Nigpakamonang si Simon Pedro du-on to sinakupan ni Jesus no mgo taga-Hupi to pila no adow. Nig-agpot du-on to baoy ni Simon no sangay din no maghihimu to kubaa.

10

¹ Na, diyà ta pad to bugtì no tutuwanon diyà to Sisariya no lunsud no pigbotangan to panon to sundau no taga-Ruma no songo gatus no pighingadanan to Italiyanon no panon. Iyan kapitan sikan no panon si Cornelio. ² Si Cornelio aw mgo sood din to baoy, matinahudon no mgo otow diyà to Diyus no natibuus to ginhawa dan aw kanunoy kandan og-ampù to Diyus. Mabo-ot no otow si Cornelio to mgo otow no nawada-an to kapookanan.

³ Songo adow no mgo alas tris to uras, linogwà si Cornelio to diwata likat to Diyus. Tinakin nigduguk to diwata aw ikagi to “Cornelio.” ⁴ Nig-ahà kandin to diwata di lagboy to pagkahadok aw maka-ikagi si Cornelio to “Nokoy Sir.” Nig-ikagi to diwata to “Sikan pagbulig nu to ka-otawan aw pag-ampù nu to Diyus, sikan, na-indanan on to Diyus. ⁵ Na, ipadokat nu to songo otow no diyà to Hupi no lunsud. Iyan ngadan din si Simon Pedro ⁶ no nig-agpot madani to dagat diyà to baoy ni Simon no sangay din no maghihimu to kubaa.” ⁷ Na puli din on pigboong to diwata. Pigsabi ni Cornelio to daduwa no sugu-onon din aw sobu-uk no sundau no pangabaga din no nigtagon gayod to tinu-uhan to Diyus. ⁸ Pignangonan din to tibò no napugut-pugutan din aw ipadokat din kandan si Pedro no diyà to Hupi.

⁹ Na og-uli-on tad mandà si Pedro. To ma-ugtu to soga nigponhik si Pedro du-on to balkun no diyà pad hognà to di-atas su og-ampù to Diyus. ¹⁰ Niglotoy si Pedro. No pighina-atan dan pad kandin no nigtaga-od kandin diyà di-atas. Di puli on nagawangan si Pedro to panimo-ot ¹¹ aw tigma-un makakita to lambung angod to buwahan no pighikotan to lubid to upat no kasuukan no natuntun diyà to pasak no niglikat diyà to langit. ¹² Naluwan du-on to buwahan to ningsingkabugtì no buhì aw kadlaganon aw mgo manuk-manuk, mgo uwod-uwod no sodà no ing-okod to mgo Hudiyu. ¹³ Nadinog ni Pedro to kagi no na-iling to “Bangun kad on Pedro, aw himatayi aw ko-ona.” ¹⁴ Naka-ikagi si Pedro to “Konà a sikan, Diyus ku. Konà a ogko-on su ing-okod to kanami tinu-uhan.” ¹⁵ Nadinog din na-usab to kagi no na-iling to “Ayaw nu oghinanga no ing-okod kan nahinang kud on no ogkako-on su kanak man to nighimu.” ¹⁶ Pig-inulit maatag katatou aw kabatun on dayun diyà to langit. ¹⁷ Napook-pook si Pedro aw dodomdoma din dow nokoy to nalitukan to nadoogan.

Na og-uli-on tad kan tatou no ka-otow no nigdokat ki Pedro. Pagdatong dan diyà to Hupi, namang-usip kandan dow ando-i longod to baoy ni Simon no pig-ugpa-an ni Pedro. Pagdatong dan du-on to li-otanan ¹⁸ nig-usip kandan to tagbaoy to “Moydu-on bisita nu no si Simon Pedro to ngadan no nakadatong?”

¹⁹ Na si Pedro no diyà pad kandin di-atas, wadà pad makadaag kandin dow nokoy to nalitukan to impakita kandin, di kanunoy din ogdomdomon, aw nangoni kandin to Ispiritu Santu to “Ahà ka. Nigdatong on to tatou no ka-otow no ogdokat ikow. ²⁰ Pono-ug kad on aw dumahi kandan. Konà ka ogkopò su kanak to nigpa-andini kandan.” ²¹ Dayun nigpono-ug si Pedro aw ikagi diyà kandan to “Kanak to ogpanganapon now. Nokoy to tu-ud now.” ²² Namantabak kan tatou to “Impadokat ka kanami ni Kapitan Cornelio, su insugù ki Cornelio to diwata no likat to Diyus to igpadokat ka. Si Kapitan Cornelio, matuwadong no otow aw kasayà kandin to tibò no mgo Hudiyu. Og-ampù kandin to ampu-onon now no Diyus. Kaliyag ogpaminog kandin to pangudlin nu.” ²³ Dayun pigpasood kandan ni Pedro. Nasaboka-an kandan diyà to baoy ni Simon no maghihimu to kubaa.

Na to sunù no adow nig-ulì kandan diyà to Sisariya no nadumahan on ni Pedro aw duma no mgo sakup ni Jesus no taga-Hupi no Hudiyu gayod. ²⁴ Pagkasunù mandà no adow nigdatong on kandan si Pedro diyà to Sisariya no pigtagad-tagadan ni Cornelio aw mgo sood din to baoy aw mgo duma din no pighimun din. ²⁵ Pagdatong ni Pedro, pigsungun ni Cornelio no nigtagad-tagad kandan. Nigluhud si Cornelio diyà ki Pedro su pigpa-andiyà si Pedro to Diyus aw ikatahud din. ²⁶ Di pigpasakindog ni Pedro aw ikagi to “Konà nu og-ilingon su kanak, otow a dà man.”

²⁷ Na nigsood kandan to baoy aw babaaw-baaw kandan. Pagkasood ni Pedro nakita-an din to mahan-ing on no mgo otow no nahimun ²⁸ aw tinakin to nig-ikagi kandin to “Na iyu no nahimun, nama-anan now to ing-okod to tinu-uhan noy no mgo Hudiyu to ogpanduguk-duguk aw ba-ot to mgo otow no konà no Hudiyu. Di pigpasabut ad man to Diyus to konà ku oghinangon to duma no mgo otow no konà no Hudiyu no wadà makatopong kanami no mgo Hudiyu. ²⁹ Kaling man pagpadokat nu kanak, wadà a kaduwa-duwa su pigpa-andini a man to Diyus. Na nokoy buwa to impadokat nu kanak.”

³⁰ Nigtabak si Cornelio to “Tatou on no adow to mgo alas tris to soga nig-ampù a to Diyus hantod to piglogwà ad to otow no nangabò no ogsilawon a to pag-ahà ku. ³¹ Nig-ikagi kandin to ‘Cornelio, pig-indanan to Diyus to pag-ampù nu aw pagbulig nu to mgo otow no nawada-an to kandan mgo kapookanan. ³² Ipadokat nu si Simon Pedro diyà to Hupi. Nig-agpot kandin no madani to dagat diyà to baoy ni Simon nomaghihimu to kubaa.’ Angod sikan to ing-ikagi kanak. ³³ Kaling man impadokat ku ikow Sir. Wadà ka man usab balibad, di nigtuman ka man. Na, nahimun koy on tibò dini to atubangan to Diyus su ogpaminog koy to ikow no mgo panoysoy no insugù ikow to Diyus.”

³⁴ Na kagi ni Pedro to “Bali man natagahan kud on to wadà ogpili-on to Diyus no otow. ³⁵ To otow no madoyow to hinang aw ogtahud to Diyus, ogkaliyagan to Diyus agad bugtì to piglikatan din. ³⁶ Nama-anan now to impadaa to Diyus ki Jesu-Kristu to kagi din no Madoyow no Tutuwanon bahin to kalinaw dini kanami no kasinugpu-an ni Israel. Magbobo-ot kandin to tibò no mgo ka-otawan. ³⁷ Nama-anan now gayod to nigtangkap to tinu-uhan bahin ki Jesus diyà to Galiliya likat to pagpambonyag ni Juan aw tangkap diyà to Hudiya. ³⁸ Nama-anan now gayod bahin ki Jesus no taga-Nasarit to katondanan din no pigmatu-ud to Diyus to kabogbogan to Ispiritu Santu. Niglogob-logob kandin to mgo banwa no nigpanghimu to madoyow aw kabuligi to tibò no napahadatan ni Satanas no magbabalatak su pigtandu-an man kanunoy to Diyus si Jesus.

³⁹ “Tibò iyan no nadoogan diyà to Hirusalim aw ka-Hudiyuhan, ogkamatu-ud noy su nakabantoy koy man aag. Pighimatayan si Jesus no pigpadodopa kandin diyà to kinurus aw tutuki. ⁴⁰ Dì pagkatatouhi no adow, pigbuhoy dà kandin to Diyus aw logwa-a koy din. ⁴¹ Dì konà no tibò to ka-otawan to piglogwà din. Dì kanami dà no tahan on pigpili to Diyus to ogpakamatu-ud to kandin, pigbuhoy on, su nakapagsau koy man kandin. ⁴² Pigsugù koy ni Jesus to ogpapangudlinon koy to ka-otawan aw matu-uda to si Jesus, pighinang to Diyus no ogpakabo-ot to mgo otow agad buhì aw patoy. ⁴³ Tibò no mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on, namakamatu-ud kandan to si Jesus, ogpakapasaylu to saà ko ita, ogtu-u ki to kabogbogan to kandin ngadan.”

⁴⁴ Na no ta-un pag-ikagi ni Pedro, kan mgo otow no namanpaminog, pigsoodan kandan to Ispiritu Santu. ⁴⁵ Sikan mgo Hudiyu no namanduma ki Pedro, nangkaboong-boong su sikan mgo otow no konà no Hudiyu, nangkasoodan on man gayod to Ispiritu Santu ⁴⁶ su nadinog to mgo Hudiyu diyà to duma no mgo otow no tigka-un naman-ikagi on to ningsingkabugtì no inikagihan no wadà dan aligbat tahan ka-anadi aw pigsayà dan lagboy to Diyus.

Na kagi ni Pedro to ⁴⁷ “So-idi no mgo otow, nangkasoodan to Ispiritu Santu no ogka-angod dà to nasoodan kinow gayod. Nokoy pad to ogtagadan ta ogbonyagan tad on kandan.” ⁴⁸ Dayun nigsugù si Pedro to ogpamabonyag kandan no pagmatu-ud to nigpasakup kandan to ngadan ni Jesus. Pigpangamuyu-an dan kandan aw si Pedro to igpahabà-habà to pagbisita dan to pila no adow du-on.

11

¹ Na to duma no mgo tumutubus ni Jesus aw duma pad no kasinakupan din no mgo Hudiyu diyà to prubinsiya to Hudiya, nadinog dan to mgo otow no konà no Hudiyu, namantu-u on to kagi to Diyus. ² Na nig-ulì on si Pedro diyà to Hirusalim aw inangon to kasing-tumutu-u din. Dì moydu-on nigtagon to tahan dan no ing-okod likat to ka-aw-apu-an dan no mgo Hudiyu. Nigpag-asuy kandan ki Pedro ³ no nig-iling to “Nokoy man no in-andiyà nu man kandan aw pagsau ka to konà no mgo Hudiyu, su wadà pamantagon to ita no tinu-uhan.” ⁴ Dì pigpantutuwanan ni Pedro to napugutan likat to kapinunu-an.

⁵ Kagi din to “No pag-ampù ku to Diyus no diyà a pad to Hupi no lunsud to tigkoko-on, nagawangan a to panimo-ot aw tigma-un makakita a to lambung angod to buwahan no ogpakalongod kanak likat to langit no ogkatuntun. ⁶ No pag-ahà ku iyan nakita-an ku du-on to sood to buwahan to mgo kadlaganon, mgo buhì, aw mgo uwod-uwod aw manuk-manuk no ningsingkabugtì no ing-okod to ita no tinu-uhan. ⁷ Dayun nadinog ku to kagi no na-iling to ‘Pedro, bangun kad on. Himatayi aw ko-ona.’ ⁸ Dì natabak ku to ‘Konà a sikan, Diyus ku. Konà a ogko-on su ing-okod to kanami tinu-uhan.’ ⁹ Nadinog ku to kagi no niglikat to langit no intabak no na-iling to ‘Konà nud oghimuhon no igka-okod su napongahan kud on no ogkako-on.’ ¹⁰ Katatou inulit-ulita sikan napugut. Dayun nabatun on diyà to langit.

¹¹ “Na puli dà nabatun, nakadatong on to tatou no ka-otow no pigpa-andu-on kanak likat diyà to Sisariya no lunsud. ¹² Pigsugù ad to Ispiritu Santu to ogpadumahon ad kandan aw wadà otow no ogpagbugti-on ku dì ogpag-unawa-on ku lagboy tibò. So-idi gayod onom no ka-otow no su-un ta, namakaduma kanak pag-andiyà noy to Sisariya. Pagdatong noy, iyan

pigpaponhikan kanami to baoy ni Cornelio. ¹³ Na du-on pigtutuwanan koy din to napugutan no si Cornelio, piglogwà to diwata likat to Diyus du-on to baoy din. Nig-ikagi kun kan diwata to 'Ipadokat nu si Simon Pedro diyà to Hupi ¹⁴ su kandin to ognawnangonon iyu to og-amonuhon to paglipwas to saà nu aw mgo sood nu to baoy.'

¹⁵ "Na no puli a pad nigpunu to nig-ikagi, pigsoodan on to Ispiritu Santu kandan no nahimun tibò angod dà ton ita no kapinunu-an. ¹⁶ Dayun nadomdoman kud to kagi ni Jesus no pig-iling to 'Pigmatu-ud ni Juan natodu-on to pagpasakup now to kandin impang-anad no impabayà to pigbonyagan kow din to wohig. Di madaas on to ogmatu-udon ku to pagpasakup now to kanak impang-anad no igpabayà to ogbonyagan ku iyu to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy.' ¹⁷ No tütu-u on to pigbogayan kandan dayun to Ispiritu Santu angod ita no Hudiyu to pagtu-u ki Jesu-Kristu, kanak no otow, konà a ogbalatak to ogkapikiyan to Diyus." ¹⁸ Pagdinog to duma no sakup to kagi ni Pedro, na-ompongan kandan. Di nigpasalamat on nasi kandan to Diyus aw ikagi kandan to "Bali man imbogoy on to Diyus to kinabuhì no konad ogkawadà du-on to otow no oglingow on to hinang no mado-ot, agad konà no ita no Hudiyu di bugtì no piglikatan din."

¹⁹ Na, og-uli-on tad to tutuwanon to timpu to paghimatoy ki Esteban. Nahilatag-latag to mgo sakup ni Jesus su pigpahadatan kandan to mgo kablang dan. Moydu-on nig-andiyà to Pinisiya no banwa, aw Sipri, aw Antiyukiya aw panoysoy to kagi to Diyus. Di mgo Hudiyu dà to nanangonan dan. ²⁰ Di moydu-on gayod mgo sakup ni Jesus no taga-Sipri aw taga-Sirini no nig-andiyà to Antiyukiya aw nangoni to mgo otow no konà no Hudiyu to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus no Magbobo-ot ta. ²¹ Imbogoy kandan to Diyus to kabogbogan to pagpanoysoy aw mahan-ing to nigtu-u aw nigpasakup on kandan ki Jesus no Magbobo-ot.

²² Na nadinog to mgo sakup ni Jesus diyà to Hirusalim to mahan-ing to mgo otow no nigpasakup kandin no konà no Hudiyu. Dayun pigpa-andu-on dan si Bernabe no pigpatubus dan awos mabuligan kan mgo taga-Antiyukiya ²³⁻²⁴ su matuwadong si Bernabe aw natogob to Ispiritu Santu aw nigtu-u lagboy to Diyus. Pagdatong din diyà to Antiyukiya aw kakita-i to pagbulig kandan to Diyus, nigtukhow kandin aw pangudlin to ogpakatagonan to tinu-uhan ki Jesus agad ma-amonu. No pagka-ugpà ni Bernabe du-on, mahan-ing to nigpasakup ki Jesus.

²⁵ Na nig-andiyà si Bernabe to Tarsu no lunsud su ogpanutuwon din si Saulo. ²⁶ Pagkakita din on, nigpaduma kandin diyà to Antiyukiya. Pagdatong dan on, masabid oghihimun-himun kan mgo sinakupan ni Jesus to sood to songo tu-ig aw pang-anada kandan ni Bernabe aw ni Saulo no kahan-ingan. Tugdow diyà to Antiyukiya pighingadanan kan mgo sakup ni Jesus to mgo Kristiyanu.

²⁷⁻²⁸ Na pagkaugoy-lugoy nigdatong on du-on to Antiyukiya kandan si Agabu no mgo taga-Hirusalim no maglilikwaday to Diyus no lagsoban. Si Agabu, nangukdayogan diyà to kahimunan aw panangoni to Ispiritu Santu to ogkabontasan to timamanwa dini to babow to kalibutan. Natuman iyan to timpu to pagkahari ni Claudio. ²⁹ Na-uyunan to mgo sakup ni Jesus to igpadaa dan diyà to Hirusalim to sapi dan no igbulig dan to kasing-tumutu-u dan no taga-Hudiyu agad-agad to ogkahimù dan. ³⁰ No pagka-aun dan to sapi, impadaa dan ki Bernabe aw ki Saulo diyà to mgo punu-an to kasinakupan ni Jesus.

12

¹ Na pagkaugoy-lugoy, pigpunu-an ni Hari Hirudis to pagpahadat to mgo sinakupan ni Jesus. ² Pighimatayan din si Santiago no kakoy ni Juan no impabayà to tigbas. ³ Pagkama-an to hari to nangkaliyag on to mgo Hudiyu sikan, impadakop din mandà si Pedro to timpu no hihinangay no pighingadanan to Hinang to Paan no Wadà Igpatulin no nakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no iyan nakapunù. ⁴ Pagpadakop din, impapisu si Pedro aw kanunoy pabantayi to upat no panon to sundau no ogsusukoli. Kada panon, tag-upat no ka-otow no sundau. Pigpikii ni Hari Hirudis to ogpalogwa-on si Pedro aw pa-atubanga to ka-otawan ko maliwas to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan awos himatayan diyà to atubangan dan. ⁵ Kaling pigbantayan si Pedro diyà to pirisuhan. Dì lagboy nigpangamuyù to Diyus kan duma no sakup ni Jesus to ogkasabukan dà si Pedro.

⁶ Na kan no kadukiloman no wadà pad palogwa-a si Pedro, niglipodong kandin dì moydu-on daduwa no sundau no nigdidibaay no nigbantoy kandin aw pigpambakus si Pedro to daduwa no sangkali. Moydu-on gayod mgo guwardya no nigbantoy to li-otanan. ⁷ Tigka-un piglogwà si Pedro to diwata likat to Diyus aw pamandog du-on to sinabong. Pigkuyung-kuyung si Pedro to diwata to abaga din aw pagimataha. Kagi din, “Bangun kad. Padagas kad.” Dayun nahuklus on puli kan sangkali du-on to boad din. ⁸ Kagi to diwata, “Pangabò kad aw panapatus kad.” Dayun natuman on ni Pedro. Kagi mandà to diwata, “Na, lukut kad to hinaboan nu aw duma kad kanak.” ⁹ Dayun nigduma si Pedro diyà to labas to pirisuhan. Dì wadà din katagahi dow tütü-u to pighimu du-on kandin to diwata. Intobo-ot din dow taga-inop din puli. ¹⁰ Nakabayà kandan no daduwa to una no bantayanan. Dayun naka-usab to ikaduwa no bantayanan. Bali nigdatong on kandan to li-otanan no natakopan to takop-takop no puthow. Diyà dibaay to li-otanan, lunsud on iyan to Hirusalim. Tigka-un natau-angan to li-otanan no natakopan to takop-takop no puthow aw makali-ot kandan no daduwa aw pamanginkalasada kandan to tinakin pigboong on ni Pedro kan diwata. ¹¹ Bali din on nama-anan to tütü-u iyan to nadoogan din. Naka-ikagi kandin to “Tütü-u na-an pigpasabukan a to Diyus to diwata din. Nabalatak to pikii ni Hari Hirudis aw tibò no kablang ku no mgo Hudiyu no wadà tu-u su intobo-ot dan dow ogpakada-og kandan kanak.”

¹² Na pagkama-an on ni Pedro to nadoogan, pigpanutuu din to baoy ni Maria no inoy ni Juan Marcos. Pagdatong din, mahan-ing no mgo otow no nahimun aw naman-ampù kandan to Diyus. ¹³ Nigsabi si Pedro to mgo otow du-on to sood to baoy. Iyan nigduguk to habangan to dawdaga no sugu-onon no iyan ngadan si Ruda. ¹⁴ Pigkilaa din to kagi ni Pedro agad wadà din ablihi. Lagboy naliyag si Ruda aw puli on makalinaguy no nigpa-ulì kandin diyà to sood no wadad ka-abli-i to takop ugpat to pagtukhow din. Naka-ikagi si Ruda to “Du-on on si Pedro.” ¹⁵ Namaka-iling kandan no nangkahimun to “Pongog-pongog ka man buwa.” Kagi ni Ruda, “Eh, konà. Tütü-u iyan no si Pedro.” Naka-ikagi to sobu-uk, “Diwata buwa no pina-andini to Diyus no pigpabantoy ki Pedro.”

¹⁶ Dì nigsabi on kanunoy si Pedro no diyà pad to labas. Bali no nablihan dan to takop. Pag-ahà dan to si Pedro man iyan, nangkaboong-boong kandan no nahimun. ¹⁷ Nigpoytoy si Pedro awos pumahonok kandan. Paghonok dan, nignawnangonon si Pedro to pigbuligan kandin to Diyus su awos makasabuk kandin diyà to pirisuhan. Pagkatapus ni Pedro

pagnawnangonon, nig-iling kandin to “Nangoni now hogna-i si Santiago aw duma no sakup ni Jesus.” Dayun nighipanow on si Pedro.

¹⁸ Na pagkabukas, sikan mgo guwardya diyà to pirisuhan, nangkapook-pook to domdom dan su wadà katagahi dow ando-id makadoog si Pedro.

¹⁹ Na impapanganap ni Hari Hirudis kan mgo guwardya si Pedro. Dì wadà kakita-i. Pigpang-usip-usip ni Hirudis kan mgo guwardya aw pakapahimatayi kandan.

Na pagkatapus to tu-ud ni Hirudis diyà to Hirusalim, nighipanow on padoog diyà to Sisariya. Pagdatong din nig-ugpà to mgo pila no adow.

²⁰ Na pagkaugoy on pig-abut si Hirudis to kabou du-on kan mgo taga-Tiru aw taga-Sidun no nasakup din. Kaling dì nasukunan dan no tibuk to ogpag-unoy ki Hirudis su nakasalig kandan to hari to ogkako-on dan. Piglagi-lagi dan nasì to pangabaga ni Hari Hirudis no si Blastu no magbobo-ot to sood to baoy to hari. Si Blastu to pigpatubus dan diyà to hari no pigpapangamuyù dan ko mahimù ogpag-unoy podon kandan ki Hirudis su konà kandan ogkaliyag to ogkabou-an pad kandan ni Hirudis su ogpakasalig kandan diyà to hari to pagko-on dan. Na-uyunan to hari to ogpag-unoy kandan tibò.

²¹ Na pagkagotò on to adow to pag-unoy dan, nigpangabò si Hirudis to kabò to hari aw ingkud du-on to pangkà. Nig-ikagi kandin no ingkalapuwaas diyà to kahan-ingan. ²² Ningsing-ikagi to kahan-ingan tibò to ma-agbot to “Konà no hanuut no otow sikan no nig-ikagi. Diyus tad man kandin.” ²³ Tinakin to pinood si Hari Hirudis to diwata to Diyus su nigpa-angod-angod kandin to Diyus no wadà din tahuda. Pig-iyasan kandin aw kamatoy.

²⁴ Dì to kagi to Diyus, kanunoy nigtangkap-tangkap dini to kalibutan.

²⁵ Na og-uli-on tad si Bernabe aw si Saulo. Pagkatapus to tu-ud dan diyà to Hirusalim, nigpa-ulì on kandan diyà to Antiyukiya no lunsud no nadumahan ni Juan Marcos.

13

¹ Na to sinakupan ni Jesus diyà to Antiyukiya moydu-on mag-a-anad aw maglilikwaday to kagi to Diyus. Iyan ngadan dan si Bernabe, aw si Simeon no piggoan ki Nigru, aw si Lucio no taga-Sirini aw si Saulo aw si Mana-in no nasu-un-su-un ni Gubirnadur Hirudis. ² Nighihimun kandan no panguu to sinakupan ni Jesus aw ampù to Diyus aw pu-asa kandan. Kan no pag-ampù dan pigsugù kandan to Ispiritu Santu no pig-iling to “Na patubukon now si Bernabe aw si Saulo to katondanan dan su og-ilisan ku to kandan katondanan.” ³ Dayun naman-ampù kandan aw pu-asa kandan aw dampona dan si Bernabe aw si Saulo no na-uyunan dan aw patubuka to kandan katondanan no tumutubus ni Jesus no ogpamalapuwaason to mgo banwa to pagpasabut to kagi to Diyus. Dayun pigpahipanow kandan.

⁴ Na pagpatubuk kandan to Ispiritu Santu, nighipanow on kandan padoog diyà to Silusiya no lunsud no madani to dagat. Pagdatong dan, niglayag kandan padoog diyà to puù to dagat no pighingadanan to Sipri ⁵ no pigdumahan ni Juan Marcos no pangabaga dan. Pagdatong dan diyà to Sipri no puù, du-on dan idu-ung to sakayan to lunsud to Salamina. Dayun nigpamasabut kandan to kagi to Diyus diyà to mgo simbahan to mgo Hudiyu.

⁶ Na no pigpanlabayan dan to puù, nigdatong on kandan diyà to Papus no lunsud. Pagdatong dan du-on iyan nakita-an dan to Hudiyu no iyan

ngadan si Bar-Jesus no nigpatutuus no konà no tütu-u. To ngadan din ko Giniriyigu pa no inikagihan si Ilimas. Kunon kun maglilikwaday kandin to Diyus. ⁷ Impagtagam din si Gubirnadur Sergio Paulo no pikiyan no ukum. Impatawag to gubirnadur si Bernabe aw si Saulo su ogkaliyag ogpaminog podon to kagi to Diyus. ⁸ Di pigbalatak podon ni Ilimas to pagpasabut dan. Pigkumbinyu din podon to gubirnadur to konà ogpasakup on ki Jesus.

⁹ Di si Saulo no pighingadanan gayod ki Pablo, no natogob to Ispiritu Santu, pigpasosollongan din to pagsunglà din ki Ilimas ¹⁰ aw ikagihi to “Sugpù ka ni Satanas. Ogbalatakon nu podon to tibò no katuwadongan. Naponù ka to kagau-an aw malukuhon ka, aw to katùtu-uhanan to Diyus, ogpasiyak-siyakon nu podon. ¹¹ Ogpisokon ka to Diyus. Konà ka ogkita to pila no adow.” Tinakin napisok si Ilimas. Puli on ogpandamdandam aw makapatinuyuk kandin. ¹² Pagkita to gubirnadur to kandin nadoogan, pigtu-uhan din dayun to pagpasabut dan. Naboong-boongan din to impang-anad bahin to Magbobo-ot ta.

¹³ Na, niglayag on kandan si Pablo likat to Papus aw padoog diyà to prubinsiya to Pampiliya. Pagdatong dan, nigdu-ung kandan diyà to lunsud to Pirga. Du-on pagsuwoy si Juan Marcos to Pirga aw patipa-uli kandin diyà to Hirusalim. ¹⁴ Di nighipanow on kandan si Pablo padoog diyà to Antiyukiya diyà to prubinsiya to Pisidiya. To adow no sisimbahay on nig-andiyà kandan to simbahan. Pagdatong dan du-on, namangingkud kandan. ¹⁵ Moydu-on nigbasa to diblu no nasulat ni Moises aw duma no maglilikwaday to Diyus. Pagkatapus to pagbasa, sikan nigdaa to kahimunan to simbahan, impa-usip din si Pablo aw si Bernabe dow moydu-on udlin dan diyà to mgo ka-otawan. ¹⁶ Dayun nangukdayogan si Pablo aw poypoy awos pumahonok to mgo ka-otawan aw tinakin nig-ikagi to “Na mgo kadumahan ku no mgo Hudiyu aw duma no mgo otow no ningsingkabugtì to piglikatan no banwa no og-ampù gayod to Diyus, ogpaminogan now to udlin ku iyu. ¹⁷ Diyus no ampu-onon to mgo Hudiyu, pigpili din to ka-aw-apu-an to mgo Hudiyu aw himuha no kasakupan din no pigpahan-ing on diyà to Ihiptu no pig-udiponan dan. Pigpalogwà kandan to Diyus diyà to Ihiptu no banwa su pigpamabo-otan kandan to Diyus. ¹⁸ No pagpaliguy-liguy kandan diyà to katahayan no banwa sood to kap-atan no tu-ig, pigdaa din kandan agad oglingow-lingow kandan diyà kandin. Di pigbantayan dà kandan to Diyus, ¹⁹ aw kada-og din to mgo kablang dan no pitu no ka-panon no ningsingkabugtì on no mgo otow du-on to Kanan no banwa. Dayun impamogoy to Diyus to pasak dan no imbilin kandan aw pa-ugpa-i to Diyus to kasinugpu-an dan.

²⁰ “No mamonang to kasinugpu-an ni Israel diyà kan no banwa iyan in-una impambotang to Diyus to mgo mag-u-ukum no ogsakup to mgo ka-otawan sood to upat no gatus no tu-ig aw kalim-an. Si Samuel no maglilikwaday to Diyus to nigsunù nigsakup. ²¹ Dayun nigpangamuyù kan mgo Isrili to Diyus to ogpabogayan to hari. Dayun imbotang to Diyus si Hari Saulo no anak ni Kis likat to Benjamin no panon. Nighari si Saulo to kap-atan no tu-ig. ²² Dayun pig-ilisan to Diyus to duma no hari. Iyan ngadan din si David. Nig-ikagi to Diyus bahin ki David no pig-iling to ‘Nalogonan ku si David no anak ni Jesse no ogsobu-ukon to domdom noy aw ogtuman kandin to tibò to pagbo-ot ku.’ ²³ Si Jesus no sugpù ni David, pighinang to Diyus no Maglilipwasay to mgo Isrili su sikan to insabut din ki David.

²⁴ “Dì natodu-on no wadà pad logwà si Jesus, nigpangudlin si Juan no Magbobonyagay diyà to mgo Ìsrili to ogpasosoon din to mado-ot no hinang dan aw oyowi aw pabonyag to wohig. ²⁵ No madaas on to pagkatapus to katondanan ni Juan, nig-ikagi kandin diyà to mgo ka-otawan to ‘Konà no kanak to Imananan now. Dì moydu-on otow no ogpakasukoli pad hognà kanak no oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kanak, igatang podon ogpabatà-batà a kandin. Dì konà a su oglabow pad lagboy kandin dini kanak.’

²⁶ “Na, mgo kadumahan ku no kasinugpu-an ni Abraham aw iyu no duma no mgo otow no ogtahud to Diyus, itanow to mgo napa-atubangan din sikan no kagi din su awos mama-anan tanow tibò to moydu-on kalipwasanan to saà tanow. ²⁷ Sikan mgo taga-Hirusalim aw punu-an dan, wadà dan kama-ani dow si Jesus to Maglilipwasay to saà tanow. Wadà dan gayod kama-ani to kalitukan to nasulat to mgo maglilikwaday to Diyus agad kanunoy dan nabasahan kada adow no sisimbahay, aw agad natuman dan on kan no pighimu dan si Jesus no himatayanan dà. ²⁸ Agad wadà saà din no ingkahimatayi din, dì pigpahimatayan dan dà kandin ki Pilato. ²⁹ Pagkatuman dan to tibò no nasulat bahin kandin, impalingat dan si Jesus du-on to kinurus aw ipalobong dan. ³⁰ Dì pigbuhoy dà kandin to Diyus. ³¹ Pagbuhoy ki Jesus, sood to pila no adow piglinogwà din kan mgo taga-Galiliya no nigduma kandin diyà to Hirusalim. Kandan kunto-on to nigmatu-ud diyà to mgo ka-otawan to pigbuhoy on kandin.

³² “Na kanami kunto-on, ognangonan noy iyu to Madoyow no Tutuwanon no insahad on to Diyus diyà to ka-aw-apu-an to mgo Hudiyu ³³ su pigbuhoy on si Jesus no pigmatu-ud gayod to nasulat on du-on to ikaduwa no Salmu no pig-iling to ‘Kunto-on no adow pigmatu-ud ku ikow no Anak ku.’ ³⁴ Pigmatu-ud to Diyus to pigbuhoy din on si Jesus no konad on ogka-usab ogkamatoy su nasulat on no pig-iling to ‘Ogkatuman ku dà ikow to insahad kud kandin no si David no songo panalangin no maogot.’ ³⁵ Pigmatu-ud gayod to duma no nasulat no mgo Salmu no na-iling to ‘Konà nu ogtugutan to ogkadunut to lawa ku no sugu-onon nu no matinumanon, su ogbuhayon a nu dà man.’ ³⁶ Pagkatapus to katondanan ni David no pigbo-otan to Diyus, namatoy on kandin aw ilobong angod dà to ka-aw-apu-an din no nadunut dà to lawa dan. ³⁷ Dì si Jesus no sugpù din, wadà kadunut su pigbuhoy man kandin.

³⁸ “Na mgo su-un ku, ognangonan ku iyu to lagboy iyan tùtu-u to si Jesus to ogpakapasaylu to saà ta. ³⁹ Maogot ogkagawang to saà ta ko ogpasakup ki kandin no impasabut noy iyu. Konà man ogpakagawang to saà to puli pagtuwa-ay to pagtagon to ki Moises no kasugu-an. ⁴⁰ Ogdowdoyawon tad kunto-on ko matuman tad to na-ikagi to maglilikwaday to Diyus no pig-iling to ⁴¹ ‘Iyu no masawoy-sawayon no mgo otow, og-abuton kow to kalisod to mahudi no adow su agad nakita-an now to kaboonganan on no bayà pighinang, dì konà now man ogtu-uhan. Agad moydu-on nigpanoysoy iyu to pighimu ku no Diyus, dì konà now man ogtu-uhan.’ ”

⁴² Na pagkatapus to pag-ikagi ni Pablo, nigpa-ulì kandan diyà to pig-ugpa-an dan. Dì nigpangamuyù kan mgo otow dow ko ogkahimù ko ogpanoysoy si Pablo diyà kandan to kadodoog ni Jesus to sunù no simana to adow no sisimbahay. ⁴³ Dayun ningsingkasusuwoy-suwoy kan mgo ka-otawan. Moydu-on nigduma ki Pablo aw ki Bernabe su ogpaminog to pangudlin dan. Nigpangudlin si Pablo aw si Bernabe kandan to oghogoton to pagtu-u dan to pagbulig to Diyus. Sikan bayà no nigtu-u, Hudiyu no mgo otow aw

duma no mgo otow no ningsingkabugti, di nigpasakup to tahan no tinu-uhan to mgo Hudiyu.

⁴⁴ Na pagkasimanahi, to adow no sisimbahay on nighihimun to kahaningan no taga-lunsud diyà to simbahan su ogpaminog to kagi to Diyus. ⁴⁵ Di moydu-on mgo Hudiyu no nado-otan du-on ki Pablo aw ki Bernabe su mahan-ing to nigpaminog to kandan impang-anad. Pigsupak dan to innangon ni Pablo aw ina-inaha dan kandin. ⁴⁶ Di si Pablo aw si Bernabe, wadà hadok-hadok dan, di nasi pigdugangan to pagpanoysoy dan aw ikagi to “Na mgo kasu-unan no mgo Hudiyu, iyu to tugdow no nangkanangonan to kagi to Diyus. Di nigsupak kow man. Og-oyow kow to kinabuhì no konad ogkawadà. Kaling di ogpasabut koy on nasi to ningsingkabugti no mgo otow no konà no Hudiyu su iyu, wadà kow tu-u to kagi to Diyus, ⁴⁷ su moydu-on katondanan noy no pigbo-otan to Diyus su pignangonan koy no na-iling to ‘Ogpakita-on now to ka-awangan to mgo otow tibò no ningsingkabugti aw papanaysayi iyu to kalipwasanan to Diyus to tibò to mgo otow hantod to binogdoka to langit.’ ”

⁴⁸ Na kan mgo otow no konà no Hudiyu, pagdinog dan to kagi ni Pablo, namantukhow su ogkadawat dan to kinabuhì no konad ogkawadà. Pigsayà-sayà dan to kagi to Diyus aw nigpasakup lagboy kandan su nandinan on man kandan to Diyus no ogbogayan di to kinabuhì no konad ogkawadà.

⁴⁹ Na nigtangkap to kagi to Diyus diyà sikan no banwa. ⁵⁰ Di sinombang kandan si Pablo to mgo otow no nigtagon lagboy to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Pigsinamuk dan to taga-lunsud aw kabuyagan no mangka-aslag aw mgo punu-an to lunsud. Kaling man pigpahadatan kandan aw si Pablo aw pagawangon du-on sikan no banwa. ⁵¹ Pig-oyowan dan sikan no banwa aw padpada dan to abug no nigdokot du-on to sapatu dan no niglikat du-on kan no banwa awos ogkakilaa to wadà labot dan kan mgo otow aw kandan on to ogbobo-ot to mahudi on no adow. Dayun nighipanow kandan padoog diyà to Ikuniyu no lunsud. ⁵² Di to mgo sakup dan no nali-usan dan, namantukhow on su nasoodan on kandan lagboy to Ispiritu Santu.

14

¹ Na pagdatong ni Pablo aw ni Bernabe diyà to Ikuniyu, angod dà to nadoogan su nig-andiyà kandan to simbahan to mgo Hudiyu aw pamasabuta dan to kadodoog to Diyus to mgo ka-otawan. Mahan-ing to nigpasakup ki Jesus no mgo Hudiyu aw ningsingkabugti no mgo otow. ² Di to mgo Hudiyu no wadà tu-u, pigbogayan dan to ka-otawan to pamab-ot awos makasuwoy to domdom dan no awos konà makatu-u. ³ Kaling man naugoy to pagpaka-ugpà dan aw ni Pablo aw ni Bernabe du-on kan no lunsud no wadà nasi pagkahadok dan to pagpasabut to ka-at to Diyus. Pigbogayan kandan to Diyus to kabogbogan su awos ogkahimu to tumutubus ni Jesus no kaboongan no igkamat-ud to impang-anad dan. ⁴ Moydu-on ogtu-u to panalangin to Diyus aw pasakup kandan aw ba-ot du-on kandan no tumutubus. Moydu-on gayod konà ogtu-u aw ba-ot kandan du-on to mgo Hudiyu.

⁵ Na to mgo wadà pagtu-u no mgo Hudiyu aw konà no Hudiyu aw panguu dan, pigdomdom dan to ogpamab-otan to ka-otawan to ogpalisodan podon kandan si Pablo su ogdodogpakon dan podon si Pablo aw si Bernabe to batu. ⁶⁻⁷ Di pagkama-an dan, namanlaguy kandan padoog diyà to prubinsiya to Likauniya. Pagdatong dan diyà, nigpasabut to ka-otawan

to Madoyow no Tutuwanon diyà to lunsud to Listra aw Dirbi aw kan namakadani du-on.

⁸ Na du-on to Listra no lunsud, nakita-an dan to otow no pungkù no likat to pagka-otow din no konad igkahipanow no nig-ingkuð du-on no ⁹ nigpaminog to impang-anad ni Pablo. Nama-anan ni Pablo to nigtu-u kan pungkù to ogka-uli-an kandin. Pig-ahà ni Pablo kan pungkù ¹⁰ aw tinakin ikagihi to ma-agbot to “Sakindog kad du-on.” Dayun nakasakindog aw makahipanow.

¹¹ Na pagkakita to kahan-ingan to na-uli-an on kan pungkù, naman-ikagi to ma-agbot to kandan inikagihan, “Mgo katuusan sikan no nigpa-angod-angod puli to otow no nig-abut dini ita.” ¹² Pighingadanan dan si Bernabe ki Siyus no songo ampu-onon dan gayod no moy simbahan madani-dani to li-otanan to lunsud. Pighingadanan dan si Pablo ki Hirmis no songo ampu-onon dan gayod su si Pablo, mapandoy to ogpang-i-ikagi. ¹³ To otow no panguu to tinu-uhan ni Siyus, nigpandaa kandin to mgo baka aw mgo bulak-bulak diyà to li-otanan to lunsud no madani to simbahan din su oghinangan din podon kan tumutubus ni Jesus su intobo-ot din dow mgo katuusan on kandan si Pablo.

¹⁴ Dì pagkadinog ni Bernabe aw ni Pablo to tu-ud dan, pigpongkas dan to kabò dan no ta-indanan to pagkapook-pook dan su na-iling to bo-ot kan mgo otow dow katuusan on kandan. Alikmat nakaba-ot diyà to kahan-ingan aw maka-ikagi to ma-agbot to ¹⁵ “Konà koy now oghinangan to buhì su otow koy dà man aw a-angod dà man to ginhawa ta. Iyan ing-andini noy iyu su ogpasabut koy iyu to Madoyow no Tutuwanon aw pa-oyowi noy iyu kan ampu-onon now no wadà puus. Ogpatau-hon noy iyu to Diyus. Iyan lagboy niggihit to langit aw pasak aw dagat aw agad nokoy pad. ¹⁶ Natodu-on konà ogbabagan to Diyus to mgo otow to kandan ogkaliyagan, agad nokoy to kandan katahanan. ¹⁷ Dì moydu-on man ingkatu-u to otow to moydu-on Diyus su kanunoy ki man ogbogayan to kadoyawan. Ogbogayan ki to udan aw ningsingkabugtì no banwa awos tumulin to tanom ta awos abutan ki kanunoy to tu-ig. Pigpatukhow ki gayod to Diyus.” ¹⁸ Pagkadinog to kahan-ingan to kagi ni Pablo, agad pigsapadan din podon to kahan-ingan no otow to konà oghinangan kandan, dì oghinangan dan iyan podon no mgo taga-Listra su na-iling man to bo-ot dan dow mgo katuusan on kan daduwa no tumutubus ni Jesus. Na bali man no wadà dan kato-odi kahinangi.

¹⁹ Na pagkaugoy-lugoy nigdatong on to mgo Hudiyu no diyà pu-un to nali-usan to tumutubus ni Jesus no lunsud to Ikuniyu aw lunsud gayod to Antiyukiya. Napaduma dan to kahan-ingan no mgo otow aw ipadogpak dan si Pablo to batu aw guguyuda dan diyà to labas to lunsud su intobo-ot dan dow namatoy on si Pablo.

²⁰ Dì nahimunan si Pablo to mgo sakup ni Jesus. Pagkahimun to duma din, nigbangun si Pablo aw pa-uli kandin diyà to lunsud. To sunù no adow nighipanow on kandan si Pablo no og-andiyad to lunsud to Dirbi.

²¹ Na pagdatong dan diyà to Dirbi, nigpasabut mandà kandan to Madoyow no Tutuwanon. Mahan-ing to napasakup dan du-on ki Jesus. Dayun nigsudsud dà to tahan dan imbayà no Listra no lunsud aw Ikuniyu, aw Antiyukiya no diyà to prubinsiya to Pisidiya. ²² Nigpangudlin kandan kan mgo bayà no sakup ni Jesus to konà ogminahadok dì nasi oghogoton to pagtu-u to Diyus. Kagi dan, “Monang kid ogdatong diyà to ugpa-anan to Diyus to mahudi no adow ko oglogoban ki pad ogkabaya-an to ningsingkabugtì no kalisod.” ²³ Na kada sinakupan to Diyus no inabut kan

tumutubus ni Jesus, imbotang dan to mgo panguu. Naman-ampù kandan to Diyus aw pu-asa aw pangamuyù kandan to Diyus to kanunoy ogbantayan kan mgo bayà no kasakupan din.

²⁴⁻²⁵ Na paglogob-logob dan to kalunsudan diyà to prubinsiya to Pisidiya, nighipanow kandan si Pablo padoog diyà to Pampiliya no prubinsiya. Pagdatong dan nigpasabut mandà kandan to kagi to Diyus diyà to Pirga no lunsud. Pagkatapus to pagpasabut dan du-on, nighipanow mandà kandan padoog diyà to Ataliya no lunsud no madani to dagat. ²⁶ Pagdatong dan du-on, nigluwan to sakayan aw layag kandan to dagat no ogpadoog diyà to kandan piglikatan no sikan mgo taga-Antiyukiya no tumutu-u to nigsugù kandan to ogpalogob-logobon to mgo banwa to pagpasabut to ka-otawan to kagi to Diyus, aw katuman dan.

²⁷ Na pagdatong dan, pighimun dan to kahimunan to sinakupan ni Jesus. Innawnangonon to mgo tumutubus to pagbulig to Diyus kandan to agad nokoy no nadoog-doogan dan du-on to paghipanow dan, aw inawnangonon to ogkadawat to Diyus to duma no mgo otow no ningsingkabugtì ko ogpasakup kandan ki Jesus. ²⁸ Namanpakamonang kandan du-on to sinakupan ni Jesus to pila no adow.

15

¹ Na pagkaugoy-lugoy on, nigdatong to mgo otow no taga-Hudiyu no hogot pad lagboy to pagtagon dan to kandan tahan tinu-uhan no mgo Hudiyu. Nigpangudlin kandan to mgo sakup ni Jesus to “Monang ki ogkalipwasan to saà ta ko matuman ta to tulumanon ni Moises bahin to pag-indan to lawa.” ² Dì kandan si Pablo, nigpag-asuy to mgo Hudiyu no otow aw lalalis kandan. Pagkatapus to pag-a-asuy dan bali na-uyunan to sinakupan ni Jesus diyà to Antiyukiya to ogpa-andiya-on kandan si Pablo aw duma no tumutu-u to Hirusalim awos mapangintagahan dan dow likat to mgo punu-an to tugun bahin to pagpa-indan to lawa.

³ Na no pigpatubus si Pablo aw si Bernabe to sinakupan to Diyus, nighipanow on kandan padoog diyà to Hirusalim no pigdumahan to mgo sakup ni Jesus no taga-Antiyukiya. Nanghapit-hapit kandan diyà to kalunsudan no diyà to prubinsiya to Pinisiya aw Samariya. Nignawnangonon kandan to mgo kasinakupan ni Jesus to nasakup on to Diyus to mahan-ing no mgo otow no ningsingkabugtì. Pagkadinog dan, namantukhow kandan tibò.

⁴ Na pagdatong on ni Pablo aw ni Bernabe diyà to Hirusalim, pigdawat kandan to madoyow to kasinakupan ni Jesus aw mgo punu-an. Pagkadawat dan, nignawnangonon on si Pablo aw si Bernabe to nadoog-doogan dan aw kabuligi kandan to Diyus. ⁵ Dì moydu-on mgo tumutu-u no nasakup pad gayod to panon to Parisiyu no nigpaglalis. Kagi dan, “Ogpakatuman kan ningsingkabugtì no mgo otow to tulumanon ta no pag-indan to lawa aw duma no tulumanon no impatuman ni Moises.”

⁶ Na bali no nighimun-himun to mgo tumutubus ni Jesus aw duma no punu-an to sinakupan din su ogsusukun-sukun kandan dow ogpatumanon dan kan mgo ningsingkabugtì no mgo otow no nigpasakup ki Jesus to tulumanon to mgo Hudiyu. ⁷ Pagkaugoy to pag-a-asuy dan, nangukdayogan si Pedro aw ikagi to “Na mgo kasu-unan ku, nama-anan now iyan to naugoy ad on pigpili to Diyus to ogpapanaysayon a to mgo otow no konà no Hudiyu bahin to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus su awos masakup dà kandan to Diyus. ⁸ Dì nama-anan dà to Diyus dow nokoy ngadana to nakasood to ginhawahan ta. Kaling man pigmatu-ud din to kandan,

sakup din no pigpamogayan din kandan to Ispiritu Santu su nama-anan din man dow madoyow to ginhawahan kan mgo otow no ningsingkabugtì to piglikatan dan. A-angod dà to pagkadawat tanow tibò. ⁹ Padihu dà to pagdaa to Diyus ita tibò no mgo otow, agad Hudiyu aw konà. Piggawangan kinow din to saà tanow tibò su namantu-u kinow tibò.

¹⁰ “Na mgo kasu-unan ku, konà ta ogpanogkadan to Diyus aw pabogati kan mgo otow su agad tibò ki no mgo Hudiyu di konà ki ogpakatuman to tulumanon no impatuman ni Moises. Padihu dà to ka-aw-apu-an ta su konà gayod kandan ogpakatuman. ¹¹ Ogtu-u koy to itanow no mgo Hudiyu, ogkabuligan ki dà tibò ni Jesus no Magbobo-ot no nigpanghungyam ita. Sikan gayod to katùtu-uhanan bahin kandan agad konà no Hudiyu.”

¹² Na bali nighonok to kahimunan aw paminog to nawnangonon ni Bernabe aw ni Pablo bahin to kaboongan no nahimu dan diyà to kadiyan su imbogoy kandan to Diyus to kabogbogan.

¹³ Na pagkatapus to pagnawnangonon dan, si Santiago to nig-ikagi no nig-iling to “Na mgo kasu-unan ku, paminog kow to kagi ku iyu. ¹⁴ Nignawnangonon on si Simon Pedro ganina to pighinang to Diyus to kapinunu-an su nalogonan din to ningsingkabugtì no mgo otow agad konà no Hudiyu. To mgo otow dini to babow to pasak, pig-abin to Diyus no mgo sakup din no ogpagtampu ita. ¹⁵ To impanutuwanon ni Pedro, lagboy naka-igù to nasulat natodu-on to mgo maglilikwaday to Diyus no pig-iling to ¹⁶ ‘Pagkaugoy-lugoy og-ulì ad diyà to pasak aw ogdowdoyawon ku to pigsakupan ni Hari David no nawagkas. Ogdangonon ku og-usabon to pigsakupan din no nawagkas. ¹⁷ Pagkadangon kud on, ogpasakup kanak to tibò no na-abin kud no mgo ka-otawan no ningsingkabugtì. ¹⁸ Sikan to kagi to Diyus no nighimu kan no inma-an din natodu-on.’ ”

¹⁹ Na nig-aboy nig-ikagi si Santiago to “Na mgo kasu-unan ku, to pagatom-atom ku to konà ta ogbogatan kan mgo otow no wadà tulumanon to pagpa-indan to lawa di nigpasakup gayod to Diyus. ²⁰ Di nasì man no ogsulatan tad to igpatuman ta kandan. Igang igpatuman ta kandan so-idi no kasugu-an ni Moises. Tugdow, konà ta ogtugutan to ogko-onon to intaphag to bugtì no ampu-onon. Konà ta gayod ogtugutan to ogko-onon to langosa aw buhì no puli ogpinggoon. Konà gayod ogtugutan to ogpanghilabot to duma, ²¹ su sikan tibò, ing-okod tahan ni Moises lagboy diyà to kasulatan din no kadoog dan ogkadinog to pagbasa diyà to mgo simbahan kada simana agad ando-i no lunsud.”

²² Na to mgo tumutubus ni Jesus aw duma no mgo punu-an aw tibò no sinakupan ni Jesus diyà to Hirusalim, na-uyunan dan no madoyow ko ogsulatan dan to sinakupan tibò diyà to Antiyukiya. Pigpili dan to mgo otow no ogdaa to sulat no ogduma ki Pablo aw ki Bernabe. Si Judas no pighingadanan gayod ki Barsabas to pigpili dan aw si Silas no mgo panguu kandan gayod to sinakupan. ²³ So-idi to kalitukan to sulat dan:

“Kamusta kow man no mgo kasu-unan noy no ningsingkabugtì to piglikatan no banwa no Antiyukiya, aw Siriya, aw Silisiya. Kanami no mgo tumutubus ni Jesus aw mgo panguu aw duma no mgo sinakupan, ²⁴ nakadinog koy to moydu-on kadumahan noy no nig-andiyà iyu aw kapook-pook kow. Di sikan kagi dan iyu, wadà likat dini kanami. ²⁵ Na nakasusukun-sukun koy aw iyan ka-uyuni noy to ogpadaahon noy to sulat kan mgo otow no pigpili noy on aw padumaha kandan ki Bernabe aw ki Pablo no piglogonan noy. Iyan ngadan dan si Judas aw si Silas. ²⁶ Nigpag-unung podon kandan to kamuwahanan to pagpasabut dan to si Jesu-Kristu

to Magbobo-ot. ²⁷ Ogpadamahan noy kandan ki Pablo aw ki Bernabe no sun noy lagboy. Ko umabut kandan iyan on kamatu-udanan to nalitukan to surat noy iyu no igpadaa noy. ²⁸ Kanami aw Ispiritu Santu, konà noy dà iyu ogbogatan to tibò no tulumanon noy no mgo Hudiyu. Iगतang igkapatuman noy iyu so-idi no kasugu-an likat ki Moises. ²⁹ Tugdow, konà noy ogtugutan to ogko-onon to intaphag to bugtì no ampu-onon. Konà noy gayod ogtugutan to ogko-onon to langosa aw buhì no ogpinggoon. Konà noy gayod ogtugutan to ogpanghilabot to duma. Madoyow ko ogdilinan now sikan. Na, sikan dà to kagi noy iyu.”

³⁰ Na nighipanow on kandan no upat no ka-otow padoog diyà to Antiyukiya. Pagdatong dan, nigpatawag kandan to kahimunan to sinakupan ni Jesus. Pagkahimun dan, imbogoy to surat aw basaha dan. ³¹ Pagkabasa dan, namantukhow tibò kandan to impangudlin kandan.

³² Na si Judas aw si Silas no mangudlinay, nigpangudlin to sinakupan to mahabà aw pahogota to pagtu-u dan to Diyus. ³³ Namang-ugpà kandan du-on to pila no adow. Dayun nigpa-ulì on si Judas diyà to taga-Hirusalim no nigsugù kandan. ³⁴ Dì si Silas, nigbo-ot to ogpakamonang du-on.

³⁵ Dì nig-ugpà si Pablo aw si Bernabe to pila no adow du-on to Antiyukiya. Kandan aw duma no mgo otow, nigpasabut kandan to sinakupan ni Jesus to kagi to Diyus.

³⁶ Na pagkapilahi no adow, nig-ikagi si Pablo diyà ki Bernabe to “Ogsudsud ki to imbayà ta no kalunsudan no pigpangudlinan ta to kagi to Diyus natodu-on su awos mama-anan ta dow mangkadoyow dà to mgo sakup du-on.” ³⁷ Si Bernabe, ogpaduma podon ki Juan Marcos. ³⁸ Dì wadà uyuni ni Pablo su pig-oyowan kandan ni Marcos ton paghipanow dan diyà to Pampiliya aw pa-ulì diyà to kandin banwa. ³⁹ Si Pablo aw si Bernabe, nig-a-asuy lagboy aw iyan on nadoogan dan to puli on ningsingkasusuwoy kandan. Si Bernabe, niglayag on to dagat padoog to Sipri aw padumaha din on si Marcos, ⁴⁰ aw si Pablo, pigpilì din si Silas no ogpadumahon din. Dayun nahimun to sinakupan ni Jesus aw pangamuyù kandan to Diyus to ogpapanalanginan si Pablo aw si Silas aw kabantayi. ⁴¹ Dayun nighipanow on kandan si Pablo padoog diyà to prubinsiya to Siriya aw Silisiya su ogpangudlin on mandà to mgo kasinakupan ni Jesus to ogpahogoton to pagtu-u dan to Diyus.

16

¹ Na nigdatong on kandan si Pablo diyà to lunsud to Dirbi aw Listra. Impagkita dan du-on to sakup ni Jesus no iyan ngadan si Timoteo. Hudiyu to inoy din no sakup gayod ni Jesus. To amoy din, taga-Girisiya. ² Intahud si Timoteo to tibò to sinakupan ni Jesus diyà to Listra aw Ikuniyu. ³ Ogpadamahan ni Pablo si Timoteo. Dì si Timoteo, agad Hudiyu to inoy din di wadà pad ka-indani to lawa no tulumanon to mgo Hudiyu su Giriya man to amoy din no bugtì to kandin tulumanon. Kaling di pigtumanan kandin ni Pablo kan no tulumanon su nama-anan to mgo Hudiyu to amoy ni Timoteo to Giriya.

⁴ Na niglogob-logob kandan to kalunsudan no niglikwad kandan to igpatuman no mgo insugù no na-uyunan on to tumutubus ni Jesus aw duma no panguu to sinakupan diyà to Hirusalim bahin to mgo tumutu-u no konà no Hudiyu. ⁵ Sikan to ingkahogot to pagtu-u to kasinakupan aw adow-adow nadugangan on kandan.

⁶ Na kandan si Pablo, piglabayan dan to mgo prubinsiya to Pirigiya aw Galasiya, su oglipasan man to Asiya su wadà tuguti kandan to Ispiritu Santu to ogpakapangudlin diyà sikan no mgo kalunsudan sikan no timpu. ⁷ Pagdatong dan diyà to topad to Misiya no banwa, nigpadayong diyà to pag-ootan to prubinsiya to Bitiniya. Dayun ogpadayong podon kandan si Pablo diyà to Bitiniya di wadà tuguti to Ispiritu Santu no nigtubus ki Jesus. ⁸ Kaling man niglaboy on kandan du-on to Misiya. Kayan nigdatong kandan diyà to Truwas.

⁹ Na songo kadukiloman no pagkagawangi ni Pablo to panimo-ot, piglogwà kandin to otow no taga-Masiduniya no kunon kun nigsakindog to dani din. Nigpangamuyù kandin ki Pablo to “Buligi koy no mgo taga-Masiduniya.” ¹⁰ Kaling di tinahom noy aw ni Pablo to ogpapasabuton koy to Diyus to mgo taga-Masiduniya to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus.

¹¹ Na niglayag koy on to dagat likat to Truwas padoog diyà to Masiduniya. Nigpotos koy nigtalipag to dagat padoog diyà to Samutراسiya no puù. To sunù no adow nigpadayong koy mandà diyà to Niyapulìs. ¹² Pagdu-ung noy, nighaw-as koy aw hipanow padoog diyà to Pilipus no kamatu-udan no lunsud diyà to prubinsiya to Masiduniya no nasakup to Ruma. Pagdatong noy, nig-ugpà koy du-on to pila no adow.

¹³ Na to adow no sisimbahay, niglogwà koy to lunsud aw palohus koy diyà to wohig su dagow moydu-on ogsimba du-on no mgo Hudiyu. Pagdatong noy du-on to wohig moydu-on on iyan mgo kabuyagan no nahimun no ogpamansimba. Namang-ingkud koy on aw pagbaaw-baawi noy kan mgo kabuyagan no nahimun. ¹⁴ Nigpaminog lagboy to pagpanoysoy noy to songo buyag no magbabaligya-ay to mgo kabo-on no mangkadoyow. Iyan ngadan kan no buyag si Lydia no taga-Tiyatira. Og-ampù kandin to Diyus aw dugangi to Diyus to kandin nama-anan to pagpaminog din to kagi ni Pablo. Dayun nigtu-u si Lydia ki Jesus aw mgo sood din ¹⁵ aw pabonyag kandan. Dayun pighinggat koy ni Lydia to “Ko nadomdoman now to lagboy ad nigtu-u ki Jesus, umagpot kow diyà kanak baoy.” Dayun nigduma koy ki Lydia.

¹⁶ Na songo adow namang-andiyà koy to kahimunanan su awos maka-ampù koy to Diyus. Ton diyà koy pad to pangindanan, impagkita noy to daga no udipon no moydu-on bantoy din no manag-anay. Ogasapi-an kandin to tag-udipon su ogpannangon kandin to og-abut odomà. ¹⁷ Oglupug-lupug kanami aw ki Pablo aw kanunoy og-inikagi to ma-agbot no na-iling to “So-idi no mgo otow, sugu-onon to Diyus no Kinalabawan no Katuasan. Ogpasabut iyu to Madoyow no Tutuwanon no igkatutuu ta diyà to Diyus.” ¹⁸ Pig-inulit-ulit din to pag-ikagi to pila no adow hantod to nabou on si Pablo. Nakalingi kandin aw maka-ikagi to “Ikow no busow, ogsugu-on ku ikow to kabogbogan to ngadan ni Jesus, gawang kad on du-on kan no buyag.” Suku malituk to kagi ni Pablo, dayun nakagawang to busow.

¹⁹ Di pagkama-an to tag-udipon to natampodan to panapi dan, pigdakop dayun si Pablo aw si Silas. Dayun pigguyud dan diyà to kahimunanan aw pa-atubanga dan to mgo ukum. ²⁰ Pagkahi-atubang dan, nig-ikagi to mgo tag-udipon, “So-idi no mgo otow no Hudiyu iyan, ogpamansamuk kani to lunsud ta. ²¹ Kan impang-anad dan, konà oghidaag to ita no bala-od no taga-Ruma. Konà ki ogpakadawat aw makatuman to kandan

kasugu-an no igpatuman dan podon.”²² A-angod dà to indiklamu to kahan-ingan. Pigpongkasan kandan to kabò to ukum aw bunai.²³ Pagkatapus to pagbunaa kandan, inlodlod kandan no pagpirisu. Pigsugù to ukum kan panguu to guwardya to igpabuguk igpalodlod to pagpirisu kandan.²⁴ No du-on to sood on lagboy kandan pigbakus kandan to guwardya to kobong aw liligpita pad.

²⁵ Na no madaom on to kadukiloman, nig-ampù to Diyus si Pablo aw si Silas aw kanta. Nigpaminog to duma no pinirisu.²⁶ Tinakin mabogbog to tiyog to banwa aw kadiyong gayod to pirisuhan aw sikan pig-ukdangan to pirisuhan. Tinakin natau-angan to mgo takop aw kangkahuklus to tibò no sangkali to tibò no mgo pinirisu.

²⁷ Na nakagimata to panguu to guwardya. Pagkakita din to takop no natau-angan on, nakalapnut kandin to otak din aw ogot kandin podon su intobo-ot din dow namakasabuk on to mgo pinirisu.²⁸ Dì naka-ikagi si Pablo to ma-agbot to “Konà ka og-unoy og-ogot. Kani koy dà man tibò to sood.”²⁹ Nigpabogoy to panguu to guwardya to ilawan aw makapanlangkotow du-on to sinabong. Pinidpid kandin aw makaluhud kandin diyà to atubangan ni Pablo aw ni Silas.³⁰ Dayun pigpalogwà din si Pablo aw si Silas aw ikagi kandin, “Nokoy on buwa to oghinangon ku no awos a ogkalipwasan to mgo saà ku tibò.”³¹ Nigtabak kandan, “Ikow aw mgo sood nu, ogkalipwasan to saà now tibò ko ogtu-u kow ki Jesus no Magbobo-ot.”³² Dayun nigpanoysoy kandan to kagi to Diyus du-on to mgo kasood-soodan to baoy to panguu to mgo guwardya.³³ Kandà no kadukiloman pighugasan din to mgo pali dan tibò. Dayun du-on pigbonyagan to panguu to guwardya aw mgo sood din.³⁴ Dayun pinasood din si Pablo aw si Silas to kandin baoy aw pako-ona din kandan. Namantukhow to guwardya aw mgo sood din su nasakup on man to Diyus kandan.

³⁵ Na pagkabukas, impadaa to mgo ukum no taga-Ruma to sugù no iyan kalitukan to “Sabukan now kan mgo pinirisu now no si Pablo aw si Silas.”³⁶ Piglikwadan si Pablo to panguu to guwardya to “Ogpasabukan kow to ukum. Ogpakalogwà kow on no wadad samuk.”³⁷ Naka-ikagi si Pablo to “Konà man ogkahimù su wadà saà noy no pigpabunaan koy to ukum diyà to atubangan to kahan-ingan. Moydu-on ka-at noy no imbogoy to taga-Ruma. Dì impapisu koy dan man nasi diyà to atubangan to kahan-ingan. Dì iglunus-lunus koy dan puli podon to pagpasabuk kunto-on. Konà koy ogkaliyag. Pa-andiniha now ton ukum no nigpapisu kanami su kandin to ogpasabukon noy kanami.”

³⁸ Na nigpati-ulì to sundau diyà to ukum aw nangoni to nadoogan. Pagkama-an to ukum to kandan si Pablo aw si Silas, moy ka-at no imbogoy to taga-Ruma, nahadok to ukum.³⁹ Kaling man nig-andu-on to ukum to pirisuhan aw pasabuki din kandan. Nigpakawka-at on to ukum du-on kandan aw ibu-us din kandan diyà to labas to pirisuhan. Nigpangamuyù kandin ki Pablo aw ki Silas to oggawang on to wadad on samuk.⁴⁰ Paglogwà ni Pablo aw ni Silas to pirisuhan, nig-andiyà kandan to baoy ni Lydia. Pagpangudlin dan to sinakupan ni Jesus to oghogot to pagtu-u dan, nighipanow on kandan padoog diyà to Tisalunika no lunsud.

17

¹ Na nigbayà kandan aw si Pablo aw si Silas diyà to Ampipulis no lunsud aw Apuluniya gayod no lunsud. Kayan to nigdatong kandan diyà

to Tisalunika no lunsud no moydu-on simbahan to mgo Hudiyu. ² Nig-andiyà kandan to simbahan su sikan man to tahan dan. Tatou no simana to pagpasabut ni Pablo aw pagpatu-u to ka-otawan to si Jesus, Imananan to Ka-otawan no impabayà to kasulatan to Diyus. ³ Aw pigpasabut din kandan to pigbo-otan to Diyus to si Jesus, ogkamatoy aw buhaya dà aw iling si Pablo to “Sikan no otow no impasabut ku iyu, kandin iyan to Imananan to Ka-otawan.” ⁴ Na, mahan-ing to mgo otow no nigtu-u to impang-anad din aw pagtampu kandan ki Pablo aw ki Silas no mgo Hudiyu, mgo Giriyigu no tahan mag-a-ampu to Diyus aw mgo natahud no buyag.

⁵ Dì to duma no mgo Hudiyu no otow, pigsombang dan kandan si Pablo. Pighimun dan to kahan-ingan no mgo otow no mado-ot aw sinamuka dan to tibò to taga-lunsud. Pigsuung dan to baoy ni Hasun no pigugpa-an dan aw ni Pablo. ⁶ Dì wadà dan kakita-i si Pablo. Dì iyan on pigpangimumungutan dan si Hasun no tagbaoy aw mgo duma din no sakup ni Jesus aw guyuda aw pa-atubanga to ukum. Namang-ikagi to ka-otawan to “Agad ando-i to makasuksuk kandan si Pablo, ogsinamukon dan iyan to ka-otawan. Bali no nakadatong kandan kani to ita no lunsud. ⁷ Nigpahobong kandan sikan no otow no si Hasun du-on to kandin baoy. Kandan si Pablo, konad kandan ogtuman to bala-od to ita no harì no si Cesar. Kunon kun kandan to si Jesus to tütü-u no harì tibò.” ⁸ Dayun napook-pook to pikii to kahan-ingan aw gayod to ukum. ⁹ Pigpabogoy to ukum kandan aw si Hasun to piyansa aw kayan sabuki.

¹⁰ Na pagkasaklop, pigpahipanow kandan si Pablo to duma no sinakupan ni Jesus padoog diyà to Biriya. Pagdatong dan, nig-andiyà to simbahan to Hudiyu. ¹¹ Sikan mgo taga-Biriya konà no angod to mgo taga-Tisalunika no masupak-supakon to impang-anad ni Pablo. Dì sikan mgo taga-Biriya, nangkaliyag nasì kandan to ogpaminog to impang-anad ni Pablo aw adowadow pigbuklad dan to kasulatan to Diyus dow humidaag to impang-anad ni Pablo. ¹² Kaling man mahan-ing to nigtu-u to impang-anad ni Pablo agad Hudiyu aw konà, aw mgo natahud no kabuyagan aw lukos. ¹³ Dì no pagdinog to mgo Hudiyu no taga-Tisalunika to nigpasabut si Pablo to kagi to Diyus diyà to Biriya, pig-andu-onan dan aw sinamuka to kahan-ingan. ¹⁴ Pina-andiyà si Pablo dayun to mgo sinakupan ni Jesus diyà to boyboy to dagat. Dì mamonang dà si Silas aw si Timoteo diyà to Biriya. ¹⁵ Si Pablo, pigdaa to mgo sakup ni Jesus diyà to Atinas. Pagdatong dan diyà to Atinas, namang-uli on kan nigdaa ki Pablo aw ogpalikwadan ni Pablo si Silas aw si Timoteo to ogpalupugon din to magagà lagboy.

¹⁶ Na no pagtagad ni Pablo diyà to Atinas, naboong-boong kandin su puli on mahan-ing no ampu-onon to mgo taga-Atinas no dibultu. ¹⁷ Nigpagasuy si Pablo to mgo otow no og-ampu to Diyus diyà to simbahan agad Hudiyu aw konà. Adowadow agad ando-i kumikita, og-a-asuy-asuy du-on no lunsud. ¹⁸ Nigpag-asuy kandin gayod to mgo sakup to Ipikuriyu no panon aw Istuiku gayod no panon. Naka-ikagi to sobu-uk, “Nokoy buwa to nalitukan podon to pig-ikagi sikan otow no puli oglayas ogpang-anad.” Namang-iling to duma, “Angod to impang-anad to bugti no ampu-onon dan su kunon kun pigbuhoy on kun to ampu-onon dan no si Jesus no namatoy on kun.” ¹⁹⁻²⁰ Dayun nigpaduma kandan ki Pablo diyà to kahimunan diyà to himunanan to mgo punu-an to lunsud. Nig-ikagi kandan to “Bali koy man nakadinog to impang-anad nu. Kaling man panaysayi koy nu to litukan dow nokoy lagboy sikan.” ²¹ Kanunoy ogpaminog aw

nawnangonon kan mgo taga-Atinas aw mgo bisita dan to mgo bayà no impang-anad.

²² Na, nangukdayogan si Pablo diyà to kahimunan aw ikagi to “Na mgo taga-Atinas, pigkilaa ku to iyu, matinahudon kow to mgo katuusan agad nokoy ngadana ²³ su pagpadiboy ku kani no lunsud now aw ahà-ahà a to mgo simbahan now, nakita-an kud sikan pighimu now no dodomoan now no pigsulatan no na-iling to ‘Kadomdomanan noy to ampu-onon no wadà noy kama-ani to ngadan.’ Ognangonan ku iyu to ngadan sikan no ampu-onon no puli now piglayan pig-ampu-an no wadà now kakilahi. ²⁴ Iyan ngadan din to Diyus no Tagginihit to kalibutan aw agad nokoy. Diyus no Magbobo-ot to pasak aw langit, konà og-ugpà to mgo simbahan no pighimu to otow. ²⁵ Wadad otow no ogsaligan to Diyus to kapookanan su wadad pigboong din. Kandin to nighbogoy to kinabuhì ta aw ginhawa ta asta agad nokoy no katu-unan ta tibò. ²⁶ Kapinunu-an piggihit to Diyus kan otow no piglikatan tanow aw kunto-on, to mgo otow, ningsingkabugtì on no uminugpà su pigbo-otan man to Diyus. Pigpatangkapan din tibò to mgo otow kotob to binogdoka to langit. Diyus man, tahan din on pigbobo-otan to kagoto-an to pagka-otow ta aw mgo pag-ootan to banwa to kada panon no ita, wadà pad kangka-otow ²⁷ awos ko dagow madomdoman tanow dow og-amonuhon ta to ogpagkita to Diyus. Mangkuwan madani dà man itanow to Diyus ²⁸ su ‘Kandin to nighbogoy ita to kinabuhì ta aw ginhawa ta asta agad nokoy no katu-unan ta.’ Tùtu-u to nasulat to iyu no magsusulat no pig-iling to ‘Itanow iyan gayod to anak to Tagginihit.’

²⁹ “Kaling dì konà ta ogdomdomon to Diyus, ogpaka-angod-angod to pighimuhan to buwawan aw sapi aw batu no pinabayà to atoman aw kapandoy to otow, su itanow no otow, anak ki man gayod to Diyus. ³⁰ Pigpabay-anan to Diyus to mado-ot no hinang ta natodu-on su wadà ki pad kama-an to sugù din. Dì kunto-on ogsugu-on kid tibò no mgo otow to ogsosoo ki aw oyowi to mado-ot no hinang ta. ³¹ Su moydu-on adow to Diyus to ogpabo-otan din to Anak din no si Jesus to mgo otow dini to babow to pasak. Si Jesus to pigpili din no ogbo-ot no ogkatu-uhan to mgo otow su binuhoy man kandin to Diyus.”

³² Pagpasabut ni Pablo to ogbuhayon to nangkamatoy, moydu-on konà ogtu-u aw dugadiha dan nasi si Pablo. Dì moydu-on gayod ogpaminog pad podon. ³³ Dayun niglogwà si Pablo ³⁴ no pigdumahan to mgo otow no nigtu-u. Iyan nigtu-u si Dionisio no nasakup to panon to mgo otow no ogpamanghimun-himun diyà to kahimunan aw aag si Damaris no buyag aw duma pad no mgo otow.

18

¹ Na nighipanow on si Pablo likat to Atinas aw padoog diyà to Kurintu no lunsud no nasakup to Akaya no prubinsiya no du-on din to ogtagad-tagadan kandan si Silas. ² Pagka-ugpà ni Pablo du-on impagkita din to mag-asawa no Hudiyu no mgo otow. To ngadan kan bana si Akila no taga-Puntu. To ngadan to asawa, si Priscila. Bayà-bayà pad datong kandan du-on to Kurintu. Niglikat kandan to Ruma no lunsud no nasakup to Italiya su impabugow ni Hari Claudio to tibò no mgo Hudiyu no mgo otow du-on to Ruma. Na si Pablo no pagbisita din kandan pag-usab ³ nigbo-ot kandin to ogpag-agpot du-on kandan no mag-asawa. Nigpagtibò kandin to pagtalabahu su nig-a-angod dà man to panapì dan tibò no maghihimu kandan to tulda. ⁴ Dì kada adow no sisimbahay, ogpag-asuy si Pablo diyà

to simbahan to mgo Hudiyu: Ogpasabut si Pablo to mgo Hudiyu aw duma no mgo otow no konà no Hudiyu.

⁵ Bali no nigdatong gayod si Silas aw si Timoteo du-on to Kurintu no niglikat diyà to Masiduniya. Pagdatong dan, insigkon ni Pablo to pagpanghimu to tulda aw bali hutoy kandin to ogpasabut to mgo Hudiyu to si Jesus iyan to Imananan to Ka-otawan. ⁶ Dì wadà tu-u kandan ki Pablo. Dì nasi on pigkablàng dan si Pablo aw ina-inaha kandin. Dì nig-ikagi si Pablo to “Iyu on to ogbobo-ot ko pa-andiya-on kow on to banwa no kastiguhanan to saà. Wadad labot ku. Likat kunto-on, iyan on ogpasabuton ku to duma no otow.” Tinakin nigpanghiyab-hiyab si Pablo to kabò din awos mamalid to abug no niglikat du-on to kandan banwa no ta-indanan to wadà labot din kandan no mgo Hudiyu no mgo otow. ⁷ Dayun nighalin si Pablo diyà to songo baoy. Sikan baoy nakalongod to simbahan to mgo Hudiyu. Iyan ngadan to tagbaoy si Tito Justo. Konà no Hudiyu no otow dì nig-ampù gayod kandin to Diyus. ⁸ Moydu-on nigpanguu to simbahan no si Crispo. Nigtu-u man kandin to impang-anad ni Pablo bahin ki Jesus aw tibò to sood to baoy din. Nigtu-u gayod to mgo duma no taga-Kurintu aw pamabonyag kandan to wohig.

⁹ Na songo kadukiloman no nagawangan si Pablo to panimo-ot, piglogwà kandin ni Jesus no Magbobo-ot aw ikagi no pig-iling to “Pablo, konà ka ogkahadok, Kanunoy ka pasabut nasi, konà ka puli ogpapahonok, ¹⁰ su kanak to ogduma ikow, aw wadà oglangub to og-amonu ikow su kani so-idi no lunsud mahan-ing pad to mgo otow no pigpili kud on no ogpasakup pad kanak ko makadinog kandan to pagpanoysoy nu.” ¹¹ Na songo tu-ig aw tongà to pagpang-anad ni Pablo to kagi to Diyus du-on sikan no banwa.

¹² Na, ton pagkagubirnadur ni Galiyu du-on sikan no prubinsiya no Akaya, nighihimun to mgo Hudiyu no namankablàng ki Pablo aw du-on dakopa kandin aw dadaaha kandin aw pa-atubanga dan diyà ki Galiyu su awos ogdiklamu kandin ¹³ no namang-ikagi to “So-idi no otow, nigpang-anad kandin to mgo ka-otawan to ogpa-ampu-on din podon to Diyus dì konà man no oghidaag to ita no bala-od.” ¹⁴ Tatabakay on podon ni Pablo dì na-unahan dà ni Galiyu no nig-iling to “Iyu no mgo Hudiyu, ko nakalapas kan no otow to bala-od to gubirnu, ogkabo-otan ku kandin. ¹⁵ Dì no iyan indaa now kandin kani su iyan pighilalisan now kandin bahin to mgo impang-anad din aw mgo iyu no tulumanon aw kasugu-an to iyu no tinu-uhan. Dì konà a ogpanginlabot sikan. Iyu on to ogbobo-ot.” ¹⁶ Dayun pigpamagawang din kandan tibò. ¹⁷ Na to kahan-ingan no otow no konà no Hudiyu, nigdakop to panguu to simbahan no si Sustinis no Hudiyu. Pigbunaan dan kandin diyà to atubangan to ukumanan, dì wadà sagmana ni Galiyu.

¹⁸ Na pag-ugpà ni Pablo du-on to Kurintu to pila no adow, nighipanow on kandin. Pigpaduma din si Akila aw si Priscila aw hapit kandan du-on to Sinkriya no lunsud. Paghapit dan du-on, nigpatabuug si Pablo no ta-indanan to pagsahad din to Diyus. Dayun niglayag kandan likat to Sinkriya padoog on diyà to Siriya no banwa. ¹⁹ Nighapit kandan gayod du-on to Ipisu no lunsud. Pagdatong dan du-on, nigpagsuwoy on si Pablo kan mag-asawa. Si Pablo, diyad kandin padoog to simbahan aw pag-asuy to mgo otow no Hudiyu. ²⁰ Ogpa-ugpa-on dan podon si Pablo diyà to Ipisu dì wadà uyun. ²¹ Kagi din, “Ko tugutan ad to Diyus, ogpaka-ulì a man dini. Dì kunto-on, oghipanow ad.” Niglayag si Pablo likat to Ipisu padoog diyà to Sisariya no lunsud no nasakup to Siriya no banwa.

²² Na pagdu-ung ni Pablo diyà to Sisariya, nighaw-as kandin aw panginkaladasa padoog diyà to Hirusalim aw Antiyukiya no lunsud. Pighapitan din to sinakupan ni Jesus du-on to Hirusalim aw bogayi din to pangamusta kandan tibò. Dayun nigpadayong kandin diyà to Antiyukiya ²³ aw ugpà du-on to pila no adow. Paglikat din to Antiyukiya, pigpang-andiya-an din to kalunsudan no nasakup to prubinsiya to Galasiya aw Pirigiya su ogpangudlin kandin to mgo kasinakupan ni Jesus to oghogoton dan lagboy to pagtu-u to Diyus.

²⁴ Na, og-uli-on tad to tutuwanon to nali-usan ni Pablo to Ipisu no lunsud. Nigdatong on to Hudiyu no otow no iyan ngadan si Apulus. Taga-Alejandria kandin. Mapandoy si Apulus ko ogbotang-botang to kagi aw dakoo gayod to nama-anan din bahin to kagi to Diyus no kasulatan no tahan. ²⁵ Pig-anad on tahan si Apulus to mgo sakup ni Juan no Magbobonyagay bahin to kadodoog to Diyus. Ma-omot kandin to ogpanoysoy aw mataoytoy to impang-anad din bahin ki Jesus agad puli din nadinog to impang-anad ni Juan aw angod dà to kandin kadodoog to pagbonyag. ²⁶ Nakasood si Apulus to pagpanoysoy din diyà to simbahan to mgo Hudiyu no ampan hadok. Pagkadinog ni Akila aw ni Priscila to impang-anad din, pigpaduma dan si Apulus diyà to baoy dan su agad matul-id on to impang-anad ni Apulus bahin to kadodoog to Diyus, di wadà-wadà din pad katibo-i kama-ani. Pigtongopan dan pigsaysayan si Apulus to ki Jesus kadodoog to pag-ampù to Diyus no sikan, wadà din pad katibo-i kama-ani. ²⁷ Na, nigdomdom si Apulus to og-andiyà to Akaya. Dakoo to pagbulig to mgo sakup ni Jesus ki Apulus aw sulati dan to mgo duma dan diyà to Akaya to ogdawaton kandin ko dumatong. Pagdatong din diyà to Akaya, nakabulig kandin to nigpanoysoy du-on to mgo nigpasakup on ki Jesus no natapikan to ka-at to Diyus. ²⁸ Matul-id to pagpasabut din kan mgo Hudiyu aw makakambow kandin diyà to kahan-ingan no pigmatu-ud din diyà to mgo Hudiyu to si Jesus iyan to Imananan to Ka-otawan no impabayà din to mgo kasulatan to Diyus.

19

¹ Na si Apulus, mamonang pad du-on to Kurintu no lunsud. Di si Pablo, nigpanlalakdoy to mgo ka-untudan no nakabayà to banwa no nigpadoog kandin diyà to Ipisu. No diyad on kandin impaghibaak din to pila no sakup to Imananan to Ka-otawan. ² Pig-usip din to “Dow nadawat now on lagboy to Ispiritu Santu likat ton pagpasakup now to Imananan to Ka-otawan?” Namakatabak kandan to “Wadà koy nangoni to moydu-on na-an Ispiritu Santu.” ³ Kagi ni Pablo, “Nokoy to pigtu-uhan now to pagbonyag iyu.” Namantabak kandan to “Iyan pigtu-uhan noy to impang-anad ni Juan no Magbobonyagay.” ⁴ Kagi ni Pablo, “Nigpambonyag si Juan to mgo otow no nigsosoo to mado-ot no hinang dan aw oyowi. Pig-ikagihan gayod ni Juan to ogpatu-uhon kandan to Imananan no oglogwà no ogsunù kandin. Sikan to impang-anad ni Juan. Di sikan no otow no si Jesus iyan no niglogwà on natodu-on.”

⁵ Na pagkadinog kan mgo taga-Ipisu to si Jesus to Imananan to Ka-otawan no niglogwà on no innangon ni Juan, namangpabonyag kandan no pagmatu-ud to nigpasakup kandan to impang-anad bahin to ngadan ni Jesus no Magbobo-ot. ⁶ Dayun pigdampon ni Pablo to mgo tumutu-u ki Jesus aw kasoodid on kandan to Ispiritu Santu aw tigka-un naman-ikagi kandan to mgo inikagihan no imbogoy to Ispiritu Santu no kandan tahan no tu-un no kagi aw bugti pad no inikagihan no pig-ikagi dan gayod no

wadà dan aligbat ka-anadi. ⁷ Kan nigtu-u lagboy ki Jesus, sampuè dà tag duwa no ka-otow.

⁸ Na, sood to tatou no buwan nigsood si Pablo diyà to simbahan aw ipang-anad to mgo Hudiyu diyà to Ipisu aw ikagi no wadà kahadok kandin. Nigpang-anad lagboy si Pablo to mgo otow no mgo Hudiyu aw impatu-u din lagboy to katùtu-uhanan bahin to pagsakup to Diyus. ⁹ Dì moydu-on Hudiyu no nabigtoan aw supak to impang-anad ni Pablo. Naman-ina-ina on nasì kandan bahin kan Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus diyà to kahimunan. Kaling man pigtalikudan ni Pablo to mgo otow no wadà tu-u aw pinpina din kan mgo namantu-u lagboy ki Jesus aw oyowi dan kandan no wadà tu-u. Adow-adow nigpag-asuy kandin diyà to anadanan ni Tiranu. ¹⁰ Hantod to daduwa no tu-ig na-aboy to pagpang-anad din, aw hantod to tibò nakadinog no uminugpà diyà to Asiya to kagi to Diyus, agad mgo Hudiyu aw duma no otow no konà no Hudiyu.

¹¹ Na pigpamahimu si Pablo to Diyus to mabogbog no kaboongan. ¹² Agad kabò dà puli no ogpakadodot to lawa ni Pablo, ko ogdaahon diyà to nangkasakit aw to otow no pigsoodan to busow, ko madodotan to kabò ni Pablo, ogpakagawang to busow aw sakit gayod.

¹³ Na moydu-on Hudiyu no otow no niglogob-logob to mgo kalunsudan no og-anti to ogpanggawang to mgo busow no nigsood to otow no pinabayà to paglituk to ngadan ni Jesus no Magbobo-ot. Nig-iling kandan to “Ogsuguan ku iyu to ngadan ni Jesus no angod dà to impang-anad ni Pablo.” ¹⁴ Pig-angod sikan pitu no anak to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Iyan ngadan to amoy dan si Iskiba. No umanti kandan pigsugù dan to songo busow ¹⁵ aw dayun naka-ikagi to busow to “Nakakilaa a ki Jesus aw kataga a gayod ki Pablo, dì iyu, dow intawa kow man.” ¹⁶ Tinakin kan pigsoodan to busow no otow, piglapugad nasì kan mgo anak ni Iskiba aw kangkada-og din. Aw mamakalaguy kandan no nangkalobasan tibò kandan aw kangkapali-i pad kandan. ¹⁷ Tibò to mgo otow du-on to Ipisu no Hudiyu aw duma pad no otow no konà no Hudiyu, nadinog dan to nabayà-baya-an to mgo anak ni Iskiba aw pig-abut kandan to hadok aw du-on on lagboy dan pigbantug to ma-aslag no ngadan ni Jesus no Magbobo-ot. ¹⁸ Kaling man mahan-ing gayod no sakup ni Jesus no naka-angkon to moydu-on hinang dan no mado-ot bahin to kaboongan no niglikat to bantoy ¹⁹ aw pigpanghimun dan tibò to basahon no nasulatan bahin to igpabayà kan no kaboongan, aw sangaba dan diyà to atubangan to kahan-ingan no ka-otawan. Pag-atom-atom dan to nigkantidad kan no mgo basahon no pigsangab dan nigsapat to kalim-an no maan ko kandan pa no sapi. ²⁰ Nigtangkap on to impang-anad bahin to Diyus no Magbobo-ot aw dugang gayod to kabogbog.

²¹ Na pagkatapus ni Pablo to pagpang-anad du-on to Ipisu, nigbot kandin to og-andiyà to Hirusalim no ogpanghapit-hapitan din to kalunsudan to prubinsiya to Akaya aw Masiduniya. Nig-ikagi si Pablo to “Ko dumatong ad diyà to Hirusalim, ogpalohusan ku pad diyà to Ruma no lunsud.” ²² Pigpa-andiya-an din to Masiduniya to daduwa no timbang din no si Timoteo aw si Irastu. Dì nigpakamonang si Pablo du-on to prubinsiya to Asiya.

²³ Pag-ugpà ni Pablo du-on to lunsud to Ipisu no nasakup to prubinsiya to Asiya, moydu-on nasamuk-samuk bahin to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus. ²⁴ Moydu-on nig-ugpà du-on no iyan ngadan si Dimitriyu. To panapì din, ogpanghungun to sapi no pagkaponga, binaoy-baoy on no

angod-angod to simbahan ni Artimis no ampu-onon to mgo taga-Ipisu. Ogpakasapì kandin aw mgo sakup din. ²⁵ Su nigpasabut man kandan si Pablo to ka-otawan to tinu-uhan no tùtu-u, pighimun ni Dimitriyu to mgo sakup din aw duma no mgo otow no a-angod to panapì dan. Pagkahimun dan, kagi ni Dimitriyu to “Na mgo lagi ku, nama-anan ta dâ to ka-uswagan ta likat dâ ita. ²⁶ Mapayag dâ to ogkadoogan to pagpangudlin so-idi no otow no si Pablo. Konâ kun no tùtu-u no ampu-onon ko pighinang to otow. Nadaa din to mahan-ing no taga-Ipisu aw diyâ to duma pad no lunsud to prubinsiya ta no Asiya. ²⁷ Ogekahimù buwa oggawangon to panapì ta aw sikan bantugan gayod to ampu-onon ta aw kalabow din aw simbahan din su og-ampù kinow tibò no taga-Asiya aw duma no mgo otow dini to babow to kalibutan.”

²⁸ Pagkadinog to kahan-ingan to pig-ikagi ni Dimitriyu, lagboy to pagkalangot dan aw mamansa-og to “Kinalabawan si Artimis no ampu-onon to mgo taga-Ipisu.” ²⁹ Nasamuk to tibò no taga-lunsud. Impadakop dan si Gayu aw si Aristarku no taga-Masiduniya no duma ni Pablo. Pigbokasan dan aw guyuda dan aw daaha dan diyâ to kahimunanan. ³⁰ Ogpag-unung dâ podon si Pablo. Dì wadâ tuguti to duma no tumutu-u. ³¹ Moydu-on gayod mgo punu-an to prubinsiya to Asiya no nakakilaa ki Pablo no nig-udlin kandin to konâ ogpasoodon diyâ to kahimunanan su nangkasamuk lagboy to kahan-ingan. ³² Nigsigi to kikiyaw-kiyaw to kahan-ingan. Ningsingkabansagon kandan to bugtì. Kulang dâ to nama-an dow nokoy to ingkahimun dan. ³³ Moydu-on naka-intobo-ot to si Alejandro no songo Hudiyu to piglikatan to pagkasamuk su intuud kandin to mgo Hudiyu diyâ to atubangan to kahan-ingan. Si Alejandro, nigpoytoy awos podon ogpahonokon din to kahan-ingan su og-ikagi to konâ no kandin to piglikatan. ³⁴ Dì pigkilaa to kahan-ingan to Hudiyu kandin. Namansa-og kandan to daduwa no uras no iyan nalitukan to “Labow si Artimis no ampu-onon to mgo taga-Ipisu.”

³⁵ Bali no pigsapadan on to kahan-ingan to punu-an to lunsud no nigling to “Na mgo kasing-tagalunsud ku, nama-anan to tibò to mgo otow to itanow to nigbantoy to simbahan ni Artimis no kinadakoan no ampu-onon aw bantoy ki to batu no igkatahud tanow no niglikat to langit aw do-og dini to ita no banwa. ³⁶ Wadâ ogpakalidung sikan. Kaling man ogpapahonok kow on puli. Konâ kow ogminabuwàn. Dì pahonok kow puli. ³⁷ Inhatod now so-idi mgo otow dini dâ wadâ pangawat du-on to simbahan. Wadâ dan gayod pa-inahi si Artimis no ampu-onon ta. ³⁸ Na kandan si Dimitriyu, ko moydu-on igkadiklamu dan, moydu-on ukumanan. Moydu-on gayod ukum no ogkapa-atubangan. ³⁹ Ko moydu-on pad duma no igkadiklamu now, iyan ogbobo-ot to kahan-ingan. ⁴⁰ Ogekahapoan ki to saà su pigsamuk man to kahan-ingan no otow kunto-on no adow dini to kahimunanan. Wadâ buwa igkapiyansa to saà su wadâ igkatabak diyâ to lagboy mata-as ko pangusipon ki.” ⁴¹ Pagka-udlin to ukum, pigpamasusuwoy-suwoy din to kahan-ingan.

20

¹ Na paghagtong to kasamuk to kahan-ingan no otow, pigpahimun ni Pablo to mgo tumutu-u aw pangudlini din. Nigba-id kandin aw hipanow on padoog diyâ to Masiduniya. ² Nigpang-andiyâ si Pablo to kalunsudan to Masiduniya. Pagbayâ din to Masiduniya no nigpangudlin kandin to mgo sakup ni Jesus to igpahogot to pagtu-u dan ki Jesus, nigdatong kandin

diyà to Girisiya ³ aw maka-ugpà kandin du-on to tatou no buwan. Ogu-uli podon si Pablo diyà to Siriya no prubinsiya no piglikatan din aw padoog diyà to Hirusalim. Dì moydu-on nigtaga kandin to pigsusukunan on kandin to mgo Hudiyu to mado-ot. Kaling man nigpikii kandin to konà ogpotos ogtalipag to dagat. Dì ogbatuk to imbaya din to tugdow no oglibod to Masiduniya. ⁴⁻⁵ Moydu-on pitu no ka-otow no ogduma ki Pablo diyà to Siriya dì namanguna kandin aw tagadi koy dan diyà to Truwas no ogtatagbuhan noy. Sikan pitu no ka-otow, si Timoteo, aw si Supatir no anak ni Piro no taga-Biriya, aw mgo taga-Tisalunika no si Aristarku aw si Segundo, aw to taga-Dirbi no si Gayu, aw mgo taga-Asiya no si Tikiku aw si Trupimu. ⁶ Na pagkatapus on to hinang no pighingadanan to Hinang to Paan no Wadà Igpatalin, oglayag koy likat diyà to Pilipus. Pagkalimahi noy on no adow, pigtagbu noy on kan pitu no ka-otow diyà to Truwas aw naka-ugpà koy du-on to songo simana.

⁷ Na to una no adow to simana, nighihimun koy no sinakupan ni Jesus diyà to kahimunanan no baoy no diyà to ikatou no konhà. Nigpagsau koy no indodomdomay noy to pagpakimatoy ni Jesus ita. Na si Pablo, nigpangudlin tibò. Su nigpikii kandin to oghipanow to sunù no adow, pighabà din to kagi din kotob to kabakna-an to kadukiloman. ⁸ Mahan-ing to ilawan aw maging-ot to kadukiloman to kahimunanan. ⁹ Na moydu-on bawbatà no nig-ingkud du-on to tandawanan no naminog to kagi ni Pablo no iyan ngadan si Iyutiku. Su mahabà man to pag-ikagi ni Pablo, nalipodong si Iyutiku aw ka-uug diyà to pasak no diyà makalikat to ikatou no konhà. Namakapono-ug koy aw kadagap noy dì pag-ahà noy, namatoy on. ¹⁰ Dì nakapono-ug si Pablo aw kadawat din si Iyutiku aw tinakin maka-ikagi si Pablo to “Konà kow ogkahadok. Wadà kamatoy.” ¹¹ Na nigpati-uli on si Pablo diyà to di-atas. Nigpikas-pikas kandin to paan no indodomdomay noy to pagpakimatoy ni Jesus ita. Nig-aboy nig-ikagi si Pablo kandan hantod to nabukas aw hipanow kandin. ¹² Dì si Iyutiku, nabuhi-an dà. Pigdaa kandin to sinakupan diyà to baoy din no nangkaliyag dà tibò kandan.

¹³⁻¹⁴ Na kanami, niglayag koy on padoog diyà to Asun no ogtagbuhan noy ki Pablo su intugun din kanami to ogpatagbuhon koy du-on to banwa no Asun. Pag-abut noy du-on to Asun nakita-an noy on si Pablo no nanginkaladasa on aw paluwana noy kandin to pigsakayan noy aw padayong diyà to Mitilini. ¹⁵ To sunù no adow niglikat koy du-on aw layag koy hantod to nakatopad koy du-on to Kiyu no puù to dagat. To ikatou no adow niglayag koy kotob to Samus no puù to dagat gayod. To ika-upat no adow nigdu-ung koy on diyà to Militu. ¹⁶ Nigpikii si Pablo to oglipasan din to Ipisu su iyan ogpadagasan din diyà to Hirusalim su ko mahimù ogpapanginsakup to hinang no pighingadanan to Pintikustis.

¹⁷ Pagdu-ung noy diyà to Militu, impatugun ni Pablo to mgo taga-Ipisu no mgo panguu to sinakupan ni Jesus to ogpatagbuhon kandin du-on to Militu madani to boyboy to dagat. ¹⁸ Pagdatong dan, nigpanugun-tugun kandin su sikan to katapusanan to pagkikita-kita dan. Kagi din to,

“Pagka-ugpà ku dini iyu natodu-on, likat to pagdatong ku dini to prubinsiya to Asiya hantod kunto-on, nakita-an a now to kanak kadodoog. ¹⁹ Nakita-an now to kanak hinang no pagtuman ku to igpatuman to Diyus kanak no wadà napanda-og-da-og ku iyu aw no pagsinogow ku natuwa-ay kud to kalisodan su pigsusukunan a to mgo Hudiyu to mado-ot. ²⁰ Namaanan now to wadà a balibad to pagpang-anad ku iyu su awos mabuligan

kow tibò. Nigpang-anad a iyu agad diyà to kahimunan aw andiyà a to mgo pig-ugpa-an now. ²¹ Papadihu dà to impangudlin ku to mgo Hudiyu aw duma no mgo otow no konà no Hudiyu. Nigtugun a tibò to ogsosoo to mado-ot no hinang dan aw oyowi aw pasakupa to Diyus, aw padawata gayod ki Jesus no Magbobo-ot ta no Imananan to Ka-otawan. ²² Na, ogpakapa-andiya-on a to Hirusalim to Ispiritu Santu agad wadà ku kamaani dow nokoy to ogkadoogan ku diyà. ²³ Dì nama-anan ku dà to agad ando-i a dumoog, ogglisod a aw ogpirisuhon a su innangon kanak to Ispiritu Santu. ²⁴ Konà ku oghimuhon to kinabuhì ku no mahal basta makatapus a dà to impahinang kanak ni Jesus no Magbobo-ot aw to katondanan no impahinang to Magbobo-ot kanak to ogpapangudlinon a to Madoyow no Tutuwanon bahin to ka-at to Diyus diyà to mgo otow.

²⁵ “Pig-andiya-an kud on to kalunsudan now no nigpangudlin a bahin to pagsakup to Diyus aw kunto-on nama-anan kud no konà kinow on ogkikita. ²⁶ Na ko konà kow maka-andiyà to langit, konà no kanak saà, ²⁷ su to tibò to pagbo-ot to Diyus, innangon kud on iyu. ²⁸ Dowdoyow kow aw pagdaa now to sinakupan to Diyus su to Ispiritu Santu to nigbotang iyu to katondanan. Ogbuligan now to sinakupan to Diyus su ita tibò, pigbayadan ni Jesus to pagpakimatoy din ita. ²⁹ Nama-anan kud no sukuu mali-usan kud on dini iyu, og-andinihan kow to mgo gau-on no mag-a-anad angod to mamang aw puli kow ogdodo-oton to pagtu-u now. ³⁰ Moydu-on mgo otow du-on to iyu no panon no puli ogpaglomutoy iyu aw ogpang-anad to gaù no ogpasiyak-siyakon dan to katùtu-uhanan awos masakup to mgo tumutu-u aw mapasuwoy. ³¹ Kaling ogdowdoyow kow aw konà now ogkalingawan no pigtambagan ku iyu no insinogow ku to tagsobu-uk iyu adow aw madukilom to sood to tatou no tu-ig.

³² “Na mgo kasu-unan, ogsaligan ku to Diyus asta kagi din no ogpakatabang iyu no oghungyaman din aw kalabot kow din to mgo kabilin din no iyu, ogkasakup kow to pinili din no sinakupan no nalimwasan to mado-ot. ³³ Wadà ku man inga-a to sapì to otow aw buwawan aw kabò dan. ³⁴ Nama-anan now dà man to kanak dà to nigbuhì to kanak tu-un no lawa. Wadà a salig to duma, dì nigdaa a gayod to mgo timbang ku no nigduma kanak. ³⁵ Kaling man mgo kasu-unan ku, oggoadan a now to agad nokoy. Ko ogpa-omot ki ogtalabahu, ogpakabulig ki to ogglisod no otow no konà ta ogkalingawan to kagi to Magbobo-ot ta no si Jesus no pig-iling to ‘Ogtukhow ki lagboy no ogbogoy diyà to niglisod. Konà ki lagboy ogtukhow no ogdawat.’ ”

³⁶ Pagpanugun-tugun ni Pablo, namanluhud aw ampù to Diyus. ³⁷ Pag-ampù dan, piggogoo dan si Pablo aw mamakasinogow aw hadoki dan ³⁸ su naduyong-ot man kandan to na-ikagi ni Pablo no na-iling to konad on kandan ogkikita mandà. Na namanduma kandan ki Pablo diyà to sakayan.

21

¹ Na pagsuwoy noy kandan no iyan panguu to sinakupan ni Jesus diyà to Ipisu, namanhipanow koy on aw layag to dagat. Nigpotos koy diyà to puù to dagat no pighingadanan to Kus. To sunù no adow diyà koy mandà datong to puù to Rudas gayod aw padayong koy mandà diyà to Patara. ² Pagdatong noy du-on to Patara, nakita-an noy to sakayan no ogpadoog diyà to Pinisiya. Dayun namansakoy koy on aw layag. ³ Nigpadayong koy hantod to nakita-an noy to Sipri no puù aw labayi noy no sikan puù diyà dapit to kawaa noy. Nigpadayong koy diyà to prubinsiya to Siriya. Nigdu-ung koy diyà

to Tiru no lunsud su oghaw-ason to daa. ⁴ Dayun namanggamat koy on aw panganap koy to mgo sakup ni Jesus. Naka-ugpà koy du-on to songo simana. Innangon kandan to Ispiritu Santu dow nokoy to ogkadoogan ni Pablo diyà to Hirusalim. Kaling di pigsapadan dan podon si Pablo to konà ogpapadayongon diyà to Hirusalim. Di pigtuman ni Pablo to pikii din. ⁵ Pagkahaw-as to daa, tibò kanami, namanpati-ulì koy on du-on to pigsakayan noy aw duma to tibò no tumutu-u no mgo mag-asawa aw mgo batà dan. Aw diyà to boyboy to dagat namanluhud koy no nig-ampù to Diyus. Tapus nigbina-iday koy tibò. ⁶ Dayun namansakoy koy di kandan, namanpa-ulì on.

⁷ Paglikat noy to Tiru, niglayag koy on padoog diyà to Tulimayda no lunsud. Pagdatong noy du-on, nigbogoy koy to mgo katahudan diyà to sinakupan ni Jesus. ⁸ Pagkasaboka-i noy, nighipanow koy on padoog diyà to Sisariya. Pagdatong noy du-on, nig-ugpà koy diyà to baoy ni Felipe no mahipanow no mag-u-udlinay to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus. Si Felipe, nasood kandin kan pitu no pangabaga to mgo panguu to sinakupan to Diyus no pigpili diyà to Hirusalim natodu-on. ⁹ Moydu-on upat no anak din no buyag no daga no oglinikwad to kagi no nakapotos no likat to Ispiritu Santu. ¹⁰ Pagkapilahi no adow to pag-ugpà noy du-on, nigdatong to songo maglilikwaday to kagi to Diyus no lagsoban no niglikat to Hudiya no prubinsiya. Iyan ngadan si Agabu. ¹¹ Nigduguk si Agabu kanami aw dawata din to bagkos ni Pablo aw ibakus ni Agabu to tu-un din no kobong aw boad no impa-inu-inu din to og-ikagihon din no ogkatuman odomà no pig-iling to “So-idi to nangon to Ispiritu Santu no to tagtu-un so-idi bagkos, ogkabakus angod to impakita ku iyu kunto-on. Ogkatuman diyà to Hirusalim aw ogkadaa kandin diyà to mgo otow no bugti no nakasakup ita no mgo Hudiya.” ¹² Pagkadinog noy to nangon ni Agabu, tibò koy nigsapad koy podon ki Pablo to konad ogpadayong diyà to Hirusalim. ¹³ Di naka-ikagi si Pablo to “Nokoy man no nigsingogow kow aw ogpakado-ot kow to ginhawa ku. Agad on mapirisu a diyà to Hirusalim aw ikamatoy kud basta matuman ku to sugù ni Jesus no Magbobo-ot.” ¹⁴ No wadà kasapadi si Pablo, pigbungku-an noy to pagsapad kandin aw iyan on na-ikagi noy to “Agad man basta matuman on to sugù to Diyus.”

¹⁵ Pagkapilahi no adow, nigpanghimos koy aw hipanow koy on padoog diyà to Hirusalim. ¹⁶ Nigduma kanami to mgo tumutu-u no taga-Sisariya aw ibu-us koy diyà to og-ugpa-an noy no baoy ni Manasun no taga-Sipri, no du-on maka-ugpà kandin to Hirusalim no si Manasun, tahan kandin no sakup ni Jesus.

¹⁷ Pagdatong noy diyà to Hirusalim, madoyow to pagdawat kanami to mgo sakup ni Jesus. ¹⁸ To sunù no adow, kanami si Pablo, nigpagkita koy ki Santiago aw duma no panguu to sinakupan ni Jesus no nangkahimun on. ¹⁹ Pagbogoy ni Pablo to katahudan din, nignangon kandin to tibò to impahinang kandin to Diyus diyà to mgo otow no nigsingkabugti no konà no Hudiya. ²⁰ Pagdinog dan, nigpasalamat kandan to Diyus aw ikagi to “Na mgo su-un noy, ahà ka iyan namanpasakup on ki Jesus to mgo Hudiya no mgo otow no lapungon on di mangkuwan kandan man to nigtagon to tahan ta no tinu-uhan no kasugu-an ni Moises. ²¹ Na bahin to mgo Hudiya no nakaba-ot to nigsingkabugti no mgo otow, nadinog on to su-un ta to pigpa-oyowan nud on kun to kasugu-an ni Moises bahin to pag-indan to lawa aw duma no tinu-uhan to mgo Hudiya. ²² Na ogkadinog dan dà to nakadatong kad on. Amonuhon ta man su napook-pook kandan to bugti

on kun to impang-anad nu. ²³ Na moydu-on pikii noy no igpatuman noy ikow. Moydu-on upat no ka-otow kani no nigsahad to Diyus. ²⁴ Na Pablo, duma kad kandan aw pagtibò ka kandan to pagtuman to tulumanon to paghugas, aw bayadi nu to gastuhon dan, awos makapatabuug kandan no ta-indanan to natuman on to ingkasahad dan. Ko matuman nu to tugun noy ikow, sikan tumutu-u no Hudiyu no napook-pook, ogkama-anan dan to konà no tùtu-u to nadinog dan to pighinang nu kun. Dì matinumanon ka nasì to ki Moises to kasugu-an. ²⁵ Dì sikan mgo otow no konà no Hudiyu no nigpasakup ki Jesus, pigsulatan noy on man to igpatuman noy kandan su ogkabo-otan noy. Tugdow no udlin to konà noy ogtugutan kandan to ogko-onon to intaphag to ampu-onon no bugtì. Konà gayod ogtugutan to ogko-onon to langosa aw buhì no ogpinggoon. Konà noy gayod ogtugutan to ogpanghilabot to duma.” ²⁶ To sunud no adow nigpagtibò si Pablo kan upat no ka-otow to pagtuman to tulumanon no paghugas diyà to labow no simbahan aw inangon to pitu pad no adow to kagoto-an to pagkatuman to paghugas. Ko magotò to adow, ogtubusan din kan upat no ka-otow to pagbogoy to igpabogoy to kasugu-an to Diyus.

²⁷ Na no madaas on to ogkagotò to adow, moydu-on duma no Hudiyu no konà no tumutu-u ki Jesus no nigdatong on no niglikat to prubinsiya to Asiya. Nakita-an dan si Pablo diyà to labow no simbahan. Pigdakop dan kandin aw samuka dan to kahan-ingan. ²⁸ Nigsa-og kandan to “Na mgo kasing-Hudiyu noy, bulig kow, su so-idi to nighihipanow agad ando-i awos ogpang-anad no ogkablant to mgo Hudiyu aw kasugu-an gayod ni Moises aw so-idi no simbahan gayod. Hognà pad piglapasan din so-idi no simbahan su nigpamaduma kandin to konà no Hudiyu no pigpasood din no ing-okod man podon to ogpasoodan.” ²⁹ Nig-iling kandan su nakita-an dan to nigdumduma si Pablo aw si Trupimu no taga-Ipisu diyà to labas to simbahan. Intobo-ot dan dow pigpasood ni Pablo si Trupimu diyà to konà ogpasoodan no simbahan no labow.

³⁰ Nasamuk-samuk to mgo taga-lunsud no nangkahimun-himun. Pigbokasan dan si Pablo aw kan no pagkadakop, pigguyud diyà to labas to simbahan. Pigtakopan dayun to simbahan. ³¹ Ogpakahimatayan podon si Pablo to kahan-ingan. Dì ingkanangon dayun diyà to mata-as to mgo kapitan to mgo sundau to nangkasamuk on to mgo taga-lunsud. ³² Pigdagap dayun to mata-as kan kahan-ingan no otow aw padumaha to sakup din no mgo sundau. Pagkita to kahan-ingan to ogduguk to sundau, nigbungkù to pagsumbag ki Pablo. ³³ Dayun nigduguk to mata-as to sundau aw ipadakop si Pablo aw ipabakus din to daduwa no sangkali. Nigpang-usip-usip to mata-as to sundau kandan dow nokoy to pagka-otow ni Pablo. ³⁴ Nigsingkabugtì on puli no mgo tabak to kahan-ingan no nigbinansagon on. Ogpangintagahan podon to mata-as dow nokoy lagboy to napugut, di wadad man su lagboy to pagkikiyaw-kiyaw to kahan-ingan. Dayun impadaa din si Pablo diyà to ugpa-anan to sundau. ³⁵ Pagdatong dan diyà to hagdan, pighonat to sundau si Pablo aw ikatukoy su ogbobokasan on to kahan-ingan ³⁶ no namansunduu kandan no kanunoy namansa-og to “Himatayi. Himatayi.”

³⁷ Na no imomo-ot on podon igsood si Pablo, nigpangamuyù kandin to mata-as no nig-iling to “Moydu-on ig-ikagi ku podon ikow ko mahimù.” Naka-ikagi to mata-as to “Ogka-amu ka na-an to Giniriyigu no inikagihan?” ³⁸ Intobo-ot ku to ikow to taga-Ihptu no nig-atu to gubirnu natodu-on aw pagnuu to upat no maan no tulisan no natingub on tibò to panganiban no

namanghobong du-on to kahanongan no banwa.” ³⁹ Nakatabak si Pablo to “Kanak, Hudiyu a no taga-Silisiya. Ing-anak a man diyà to Tarsu no lagboy kamatu-udan no lunsud. Tuguti a nu to og-ikagi a to ka-otawan.” ⁴⁰ Dayun pigtugutan to mata-as to sundau. Nigsakindog si Pablo diyà to hagdan aw pampoypoya aw pumahonok on to kahan-ingan to kikiyaw-kiyaw. Pagkahonok dan, nig-ikagi si Pablo to Hinibriyu no inikagihan dan no Hudiyu.

22

¹ Na kagi ni Pablo to “Na mgo talahudon no punu-an aw mgo kasing-Hudiyu ku, paminog kow to og-ikagihon ku iyu no pagho-un ku to kanak lawa.” ² Pagkadinog to kahan-ingan to ogka-amu si Pablo to Hinibriyu no kandan inikagihan, lagboy namanpahonok kandan. Kagi ni Pablo,

³ “Kanak, Hudiyu a man. Di ing-anak a diyà to Tarsu no nasakup to Silisiya. Nigtulin a kani to Hirusalim no pig-anad to bantugan no si Gamaliel. Pigpa-unug a lagboy to kasugu-an likat to ka-aw-apu-an ta. Kanak gayod, angod a man iyu kunto-on, nigtagon a lagboy to tinu-uhan ta bahin to Diyus. ⁴ Pigpamahimatayan kud man lagboy natodu-on to mgo otow no nigtagon to tinu-uhan bahin ki Jesus. Pigpandakop kud kandan gayod, lukos aw buyag, pigbakus ku aw impantagù ku diyà to pirusuhan. ⁵ Sikan mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw mata-as dan, ogkamatu-ud dan tibò to lagboy tùtu-u to innangon ku iyu. Impadaa dan kanak to kalig-onan ku no sulat diyà to mgo Hudiyu no kadumahan ta diyà to Damasku. Kaling man naka-andiyà a to Damasku su awos dakopon ku to mgo sakup ni Jesus aw i-uli dini to Hirusalim no ogbakuson to sangkalì awos kastiguhon.

⁶ “Dayun nighipanow ad. Pag-ugtu to soga no madani koy on to Damasku no lunsud, nigkiblat to nigbandog diyà to pigsakindogan ku. ⁷ Napood a dayun aw kadinog ku to kagi no nalituk to ngadan ku natodu-on no ‘Saulo, Saulo, nokoy to impahadat nu kanak.’ ⁸ Nakatabak a to ‘Intawa ka Sir.’ Nakatabak kandin to ‘Kanak si Jesus no taga-Nasarit no pigpahadatan nu.’ ⁹ To mgo duma ku, puli nakakita kandan kan bandog no ogpakasilow, di wadà nasabutan dan no nalitukan to ing-ikagi kanak. ¹⁰ Nig-ikagi a to ‘Sir, nokoy to igpahimu nu kanak.’ Nigtabak kandin to ‘Sakindog ka aw andiyà ka to Damasku no lunsud. Diyà nud to ogkatagahan to igpahimu ikow to Diyus.’ ¹¹ Pigtutuyuk ad on to mgo duma ku to pagpadoog noy diyà to Damasku su napisok ad to pagkasilawi ku.

¹² “Na, si Ananias no nig-ugpà du-on to Damasku, nigtagon lagboy kandin to tinu-uhan aw matinumanon to kasugu-an to Diyus. Madoyow to ingkanangon to mgo Hudiyu no mgo otow no taga-Damasku bahin sikan no otow. ¹³ Pagdatong ku diyà to Damasku, niglambag kanak si Ananias aw dani-dani kanak aw ikagi to ‘Saulo, su-un ku, ma-uli-an ka to mata nu.’ Pagkalituk to kagi ni Ananias, nakahamaag ad on su na-uli-an ad on man. ¹⁴ Kagi ni Ananias to ‘Diyus no ampu-onon to ka-aw-apu-an ta, pigpili ka su ogkama-an ka to kandin pagbo-ot aw oglogwa-on ka to Imananan to Ka-otawan aw maka-ikagi du-on ikow to atubang. ¹⁵ Ikow to ogpapannangonon to Diyus to ningsingkabugtì no mgo otow to nakita-an nu aw nadinog nu. ¹⁶ Na, nokoy pad to ogkatagadan ta. Kuwà kid on. Pabonyag kad aw pahugas to ikow saà aw ampù ka to ngadan ni Jesus no Magbobo-ot ta.’ Na pigtuman kud man tibò.

¹⁷ “Na pagkaugoy-lugoy nig-uli ad diyà to Hirusalim. Nig-andiyà ad to labow no simbahan su og-ampù a to Diyus. No nig-ampù a, nagawangan ad to panimo-ot aw ¹⁸ logwa-a a ni Jesus aw i-ikagi din kanak to ‘Padagas kad on. Gawang kad on kani to Hirusalim su ogsupak to mgo taga-lunsud to ikow no pagnangon bahin kanak.’ ¹⁹ Di nigtabak a to ‘Sir, nokoy man no konà no ogtu-uhan dan to pagnangon ku. Su nama-anan dan to papadihu koy dà natodu-on di bali nigtu-u a su natodu-on nigpagtibò a kandan to pagkablant to mgo otow no nigtu-u ikow. Su pigpang-andiya-an ku to tibò no simbahan aw pandakopa ku ton nigtu-u ikow aw ipapirisu aw pambunai ku. ²⁰ Agad to paghimatoy gayod ki Esteban no sakup nu no pigdodogpak to batu, kanak, du-on a to dani din aw uyun a kandan aw bantayi ku pad to mgo kabò kan namandogpak ki Esteban.’ ²¹ Di nig-ikagi kanak si Jesus to ‘Agad on. Hipanow kad on su ogpa-andiya-an kud ikow to kadiyu-an awos ogpasabut ka to ka-otawan no konà no mgo Hudiyu.’ ”

²² Na nigpaminog lagboy kan mgo Hudiyu kotob to pagkalituk to kagi ni Pablo no kan mgo otow no konà no Hudiyu to ogpapangudlinan ki Pablo to Diyus. Konad to langot to kahan-ingan no otow aw asigsa-og to “Himatayi. Himatayi.” ²³ Namanbinansagon to kahan-ingan aw makapanguyab-kuyab to kabò dan to pagkalangot dan aw asigsabud to paok. ²⁴ Dayun pigpasood si Pablo to mata-as diyà to ugpa-anan to sundau. Pigbunaan podon si Pablo to mata-as to sundau awos makanangon dow nokoy to igkahimatoy kandin podon to kahan-ingan. ²⁵ Dayun inlagkot dan si Pablo diyà to tugdok agun ma-ayunan to pagbunaa. Di nig-ikagi si Pablo diyà to kapitan to sundau to “Konà kow ogtugutan to bala-od to mgo taga-Ruma to puli kow on ogbunaa to otow no wadà pad kapa-atubang aw agad intawa no otow ko moydu-on on ka-at no ingkamatu-ud kandin no likat to gubirnu to taga-Ruma.” ²⁶ Pagdinog to kapitan to sundau to pigmatu-ud to ka-at ki Pablo, pigma-an din dayun kan mata-as din no nig-iling to “Wadà nu buwa kama-ani to moydu-on ka-at din no pigmatu-ud to gubirnu to taga-Ruma.” ²⁷ Dayun nig-andiyà to mata-as ki Pablo aw usipa, “Dow moydu-on ka-at nu no pigmatu-ud to gubirnu to taga-Ruma?” Nigtabak si Pablo, “Ho-o.” ²⁸ Kagi to mata-as to sundau, “Moydu-on gayod ka-at ku no pigmatu-ud to gubirnu to taga-Ruma. Di dakoo to sapi no ingkabayad ku.” Nig-ikagi si Pablo, “Di kanak ka-at no imbogoy kanak, ingkadongan ku.” ²⁹ Na sikan mgo sundau no imomo-ot ogpang-usip-usip podon ki Pablo, pagkadinog dan to angod sikan na-an, puli on pigboong kandan. Napook-pook to mata-as dan su pigpahikotan din awos mabunaan to otow no konà podon ogkabunaan su moydu-on ka-at din man no pigmatu-ud to gubirnu to taga-Ruma.

³⁰ Na to sunù no adow, ogpakapanginma-anan to mata-as to sundau dow nokoy iyan to ingkadiklamu ki Pablo to mgo Hudiyu no otow. Dayun pigpahimun din to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw mgo mata-as dan. Pagkahimun dan, pigpahubadan din to imbakus ki Pablo aw pa-atubanga din si Pablo to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu.

23

¹ Na to mgo punu-an to tinu-uhan no nangkahimun, pignangonan ni Pablo no nig-iling to “Na mgo kasing-Hudiyu ku, to mgo hininang ku hantod kunto-on, wadà ogkasukoniban ku diyà to atubangan to Diyus.”

² Sikan mata-as to tinu-uhan to mgo Hudiyu no si Ananias, impasampak din si Pablo to songo punu-an no nakadani. ³ Naka-ikagi si Pablo to “Ikow

no mapakunon-kunonon no otow, Diyus to ogkastigu ikow. Puli a nu ogbotan to agad-agad kun to kasugu-an ni Moises. Dì nakasaà kad on man nasi kan no kasugu-an su impasampak a nu dà.” ⁴ Naka-ikagi to songo punuan no nakadani ki Pablo to “Nokoy man no pig-ina-ina nu kan mata-as to punu-an to tinu-uhan su nigtubus kandin to Diyus.” ⁵ Nakatabak si Pablo to “Konà ku ogkilahon to kandin to mata-as to tinu-uhan. Dì nama-anan ku dà to nasulat no kagi to Diyus no na-iling to ‘Konà kow og-ina-ina to punu-an now.’ ”

⁶ Na pagkama-an ni Pablo to natongà on kan mgo punu-an to daduwa no ka-panon no Parisiyu aw Sadusiyu, naka-ikagi to ma-agbot to “Kasing-Hudiyu ku, kanak, Parisiyu a gayod. Parisiyu gayod to amoy ku. Iyan ingkadiklamu kanak su og-imanon ku to ogbuhayon to nangkamatoy to mahudi no adow.” ⁷ Pagkalituk to kagi ni Pablo, nigkabubuwow-buwow on to nangkahimun no mgo punu-an. ⁸ Konà ogka-uyunan su sikan mgo Sadusiyu, wadà tu-u to ogbuhayon to mgo nangkamatoy aw tuusa to mahudi no adow. Wadà gayod tu-u to moydu-on katuusan aw mgo umagad, dì sikan mgo Parisiyu, ogpamantu-u dà tibò. ⁹ Namangkikiyaw-kiyaw to nangkahimun no mgo punu-an. Moydu-on mgo Parisiyu no mag-a-anad to tinu-uhan no namansakindog aw ikagi to in-apid dan no pig-iling to “Wadà saà so-idi no otow no natagahan noy. Ko moydu-on diwata dow katuusan no nigpagbaaw kandin, agad man.” ¹⁰ Nigsilalis-lalis to mgo punu-an to tinu-uhan kotob no si Pablo, impadokat to mata-as to sundau aw pasooda diyà to ugpa-anan dan aw kapook-pook to mata-as ko wawagsakon si Pablo.

¹¹ Na no pagkadukilom on, nigpakita si Jesus ki Pablo aw ikagi to “Ililiyag nu nasi Pablo. Nang-anad kad on kani to Hirusalim bahin kanak. Ogpapang-anadon ku ikow gayod diyà to Ruma no lunsud.”

¹² Na pagkabukas nighihimun to mgo Hudiyu su ogsusukunan dan si Pablo. Nig-amaa kandan to monang ogko-on kandan aw inom ko matugdow dan pad mahimatayan si Pablo. ¹³ Subla to kap-atan no ka-otow to nigsusukun-sukun to ogmuwahon dan si Pablo. ¹⁴ Dayun nig-andiyà kandan to mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo mata-as dan. Kagi dan to “Naman-amaa koy on to monang koy on ogko-on ko matugdow noy pad mahimatayan si Pablo. ¹⁵ Na iyu no mata-as aw duma no punu-an to tinu-uhan, ogpangamuyù kow on to mata-as to sundau to igpapudut si Pablo. Ogpakunon-kunon kow on to og-usip-usip lagboy ki Pablo awos matagahan now dow nokoy to nadoog-doogan lagboy. Dì kanami, ogbanganan noy diyà to pangindanan ko makabayà on kandin aw oghimatayan noy on.”

¹⁶ Dì nakadinog dà to anakon ni Pablo no anak to atoboy din to nasusukunan dan to ogbanganan dan si Pablo. Dayun nig-andiyà kandin to ugpa-anan to sundau aw nangoni din si Pablo. ¹⁷ Pagkadinog ni Pablo to nasusukunan on kandin, pignangonan din to kapitan to sundau no nig-iling to “Daaha nu so-idi bawbatà diyà to mata-as nu pad. Moydu-on ignangon din.” ¹⁸ Dayun imbu-us to sundau diyà to mata-as din aw ikagi to “Si Pablo no napirisu, impabu-us din so-idi bawbatà dini ikow su moydu-on kun ignangon so-idi bawbatà ikow.” ¹⁹ Dayun pigtuyuk to mata-as to anakon ni Pablo diyà to wadà ogdinog aw pa-ikagiha din to natagahan din. Kagi to mata-as to sundau, “Nokoy buwa to ignangon nu kanak.” ²⁰ Nigtapak to anakon ni Pablo to “Sir, nigkasasabut to mgo Hudiyu to igpadaa ikow si Pablo diyà to mgo punu-an to tinu-uhan no ogkahimun aw pa-atubanga. Ogpakunon-kunon kandan to ogpang-usip-usip ki Pablo awos matagahan

dan dow tùtu-u lagboy to indiklamu kandin. ²¹ Dì konà nu ogtugutan su ogbanganan dan no subla to kap-atan no ka-otow su ing-amaa dan to monang ogko-on aw inom kandan ko matugdow pad mahimatayan dan si Pablo. Octagadan dan pad dow tugutan nu.” ²² Nig-ikagi to mata-as to sundau to “Konà nu igtutuwanon to innangon nu kanak.” Dayun pigpa-uli din on to anakon ni Pablo.

²³ Na, dayun pigtawag to mata-as to daduwa no pangabaga din aw ikagihi to “Pahina-ata to daduwa no gatus no sundau no oghipanow dà puli su ogpaka-andiyà to Sisariya. Pahina-ata gayod to kapitu-an no ka-otow no ogsakoy to kabayù aw daduwa no gatus no ogsungkud to mgo palidok. Oglikat kow gagaya to mataod to kadukiloman. ²⁴ Pasakaya now gayod si Pablo to kabayù aw daaha now diyà ki Gubirnadur Felix no konà no ogka-amonu si Pablo diyà to pangindanan.” ²⁵ Insulat din diyà ki Felix no kalitukan to,

²⁶ “Diyà ki Felix no talahudon no Gubirnadur, likat ki Claudio Lisiyas no mata-as to kapitan to sundau. ²⁷ So-idi no otow no si Pablo, pigdakop to mgo Hudiyu aw oghimatayan podon. Pagkama-an ku to moydu-on ka-at din no pigmatu-ud to gubirnu to taga-Ruma, pigdagap kud kandin aw mgo sundau ku aw ka-agawi ku dà kan mgo Hudiyu. ²⁸ Pigdaa ku diyà to kahimunan to punu-an to tinu-uhan dan aw pa-atubanga awos mama-anan ku dow nokoy lagboy to ingkadiklamu dan. ²⁹ No pagkama-an ku, konà man no himatayanan aw pirusuhonon agad-agad to ita bala-od. Dì sikan ingkadiklamu dan, bahin dà man to tinu-uhan dan. ³⁰ Mangkuwan pagkama-an ku to nasusukunan dan to ogbanganan dan si Pablo, impadaa ku diyà ikow awos kan mgo nigdiklamu kandin, ogpag-atubangon diyà ikow.” Sikan to insulat ni Lisiyas diyà ki Felix.

³¹ Na natuman on to mgo sundau to insugù kandan. Indoom dan si Pablo diyà to Antipatris no lunsud. ³² Pagkabukas, sikan mgo guwardya no sundau no puli namanhipanow, namang-uli on diyà to ugpa-anan dan. Dì sikan mgo sundau no namansakoy to kabayù, pigdaa dan si Pablo diyà to Sisariya. ³³ Pagdatong dan diyà to Sisariya, imbogoy dan to surat diyà to gubirnadur. Pigdaa dan gayod si Pablo diyà kandin aw pa-atubanga si Pablo to gubirnadur. ³⁴ Pagkadamoo din to surat, nig-ikagi to gubirnadur to “Nokoy no prubinsiya to piglikatan nu.” Nigtabak si Pablo to “Taga-Silisiya a Sir.” ³⁵ Kagi to gubirnadur to “Ko dumatong on to nigdiklamu ikow, kayan ogpag-atubangon kud iyu.” Dayun pigpabantayan din si Pablo diyà to baoy to mangkata-as no hinimu ni Hari Hirudis natodu-on.

24

¹ Na pagkalimahi no adow, nigdatong on du-on to Sisariya kandan si Ananias no mata-as to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Iyan nigtinagabaow to songo otow no si Tirtulu. Dayun pigpanangon ni Felix si Tirtulu to igdiklamu dan diyà ki Pablo. ² Pigtawag si Tirtulu no nigtinagabaow. Nig-ikagi si Tirtulu to,

“Na talahudon no Gubirnadur, naugoy on niglinaw so-idi no banwa likat to pagkagubirnadur nu. Nakadoyow ka to banwa noy. ³ Nigdawat koy tibò to madoyow no pamala-od nu aw pasalamat koy to ikow no pagdaa. ⁴ Dì konà ku pad oghaba-on to kagi ku ikow. Paminog ka na-ay to ignangon noy ikow su konà ku oghaba-on to kagi ku. ⁵ Na so-idi no otow no si Pablo, ogsamuk to mgo Hudiyu agad ando-i. Si Pablo, songo nigdaa to sinakupan ni Jesus no taga-Nasarit. ⁶ Piggi-okan din podon to simbahan noy no labow di impadakop noy kandin. Okgastiguhon noy podon kandin agad-agad to

kanami no kasugu-an ⁷ di na-agawan koy dà kandin ni Lisiyas no mata-as to sundau ⁸ aw pa-a-atubanga koy tibò dini ikow. Ko lagboy ma-ukit-ukit nu to pag-usip, ogkatagahan nu man to ingkadiklamu noy tibò kandin.” ⁹ Na na-uyunan to mgo Hudiyu tibò aw matu-uda dan to indiklamu ni Tirtulu ki Pablo.

¹⁰ Na dayun nigpayangò to gubirnadur no pigtugutan din si Pablo to pagtabak. Nig-ikagi si Pablo to,

“Na talahudon no Gubirnadur, naliyag a su ikow to napa-atubangan kanak, su naugoy on to pagsakup nu dini to kanami banwa. ¹¹ Nama-anan nu to sampuù dà tag duwa no adow to pag-andiyà ku to Hirusalim awos to pagsimba ku to Diyus. ¹² Sikan nigdiklamu kanak, nama-anan dan man to wadà otow no impagbuwow ku. Wadà gayod pigsinamuk ku no kahan-ingan diyà to mgo simbahan aw duma no kahimunanan du-on sikan no lunsud. ¹³ Wadà man gayod katùtu-uhanan to ingkadiklamu dan kanak dini ikow. ¹⁴ Di so-idi to ogkanangon ku. Bahin to Diyus no ampu-onon to ka-aw-apu-an noy no ingkasulat on ni Moises aw duma no maglilikwaday, nigtu-u a, aw og-ampu-on kud kandin gayod agad-agad to ki Jesus no kadodoog no nahimu no konà no tùtu-u to mgo nigdiklamu kanak. ¹⁵ Di ogka-angod dà man to pagtu-u noy no ogbuhayon dà to nangkamatoy, agad madoyow no otow aw mado-ot. ¹⁶ Kaling man kanunoy a ogpamakut no oghimu to madoyow agun wadà ogkasukoniban ku no saà to ginhawa ku diyà to atubangan to Diyus aw otow.

¹⁷ “Na pagkapilahid no tu-ig, nig-uli ad diyà to Hirusalim agun madaa ku to sapi aw ipamogoy diyà to mgo kadumahan ku no Hudiyu, aw ibogoy ku to igpabogoy to kasugu-an kanami no Hudiyu. ¹⁸ No diyà a pad to labow no simbahan, nigdatong on to mgo Hudiyu no taga-Asiya. Nama-anan dan to kanak, pigtuman ku to tulumanon noy to paghugas. Wadà a pagdinuguk to kahan-ingan. Wadà gayod pigsamuk ku. ¹⁹ Podon ko dini dà kan mgo Hudiyu no taga-Asiya aw pa-atubanga nu ko moydu-on igkadiklamu dan kanak. Di wadà kani kandan. ²⁰ Na so-idi mgo otow dini no ogpakamatu-ud to nabayà-baya-an ton pagpa-atubang kanak to mgo punu-an, pa-antiha now kandan panangona dow moydu-on saà ku no nakita-an dan, ²¹ gawas to og-abinon ku no songo bu-uk no na-ikagi ku du-on ton kahimunan no pig-iling ku to ‘Nokoy man no nigdiklamu kow kanak kunto-on no adow su nigtagon a to impang-anad to ogbuhayon dà to nangkamatoy.’ ”

²² Di piglugoy dà ni Gubirnadur Felix su moydu-on nama-anan din ubag no matul-id bahin to tinu-uhan ni Jesus no nig-iling to “Na si Lisiyas no mata-as to sundau no nigpa-andini ikow, ko dumatong kandin, kayan on ogbo-otan kud to pagpa-atubang now.” ²³ Dayun pigpabantayan ni Felix si. Pablo to sundau, di wadà din dà lagboy pabantayi aw pa-alaga-i din si Pablo to mgo kadumahan din.

²⁴ Na pagkapilahi no adow, nig-uli on si Gubirnadur Felix no pigdumahan on to asawa din no si Drusila no Hudiyu. Pagdatong dan, pigsabi din si Pablo awos makapanoysoy to pagtu-u din ki Jesus no Imananan to Katawan. ²⁵ Insoysoy din gayod to pagpogong to hinang ta aw mgo domdom ta aw moydu-on iyan adow no igkastigu to saà to mgo otow. Lagboy to pagkapook-pook to gubirnadur no si Felix. Kagi din, “Uli kad kunto-on. Ko maliwak ad ogpatawagan kud ikow.” ²⁶ Pig-iman gayod podon to gubirnadur to lokat. Kaling man masabid to pagsabi din ki Pablo aw pagbaaw kandin.

²⁷ Na pagkadaduwahi no tu-ig pig-ilisan si Felix ni Pursiyu Festo no gubirnadur. Dì wadà pasabuki ni Felix si Pablo agun mangkaliyag to mgo Hudiyu.

25

¹ Na nigdatong on si Gubirnadur Festo du-on to kandin no pigsakupan no Hudiya no prubinsiya. Pagkatatouhi no adow nig-andiyà to Hirusalim no lunsud no niglikat to Sisariya. ² Pagdatong din, indiklamu si Pablo to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Pigpangamuyù dan ki Festo to ³ igpadaa si Pablo diyà to Hirusalim su pigsusukunan dan to ogbanganan si Pablo diyà to pangindanan aw oghimatayan. ⁴ Nigi-kagi si Festo to “Impabuguk kud si Pablo diyà to pirusuhan diyà to Sisariya aw kanak, madaas ad og-uli diyà. ⁵ Na, ko moydu-on saà ni Pablo, ogpa-andiya-on now to punu-an to tinu-uhan now aw padiklamuha now diyà to Sisariya.”

⁶ Na pagkasimanahi aw tongà nig-uli si Festo diyà to Sisariya. Pagkasaboka-i, nig-andiyà to himunanan aw pa-atubanga. Dayun impatawag din si Pablo ⁷ aw pa-atubanga to mgo Hudiyu no taga-Hirusalim no inlodlod dan podon to pagdiklamu dì konà man no tutu-u. ⁸ Dayun nig-ikagi si Pablo no inho-un din to kandin lawa no nig-iling to “Wadà a makalapas to labow no simbahan to mgo Hudiyu dow kasugu-an dan dow mgo bala-od to taga-Ruma.” ⁹ Dì awos paliyagon ni Festo to mgo Hudiyu, piglugoy din to pagbo-ot din ki Pablo aw usipa din si Pablo to “Dow ogkaliyag ka og-andiyà to Hirusalim aw pa-atubanga ka diyà? Ogyun ka?” ¹⁰ Nakatabak si Pablo to “Ikow Gubirnadur Festo, nama-anan nu dà man no wadà saà ku to mgo Hudiyu. Ogpabo-ot a dà ikow no ogtubus ki Harì Cesar no taga-Ruma su ogpakabo-ot ka kanak no nigtubus to gubirnu to taga-Ruma. ¹¹ Ko moydu-on saà ku aw himatayanan a, konà ad ogho-un to kanak lawa. Dì ko wadà nama-anan dan no saà ku no indiklamu dan kanak, wadà otow no ogpakadaa kanak diyà kandan no mgo Hudiyu. Na, igdodoo ku diyà ki Harì Cesar diyà to Ruma.” ¹² Dayun nigpagsukun-sukun si Gubirnadur Festo to mgo pangabaga din. Pagsusukun dan, nig-ikagi si Festo diyà ki Pablo to “Na, su indodoo nud on diyà ki Harì Cesar kunto-on, si Harì Cesar on iyan to ogpabo-oton ku ikow.”

¹³ Na pagkapilahi no adow si Agripa no harì to mgo Hudiyu, nig-andiyà to Sisariya no pigdumahan to atoboy din no si Birinisi. Pagdatong dan, nigbogoy to katahudan dan diyà ki Festo no bayà pad nakasood to pagkagubirnadur din. ¹⁴ Pagkaugoy-lugoy on nigpanoysoy si Festo to kabotang ni Pablo. Kagi din to “Pag-ilis ku ki Felix to pagkagubirnadur, moydu-on otow no nabilin din diyà to pirusuhan no iyan ngadan si Pablo. ¹⁵ Pag-andiyà ku to Hirusalim indiklamu dini kanak to mgo punu-an to tinu-uhan dan aw mata-as dan agun igpakastigu dan kanak podon si Pablo. ¹⁶ Pignangonan ku to wadà tuguti to bala-od to taga-Ruma to puli on ogbobo-otan to ukum to otow to wadà pad kapa-atubang kandin aw to mgo nigdiklamu kandin, aw hutoy kandin to og-ikagi to ogho-un to kandin no lawa. ¹⁷ Dayun nig-andini to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. To sunù no adow pighimun ku aw pa-a-atubanga ku kandan aw si Pablo. ¹⁸ Intobo-ot ku dow mabogat to saà din. Dì pagkasoysoy to saà din, magkap dà. ¹⁹ Du-on nigpag-asuy kandan ki Pablo bahin to tulumanon dan aw labi pad bahin to songo otow no si Jesus no namatoy on kun dì matuu pigmatu-ud dà ni Pablo to pigbuhoy dà. ²⁰ Amonuhon ku man su naduwa-duwa a to pagbo-ot bahin to tinu-uhan dan su bala-od dà to pigdaa ku.

Kaling man nig-usip a ki Pablo dow maliyag kandin to ogpadaa diyà to Hirusalim aw pa-atubanga. ²¹ Dì indodoo nasì ni Pablo to katikangan no awos iyan ogbo-ot to hari. Kaling man pigbuguk ku pad si Pablo hantod to ogkadaa on kandin diyà ki Cesar no kinalabawan no hari diyà to Ruma.”

²² Kagi ni Agripa, “Kanak, ko mahimù, ogpaminog a podon to ignangon ni Pablo.” Nakatabak si Festo to “Ogka himù man. Ogpapaminogon ka kasoom.”

²³ Na to sunù no adow, si Hari Agripa aw atoboy din no si Birinisi, nigdatong on no pigpagalahan lagboy. Nigsood to kahimunanan no pigdumahan to mgo punu-an to lunsud aw mgo mata-as to sundau. Dayun impapudut ni Festo si Pablo. ²⁴ Pagdatong ni Pablo, nig-ikagi si Gubirnadur Festo to “Na, Hari Agripa, aw talahudon no mgo punu-an to lunsud aw mgo mata-as gayod to sundau, so-idi no otow no indiklamu dini kanak to mgo Hudiyu kani aw diyà to Hirusalim, namanbansagon kandan no nighimu podon ki Pablo no litos himatayanan. ²⁵ Dì no pig-ukit-ukit ku si Pablo dow himatayanan, konà man no ogkahimatayan. Mano indodoo din on to katikangan no hari no taga-Ruma, pinagbo-ot kud to ogpa-andiya-on kandin. ²⁶ Dì amonuhon ku man to pagsulat diyà to hari no taga-Ruma. Su wadà indiklamu to mgo Hudiyu no naka-igù no igkapood ni Pablo. Kaling man ikow to ogpa-atubangan ku pad kandin Hari Agripa, su awos mapangintagahan ta dow nokoy to igkasulat ku diyà to hari, ²⁷ su amonuhon kud man to pagpa-andiyà to napirisu no otow diyà to hari, su wadà man igkasulat ku no indiklamu dan no ogpaka-igù.”

26

¹ Na pagdinog ni Agripa to innangon ni Festo, nig-ikagi kandin diyà ki Pablo to “Na, ogtugutan kad man to pag-ikagi awos maho-un nu to ikow no lawa.” Dayun intukoy ni Pablo to boad din no katahudan din ki Hari Agripa no nig-iling to,

² “Hari Agripa, atuk nud on pa-atubanga kanak bahin to indiklamu dan kanak no mgo Hudiyu ³ aw woynu pad su ikow, nama-anan nu iyan to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw kan mgo ka asuy-asuyanan dan. Kaling man ogpapaminogon ku ikow to igtabak ku to kandan indiklamu.

⁴ “To batasan ku diyà to taga-Hirusalim aw duma no mgo Hudiyu, nama-anan dan likat to pagkabawbatà ku pad. ⁵ Ko bo-ot dan, ogkamatu-ud dan to matagon-tagonon a to tinu-uhan ta no Hudiyu su sakup a man to panon to Parisiyu. ⁶ Na na-usip-usip ad kunto-on su pig-imaan kud to ogtumanon to Diyus to kagi din diyà to ka-aw-apu-an ta. ⁷ Tibò to kadumahan ta no sampuù tag duwa no panon no mangkatagon-tagonon to tinu-uhan to Diyus, pig-imaan dan usab to ogtuman to Diyus to kagi din diyà to ka-aw-apu-an ta. Na Sir, indiklamu kanak to mgo Hudiyu kunto-on bahin sikan pag-iman ku. ⁸ Nokoy man no konà kow ogpakatu-u to ogpambuhayon to Diyus to nangkamatoy.

⁹ “Na kanak, dinomdom ku natodu-on to ogkablanton ku to ngadan ni Jesus no taga-Nasarit ¹⁰ aw katuman kud kan no domdom diyà to Hirusalim. Pigtugutan a to mata-as to punu-an to tinu-uhan to igpantagù ku diyà to pirisuhan kan mgo otow no nigpasakup ki Jesus. Na-uyunan kud kan mgo punu-an no pighimu dan no himatayanan to mgo sakup ni Jesus. ¹¹ Kanunoy kud pigpamahadatan kandan diyà to mgo simbahan aw impatuy-ow kud podon kandan si Jesus no nigkaboù a kandan aw pahadati ku kandan no mgo sakup ni Jesus hantod diyà to kadiyu-an no kalunsudan.

¹² “Mano nabogayan ad to kalig-onan to mangkata-as to tinu-uhan to ogpakapahadat a to mgo sakup ni Jesus, nighipanow ad no ogpadoog diyà to Damasku. ¹³ Na Sir, pag-ugtu to soga no diyà a pad to pangindanan, nakita-an kud to bandog likat to langit no ogpakasilow no nigbandog kanak aw mgo duma ku gayod no masilow pad du-on to soga. ¹⁴ Nangkapood koy tibò diyà to pasak. Tinakin nadinog kud to paglituk to tahan ku no ngadan to Hinibriyu no na-iling to ‘Saulo, Saulo, nokoy man no pigpahadatan a nu, su ikow dà to ogkangiluhan so-idi no pighimu nu.’ ¹⁵ Nakatabak a to ‘Intawa ka Sir.’ Nigtabak kandin to ‘Kanak si Jesus no pigpahadatan nu. ¹⁶ Na, sakindog kad on. To inlogwà ku ikow su oghimuhon kud ikow no sugu-onon ku aw ogpatutuwanon ku ikow to napugutan no nakita-an nu kanak kunto-on no adow aw to ogkapugutan to mahudi no adow no ogkakita-an nu kanak mandà. ¹⁷ Ogpa-andiya-on ku ikow aw ikow to ogpatubuson ku to mgo otow no konà no Hudiyu. Konà ku ogtugutan to og-amonuhon ka to Hudiyu aw agad intawa pad no mgo otow su kanunoy ku dà ikow ogbantayan. ¹⁸ Ogpagimatahon nu kandan aw paoyowi nu kandan to kadigloman aw pasooda to ka-awangan. Ogpahalinon nu kandan to pigsakupan ni Satanas aw kabogbogan din aw pasooda to pigsakupan to Diyus awos mapasaylu ku to saà dan ko tumu-u kanak aw ogpakalabot kandan to sinakupan to Diyus no nigpilì kandan.’

¹⁹ “Kaling man, Harì Agripa, wadà ku kopohi to insugù kanak no piglogwà a ni Jesus no likat to langit. ²⁰ Dì nangudlin a dà nasì diyà to Damasku, aw Hirusalim, aw kalunsudan to prubinsiya to Hudiya, aw kadiyu-an to konà no Hudiyu. Pignangonan kud on to mgo otow to ogpatumanon ku to kasugu-an to Diyus aw pasosoon aw oyowi to mado-ot no mgo hinang, aw ipahimu ku to madoyow su awos ogka-a-angod to kagi dan aw himu dan no awos igkapatu-u to otow to pagsosoo dan. ²¹ Sikan no likat to kanak impang-anad to ingkadakop dan kanak diyà to simbahan no labow aw ogpakahimatayan a dan podon. ²² Dì kanunoy a pigbuligan to Diyus hantod kunto-on. Kaling man tigbat a pad buhì kunto-on aw makanangon to nakita-an kud to ningsingkabugtì no mgo otow agad mangka-aslag dow mangka-intok. Wadà ku pasublahà to kanak impang-anad du-on to intag-an ni Moises aw duma no maglilikwaday to Diyus to ogkatuman bahin to Imananan to Ka-otawan ²³ su intag-an to ogpakahimatayan kandin aw ogbuhayon dà no natuman on iyan. Mano si Jesus to tugdow to otow no pigbuhoy no konà ogkamatoy on ogka-usab, kandin gayod to kapinunu-an to pag-allad to ka-awangan to banwa to ningsingkabugtì no mgo otow, agad mgo Hudiyu aw konà no Hudiyu.”

²⁴ No ta-un pad to pag-ikagi ni Pablo, naka-ikagi si Festo to “Ikow Pablo, langog ka na-an likat to ikow nama-anan no nigsubla on.” ²⁵ Nakatabak si Pablo to “Na talahudon no Gubirnadur, konà a no langog aw tütu-u to pig-ikagi ku. ²⁶ Nama-anan ni Harì Agripa to kadodoog to mgo sakup to Diyus. Wadà kaduwa-duwahanan ku to innangon ku tibò, su tinahom ku to nadinog on tibò to napugut no wadà nakahobong. ²⁷ Na, Harì Agripa, ogtu-u ka buwa to ogkatuman to nasulat to mgo maglilikwaday to Diyus no lagsoban bahin to Imananan to Ka-otawan? Tinahom ku to nigtu-u ka iyan.” ²⁸ Nakatabak si Agripa to “Madaas a nu podon ogpa-alladon to pagpasakup ki Jesus.” ²⁹ Kagi ni Pablo to “Na, Harì Agripa, aw tibò no nahimun kani, ogpangamuyù a podon to Diyus to ogpasakup kow podon ki Jesus, agad madaas dow maugoy. Ogpa-angodon ku podon iyu tibò kunto-on gawas to pagkapirisu ku.”

³⁰ Na namansakindog kandan si Agripa aw si Birinisi aw to gubirnadur aw kabugti kandan. ³¹ Nigsusukun-sukun kandan no nig-iling to “Konà man na-an no pirisuhonon si Pablo aw himatayanan.” ³² Nig-ikagi si Agripa diyà ki Festo to “Ogkasabukan podon si Pablo ko wadà din pa podon idodoo to Hari Cesar diyà to Ruma.”

27

¹⁻² Na pigbo-otan to ukum to ogpa-andiya-on koy si Pablo to Italiya no banwa no oglayag koy to dagat. Dayun impadaa si Pablo aw duma no mgo pinirisu diyà ki Julio no kapitan to songo panon no sundau no pighingadanan to Kasundauhan to Hari. Nigduma kanami gayod si Aristarku no taga-Tisalunika no nasakup to prubinsiya to Masiduniya. Moydu-on sakayan likat to Adramitiyu no ililikaton on no oglayag no ogpanungkilid to mgo du-unganan no kalunsudan diyà to Asiya. Dayun nigluwan koy on aw layag padoog diyà to Asiya. ³ Pagkasaboka-i noy, nigdu-ung koy on diyà to Sidun no lunsud. Pigka-atan si Pablo to kapitan to sundau aw tuguti to pagpa-alaga to kasing-tumutu-u noy. ⁴ Dayun niglayag koy on no nigliput to Sipri no puù to dagat no ogpakasalibon kanami to pagsabod to kamag. ⁵ Nigtalipag koy on diyà to topad to Silisiya no banwa aw Pampiliya. Dayun nigdatong koy diyà to Mira no nasakup to Lisiya no prubinsiya. ⁶ Nakita-an on to kapitan to sundau to sakayan no niglikat to Alejandria no ogpadoog diyà to Italiya. Pigpaluwan koy to sundau aw dumahi koy dan.

⁷ Na niglayag koy tibò no nigpapahinoy to pigsakayan noy to pila no adow. Kaling nauglugoy koy. Bali nakadatong diyà topad to Nidu. Di puli nandà iyan na-ahotan. Wadà koy makapotos paglayag su na-atubangan koy to kamag no mabogbog. Kaling man nigliput koy dà to Krita no puù no nakasalibon kanami no nabaya-an noy to Salmun no banwa. ⁸ Nigliput koy podon to boyboy to Krita no puù di nalisodan koy dà. Dayun nigdatong koy on mandà diyà to songo du-unganan no pighingadanan to Madoyow no Du-unganan, madani to Lasiya no lunsud.

⁹ Na naugoy koy du-on hantod to ogkangkamuwa koy on podon to paglayag su timpu on man to amihan. Pig-ikagihan ni Pablo to ¹⁰ “Mgo duma ku, kamuwahanan tad buwa so-idi aw ko tumo-od kid to panawan ta ogkangka-uwakan ki tibò aw to sakayan ta, aw gayod mgo tagudaa ta.” ¹¹ Di wadà paminoga to kapitan to sundau. Napaduma din nasì to nigdaa to sakayan aw to tagtu-un to sakayan to ogpato-odon din to panawan noy ¹² padoog diyà to Pinisi no du-unganan to Krita no puù su konà kun no litos kan no du-unganan no sikan pighingadanan to Madoyow no Du-unganan to timpu to amihan. Mahan-ing to nig-uyun to ogpadayong koy dow madu-ungan noy diyà to Pinisi su naka-atubang man to saopan aw og-ugpà koy podon du-on hantod to pagtikdow to amihan.

¹³ Na no ma-agkap on no kamag likat to habagatan, intobo-ot dan to ogkatuman dà to domdom dan. Kaling man nigbagtun kandan to pundu no taubogat aw layag koy on no nig-aguboy to boyboy to Krita no puù. ¹⁴ Wadà dà kaugoy, pig-abut koy on mandà to kamag no mabogbog su timpu to amihan. ¹⁵ Wadà koy makasaungsung to pigsakayan noy to kamag no nigsabod no ma-agbot. Nasì kamag on to nakadaa kanami. ¹⁶ Pagdatong noy to puù to Kauda, nigpa-aguboy koy to boyboy no nakasalibon kanami to kamag, di puli koy nandà iyan na-ahotan. Inluwan noy on to bautu no nalawigan to sakayan no nigguyud. ¹⁷ Pagkaluwan to bautu, piglikusan

dan to sakayan to pisi awos madigon no mawagkas ko makasadaa to sakayan su mababow to dagat diyà to boyboy to Libya. Dayun pinasagkop noy to layag aw iyan on makadaa to kamag to sakayan. ¹⁸ Pigkosong-kosong pig-aboy to baod to sakayan aw ka-apyow-apyow to sakayan to baod. To sunù no adow pigpunu-an dan to pagpantimbang to tagudaa. ¹⁹ To ikatou no adow tibò on ingkatimbang dan to mgo kasangkapan dan du-on to sakayan, aw kotob to madawat dan. ²⁰ Napilahan to wadà koy kita to bandog to sogaw bandog to bitu-on. Pigbaod koy lagboy no bali man nigsing-awà koy on to konà koy on ogkabuhì.

²¹ Naugoy on to wadà nako-on to mgo namanlayag to sakayan. Pighimun ni Pablo to mgo duma din aw ikagi to “Mgo duma ku, pig-ikagihan kud iyu to ogpakamonang ki pad podon diyà to Madoyow no Du-unganan. Nokoy man no wadà kow paminog kanak to ogpakamonang ki pad du-on. Ko wadà ki podon padayong, wadà gayod podon kado-otan aw wadà ogkangka-uwakan. ²² Dì kunto-on, konà kow dà ogka-awà. Daoyag kow nasi su wadà man ogkamuwa. So-idi dà no sakayan to ogka-uwakan. ²³ Diyus no nigsakup kanak no ampu-onon ku, pigpa-andini din kanak to diwata din gabi-i no madukilom no pigpalogwà din dini kanak. ²⁴ Nig-ikagi kanak no nig-iling to ‘Konà ka Pablo ogkahadok. Ogpaka-atubang ka diyà to kinatikangan no ukum diyà to Ruma su Diyus to nigbobo-ot. Hognà pigbuligan gayod to Diyus kan nigduma ikow awos wadà ogkamuwa.’ ²⁵ Kaling man daoyag kow on, su tinahom ku to ogkatuman iyan to ing-ikagi kanak to Diyus. ²⁶ Dì iyan dà ogkabaya-an ta to ogpakabunduu ki puli diyà to songo puù.”

²⁷ Na pagkadaduwahid no simana, diyà koy pad itingon to pigsakayan noy no nadaa to kamag du-on to Mдитiraniyu no dagat. To kabakna-an to kadukiloman pigtahom to mgo maglalayag to madani koy on to boyboy. ²⁸ Dayun pigtogkad dan to pisi no pigtapikan to batu diyà to tawoy awos mama-anan dan dow man-u to kadaoman to dagat. Kawa-an dà no dopa to kadaoman. Pagka-u-ugsud noy on, pigtogkad mandà to sampuù tag lima no dopa to kadaoman. ²⁹ Dayun pigtuntunan dan kan uling to sakayan to upat no pundu awos konà makadaa to sakayan su dagow makasadaa. Nigtagad kandan podon to ogkabukas on no ningsingkanabi-sabi to kandan ampu-onon no ningsingkabugti.

³⁰ Na sikan maglalayag, su moydu-on on pikii dan no og-oyowan dan on puli to sakayan, pigtuntun dan iyan to bautu du-on to dagat no kunon kun kan mgo pundu diyà to duung, ogdaahon dan diyà to madiyù-diyù pad. ³¹ No imomo-ot on podon to og-oyowan dan on to sakayan, nakitayan ni Pablo aw nig-ikagi kandin diyà to kapitan to sundau to “Ko konà ogpakamonang to mgo maglalayag kani so-idi sakayan, ogkamuwa kow tibò iyan.” ³² Dayun piglogtas to sundau to pisi no inhikot to bautu aw ka-uug diyà to dagat aw pigpabay-anan dan on puli.

³³ Na pagkabukas-bukas, pighinggat ni Pablo to ogpamako-onon kandan. Kagi din to “Daduwa on no simana to wadà kow makako-on aw tagad kow to ogkatuman. ³⁴ Na, pamango-on kow on awos ogdoson kow. Wadà ogka-amonu iyu.” ³⁵ Paglituk din sikan, nigdawat si Pablo to paan diyà to atubangan to kadongan din no nighipanow aw panghigbit-higbita din aw pasalamat to Diyus aw ko-on no ogpagoad kandan. ³⁶ Namandaoyag tibò kandan no namango-on. ³⁷ Tibò koy no nigsakoy, daduwa no gatus aw kapitu-an aw onom. ³⁸ Pagkatapus to pagpamango-on, pigpanggawang dan to bogas aw pan-uuga dan to dagat awos umagkap to sakayan.

³⁹ Na pagkabukas, nakita-an to maglalalayag to pasak di wadà dan kilaha. Nakita-an dan to pigsabangan to wohig no moydu-on boyboy. Pigpikii dan to igsapat to sakayan diyà to boyboy ko mahimù. ⁴⁰ Pigtampod dan to pisi no inhikot to pundu no piglawigan aw ka-uug. Pighubad dan to inhikot to bogsay aw ka-ood on diyà to dagat awos makatimun to sakayan. Pigbuklad dan to layag diyà dapit to duung to sakayan awos madaa kandan to kamag diyà to boyboy. ⁴¹ Di wadà pad makadu-ung su nigsadaa to sakayan. Naka-igù to duung aw utong du-on to nigtabundù no paok aw wadad kapispis. Di sikan uling, naguyud-guyud kanunoy to baod hantod to nagobà.

⁴² Na nasusukun-sukunan on podon to mgo sundau to oghimatayan to mgo pinirisu su dagow ko mamakasabuk on, ogpamakalanguy diyà to pangpang aw makasinlaguy on kandan. ⁴³ Di pigbabagan to kapitan to sundau su pigpakabuligan din si Pablo. Pigsugù to kapitan kan mapandoy to oglanguy to ogpalangkotawon diyà to dagat aw languy diyà to pangpang. ⁴⁴ Sikan nabilin no konà ogka-amu oglanguy, nigtagon to baahan no niglotow aw katinguban likat to sakayan no nagobà. Dayun nakadapat on tibò no wadà kandan usab namuwa.

28

¹ Na pagkadapat noy on du-on nama-anan noy to Malta to ngadan to puù no nadapatan noy. ² Madoyow man to pagdawat kanami kan mgo taga-Malta. Pigpadokotan dan to pugaà awos ogpakahinandang koy du-on no pinanghagsii su nig-udan man. ³ Nighakut gayod si Pablo to mgo anud no gapù no totomog. Di pagdakit du-on to pugaà niglogwà to uwod no ogpakalogot su nabugow man to kapasù. Nigkagat ki Pablo to uwod du-on to boad din no puli nigbitoy-bitoy. ⁴ Pagkakita to mgo taga-Malta to uwod no du-on on to boad ni Pablo no puli nigbitoy-bitoy, namaka-ikagi kandan to “Mamumunù buwa sikan no otow. Agad nakalibwas kandin to dagat, di konad bali ogtugutan kandin to ogkabuhì pad su umuu din on bali.” ⁵ Dayun ingkawatilok ni Pablo to uwod diyà to kayu no niglogdog to ampan ka amonu si Pablo. ⁶ Di pigtagadan dan si Pablo dow oglobag dow puli ogkapood no ogkamatoy. Pag-ahà dan to wadà man oghalanan ni Pablo, na-usab to pikii kan mgo taga-Malta aw pamang ikagi kandan to “Lagboy katuusan on buwa nasì sikan.”

⁷ Na to panguu du-on kan no puù, si Publiyu. To pasak din madani dà to boyboy to dagat. Pigdawat koy din to madoyow aw alaga-i koy to madoyow to sood to tatou no adow. ⁸ Nasakit to amoy ni Publiyu to ogpaka-inindos aw hinglow aw nakahibat-hibat. Dayun pig-andu-onan ni Pablo aw ampù kandin to Diyus aw tinakin pigdampon ni Pablo aw ka-uli-i kandin. ⁹ Pagkadinog to ka-otawan no taga-Malta no mgo masakiton, naman-andu-on kandan ki Pablo aw ka-uli-i tibò. ¹⁰⁻¹¹ Pagkatatouhi noy no buwan du-on nigpadayong koy on to paghipanow. Nigbogoy kanami to pasalamat dan no na-uli-an kandan to sakit dan. Inluwan dan to sakayan noy to mgo gastuhon noy to panawan noy.

Na, niglikat on to pigsakayan noy no tu-un to taga-Alejandria. Sikan no sakayan, pighingadanan to Iping. Kan no sakayan, mamonang du-on to Malta to timpu amihan. ¹² Nigdatong koy diyà to Sirakusa no lunsud diyà to Sisili no puù aw du-ung koy aw ugpà koy du-on to sood to tatou no adow. ¹³ Dayun nigpadayong koy on no nigpa-aguboy koy to boyboy to puù takas-takas no nigdatong koy diyà to Rigiyu no lunsud diyà to Italiya no banwa. Puli koy dà nasaboka-an, nigtangin on. Ikaduwa no adow nigdatong koy diyà to Putiyuli no du-on koy on haw-as. ¹⁴ Paghaw-as

noy, nanganap koy to mgo tumutu-u. Pigpa-ugpà koy dan du-on to songo simana mandà. Na nigbo-ot koy to ogpatidawan noy diyà to Ruma to puli koy on nangimpasak. ¹⁵ Nakadinog to mgo sakup ni Jesus diyà to Ruma to ogdatong koy du-on. Dayun namantagbu kanami diyà to lunsud no pighingadanan to Apiyu no bolihanan, aw abutanan no pighingadanan to Tatou no Abutanan. Pagkikita noy, nigdaoyag si Pablo aw pasalamat to Diyus.

¹⁶ Na pagdatong noy diyà to Ruma, pigdaa si Pablo to kapitan to sundau diyà to mata-as to mgo guwardya. Agad kandin pinirisu, di konà kandin no igtagù su pigtugutan kandin to mata-as to guwardya to ogpakabugtì to kandin to ogka-ugpa-an no puli pigpabantayan kandin to sundau.

¹⁷ Na pagkatatouhi no adow, pigpa-andu-on ni Pablo to mangka-aslag no mgo Hudiyu no otow. Pagkahimun dan nig-ikagi si Pablo to “Na mgo su-un ku, kanak, agad wadà saà ku diyà to kadumahan ta no Hudiyu aw agad wadà saà ku to kandan tulumanon likat to ka-aw-apu-an ta, di puli a pigpirisu diyà to Hirusalim aw daaha a diyà to mata-as to gubirnu to mgo taga-Ruma. ¹⁸ Pig-ukit-ukit a to mata-as, di wadà saà ku no ogkapahibatan din kanak. Wadà a kahimu no himatayanan. Ogpasabukan ad podon ¹⁹ di naman-oyow to kadumahan ta no Hudiyu. Kaling man nakadodoo a to katikangan agad wadà indiklamu ku diyà to kadumahan ta no mgo Hudiyu. ²⁰ Iyan impatawag ku iyu su ogpanaysayan ku iyu to ingkapisu ku. Iyan on ingkapisu ku aw kabakus a so-idi no sangkali su nigtu-u a to otow no Imananan to Ka-otawan no kasinugpu-an ni Israel.” ²¹ Nig-iling kan mgo Hudiyu to “Wadà koy makadawat to surat likat to Hudiya no banwa bahin ikow no hinang no mado-ot. Wadà kasing-tumutu-u ta no nignangon to mado-ot bahin ikow. ²² Di ogpaminog koy podon ikow no ogpanoysoy to ikow impang-anad su to panon no nakasakup ikow, agad ando-i ogdidiyampa-on man to mgo otow.”

²³ Kaling man piggotò dan to adow no pagpapanoysoy to pagdomdom din to tinu-uhan. Pagkagotò to adow nahimun to mgo kahan-ingan no mgo Hudiyu diyà to na-ugpa-an ni Pablo. Likat to masoom hantod to mahapun to pagpanoysoy ni Pablo aw itutuu to nabaya-an din to pagsakup to Diyus aw pakapasabuta din to si Jesus iyan to Imananan to Ka-otawan. Pigmatu-ud din no impabayà to nasulat ni Moises aw duma pad no maglilikwaday to Diyus. ²⁴ Moydu-on na-alladan din, moydu-on gayod wadà tu-u to impang-anad ni Pablo. ²⁵ Nigka-a-asuy-asuy kandan bahin to impang-anad ni Pablo, aw nigsusuwoy-suwoy on puli to mgo otow, di monang namanlikat no nig-ikagi pad si Pablo to “Tùtu-u to impanangon ki Isaias to Ispiritu Santu natodu-on bahin to ka-aw-apu-an now su nig-ikagi si Isaias no maglilikwaday to Diyus no pig-iling to,

²⁶⁻²⁷ “ ‘Og-andiya-an nu to mgo otow no kunon kun sinakupan ku aw nangoni kandan no og-ilingon nu to, Iyu no mgo otow, kanunoy kow ogpaminog, di konà kow man ogpamakadaag. Su nabigtoan kandan su agad mang-ahà-ahà kandan, di wadà ogkakita-an dan. Agad makadinog kandan, di ampan ogkadaagan dan. Su iyu no mgo otow, to ginhawahan now, masupak-supakon on. To talinga now, ogpabongoo-bongoo kow puli. To mata now, pigpiyong now, su puli tawtaga-odan to pag-ahà now. Di to domdom now, wadà du-on. Ko wadà kow podon angod sikan, ogpasakup kow podon kanak, aw ogkabuligan ku podon iyu.’ ”

²⁸ Na pig-aboy ni Pablo to pagpangudlin din no nig-iling to “Na, otagahon ku iyu no mgo Hudiyu, nig-oyow kow on to pagbulig to Diyus

no ogbulig podon iyu. Ogkabaligan on nasi to Diyus to mgo otow no konà no mgo Hudiyu su ogpapang-anadon a din. Ogpaminogon dan dà.”

²⁹ Pagkatapus to pag-ikagi ni Pablo, namanghipanow on kandan no mgo Hudiyu no nigka-a-asuy-asuy bahin to impang-anad din.

³⁰ No pigtugutan si Pablo to pagpabugtì to pag-ugpà, no agad pinirisu kandin di naka-ugpà kandin du-on kan no baoy to daduwa no tu-ig no puli pigpabantayan to sundau. Di konà dà lagboy su natugutan si Pablo to ogdawaton to ogbisita du-on kandin ³¹ aw tuguti kandin gayod to ogpang-anad bahin to pagsakup to Diyus aw bahin ki Jesus no Magbobo-ot no Imananan tibò to Ka-otawan. Wadà hadok-hadok ni Pablo to pagpang-anad din aw wadà nigbalatak kandin.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Ruma

¹ Sulat so-idi no likat kanak no si Pablo no sugu-onon ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Imbotang a ni Jesus no tumutubus din su pig-abin a to Diyus to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon to Diyus.

² Na sikan no Madoyow no Tutuwanon, tahan on insahad to Diyus no impabayà to impasulat din to mgo lagsoban din no mgo maglilikwaday din gayod. ³ Aw to Madoyow no Tutuwanon dan, si Jesu-Kristu dà to natibuusan no Magbobo-ot tanow no Anak to Diyus. To pagkagi-otawan din, sugpù kandin ni Hari David. ⁴ Kandin no kinatuwadongan, namatu-ud iyan no Anak to Diyus no impabayà to kaboongan no pagbuhoy kandin likat du-on to nangkamatoy aw tuusa.

⁵ Na to pagdawat ku to imbogoy to Diyus no intabang aw katondanan ku, si Jesus dà gayod to pinabaya-an. Imbogoy dini kanak sikan to Diyus awos to tibò no katimamanwahan, mapatu-u ku kandan ki Jesus aw kamanguni dan to Diyus awos masayà iyan lagboy to ngadan ni Jesu-Kristu. ⁶ Iyu angod dà su pig-abin kow no ogkatu-un ni Jesu-Kristu. ⁷ Kaling man igsulat ku iyu no taga-Ruma no nalogonan to Diyus no pig-abin din no ogkahimu no sakup din.

Madumahan kow to ka-at aw kalinaw no niglikat to kabo-ot to Diyus no Amoy aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.

⁸ Tugdow, ognangonan kow to ogpasalamatan ku to Diyus no pinabayà ki Jesu-Kristu su nabantug on to pagtu-u now hantod to binogdoka to langit ⁹ su to Diyus no og-ampu-an ku no natibuusan to ginhawa ku no ogpasabut a to Madoyow no Tutuwanon bahin to Anak din, ogkamatu-ud din to wadà ku kalingawi iyu ko umampù a ¹⁰ aw pangamuyù a kandin to ogtugutan a din bali podon no ogpalo-uyon diyà iyu ¹¹ su naugoy on to pagpangumanoy ku podon iyu awos mahungyaman kow sikan niglikat to Ispiritu Santu no kanak to ogpabaya-an pad awos mahogot to pagtu-u now to Diyus, ¹² awos gayod itanow tibò no tumutu-u, oghinogotay lagboy to pagtu-u ta to Diyus.

¹³ Dì igkanangon ku iyu mgo kasu-unan to masabid ad nahimos to og-andiyà iyu podon, dì hantod kunto-on nababagan a pad. Nigpang-anad a podon iyu awos to kagi to Diyus tumuga du-on iyu angod dà to pagtuga diyà to mgo duma no katimamanwahan agad konà no Hudiyu kandan. ¹⁴ To kanak no katondanan, wadà pigkobosan ku ko konà no tibò no mgo otow to impasabut to Diyus kanak no konà ku ogbalibadan, agad ma-aslag dow ma-intok, aag ku ogpasabuton agad mgo otow no dakoo to gradu aw tagaw gayod su iyan na-angodan to naka-utang a kandan no ogpabayadan podon iyan kanak. ¹⁵ Kaling man kanak, lagboy a naliyag to ogpasabut iyu gayod no taga-Ruma to Madoyow no Tutuwanon no kagi to Diyus.

¹⁶ Wadà kasikawanan ku to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon ki Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan su du-on dà to ogkakita to kabogbogan to Diyus to oglipwas to mgo otow, agad intawa no ogtu-u, mgo Hudiyu iyan to naka-una, dì mgo otow no konà no Hudiyu, namansunù gayod. ¹⁷ Su du-on dà gayod ogkakita to impabayà to Diyus no oghimuhon din no mgo otow no matuwadong no ogpasayluhon to saà dan ko tumu-u kandan ki Jesus. Angod dà to nasulat on no pig-iling to "To paghimu to Diyus to otow no matuwadong, pagtu-u din dà to ogpakapabayà. To

pagtu-un to otow to kinabuhì no konad ogkawadà, pagtu-u din dà gayod to ogpakapabayà.”

¹⁸ Agaw man ko otow dà puli, ogpaka-agad ogpakadoog diyà to kado-otan su iyan dà ogpakapabayà to otow no ogkahimu kandin no matuwadong to pagtu-u din dà iyan to Madoyow no Tutuwanon to Diyus su kunto-on to otow, nasoko-an kandin to Diyus diyà to langit. Iyan ingkasokò to Diyus du-on to mgo otow su wadà tahud dan to Diyus aw mado-ot to pagpanghimu dan no ogpakalopon to katùtu-uhanan no nama-anan to Diyus no nakapabayà on to kandan pagkamado-ot. ¹⁹ Su to katùtu-uhanan no ogkama-anan dan bahin to Diyus, pigpapayagan kandan to Diyus ²⁰ su likat to paggihit so-idi kalibutan, to katahanan to Diyus no pagkadiyus din tahan aw kabogbogan din no wadà katapusan, agad konà makita-an to tu-un ta no mata di ogkadaagan ta dà podon no mgo otow no ogpakapabayà to pagkakita ta to nangkabotad iyan to Diyus. Kaling man to mgo otow, wadad on kandan igkabalibad ko kastiguhon to Diyus, ²¹ su kandan, agad namakakilaa kandan to Diyus no kandin, saya-onon podon, di wadà dan saya-a kandin. Wadà gayod kandan pasalamat to Diyus. Di nigsupak kandan nasi aw iyan dà nadomdoman dan to wadà kapuusanan hantod to domdom dan, lagboy on nadigloman. ²² Di nigpakunon-kunon to nangkama-an kun kandan. Di nahimu nasi kandan no wadà bo-ot. ²³ Aw to pag-ampù to Diyus no wadà kamatayon, pigtinambalingu dan nasi su pig-ilisan dan to pag-ampù dan to kado-otan no angod to imo-ot puli to otow no konà ogpakapitwà no ogkangkamatoy dà. Pig-ampù dan gayod to minanuk-manuk aw minamang aw mgo inuwod.

²⁴ Kaling di pigpatudyanan nasi kandan to Diyus to paghimu to mado-ot, angod to ibog dan aw maw-oy no kandan wadà kinilahay. ²⁵ Su to katùtu-uhanan to Diyus, pigtambalingu dan nasi aw iyan daaha dan to kagau-an aw ampu-i dan to nagihit puli aw sikan, angga-a dan. Di wadà dan ampu-i sikan niggihit tibò no saya-onon podon hantod to wadà katapusan, no sikan iyan podon. Amin.

²⁶ Kaling man mano nigliangub to mgo otow to pigpalabow dan nasi kan nangkagihit du-on to Diyus no iyan niggihit, pigpatudyán din on nasi. To tawoy to kandan na-ibogan no makasisikow, wadà din babagi. Di nasi pigpatudyán din on. To mgo kabuyagan, to katahani dan podon no pagkahimu dan no buyag, piglingawan dan on nasi. Pig-usab dan pigtambalingu su nigtututumaag on kandan. ²⁷ Mgo kalukosan gayod, angod dà su piglingawan dan nasi to katahani dan no pagkahimu no lukos no moydu-on tahan kalabotan dan podon diyà to bohi aw wadà pagtigkoo to kandan ibog no nakatututumaag gayod kandan no mgo lukos aw pigsupakan kandan du-on to tu-un dan no lawa agad-agad to hinimu dan no mado-ot, su pigtambalingu dan on to Diyus.

²⁸ Mano namangsupak kandan to pagkilaa kandin no Diyus, pigpatudyanan nasi to Diyus kandan to mado-ot no domdom dan aw tawoy sikan, agad nokoy no maw-oy. ²⁹ Kandan domdom, nangatogob to agad nokoy no kado-otan angod to pag-uwang-uwang, pagka-akom, pagsombang, pag-ingà, pamunù. Nangatogob gayod kandan to pag-asuy, paglibù-libù, pagluku, aw paghimanu, ³⁰ ogpaman-ina-ina, ogpangabláng kandan to Diyus, masagsagà kandan, ogpalabow-labow, mapasibantugon, matukud-tukudon to mado-ot no hinang no konà ogkaliyagan to Diyus, masupladuhon du-on to ma-as dan, ³¹ tambalingu no mgo otow, mabalibadon. Agad du-on to kandan katu-unan, wadà oog-oog, mabaoson, wadà bo-ot.

³² Agad nama-anan dan to sikan mgo otow no oghimu angod sikan, tahan on pigbo-otan to Diyus no himatayanan kandan, di oghimuhon dan nasi aw konà ogpaningoo-tingoo aw ighognà dan pad igpahimu diyà to дума angod to pighimu dan no kadodo-oti.

2

¹⁻² Kaling man nama-anan tanow to ogkastiguhon to Diyus to mgo otow no oghimu to mado-ot no innangon kud iyu, aw kastigu to Diyus no iyan wadà kabalibadanan to otow agad-agad kanunoy to pighimu to otow. Kaling man wadà podon otow no ogbo-ot to kasing-otow din no ogkakastigu to Diyus su to impa-abin din podon no saà to дума, du-on dà gayod kapa-abin kandin to saà su igbalitù dà su tibò dà man sala-an. Kaling man iyu no agad intawa, ko pa-abinon now to дума to saà, du-on dà gayod ogkapa-abin kow to saà. ³ Wadà now buwa kama-ani ko kastiguhon kan no mgo otow no indiklamu now, iyu gayod, ogkalabot kow dà ogpaka-unung kow dà gayod su papadihu dà to paghimu now. ⁴ Agad mabo-ot to Diyus di naintobo-ot now buwa dow napatudyan kow on lagboy to Diyus to saà now aw mahabà to pagka-at din iyu awos mabalibadan now to ogpagawang to mado-ot no paghimu now. Di wadà kow pad kastiguha to Diyus to saà now su awos podon mamakasosoo kow to saà now aw oyowi now.

⁵ Di likat to iyu no nabigtoan aw pag-oyow now to pagsosoo to pagkamado-ot now, pighimu kow on to Diyus no kastiguhonon to mahudi no adow to pagbo-ot din no matuwadong. ⁶ Su to pagbaos to Diyus tagsobuuk to kandin hinimuhan, agad madoyow dow mado-ot. ⁷ Su moydu-on dà otow no konà dan ogbungku-an to paghimu dan to nama-anan dan no matuwadong su pigpa-aag-aag dan to panalangin no ogkadawat dan diyà to banwa to Diyus. Ogpasayà kandan to Diyus aw panganapa dan to banwa no wadà kamatayon aw pagtuusa dan aw kabogayi kandan to Diyus to kinabuhì no konad ogkawadà. ⁸ Di moydu-on gayod bagling no mgo otow no ogtambalinguhon dan to katùtu-uhanan awos malumbayagan dan to pag-unug to mado-ot. Di kandan iyan to ogkataunan to kasokò to Diyus aw pa-ahà-aha-a kandan to kabuut to langot to Diyus. ⁹ To tibò no mgo otow no mado-ot to paghimu aw supak to katùtu-uhanan, og-abutan kandan to kalisodan aw kapook-pookanan aw labi pad to mgo Hudiyu su podon dakoo pad to nama-anan dan to Diyus. Di agad дума no mgo otow, og-abutan dà gayod kandan to kalisod. ¹⁰ Di to mgo otow no og-unugon dan to madoyow, madoyow gayod to igbaos kandan to Diyus. Ogpakalangit kandan aw kasayà kandan to Diyus aw to kabotang dan, madoyow, aw labi pad to mgo Hudiyu, aw дума gayod no mgo otow ¹¹ su wadà ogpili-on to Diyus.

¹² Di og-abut to adow to mgo otow no ogpabo-otan to Diyus ki Jesu-Kristu no Imananan dan podon nasi su wadà ogpili-on din. Di to mgo otow no makasasaà no wadà dan kama-ani to kasugu-an ni Moises, maogot iyan no ogkastiguhon kandan to Diyus di konà ogpabaya-an to kasugu-an ni Moises. Di to mgo otow no nama-anan dan to ki Moises no kasugu-an, di matuu wadà dan tumana, maogot no ogkastiguhon kandan to Diyus no iyan ogpabaya-an to ki Moises no kasugu-an. ¹³ Su to otow no ogtuman to kasugu-an ni Moises, kandin to ogkakita-an to Diyus no matuwadong, konà no otow no puli ogpaminog. ¹⁴ To mgo otow no konà no Hudiyu, wadà dan kama-ani to kasugu-an ni Moises. Di agad wadà dan kama-ani, di moydu-on dà na-unugan su bo-ot no du-on to ginhawahan dan to

ingkakilaa dan dow nokoy to madoyow no og-unugon. Sikan kakandanan to nigsugù kandan. ¹⁵ Likat to paghimu dan, ogkakilahan tad on to tahan on pigbotangan to Diyus du-on to kandan ginhawahan to ogghi-igù no ogpaka-angod sikan kasugu-an no impasulat din ki Moises natodu-on no igkama-an dan to paghimu to otow agad wadà dan pad kadinogi sikan kasugu-an. Dì pigmatu-ud iyan to tinahom dan to du-on on kan kasugu-an aw to mgo domdom dà no ogpakatinabakay su ogpakanangon iyan kan to sikan saà dan dow pakamatu-ud dà to wadà saà dan agad-agad to paghimu dan, agad madoyow dow mado-ot. ¹⁶ Su ogpapalumbayagon dà to adow to pagbo-ot to Diyus no ogpabaya-an si Jesu-Kristu agad-agad to kanak pagpasabut.

¹⁷ Na iyu no mgo otow no kunon kun mgo Hudiyu kow no moydu-on kun tinu-uhan now su nabogayan kow to kasugu-an ni Moises, aw palabow-labow kow su iyu dà kun to nakatampu du-on to Diyus. ¹⁸ Nama-anan now dow nokoy to ogka-uyunan to Diyus aw ka-amu kow to ogpili to labow pad su pig-anad kow to kasugu-an to Diyus. ¹⁹ Iyu, dow domdom now to ogpaka-allad kow to mgo pisok dow igkatang-ow kow buwa du-on to kadigloman. ²⁰ Domdom now buwa to ogkatul-id now to pagdomdom to otow no wadà kataga to matuwadong. Angod kow podon buwa to ogmaistru aw kandan, mgo iskwila no og-anadon now podon. Domdom now buwa to litos to nama-anan now to kasugu-an to Diyus aw katùtu-uhanan din. ²¹ Otow kow on podon buwa su ogpang-anad kow to duma to kasugu-an to Diyus di wadà now ka-anadi. Agad dow kadoog kow og-iling to “Konà kow ogpangawat,” di dow ogpangawat kow nasi buwa. ²² Agad dow ogsugu-on now to duma to “Konà kow ogpanghilabot to duma,” di labi-labi kow no ogpanghilabot to duma. Agad dow iyu, ogkado-otan to inotow-otow, di oglangub kow og-andiyà to ampu-anan no nabotangan kandan no inotow-otow su iyan og-apason now to ogkawatan now du-on. ²³ Agad dow ogpasibantug kow su moydu-on on tinu-uhan now su nabogayan kow to kasugu-an to Diyus, di iyu, nasi now on napa-inahan to Diyus no pinabayà to paglapas now to kasugu-an din. ²⁴ Iyu to napa-atubangan to impasulat to Diyus no “To mgo konà no Hudiyu no mgo otow, ogpa-inahan dan to Diyus no ampu-onon podon to mgo Hudiyu su nakita-an dan to mado-ot no paghimu to mgo Hudiyu no nigtagon kun man to tinu-uhan to Diyus.”

²⁵ Na to udyu-on ta no mgo Hudiyu no indan to lawa no ingkakilaa to ita, sakup to Diyus, hustu iyan ko mamangun ki du-on to Diyus. Dì ko malapasan ta to kasugu-an to Diyus, wadà kapuusan sikan pagpa-indan. ²⁶ Kaling man otow no agad wadà indan no ingkakilaa to kandin, sakup to Diyus, di ko matuman-tumanon kandin to kasugu-an to Diyus, ogkahimu kandin to Diyus no tùtu-u din no sakup. ²⁷ Su to duma no mgo otow no agad konà no mgo Hudiyu, di nigtuman kandan nasi to kasugu-an to Diyus, agad wadà kabogayi kandan tahan to kasugu-an, di niglikat to kakandanan, angod to ogpakabotang kandan iyu to saà no tùtu-u agad iyu, moydu-on kasulatan aw mgo udyu-on to Diyus. Dì puli now nalapasan to kasugu-an to Diyus. ²⁸ Su ognangonan ku iyu to tùtu-u no sakup to Diyus, konà no otow no puli nigtuman to udyu-on aw to tùtu-u no ta-indanan to sakup to Diyus, konà no indan to lawa. ²⁹ Dì to tùtu-u no pagpasakup to Diyus, nalabotan tibò dini to sood to ginhawahan ta, konà no puli dà nakababow aw naka-utap puli dini to lawa ta. Kandin gayod, ogpasayà to Diyus, konà no otow.

3

¹ Na dow nokoy iyan to pagka-uktun to mgo Hudiyu aw nokoy to ingka-

uktun to mgo udyu-on dan. ² Moydu-on dà iyan ingka-uktun dan su tugdow, kandan to pigsaligan to Diyus to kagi din no pigpatagonan din kandan podon. ³ Agad moydu-on nigbalibad to insalig on podon kandan to Diyus, di konà ogbalibad to Diyus to insahad din to igbaos din du-on kandan no madoyow diyà to mamangun aw mado-ot diyà to konà. ⁴ Ogmamatu-ud bahin to Diyus, ogkasaligan kandin agad ko tagsobu-uk no otow, gau-on su angod dà to nasulat on no pig-iling to “Agad intawa, agad ko ogpang-usip-usip ikow, di ogkamatu-ud iyan to og-ikagihon nu.”

⁵ Na dow og-iling kow buwa to “Nokoy man no ogkastiguhon ki to Diyus to pagkamado-ot ta, su ko wadà podon pagkamado-ot ta konà ta ogkabatan to pagkamatuwadong to Diyus.” Na og-usipon ku iyu dow konà no litos to pagbo-ot to Diyus, agad otow puli to piglikatan kan no in-usip. ⁶ To Diyus, litos dà iyan to pagbo-ot din, su ko konà, amonuhon to ogbo-otan din so-idi kalibutan.

⁷ Di moydu-on buwa nig-atom to kanami, nig-iling koy kun to “Mano pinabayà to kanami kagau-an, ko ogpapayagan pad lagboy nasì to katùtu-uhanan to Diyus aw kasayà kandin lagboy, nokoy man no ogbo-otan koy din no sala-an. ⁸ Nokoy man iyan no konà no iyan oghimuhon to mado-ot awos iyan dampotan to madoyow.” Sikan no mgo atoman, kanami kun to piglikatan. Di konà man, su wadà noy pang-anada to duma to ogpatudyanon to kandan pagkamado-ot awos podon masayà to Diyus. Di kandan no namang-atom, kandan on nasì to kastiguhonon to Diyus.

⁹ Na nokoy to ogkasabutan ta. Ognangonan ku iyu ko kastiguhon to Diyus to mgo otow bahin to mgo pagkangkasaà dan, wadà ogpili-on din agad Hudiyu aw konà. Di pignangonan kud iyu to tibò to mgo otow, nasakup to saà dan agad Hudiyu aw konà ¹⁰ su tùtu-u to impasulat to Diyus natodu-on no nig-iling to,

“Wadà matuwadong, agad sobu-uk. ¹¹ Wadà otow no nakadaag to Diyus. Wadà otow no ogpangintaga to Diyus. ¹² Tibò namakasuwoy. Tibò namakasaà. Wadà oghimu to madoyow, agad sobu-uk. ¹³ To mgo ikagihonon dan, angod to ngadog no nahaù du-on to lobong. To dilà dan, impanluku to duma dan. Bàbà dan, angod to laas to uwod. ¹⁴ To ogpakalogwà to bàbà dan, pagtungayow dà to duma aw mapo-it no kagi. ¹⁵ Kandan to mag-u-uwak to duma. ¹⁶ To imbayà dan, ogkakilaa dà su dakoo to nabilin dan no nangkado-ot aw mgo nangkahadatan no duma. ¹⁷ To babayà no malinaw, wadà labot dan. ¹⁸ Wadà tahud-tahud dan to Diyus.”

¹⁹ Na ita, nama-anan ta to iyan ingkabogoy to Diyus to kasugu-an su awos ma-unug to mgo otow no pigbogayan din. Kaling man ko sukutan ki to Diyus to paglapas ta to kasugu-an din, wadad igkatabak ta no oggho-un pad to ita no lawa. Dini to nalangkoban to langit, wadà otow no ogpakabalibad to pagkastigu kandin ko pa-atubangon kandin diyà to Diyus. ²⁰ Su tibò no nasakup to kasugu-an to Diyus, nakalapas dà man nasì kandan. Kaling man to otow no puli ogtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an, wadà ogkakitan to Diyus no matuwadong su to kasugu-an to Diyus, sikan iyan to ogpakakaskas to saà to otow du-on to Diyus su to otow, ogpaka-agad kandin ogpakalapas to kasugu-an to Diyus.

²¹ Di kunto-on impakita to Diyus to impabayà to pagpasaylu din to saà to otow awos makita-an din to otow no matuwadong. Aw sikan, wadà pabaya-a to puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an. Di to nasulat no kasugu-an ni Moises, napa-atubangan to imbayà to pagpasaylu to Diyus to saà aw to

nasulat to mgo maglilikwaday to Diyus, napa-atubangan dan gayod sikan. ²² Sikan to intapid to Diyus awos mapasaylu din to saà to agad intawa awos makita-an din kan otow no matuwadong no pinabayà to pagtu-u din ki Jesu-Kristu. Agad intawa no ogtu-u kandin, ogpasayluhon to Diyus to kandin saà su wadà ogpili-on to Diyus. ²³ Su tibò to mgo otow, namakasaà du-on to Diyus. Wadà ogkasayà to Diyus no matuwadong to paghimu din. ²⁴ Dì to pagpasaylu to saà, sikan to pagka-at ita to Diyus awos makita-an kinow din no matuwadong su to paglogon din ita to piglikatan sikan. Pigtohus kinow to Diyus awos konà ta ogkasaduwan to ogpakaluwat ita to Diyus no wadà bungku-anan, aw si Jesu-Kristu to impabayà to pagtohus ita. ²⁵ Su imbogoy si Jesus to Diyus no ogpakimatoy kandin to mgo otow su niglogwà to langosa din awos magawang to langot to Diyus du-on to mgo otow no nakasaà du-on kandin ko tumu-u kandan. Natodu-on, angod to konà no hustu ko wadà mabaosan dayun to Diyus to otow ko makasaà. Su agad dakoo to saà dan, dì angod to pigpabay-anan to Diyus. Dì to pagpakimatoy ni Jesus, du-on to ogkakita-an to paghimu to Diyus no matuwadong su si Jesus to nigdaa to kandan podon no pagkakastigu. ²⁶ Iyan ingkamatoy ni Jesus su awos ita no mgo tipahudi, pakita-on ki to matuwadong no paghimu to Diyus su moydu-on ingkabayad to mgo saà to otow su wadà puli pabay-ani to Diyus. Hognà pad pigpasaylu din to otow to saà din no impabayà to pagtu-u din ki Jesu-Kristu. Iyan ingkahimu din sikan su awos makita-an din to otow no matuwadong.

²⁷ Kaling man wadad pagpasimantug to otow bahin to pagkagawang to saà din su konà no madoyow no paghimu din to piglikatan. Dì pagtu-u din ki Jesus to piglikatan. ²⁸ Pighimu noy to sobu-uk dà no igpabayà to ogkakita-an to Diyus to otow no matuwadong aw sikan to pagtu-u din ki Jesus. Wadà likat to puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an. ²⁹ Su ko kasugu-an podon to impabayà to Diyus to pagpasaylu to saà to otow, mgo Hudiyu dà buwa to ogkalipwasan to kamatayon no wadà katapusan su kandan to pigbogayan to kasugu-an. Dì konà no sikan to igpabayà awos ogkalabot on to mgo otow no ningsingkabugtì to kalipwasanan. ³⁰ Sobu-uk dà no Diyus no tùtu-u no ampu-onon to mgo otow tibò aw kandin to ogpasaylu to saà to otow awos makita-an kandan no matuwadong su nigtu-u kandan ki Jesus. Papadihu dà kandan agad Hudiyu aw konà. ³¹ Moydu-on buwa no og-iling to “Ko pagtu-u ki Jesus no impabayà to Diyus to pagpasaylu to saà to otow, wadad on puus to kasugu-an.” Dì ogkanangon ku iyu to lagboy pad nasì to pag-unug ta to kasugu-an su nigtu-u ki iyan ki Jesus.

4

¹ Na diyà ta pad to tùtu-u no tutuwanon bahin to minuna ta no si Abraham. Dow ando-i buwa kakita-i kandin to Diyus no matuwadong no otow, dow sikan paghimu din no madoyow dow konà. ² Konà iyan su ko paghimu din podon no madoyow to piglikatan, ogka-iling din podon buwa to “Na kanak, matuwadong a no otow.” Dì agad ko moydu-on ingkatuwadong din podon, dì konà din ogkasayà to kandin tu-un no lawa du-on to atubangan to Diyus. ³ Su tùtu-u to nanangon du-on to kasulatan bahin ki Abraham. Innangon to si Abraham, nigtu-u to innangon kandin to Diyus. Kaling man pigpasaylu to Diyus to saà ni Abraham aw nakita-an kandin to Diyus no matuwadong.

⁴ Na ko pananglitan, otow no nigtalabahu, ogbayadan kandin di konà no ogkatawag no puli hungyam ko konà no bayad sikan pagtalabahu din. ⁵ Di to otow no wadà saligi to kandin paghimu no madoyow to iyan oglipwas kandin to saà, di Diyus to ogsaligan din nasì su nigtu-u kandin to ogpasayluhon to Diyus to saà din, ogkapasaylu dà su inghungyam du-on sikan no otow to Diyus su nigtu-u kandin. Kaling man ogkakita-an kandin to Diyus no matuwadong.

⁶ Na si Harì David gayod natodu-on, na-inampotan din bahin to pagkaliyag no napasaylu dà to Diyus to saà din no pinabayà to pagtu-u din, konà no paghimu din no madoyow dà puli ⁷⁻⁸ su nig-ikagi kandin to “Kaliyag to otow no napasaylu to Diyus to saà din. Kaliyag to otow no wadad on saà ko og-usipon to Diyus.”

⁹⁻¹⁰ Na og-usipon ku iyu bahin to pagpasaylu to Diyus to saà to otow, intawa to napa-atubangan ni David to kagi din, mgo Hudiyu dà dow tibò to mgo otow. Tibò iyan no mgo otow to napa-atubangan su nakita-an si Abraham to Diyus no matuwadong to wadà pad pa-indan to lawa din no igmatu-ud to mgo Hudiyu to kandan, sakup to Diyus. Nama-anan ta to napasaylu si Abraham to Diyus to saà din aw kakita-i kandin no matuwadong su nigtu-u si Abraham to pig-ikagi to Diyus. ¹¹ Nigtu-u si Abraham to Diyus. Kayan nigpa-indan kandin to lawa. Pigpahimu si Abraham to Diyus sikan no igkanangon to napasaylu kandin to saà din aw kakita-i kandin to Diyus no matuwadong. Aw iyan ingkapasaylu to Diyus to saà din su nigtu-u kandin to Diyus. Kaling man si Abraham, nahimu no amoy to tibò no nigtu-u to Diyus agad wadà udyu-on dan no pagpa-indan to lawa. Kandan, papadihu dà su nakita-an kandan to Diyus no matuwadong gayod su niglikat to pagtu-u dan. ¹² To mgo Hudiyu gayod no ogsalig to Diyus, si Abraham to amoy dan. Di wadà makalikat to pagsunud dan ki Abraham to pagpa-indan to lawa. Di pagsunud dan ki Abraham to pagtu-u, sikan to piglikatan su nigtu-u si Abraham to wadà pad pa-indan to lawa.

¹³ Na ogkasabutan ta to si Abraham aw mgo sugpù din no tipahudi, pigsahadan to Diyus to ogpasakupon kandan so-idi nalangkoban to langit. Di to paghimu ni Abraham no matuwadong, konà no sikan to piglikatan to insahad to Diyus. Di iyan ingkasahad to Diyus su nigtu-u si Abraham to Diyus. Iyan ingkakita to Diyus ki Abraham no matuwadong su nigtu-u man lagboy si Abraham to Diyus. ¹⁴ Ko sikan dà podon no nigtagon to tahan no kasugu-an to ogpakadawat to insahad to Diyus, wadad on podon puus to pagtu-u ta. Aw to insahad to Diyus, wadà dampotanan podon iyan. ¹⁵ Su to kasugu-an, nahimu no piglikatan nasì to pagkatauni ta to langit to Diyus su pa-ando-i man podon to ogtumanon ta tibò. Iyan dà podon ogpikalipwas ita ko wadà podon ibogoy to Diyus to kasugu-an awos wadà podon ogpakakaskas to saà ta.

¹⁶ Kaling man iyan dà pigpabaya-an to Diyus to insahad din to pagtu-u kandin awos maogot no madawat to otow aw makita-an dan to ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din. Konà dà no pinpin Hudiyu dà to ogpakadawat to insahad to Diyus, di to mgo otow no ogtu-u angod ki Abraham, tibò kandan nalabot to insahad to Diyus. Su si Abraham, amoy kandin to tibò no nigtu-u to Diyus, agad Hudiyu aw konà. ¹⁷ Su insahad to Diyus sikan no nasulat no pig-iling to “Oghimuhon ku ikow no amoy to ningsingkabugti no mgo otow.” Kaling man tibò no mgo otow no nigtu-u to Diyus, nakita-an din kandan no sugpù ni Abraham. To Diyus no pigtu-uhan

ni Abraham, ogbuhayon din to mgo nangkamatoy aw wadà nangkabotad ko konà no kandin to nigbotad.

¹⁸ Bahin to insahad ki Abraham to Diyus, agad malisod ogkatu-uhan, di pigkahogot din nasi to pagtu-u din aw tagadi to adow no moydu-on batà din awos matutu-uhan kandin to insahad kandin no na-iling to “To kasinugpu-an nu no tipahudi, iyan ogka-angodan to kabitu-onan to kalangitan su konà ogkabilang.” Sikan to kagi to Diyus diyà ki Abraham. ¹⁹ Agad nama-anan ni Abraham to kandin, lagboy on nabuyag no mgo songo gatus on to panu-igon din, aw sakot pad to asawa din, bukak no buyag, nasi din on pigpadugang to pagtu-u din. ²⁰ Wadà pagtawad ni Abraham to pig-ikagi du-on kandin to Diyus. Wadà kandin gayod ablaya to pagtagon din. Di nig-aboy nigtulin lagboy to pagtu-u din no nig-aboy gayod nigsayà kandin to Diyus, ²¹ su tinahom din lagboy to insahad to Diyus, ogkatuman din dà. ²² Kaling man nakita-an kandin to Diyus no matuwadong su nigtu-u kandin to Diyus.

²³⁻²⁴ Iyan impasulat on to Diyus bahin to pagpasaylu din ki Abraham no nigtu-u su awos ma-anadan tanow tibò. Angod dà itanow su iyan ingkakita to Diyus itanow no matuwadong su nigtu-u kinow kandin no nigbuhoy ki Jesus no Magbobo-ot ta no pigtagonan ta. ²⁵ Pigbo-otan to Diyus si Jesus no ogpakimatoy itanow tibò to saà ta. Di pigbuhoy dà man kandin to Diyus aw tuusa diyà to langit no sikan to lagboy on ingkamatu-ud to kabogbogan to Diyus to ogpakapasaylu iyan to saà ta no mgo otow aw paghimu ita no matuwadong.

5

¹ Kaling man Diyus aw otow wadad on pagkahikablang dan su si Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow, pighusoy din pinabayà to pagkakita din ita no matuwadong su nigtu-u ki kandin. ² Moydu-on impadaan ni Jesus awos matabangan ki no impabayà to pagtu-u ta to ka-at to Diyus no pigsakindogan ta. Nigtukhow ki to ogka-iman ta no ogkalabotan ta lagboy no katuwadongan to Diyus aw katuusan din ko makalangit ki. ³ Konà no ogkadawat ta dà to ogtukhawan ta su ogtukhow ki gayod ko malisodan ki su nama-anan ta to sikan to ogpakatibuus to ginhawa ta. ⁴ Aw ginhawa ta no natibuus to piglikatan to litos no pagdomdom no igmatu-ud to nayunan ki to Diyus. To namatu-ud no pagka-uyun to Diyus, sikan to piglikatan to ogka-iman ta gayod. ⁵ Aw to ogka-iman ta, nama-anan ta to konà ki ogka-ang-aangan su pinabayà to logon to Diyus no impatahom ita to Ispiritu Santu no pigpasood ita.

⁶ Na nokoy to igkapatu-u to dakoo to logon ita to Diyus. Ogdomdoman ta pad to pagpakimatoy ni Jesus ita no nasakupan ki pad to saà ta, wadà kabogbogan ta no igkalipwas ta to ita no lawa. Di pagkagotò to adow, si Jesu-Kristu to nigpakimatoy ita no makasasaà. ⁷ Sa-ot dà iyan to moydu-on ogpag-unung to duma agad matuwadong lagboy sikan duma din. Indoy dow moydu-on buwa oglangub ogpag-unung to otow no danuan. ⁸ Di ita, agad sala-an ki no mgo otow, di pigka-atan kid to Diyus nasi su nigpakimatoy ita si Jesu-Kristu. ⁹ Agad sala-an kinow lagboy, di nigpakimatoy ita si Jesus awos makita-an kinow to Diyus no matuwadong. Mano pighimu din sikan, labi pad ogkalipwasan ki din to langot to Diyus su nakita-an ki din no matuwadong. ¹⁰ Su agad nigpagkabl原因 ki pad to Diyus, di pigpapa-ulì ki du-on to Diyus no pinabayà to pagpakimatoy ita to Anak din. No nakapa-ulì kid, ogkalipwasan ki to kalangot to Diyus ita, labi

pad su pigbuhoy din to Anak din aw tuusa no pigtagonan ta. ¹¹ Konà no sikan dà no paglipwas ita to impabayà ki Jesus, di pigtabangan ki gayod ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no nigtukhow kid lagboy su pigtagaman ta to Diyus no pinabayà ki Jesu-Kristu no nigpapa-uli ita diyà to Diyus.

¹² Na og-indanan now so-idi no mgo kalinikatan. Pagkasood to saà so-idi kalibutan, songo otow dà to pinabayà. Naka-agad gayod nakasood to kamatayon no pinabayà sikan no saà. Kaling man so-idi nalangkoban to langit, nasakupan to kamatayon su tibò to mgo otow, nakasaà. ¹³ Su to wadà pad ibogoy to Diyus to kasugu-an, nakasood on to mado-ot dini to kalibutan agad wadà pad kahimu no saà sikan mado-ot su wadà pad sugù no nalapasan. ¹⁴ Di nasakupan dà nasi to kamatayon to tibò no nakasumpow no mgo otow likat ki Adan no tugdow no otow hantod ki Moises no nigbogoy to kasugu-an, agad to mgo otow, konà masokodan to tibò no saà to kadakoo to saà ni Adan no nakalapas to sugù no impotos kandin to Diyus. Aw si Adan, mahan-ing to nadamoy din to kandin paghimu no mado-ot. Sikan to lambung no napa-atubangan to duma no otow no tipahudi din no mahan-ing gayod to pigpalabot din to kandin paghimu, di madoyow man sikan su inghungyam to Diyus.

¹⁵ No nadawat to otow no niglikat kandan no daduwa, konà no a-angod. Su to inghungyam ita ni Jesu-Kristu, konà no angod to kamatayon no nadawat ta likat ki Adan su nakasaà kandin. Tùtu-u iyan to ogkamatoy tibò likat to saà to songo otow dà. Di labi pad to katùtu-uhanan to pagpasaylu to Diyus to saà to tibò no otow no pinabayà gayod to songo otow dà aw kandin si Jesu-Kristu su inghungyam din no nadaa to logon din itanow. ¹⁶ Asta gayod to inghungyam to Diyus, to tawoy sikan, konà no angod to tawoy to pagsupladu kan sobu-uk. To tawoy to saà ni Adan, pagkataunid on no kamatayon. Di to tawoy to inghungyam to Diyus to pagpasaylu to saà awos makita-an to otow no matuwadong agad dakoo to saà to mgo otow. ¹⁷ Tùtu-u iyan to saà to songo otow dà to piglikatan to pagkasakupi to kamatayon so-idi nalangkoban to langit. To otow, wadà konà ogkamatoy. Labi pad to songo otow dà to pigdawatan ta to panalangin no iyan kinabuhì no konad ogkawadà aw kandin si Jesu-Kristu, aw ogpagtibò ki kandin to pagsakup so-idi kalibutan. Di maogot si Jesu-Kristu to pigdawatan ta to panalangin no pinabayà to dakoo no ka-at to Diyus ita no niglikat to kabo-ot din aw pinabayà to ogkatuwadong no inghungyam to Diyus diyà to otow.

¹⁸ Kaling man mano saà to songo otow dà to piglikatan to pagkakastigu to tibò no otow, angod dà gayod to matuwadong no paghimu, to songo otow dà to piglikatan gayod to pagkalipwasi to mgo otow to pagkastigu to saà aw kabogayi kandan to kinabuhì no konad ogkawadà su nigtu-u kandan ki Jesus. ¹⁹ No pinabayà to pagkasupladu to songo otow dà, to tibò no mgo otow, nahimu no makasasaà. No pinabayà gayod to pagtuman to songo otow dà to pagbo-ot to Diyus, tibò no mgo otow no nigsalig ki Jesus, nakita-an kandan to Diyus no matuwadong.

²⁰ Iyan imbogoy to Diyus to kasugu-an din no pinabayà ki Moises su awos mataga bali to otow to nakasaà na-an kandan du-on to Diyus. Agad nadugang-dugangan to saà to otow, di labow pad nasi to pagdugang-dugang to pagka-at to Diyus dini to otow. ²¹ Su agad nasakupan iyan to saà to mgo otow no kamatayon on to nadoogan, di pagka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din, ogkasakupan to mgo otow no tawoy, ogkatuwadong kandan aw kabogayid on kandan bali to kinabuhì no konad ogkawadà no niglikat ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.

6

¹ Na nokoy to domdom now to pig-ikagi ku iyu bahin to pagka-at iyu to Diyus, no subla pad du-on to saà to otow. Dow patudyan kid puli to oghimu to igkasaà awos dumugang pad lagboy to ka-at to Diyus? ² Konà kid iyan su bahin to saà, angod on podon to inlobong tad on to tu-un ta no lawa no kalitukan to konà tad on og-uli-on aw usaba ta himuha to igkasaà, su wadad on man labot ta to saà. Nokoy man no tigbat ki pad man nigpalagod to paghimu to igkasaà. ³ Dow nalingawan now to pagpabonyag now no inmatu-ud to pagtampu now ki Jesu-Kristu, natampuhan now gayod kandin to pagkamatoy din. ⁴ To pagpabonyag ta, iyan na-angodan to nigpag-unung kid ki Jesu-Kristu to paglobong kandin awos makatampu kid gayod kandin to pagbuhoy kandin no niglikat to kabogbogan to Amoy din no nigbuhoy kandin. Iyan impagtampu ta kandin to pagbuhoy kandin su awos mahimu ta to madoyow no angayan to bayà no kinabuhì ta.

⁵ Mano angod to nigpag-unung ki kandin to pagkamatoy din, tùtu-u gayod to nakapagtampu kid kandin to pagbuhoy kandin awos mabogayan ki to bayà no kinabuhì. ⁶ Nama-anan ta to kinabuhì ta no wadà ki pad tu-u, sikan to pighimatayan no nigpag-unung ki kandin du-on to kinurus. Iyan impa-unung din ita du-on kandin to pagkamatoy din su awos kinabuhì ta natodu-on no kanunoy ogkaliyag to oghimu to mado-ot, ogkawada-an to kabogbogan awos kid konà masakupan to saà. ⁷ Su to saà, wadad labot to otow no namatoy on. ⁸ Mano angod to nigpag-unung kid ki Jesu-Kristu to pagkamatoy din to pagpabonyag ta, nigtu-u kid gayod to pigbogayan kid to bayà no kinabuhì no angod to kandin kinabuhì. ⁹ Su nama-anan ta to no pigbuhoy on si Jesu-Kristu aw tuusa, konad on ogkamatoy ogka-usab. Konad on og-utongan kandin to kamatayon. ¹⁰ Pagkamatoy din nagawang din to saà to otow no wadad on ogkadaa din no saà aw to pagtuusa din, kadoog din oghimuhon to ogkahimu no oglikatan to pagsayà du-on to Diyus. ¹¹ Kaling man iyu gayod no nakapagtampu on ki Jesu-Kristu no iyan on podon oghimuhon now to iyu, inlobong now on iyan to tu-un now no lawa bahin to saà su wadad on labot now aw iyan on saligi now to Diyus no nigbogoy iyu to bayà no kinabuhì.

¹² Kaling man konà kow on ogpamasakup to saà to pag-ugpà now dini so-idi no lawa no ogkamatoy dà no ogkatumanan now to ibog din. ¹³ To mgo kasuukan gayod to lawa now, konà now igpasakup to mado-ot. Dì igpasakup now nasi to Diyus to lawa now awos mahimu now to matuwadong. Ogpa-angod kow to otow no piglipwasan to Diyus to kamatayon no wadà katapusan aw bogayi to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹⁴ Su wadad on pagkasakupi now to saà su pig-abut kow on to pagka-at to Diyus likat to kabo-ot din no impahimu iyu to matuwadong. Konad on no igpabayà to pagkatuwadong ta no pagtuman to kasugu-an.

¹⁵ Moydu-on buwa og-iling to “Na madoyow sikan su wadà kid kasakup to kasugu-an. Wadad on ogkaskas to saà ta. Kaling man ogkahimu to pagpatudyan to paghimu ta to igkasaà su kadoog ki ogkaka-atan to Diyus.” Dì konà iyan. ¹⁶ Ko pananglitan, ko moydu-on ogpasakupon now, ogkahimu kow no udipon sikan, aw sikan, ogkahimu no tag-udipon iyu. Ko pananglitan, ko saà dà to ogtumanon now, saà iyan to tag-udipon iyu. Ko saà dà to ogtumanon now, nahimu now sikan no tag-udipon iyu no ogkamangunan now aw kadaa kow diyà to kamatayon. Dì ko to pagtuman now to Diyus to ogpa-aag-aagon now, sikan, angod to amu

now aw kadaa kow diyà to pagpasaylu to Diyus to saà now aw kakita-i kow din no matuwadong. ¹⁷ Natodu-on, udipon kow to saà. Dì konad kunto-on. Kaling man ogpasalamat a to Diyus su likat to pagkatibuus to ginhawa now, ogtumanon now to tütü-u no impang-anad iyu no niglikat to Diyus. ¹⁸ Su nalimwasan kow to pagka-udipon now to saà, nasakup kow on to katuwadongan. ¹⁹ Impananglitan ku sikan to udipon su ogpaka-igù lagboy sikan to domdom now. Natodu-on nigpa-udipon kow to kado-otan tibò aw kanunoy kadugangi to kado-ot. Dì kunto-on ogpasakup kow to katuwadongan tibò awos mahimu kow no ogkatibuus to ginhawa no wadà saà.

²⁰ Natodu-on no pagka-udipon now to saà, wadà kow kasakup to matuwadong. ²¹ Nangoni a now kun dow moydu-on nadawat now no imbaos no madoyow likat to pighimu now? Wadà iyan su dampotanan nasi sikan no paghimu now to kamatayon no wadà katapusan. Kunto-on nasikow kow on to paghimu now no mado-ot natodu-on no wadà kow pad tu-u. ²² Dì kunto-on nalimwasan kow on to Diyus to pagka-udipon now to saà aw kandin on to ogtumanon now. To igbaos no madoyow iyu no nigpasakup to Diyus, ogbogayan kow to Diyus to ginhawa no natibuus on no wadà saà aw to tawoy sikan, kinabuhì no konad ogkawadà aw pagtuusa now no wadà katapusan diyà to banwa to Diyus. ²³ Su sikan pig-ikagi ku, tütü-u iyan su to bayad to saà, kamatayon no iyan pagluwat to Diyus to mgo otow no wadà katapusan. Dì to inghungyam to Diyus, kinabuhì no konad ogkawadà no pinabayà dà ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

7

¹ Na mgo kasu-unan ku, nama-anan now to kasugu-an to Diyus aw kamaani now gayod to otow dà no buhì pad, kandin to nasakupan pad to kasugu-an. ² Kaling man to igpang-anad ku iyu, igpananglitan ku likat kan no kasugu-an. Insugù to Diyus to buyag, konà ogka-usab ogkaminyò ko buhì pad to bana din su ogpakalapas kandin to kasugu-an bahin to bana din. Dì litos dà ko mamatoy on to tugdow din no bana su nakalabas on kandin to kasugu-an bahin to bana din. ³ Ko maminyò kandin to duma dì buhì pad to tugdow no bana din, nalap-angan din on to bana din. Dì ko namatoy on to bana din, konà ogkahimu kandin no nakalap-ang to bana din aw konà ogkahimu no nakalapas to kasugu-an to Diyus.

⁴ Mgo kasu-unan ku, angod dà ita su to wadà pad pakimatoy ita si Jesu-Kristu, iyan na-angodan ta to buyag, aw to bana no nigsakup ita, sikan kasugu-an iyan. Dì pagkamatoy on ni Jesu-Kristu du-on to kinurus, nakapag-unung kid kandin aw angod to inlobong kid on aw nabayadan tad on to kasugu-an aw kalipwasi ki to tahan nakasakup ita. Kaling man wadad on pagkagawidi ta to kasugu-an kunto-on. Kaling man bayà on to nakasakup ita kunto-on aw kandin iyan no si Jesu-Kristu no pigbuhoy aw tuusa no iyan ingkamatu-ud to pagkapansakup din ita to wadà katapusan awos matuman ta to pagbo-ot to Diyus. ⁵ Natodu-on no pagkama-an ta dow nokoy to kasugu-an to Diyus dì wadà ki pad pasakup, nigdugang to pagkamado-ot to katahani ta nasi no ibog. Iyan ingkamado-ot ta su agad nama-anan ta dow nokoy to kasugu-an to Diyus dì malapas-lapason ki nasi. To tawoy to paghimu ta, kamatayon no wadà katapusan. ⁶ Dì no pagtu-uta, tinakin piglipwasan ki to kasugu-an no nakasakup ita natodu-on. To ingkalipwasi ta, pinabayà to pagtu-uta ki Jesus, su angod to nigpag-unung kid kandin to pagkamatoy no isun to pagkamatoy. Kaling man wadad on pagkatauni ta to tahan no kasugu-an awos ki mamangun du-on to Diyus.

Pagkamangun ta to Diyus, wadà ipabayà to pag-unug ta to tahan no kasugu-an no nasulat on. Dì pinabayà nasi to bayà no kinabuhì likat to Ispiritu Santu.

⁷ Kaling man dow nokoy to pagdomdom now bahin to kasugu-an no nasulat on. To paghimu now no mado-ot, dow kan kasugu-an to Diyus to nalikatan? Su pagkama-an now dow nokoy to kasugu-an to Diyus, nasi on nigdugang to saà now. Konà man iyan no sikan kasugu-an to nalikatan to paghimu now no mado-ot. Dì ko wadà padon kasugu-an to Diyus, wadà podon ogpakakaskas to saà ta. To pag-ingà ta, wadà ta podon kakilahi no saà iyan diyà to atubangan to Diyus ko wadà podon kasugu-an din no nignangon ita to pag-ingà ta, saà iyan sikan su pig-iling to “Konà kow og-ingà.” ⁸ Dì to pag-ingà ta, nasi on nigdugang no pagkama-an ta to kasugu-an no pinabayà to pagtambalingu ta. Ko wadà podon kasugu-an, amonuhon ta man to pagkama-an to nakasaà ki na-an. ⁹ To wadà ku pad kadaagi to kasugu-an to Diyus, angod to wadà saà ku podon. Dì pagkadaag kud on to kasugu-an to Diyus, du-on kud bali kakilahi to moydu-on saà ku na-an aw nasabutan kud on bali to kanak, do-otonon a na-an to Diyus no pinabayà to kamatayon no wadà katapusan su nakalapas a man to kasugu-an. ¹⁰ Kaling man to kasugu-an no imbogoy to Diyus no igkabuhì podon to otow ko matuman din, nahimu nasi no ingkamatoy ku no wadà katapusan. ¹¹ Su likat to pagpa-awos ku to pag-unug ku to kasugu-an, nakamu-awod ad nasi du-on to kamatayon no wadà katapusan su to katahani ku no ginhawa no piglikatan to ibog no mado-ot, kadoog pamab-ot kanak to ogpalapasan to kasugu-an to Diyus aw du-on a kabotangi to saà aw nakamu-awod ad on to kamatayon no wadà katapusan. Dì pinabayà to kasugu-an iyan. ¹² Dì to igpa-unug podon to Diyus no kasugu-an, wadà man kaliwogan du-on di tibò nasi matuwadong aw madoyow.

¹³ Na nokoy to domdom now so-idi, dow kasugu-an to Diyus to ingkamu-awod ku du-on to kamatayon no wadà katapusan, agad madoyow to kasugu-an? Konà dà iyan, su saà ku nasi no nakapamu-awod kanak diyà to kamatayon no wadà katapusan, mangkuwan pinabayà man to paglapas ku to kasugu-an to Diyus. Ogakita-an ta to kado-ot to saà su kablang du-on sikan madoyow, su sikan kan kasugu-an to Diyus. Saà to kablang ta su kadoog ogpamab-ot ita to ogpalapason ki to kasugu-an to Diyus. ¹⁴ To kasugu-an to Diyus, nama-anan ta to wadà du-on no mado-ot su tibò, niglikat to Diyus. Dì to mado-ot, nakasakup kanak nasi su makasasaà a man. Nataunan a to mado-ot angod to imbusuu a diyà to mado-ot. ¹⁵ To kadoog ku oghimuhon, wadà ku nasi kaliyagi. Dì sikan nakilahan ku no madoyow, konà ku na-an ogkahimu. Dì kadoog kud ogkahimu na-an to wadà ku kaliyagi. ¹⁶ Nigtu-u a to madoyow to kasugu-an su sikan pighimu ku no mado-ot, wadà hidaag to kasugu-an. Sikan pagkamado-ot ku, wadà ku gayod kaliyagi. ¹⁷ Ogakita-an now to konà no kanak to ogkaliyag to paghimu to mado-ot su wadà ku iyan kaliyagi. Dì pigpasogsog a nasi to paghimu sikan to katahani ku. ¹⁸ Nakilahan kud on lagboy to kanak katahani, wadà madoyow du-on. Agad maliyag a to ogpagduma to madoyow, di konà a ogka-amu to ogtuman. ¹⁹ Konà a ogka-amu to oghimu to ogkaliyagan kud podon no madoyow. Dì iyan nasi ogkahimu ku to mado-ot no wadà ku kaliyagi no oghimuhon. ²⁰ Na ko mahimu kud to wadà ku kaliyagi, konà iyan no kanak to nalikatan di katahani ku to nigpamab-ot sikan.

²¹ To kado-otan, angod to nataunan a to kadodoog no mado-ot su ko mahimu ku podon to madoyow, mado-ot nasi to nakada-og kadoog. ²² To

bayà no ginhawa dini to sood lagboy to ginhawahan ku no imbogoy to Diyus, sikan lagboy to ogkaliyag to igpa-unug to Diyus. ²³⁻²⁵ Dì moydu-on pad dini to ginhawahan ku no nakataun kanak. Kablang kadoog to madoyow dini to kanak domdom. To kadodoog no mado-ot, kanunoy dini kanak hantod to sikan on to naka-udipon kanak.

Kaling man ko kanak dà, ogdomdoman ku to igpa-unung kanak to Diyus. Dì ko oghimuhon ku sikan podon, iyan on na-an ogkahimu ku to mado-ot. Amonuhon kud man sikan no og-awanan kud man podon. Amonuhon kud man to pagpalipwas ku to kanak no pagkamado-ot su madaas kud podon ogkamu-awodan to kamatayon no wadà katapusan. Dì nigpasalamat a to Diyus su moydu-on iyan oglipwas kanak no si Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.

8

¹ Kaling man ita no mgo sakup ni Jesu-Kristu, wadad on ogkasukoniban ta no ogsukmaton to Diyus su moydu-on igkalipwas to kamatayon no wadà katapusan ² su likat to kabogbogan to Ispiritu Santu, nalipwasan kinow to saà aw kamatayon no wadà katapusan su pigbogayan ki din to kinabuhì no pinabayà to pagtu-u ta ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. ³ To kasugu-an, konà no sikan to nakalipwas ita su wadà nakatuman iyan no otow. Agad wadà kabogbogan to kasugu-an, di pigka-atan ki to Diyus no pigbogayan ki to ingkalipwas. Su pigpa-andini to Diyus to Anak din no si Jesu-Kristu awos kandin, pumaka-otow dini to babow to kalibutan. Dì kandin, wadà makasaà su kandin, konà no angod to duma no mgo otow. Nigpaka-otow awos pakimatoy kandin to mgo otow to mgo saà dan su si Jesus to nakadawat to pagkastigu podon ita. ⁴ Sikan to pighimu to Diyus awos ma-unug ta to matuwadong no impa-unug to Diyus to otow. Iyan ingka-unug ta to matuwadong su konà kid on og-alladan to ibog ta di og-alladan kid on to Ispiritu Santu.

⁵⁻⁶ Na to mgo otow dini to babow to kalibutan no na-alladan to kandan ibog, iyan dà ogkadomdoman dan to pag-unug to mado-ot no hinang. Dì sikan, wadà duma no ogkapadoogan ko konà no igkaluwat dan to Diyus no wadà katapusan. Dì to otow no ogpa-allad to Ispiritu Santu, kadoog din ogdomdomon to pag-unug to pagbo-ot to Diyus aw tawoy sikan, wadà samuk du-on to ginhawahan din su wadad on paghikablang to Diyus aw kandin, aw ogkadawat din to kinabuhì no konad ogkawadà. ⁷ To otow no iyan dà nadomdoman din to kandin ibog, kandin iyan to nakapagkablant to Diyus. Konà din ogka-unug to igpa-unug podon to Diyus ⁸ aw sikan no otow, konà ogpakaliyag kandin to Diyus.

⁹ Dì ko dini ita to Ispiritu Santu, ogka-alladan ki din su wadà kid on pasogsoga to ibog ta. Ko wadà dini podon ita to Ispiritu Santu, wadà ki gayod podon katu-un ni Jesu-Kristu. ¹⁰ No dini ita si Jesu-Kristu, moydu-on on kinabuhì ta no konad ogkawadà agad mamatoy to lawa ta su nalabotan ta to saà, di konà ogkawadà to bayà ta no kinabuhì su du-on ki kakita-i to Diyus no matuwadong kid su ogbuhayon ki dà aw tuusa. ¹¹ Mano Diyus to nigbuhoy ki Jesu-Kristu no nigpasood gayod dini ita to Ispiritu Santu, kandin iyan to ogpakabuhoy gayod ita no igpabayà to Ispiritu Santu no mamonang dini ita.

¹² Kaling man mgo kasu-unan ku, moydu-on podon og-unugon ta no konà no litos ita ko konà ta unugon. Dì konà podon no ibog ta to og-unugon ta su nalimwasan kid sikan. Og-unugon tad nasì to igpa-unug ita to Diyus.

¹³ Su ko ibog ta dà to og-unugon ta, kamatayon no wadà katapusan to

ogkadoogan. Dì ko pumatabang ki to Ispiritu Santu awos konà ta ma-unug to ibog ta, kinabuhì ta no konad ogkawadà to moydu-on. ¹⁴ To otow no kadoog ogka-alladan to Ispiritu Santu, kandin iyan to batà to Diyus. ¹⁵ To pagdomdom no imbogoy ita to Diyus no nigtu-u ki, konà no angod to pagdomdom to udipon no kadoog ogkahadok to tag-udipon kandin. Dì ita, pigbogayan to Diyus to pagdomdom angod to batà diyà to amoy din awos mahingadanan ta to Diyus to “Amoy ku.” ¹⁶ Ispiritu Santu to nigmatu-ud to domdom ta no nahimu kid on no batà to Diyus. ¹⁷ Mano batà kinow on to Diyus, ogkadawat ta to panalangin no pighina-at on to Diyus no igbogoy du-on to mgo sakup din. Ko malisodan ki likat to pagpasakup ta ki Jesu-Kristu, angod to nigpagtampu kid kandin to kandin kalisodan. Ogpaka-agad kid gayod ogpakapagtampu kandin to pagtuusa din aw kalabot ki to imbogoy kandin to Amoy din.

¹⁸ To domdom ku, to kahadat ta dini to babow to kalibutan kunto-on, ma-intok dà ubag ko domdomon ta du-on to panalangin no ogkakita-an ta ko tuuson ki to mahudi no adow.

¹⁹ Agad nokoy no nangkabotad on to Diyus, ogkatagadan dan tibò podon to adow to pagtuusa to mgo batà to Diyus. ²⁰ Su tibò no nangkabotad on, nasakupan tibò to kababagan. Dì konà no kandan no pagbo-ot no mado-ot to piglikatan sikan kababagan. Dì nakasaà nasi to otow aw bogayi to Diyus to kababagan to kadodoog to otow puli awos gayod mabogayan din to ogka-iman to tibò no nangkabotad no kalipwasanan sikan kababagan su ogka-uliman dà tibò to mahudi no adow.

²¹ To nabotad to Diyus, mamatayon pad kunto-on, aw to kamatayon, angod pad to tag-udipon kandan. Dì moydu-on adow dan no ogbogayan kandan to Diyus to kandan no konà ogkadunut. To mgo nangkabotad tibò, ogkalabotan dan to mgo batà to Diyus no konad ogkamatoy aw sikan ogkadawat dan no ogtuuson kandan. ²² To nangkabotad to Diyus tibò, likat to kapinunu-an hantod kunto-on, namandagong kandan to pagtagad dan pad no padatongon du-on kandan to Diyus. ²³ Konà gayod no kandan dà to ogtagad su itanow no nakadawat to Ispiritu Santu no angod to dumaa to pag-ani no inghungyam ita to Diyus no Amoy, padihu dà su namandagong ki to pagtagad ta to na-iman ta. Masakit to ginhawa ta kunto-on su ogpadagason tad podon to ogkakilaa ki no batà to Diyus no ogtuuson kid aw ogkabayà on to lawa ta. ²⁴ Na ogtagadan ta pad to adow no ogka-oyowan ta so-idi tahan ta no lawa. Sikan iyan to kanunoy ta og-imanon. Dì ko nakita-an tad to na-iman ta, wadad on og-imanon ta nasi. ²⁵ Dì ko wadà ta pad kakita-i to na-iman ta, kadoog ta pad ogkatagadan no ogtibuuson to ginhawa ta.

²⁶ Konà no pinabayà dà to pagpatibuus to ginhawa ta to ogtabang ita no ogtagad, dì to Ispiritu Santu gayod to ogpabaya-on su ogtabangan ki din du-on ko konà ma-amuhan ta. To pag-ampù ta gayod to Diyus, ogtabangan ki to Ispiritu Santu su ita no otow, wadà ta kama-ani dow nokoy lagboy podon to ogpangamuyu-on ta du-on to Diyus aw dow nokoy gayod podon to igpabayà. Dì to Ispiritu Santu, kanunoy ki din og-ampu-an diyà to Diyus bahin to agad nokoy dini to sood to ginhawahan ta no konà ta podon ogkatawan to paglituk. ²⁷ Tibò du-on to ginhawahan to otow, ogpangintagahan to Diyus aw kadaagi din to kalitukan to pagpangamuyù to Ispiritu Santu no pagtabang din ita to pag-ampù dini to sood ta su to domdom to Diyus aw domdom to Ispiritu Santu, oghiduma aw pagtubus din ita, kanunoy din igpabayà to pagbo-ot to Diyus.

²⁸ Na tahan tad on so-idi natad-oman. Agad nokoy no ogpaka-abut ita no niglogon to Diyus, kadoog din ogpadampotan to ogkahimu no panalangin ta. To mgo otow no niglogon to Diyus no pigtawag din, kandan to pigpasakup din du-on kandin aw tumana dan kandin. Iyan intawag to Diyus kandan su moydu-on tu-ud to Diyus du-on kandan. ²⁹ Tibò to pig-abin to Diyus, tibò on moydu-on tahan no tu-ud to Diyus du-on kandan. Tahan din no tu-ud kandan to ogpa-angodon din kandan ki Jesu-Kristu no Anak din awos mahan-ing to hadi to panganoy din. ³⁰ Agad intawa no mgo otow no tahan pigbo-otan to Diyus to ogpasakupon din du-on to Anak din aw ogka-angod kandin, kandan iyan to pigtawag to Diyus aw tumana dan kandin. Pigpasaylu kandan to Diyus to saà dan awos makita-an din kandan no matuwadong aw hognà pad maogot ogtuuson kandan to Diyus.

³¹ Na nokoy to ogka-anadan ta ton na-ikagi kud. Igkanangon ita to mano kanunoy kid natabangan to Diyus, wadà ogpaka-amonu on ita. ³² Wadad iyan ilogod to Diyus ita to kandin Anak ko konà no imbusuu din on ita. Kaling man nama-anan ta iyan to igbogoy din ita to kapookanan ta aw sikan, wadà bayad. ³³ To mgo sakup to Diyus no pig-abin din, intawa to ogpakabogoy to saà du-on kandan. Konà no Diyus su Diyus iyan to nigpasaylu kandan to saà dan. ³⁴ Intawa to ogpakalituk to pagpahibat kandan to saà su konà iyan no si Jesus su si Jesus no Imananan to Katawan to nigpakimatoy kandan aw kandin, pigbuhoy on aw bayawa aw paso-inga du-on to Diyus to kalintu-u no nig-uyun kandin, aw du-on ki iyan tubusi ni Jesu-Kristu to atubangan to Diyus.

³⁵ Wadà iyan ogpakapagluwat ita du-on ki Jesu-Kristu no niglogon itanow su wadà kahadokanan ta agad mado-ogan ki to kalisodan, dow kahadatan, dow pag-uwang-uwang, dow bontas, dow lobas, dow kamuwahanan, dow agad mahimatayan kid, di wadà iyan ogpakapagluwat ita du-on ki Jesus kunto-on aw kaugayan. ³⁶ Angod dà to impasulat to Diyus natodu-on no pig-iling to "No nigpasakup koy ikow Diyus, kadoog koy ogpa-atubangan to kamatayon su nahimu koy on nasi no buhì no pilakonon aw gupaonon." ³⁷ Di wadad ogpakapagluwat ita du-on ki Jesus no niglogon ita. Di tibò no ogpaka-abut ita, ogpada-ogon ki tibò aw labow on to kabogbogan ta to pagda-og ta no impabayà ki Jesus no niglogon ita. ³⁸⁻³⁹ Su tinad-oman kud lagboy to wadad ogpakapagluwat ita du-on to Diyus no niglogon ita no ingkapatu-u to pagpakimatoy ita ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. Wadad iyan ogpakapagluwat ita du-on to Diyus su wadad kahadokanan ta agad kamatayon, dow kalisodan to buhì ki pad, dow diwata, dow busow, dow kabotang ta kunto-on no timpu dow kaugayan, dow agad nokoy no kabogbogan, dow agad nokoy pad diyà to ka-awanan dow diyà to kadaoman to pasak, dow agad nokoy pad no nangkabotad tibò. Wadad iyan ogpakapagluwat ita du-on to Diyus no niglogon ita.

9

¹⁻² Na moydu-on ogkanangon ku iyu bahin to mgo Isrili. Konà a ogginau su pigtu-un ad on ni Jesu-Kristu. Nalimu-utan kud on to mgo kasing-Isrili ku aw kamatu-ud ku aw gayod to Ispiritu Santu to tütü-u iyan nalimu-utan ku aw wadad gayod sigkonanan to pagkaduyong-ot ku kandan. ³ Su agad ogkado-ot podon to tu-un ku no lawa aw maluwat ad podon ni Jesu-Kristu, di naliyag a nasi ko mahimu podon sikan no igkalipwas to mgo kasu-unan ku no mgo tahan ku no kadumahan no mgo Isrili no kandan podon to nigduguk du-on to Diyus. ⁴ Su kandan, kasinugpu-an ni Israel

no pig-abin to Diyus no ogtu-unon din. Pigpa-ahà-ahà gayod kandan to ka-awangan to Diyus awos matagahan dan to kadoog din pigtandu-an kandan. Moydu-on gayod mgo insahad din du-on kandan no mgo Isrili no impa-iman din kandan. Pigbogayan gayod kandan to Diyus to kasugu-an din no impabayà ki Moises. Pigbogayan gayod kandan to Diyus to impa-iman din kandan aw pigbogayan gayod to madoyow no kadodoog to pag-ampù to Diyus. ⁵ Kandan, kasinugpu-an ni Abraham aw ni Isaac aw ni Jacob no ka-aw-apu-an gayod sikan pighimu no Imananan to Ka-otawan no bali nigpaka-otow on kandin. Duma dà man gayod kandan ni Kristu. To Diyus no kinalabawan, masayà to wadà katapusan.

⁶ Dì konà ogkahimù to kagi to Diyus no ogkahimu no gaù. Su konà no tibò sikan kasinugpu-an ni Israel to pig-abin to Diyus. ⁷ Konà gayod no tibò no kasinugpu-an ni Abraham to batà to Diyus su ing-ikagi to Diyus diyà ki Abraham natodu-on to “Iyan dà pig-abin ku no oghingadanan ku to mgo sugpù nu to mgo sugpù gayod no ogpanganakon ni Isaac no batà nu.”

⁸ Nokoy buwa to kalitukan kan pig-ikagi to Diyus. Iyan kalitukan bahin to mgo otow no ogkahimu no tütu-u no batà to Diyus, konà igpabayà to kandan, sugpù ni Abraham. Dì kadoog igpabayà to kandan, ogtu-u to ing-ikagi to Diyus angod to pagtu-u ni Abraham to insahad kandin to Diyus. ⁹ No pagsahad to Diyus ki Abraham, nig-ikagi kandin to “Sunù no tu-ig ogkakita-an to batà ni Sara no asawa nu no igpabayà to kabogbogan no igbogoy ku kandin.” Sikan to insahad to Diyus diyà ki Abraham aw tu-uhi din.

¹⁰⁻¹² To pagka-abin to mgo batà ni Abraham, konà no sikan dà to igpatu-u to Diyus to ogbobo-ot to oghimuhon din su si Rebeca no asawa to puna ta no si Isaac no ingkabodos din to iping, pignangonan kandin to Diyus to “Na to kakoy, ogkasakup dà kandin to hadi din.” Sikan to pig-ikagi to Diyus to wadà pad ka-otow kandan no iping, agad wadà pad nahimu dan, agad madoyow aw mado-ot. Iyan ingka-angod sikan su awos matuman to pikii to Diyus. To pag-abin ita to Diyus, konà no madoyow no hinang ta to piglikatan su to pagbo-ot to Diyus, sikan to piglikatan. ¹³ Tütu-u to kasulatan to Diyus no na-iling to “Nalogon an ku si Jacob, dì si Isau, pigwadà ku to logon ku kandin.”

¹⁴ Na nokoy to ogkanangon ta bahin sikan pighimu to Diyus. Dow ogdomdomon ta to konà podon no matuwadong to paghimu to Diyus? Konà iyan. ¹⁵ Konà ta ogkalingawan to pig-ikagi to Diyus natodu-on diyà ki Moises no “Kanak dà no pagbo-ot to piglikatan to pagpili ku no ogka-atan ku agad intawa.” ¹⁶ Kaling man to pagbo-ot to otow, konà no sikan to piglikatan to pagka-at to Diyus. Agad nigpa-omot lagboy to otow, dì konà no sikan to igpabayà to pagdawat din to pagka-at to Diyus. Dì pagbo-ot to Diyus no ogka-at kandin to otow, sikan iyan to piglikatan.

¹⁷ Angod dà man to pagbo-ot to Diyus to piglikatan gayod to pagpili din to otow no ogbigtoan din angod ki Paraun no hari to mgo taga-Ihptu natodu-on. Nasulat on du-on to kasulatan to pig-ikagi to Diyus du-on ki Paraun no pig-iling to “Pagkaharì nu, niglikat kanak su to kabogbogan ku ko kastiguhon ku ikow, du-on dà to ogkakita-an to kabantug to ngadan ku du-on to ikow no banwa no pigsakupan nu aw tibò gayod to kapasakan.”

¹⁸ Kaling man ogka-atan to Diyus to otow no ogkaliyagan din no ogka-atan. Ogbigtoan din gayod to otow no ogkaliyagan din no ogbigtoan din.

¹⁹ Na ko moydu-on ogpili-on to Diyus no ogbigtoan, dow umiling kow buwa to “Nokoy man no kadoog og-indanan to Diyus to saà to otow su

kandan, konad ogpakabalibad to pagbo-ot din.” ²⁰ Dì so-di nasi to igkatabak ku sikan. To otow puli, konà ogpakapang-usip kandin to Diyus. To kudon puli, konà ogpakapang-usip du-on to niggihit kandin to “Nokoy man no pighimu a nu no angod so-idi.” ²¹ To maggigihit to kudon, oghimuhon din to agad nokoy no ogkaliyagan din agad madoyow to og-aha-on dow gamitonon puli.

²² Angod dà man iyan to Diyus su bahin to otow, ogkahimuhan din to agad nokoy no ogkaliyagan din. Agad ingkapa-ahà-ahà podon to Diyus to langot din aw kabogbogan din to mgo otow no nahimu no kastiguhonon, di pigpaugoy din nasi to pagkastigu din. Hognà pad wadà din dayuni to pagbo-ot din to mgo otow ²³ su tu-ud to Diyus gayod to igpa-ahà din to kadakoan to katuusan din to mgo otow no pigka-atan din. Konà no mgo Hudiyu dà to piglikatan to Diyus. Dì ningsingkabugtì no mgo otow to piglikatan to pig-abin din no ogbayawon to mahudi no adow su tahan din pigbo-otan. ²⁴ Aw itanow no pig-abin din, konà no Hudiyu dà no mgo sugpù iyan ni Israel di duma gayod no mgo otow no konà no Hudiyu.

²⁵ Sikan iyan to impasulat to Diyus ki Oseas no lagsoban din natodu-on no kagi to Diyus no pig-iling to “To mgo otow no konà no sakup ku natodu-on, pihingadanan kud on to ‘mgo sakup ku’ kunto-on. Aw sikan wadà ku kalogoni natodu-on, nalogonan kud on kunto-on iyan. ²⁶ Aw du-on to banwa natodu-on no na-ikagihan to kan mgo otow no naka-ugpà du-on, konà kun no sakup to Diyus, di oghingadanan no batà to Diyus no soobù no piglikatan to kinabuhì.” Sikan to nasulat ni Oseas natodu-on.

²⁷ Moydu-on gayod impasulat ki Isaias natodu-on no lagsoban gayod to Diyus no iyan napa-atubangan din to mgo Isrili no pig-iling to “Agad mahan-ing on to kasinugpu-an ni Israel no iyan na-angodan to bunbun to kahan-ing du-on to boyboy to dagat, di ma-intok dà to ogkaluwasan ²⁸ su ogbo-otan lagboy to Diyus so-idi kalibutan aw madaas dà pakatumana din to kagi din bahin to pagkastigu to mgo otow.” Sikan to pig-ikagi ni Isaias.

²⁹ Intag-an mandà ni Isaias to ogkatùtu-u bahin to mgo Isrili to mahudi no adow. Nig-ikagi kandin to “To Diyus no Magbobo-ot tibò, ko kastiguhon din to mgo otow, ko wadà podon ogkasamà, ogka-angod kid podon to mgo taga-Suduma aw mgo taga-Gumuda no naponas tibò.”

³⁰ Na so-idi to kalitukan to pig-ikagi kud bahin to mgo Hudiyu aw mgo konà no Hudiyu. To mgo konà no Hudiyu, wadà pahimu kandan to Diyus no matuwadong. Dì matuwadong on kandan no impabayà to pagtu-u dan ki Jesu-Kristu. ³¹ Dì to mgo Hudiyu no iyan mgo Isrili no nigpa-omot no nigpahimu podon to Diyus no kandan, matuwadong no puli dan impabayà podon to puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an, wadà makapudut su intawa man to ogpakatuman tibò to kasugu-an. ³²⁻³³ Wadà makapudut su to pagpahimu kandan to Diyus no matuwadong, wadà dan ipabayà to pagtu-u du-on to Diyus. Dì pagtuman dan to kasugu-an to impabayà dan podon. Namakasi-ud kandan du-on to kasi-udanan su intobo-ot dan dow si Jesus, konà no Imananan to Ka-otawan. Angod dà to pananglitan no nasulat du-on to kasulatan no na-iling to “Indanan now su igbotang kud to batu diyà to daan du-on to Siyun no ogkahimu no kasi-udanan to mgo Hudiyu aw ka-osmadanan gayod. Dì sikan no batu, tibò to ogsalig kandin, konà ogka-ang-aangan,” aw sikan no batu si Jesu-Kristu iyan.

10

¹ Na mgo kasu-unan ku, to kanak pina-awosan lagboy to mgo Isrili,

ogkalipwasan podon aw ampu-i kud kandan diyà to Diyus. ² Nama-anan kud to tahan dan pigtagonan lagboy to mgo udyu-on to Diyus di wadà dan pad kadaagi lagboy to tu-ud to Diyus bahin to kandan pagpasakup kandin. ³ Likat to kandan pagsagà to pagkatuwadong podon wadà dan kakilahi to impabayà podon to Diyus to pagkatuwadong aw wadà pasakup kandan to kadodoog to Diyus. ⁴ Su to pagtuwa-ay to pagtagon to mgo kasugu-an no igkapabayà podon to ogkakita-an to otow no matuwadong, pigwadà ni Jesu-Kristu sikan no igpabayà awos tibò no ogtu-u ki Jesu-Kristu, ogkakita-an to Diyus no matuwadong.

⁵ So-idi to nasulat ni Moises natodu-on bahin to otow no ogpakatuwadong no igpabayà din podon to puli pagtuwa-ay din to pagtuman to kasugu-an no pig-iling to “Ko matuman now to kasugu-an tibò to Diyus aw wadà ogkalipasan now agad sobu-uk, ogkadawat now to kinabuhì no konad ogkawadà.” Di wadà otow no ogpakatuman tibò. ⁶ Sobu-uk dà to igpabayà to ita, ogkakita-an to Diyus no matuwadong. Aw sikan iyan to pagtu-u ta dà du-on ki Jesu-Kristu. Aw pagtu-u ta du-on, konà ki ogpakatuman to konà ta ogkatuman su wadà dà ilinga dini ita to “Madoyow podon ko moydu-on ogkawoy diyà to langit awos dokaton podon si Jesu-Kristu.” ⁷ Wadà dà gayod ilinga dini ita to “Madoyow podon ko moydu-on og-andiyà to banwa to mgo nangkamatoy no kadaoman no banwa awos madokat to umagad ni Jesus awos buhayon kandin.” Dow sikan to igpatuman ita? Konà man iyan ⁸ su kalipwasanan no impasabut noy no impabayà to pagtu-u ki Jesus, ogkapudut dà su konà dà no madiyù su angod dà to ginhawahan to aw bàbà ta to kadani. ⁹ Su to tu-un ta no bàbà, ko pakanangon ki to si Jesus, Magbobo-ot ta, aw ko matibuus to ginhawa ta to pagtu-u ta ki Jesus no pigbuhoy to Diyus aw tuusa, ogkalipwasan ki iyan. ¹⁰ Su to pagtu-u ta ki Jesus, ko lagboy oglikat dini to ginhawahan ta, sikan iyan igkapasaylu ita to saà ta aw kakita-i ki to Diyus no matuwadong. To pagnangon ta to si Jesus, Magbobo-ot ta aw pigbuhoy aw tuusa, sikan iyan to igkalipwasi ta, ¹¹ su agad-agad to tahan no kasulatan to Diyus, “Agad intawa no ogtu-u kandin, konà ogka-ang-aangan.” ¹² Na kan kagi no “agad intawa,” tibò no mgo otow to napa-atubangan sikan agad Hudiyu no iyan mgo Isrili aw konà gayod no Hudiyu. Su Diyus dà to ampu-onon to tibò no tùtu-u aw kandin, ogpanalanginan din tibò no og-ampù du-on kandin ¹³ su ogkabasa ta du-on to kasulatan no pig-iling to “Agad intawa no otow no og-ampù to ngadan to Diyus no Magbobo-ot ta, ogkaluwasan dà.”

¹⁴ Di amonuhon man to mgo otow to pag-ampù dan to Diyus ko wadà pad makatu-u kandan. Amonuhon dan man to pagtu-u ko wadà pad gayod makadinog to ngadan to Magbobo-ot ta. Aw amonuhon dan man to pagkadinog ko wadà nigpasabut kandan. ¹⁵ Amonuhon man to mgo otow to pagpasabut dan to duma ko wadà nigsugù kandan to ogpa-andu-onon kandan. Di to pigsugù on to Diyus, moydu-on dà su tùtu-u man to nasulat on no pig-iling to “To kadoyow to ogpaminogan to otow no ogpakadatong no ognangon to madoyow.”

¹⁶ Di ogkanangon kud iyu to tibò no kasing-Hudiyu ku no nakadinog to Madoyow no Tutuwanon, ma-intok dà to nigtu-u su angod dà to pig-ikagi ni Isaias diyà to Diyus no pig-iling to “O Diyus ku, ma-intok dà to nigtu-u to impanangon nu kanami.” ¹⁷ Na og-uli-on tad to innangon kud iyu. To pagtu-u ta no otow, nadinogan ta to piglikatan no tutuwanon bahin to Imananan to Ka-otawan.

¹⁸ Dì to mgo Hudiyu no iyan mgo Isrili, dow nakadinog on kandan to tutuwanon bahin to Imananan to Ka-otawan? Nakadinog dà iyan kandan su napilahan on kandan no tu-ig to nakadinog on su angod dà to du-on to tahan no kasulatan no pig-iling to “To kagi to Diyus, binogdoka to langit to pigtangkapan. Aw kalitukan to kagi din, nalinginan so-i kapasakan to piglawosan.”

¹⁹ Nokoy man no wadà makasabut to mgo Hudiyu no iyan mgo Isrili to ogkalabot gayod to mgo konà no Hudiyu to kalipwasanan to Diyus su moydu-on na-ikagi ni Moises natodu-on no iyan pigpa-atubang din sikan no pig-ikagi din to “Diyus, nig-ikagi kandin to ‘Iyu no kunon kun sakup ku, ogpa-inga-on ku iyu no igpabayà to ogpanalangingan ku to mgo otow no konà pad no mgo sakup ku kunto-on. Ogpakabou-on ku iyu no igpabayà to mgo otow no pighimu now no wadà nama-anan dan du-on to Diyus.’ ”

²⁰ Piglangub gayod ni Isaias no iniling din to “Nig-ikagi to Diyus to ‘Mgo otow no wadà pad makapangintaga bahin kanak natodu-on, nakadaag dà man kunto-on. Aw nigpakilaa ad to mgo otow no wadà pangintaga kanak natodu-on.’ ”

²¹ Dì bugtì to kagi no pigpa-atubang to Diyus diyà to mgo Isrili no impabayà to pananglitan no pig-iling to “Pinugut kud to adow to pigkahinggat ku podon kan mgo otow no masupladuhon su ogpadugukon kud podon kandan, dì masigbalibad kandan.”

11

¹ Na likat ton pig-ikagi kud, dow intobo-ot now buwa dow domdom kud to pig-oyowan to Diyus to mgo Isrili hantod to wadà katapusan? Dì konà man su kanak to og-aha-on now, su Isrili a gayod aw sugpù a ni Abraham aw sakup a gayod to panon ni Benjamin no anak ni Israel. ² Wadà oyowi to Diyus kan na-abin din on bullug. Wadà now buwa kalingawi to du-on to kasulatan no indiklamu ni Elias natodu-on diyà to Diyus bahin to mgo kasing-Isrili din no agad moydu-on tütü-u no napa-atubangan din. Dì moydu-on dà gayod no nahogot to pagtu-u dan to Diyus. ³ So-idi to kagi ni Elias du-on to Diyus, “O Diyus ku, mgo kasing-Isrili ku, tibò nakasuwoy. Pigpanghimatayan dan to tibò no maglilikwaday nu. Pigpanlughnas dan gayod to ikow no ampu-anan. Kanak nandà to nabilin no maglilikwaday nu aw papanganapa a dan dà.” ⁴ Dì so-idi to intabak kandin to Diyus, “Moydu-on dà duma su pitu no maan to wadà luhud du-on ki Baal no bugtì no ampu-onon su impatibuus ku to kandan ginhawa dini kanak.”

⁵ Ogkanangon ku gayod to kunto-on moydu-on likat to mgo Isrili no pig-abin on to Diyus likat to kabo-ot din no ogpatu-uhon din ki Jesus. ⁶ Mano likat to kabo-ot to Diyus to pag-abin din kandan, konà ogkahimù to madoyow no paghimu dan to piglikatan su ko angod pad podon sikan, wadà podon puus to pagka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din.

⁷ Kaling man to pagkita to Diyus to mgo Isrili no matuwadong, wadà makakita to kandan pigpanganap podon su wadà tu-u kandan to ing-ikagi to Diyus. Dì kan pig-abin to Diyus, namakadawat iyan. Dì to duma, nabigtoan nasì to pagdawat to katuwadongan. ⁸ Su moydu-on du-on to kasulatan to Diyus no pigpa-atubang din kan mgo masupak-supakon no mgo otow no ogkabasa ta no pig-iling to “Pigbogayan kandan to Diyus to panlingow awos konà makakilaa kandan to niglikat to Diyus. Pigbogayan din kandan to mata no konà ogpakakita to katütü-uhanan. Pigbogayan din kandan to talinga no konà ogpakadinog aw hantod kunto-on wadà pighalanan.” ⁹ Angod dà gayod to kalitukan to kagi ni David

no pina-atubang din du-on gayod kandan no pig-iling to “Sikan pigpa-aag-aag dan, sikan iyan to ogkahimu no ikog aw lit-ag aw tuklibong no baos du-on kandan. ¹⁰ To mata dan, ogpakapisokon. To bagakwang dan, ogpakagukuton likat to tahan dan no pighimu no mado-ot.”

¹¹ Dow intobo-ot now buwa dow wadà igkabuung to mgo Isrili no namakasi-ud kandan? Dì moydu-on dà nasi ogka-iman dan no madoyow. Og-uli dà man. Likat to pagkasaà to mgo Isrili no mgo otow moydu-on panalanginan to mgo otow no ningsingkabugtì, su ogkalipwasan gayod kandan awos ipa-ingà to Diyus to mgo Isrili aw kandan gayod, kaka-uli dà du-on to Diyus. ¹² No wadà makatu-u to mgo Isrili aw kunto-on no timpu piggawang on kandan du-on to atubangan to Diyus, sikan to ingkapudut to mgo ningsingkabugtì no mgo otow to panalangin likat to Diyus no wadà katapusan. To tawoy to pagkasi-ud to mgo Isrili, mgo ningsingkabugtì no mgo otow, napudut dan to panalangin. Labi pad to panalangin to ningsingkabugtì no mgo otow no ogkadawat dan ko ogpa-uli to mgo Isrili du-on to Diyus.

¹³ Na iyu no konà no Isrili, so-idi to kagi ku iyu su imbotang a ni Jesus no tumutubus din diyà to ningsingkabugtì no mgo otow aw pa-aag-aaga ku to katondanan ku, aw ogpa-awosan ku gayod to igpahimu to Diyus du-on to ningsingkabugtì no mgo otow ¹⁴ su awos gayod maka-ingà podon to mgo kasing-Isrili ku su dagow lumikat to pag-ingà dan, moydu-on ogtu-u du-on ki Jesus aw kalipwasi kandan. ¹⁵ Na su pagtuud to mgo Isrili to Diyus no mayopot dà, nahimu dà sikan nasi no igpaduguk to ningsingkabugtì no mgo otow du-on to Diyus, labi pad to kadakoo to panalangin to mgo otow tibò no igkatapik no oglikat du-on to usabon dawaton to Diyus to mgo tahan din no sakup no ogpa-uli-on din no mgo Isrili su wadà ogka-angodan ko konà no ogpambuhayon to mgo otow aw pantuusa.

¹⁶ Ko panaglitan, to mgo Isrili iyan ogka-angodan to humayan. To dumaa, no Diyus to tagtu-un, kandin gayod iyan to tagtu-un ko umabut tibò. Asta gayod mano Diyus to tagtu-un to punu-an to kayu, tagtu-un gayod iyan kandin to mgo sanga. Angod dà to pagtu-un to Diyus to mgo Isrili su pigtu-un din si Abraham no angod iyan to pigpunu-an dan no piglikatan. ¹⁷ Tùtu-u iyan to moydu-on pigpanampod no sanga no tunoy aw iyu no konà no Isrili no angod to sanga to bugtì no kayu no puli niggiti dì impadokot kow du-on kan songo kayu awos malabotan now to kadoyawan no niglikat du-on kan no kayu. ¹⁸ Dì konà now ogsawayon to mgo tunoy no sanga. Ko ogpalabow-labow kow du-on, konà now ogkalingawan to iyu, puli kow no sanga dì nakalikat kow to bugtì no kayu aw impadokot kow puli du-on. Iyu no mgo sanga, konà no iyu to ingkabuhì to punu-an to kayu. Dì sikan punu-an nasi to ingkabuhì now no sanga.

¹⁹ Dow intobo-ot now to iyu buwa, labow pad du-on to mgo Isrili su pigpanampod kandan no tunoy no sanga awos igkasukoli kow igkapadokot du-on? ²⁰ Dì wadà man su iyan intampod kandan to Diyus du-on to lawa su wadà tu-u kandan aw iyan ingkasukoli now su namantu-u kow to na-ikagi to Diyus. Kaling man konà now ogsawayon to mgo Isrili. Dì dowdoyow kow ko makasaà kow gayod. ²¹ To tunoy no sanga, mgo Isrili iyan dì piggawang dà to Diyus su wadà tu-u. Oggawangon din dà gayod to sanga no puli din impadokot du-on to lawa ko konà ogtu-u kandan. ²² Konà now ogkalingawan to igbaos to Diyus. Makawka-aton kandin du-on iyu no nigtu-u aw wadà ka-at din diyà kan wadà tu-u. Ogpadayongon now to pagtu-u now su ko konà, oggawangon kow gayod. ²³ Aw to mgo Isrili, ko

konà ogpalagod to kandan pagsupak, igpapagdokot mandà kandan du-on to kayu. Su to Diyus, ogka-amu kandin to ogpapagdokot mandà. ²⁴ Iyu no konà no Isrili, konà kow no tunoy no sanga sikan no kayu su bugtì no kayu to piglikatan now. To Diyus, puli kow din impadokot du-on sikan no kayu no intanom din no iyan sinakupan din. Dì to mgo Isrili, kandan to tunoy no sanga. Kaling man mahawoy dà ko usabon pagdokoton kandan du-on to lawa su tahan kandan du-on makalikat.

²⁵⁻²⁶ Mgo kasing-tumutu-u ku, ogpanaysayan ku iyu sikan tu-ud to Diyus no tahan on inghobong awos konà kow pumalabow-labow aw sawaya now to mgo Isrili. Ogkanangon ku iyu to moydu-on Isrili no nabigtoan to mgo tu-ud to Diyus dì to pagsupak dan, konà dà ogpalagodon hantod to wadà katapusan. Su to mgo otow no konà no Isrili dì tahan pig-abin to Diyus no ogpatu-uhon din, ko pumasakup tibò, kayan sikan mgo Isrili, ogpaman-uli dà du-on to Diyus aw tu-u awos maluwasan kandan to mado-ot aw matuman to kasulatan to Diyus bahin to mgo Isrili no pig-iling to “Iyu diyà to Siyun, oglikatan kow to otow no oglipwas iyu. Oggawangon din to kado-otan du-on to mgo kasinugpu-an ni Jacob no iyan si Israel. ²⁷ Sikan to igsahad ku kandan to oggawangon ku to saà dan.”

²⁸ Kunto-on no timpu, nigpagkablàng to Diyus to mgo Isrili su nig-oyow kandan to Madoyow no Tutuwanon no kagi to Diyus. Dì nahimu sikan no piglikatan to iyu no panalangin su likat to pagsupak dan to Madoyow no Tutuwanon, pigdaa on nasi diyà iyu. Dì bahin to pag-abin to Diyus to mgo Isrili, nalogonan din pad su moydu-on insahad din du-on to mgo ka-aw-apu-an dan ²⁹ su to Diyus, ko isahad din on, konà kandin ogginau su bullug ogtumanon din iyan.

³⁰ Natodu-on wadà kow tuman to Diyus. Dì kunto-on, napasaylu kow dà to Diyus su namantu-u kow to Madoyow no Tutuwanon no kagi to Diyus. Dì wadà podon ingkapabayà to pagpaminog now ko wadà podon supladu kandan. ³¹ Angod to pagsupladu now natodu-on, angod dà gayod to pagsupladu to mgo Isrili kunto-on. Angod gayod to pagka-at to Diyus iyu kunto-on, sikan iyan gayod to igka-at to Diyus kandan to mahudi no adow. ³² Su itanow no ningsingkabugtì no otow, nabo-otan tibò to Diyus no makasasaà aw igpakilaa ita sikan awos ogpakakilaa ki gayod tibò to pagka-at din ita ko mapasaylu to saà ta.

³³ To kalabow to paghimu to Diyus diyà to mgo otow aw to kadaom to nama-anan to Diyus aw ka-ugsoban. Konà iyan ogkatogkad to pagbo-ot din aw konà ogka-unugan to imbayà din.

³⁴ Moydu-on du-on to kasulatan to Diyus no pig-iling to “Wadà nataga dow nokoy to nadomdoman to Diyus awos ma-anad kandin.”

³⁵ Na-iling gayod to kasulatan to “Wadà ogboongon to Diyus awos makapabulig kandin to otow awos moydu-on utang to Diyus du-on to otow no ogkakubla podon to otow.” ³⁶ Su Diyus dà to piglikatan tibò aw kandin to ogbaya-an tibò aw kandin to ogkadoogan tibò. Masayà kandin kanunoy no wadà katapusan no sikan iyan podon. Amin.

12

¹ Mahan-ing to panalangin no imbogoy ita to Diyus aw to ka-at din ita, mahan-ing gayod. Kaling man ogkanangon ku iyu mgo kasu-unan ku to igkabogoy ta du-on to Diyus to kinabuhì ta. To lawa ta, oghimuhon tad podon no konad no ita to tagtu-un. Wadad on podon mado-ot no igba-ot to paghimu ta. Oghimuhon ta nasi to ogkaliyagan to Diyus. Madoyow ko

ma-angod sikan to pagduma ta to Diyus aw ko makalikat podon gayod dini to ginhawahan ta iyan lagboy.

² Konà ki ogpa-angod to mgo otow no wadà tu-u no iyan dà naliyagan dan to dini so-idi kalibutan. Dì igpa-usab ta to Diyus to batasan ta no igpabayà to pag-usab to Diyus to domdom ta awos madaagan ta lagboy to pagbo-ot to Diyus. Su to naliyagan to Diyus to matuwadong to paghimu ta aw pigminanigo-on no pikii no wadà ogboongon.

³ Mano pigbogayan a to Diyus to katondanan no tumutubus ni Jesus, ogtambagan ku iyu tibò to pagdomdom now bahin to pigpambotangan iyu du-on to sinakupan ni Jesus, konà now ogpasublahon to domdom now. Dì litos dà podon to ogdomdomon now no agad-agad to kadakoo to pagtu-u no inhandug iyu to Diyus.

⁴ Ko pananglitan, to lawa ta, to puli mahan-ing to pigdaa no kasakupan, di sobu-uk dà no lawa. Dì to mgo katondanan dan tibò, ningsingkabugtì dà. ⁵ Angod dà itanow no sinakupan ni Jesus, agad mahan-ing ki di kandà no sinakupan no iyan na-angodan to lawa ni Jesu-Kristu aw tibò kinow on, nigkasinooday.

⁶ Mano pigpa-abin ki to ningsingkabugtì no kabogbogan no inghungyam ita to Diyus no igkatuman ta to katondanan ta no pigbotangan ita, ogpa-awosan ta iyan. Ko maglilikwaday ki to kagi to Diyus, oglikwadon ta kotob to ogkapanggadan to ogtu-uhan ta no igpalikwad ita to Diyus. ⁷ Ko bumubuligay ki to дума, ogpa-awosan to gayod sikan. Ko mag-a-anad ki, ogpa-awosan ta sikan. ⁸ Ko mangudlinay ki no ogpahogot to pagtu-u to дума, ogpasalig ki aw pa-awosi. Ko binogayan ki to Diyus to kabogbogan to malundang ki no ogbogoy, na ogbuligan ta to mgo nangkawada-an, di konà ta puli igpa-ahà-ahà. Ko dumaa ki to sinakupan, ogpa-omot ki gayod. Ko pigbotangan ki no ogpabogayon to ka-at diyà to дума, ogpa-awosan ta, di konà no igpabu-ud di ogliliyag ki nasi.

⁹ To paglogon ta to дума, konà dà podon du-on to babow, di tùtu-u podon no niglikat to ginhawahan ta. Oglingawan ta to tibò no mado-ot. Ogpam-odan ta to madoyow. ¹⁰ Oglinogonay ki podon gayod no angod to nigsusun. Ogpa-aag-aagon ta podon to дума, labow pad du-on to pagdomdom ta to ita no lawa. ¹¹ Agad nokoy no oghimuhon ta, konà ki ogminabuung. Dì ogliliyag ki lagboy nasi no igpabayà to Ispiritu Santu no ogtuman ki to igpahimu ita ni Jesus no Magbobo-ot ta.

¹² Kadoog ki ogtukhow su moydu-on ogka-iman ta no ogtuuson ki ko tumuwa-ay ki to kalisodan. Konà ta ogbungku-an to pag-ampù. ¹³ Kadoog ki ogtabang to kasing-tumutu-u ta ko mawada-an kandan. Ko moydu-on og-abut ita, ogdawaton ta di konà ki ogmina-adas.

¹⁴ Ko moydu-on og-uwang-uwang ita, konà ta ogbaosan to mabogat no kagi. Dì ogpapanalanganin ta nasi kandan to Diyus. ¹⁵ To otow no moydu-on ogtukhawan din, ogpagduma ki kandin to pagkaliyag din. To otow no moydu-on ogsinogawan din, ogpaglunud ki gayod kandin to pagkaduyong-ot din. ¹⁶ Ita no mgo tumutu-u on, konà kinow on ogpipigtas di kadoog kinow nasi ogduduma-duma. Konà kinow ogpinalabaway. Dì ogpagduma ki nasi to masagkop no mgo otow. Konà ta ogpa-aag-aagon to puli ita no tu-un no kakanitahan.

¹⁷ Konà ta ogbaosan to mado-ot agad mado-ot to nahimu dini ita. Ogdowdoyawon ta to kadodoog ta awos wadà ogpakadiyampà ita. ¹⁸ Kadoog ta ogpa-awosan to matuwadong no paghimu awos wadà mabubuwan to дума dini ita.

¹⁹ Mgo kasu-unan ku, konà ta ogbaosan to mado-ot ko moydu-on oghimu to mado-ot dini ita. Dì ogsaligan ta dà to Diyus to kandin to ogkastigu. Su du-on to kasulatan to Diyus ogkabasa ta no pig-iling to “Kanak to magkakastigu. Kanak to ogbaos.” Sikan to kagi to Magbobo-ot ta. ²⁰ Dì so-idi nasi to oghimuhon ta no impasulat to Diyus no nig-iling to “To kablang now, ko bontason, ogpako-onon now nasi kandin. Ko langgahan kandin, ogpa-inomon now kandin su sikan nasi to igkapisikow kandin no angod to ogkatunow kandin.” ²¹ Ko moydu-on oghimu to mado-ot dini ita, konà ta ogbaosan to mado-ot su dagow makalabow to kado-otan aw makasaad nasi to katuwadongan. Dì so-idi podon to oghimuhon ta nasi. Ogbaosan ta nasi to madoyow awos makalabow to katuwadongan. Dì to kado-otan, ogkada-og iyan.

13

¹ Na moydu-on duma no ignangon ku iyu. To mgo otow no namandaa to bala-od, ogmangunan now su wadà otow no moydu-on kabogbogan ko konà no Diyus to igpabayà pad. Asta mgo nigdaa to bala-od, imbotang kandan to Diyus. ² Kaling man to otow no og-atu to mgo nigdaa no nigsakup no imbotang to Diyus, Diyus on iyan nasi to ogka-atuhan din. Aw sikan nig-atu, kastiguhonon iyan. ³ To mgo nigdaa to bala-od, konà no kahadokanan to mgo otow no madoyow to hinang. Dì to mgo otow no mado-ot to hinang, kahadokanan dan iyan to mgo nigdaa to bala-od. Ogcaliyag kid to konà ta ogkahadokan to nigdaa to bala-od. Kaling man oghimu kid to madoyow awos ma-uyunan ki dan no namandaa to bala-od. ⁴ Su sikan no nigdaa to bala-od, sugu-onon man to Diyus aw kandin, ogpadoyawon to Diyus dini ita. Dì ko mado-ot to hinang ta, kahadokanan ta iyan nasi su moydu-on kabogbogan din no ogkastigu ita. Sugu-onon kandin to Diyus aw ko mado-ot to hinang ta, ogtumanan ki din to igkalangot to Diyus ita. ⁵ Kaling man ogtuman kid to mgo nigdaa to bala-od awos ta madilinan to igkalangot to Diyus aw awos wadà ogkasukoniban ta no pagkasupladu du-on to Diyus.

⁶ Ogbayadan ta gayod to buhis su to mgo nigdaa to bala-od, sugu-onon man kandan to Diyus aw sikan to mgo katondanan dan. ⁷ Agad intawa no ogpabogayan ita, ogbogayan ta agad nokoy no mihudas, dow agad nokoy no mgo buhis, aw mgo pagtahud gayod, aw pagasayà, ogkangkabogayan ta iyan sikan tibò.

⁸ Ko moydu-on utang now, konà now gayod ogpaliwlingawan, dì madaas now ogbayadan. Agad wadà utang ta, dì, moydu-on dà iyan utang ta diyà to kasing-tumutu-u ta su to paglinogonay ta angod to utang sikan. To oglogon to kasing-otow din, kandin iyan to nakatuman on to kasugu-an to Diyus. ⁹ Sikan mgo kasugu-an angod to “Konà kow oghilabot to duma, konà kow oghimatoy to otow, konà kow ogpangawat, konà kow og-ingà,” aw duma no kasugu-an, oghitibo-an dini so-idi no sugù no pig-iling to “Oglogonan now to kapadihu now angod to paglogon to lawa now.” ¹⁰ Ko oglogon kid to kasing-otow ta, wadà ighimu ta du-on kandin no mado-ot. Kaling man ko nigkalinogonay kow on, nakatuman kow on to kasugu-an to Diyus.

¹¹ Labi pad ogkalinogonay kinow podon aw ogpakatuwadong ki su madaas on ogkagotò to adow to pagdatong to oglipwas ita to kadigloman tibò. ¹² Kaling man gawanga to mgo hinang no oghimuhon to kadigloman su imomo-ot on ogkabukas-bukas. Himuha now to oghimuhon to mgo otow no du-on on to ka-awangan no wadà kasikawanan. ¹³ Himuha now to madoyow su sikan to oghimuhon to mgo otow no du-on on to ka-awangan.

To mgo otow no du-on on to ka-awangan, konà ogpagtampu to mgo paginoman. Konà dan gayod ogkadomdoman to maw-oy dow kadoog a-asuy-asuy dow pag-ingà. ¹⁴ Dì iyan oghimuhon ta podon nasì to ogsunud ki ki Jesu-Kristu no kandin iyan to ogtagonan ta. Bullug konà kid ogkikinopit. Konà ta podon ogtumanon to ka-iboganan to lawa no igkado-ot ta.

14

¹ Na bahin to otow no ogpagtampu podon to iyu no sinakupan to Diyus, agad wadà din pad lagboy kadaagi to pagkalipwasi ta to mgo ing-okod, di ogdawaton now kandin to madoyow. Dì konà kow ogpag-asuy kandin bahin to natahom din no ing-okod kandin to Diyus. ² Moydu-on nigtahom to moydu-on ing-okod kandin to Diyus bahin to ko-onon. Moydu-on gayod nigtahom to wadà ing-okod kandin to Diyus. ³ Sikan wadà ing-okod, konà man podon ogsawoy sikan konà ogko-on. Sikan konà ogko-on, konà din gayod oghimuhon kan ogko-on no wadà tagon lagboy to kasugu-an to Diyus su nadawat on man kandin to Diyus su nigtu-u man kandin. ⁴ Konà kow ogbobo-ot to sugu-onon to duma su to tagtu-un kandin to ogbobo-ot to kandin ogkadoogan, su og-uyunan dà kandin to tagtu-un kandin no si Jesu-Kristu.

⁵ Na moydu-on ogpili to songo adow no kinalabawan. Dì moydu-on gayod oghimu tibò no nig-u-unawà dà. Dì tibò, ogbobo-ot agad-agad to natahom din to igpahimu kandin to Diyus. ⁶ To ogkilaa no mahal to songo adow, sikan to kandin pagtahud du-on to Diyus no Magbobo-ot. To ogko-on to agad nokoy, sikan gayod to kandin pagtahud du-on to Magbobo-ot su ogpasalamat man kandin to Diyus. Dì to konà ogko-on, sikan gayod to kandin no pagtahud du-on to Diyus aw pasalamat kandin gayod to Diyus.

⁷ Tibò no paghimu now, iyan oghimuhon now podon no pagtahud now du-on to Diyus su konà no tu-un now to kinabuhì now. Angod dà gayod to kamatayon now su konà gayod no iyu to tagtu-un sikan. ⁸ Iyan igkabuhì ta pad su awos matuman to pagbo-ot to Diyus. Ko mamatoy ki, Diyus to ogbobo-ot gayod sikan. Agad buhì ki dow mamatoy, sakup ki dà man gayod to Diyus. ⁹ Iyan impakimatoy ita ni Jesu-Kristu aw buhaya aw tuusa su awos mahimu kandin no Magbobo-ot to kasinakupan din tibò agad mamatoy aw buhì pad.

¹⁰ Kaling man nokoy man no moydu-on iyu no oghimu to su-un now no wadà tagon lagboy to kasugu-an to Diyus aw nokoy man no moydu-on gayod ogsawoy to su-un now, su tibò kid, ogpama-atubangon kinow diyà to Diyus to mahudi no adow, ¹¹ agad-agad to nasulat on no pig-iling to “Kagi to Magbobo-ot, Maogot ogpamakaluhud dini kanak to tibò no mgo otow aw makanangon to kanak to Diyus.” ¹² Kaling man tibò kinow ogpakanangon diyà to Diyus to ita dà no paghinang no pagdodot ta pad dini to babow to pasak.

¹³ Kaling man konà ta oghimuhon to kasing-tumutu-u ta no wadà tagon lagboy to kasugu-an to Diyus su wadà ing-okod kandin. Dì so-idi to ogpakadilinan ta podon lagboy iyan, konà ta oghimuhon to ita tu-un no lawa no kabalatakanan to kasing-tumutu-u ta. ¹⁴ Kanak no sakup ni Jesus no Magbobo-ot ta, nigtu-u a to diyà to atubangan to Diyus wadà sodà no konà ta ogkako-on. Dì ko oghimuhon to otow no konà ogkako-on, konà din man iyan ogkako-on. ¹⁵ Dì ko wadad on ing-okod iyu, dowdoyow kow su dagow makapadodo-ot kow to ginhawa to su-un now su ogko-on kow kan pighimu din nasì no konad podon ogkako-on, su wadà tahud now

kandin. Konà now oghimuhon to ko-onon no igkapasabuk to su-un now to pagtu-u din su nigpakimatoy gayod kandin si Jesu-Kristu. ¹⁶ Agad konà no mado-ot diyà iyu, di ko mado-ot diyà to kasing-tumutu-u now, konà now oghimuhon sikan su dagow diyampa-on kow. ¹⁷ Konà no ko-onon aw inomon to kamatu-udan bahin to pagsakup ita to Diyus. Di to kamatu-udan dini ita to matuwadong no ginhawa aw kalinaw aw gayod pagtukhow no igbogoy ita to Ispiritu Santu. ¹⁸ To pagtuman ta ki Jesu-Kristu, ko angod sikan, ogka-uyunan ki to Diyus aw otow gayod.

¹⁹ Kaling man ko og-unugon ta sikan, og-allad ita diyà to kalinaw aw paghinogotay ta to pagtu-u ta. ²⁰ Konà kid ogdodo-ot to sinakupan to Diyus no igpabayà to ogko-onon ta no ing-okod nasi to duma ta. Tùtu-u iyan to wadà ko-onon no ing-okod to Diyus. Di so-idi to igkado-ot, ko moydu-on kasing-otow ta no nabalatak to pagtu-u din su nakalapas kandin to natahom din no ing-okod du-on kandin su nakakita kandin ita no nigko-on to ing-okod kandin. ²¹ So-idi to madoyow podon. To ogko-onon ta aw og-inomon ta dow agad nokoy pad, ko mahimu sikan no igkalapas din to kandin tinahoman no igpahimu kandin to Diyus, ogdilinan ta. ²² Og-unugon now to katùtu-uhanan agad-agad to iyu no nama-anan bahin to wadad ing-okod iyu no ko-onon. Konà kow ogpag-asuy to duma su iyu, masigtu-un sikan aw Diyus. To otow no wadà igkasukonib bahin to nasabutan din no hustu to ogkako-on, naliyag lagboy kandin. ²³ To otow no moydu-on pad ogkahimu no ogkasukoniban din bahin to na-uyunan din no ogkako-on, di ko puli din ogko-onon, ogpakasaà kandin du-on to Diyus su nalapasan din to nahimu din no ing-okod kandin. Agad nokoy no oghimuhon ta, ko puli ta oghimuhon sikan, ogpakasaà ki du-on to Diyus.

15

¹ Na itanow no nigtahom to wadà ing-okod ita to Diyus bahin to ogkako-on ta, konà ki ogpag-asuy du-on kan duma no nigtahom to ing-okod du-on kandin. Konà no katu-unan ta dà to ogkadomdoman ta. ² Di panalangin nasi to duma ta to ogdomdoman ta podon awos maliyag kandin awos mahogot to kandin pagtu-u. ³ Su si Jesu-Kristu, wadà tuman to kandin dà no naliyagan su moydu-on nasulat on no napa-atubangan kandin no nig-iling to “Ikow Amoy, pag-ina-ina podon ikow to mgo otow, kanak to pigsabogan su nigtuman a ikow.” ⁴ Sikan mgo kasulatan no tahan, nasulat on no mgo ogka-anadan ta su awos mama-anan ta to moydu-on ogka-iman ta aw kahogot to pagtu-u ta aw daoyag kid. ⁵ Diyus no piglikatan to pagkatibuus no ginhawa ta aw pagdaoyag ta, mabogayan kow din to ogpakahiduma kow to pag-ugpà now agad-agad to pagbo-ot ni Jesu-Kristu ⁶ awos ogkasaboka kinow to pagtahud ta to Diyus no Amoy to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu aw kandin no Diyus, ampu-onon din gayod.

⁷ Kaling man ogdinawatay kow to madoyow angod to pagdawat ita ni Jesu-Kristu awos matahudan to Diyus no ogtagonan ta. ⁸ Ogkanangon ku iyu to si Jesus no Imananan to Ka-otawan, nahimu no Bumubulig to mgo Isrili awos madaagan dan to katùtu-uhanan awos matuman to insahad to Diyus du-on to ka-aw-apu-an dan ⁹ aw kasayà gayod to duma no mgo otow du-on to Diyus su pigka-atan kandan to Diyus. Natuman on to nasulat no pig-iling to “Kaling man ko du-on a to ningsingkabugti no mgo otow, ogsayà a ikow aw kanta to igtahud du-on to ngadan nu.”

¹⁰ Moydu-on duma no nasulat no pig-iling to “Iyu no mgo ningsingkabugtì no mgo otow dini to babow to kalibutan, ogpakapagtampu kow du-on to mgo Isrili no sinakupan to Diyus no ogtukhow.”

¹¹ Nasulat on gayod no pig-iling to “Iyu no mgo ningsingkabugtì no mgo otow, ogpamansayà kow du-on to Diyus no Magbobo-ot tanow. Tibò kow no mgo ka-otawan, ogpamansayà kow kandin.”

¹² Na-ikagi gayod ni Isaias no lagsoban to Diyus no pig-iling to “Moydu-on sugpù ni Jesse no ogpalogwa-on awos masakupan din to mgo otow no ningsingkabugtì no kandin to Imananan dan.”

¹³ Na Diyus no piglikatan to pag-iman ta, mapatogob kow din to pagtukhow aw kalinaw su nigtu-u kow kandin aw natogob kow to pag-iman no pinabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu kotob to oglabow on to pag-iman now.

¹⁴ Mgo kasu-unan ku, kanak, wadad nalimu-utan ku du-on iyu su natagahan ku to natogob kow on to katuwadongan aw nama-anan no litos on iyu no ogpaka-inudlinay. ¹⁵⁻¹⁶ Dì niglangub a dà niglugun iyu no pagsulat ku iyu natodu-on no ogpadomdoman ku iyu su pighimu a man to Diyus no tumutubus ni Jesus diyà to mgo otow no ningsingkabugtì su impapasakup gayod kanak kandan diyà to Diyus awos kandan ma-uyunan din su pighina-at man kandan to Ispiritu Santu.

¹⁷ Mano na-uyunan a ni Jesus, moydu-on igkapasimantug ku bahin to pagkakatondani ku no imbogoy kanak to Diyus. ¹⁸ Dì iyan dà oglangubon ku to pagnangon du-on iyu to impahimu kanak ni Jesu-Kristu awos sakupon ni Jesus to mgo otow no ningsingkabugtì no pinabayà to pagpasabut ku kandan. Na to mgo ingka-allad kandan to ogpasakup to Diyus no impabayà kanak, mgo pag-ilagi ku, mgo paghimu ku, ¹⁹ aw mgo kaboongan no nahimu kud aw kabogbogan to Ispiritu Santu. Kaling man wadà nalipasan ku to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon ki Jesus no Imananan to Ka-otawan likat to Hirusalim kotob to Iliriku. ²⁰ Su pigpa-awosan kud to ogpasabuton to mgo otow no ningsingkabugtì no wadà pad makadinog to si Jesu-Kristu to Imananan to Ka-otawan su konà ad ogdangon to sinakupan to Diyus du-on to pa-ukdangan no imbotang to duma su katondanan ku gayod to ogbotang to pa-ukdangan. ²¹ Dì ogtuman a podon nasi to nasulat on no pig-iling to “Sikan wadà pad katidawi to nawnangon bahin to Magbobo-ot ta, ogpakadaag dà to mahudi no adow. Sikan wadà pad makadinog, ogpakasabut dà.”

²² Sikan man to ingkaugoy ku no wadà a maka-andiyà iyu su pigbinabagan ad su nakapasabut a to Madoyow no Tutuwanon du-on to ningsingkabugtì no banwa. ²³ Dì naponga on to pagpasabut kud dini. Pinugut kud to pila no tu-ig no wadà a pad makapagkita iyu di madaas ad og-andiyà iyu. ²⁴ Na-iman kud on to madaas kid on ogkikita. Og-andiyà ad to Ispanya di oghapit a pad diyà iyu su ogkaliyag ad iyan oglo-uy iyu aw pabulig ad iyu to panow ku.

²⁵ Dì kakunto-oni og-andiyà a pad to Hirusalim su ogdaahon kud to igbulig diyà to mgo sinakupan to Diyus. ²⁶ Su kasinakupan no taga-Masiduniya aw taga-Girisiya, nigbo-ot kandan to og-amut to igbulig dan du-on to sinakupan to Diyus diyà to Hirusalim no nawada-an to kapookanan. ²⁷ Wadà nigpogos kandan. Dì puli on kandan naliyag to ogbuligan dan sikan nangkawada-an to kapookanan su to mgo Isrili, pigpalabot dan to mgo konà no Isrili to panalangin dan likat to Diyus. Kaling man kandan no konà no Isrili, ogpalaboton dan podon to mgo Isrili to kadoyawan dan to

ka-ugpà su angod to dakoo to utang dan du-on to mgo Isrili no panalangin likat to Diyus. ²⁸ Na ko maponga sikan no paghimu aw ikahatod on, oglikat ad mandà padoog diyà to Ispanya di oghapitan ku pad iyu no taga-Ruma. ²⁹ Ko dumatong ad du-on iyu, nama-anan ku to ogkaliyag kinow tibò su ogdaahon ku to panalangin likat ki Jesu-Kristu.

³⁰ Na iyu mgo kasu-unan ku, su nigpa-aag-aag kow ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta aw bogayi ki to Ispiritu Santu to pagkina-atay tanow, ogpapagtibo-on ku iyu to pagpangamuyù diyà to Diyus ³¹ to ogkabuligan ad to wadà kado-otan no oghimuhon dini kanak no oglikat to mgo wadà tahud to Diyus diyà to Hudiya no prubinsiya ko dumatong ad diyà aw ka-uyuni ad to mgo sinakupan to Diyus to kanak tu-ud diyà to Hirusalim ³² awos mapa-andiyà ad iyu to Diyus no ogtukhow ad aw ogminaliyag to ginhawa ku ko makapagduma-duma ad du-on iyu.

³³ Na, Diyus no piglikatan to kalinaw, matandu-an kow din. Amin.

16

¹ Na si Pibi no ogdaa so-idi sulat no kasing-tumutu-u ta dà no bumubulig to katondanan din to sinakupan ni Jesus dini to Sinkriya, ogpakilahan kud man du-on iyu. ² Ogdawaton now kandin to madoyow no na-uyunan to Magbobo-ot ta su angayan ita no mgo sinakupan din. Ogbuligan now kandin to agad nokoy no kapookanan din su nabuligan a din aw mahan-ing pad iyan to duma no tumutu-u no nabuligan din.

³ Igpangamusta a now kan mag-asawa no si Priscila aw si Akila no timbang ku no na-uyunan ni Jesu-Kristu. ⁴ Nigpag-unung kandan to kanak podon no kamuwahanan awos mabuhì ad. Nigpasalamat ad kandan aw kasinakupan ni Jesus no ningsingkabugti to piglikatan dan su nabuligan koy dan. ⁵ Igpangamusta a now gayod diyà to sinakupan no kadoog oghihimun diyà to baoy kan mag-asawa aw si Ipinitu no piglogonan ku no tugdow no nigpasakup ki Jesu-Kristu diyà to Asiya no prubinsiya.

⁶ Igpangamusta a now gayod ki Maria no nigpa-omot to pagbulig iyu. ⁷ Igpangamusta a now ki Andronico aw si Huniyas no su-un ku aw kasing-pirisu ku natodu-on no bantugan no tumutubus ni Jesus no nig-una iyan kanak nigpasakup ki Jesus. ⁸ Igpangamusta a now ki Ampilatu no hitagam ku no a-angod to pagtu-u noy to Magbobo-ot ta ⁹ aw si Urbano no timbang noy no sakup ni Jesus aw si Istakis no hitagam ku gayod.

¹⁰ Igpangamusta a now ki Apeles no na-uyunan ni Jesu-Kristu aw kandan si Aristubulu. ¹¹ Igpangamusta a now to su-un ku no si Hirudiyun aw kandan si Narciso no sakup gayod to Magbobo-ot ta. ¹² Igpangamusta a now gayod kan moydu-on katondanan no imbogoy to Magbobo-ot ta no si Tripina aw si Tripusa. Igpangamusta a now ki Pirsida no hitagam ta gayod no nigpa-omot to impahimu to Magbobo-ot ta. ¹³ Igpangamusta a now gayod ki Rufo no bantugan no sakup to Magbobo-ot ta aw inoy din no angay gayod no inoy ku. ¹⁴ Igpangamusta a now ki Asinkritu, si Pligunti, si Hirmis, si Patrubas, si Hirmas, aw mgo duma dan pad no sakup to kandan kahimunan. ¹⁵ Igpangamusta a now ki Pilulugu aw si Julia, si Niriyu aw atoboy din aw si Ulimpas, aw sinakupan no sakup to kandan kahimunan. ¹⁶ Ko humihimun kow ogdinawatay kow to madoyow no ta-indanan to pagkatatampu now. Tibò to kasinakupan ni Jesu-Kristu dini, igpangamusta dan diyà iyu gayod.

¹⁷ Na ogtambag a iyu mandà mgo kasu-unan ku to og-indanan now kandan no nigpang-anad to bugti su oglikatan sikan to samuk aw

pagbalatak su wadà makapagduma to impang-anad on iyu. Ogdilinan now dà kandan. ¹⁸ Su sikan no mgo otow, konà ogtuman to Magboboto ta no Imananan to Ka-otawan. Dì ogtumanon dan dà nasì to kandan no ka-iboganan. Ogpasuwayon dan to mgo otow no ma-intok dà to nama-anan to katùtu-uhanan no igpabayà to kandan no pag-ikagi no angod to matam-is dì iglib-ung man iyu. ¹⁹ Bantugan kow man su matinumanon kow to katùtu-uhanan aw nigtukhow a sikan, dì ogkaliyag a ko pig-anad kow to tibò no madoyow, dì wadà kow podon anada to tibò no mado-ot. ²⁰ Aw Diyus no piglikatan to kalinaw, konà no maugoy igpada-og din iyu si Satanas. Madumahan kow to ka-at ni Jesu-Kristu no Magboboto ta no niglikat to kabo-ot din.

²¹ Igpangamusta gayod iyu ni Timoteo no timbang ku aw ni Lucio aw ni Hasun aw ni Susipatru no kauntawoy ku dà.

²² Na kanak no si Tiriku no pigpasulat ni Pablo, igpangamusta ku gayod iyu no kasing-tumutu-u ku ki Jesus no Magboboto ta.

²³ Si Gayu no tagbaoy to kahimunananan to sinakupan aw ugpa-anan ku gayod, igpangamusta kow gayod aw ni Irastu no trisuriru aw sikan su-un ta no si Kuwartu.

²⁴ Mgo kasu-unan ku, madumahan kow tibò to ka-at ni Jesu-Kristu no Magboboto ta no niglikat to kabo-ot din no sikan iyan podon. Amin.

²⁵⁻²⁶ Na masayà to Diyus no moydu-on kabogbogan no igpahogot to iyu no pagtu-u agad-agad to Madoyow no Tutuwanon no impasabut ku iyu bahin ki Jesu-Kristu no tahan ingkahobong dì bali on natag-an no pinabayà to kasulatan to mgo lagsoban to Diyus no wadà katapusan. Pinabayà gayod to angod kanami no nigdaa to kagi din no pigsugù to Diyus to ogpatagahon to tibò no katimamanwahan su to Diyus, pigbo-otan din to tibò to mgo otow no ogpasakup du-on kandin.

²⁷ Na masayà ta to Diyus to wadà katapusan no igpabayà ki Jesu-Kristu, sobu-ukon dà no Diyus aw sobu-ukon kandin no moydu-on nama-anan no madaom.

Tugdow no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Kurintu

¹ So-idi no sulat, likat kanak no si Pablo aw su-un ta to pagtu-u no si Sustinis no kanak, pigbo-otan a to Diyus no imbotang din no tumutubus ni Jesu-Kristu diyà to mgo ka-otawan.

² So-idi sulat ku, diyà iyu no mgo sinakupan to Diyus no taga-Kurintu no pigtu-un din no nalimwasan to katahani now no si Jesus to impabayà no Imananan to Ka-otawan. Dì konà no iyu dà dì tibò to mgo otow agad intawa aw agad ando-i to piglikatan, ko og-ampù kandan to ngadan to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow tibò.

³ Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.

⁴ Kanunoy a ogpasalamat to Diyus bahin iyu aw sikan imbogoy din iyu no panalangin no likat to pagpagtampu now on ki Jesus no Imananan to Ka-otawan tibò. ⁵ Aw nigpasalamat a gayod su iyu no mgo sakup din, pigdugang-dugangan pad to Diyus to nama-anan now aw na-amuhan to pag-ikagi now. ⁶ Su namatu-ud on man lagboy diyà iyu to kanami impanganad bahin ki Jesu-Kristu ⁷ hantod to wadad on kakulangi kan nadawat now no panalangin no taga-od ogtagad kow pad ko magotò on to adow no ig-uli dini ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow ⁸ no igpahogot din iyu to pagtu-u no wadà saà now hantod to katapusan no adow no igbo-ot ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. ⁹ Su to Diyus no nigbotang du-on to ginhawahan now to ogpatu-uhan iyu to Anak din no si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no awos makapakigduma kow kandin, ogkasaligan kandin no Diyus to ogtumanon to kagi din.

¹⁰ Na mgo kasu-unan ku, no niglikat to pag-a-angod ta no nigpasakup ki to ngadan ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow, ogtambag a no podon iyu tibò, maka-ikagi kow to a-angod dà aw ogka-u-uyun kow tibò du-on. Wadà podon pagkabobolag-bolag now. Dì nasi oghidaag kow aw oghiduma dà kanunoy no domdom now aw ogkasobu-uk dà gayod no katawilanan now. ¹¹ Su to mgo otow no niglikat diyà ki Kluwi, nanangon dan kanak to moydu-on kun iyu no su-un ku gayod no nigbubuwow-buwow su moydu-on kun pigsimpili now. ¹² Ko pananglitan moydu-on kun iyu og-iling to “Kanak tubuy si Pablo.” Moydu-on gayod og-iling to “Kanak tubuy si Apulus.” Moydu-on gayod og-iling to “Kanak tubuy si Sipas.” Moydu-on gayod og-iling to “Kanak tubuy si Kristu.” ¹³ Konà now ogwawagsakon to lawa ni Kristu no Imananan tanow no iyan sinakupan din. Dow kanak iyan to nigpakimatoy iyu du-on to kinurus? Dow pumasakup kow to kanak ngadan pagpabonyag now?

¹⁴ Dì kunto-on, naliyag a su konà no kanak to nigbonyag iyu, gawas ki Crispo aw ki Gayu ¹⁵ su dagow kunon kun pumasakup kow to kanak ngadan. ¹⁶ Nalipasan kud na-an to pagsulat gayod to kandan si Istipanas no nabonyagan kud gayod. Na, ko moydu-on pad duma, nalingawan kud iyan. ¹⁷ Ma-intok dà to nabonyagan kud on su konà no sikan to katondanan no imbogoy kanak ni Jesu-Kristu. Dì to pagpasabut nasi to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus to kanak katondanan. Dì konà no ka-ugsoban puli to otow to intapik to kanak ubag no kagi to ogpakabulig to otow su

dagow mabawasan to kabogbogan to pagpakimatoy ita ni Jesu-Kristu du-on to kinurus.

¹⁸ Nama-anan kud iyan sikan no impang-anad bahin to kabogbogan to paglipwas ita to pagpakimatoy ita ni Jesus du-on to kinurus, iyan nahimu no wadà puus to mgo otow no kastiguhonon on to saà. Dì ita no nalipwasan on to saà, nama-anan ta to sikan no impang-anad to impabayà to kabogbogan to kalipwasanan ta likat to Diyus. ¹⁹ Su to nama-anan to otow, konà no iyan piglikatan to kalipwasanan ta su nasulat on to kagi to Diyus no pig-iling to “Nama-anan puli to otow no mgo kadodoog to kalibutan, ogkawadà ku, aw pagpadaan-daan to otow, ogtapugakon ku.” ²⁰ Kaling man nokoy to puus to nama-anan no puli dà niglikat to otow dini to babow to kalibutan agad mapangintaga-tagahon kandin dow mag-a-anad to mgo nama-anan puli to mgo kadodoog to kalibutan. Su to Diyus, nawadà din to nama-anan no puli niglikat to otow.

²¹ Nawadà din iyan su pigbo-otan to Diyus to ko kilahon to otow to Diyus konà ogkahimu to pinabayà to nama-anan no puli niglikat to otow. Kaling man pigbo-otan to Diyus to oglipwasan to otow no ogtu-u no ogpabaya-on to impasabut noy, agad otow no wadà tu-u, nahimu dan no wadà puus to impasabut noy. ²² To mgo kaboongan no ogpa-aag-aagon to mgo Hudiyu no mgo otow no ogkakita-an dan podon awos podon ipatu-u kandan, aw sikan mgo ningsingkabugtì no nama-anan gayod no niglikat puli to otow no ogpa-aag-aagon to mgo Giri-yigu no mgo otow, konà ogkahimu no sikan to igkapabayà to otow to igkakilaa din to Diyus. ²³ Dì bahin to kanami no pagpasabut iyu, iyan ogpa-aag-aagon noy to kabogbogan no niglikat to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu du-on to kinurus agad sikan, nado-otan to mgo Hudiyu aw sikan gayod to nahimu no wadà puus to mgo otow no konà no Hudiyu. ²⁴ Dì itanow, agad Hudiyu aw konà, no pigbotangan to Diyus to ginhawahan ta to ogpatu-uhan din si Jesus, oghimuhon ta to pagpakimatoy din no kalipwasanan ta su du-on ta to ogkakita-an to kabogbogan to Diyus aw ka-ugsoban din ²⁵ su to ka-ugsoban to Diyus no pighimu to otow no wadà puus, labow pad du-on to ka-ugsoban to otow. Aw to kabogbogan to Diyus, agad nahimu to otow no ma-intok dà, di dakoo pad du-on to kabogbogan to otow.

²⁶ Na agad iyu, mgo kasu-unan, konà now ogkalingawan to kabotang now pagsakup iyu to Diyus su konà no pagkatikang now to ingkapili iyu to Diyus. Agad-agad to domdom to otow dini to babow to kalibutan, konà no mahan-ing iyu to dakoo to nama-anan aw konà gayod no mahan-ing to moydu-on kabogbogan. Konà gayod no mahan-ing to matikang no mgo otow. ²⁷ Dì mgo otow nasi no nahimu no tagaw, pigpili to Diyus no ogpada-ogon to mgo nangkama-an no mgo otow awos mangkasikow kandan. Pigpili din gayod to mgo otow no nahimu no mangka-intok no ogpada-ogon din to mangka-aslag no mgo otow awos mangkasikow kandan. ²⁸ To mgo mangkasagkop no mgo otow no nangkasawoy pad, agad nahimu no wadà katahud, di pigpili nasi to Diyus no ogkahimu kandan to mahudi no adow no ogpakawadà to kabogbogan to mgo otow no moydu-on ²⁹ awos wadà otow no ogpakapasayà to kandin tu-un no lawa diyà to atubangan to Diyus. ³⁰ Dì agad iyu no otow, Diyus to piglikatan to kinabuhì now no konad ogkawadà no natampuhan now si Jesus no Imananan to Ka-otawan. To tawoy sikan, si Jesu-Kristu, nahimu to Diyus no piglikatan to nama-anan ta aw pagmatu-ud to katuwadongan ta to kalinikatan aw hantod to kaugayan aw kalipwasanan ta tibò, ³¹ awos matùtu-u to nasulat no pig-

iling to “Ko maliyag ki to ogsayà, konà no ita tu-un no lawa to ogsaya-on ta. Dì Diyus no Magbobo-ot ta to ogsaya-on ta.”

2

¹ Na bahin to pagpa-aag-aag to kabogbogan to pagpakimatoy ita ni Jesus, kanak gayod ton pagdatong kud diyà iyu no nigpasabut a iyu to kagi to Diyus no katùtu-uhanan, wadà ku ipabayà to madaom no mgo kagi dow nama-anan no pigpa-aag-aag puli to atow dà ² su nigpakabo-ot ad to wadà oglingi-on ku ko konà no pagnangon iyu to pagpakimatoy ita ni Jesu-Kristu du-on to kinurus. ³ Agad bahin to kanak tu-un no lawa ton diyà a pad iyu, angod to napook-pook ad su ko kanak dà, konà a ogkaamu to pagdaa to impahimu kanak to Diyus. ⁴ To kanak no kagi aw kanak puli no pagpasabut, konà no sikan to nakadaa iyu su konà iyan no madaom no kagi no puli niglikat to nama-anan to otow. Dì nadaa kow nasì to impatu-u to kabogbogan to Ispiritu Santu no nakaduma to kagi ku ⁵ awos masakindogan to pagtu-u now du-on to kabogbogan to Diyus, konà no nama-anan puli to otow to pigsakindogan to pagtu-u now.

⁶ Dì mangkuwan moydu-on nama-anan no madaom no niglikat to Diyus no impasabut noy du-on to otow no ogpakakilaa to katùtu-uhanan su mahogot to pagtu-u dan lagboy. Dì sikan no nama-anan, wadà likat to otow no nasakup so-idi kalibutan dow tagsakup dan su kandan, ogkawadà man. ⁷ Dì kan no nama-anan no igpasabut noy kunto-on bahin to kalipwasanan to otow, niglikat to Diyus no naugoy on nahobongan to mgo otow. Dì agad wadà pad kabotad so-idi kalibutan dì tahan on pigbo-otan to Diyus to bali ogkatagahan to otow kan nama-anan awos malipwasan kinow on aw tuusa to mahudi no adow. ⁸ To mgo tagsakup dini to babow to kalibutan, wadà dan kadaagi kan no nama-anan. Su ko nadaagan dan pa podon, konà dan man podon oghihimatayan to Magbobo-ot ta no kinalabawan. ⁹ Su to nama-anan no impasabut noy, wadà likat to otow su nasulat on no pig-iling to “To panalangin no pighina-at to Diyus to mgo sakup din no niglogon kandin, wadà nakakita sikan pighina-at din, wadà nakadinog, wadà nakadomdom no otow,” ¹⁰ su konà no otow to piglikatan sikan. Dì Diyus inman-an din kanami no pinabayà din to Diyus no Katuusan no sikan iyan Ispiritu Santu, su Diyus no Katuusan ogpangintaga tibò agad kadoaman no domdom to Diyus. ¹¹ Su agad intawa no otow, tibò, moydu-on kandin tinagu-an no domdom no wadà din palabasa. Tu-un din dà no ginhawa to nataga. Angod dà to Diyus su Ispiritu Santu dà to nataga dow nokoy to domdom to Diyus. ¹² Na konà no so-idi kalibutan to piglikatan to nadawat ta. Dì inghungyam ita to Ispiritu Santu awos mabuligan kid no mgo tumutu-u to ogkadaagan ta to ningsingkabugtì no inghungyam ita to Diyus.

¹³ Aw sikan tibò no ningsingkabugtì no inghungyam ita to Diyus, impasabut noy iyu no pinabayà to kagi no impabunsud to Ispiritu Santu, konà no otow, su ogkalikwadan noy to otow no nasakupan lagboy to Ispiritu Santu sikan katùtu-uhanan no niglikat to Ispiritu Santu. ¹⁴ Dì ko puli ki no otow no wadà pad ka-usab to ginhawa ta, konà ki ogpakadawat to niglikat to Ispiritu Santu su puli ta oghimuhon sikan no wadà puus su konà ta ogkadaagan sikan ko konà no iyan ogtabang ita to pagkadaag to Ispiritu Santu. ¹⁵ Dì to otow no nasakup lagboy to Ispiritu Santu, ogpakakilaa kandin to tibò no niglikat to Ispiritu Santu dow agad ando-i to piglikatan. Dì kandin, konà ogkabotangan to saà to otow no wadà kasakup to Ispiritu

Santu ¹⁶ su nasulat on no pig-iling to “Wadà puli no otow no ogpakakilaa to domdom to Diyus.” Na-iling gayod to “Wadà puli no otow no ogpaka-anad to Diyus.” To domdom ni Jesu-Kristu, intagù din dini ita no sakup to Diyus. Kaling man to domdom ta, konà ogkasabutan to puli no otow.

3

¹ Dì agad ton pagpang-anad ku diyà iyu, wadà ku kahimu iyu no nasakup lagboy to Ispiritu Santu su katahani now no otow, wadà kow pad kalimwasi. Dì angod kow nasi to wadà pad lagboy kahogot to pagtu-u now ki Jesu-Kristu no konà no pigminanigo-on to pikii now to pagtu-u. ² Ton pagpang-anad ku diyà iyu, iyan na-angodan to ko-onon no konà no makogaa. Wadà ku pako-ona iyu to ko-onon no makogaa. Dì gatas nasi no iyan kalitukan to mababow no impang-anad ku, sikan dà to konà no ig-okod iyu su bayà kow pad namantu-u. Dì agad hantod kunto-on, no nigtulin kow on podon di kkonà ku pad igpako-on iyu to makogaa su iyu, iyan na-angodan now pad to batà no maumbù pad ³ su angod kow pad to nasakup to katahani now no ginhawa no niglikat to puli no otow su og-ininga-ay kow aw og-a-asuy-asuy kow gayod, dow konà no katahani now no ginhawa no puli no otow to piglikatan sikan ⁴ su ita, puli ki pad no otow, ko og-iling ki to “Kanak tubuy si Pablo,” aw moydu-on gayod og-iling to “Kanak tubuy si Apulus.”

⁵ Na bahin kanak aw si Apulus, puli koy iyan sugu-onon to Diyus no pagpabulig iyu no ogtu-u to Diyus, su tibò koy imbotang no sugu-onon to Diyus. ⁶ Ko pananglitan, kanak to nigtanom. Si Apulus to nigsubung su nig-alagà iyu. Dì Diyus on to nigpatulin. ⁷ Kaling man konà no kamatu-udan to otow no ogtanom. Konà gayod no kamatu-udan to otow no og-alagà. Dì Diyus to kamatu-udan no ogpatulin. ⁸ To otow no nigtanom aw otow no nig-alagà, nig-u-unawa dà aw kandan no daduwa, ogkasimbaosan kandan to Diyus agad-agad to pagsintuman dan to igpahimu kandan to Diyus. ⁹ Su ko pananglitan, kanami si Apulus, puli koy pigpalusung to Diyus aw iyu to og-umahan din.

Iyu, nahimu kow gayod no ugpa-anan to Diyus. ¹⁰ Mano iyu to nahimu no ugpa-anan din, nahimu ad gayod no natagibanwahan kud to paghimu to ugpa-anan to Diyus likat to pagtubuy to Diyus kanak no tumutubus ni Jesu-Kristu aw nadangonan kud on to ukdanganan. Dì duma to ogpasalig no oglindog du-on to baoy. Dì agad intawa no ogpasalig no oglindog du-on, dowdoyow kandin dow og-amonuhon to pagpadoog din du-on ¹¹ su to pigpa-ukdangan on, konad on ogka-ilis-ilisan aw sikan si Jesu-Kristu no nigpakimatoy ita tibò. ¹² Na agad sobu-uk dà to pigpa-ukdangan, di mahaning to mgo ogkahimu ta no iglindog du-on no iyan kalitukan to mahaning to ogkadoogan to pang-anad. Kaling man dowdoyow ki to pagpili to iglindog ta su ogkahimu no igkalindog ta to buwawan dow sapi dow batu no mahal dow kayu dow sani dow kugun. ¹³ Dì to mahudi no adow, sikan pighimu ta no baoy, ogkama-anan dà tibò dow nokoy to nahimuhan su og-antihan to pighimu ta tibò no igpabayà to logdog to kayu. ¹⁴ Ko konà masangab to pighimu ta du-on, moydu-on ogkadawat ta no igbaos to Diyus to sakup din. ¹⁵ Dì ko masangab dà du-on to pighimu ta, ogka-ang-aangan ki dà nasi. Dì mangkuwan, ita no sakup to Diyus, agad ma-ang-aangan ki bahin to pighimu ta, di ogpakalikoy ki dà iyan to logdog no ogliyab-liyab, di puli nandà ogka-ahotan.

¹⁶ Dow wadà now buwa katagahi to ita no kasinakupan to Diyus no tibuk to abutanan din iyan aw Ispiritu Santu no iyan nig-ugpà kanunoy dini to sood tanow tibò. ¹⁷ Na agad intawa no ogdodo-ot to abutanan to Diyus, kandin do-otonon gayod to Diyus su to abutanan to Diyus, kanunoy du-on kandin tandù no piglimwasan din, no sikan, iyu no sinakupan din.

¹⁸ Konà now ogdomdomon to gaù to innangon ku bahin to nama-anan no puli niglikat to otow dini to babow to kalibutan. Ko moydu-on iyu no nakadomdom to dakoo to nama-anan din no kalibutanon, ma-oyowan din podon to tahan din no nama-anan awos mabogayan kandin to nama-anan no niglikat to Diyus. ¹⁹ Su nama-anan no puli niglikat to otow, nahimu on to Diyus no wadà puus. Su nasulat on no pig-iling to “Diyus, ogdakopon din to nangkama-an no mgo otow no ma-iyanyanon.” ²⁰ Aw gayod nasulat on no pig-iling to “Nama-anan to Diyus dow nokoy to domdom to nangkama-an no mgo otow aw sikan nahimu din no wadà puus.” ²¹ Kaling man to nama-anan no puli niglikat to otow, konà now ogkasaligan su iyu no sinakupan to Diyus, wadà pigboong now no pigpahogot to pagtu-u now su natu-un now on tibò, ²² agad kanak aw si Apulus aw si Sipas, agad so-idi kalibutan, dow kinabuhì, dow kamatayon, agad kunto-on no timpu dow kaugayan, tibò sikan, natu-un now on ko sikan, igkapahogot to pagtu-u now. ²³ Aw iyu, natu-un ni Jesu-Kristu. Aw si Jesus, natu-un to Diyus.

4

¹ Kaling man wadà ogpili-on now aw kanami aw si Apulus, madoyow podon ko oghimuhon koy now nasi no sugu-onon puli ni Jesu-Kristu aw puli koy no kapatas to Diyus aw bali din impalikwad to kandin domdom no kanami to impabayà. ² Na ko pananglitan ko ogpanganapon ta to kapatas, otow no tahan ta nama-anan to lagboy ogkasaligan ta to ogtuman to insugù ta kandin, sikan iyan to ogpili-on ta. ³ Dì intawa to ogkilaa aw bo-ot dow masaligan kandin to ogtuman to igsugù ta kandin. Konà no mgo kasing-sakup din to ogbobo-ot dow masaligan kandin. Agad kandin tu-un no lawa, konà kandin ogpakabobo-ot dow masaligan kandin. Angod dà man kanak. Konà no iyu to ogpakabobo-ot dow дума pad no otow, aw agad kanak, konà a ogpakabobo-ot dow masaligan a no ogkahimu no kapatas to Diyus. ⁴ Na ko moydu-on saà ku no litos igka-oyow kanak no ogkasaligan to pagkakapatas ku to Diyus, wadà ku tahoma. Dì to tinahom ku, konà no sikan to igkamatu-ud to kanak, ogkasaligan to Diyus, su Magbobo-ot ta dà to ogpakabobo-ot kanak. ⁵ Kaling man ita no otow, konà ta puli ogsaga-an to pagpambo-ot-bo-ot dow nokoy iyan to ginhawahan to otow su wadà pad kagotò to adow no ig-ulì dini ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. Kayan pana ogpapayagon din dow nokoy dini to ginhawahan ta aw ukasi din to agad nokoy no domdom ta tibò. Kayan pana ogka-uyunan kinow on to Diyus.

⁶ Na mgo su-un ku, kanami si Apulus to napa-atubangan kud sikan no kagi ku awos anadan now to konà now oglapasan to kasulatan su konà now podon ogsimpili-on no ogpa-anadon iyu aw himuha now no igkapalabow-labow now. ⁷ Ando-i buwa to piglikatan to pagkahibolag-bolag now su iyu, konà kow no labow du-on to дума. Ko konà pa no Diyus to nigbogoy iyu, wadà ogkatu-un now. Na ko tütu-u to ingkabogoy iyu tibò to Diyus, nokoy man no ogpalabow-labow kow angod on man to iyu on iyan to piglikatan sikan.

⁸ Na iyu, domdom now buwa to nalitosan kow on aw natingub kow on no wadà pigboong likat to iyu dà no na-unahan koy now agad kanami to nigpang-anad iyu. Nahimu kow on buwa no hari diyà to pigsakupan

to Diyus. Na lamanon ko nahimu kow on podon no hari su ogkalabotan noy podon to pagkahari now. ⁹ Dì konà, su kanami no tumutubus ni Jesus, domdom ku nasi to angod to pighimu koy to Diyus no kinasagkopian dini to babow to kalibutan no nigpagtopong koy to mgo napirisu no himatayanan. Angod to tibò to mgo otow aw mgo diwata gayod, pigpa-ahà to Diyus kanami no naboong-boongan dan tibò.

¹⁰ Na so-idi koy no nahimu no pigwadà kun to nama-anan noy likat to kanami no pagpasakup ki Jesu-Kristu. Dì iyu, nahimu kow kun no dakoo to nama-anan now likat to iyu no pagpasakup ki Jesu-Kristu. Kanami, nahimu koy no wadà kabogbogan. Dì iyu, nahimu kow on kun nasi no moydu-on kabogbogan. Ingkatahud kow gayod. Dì kanami, nangkasawoy koy man nasi. ¹¹ Agad hantod kunto-on ogtuwa-ayon noy to bontas, paglanggahi, pagkabun-ug, aw wadà kabò noy gayod aw wadà tu-un noy no ogka-ugpa-an, ¹² aw kanami dà to napagud to pagpanganap to igkabuhì to kanami tu-un no lawa. Dì agad ko ma-ina-ina koy, dì igbaos noy nasi to madoyow. Agad mahadatan koy, dì ogtuwa-ayon noy. ¹³ Agad ina-inahon koy, dì mahinoy dà nasi to pagtabak noy. Kanami, nahimu koy no lagboy nakasaad du-on tibò aw nahimu koy no bagnet puli hantod kunto-on.

¹⁴ Konà now iyan no igkasikow to kagi ku. Dì ing-udlin ku iyu no angod to batà ku no maogon ¹⁵ su agad minaan to ogpang-anad podon iyu, dì ma-intok dà to ogkahimu no amoy now. Dì kanak, nahimu a no amoy now to pagtu-u now ki Jesu-Kristu su pigdaahan kud iyu to Madoyow no Tutuwanon. ¹⁶ Mano nahimu ad no amoy now, oggoadon a now. ¹⁷ Kaling man pigpa-andiyà ku si Timoteo iyu no ogkasaligan no maogon ku gayod no batà to pagtu-u ki Jesus. Igpandomdom din iyu to kanak batasan no sakup ni Jesu-Kristu no agad ando-i a pang-anad to sinakupan ni Jesus.

¹⁸ Dì moydu-on diyà iyu no nigpalabow-labow su intobo-ot dan on dow kanak, konà ad og-andu-on. ¹⁹ Dì ko bo-otan ad to Diyus, madaas ad og-andu-on iyu aw kanak, ogpangintaga a dow intawa kan nigpalabow-labow no nigpang-anad du-on dow moydu-on kabogbogan no intapik dow puli dà du-on to bàbà din to impang-anad din. ²⁰ Su to pigsakupan to Diyus, konà no puli dà no kabaowan to nalabotan, dì matuwadong no kabogbogan to nalabotan. ²¹ Dowdoyow kow to mgo hinang now su ko umandiyà a iyu, dow ogkaliyagan now to ogpaka-ikagi a iyu to mabogat? Dì iyan pili-a now to ogpaka-ikagi a to ma-agkap to pagdinog now.

5

¹ Na iyu du-on, iyan natibuus now to iyu dà no ogkadomdoman kotob to agad moydu-on kinado-otan, dì puli now ogpabay-anan nasi su sikan to iyu no na-anadan tahan su moydu-on kun puli nig-inaw-asawa to inoy-inoy din dà. Agad du-on to mgo otow no wadà tahud to Diyus, wadà kandan angod sikan. ² Dì iyu, wadà now nasi indani su puli now natibuus to iyu dà no ogkadomdoman su wadà kow kaduyong-ot, wadà kow kasikow. Dì gawanga now kandin awos podon makasosoo kandin to pighimu din no mado-ot.

³⁻⁴ Na kanak, agad wadà a du-on iyu, dì to ginhawa ku angod dà to du-on dà aw no kanak, nigtubus ad ki Jesus no Magbobo-ot ta, pigbotan kud on kan otow no nighimu to mado-ot. Na iyu no mgo tumutu-u, ko mangkahimun kow du-on, ginhawa ku gayod, ogtampu du-on iyu aw kanunoy konà ogkapigtas to kabogbogan gayod ni Jesus no Magbobo-ot ta, ⁵ iyu, igbusuu now diyà ki Satanas kan otow no nighimu to mado-ot awos masakitan to lawa din aw kan otow kaogda aw konà din on og-usabon

oghimuhon kan mado-ot awos umagad din, bayawon dà to mahudi no adow ko bumot si Jesus no Magbobo-ot ta.

⁶ Iyu, konà kow man podon ogkaliyag su intobo-ot now dow wadà pigboong to pagtu-u now aw wadà now pagawanga to mado-ot no otow. Dow wadà now kama-ani to agad ma-intok dà to nakaba-ot, di mado-ot to ogkabauyan tibò? ⁷ Kaling man gawanga now sikan mado-ot awos kow podon mahimu no madoyow, su sikan iyan to tahan on pighimuhan iyu su si Jesu-Kristu, nigpakimatoy ita. ⁸ Kaling man to pag-ugpà tad tibò dini to babow to kalibutan, ogkatahud ta to Diyus no wadà iba-ot no tahan ta no mado-ot to paghimu aw pagdomdom. Di to pagtahud ta to Diyus, ogpaduma kid nasì to katuwadongan aw matino-od.

⁹ Na ton surat ku iyu, intugun ku iyu to wadà labot now to mgo otow no ogpanghilabot to duma. ¹⁰ Di to ogpanghilabot no mgo otow no puli niglikat so-idi kalibutan, konà no sikan to napa-atubangan sikan kagi ku. Konà gayod no mgo otow no ma-akom dow mgo tulisan, dow mgo otow no konà no Diyus to ampu-onon dan, su ko angod pa podon sikan, ogpaka-agad ki ogpakagawang so-idi kalibutan. ¹¹ Di to mgo otow no kunon kun kasing-tumutu-u ta di wadà dan pad oyowi to paghimu dan no mado-ot, sikan nasì to napa-atubangan ku to kagi ku su mado-ot to paghimu dan angod to ogpanghilabot to duma aw ma-akom, dow konà no Diyus to ampu-onon dan, dow ma-ina-inahon dow minahingow dow tulisan. Agad ogpagsau du-on kandan, konà kow.

¹² Di to mgo otow no wadà pad tu-u, konà no kanak to ogbobo-ot kandan. Di iyu, ko mado-ot to paghimu to kasing-tumutu-u now, kandan to ogkabo-otan now. ¹³ Di to mgo otow no wadà tu-u, Diyus dà to ogbobo-ot kandan. Kaling man to su-un now to pagtu-u di mado-ot lagboy nasì to paghimu, ogtumanan now to kasulatan to Diyus no pig-iling to "To mado-ot no otow du-on iyu, gawanga."

6

¹ Na ko moydu-on kasing-tumutu-u now no nakasaà diyà iyu, dow langubon now kandin to ogpa-atubangon to nigdaa to bala-od no wadà tu-u, aw sinakupan ta, ogkapasikawan. To mgo nigdaa to sinakupan to Diyus podon nasì to ogpa-atubangon now kandin. ² Nama-anan tanow to itanow no mgo sinakupan to Diyus, ogpagtibò kid kandin to pagsakup so-idi kalibutan to mahudi no adow. Na, ko masakupan now so-idi kalibutan, nokoy man no konà kow ogpakahusoy to kina-intokan dà no husayon. ³ Dow wadà now kama-ani to ita no sinakupan to Diyus, ogkabo-otan ta iyan to agad mgo diwata. Labi pad ogpakabo-ot ki podon bahin to pag-ugpà ta puli dini to babow to kalibutan su to mahudi no adow, kalibutan to ogkabo-otan ta. ⁴ Na ko moydu-on husayon bahin to pag-ugpà now no sinakupan to Diyus, nokoy man no ogpa-atubangon now to su-un now diyà to mgo otow no wadà labot to Diyus. ⁵ Na-ikagi ku sikan awos kow masakawan to paghimu now. Dow wadà iyu ogka-amu to ogkusoy to mgo kasing-tumutu-u now ⁶ su iyu no nahimu on no nigsusu-un-su-un to pagtu-u, oglangub kow to ogdiniklamuhay nasì diyà to nigdaa to bala-od no kandin, wadà tu-u.

⁷ Na ko iyan dà podon nahimu now to pag-a-asuy, litos on podon to kado-otan. Di nigsu-ubla kow on nasì su otow no wadà tu-u to ogpahusayon now. Madoyow pad podon nasì ko pumasaà-saà kow to kasing-tumutu-u now diyà to iyu no lawa aw pumaluku kow nasì kandan. ⁸ Di iyu nasì to nakasaà to su-un now aw luku kow to su-un now.

⁹ Dow wadà now buwa kama-ani to otow no mado-ot to paghimu, wadà labot to pigsakupan to Diyus? Indanan now to kagi ku su to pigsakupan to Diyus, wadà labot to otow ko panlibug, dow palibug, dow bantut, dow linukos, dow konà no Diyus to ampu-onon dan, ¹⁰ dow kawatan, dow tulisan, dow ma-akom, dow minahingow, dow ma-ina-inahon, su to otow no mado-ot to paghimu, wadà labot to pigsakupan to Diyus. ¹¹ Moydu-on iyu no angod sikan natodu-on. Dì kunto-on nigpahugas kow on aw kalimwasi kow to katahani now. Iyu, pig-abin kow on to Diyus aw pigmatu-ud kow no sakup to Diyus no wadà saà no pinabayà to ngadan ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta aw to Ispiritu Santu.

¹² Na moydu-on buwa tumutu-u no og-iling to “Ogkahimù to oghimuhon ku to agad nokoy. Wadà ing-okod kanak.” Tùtu-u iyan, dì konà no tibò to igkadoyow to mgo otow. Agad kanak, ko og-iling a to “Ogkahimù to oghimuhon ku to agad nokoy,” tùtu-u iyan. Dì mangkuwan kanak, konà ku su dagow ma-anadan kud ko maugoy. ¹³ Na nadinog tad gayod no na-iling to “To sodà, sikan to natahinan to gotok ta, aw gotok ta, sikan to natahinan to sodà.” Tùtu-u iyan, dì to umulì dini si Jesus aw tuusa ki, konad on no natahinan ita to sodà aw gotok ta gayod, su kan daduwa, ogkawadà to Diyus su wadad on puus. Ita no sakup ni Jesus, konad no natahinan to lawa ta to maw-oy. Dì lawa ta, tahin nasì no abutanan to Diyus. Aw Diyus to ogdaa to lawa ta. ¹⁴ Si Jesus, pigbuhoy to Diyus aw tuusa kandin. Ita gayod, ogbuhayon din aw tuusa no igpabayà kandà no kabogbogan din su nasobu-uk kinow man.

¹⁵ Dow wadà now kama-ani to lawa ta no kada sobu-uk iyan na-angodan to mgo kasuukan to lawa ni Jesu-Kristu? Konà ogkahimu to ogpagtibon ku to mgo sakup to lawa ni Jesus du-on to lawa to mado-ot no buyag, ¹⁶ su agad intawa no ogpagtibò to mado-ot, ogkasobu-uk no aag on mado-ot, su angod to kasulatan to Diyus bahin to mag-asawa no pig-iling to “To daduwa, ogkasobu-uk kandan no lawa.” ¹⁷ Dì to otow no ogpagtibò to Magbobo-ot, ogkasobu-uk to ginhawa.

¹⁸ Kaling man to saà to lawa no maw-oy, ogdilinan now lagboy su to duma no ogkasala-an, wadà labot to lawa. Dì sikan, ogpakasaà ki to ita tu-un no lawa. ¹⁹ Dow wadà now katagahi to lawa ta, abutanan to Ispiritu Santu no nig-ugpà kanunoy du-on iyu no imbogoy iyu to Diyus? To mgo lawa ta, konà no ita to tagtu-un. ²⁰ Diyus to tagtu-un to lawa ta su nabayadan ki no pinabayà to nigpakimatoy ita si Jesus. Kaling man ogdowdoyow kow to batasan now aw paghimu no iyu no pigtu-un to Diyus awos to tawoy tibò, matahudan to Diyus no nigtu-un iyu.

7

¹ Na bahin to ing-usip now kanak no impabayà to surat. So-idi to kanak no domdom. To otow no wadà asawa, madoyow, su madoyow ko konà now malumingan to buyag. ² Dì su awos madilinan now to panghilabot to duma, madoyow ko kada lukos, moydu-on tu-un no asawa aw kada buyag, moydu-on tu-un no bana. ³ To lukos no minyò, ogdaa kandin to tumanonon to pagkabana no ogka-iman podon to asawa din. To buyag no minyò, ogdaa kandin to tumanonon to pagka-asawa no ogka-iman podon to bana din. ⁴ Su to asawa, konà puli kandin ogpakabobo-ot bahin to tu-un din no lawa. Dì iyan on ogpakabobo-ot to bana din. Angod dà to kadodoog to bana. Konà puli kandin ogpakabobo-ot to tu-un din no lawa su asawa din on to ogpakobobo-ot. ⁵ Konà kow ogbinalibaday to na-iman podon to duma now tahan ko konà kow pad ogkasusugut to ogdilinan su

awos umampù kow to Diyus. Dì matapus kow on to og-ampù, ogkahimù oghidani su dagow pamab-otan kow ni Satanas to mado-ot no igpabayà to manawà dà to pagpogong now to tu-un now no lawa.

⁶ Dì konà no sugù ku sikan bahin to mag-asawa, dì puli ku dà pigtugutan iyu. ⁷ Madoyow pad podon ko angod kow dà kanak no pasowsobu-ukon. Dì ningsingkabugti to imbogoy to Diyus ita no na-amuhan.

⁸ Dì iyu no wadà pad kaminyò aw mgo bau, madoyow pad podon ko angod kow kanak no pasowsobu-ukon. ⁹ Dì kandan, ko konà makatuwa-ay to og-ugpà no ogpasowsobu-ukon, na, pama-asawahad on nasì kandan su kampà pad to ogkaminyò du-on to kanunoy ogkalisodan to ibog.

¹⁰ Na to mgo naminyò, moydu-on sugù ku iyu. Dì konà no tu-un ku no sugù dì sugù likat to Diyus no Magbobo-ot ta. To asawa, konà din og-oyowan to bana din. ¹¹ Dì ko oyowan din nasì, konà din og-usabon ogbanahon ko konà kandin ogpagbatuk dà to tahan din no bana awos oghidaag dà to bana din. Na gayod to bana, konà din gayod og-oyowan to asawa din.

¹² Na to duma, moydu-on udlin ku iyu, konà no sugù to Diyus, dì domdom ku to su-un ta no tumutu-u ko moydu-on asawa din no wadà pad tu-u, dì wadà din oyowi to bana din, na to bana gayod, konà din podon ogka-oyowan to asawa din agad wadà pad tu-u kandin. ¹³ Ko moydu-on gayod buyag no tumutu-u dì wadà pad tu-u to bana din, dì wadà din oyowi to asawa din, na to asawa gayod, konà din podon ogka-oyowan to bana din agad wadà pad tu-u kandin. ¹⁴ Su to bana, agad wadà pad tu-u, dì na-abin on kandin to Diyus no pinabayà to pagtu-u to asawa din. To asawa gayod no wadà pad tu-u, na-abin on kandin to Diyus no pinabayà to pagtu-u to bana din. Ko konà pa, mgo batà dan, wadà podon labot to Diyus. Dì nalabotan dan iyan nasì to Diyus.

¹⁵ Dì to duma now no wadà tu-u, ko kandin to ogbo-ot to og-oyowan kow, konà kow ogpakahawid kandin su pigbo-otan kid to Diyus to pag-ugpà ta konà no masamuk, dì malinaw podon nasì. ¹⁶ Su iyu no tumutu-u no naminyò, ogkahimù buwa to ogkaluwasan now to duma now no wadà pad tu-u no og-oyow podon iyu.

¹⁷ To kadodoog no imbogoy ku to tibò no kasinakupan to Diyus, to nabotangan iyu to Diyus, agad nokoy, konà now ogkopitan. ¹⁸ Ko pananglitan moydu-on iyu to pagsakup ikow to Diyus, Hudiyu ka no tahan on nakapa-indan to lawa no ta-indanan to sakup ka to Diyus. Agad kunto-on konà no ta-indanan sikan to sinakupan to Diyus, dì konà ka ogpagawang sikan ta-indanan. Dì ko konà ka no Hudiyu, agad on gayod to pagpa-indan su konà no sikan to igkamatu-ud ita no sakup to Diyus kunto-on. ¹⁹ Su diyà to atubangan to Diyus, a-angod dà to otow no wadà indan dow moydu-on. Dì to pagtuman to kasugu-an to Diyus, sikan to og-indanan to Diyus. ²⁰ To kabotang ta pagsakup ita to Diyus, sikan dà, mamonang ki. ²¹ Dow udipon ka to kabotang nu to pagpasakup nu to Diyus? Agad on. Dì ko mahutoy ka masabukan, na, ogdawaton nud on. ²² Agad udipon ki, dì ko tumutu-u ki, nalipwasan kid to Diyus to pagka-udipon ta no iyan nagawangan ki to saà. Agad konà ki no udipon, dì ko pumasakup ki ki Jesus, sug-onon ki din. ²³ Ita, nabayadan on to pagpakimatoy ita ni Jesus. Kaling konà ki ogpasakup to kadodoog to otow puli. ²⁴ Kaling man, ita no tumutu-u, agad nokoy no kabotang ta dini to babow to kalibutan, konà ki ogkinopit-kopit dì mamonang ki dà su pigtandu-an ki to Diyus.

²⁵ Na iyu no wadà pad kaminyò, wadà sugù to Diyus no igpalikwad kanak. Dì kanak no nahimu to Diyus no ogkasaligan no pinabayà to imbogoy din kanak likat to kabo-ot din, so-idi to udlin ku iyu.

²⁶ Domdom ku to iyu no wadà pad kaminyò, madoyow podon ko ogpasowsobu-ukon kow su nalisodan kid no otow no nigdodot pad so-idi kalibutan, dì namanpasakup kid on nasì to Diyus diyà to langit. ²⁷ Dì ko maminyò kow on, konà now on og-oyowan to duma now. Ko wadà kow pad kaminyò konà kow ogpangasawa. ²⁸ Dì ko pananglitan, pumangasawa kow dà man, konà now no igkasaà. Aw ko pananglitan, iyu no daga, dì bumabana kow, konà now gayod no igkasaà diyà to atubangan to Diyus. Dì ogpadilinan ku podon iyu to pagsood to mgo kalibad to uu.

²⁹ Na og-indanan now to kagi ku, madaas dà ogkagotò to adow to Diyus no igkalisodi to mgo otow. Kaling man konà ki ogpasakup lagboy to mgo kadodoog no nalabot puli so-idi kalibutan, agad pagpangasawa, konà ta ogpa-aag-aagon, ³⁰ dow mgo tukhawananan, dow katinguban, agad mgo sinogawananan, konà ta lagboy oglingi-lingi-on. ³¹ Agad nokoy pad no kadodoog no igkagamit to nalabot puli so-idi kalibutan, konà ki lagboy ogpasakup su madaas ogkawadà.

³² Na iyu, ogkaliyag a ko wadà podon ogkalibadan to uu now. To lukos no wadà pad kaminyò, ogpa-aag-aagon din to igpatuman to Diyus no ogkaliyagan din. ³³ Dì to otow no naminyò on, ogkalibad to uu din to kadodoog no kalibutanon dow ma-amonu to pagpadoog awos maliyag to asawa din. ³⁴ Nabogà-bogà to domdom din. Asta buyag gayod no wadà kaminyò, natibuus to pagdaa din tibò, ginhawa din aw lawa din, awos maliyag to Diyus. Dì to buyag no naminyò on, ogkalibad to uu din to kadodoog no kalibutanon dow ma-amonu to pagpadoog awos maliyag to bana din. ³⁵ Sikan to kagi ku iyu su ogtabangan kud podon iyu. Konà no tud ku to ogbalatakon kow, dì igkadoyow now podon nasì aw mapatibuus podon to ginhawa now du-on to Diyus.

³⁶ Na ko moydu-on tag-anak no domdom din to dagow masakawan to batà din no daga ko konà din igpa-asawa kandin, aw litos on to idad din aw ogkaminyò podon kandin, ko ogbo-otan to amoy to igpa-asawa kandin nasì, litos dà sikan su konà no igkasaà din. ³⁷ Dì mangkuwan, to tag-anak no natibuus on to pagbo-ot din aw ko kandin dà to ogbobo-ot aw ko wadà ingkapa-asawa din to batà din, aw ko bumobo-ot to amoy to konà din igpa-asawa, madoyow man iyan gayod. ³⁸ Kaling man otow no igpa-asawa din to batà din, madoyow. Dì otow no konà din igpa-asawa to batà din, mas madoyow pad.

³⁹ Na to mgo asawa, konà dan og-oyowan to bana hantod to kamatayon. Dì ko mamatoy to bana din, ogluyow to ogbabana to agad intawa no naliyagan din ko sakup kandin ni Jesus. ⁴⁰ Dì agad-agad to kanak no ingkabo-ot, ko konà ogbabana, lagboy pad to pagkaliyag kan bau, aw nigtu-u a to pigdumahan ad gayod to Ispiritu Santu no nigbogoy kanak to namuhan to ogpakabobo-ot.

8

¹ Na bahin to ogko-onon now no intaphag to mgo duma now du-on to ampu-onon no konà no Diyus. Tùtu-u iyan to ita tibò no nahogot to pagtu-u, nama-anan ta to kan ampu-onon no konà no Diyus, wadà ogkahadokan ta su konà no tùtu-u. Dì konà ta oghimuhon no nama-anan ta no puli dà ita no igkapalabow-labow. Dì ko logonan ta kandan no mgo duma ta, sikan

to igkatabang ta to pagtu-u dan. ² To otow no domdom din to dakoo on to kandin nama-anan, agad tùtu-u di moydu-on dà pigboong din no nama-anan no tùtu-u. ³ Di to otow no oglogon to Diyus, ogkakilaa kandin gayod to Diyus no pig-abin din no ogpatu-uhon din du-on kandin.

⁴ Na og-uli-on tad mandà to pagnangon ku bahin to ogko-onon now to intaphag du-on to ampu-onon no konà no Diyus. Nalipasan kud iyan. To ampu-onon no konà no Diyus, nama-anan tad to wadà ogkahadokan ta su konà no tùtu-u no ampu-onon sikan, aw sobu-uk dà to tùtu-u no ampu-onon, aw sikan, Diyus iyan. ⁵ To otow no konà ogkakita, agad mahan-ing diyà to langit aw dini to pasak, aw tùtu-u iyan to mahan-ing to nahingadanan no ampu-onon aw magbobo-ot kun. ⁶ Di bahin ita, sobu-uk dà to pighimu ta no tùtu-u no ampu-onon no iyan Diyus no Amoy no piglikatan tibò, aw ita to mgo sakup din no igkasayà din, aw sobu-uk dà gayod to pighimu ta no Magbobo-ot, aw sikan, si Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan no nigbotad tibò aw ita, nabogayan din to kinabuhì no konad ogkawadà.

⁷ Di mangkuwan moydu-on dà wadà pad kataga to kan mgo ampu-onon, wadà ogkahadokan tanow no sakup ni Jesus. Di moydu-on tahan na-anad to pag-ampù to konà no Diyus aw hantod pad kunto-on, agad sakup on kandan to Diyus di nahimu dan to ogko-onon dà to niglikat to intaphag no igtahud du-on kan no ampu-onon no konà no Diyus, aw pighim dan sikan no ig-okod su wadà dan katagahi dow sikan ampu-onon, wadà ogkahadokan ta. No wadà dan pad kama-ani to sikan mgo ampu-onon, wadà ogkahadokan ta, ko makako-on kandan to intaphag du-on to ampu-onon no konà no Diyus, nakasaà kandan to kandan tu-un no tinahom. ⁸ Di to pagko-on ta dà puli, konà no igkaduguk ta diyà to atubangan to Diyus aw konà gayod no igkagawang ta du-on to atubangan din.

⁹ Di ita, ogdowdoyow ki ko puli ta saga-on to kadodoog to sinakupan to Diyus bahin to nahimu on to duma ta no ig-okod podon su dagow ita, mahimu ki gayod no oglikatan to igkasaà to duma ta to kandin tu-un no tinahom. ¹⁰ Su ko pananglitan, kasing-tumutu-u ta no wadà din pad katagahi to kan ampu-onon, wadà ogkahadokan ta, di iyan dà nama-anan din to ogpadilinan ita to igtahud sikan, ko makita-an kow din to nako-on now to intaphag agad puli now nako-on du-on to simbahan to ampu-onon no konà no Diyus, di ogsunudon kow din buwa aw makasaà kandin du-on to kandin tu-un no tinahom su nahimu din pad sikan no igtahud du-on to mgo ampu-onon. ¹¹ Kaling man sikan iyu dà no nama-anan no nasunud puli to su-un now, nahimu no ingkado-ot to su-un now agad nigpakimatoy gayod kandin si Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. ¹² Likat sikan no puli now pagsagà to kadodoog to sinakupan ni Jesu-Kristu no iyu, nakapasunud kow to duma, nahimu kow no nakasaà du-on to su-un now. Ko nakasaà kow du-on to kasing-tumutu-u now ki Jesu-Kristu, angod dà iyu, nakasaà kow gayod du-on ki Jesus. ¹³ Kaling man to pagkaluyow ku to ogko-on to intaphag to mgo ampu-onon, ko ogkahimu no igkasaà to su-un ku du-on to kandin tu-un no tinahom, ogdilinan ku to pagko-on sikan su dagow mahimu no igkasaà on to su-un ku.

9

¹ Na agad moydu-on podon puus no ogka-iman ta likat to mgo duma ta, di konà ta ogto-odon ogdawaton sikan ko pakadoyow sikan to duma ta. Na ogpagoad a iyu su kanak, konà ku ogkalingawan to kadumahan ku.

Agad ogpakabo-ot a podon to kanak tu-un no lawa, di nigbo-ot ad to konà ku ogto-odon to kanak dà pagbo-ot. Ogpakabo-ot a dà su tumutubus a ni Jesu-Kristu aw kanak, nakita-an ku gayod si Jesus no Magbobo-ot ta agad nabayow on kandin. ² To pagpasakup now ki Jesus, sikan no nakamatu-ud to kanak katondanan no tumutubus ni Jesus no Magbobo-ot ta. Aw agad to duma, ko konà a dan oghimuhon no tumutubus ni Jesus, di iyu, pighimu a now no tumutubus ni Jesus su pagpasakup now kandin to nakamatu-ud to katondanan ku.

³ Na to og-ukit-ukit podon kanak dow tùtu-u to katondanan ku su wadà ku dawata to kanak dà no puus no niglikat podon to kanak katondanan, so-idi to igho-un ku to kanak lawa. ⁴ Ogpakadawat a dà podon to igkabuhì ku no igbaos podon to pagkapagud ku. Di nigbo-ot ad nasì to konà a ogpabayad. ⁵ Ogpaka-asawa a dà podon to buyag no tumutu-u no ogpadumdumohon ku ko oghipanow a su to duma no tumutubus ni Jesus aw mgo hadi din, aw si Sipas, moydu-on kandan asawa. Di nigbo-ot ad nasì to konà a ogto-od. ⁶ Intobo-ot now buwa dow kanami aw si Bernabe to ogpakapangabuhì to kanami lawa, di to duma no tumutubus, konà. Di kanami to nigbobo-ot nasì to kanami dà to ogbuhì to kanami lawa.

⁷ Na ko pananglitan wadà sundau no ogdaa to paggastu din no ingkabuhì din. Di gubirnu to ogdaa aw sikan to puus no nalabotan to pagkasundau din. Wadà otow gayod no ogpatanomom ko konà ogkalabot to puus to bogas ko umabut on su ogpaka-anti man kandin. Wadà gayod otow no ogpa-alaga-on to mgo buhì ko konà ogkalabot to puus no niglikat du-on to mgo buhì. Di kanami, sikan tibò, wadà noy dawata no kanami dà no puus no nalabot podon to kanami no pagkahimu no tumutubus ni Jesus.

⁸⁻⁹ Na no na-ikagi ku sikan, wadà ku puli tubuki. Di padihu dà to kalitukan to niglikat to kasugu-an ni Moises no na-iling to “Buhì no ogguyud to dadu, konà ogpungoton to bàbà awos makapanabtab dà ubag agad mgo tanom.” Na og-usipon ku iyu dow buhì ta dà to napa-atubangan sikan impasulat to Diyus? ¹⁰ Itanow no otow to lagboy napa-atubangan sikan, su to otow no ogdadu aw otow no og-ani, tibò, ogka-iman dan to ogkalogoban ogkalabotan to kapuusan ko umabut to tanom.

¹¹ Na kanami, nigtanom koy diyà iyu to tinu-uhan. Nokoy man no konà noy podon ogka-anihan ubag iyu no podon iyu man to litos no igkabuhì noy. ¹² Ko litos to ogka-anihan kow sikan to duma no nigpang-anad iyu, labi on podon kanami su kanami to nigdaa iyu to kagi to Diyus.

Di sikan no ogka-iman noy podon no kapuusan, wadà noy iyan nasì pa-abuta su dagow mahimu no igkabalatak to pagtu-u now to Madoyow no Tutuwanon ki Jesu-Kristu. ¹³ Di konà now ogkalingawan to mgo Hudiyu no otow no nigdaa to kinada-an no pagsimba aw paghinang to Diyus, sikan gayod to piglikatan to ingkabuhì dan. ¹⁴ Angod dà man to mgo otow no ogpasabut to Madoyow no Tutuwanon, sikan podon to oglikatan to kandan igkabuhì agad-agad to sugù to Diyus.

¹⁵ Di kanak, nigbo-ot ad to konà ku ogpa-abuton angod sikan, agad kasobu-uk. Agad kunto-on, wadà ku sulati iyu awos mabogayan a now sikan mgo puus su manginun pad ogkamatoy ad, ayaw a kawada-i to ingkamatu-ud to wadà tu-ud ku no mado-ot to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon, su ko madawat ku podon to bayad, wadà podon igkamatu-ud ku to wadà tu-ud ku.

¹⁶ Na to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon, konà no kanak to nigbo-ot sikan su Diyus iyan. Kaling man natuman kud su aboy a ko konà a ogtuman to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon. ¹⁷ Ko kanak

podon to ogpakabo-ot to ogpasabut to Madoyow no Tutuwanon, ogka-
 iman ku podon to igkasayà kanak. Dì ko konà no kanak to ogpakabo-ot,
 wadà igkasayà kanak su konà no kanak to piglikatan to pagpasabut to
 Madoyow no Tutuwanon. Dì nabogayan a kan katondanan no pagpasabut
 to Madoyow no Tutuwanon. ¹⁸ Kaling man nokoy to igkasayà kanak. Konà
 no kanak to nigbo-ot bahin to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon. Dì
 mangkuwan to pag-oyow ku to ogdawat to bayad, agad ma-intok, sikan to
 kanak dà no pagbo-ot aw sikan to igkasayà kanak, su agad ogpakadawat a
 dà podon, dì konà ku ogdawaton agad ma-intok.

¹⁹ Agad wadà otow no nakasakup kanak, dì ogpasakup a tibò awos
 mapaduguk podon kandan ki Jesus. ²⁰ No pagpasabut ku to mgo Hudiyu
 no mgo otow, nigpasakup a to kandan batasan ko wadà nalapasan ku
 to tutuwanon bahin ki Jesus. Pagpasabut ku to agad intawa no mgo
 otow no nigtagon pad to tahan no kasugu-an ni Moises, agad wadà a
 sakupa, dì nigpasakup ad nasì to kandan batasan awos podon masakup
 kandan ni Jesu-Kristu ko wadà nalapasan ku to tutuwanon bahin ki Jesus.
²¹ No pagpasabut ku to mgo otow no wadà ka-anad to tulumanon to mgo
 Hudiyu aw mgo ig-okod, intahud kud gayod sikan ko wadà nalapasan ku
 to tutuwanon bahin ki Jesus. Dì nasakup ad to kasugu-an to Diyus su
 nasakup ad iyan to kadodoog ni Jesu-Kristu. Pighimu kud sikan awos
 podon masakup gayod kandan ni Jesus no wadà ka-anad to tulumanon
 to mgo Hudiyu. ²² No pagpasabut ku to mgo naduwa-duwa pad, wadà
 ku bidla-i dì mahinoy dà awos mahogot pad lagboy to kandan pagtu-u ki
 Jesus. To ningsingkabugtì no mgo otow tibò, impagduma ku to kakanakan
 du-on to kakandangan awos moydu-on kandan mabay-ow. ²³ Asta pad tibò
 no kadodoog ku, ogpa-awosan ku ogpa-atubangan to ogpasabuton tibò to
 Madoyow no Tutuwanon awos malabot a to panalangin likat sikan.

²⁴ Na to ogtibuuson ta to ginhawa ta, ogpa-omot ki no iyan og-angodan ta
 to inagapay no ogpakada-og no ogpaka-una no nama-anan ta no kadodoog
 no ogkabaosan to madoyow. Na ita, ogpa-awosan ta angod sikan no pag-
 ugpà ta no sakup to Diyus. ²⁵ Na kada otow no ogsood to inagapay,
 ogpakapogong kandan to tu-un dan no lawa bahin to tibò awos mabaosan
 kandan, dì to kandan igkabaos, madaas dà ogkadunut. Dì ita, ogpogong ki
 to tibò awos ki mabaosan to kinabuhì no konad ogkawadà. ²⁶ Kaling man
 oglaguy a to makotong awos madaas ku tidawon to da-oganan. To pagpa-
 awos ku, iyan ogpa-angodan kud gayod to otow no mapandoy ogpanuntuk
 no kada suntuk din igù. ²⁷ Dì ogpalisodan ku to kanak lawa aw anada ku
 lagboy su dagow ko matapus to pagpasabut ku to duma, kanak tu-un no
 lawa, konà ad nasì ogkadawat.

10

¹⁻² Na ita no otow, agad tumutu-u ki, dì to ita no ogka-ibogan no mado-
 ot, og-oyowan tad su ko konà, ogpaka-agad ki ogpakasuwoy su konà ta
 ogkalingawan to ka-aw-apu-an ta natodu-on no mgo Isrili no pig-alladan
 ni Moises. Namakasuwoy kandan agad namatu-udan no sakup ni Moises
 no pinabayà to kaboongan no niglikat to Diyus. To dagat, pigtongà din
 aw makatalipag to mgo Isrili to matahay on no pasak no imbaya dan
 aw alladi din kandan no pinabayà to ogpa-unahan din kan mgo otow
 to panganud. ³ Hognà pad, to paglibod-libod dan diyà to katahayan no
 banwa no kahanongan, to Ispiritu Santu to piglikatan to nako-on dan no
 pighingadanan to mana. ⁴ Aw na-inoman dan to wohig no pigpalogwà

du-on to batu no nagipak, no sikan no batu, nigtubus ki Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan no nigtandù kandan. ⁵ Dì agad nadawat dan to kapila no kadoyawan to Diyus, dì mahan-ing kandan no wadà ka-uyuni to Diyus su mahan-ing to na-ibogan dan no mado-ot no wadà kaliyagi to Diyus. Kaling man natangkap dà to patoy dan du-on to katahayan no banwa. Kaling man ita, og-oyowan tad to ibog ta no mado-ot.

⁶ Na sikan no nasulat on, moydu-on ogka-anadan ta awos konà ta oggoadon kandan no nig-ibog to mado-ot. ⁷ Konà ki gayod ogpaka-angod kandan no niglingì-lingì to duma no ampu-onon su nasulat on no pig-iling to “Ogpagba-otan dan to Diyus to bugtì no ampu-onon no pagtahud dan to Diyus to pagko-onan aw pag-inoman aw pagsayawan.”

⁸ Na to pag-ugpà ta gayod, konà ki oglingì-lingì to d uma angod kandan no nigpanghilabot to duma aw to tawoy, nangka-ubus to kawa-an aw tatou no maan kandà no adow. ⁹ Konà ki gayod ogpakastigu ki Jesu-Kristu angod kandan no mgo Isrili su pigpanlogot kandan to laas to mgo uwod. ¹⁰ Konà ki gayod ogpagumud-gumud no awos ogsupak ki to nigsakup ita angod kandan no mgo. Isrili natodu-on aw sikan to piglikatan to impama-ubus kandan to Diyus to diwata din.

¹¹ Sikan tibò no napugutan natodu-on aw kangkasulat on, ogka-anadan ta iyan du-on awos kinow no tipahudi, konà tanow mahimu to mado-ot su madaas on to katapusan to inggotò no adow. ¹² Kaling man ko domdom ta to nahogot on lagboy to pagtu-u ta, dowdoyow su dagow makasuwoy ki. ¹³ Ko nabogayan ki to pa-antihan, tahan ta dà iyan no otow tibò. Dì ogkasaligan ta to Diyus to konà ogtugutan to ogpabogayan ki to pa-antihan no konà ta ogkatuwa-ay su ma-ongod-ongodon kandin. Dì ko mabogayan ki to pa-antihan, ogkabogayan ki gayod to Diyus to igkalipwas ta hantod to matuwa-ay ta.

¹⁴ Kaling man mgo su-un ku, ogdilinan now to pag-ampù to konà no Diyus su dagow makastigu kow to Diyus. ¹⁵ Iyu, moydu-on on domdom now. Kaling man ogkabo-otan now dow hustu to kagi ku. ¹⁶ Na to kabù no ogpasalamatan ta no ogpapanalanganin ta to Diyus no igdodomdomay ta ki Jesu-Kristu, sikan man to igkapatu-u to nangkalabot kinow to langosa ni Jesu-Kristu no pigpataug to pagpakimatoy din ita. To paan no ogpamikason ta, sikan man gayod to igkapatu-u to nangkalabot kinow to lawa ni Jesu-Kristu ko kumo-on ki sikan no paan. ¹⁷ Kan sobu-ukon dà no paan, napa-atubangan kinow no sinakupan ni Jesu-Kristu no iyan lawa din no agad mahan-ing ki, dì nasobu-uk kinow on su kandà no paan to nalabotan tanow tibò.

¹⁸ Ko pananglitan to mgo Isrili no mgo otow, ko ogko-onon dan to intaphag to Diyus, nalabot iyan kandan to ampu-anan to Diyus. ¹⁹ Na so-idi to kalitukan to na-ikagi ku. To pagtaphag diyà to bugtì no ampu-onon, sikan igtaphag asta ampu-onon gayod, konà no tütu-u. ²⁰ Dì mgo otow no konà no sakup to Diyus, ko umampù kandan, bugtì nasì to ogka-ampuan dan no konà no Diyus, agad busow dow konà. Konà ku man podon ogpalaboton iyu to mgo busow aw duma no ampu-onon no konà no Diyus. ²¹ Konà now podon igpagba-ot to pag-ampù to Diyus aw duma no ampu-onon. Dì ogtibuuson ta to pag-ampù to Diyus. ²² Dow ogpalangoton now buwa to Diyus? Dow intobo-ot ta dow ita, mabogbog ki pad du-on kandin?

²³ Na pigtugutan kid kun to oghimuhon to agad nokoy. Tütu-u iyan. Dì konà no tibò to ogkalikatan to igkadoyow ta. Konà no tibò to igkahogot to

pagtu-u ta. ²⁴ Konà no ita dà no lawa to ogkadomdoman ta. Dì to igkadoyow nasi to duma to ogkadomdoman ta.

²⁵ Ko pananglitan, agad nokoy no igkabaligyà diyà to bolihanan, ogkaboli now dà. Dì konà now igpang-usip-usip dow paghinang to bugtì no ampu-onon to piglikatan awos konà lapisan now to tinahom now bahin to ogko-onon now sikan ²⁶ su “so-idi kalibutan aw tibò dini to babow, Diyus man to tagtu-un,” aw konà igkado-ot to lawa ta ko ko-onon ta.

²⁷ Ko pananglitan mandà, ogpa-andiya-on kow to pagko-onan to otow no wadà pad pasakup to Diyus. Ogtugutan kow to ogba-ot du-on. Agad mgo ighonat du-on, ogkako-on now. Dì konà now igpang-usip-usip dow ando-i likat, angod to hinang to bugtì. Konà kow ogpakapangintaga dow ando-i to piglikatan to ogko-onon now du-on. ²⁸ Dì mangkuwan ko moydu-on ognangon iyu no og-iling to “So-idi, intaphag on du-on to ampu-onon no konà no Diyus,” na, konà now ogko-onon sikan likat to pagtahud now kandin aw tinahom din. ²⁹ Konà no iyu no tinahom to ogpaka-okod sikan, dì kandin no tinahom. Dì hustu sikan ko konà malapasan to kasugu-an to Diyus to ig-okod to duma ita.

Moydu-on buwa og-usip no og-iling to “Nokoy man no tinahom to duma to ogpaka-okod to ogkaliyagan ku. ³⁰ Ko pasalamatan kud on to Diyus to ogko-onon ku, maniyà man no pagko-on ku, ogkabo-otan agad-agad to tinahom to duma.” Sikan to ing-usip din. ³¹ Dì ko kanak to ogtabak kandin, so-idi to og-ikagihon ku. Ko kumo-on ki dow uminom ki, dow agad nokoy pad no oghimuhon ta, igpabayà ta awos to tawoy, masayà to Diyus. ³² Na to pag-ugpà ta, konà ki oghimu to ogpakabalatak to pagtu-u to agad intawa no otow, agad Hudiyu aw konà, dow sinakupan on to Diyus. ³³ Oggoadon a now su tibò, ogpaliyagon kud podon to agad nokoy. Konà no kadoyawan ku dà to ogdomdomon ku. Dì panalangin to tibò to ogdomdomon ku awos malipwasan kandan.

11

¹ Ogpagoadon ku iyu no angod dà to paggoad ku ki Jesu-Kristu. ² Ogsaya-kud kud iyan iyu su wadà a now kalingawi aw mgo intugun no inlikwad kud iyu. Dì natuman now nasi.

³ Dì moydu-on ingkabugtì no tul-idonon bahin to ingkabotang ki su kada otow no lukos, si Jesu-Kristu to panguu din. Kada buyag, bana din to panguu din. Si Jesu-Kristu, Diyus to panguu din. ⁴ To lukos no og-ampù diyà to kahimunan dow oglikwad to kagi no impa-abut to Diyus dì ogpupukut to uu din, ogkapasikawan si Jesu-Kristu no panguu din. ⁵ Dì to buyag no og-ampù diyà to kahimunan dow oglikwad to kagi no impa-abut to Diyus, dì wadà pupukut to uu din, napasikawan to panguu din. Angod dà to tinabuug kandin. ⁶ To buyag, ko konà ogpukuton to uu din, ogpatabuug iyan kandin. Dì ko oghimuhon now no kasikawanan ko pumatabuug to buyag, ogpukuton din podon to uu din no igpatu-u to nigpasakup kandin to bana din. ⁷ Dì to lukos, konà ogpukuton to uu din su kandin, nigtubus to kabogbogan to Diyus. Dì to buyag, igkatahud kandin to bana din. ⁸ To kapinunu-an, konà no buyag to piglikatan to lukos. Dì lukos nasi to piglikatan to buyag. ⁹ To lukos gayod, wadà gihita no iyan natahinan to buyag. Dì to buyag, iyan piggihit awos tahina to lukos. ¹⁰ Kaling man, ogpupukut podon to buyag to uu din su sikan to taindanan to pagpasakup din to bana din awos matagahan tibò asta pad mgo diwata to pagkasinumpow to pagsakup no pigbotad to Diyus, ko sangkali

pa, wadad kabinga-anan. ¹¹ Dì ita tibò no tumutu-u, amonuhon ta ko aag ki podon buyag, amonuhon ta gayod ko aag ki podon lukos, ¹² su to kapinunan lukos to piglikatan to buyag. Dì kunto-on, buyag to piglikatan to lukos, aw tibò, Diyus to piglikatan tanow.

¹³ Na iyu, ogbo-otan now dow angayan to buyag ko og-ampù diyà to kahimunan ko wadà igkapatu-u to pagpasakup din to bana din. ¹⁴ Agad-agad to kakanitahan ta tibò, domdom ta ko pahaba-on to lukos to bubuu, kasikawanan sikan. ¹⁵ Dì ko mahabà to bubuu to buyag, kasaya-anan din su to bubuu din, imbogoy iyan kandin to angay to igkapukut to uu din. ¹⁶ Agad moydu-on konà ogsugut kan intugun ku iyu, dì sikan dà to batasan noy aw дума gayod no kasinakupan to Diyus.

¹⁷ Na, igtugun ku iyu so-idi su moydu-on kun igkabugtì now no konà ku no igkasayà iyu su ko kangkahimun kow kun to pagko-onan aw igdodomdomay to pagpakimatoy ita ni Jesus, wadà kun igkadoyow no ogkadoogan. Nasì iyan ogkadoogan kun to kado-otan. ¹⁸ Tugdow ko mangkahimun kow on no tumutu-u, moydu-on kun pagkahibolag-bolag to sinakupan to Diyus, aw ogkatu-uhan kud podon ¹⁹ su ogpaka-agad ogpakahibolag-bolag awos makilaa to tütu-u no mgo sakup to Diyus. ²⁰ Iyu no mgo sakup ni Jesus, ko moydu-on pagko-onan no oghimuhon now, si Jesus no Magbobo-ot ta, konà now nasì no iyan ogpa-atubangan. ²¹ Dì ko ogko-on kow, moydu-on kun ogpang-agow, dì to дума, nawada-an on kun. Aw moydu-on дума kun, ogminahingow. ²² Dow wadà iyu tu-un no mgo baoy no ogkako-onan now aw ogka-inoman? Dow ogpa-inahan now buwa to sinakupan to Diyus aw pasikawi to mgo nawada-an. Nokoy to igka-ikagi ku iyu. Dow moydu-on igkasayà ku iyu bahin sikan? Wadà iyan.

²³ Su so-idi nasì to nadawat kud no impalikwad kanak no ogka-unug now bahin to kadodoog to pagdodomdomay ta to pagpakimatoy ita ni Jesus no Magbobo-ot ta. Si Jesus no Magbobo-ot ta, kandà no kadukiloman no impadakop kandin, namango-on kandan to katapusan no pagko-onan dan. Nigdawat kandin to paan. ²⁴ No mapasalamatan din on to paan, pigpamikas-pikas din aw ikagi to “So-idi paan, lawa ku no ogpakimatoy iyu. So-idi to kanunoy now igkadodomdomay kanak no ogko-onon now.” ²⁵ Pigdawat din mandà to kabù no matapus to pagko-onan aw ikagi to “So-idi to langosa ku no igmatu-ud to bayà no pagsahad to Diyus iyu to ogbogayan to igkalipwas lagboy to saà. Ko og-inomon now so-idi, kanunoy a now ogkadomdoman.” ²⁶ Su ko kumo-on kow sikan paan aw inomi sikan no kabù, igkanangon to nigpakimatoy ita si Jesus no Magbobo-ot ta hantod to umulì kandin dini.

²⁷ Kaling man agad intawa no ogko-on sikan no paan aw inomi du-on sikan no kabù no konà no angod to pagtahud to Magbobo-ot ta, ogpahimu kandin no ogkabotangan to saà bahin to pagpakimatoy ita ni Jesus no Magbobo-ot ta. ²⁸ Kada songo otow, og-aha-on din pad to kandin ginhawahan, kayan pana ogko-on kandin aw inom to igdodomdomay din to Magbobo-ot ta. ²⁹ Su to otow no puli on ogko-on aw puli inom du-on no konà ogdowdoyawon to domdom no napa-atubangan to lawa ni Jesus kan igdodomdomay, sikan naka-ang-aang kandin nasì no nahimuhan kandin to saà. ³⁰ Kaling man mahan-ing kow on no maotoy aw mangkasakiton aw moydu-on pad namatoy. ³¹ Dì ko og-aha-on ta pad lagboy, kayan pana konà ki ogkabo-otan to Diyus. ³² Dì ko mabo-otan ki to Diyus, kunto-on abut-abuton ki iyan to kalisod awos konà ki makastigu angod to mgo otow no kalibutanon to mahudi no adow.

³³ Kaling man ko oghihimun kid aw pamango-on ki to igdodomdomay to pagpakimatoy ita ni Jesus, ogtinahuday kinow on. ³⁴ Ko lumotoy kow, tugdow kow pad ko-on du-on to tu-un now no baoy su dagow mabotangan kow to saà ko puli kow on makapang-agow.

Na ton duma no ing-usip bahin sikan no mgo kadodoog, ig-anad ku pad iyu ko dumatong a du-on.

12

¹ Na mgo kasu-unan ku, bahin to mgo ningsingkabugtì no kabogbogan no ingkangkahungyam ita likat to Ispiritu Santu, igpanoysoy ku iyu su mahan-ing no kunon kun pig-abut kandan to kagi, no Diyus kun to piglikatan. ² Na wadà now kalingawi to natodu-on no wadà pad nama-anan now to Diyus, nangkadaa-daa kow puli to bugtì no mgo ampu-onon no konà no Diyus agad ko kandan dà, konà ogpaka-ikagi. ³ Kaling man ogtagahon ku iyu to otow no oglituk no og-iling to “Matungayawan si Jesus,” konà no impahayà to kabogbogan to Ispiritu Santu. Wadà otow no ogpaka-ikagi lagboy to “Si Jesus, Magbobo-ot ku,” ko konà no Ispiritu Santu to igpabayà.

⁴ Na mahan-ing to ingkahungyam ita no ningsingkabugtì no kabogbogan, di sobu-uk dà to piglikatan no Ispiritu Santu. ⁵ Mahan-ing gayod to katondanan no ingkabogoy ita. Di sobu-uk dà to Magbobo-ot ta no nigbogoy no kandin, si Jesu-Kristu. ⁶ Mahan-ing gayod to kabogbogan no hinimu, di sobu-uk dà to Diyus no Amoy no nighimu tibò du-on to tibò no nigtu-u kandin.

⁷ Di to Ispiritu Santu, inghungyam din no pigpalogoban ki to kabogbogan no ningsingkabugtì no awos mamatu-ud ita to pigdumahan ki din aw ita, makabulig ki to sinakupan to Diyus tibò. ⁸ Su awos mabuligan to sinakupan to Diyus tibò, moydu-on sobu-uk no og-abuton to kagi bahin to ka-ugsoban likat to Ispiritu Santu. Moydu-on gayod sobu-uk no ogtagan to nama-anan likat to Ispiritu Santu. ⁹ Sobu-uk, ogbogayan to Ispiritu Santu to pagtu-u lagboy. Moydu-on gayod ogbogayan to kabogbogan no ogpakadoyow to mgo sakit. ¹⁰ Sobu-uk, ogbogayan to kabogbogan to oghimu to kaboongan. Moydu-on ogbogayan to kabogbogan to oglikwad to kagi to Diyus no impa-abut du-on kandin. Ko maka-abut to kagi, moydu-on ogpakakilaa dow ando-i makalikat, dow Ispiritu Santu iyan dow konà. Moydu-on tigka-un og-ikagi to ningsingkabugtì no inikagihan no wadà din pad ka-anadi. Moydu-on gayod ogbogayan to kabogbogan to oghubadon sikan mgo inikagihan no ningsingkabugtì. ¹¹ Sikan mgo kabogbogan tibò, to Ispiritu Santu to piglikatan no nigpambogoy agad-agad to kandin pagbot.

¹² Na sinakupan ni Jesu-Kristu tibò, angod to lawa din, sobu-uk dà di mahan-ing to mgo kasuukan. Agad dow mahan-ing to kasuukan, di kanda no lawa din. Angod dà ki Jesu-Kristu no lawa. ¹³ Su to sobu-uk no Ispiritu Santu, pigmatu-ud ki din no sobu-uk no lawa, agad dow Hudiyu ki dow konà, agad udipon ki dow konà, aw tibò ki, napasoodan to sobu-uk no Ispiritu Santu.

¹⁴ Su to lawa ta, konà no sobu-uk dà no kasuukan ko konà no mahan-ing no kasuukan. ¹⁵ Na ko pananglitan, kobong ta, og-iling to “Kanak, katanan a su konà a man no boad, puli a man no kobong. Kaling man wadà buwa labot ku to lawa.” Di konà man ogkahimù no wadà labot din to lawa. ¹⁶ Na to talinga ta gayod, og-iling to “Wadà buwa labot ku to lawa su konà a man no mata.” Di konà man ogkahimù no wadà kalabotan din to lawa. ¹⁷ Na ko tumaag on puli mata to tibò no lawa, ando-i man to igdinog.

Na gayod ko tumaag on talinga, ando-i man to igkangadog. ¹⁸ Dì to mgo kasuukan to lawa, kada sobu-uk ita, imbotang nasi to Diyus to matapid agad-agad to kandin pagbo-ot. ¹⁹ Ko tumaag dà no kasuukan puli, ando-i man to lawa. ²⁰ Na angod kunto-on moydu-on on mahan-ing no mgo kasuukan to lawa, matuu sobu-uk dà no lawa.

²¹ To mata, konà ogpaka-ikagi du-on to boad to “Ko wadà ka podon, wadà napookan ku.” Angod dà to uu, konà ogpaka-ikagi du-on to kobong to “Ko wadà ka podon, wadà napookan ku.” Konà ta og-ilingon sikan. ²² Nasi no sikan mgo kasuukan no nadomdoman ta no konà no mgo kamatu-udan to lawa ta, sikan nasi to nahimu no lagboy kamatu-udan to lawa ta. ²³ Sikan mgo bahin to lawa no pighimu ta no konà dà lagboy no maogon, sikan nasi to ogdowdoyawon ta pad lagboy. Dì sikan mgo kasuukan no konà ta igpa-ahà, ogdowdoyawon ta nasi lagboy. ²⁴ Dì agad on to pagdoyow lagboy to mgo kasuukan no tahan madoyow to og-aha-on. Diyus man to nigbotang to mgo kasuukan to lawa aw tapida awos labow pad to pagdoyow to mgo kasuukan no wadà tahan kakita ²⁵ no awos wadà oglonodon di a-angod dà nasi to pagdaa ta to lawa ta aw duma ta. ²⁶ Agad ko songo kasuukan dà, ko malisodan on, di tibò to lawa iyan ogkalisodan dà man. Songo kasuukan, ko saya-on, ogkalabotan dà to tibò to lawa to pagkasaya din.

²⁷ Na tibò ki no sinakupan ni Jesu-Kristu, lawa ki din aw kada sobu-uk, songo kasuukan ki. ²⁸ Kada songo kasuukan, imbotang to Diyus du-on to sinakupan ni Jesus. Tugdow mgo tumutubus ni Jesus. Ikaduwa, mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday din, mgo mag-a-anad, mgo oghimu to kaboongan, mgo magdodoyow to sakit, mgo magbubulig, mgo panguu, mgo otow no pigbogayan to kabogbogan to tigka-un og-ikagi to ningsingkabugti no inikagihan no wadà dan aligbat ka-anadi aw mgo maghuhubad kan no inikagihan no ningsingkabugti. ²⁹ Na og-usipon ku iyu dow tibò, tumutubus ni Jesus? Dow tibò, lagsoban to Diyus no maglilikwaday din? Dow tibò, mag-a-anad? Dow tibò, oghimu to kaboongan? ³⁰ Dow tibò, moydu-on kabogbogan to ogpakadoyow to sakit? Dow tibò, tigka-un og-ikagi to ningsingkabugti no inikagihan no wadà dan aligbat ka-anadi? Dow tibò, oghubad kan no inikagihan no ningsingkabugti? Konà ogkahimù to kada otow, ogtu-unon din to tibò no kabogbogan no ighungyam to Ispiritu Santu. ³¹ Di ogpa-awosan now to pagpabogoy now to Ispiritu Santu to labow pad no igkatabang now lagboy to duma.

Asta kanak, igpa-ahà ku iyu to madoyow lagboy no igpabayà now to pagpa-awos now sikan. Ogpabaya-on now to paglinogonay.

13

¹ Su ko pananglitan madawat kud to inghungyam to Ispiritu Santu no kabogbogan to tigka-un og-ikagi a to ningsingkabugti no inikagihan to otow dow diwata no wadà ku aligbat ka-anadi. Dì ko wadà paglogon ku to duma ku no otow ko og-ikagi a, iyan na-angodan kud puli to agung no nabugwak no ogsagasaa to tanug dow tanug to lata no wadà tagù no masagangsang lagboy. ² Agad mabogayan ad to kabogbogan to ogpakatag-an to tibò no madaom no nahobong aw kadaagi, aw ko madaagan ku tibò no nama-anan, agad mabogayan ad to dakoo no pagtu-u kotob to magawang ku to untud, di ko wadà paglogon to duma ku no otow, konà a ogkapuasan. ³ Agad itibò ku pad ipambogoy to katu-unan ku awos ku ikapamako-on to mgo nangkawada-an, agad pumasangab a to tu-un ku no lawa awos ku matabangan to duma, di ko wadà paglogon ku kandin, konà a ogkapuasan.

⁴ Ko moydu-on paglogon ta to дума ta no otow, mapinasayluhon ki du-on kandin, makawka-aton ki, konà ki og-ingà to дума. Ko moydu-on paglogon ta to дума ta no otow, konà ki ogpasayà, konà ki ogpadakoo-dakoo du-on to дума ta no otow ko moydu-on paglogon ta kandin. ⁵ Ko moydu-on paglogon ta to дума ta no otow, konà no mado-ot to batasan ta du-on kandin. Konà ki no ma-akom. Konà ki no mabuwànù. Ko moydu-on paglogon ta to дума ta no otow, konà ta og-indanan to saà din. ⁶ Ko moydu-on pigdo-ogan to kalisod, konà ta ogtukhawan ko moydu-on paglogon ta kandin. Dì kadoyawan din nasì to ogkatukhawan ta. ⁷ Ko moydu-on paglogon ta to дума ta no otow, ogpalabayon to saà din, aw tu-uhi ta to kanunoy madoyow to tu-ud din, og-imanon ta to madoyow to oghimuhon din, aw tibò, ogtuwa-ayon ta.

⁸ To paglinogonay tanow, wadad katapusan agad ko mahudi no adow. Ita no otow no nigdodot pad dini to babow to kalibutan, konà ogkahimù to ogkawada-an ki to mgo ningsingkabugtì no kabogbogan no niglikat to Ispiritu Santu no igkatuman ta to pagtabang to sinakupan ni Jesus. Dì moydu-on dà adow no ogboongon ta sikan su ogtuuson kid. Agad nabogayan ki to kabogbogan to paglikwad to kagi to Diyus no og-abut ita, dì ogkawadà pad su tibò to kagi din, ogkangkama-anan. To kabogbogan to tigka-un og-ikagi to ningsingkabugtì no inikagihan no wadà ta aligbat ka-anadi, ogboongon pad, su tibò ogpamakadaag. To kabogbogan to ogpakatag-an to nama-anan to Diyus, ogkawadà. ⁹ Su no otow ki pad no nigdodot pad dini to babow to kalibutan, konà ta pad ogkama-anan tibò. Konà ta pad gayod ogkatag-anan tibò. ¹⁰ Dì ko matuman to kalitosan no wadà ogboongon ko tuuson ki, sikan kakulangan pad, ogkawadà su og-ilisan to wadad pigboong.

¹¹ To kabotang ta kunto-on, madoyow. Dì ko masokodan ta sikan to kabotang ta to mahudi no adow, angod to batà ki pad kunto-on su ko pananglitan, no batà a pad, nigdaa a to binatà no pagpabayà, agad pag-ikagi, aw pagkadaag, aw pagdomdom. Dì kunto-on no manigo-on ad, pigoyowan kud on to pagbinatà. Dì impa-agad kud to pigminanigo-on kud no pagpabayà no pikii. ¹² Su kunto-on no nigdodot ki pad dini, to pagkadaag ta to katùtu-uhanan tibò, angod to pig-aung ta dà to ogkakita-an ta. Dì to mahudi no adow to kapayaganan on bali to pagkadaag ta, angod to ogkamotow-motawan tad to pagkita su ogkakita-an tad to paghi-atubang. Kunto-on, ma-intok dà to nama-anan ku to Diyus. Dì to mahudi no adow, to ogkama-anan ku, imomo-ot on to nama-anan kanak to Diyus kunto-on. ¹³ Na agad mahudi no adow, wadà katapusan to igpabayà ta so-idi no tatou, pagtu-u ta to Diyus, pag-iman ta to panalangin to Diyus, aw paglinogonay ta. Dì paglinogonay ta to kinalabawan.

14

¹ Kaling man to paglinogonay now to ogpa-awosan now lagboy, dì ogpa-awosan now gayod to ogpabogoy to kabogbogan likat to Ispiritu Santu aw labi pad to kabogbogan no ogpakalikwad to kagi no igpa-abut to Ispiritu Santu no tahan now no inikagihan to igpabayà. ² Su to otow no og-ikagi no ogpabaya-on to bugtì no inikagihan no kagi no igpa-abut to Ispiritu Santu, Diyus dà to og-ikagihan din, konà no otow su wadà otow no ogpakasabut. Dì oglitukon din to madaom no nama-anan likat to Ispiritu Santu. ³ Dì mangkuwan to otow no oglikwad to kagi no impa-abut to Ispiritu Santu no pinabayà to tahan din no inikagihan, igkapahogot din to pagtu-u to kasingtumutu-u din aw katibuus to ginhawa dan, aw ogpadaoyagon kandan. ⁴ To

otow no oglikwad to kagi no impa-abut to Ispiritu Santu di impabayà din to bugtì no inikagihan no wadà din ka-anadi, tu-un din dà no pagtu-u to napahogot. Di ko oglikwad kandin to impa-abut to Ispiritu Santu no kagi to tahan din no inikagihan, tibò no nangkahimun, igkapahogot to pagtu-u dan.

⁵ Na kaliyag a podon ko maka-ikagi kow to inikagihan no bugtì no wadà now ka-anadi, di labi pad to pagkaliyag ku ko tahan now no inikagihan to igpabayà now to paglikwad to kagi no impa-abut to Ispiritu Santu. To otow no og-ikagi du-on to kahimunan no igpabayà to Diyus to kandan tahan no inikagihan, niglabow pad kandin du-on to otow no igpabayà to inikagihan no bugtì no wadà din ka-anadi ko konà ogkabadbadaan awos madaagan to kahimunan no mgo otow.

⁶ Na mgo kasu-unan ku, ko pananglitan dumatong a diyà iyu di iyan dà ogpabaya-on ku to pag-ikagi ku iyu to inikagihan no bugtì no wadà ta ka-anadi, nokoy to puus ko wadà ogtag-an to katutu-uhanan dow bogayan to nama-anan, dow wadà ogpalikwadon to Diyus, dow wadà ogpanganad to kagi to Diyus. ⁷ Su ko pananglitan, agad pad man patanugonon angod to paondag dow kudlung, ko konà no mapayag to kalitukan, konà ogkakilahan. Angod dà to otow no og-ikagi to inikagihan no bugtì ko wadà oghubad. ⁸ Su ko pananglitan mandà, ogpatanugon to sundau to budyung, di ko konà no mapayag, intawa to oghina-at to paggirahan. ⁹ Angod dà man iyu ko puli kow og-ikagi no igpabayà to inikagihan no bugtì, amonuhon man to pagkadaag to duma. Su mgo kagi now, wadà ogkadoogan. ¹⁰ Mahan-ing to mgo inikagihan no ningsingkabugtì dini to babow to kalibutan, aw wadà sobu-uk no wadà kalitukan, ¹¹ di ko wadà ku ka-anadi to songo inikagihan, to otow no og-ikagi sikan angod to ningsingkabugtì to piglikatan noy. ¹² Angod dà man diyà iyu. Kaling man mano ogpa-awosan now no ogpabogoy to mgo kabogbogan no niglikat to Ispiritu Santu, ogpa-aag-aagon now sikan no igkapahogot to pagtu-u to sinakupan to Diyus.

¹³ Kaling man to otow no ogpaka-ikagi no ogpabaya-on to inikagihan no bugtì no wadà din ka-anadi, madoyow podon ko pangamuyu-on din to Diyus to ogpabogayan kandin to kabogbogan to ogpakahubad to kahaningan. ¹⁴ Su ko kanak, ko pananglitan og-ampù a to Diyus, di puli ku igpabayà to imbogoy kanak to Ispiritu Santu no inikagihan no bugtì, ginhawa ku dà to ogpakaduma. Di pagkadaag ku, konà ogpakaduma. ¹⁵ Na nokoy buwa to madoyow to igpabayà ku to pag-ampù ku to Diyus. To daduwa, madoyow. Og-ampu-an ku to Diyus no igpabayà ku to inikagihan no imbogoy to Ispiritu Santu no bugtì agad ginhawa ku dà no ogpakadumaduma. Di og-ampu-an kud gayod to Diyus no igpabayà to tahan ku no inikagihan no ogpadumahan gayod to pagkadaag ku. Ko kumanta ad gayod, singaman igpabayà kud to pagpaduma puli to ginhawa ku no impanugu-tugu ku to bugtì no inikagihan. Di singaman igpabayà kud gayod to pagpaduma to pagkadaag ku no impanugu-tugu no impabayà to tahan no inikagihan. ¹⁶ Su ko konà pa, di diyà to kahimunan, iyan dà igpabayà nud nasì to inikagihan no bugtì, amonuhon man to ogkadumahan to mgo otow to pagpasalamat nu ko wadà ma-anad kandan sikan no pag-ampù su dagow matokawan kandan su konà dan ogkadaagan to nalituk nu. ¹⁷ Madoyow dà buwa to pagpasalamat nu, di to duma, wadà katabangi kandan.

¹⁸ Na kanak no si Pablo, ogpasalamatan ku to Diyus su imbogoy din kanak to kabogbogan to og-ampù no igpabayà to inikagihan no bugtì aw wadà

iyan nakasokod kanak sikan no igpabayà to pag-ampù. ¹⁹ Dì mangkuwan, ko du-on a to kahimunan, madoyow pad ko inikagihan no ogkadaagan tibò su to pag-ampù, igpabayà to agad lima dà no ka-kagi no ogkadaagan su awos igkatugun to ka-otawan, ayaw oglituka to sampuù no maan no ka-kagi ko wadà du-on ogpakadaag to inikagihan.

²⁰ Na mgo kasu-unan ku, to mgo domdom ta iyan podon og-anadan ta to madoyow no mgo domdom no pagminanigo-on. Dì ogbinatà ki to mado-ot no domdom. ²¹ Du-on to kasulatan ogkabasa ta to kagi to Diyus no pig-iling to “Otow no wadà tu-u to kanak kagi, iyan ogpa-oman-omanan ku to ogpa-andu-onan ku kandan to mgo otow no bugtì to inikagihan no wadà dan kadaagi. Kandan no wadà tu-u, agad piglogda kud on podon no pinabayà to wadà dan kadaagi no inikagihan, dì sinuhoy dan pad nasì to kagi ku. Diyus to nig-ikagi kan.”

²² Na du-on, to pagikagi to bugtì no inkagihan ko ta-indanan pa dow nokoy du-on to sood ta, mgo otow no nigsuhoy to napa-atubangan, aw konà no ta-indanan dow nokoy to nakasood to mgo tumutu-u. Dì to pag-ikagi no igpalikwad to Ispiritu Santu to tahan no inikagihan, sikan, igkapahogot to pagtu-u to mgo tumutu-u.

²³ Kaling man iyu no sinakupan to Diyus, ko mangkahimun kow to og-ampù to Diyus, dì ko pananglitan tibò ogsingka-ikagi to inikagihan no bugtì, ko mgo otow du-on no wadà tu-u dow wadà ka-anadi sikan, agad kabogbogan, niglikat to Ispiritu Santu, dì ko wadà oghubad du-on, dagow intobo-ot dan dow mgo langog kow. ²⁴ Dì ko tibò now ipabayà to pag-ikagi now to tahan now no inikagihan dì to kagi, naka-abut no igpalikwad iyu to Ispiritu Santu, agad du-on dà to otow no wadà tu-u, dow otow no wadà ka-anadi to iyu no pag-ampù, iyu, ogkadaa now kandin to kandin, makasasaà, aw wadà pighimu din no mado-ot no ogkalingawan din, ²⁵ su to impalikwad iyu no kagi to Diyus, ingkatag-an dow nokoy to nakasood du-on to ginhawahan din aw makaluhud kandin du-on to atubangan to Diyus aw makatahud to Diyus aw makamatu-ud to du-on iyan iyu to Diyus.

²⁶ Na so-idi podon to igpadoog to pag-ampù ko mangkahimun kow. Moydu-on ogpakantahon to Diyus. Moydu-on ogbogoy to igpang-anad no ogpabaya-on to Ispiritu Santu. Moydu-on ogpakatag-an no igpabayà to igpalikwad no kagi to Ispiritu Santu. Moydu-on ogpa-ikagihon to Ispiritu Santu no igpabayà to inikagihan no bugtì. Moydu-on gayod oghubad sikan no inikagihan no igpabayà to Ispiritu Santu. Dì tibò igpabayà podon to madoyow awos matabangan to sinakupan to Diyus tibò no ogkangkahimun du-on. ²⁷ Ko og-ikagi kow no igpabayà to inikagihan no bugtì, daduwa dà podon no otow dow tatou, aw susukoli aw songo otow gayod, oghubad. ²⁸ Ko wadà ogpakahubad du-on, konà no kahimunan to og-ikagihan now no igpabayà to inikagihan no bugtì. Dì Diyus dà aw tu-un now no ginhawahan to og-ikagihan now.

²⁹ Na to otow gayod no maglilikwaday no og-abuton to kagi to Diyus, ogtugutan now to daduwa dow tatou to ogpa-ikagihon, aw to duma, og-antihan dan dow hustu to igtag-an du-on. ³⁰ Dì kan mgo ogpaminog, ko moydu-on og-abuton to kagi to Diyus, sikan una no nig-ikagi, ogpasigkonon pad, ³¹ su awos tibò, mahimù ogpa-ikagihon no ogpalikwadon to kagi no igpa-abut to Ispiritu Santu. Dì ogsusukoli awos tibò maka-anad aw tibò mahogot to pagtu-u. ³² To kabogbogan to oglikwad to kagi no igpa-abut to Diyus, impasakup on to Diyus to maglilikwaday ³³ su to Diyus, konà

no piglikatan to konà no matapid. Kalinaw dà kanunoy no paghiduma to niglikat kandin.

³⁴ To mgo buyag du-on to kahimunan to sinakupan to Diyus, ogpahonok puli su tahan to kasinakupan to Diyus Konà ogtugutan kandan to ogpa-ikagihon. Ogdumahan ta to kasugu-an no imbogoy diyà to mgo Hudiyu no konà iyan ogdaa to buyag to kahimunan. ³⁵ Ko moydu-on ogpangintagahan dan podon, ogpatagadan kandan ko umulì kandan diyà to kandan baoy aw pa-usipa to kandan bana su to og-ikagi to buyag du-on to kahimunan to sinakupan to Diyus, kasikawanan man.

³⁶ Dow konà now buwa ma-uyunan to pig-ikagi kud di konà no iyu to piglikatan to kagi to Diyus. Konà gayod no iyu dà to na-abutan to kagi to Diyus ³⁷ su to otow no tùtu-u no maglilikwaday no lagsoban to Diyus, dow duma no nakadawat to kabogbogan no niglikat to Diyus, ogkakilaa din to insulat kud iyu, kasugu-an iyan to Diyus. ³⁸ To otow no kunon kun kandin, maglilikwaday to Diyus, di ko konà ogpaminog to intugun ku, konà now ogtumanon kandin.

³⁹ Kaling man mgo kasu-unan ku, ogpa-awosan now to ogpabogoy kow to kabogbogan to oglikwad to kagi no igpa-abut iyu to Diyus aw konà now ogsapadan to otow no tigka-un og-ikagi no igpabayà to inikagihan no bugti.

⁴⁰ Di tibò, igpabayà now to hustu aw matapid.

15

¹ Na mgo kasu-unan ku, ogpadomdoman ku iyu to impang-anad ku no Madoyow no Tutuwanon no nadawat now on no iyan pigsakindogan now on kunto-on ² no igkaluwas now ko tagonan now ko konà iyan no puli kow nigtu-u.

³ Na sikan Madoyow no Tutuwanon, inlikwad kud on iyu no kamatu-udan no impang-anad bahin ki Jesu-Kristu no nigpakimatoy ita to saà agad-agad to ingkatag-an du-on to tahan no kasulatan. ⁴ Inlobong si Jesu-Kristu di pagkatatouhi no adow pigbuhoy dà kandin agad-agad to ingkatag-an du-on to tahan no kasulatan. ⁵ Piglogwà din si Sipas no pighingadanan gayod ki Pedro. Dayun piglogwà din ton sampuù tag duwa no pangabaga din ⁶ aw logwa-a din to subla to lima no gatus no sakup din no nangkahimun no sikan, mahan-ing to buhì pad agad moydu-on dà namatoy. ⁷ Pagsunù, piglogwà din si Santiago aw pamalogwa-a din to duma gayod no tumutubus din.

⁸ To kinahudihan, kanak to piglogwà din agad mayopot dà to pagkatumutubus ku ki Jesu-Kristu no iyan na-angodan ku kun to ahat a no batà agad kandan no duma, tahan kun no tumutubus ni Jesus. ⁹ Kanak, kinasagkohan a no tumutubus ni Jesus no konà a podon no litos to ogkahingadanan to tumutubus ni Jesus su pig-uwang-uwangan ku pad to sinakupan to Diyus. ¹⁰ Di pighimu a nasì to Diyus no tumutubus likat to kabo-ot din. Aw kan imbogoy kanak, wadà ku balibada. Di kanak, nigsubla ad nasì du-on kandan tibò to pagkapagud. Di konà no kanak to piglikatan to kabogbogan to pagtuman to katondanan ku. Di kabo-ot to Diyus nasì to piglikatan aw ka-at din, nakaduma kanak. ¹¹ Agad kanak dow duma no tumutubus ni Jesus to niglikwad to kagi din iyu, a-angod dà to impang-anad iyu aw namantu-u kow on sikan.

¹² Di ko papadihu dà to impang-anad noy tibò iyu no Madoyow no Tutuwanon aw katu-uhi now on no nalabotan sikan to pagbuhoy ki Jesu-Kristu, na-amonu man no moydu-on dà man iyu no konà ogtu-u to ogpambuhayon to nangkamatoy. ¹³ Ko tùtu-u podon to konà

ogpambuhayon to nangkamatoy, wadad gayod podon buhaya si Jesu-Kristu. ¹⁴ Ko wadà podon buhaya si Jesu-Kristu, wadad on podon nadoogan to pagnangon noy iyu. Wadad gayod podon nadoogan to pagtu-u now. ¹⁵ Asta kanami gayod, nahimu koy podon no gau-on no mgo otow to pagnangon noy bahin to Diyus. Su innangon noy on to pigbuhoy si Jesu-Kristu to Diyus. Dì wadà podon buhaya si Jesu-Kristu ko konà podon ogbuhayon to mgo nangkamatoy. ¹⁶ Su ko konà podon pambuhayon to mgo nangkamatoy, wadad gayod podon buhaya si Jesu-Kristu. ¹⁷ Asta ko wadà podon buhaya si Jesu-Kristu, wadad on podon nadoogan to pagtu-u now aw nalinop ki pad podon to mgo saà ta. ¹⁸ Ko wadà podon buhaya si Jesu-Kristu, to mgo sakup din no nangkamatoy on, nangkawadad on podon kandan. ¹⁹ Pag-ugpà ta dini to kalibutan no pigtabangan ki ni Jesu-Kristu, ko sikan dà podon to ogkapudut ta no madoyow, to mgo ka-otawan tibò, ita to ka-atanan lagboy su ogka-ang-aangan ki podon lagboy su moydu-on pad hognà madoyow no na-iman ta to mahudi no adow.

²⁰ Dì mangkuwan tùtu-u iyan pigbuhoy on si Jesu-Kristu aw to nangkamatoy tibò, si Jesus to tugdow no pigbuhoy aw tuusa. ²¹ Su to tugdow no otow no mamatayon, mamatayon dà gayod to oglikat kandin. To otow gayod no pigbuhoy, ogbuhayon dà gayod to oglikat kandin aw tuusa. ²² Su mano si Adan to piglikatan to kamatayon tanow tibò, ogpaka-agad si Jesu-Kristu to oglikatan to ogbuhayon kinow tibò aw tuusa. ²³ Dì moydu-on ningsingkabugtì no timpu no pagbuhoy to mgo otow su si Jesu-Kristu, naka-una. Itanow no sakup din, ogsunù kinow to umulì kandin dini. ²⁴ Dayun ogkatuman to katapusan. Ko mada-og ni Jesus to tibò no pagsakup aw kabogbogan no nigkablàng kandin, igpambogoy din diyà to Diyus no Amoy din. ²⁵ Su ogpakasakup kandin kotob to tibò no nigkablàng kandin su ogpada-ogon kandin to Diyus. ²⁶ To katapusan no ogkado-ot, kamatayon to otow ²⁷ su tibò, igpada-og to Diyus ki Jesu-Kristu. Dì no na-ikagi no pigiling to “Tibò, igpada-og kandin,” ogkasabutan tad to tibò, gawas kandin no nigpada-og. ²⁸ To Anak to Diyus, ko mangkada-og din on tibò, ogpasakup gayod kandin du-on to nigpada-og kandin awos mapa-aag-aag to Diyus tibò.

²⁹ Na iyu no tumutu-u no namatayan to kasing-tumutu-u now, dì wadà pad makapabonyag kandan, agaw nigtubus kow nigpabonyag kandan su natu-uhan now to ogpambuhayon to mgo nangkamatoy. Maniyà man no nigtubus kow on nigpabonyag kandan ko wadà now podon katuhi to ogpambuhayon to mgo nangkamatoy. ³⁰ Asta pad kanami no tumutubus ni Jesus, ko konà ogpambuhayon aw pantuusa to mgo tumutu-u no nangkamatoy, nokoy man to puus to kadoog koy dà podon nangkamuwa awos maluwasan to ka-otawan no igpabayà to pagpang-anad noy. ³¹ Mgo kasu-unan ku, lagboy tùtu-u to ogtukhow a to pagtu-u now to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu. Angod dà gayod to lagboy tùtu-u to kadoog ku nabayà-baya-an to kalisodan. ³² Ko konà podon no tùtu-u to ogpambuhayon to nangkamatoy, nokoy to puus ku to pigtuwa-ay kud to pag-uwang-uwang to mgo otow dini to Ipisu no mamang no kablang ni Jesu-Kristu. Ko wadà podon ogpambuhayon, ogsunudon ta podon nasi to mgo otow no wadà tuu to Diyus no ogiling to “Ogkino-on-ko-on ki aw ininom-inom, su kasoom, ogkamatoy ki dà.”

³³ Konà kow ogpaluku su “Ko ogtampu kid to mado-ot, ogbauy ki no mado-ot to batasan.” ³⁴ Tul-ida to domdom now aw konà now oghimuhon to mado-ot su moydu-on iyu no wadà nama-anan lagboy to kadodoog to

Diyus aw sikan, pig-ikagi kud awos masosoan now podon to mado-ot no konà now og-uli-on.

³⁵ Na, moydu-on buwa iyu no og-iling to “Ko pambuhayon to nangkamatoy, nokoy buwa to igpabayà. Nokoy buwa to ogka-angodan to lawa ta ko buhayon ki aw tuusa.” ³⁶ Dì iyu, nokoy man no naka-iling kow sikan su amonuhon ta man to ogkama-anan ta sikan lagboy. Dì nama-anan ta dà iyan ko buhayon ki aw tuusa, bugtì to lawa ta, su ko pananglitan, og-odok ki. Dì konà man oggitì ko konà mawada-an kan binhì to tahan din no lawa. ³⁷ Dì to igtanom ta, konà no sikan dà no lawa to ogtulinan, dì binhì puli to igtanom ta agad humoy dow duma no binhì. ³⁸ Dì Diyus to nigpili dow nokoy no lawa no ogtulinan kada songo binhì.

³⁹ To lawa to mgo oggiginhawa, ningsingkabugtì. To otow, songo lawa. Uwod-uwod, songo lawa. Manuk-manuk, songo lawa. Isdà, songo lawa. ⁴⁰ Mgo lawa no langitanon, bugtì. Mgo lawa no kalibutanon, bugtì. Moydu-on kadoyow no nalabot to langitanon. Moydu-on nalabot to kalibutanon. ⁴¹ Na to sogà, moydu-on kandin kadoyow. To buwan, moydu-on. To bitu-on, moydu-on. Agad mahan-ing no bitu-on, dì ningsingkabugtì dà to kandan kadoyow.

⁴² Angod dà to lawa ta, tahan aw bayà, ningsingkabugtì dà su ko ilobong ki, ogkasabutan ta to namatoy kid on. Ko buhayon kid aw tuusa, konà kid on ogkamatoy. ⁴³ Ko ilobong ki, wadà doson ta aw konà no madoyow to og-aha-on. Dì ko buhayon on to lawa ta aw tuusa, madoyow aw madoson. ⁴⁴ Ko ilobong, tahan ta no lawa no unud aw langosa. Ko buhayon aw tuusa kinatuusan on no lawa. Ko moydu-on tahan ta no lawa, to mahudi no adow moydu-on gayod katuusanon no lawa. ⁴⁵ Su angod dà to ogkabasa du-on to kasulatan no pig-iling to “Si Adan no tugdow no otow, nabotad no oggiginhawa no otow to lawa.” Dì to katapusan no Adan no iyan napa-atubangan si Jesus, katuusanon no piglikatan to kinabuhì no katuusanon.

⁴⁶ Agad labow pad to katuusanon ta no lawa, dì konà no sikan to tugdow ta no lawa. Dì tahan ta nasì no lawa to tugdow. To katuusanon ta no lawa, ikaduwa. ⁴⁷ To tugdow no Adan, abug to pasak to piglikatan din. To ikaduwa no Adan no si Jesu-Kristu, langit to piglikatan din. ⁴⁸ To otow no nalabot to pasak kunto-on, angod dà kan otow no tugdow no niglikat to pasak. To otow no nalabot to langit kunto-on, angod dà kan otow no niglikat du-on to langit. ⁴⁹ No nigsupu kinow to otow no pasak to piglikatan din, ogpaka-agad ogpakasupu kinow to otow no langit to piglikatan din to mahudi no adow.

⁵⁰ Na so-idi to kalitukan to pig-ikagi ku, mgo kasu-unan ku. To tahan no otow no unud aw langosa, wadà labot to pagsakup to Diyus. To mamatayon, konà ogpakatu-un to katuusanon.

⁵¹ Na indanan now su ignangon ku iyu no wadà now kama-ani, to konà no tibò to mgo tumutu-u, ogkamatoy. Dì tibò ogkangkabalig ⁵² no tagbayà no so pagpilot dà to katapusan no pagpatanug to budyung to Diyus. Asta mgo nangkamatoy, ogpambuhayon aw tibò kinow no tumutu-u, konà ogkangkamatoy ogkangka-usab su ogpantuuson kinow on. ⁵³ Su to otow dà no mamatayon no mangkawadad to lawa, ogpantuuson on nasì no konà ogkangkawadà. ⁵⁴ Ko mgo mangkawadà, ogkabauyan to konà ogkangkawadà aw mgo mamatayon, oghimuhan to konà ogkangkamatoy, ogkatùtu-u to nasulat on no pig-iling to “Nada-og to kamatayon.” ⁵⁵ “Na ikow kamatayon, dow ando-id to pagsakaup nu. Ikow kamatayon, dow ando-id to laas nu.” ⁵⁶ Mgo saà iyan laas no igkamatoy to otow. Asta

nalikatan to kabogbogan to saà no igkamatoy to otow, kasugu-an to Diyus su paglapas to kasugu-an to Diyus, sikan iyan to saà. ⁵⁷ Dì mapasalamatan to Diyus no nigpada-og ita to kamatayon no pinabayà ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.

⁵⁸ Kaling man mgo kasu-unan ku lagboy, konà kow ogkaduwa-duwa to pagtu-u now dì tibuuson now to ginhawa now. Konà ta dà ogbungku-an dì kanunoy ki ogpatuga to igpahimu to Diyus su nama-anan now to konà ki ogkawada-an to madoyow no igbaos ita to pagtuman ta to igpahimu ita to Diyus no Magbobo-ot ta.

16

¹ Na to pag-amut no oghimunon now no igtabang now to mgo kasing-tumutu-u now no taga-Hudiya no nalisodan on, og-unogon now to intugun ku to mgo kasinakupan to Diyus diyà to Galasiya.

² Na tagsobu-uk iyu, kada Dumingo igbugti now to songo bahin agad-agad to iyu na-aun aw ibotang now on awos konà mahimun-himun to ig-amut now ko dumatong a du-on. ³ Ko umabut a du-on, ogpadaahon ku to mgo otow no ogka-uyunan now diyà to Hirusalim no igpadaa gayod to sulat ku no pagpakilaa kandan. ⁴ Dì ko awoson nasì to kanak to ogpapa-andiyà, igatang, ogpaduma a kandan.

⁵ Na ko lumikat ad to Masiduniya no banwa, oglo-uyon ku iyu, dì domdom ku to oghapit-hapit a pad to Masiduniya ⁶ aw ko umabut a du-on iyu dagow og-ugpà a du-on to mahabà-habà pad no timpu, agad hantod to sumigkon to amihan awos a now matabangan to pagto-od to panow ku agad ando-i a dumoog. ⁷ Su oyow ad to oglo-uy iyu no igpabayà to paghapit ku puli su pakamonang a podon du-on iyu ko itugut to Magbobo-ot ta.

⁸ Dì kunto-on ogpakamonang ad dini to Ipisu hantod to tighinang to Pintikustis ⁹ su mahutoy ad to ogtuman to igpahimu to Diyus dini no ogkatugahan dì mahan-ing man to ogbalatak podon.

¹⁰ Dì ko mabaya-an kow ni Timoteo, ogdawaton now to madoyow kandin su papadihu dà to impahimu kanami to Diyus. ¹¹ Wadà iyu podon ogsawoy kandin. Dì ogtabangan now kandin to panow din awos wadà kalisodan din awos madaas maka-ulì dini kanak su og-imanon ku to ogdumahan din to дума no mgo su-un ta ko umulì kandan dini.

¹² Na si Apulus, pinalo-uy kud podon iyu no pigpadumahan ku to дума no su-un ta. Dì wadà kadaa lagboy kandin to litos kunto-on no timpu. Dì ko mahutoy ogto-od kandin diyà iyu.

¹³ Na dowdoyow kow. Konà kow ogkaduwa-duwa to pagtu-u now. Ogtibuuson now to ginhawa now. Oghogoton now to pagtu-u now. ¹⁴ Agad nokoy no oghimuhon now, igpabayà now kanunoy to linogonay.

¹⁵ Wadà now kalingawi kandan si Istipanas no tugdow no namanpasakup to Diyus diyà to Akaya aw tabangi dan lagboy to sinakupan to Diyus. Ogpangamuyù a iyu mgo kasu-unan ku, ¹⁶ to ogpasakup kow angod kandan aw дума dan.

¹⁷ Naliyag a su nakadatong on si Istipanas aw si Fortunato aw si Akayku. Kandan nigtubus iyu no niglo-uy dini ¹⁸ su pigpadaoyag a dan angod to pagpadaoyag dan iyu. Na, otow angod sikan, ogtahudon now on.

¹⁹ To mgo kasinakupan to Diyus dini to Asiya, igpadaa dan to kamusta dan iyu. Si Akila aw si Priscila aw mgo sinakupan to Diyus no ogkangkahimun du-on to kandan baoy no mag-asawa no ugpa-anan,

igpadaa dan to kamusta dan iyu no kasing-tumutu-u dan to Diyus. ²⁰ Tibò dini no kasing-tumutu-u now, igpadaa dan to kamusta dan iyu.

Ogkinamustahay kow no mgo sakup to Diyus.

²¹ Na kanak no si Pablo no ogsulat so-idi, pangamusta a iyu.

²² Na to konà oglogon to Magbobo-ot ta, dowdo-otan. “Maranata,” no iyan nalitukan to, Magbobo-ot noy, andini kad.

²³ Na madumahan kow on to ka-at ni Jesus no Magbobo-ot ta ²⁴ aw kanak no paglogon iyu no kasing-tumutu-u ku ki Jesu s no Imananan to Ka-otawan. Amin.

Ikaduwa no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Kurintu

¹ So-idi no sulat, likat kanak no si Pablo aw ki Timoteo no su-un ta to pagtu-u no kanak, tumutubus a ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan su imbotang a no tumutubus su pigbo-otan a to Diyus. So-idi no sulat, iyu to pigpadaahan no mgo sinakupan to Diyus no taga-Kurintu no kasing-tumutu-u to tibò no nigtu-u to Diyus diyà to prubinsiya to Akaya.

² Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.

³ Masayà to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow. Diyus no Amoy tanow, piglikatan iyan to pagka-at tibò aw pagpadaoyag. ⁴ Su kanami, agad nokoy no kalisodan noy, Diyus to nigpadaoyag awos kanami, ogkapadaoyag koy to agad intawa no otow no ogkalisodan angod to pagpadaoyag kanami to Diyus ⁵ su mano nalabot koy lagboy to kalisodan ni Jesu-Kristu, ogpaka-agad koy lagboy ogpakalabot to pagpadaoyag no pinabayà ki Jesu-Kristu, su pigtu-un koy din man. ⁶ Agad nokoy no kalisodan noy, iyan dà ogkaduwayan to iyu no panalangin su to pagbulig kanami to Diyus, sikan to piglikatan to kanami na-amuhan to pagbulig noy iyu awos matuwa-ay now ko malisodan kow angod to kanami pagkalisodi. ⁷ Ko malisodan kow angod to kanami no kalisodan, nama-anan noy lagboy to igpatibuus to Diyus to ginhawa now awos matuwa-ay now to kalisodan angod to pagbulig din kanami to pagkalisodi noy. Kaling man nigtu-u koy to konà kow ogpakasuwoy to pagtu-u now to Diyus agad abuton kow to kalisodan.

⁸⁻⁹ Iyan lagboy ingkanangon noy iyu to ogka-amu iyan to Diyus to pagpatibuus to ginhawa now agad malisodan kow su pinatibuus din to kanami ginhawa agad lagboy koy nalisodan. Madoyow podon ko matagahan now to kalisodan no nabayà-baya-an noy diyà to Asiya. Ogmamatoy koy on podon hantod to wadà koy iman no kanami, ogkabuhì koy pad. Intobo-ot noy dow sikan on to pagkagotò to kamatayon noy. Dì wadà man su na-iling na-an sikan awos konà noy masaligan to tu-un noy no lawa dì masaligan noy nasì to Diyus no kandin iyan to ogpakabuhoy to namatoy on aw tuusa din. ¹⁰ Sikan kamuwahanan noy podon, piglipwasan koy to Diyus aw kanunoy koy din oglipwasan su ogsaligan noy kandin. ¹¹ Iyu gayod, ogkatabangan koy now no igpabayà to pag-ampù now to Diyus su ko mahan-ing to ogpangamuyù to Diyus, mahan-ing gayod to ogpasalamat to Diyus ko matuman to ogpangamuyu-on now no panalangin.

¹² Iyan ingkasalig noy to iyu no pag-ampù su nighiduma ki su wadà nasukoniban noy no saà to pag-ugpà noy aw labi pad to pagkalabot noy du-on iyu. Kabo-ot dà to Diyus to piglikatan to paghimu noy iyu tibò, su matinahudon koy aw matino-od aw matuwadong koy diyà iyu. Wadà makalikat sikan to otow dini to babow to kalibutan. ¹³ Du-on to mgo sulat noy, wadà mahobong no kalitukan su ogkadaagan now tibò no ogkabasa now du-on su matuwadong. Madaagan now on podon lagboy. ¹⁴ Agad ma-intok dà to nama-anan now bahin kanami kunto-on, dì to mahudi no adow to pag-ullì dini ni Jesus no Magbobo-ot tanow, og-imanon ku to

ogkama-anan now lagboy aw igkaliyag now bahin kanami, ogpakasokod to igkaliyag noy iyu.

¹⁵ Su tinahom kud lagboy to ogkasaligan a now, napikiyan kud on to oghapitan ku pad podon tugdow iyu awos himidugang to panalangin now likat to paglo-uy ku iyu. ¹⁶ Tu-ud kud podon to oghapitan ku iyu to pag-andiyà ku to Masiduniya aw gayod pag-uli ku aw ogkatabangan a now to paghipanow no pag-uli ku diyà to Hudiya.

¹⁷ Mano sikan podon to tu-ud ku, dow intobo-ot now buwa to maduwaduwahon a no otow dow angod a to otow no taga-pasak puli ko ogpikii? Dow intobo-ot now buwa to kanak, puli a mahugun-hugunon no otow di konà a ogtuman, dow puli a gayod ogkonà di matuu ogtuman a dà man?

¹⁸ Di konà man su ogkamatu-ud ku diyà to atubangan to Diyus to kagi noy, tütü-u. Konà koy puli oggho-o to songo adow aw sunù no adow, puli ogkonà,

¹⁹ su wadà now kalingawi ton diyà koy pad iyu no pagpasabut ku aw ni Silas aw ni Timoteo bahin to Anak to Diyus no si Jesu-Kristu, wadà kaduwaduwahanan su si Jesus, ogkasaligan iyan. ²⁰ Agad nokoy no insahad to Diyus, ogkatuman no si Jesus to igpabayà. Kaling man ogkamatu-ud noy to insahad to Diyus su pagtu-u noy ki Jesus to igpabayà, no tawoy sikan, ogkatahudan to Diyus. ²¹ Di Diyus to nigmatu-ud ita no sakup din aw imbotang koy no tumutubus ni Jesu-Kristu diyà iyu. ²² Pigmatu-ud ki to Diyus no sakup din aw pigpasoodan kinow din to Ispiritu Santu no intangod din to insahad din no ita tibò, ogkatumanan to mahudi no adow.

²³ Di ogkamatu-ud to Diyus to tütü-u iyan to wadà ku hapiti iyu no taga-Kurintu awos madilinan to igkasakiti now to ginhawa ko makalo-uy a iyu podon. ²⁴ Konà noy no nada-og-da-og iyu to pagtu-u now. Di ogtabangan noy podon iyu nasi awos tumukhow kow su namantagon kow on lagboy to pagtu-u now.

2

¹ Kaling man nigpakabo-ot ad iyan to konà a og-usab oglo-uy iyu ko iyan ikapaduyong-ot now sikan to ginhawa now. ² Su ko nakapaduyong-ot ad iyu to ginhawa, intawa man to tukhawanon ku ko konà no iyu dà no napaduyong-ot ku. ³ Iyan insulat ku iyu to mabogat on no kagi su awos makahina-at kow awos ko dumatong a du-on, konà a ogkapaduyong-ot to otow no tukhawanon kud podon nasi su tinahom kud to kanak pagtukhow, ogpakalabot kow tibò. ⁴ Su paghimu ku to surat diyà iyu, puli kud piglogos to ginhawa ku aw kaduyong-ot a aw makasinogow a bahin to iyu no kabugti-anan. Di to pagkaduyong-ot to ginhawa now, konà no iyan nalikatan to pagsulat ku, su pagkalogon ku lagboy iyu nasi to nalikatan su to ingkabugti now, tinul-id kud.

⁵ To otow no nakahimu to nakaduyong-ot, konà no kanak dà to naduyong-ot su konà no subla on to kagi ku ko og-iling a to wadà iyu buwa no wadà kaduyong-ot su tibò kinow iyan, nangkaduyong-ot. ⁶ Di no pigkastigu kandin no sala-an to tibò kow no nigmata, hustu on, su nakasosoo on kandin du-on to atubangan now. ⁷ Kaling man kunto-on ogpasayluhon now dà kandin aw padaoyaga now kandin su dagow malinop kandin to kaduyong-ot. ⁸ Kaling man ogpangamuyù a iyu to ogpamatu-udon ku iyu kandin to madoyow to ginhawa now du-on kandin ⁹ su ingkasulat ku iyu natodu-on su awos mataga a dow mangkatinumanon kow to tibò. ¹⁰ Agad intawa no pinasaylu now, ogpasayluhon ku dà kandin gayod. Bahin to pagpasaylu, kotob to moydu-on iyan litos no ogpasayluhan

ku no tumutubus ni Jesu-Kristu, pinasaylu kud on awos mapanalanginan kow no sinakupan to Diyus ¹¹ awos konà ki malit-agan ni Satanas su namaanan ta to ka-iyang-iyang din.

¹² Na og-uli-on tad to tutuwanon to paghipanow ku diyà to Masiduniya no tu-ud ku pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu. No pagdatong ku du-on to Truwas, tahan on nahina-atan to igpahimu kanak to Magbobo-ot ta. ¹³ Agad du-on ad kahutayi di wadà-wadà pad lagboy hunangag to ginhawa ku su si Tito no su-un ta, wadà ku kakita-i no ogtagbu podon tahan kanak du-on to maogot. Kaling man nigba-id a to mgo otow du-on aw laboy a du-on awos ogpadayong a diyà to Masiduniya.

¹⁴ Di mapasalamatan to Diyus su no sakup koy ni Jesus no naka-allad kanami no nigpatangkap to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu. Kaling man kanami, iyang na-angodan noy to ngadog no mahomut no nalinggumun. ¹⁵ Kanami to palina no igpasungkù ni Jesu-Kristu diyà to Diyus no ogkalinggumun no ngadog no ogpunong agad ando-i dow diyà to lipwasanan dow do-otonon, su ogpanduung-duung koy to kasuukan no ogdaa to kagi to Diyus. ¹⁶ Du-on to mgo otow no lipwasanan, kanami, iyang na-angodan noy to ngadog no makagbuhoy. Di bahin du-on to mgo otow no do-otonon, iyang na-angodan noy to ngadog no ogpakamatoy. Intawa to ogpakapasalig sikan ¹⁷ ko konà no otow dà no angod kanami no ogpasabut to kagi to Diyus no konà no sapì to pigpa-aag-aag noy, su wadà tu-ud noy no inhobong. Di kanami no sakup ni Jesu-Kristu, matino-od koy diyà to atubangan to Diyus, no inlikwad noy to kagi din diyà to duma.

3

¹ Na intobo-ot now buwa to kanami, na-angodan noy to gau-on no mag-a-anad no ogsayà-sayà to kandan tu-un no lawa no ogmatu-ud podon to katondanan dan aw daaha to surat no igmatu-ud no kalig-onan. Di to kanami no pagpangatondanan, konà no kalig-onan to igkamatu-ud noy agad nakalikat du-on iyu dow duma no mgo otow ² su iyu dà no nasab on to ginhawahan now to igkamatu-ud noy to katondanan noy. Su ginhawahan now no nasab on, sikan iyang to pigsulatan no ogkabasa to agad intawa no otow no igkamatu-ud to kanami no katondanan. ³ Iyu, mapayag dà no angod kow to surat ni Jesu-Kristu no impadaa kanami no wadà ipabayà to lapis, di Ispiritu Santu no wadà kamatayon no ogpakusab to iyu no ginhawahan no nasulatan on to panalangin no ogkabasa, kandin to ingkasulat no konà no lapis. Konà gayod no batu no angod to papag to pigsulatan angod to kasugu-an no impalikwad to Diyus ki Moises ko konà no angod to ti-oadan to ginhawahan to otow to pigsulatan.

⁴ Iyang ingka-ikagi ku sikan bahin to impasalig noy sikan no katondanan su Diyus dà to pighogna-an noy pigsaligan to ogtabangan koy no si Jesu-Kristu to impabayà. ⁵ Ko kanami dà no kabogbogan, konad ogkatuman to kanami no katondanan. Di pigbogayan koy to Diyus to kabogbogan ⁶ su kandin iyang to nigbogoy kanami to kabogbogan to ogpang-anad bahin to bayà no impanahad din no konà no angod to nasulat on no kasugu-an no si Moises to impabayà. Su to ogkadoogan to kasugu-an, kamatayon iyang su konà ta man ogkatuman tibò. Di to bayà no impanahad to Diyus, nabogayan kid to Ispiritu Santu to kinabuhì no konad ogkawadà.

⁷ Na sikan kasugu-an no impadaa to Diyus ki Moises no insulat du-on to batu, agad kamatayon iyang to ogkaduwayan sikan, aw huwag-on puli sikan dini to otow, di no pag-abut sikan no kadodoog, nadumahan

to bandog no lagboy nig-andidiyow. Agad bali nig-inut-inut nighaop to bandog, di nig-andidiyow da to bandog hantod to mgo Isrili, konà kandan ogpakasungangoo to og-ahà du-on to lawlanguhan ni Moises su ogsilawon da man kandan to pag-ahà. Su to lawlanguhan din, nigbandog no nig-andidiyow su to bandog to Diyus, nakataun da du-on ki Moises. Na ko lagboy on to kaboongan no nakaduma to pagbogoy to kasugu-an no kamatayon da to ogkaduwayan, ⁸ labow-labow pad to kabogbogan no nakaduma to pag-ugpà on dini ita to Ispiritu Santu. ⁹ Su ko lagboy on to kaboongan no nakaduma to kadodoog no iyan ingkamatoy to otow, labow-labow pad iyan to kabogbogan to kadodoog no nakaduma to igkalipwasi to mgo otow. ¹⁰ To pagbandog natodu-on, angod da to madiglom kunto-on ko pag-angodon ta su na-agow to bayà no pagbandog no iyan bayà no kadodoog no kalipwasanan on iyan to mgo otow sikan. ¹¹ Su ko lagboy on man to kaboongan no nakaduma to pag-abut sikan nighaop da, labi pad iyan to kalabow to kabogbogan no nakaduma du-on sikan ogpapadayongon to wadà katapusan.

¹² Mano nama-anan noy to sikan, konà iyan no ogkawadà sikan no kabogbogan, wadà koy abuta to kahadok to pagpasabut noy. ¹³ Konà koy no angod ki Moises su pagkama-an din to nighahaop-haop to kakillow to lawlanguhan din pigsalibonan din to lawlanguhan din awos konà makita-an to mgo Isrili to nighaop da to kakillow aw boonga. ¹⁴ Di konà no lawlanguhan da ni Moises to moydu-on insalibon. Di mgo Isrili iyan moydu-on nakababag to domdom dan du-on to Diyus su wadà dan kadaagi to impang-anad ni Moises. To mgo Isrili no iyan mgo Hudiyu, agad kunto-on ko basahon dan to kasugu-an ni Moises, angod da su nasalibonan pad to domdom dan du-on to Diyus su wadà dan tu-uhi si Jesu-Kristu. Iyan da igkagawang to igkasalibon to domdom dan ko ogpagtampu kandan du-on ki Jesu-Kristu. ¹⁵ Tùtu-u iyan to pig-ikagi ku su agad kunto-on ko basahon to mgo Hudiyu to kasugu-an ni Moises du-on to kandan simbahan, nasalibonan pad iyan to domdom dan to kalitukan.

¹⁶ Di ko tumu-u kandan no mgo Hudiyu to Magbobo-ot ta, ogkagawang sikan nakasalibon. ¹⁷ Magbobo-ot tanow aw Ispiritu Santu, sobu-ukon iyan aw agad ando-i to Ispiritu Santu no Magbobo-ot ta, du-on ki da kalimwasi. ¹⁸ Kaling man itanow no nigtu-u ki Jesus, iyan na-angodan to pagaungan no nigkillow to katuusan to Diyus no wadà nakasalibon aw dini to ita no lawlanguhan ogkakita-an to lambung ni Jesus su ogkakita-an to panalangin no sikan no kadoyow to katahani ni Jesus no nasobu-uk to Ispiritu Santu. Aw ita no ingkatahani no batasan, ogka-inut-inut on ogka-usab to Ispiritu Santu hantod to konad on ogkakita-an to ita nagimatahan no ingkatahani su nagimatahan da nasi ni Jesus no ingkatahani din to ogkakita-an dini ita.

4

¹ Kaling man su Diyus to nigpanalangin kanami no pinabayà to pagbogoy kanami to katondanan noy, konà noy ogtawadan agad amonuhon pad. ² Hognà pad wadà labot noy to mahobong no mado-ot aw kasikawanan aw ka-iyang-iyang aw pagpasiyak-siyak to kagi to Diyus, su sikan, wadà kalabotan noy tibò. Di nasi ogpa-o mot koy og-aboy to pagpasabut to katùtu-uhanan diyà to atubangan to Diyus awos mgo otow tibò no ogdinog kanami, ogkatahom to impang-anad noy no niglikat iyan to Diyus.

³ Di ko moydu-on nahobongan to Madoyow no Tutuwanon no impasabut noy no wadà kasabuti, kandan da no mgo ogwada-on on to nahobongan.

⁴ Wadà makatu-u kandan su domdom dan, pigsalibonan ni Satanas no nakasakup so-idi kalibutan. Si Satanas iyan ogpadiyus-diyus podon kandin awos mahimu no ampu-onon kandin to mgto otow. Iyan insalibon din awos kandan, konà matang-awan to bandog to ka-awangan to Madoyow no Tutuwanon ni Jesu-Kristu no ampan ligban to pagkadiyus du-on to Amoy. ⁵ Su konà no bahin kanami to impang-anad noy iyu. Dì to impang-anad noy iyu ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow, aw kanami iyan to iyu no bumubuligay su to paghimu noy bahin ki Jesus, ogsunudon noy kandin to paghimu din. ⁶ Su Diyus no nigsugù no nig-iling to “Du-on to kadigloman, bumandog to ka-awangan,” kandin iyan to nandalipaak no nig-andidiyow dini to ginhawahan ta awos madaagan ta to bandog to ka-awangan no sikan iyan nama-anan likat to Diyus no ogkakita-an du-on to lawlanguhan ni Jesu-Kristu no nigkillow to andidiyow no bandog to katuusan to Diyus su nigpaka-otow kandin dini ita no mgo gi-otawan.

⁷ Dì kanami ubag no otow puli no nigdaa sikan no mahal no ka-awangan, iyan na-angodan noy to kudon puli no pighimu likat to pasak dì pigtagu-an to ayama-an awos makita-an to Diyus iyan to piglikatan to kinalabawan no kabogbogan, konà no kanami to piglikatan. ⁸ To mgo kalisodan no nabayà-baya-an noy, angod to nalimutan koy to kablang dì bali koy on nakalawang. Singaman to nabinogà to ginhawa noy dow ando-i koy lagboy to ogpakapadoog, dì wadà noy bungku-i. ⁹ Pig-uwang-uwangan koy, dì wadà koy oyowi to Diyus. Natu-ad koy, dì wadà koy ka-amonu. ¹⁰ To ki Jesus no kamatayon natodu-on, angod sikan to kanunoy noy na-atubangan no kamatayon su awos makita-an gayod to kadakoo to pagbulig kanami ni Jesus no buhì koy dà. Sikan to duma no igkapatu-u to nadumahan koy to kabogbogan ni Jesu-Kristu no pigbuhoy on aw tuusa. ¹¹ Su kanami no sakup ni Jesus no nigdodot koy pad dini to babow to pasak, kadoog koy nalimutan to kamuwahanan awos dini to lawa noy, agad mamatoy koy, dì ogkakita-an to kabogbogan ni Jesus no pigbuhoy on aw tuusa su kanunoy koy din man pigtandu-an. ¹² Kaling man kanami, kadoog koy nalimutan to kamuwahanan awos iyu, mabogayan kow iyan to kinabuhì no konad ogkawadà.

¹³ Na moydu-on nasulat on du-on to kasulatan to Diyus no pig-iling to “Nigtu-u a to pig-ikagi to Diyus. Mano pigtu-uhan kud on sikan kagi to Diyus, ogpaka-agad a ogpakanangon to kagi din.” Na angod dà to kanami no pagsalig to Diyus su ognangon koy to kagi to Diyus su pigtu-uhan noy man lagboy sikan ¹⁴ su nama-anan noy iyan to mano pigbuhoy to Diyus si Jesus no Magbobo-ot ta, ogbuhayon koy man gayod no nakatampu koy ki Jesus, aw angod dà iyu gayod, ogpambuhayon no ogpamadugukon kinow on tibò diyà to atubangan to Diyus. ¹⁵ Mano nigpag-unung koy to mgo kalisodan, no tawoy sikan, iyu iyan podon no panalangin awos no dumakoo to mgo otow no ogkalabot to panalangin to Diyus, ogpaka-agad gayod ogdakoo to pagpasalamat dan diyà to Diyus no ogsaya-on dan iyan.

¹⁶ Kaling man konà koy no og-ablayon agad amonuhon. Agad mangkawadà to lawa noy dì to ginhawa noy, adow-adow ogdoyow lagboy. ¹⁷ Su so-idi no ma-agkap dà no kalisodan kunto-on, iyan ogduwayan to panalangin ta no wadà ogpakasokod no konà ogkawadà. ¹⁸ Su konà no du-on kan ogkakita-an noy to ogtibuuson noy to domdom noy, dì ogtibuuson noy to domdom noy du-on kan konà noy ogkakita-an su to mgo ogkakita-an ta, ogkawadà dà man sikan dì to konà ta ogkakita-an, sikan nasì to wadà pagkawadà.

5

¹ Agad malisodan koy su nigtuman koy man to impahimu to Diyus, di konà noy ogbungku-an su nama-anan ta to lawa ta dini kunto-on no nahuwag-onan ta no angod to banwahan ta puli. Ko mamatoy ki, og-ilisan dà ko buhayon ki to Diyus aw tuusa ki din. Sikan no lawa ta, wadà katapusan su konà no angod pad to tugdow ta no lawa kunto-on no ogkadunut dà su dini ki pad to babow to pasak. ² Mano buhì ki pad, malisod to ogkabayà-baya-an ta to pag-ugpà ta pad. Kanunoy ki og-ugsud to gininhawa ta no igdagong no ogpangumanoy to ita no pig-imaan no sikan podon ogtuuson kinow no ogka-usab to lawa ta, aw ogpaka-angod kinow kandin no konà ogkamatoy. ³ Ogpakagaga-an tad podon to ogpakasang kub to bayà no lawa ta awos madaa podon to umagad ta. ⁴ Malisod iyan lagboy to ogkabayà-baya-an ta to pag-ugpà ta. Konà no ogkaliyagan ta to puli ki ogkamatoy aw kawada-i ki to lawa ta. Di ogkaliyag ki to madaas og-ulì dini si Jesus aw ogtuuson kinow podon aw so-idi lawa ta, ogkawadà dà su ogka-ilisan dà to bayà no lawa no konad ogkawadà awos kinabuhì og-agow dà to kamatayon. ⁵ Diyus to nigpikii to ogbogayan ki to bayà no lawa aw pigbogayan ki din to Ispiritu Santu no angod to intangod ita to ogkadawat ta no ogka-iman ta to mahudi no adow.

⁶ Kaling man kadoog natibuus to ginhawa ta no impabayà to pagduma ita to Ispiritu Santu. Mano nigdumduma on kandin ita, nama-anan tad du-on to ogkabogayan ki to bayà iyan no lawa no ogtuuson ki. Nama-anan tad gayod to mano dini ki pad so-idi tahan ta no lawa, konà ta ogkakita-an si Jesus no Magbobo-ot ta to puli mahilow ta no mata ⁷ su ogka-anadan ta to oghihpanow no igpabayà ta dà to pagsalig ta to Diyus, konà no igpabayà ta to puli ta ogkakita-an su konà ki pad ogpakakita kandin to pag-atubangan. ⁸ Konà ta ogduwa-duwahon to ginhawa ta agad mamatoy ki. Di madoyow dà ko mamatoy ki aw maka-aot ki diyà ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. ⁹ Kaling man agad iyan mamatoy ki dà dow buhì ki pad, di ogpa-aag-aagon ta to ogka-uyunan ki iyan lagboy to Diyus ¹⁰ su tibò kinow, ogpamaka-atubang diyà ki Jesu-Kristu awos ki din mangkabo-otan aw mabaosan ki gayod agad-agad iyan to nahimu ta agad madoyow dow mado-ot no pag-ugpà ta pad dini to babow to kalibutan.

¹¹ Mano nama-anan noy iyan to Diyus to kahadokanan, lagboy noy podon ogkahingaton iyan to mgo otow to ogpasakup kandan to Magbobo-ot ta. To ginhawahan noy, ogkamatu-ud lagboy to Diyus to du-on wadà ka-iyaniyan. Ogka-iman ku to iyu gayod, ogkakilaa now sikan. ¹² Konà koy on ogpa-awos no kanami, ogpasayà-sayà koy mandà ko konà no iyan ogpa-awosan noy to ogka-alladan kow aw kabogayi kow to madigon no pag-iman awos moydu-on igka-ikagi now diyà to mgo otow no nigpasimantug bahin to ogkakita-an dan du-on to labas to otow, di konà dan oglingi-on to madoyow no ginhawahan. ¹³ Ko pananglitan moydu-on og-iling to “Kandan si Pablo, nangkalangog no pinabayà to subla on to pagtagon dan lagboy to pagtu-u dan.” Moydu-on gayod og-iling to “Kandan si Pablo, matuwadong to domdom dan.” Di agad nokoy to domdom dan bahin kanami, agad on su ogtumanon noy to igpahimu kanami awos masayà to Diyus aw iyu gayod, matabangan. ¹⁴ Oghimuhon noy sikan su ko madomdoman ku to kadakoan to paglogon ni Jesu-Kristu ita, nokoy man no konà ku ogtumanon to kandin ogkaliyagan. Su nama-anan noy to pagkamatoy ni Jesus, angod to tibò no mgo otow, natibo-an dan kandin su nigpakimatoy si Jesus itanow tibò. ¹⁵ Iyan ingkamatoy ni Jesus ita no

otow su ogkaliyag kandin to konà tad ma-aboy matuman to ka-iboganan ta no otow. Ogtumanon ta to igpahimu ni Jesus su nigpakimatoy kandin ita. Dì wadà katauni to pagkamatoy ni Jesus su pigbuhoy man kandin to Diyus.

¹⁶ Kaling man likat kunto-on wadà otow no ogkadomdoman noy no agad-agad to ogkakita-an puli. Agad natodu-on nadomdoman ku si Jesu-Kristu agad-agad to ogkakita-an puli dì kunto-on, konad on. ¹⁷ Kaling man to otow no nakapagtampu on ki Jesu-Kristu, nabinayà on su to pagkatahani, wadad, nabayà on tibò. ¹⁸ Sikan tibò, niglikat to Diyus no kandin iyan to nigpapa-uli ita diyà kandin no si Jesu-Kristu to impabayà. Aw kanami, nabogayan koy to Diyus to katondanan no ogpapa-uli to mgo otow du-on to Diyus. ¹⁹ Sikan no pagpapang-anad kanami to Diyus, sikan to paghinggat no ogpapa-uli-on din iyan to mgo otow tibò no pinabayà to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu aw kapasaylu to Diyus to saà to mgo otow aw insalig to Diyus dini kanami to pagpasabut no awos ogpapa-uli-on din iyan podon to mgo otow.

²⁰ Kaling man pighimu koy ni Jesu-Kristu no tumutubus din no dini kanami pabaya-a to Diyus to pagpapa-uli din to mgo otow. Kaling man kanami no tumutubus ni Jesu-Kristu, malakas koy no ogpapa-uli iyu diyà to Diyus. ²¹ Wadà saà ni Jesus, agad sobu-uk. Dì impatagudaa kandin to Diyus to saà to mgo otow tibò. To likatan to pagpatagudaa kandin to saà to otow su awos kinow malipwasan aw su natibo-an ki din, ogkalabotan ta gayod to katuwadongan to Diyus.

6

¹ Kaling man no pigpatubus koy to Diyus to pagtuman to igpahimu din, og-udlin koy iyu gayod to konà now puli og-uwakan to ka-at to Diyus no nadawat now ² su pig-iling to Diyus to “Moydu-on adow no ogkagotò to pagka-at ku iyu no pagpaminog ku iyu. Moydu-on adow no ogkagotò to paglipwas ku iyu no pagbulig ku iyu.” Sikan to kagi to Diyus ita. Nagotò on kunto-on to pagdawat ta to ka-at to Diyus. Nagotò on kunto-on to pagbulig to Diyus ita.

³ Og-oyow koy to tibò mado-ot su awos wadà otow podon no ogkababagan noy to pagtu-u dan awos wadà saà no ogkahimu no litos igka-oyow dan to kanami impasabut. ⁴ Agad nokoy no oghimuhon noy, igpabayà noy to katul-idan awos mamatu-ud lagboy to kanami katondanan no imbogoy kanami to Diyus su to tumutubus to Diyus, litos ko matuwadong to pagdaa din tibò. Ogcakita-an to Diyus no nigbogoy kanami to katondanan su natibuus to ginhawa noy agad pagtuwa-ay noy to pag-abut to pag-uwang-uwang aw kalisodan aw kababaganan ⁵ aw pagbunaa, aw pagkapisisu, kasamukan, pagkabun-ug to talabahu, kapuwawan, aw bontas. Dì tibò noy, pigtuwa-ay sikan. ⁶ Moydu-on pad igkapatu-u to Diyus no piglikatan to katondanan noy su to tibò no pagdomdom noy aw paghimu noy, wadà imba-ot no mado-ot. Asta gayod nasabutan noy on to kanami no pagpasabut asta kanami, wadà noy baosi kan nig-uwang-uwang kanami. Moydu-on pad duma no igkapatu-u to katondanan noy no niglikat to Diyus su niglogon koy to kasing-otow noy aw madoyow to paghimu noy kandan su konà puli no bàbà noy to piglikatan, dì ginhawahan noy to piglikatan. Igkapatu-u gayod to katondanan noy, niglikat to Diyus su mamonang dini kanami to Ispiritu Santu. ⁷ Igkapatu-u gayod to tütu-u to katondanan noy su kadoog noy og-ikagihon to katütu-uhanan aw nadumahan koy to kabogbogan to Diyus to pagkasundau noy no ogdawdaahon noy to

katuwadongan no ogbakyawon noy no kasag to lawa noy aw angay ogtakawon noy to panganiban.

⁸ Kanami, konà ogkaduwa-duwa to ginhawa noy di natibuus iyan lagboy agad matahudan koy dow masawoy, agad madiyampà koy dow masayà. Agad pighimu koy to mgo otow no kanami, gau-on kun no otow, di wadà saà noy. ⁹ Natibuus to ginhawa noy agad mahimu koy no tipig no otow dow bantugan. Kadoog koy nalimutan to kamuwahanan di buhi koy dà man. Agad mabun-ug koy to kalisod, di wadà koy man kamatoy. ¹⁰ Agad naduyong-ot koy, di ogpatukhawon koy dà man nasi to Diyus. Ko kanami dà, wadà natu-un noy buwa, di pighimu koy to Diyus no palikatan to panalangin to kahan-ingan. Agad wadà natu-un noy, di pighimu koy to Diyus no ogpakatu-un tibò to panalangin.

¹¹ Na mgo kasu-unan ku no taga-Kurintu, pignangonan kud on iyu to tibò no domdom ku su ma-aslag to pagkalogon ku iyu. ¹² Ko moydu-on nasaban to ginhawa, konà no kanami to tagtu-un, di iyu sikan to tagtu-un. ¹³ Og-ikagi a iyu no angod to mgo batà ku to konà kow ogkalingow kanami.

¹⁴ Na moydu-on pad ig-ikagi ku iyu no mgo tumutu-u. Konà kow ogpagtampu du-on to mgo otow no wadà tu-u su nokoy man no oghitampu to mgo matuwadong aw kan konà no mgo matuwadong. To ka-awangan, wadà labot to kadigloman. ¹⁵ Amonuhon to paghidaag ni Jesu-Kristu aw ni Bilyal no si Satanas. Nokoy man no ita no tumutu-u, ogpagtampu ki man du-on to mgo otow no wadà tu-u. ¹⁶ To abutanan to Diyus, wadà labot to ampu-onon no konà no Diyus. Su itanow, angod ki to abutanan to Diyus no wadà kamatayon. Su Diyus to nig-iling to “Mamonang a dà du-on kandan aw ogtandu-an ku kandan. Kanak no Diyus, ogkahimu a no ampu-onon dan, aw kandan, ogkahimu no sakup ku.” ¹⁷ Kaling man nig-iling to Diyus to “Og-oyowan now on to mado-ot no mgo otow. Likat du-on kandan ogpadiyù kow. Konà now oghimuhon to mado-ot, awos madawat ku iyu, ¹⁸ aw kanak, ogkahimu a no Amoy now, aw iyu, ogkahimu kow no mgo anak ku no lukos aw buyag. Sikan to inikagi ku no Magbobo-ot no kinalabawan.”

7

¹ Kaling man mgo kasu-unan ku, su pigsahadan kinow to Diyus to oghimuhon ki no batà din ko oyowan ta to mado-ot, ogpadiyù ki to tibò no igkado-ot to ginhawa ta dow lawa ta aw ogpakatuwadong ki podon no iyan dà kanunoy oghimuhon ta to Diyus dini to domdom ta no kahadokanan ta to pag-ugpà ta dini to babow to kalibutan.

² Nokoy to ingkahalin to ginhawa now kanami no wadà man saà noy iyu. Palungtada-a koy du-on to iyu no ginhawahan. Wadà noy man iyu pasuwaya. Wadà noy man iyu lukuha. ³ Konà no iyan tu-ud ku to ogbotangan ku iyu to saà su ogsudsudon ku to kagi ku iyu no dakoo iyan lagboy to paglogon noy iyu su agad mamatoy koy dow buhi koy pad, konà iyan ogpatunuson to ginhawa noy bahin iyu. ⁴ Ogsaligan ku iyu lagboy aw sayà-saya-a ku iyu diyà to duma kotob to nalingawan kud to kalisodan ku no nadinog kud to nawnangonon likat iyu no pigdaa ni Tito. Angod to nalipwasan ad to kabogatan.

⁵ Angod to pagdatong noy natodu-on diyà to Masiduniya no wadà noy kakita-i si Tito, wadà hunangag lagboy to ginhawa noy su nalimutan koy kanunoy to kalisodan, to labas, kasamukan, to sood to lawa noy, hadok. ⁶ Di to Diyus no ogka-amu to ogpadaoyag to otow no naduyong-ot, pigpadaoyag koy din no pinabayà to pagpa-andu-on din ki Tito. ⁷ Di konà no sikan

pag-abut din dà to nakapadaoyag kanami su nigtukhow koy gayod su pignangonan koy gayod to iyu, nakapadaoyag kow kandin su nakita-an din to paghimu now no madoyow. Pignangonan koy gayod to ogpagkita kow podon kanak aw kaduyong-ot kow pagdinog now to wadà ku kaliyagi to paghimu now no mado-ot diyà to atubangan to Diyus. Pignangonan ad gayod to moydu-on nighimu to kanak impang-anad no gaù, di namatu-ud now nasi to kanak impang-anad, tùtu-u man. Nigdaoyag pad to kanak ginhawa.

⁸ Na no impadaa ku iyu ton tugdow no sulat, naduwa-duwa to ginhawa ku su nadinog kud to naduyong-ot kow su ingkapanagda kud iyu. Di madoyow su mayopot dà to pagkaduyong-ot now no wadà kow layuni to pagkaduyong-ot. Di kunto-on natibuus on to ginhawa ku bahin to pagsulat ku iyu aw wadà nasosoan ku. ⁹ Di naliyag a nasi. To pagkaduyong-ot now to tawoy, konà no sikan to nalikatan to pagkaliyag ku. Di to pag-usab now to batasan now, sikan to nalikatan to pagkaliyag ku. To ingka-usab to batasan now su nakasoso kow to saà now. Sikan no pagkaduyong-ot, moydu-on tu-ud no madoyow su niglikat to Diyus awos ma-usab now to batasan now. Kaling man ogpaka-iling a to ton sulat ku iyu, wadà igkado-ot now du-on.

¹⁰ To pagkaduyong-ot ta no niglikat to pagkilaa ta to saà ta diyà to Diyus, madoyow su piglikatan to pag-usab ta to batasan ta aw wadà du-on nasosoan su ogpakadaa ita diyà to kinabuhì no konad ogkawadà. Di to pagkaduyong-ot ta, ko dini dà to kalibutan makalikat, wadà ogkapuusan sikan su wadà ogkadoogan no madoyow. ¹¹ Di nakita-an now to panalangin no niglikat to pagkaduyong-ot now su tùtu-u to pagkasoso now to saà now diyà to Diyus su wadà now puli palabayi, di nigpakapalipwas kow lagboy to saà now no nasulat kud on diyà iyu. Bahin ton sala-an natodu-on, konad no pagkalangot now kandin. Nahadok kow gayod ko ikapanagda ku iyu. Aw kanak, nasampotan a now gayod. Nigpunù kow on dayun to ogkastigu kandin no mado-ot to paghimu. Natuman now on tibò awos mahugasan to saà. ¹² Agad mabogat to sulat ku iyu no ogpakatul-id to saà now, di to sala-an aw nasala-an, konà no sikan to lagboy kud no tu-ud su tu-ud ku iyan lagboy to igpakita now to tu-un now no lawa to tùtu-u iyan intahud koy now lagboy diyà to atubangan to Diyus. ¹³ Kaling man nigdaoyag koy lagboy.

Nigdaoyag koy lagboy aw hognà pad nigtukhow koy gayod lagboy su naliyag si Tito su madoyow to pagdawat now kandin aw hungow to ginhawa din. ¹⁴ Nakita-an din on to tùtu-u to pagsayà-sayà noy iyu natodu-on. Wadà makabullug su tùtu-u to tibò no nanangon noy iyu. Angod dà to insayà-sayà noy iyu su natùtu-u iyan. ¹⁵ Kaling man ogdakoo to kandin pagkaliyag iyu su matinumanon kow aw matinahudon kow du-on kandin kotob to pigdowdoyawan now awos wadà kasikawanan now du-on kandin. ¹⁶ Naliyag a su ogkasaligan ku lagboy iyu.

8

¹ Ogtagahon ku iyu mgo kasu-unan, to pagbulig to Diyus to mgo tumutu-u no taga-Masiduniya ogbogoy to ka-at diyà to mgo kasing-tumutu-u dan no nalisodan. ² Su agad kandan lagboy iyan nalisodan to nadawat dan no in-anti du-on kandan, di nigtukhow on nasi kandan kotob to agad nalisodan kandan, di nighungyam dà kandan to kandan katu-unan diyà to nalisodan pad. ³ Aw sikan kotob to moydu-on kandan aw pigpasublahan dan pad gayod di kanami, wadà koy sugù kandan. ⁴ Di nigpangamuyù kandan

kanami to kandan gayod to ogbulig to kasing-tumutu-u dan no nalisodan.
⁵ To na-iman noy, pigpasublahan dan pad su tugdow nigpasakup kandan to Diyus aw ikaduwa, nigpasakup kanami no pinabayà to pagbo-ot to Diyus.
⁶ Sikan taga-Masiduniya no nigbogoy to ka-at, ogsunudon now gayod podon kandan. Kaling man iyan pighinggat noy si Tito to ogpabuligan noy iyu to ogsunud kow kandan su kandin to nigpunù to ogpabogoy iyu aw kandin dà to ogbulig iyu kunto-on to igponga podon to ka-at now to mgo nangkawada-an. ⁷ Bantugan kow man aw mahan-ing to piglikatan no ningsingkabugtì no bantug now su nahogot to pagtu-u now, mahan-ing to mapandoy to oglikwad to kagi to Diyus, dakoo to nama-anan now. Nigpa-omot kow gayod to pagbulig kanami. Dakoo to logon now kanami. Sikan to nakabantug iyu. Na kunto-on madoyow podon ko ka-at now gayod to ogkalikatan to pagkabantug now.

⁸ Dì konà ku ogsugu-on iyu to ogpabogayon. Puli ku ignangon dow nokoy to paghimu to duma dow masunud now kandan no iyan igkapatu-u to logon now. ⁹ Su nama-anan now to ka-at ni Jesu-Kristu no Magboboto ta, agad kandin, wadà pigboong din, dì nigpawadà kandin awos iyu, mamoydu-onan no impabayà to pagkawada-i din.

¹⁰ Na tambag ku iyu no madoyow podon ko pongahon now to napunu-an now on songo tu-ig on, su iyu man to tugdow nakadomdom to pagbogoy aw iyu to tugdow no nigpunù. ¹¹ Mano nigpamakut kow to pagpunù, kailangan ogpongahon now gayod lagboy no ogpadumahan to pagtukhow now no ogbogoy kow agad-agad to iyu no ogkahimuhan. ¹² Su ko ogbo-ot kow to ogbogoy, ogkadawat man to Diyus su na-uyunan din agad-agad to kadakoo to pigtu-un ta, konà no agad-agad to ita no kawadà.

¹³ Dì konà no tu-ud ku to puli ogkahawayan to duma to pagdawat to imbulig now, aw iyu, ogkalisodan iyan nasi. ¹⁴ Dì ogbinuligay kow podon nasi. Iyu no namoydu-onan on kunto-on, ogbuligan now kan nawada-an pad. Wadà ta katagahi dow kagan-u ki to mawada-an. Ogkabuligan ki dan dà man buwa. Kaling man og-anadan ta to pagbinuligay tanow. ¹⁵ Konà now oglipadan to nasulat on no ogkabasa no pig-iling to “To otow no dakoo to ogka-aun din, wadà nasi ogkasamà. Dì to otow no ma-intok dà to na-aun din, litos dà nasi.”

¹⁶ Na nigpasalamat koy to Diyus su to pagpamakut noy to pagbulig iyu, kanami aw si Tito, a-angod dà ¹⁷ su naliyag kandin no nigtuman to kanak sugù. Dì to wadà ku pad usipa kandin, tahan din on napikiyan to kandin, og-andiyà iyu. ¹⁸ Ogpadumahan noy kandin to songo tumutu-u no bantugan to mgo kasinakupan to Diyus su impatangkap, din to Madoyow no Tutuwanon. ¹⁹ Hognà pad kandin, imbotang no nigdaa to sinakupan to Diyus no duma noy gayod to pagdaa to pagbulig diyà to mgo nawada-an no intahud noy ki Jesus no Magboboto ta aw igpatu-u gayod to nigbo-ot koy to ogbulig. ²⁰ Ogdilinan noy podon to pagpabotang dini kanami to saà bahin to pagdaa noy to igbogoy now aw duma gayod. Kaling man ogpadumahon noy to otow no ogpa-aha-on dow moydu-on ogsalinon noy ²¹ awos koy ma-uyunan to Diyus aw otow gayod.

²² Moydu-on pad duma no ogpadumahon noy ki Tito. Na-inahà-aha-an ku pad kandin natodu-on. Nigpamakut kandin to ogbulig aw dakoo iyan kunto-on to pagpamakut din su nigsalig man kandin to ma-aslag du-on iyu.

²³ Ko moydu-on og-usip bahin ki Tito, timbang ku kandin to pagbulig iyu. Aw mgo duma din gayod, pigpatubus to mgo kasinakupan ni Jesu-Kristu no igkatahud gayod diyà ki Jesus. ²⁴ Kaling man igpa-ahà now kandan to

paglogon now kanami aw ogmatu-udon now diyà kandan to insayà-sayà ku iyu aw igpalikwad now kandan diyà to mgo kasinakupan to Diyus.

9

¹ Na nama-anan kud to agad konà ku iyu igayon to ogpabuligon kow diyà to mgo kasing-tumutu-u now ² di ogpadomdomon ku iyu to nig-uyun kow on aw insayà-sayà kud on diyà to mgo taga-Masiduniya bahin iyu no mgo taga-Akaya, tahan on nahina-at no bobogoy ton nigbayà no mgo aw mahan-ing to nadada no nakapamakut on su nadinog dan on man bahin iyu. ³ Di kandan si Tito no ogdaa so-idi no surat ku, ogpa-andiya-on ku iyu su awos sikan no impasimantug noy bahin iyu, konà no puli-puli dà iyan. Di igkamatu-ud lagboy sikan to nahina-at now on podon su nanangonan kud to nahina-at now on iyan. ⁴ Su ko pumaduma a to taga-Masiduniya aw katagahi dan to wadà now pad kahina-at, kanami, ogkasikawan koy aw iyu gayod su pigsaligan noy on man podon iyu. ⁵ Kaling man nadomdoman ku to ogpa-unahon ku kandan aw si Tito diyà iyu no taga-Kurintu awos to konà a pad ogdatong du-on, matu-udon podon lagboy to tütu-u on iyan no nahina-at on to insahad now on natodu-on no konà podon no pinogos kow di nakalikat iyan to pagkabo-otan now.

⁶ Konà now ogkalingawan to ko ig-odok ta to ma-intok dà, ma-intok dà gayod to ogka-ani ta. Di ko madakoo to ig-odok ta, dakoo man gayod to ogka-ani ta. ⁷ Tagsobu-uk iyu, ogbogoy agad-agad to nabo-otan to iyu no ginhawa, konà no pabu-ud to pagbogoy dow angod to napogos su to Diyus, ogkaliyag to maliyagon no pagbogoy. ⁸ Aw to Diyus, ogpakabogoy iyu to agad nokoy no kadoyawan awos iyu, konà mawada-an to kapookanan, aw likat to nasamà, agad intawa no tütu-u no nalisodan, ogkabuligan now iyan. ⁹ Du-on to ogkabasa no nasulat on bahin sikan no otow no pig-iling to “Bo-otan kandin diyà to nawada-an. Pagkabo-otan din, konà ogkagawang.” ¹⁰ Su Diyus to ogbogoy to binhi diyà to otow no og-odok. Diyus gayod to ogbogoy iyu to tatanom now aw kandin to ogbogoy iyu to ogka-ani no lagboy igkabuhi now aw padakoa din to og-abut to impatanom din iyu likat to iyu no pagkabo-otan awos matabangan now to mgo nawada-an. ¹¹ Ogdugangan din iyan awos moydu-on ikabogoy now diyà to nawada-an aw tawoy sikan, oglabow to pagpasalamat diyà to Diyus. ¹² Su daduwa to tawoy no madoyow to pagbogoy now su to mgo nangkawada-an, ogkabuligan now, aw Diyus, ogkapasalamatan gayod. ¹³ Sikan ogbuligan now, ogkaliyag su bo-otan kow diyà kandan aw angod dà diyà to duma gayod. Ogsaya-on dan gayod to Diyus su sikan igbogoy now, igkapatu-u to paghimu now aw pagtu-u now ki Jesu-Kristu, nighiduma. ¹⁴ Aw ko ampu-an kow dan diyà to Diyus, lagboy ogdoyow to ginhawahan dan no ogdomdoman dan to impabogoy kandan to Diyus iyu no ka-at din iyan sikan lagboy. ¹⁵ To labow no imbogoy itanow tibò, mapasalamatan to Diyus, su pigpa-andini si Jesu-Kristu no nigpaka-otow dini ita no mgo gitawan.

10

¹ Na kanak no si Pablo, ogtambag ad iyu di konà ku puli ogbidla-on, di igpabayà ku to mananoy no igpalitik no kagi no oglikat ki Jesu-Kristu. Nadinog kud to moydu-on og-iling to “Na to kagi ni Pablo, mahinoy dà ko diyà to atubang. Di ko madiyù on kandin aw puli din dà ogsulaton, ogbuutan lagboy nasi.” ² Di malipwasan a now podon to kabuut ku

ko umandu-on a iyu no igpabayà to pagdilín now podon to ogpakapahà a iyu to langot ku su moydu-on nigbotang-botang kanami no nigiling to “Paghimu ni Pablo, wadà makalabow to paghimu to mgo otow no kalibutanon dà puli.”³ Tùtu-u iyan no nigdodot koy pad so-idi no kalibutan. Dì konà ku ogsaligan to kabogbogan to otow no igkumbati.⁴ Su to kanami no panganiban no igkumbati, konà no panganiban to otow no niglikat so-idi kalibutan ko konà no imbogoy kanami to Diyus no mabogbog awos noy mada-og to kado-otan agad angod to madigon no kutà, dì ogkalompag dà.⁵ Ogpanggoba-on noy to ogkapikiyan to otow puli aw agad nokoy pad no ogpalabow-labow no ogbalatak podon to nama-anan to Diyus. Agad nokoy pad no ogkapikiyan to otow puli, ogbaoda-on noy awos tibò, mamangunan si Jesu-Kristu.⁶ Ogtagadan noy pad iyu kotob matuman now to sugù ku, kayan pana ogkastigu koy to duma no mgo masupladuhon.

⁷ Pigdagbow now puli iyan to pagdomdom now. Ogkilahon now to katùtu-uhanan. Moydu-on kun og-iling to “Kanak, ogtagonan ku si Jesu-Kristu.” Na kandin no nigtagon, konà din podon ogkalingawan to kanami gayod, songo nigtagon koy gayod ki Jesu-Kristu.⁸ Su ko maliyag a to ognangon bahin to kabogbogan no imbogoy kanak ni Jesu-Kristu no igpahogot to iyu no pagtu-u, konà no igkado-ot, konà a no ogkasikawan su tùtu-u iyan lagboy.⁹ Konà now ogdomdomon to ighinadok ku podon iyu to mgo surat ku dì konà man.¹⁰ Nama-anan ku to moydu-on nig-iling to “Kagi ni Pablo no insulat din, mabuut aw mabogat. Dì ko atubang, mahinoy dà man. Dì konà ta ogpaminogon to kagi din.”¹¹ Sikan no otow no nig-iling, aboy kandin. Indanan now su to kagi ku du-on to surat ku, sikan to ogtumanon ku ko kumikita kinow.¹² Dì konà koy oglangub to ogpagsokod kandan no puli nigsayà-sayà to tu-un dan no lawa. Dì kandan no nigtinopongay to kandan kabotang, kandan, wadà nama-anan.

¹³ Dì bahin kanami, konà noy ogpasublahon to pagpasimantug, ko konà no ig-agad-agad noy dà to imbogoy kanami to Diyus no katondanan no iyu, nasakup kow du-on.¹⁴ Su wadà koy lapas to pag-ootan to kanami pigsakupan no imbogoy kanami to Diyus. Nokoy man no wadà now kilaha to imbogoy kanami to Diyus no igpang-anad iyu su kanami to tugdow no nigdaa diyà iyu to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu.¹⁵ To hinimu to duma, konà ku og-abinon to kanak to nakahimu. Ogpang-anad a podon iyu hantod to mahogot to pagtu-u now.¹⁶ Kayan pana oghinipanow ad to pagpang-anad ku diyà to kadiyu-an no wadà kapang-anadi to duma su konà noy og-abinon to talabahu no natuman to duma.

¹⁷ Dì angod dà to nasulat no pig-iling to “Ko maliyag ki to ogsayà, konà no ita tu-un no lawa to ogsaya-on ta. Dì Diyus nasì no Magbobo-ot to ogsaya-on ta.”¹⁸ Tùtu-u iyan ton nasulat on su to otow no ogsayà to kandin tu-un no lawa, konà iyan no litos sikan. Dì ko Diyus to ogsayà kandin, sikan to tùtu-u lagboy no pagsayà.

11

¹ Na, haba-on now podon to pagpasinsiya now kanak ko angod to ogsaya-on ku to kanak tu-un no lawa no pigpadaa iyu² su angod to diyà ki Jesu-Kristu, impa-asawa kud iyu no na-angodan to bohi no wadà pad kalumingi aw bantayi ku lagboy iyu awos wadà duma no ogpaka-agow iyu.³ Dì kahadok a ko ma-iyani-yanan kow angod to pag-iyani-yanan ni Satanas ki Eba su nigpa-angod-angod kandin to uwod su ogpasakup kow buwa to bugtì aw moydu-on igba-ot to pagtu-u now ki Jesu-Kristu.⁴ To ing-iling ku sikan su

pigdawat now to otow no nigdaa to bugtì no tinu-uhan. Bugtì no Jesus to impasabut dan iyu du-on to kanami no pigdaa no Jesus no impasabut noy iyu. Asta kan kunon kun Madoyow no Tutuwanon, pigdawat now on di bugtì man du-on kan kanami no ing-anad iyu. Konà gayod no Ispiritu Santu to pigdawat now di bugtì no ispiritu sikan. Dì tibò now pigpasood.

⁵ Agad pigpalabow now sikan mgo tumutubus kun ni Jesus, dì wadà man makalabow kanak no tùtu-u no tumutubus ni Jesus. ⁶ Agad konà a no mapandoy to ogpanlituk-lituk, dì litos to nama-anan ku bahin to Diyus no impatu-u to tibò to paghimu ku.

⁷ Dow nakasaà a iyu su nigpasagkop a awos kow ogpakalabow su wadà impabayad ku iyu to kanak impang-anad no iyan Madoyow no Tutuwanon to Diyus. ⁸ To дума no kasinakupan to Diyus, nawada-an kandan su pigdawat kud to impadà dan kanak awos matabangan ku iyu. ⁹ Dì ton diyà a pad iyu, agad nawada-an a to kapookanan di wadà pigpangamuyu-an ku. Kanak kapookanan, imbogoy nasi kanak to mgo дума ku no pag-abut dan du-on no niglikat to Masiduniya. Tahan ku to konà ku ogpabogatan iyu, agad kaugayan, konà. ¹⁰ Indananan now, wadà otow no ogpakasapad kanak bahin ton kagi ku no igkapasimantug ku bahin to kanak to ogdaa to tu-un ku no lawa. Mataga podon to tibò no taga-Akaya. To pig-ikagi ni Jesus, tùtu-u. Angod dà to kanak kagi, tùtu-u su si Jesu-Kristu dini kanak. ¹¹ Intobo-ot now buwa dow wadà ku kalogoni iyu. Dì konà su nama-anan to Diyus to lagboy ku iyu nalogonan iyan.

¹² Sikan paghimu ku, ogpadayongon kud awos wadà ogkasakindogan to otow no og-iling to "Paghimu ni Pablo aw paghimu noy, papadihu dà su ogdawaton din gayod to bayad." ¹³ Dì sikan no mgo otow, konà no tùtu-u no tumutubus ni Jesus. Og-iyani-yanan kow dan puli awos mabogayan now kandan. Ogpakunon-kunon kandan no tumutubus ni Jesus. Dì matuu konà man no tùtu-u. ¹⁴ Su gin-anow nigpakunon-kunon kandan su agad si Satanas no tagsakup kandan, ogpakunon-kunon to diwata kun kandin no niglikat kun to ka-awangan to Diyus. ¹⁵ Kaling man ogka-iman ta to mgo sakup ni Satanas, ogpakunon-kunon puli no mag-a-anad to ka-awangan. Dì to mahudi no adow ogkastiguhon tibò kandan.

¹⁶ Na ogsudsudon ku mandà to na-ikagi kud iyu. Konà now ogdomdomon no wadà puus to kagi ku. Dì nasi ogpaminogan now iyan podon lagboy. Oghimuhon ku to kagi no ogpa-atubangon ku to kanak lawa angod to mgo otow no nigpang-anad iyu su kadoog dan pigsayà bahin to tu-un dan no lawa. Tuguti a now to igpanngon to kanak tu-un no lawa. ¹⁷ Wadà ku ka-ikagi to niglikat ki Jesus to pagnangon ku to kanak tu-un no lawa su wadà puus. Dì iyan innangon ku iyu su so-idi to igbaos ku kan mgo otow no kadoog ogpasimantug. ¹⁸ To mgo otow du-on, kadoog dan igpa-ahà to ogkasayà-sayà to mgo otow no konà no mgo tumutu-u. Na kunto-on ogsunudon ku kandan to kan pagpasimantug dan. ¹⁹ Nokoy man no niglabow on to iyu nama-anan, su ogtuwa-ayon now to otow no wadà mgo bo-ot. ²⁰ Su ko pig-udipon kow to mag-a-anad no konà no tùtu-u, nokoy man no pigpabay-anan now man puli. Agad mahukhuk kow kan mag-a-anad no konà no tùtu-u aw padakoo-dakoo kandan diyà iyu dow sawayon kow, dì nokoy man no nigpadaa kow man kandan. ²¹ Dì matuu kanami, pighimu koy now no talawan su danu-an koy man. Ko sikan to kalitukan to talawan, ogka-abin noy sikan.

Dì ko moydu-on oghinangat kanak bahin to igpasimantug dan, og-atuhan ku su moydu-on dà gayod igkapasimantug ku agad wadà puus

sikan. ²² Aw dow mgo Hibriyu na-an kandan? Na kanak, songo Hibriyu a dà man gayod. Dow sugpù ni Israel kandan? Na kanak, songo sugpù a dà man gayod ni Israel. Dow sugpù man kandan ni Abraham? Na kanak, songo sugpù a dà man gayod ni Abraham. ²³ Dow sugu-onon buwa gayod kandan ni Jesu-Kristu? Labow-labow a pad no sugu-onon din gayod. Kagi ku, angod to wadà bo-ot ku. Dakoo pad to pagpamakut ku aw kalisodan ku. Mahahan-ing pad du-on kandan to pagkapirisu ku no niglikat to pagpasakup ku ki Jesu-Kristu. Lalagboy pad du-on kandan to pagkabunai ku. Subla on to pagkalimuti ku to kamuwahanan podon kanunoy. ²⁴ Likat to mgo Huidiyu, kalima a kabunai no sikan kada songo pagbunaa katlu-an aw si-am to ogdo-og. ²⁵ Katatou a posposi, kasaboka a dogpaka to batu, katatou a kaonod, songo kadukiloman aw songo adow to paglotow-lotow ku diyà to dagat. ²⁶ To pinanodnod ku no panow nalimutan a kadoog to kamuwahanan agad diyà to kawohig-wohigan, kamuwahanan to mgo tulisan, kamuwahanan to mgo otow no taga-lunsud no kadumahan ku dà, kamuwahanan to mgo otow no ningsingkabugtì, kamuwahanan diyà to lunsud, kamuwahanan diyà to banwa no kahanongan, kamuwahanan diyà to kadagatan, kamuwahanan diyà to kasu-unan no mapakunon-kunonon. ²⁷ To mgo ka-unagan aw mgo kalisodan, pinuna-us on to pinanodnod no kapuwawan to kadukiloman, bontas, langga, pigpanodnod kud puli to ginhawa ku to wadà ko-on-ko-on, hagsii aw lobas to lawa ku. ²⁸ Aw wadà pad labot sikan moydu-on pad su adow-adow moydu-on ogkapookan ku to pagbulig to igpahogot to pagtu-u to mgo kasinakupan to Diyus su dagow moydu-on ogpakasuwoy ²⁹ su ogkaduyong-ot a ko wadà pad kahogot to pagtu-u to mgo sakup ku. Angod iyan to kanak nasì to wadà pad kahogot to pagtu-u su ogpakaduma to kanak ginhawa du-on kandan. Aw lagboy to kalangot ku ko moydu-on ogpasuwoy to tumutu-u no wadà pad kahogot to kandin pagtu-u.

³⁰ Ko pananglit ogkaliyag a to ogpasimantug, dì ognangon a nasì to mgo nawada-an to kanak kabogbogan no ogkasayà to otow su du-on dà ogkakita-an to kabogbogan to Diyus no ogbulig kanak. ³¹ Masayaan to wadà katapusan to ngadan to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow. Ogamatu-ud din to konà a no gau-on. ³² Ton diyà a pad to Damasku, sikan gubirnadur no imbotang du-on ni Harì Aritas, pigpalibongan din to mgo sundau to ing-aad to lunsud awos a madakop. ³³ Dì pigtuntun a no insood to bangkow no diyà a pabaya-a to paslangan to ing-aad aw makalikoy a dà makalogos.

12

¹ Agad nama-anan ku no wadà puus lagboy ko pumasimantug a, dì so-idi to babaosay ku kan mgo otow no kadoog ognangon to kandan tu-un no lawa. So-idi to igdugang ku ton nanangon kud on iyu. Ognangonan ku pad iyu to nakita-an kud on iyan to tu-un ku no mata no si Jesus to nigpakita kanak no sikan, wadà kakita-i to duma. Ognangonan ku iyu gayod kan intaga din dini kanak. ² To sampuù tag upat on no tu-ig kunto-on moydu-on sakup ni Jesu-Kristu no nabatun diyà kaylu to ugtuhan no banwa to Diyus. Wadà ku katagahi dow tibò to lawa ku naka-andiyà, dow umagad ku dà buwa. Diyus dà to nataga. ³ Iyan dà natagahan ku to naka-andiyà a to banwa diyà to langit no labow to kadoyow. Dì wadà ku iyan katagahi dow tibò to lawa ku naka-andiyà, dow umagad ku dà buwa su Diyus dà

to nataga. ⁴ Diyà ku kadinogi to kagi. Dì konà ku ogkasudsud su konà ogka-otawan to pag-ikagi.

⁵ Kaling man ko maliyag a to ogpasimantug no ogpalabow, moydu-on dà igkapasimantug ku. Dì ko kanak dà no puli no otow, wadà igkapasimantug ku. Iyan dà ignangon ku to nawada-an to kanak kabogbogan awos makitaan to kabogbogan to Diyus no nigbulig kanak. ⁶ Su ko maliyag a to ogpasimantug to nabayà-baya-an kud on, konà now ogka-ikagi sikan no kagau-an su tütü-u iyan to moydu-on igkapasimantug ku. Dì og-oyow ad og-angod sikan su dagow makapalabow ad. Dì to ogkaliyagan ku no iyan dà piglikatan to domdom kanak to mgo otow to nakita-an dan aw nadinog dan on no niglikat dini kanak. ⁷ Kaling man pigtugutan to Diyus to og-ingoo-ingoon a to tumutubus ni Satanas no nigbogoy kanak to kalisodan no konà ogkagawang awos konà ku podon ikapasimantug likat to impakita kanak. ⁸ To katatou a pangamuyù to Diyus to ogpagawangon sikan. ⁹ Dì to pagtabak din kanak to “To kagi nu, litos dà su sikan kakulangan nu no nawada-an to ikow no kabogbogan, du-on dà nasi ogkakita-an to kanak kabogbogan no ogbulig ikow no wadà nakatopong.” Sikan to kagi ni Jesus dini kanak. Kaling man naliyagan ku to nawada-an a to kanak no kabogbogan su awos iyan makatodung kanak to kabogbogan ni Jesu-Kristu. ¹⁰ To pagkawada-i ku to kanak no kabogbogan, sikan to ogkabayà-bayaan ku no kabogbogan ni Jesu-Kristu. Kaling man to mgo nawada-an to kanak kabogbogan, konà ku sikan ogkapookan asta pad mgo pagdiyampà aw mgo kalisodan, aw mgo pagkasakiti, aw mgo pag-uwang-uwang, su to ingkawada-i ku to kanak no kabogbogan, du-on on nasi ogkakita-an to kabogbogan to Diyus.

¹¹ Angod to wadà bo-ot ku no nakapasimantug a dì iyu to piglikatansikan su iyu podon to ogpakamatu-ud to kanak katondanan. Agad tütü-uyanno wadà igkasayà kanak to duma, dì konà no labow pad kanak sikan mgootow no ogpalabow-labow podon. ¹² Ton diyà a pad iyu, moydu-on inmatu-ud no tütü-u to katondanan kunotumutubus ni Jesus su agad malisodan a dì natibuus to ginhawa ku awnadumahan ad to kaboongan no nakitaan to kabogbogan to Diyus nomoydu-onogka-anadan now. ¹³ Iyan dà nahimu ku diyà to duma no sinakupan to Diyus dì wadà kuhimuha diyà iyu to pagpabogat ku iyan to kanak kapookanan, su wadà kuisalig iyu to kapookanan ku. Na pasayluha a now sikan.

¹⁴ Na so-idi a no oghina-at to paglo-uy iyu to katatou. Agad kunto-on, konà ku ogsaligan iyu to kapookanan ku, su konà no sapi now toogpanganapon ku. Dì iyu dà iyan to ogpanganapon ku awos pumasakup kowlagboy ki Jesus su konà no mgo batà to ogtagama to kaugayan to mgoma-asdan. Dì to ma-as nasi to ogtagama to kaugayan to mgo batà. ¹⁵ Agad mabogayan ku iyu to tibò to katu-unan ku, dì ogkaliyag adà. Agad mabogayan ku iyu to doson ku no ogbulig a iyu, dì konà ogpatunusontoginhawa ku du-on iyu. Sikan to kapanggadanan to pagkalogon ku iyu. Towadàlogon now kanak, dow sikan to igkabaos now kanak?

¹⁶ Moydu-on nig-iling to “Agad wadà impabayad ita ni Pablo, dimoydu-on dà ing-iyaniyan din dini ita.” ¹⁷ Dow nokoy buwa to mgo pagpabayà to pagluku iyu to otow nopigpa-andu-on ku iyu no pigpa-iyaniyan ku kun iyu. ¹⁸ Ton pagpa-andu-on ku ki Tito aw duma pad no tumutu-u, dow moydu-onka-iyaniyan ku no nakita-an now? Kanami si Tito, dow wadà hiduma toginhawa noy aw batasan?

¹⁹ Nokoy to pagdomdom now bahin to inikagi ku dini so-idi sulat ku. Dowintobo-ot now dow ogbo-unon ku podon to lawa ku du-on to atubangan now? Dìkonà man su Diyus to ogbo-ot kanami aw kanak no sakup ni Jesu-Kristu, nama-anan to Diyus to tibò no nasulat ku to igkatabang kud podon iyu, mgokasu-unan to pagtu-u ta aw hogota to pagtu-u now, konà no kanak dàsikanno puus. ²⁰ Napookan ku ko umandu-on a iyu dagow dow makita-an ku iyu no konàkuogkaliyagan aw ko makita-an a now no konà now ogkaliyagan gayod. Dagowpagkilaa ku iyu to nighbuwow kow aw mgo pag-ingà, mgo langot, mgo inuntuway, mgo pagina-ina, mgo tinasobay, mgo tibuus no otow aw mgo samukan. ²¹ Napookan ku ko makanunoy to batasan now no mado-ot aw kanak no nigpang-anad iyu, masikawan to atubangan to Diyus aw ogkaduyong-ot a su to mgo sakup ku, wadà dan oyowi to mado-ot no domdom aw panlibug aw palibug aw mgo mado-ot no ogka-ibogan dan.

13

¹ Na ko dumatong a du-on iyu, ikatou kud on sikan no paglo-uy du-on iyu. Ko moydu-on ogbotang to saà, konà ogkabotangan to saà ko konà no tatou dow daduwa to ogmatu-ud no ka-otow. ² To mgo otow du-on no mado-ot to mgo hinang, imbahog kud no du-on a pad ko usabon dan, ogandu-on a aw wadà igbogoy ku no ka-at. To kagi ku, ogsudsudon kud su konà ogpabay-anan to pighimu dan no mado-ot, wadà igbogoy ku no ka-at. ³ Sikan to igkapatu-u ku iyu to ki Jesu-Kristu no pig-ikagi no inlikwad ku iyu aw konà now ogkapabay-anan sikan no kabogbogan dì ogka-indanan now lagboy, ⁴ su tütu-u iyan to angod to wadà kabogbogan din lagboy ton pagtutuk kandin du-on to kinurus. Dì kunto-on pigbuhoy on aw tuusa no pinabayà to kabogbogan to Diyus. Kanami gayod, ko kanami dà iyan puli, wadà iyan kabogbogan noy. Dì buhì ki dà aw kabogbogan noy, niglikat ki Jesus aw sikan to oglikatan to igkabo-ot noy iyu.

⁵ Og-aha-on now to iyu tu-un no ginhawahan dow natagonan now iyan to pagtu-u now ki Jesus. Wadà now buwa katahom to si Jesu-Kristu, du-on to sood to ginhawahan now ko konà iyan no pag-ahà now konà iyan no tütu-u to pagtu-u now. ⁶ Ko ma-antihan to katondanan noy, og-imanon noy to ogkakita-an now iyan to tütu-u gayod to katondanan noy.

⁷ Kanami, pigpangamuyu-an noy to Diyus no wadà podon iyu ogkastiguhon su oyow ad to sikan to ogkakita-an to kabogbogan no imbogoy kanak ni Jesu-Kristu. Agad on ko wadà tu-u kandan to si Jesu-Kristu to piglikatan to katondanan ku ko tütu-u to pagpasakup now to Diyus. ⁸ Iyan og-oyow koy to ogkakastigu to mgo tumutu-u to wadà oglikatan no pagkastigu, su iyan, dà ogkakastigu noy ko moydu-on saà awos matul-id. ⁹ Su agad on ko mahingadanan koy to wadà kabogbogan su wadà man kastigu noy no igbogoy noy iyu ko tagonan now iyan lagboy to matul-id. Ogpangamuyù koy lagboy to Diyus to igpahogot to iyu no pagtu-u. ¹⁰ Iyan insulat ku so-idi taga-od no wadà a pad du-on iyu su awos tul-idon now lagboy to kado-otan now awos ko makadatong a du-on iyu to kabogbogan no imbogoy ni Jesus dini kanak, ogkahimu sikan no tukhawan now, konà no kaduyong-otanan, awos mahogot lagboy to pagtu-u now.

¹¹ Na mgo kasu-unan, ogba-id ad iyu. Usaba now to batasan now. Tumana now sikan kanak mgo tambag su igkadoyow now. Og-u-uyun-uyun kow. Ogdinumahay kow. Malinaw on podon kadoog to pag-ugpà now aw kadumahi kow to Diyus no piglikatan to kalinaw aw paglogon.

¹² Dinawatay kow to madoyow. ¹³ To tibò no sinakupan to Diyus dini, igpadaa dan iyu to mgo pangamusta dan.

¹⁴ Madumahan kow to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow aw pagkalogon to Diyus aw pagpakigduma to Ispiritu Santu.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Galasiya

¹⁻² Sulat likat kanak no si Pablo aw mgo su-un ku dini to pagtu-u. Konà puli no otow to nigpili kanak di imbotang a no tumutubus ni Jesu-Kristu aw Diyus no Amoy din no nigbuhoy kandin aw tuusa.

Sulat ku diyà iyu no mgo kasinakupan to Diyus no taga-Galasiya.

³ Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu. ⁴ Si Jesus, nigpakimatoy ita to saà tanow awos malimwasan kinow to pagsakup ita to katahanan no mado-ot likat so-idi kalibutan su pigbo-otan ki to Diyus no Amoy ta. ⁵ Diyus, saya-onon to wadà bungku-anan.

⁶ Na mgo su-un ku, naboong-boong ad su tagbayà kow on kun nig-oyow to Diyus no podon nig-abin iyu su ogpalipwasan kow din ki Jesu-Kristu no nigka-at iyu likat to kabo-ot din, di nigpatikopit kow to bugti no tinu-uhan no kunon kun Madoyow no Tutuwanon. ⁷ Di sobu-uk dà iyan no tütu-u no Madoyow no Tutuwanon no niglikat to Diyus. Wadà duma no tinu-uhan no niglikat to Diyus. Di moydu-on kunto-on otow no ogsamuk iyu aw ogpasiyak-siyakon dan podon to impang-anad ni Jesu-Kristu. ⁸ Di agad intawa no ogpang-anad iyu to tinu-uhan no bugti du-on to impang-anad noy no Madoyow no Tutuwanon, malangotan podon kandin to Diyus no do-otonon kandin to Diyus, agad pad kanami dow diwata no niglikat to langit. ⁹ Kan impannangon noy on iyu natodu-on, ogsudsudon kud mandà kunto-on iyu. Agad intawa, ko bugti to impang-anad din, ko konà no angod to kanami no impang-anad no pigtu-uhan now, malangotan podon kandin to Diyus.

¹⁰ Na-ikagi kud sikan su konà no puli no otow to ogpasaya-on ku kanak. Konà gayod no otow puli to ogpa-uyunon ku kanak. Di Diyus to ogpasaya-on ku kanak. Ko pumasayà a pad podon to otow, wadà ku podon sapadi to impang-anad dan no konà no tütu-u. Di pig-uyunan kud podon nasi. Di wadà man su iyan insapad ku kandan su si Jesu-Kristu, impahimu din sikan aw kanak, kandin no sugu-onon no ogpasayà kandin.

¹¹ Na mgo kasu-unan ku, to impang-anad ku iyu no Madoyow no Tutuwanon, sobu-ukon dà no tütu-u su wadà man makalikat to otow ¹² su wadà otow no niglikwad kanak. Wadà gayod nigpang-anad kanak. Di impotos ni Jesus impabunsud dini kanak.

¹³ Dow wadà kow makadinog bahin to kanak pagka-otow natodu-on bahin to pagpa-omot ku to tinu-uhan to mgo Hudiyu no mgo otow su kanunoy ku pig-uwang-uwangan to mgo kasinakupan ni Jesus. Wadà ka-at-ka-at ku kandan natodu-on su tu-ud ku podon to ogdodo-oton ku kandan. ¹⁴ Aw gayod to tinu-uhan to mgo Hudiyu, niglabow a du-on to kadumahan ku no Hudiyu no dongan ku. Wadà ogpakada-og kanak to pag-unug to tulumanon to mgo Hudiyu su to pag-unug to tulumanon to ka-aw-apu-an noy, ma-unug-unugon a pad du-on kandan no ka-angod ku.

¹⁵ Di to Diyus, bugti to katondanan no pigbotangan din kanak su agad wadà a pad ka-otow, di pig-abin a din no pigdomdom din on to ogsakupon a no likat to kabo-ot din. ¹⁶ Pigbo-otan a to Diyus to igpalogwà a din to Anak din awos ognangonan ku to mgo timamanwa no konà no Hudiyu to Madoyow no Tutuwanon. Di to otow, wadad pig-usip ku dayun. ¹⁷ Agad

mgo tugdow no mgo tumutubus ni Jesus diyà to Hirusalim, wadad gayod pig-usip ku dayun. Dì bugtì no banwa to pigpadoogan kud dayun no Arabiya on, aw agad pag-uli ku diyà to Damasku, puli kud piglipasan to Hirusalim.

¹⁸ Dì pagkatatouhi on no tu-ig, Hirusalim on to pigpadoogan ku. Dì iyan dà pigponhik ku to baoy ni Pedro aw daduwa dà no simana to pagka-ugpà ku du-on. ¹⁹ Dì kandà no timpu, duma no tumutubus ni Jesus, iyan dà nakita-an ku si Santiago no su-un din.

²⁰ Na, so-idi igsulat kud iyu, tütu-u lagboy. Og-aha-on to Diyus to wadà gaù du-on.

²¹ Na, pagkakita ku kan daduwa dà no tumutubus ni Jesus diyà to Hirusalim, mgo kalunsudan to Siriya no banwa to pigpang-andiya-an kud aw mgo kalunsudan to Silisiya no pagpang-anad ku. ²² Dì to mgo kasinakupan ni Jesu-Kristu diyà to Hudiyà, wadà pad makakilaa kanak to atubang su wadà a pad kakita-i. ²³ Dì iyan dà nadinog dan bahin kanak to na-ikagi no pig-iling to “Ton otow no puli nig-uwang-uwang ita natodu-on no sakup to Diyus, ogpang-anad on nasi kandin kunto-on to tinu-uhan to Diyus no piggawang din podon natodu-on.” ²⁴ Dayun kandan no mgo taga-Hudiyà, nigpasalamat on kunto-on to Diyus bahin kanak.

2

¹ Na, monang ad nig-uli diyà to Hirusalim no niglaboy pad to sampuù tag upat no tu-ig no iyan duma ku si Bernabe aw padumaha ku gayod si Tito. ² Iyan dà ing-andiyà ku su pigsugù ad to Diyus. Pagdatong noy du-on to mgo punu-an to tinu-uhan ki Jesus, pigpag-unayan ku su ignangon ku kandan no Hudiyu dow ma-amonu to pagpanoysoy ku to tinu-uhan ta diyà to mgo ningsingkabugtì no timamanwa awos dan ma-ahà dow wadà napuusan ku to impang-anad ku no iyan dà kalipwasanan ta ko saligan ta si Jesu-Kristu no nigpakimatoy ita. ³ Dì pig-uyunan ad nasi kan mgo punu-an su si Tito no pigpaduma ku, agad konà no Hudiyu kandin, di wadà dan pogosa pasakupa to tahan no tulumanon to tinu-uhan to mgo Hudiyu no pa-indan to lawa, ⁴ agad moydu-on podon duma no nigpogos. Dì kandan no moydu-on igsugpat dan podon to impang-anad noy, puli nigpagtibò kanami no puli nigpakunon-kunon to su-un noy aw makasood no wadà kama-ani to duma. Puli nig-idap kandan itanow no nalimwasan to tulumanon no tahan, su awos ogpogos-pogosan dan podon igpatuman kanami to piglimwas on nasi ita ni Jesus no Imananan ta. ⁵ Dì kandan, wadà koy pada-og agad songo lingonngon dà agun sikan katütu-uhanan to Madoyow no Tutuwanon no impasabut noy iyu, konà ogkaba-otan to mado-ot.

⁶ Na kan mgo punu-an to sinakupan ni Jesus du-on to Hirusalim no bantugan no ogpanginlabotan podon kan mgo otow no moydu-on intampu dan podon no bugtì du-on to kanak impang-anad iyu su ogmatu-udon dan podon to intampu dan. Dì to kabantug to otow puli, wadà labot ku su to Diyus, konà din ogkilahon to kabantug to otow puli. Na, nalipasan kud to pig-ikagi kud podon. Na, kan mgo punu-an to sinakupan ni Jesus du-on to Hirusalim, wadà indugang dan to kanak impang-anad ⁷ su nakilaa dan nasi to pigsaligan a to Diyus to ogpalikwadon a din to Madoyow no Tutuwanon diyà to ningsingkabugtì no mgo otow angod dà to pigsaligan din si Pedro to ogpalikwadon diyà to mgo Hudiyu. ⁸ Su to paghimu to Diyus du-on to mgo Hudiyu, si Pedro to pinabaya-an to Diyus. To paghimu gayod to Diyus du-on to ningsingkabugtì no mgo otow, kanak to pinabaya-an to Diyus.

⁹ Na, kandan si Santiago aw si Pedro aw si Juan no nakilaa no punu-an to sinakupan to Diyus diyà to Hirusalim, pagkama-an dan to katondanan no pigbotangan kanak to Diyus, na-uyunan koy dan aw matu-uda dan to kanami si Bernabe, pigpatubus koy to Diyus no ogpalikwadon koy to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus diyà to mgo otow no ningsingkabugtì. Dì kandan, tahan pigpatubus to Diyus diyà to mgo Hudiyu aw tibò koy a-alamanu su nigkaduduma koy. ¹⁰ Iyan dà konà dan pigpalingawan kanami to mgo su-un ta no nawada-an to kapookanan. Dì tahan ku gayod no ogpa-awosan sikan.

¹¹ Na no bali pagmatu-ud to дума no tumutubus to kanak pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon, hognà pad si Pedro no nakasaà kandin, agad labow no tumutubus di na-udlinan ku pad kandin agad-agad to kanak nama-anan to Madoyow no Tutuwanon no impalikwad kanak. Og-uli-on tad to timpu to pag-udlin ku kandin. Pagkatapus noy to tu-ud noy diyà to Hirusalim, namang-uli koy on diyà to Antiyukiya. Pagkaugoy on niglo-uy gayod si Pedro to sinakupan ni Jesus du-on to Antiyukiya no niglikat to Hirusalim, aw agad Hudiyu no tumutu-u kandin, di nigpagso-ob kandin to mgo tumutu-u du-on no ningsingkabugtì no nigpag-agpot kandin du-on kandan. ¹² Dì pag-abut du-on to дума no mgo tumutu-u no Hudiyu no pigpatubus ni Santiago no nigdaa to sinakupan ni Jesus diyà to Hirusalim, nakasigkon du-on si Pedro to pag-agpot to mgo tumutu-u no konà no Hudiyu aw pagbugtì on kandin su kahadok ko konà ma-uyunan kandin to mgo sakup to panon no matagon-tagonon to tahan no tulumanon likat ki Moises. Agad si Pedro no imbotang no tumutubus ni Jesus diyà to mgo Hudiyu, di ingkapanagda kud on kandin du-on to kahan-ingan su mapayag dà man to saà din ¹³ aw saà to дума no mgo Hudiyu no tumutu-u su to nama-anan dan aw paghimu dan, wadà hiduma su puli nigpakunon-kunon kandan to wadà dan kun kama-ani to og-u-unawa to mgo sakup to Diyus diyà to atubangan din agad Hudiyu aw konà. Agad si Bernabe no дума ku, puli nigpagtibò to pagpakunon-kunon dan su nadaa on kandin. ¹⁴ Dì pagkita ku to nakasaà kandan si Pedro bahin to katùtu-uhanan to Madoyow no Tutuwanon, pig-ikagihan ku si Pedro du-on to atubangan to kahan-ingan no nangkahimun no nig-iling a to “Ikow Pedro, agad Hudiyu ka no ingkadongan nu, di tugdow dini pig-unug nu nasì to kadodoog to mgo otow no konà no Hudiyu su nig-agpot kad du-on kandan aw lingawi nu to ing-okod to mgo Hudiyu bahin to ogkako-on. Ma-amonu man kunto-on to pagpogos to mgo otow no konà no Hudiyu to pagpa-unug to tulumanon to mgo Hudiyu dà.”

¹⁵ Na, sobu-uk dà to tütu-u no kalipwasanan ta su ita no Hudiyu no ingkadongan ta, konà ki no tagaw to tahan no kasugu-an to Diyus angod to дума no mgo otow. ¹⁶ Dì nama-anan ta to pagtu-u ta ki Jesu-Kristu to nakalipwas ita, konà no puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an din to ogpakalipwas ita. Aw sikan iyan to insalig ta ki Jesu-Kristu su awos malipwasan ki no impabayà to pagtu-u ta to Imananan to Ka-otawan, wadà pabaya-a to puli pagtuwa-ay ta to pagtagon to tahan no kasugu-an, su wadà otow no ogkalipwasan no igpabayà to puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an.

¹⁷ Na, sobu-uk dà iyan to tütu-u no kalipwasanan ta su ita, agad Hudiyu ki likat to ingkadongan ta di ogpa-omot kid ogpalipwas to pagtu-u ta ki Jesu-Kristu. Dì ogpakapatu-u ki no mgo Hudiyu to tahan ki iyan makasasaà to kasugu-an to Diyus angod dà to дума no mgo otow. Si Jesu-

Kristu to ogsaligan tanow tibò to oglipwas itanow, konà no puli pagtuwa-ay ta to pagtuman to tahan no kasugu-an to ogpakalipwas. Na, nokoy buwa to tawoy sikan. Dow ogpaka-agad buwa si Jesus ogpakatugut ita to ogpalapasan to kasugu-an to Diyus? Konà iyan. ¹⁸ Dì ko pananglitan uli-on kud to ogsaligan ku to kanak puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an to ogpakalipwas kanak, sikan to igkahimu ku no makasasaà to igpahimu to Diyus. Dì konà man ogkahimù su bahin to pagsalig ku to kanak puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an no ogkahimu podon no kanak kalipwasanan, pigbungku-an kud on su amonuhon ku man to pagtuman ku tibò. ¹⁹ Kaling man to pagsalig ku to kanak puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an no igkalipwas kud podon, angod to namatayan kud on du-on sikan awos sumalig a to bayà no pagbuhoy kanak su natampuhan kud on to Diyus. ²⁰ Tùtu-u iyan to pagkamatoy ni Jesu-Kristu du-on to kinurus, namatoy ad gayod su nigpag-unung ad kandin aw to kinabuhì ku kunto-on dini to kanak lawa, konà no kanak to piglikatan. Dì si Jesu-Kristu no nig-ugpà dini to sood ku, kandin to piglikatan kunto-on. To paggiginhawa ku pad no otow, iyan dà igpasigi no igpabayà to kanak paghogot to pagtu-u ku to Anak to Diyus no niglogon kanak aw nigpakimatoy kanak. ²¹ Wadà ku man kawadà to ka-at to Diyus kanak no niglikat to kabo-ot din, su ko pagsalig ta to ita puli pagtuwa-ay to pagtuman to tahan no kasugu-an to ogkahimu no kalipwasanan to otow, sikan iyan nasì to igkawadà podon to igkadoyow to pagpakatubus ni Jesu-Kristu nigpakamatoy ita no tùtu-u no kalipwasanan.

3

¹ Na mgo su-un ku no taga-Galasiya, nawada-an kow on buwa to impang-anad iyu. Intawa to nakapamayà iyu, su naboong-boongan ku iyu su madaas kow nakasuwoy su impapayag ku to impang-anad iyu no kagi ku, impa-inu-inu ku to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu ita du-on to kinurus no iyan dà to ogpakalipwas ita. ² Na ogkanangon ku iyu to pagtuwa-ay now puli to pagtuman to tahan no kasugu-an, konà no sikan to pinabaya-an to pagdawat now to Ispiritu Santu, su pagtu-u now nasì to Madoyow no Tutuwanon no pigpaminogan now bahin ki Jesus to pinabaya-an to pagdawat now to Ispiritu Santu. ³ Konà kow ogpa-angod to otow no wadà nama-anan su to kapinunu-an to pagtu-u now ki Jesus, pigsaligan now to kabogbogan to Ispiritu Santu to ogbulig iyu to ogtuman to Diyus no ogpa-uyun kow kandin. Dì kunto-on, og-uli-on now on nasì to pagsalig now to iyu puli pagtuwa-ay to pagtuman to tahan no kasugu-an bahin to mgo tulumanon no ogpa-uyun kow podon to Diyus. ⁴ Dow ogkawadà now buwa kunto-on to ingkadoyow now likat to Diyus? Konà podon ogkahimù.

⁵ Na moydu-on pad gayod ig-usip ku iyu. Diyus no nigbogoy iyu to Ispiritu Santu aw himuha din to kaboongan din iyu, dow nokoy to pinabaya-an din sikan, dow puli pagtuwa-ay now to pagtuman to mgo kasugu-an din dow pinabaya-an din to pagtu-u now du-on kandin. Pagtu-u now iyan to pinabaya-an sikan.

⁶ Na ko pananglitan si Abraham, angod dà su pigbuligan kandin to Diyus natodu-on su nigtu-u kandin to Diyus su nasulat on no pig-iling to “Nigtu-u kandin to Diyus, aw nakita-an kandin to Diyus no matuwadong.” ⁷ Kaling man ogkasabutan tad to agad intawa no ogtu-u to Diyus angod ki Abraham, agad Hudiyu aw konà, ogkahimu no sugpù ni Abraham su ogkadawat din gayod to insahad to Diyus. ⁸ Nignangon to Diyus natodu-on no nasulat on dow nokoy to igkalipwas din to ningsingkabugtì no mgo otow ko tumu-u

kandin. Pignangonan din si Abraham to “Iyan pigpanalanginan ku ikow su nigtu-u ka kanak. Kaling man ogkapanalanginan ku to tibò no mgo otow no ningsingkabugti to banwa ko tumu-u kanak.” ⁹ Kaling man kunto-on, agad intawa no otow no ogtu-u to Diyus, ogkalabot to panalangin no insahad du-on ki Abraham no nigtu-u to Diyus.

¹⁰ Dì mangkuwan to otow no ogsalig to kandin puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an tibò to oglipwas kandin, ogpakapasalig gayod kandin to kastiguhonon kandin ko makasaà kandin su nasulat on gayod du-on to tahan no kasugu-an to Diyus no pig-iling to “Kastiguhonon to otow no ogpakalapas to nasulat no sugù to Diyus, agad sobu-uk.” ¹¹ Na ogkasabutan ta to wadà otow no ogkalipwasan diyà to atubangan to Diyus no igpabayà din podon to kandin pagsalig to puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an su agad-agad to kasulatan, “Iyan dà igkabogoy ita to kinabuhì no konad ogkawadà no ogkahimu ki no matuwadong ko ogpabaya-on to pagtu-u ta to Diyus.” ¹² Dì ko ogsalig ki to puli pagtuwa-ay to pagtuman to tahan no kasugu-an to ogpakalipwas ita, wadà labot ta to pagtu-u su agad-agad to kasulatan, “To otow no ogsalig to kandin puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an to iyan ogpakalipwas kandin, wadà sugù no ogkalapasan din, agad sobu-uk, dì ogkatuman din lagboy tibò.” Dì intawa man no otow to ogpakatuman tibò.

¹³ Kaling man agad ogkahibatan ta podon to saà ta du-on to kasugu-an to Diyus, nalipwasan kid ni Jesu-Kristu to ita podon no kastigu su agad wadà saà din dì nigpahimu kandin no kastiguhonon to ita no saà du-on to kandin tu-un no lawa no nigpa-ina kandin no nigpakimatoy ita du-on to kinurus no intugdok no kayu, su nasulat on no pig-iling to “To otow no ogpa-inahan no ogtutukan du-on to intugdok no kayu, ogkama-anan ta to lagboy on kastiguhonon to Diyus.” ¹⁴ Si Jesus no Imananan to Ka-otawan, nigpakimatoy itanow tibò awos ningsingkabugti no mgo otow mangkalabot to panalangin no insahad du-on ki Abraham su awos madawat tibò to Ispiritu Santu ko tumu-u ki.

¹⁵ Na mgo su-un ku, ko pananglitan to tahan ta no otow dini to babow to kalibutan, ko pigmatu-ud on to otow to insahad din, sikan dà su wadà duma no ogpakadugang du-on dow bawasan pad du-on. ¹⁶ Na to pig-ikagi kud, so-idi to napa-atubangan. To wadà pad bogayi to Diyus to mgo kasugu-an, pigsahadan on to Diyus si Abraham to ogbogayan din to mgo otow to kalipwasanan no igpabayà du-on ki Abraham aw sugpù din. Na indanan now kan kagi no sugpù. Kan no kagi ogkahimu to ogkapa-atubangan to songo otow dà dow mahan-ing gayod. Dì kani, iyan napa-atubangan to sobu-uk dà iyan no si Jesu-Kristu. ¹⁷ Dì so-idi to ogkanangon ku. Tugdow, moydu-on insahad to Diyus diyà ki Abraham no ogtabangan din to tibò no mgo otow no igpabayà to sugpù ni Abraham. Na to Diyus, ko isahad din, konà din oggawangon aw ilisi to duma. Pagsahad to Diyus sikan, wadà din pad bogayi to kasugu-an no impabayà du-on ki Moises. Domdoma now to kotob to nabaya-an to upat no gatus no tu-ig aw katlu-an, kayan imbogoy to Diyus to kasugu-an no si Moises to impabayà. Dì wadà kagawang to tugdow no insahad to Diyus su pigmatu-ud din on. ¹⁸ Dì ko pagtuman podon to kasugu-an to Diyus to piglikatan to panalangin din, konà podon ogkahimù to insahad to Diyus to piglikatan. Dì insahad to Diyus iyan no niglikat to kabo-ot din to piglikatan to panalangin diyà ki Abraham.

¹⁹ Mano sikan insahad to Diyus to piglikatan to panalangin diyà ki Abraham, nokoy man buwa no moydu-on pad imbogoy to Diyus no kasugu-

an no impabayà du-on ki Moises. Iyan indugang to Diyus to kasugu-an du-on to imbogoy din on no insahad su awos ki makakilaa lagboy to makasasaà ki no otow du-on to igpahimu podon to Diyus. Dì kan kadodoog no kasugu-an to tulumanon, puli pighimu to Diyus no huwag-on hantod ko umabut kan sugpù ni Abraham no pigsahadan on to Diyus. Dì pigpatubus to Diyus to mgo diwata din aw si Moises pagbogoy din to kasugu-an diyà to mgo sakup din. ²⁰ Dì pagbogoy to Diyus to insahad din, impotos din du-on ki Abraham.

²¹ Na moydu-on ig-usip ku iyu. Dow nigkakablang buwa kan kasugu-an to Diyus aw kan insahad din? Wadà iyan, su nighibugti to tu-ud to Diyus pagbogoy din kan daduwa. Ko kasugu-an podon to piglikatan to kinabuhì ta no konad ogkawadà, kasugu-an iyan podon to kalipwasanan ta. ²² Dì konà man ogkahimù su agad-agad to kasulatan, itanow no mgo otow, nalimutan kinow to kabogbogan to saà hantod to iyan dà ingkaluwas ta to pagtu-u ta ki Jesu-Kristu aw kalogobi pad kotob to ogtu-u kandin aw ogkadawat to insahad no kinabuhì no konad ogkawadà.

²³ Na hognà pad itanow tibò angod to nalimutan kid to kasugu-an no napirisu hantod to ma-ukasan to kalipwasanan ta no pinabayà to pagtu-u ta. ²⁴ Kaling man ko pananglitan, to kasugu-an to Diyus nahimu no nigtamong ita hantod to og-abut to Imananan to Ka-otawan awos kinow malipwasan ko tumu-u ki. ²⁵ Dì kunto-on no nig-andini si Jesus to kalibutan no pigtu-uhan ta wadà kid on kasakup to nigtamong ita, ²⁶ su ita kunto-on no nigtu-u ki Jesu-Kristu, angod kid on to mgo anak to Diyus no nigtulin on su nigpagtampu kid on ki Jesus. ²⁷ Su no pagpabonyag tad no inmatu-ud to nigpagtampu kid ki Jesu-Kristu, nigpasakup kid on kandin no oggoadon ta to kandin katahani. ²⁸ No nigpagtampu kid on ki Jesus, wadad on igkabugti ta diyà to atubangan to Diyus, agad Hudiyu aw ningsingkabugti no mgo otow, agad udipon aw datù, agad lukos aw buyag, su no nigpagtampu kinow on ki Jesu-Kristu, sobu-ukon kinow dà no otow. ²⁹ Ko tu-unon kid on ni Jesus, og-agad kinow ogkahimu no sugpù ni Abraham aw makadawat ki to insahad on kandin to Diyus.

4

¹⁻² Na ko pananglitan, nama-anan ta to agad sugpù to datù no ogpakatu-un on to tibò no ogkabilin to amoy din, dì ko konà pad magotò to adow no pigbo-otan to amoy din, wadà ogkalabawan din agad udipon no nigtamong kandin, ko konà pad tumulin kandin. Dì nasakup pad kandin nasì to nigtamong kandin aw duma no mgo mawmanigo-on du-on kandin hantod ko magotò to adow no piggotò to amoy din. ³ Na itanow no mgo otow dini to babow to kalibutan, angod dà su ogka-angod ki to batà su nasakup ki pad to naka-una no tinu-uhan dini to babow to kalibutan. ⁴⁻⁵ Dì pagkagotò to adow, pigpa-andini to Diyus to Anak din no impa-anak to buyag awos mahimu ki no mgo anak to Diyus no pinabaya-an sikan Anak din no si Jesus. Pigpa-andiyà gayod si Jesus to mgo Hudiyu aw matuman din lagboy to kasugu-an no inlikwad ni Moises awos malipwasan to mgo otow no nasakup kan mgo kasugu-an.

⁶ Mano anak kid on to Diyus, pigpabogoy din ita si Jesus no Anak din to Ispiritu Santu no mamonang on dini to sood ta su nangamuyù si Jesus sikan du-on to Amoy din. Aw to Ispiritu Santu, ogmatu-udan kid din to anak kid to Diyus aw og-alladan kid din to oghingadanan ta to Diyus to “Amoy ku” ko pasalamatan ta to Diyus. ⁷ Kaling man konà kid on no udipon. Dì anak

kid on to Diyus. Mano anak kid on to Diyus, nahimu kid on gayod no ogpakatu-un to panalangin no insahad to Diyus to mgo anak din.

⁸ Na to udipon, sikan iyan to nahimuhan now no impabayà to mgo ampu-onon now natodu-on no konà no Diyus, su wadà kow pad kataga to Diyus no tütü-u. ⁹ Dì kunto-on iyu, natagahan now on to Diyus no tütü-u, aw Diyus, natagahan kow din. Na-amonu kow on man no og-uli-on now pad to tinu-uhan no naka-una dini to babow to kalibutan no mgo tulumanon aw ing-okod no konà ogpakalipwas ita. Dow ogpa-udipon kow pad buwa ogpa-usab sikan? ¹⁰ Ogpalipwas kow podon nasi no igbayà to pag-indan now lagboy to adow, buwan, tu-ig no tulumanon to Hudiyu. ¹¹ Dagow ma-uwakan to pagkapagud ku no nigpang-anad a iyu natodu-on.

¹² Na mgo su-un ku, ogkaliyag a ko oggoadon a now podon su agad Hudiyu a dì pagtu-u ku ki Jesu-Kristu, nigsigkon ad to pagsalig ku to mgo inlikwad no tulumanon puli aw mgo ing-okod puli, aw sunuda kud iyu no konà no Hudiyu no wadà salig kan kasugu-an no ogtumanon to mgo Hudiyu. No pag-ugpà ku du-on iyu, wadà saà now dini kanak. Dì madoyow nasi to pagdawat now kanak. Agad moydu-on sakit ku no dakoo, dì wadà a now iyan sawaya dow oyowi. Dì madoyow nasi to pagdawat now kanak. ¹³ Kan pagkasakit ku du-on iyu, sikan to tugdow ku no pagliwak to pagpang-anad ku iyu to Madoyow no Tutuwanon. ¹⁴ Agad malisod kow ogpaminog to kanak impang-anad su nasakit a man, dì pigtuwa-ay now dà. Pigdawat a now angod to pagdawat to diwata likat to Diyus. Ko si Jesus podon, papadihu dà buwa. ¹⁵ Nalingawan now on buwa to pagtukhow now to pag-ugpà ku du-on iyu natodu-on, su domdom ku to natodu-on agad nokoy no pagkatabang now kanak, wadà buwa ogbalibadan now, kotob to igbogoy now on podon to mata now. ¹⁶ Dì kunto-on nokoy man no mado-ot on to ginhawa now kanak. To pagnangon ku iyu to katütü-uhanan, dow sikan to piglikatan to ingkabugtì to ginhawa now dini kanak?

¹⁷ Sikan mgo nang-anad to konà no tütü-u, nig-augbasa lagboy iyu dì bugtì to domdom dan. Dì pighimu dan nasi sikan su awos og-oyowan a now on aw diyà kow on to ogpasakup kandan. ¹⁸ Ko moydu-on ogpaglagi iyu, madoyow man ko madoyow to tu-ud dan. Kanak gayod, kaliyag a ko mahan-ing to amigu ku. Pag-ugpà ku du-on iyu natodu-on madoyow to paghiduma ta. Madoyow podon ko humiduma ki dà agad wadà a du-on. ¹⁹ Mgo kasu-unan ku, nalisodan a to pagtagad ku hantod ko pasoodon now lagboy si Jesu-Kristu du-on iyu. ²⁰ Naboong-boong a iyu su tugdow madoyow to pagdawat now kanak. Dì kunto-on bugtì on buwa to ginhawa now kanak. Madoyow podon ko makalo-uy a iyu kunto-on awos konà a maka-iling podon so-idi no mgo mabogat no kagi.

²¹ Na moydu-on ig-usip ku iyu no ogpalipwas podon to saà now no igpabayà now podon to pagtuman to tulumanon likat ki Moises no pigpalikwad to kasugu-an to Diyus. Wadà now buwa kama-ani dow nokoy lagboy to ignangon ita to nasulat ni Moises? ²² Su du-on ki makabasa to daduwa to batà ni Abraham no tumaag lukos. Kan sobu-uk, lagboy no asawa ni Abraham no una to inoy. Kan sobu-uk, ikaduwa no asawa to inoy no udipon kandin. ²³ Na pagbo-ot puli to otow to piglikatan kan batà to inoy no udipon. Dì kan batà to inoy no konà no udipon, pagbo-ot to Diyus to piglikatan din su kandin to insahad to Diyus.

²⁴ Na sikan no innangon, moydu-on napa-atubangan. Sikan daduwa no buyag no si Hagar aw si Sara no tugdow no asawa ni Abraham, napa-atubangan to daduwa no kadodoog to paglabot to Diyus. ²⁵ Kan sobu-uk

no kadodoog no si Hagar, sikan bahin to mgo tulumanon no imbogoy to Diyus ki Moises diyà to Sinai no untud diyà to Arabiya no paghapit du-on to mgo sakup to Diyus to paghipanow dan. Sikan no banwa, pig-ugpa-an to mgo sugpù ni Hagar aw kan no untud pighingadanan dan to Hagar no untud. Udipon dà to niglikat du-on. Na kunto-on Hirusalim no lunsud dini to babow to pasak no piglikatan to mgo tulumanon to mgo Hudiyu, iyan ogka-angodan to Hagar no untud su pagka-udipon dà to niglikat gayod du-on. ²⁶ Dì si Sara no iyan na-angodan din to langitanon no Hirusalim no iyan sinakupan ni Jesus no piglikatan tanow tibò no namantu-u kandin, nalipwasan su wadà ki kasakup sikan no mgo tulumanon. ²⁷ Sikan gayod to napa-atubangan kan nasulat on no pig-iling to “Ikow, agad bukak ka, dì bali kad ogtukhow. Wadad ogbayan to pagkaliyag nu, su igsahad ku ikow ko mahudi no adow mahan-ing pad to sugpù nu du-on to buyag no ogkasodsodan.”

²⁸ Na itanow mgo kasu-unan ku, ogpaka-angod ki ki Isaac no batà ni Sara no kabogbogan to Ispiritu Santu to piglikatan ta. ²⁹ Dì kunto-on pig-uwang-uwangan ki nasì to mgo otow no otow puli to piglikatan dan no ogpaka-angod ki Ismael no nig-uwang-uwang to hadi din no si Isaac no insahad to Diyus to piglikatan din. ³⁰ Dì nokoy to oghimuhon ta kunto-on bahin to ogkahimu ki podon no udipon no ogkasakup ki to mgo tulumanon puli. Ogpa-angod ki to nasulat no pig-iling to “Na to udipon aw kan niglikat du-on kandin, gawanga, su to kabilin to amoy no ogkatu-un to batà to inoy no konà no udipon, wadà labot to batà to inoy no udipon.”

³¹ Na, ogkasabutan tad on mgo su-un ku, to konà ki ogpakapalipwas to saà ta ko pagtuman ta to tulumanon to ogsaligan ta, agad og-unug-unugon ta lagboy angod dà to udipon, dì ita, wadà ki kasakup to pagka-udipon. Dì nasakup kinow on nasì to kalipwasanan su nigtu-u ki to Diyus.

5

¹ Na itanow, kalimwasanan to moydu-on su piglimwasan ki ni Jesu-Kristu to mgo tulumanon no katahanan. Sikan kalimwasanan, oghimuhan tad to ogsakindogan ta. Konà tad og-uli-on to pagka-udipon.

² Kanak no si Pablo, og-indanan now to kagi ku iyu. Ko ogsaligan now to pagtuman now to tulumanon to oglipwas iyu to saà now, ogkawadà to pagtabang iyu ni Jesu-Kristu. ³ Ogpakasudsud a to innangon kud on iyu, ko ogpa-uyun kow podon to Diyus no igpabayà to pagtuman to kasugu-an din likat ki Moises, konà ogkahimù to puli kow ogtuman kan sobu-uk bahin to pag-indan to lawa. Dì tibò to kasugu-an to ogkatuman now. ⁴ Iyu no ogpalipwas podon to saà now no igpabayà to puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an, wadad on labot now ki Jesu-Kristu aw pig-oyowan now on to impabayà din no ka-at din podon iyu no niglikat to kabo-ot din.

⁵ Dì ita no pigtabangan to Ispiritu Santu, ogsaligan ta to piglipwasan ki to Diyus to saà ta aw ogtagadan ta to ogtabangan ki mandà to kabogbogan to Ispiritu Santu to mahudi no adow su nigtu-u kid to Diyus. ⁶ Su no nigtampu kinow ki Jesus no Imananan ta, agad matuman ta to tahan no tulumanon dow konà dì papadihu dà sikan. Dì kamatu-udan to pagtu-u ta no pigdumahan to paglogon ta to Diyus aw otow.

⁷ Madoyow man to iyu pagpa-omot, di intawa man buwa to nigbalatak iyu to pagtagon now to katùtu-uhanan no kalipwasanan. Kan pagkadaa iyu, ando-i makalikat. ⁸ Konà no Diyus to piglikatan su kandin to piglikatan to kalipwasanan now no pinabayà du-on ki Jesus. ⁹ Konà now

ogkalingawan to tütu-u iyan to nadinog tad no ikagihonon no pig-iling to “Agad ma-intok dà to nakaba-ot di mado-ot to ogkabauyan tibò,” su agad sobu-uk dà no otow no gaù to igpang-anad din, di ogpakado-ot to pagtu-u to sinakupan tibò. ¹⁰ Di mangkuwan kanak, tinahom ku to konà kow ogpakasuwoy to impang-anad ku iyu su namangtampu kinow on ki Jesus. Di kandan no nigpasuwoy podon iyu, agad intawa kandan, kastiguhonon to Diyus.

¹¹ Moydu-on nignangon to kanak impang-anad kun aw kandan impang-anad, nighiduma kun, aw kanak no si Pablo, ogpang-anad a kun to konà ki ogkalipwasan ko konà ki ogtuman to mgo tulumanon. Di konà man su konà no sikan to impang-anad ku. Na moydu-on ig-usip ku iyu. Ko nighiduma pad podon to impang-anad noy, nokoy man no kanunoy a dan pigpahadatan su ko nighiduma podon, na-agad on podon nagawang to ingkaboong-boong dan to impang-anad ku no iyan dà igkalipwas to otow ko ogtu-u kandin to si Jesus, nigpakimatoy ita du-on to kinurus. ¹² Sikan mgo otow no nigpa-awà iyu no pigpakatuman kow podon to tulumanon, madoyow podon nasi ko pumahimu kandan no gawangonon to sinakupan to Diyus.

¹³ Di iyu no mgo kasu-unan ku, matu-udan kow to Diyus to ogkalimwasan kow to pagka-udipon now. Di to pagkalimwasi now, konà now ogpabauyon to igkahutoy now to puli ogtumanon to ibog now. Di nasi konà now podon puli ogbungku-an to ogtinabangay kow su oglinoganay kow on podon.

¹⁴ Su to tibò no kasugu-an to Diyus, sobu-uk dà to ogkatibo-an no pig-iling to “Oglogonan now to kapadihu now angod to paglogon to lawa now.”

¹⁵ Di iyu no sakup ni Jesus, ko og-inina-inahay kow aw ogsinombangay, dowdoyow kow su dagow paghiduma now to ginhawa no ogduma kow ki Jesu-Kristu, ogkado-ot man.

¹⁶ Di so-idi to igpatuman ku iyu. Ogpa-allad kow to Ispiritu Santu awos konà kow makaduma to puli now no ibog. ¹⁷ Su ita no otow, to katahani ta no bo-ot aw pagbo-ot to Ispiritu Santu, konà oghidaag su ogbinabagay nasi. Ko malingi ta to tahan ta no bo-ot, puli ta ogsogsogon. Kaling man konà ki ogduma to ita dà no bo-ot ko ogtumanon ta podon to pagbo-ot to Ispiritu Santu. ¹⁸ Di ko ma-alladan kow to Ispiritu Santu, wadà ogkapookan now to pagtuman to kasugu-an to Diyus.

¹⁹ Na ita no otow, to katahani ta, mahawoy dà to ogkilahon su sikan to piglikatan to paghimu ta angod to panlibug aw palibug, paghimu to otow no wadà sikow, ²⁰ pag-ampù to ampu-onon no konà no Diyus, sikan otow no ogpabogoy to katigaman no ing-okod to Diyus, pagkakablang, bubuwow-buwow, pag-ingà, kaboù, ma-akom, paghibolag-bolag, ²¹ pagsombang, pagbunù, minahingow, aw panliyag lagboy aw duma no angod sikan. Igbahog ku iyu kunto-on angod to pagbahog ku natodu-on. To otow no oghimu angod sikan, wadà labot to pigsakupan to Diyus to mahudi no adow.

²² Di to Ispiritu Santu to piglikatan to paglinogonay, pagtukhow, kalinaw, ka-ungangon, mahabà to pagpasinsiya, ka-at, bo-otan, matuman-tumanon, ²³ danu-an, pagpogong. Na ko angod kan, wadà kasapadanan likat to kasugu-an to Diyus su wadà ogkalapasan. ²⁴ Ita no tütu-u no sakup ni Jesu-Kristu, angod to nakapag-unung kid kandin pagkamatoy din du-on to kinurus su angod to nigpatutuk ki to ita no ka-ibogan aw kaliyaganan ta no mado-ot.

²⁵ Na, ko Ispiritu Santu to piglikatan to kinabuhì ta no konad ogkawadà, ogpa-allad ki gayod kandin no oghihipanow ki pad dini to babow to

kalibutan. ²⁶ Ita, konà ki ogpasayà to duma. Konà ki gayod ogsinawayay. Konà ki ogpa-i-inga-ay.

6

¹ Dì mgo kasu-unan ku, ko moydu-on iyu no ogkalingow to ogpa-allad to Ispiritu Santu aw maka-agad makasaà, iyu no nigpa-allad to Ispiritu Santu, ogpapa-uli-on now kandin to madoyow. Dì oghinayan now dà su ita no otow, tibò ki makasasaà. ² Na ita no sakup ni Jesus, ogbinuligay ki to oghogot to pagtu-u ta no angod to ogtinagudahay ki su sikan to igtuman ta to insugù ita ni Jesu-Kristu no oglinogonay ki. ³ Na ita no otow, ko intobo-ot ta to wadà saà ta, puli ki nahimu no nigluku to ita tu-un no lawa. ⁴ Dì ita, kanunoy ki ogsin-anti to ita no hinang no kagi to Diyus to sokodan ta. Ko tumanon ta sikan aw ko hustu, ogkaliyag ki. To hinang to duma, agad madoyow dow mado-ot, konà no sokodan ta no ig-anti ta to ita no hinang, ⁵ su ita dà no pagsinghimu sikan dà to ogka-abin ta.

⁶ Na, to otow no ogpang-anad to kagi to Diyus to igkabuhì din, mgo pig-anad din podon to ogbulig.

⁷ Konà ogpakasaà to ogkasabutan now to og-ikagihon ku. To igbaos to Diyus diyà to otow, wadà ogpakabalibad su agad nokoy to ig-odok ta, sikan iyan to ogka-ani ta. Angod dà ita no otow, su agad nokoy no oghimuhon ta, ogkita-on to Diyus aw to mahudi no adow igbaos din ita no angay dà to paghimu ta. ⁸ Ko ogduma ki to ita dà no ka-iboganan, kado-otan dà to ogkapudut ta. Dì ko ogduma kid to pagbo-ot to Ispiritu Santu, kinabuhì no konad ogkawadà to ogkapudut ta. ⁹ Konà ki ogbogot-bogat to paghimu ta to madoyow su ko magotò moydu-on ogkapudut ta ko konà ta bungku-an. ¹⁰ Kaling man oghimuhan ta to madoyow to mgo otow tibò ko mahutoy ki aw labi pad du-on to kasing-tumutu-u ta.

¹¹ Na kanak, ogtu-unon kud to ogtapuson so-idi no sulat to kanak no boad, agad ma-aslag to kanak pagsulat no ogkakita-an now.

¹² No kandan no ogpogos podon iyu to ogpasakup kow to mgo tulumanon, igpalabow-labow dan da sikan su ogbilangon dan podon to mahan-ing no nigpasakup du-on kandan. Ogpalabayan dan podon gayod to kalisod no ogpaka-agad ogpaka-abut du-on to otow no ogtagon to si Jesu-Kristu dà to ogpakalipwas ita su nigpakimatoy ita du-on to kinurus. ¹³ Su agad kan nigpatuman podon iyu to tulumanon, konà dan ogtumanon to tibò no kasuguan to Diyus. Puli kow dan ogpatumanon podon nasì to tulumanon awos kandan, makapabantug to kasing-Hudiyu dan. ¹⁴ Dì kanak, iyan dà igpabantug ku to igpasabut ku to pagpakimatoy ita to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu du-on to kinurus. Aw sikan no kinurus angod to aad no igkabugtì kud on to puli niglikat so-idi kalibutan su wadeà kalabotan ku sikan. ¹⁵ Su to pigsakupan to Diyus to otow no nigtuman to tulumanon no pag-indan to lawa dow wadà, a-angod dà man, wadà labow dì to kamatu-udan nasì to moydu-on on bayà no kinabuhì ta no konad ogkawadà.

¹⁶ Na, tibò no ogpa-allad to Ispiritu Santu dini to babow to kalibutan, madumahan to ka-at to Diyus aw kalinaw su sikan to Isrili no tütü-u su sakup no tütü-u to Diyus.

¹⁷ Na likat kunto-on, wadà podon konà ogtu-u to si Jesus to nigbotang kanak to katondanan su pigpambutiyawan to lawa ku likat to pagka-uwang-uwangi ku td mgo kablang ni Jesus, su sak up a din.

¹⁸ Na mgo kasu-unan ku, madumahan kow to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. Amin.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Ipisu

¹ So-idi sulat likat kanak no si Pablo no pigbo-otan to Diyus to imbotang a no tumutubus ni Jesu-Kristu. Sulat ku diyà iyu no mgo taga-Ipisu no matinumanon no sinakupan ni Jesu-Kristu no na-uyunan din.

² Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.

³ Masayà to Diyus no Amoy to Magbobo-ot ta no si Jesus no Imananan to Ka-otawan su pigbogayan kinow din on to panalangin tibò diyà to langit no pigpatampu ki ni Jesu-Kristu. ⁴ To wadà pad kabotad so-idi kalibutan, pig-abin kinow on tahan to Diyus no pinabayà du-on ki Jesu-Kristu agad-agad to napikiyan to Diyus no oghimuhon kinow no matuwadong diyà to atubangan din no wadà saà. ⁵ Su tahan ki man nalogonan to Diyus, iyan napikiyan din to oghimuhon kinow din no mgo anak din no si Jesu-Kristu to igpabayà su sikan to pagbo-ot to Diyus. ⁶ Masayà tanow to Diyus su pighungyaman ki din likat to kabo-ot din no na-uyunan kid to Anak din no nalogonan din.

⁷ Nalipwasan kid to saà ta no pinabayà du-on ki Jesus no nigpakimatoy ita to pagpataug din to langosa din. Napasaylu din on to mgo saà ta su likat to kabo-ot din, pigka-atan ki din ⁸ no pighungyaman ki din tibò lagboy. ⁹ No dakoo to nama-anan to Diyus aw ka-ugsoban din, agad mahobong natodu-on to napikiyan din no pigbo-otan din no si Jesu-Kristu to igpabayà, di bali pigtaga kinow. ¹⁰ Piki to Diyus ko magotò to adow, ogpagtibo-on din to tibò no pigbotad din, agad diyà to langit aw pasak aw ibotang din si Jesu-Kristu no panguu tibò.

¹¹ Su tibò iyan natuman agad-agad to pikii to Diyus aw pagbo-ot din, aw kanami no Hudiyu, pig-abin to Diyus no oghimuhon din no sinakupan din no na-uyunan ni Jesu-Kristu su sikan to pikii din no niglikat to pagbo-ot din likat to kapinunu-an. ¹² Na kanami no nig-una nig-iman to Imananan to Ka-otawan, nahimu koy no nakapabantug gayod to Diyus du-on to mgo otow su pighungyaman koy likat to kabo-ot to Diyus.

¹³ Na iyu gayod, angod dà man su nadinog now on to kagi to Diyus no Madoyow no Tutuwanon bahin to ogkabuligan kow, nigpasakup kow ki Jesu-Kristu aw matu-uda kow to Diyus no sakup din su pigbogayan kow to Ispiritu Santu agad-agad to insahad din. ¹⁴ To Ispiritu Santu no imbogoy ita to Amoy ta, tangod din ita aw imatu-ud din to ogkadawat ta to insahad ita no sinakupan to Diyus hantod to madawat tad tibò iyan. Sikan gayod to nakapabantug to Diyus du-on to mgo otow su pighungyaman kow gayod likat to kabo-ot to Diyus.

¹⁵ Kaling man kanak, likat to nadinog kud on bahin to pagtu-u now ki Jesus no Magbobo-ot ta aw bahin to paglogon now to tibò to sinakupan to Diyus, ¹⁶ wadà ku bungku-i to ogpasalamat to Diyus bahin iyu. Ogdodomdoman ku iyu ko og-ampù a to Diyus. ¹⁷ To Diyus ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no ogkatahudan, ogpangamuyu-an ku kandin no Diyus no Amoy no piglikatan to panalangin tibò to ogpasoodan kow din lagboy to Ispiritu Santu no ogpakapa-ugsob iyu aw igka-abli to iyu no domdom awos mataga kow lagboy kandin. ¹⁸ Ogpangamuyù a gayod to Diyus to ogkatangawan to domdom now awos mataga kow to impa-iman iyu su labow iyan

to panalangin no insahad ita to Diyus no sinakupan din. ¹⁹ Mataga kow gayod to kapanggadanan to kabogbogan to Diyus no imbulig din ita no nigtu-u kandin. Sikan no kabogbogan din, ²⁰ angod dà to imbuhooy din ki Jesu-Kristu aw tuusa aw ibotang kandin diyà dapit to kalintu-u to Diyus no igpatahud din ki Jesus. ²¹ Kinalabawan iyan si Jesus du-on tibò, agad hari, aw punu-an, aw panguu, aw magbobo-ot, aw duma pad, agad antaa, agad kunto-on no timpu aw mahudi no adow. ²² Impasakup to Diyus ki Jesus tibò aw ibotang kandin no magbobo-ot aw panguu tibò to sinakupan din ²³ no angod to lawa din no impaghitugu din, no kandin to nigtangkap du-on to tibò no nangkabotad. Dì pigbo-otan to Diyus to ita no lawa ni Jesu-Kristu, oghimuhon ki to Diyus no ko og-ahà to mgo otow dini ita, si Jesus to ogkakita-an.

2

¹ Iyu gayod, nalabot to kabogbogan din no imbuhooy to otow su natodu-on iyan na-angodan now to nangkamatoy kow on su nalinop kow to saà aw paglapas now to kasugu-an to Diyus ² su tahan now no kadodoog sikan. Kandà no timpu, to ka-ugpà now, angod dà to tahan no kadodoog to otow dini to babow to kalibutan no na-unug-unug dan to pagbo-ot ni Satanas no nakasakup to aw-awanan so-idi kalibutan no tahan mado-ot iyan no katuusan no ogkasunud kunto-on to mgo otow no konà ogtuman to kasugu-an to Diyus. ³ Itanow no mgo otow, agad Hudiyu aw konà, angod dà iyan natodu-on su iyan dà natuman ta to ita dà no nadomdoman aw na-unug-unug ta to ibog to lawa aw domdom ta no wadà pad ka-usab. Tibò kinow, pighimu no kasoko-anan to Diyus su katahani ta angod dà to katahani to duma no mgo otow dini to kalibutan.

⁴ Dì Diyus, dakoo to pagka-at din aw paglogon din lagboy ita. ⁵ Su agad mangkamatoy kinow dà su nakalapas kinow man iyan to kasugu-an to Diyus, dì angod to pigbuhooy kinow din dà no natampuhan ta man lagboy si Jesu-Kristu. Kalipwasanan ta, iyan niglikat to kabo-ot to Diyus. ⁶ Hognà pad pigpahalín ki din diyà to pigsakupan diyà to langit no natampuhan ta si Jesu-Kristu aw paso-inga ki din diyà ki Jesu-Kristu ⁷ awos to kaugayan, ogka-aha-an dini ita to kahungyaman din ita no wadà nakasokod no niglikat to kabo-ot din no pigka-atan kinow din no natampuhan ta si Jesus no Imananan to Ka-otawan.

⁸ Iyu gayod, to kalipwasanan now, kabo-ot dà to Diyus to piglikatan no wadà now pa-abuta dì pinabayà iyan to pagtu-u now ki Jesus. Dì agad pagtu-u now, wadà likat iyu. Dì kabo-ot gayod to Diyus to piglikatan to pagtu-u now. ⁹ Agad dow pighimu now, madoyow dì wadà gayod tuguti to Diyus to ogkahimu sikan no piglikatan to kalipwasanan now su dagow masayà now to iyu tu-un no lawa. ¹⁰ Diyus, pighimu ki din no sakup din no na-uyunan ni Jesus no Imananan to Ka-otawan su tahan kid pigbo-otan to Diyus to igpahimu din ita kanunoy to madoyow.

¹¹ Kaling man, konà now ogkalingawan to iyu, natodu-on pighimu kow to mgo Hudiyu no wadà labot now to Diyus su wadà kow pa-indan to lawa no pagmatu-ud to pagpasakup to Diyus. ¹² Ogdomdoman now gayod ton wadà kow pad pasakup ki Jesus, wadà labot now to Imananan to Ka-otawan, aw wadà labot now gayod to sinakupan to Diyus no mgo Isrili. Wadà kow gayod kalabot to impanahad to Diyus.

Dini to babow to kalibutan, wadà og-imanon now no madoyow aw wadà labot now to Diyus no sobu-ukon no tütü-u no ampu-onon.

¹³ Dì kunto-on no natampuhan now on si Jesus no Imananan to Ka-otawan, agad namakadiyù kow on natodu-on, dì pigpadani kow on kunto-on to Diyus su nigpakimatoy iyu si Jesu-Kristu no nigpataug to langosa din du-on to kinurus.

¹⁴ Itanow tibò, agad Hudiyu aw konà, si Jesus to ingkahidaag ta no daduwa no panon aw nakapagtibò ita. Piggawang din gayod to aad no naka-oot ita no ingkakablang ta natodu-on ¹⁵ su nagawang din kan no aad no iyan tahan no kasugu-an bahin to mgo udyu-on. To inggawang, pagpakimatoy din ita awos itanow no daduwa no panon, Hudiyu aw konà, no na-uyunan din, pighimu din no pigsobu-uk no otow no bayà su nagawang din to paghikablang ta. ¹⁶ To pagkablang ta gayod du-on to Diyus, nahusoy no nahimu ki no pigsobu-uk su sobu-uk dà to piglikatan to kinabuhì ta. To ingkasobu-uk ta, pagpakimatoy itanow tibò ni Jesus diyà to kinurus aw kagawang din to paghikablang ta no Hudiyu aw konà. ¹⁷ Ita no daduwa no panon, agad madani to Diyus aw madiyù, pig-andinihan kid on ni Jesus su pigpasabut ki to Madoyow no Tutuwanon no piglikatan to kalinaw. ¹⁸ Mano pigpagsobu-uk kinow on ni Jesus, ogpakapadani kid on to Diyus no Amoy su pig-alladan ki to Ispiritu Santu, no kandin, soobù dà.

¹⁹ Kaling man iyu kunto-on, konà kow on no angod to bugtì no mgo otow dini kanami no Hudiyu su nighiduma kid on likat to pagpasakup ta ki Jesus su tibò kid on, mgo anak to Diyus. ²⁰ Ko pananglitan, ita no tumutu-u, pigpagsaboka to Diyus aw iyu, iyan na-angodan now to mgo ga-ad no igkalindog to ugpa-anan to Diyus no impamotang no tugdok no impanganad to mgo tumutubus ni Jesus aw mgo maglilikwaday to Diyus. Aw si Jesu-Kristu to sinaligan no batu no pig-ukdangan ²¹ no pigpamotangan to tibò no pighisusukmuwan to kasuukan to baoy tibò no nangkabogkot on aw ogkahimu kinow on no abutanan lagboy to Diyus su natampuhan ta to Magbobo-ot ta. ²² Iyu gayod no konà no Hudiyu, nalabot kow to sinakupan to Diyus no nahimu no ugpa-anan din no pinabayà to pagsood gayod iyu to Ispiritu Santu.

3

¹ Kaling man kanak no si Pablo no napirisu on su sakup a ni Jesus no Imananan to Ka-otawan aw imbotang a din no tumutubus din iyu, og-ampù a to Diyus iyu su nasakup kow on to Diyus agad natodu-on wadà labot now to sinakupan din. ² Nadinog now on buwa to katondanan no imbotang kanak to Diyus awos makabayà dini kanak, ogkabogayan kow to Diyus to panalangin, agad wadà labot now to sinakupan din natodu-on. ³ Nadinog now to impatug-an bali kanak to Diyus to pikii din no inghobong natodu-on. Pigsulatan kud on iyu bahin sikan natodu-on, dì mayopot dà. ⁴ Ko bumasa kow so-idi ogsulaton kud iyu, ogkataga kow to pig-amonu to pagkadaag kud bali to pikii to Diyus no inghobong natodu-on no nalabot kinow tibò ki Jesu-Kristu, agad Isrili aw konà. ⁵ Natodu-on no timpu, mahobong iyan su wadà pad itaga du-on to mgo otow. Dì kunto-on intaga on to Ispiritu Santu diyà to mgo tumutubus to Diyus aw mgo maglilikwaday din. ⁶ So-idi to intaga dan no sikan mgo otow no konà no sinakupan to Diyus no Isrili natodu-on, kunto-on nasobu-uk on no sinakupan ni Jesu-Kristu no ogkabogayan to panalangin to Diyus no nigbogoy du-on to mgo Isrili. Nasaboka on tibò no sinakupan to Diyus aw kalabot to insahad din no Madoyow no Tutuwanon to impabayà.

⁷ To iyan Madoyow no Tutuwanon to igpapasabut kanak to Diyus to mgo otow no konà no mgo sinakupan din natodu-on. Pagbogoy kanak

to katondanan ku, intapik gayod to kabogbogan to Diyus awos matuman ku kan no katondanan. ⁸ Agad kanak, kina-intokan a to tibò no sinakupan din, di pigbotangan a nasi sikan no katondanan to pagpasabut to mgo otow no konà no sinakupan din natodu-on sikan panalangin no imbogoy ni Jesu-Kristu no wadà nakasokod.

⁹ Igpasabut din gayod kanak to tibò to mgo otow to pig-amonu to Diyus to pagtuman to pikii din no bahin to panalangin to Diyus to ka-otawan tibò no hantod kunto-on pighobong to Diyus no nigbotad tibò. ¹⁰ Di kunto-on inukasan on awos to mgo diwata no ogsakup no moy kabogbogan diyà to langit, ogkadaagan dan to ningsingkabugti no ka-ugsoban to Diyus no pinabayà to pag-ahà du-on to sinakupan to Diyus. ¹¹ Su tahan to pikii to Diyus to ogkatuman sikan no ogpabaya-on to Magbobo-ot ta no si Jesus no Imananan to Ka-otawan. ¹² Mano namantu-u kinow on kandin, nayunan kinow din, aw konà kinow on ogkatahà to ogduguk to atubangan to Diyus. ¹³ Kaling man, bahin to pagkapirisu ku likat to pagpang-anad ku iyu to Madoyow no Tutuwanon, konà now ogpalikatan to iggobloy now to ogpatangkapon now kan Madoyow no Tutuwanon to ningsingkabugti no mgo otow su nasi ogtukhawan now su to tawoy sikan, panalangin now.

¹⁴ Mano nasobu-uk kinow on to panalangin to Diyus, og-ampu-an kud iyu to Diyus no Amoy ¹⁵ no to pagsakup din, pig-unug to kasinakupan tibò diyà to langit aw dini to pasak, su to pagka-amoy din to pagdaa to sinakupan din. ¹⁶ Ogpangamuyù ad to Diyus to igpabayà to katuusan din, ogtibuuson din lagboy to ginhawa now no ogpabaya-on to Ispiritu Santu su wadà kapanggadanan to panalangin din. ¹⁷ Madugang-dugangan kow to pagkatagam ni Jesu-Kristu no nig-ugpà kandin du-on to ginhawahan now no namantu-u kow kandin. Ma-angod-angodan now to kayu no madaom to pagpandalid du-on to gipasakan no iyan paglogon now to Diyus aw otow. ¹⁸⁻¹⁹ Iyu aw duma no sinakupan ni Jesus, madaagan now podon to paglogon lagboy ita ni Jesu-Kristu no wadà nakasokod, agad ita no otow, konà ta pad podon ogkadaagan kunto-on. Madaagan now podon awos matogob kow to panalangin to Diyus. ²⁰ Na masayà to Diyus no ogpakadugang dà to ogkapangamuyù ta dow ogkadomdoman ta pad su ogpabaya-on to kandin kabogbogan dini to ginhawahan ta. ²¹ Masayà iyan to Diyus to wadà katapusan to sinakupan din no impaghitugu ni Jesus no Imananan to Ka-otawan.

4

¹ Na kanak no napirisu on su sakup a man ni Jesus no Magbobo-ot ta, ogtambag a iyu to ogpakatuwadong kow to pag-ugpà now lagboy no angayan podon to mgo sakup to Diyus, ² no kanunoy kow mapakobos-koboson aw danu-an aw maungaà aw ogpabay-anan now to kasawa-anan su ningsingkaogon kow man. ³ Ogpa-omot kow to konà oghisuwoy su nahimu kow to Ispiritu Santu no sinobu-uk.

⁴ Ita no kasinakupan ni Jesus, nahimu kinow on no sinobu-uk no lawa. Sobu-ukon dà gayod to Ispiritu Santu no nigsood ita. Angod dà gayod sobu-uk dà to impa-iman ita to Diyus to mahudi no adow. ⁵ Sobu-uk dà to Magbobo-ot ta, sobu-uk dà to pigtu-uhan ta. Pagpabonyag tanow, kasobu-uk dà to pagpasakup tad gayod. ⁶ Sobu-ukon to ampu-onon ta no Diyus no Amoy tanow tibò no kinalabawan pad tibò aw dini ita kandin aw soodi kinow tibò.

⁷ Na itanow no pigsobu-uk no sinakupan to Diyus, pigbogayan kid on sikan no mgo panalangin. Di moydu-on gayod ningsingkabugti no

impanghungyam ita ni Jesu-Kristu likat to kandin kadakoan agad-agad to pagbo-ot din, ⁸ su nasulat on no pig-iling to “No nigkawoy on kandin, namakaduma to kahan-ingan no nangkada-og din, aw kasinakupan din gayod, pigpamogayan din to bobogoy to pigdapon-dapon din to pagda-og din,” su nalabot kid to pagda-og din gayod.

⁹ No pig-iling ton nasulat on no “Nigkawoy on kandin,” ogkasabutan ta to kayan pana nigkawoy no nakatugdow pad kandin nakapatihibuu hantod to na-abut din pad diyà to hinibatan to pasak. ¹⁰ Sikan nakapatihibuu, nigkawoy dà diyà di-atas no kaylu pad diyà to tibò no mgo kalangitan awos ogsakupon din aw ogpanda-op kandin to tibò to kalibutan aw kalangitan.

¹¹ Kandin no si Jesus, moydu-on pigbogayan din to kantondanan aw ibotang din kandan dini to sinakupan din. Moydu-on imbotang din no tumutubus din no imbogoy din dini ita no sinakupan din. Moydu-on gayod imbotang din dini to sinakupan din no maglilikwaday to katon-danan. Moydu-on gayod imbotang din no katondanan no oghhipanow no ogpansakup to mgo otow to tinu-uhan ki Jesus. Moydu-on gayod imbotang din no magbabantayay to sinakupan din. Moydu-on imbogoy din no mag-a-anad dini to sinakupan din. ¹² Sikan tibò, imbogoy ni Jesus dini to sinakupan din no iyan lawa din awos matingub to igkapatuman ita to katondanan tanow no ningsingkabugtì aw padigona to sinakupan ni Jesu-Kristu no iyan lawa din ¹³ hantod to madoson on aw minanigo-on on no pikii ta no ogpaka-imo-ot du-on to kandin pikii aw sobu-ukon to pagtu-u ta aw kadugangi to nama-anan ta bahin to Anak to Diyus.

¹⁴ Na ko matuman tanow sikan, bahin to tinu-uhan ta, ogtibuuson to ginhawa ta awos ki konà ma-angod to mgo batà no ogkinopit-kopit su konà ki podon ogkadaa-daa to ningsingkabugtì no impang-anad no puli niglikat to domdom to otow no ma-iyanyanon aw mapakunon-kunonon no gau-on. ¹⁵ Dì ko minanigo-onon on to pikii ta, og-inikagihay kinow on nasì to katù-uhanan no oglinogonay kinow aw ogkatulin kid hantod to ogpaka-angod kid ki Jesu-Kristu no angod dà to uu ¹⁶ no nasaligan to mgo bahin to lawa no nighisusukmuu aw kangkabogkot to tibò to lopu-an. Ogdowdoyow ki to ogtuman to ita no tumanonon awos ogkatulin to tibò to lawa aw madigon to paglinogonay ta.

¹⁷ Na kanak no tumutubus ni Jesus, ogpangudlin a iyu to likat kunto-on, konà now ogsunudon to mgo otow no wadà tahud to Diyus no wadà ogka-ugsudan to pagpandomdom dan ¹⁸ su nahanigan to domdom dan. Wadà labot dan to kinabuhì no niglikat to Diyus su wadà natagahan dan su nabigtoan to ginhawa dan. ¹⁹ Mano nahanigan to ginhawa dan, iyan dà nadomdoman dan to ibog dan aw wadà dan kapagkoi to agad nokoy no kado-otan dan.

²⁰ Dì konà no sikan to kadodoog ni Jesu-Kristu no impang-anad iyu, ²¹ ko tütü-u man no nigpaminog kow iyan to katütü-uhanan bahin kandin su kandin dà to piglikatan to katütü-uhanan tibò. ²² Sikan kadodoog ni Jesu-Kristu, ogkalabot on to pagpagawang now to katahani now no mado-ot no nakita-an du-on to ka-ugpà now natodu-on su niglikat to ibog no mado-ot no ma-iyanyanon. ²³ Og-usabon now to domdom now ²⁴ aw iyan ig-ilis to katahani now to bayà no domdom now no nabotad no sugpù to Diyus no lagboy matuwadong aw wadà saà.

²⁵ Kaling man no na-usab on to domdom now, konà kow ogpalagod to ogginay ay di i-ikagihay kow to katütü-uhanan dà su nangkabogkot kinow aw nasakup ki to sobu-uk dà no sinakupan. ²⁶ Ayaw kow ogpalagod to

kasokò now awos konà kow makasaà. Konà now ogpahapunan to kasokò. Dì unaha now na-ay limwasa. ²⁷ Konà now ogbogayan si Satanas no magbabalatak to kahutayan din to pagsakup din iyu.

²⁸ Na to kawatan natodu-on, ogbungku-an din to hinang din di pamakut nasi kandin to pagtalabahu su awos moydu-on igkabogoy din gayod to nawada-an to kapookanan. ²⁹ Konà now ogkapalabas to pag-ikagi no mado-ot. Dì iyan dà nasi og-ikagihon now to igkaliyag to duma no agad ando-i litos no igkadoyow to ogpaminog iyu. ³⁰ Konà now ogpadoahon to Ispiritu Santu su kandin kabogbogan to ing-indan iyu no sakup to Diyus hantod to magotò to adow no igka-usab to lawa now. ³¹ Konà now ogpalagodon to pagkado-oti aw kalangot aw kabuut aw mado-ot no pikii diyà to duma. Konà kow ogkiyaw-kiyaw aw konà kow ogpang-ina-ina. ³² Dì ogbinuligay kow nasi aw makina-aton kow. Ogpinasayluhay kow angod to pagpasaylu iyu to Diyus no si Jesu-Kristu to impabayà.

5

¹ Kaling man to pagkakina-aton now aw pagkapinasayluhon now, ogpamanggoad kow on to Diyus no goadonon now su maogon kow din no batà. ² Kadoog now konà ogpigtason to oglinogonay kow no oggoad kow ki Jesu-Kristu no niglogon ita su nigpakimatoy ita kandin no kandin to insundù no nakadoyow to ginhawahan to Diyus.

³ Dì paghilabot to duma aw agad nokoy pad no paghinang no mado-ot angod sikan, aw ka-akom gayod, agad mabaawan sikan, konà now su konà no litos itanow no mgo sinakupan to Diyus. ⁴ Konà now gayod ogkapalabas to kagi to langog dow kagi no maw-oy dow kasikawanan su konà no litos itanow no sinakupan to Diyus. Dì nasi ogpasalamat kow to Diyus, ⁵ su tütu-u no wadà labot to pigsakupan to Diyus aw ni Jesu-Kristu to otow no oghilabot to duma dow mado-ot to domdom dow ma-ingà-inga-on su sikan og-inga-on din, oghimuhon din no pinakadiyus din. ⁶ Konà kow ogpaluku to gau-on no mgo otow no og-iling to wadà kastiguhan to saà su imbahog kud on iyu to ogkastigu to Diyus to mgo otow no oglapas to kasugu-an din. ⁷ Kaling man wadà labot now kandan ⁸ su agad natodu-on nasoodan now pad to kadigloman di kunto-on no natampuhan now on to Magbobo-ot ta, natumaag on no ka-awangan to nalabotan now. Kaling man ogpangindaan kow on no mgo otow no nalabot to ka-awangan. ⁹ Su to ka-awangan tibò no niglikat to Ispiritu Santu, iyan tawoy sikan to ningsingkabugtì no madoyow aw katuwadongan aw katütu-uhanan.

¹⁰ Na og-anad kow to ogkaliyagan to Magbobo-ot ta. ¹¹ Konà kow ogpakatapik to hininang to kadigloman su wadà og-abutan. Dì pamang-ugpà kow to matuwadong awos kan iyu no paghimu to ogkatandi-an to kandan paghimu aw ogkasabutan dan bali to mado-ot iyan to kandan paghimu aw sikan pag-ugpà now no matuwadong to ogpakapadomdom kandan to hininang dan agad wadà og-ikagihon now. ¹² Su agad ko iyan mabaaw-baawan ta no hininang dan no mahobong, kasikawanan ta man.

¹³ Dì to agad nokoy no ogpatungahon on to ka-awangan, to tahan din no lagboy mado-ot, ogkakita-an di su tibò no natang-awan, mapayag dà to tahan din, aw ogkabauyan to ka-awangan. ¹⁴ Su tütu-u to nadinog fad no pig-iling to “Pamanggimata kow on no nangkaliyag, buhayon kow on no nangkamatoy aw katang-awi kow on to Imananan to Ka-otawan.”

¹⁵ Kaling man ogdowdoyow kow to pag-ugpà now su ogpaka-unawa kow to nangkama-an no mgo otow, konà no angod to pisok aw bongoo. ¹⁶ Konà

now og-uwakan puli to adow su kani kunto-on no malisod on no timpu, igkanangon ita to madaas on ogkatimpuhan to adow to Diyus.

¹⁷ Kaling man konà kow ogpalingow-lingow. Dì pangintaga kow dow nokoy to pagbo-ot to Magbobo-ot ta.

¹⁸ Konà kow gayod ogminahingow su ogpakado-ot sikan. Dì ogpatogob kow nasì to Ispiritu Santu ¹⁹ aw babaaw-baaw kow no igpabayà to kanta no impabunsud to Ispiritu Santu agad igpabayà to oglikat du-on to kasulatan to Diyus dow igpabayà to oglikat diyà to kasing-tumutu-u now dow ipotos to iyu no ginhawahan to Ispiritu Santu no igpapanugu-tugu iyu. Ogtkantahan now to Magbobo-ot ta to oglikat du-on to ginhawahan now. ²⁰ Agad nokoy no og-abut on iyu, kanunoy kow on ogpasalamat to Diyus no Amoy no ogkasaligan now to ngadan ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

²¹ Ogpinasakupay kow su igtahud now si Jesu-Kristu. ²² Iyu no mgo buyag no naminyò on, ogpasakup kow to iyu no mgo bana angod man gayod to pagpasakup now to Magbobo-ot ta. ²³ Su to bana, panguu man to asawa angod ki Jesu-Kristu no panguu to sinakupan din no iyan lawa din aw kandin to Maglilipwasay to pigsakupan din. ²⁴ Kaling man, ogpasakup kow to bana now to agad nokoy angod to sinakupan ni Jesu-Kristu no ogpasakup du-on kandin.

²⁵ Iyu no mgo bana, oglogonan now to iyu mgo asawa angod to paglogon ni Jesu-Kristu to sinakupan din no nigpakimatoy ita ²⁶ awos malimwasan ki to Diyus no pighugasan kid on to wohig no pinabayà to kagi din. ²⁷ To inhugas ita to Diyus su awos humina-at si Jesus to sinakupan din angod to tinawasan din no ogpuduton din no tugtuguhon aw wadà sigat dow tamak dow duma pad angod sikan awos matuwadong to sinakupan no wadà igkasawoy. ²⁸ Kaling man iyu no bana, ogdaahon now to asawa now angod to pagdaa to iyu tu-un no lawa. To otow no oglogon to asawa din, ogkalogonan to kandin tu-un no lawa su sobu-ukon dà man kandan. ²⁹ Su wadà otow no ogkablant to tu-un din no lawa. Dì nasì man no ogdaahon din to madoyow aw kaogoni angod to pagdaa ni Jesu-Kristu to sinakupan din ³⁰ su itanow to mgo bahin to lawa ni Jesu-Kristu. ³¹ Kaling man nasulat on no pig-iling to “To otow, ogpagluwatan din to amoy din aw inoy aw pagtibò to asawa aw ogkasobu-uk kandan.” ³² Sikan iyan to lagboy madaom no pananglitan. Dì kanak, nadomdom kud to si Jesu-Kristu aw sinakupan din to mag-asawa no napa-atubangan sikan no nasulat on. ³³ Dì moydu-on pad gayod kalitukan no napa-atubangan no iyu no bana, ogdaahon now to asawa now angod to iyu tu-un no lawa. Iyu gayod no asawa, igtahud now to bana now.

6

¹ Na iyu no mgo batà, ogmangun kow to sugù to amoy now aw inoy now su sakup kow man ni Jesus no Magbobo-ot ta su ogpakatuman kow man kandan su insugù iyu to Diyus. ² Aw sikan no sugù to tugdow no moydu-on tahan insahad to Diyus to igbaos no madoyow ko matuman su og-iling to kasulatan to “Igtahud now to amoy now aw inoy ³ awos madoyow to ka-ugpa now aw mahabà to umuu now dini to babow to kalibutan.”

⁴ Na iyu no mgo amoy, konà now ogpalangoton to mgo batà now. Nasì og-anadon now kandan no ogka-uyunan to Magbobo-ot ta aw udlini now kandan to madoyow.

⁵ Na iyu no mgo sugu-onon, ogsintuman kow to sugù to amu now dini to babow to kalibutan no ogtahud kow lagboy ko masawa-an kow no matino-od kow to ginhawa angod to paghimu now ki Jesu-Kristu, ⁶ agad ogkakita kow dan aw konà su konà no kandan dà to ogpakaliyagon now su iyu no sugu-onon ni Jesu-Kristu, ogka-uyunan gayod to Diyus no ogsintuman kow sikan no pagbo-ot din ⁷ no konà no igmugus-mugus to ginhawa now su ogpadoyawan now to amu now, angod to Diyus, konà no otow puli to ogtalabahuhan now. ⁸ Su nama-anan now to agad nokoy no oghimuhon now no madoyow, ogka-aha-an dà to Magbobo-ot kan otow agad sugu-onon aw konà.

⁹ Iyu no mgo amu, ogdowdoyawan now gayod to sugu-onon now. Konà now on oghinadokon kandan su nama-anan now to moydu-on ogbobo-ot iyu no Magbobo-ot tanow tibò no diyà to langit no wadà gayod pigpalabow din no otow.

¹⁰ Na to katapusan, oghogoton now to pagtu-u now to Diyus no Magbobo-ot ta no ogpabaya-on to pagbulig to kabogbogan din. ¹¹ Ogkatingub kow to panganiban no igkabogoy tibò to Diyus awos makasikad kow to madigon aw mapalatut now to pikii ni Satanas no magbabalatak no ig-iyon-iyon iyu. ¹² Su konà no otow no ogkakita-an ta to igpada-og ita. Dì mado-ot na-an no katuusan no matikang no konà ogkakita-an dini to pasak no iyan mabogbog no sakup ni Satanas aw sikan nigsakup so-idi kalibutan no katuusan to kadigloman aw kahan-ingan no busow no diyà iyan na-an to aw-awanan, sikan iyan to igpada-og ita. ¹³ Kaling man ogdawaton now on to panganiban no igbogoy to Diyus awos konà kow ogpaka-us-us di ogpakasikad kow to madigon ko matimpuhan on to pagdasdas iyu. Ko matuman now on, ogkasikadan now.

¹⁴ Na so-idi to pananglitan ku. Iyu no angod to sundau to Diyus, ogsikad kow dà no ogpamagkos kow on to katùtu-uhanan aw pangabò to katuwadong no igkasalibon now to dagaha. ¹⁵ Ogpanapatus kow to oghina-at on to oglibod-libod no ogpang-anad to Madoyow no Tutuwanon no igkalinaw to mgo otow, ¹⁶ aw labi pad ogdawdaa kow to kasag no sikan, pagtu-u now to Diyus no ogpakaposok to tunud ni Satanas no angod to aninipot to kayu no igpanà din diyà iyu. ¹⁷ Ogpamanggula kow to igsalibon to uu now no pag-iman now to ogbuligan ki to Diyus, ogpanakos kow to otak no igbogoy to Ispiritu Santu no iyan kagi to Diyus no igbogoy to Ispiritu Santu.

¹⁸ Kanunoy kow og-ampù to Diyus to ningsingkabugtì no pag-ampù aw ogpangamuyù kow to Diyus to ogpapanalanganin to tibò no kasing-tumutu-u now no na-uyunan to Diyus no ogbuligan kow to Ispiritu Santu no ogpa-omot kow to pagtuman sikan no pag-ampù. ¹⁹ Ogpangamuyù kow gayod to Diyus to ogkabogayan a gayod to kagi to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon no pighobongan to Diyus to mgo otow natodu-on di bali na-ukasan. ²⁰ Kanak no tumutubus ni Jesus no ogpasabut to Madoyow no Tutuwanon, pigpirisu a. Dì agad pigpirisu ad, di pangamuyu-i a now diyà to Diyus to ogpakapanginbubuut a to pagpasabut ku su sikan to katondanan ku.

²¹ Na si Tikiku no su-un ta lagboy aw timbang ku to igpahimu to Magbobo-ot, ognangonan kow to nawnangonon likat kanak ²² su sikan to igpa-andiyà ku iyu awos mataga kow gayod to ma-amonu koy aw padaoyag iyu.

²³ Madumahan to kasu-unan ku to kalinaw aw paglogon aw pagtu-u no igbogoy to Diyus no Amoy aw Magbobo-ot ta no si Jesus no Imananan to Ka-otawan. ²⁴ Matabangan kow tibò no lagboy niglogon to Magbobo-ot ta no si Jesus no Imananan to Ka-otawan no wadà katapusan kan no paglogon.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Pilipus

¹ So-idi no sulat likat kanami no si Pablo aw si Timoteo no tumutubus ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Sulat ku diyà iyu no mgo taga-Pilipus no sinakupan to Diyus no namantu-u ki Jesu-Kristu aw mgo mangkanigo-on now aw duma no nigdaa to sinakupan to Diyus.

² Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.

³⁻⁵ Kanak no si Pablo, ko og-ampù a to Diyus dow madomdoman ku iyu, kanunoy a ogtukhow aw pasalamat a to Diyus iyu tibò su nabogkot kinow to pagtu-u ta likat to kapinunu-an to pagtu-u now hantod kunto-on. ⁶ To Diyus no nigpapunù on to pag-usab iyu, nama-anan ku lagboy to ogpongahon din iyan to pag-usab iyu to umuli dini si Jesu-Kristu. ⁷ Iyan ingkama-an ku to sikan, ogkatùtu-u lagboy su konà ku ogkalingawan to impahogot to Diyus to pagtu-u now no ogkakita-an to paghiduma to ginhawa tanow to tibò no impahimu kanak to Diyus agad dini a to pirusuhan dow paghihipanow ku to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon dow pagpa-atubang kanak bahin to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon. ⁸ To Diyus, nama-anan din to nasampotan ku iyu no ginhawa ku iyu angod dà to pagginhawa ni Jesu-Kristu du-on iyu.

⁹ Kaling man ko og-ampù a to Diyus, ogpangamuyu-on ku no podon ogpadugangan to paglinogonay now aw padugang-dugangi gayod to iyu no nama-anan aw ka-ugsoban now ¹⁰ awos makilahan now to madoyow awos to mahudi no adow no pag-ulì dini to Imananan to Ka-otawan, wadà saà now no ogkahibatan now ¹¹ aw katogob kow to katuwadongan likat ki Jesu-Kristu. Aw ogkakilaa to mgo otow to Diyus su ogkakita-an kandin du-on iyu aw kasayà kandin.

¹² Na mgo kasu-unan ku, ognangonan ku iyu to agad nokoy no kanak no naduwayan on, nabauyan nasì to nakapatangkap to Madoyow no Tutuwanon to Diyus ¹³ kotob to tibò no mgo guwardya dini to pirusuhan aw duma no mgo otow, nataga on to pagkapirisu ku niglikat to pagpasakup ku ki Jesu-Kristu. ¹⁴ Pighogot ku nasì to pagtu-u ku agad napirisu a. Sikan paghogot ku to pagtu-u ku to piglikatan gayod to pagkatibuus to ginhawa to mahan-ing no su-un ta bahin to pagtu-u dan ki Jesus no Magbobo-ot tanow, aw namanginbubuut kandan to pagpang-anad to kagi to Diyus no wadà kandan hadok.

¹⁵⁻¹⁷ Na, tütu-u iyan to moydu-on puli nigpang-anad to kagi to Diyus su puli a dan podon ogpa-intokon no nigpang-anad su pigsombang a dan su ogpalabow-labow kandan. Di moydu-on gayod nigpang-anad no madoyow to tu-ud dan no nighiduma to ginhawa su nama-anan dan to napirisu ad awos igkamatu-ud to Madoyow no Tutuwanon no impasabut ku.

¹⁸ Agad mado-ot to tu-ud to duma dow madoyow, agad on ko tütu-u man to pagpasabut dan aw nakapatangkap to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu su nasì no pigtukhawan ku sikan. ¹⁹ Aw ogdugangan to pagtukhow ku su nama-anan ku to agad so-idi to kanak no pagkalisodi, di ogkabauyan nasì to kalipwasanan ku no igpabayà to Ispiritu Santu aw pag-ampù now kanak. ²⁰ Su nadomdoman ku no to mgo paghimu ku, podon

tibò, wadà kasikawanan ku diyà to atubangan ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow. Dì nasi nigpakabo-ot ad no agad nokoy to maduwayan to kanak lawa, agad dow ikamatoy kud on man dow ikabuhì ku dà man, aag salamat ko paghimu ku, mapatawayan ku to si Jesu-Kristu, ogkasayà. ²¹ Su agad to buhì a pad ogpa-aag-aagon ku si Jesu-Kristu. Dì labow pad ko mamatoy ad su ogpagtampu ad lagboy kandin. ²² Ko buhì a pad, ogkatuman to katondanan ku. Dì malisod to ogkapili iyan. ²³ Nabogà-bogà to ginhawa ku to ogpili su tibò, madoyow. Ko kanak dà podon, naliyag a podon to oghipanow ad su ogpangumangayon ku to ogka-agpot ad podon ki Jesu-Kristu, su madoyow pad nasi sikan. ²⁴ Dì to iyu no panalangin, likat to buhì a pad, sikan to kamatu-udan kunto-on. ²⁵ Mano nama-anan kud sikan, nigtu-u a to konà a pad ogkamatoy di og-agpot a pad iyu awos mahogot to iyu no pagtu-u aw dugang to pagtukhow now. ²⁶ Ko ma-agadan now sikan, ogdakoo to pagpasalamat now to Diyus ko umusab a lumo-uy du-on iyu.

²⁷ Dì agad ma-amonu, konà now maogot no ogkalingawan to ki Jesus no kadodoog to pag-ugpà awos agad makalo-uy a du-on iyu dow konà, di madinog kud to natibuus to ginhawa now aw kabogkot kow to pagtu-u aw hiduma to domdom now aw ma-omot kow to pagpatangkap to tinu-uhan ta no Madoyow no Tutuwanon diyà to kadiyu-an ²⁸ no wadà hadok now to kablang now. Ko wadà hadok now to kablang now, sikan to ta-indanan to kandan, do-otonon, di sikan gayod to ta-indanan to iyu, pig-indanan to Diyus no ogkalipwasan. ²⁹ Kaling man konà kow ogminahadok su nayunan kow to Diyus to ogpatu-uhon kow aw ogpanogkadan kow gayod to kalisodan no igmatu-ud to pagkasobu-uk now ki Jesu-Kristu ³⁰ su nasobu-uk kinow on to kalisodan. Nakita-an a now to pagtuwa-ay ku natodu-on diyà iyu, aw kunto-on nadinogan now on to kanak no kabotang sikan iyan.

2

¹ Na dow moydu-on igpadaoyag ta likat to pagtu-u tanow ki Jesu-Kristu? Dow moydu-on igkadaoyag ta likat to paglinogonay tanow aw Diyus ta? Dow sobu-uk dà no Ispiritu Santu no nigsood itanow tibò? Dow madoyow to ginhawa now diyà kada sobu-uk? ² Na, ko tütu-u iyan kunto-on, ogpadugangan now to pagtukhow ku no igpabayà to ogkasobu-uk to ginhawa now aw domdom now, aw logon now no ogpatangkapon now to Madoyow no Tutuwanon. ³ Wadà podon oghimuhon now no niglikat to pagka-akom dow paglinogod. Dì ogpasagkop kow nasi aw patutugutay kow to paglabow. ⁴ Konà podon no ita dà no tu-un no kadoyawan to ogpa-aag-aagon ta. Dì ogbinuligay ki to awos ogdakoo podon to kadoyawan to duma ta gayod.

⁵⁻⁶ Mano si Jesus, danu-an, iyan oggoadon ta su to kabotang din, agad pagkadiyus iyan, di wadà din i-akom. ⁷ Dì to kandin dà no kadoyawan no niglikat to pagkadiyus din, pigsabukan din nasi, aw angod to nigpa-udipon nasi kandin su nigpaka-otow kandin dini to babow to pasak. ⁸ No nigpaka-otow kandin, nigpasagkop mandà aw tuman to pagbo-ot to Diyus kotob to agad napa-inahan no nigpakamatoy kandin du-on to kinurus. ⁹ Kaling man no nigpasakup kandin to pagbo-ot to Diyus, pigpakalabow kandin to Diyus aw bogayi gayod kandin to ngadan no kinalabawan du-on to duma ¹⁰ awos du-on dà to ngadan ni Jesus, ogkaluhudan tibò, agad diyà to langit aw dini to pasak aw diyà to kadaoman to pasak, ¹¹ aw mamakalangkoà tibò to si Jesu-Kristu, Ginu-u, no tawoy sikan, ogkatahudan to Diyus no Amoy.

¹² Kaling man mgo kasu-unan ku, no matinumanon si Jesus no goadonon tanow, aw kanunoy now pigtuman to kagi ku iyu ton du-on a pad iyu, labi pad man iyan podon kunto-on to pagtuman now to kagi ku no nali-us ad du-on iyu. Ogpaka-unugon now lagboy to kadodoog no ogpa-ugsud to panalangin to sinakupan to Diyus tibò no ogkahadok kow ko konà kow mayunan to Diyus ¹³ su Diyus dà to ogpabo-ot iyu to oghimu to madoyow aw buligi kow din to pagtuman to ogkaliyagan din.

¹⁴ To tibò no paghimu now, konà now ogpabaya-on to igpagumud-gumud now pad igsoot aw konà kow og-a-asuy-asuy to paghimu now agad nokoy ¹⁵ awos iyu no mgo anak to Diyus, matibuus kanunoy to ginhawa now aw wadà saà now agad sala-an to mgo kadongan now aw tambalingu no angod to kadigloman no nasoodan now. Dì iyu nasi, angod kow to igtangow du-on ¹⁶ no ogtagonan now to kagi to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Oghimuhon now sikan tibò. Wadà oglipasan now awos a maliyag to adow to pagbo-ot ni Jesu-Kristu to tibò no mgo otow su konà iyan ogka-uwakan to pagkapagud ku bahin iyu.

¹⁷ Agad mamatoy ad to pagpa-omot ku to ogpang-anad iyu no talabahu ku to Diyus, di ogkaliyag a dà nasi. To pagtukhow now, ogpagtibò a iyu su agad lagboy to pagkalisodi now di nigtukhow kow dà man nasi. ¹⁸ Iyu gayod, ogkaliyag kow podon aw podon ogpagtibò kanak gayod to pagtukhow ku su agad mamatoy ad di ogkaduwayan dà iyan to iyu no igkadoyow.

¹⁹ Dì ko matugutan a ni Jesus no Magbobo-ot ta, madaas kud podon ogpa-andiya-on si Timoteo diyà iyu awos makapudut to nawnangonon no ogpadaoyag kanak no oglikat diyà iyu. ²⁰ Na si Timoteo, wadà naka-unawa kandin no ogpakatubus kanak no lagboy ku nasaligan no ogpa-aag-aag to ogdaa iyu bahin to ita no tinu-uhan su lagboy kow din ogkalimu-utan. ²¹ Dì to дума, iyan dà lagboy dan nasi ogtumanon to tu-un dan no ogkadomdoman. Konà dan ogtumanon to igpahimu ni Jesu-Kristu. ²² Nama-anan now to ogkasaligan ku si Timoteo su bahin to pagpasabut noy to Madoyow no Tutuwanon, timbang ku, su kanami, iyan na-angodan noy to pata-anak no oghigabing. ²³ Kaling man sukuu on no matagahan ku dow nokoy to ogka-abutan ku bahin to pagkapirisu ku, ogpa-andiya-on ku podon diyà iyu si Timoteo. ²⁴ Agad kanak, ko matugutan a to Magbobo-ot ta, madaas kud gayod og-andiya-an iyu.

²⁵ Dì napikiyan ku gayod no ogpa-andiya-on ku iyu si Ipapruditu no su-un ta no angod to kasing-sundau ku du-on ki Jesu-Kristu su timbang ku kandin no pigpalikwad now kanak aw pabuliga now kanak. ²⁶ Su nasampotan kow din. Konà kandin ogkaliyag to ogkalimu-utan now kandin su nadinog now on to nasakit kandin. ²⁷ Nasakit iyan kandin no pakamatayon on podon. Dì kanami, pigka-atan koy nasi to Diyus su wadà koy din tuguti to oglipu-on koy to kaduyong-ot su wadà dà man kamatoy. ²⁸ Kaling man lagboy ku ogpa-andiya-on du-on iyu si Ipapruditu awos ogtukhow kow on ko kita-on now kandin aw awos kanak, konà a lagboy malimu-ut iyu. ²⁹ Kaling man ogdawaton now kandin no kasing-tumutu-u ta no ogpadumohon now to ogtukhow kow. Sikan no mgo otow to ogtahudan now lagboy. ³⁰ Su nigpag-unung podon si Ipapruditu to kamuwahanan no nigponga to impahimu kandin to Magbobo-ot ta su agad kinabuhì din, wadà din i-oyow awos a din mabuligan su iyu, wadà kow hutoy to ogbulig dini kanak.

3

¹ Na mgo kasu-unan ku, litos no ogtukhow kow no nalabot kow to

Magbobo-ot ta. Na bahin to insulat kud on iyu natodu-on, konà a man ogkapagud to ogsudsudon su panalangin now man ko madinog-dinog now sikan.

² Dumowdoyow kow man sikan mgo otow no oghimu to mado-ot no oghingadanan ku to mgo mamang su ogpandodo-ot to pagtu-u now aw sikan mgo nigpang-anad to ogpama-indanan to lawa to otow no ta-indanan kun to ingka-uyuni dan no sakup kun to Diyus. ³ Dì itanow nasì iyan to nayunan on to Diyus su ig-ampù ta to Diyus no ogbuligan ki to Ispiritu Santu. Konà ki ogsalig to ita no katu-unan no otow ki dà puli. Dì si Jesu-Kristu dà to ogsaligan ta. ⁴ Dì ko moydu-on dà podon otow no masalig-saligon to kandin dà no katu-unan, kanak on sikan aw lagboy on to pagsalig ku no kanak katu-unan. ⁵ Su pig-indanan to lawa ku no ta-indanan to kanak, sakup a to Diyus to wau on no adow to idad ku, agad-agad to kasugu-an to Diyus. Sugpù a gayod ni Israel no panon ni Benjamin. Hibriyu a, aw mgo ka-aw-apu-an ku, Hibriyu gayod. Bahin to kasugu-an to tinu-uhan, nasakup a to mgo Parisiyu no matagon-tagonon a lagboy to mgo tinu-uhan no tulumanon likat to ka-aw-apu-an ku no mgo Hudiyu. ⁶ Bahin to pagpa-omot to pagpada-og ku to tinu-uhan to mgo Hudiyu, kanunoy ku pigpahadatan natodu-on to tibò no sinakupan ni Jesus su intobo-ot ku to konà no hustu to kandan tinu-uhan. Bahin to pagtuman ku to tulumanon to mgo Hudiyu, wadà nasala-an ku.

⁷ Dì agad nokoy no ingkapalabow-labow ku natodu-on likat to tinu-uhan to mgo Hudiyu, kunto-on iyan oghimuhon kud on no wadà puus ⁸ su labow pad ko matagaman ku to Magbobo-ot ku no iyan si Jesus no Imananan to Ka-otawan. No nigpasakup a kandin, nawada-an a tibò sikan aw himuha ku no wadà puus sikan tibò. Pighimu ku sikan no wadà puus awos pumasakup a ki Jesu-Kristu ⁹ aw ma-uyunan a din no wadà saligi to kanak dà no katuwadongan agad-agad to kasugu-an to mgo Hudiyu. Dì pigsaligan ku dà si Jesu-Kristu no nakatuwadong kanak no ogka-uyunan din no impabayà to pagtu-u ku to Diyus. ¹⁰ Iyan dà naliyagan ku kunto-on ko matagaman ku podon si Jesu-Kristu aw matagahan ku to kabogbogan to Diyus no nakabuhoy ki Jesus aw tuusa. Aw ogpag-unung a podon to kalisodan ni Jesu-Kristu agad mamatoy a angod ki Jesu-Kristu no nigpakamatoy dà ¹¹ awos agad mamatoy a dì pig-iman ku dà to ogbuhayon a dà iyan to mahudi no adow aw tuusa gayod.

¹² Dì to katuwadongan ku podon, wadà ku pad iyan katibò katu-un. Dì wadà a bungkù su natu-un ad man ni Jesu-Kristu. ¹³ To pagkatagam ku gayod ki Jesus, nama-anan kud on kasu-unan ku, to wadà-wadà ku pad iyan katibò katu-un. Dì sikan dà to pigpa-aag-aag kud on. Oglingawan kud on to pagda-og kud on tibò natodu-on su ogpa-omot a awos ma-abutan ku to ogdoogan ku. ¹⁴ Ogpa-awosan kud hantod to dumatong a diyà to ogdoogan ku awos igkabaos kanak no madoyow su sikan to insahad kanak to Diyus no pagtawag din ita no si Jesu-Kristu to impabayà no kandin iyan ogpag-agpotan ta.

¹⁵ Itanow no nahogot to pagtu-u, sikan to ogsabutan ta. Dì ko moydu-on domdom no bugtì, ogtagahon kow dà to Diyus. ¹⁶ Dì kan napudut tad on, ogtagonan tad bullug.

¹⁷ Na mgo kasu-unan ku tibò, ogpagoad a pad iyu. Og-indanan now kan oggoad kanami no goadonon now gayod podon. ¹⁸ Su mahan-ing to nigpagkablant to impang-anad to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu ita du-on to kinurus. Kadoog kud on impanutuwanon iyu bahin sikan no nakaluhà

a to pagkaduyong-ot ku aw kadoog ku iyu pigbahog. ¹⁹ Dì kandan, kadootan dà to ogkadoogan dan su ko-onon no ka-iboganan to pigtu-uhan dan. Kabantug dan, kasikawanan dan podon nasi. Dì iyan dà ogkadomdoman dan to niglikat so-idi puli kapasakan. ²⁰ Dì itanow, langit to banwa ta no oglikatan to Maglilipwasay ta no si Jesus no Magbobo-ot tanow no Imananan to Ka-otawan no ogtagadan ta. ²¹ To tahan ta no lawa no hanuut, ogbaligon din aw pabauya din no angod on to lawa ni Jesus no katuusanon no igpabayà to kabogbogan din no ingkasakup din tibò.

4

¹ Na no dakoo to panalangin no ogka-iman ta mgo kasu-unan ku no maogon ku no nangkasampotan ku no kanak tinukhawan aw ingkaliyag ku, oghogoton now to pagtagon to pagtu-u now to Magbobo-ot tanow, iyu no pigtagaman ku.

² Na iyu no si Iyudiya aw si Sintiki, tambagan ku iyu to og-inuyunay kow no sakup ni Jesus no Magbobo-ot ta. ³ Na ikow gayod no timbang ku diyà to Pilipus, ogpabuligan ku ikow sikan mgo buyag no daduwa no ogpagdaagon nu kandan su nalogob gayod kandan aw si Clemente no katimbang ku no nigbulig kanak to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon, aw nasulat on to Diyus to ngadan dan du-on to listahan din to mgo ngadan to mgo otow no pig-indanan to Diyus no ogbuhayon din to mahudi no adow aw tuusa.

⁴ Na kadoog kow ogtukhow no iyu, natu-un kow to Magbobo-ot ta. Ogsudsudon kud, kadoog kow iyan tukhow. ⁵ Ogpakobos kow du-on to tibò no mgo otow su madaas og-ulì dini to Magbobo-ot ta. ⁶ Wadà ogkapook-pookan now. Dì og-ampù kow nasi to Diyus aw pangamuyu-i now kandin agad nokoy ngadana no ogpadumahan now to pagpasalamat now to Diyus. ⁷ Ko sikan to tahan now, sikan kalinaw no likat to Diyus no nakatakpow pad to ita dà ubag no nadaagan, ogtandù iyan to ginhawahan now aw kadomdoman now no ogsalig kow ki Jesu-Kristu.

⁸ Na to sangko-anan to sulat ku, moydu-on pad igpangudlin ku iyu, mgo kasu-unan ku. So-idi to ogkadomdoman now podon no mgo madoyow, mgo tütu-u, aw mgo ogkatahudan, mgo matuwadong, aw wadà saà, maliyagon, aw mgo saya-onon. Agad nokoy no labow dow saya-onon, ogkadomdoman now sikan. ⁹ Ogtumanon now to pigdawat now to impang-anad ku iyu no madoyow. Sikan nadinog now no niglikat kanak aw kakita now, ogtumanon now awos ogtandu-an kow to Diyus no piglikatan to kalinaw.

¹⁰ Na kanak, nigtukhow a man aw pasalamat a to Diyus su bali kow man nighutoy to ogka-usaban a now ogkabuligan mandà. Kadoog kow dà iyan podon nigbulig kanak, di wadà kow hutoy. ¹¹ Dì wadà a kapook-pook su kanak pag-igù to kanak katu-unan agad nokoy no kabotang ku. ¹² Agad mawadà-wada-an a dow mamoydu-onan a, agad tahan to otow no nabayà-baya-an kud on, di kanak pag-igù to kanak katu-unan. Agad mabontasan dow wadad maa, agad kawadà dow subla on di ogtuwa-ay a dà. ¹³ Agad nokoy no pagkabotang ku, di ogtuwa-ay a dà su ogbuligan a man ni Jesu-Kristu.

¹⁴ Dì makawka-aton kow man su kan no kalisodan, nigbulig kow man kanak. ¹⁵ Iyu no taga-Pilipus, nama-anan now to kasinakupan ni Jesus, iyu dà to nigpagtibò kanak to pagbulig likat to pigpunu-an ku to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon paglikat ku to iyu no prubinsiya no Masiduniya. ¹⁶ Su agad ton diyà a pad to Tisalunika, konà dà no kasaboka to impadaa now no bulig now kanak. ¹⁷ Wadà ku domdoma to bobogoy

kanak, di nadomdoman ku iyan to ogkadoogan now no panalangin now no ogkadugang-dugangan pad to iyu no puus.

¹⁸ Kanak, nalipwasan ad on to pagkalisodi ku aw subla on su nadawat kud on to impadaa now ki Ipapruditu no imbulig now kanak no angay to imbogoy now sikan diyà to Diyus no na-uyunan din iyan. ¹⁹ Diyus ku, ogdaa iyu agad nokoy no napookan now agad-agad to kadatù din diyà to langit su sakup kow ni Jesus no Imananan to Ka-otawan.

²⁰ Na matahudan to Diyus no Amoy ta to wadà katapusan. Amin.

²¹ Ogsugpatan kud to kamusta ku to sinakupan tibò ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Mgo su-un ku no duma ku dini ²² aw duma no sinakupan dini, igpangamusta gayod iyu aw labi pad mgo sood to baoy to hari dini.

²³ Na madumahan to ginhawahan now to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Kulusas

¹ Sulat likat kanak no si Pablo no imbotang no tumutubus ni Jesu-Kristu no pinabayà to pagbo-ot to Diyus aw likat ki Timoteo no su-un ta to pagtu-uta.

² Sulat ku diyà iyu no mgo taga-Kulusas no mgo kasing-tumutu-u noy ki Jesu-Kristu no natibuus to ginhawa. Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Amoy ta no Diyus.

³ Ko ogpang-ampù koy to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta, kanunoy koy ogpamasalamat to Diyus ⁴ su nakadinog koy to namantagon kow on to pagtu-u now ki Jesus no Imananan to Ka-otawan aw piglogonan now on kun to tibò no sinakupan din, ⁵ su moydu-on og-imanon now no intagama iyu diyà to langit. Sikan no og-imanon now, nadinog now natodunon pinabayà to kagi no katùtu-uhanan no Madoyow no Tutuwanon no nadinog now ⁶ no nig-abut iyu aw tangkap gayod dini tibò to nalangkoban to langit. Mahan-ing to namantu-u aw ka-usab dan to batasan. Iyu, angod dà su na-usab to batasan now likat to pagkadinog now aw kasabuti now to tùtu-u no ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din.

⁷ Si Ipaparas no piglogonan noy, impang-anad din iyu sikan no nigtubus kandin kanami. Kandin no kasing-sugu-onon noy dà ni Jesu-Kristu, ogkasaligan kandin. ⁸ Si Ipaparas gayod to nignangon kanami bahin to paglogon now kanami likat to Ispiritu Santu.

⁹ Kaling man likat to pagkadinog noy sikan innangon kanami, wadà bungku-anan noy to ogpangamuyù to Diyus awos mataga kow lagboy to pagbo-ot to Diyus aw mabogayan kow to pagdomdom no ogka-amu to ogkilaa to ogka-uyunan to Diyus. ¹⁰ Maka-unug kow gayod to pagbo-ot to Diyus, aw kasunud now si Jesus no Magbobo-ot ta to pag-ugpà now aw kahimu kow no tukhawanan to Diyus. To paghimu now no madoyow aw nama-anan now, madugangan podon. ¹¹ Matibuus podon to ginhawa now likat to kabogbogan to Diyus awos tuwa-ayon now to agad nokoy no pinadumahan to pagtukhow. ¹² Pumasalamat kow to Diyus no Amoy ta no nigbogoy ita to kabogbogan to ogkalabot to oghandugon din no panalangin du-on to pigsakupan din no ka-awangan. ¹³ Pigpagawang ki din du-on to pigsakupan no nadigloman aw halina ki diyà to ma-awang no pigsakupan to Anak din no nalogonan din ¹⁴ no konà no bugti ko konà no kandin no si Jesus to niglipwas ita aw kapasaylu din to ita no saà.

¹⁵ Na sikan niglipwas ita, lagboy ogpaka-angod to Diyus to katahani agad Diyus, konà ogkakita-an. Kandin gayod to dumaa to nangkabotad tibò ¹⁶ su kandin to impabayà to nabotad tibò agad diyà to langit aw pasak, agad ogkakita-an aw konà, agad mgo diwata aw mgo katuusan aw duma pad no nangkabotad no konà ogkakita-an, kandin to impabayà tibò, aw kandin pagbo-ot to ogdoogan dan. ¹⁷ To wadà pad binotad, tahan on naka-ugpà kandin. Tibò to pigbotad din, madigon to pagkalimun no impabayà kandin. ¹⁸ Kandin no si Jesus to panguu to sinakupan din no angod to lawa din. Kandin iyan to dumaa to mgo ogpambuhayon aw pantuusa awos mahimu kandin no kinalabawan tibò. ¹⁹ Iyan ingkama-an ta to si Jesus to kinalabawan tibò su pigbo-otan to Diyus to pagkadiyus din tibò, ogkakita-an du-on ki Jesus ²⁰ aw kandin to ogpabaya-an to pag-inuli-ay no imbogoy

to Diyus du-on to tibò agad diyà to kalangitan aw dini to kapasakan su impabayà to langosa ni Jesus no pigpataug din pagpakimatoy din ita du-on to kinurus.

²¹ Iyu gayod natodu-on, wadà labot now to Diyus. Kablang kow din su mado-ot to pagdomdom now aw paghimu now. ²² Dì kunto-on pigpa-ulì kow dà du-on to Diyus no pinabayà to paghusoy iyu su si Jesus, nigpaka-otow aw pakimatoy iyu du-on to kinurus awos padugukon kow din to atubangan to Diyus no wadà saà now no konà kow igkapanagda su nalimwasan kow on. ²³ Oghahimù sikan ko hogoton now to pagtu-u now aw tibuusa to ginhawa now aw konà ogkaduwa-duwa dow makasuwoy to og-imanon now likat to Madoyow no Tutuwanon no nadinog now pagpasabut iyu aw tibò dini to nalangkoban to langit aw kanak no si Pablo, katondanan ku to ogpasabut sikan.

²⁴ Na kunto-on bahin to lawa ku, napirisu ad, di ogtukhow ad nasi to pagkalisodi ku su to tawoy sikan, panalangin now tibò no mgo otow agad konà kow no kanami no panon no Hudiyu aw ko tuwa-ayon ku so-idi no kalisodan aw sikan to igkaponga ku to impatuman kanak ni Jesu-Kristu awos panalanginan kow no sinakupan din no angod to lawa din. ²⁵ Aw kanak, nahimu a no tumatabang sikan no sinakupan su imbotang a no tumutubus ni Jesus no impapanoysoy kanak lagboy to kagi to Diyus ²⁶ no tahan wadà lagboy kasabuti to mgo otow kan no katùtu-uhanan. Dì kunto-on kan no kaboongan no inghobong, impapayag on lagboy du-on to mgo sinakupan din ²⁷ su to Diyus, nigbo-ot kandin to ogbogayan to sinakupan din tibò to panalangin no kaboongan aw sikan kaboongan no og-ugpà dini to sood ta to Imananan to Ka-otawan no iyan igkapatu-u now to moydu-on pad ogka-iman now no madoyow to mahudi no adow. ²⁸ Kaling man kanunoy koy ogpanoysoy bahin ki Jesus aw tibò, og-udlinan noy aw anada lagboy no awos mapa-atubang ku tibò no wadà saà du-on ki Jesu-Kristu. ²⁹ Pagdaa ku tibò no lagboy og-anadon, sikan to ogpa-awosan ku no ogkabogayan a to Diyus to kandin kabogoban.

2

¹ Na iyu gayod no taga-Kulusas aw mgo taga-Lawdisiya, agad wadà kinow pad kikita, oghina-atan ku iyu ognangonan ku iyu to kadakoo to kanak pagpa-awos to iyu no panalangin aw duma gayod no wadà ku pad kakita. ² Matibuus podon to ginhawa now tibò du-on ki Jesu-Kristu aw kabogkot kow no oglinogonay kow. Mama-anan now gayod lagboy to inghobong to Diyus natodu-on aw sikan, si Jesu-Kristu no iyan Imananan to Ka-otawan ³ su kandin to piglikatan to ka-ugsoban tibò aw nama-anan.

⁴ Pignangonan ku iyu sikan awos konà kow madaa to kagi to otow no mangka-iyon-iyon ⁵ su agad wadà a du-on iyu, di to domdom ku, du-on dà. Nigtukhow a su sobu-ukon to domdom now aw nahogot to pagtu-u now ki Jesu-Kristu.

⁶ Mano nigpasakup kow to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan no impabayà to pagtu-u now kandin, goada now kandin no ogpagtampu kow kandin no igpabayà gayod to pagtu-u now kandin ko tumanon now to pagtu-u now ⁷ no to pagtu-u now, ko kayu pa, kandin to pigpadaoman now lagboy to dalid no ogtuga hantod to ogtulin on to pagtu-u now. Konà kow ogkaduwa-duwa. Sikan to og-unugon now no impang-anad on iyu no mapasalamaton kow lagboy to Diyus.

⁸ Bantoy kow ko ma-iyon-iyon kow to tumanon no niglikat dà so-idi kalibutan, agad otow dow busow, su wadà puus. Dì wadà labot sikan ki

Jesu-Kristu ⁹ su kandin dà iyan no otow to pigpabunsudan aw mamonang to tibò no pagkadiyus ¹⁰ aw ita, nabaya-an tad to kinabuhì no konad ogkawadà su nalabot ki du-on ki Jesus no panguu to agad intawa no moydu-on kabogbogan.

¹¹ No natampuhan ta si Jesu-Kristu, nalimwasan ki to ibog to lawa ta. Wadà pabaya-a to tahan no tulumanon, di pinabayà nasì to paghugas din to ita no saà no napa-atubangan to pagbonyag ita ¹² su to pagpabonyag ta, nig-unung ki to paglobong kandin aw makatampu ki gayod to pagbuhoy ita aw tuusa no pinabayà to pagtu-u ta to kabogbogan to Diyus no nigbuhoy gayod ki Jesus.

¹³ Natodu-on wadà labot now to Diyus aw nahimu kow no nangkamatoy su nalinop kow to mgo saà now aw wadà now kama-ani to kasugu-an to Diyus su konà kow no Hudiyu. Di kunto-on angod to pigbuhoy kow on to Diyus su natampuhan now si Jesus su napasaylu to Diyus to saà ta tibò. ¹⁴ Natodu-on nahimu ki no sala-an su nalapasan ta to kasugu-an to Diyus. Di nalimwasan ki to listahan to saà ta aw igkapabayad podon ita su nagawang on su intutuk on du-on to kinurus pagpakimatoy ita ni Jesus. ¹⁵ Pagpakimatoy ni Jesu-Kristu du-on to kinurus, nangkada-og din si Satanas aw tibò to mgo sakup ni Satanas aw pasikawi din tibò du-on to atubangan to kahan-ingan.

¹⁶ Kaling man no nalimwasan kid to pagtuman to tahan no tulumanon to mgo Hudiyu, konà kow ogpaminog to mag-a-anad no gau-on bahin to tulumanon aw ig-okod to ko-onon aw inomnon, aw buwan aw adow, aw mgo hinang, ¹⁷ su sikan tibò, lambung puli no impa-inu-inu to ogkatuman odomà. Nokoy man no og-unugon ta pad to lambung no naka-abut on to tagtu-un kan no lambung, aw kandin si Jesu-Kristu. ¹⁸ Konà kow ogpaminog to otow no ogluku iyu no og-ikagi to “Konà no hustu to pagtu-u now to Diyus. Ogpasagkop kow. Konà podon no Diyus to og-ampu-an now su matikang kandin. Diwata podon nasì to angayan no ogkapanawag-tawagan ta no ita, otow dà no hanuut.” Di konà man su kan mgo otow no nigpang-anad to angod sikan, gau-on. Su to pagpaduguk ta to Diyus, konà no diwata to igkapabayà. Sikan mgo otow, kanunoy og-ikagi to sikan impang-anad dan iyan nakalikat kun to impataga-inop kandan to Diyus. Di igpalabow-labow dan sikan no wadà ogkadoogan su sikan, niglikat puli to domdom to otow ¹⁹ aw nasabukan dan on si Jesu-Kristu no panguu ta su ita, lawa din. No kandin to nasaligan ta no mgo bahin to lawa din no nighisusukmuu aw kangkabogkot to tibò to lopu-an, ogpatulinan ki to Diyus.

²⁰ Mgo tinu-uhan no niglikat puli so-idi kalibutan, agad otow aw busow, wadad on labot now su na-angod to namatayan now on sikan su nakatampu kow ki Jesu-Kristu no pagkamatoy din no pagtu-u now. Kaling man no pag-ugpà now, konà kow oglingi aw uli sikan no tinu-uhan angod to ningsingkabugti no ig-okod no ²¹ “Konà ka ogtagon,” aw “Konà ka og-anti,” aw “Konà ka ogtudi.” ²² Sikan no mgo ig-okod no puli niglikat to otow, wadà ogdampotan, su ogboongon ta no oggamiton ta no songo impang-anad to otow dà puli aw kadodoog to otow sikan. ²³ Na agad-agad to pagdomdom to otow, bahin to otow no matagon-tagonon to kandin ig-okod no tinu-uhan, madoyow, su ogkasayà kandin to pagtagon-tagon din to tinu-uhan din hantod to konà din ogkadomdoman to lawa din agad puli nigpakobos kandin. Di to ogka-ibogan din no og-oyowan din podon, konà ogpakatabang kandin kan mgo ig-okod.

3

¹⁻² Na iyu no moydu-on on bayà no kinabuhì no angod to pigbuhoy kow on no nakatampu ki Jesu-Kristu aw bayawa, ogpa-atubangan now kanunoy to domdom now aw tibuusa to ginhawa now aw pa-aag-aaga to kabotang now diyà to langit no pigdangonan ki Jesu-Kristu no hari no nigpagso-ing diyà to kalintu-u to Diyus. Konà now kanunoy ogdomdoman to ogkaliyagan to otow dini so-idi kalibutan ³ su bahin sikan no ogkaliyagan to otow dini to kalibutan, wadà labot ta su angod to tahan kid namatoy du-on sikan. Dì to bayà no kinabuhì ta, nahobongan to kalibutanon no mgo otow su du-on ki Jesus aw kandin du-on to Diyus. ⁴ Dì ko umulì si Jesus dini to pasak, ogkakita-an to bayà no kinabuhì ta aw ita, ogduma ki kandin aw kabayow ki su sobu-ukon to kinabuhì ta aw kalabot ki to pagtuusa din.

⁵ Kaling man no nalabot kow to mgo panalangin to Diyus, og-oyowan now to tibò no mado-ot likat dini to kalibutan angod to paghilabot to duma, aw maw-oy, aw ibog no mado-ot, aw pagka-akom su pagka-akom to otow angod to nahimu no pinakadiyus din. ⁶ Ugpat sikan no mado-ot, og-abut to langot to Diyus to mgo masupladuhon no mgo otow su piggotò din to adow. ⁷ Sikan to pigtuman now natodu-on aw kaliyagi now no wadà kow pad tu-u to Diyus.

⁸ Dì kunto-on no nigtu-u kow on og-oyowan now on tibò angod to kasokò to duma aw paglangoti, pagsombang, pag-ina-ina. To maw-oy no kagi, konà now oghimuhon dow og-inampotan. ⁹ Konà kow ogpagiginay, su ko kabò pa to iyu tahan no tu-un no bo-ot, piglobas now on man to tahan aw tibò no batasan now no mado-ot. ¹⁰ Dì kunto-on igsangkub now on to bayà no iyu no tu-un no pamatasan no oghimuhon no bayà no pinabayà to pag-unug now to pagdomdom likat to Diyus aw du-on ogdugangan to Diyus to nama-anan now hantod to ogsunudon now to Diyus. ¹¹ No nasab to ginhawahan ta tibò, sobu-ukon ta su wadà igkabugtì agad Hudiyu aw konà, agad nangkama-an no otow aw konà, agad udipon aw konà, su agad-agad to bayà ta no pagdomdom, si Jesu-Kristu to kamatu-udan tibò aw kandin du-on to sood ta tibò no mgo sakup din.

¹² Iyu, sakup kow on to Diyus no nig-abin iyu aw logon iyu. Kaling man anadi now to madoyow no paghimu angod to pagka-at, pagkabo-ot, aw pagpakobos. Konà kow ogpalabow-labow. Bahin to mgo duma now, agad mado-ot to pighimu dan du-on iyu, konà now ogbaosan to mado-ot. ¹³ Konà kow no madaas ogkaboù dì mapa-anud-anudon kow nasi to ginhawa now. Ko moydu-on otow no nakasaà iyu, ogpasaylu kow kandin angod dà to pagpasaylu ita to Magbobo-ot ta. ¹⁴ Labow to tibò oglinogonay kow su sikan to oglikatan to pagduduma-duma ta lagboy no konà kow podon ogsusuwoy-suwoy dì bogkoton now to lawa now. ¹⁵ Og-anadon now to ginhawahan now to konà ogminalinggut. Si Jesu-Kristu to piglikatan sikan no ginhawa aw sikan to og-imanon to Diyus likat to ita no sobu-ukon no ginhawa su ita no sakup din, lawa ki ni Jesu-Kristu. Hognà pad kanunoy kow podon nasi ogpasalamat to Diyus.

¹⁶ To kagi ni Jesu-Kristu, ogpalungtada-on now du-on to ginhawahan now no og-inanaday kow aw og-inudlinay kow likat to nama-anan no igbogoy to Diyus no mapasalamaton kow to Diyus. Ogcantahon now to ogpabunsudon to Ispiritu Santu, agad igpabayà to oglikat to kasulatan to Diyus, dow igpabayà to oglikat to kasing-tumutu-u now, dow igpotos to iyu no ginhawahan to Ispiritu Santu no igpapanugu-tugu din iyu. ¹⁷ Agad nokoy no oghimuhon now dow og-ikagihon now, tugdow ogpabaya-on now

iyang to ngadan ni Jesus no Magbobo-ot no pigtagonan ta. Pagpasalamat now gayod to Diyus no Amoy ta, ogpabaya-on now du-on kandin no si Jesus.

¹⁸ Na iyu no mgo buyag, ogpasakup kow to bana now su sikan to hustu to sakup to Diyus.

¹⁹ Iyu no mgo lukos, oglogonan now to iyu no asawa aw konà kow ogbidlà du-on kandan.

²⁰ Iyu no mgo batà, ogpakamangun kow to ma-as now su sikan to ogkaliyagan to Diyus.

²¹ Iyu no mgo ma-as, konà now ogpalangoton to mgo batà now su dagow masawà kandan.

²² Iyu no mgo sugu-onon, ogpakamangun kow to amu now agad konà kow bantayan, su ko matino-od to ginhawa ta, konà no otow dà to ogpa-uyunon ta di ogtumanon ta to nigsakup ita likat to tahud ta to Diyus.

²³ Agad nokoy no oghimuhon ta, ogpa-omot ki no matibuus to ginhawa angod to ogtuman ki to Diyus, konà no angod to otow no ogtumanon ta.

²⁴ Konà now ogkalingawan to Diyus dà to ogbaos ita su ogkadawat ta to imbotang to Diyus no igbogoy din to mgo sakup din su to tagtu-un ita lagboy, si Jesus. ²⁵ Agad intawa no otow no oghimu to mado-ot, mado-ot gayod to igbaos kandin to Diyus su wadà ogpili-on to Diyus no otow ko makasaà.

4

¹ Iyu no mgo amu, bogayi now to mgo sugu-onon now to matul-id no pag-angay-angay to pakigduma su nama-an kow man no moydu-on dà Amu now gayod diyà to langit.

² Na bahin to pag-ampù now, konà now ogbungku-an di pa-omoti now nasi aw padumahi now to pagpasalamat. ³ Konà now gayod ogkalingawan to ogpangamuyù to Diyus awos matabangan koy no wadà podon ogpabalatak kanami to pagpang-anad to mgo otow to ingkahobong natodu-on kandan no si Jesus no kunto-on, ogkakita-an no Imananan to Ka-otawan agad to pagpang-anad ku sikan to ingkapisu ku. ⁴ Ogpangamuyù kow to Diyus awos mahustu to pang-anad ku su sikan to katondanan ku.

⁵ Na to mgo otow no wadà pad tu-u to Diyus, igpa-ahà now kandan to iyu pamatasan no madoyow agad kotob ko makaliwak kow. ⁶ Aw kanunoy kow oghina-at to kagi now awos wadà masawà su matabangan now podon to дума to og-ikagihon now. Og-anadan now to ogka-amu to ogtabak ko moydu-on og-usip iyu bahin to pagtu-u now.

⁷ Na si Tikiku no su-un ta no maogon ku aw kasing-tumutu-u ta du-on ki Jesu-Kristu no ogkasaligan gayod no pangabaga ku, ⁸ ogpadaoyagon kow din su ogpa-andiya-an ku kandin iyu awos tagahon kow bahin kanami. ⁹ Ogdumahan kandin ni Unisimu no maogon ku gayod no su-un ta. Ogpangaligan gayod kandin no дума now dà gayod kandin. Ognangonan kow dan tibò bahin to kabotang noy kani.

¹⁰ Si Aristarku no kasing-kapisu ku, aw si Marcos no su-un ni Bernabe, igpadaa dan to igpangamusta dan iyu. Nadawat now on to intugun to igpadaawat si Marcos to madoyow ko maka-abut kandin diyà iyu. ¹¹ Si Jesus no pighingadanan gayod ki Justo, igpadaa gayod to kandin igpangamusta. Kandan dà no tatou to Hudiyu no nigtabang kanak bahin to sinakupan to Diyus aw dakoo to kandan pagtabang kanak.

¹² Si Ipaparas no дума now dà gayod aw sugu-onon gayod ni Jesu-Kristu, igpadaa din gayod to igpangamusta din. Kanunoy kow din og-ampu-an

lagboy to Diyus no ogpangamuyù kandin to Diyus awos patibuuson to ginhawa now aw ogminanigo-onon to domdom now no sakup to Diyus aw ogkama-anan now dow nokoy to pagbo-ot to Diyus. ¹³ Na kanak, ogkamatu-ud ku to kandin, og-ampù lagboy iyu aw mgo taga-Lawdisiya gayod aw mgo taga-Hirapulis. ¹⁴ Si Lucas no maogon noy no duktur aw si Demas, igpadaa dan gayod to igpangamusta dan.

¹⁵ Igpadaa noy to igpangamusta diyà to mgo kasu-unan noy no taga-Lawdisiya aw diyà ki Nimpa aw mgo sinakupan ni Jesus no oghihimun diyà to kandin baoy. ¹⁶ Na ko matapus to pagbasa so-idi sulat diyà iyu, ipapalasad gayod diyà to mgo tumutu-u no taga-Lawdisiya awos mabasa dan gayod. To sulat ku gayod kandan, ogbasahon now. ¹⁷ Ilinga now ki Arkipu to “Maogot no ogkaponga to impahimu to Diyus.”

¹⁸ Na kanak no si Pablo, ogsulaton kud to igtapus so-idi sulat ku to kanak tu-un no boad.

Igpadaa ku to pangamusta. Konà now ogkalingawan to pagkapirisu ku. Na madumahan kow to ka-at to Diyus likat to kabo-ot din.

Tugdow no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Tisalunika

¹ Sulat likat kanami no si Pablo aw si Silas aw si Timoteo no diyà iyu no taga-Tisalunika no sinakupan to Diyus no Amoy ta aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

Madumahan kow on to kalinaw aw ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din.

² Ko og-ampù koy to Diyus no Amoy, konà noy iyu okgalingawan di nasi ogpasalamat koy ³ aw wadà noy gayod kalingawi to paghogot to pagtu-u now ki Jesu-Kristu aw dakoo to paglinogonay now aw paglogon now du-on ki Jesus aw lagboy now pig-iman to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu. Su to iyu no pagtu-u diyà kandin, ingkapatu-u on to paghimu now no madoyow. Iyu no paglinogonay aw du-on ki Jesus, ingkapatu-u gayod to pagpa-omot now. Iyu no pag-iman gayod kandin, ingkapatu-u to natibuus to ginhawa now, agad nalisodan kow.

⁴ Mgo su-un ku no nalogonan to Diyus, nama-anan noy to pig-abin kow din ⁵ su iyan ingkapatu-u su to pagpasabut noy iyu to Madoyow no Tutuwanon to Diyus, konà no kagi no puli niglikat kanami to ingkadaa iyu. Di to kagi noy no natapikan to kabogbogan to Ispiritu Santu, sikan to lagboy nakadaa iyu no nama-anan now dà gayod. Ton nig-ugpà koy pad diyà iyu, matuwadong to paghimu noy awos kow ogbuligan to Ispiritu Santu. ⁶ Na iyu, piggoad koy now natodu-on to pagtukhow noy aw si Jesus no Magbobo-ot ta su to pagdawat now on to kagi to Diyus, natuwa-ay now on to kalisodan lagboy. Di agad natuwa-ay now on to kalisodan, di namantukhow kow on nasi no natibuus to ginhawa now su pigbuligan kow to Ispiritu Santu.

⁷ Kaling man iyu to nahimu on no goadonon to tibò to mgo sakup ni Jesus no mgo taga-Masiduniya no prubinsiya aw mgo taga-Akaya no prubinsiya su natibuus to ginhawa now, ⁸ aw iyu to piglikatan to kagi to Diyus bahin to Magbobo-ot ta. Sikan no kagi aw gayod kan nawnangonon to pagtu-u now, nigtangkap on kunto-on dini to binogdokan to langit. Di konà no mgo taga-Masiduniya dà aw mgo taga-Akaya dà no namakadinog on, su tibò, nakadinog. Kanami, konà koy ogpakama-an to mgo otow bahin iyu no namandawat kow on to kanami no impang-anad pagka-ugpà noy du-on iyu ⁹ su agad maka-ando-i koy, kanunoy koy ogkanangonan to pig-oyowan now on to pag-ampù to tahan now no ampu-onon no konà no Diyus. Pig-oyowan now on kun su awos iyan on ampu-an now to Diyus no tütu-u no ampu-onon no kandin dà to piglikatan to kinabuhì ta. ¹⁰ Su pig-iman now on kun to Anak din no oglikat diyà to langit no sikan pig-iman now no si Jesus no Anak to Diyus no pigbuhoy din. Si Jesus gayod to ogpakaluwas to langot to Diyus dini ita.

2

¹ Na, bahin ton pag-andiyà noy iyu no mgo su-un ku no pagpang-anad noy iyu, nama-anan now on to wadà kapagudan noy no puli na-uwakan. Di nigpuus nasi to tu-ud noy su namangpasakup kow to Diyus. ² Nama-anan now dà to agad pig-uwang-uwangan koy on diyà to Pilipus no banwa aw pa-inahi koy, di pigbuligan koy nasi to Diyus. Kaling man nangimbubuut

koy to og-andiyà iyu awos koy ognangon iyu to Madoyow no Tutuwanon no niglikat to Diyus agad nalisodan koy on lagboy. ³ Sikan ing-udlin noy iyu, wadà likat to gaù dow mado-ot no tu-ud, dow ka-iyang-iyang puli.

⁴ Dì na-uyunan koy on to Diyus aw insalig din kanami to pagpang-anad to Madoyow no Tutuwanon. Kaling man ognangonon noy sikan no tutuwanon. Konà koy dà ogpa-uyun ko puli no otow. Dì ogpa-uyun koy nasì to Diyus su to Diyus, kandin to nama-an dow nokoy to nakasood to ginhawahan ta ⁵ su pag-ikagi noy iyu, nama-anan now dà to katawilanan no konà no puli dà pagsayà-sayà noy to otow sikan, dì pagnangon sikan to katùtu-uhanan. Sikan no paghimu noy, konà no ingkapudut puli to kanami dà no kadoyawan. Dì Diyus to ogpakamatu-ud sikan. ⁶ Aw wadà koy gayod pasayà-sayà iyu dow duma no otow. Kanami no tumutubus ni Jesu-Kristu, agad ogpakapabuhì koy podon iyu, ⁷ dì konà man su mabinuligon koy nasì diyà iyu no angod to manggi-anak no ogkabantayan din to batà din. ⁸ Dakoo to paglogon noy iyu. Kaling man konà no Madoyow no Tutuwanon dà to Diyus to imbogoy noy iyu. Dì imbogoy noy gayod kotob to kinabuhì noy awos masobu-uk kid su nalogonan noy iyu lagboy. ⁹ Na mgo su-un ku, to pagpasabut noy iyu to Madoyow no Tutuwanon to Diyus natodu-on, konà now iyan ogkalingawan to pagkapagud noy no paghisakot to pagpangita noy to kanami ingkabuhì su nigpa-omot koy adow aw madukilom awos kanami, konà koy makapabuhì diyà iyu.

¹⁰ Na, to Diyus aw iyu gayod no mgo tumutu-u, ogpakamatu-ud tibò to matuwadong to paghimu noy no nig-ugpà koy diyà iyu aw ka-uyuni koy to Diyus aw wadà saà noy. ¹¹ Nama-anan now gayod to niglogon koy iyu angod dà to paglogon to amoy diyà to mgo batà din no nigpangudlin koy iyu aw padaoyaga noy iyu aw pang-anad koy iyu aw imbahog noy iyu ¹² awos ma-uyunan kow to Diyus to pag-ugpà now su kandin to nigpili iyu awos malabot kow to kandin pigsakupan aw tuusa kow din.

¹³ Na kanami, kanunoy koy ogpasalamat to Diyus su to paglikwad noy iyu to kagi to Diyus, pigdawat now no konà no kagi to otow dì kagi to Diyus, su sikan iyan to kagi to Diyus. Na to kagi to Diyus, moydu-on kabogbogan diyà iyu no namantagon to pagtu-u kandin.

¹⁴ Iyu no mgo su-un ku, piggoad now on to mgo kasinakupan to Diyus diyà to Hudiyà no namanpasakup ki Jesu-Kristu. Pig-uwang-uwangan kandan to kadumahan dan no mgo Hudiyu. Angod dà pig-uwang-uwangan kow on gayod to iyu no kadumahan no taga-Tisalunika. ¹⁵ To mgo Hudiyu, kandan to nighimatoy to mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on. Pighimatayan dan gayod si Jesus no Magbobo-ot ta. Kanami, pigbugow koy dan gayod. To pighimu dan gayod, konà ogka-uyunan to Diyus. Hognà pad kablang kandan to tibò no kasing-otow dan, ¹⁶ su pigbalatak koy to mgo Hudiyu to pagpasabut noy to kagi to Diyus diyà to mgo otow no konà no Hudiyu awos maluwasan kandan. Na-abayan kan mgo Hudiyu nadugang-dugangan to saà dan su nigbalatak man kanami no nigpasabut to kagi to Diyus diyà to duma. Dì pighina-at on to Diyus to igbaos din kandan.

¹⁷ Na ita no nigsusu-un-su-un, konà-konà ki pad ogkikita. Dì kadoog noy iyu konà ogkalingawan su nasampot koy iyu. Kaling man pigpa-awos noy podon to ogpagkita iyu. ¹⁸ Nig-ulì koy podon diyà to Tisalunika. Kanak no si Pablo, kapila on to pag-ulì ku podon iyu, dì pigbalatak koy ni Satanas.

¹⁹ Na mgo kasu-unan ku, ogpagkita-an ku podon iyu, su agad mahudi no adow, intawa to og-imanon noy to ogkita-on noy diyà to atubangan ni Jesus no Magbobo-ot ta ko umulì kandin dini ko konà no iyu. Intawa to

ogtukhawan noy kandà no timpu ko konà no iyu. Intawa to igkasayà noy ko konà no iyu ko maka-atubang ki to Magbobo-ot ta diyà to langit. ²⁰ Iyu iyan to igkasayà noy aw ogtukhawan noy su namantu-u kow on aw kahimu kow no goadonon to duma.

3

¹ Na no wadà noy katuwa-ay to wadà nawnangonon no likat iyu, agad mabitas koy no daduwa kani to Atinas ² di pigpa-andiya-an noy iyu ki Timoteo no su-un ta dà no nigbulig kanami to pagpang-anad to Madoyow no Tutuwanon to Diyus bahin ki Jesus no Imananan to Ka-otawan. Ogpahogoton noy kandin lagboy iyu to pagtu-u now aw ogpapangudlinon noy kandin iyu ³ su awos ko malisodan kow, konà now ogbungku-an to pagtu-u now su to kalisodan, nama-anan now on to sikan iyan to kabahinan ta. ⁴ Ton diyà koy pad iyu, intag-an noy man iyu to og-abuton kinow to kalisod. Nama-anan now on to natumanan on iyan sikan. ⁵ Kaling man no wadà kud katuwa-ay sikan no pagkalimu-ut ku, pigpa-andiyà kud on iyu si Timoteo awos mama-anan ku dow ma-amonu to pagtu-u now, ko pananglit mabogayan kow ni Satanas no magbabalatak to pa-antihan aw pagkapagud noy diyà iyu dow ma-uwakan dà puli.

⁶ Di kunto-on no naka-uli on si Timoteo dini kanami no niglikat du-on to Tisalunika no wadà man nawnangonon no bugtik, naliyag koy nasì su madoyow to nawnangonon din bahin to pagtu-u now aw paglogon now to Diyus ta aw otow. Innangon din gayod to madoyow to ginhawa now dini kanami aw nasampot kow kun kanami angod dà to pagkasampot noy iyu. ⁷ Kaling man mgo su-un ku, agad nalisodan koy on aw pig-uwang-uwangan koy, di ogdaoyag koy nasì su nigtagon kow lagboy to pagtu-u now. ⁸ Nigdooyow on iyan to ginhawa noy su nadinog noy on to nahogot lagboy to pagtu-u now to Diyus no Magbobo-ot ta. ⁹ Ko umampù koy to Diyus, lagboy on to pagpasalamat noy to Diyus to tukhawanon noy likat iyu. ¹⁰ Adow aw madukilom ogpangamuyù koy lagboy to Diyus to ogpatugutan koy din to ogpakapagkita koy iyu ogpaka-usab awos madugangan noy iyu mandà to pagtu-u now ko moydu-on pad pigboong.

¹¹ Na matugutan koy to Diyus no Amoy aw ni Jesus no Magbobo-ot ta to madaas koy ogpa-andiya-on iyu. ¹² Madugangan kow to Magbobo-ot ta to paglinogonay now aw to paglogon now diyà to duma no mgo otow angod dà to paglogon noy iyu, ¹³ su sikan to igkatibuus din to ginhawa now awos wadà saà now diyà to atubangan to Diyus no Amoy aw matuwadong kow ko umandini si Jesus no Magbobo-ot ta no ogdumahan to tibò no namantu-u kandin.

4

¹ Na mgo su-un ku, pig-anad noy iyu bahin to kadodoog now to pag-ugpà dini to babow to kalibutan awos ma-uyunan kow to Diyus aw matuman now on iyan to pagpa-uyun now to Diyus. Mano tumutubus koy to Magbobo-ot ta no si Jesus, ogtambag koy iyu aw udlin koy iyu to ogpadugangan to pagpa-uyun now to Diyus ² su wadà now kalingawi to impang-anad no inlikwad noy iyu no niglikat ki Jesus no Magbobo-ot ta, ³ su ogbo-otan ki to Diyus to wadà saà ta. Iyu, agad songobu-uk, konà kow ogpanghilabot to duma dow ogpahilabot. ⁴ Iyu no mgo lukos, og-anad kow to ogka-amu to matuwadong no pagtu-un to asawa no ogkatahudan ⁵ no konà puli to ogpakalikat to ibog to lawa angod to mgo otow no wadà tahud aw wadà nama-anan to Diyus.

⁶ Na bahin sikan, wadà iyu no ogpakaluku to su-un now no oghilabot to duma din su Diyus no Magbobo-ot ta to ogkastigu sikan, di ma-ungangon kow nasi. Ing-udlin noy on iyu sikan natodu-on. ⁷ Pig-abin kid to Diyus awos oggoad ki kandin. Ko mado-ot to oghimuhon ta, konà din ogkaliyagan. ⁸ Ko oglingawan now dà sikan, konà no sugù to otow to oglingawan now, di sugù on to Diyus nasi to nalingawan now on bahin to pagtu-un to asawa. Aw Diyus to nigbogoy ita to Ispiritu Santu no pigpa-ugpà din dini to sood to lawa ta no konà ta podon ogkasala-an.

⁹ Na, bahin to paglinogonay now, konà a ogpakapang-anad iyu su to Diyus, nigpang-anad on iyu sikan no kadodoog ¹⁰ su kanunoy now on oglogonan to tibò no mgo tumutu-u diyà to Masiduniya. Di ogpangamuyù a iyu to ogpadugangan now on to paglogon now tibò. Moydu-on pad ogpangamuyu-on ku iyu. ¹¹ Ogpalinaw kow to ka-ugpà now du-on. Konà kow gayod puli ogpansagsagà. Ogdaa kow gayod to iyu no gastuhon to ingkabuhì now agad-agad to innangon noy iyu natodu-on. ¹² Ko matuman now sikan, ogkatahudan kow to tibò no mgo otow agad konà pad no tumutu-u aw iyu, wadà ogkasaligan now to kapookanan now.

¹³ Na mgo su-un ku, ogkaliyag koy ko matagahan now to katùtu-uhanan bahin to ogkadoogan to mgo kasing-tumutu-u ta ki Jesus no nangkamatoy on awos konà kow oglogò no og-oog angod to mgo otow no wadà ogka-iman dan no ogbuhayon to mgo nangkamatoy aw tuusa no puli ogminalogot to kaduyong-ot. ¹⁴ Na su nigtu-u ki man to tùtu-u no namatoy on si Jesus di pigbuhoy dà aw tuusa dà diyà to langit, ogtu-uhan ta gayod no sikan nangkamatoy on no mgo tumutu-u ki Jesus, ogbuhayon dà gayod kandan aw tuusa no ogpadumahon to Diyus no Amoy ki Jesus ko umulì kandin dini to mahudi no adow awos ogdokat ita no ogtuuson on.

¹⁵ Na bahin itanow no buhì pad dini to kalibutan to umulì si Jesus no Magbobo-ot ta, so-idi to igpatugun din kanami diyà iyu. Konà ta ogka-unahan kan nangkamatoy on no ogpadoog ki diyà to langit. ¹⁶ Di kandin no Magbobo-ot ta, ogbunsud dini no ogmadmad no ogsugù to mgo sakup din no ogbayawon. To panguu to mgo diwata to Diyus, ogtawag no ogpatanugon on to budyung to Diyus. Na, to mgo sakup ni Jesu-Kristu no nangkamatoy on, tugdow ogbuhayon din kandan. ¹⁷ Ita no buhì pad, ogpagtibò kid kandan aw kabayow kinow on tibò diyà to hibandayan to gabun no ogpamantagbu kinow to Magbobo-ot ta diyà no ogtuuson kinow on tibò. Na du-on konà kid ogpakaluwat to Magbobo-ot ta hantod to wadà katapusan. ¹⁸ Kaling man no ogdokaton kinow on ni Jesu-Kristu, sikan no ing-anad to igpapadaoyagay now to duma now ko moydu-on ogkamatayan.

5

¹ Na, to ogkagotò no adow aw tu-ig sikan, ikonà a iyu ogpakasulat ² su nama-anan now dà lagboy to ko dumatong si Jesus no Magbobo-ot ta, angod dà ko og-abut to kawatan to madukilom su ogkatokawan to otow. ³ Ko umiling to ka-otawan to “Malinaw on dini ita, wadà samuk tanow,” ogkatokawan du-on nasi kandan aw kangkalompag tibò aw bullug on iyan kandan kagawang du-on to atubangan to Diyus. Sikan kalisodan, angod dà to hayod ko bullug ogpunù to kodoo, su konad ogkasapadan. Wadà gayod sobu-uk no ogpakaligsit.

⁴ Di iyu no mgo su-un ku, konà no angod kan no diyà dà kandan to kadigloman su nasakup kid to ka-awangan. Konà kow ogkatokawan ko umabut to adow to Diyus no pag-abut angod dà to pag-abut to kawatan.

Konà kow no angod kan. ⁵ Dì iyu tibò, nasakup kow on to adow aw ka-awangan. Konà ki og-ugpà to madukilom aw kadigloman. ⁶ Kaling man to paghimu ta, konà podon ogpaka-angod to paglipodong su sikan iyan to ogka-angodan to duma no mgo otow no wadà tu-u to Diyus. Dì agdam ki aw konà ki ogpaliba to domdom ta. ⁷ Madukilom to paglipodong to otow. Madukilom gayod to pagminahingow to otow. ⁸ Dì ita no nasakup to ka-awangan, oghina-at ki ko dumatong si Jesus no ogpabaya-on ta to kanunoy ki og-agdam. Ogdawdaa kid gayod to kasag ta no kalitukan to pagtu-u ta to Diyus aw paglinogonay ta. Ogpamanggula ki gayod to igsalibon to uu ta to kamuwahanan no kalitukan to pagtagon ta to pag-iman ta to pag-ulì ni Jesus dini su sikan to ogpakaluwas to ogpakalibad to domdom ta su nasalibonan on, ⁹⁻¹⁰ su wadà ki hinanga to Diyus no kastiguhonon. Dì pigpili ki din nasi no ogbogayan ki to kinabuhì no konad ogkawadà su si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta, nigpakatubus ita nigpakimatoy awos buhayon kid aw tuusa no ogpagtampu kid on kandin agad dow mgo buhì ki pad dow namatoy on ko umabut kandin. ¹¹ Kaling man ogbinaoyagay kow aw dinigonay kow to pagtu-u now angod dà to hinimu now on kunto-on.

¹² Na mgo su-un ku, sikan ogdaa iyu no sinakupan to Diyus no Magbobo-ot ta no og-udlin iyu, ogtambag a iyu to ogpatahudan kandan. ¹³ Oglogonan now kandan lagboy aw katahudi lagboy su ogtabang iyu. Konà kow gayod ogbubuwow.

¹⁴ Ogpatabangan ku gayod iyu no mgo su-un ku, ton mgo mangkahukow, ogpapa-omoton now kandan. To mgo nangkaduyong-ot, ogpadaoyagon now. To ma-intok dà to pagtu-u, ogpadugangan now aw to pagpasinsiya now tibò, ogpahaba-on now. ¹⁵ Ko bogayan kow to mado-ot to duma, konà now ogbaosan. Agad intawa, oghimuhan now on to madoyow agad nigsusu-un aw konà.

¹⁶ Kanunoy kow ogtukhow. ¹⁷ Kanunoy kow gayod og-ampù to Diyus. ¹⁸ Agad nokoy no og-abut iyu, ogpasalamat kow to Diyus su sikan to pagbo-ot din ita no sakup ni Jesu-Kristu.

¹⁹ Konà kow og-oyow to pagbo-ot to Ispiritu Santu. ²⁰ Ko moydu-on kunon kun ogbunsudan kandin to kagi to Ispiritu Santu no igpalikwad kun kandin, konà kow puli ogsawoy dow palabayi, ²¹ dì og-antihan now nasi dow tùtu-u to piglikatan sikan. Ko madoyow, ogtagonan now. ²² Dì agad nokoy no mado-ot, oglipasan now.

²³ Na Diyus no piglikatan to kalinaw no pag-ugpà now, malimwasan kow din tibò, agad ginhawahan aw domdom aw lawa awos wadà saà now diyà to atubangan ni Jesus no Magbobo-ot ta to umulì kandin dini. ²⁴ Aw Diyus no nig-abin ita, ogkasaligan ta kandin to oglimwasan kinow tibò.

²⁵ Na mgo su-un ku, og-ampù kow gayod to Diyus bahin kanami.

²⁶ Iyu no sinakupan ni Jesus, ogdinawatay kow to madoyow lagboy.

²⁷ Na kanak no tumutubus ni Jesus no Magbobo-ot ta, igsugù ku iyu lagboy to igpabasa so-idi no sulat to tibò no sinakupan din diyà iyu.

²⁸ Na, madumahan kow to ka-at to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.

Ikaduwa no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Tisalunika

¹ Sulat likat kanami no si Pablo aw si Silas aw si Timoteo no diyà iyu no taga-Tisalunika no sinakupan to Diyus no Amoy aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

² Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy aw to Magbobo-ot no si Jesu-Kristu.

³ Na mgo su-un ku, kanunoy koy ogpasalamat to Diyus bahin iyu su nigdakoo on to pagtu-u now to Diyus aw paglinogonay now gayod. ⁴ Kaling agad ando-i koy dumoog no oglo-uy to kasinakupan to Diyus, ogsayà-sayà koy iyu bahin to pagtu-u now aw pagkatibuus to ginhawa now agad nalisodan kow on aw na-uwang-uwangan kow gayod.

⁵ Agaw man natibuus dà to ginhawa now to pagkalisodi now su nahinat on to madoyow no igbaos to Diyus iyu no ogkahimu kow din no ogkalabot du-on to ogsakupan din to mahudi no adow, agad kunto-on nalisodan kow on iyan likat to pagpasakup now kandin. ⁶ Ogkakitaan gayod to matuwadong to igbaos to Diyus su ogkastiguhon to Diyus kan nigsinamuk iyu su to Diyus, ogsinamukon din gayod kandan. ⁷ Di iyu aw kanami no pigsinamuk dan, ogpahungawon ki to Diyus ko ogpahà si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no oglugsad dini no oglikat diyà to langit no ogdumahan to mgo diwata din. Ogdaa gayod kandin to logdog no ogliyab-liyab. ⁸ Kayan ogbo-ot kandin kan nigsupak to Diyus aw nigsupak to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus no Magbobo-ot ta. ⁹ Sikan pagkastigu din kandan, wadà katapusan su ogpagawangon kandan to atubangan to Magbobo-ot aw kabogbogan din aw katuusan din no ogpakasilow. ¹⁰ Ogkatuman sikan to adow to pagdatong din dini. Iyan ig-andini din su ogkasayà kandin to mgo otow no nigpasakup kandin aw katahudi kandin to tibò no namantu-u kandin aw iyu gayod su iyu, nigtu-u kow gayod to impang-anad noy iyu.

¹¹ Kaling man kanunoy koy og-ampù to Diyus tanow bahin iyu awos matul-id to oghimuhon now bahin to pagtu-u now, su pig-abin kow to Diyus. Agad nokoy no tu-ud now no madoyow, ogpangamuyu-an noy to Diyus to igpatuman to kabogbogan din. ¹² Sikan to igpatahud now to duma to ngadan ni Jesus no Magbobo-ot ta aw igtahud kow din gayod no niglikat to kabo-ot to Diyus aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

2

¹ Na mgo su-un ku, bahin to pag-ulì dini ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta aw paghimun din ita no ogtuuson din, ² ogtambagan ku iyu to konà now ogpasabaagon to domdom now aw konà kow ogminahadok ko moydu-on kunon kun nig-abut on to adow to pag-ulì to Magbobo-ot ta dini to pasak aw kabitas ki kun su konà man no tütu-u. Konà kow gayod ogkapook-pook ko kunon kun ogbunsudan to otow to kagi no niglikat kun to Ispiritu Santu no igpalikwad kun kandan no kalitukan to nig-abut on to adow to Diyus, su konà man no tütu-u. Konà kow gayod ogtu-u ko kunon kun og-abut to surat dow kagi no niglikat kun kanami no kalitukan to nig-abut on to adow to Diyus su konà man no tütu-u sikan. ³ Konà kow ogpaluku agad nokoy no igpabayà dan. Monang og-abut to adow to Diyus ko matuman

to pag-atu lagboy to mgo otow to Diyus aw oglogwà to otow no kinado-otan no kablang to Diyus no kastiguhonon to kabahinan din ⁴ su kandin, ogpalabow-labow to agad nokoy no ampu-onon no kunon kun diyus to mgo otow. Agad diyà to labow no simbahan to Diyus, ogsoodan kan no otow no kinado-otan aw makapabotang kandin du-on aw pakunon-kunon to Diyus kandin.

⁵ Wadà now buwa kalingawi to pignangonan kud on iyu sikan ton du-on a pad iyu. ⁶ Dì nama-anan now to moydu-on pad madoyow no oglopon kunto-on kan kinado-otan no otow awos monang oglogwà ko magotò to adow.

⁷ Dì kabogbogan kan no kinado-otan, ogkahinimu-himu on kunto-on dì angod to mahobong pad. Mahobong pad gayod kotob to magawang kan oglopon kandin, ⁸ kayan ogpa-ahà kan kinado-otan. Dì si Jesus no Magbobo-ot ta, to kagi din no puli din dà igginhawa du-on kan kinado-otan, ogka-ubus kandin no ogsilawon to paglogwà ni Jesus dini to kalibutan. ⁹ Aw to kabogbogan kan kinado-otan no otow, puli niglikat ki Satanas su sakup man kandin ni Satanas aw kan kinado-otan no otow, ogpa-ahà to kaboongan no mabogbog no igpatu-u din podon to kagau-an din. ¹⁰ Aw to mgo otow no mado-ot no tahan on kastiguhonon to Diyus, puli ogkaiyan-iyanan kandan kan no otow no kinado-otan no igpabayà to kado-otan din su to mgo otow no mado-ot, ogsupak kandan to katùtu-uhanan no ogpakabogoy to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹¹ Kaling man to Diyus, ogpatu-uhon din on nasi kandan to gaù no madakoo su igpa-abut to Diyus to ka-iyaniyan ni Satanas diyà to mgo otow aw tu-uhi dan. ¹² To tawoy sikan, ogkakastigu kandan to Diyus su ogsupak kandan to katùtu-uhanan dì ogkangkaliyag nasi kandan to paghimu no mado-ot.

¹³ Na mgo su-un ku no nalogonan ni Jesus no Magbobo-ot ta, kanunoy koy ogsayà-sayà to Diyus bahin iyu su to wadà pad gihita so-idi kalibutan, pig-abin kow to Diyus no ogkabogayan kow din to kinabuhì no konad ogkawadà no pinabayà to paglimwas iyu to Ispiritu Santu aw iyu no pagtu-u to katùtu-uhanan. ¹⁴ Pig-abin kow din no pinabayà to pagpasabut noy iyu to Madoyow no Tutuwanon awos masakup kow to pagtuusa ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. ¹⁵ Kaling mgo su-un ku, konà kow ogduwa-duwa to pagtu-u now aw konà now ogoyowan to impang-anad noy iyu ton du-on koy pad iyu aw surat noy gayod no impadaa noy diyà iyu su tahan kow pig-abin to Diyus no masakup kow to pagtuusa ni Jesus.

¹⁶ Na, si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta aw Diyus no Amoy, no kanunoy niglogon ita no nigpadaoyag ita no wadà katapusan aw moydu-on impa-iman dan ita no madoyow no iyan piglikatan to kabo-ot dan, ¹⁷ mapadaoyag kow dan aw padugangi to doson now awos madoyow to tibò no oghimuhon now aw tibò to og-ikagihon now.

3

¹ Na mgo su-un ku, og-ampù kow to Diyus bahin kanami awos agad ando-i to makatangkap to kagi to Magbobo-ot ta wadà igbalatak aw katahudi angod dà diyà iyu. ² Ogpangamuyù kow gayod to Diyus to ogpalimwas koy to paghimu to mgo otow no tambalingu aw mado-ot su moydu-on wadà tu-u ki Jesus. ³ Dì ogkasaligan to Magbobo-ot ta aw kandin to ogbantoy iyu aw patibuusa to ginhawa now awos konà kow mada-og ni Satanas. ⁴ Tahom noy to konà now ogbungku-an to pagtuman to sugù noy su ogkasaligan noy to Magbobo-ot ta to ogpatabangan kow to pagtuman.

⁵ Matabangan kow to Magbobo-ot ta awos lagboy kow mama-anan to paglogon to Diyus iyu, aw katibuus to ginhawa now no ogtabangan kow ni Jesu-Kristu.

⁶ Na mgo su-un ku, igsugù noy iyu so-idi su pigpatubus koy to ngadan ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. To mgo su-un now no nigtu-u di mahukow aw konà ogtuman to intugun noy, konà kow ogduguk kandan. ⁷ Nama-anan now on ma-amonu to igpatuman to oggoad kanami su ton du-on koy pad iyu, konà koy no mahukow. ⁸ Wadà koy makapangamuyù to ogkako-on noy du-on iyu. Tibò no kapookanan noy, nabayadan noy. Wadà koy salig iyu. Di adow aw madukilom nigpa-omot koy to kanami tu-un no pangabuhì awos konà kow malisodan bahin kanami. ⁹ Litos no ogpangamuyù koy iyu podon, su kanami to ogpang-anad iyu, di wadà koy man su kaliyag koy man to kanami nasì to oggoadon now. ¹⁰ Na, ton du-on koy pad iyu so-idi gayod to kanami insugù iyu no na-iling to “To otow no konà ogtalabahu, konà now ogpako-onon.”

¹¹ Di nadinog noy to moydu-on du-on iyu no mahukow kun no konà ogtalabahu aw puli ogpangakakà. ¹² Na kanami no tumutubus ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta, ogsugu-on noy kandan to ogpatalabahuhon kandan no wadà samuk, konà ogpakabalatak to duma, puli ogtalabahu to pangabuhì. ¹³ Na mgo su-un ku, agad napagud kow, di konà now ogbungku-an to oghimuhon to madoyow.

¹⁴ Na, ko moydu-on oglapas to sugù no insulat dini so-idi no sulat, ogindanan now no konà now ogdugukon awos masakow on kandin. ¹⁵ Di konà now oghimuhon kandin no kablang now. Di ig-udlin now nasì kandin no angod dà to su-un now.

¹⁶ Na, mabogayan kow to Magbobo-ot ta to kalinaw su kandin to piglikatan to kalinaw tibò. Matandu-an kow to Magbobo-ot ta kanunoy.

¹⁷ Na kanak no si Pablo, ogpirmahan ku so-idi no sulat su tahan ku awos pagpakilaa ku to kanak sulat.

¹⁸ Na, madumahan kow tibò to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

Tugdow no Sulat ni Pablo diyà ki Timoteo

¹ Sulat likat kanak no si Pablo no tumutubus ni Jesu-Kristu. Diyus ta no Maglilipwasay ta to nigtubuy kanak no tumutubus aw gayod si Jesu-Kristu no Imananan ta.

² Sulat ku diyà ikow Timoteo no naka-angod to tùtu-u ku no anak su ikow to lagboy ku pig-anad to tinu-uhan ta ki Jesu-Kristu.

Madumahan ka to ka-at aw kalinaw likat to kabo-ot to Diyus no Amoy aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

³ Todu-on ililikaton ad du-on to Ipisu no banwa no og-andiyà to Masiduniya, tahan kud on ikow natugun. Konà nu ogkalingawan sikan tugun ku ikow no ogpakamonang ka ugpà du-on to Ipisu awos nu masapadan to mgo otow no ogpang-anad to bugtì no impang-anad. ⁴ Ogdlinan nu kandan to ogpalingawan nu kandan sikan su kanunoy dan man og-anadan to mgo listahan to ka-aw-apu-an dan aw mgo tutuwanon no pigtukud no niglikat to atoman to otow. Sikan na-anadan dan on tahan, puli dan gayod insamok du-on to tùtu-u no impang-anad. Dì sikan on no impang-anad dan to nalikatan to pagdugang to pag-atom-atom to otow aw wadad on abutanan. Sikan no impang-anad dan, konà no igpapang-anad ita to Diyus bahin to pagtu-u to Diyus. ⁵ Dì iyan igtugun ta to mgo tumutu-u diyà to Ipisu su awos oghogot kandan to paglinogonay dan. Konà ki pad ogkalitos to paglinogonay ta ko moydu-on pad nakaba-ot no mado-ot dini to ginhawa ta aw ko moydu-on ogkasukoniban ta no saà aw ko konà no tùtu-u to pagtu-u ta. ⁶ Su moydu-on og-a-asuy-asuy to wadà puus su nasuwayan dan on man sikan matul-id no impang-anad. ⁷ Puli dan naliyagan nasi to ogpang-anad podon kandan to kasugu-an no imbilin ni Moises. Dì wadà dan man sikan kadaagi to kalitukan to ing-anad dan podon lagboy to duma no mgo otow. Agad to tu-un dan no kagi, wadà dan gayod kasabuti to kalitukan.

⁸ Na to kasugu-an no imbilin ni Moises, nama-anan tad on to madoyow sikan su imbogoy on awos ki bali mama-an dow nokoy to madoyow aw mado-ot no pinabayà kan no kasugu-an. ⁹ Konà ta gayod ogkalingawan so-idi. Kasugu-an ni Moises, konà no igkasapad du-on to matuwadong no mgo otow. Dì pigbogayan din to mgo otow no mado-ot awos ogkasapadan kandan no masupladyon, aw mgo otow no wadà tu-u to Diyus, aw mgo dakoo to saà, mgo mangkado-ot, aw mgo wadà tahud to Diyus, aw mgo oghimatoy to amoy dan aw inoy, aw mamumunù no mgo otow, ¹⁰ mgo panlibug, aw mgo ogpalibug aw mgo bantut aw mgo dumadakop to udipon, aw mgo gau-on aw mgo ogmatu-ud to gau, aw agad intawa pad no ogpakalapas to impang-anad no matuwadong ¹¹ no niglikat to Madoyow no Tutuwanon no insalig kanak to Diyus no mabogbog no piglikatan to panalangin tibò.

¹² Na, ogpasalamat a lagboy ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta su kandin to piglikatan to kabogbogan ku no igkatuman to kanak katondanan no imbotang dini kanak su pighimu a din no ogkasaligan sikan no pagkatumutubus ku kandin. ¹³ Natodu-on agad kanunoy ku napa-inahan to ngadan ni Jesus aw na-ina-ina ku aw napahadatan ku pad to mgo kasakupan din, dì nasi pigka-atan a din dà man su puli a nakahimu sikan no mado-ot su wadà a pad tu-u kandin su wadà ku pad katagahi dow

intawa lagboy kandin. ¹⁴ Dì pigbuligan a lagboy to Magbobo-ot ta likat to kabo-ot din su pigbogayan a din to pagtu-u aw paglogon to duma no pagpatampu kanak ni Jesu-Kristu.

¹⁵ Na, ogkasaligan ta so-idi no inikagi aw tùtu-u no ogdawaton no naling to "To ing-andini ni Jesu-Kristu dini so-idi kalibutan su awos din malipwasan to mgo makasasaà." Aw kanak no lagboy on natodu-on no makasasaà. ¹⁶ Kaling man agad mado-ot on to nahimu ku, dì pigka-atan a dà nasi su awos makita-an to pagpasinsiya ni Jesu-Kristu su ogpagoadan a to agad intawa no otow, agad dakoo on to saà din no ogkahimù dà ogkabogayan to kinabuhì no konad ogkawadà ko tu-uhan din kandin no si Jesus. ¹⁷ Na to Diyus ta no sobu-ukon dà no konà ogkakita-an no wadà kamatayon no nigsakup tibò so-idi kalibutan likat to kalinikatan hantod to katapusanan, masayà kandin aw matahud kandin to wadà katapusanan. Amin.

¹⁸ Na ikow Timoteo, no angod to tùtu-u ku no anak su ikow to pig-anad ku lagboy, so-idi to ig-udlin ku ikow agad-agad to nakabunsud no kagi no inlikwad to mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday no napa-atubangan to ikow no katondanan. Ogpangimbubuut ka to pagkasundau nu to Diyus ¹⁹ no ogkatingub on to pagtu-u nu aw wadà ogpakahanig no saà nu. Su moydu-on dà otow no puli dan oglingawan to madoyow no domdom ²⁰ angod ki Himeneo aw ki Alejandro, hantod to pig-oyowan dan on to pagtu-u dan. Dì impalogda kud kandan ki Satanas awos ma-anadan dan to konà dan ogpa-inahan to ngadan to Diyus.

2

¹ Na Timoteo, moydu-on igtugun ku ikow. Tugdow bahin to tibò to mgo otow, og-ampu-an nu kandan diyà to Diyus. Ogpasalamat ka gayod to Diyus bahin to tibò to mgo otow. ² To mgo hari aw duma no litos no ogdaa to pagsakup, ogpangamuyu-an ta to Diyus bahin kandan to ogkabogayan tibò to madoyow no pagsakup dan awos malinawon to kagupà ta aw konà mabalatak to pag-ampù ta to Diyus aw pagtuman ta to madoyow. ³ Madoyow sikan no ig-ampù ta no ogka-uyunan to Diyus no Maglilipwasay ta ⁴ no ogkaliyag podon kandin to ogkalipwasan to tibò to mgo otow to saà dan aw kama-ani dan to katùtu-uhanan no impang-anad to Diyus. ⁵ Su kandin, sobu-ukon dà no tùtu-u no ampu-onon tanow tibò no mgo otow. Sobu-ukon dà gayod no ogpakapatongà to Diyus aw ita no otow. Kandin no si Jesu-Kristu, nigpaka-otow on gayod dini to babow to kalibutan. ⁶ Nigpakimatoy kandin ita awos itanow no otow no angod to pig-udipon on, matobus kid, su pagkagotò on to adow natuman on to kalipwasanan ta aw pigmatu-ud on. ⁷ Kaling man pigpatubus a to Diyus diyà to ningsingkabugtì no banwa no ogpalikwadon to katùtu-uhanan likat kandin no lagboy ogkatu-uhan to tibò no mgo otow. Tùtu-u to pig-ikagi ku. Konà no ogkagaù-gaù.

⁸ Na, agad ando-i no banwa, ko ogkahimun to mgo tumutu-u, ogkaliyag a to mgo lukos to igpakilaa dan to kandan, ogguuy to pag-ampù to Diyus aw wadà saà dan aw konà no ogpagbuwow dow madaas maboù.

⁹ Na to mgo buyag gayod, bahin to igpakilaa dan, konà podon no igpanda-on-da-on dan angod to ogpasublahon on lagboy to pagtapid to bubuu aw pagpangabò lagboy to mahal aw buwawan dow mutyà. Dì ogpangabò kandan podon to litos dà. ¹⁰ Dì to mgo buyag no kunon kun nigtagon on kandan to tinu-uhan to Diyus, madoyow podon ko igpakita dan to madoyow no hinang. ¹¹ Ogpahonok kandan podon puli du-on

to ogkahimun aw paminog gayod lagboy kandan to igpang-anad du-on kandan aw tumana. ¹² Konà ku ogtugutan to buyag to ogpakapang-anad du-on to kahimunan. Konà podon ogsakup to buyag to mgo lukos. Kandan, ogpaminog puli du-on to kahimunan. ¹³ Su tugdow, piggihit si Adan. Ikaduwa, piggihit si Eba. ¹⁴ Konà no si Adan to pig-iyani-yanan ni Satanas. Dì buyag to pig-iyani-yanan din aw kahimu kandin no tugdow no nakasaà. ¹⁵ Dì agad nakasaà on si Eba aw kagoadi to mgo buyag no ogpanganak aw ogkalisodan dì ogkaluwasan dà gayod kandan ko tagonan dan to pagtu-u dan aw paglogon aw matuwadong aw tibuus no pagkabuyag dan.

3

¹ Na bahin to otow no ogkaliyag ogdaa to sinakupan to Diyus, sikan naliyagan din, hustu on iyan. ² Na ko oghimuhon nu to otow no ogdaa to mgo tumutu-u, otow podon no konà oghimu to mgo igkasaà no igka-ina-ina kandin to ogpili-on nu. Sobu-ukon dà to asawa din aw konà din oglap-angan to asawa din. Matuwadong to kandin hinang aw ogka-amu kandin to ogdomdom to litos. Ogcatahud kandin to duma. Madoyow gayod to pagdawat din to bisita aw bo-otan kandin. Ogka-amu kandin og-anad to duma no otow. ³ Konà no ogminahingow. Konà no matibuwow dì mayun-uyunon kandin. Konà ogpansinamuk kandin aw konà no sapi to ogpa-aag-aagon din. ⁴ Madoyow gayod to pagpanguu din to asawa din aw batà. To mgo batà din, matinahudon gayod diyà to duma aw mamangun kandan. ⁵ Su to otow no konà ogka-amu to pagpanguu to asawa din to madoyow aw batà din, amonuhon to pagdaa din to madoyow to mgo sinakupan to Diyus. ⁶ Konà gayod ogkahimu to otow no ogdaa to sinakupan to Diyus ko kandin, bayà-bayà pad no nigtu-u, su dagow pumalabow-labow aw kastiguha kandin to Diyus to mahudi no adow angod to pagkastigu to Diyus ki Satanas. ⁷ Ogcatahud kandin gayod podon to mgo otow no wadà pad tu-u to Diyus su wadà tamak din su dagow mahimu madiyampà dan to hinang din ko moydu-on nakabugtì no ogkahimu no iglit-ag kandin likat ki Satanas no magbabalatak.

⁸ Na to mgo pangabaga to mgo otow no ogdaa to sinakupan to Diyus, angod dà su ogkatahudan podon kandan to mgo ka-otawan. Ogcasaligan gayod podon to kandan kagi. Konà gayod no ogminahingow kandan. Konà gayod ogpa-aag-aagon to sapi. ⁹ Ogtagonan dan lagboy to katùtu-uhanan no na-ukasan to Diyus no wadà nakahanig no saà dan du-on to ginhawahan dan. ¹⁰ To otow no oghimuhon no pangabaga to mgo otow no ogdaa to sinakupan to Diyus, og-antihan pad podon kandan. Ko wadà ma-indanan no mado-ot, ogkabotangan kandan to katondanan no pangabaga to otow no ogdaa.

¹¹ Na to asawa gayod to pangabaga, ogkatahudan gayod kandan to mgo ka-otawan. Kandan, konà ogpanghimanu aw litos podon to pagdomdom dan tibò. Matinumanon gayod podon kandan to agad nokoy no paghinang no madoyow.

¹² Na to duma no ogka-indanan nu podon to pangabaga to otow no ogdaa to sinakupan to Diyus, sobu-ukon dà gayod to asawa aw konà dan oglap-angan to asawa. Ogka-amu kandan to ogpanguu to asawa dan aw batà dan. ¹³ Pangabaga no madoyow to pagbulig dan to mgo tumutu-u, to tawoy sikan, ogtahudan kandan lagboy aw ogka-amu kandan to ogpang-anad to duma to pagtu-u diyà ki Jesu-Kristu.

¹⁴ Na domdom ku to madaas ad ogpagkita ikow Timoteo. Dì igsulat ku so-idi ¹⁵ su dagow malinggat a pad. Igpadaag ku ikow to madoyow no oghimuhon du-on to sinakupan to Diyus no piglikatan to kinabuhì ta su ita no sinakupan to Diyus, angod ki to tugdok aw sapat no pigbotangan to Diyus to katùtu-uhanan.

¹⁶ Konà iyan ogka-asuy to madaom lagboy to katùtu-uhanan no tahan napikiyan to Diyus no pigpa-ukdangan to ita no tinu-uhan no inghobong natodu-on. Dì bali on impapayag to Diyus su tùtu-u iyan to pig-iling no,

Agad Diyus si Jesus, dì nigpaka-otow dà kandin dini ita. Pigmatu-ud to Ispiritu Santu to kandin, Anak to Diyus. Nakita-an kandin to mgo diwata to Diyus. To ningsingkabugtì no mgo otow, impasabut bahin ki Jesus. Dini so-idi kalibutan, mahan-ing to namantu-u du-on kandin no nabayow diyà to langit.

4

¹ Na bahin to mahudi no adow, Ispiritu Santu to lagboy on nakahinogot nakataga ita to moydu-on mgo otow odomà no og-oyow to pagtu-u dan su ogpaminog kandan to bugtì no mgo katuusan no iyan likat ki Satanas. Ogluku kandan to otow no duma su busow to ogkalikatan to igpang-anad dan. ² Ogpamakunon-kunon kandan to maglilikwaday kun no tùtu-u. Dì kagau-an to igpang-anad dan. Bullug on nahanigan to mado-ot to kandan ginhawahan. ³ Igpang-anad dan to mgo otow to konà ogpa-asawahon agad pigtugutan dà to Diyus. Moydu-on ko-onon no ig-okod kun to Diyus agad ogkahimu dà ogkako-on tibò su ko-onon no ningsingkabugtì, pighimu tibò to Diyus no ogkako-on no ogdawaton ta no otow ko ogpasalamatan ta no ogpamantu-u ki aw kataga ki to katùtu-uhanan. ⁴ Su madoyow tibò to pighimu to Diyus. Kaling man wadà ko-onon no ig-oyow. Dì tibò no imbogoy to Diyus ita, ogkadawat tan asì aw ogpasalamatan ta. ⁵ Su agad nokoy no ko-onon, ogkako-on ta ko pasalamatan ta to Diyus su to kagi din aw gap-ampù ta, sikan to tahan nighimu no ogkadawat ta.

⁶ Na Timoteo, ko ipang-anad nu sikan no mgo tugun diyà to mgo tumutu-u, ogkatagahan kad on to madoyow ka no mag-a-anad ni Jesu-Kristu no lagboy kad on na-anad to tinu-uhan ta aw to impang-anad no madoyow no pig-unug-unug nud lagboy. ⁷ Dì to impang-anad no puli dà tutuwanon no pigtukud no niglikat to atoman to otow, palabayon nu su wadà puus sikan. Dì og-anadon nu to domdom nu to pagbo-ot to Diyus. ⁸ To pag-anad ta to lawa ta, ma-intok dà to puus, dì madoyow lagboy ko og-anadan ta to ogtuman to pagbo-ot to Diyus su sikan to igkadoyow to ka-ugpà ta kunto-on aw to mahudi no adow gayod ko makalangit kid.

⁹ Na so-idi no nadinog ta no inikagi, ogkatu-uhan ta no na-iling to ¹⁰ “Iyan igkapamakut ta lagboy su Diyus to og-imanon ta no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà no Magbubulig to mgo otow tibò.” Aw labi-labi pad Magbubulig kandin diyà to mgo otow no nigtu-u diyà kandin.

¹¹ Na to igsulat ku kani so-idi no surat, igpatugun ku ikow diyà to mgo tumutu-u aw igpapang-anad du-on kandan. ¹² Agad batà ka pad, dì ogpagoad ka nasi agad pagdaa nu to lawa aw pag-ikagi nu aw pagtu-u nu aw paglogon nu aw pagkatuwadong nu. Ko angodon nu sikan, agad batà ka pad, dì konà ka ogkaminaw-ayan to mangkanigo-on to pagkabatà nu. ¹³ Na kotob to umandiyà a iyu, so-idi to oghimuhon nu. Ogbasahan nu to kahimunan to kasulatan no Kagi to Diyus. Igpasabut nu kandan sikan aw itugun kandan. ¹⁴ Na bahin to katondanan nu aw mgo kabogbogan

no imbogoy on ikow to Diyus, konà nu ogkalingawan su kagi sikan, likat to Diyus no pinabunsud du-on ikow no nakataga to ikow katondanan. Pagkatagahid, nakadongan to mgo mangkanigo-on namandampon ikow no kandan, mgo lagsoban to Diyus notibò kandan aw mgo maglilikwaday no namaka-ikagi sikan. ¹⁵ To mgo tugun ku ikow, og-unug-unugon nu awos mataga tibò to nigdakoo on to ikow no pagtu-u. ¹⁶ Dowdoyow ka to oghimuhon nu aw igpang-anad nu. Ko kanunoy nu og-unug-unugon to intugun ku ikow, to mgo tawoy sikan, ikow aw mgo pig-anad nu, ogkabogayan kow to kinabuhì no konad ogkawadà.

5

¹ Na to mangkanigo-on no tumutu-u, konà nu igpanagda. Dì oghina-aton nu to kagi nu diyà kandan no tongod pinaka-amoy nu kandan. Mgo batà pad no mgo tumutu-u, tongoda pinakasu-un nu. ² Mangkanigo-on no buyag no tumutu-u, tongoda pinaka-inooy nu. Mgo bohi-bohi pad no tumutu-u, wadà kabugti-an to pagdomdom nu kandan. Dì tongoda no pinaka-atoboy nu kandan.

³ To mgo bau gayod no buyag no tumutu-u, ogtabangan nu podon ko wadà kandan ogkasaligan to igkabuhì. ⁴ Ko moydu-on bau no buyag no tumutu-u no moydu-on batà din dow apù din, og-anadon nu kandan to ogpatahudon to ma-as dan awos ogpakabaos kandan to pagbuhì to ma-as dan. Sikan to ogkaliyagan to Diyus.

⁵ Na to bau no buyag no tumutu-u no wadà ogkasaligan din to igkabuhì din, Diyus dà to ogkasaligan din aw adow aw madukilom kanunoy og-ampù kandin to Diyus. ⁶ Dì to bau no buyag no iyan dà ogkadomdoman din to ka-iboganan no mado-ot, kandin, angay on namatoy agad buhì pad. ⁷ Ig-udlin nu sikan diyà to tibò no mgo bau no buyag awos konà kandan madiyampà.

⁸ Na to otow no konà ogdaa to mgo duma din no ogsalig du-on podon kandin, agad mgo nasood to kandin baoy, kandin, nakaginau on to pagtu-u din diyà ki Jesu-Kristu. Agad kandan no mgo wadà tu-u, madoyow pad nasi kandan du-on kan konà oglingi to ma-as dan.

⁹ Na to mgo bau no buyag no ogbotangan nu to katondanan no magbubulig to sinakupan aw kabogayi kandan to kapookanan dan, konà nu ogkalistahan ko konà pad og-abut to kan-oman no tu-ig aw kasaboka dà to ogbayà to pagkaminyò, ¹⁰ aw ogka-apidan to madoyow to mgo paghimu angod to pagpang-anad to mgo batà aw madoyow to pagdawat to mgo bisita aw pagbulig to mgo kasing-tumutu-u dan agad inang-aang ubag aw pagpadaoyag to mgo namatayan aw duma pad no paghimu no madoyow.

¹¹ Na to mgo bau no buyag no batà pad, konà nu ogkalistahan to ogbogayan to katondanan aw kapookanan su dagow madaas pad mada-op to ka-iboganan aw kaliyag on kandan to og-usab ogminyò aw puli dan on oglingawan si Jesu-Kristu aw lingawi dan to insahad dan, ¹² aw ogkakastigu kandan su wadà dan tumanan to tahan dan no insahad no nigpasalig kandan to kantondanan. ¹³ Hognà pad og-anadan dan to pag-uwak puli to timpu no pagkahukow su ogpanlatun-latun kandan diyà to tibaybaayan. Hognà pad ogpantiniktik puli kandan aw ikagi to konà podon no litos ogka-ikagi aw ogpansagsagà kandan. ¹⁴ Kaling man sabo-ot ku to madoyow nasi ko ogkaminyò to mgo bau no buyag no batà pad aw panganak aw logoni to batà aw bana dan awos wadà ogkakita-an no igkadiyampà ita to mgo kablang ta. ¹⁵ Intugun ku sikan su moydu-on bau no buyag no nakasuwoy aw makapasakup ki Satanas. ¹⁶ Ko moydu-on tumutu-u no moydu-on

kadumahan dan no bau no buyag, kandan on podon no tagduma to ogdaa to bau aw ayaw igsalig to tibò no sinakupan to Diyus. Su to kahan-ingan no sinakupan to Diyus, iyan dà angayan buligan on ko wadà kadumahan din no ogkasaligan din to kandin no igkabuhi.

¹⁷ Na to mangkanigo-on no madoyow to pagdaa dan to sinakupan to Diyus, tahudonon podon su bogayanan kandan bahin to kapookanan, labi pad ko ogpuna-uson dan to pagpang-anad aw pagpanoysoy to kagi to Diyus.

¹⁸ Su angod dà to nasulat on du-on to kasulatan no na-iling to “Buhì no ogguyud to dadu, konà ogpungoton to bàbà awos makapanabtab dà ubag, agad mgo tanom.” Na-iling gayod to kasulatan to “To otow no ogtalabahu, bayadanan kandin.” ¹⁹ Ko moydu-on ogdiklamu bahin to manigo-on no ogdaa to sinakupan to Diyus, ko konà no tatou dow mgo daduwa to ogpakamatu-ud kan no igdiklamu, konà ta ogdawaton. ²⁰ Dì to manigo-on no og-abayon din to hinang din no mado-ot, diyad on to atubangan to kahimunan to og-udlinan awos ogkasikow aw awos konà makagoad to duma to kandin paghimu no mado-ot awos ogkahadok kandan.

²¹ Na Timoteo, igtugun ku ikow to atubangan to Diyus aw ni Jesu-Kristu aw mgo diwata no pigpili din to igpatuman nu sikan no mgo tugun ku to sinakupan to Diyus. Wadà ogpili-on nu no ogpabalibadon.

²² Pagdampon nu to otow no ogbotangan to katondanan to sinakupan to Diyus, pananayan nu. Konà ka ogpa-aput to oghimuhon to duma no kado-otan su bullug matuwadong to oghimuhon nu.

²³ Na ikow Timoteo, bahin to mgo sakit nu no ningsingkabugtì, konà podon no ogpinpinon nu dà no wohig dà bullug to og-inomon nu. Dì agad ma-intok dà no inomon to igkabuungi nu, labi pad to gotok nu no moydu-on sakit.

²⁴ Na moydu-on otow no mado-ot to hinang dan no madaas ogkatagahan to duma aw kama-ani ta dà to ogkastiguhon kandan to Diyus. Dì moydu-on gayod otow no mado-ot to hinang no maugoy ogkatagahan to duma.

²⁵ Angod dà to paghimu to madoyow. Moydu-on madaas ogkatagahan. Moydu-on gayod maugoy. Dì agad madaas aw maugoy ogkatagahan dà tibò gayod to madoyow no hinang.

6

¹ Na Timoteo, so-idi to igpatugun ku ikow diyà to mgo sugu-onon no tumutu-u no og-ilingon nu to “Iyu no mgo sugu-onon, oghimuhon now to amu now no tahudonon awos konà ma-ina-ina to ngadan to Diyus aw kan impang-anad bahin ki Jesu-Kristu. ² To amu now, agad tumutu-u dì konà now ogkalingawan to pagkilaa kandan no amu now agad nigsusu-un kow on to pagtu-u. Dì ogpamakut kow pad nasi su to ogkapuusan to iyu no pagpamakut, su-un now on man aw piglogonan gayod kandan to Diyus ta.” Ilingon nu sikan Timoteo no igpatugun ku ikow diyà to mgo sugu-onon no tumutu-u, aw ipasabut kandan tibò sikan no kadodoog to amu aw sugu-onon.

³ Ko moydu-on ogpang-anad to bugtì no konà ogdawat to impang-anad ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no katùtu-uhanan to Diyus no igkadoyow to pag-ugpà ta ⁴ angod to nigsonob kandin su wadà man nama-anan din dì puli ogpasayà-sayà kandin, aw kandin, magtitipu puli to otow awos ogka-a-asuy-asuy to kalitukan to kagi no oglikatan to pagsombang aw pagbubuwow, pag-ina-ina aw pagtahom no mado-ot ⁵ aw mgo samuk-samuk. Sikan to oghimuhon to otow no mado-ot to mgo domdom aw oyowi nasi to impang-anad no tùtu-u. Intobo-ot dan dow hustu on iyan

ko puli ogpasakup kandan du-on to Diyus awos makapanapì kandan to pagpasakup dan.

⁶ Dì to pagpasakup ta to Diyus, moydu-on puus ta no dakoo ko malitosan kid to agad ma-intok dà to natu-un ta. ⁷ Su likat to pagka-otow ta, wadà nadawdaa ta. Ko mamatoy kid gayod, ogka-angod dà no wadà mandà ogkadaa ta. ⁸ Dì ko moydu-on on ubag ogkako-on ta aw ogkapangabò aw igkabuhì ta, litos on sikan. ⁹ Dì to otow no ogpadatù-datù podon, kadaasi din nasi igka-ikogi. Su mahan-ing to ogkaliyagan din no wadà puus dì igkado-ot din on nasi aw igkamuwa din iyan sikan. ¹⁰ Na to pagka-akom to sapi, sikan to piglikatan to ningsingkabugtì no mado-ot. Sikan to piglikatan to ingka-oyow to mahan-ing to pagtu-u dan. Pagka-akom dan gayod to sapi to piglikatan to ingkangiluhi to ginhawa dan no angod to ogpapanà kandan to tunud.

¹¹ Dì ikow Timoteo no pigpatubus to Diyus, ogdilinan nu to angod sikan. Tuwadongon nu nasi to oghimuhon nu. Ogpa-uyun ka to Diyus aw matinumanon. Ogpa-awosan nu to paglogon nu, pagkatibuus to ginhawa nu diyà to Diyus aw danu-an ka. ¹² Ogpagdilasigan nu to pagkasundau nu bahin to pagtu-u nu to Diyus awos nu matu-un to kinabuhì no konad ogkawadà su sikan iyan to intawag ikow to Diyus su igpatu-un ikow sikan. Mahan-ing to nakadinog to pagmatu-ud nu to ikow pagtu-u to pagsood nu to ita no tinu-uhan. ¹³⁻¹⁴ Na to Diyus no piglikatan to kinabuhì ta tibò aw si Jesu-Kristu no Imananan ta no nignangon to katùtu-uhanan no pagpa-atubang kandin diyà ki Poncio Pilato, ogkamatu-ud dan to pigsugù ku ikow to ogpabantayan ku ikow lagboy to kasugu-an to Diyus kotob to dumatong si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta awos wadà ogpakaba-ot no igkadiyampà sikan.

¹⁵ Ko magotò to adow, si Jesu-Kristu, ogpapa-uli-on dini to Diyus no sobu-ukon dà no Magbobo-ot lagboy no piglikatan to panalangin tibò. Diyus iyan to Hari to mgo hari aw kandin, Magbobo-ot to mgo magbobo-ot. ¹⁶ Diyus dà iyan to piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Nig-ugpà kandin to kasilawan no konà ogkaduguk to otow dà. Wadà otow no nakakita lagboy kandin aw wadà gayod ogpakakita. Masayà kandin kanunoy. Makasakup kandin to wadà katapusanan. Amin.

¹⁷ Na to mgo datu-on no otow, igpatugun ku ikow gayod diyà kandan to konà ogsawoy to duma aw konà ogpasaligan to kandan no kadatù su to pagkadatù, konà ogkasaligan. Dì Diyus dà to gitongtongan on no ogkasaligan no kandin, kabo-otan aw agad nokoy no ingkaliyag ta, igbogoy din ita tibò awos madoyow to kabotang ta. ¹⁸ Ognangonan nu gayod to mgo datu-on to igpahimu nu kandan to madoyow su sikan to kadatù no tütu-u. Mabo-ot podon kandan aw matinabangon kandan, ¹⁹ su sikan to igkapudut dan to kadatù no tütu-u no konà ogkagawang du-on kandan to mahudi no adow. Okgatu-un dan gayod to kinabuhì no tütu-u to mahudi no adow.

²⁰ Na ikow Timoteo, ogbantayan nu to ingkasalig du-on ikow. Ogpadilinan ku ikow to mgo baaw-baaw no wadà labot to katùtu-uhanan. Ogdilinan nu gayod to mgo kunon kun nama-anan to mgo otow no puli ogpag-asuy ²¹ su moydu-on namanduma sikan no kunon kun nama-anan no tütu-u. Dì namakasuwoy on nasi kandan to tütu-u no tinu-uhan ta.

Na, madumahan ka to ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din.

Ikaduwa no Sulat ni Pablo diyà ki Timoteo

¹ Sulat likat kanak no si Pablo no tumutubus ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan su Diyus to nigbo-ot to kanak, ogpang-anad to mgo otow awos ogpasakup kandan du-on ki Jesu-Kristu awos mabogayan kandan to kinabuhì no konad ogkawadà.

² Sulat ku diyà ikow Timoteo no naka-angod to tùtu-u ku no anak no maogon ku su ikow to lagboy ku pig-anad. To Diyus no Amoy aw si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta, madumahan ka to ka-at dan aw kalinaw no niglikat to kabo-ot dan.

³ Na kanak, ko og-ampù a to Diyus, wadà ogkasukoniban to ginhawa ku. Sobu-ukon dà gayod to pig-ampu-an to ka-aw-apu-an ku, Diyus dà. Na ko og-ampù a to Diyus, adow dow madukilom, konà ku ogkalingawan to pagpasalamat ku to Diyus bahin ikow. ⁴ Makabibigtow on to pagkasampot ku ikow Timoteo. Aw ton pagsusuwoy ta no nigsinogow ka kanak, wadà ku kalingawi tibò. Aw nangumanoy a iyan to ogpagkita ikow awos humungow to pagkasampot ku ikow Timoteo. ⁵ Wadà ku gayod kalingawi to tùtu-u nu no pagtu-u to impang-anad bahin to Imananan to Ka-otawan no nagimatahan nu no inlikwad ikow to inoy nu no si Iyunis aw apù nu no si Luyda. Tahom ku to naka-angod ka dà kandan to pagtu-u. ⁶ Kaling man sikan nakasood ikow no imbogoy to Diyus to pagdampon ku ikow no angod to logdog, igpadomdom ku ikow to konà nu ogkaposok. Dì nasi ogpaliyab-liyabon nu. ⁷ Su Ispiritu Santu no imbogoy ita to Diyus, konà no likatanan to igkahadok ta, dì kandin to piglikatan nasi to kabogbogan aw paglogon ta to duma aw matuwadong no domdom.

⁸ Kaling man Timoteo, mano natinguban kid on to Diyus to igpatuman to katondanan ta, konà ki ogminahadok aw minasikow to ognangon bahin to Magbobo-ot ta no si Jesus. To pagkapirisu ku, konà nu gayod podon no igkasikow, su pigtuman kud on to kagi to Diyus. Ko ogkalisodan ka gayod no angod kanami su ogpang-anad ka to Madoyow no Tutuwanon, tuwa-aya su ogbuligan kad to Diyus to kabogbogan din. ⁹ Diyus to nigbogoy ita to kinabuhì no konad ogkawadà aw tahan ki din pig-abin no ogpadugukon ki din no oghimuhon ki din no sakup din no nalimwasan to hinang no mado-ot. Agad madoyow podon to pighimu ta, dì konà no sikan to nahimu no ingka-abin din ita no sakup din. Dì iyan ingka-abin din ita su pigka-atan ki likat to kabo-ot din, su pigbo-otan ki din tahan. Agad wadà din pad gihita so-idi kalibutan, dì pigbo-otan ki din on to ogbogayan ki din to panalangin likat to kabo-ot din su ogpakapagtampu ki ki Jesu-Kristu. ¹⁰ Na kunto-on, impapayag on to pagka-at din ita su si Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta, nigpaka-otow on no nakada-og to kamatayon aw bogayi kid on to kinabuhì no konad ogkawadà aw ogka-iman ta no ogtuuson ki no impabayà tibò to Madoyow no Tutuwanon.

¹¹ Na, imbotang a to Diyus no tumutubus ni Jesus aw ogpasabut aw mag-a-anad sikan Madoyow no Tutuwanon. ¹² Kaling man napirisu a. Dì wadà a tawad su pigtagaman kud on tahan to Diyus no pigsaligan ku. Tinahom gayod to ginhawa ku to dakoo to kabogbogan din to pagbantoy to insalig kud on du-on kandin hantod to adow to pagbo-ot din.

¹³ Konà nu Timoteo, ogbungku-an to pagtu-u nu aw paglogon nu no imbogoy ita ni Jesu-Kristu. Ogtagonan nu to tütu-u no impang-anad ku ikow. ¹⁴ To pagbulig to Ispiritu Santu no nig-ugpà dini to sood ta, ogtagonan nu to impang-anad no katütu-uhanan no insalig gayod ikow to Diyus no impalikwad din ikow diyà to duma.

¹⁵ Na bahin to kanak kabotang kunto-on dini to pirisuhan, nama-anan nu man to pig-oyowan a to mgo duma ku no taga-Asiya, agad si Pigilu aw si Hirmuginis.

¹⁶ Dì si Unisipuru, madumahan podon kandin to ka-at to Diyus aw mgo nasood to baoy din su iyan sa-up ku oggoyahon no ogpakalogwà no oglo-uy dini kanak aw padaoyag kanak no napirisu su kandin, wadà din kasikawi to kanak nadoogan. ¹⁷ Dì pagdatong din on dini to Ruma no lunsud, pigpanganap a din hantod to nakita-an a. ¹⁸ Maka-atan kandin to Magbobo-ot ta to mahudi no adow no pagbo-ot din. To pagbulig ni Unisipuru gayod kanak diyà to Ipisu, wadà nu gayod kalingawì sikan.

2

¹ Na bahin ikow Timoteo no tongod ku batà, mano pigpa-awidan ikow sikan no impang-anad, hogoton nu to pagtu-u nu no natampuhan nud si Jesu-Kristu su ogkadawat nu to ka-at likat to kabo-ot to Diyus. ² Konà nu ogkalingawan to impang-anad ku diyà to atubangan to kahan-ingan no napidan dan gayod sikan. Na ikow, iglikwad nu sikan no impang-anad ku diyà to duma no ogkasaligan nu no ogpakalikwad pad mandà gayod hognà diyà to duma.

³ Ogpagso-ob ka to mgo ogtuwa-ay to kalisod no angod to sundau no ogsugu-on ni Jesu-Kristu. ⁴ To otow no ogpasundau, konà din on ogkahimu to angod to oghimuhon to otow dà puli su unudà ko oghitokap on to pagkasundau. Dì ogpa-aag-aagon din nasi to sugù to mata-as din. ⁵ Na ikow Timoteo, angod ka gayod to nigpag-agap su konà iyan ogpakada-og ko konà ogtuman kandin to bala-od to inagapay. ⁶ Angod ka gayod to mag-u-uma su mano kandin to ogkapagud to pagpa-awos din, kandin gayod to ogpakapudut to dumaa. ⁷ Ogdomdomon nu to kalitukan to innangon ku ikow su Magbobo-ot ta to og-abli to domdom nu aw tang-ow awos madaagan nu tibò.

⁸ Konà nu ogkalingawan to Madoyow no Tutuwanon no innangon kud on bahin ki Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan no sugpù ni David no pigbuhoy on aw tuusad no diyad on to langit. ⁹ No sikan to impasabut ku, kanak, pig-uwang-uwangan a to mgo kablang to Diyus hantod to napirisu ad no kadoog ad nabakus no angod ad podon to sala-an no lupugonon no otow to bala-od. Dì to kagi to Diyus, konà no ogkahimu no ogkatampodan. ¹⁰ Kaling man agad nokoy no kalisodan no ogpaka-abut, ogtuwa-ay a dà basta makapasabut a awos tumu-u to mgo otow no pig-abin to Diyus no ogbogayan din to kinabuhì no konad ogkawadà aw kabogayi kandan ni Jesus to pagtuus no konad ogkagawang.

¹¹ Tütu-u to inikagi no na-iling to

“Ko nigpag-unung kid ki Jesus to pagkamatoy din, ogpaka-agad kid ogpakapagtampu kandin to pagbuhaya din aw pagtuusa din.

¹² Ko ogtuwa-ay kid to kalisodan su natampuhan tad kandin, ogpaka-agad ogpakalabot kid gayod to pagsakup din so-idi kalibutan to mahudi on no adow. Ko tuy-awon ta kandin, konà ki din gayod no og-abinon. ¹³ Dì agad

konà ki no ogkasaligan to kagi ta, di kandin, ogkasaligan nasì to kandin kagi su to ogpakabalibad kandin to kagi din, konà man ogkahimù.”

¹⁴ Na igpadomdom nu sikan to mgo tumutu-u diyà. Na to atubangan to Diyus, igtugun nu kandan to ogpadilino to pag-a-asuy-asuy to kalitukan to mgo kagi-kagi dà puli su wadà puus sikan aw makado-ot to pagtu-u to ogpakadinog sikan. ¹⁵ Ogpa-omot ka to paghimu nu awos ma-uyunan ka to Diyus aw wadà igkasikow nu bahin to ikow no hinang no matuwadong to igpasabut nu no kagi to Diyus no tütü-u. ¹⁶ Konà ka ogpanginlabot to mgo babaaw-baaw no wadà labot to katütü-uhanan su sikan to oglikatan to ogpakadugang to konà ogkaliyagan to Diyus. ¹⁷ Sikan mgo otow no mado-ot to impang-anad dan no igpatangkap dan, iyan na-angodan dan to sakit no ibung no ogpanghalin to tibò no mgo otow. Angod kandan ki Himeneo aw ki Pilitu ¹⁸ no napagsuwayan dan to katütü-uhanan su piglubut-lubut dan to mgo otow su impang-anad dan to tahan on kun nagotò to pagbuhoy to Diyus to mgo otow su hanuut dà kun puli ispirituhanon no pagbuhoy to otow. Kaling man kandan to nalikatan to ingka-oyow to mgo otow to pagtu-u.

¹⁹ Agad moydu-on nig-oyow, di mangkuwan to katütü-uhanan to Diyus, angod to gitongtongan no batu no konà ogka-isog angod to batu no pigpalangkoban to baoy. Sikan no batu, angod to daduwa no tahan nasulat du-on to kasulatan to Diyus no ingkamatu-ud to katütü-uhanan no tugdow na-iling to

“Nama-anan to Diyus dow intawa lagboy to sakup din.” Aw ikaduwa na-iling to

“Otow no kunon kun sakup kandin to Diyus, igkapakita din podon to og-oyowan din to mado-ot.”

²⁰ Na ko pananglitan, to datu-on no otow, wadad pigboong din no katinguban din no ningsingkabugtì on no ogkakita-an du-on to sood to baoy din. To nahimuhan sikan mgo tingub, moydu-on buwawan, moydu-on sapi, moydu-on kayu, aw moydu-on gayod pasak. Moydu-on oghimuhon no lagboy oglogonan no maakwat to pagbutbut su pigbugtì ta su iyan dà pigtagamahan ko moydu-on bisita. Moydu-on gayod kanunoy oggamiton. ²¹ Na to otow no angod to tingub no ogpabugtì kandin podon no maogon to Diyus no angod to tagbaoy, pakatuwadong kandin aw og-oyowan din to mado-ot no hinang din. Kayan ogkagamit kandin to Diyus no oghimuhon no maogon no angod to tingub din.

²² Na Timoteo, ogpadiyù ka to ka-iboganan no mgo tu-un to batà pad. Di iyan ogtagonan nu lagboy nasì to katuwadong aw pagtu-u nu to Diyus, aw tütü-u nu no paglogon to дума aw paghinang no wadà samuk su sikan to paghimu to mgo otow no nig-ampù to Diyus no wadà igkado-ot du-on to ginhawahan. ²³ Konà ka ogpag-aput-aput to og-a-asuy-asuy no wadà puus aw wadà labot to katütü-uhanan su sikan to ogpakabogoy to kado-otan su tawoy sikan, oglikatan to oghibuwow-buwow. ²⁴ Su to sakup to Diyus, konà podon ogbubuwow-buwow. Di maloyang nasì to ginhawa. Ogka-amu podon kandin to ogpang-anad. Mapakobos-koboson kandin. ²⁵ Agad kan mgo naman-atu du-on kandin, ogkahimu din dà ogpa-uli-on din no ogpabaya-on to mananoy dà awos sumosoo aw du-on dagow og-usabon on to Diyus to ginhawahan dan awos madaagan dan on bali to impang-anad no tütü-u. ²⁶ Kayan pana ogpakasabuk kandan to kabogbogan ni Satanas no magbabalatak su kandin to nakalit-ag kandan awos igpatuman din podon kandan to kandin pagbo-ot.

3

¹ Na Timoteo, so-idi iyan. To mahudi on no adow, malisod dini to babow to kalibutan ² su mgo otow sikan no timpu, iyan dà ogtu-uhan dan to kandan no domdom aw sapi to ogpa-aag-aagon dan. Ma-ambug kandan aw masagsagà no otow kandan. Kandan, mangka-ina-inahon gayod no mgo otow. Masupladuhon kandan to ma-as dan. Konà gayod ogpasalamat. Wadà tahud dan to ogka-uyunan to Diyus. ³ Wadà mgo oog-oog dan. Konad on ogka-uli to boù dan. Mangkabotang-botangon kandan. Mapatuyangon kandan. Mangkada-og-da-og kandan no mgo otow. Agad nokoy no madoyow no hinang, konà dan ogkaliyagan. ⁴ Ogbaligyà kandan to kadumahan dan. Mangkapataka-on kandan. Kandan dà no tu-un to ogsaligan dan. Kaliyaganan dan dà to ogpa-aag-aagon dan, di to paglogon dan to Diyus, pigmahudi dan. ⁵ Kandan, ogpakunon-kunon to ogtagon lagboy to tinu-uhan bahin to Diyus. Di to kabogbogan to Diyus, nig-oyow kandan su to ginhawahan dan, wadà ka-usab to Diyus. Kandan mgo hinang to igkapatu-u to wadà puus to kandan pag-ampù. Angod sikan no mgo otow, ogdilinan nu. ⁶ Du-on kan no mgo otow no mangkado-ot, moydu-on ogponhik diyà to baoy awos makapagduma-duma to mgo buyag du-on no mangkapatuyang-tuyangon no nasoodan to ka-ibog no ningsingkabugtì. Ogkasakup dan to kandan impang-anad. ⁷ Kan mgo buyag, kanunoy kandan ogpa-anad, di konà dan ogkadaagan to impang-anad no tütu-u. ⁸ Kan no mgo otow gayod no lukos, mado-ot to domdom dan aw kablang to katütu-uhanan aw pagtu-u dan, konà no tütu-u. Kandan angod dà ki Hanis aw ki Hambris no kablang ni Moises natodu-on. ⁹ Di ogkada-og kandan su ogkakita-an to tibò to wadà nama-anan dan aw angod dà to pagkada-og ni Hanis aw ni Hambris natodu-on no na-ukasan to saà dan.

¹⁰ Di ikow Timoteo, pig-unug-unug nud on lagboy to kanak impang-anad aw goada a nu to paghimu ku aw tu-ud ku aw pagsalig ku to Diyus aw paglogon ku aw ginhawa ku no natibuus, agad pigtuwa-ay ku to kalisod. ¹¹ To pagkatuwa-ay ku to kalisod aw pag-uwang-uwangi ku, agad diyà to Antiyukiya, aw Ikuniyu, aw Listra no mgo lunsud, tibò a nu dà nasunud. Di to Diyus, niglipwas tibò sikan dini kanak. ¹² Na to tibò no nigpasakup ki Jesu-Kristu no ogkaliyag to ogtuman to Diyus, ogka-uwang-uwangan iyan gayod. ¹³ Di kandan no mado-ot no mgo otow aw mangka-iyaniyan, ogdugangan on iyan nasi to pagkangkado-ot dan. Ogpakapasuwoy kandan no igpabayà to ka-iyaniyan dan to kapadihu dan. Di ogkabaosan dà ogka-iyaniyanan gayod kandan ogkahogna-an to kapadihu dan dà no otow.

¹⁴ Di mangkuwan bahin ikow Timoteo, ogtagonan nu lagboy to katütu-uhanan no impang-anad on ikow no pigtu-uhan nu lagboy su nama-anan nu dà lagboy no ogkasaligan nu to nigpang-anad ikow. ¹⁵ Ogdodomon nu to nama-anan nud on to kasulatan to Diyus su sikan to nagimatahan nu no ogpakama-an ikow bahin to pagbulig ita ni Jesu-Kristu ko tumu-u ki du-on kandin. ¹⁶ To kagi to Diyus no impasulat din, tigka-un din impa-abut aw sikan to igbulig to mgo tumutu-u to Diyus ko ogpang-anad ka aw ko ogbahog ka aw ko ogudlin ka aw ko ipatuman nu kandan to katuwadongan ¹⁷ awos mangkatingub on to tumutu-u to Diyus aw mapandoy to madoyow no igpahimu to Diyus.

4

¹ Na Timoteo, moydu-on igsugù ku ikow no ogmatu-udon to Diyus aw ni Jesu-Kristu to ikow, ogpahina-aton ku to mgo otow du-on su og-uli dini

si Jesus no ogbo-ot kandin tibò agad namatoy on kunto-on dow buhì pad aw ogpunu-an din to pagsakup din. ² So-idi to tugun ku ikow, kadoog ka ogpasabut to kagi to Diyus agad nokoy no adow. Ogtul-idon nu to otow no nakasaà. Ogbahogon nu to mangkado-ot. Og-udlin ka tibò. Konà nu ogka-awa-an to igpahimu nu to mgo tumutu-u. Konà nu ogbungku-an to pagpang-anad bahin ki Jesus. ³ Su konà no maugoy ogsadog to mgo otow to konad ogpamantu-u to impang-anad no madoyow. Dì bugtì on no ig-anad to ogtagonan dan. Ogkinopit-kopit gayod kandan to mag-a-anad no bugtì no iyan dà ig-anad dan to ogkaliyagan to mgo otow ⁴ su konà ogpaminog kandan to katùtu-uhanan bahin ki Jesus. Dì iyan nasi ogtu-uhan dan to mgo tutuwanon puli no pigtukud no niglikat to atoman to otow. ⁵ Dì ikow Timoteo, agad amonuhon ka, ogtibuuson nu to ginhawa nu. Ogtuwa-ay ka to kalisodan. Kadoog ka ogpatangkap to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus. Oghimuhon nu tibò to igpahimu ikow to Diyus.

⁶ Dì bahin kanak, madaas on ogkagotò to paghipanow ku su ogkamatoy ad su to impahimu kanak to Diyus, naponga on man. ⁷ Aw to inagapay no pigpasoodan kanak to Diyus, aag kud man natapus. Na-abut kud on to abutanan to og-a-agap. Pigtagonan kud on lagboy to pagtu-u ku to Diyus. ⁸ Kunto-on pighina-atan ad on to Diyus to babaosay no igbogoy din to matuwadong no mgo otow tibò. Ogbogayan a din sikan to mahudi no adow to pagbo-ot din no matuwadong. Dì konà no kanak dà to pighina-atan to babaosay, dì tibò gayod no og-iman to pagdatong ni Jesus.

⁹ Na madaas ka dà og-andini kanak ¹⁰ su pig-oyowan ad ni Demas su pigpa-aag-aag din to kandin ka-ugpà dini so-idi kalibutan. Nig-andiyà kandin to Tisalunika. Si Krisinti, nig-andiyà to Galasiya. Si Tito, nig-andiyà to Dalmasiya. ¹¹ Si Lucas nandà to duma ku dini. Ogtuuyon nu si Marcos awos a din mabuligan. ¹² Si Tikiku, pigpa-andiyà ku to Ipisu. ¹³ Ogtuuyon nu gayod to kabò ku no madamoo no ingkabilin du-on ki Carpo diyà to Truwas. Daaha nu gayod to mgo diblu ku, labi pad to mgo kasulatan.

¹⁴ Si Alejandro no maghuhungun to bulunsi, pighimuhan a din to mado-ot lagboy. Dì Diyus dà to ogbaos kandin agad-agad to nahimu din. ¹⁵ Dowdoyow ka kandin su pigkablant din tibò to na-ikagi ku.

¹⁶ Na to tugdow no pagpa-atubang kanak to ukum, wadà man nigbulig kanak no nigbantoy su pig-oyowan ad on man tibò. Dì ogpangamuyù ad nasi to Diyus to ogpasayluhon dà kandan. ¹⁷ Dì Diyus dà to nigbulig kanak aw dugangi a din to doson awos makapatangkap ad to Madoyow no Tutuwanon diyà to mgo ningsingkabugtì no mgo otow tibò. Sikan to ingkaluwas ku no wadà a kato-odi kahimatayi. ¹⁸ Agad nokoy no ogpakamuwa podon kanak, tigbayà man oglipwasan a dà to Diyus aw dugangi a din nasi to doson hantod to pagda-og to pagsakup din aw bayawa a din diyà to langit. Masayà kandin to wadà katapusanan. Matuman dà podon sikan. Amin.

¹⁹ Na, igpadaa ku to pangamusta diyà ki Priscila aw ki Akila, aw kandan si Unisipuru. ²⁰ Si Irastu, mamonang dà diyà to Kurintu. Si Trupimu, nabitas ku diyà to Militu su nasakit kandin. ²¹ Makasau-ut ka dà podon dumatong dini to konà pad no tig-a-amihan.

Igpangamusta iyu ni Iyubulu aw ni Pudinti gayod aw ni Lino aw ni Claudia aw tibò pad no kasu-unan ta dini.

²² Mabantayan to Magbobo-ot ta to ikow no ginhawahàn. Madumahan kow tibò to ka-at to Diyus.

Sulat ni Pablo diyà ki TITO

¹ So-idi no surat, diyà ikow Tito likat kanak no si Pablo no sakup to Diyus aw tumutubus ni Jesu-Kristu diyà to mgo otow no pig-abin to Diyus awos patu-uhon kandan diyà ki Jesus aw anada kandan to katùtu-uhanan to Diyus no pigtu-uhan ta gayod. Iyan impa-andiyà din kanak su awos a makapasabut kandan ² kan pig-iman ta no insahad to Diyus to igbogoy din ita no sikan iyan kinabuhì no konad ogkawadà. Tahan din insahad to igbogoy din to kinabuhì no konad ogkawadà. Aw to Diyus, konà no gau-on. ³ Pagkagotò to adow, impapayag din on sikan no kinabuhì no impabayà to kagi din no impanangon din. Aw sikan no kagi to insalig dini kanak to Diyus no Maglilipwasay ta su pigsugù a din impahognà pad impanangon kanak.

⁴ Na ikow Tito no ogsulatan ku, naka-angod ka to tütu-u ku no anak su ikow to pig-anad ku lagboy to tinu-uhan ta.

Madumahan ka to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy aw ki Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta.

⁵ Na to ingkabilin ku ikow Tito natodu-on diyà to Krita su awos ikow to ogpapongahon ku lagboy to pigboong pad du-on aw labi pad igkapahimotang to mangkanigo-on no ogdaa to sinakupan to Diyus diyà to tibò no kalunsudan agad-agad to intugun ku ikow. Maogot konà nu ogkalingawan ko ogpili-on nu to manigo-on, so-idi to ogkapangintagahan nu to katahani din. ⁶ Konà podon oghimu kandin to igkasaà no igka-ina-ina kandin, aw sobu-uk dà to asawa din aw konà din oglap-angan kandin. To mgo batà din, ka-ilangan to ogtu-u to Diyus aw matinumanon to sugù to ma-as dan. Dì ko konà no matinumanon to batà din aw ko konà din ogkasakup kandan, konà ogkahimù no iyan ogkapili to amoy dan no ogdaa to sinakupan to Diyus. ⁷ To ogdaa to sinakupan to Diyus, konà podon oghimu kandin to igkasaà no igka-ina-ina kandin. Konà no masagsagà aw mahuwab-huwab. Konà gayod no ogminahingow aw matibuwow. Konà din gayod ogpa-aag-aagon to sapi. Konà ogtugutan sikan. ⁸ Dì madoyow podon to pagdaa din to bisita din. Ogdaliyagan din gayod to matuwadong, ogdomdomon din gayod to matuwadong, matinumanon kandin. Wadà saà din no natagahan aw ka-amu kandin to ogpogong to ogkaliyagan din. ⁹ Kailangan gayod to ogtagonan din lagboy to kagi to Diyus no impang-anad du-on kandin awos ogpakapang-anad kandin hognà to mgo ogpaminog kandin to matuwadong no impang-anad aw ogpakakambow kandin to ogsupak sikan impang-anad.

¹⁰ Su mahan-ing to mgo tumutu-u no wadà tuman to impang-anad kandan. Labi pad sikan mgo nigpa-aag-aag to mgo udyu-on puli. Wadà puus to kagi dan su sikan to igkapasuwoy dan to mgo otow to pagtu-u.

¹¹ Ogdasapadan nu to impang-anad dan su moydu-on mgo pamiliya no tibu-uk no napasuwoy dan to katùtu-uhanan su pagpang-anad dan, konà no tütu-u, su mado-ot to tu-ud dan su puli dan no impanapi. ¹² Agad songo duma dan dà no taga-Krita gayod no lagsoban, naka-igù kandin no nakamatu-ud to gau-on kandan su pig-iling din to “Gau-on lagboy to mgo taga-Krita no mamang no ogpakamuwa aw poguwon kandan, dì matuu mgo mangkako-on-ko-onon.” ¹³ Tütu-u iyan to na-ikagi din. Kaling man ogkasapadan nu lagboy kandan awos matul-id to pagtu-u dan, ¹⁴ aw konà

dan podon ogtu-uhan to gaù no impanlikwad likat to minuna to mgo Hudiyu no tutuwanon puli no pigtukud no niglikat to atoman to otow aw sikan intugun kandan to mgo otow no wadà dawat to tütü-u no impang-anad. ¹⁵ Otow no matuwadong, wadà pighimu dan no mado-ot no nahimu to Diyus. Dì to otow no mado-ot to domdom, aw wadà pagtu-u, wadà pighimu dan no madoyow su domdom dan, tahan on man mado-ot aw bo-ot dan, nabugtì on su nahanigan on to ginhawahan dan to mado-ot. ¹⁶ Moydu-on naman-abin to kunon nigtu-u kun kandan to Diyus. Dì to hinang dan tibò, pigginaù to pagtu-u dan. Wadà otow no naliyag kandan. Masupakon kandan. Kaling man to agad nokoy no hinang no madoyow, konad ogkasaligan kandan.

2

¹ Dì bahin ikow Tito, to igpang-anad nu, ogpagdumahon nu bahin to tütü-u no impang-anad. ² Na to manigo-on no lukos, ig-anad nu kandan to ogdowdoyawon to paghimu dan awos matahudan kandan to дума no mgo otow. Ogka-amu podon kandan to pagdomdom to madoyow. Matuwadong podon to pagtu-u dan aw paglogon dan aw ogkatibuus to ginhawa dan.

³ Na to buyag gayod no manigo-on, angod dà man su ogtumanon dan to ogkaliyagan to Diyus. Madoyow podon to batasan dan aw konà kandan oghimanu to дума aw konà no ogminahingow kandan. Madoyow gayod to igpang-anad dan ⁴ awos ma-anad to mgo hadi dan no buyag to oglogon dan to bana dan aw mgo batà. ⁵ To mgo buyag no manigo-on, og-anadon dan to mgo hadi dan bahin to pagkasikow, aw madoyow no paghimu, pagpa-omot to mgo hinang dan aw makawka-aton aw matahud-tahudon du-on to bana dan awos konà ogkadiyampà to kagi to Diyus no kunon kun pigtagonan dan.

⁶ Na to mgo batà pad no lukos, igtugun nu gayod to ogdowdoyawon to pagdomdom dan to oghimuhon dan tibò. ⁷ Ikow Tito, agad nokoy, ogpagoad ka kandan. Ko ogpang-anad ka, tütü-u no kagi to Diyus to igpang-anad nu. Matino-od ka gayod. ⁸ Iyan dà oglitukon nu to matuwadong awos konà madiyampà aw ko panganapon to kablang nu to igkadiyampà ikow, ogkakambawan nasi kandin aw kasikawi.

⁹ Na to mgo sugu-onon, ogtugunon nu kandan to ogtumanon to sugù to amu dan. Kanunoy dan ogtumanon to ogkaliyagan to amu dan. Konà og-atu kandan. ¹⁰ Konà gayod ogkawat kandan. Dì ogkasaligan podon nasi kandan to ogtuman tibò su sikan to ogpakaliyag to дума to impang-anad bahin to Diyus no Maglilipwasay ta.

¹¹ Su impapayag to Diyus to pagbulig din awos mabogayan to mgo otow tibò to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹² To pagbulig to Diyus, pig-alladan ki to ogpa-oyowan to mado-ot no hinang aw ibog no wadà likat to Diyus awos pag-ugpà ta dini so-idi kalibutan, ogkatahudan aw matuwadong aw ogka-uyunan to Diyus to paghimu ta tibò. ¹³ Sikan to oghimuhon ta no ogtagadan ta pad to adow no og-imanon ta to tukhawanon no pagpa-ahà on ita to kasilawan to Diyus no kinabogbogan aw gayod ni Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta. ¹⁴ Kandin to nigpakimatoy ita awos ki malipwasan to saà aw ogkatuwadong ki pinabayà to pagpakimatoy ita, su tugdow nasakup ki to mado-ot no paghimu no ningsingkabugtì. Dì kunto-on pig-abin ki din no oghimuhon ki no kandin sinakupan no ma-omot to paghimu no matuwadong.

¹⁵ Sikan intugun ku ikow, igpang-anad nu to kabogbogan nu aw og-udlin ka to mgo tumutu-u aw sapadi nu to mado-ot. Wada du-on ogpalingawon to ikow no udlin.

3

¹ To mgo tumutu-u no taga-Krita, ogtugunan nud to ogpatahudan kandan to mgo hari aw tibò no duma no ogdaa to pagsakup aw ogtumanon to sugù dan aw agad nokoy pad no igpahimu no madoyow kandan. ² Igtugun nu to wada og-ina-inahon dan, agad intawa. Konà gayod ogpagbuwow kandan to duma. Di mananoy podon to kandan og-ikagihon aw matahud-tahudon diyà to tibò no mgo otow. ³ Su natodu-on ita gayod, wada nama-anan ta bahin to Diyus aw masupladuhon ki su nakadiyù ki pad to Diyus aw nasakup ki pad tibò to puli ibog ta no mado-ot aw naliyagan ta to wada likat to Diyus. Natodu-on niglabow to pag-ingà ta aw masombangon ki. Nigkakablang kinow tibò no mgo otow.

⁴ Di to Diyus no Maglilipwasay ta, pigka-atan ki din su piglogonan ki man nasi. ⁵ Piglipwasan ki din. Di agad matuwadong da podon to hinang ta, di konà no sikan nasi to ingkalipwasi ta. Di du-on ki kalipwasi to pagka-at din dini ita to paghugas din ita no iyan pig-usab din to kinabuhì ta likat to Ispiritu Santu ⁶ no lagboy pigpasood din dini ita no pinabaya-an si Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta. ⁷ Kaling man no natuwadong kid on pinabayà to pagka-at din dini ita, ogka-iman ta gayod to kinabuhì no konad ogkawada no ogkatu-un ta. ⁸ Ogkasaligan iyan sikan no kagi ku ikow.

Na ikow Tito, ogkaliyagan ku ko ogpang-anad ka lagboy to intugun ku ikow su awos kanunoy ma-anadan lagboy to mgo tumutu-u to ogpahimuhon to madoyow. Matuwadong sikan aw igkadoyow to mgo otow no ogtuman, agad intawa. ⁹ Di ogpadilinan nu to pag-a-asuy-asuy no wada puus aw ogpadilinan nu to pagsalig to piglikatan ta no ka-aw-apu-an aw ogpadilinan nu to pagbubuwow to kasugu-an bahin to udyu-on puli su konà no igkadoyow ta di sikan, igkado-ot ta nasi. ¹⁰ Ko moydu-on duma nu no kanunoy ogpagbuwow to mgo tumutu-u, ogtambagan nu kandin. Ko konà ogpaminog, og-usabon nu to pagtambag. Di ko tambagan nu no ogsigihon din da, na ipabu-ud nud on nasi aw kandin, wadad kalabotan nu. ¹¹ Su sikan no otow, nama-anan ta to bullug sala-an aw tambalingu su igkapatu-u to pighimu din.

¹² Na, ogpa-andiya-on ku diyà ikow si Artimas aw ko konà, si Tikiku. Ko dumatong kandin diyà ikow aw sukoli ikow to katondanan, madaas ka ogpagtagbu kanak diyà to Nikupulis su ogkaliyag a to og-ugpa a du-on ko umabut to tig-a-amihan. ¹³ Na si Sinas no abugadu aw si Apulus, ko humipanow kandan, ogtinguban nu kandan kotob to ikow ogkahimuhan awos matingub to panawan dan no wada pigboong. ¹⁴ Og-anadon nu to mgo tumutu-u to ogpahimuhon nu lagboy kandan to madoyow awos mabuligan dan to mgo ogkalisodan awos kandan, konà mahimu no wada puus.

¹⁵ Na to mgo duma ku kani, igpadaa dan to pangamusta dan iyu. Tibò no kasing-tumutu-u diyà no niglogon kanami dini, ogpadaahan ku to kanak pangamusta.

Na madumahan kow tibò to ka-at likat to kabo-ot to Diyus.

Sulat ni Pablo diyà ki Filemon

¹⁻² So-idi no sulat, likat kanami no si Pablo aw si Timoteo no su-un ta dà gayod to pagtu-u no sulat noy diyà ikow Filemon no pigtagaman noy no kapadihu noy no mag-a-anad gayod to kagi to Diyus aw diyà ki Apiya no atoboy noy aw diyà ki Arkipu no kanami kapadihu no sundau ni Jesu-Kristu aw diyà to duma no sinakupan ni Jesu-Kristu no kanunoy oghihimun diyà to ikow no baoy Filemon. No pagsulat ku so-idi, napirisu a su nigpasabut a to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus.

³ Madumahan ka Filemon to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy ta aw to Magbobo-ot no si Jesu-Kristu.

⁴ Ko og-ampù a to Diyus, kanunoy a ogpasalamat to Diyus bahin ikow ⁵ su nadinog kud on to nawnangonon bahin to pagtu-u nu aw paglogon nu diyà to tibò no nigtu-u ki Jesus no Magbobo-ot ta. ⁶ No nig-a-angod to pagtu-u ta, ogpangamuyù a to Diyus to sikan impaghiduma tanow aw ni Jesu-Kristu, ogpakapadugang to nama-anan ta to tibò no panalangin no imbogoy ni Jesu-Kristu ita. ⁷ Pagkama-an kud on Filemon, to paglogon nu lagboy to mgo tumutu-u, naliyag a Lagi su likat ikow, nadoyow to ginhawa ku su pigpadaoyag nu to mgo tumutu-u.

⁸ Na, su pigbotangan a ni Jesus to katondanan, ogtugutan a to ogpakapog-
gos ikow to ogpakatuman ka to kanak sugù. Dì og-oyow ad to ogpogos ikow. ⁹ Dì puli a ognangon ikow to ogkaliyagan ku no igpatuman ku ikow bahin ki Unisimu no udipon nu su ikow, pigtagaman ku no lagi ku. Kanak no si Pablo no tumutubus ni Jesu-Kristu, napirisu a su nigpang-anad a bahin kandin. ¹⁰ Kaling man ogpangamuyu-an ku du-on ikow bahin ki Unisimu no angod dà to batà ku, to ka-ati nu kandin. Nahimu a din no amoy. Agad nakatagù a dini to pirusuhan, dì pig-alladan ku kandin to ogpasakup kandin ki Jesus. ¹¹ Natodu-on wadà nu kapuusi kandin. Dì kunto-on Filemon, napuusan tad on kandin lagboy nasi.

¹² Na Filemon, ogpapa-uli-on kud on diyà ikow kunto-on si Unisimu no igpadawat ku ikow si Unisimu no tongod to kanak no pigdawat nu. ¹³ Ogkaliyag a podon ko ogpakamonangon ku pad si Unisimu dini kanak awos kandin, igkabulig nu kanak no napirisu. Su to ingkapisu ku su nigpasabut a to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus. ¹⁴ Dì kunto-on, konà a pad ogpakapa-ugpà ki Unisimu kani su wadà nu pad man tuguti. Su konà ogkaliyag to ogkapogos ka to ogpakabulig ka kanak to doson to udipon nu. Madoyow ko oghimuhon nu sikan dì tahan on likat to ikow no pagbo-ot.

¹⁵ Iyan buwa intugut to Diyus to pagpa-oyow ikow ki Unisimu no udipon nu to mayopot dà su awos matu-un nu kandin to wadà katapusanan. ¹⁶ Ogkapuusan nud kandin natodu-on, dì labow pad kunto-on to pagkapuus nu kandin su konà no udipon nu dà, dì nasu-un nud on kandin to pagtu-u to Diyus. Dì lalagboy pad to kanami no pagkasusu-un. Pigmahal ku kandin. Dì labow-labow pad to pagmahal nu kandin su udipon nu pad aw su-un nud on gayod to pagtu-u.

¹⁷ Na, ko himuhon a nu no timbang to pagtu-u to Diyus, ogdawaton nud on gayod si Unisimu no angod dà to kanak to pigdawat nu. ¹⁸ Ko moydu-on saà din diyà ikow dow naka-utang, konà nu ogsukuton kandin. Dì kanak

to atubanga nu aw sukuti. ¹⁹ Su kanak no si Pablo no ogsulat so-idi no sulat to tu-un ku no boad, to utang ni Unisimu no udipon nu, ogbayadan ku sikan. Dì nama-anan nu dà iyan tahan to moydu-on on baosan nu podon dini kanak su pinabayà to pagpang-anad ku, nadawat nud on man to kinabuhì no konad ogkawadà. ²⁰ Kaling man Lagi, ogpanagsaga-an ku ikow ogpangamuyu-an su moydu-on hustu no baosan nu dini kanak aw labot pad nig-a-angod dà to pigtu-uhan ta no si Jesu-Kristu dà no Magbobot ta. Kaling man ogtumanon nu to intugun ku ikow.

²¹ Dakoo to pagsalig ku ikow to ogtumanon nu lagboy to kanak intugun du-on ikow. Kaling man ogsulat a so-idi su nama-anan ku dà to ogka-ongod-ongod nu dà si Unisimu aw subla pad to ka-at no pigpangamuyù ku du-on ikow. ²² Na moydu-on pad ogpangamuyu-on ku ikow. Igpahina-at ku ikow to oghibatan ku su og-imanon ku lagboy to og-andiyà a ikow ko masabukan a kani no napirisu no igpabayà to pagpa-omot now to pag-ampù now to Diyus.

²³ Na, si Ipaparas no duma ku no napirisu gayod su impasabut noy to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu, igpadaa din to pangamusta din gayod. ²⁴ Igpadaa gayod to pangamusta ni Marcos aw ni Aristarku aw ni Demas aw ni Lucas no mgo timbang ku tibò dini bahin to igpahimu to Diyus.

²⁵ Madumahan to ginhawahan nu to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobot tanow tibò.

Sulat diyà to mgo Hibriyu

¹ Natodu-on nig-ikagi to Diyus du-on to mgo ka-aw-apu-an ta no mgo Isrili no iyan pigpadaa din to kagi to mgo lagsoban din di mahan-ing no ningsingkabugtì no mgo impabayà din. ² Di kunto-on no nagotò on to adow, itanow no mgo tipahudi on, pig-ikagihan kinow on to Diyus no lagboy din no Anak to pigpadaa to kagi. Kandin iyan gayod to impabayà to pagbotad to Diyus so-idi kalibutan aw kandin gayod to imbotang to Diyus no tagtu-un tibò to wadà katapusan. ³ Du-on kandin, nakita-an to katuusan to pagkadiyus no wadà nakasokod su kandin, soobù dà no lagboy ogpaka-angod to Diyus to katahani. Aw gayod so-idi kalibutan, madigon to pagkalimun no pinabayà to kabogbogan to kagi din. Pagkapasaylu din to saà ta no pinabayà to pagpakimatoy din ita aw buhaya kandin aw bayawa diyà to langit, nigso-ing kandin to pag-ingkud din diyà to kalintu-u to Diyus no kinalabawan.

⁴ Kaling man agad du-on to mgo diwata to Diyus, pigpalabow kandin to Diyus su labow pad to ngadan din no imbogoy kandin to Diyus. ⁵ Su nasulat on tahan bahin to pagsood din to katondanan din no na-iling to “Kunto-on no adow, pigmatu-ud ku ikow no Anak ku.” Di agad intawa no mgo diwata natodu-on, wadà pig-ikagihan to Diyus no angod sikan. Nig-ikagi gayod to Diyus no na-iling to “Ogkahimu ad no Amoy din aw ogkahimu kandin no Anak ku.” ⁶ Aw to Diyus no imomo-ot din on pigpa-andini to panganoy din no dumaa to mgo batà din to kalibutan, nig-iling kandin to “Iyu tibò no mgo diwata ku, ogpaluhudon ku iyu du-on kandin.”

⁷ Di bahin to mgo diwata to Diyus, wadà lagboy pigpa-atubangan din no kagi su no moydu-on intandù din du-on kandan, puli din pig-ikagi to “Mgo diwata ku no puli ku sugu-onon, pighimu ku no agad nokoy no naliyagan ku, agad kamag dow logdog to kayu.”

⁸ Di bahin to Anak din nig-ikagi to Diyus no na-iling to “Ikow no Diyus, to pigsakupan nu, wadà katapusan. To katuwadongan no insakup nu, sikan ikow bastun. ⁹ Pigpa-aag-aag nu to katuwadongan. Di to kado-otan, pigkablant nu. Kaling man, kanak no Diyus nu, pigpilì ku ikow no labow pad to pagtukhow nu du-on to mgo kasing-dumaa nu, su pighimu ku ikow no kinalabawan.”

¹⁰ Moydu-on duma no tahan on nasulat bahin to Anak to Diyus no pig-iling to “Ikow, Magbobo-ot, to tahan nigbotad to kalibutan aw langit gayod, lagboy nu no boad to nigbotad. ¹¹ Di tibò dà ogkawadà. Tibò dà iyan ogkadunut angod to kabò. Di ikow nandà to ogtaun. ¹² Di to langit tibò ogpanlukuton nu gayod, angod to ikam, su oggawangon nu, su og-ilisan nu. Di ikow, wadà kahalinnan nu. Aw wadà katapusan to ikow no katu-igan.”

¹³ Moydu-on pad pig-ikagi to Diyus natodu-on bahin to Anak din no pig-iling to “Ogpaso-ingon ku ikow kani to kalintu-u ku to pag-ingkud nu hantod to ogpababawon ku ikow du-on to mgo kablant nu aw igpada-og ku ikow tibò kandan.” Di agad intawa no diwata, wadà pig-ikagihan din angod sikan ¹⁴ su to katondanan to mgo diwata to Diyus, mgo katuusan no puli dà pigpatandù to Diyus to mgo otow no sakuponon din no oglipwasan.

2

¹ Kan nigdaa dini itanow to kagi to Diyus, su labow-labow pad lagboy kandin du-on to natodu-on no namandaa to kasugu-an to Diyus du-on to ka-aw-apu-an ta no mgo Isrili, labi pad man iyan to kadakoo to pagkastigu ita to Diyus ko puli ta palabayon. Kaling man ogtagonan ta lagboy to nadinog tad no kagi to Diyus dagow masabukan ta sikan pigtagonan ta. ² To kasugu-an no inlikwad natodu-on to diwata to Diyus, namatu-ud lagboy hantod to wadà nakalapas dow nigsupladu no wadà kastiguha. ³ Kunto-on si Jesus no Magbobo-ot ta, innangon din to ka-at to Diyus ita no kalipwasanan aw matu-uda to mgo nakadinog du-on kandin no nakapag-atubang. Na ita no nakadinog to inlikwad dan, amonuhon ta man to paglikoy to kastigu to Diyus ko puli ta palabayon. ⁴ Kan kagi to kalipwasanan to Diyus, pigmatu-ud din gayod no impabayà to ningsingkabugtì no kaboonganaw ningsingkabugtì no kabogbogan no imbogoy to Ispiritu Santu dini ita no mgo tumutu-u. Sikan imbogoy ita no igkabulig ta to sinakupan to Diyus, iyan impanghandug-handug ita agad-agad to kandin pagbo-ot.

⁵ Aw konà no mgo diwata to pigpili to Diyus no ogpasakupon din to igilis din so-idi kalibutan to mahudi no adow no pig-inampotan ta kunto-on. ⁶ Dì mgo otow nasi to ogpasakupon din su moydu-on nabotang du-on to kasulatan no pig-iling to “Na-amonu man no wadà nu kalingawi to otow puli. Aw na-amonu man no pigtandu-an nu to otow dà puli. ⁷ Agad tugdow imbotang nu to otow no mgo diwata dà to labow pad iyan du-on kandin di konà dà no wadà katapusan, su kunto-on to otow, impatahud nu lagboy kandin ⁸ aw bo-oti nu kandin to ogpasakupon to tibò to pigbotad nu.”

Nig-iling to kasulatan to tibò, pigpasakupan kandin to Diyus, aw tibò iyan. Wadà nabaya-an din ko konà no insalig din to pagsakup to otow. Dì wadà ta pad kakita-i to tibò, pigsakupan to otow. ⁹ Dì so-idi to nama-anan ta no si Jesus, tugdow no nigpaka-otow on kandin dini to babow to kalibutan, nigpakobos pad kandin du-on to mgo diwata to Diyus awos ogpakamatoy kandin. Dì kunto-on, ingkatahud on kandin aw kabantug su nigpakamatoy kandin di pigbuhoy dà aw tuusa dà. Sikan to ogkama-anan ta to ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din su nigpakimatoy ita si Jesus to saà ta no mgo otow tibò.

¹⁰ Diyus no nigbotad tibò aw oghimuhon din tibò no tukhawanan din, no tu-ud din to oglipwasan din to mgo anak din no mahan-ing aw tuusa tibò, angayan kandin to ogpalisodan din si Jesus no dumaa to mgo anak din awos wadà boongon to paglipwas din kandan. ¹¹ Su sikan niglipwas to saà aw sikan nalipwasan to saà, sobu-uk dà to piglikatan dan no Amoy. Kaling man wadà kasikow kandin to oghingadanan din kandan to mgo kasu-unan din ¹² su ogkabasa du-on to kasulatan no pig-iling to “Ognangonan ku to mgo kasu-unan ku bahin ikow Diyus ku. Ogekanta-an ku ikow to igsayà ku ikow du-on to kahimunan.”

¹³ Moydu-on pad du-on to kasulatan no igkapatu-u to wadà kasikow kandin to oghingadanan ki din to kasu-unan din no nigtu-u to Diyus su pig-iling to “Agad kanak, ogkasaligan ku ikow Diyus ku.” Moydu-on duma no pig-iling to “So-idi ad aw mgo batà no imbogoy nu kanak no nighiduma koy tibò Diyus ku.”

¹⁴ To mgo batà to Diyus, mano otow dà no mamatayon no moydu-on unud aw langosa, kandin gayod, nigpaka-otow no angod dà kandan no kabogtad awos mabaya-an din to kamatayon aw kada-og din sikan tagtu-un to kamatayon no si Satanas ¹⁵ aw kalipwasi kandan to nagimatahan dan no pagkahadok to kamatayon no nakasakup lagboy kandan. ¹⁶ Su

nama-anan ta dà to konà no mgo diwata to pigbuligan ni Jesus dì ita no mgo otow nasi no pighimu no kasinugpu-an ni Abraham to pigbuligan din. ¹⁷ Kaling man nigpaka-otow kandin angod dà to kasu-unan din awos mahimu kandin no makawka-aton no tumutubus dan diyà to atubangan to Diyus aw ogkasaligan awos malimwasan din kandan to saà no pinabayà to pagpakimatoy din ita. ¹⁸ Kunto-on ogpakapahogot kandin to pagtu-u to otow no ogpambalatakon podon ni Satanas, su kandin, nabaya-an din to kalisodan aw kandin, pigbinalatak podon ni Satanas.

3

¹ Kaling man mgo kasu-unan ku no pig-abin to Diyus no sinakupan din, ogdomdomon ta si Jesus no tumutubus to Diyus dini ita aw tumutubus ta gayod diyà to atubangan to Diyus. ² Su no nigdodot pad kandin dini to kalibutan, matinumanon kandin diyà sikan nigbotang kandin no nigdaa to mgo sood to baoy din no sikan iyan sinakupan to Diyus angod dà ki Moises no matinumanon kandin diyà kan nigbotang kandin no nigpandaa to mgo sood to baoy din no iyan sinakupan to Diyus. ³ Dì si Jesus, labow pad no tahudonon diyà ki Moises angod dà to magbabaoy, labow pad no tahudonon kandin du-on to pighimu din no baoy. ⁴ Su kada baoy, moydu-on nighimu. Dì Diyus to tibò piglikatan to ningsingkabugtì aw si Jesus to Anak din. ⁵ Si Moises no du-on to baoy to Diyus no iyan sinakupan to Diyus, matinumanon kandin. Dì ogkasugù-sugù dà kandin aw to kagi to Diyus no puli impalikwad kandin, napa-atubangan din to igkatag-an to duma no ogkatùtu-u odomà. ⁶ Si Jesus no Imananan ta, matinumanon gayod kandin du-on to pigbotangan kandin to Diyus no nigpadaa ki Jesus to mgo sood to baoy to Diyus no iyan sinakupan din. Dì kandin, Anak to Diyus aw nahimu kandin no tagbaoy. Aw itanow no sinakupan din, nahimu ki no mgo sood to baoy din ko tagonan ta lagboy to pagtu-u ta aw ko konà ta sabukan to tukhawanan ta no na-iman ta.

⁷ Kaling man itanow, matinumanon ki podon su konà ta ogkalingawan to kagi to Ispiritu Santu no pig-iling to “Kunto-on ko madinog now to kagi to Diyus, ⁸ konà kow ogbalibad aw minabigtoo angod to pagsupak natodu-on diyà to kahanongan no banwa no pagpanogkad dan to Diyus. ⁹ Su du-on pigpanogkadan to ka-aw-apu-an now to Diyus agad kanunoy nakita-an dan to kaboongan no pighimu to Diyus to sood to kap-atan no tu-ig. ¹⁰ Kaling man nig-ikagi to Diyus to ‘Nabou-an kud on kan mgo otow aw ka-ilingi kud to, Bugtì to domdom dan. Wadà dan ka-anadi to kanak kadodoog. ¹¹ Nabou ad aw impatahan ku no pig-iling to, Wadà ogpakatutuu diyà to pahuwayanan no pighina-at kud on podon kandan.’ ” Sikan to pig-ikagi to Diyus.

¹² Na dowdoyow kow mgo kasu-unan ku ko moydu-on iyu no mado-ot to ginhawahan no wadà tu-u no ogpakapasuwoy iyu du-on to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹³ Dì kunto-on no mahutoy ki pad, kadoog ki og-inudlinay adow-adow su awos konà kinow madaa to pag-iyang-iyang aw makasaà aw ogkabigtoan ki. ¹⁴ Su nalabotan tad si Jesu-Kristu ko mahogot ta iyan aw konà makasaà to pagtu-u ta hantod to katapusan. ¹⁵ Ogdomdoman ta to innangon kud on no na-ikagi to Ispiritu Santu no pig-iling to “Kunto-on ko madinog now to kagi to Diyus, konà kow ogbalibad aw minabigtoo angod to pagsupak natodu-on diyà to kahanongan no banwa.”

¹⁶ Intawa kandan no nakadinog dì nigbalibad nasi ko konà no sikan mgo otow na-an no pig-alladan ni Moises no namanggawang du-on to Ihiptu no nakalikoy to kado-otan du-on. ¹⁷ Sikan no namakasaà du-on to kahanongan

no banwa, nabou-an to Diyus to sood to kap-atan no tu-ig aw du-on dà hilupug-lupug to pagkangkamatoy. ¹⁸ Aw sikan mgo wadà tu-u, kandà iyan to pig-ikagihan to Diyus no pinabayà to pagpatahan no pig-iling to “Wadà ogpakatutuu diyà to pahuwayanan no pighina-at kud on podon kandan.” ¹⁹ Kaling man ogkasabutan ta to wadà makatu-un kandan to insahad to Diyus su wadà man pamantu-u.

4

¹ Natodu-on moydu-on mgo otow no wadà dan dawata to insahad to Diyus kandan su wadà man tu-u kandan. Kaling man no mahutoy ki pad to ogdawat to insahad to Diyus no ogpasoodon ki to pahuwayanan, ogdowdoyow kid ko moydu-on ita, ogpaka-uwak to panalangin to Diyus su dagow makapadihu ki to nadoogan dan. ² Su natutuwanan kid tahan gayod to Madoyow no Tutuwanon angod kandan no minuna ta natodu-on. Dì pagkadinog dan kan kagi, wadà napuusan su wadà dan man tu-uhi. ³ Dì itanow dà no nigtu-u to nakabayà sikan no panalangin no angod to pahuwayanan. Dì to mgo otow no wadà tu-u, wadà ogpakadawat kan panalangin no angod to pahuwayanan, su nig-iling to Diyus to “Nabou ad aw impatahan ku no pig-iling to, Wadà ogpakatutuu diyà to pahuwayanan no pighina-at kud on podon kandan.” Sikan to kagi din. Dì sikan pahuwayanan, wadà labot dan no wadà tu-u agad pighina-atan kinow on to Diyus likat to pagbotad din so-idi kalibutan.

⁴ Moydu-on du-on to kasulatan no napa-atubangan to ikapitu no adow no pig-iling to “Pagkatapus to Diyus to pighinang din, nigpahuway kandin to ikapitu no adow.” ⁵ Agad tahan pighina-at to Diyus sikan no panalangin no pahuwayanan, dì moydu-on duma no nasulat on no pig-iling to “Sikan mgo otow, wadà ogpakatutuu diyà to pahuwayanan no pighina-at kud on podon kandan.” ⁶ Iyan tu-ud podon to Diyus to moydu-on ogbayà sikan no panalangin no pahuwayanan. Dì kan mgo otow no nakadinog natodu-on, wadà dan kadawat su namansupak kandan. Dì to mgo duma pad, moydu-on pad paghutoy ogdawaton dan kan panalangin.

⁷ Dì pagkaugoy piggotò mandà to Diyus to adow no impanangon din ki David no impabayà to pagsudsud ton na-ikagi ni Moises no innangon kud on no pig-iling to “Kunto-on ko madinog now to kagi din, konà kow ogbalibad aw minabigtoo.”

⁸ Tùtu-u iyan moydu-on ka-aw-apu-an ta no pigdaa ni Josue du-on to banwa no pigpa-ugpa-an kandan to Diyus no madoyow. Dì konà lagboy no sikan no banwa to napa-atubangan to kagi to Diyus bahin to kadoyawan no pahuwayanan. Su ko sikan dà podon, wadà mandà podon ingka-ikagi to Diyus no napa-atubang diyà to pahuwayanan odomà. ⁹ Kaling man nama-anan ta to moydu-on pad kunto-on kadoyawan no panalangin no pahuwayanan no pighina-at on to Diyus no ogpasoodan din podon to mgo sakup din. ¹⁰ Su to mgo otow no pigpapahuway to Diyus, nigsigkon kandan to paghimu dan angod to Diyus no nigsigkon no pagkatapus din to paggihit so-idi no kalibutan. ¹¹ Kaling man ogpa-omot ki to ogsood sikan no pahuwayanan awos wadà ogpakasuwoy aw makagoad kandan no masupak-supakon no mgo otow.

¹² Na to pig-ikagi on to Diyus ita, konà ta puli ogpalabayon su kagi sikan to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà aw moydu-on kabogbogan no igpatuman to pagbo-ot din. To kagi to Diyus, maha-it pad du-on to ispada aw ma-idob pad du-on to og-utong no ogpakapagbugtì

to mgo longatan to mgo lopu-an aw mgo ka-ugatan su to kagi to Diyus, oglohus diyà to kinadaoman dini to sood ta awos ogkahimu no sokodan to domdom ta aw pagbo-ot ta du-on to ginhawahan ta awos ogkatagahan dow madoyow dow mado-ot. ¹³ Ko mangahà-ahà to Diyus, wadà ogpakahobong. Dì to paghimu ta tibò, na-ukasan nasi du-on to Diyus aw tibò ogkatagahan su ogkanawnangonan ta man kandin tibò.

¹⁴ Kaling man no moydu-on on tumutubus ta diyà to atubangan to Diyus no nakalawang diyà to kalangitan no si Jesus no Anak to Diyus, oghogoton ta to pagpam-od ta to tinu-uhan ta no nasoodan ta. ¹⁵ Sikan ita no tumutubus diyà to atubangan to Diyus, makawka-aton dini ita no makasasaà no otow ko mapanogkadan ki, su kandin, napanogkadan ni Satanas to agad nokoy no padaan-daan, dì kandin, wadà makasaà. Kaling man ka-amu kandin to og-ongod-ongodon ki to sakit no ogbati-on ta ko mapanogkadan ki. ¹⁶ Kaling man og-oyowan tad to hadok ta aw adow-adow ogduguk-dugukon ta kandin no makawka-aton dini ita su du-on dà kadawat ta to ka-at likat du-on to kabo-ot din agad nokoy no kalisodan ta.

5

¹ Natodu-on no timpu kada tumutubus to mgo Isrili no mgo otow du-on to atubangan to Diyus, kahan-ingan to pigpili-an kandin to Diyus. Kandin to nigtubus to kasing-otow din no nigbogoy to igsundù bahin to paglipwas to saà aw gayod duma no pagbogoy du-on to Diyus. ² Sikan no tumutubus, ka-amu kandin to og-ongod-ongodon to mgo makasasaà no wadà kataga su agad kandin, mahan-ing to pigboong din pad. ³ Kaling man ko ogsundù kandin, konà no diyà dà to saà to mgo ka-otawan, ko konà gayod no du-on to tu-un din no lawa. ⁴ To tumutubus, konà no kandin to ogbobo-ot bahin to kandin katondanan. Dì Diyus to ogbobo-ot angod natodu-on, Diyus to nigbotang ki Arun no tugdow no tumutubus to ka-otawan.

⁵ Agad si Jesu-Kristu gayod, wadà langub kandin no ogbobo-ot puli no kandin, ogkabotangan no tumutubus diyà to atubangan to Diyus. Dì Diyus to nigbotang kandin to katondanan din no nig-ling kandin to “Kunto-on no adow, pigmatu-ud ku ikow no Anak ku.” Sikan to kagi to Diyus. ⁶ Moydu-on pad du-on to kasulatan no pig-ikagi to Diyus du-on ki Jesus no pig-iling to “To pagkatumutubus nud, wadà sikan katapusan. Su ikow, angod ka ki Milkisidik no tumutubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus.”

⁷ Na no nigdodot pad si Jesus dini to babow to kalibutan no nadomdoman din to kalisod no og-abut kandin odomà, nakasinogow aw luhà gayod no nigpangamuyù kandin to Diyus to ogpakabutwas kandin to kamatayon, aw paminogi to Diyus su nigpasagkop kandin nigpasakup. ⁸ Dì agad Anak to Diyus kandin, dì na-anadan din to ogpasakup lagboy to Diyus no pinabayà to nigtuwa-ay to pagkabun-ug din. ⁹ No du-on dà wadà pigboong din, nahimu kandin no piglikatan to kalipwasanan to mgo nigtuman kandin no wadà katapusan. ¹⁰ Aw pighimu kandin to Diyus no kinalabawan no tumutubus to ka-otawan diyà to atubangan din no angod ki Milkisidik natodu-on.

¹¹ Na si Milkisidik, mahan-ing to ogkanangon bahin kandin dì malisod to ogpanoysoy su oyow kow buwa to og-anad. ¹² Su naugoy on namanpasakup kow ki Jesus aw kunto-on tambog on iyan podon no iyu, ogkangkahimu kow on no ogpakapang-anad to duma. Nangindow kow pad man na-an no moydu-on pad ogpasudsudon to pagpang-anad iyu to tugdow now no na-anadan on no kagi to Diyus su konà now ogkadaagan to malisod pad no impang-anad. Iyan ogka-angodan now to batà, no namangindow kow

pad man to igpadudù iyu no gatas no iyan impang-anad no kapinunu-an podon nasì to tinu-uhan ta. Konà no ko-onon no makogaa no iyan malisod pad no impang-anad. ¹³ To otow no gatas dà to igkabuhì din, batà pad kandin no konà ogpakadaa lagboy to impang-anad no malisod pad bahin to katuwadongan. ¹⁴ Dì to makogaa no ko-onon no iyan malisod pad no impang-anad, otow dà no minanigo-on to pikii to ogpakadawat sikan, aw kandin, ogka-amu to ogpagbugtì to madoyow aw mado-ot su na-anad on kandin.

6

¹ Na su namantu-u kinow on tibò, bullugan tad ogpadayongan du-on to katùtu-uhanan ki Jesu-Kristu no malisod pad iyan to pagtuman. Konà ta kadoog ogsinudsudon to kapinunu-an no impang-anad no iyan pigpa-ukdangan to pagtu-u ta angod to pagkasosoo ta aw pag-oyow to paghimu no wadà puus aw impang-anad to pagtu-u to Diyus, ² aw mgo tugun bahin to mgo pagbonyag no iyan mgo pagmatu-ud to pagpasakup ta aw mgo tugun to pagdampon awos madawat to panalangin likat to Diyus aw impang-anad bahin to pagbuhoy to nangkamatoy aw impang-anad bahin to pagbo-ot ita to Diyus to mahudi no adow dow ando-i kid to ogpakadoog, su tahan tad on na-anadan tibò sikan no madoyow. ³ Dì kunto-on ogpadayongan tad bullug du-on podon to impang-anad no katùtu-uhanan no malisod pad to pagtuman aw sikan iyan to oghimuhon tad ko tugutan ki to Diyus.

⁴ Ogpadayong kid iyan su ko konà, ogkahimu sikan no oglikatan to pag-oyow to pagtu-u. To otow no nigtuy-ow to pagtu-u din, konà ogkahimù to ogka-ulì to pagtu-u din su konà ogpaka-usab kandin ogpakasosoo su ko nama-anan din on to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu aw ko nabaya-an din to panalangin no imbogoy to Diyus du-on to mgo sakup din aw nalabotan din to Ispiritu Santu, ⁵ aw ko nabaya-an din to panalangin to kagi to Diyus aw ko nabaya-an din gayod to kabogbogan no intingub lagboy ita to mahudi no adow, ⁶ di ko tuy-awon din nasì si Jesus, konà din ogka-ulì to pagtu-u din su konà kandin ogpakasosoo. Su angod to ing-usab din intutuk to Anak to Diyus du-on to kinurus no napa-inahan diyà to atubangan to ka-otawan.

⁷ Na ita no otow, iyan ogka-angodan ta to uma no og-udanan. Ko madoyow to og-abut, ogkasabutan ta to sikan no pasak, pigdoyawan to Diyus aw tagtu-un du-on gayod. Angod mandà to mgo otow no nahogot to pagtu-u dan to Diyus, ogpanalanginan kandan to Diyus. ⁸ Dì ko piggiti-an sikan no pasak to mgo bagnet no dugihon, konà iyan no madoyow sikan no pasak. Oghimuhon to Diyus no wadà puus aw sangabonon. Angod dà to ogkadoogan to otow no ogtuy-ow to pagtu-u din ki Jesu-Kristu.

⁹ Dì iyu mgo kasu-unan ku, agad pig-iling noy no pagpambahog iyu no angod sikan, di tinahom noy nasì iyan to madoyow no mgo oghimuhon now no nakapagduma to kalipwasanan. ¹⁰ Su to Diyus, konà no mapalinglingawon su konà din ogkalingawan to madoyow no paghimu now likat to paglogon now kandin no nigbulig kow to kasing-tumutu-u now agad hantod kunto-on. ¹¹ Kaliyag koy podon ko kadoog kow ogpa-omot hantod to wadà katapusan awos matuman lagboy to oggutguton no na-iman now no oghimuhon iyu to Diyus ¹² awos podon konà kow ablayon to pagtagad. Dì oggoadon now to mgo tumutu-u no nahogot to pagtu-u dan agad wadà tumana dayun to kagi to Diyus du-on kandan, di wadà dan ka-ablayi to insahad din tumakas no nadawat dan dà.

¹³ Ko pananglitan, no pigsahadan to Diyus si Abraham, no wadà labow pad du-on to Diyus no ogpasalig to ogtuman to pagsahad din, kandin to nigmatu-ud pinabayà to madigon no kagi to ogkatuman to pagsahad din. ¹⁴ So-idi to pig-ikagi to Diyus diyà ki Abraham no nig-iling to “Kadoog ku ogpanalanginan ikow Abraham, ogpahan-ingon ku gayod to mgo kasinugpu-an nu.” ¹⁵ Kadoog pigtagadan ni Abraham ko matuman to Diyus to insahad din du-on kandin. Wadà din ka-ablayi. Kaling man natuman du-on kandin to insahad to Diyus.

¹⁶ Tùtu-u iyan, ko igsahad to otow, ogmatu-udon din no igpabayà to labow pad du-on kandin aw ko namatu-ud on, konad ogka-asuy. ¹⁷ Angod dà to Diyus no nigsahad kandin kan pigsahadan din awos mataga kandan to konà ogka-usab to insahad din, pigmatu-ud pinabayà to madigon no kagi to ogtumanon din to insahad din. ¹⁸ To insahad to Diyus aw mgo pagmatu-ud din to ogtumanon din to insahad din, konà ogka-usab awos ita no nig-aot du-on kandin aw kadoog ta masaligan kandin aw konà ki ogka-ang-aangan to pag-iman ta. Wadà pag-awà ta su to Diyus, konà ogkahimù to ogginaù.

¹⁹⁻²⁰ To na-iman ta no insahad ita to Diyus, du-on iyan makalikat to pagkatibuus to ginhawa ta no angod to punduu su konà ki ogkadaa-daa. Ogka-iman ta to insahad ita to Diyus su si Jesus no Imananan ta, naka-una ita diyà to langit no nigtubus ita diyà to atubangan to Diyus. Iyan ogka-angodan din sikan kinalabawan no tumutubus to ka-otawan no Isrili natodu-on no ogduguk diyà to atubangan to Diyus du-on to pigsalibonan no kinasoodan du-on to abutanan to Diyus su kunto-on, nahimu si Jesus no kinalabawan no tumutubus no wadà katapusan angod dà ki Milkisidik.

7

¹ Na og-uli-on tad to tutuwanon to kabotang sikan no otow no si Milkisidik. Kan no otow, harì to mgo taga-Salim aw tumutubus gayod kandin diyà to atubangan to Diyus no kinalabawan to mgo ampu-onon. Kandin iyan to nigsungun ki Abraham natodu-on no nig-ulì kandin no nakada-og on to mgo harì no kablang din. Si Milkisidik to nigpanalangin ki Abraham. ² Si Milkisidik iyan to pigbogayan ni Abraham to sinampuù to napudut din tibò. Kandin ngadan no si Milkisidik, ko ita pa, iyan nalitukan to Harì no Matuwadong. Harì gayod to mgo taga-Salim no iyan nalitukan to Harì to Kalinaw. ³ Si Milkisidik, wadà listahan to pigpanlikatan din no ka-aw-apu-an aw amoy aw inoy su konà no sikan to piglikatan to katondanan din no tumutubus diyà to atubangan to Diyus. Wadà gayod nasulat bahin to pagka-otow din aw kamatayon. Dì kinabuhì din, ogkahimu no angod-angod to Anak to Diyus no wadà katapusan to pagkatubus din to mgo otow diyà to atubangan to Diyus.

⁴ Na domdoman ta to kalabow ni Milkisidik su pigbogayan ni Abraham no minuna ta to sinampuù to kadoyawan no napudut din to pagda-og din. ⁵ Na to mgo kasinugpu-an ni Lebi no tumutubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus, agad-agad to kasugu-an to Diyus, ogpadawaton kandan to sinampuù du-on to ka-otawan no kadumahan dan agad kasinugpu-an gayod kandan ni Abraham. ⁶ Dì sikan no otow no si Milkisidik, agad wadà labot ki Lebi, dì nadawatan din si Abraham to sinampuù aw panalangini din si Abraham no pigsahadan to Diyus to panalangin to kaugayan to kasinugpu-an din. ⁷ Tahan to otow no konà ogka-asuy to sikan labow, ogbogoy to kadoyawan diyà to masagkop.

⁸ To mgo tumutubus kunto-on to mgo Hudiyu no mgo otow diyà to atubangan to Diyus, agad mamatayon gayod kandan, di ogpakadawat kandan to sinampuù du-on to mgo ka-otawan. Di sikan no otow no nakadawat to sinampuù du-on ki Abraham, wadà nasulat bahin to kamatayon din. ⁹ Ogkanangon dà man to si Lebi no nigdawat to sinampuù du-on to ka-otawan kunto-on, iyan nakabayad gayod kandin natodu-on to sinampuù du-on ki Milkisidik no tumutubus to apù din no si Abraham ¹⁰ agad wadà pad ka-otow si Lebi, su angod to kandin du-on pad to lawa to apù din no si Abraham pagsungun kandin ni Milkisidik.

¹¹ Na todou-on pagduguk to mgo otow du-on to Diyus no nalabotan to pagkatumutubus to kasinugpu-an ni Lebi aw ni Arun no apù din, du-on makalikat to pagbogoy to mgo Isrili to kasugu-an to Diyus bahin to tulumanon. Ko wadà podon nakulang sikan no kadodoog, wadà man podon nakalogwà no duma no tumutubus no angod ki Milkisidik no nig-ilis to mgo tahan no tumutubus. ¹² No nabayà to pagkatubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus, nabayà dà gayod to kasugu-an. ¹³⁻¹⁴ So-idi to pinabayà to pagbayà to Diyus to pagkatubus diyà to atubangan din. Si Jesus no Magbobo-ot ta, konà no si Lebi to piglikatan din su si Huda to piglikatan din aw sikan no panon no kasinugpu-an ni Huda, wadà nahimu natodu-on no tumutubus diyà to atubangan to Diyus. Wadà kandan no napa-atubangan to kagi ni Moises bahin to otow no ogkahimu no tumutubus diyà to atubangan to Diyus.

¹⁵ Na bahin to na-ikagi kud no pigbayà to Diyus to pagkatubus du-on to atubangan din aw kasugu-an din gayod, mapayag pad kunto-on aw ogkasabutan su si Jesus no nahimu no tumutubus ta, angod ki Milkisidik. ¹⁶ Su to mgo tumutubus to mgo Isrili no nig-unug to kasugu-an no imbogoy ni Moises natodu-on, kasinugpu-an kandan ni Lebi. Di si Jesu-Kristu, nahimu kandin to Diyus no tumutubus su moydu-on kabogbogan din no intapik to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹⁷ Sikan to napa-atubangan to kagi to Diyus no nasulat on natodu-on no pig-iling to "To pagkatumutubus nud, wadà sikan katapusan. Su ikow, angod ka ki Milkisidik no tumutubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus."

¹⁸⁻¹⁹ Na sikan kasugu-an natodu-on, nagawang on man su to otow, konà ogkatabangan no ogpa-uyun podon kandin to Diyus. Kaling man pig-ilisan to Diyus to madoyow pad no ogkasakindogan ta awos maduguk ta to Diyus.

²⁰ Hognà pad, to pagkatubus ni Jesus, konà no wadà inmatu-ud to Diyus su intapik to inmatu-ud. ²¹ Natodu-on no imbotang to mgo tumutubus, wadà inmatu-ud iyan no impabayà to madigon no kagi. Di si Jesus no tumutubus diyà to atubangan to Diyus, imbotang no pinabayà to madigon no kagi su nasulat on no pig-iling to "Magbobo-ot ta, nigmatu-ud on to madigon no kagi aw konà din ogka-usab to domdom din su nig-iling kandin to 'To pagkatumutubus nud, wadà sikan katapusan.' " ²² Likat to pagmatu-ud to Diyus, nahimu si Jesus gayod no nigpasalig to pagsahad no bayà no madoyow pad iyan bahin to kadodoog to pagduguk diyà to Diyus.

²³ Na sikan mgo tumutubus natodu-on, kadoog pig-ilis-ilisan su mamatayon dà man. ²⁴ Di wadà katapusan to pagkatumutubus ni Jesus su konà man ogkamatoy. ²⁵ Kaling man to otow no ogduguk diyà to Diyus no pinabayà pad du-on ki Jesus, wadà man ogboongon to pagtabang kandin kunto-on aw kaugayan su wadà gayod katapusan to kinabuhì din aw kanunoy ki din tubusi diyà to atubangan to Diyus.

²⁶ Sikan no tumutubus ta no kinalabawan, tambog iyan ita su matuwadong, wadà baungali, wadà saà no na-abin din, nabugti kandin du-on to makasasaà aw bayawa kandin diyà kaylu to langit. ²⁷ Kandin, konà man ogpakasundù to kandin tu-un no saà su wadà man saà. Kandin, konà no angod ton mgo tumutubus natodu-on no adow-adow ogsundù, tugdow bahin to kandan tu-un no saà aw sunù bahin to saà to mgo ka-otawan, su si Jesus, nigpakimatoy on ita aw sikan dà iyan. ²⁸ Sikan mgo tumutubus no impamotang on agad-agad to kasugu-an no tahan, otow dà man no makasasaà dà gayod. Dì Anak to Diyus no imbotang agad-agad to inmatu-ud to Diyus no pinabayà to madigon no kagi, wadà man pigboong no ogka-usab-usab pad.

8

¹ Na so-idi to kalitukan to pig-ikagi kud on. Moydu-on on kinalabawan ta no tumutubus no sikan iyan lagboy no inampotan ku, aw kandin, pigpaso-ing du-on to kalintu-u to Diyus no nig-ingkud du-on to pangkà no diyà to langit. ² Kandin to moydu-on katondanan no tütu-u diyà to abutanan to Diyus no pighimu din on, konà no otow. ³ Na to kada tumutubus diyà to atubangan to Diyus, bahin to kandan katondanan, imbotang kandan no ogpabogayon to pagsundù aw duma pad no igbogoy diyà to Diyus no ogtubus to ka-otawan. Kaling man so-idi no tumutubus ta, moydu-on gayod ingkasundù din. ⁴ Kandin, ko dini pa podon to pasak, konà podon no tumutubus to ka-otawan su moydu-on on man imbotang no pigpatubus no ogpabogayon to pagsundù aw duma pad no igbogoy diyà to Diyus agad-agad to kasugu-an din no kasulatan. ⁵ To mgo tumutubus dini to pasak, to pagtuman dan to katondanan dan du-on to abutanan to Diyus, puli angod to lambung no impa-inu-inu puli to abutanan to Diyus no tütu-u diyà to langit. So-idi to intugun to Diyus ki Moises no imomo-ot din on to igbakdang to abutanan natodu-on. Kagi din to “Aha-on nu to paghimu tibò agad-agad to unugonon no impakita ku ikow ton diyà ka pad to untud.” ⁶ Dì to katondanan ni Jesus no tumutubus ta, labow pad man du-on to kandan su angod dà to kadodoog no pighimu to Diyus ita, labow pad du-on to pighimu din kandan su madoyow pad to pagsahad no intapik.

⁷ Ko wadà podon kagawang ton tugdow no kadodoog natodu-on to Diyus, wadà podon ka-ilisi kan tahan to ikaduwa. ⁸ Di sikan to nahimu to Diyus su pig-indanan to Diyus to konà no litos lagboy to pagtuman dan to kadodoog no tahan. Kaling man nig-ikagi kandin to “To mahudi no adow, kagi to Magbobo-ot, ogdangonan ku to kanak bayà no kadodoog du-on to mgo taga-Isrili aw mgo taga-Huda. ⁹ Konà man no angod to pagsahad ku ton ka-aw-apu-an dan to pagpagawang kud kandan du-on to Ihiptu no banwa no pig-udiponan dan. Pig-oyowan dan man to kanak pagsahad. Kaling man pig-oyowan kud on kandan. ¹⁰ Na, so-idi to pagsahad ku kandan no mgo Isrili to mahudi no adow bahin to bayà no kadodoog, igbotang ku to kasugu-an ku du-on to kandan no domdom, aw igsulat kud sikan du-on to ginhawahan dan. Kanak, oghimuhon a no kandan ampu-onon aw kandan, sinakupan kud on. ¹¹ Wadà ogpakapang-anad to su-un din. Wadà gayod ogpakanangon to kasing-sakup din to ‘Pasakup ka to Magbobo-ot ta,’ su tibò man, sakup kud on, kinalabawan kotob to kina-intokan. ¹² Ogka-atan ku kandan, agad mado-ot to mgo hinang dan natodu-on aw to sàa dan, ogpasayluhon ku.” ¹³ Aw pig-ikagi din to ogbaya-on din to mgo kadodoog

din no tahan su pighimu din no konà no litos lagboy, aw tibò no konà no litos, ogkagawang tibò.

9

¹ Na sikan tahan no kadodoog to Diyus no pighimu din no huwag-on, moydu-on dà nalabot no tulumanon to pag-ampù. Moydu-on dà gayod nalabot no dini so-idi pasak no abutanan to Diyus. ² Su impahimu din to tulda no kubaa no daduwa no ka-sinabong. Diyà dibauy to tugdow no ingkayad, pighingadanan to abutanan to Diyus. Du-on makabotang to pungkuyan to ilawan no pitu to sanga aw sikan idanganan to paan to Diyus. ³ Diyà dibauy to ikaduwa no ingkayad, pighingadanan to abutanan lagboy to Diyus. ⁴ Du-on makabotang to buwawan no botanganan to palina aw sikan kaban no linabu-an to buwawan to mgo kasuukan no manag-dibauy. Sikan kaban no pighingadanan to arka, pigtagu-an to dodomoan to tahan no kadodoog to pagduguk diyà to Diyus. Insood du-on to tabud no buwawan no pigtagu-an to ko-onon no imbogoy to Diyus natodu-on no pighingadanan to mana, aw sikan agos ni Arun no nanalingsing asta sikan mgo papan no pigsulatan to kasugu-an to Diyus. ⁵ Diyà to babow kan kaban no pighingadanan to pasayluhanan to Diyus, moydu-on daduwa no pigdiniwata-diwata no buwawan to paghimu. To pagikpik dan, natodungan kan pasayluhanan to Diyus no ta-indanan to du-on to og-abutan to Diyus. Dì konà ta lagboy ogka-inampotan tibò sikan kunto-on.

⁶ Na to kinada-an no pag-ampù to Diyus to mgo Isrili, adow-adow ogsoodan kan tugdow no sinabong to mgo tumutubus awos tumanon dan to tulumanon dan. ⁷ Dì sikan abutanan lagboy no nakasood lagboy, sikan dà no kinalabawan no tumutubus to ogpakasood du-on, aw sikan, kasaboka dà to songo tu-ig aw wadà makasood kandin ko wadà langosa no ogkadaa din no igsundù din no limpas din to kandin tu-un no saà aw saà gayod to mgo kasing-otow din.

⁸ Na sikan tahan no kadodoog to pag-ampù, impasabut to Ispiritu Santu to wadà-wadà pad kapasoodi to mgo otow du-on to tütu-u no abutanan to Diyus su pigpa-aboy pad natodu-on to kinada-an no kadodoog. ⁹ Sikan to impa-inu-inu puli to ogdatong odomà. Agad kunto-on, mgo otow no og-unug to kinada-an no kadodoog to pag-ampù to Diyus no igpabayà to igbogoy to pagsundù to mgo buhì aw duma pad no igbogoy, konà ogpakalimwas sikan to nasukoniban dan no saà su lambung puli sikan no impa-inu-inu to pag-ampù odomà. ¹⁰ Su sikan no kadodoog, nalabot puli to lawa to otow angod to mgo igko-on aw mgo ig-inom aw mgo ighugas. Impa-unug on sikan to mgo otow to wadà pad himuha to Diyus to bayà no kadodoog to pag-ampù.

¹¹ Dì kunto-on sikan bayà no kadodoog, nig-abut on su si Jesu-Kristu no nigdaa to bayà no madoyow-doyow pad du-on to mgo tahan, niglogwà on dini. To katondanan din kunto-on no tumutubus tanow diyà to atubangan to Diyus, wadà tumana du-on to ampu-anan no pighinang to otow su dini to pasak, konà no banwa din. To ampu-anan no nasoodan din, lagboy litos, konà no angod sikan una no huwag-on puli. ¹² Pagsood ni Jesus to abutanan lagboy to Diyus no nigdaa to langosa no iggawang to saà, katapusan on no pagsood sikan. Konà no langosa to mgo buhì to pigdaa din, dì kan kandin tu-un no langosa to pigdaa din. Kaling man nalipwasan kid to saà ta to wadà pagka-inulì.

¹³ Na to kinada-an no kadodoog, ko moydu-on ingkado-ot to otow bahin to tulumanon aw kandin, magawang to kahimunan to pag-ampù, to langosa to buhì aw nahimu no abu to pagkasangab to buhì, ko bisbisan sikan no otow, ogkagawangan dà kandin to ingkado-ot din aw ogpakapauli kandin du-on to kahimunan to pag-ampù. ¹⁴ Dì to langosa ni Jesu-Kristu no pigpataug pagpakimatoy din ita to tu-un din no lawa no wadà baungali, labi pad ogkalimwasan to ogkasukoniban ta bahin to paghimu no wadà puus, su napasaylu on awos wadà igkababag to pag-ampù ta to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Pighimu din sikan no impabayà to pagtabang to Ispiritu Santu no wadà katapusan.

¹⁵ Mano imbogoy on ita to Diyus to bayà no kadodoog to ogduguk kandin aw kadawat tad on gayod to insahad din itanow no konà ogkawadà, si Jesus, nahimu no impabayà su nigpakimatoy man kandin ita awos magawangan kid din to saà no nakalapas kid to kasugu-an to tahan no kadodoog.

¹⁶ Sikan iyan ogka-angodan to otow no nighimu to insulat bahin to kabilin din ko mamatoy kandin. Sikan kabilin din, monang igkahandug diyà to mgo otow no ogpamabilinan din ko mamatu-ud to namatoy on kandin. ¹⁷ Dì to kabilin, konà ogkahimù to sikan pigsahadan, ogdawaton dan, ko konà pad mamatoy sikan tagtu-un.

¹⁸ Kaling man wadà puus to pagsahad bahin to kadodoog to pagkatubus ko konà mamatu-ud no pinabayà to langosa agad sikan una no pagsahad gayod. ¹⁹ Su si Moises, no pagkatapus din to pagbasa diyà to mgo ka-otawan sikan mgo kasugu-an, pigwitik-witikan din to wohig aw langosa to mgo buhì aw pigpanwitik-witikan din kan pigsulatan aw mgo ka-otawan gayod. Sikan wiwitikay din, sanga no pighingadanan to hisup aw bubuu to karniru no pigkubug to maogdog ²⁰ aw ikagi si Moises to “So-idi langosa to igmatu-ud to kasugu-an to Diyus no impa-unug din iyu.” ²¹ Angod dà pigpanwitik-witikan din to langosa kan abutanan to Diyus aw mgo tingub din tibò du-on no oggamiton ko og-ampù. ²² Tùtu-u iyan ko tahan no kasugu-an to pig-unug dan, wadà piglimpasan ko konà no langosa to impabayà. Ko wadà langosa no insundù, wadà saà no napasaylu.

²³ To abutanan to Diyus dini to pasak aw mgo tingub din, impa-inu-inu puli to abutanan to Diyus diyà to langit. Aw dini to pasak, langosa to buhì to ingkagawang to saà. Dì to langit, madoyow pad du-on. Kaling man du-on to langit iyan ogpakagawang to saà to langosa no madoyow-doyow pad. ²⁴ Kaling man pigpataug to langosa ni Jesus pagsundù din to kandin tu-un no lawa aw langosa du-on to Diyus. To abutanan to Diyus no nasoodan din, konà no abutanan dini to pasak no pighimu to otow no puli impa-inu-inu to tùtu-u no abutanan diyà iyan to langit. Dì tùtu-u no abutanan to Diyus to nasoodan din aw kunto-on du-on dà kandin to atubangan to Diyus no nigtubus ita. ²⁵ To kadodoog to kinalabawan no tumutubus dini to pasak, kadoog ogsinundù-sundù su kada tu-ig ogsoodan din to abutanan lagboy to Diyus awos sumundù kandin to langosa to buhì. Dì konà no angod sikan to pagsundù ni Jesu-Kristu. Dì kasaboka dà to pagpakimatoy din ita to saà to kandin tu-un no lawa no konad ogka-usab-usab pad. ²⁶ Su ko konà podon no angod sikan, nigsinundù-sundù podon kandin likat to paggihit so-idi kalibutan. Dì kandin, kunto-on no nagotò no katapusan to katimpuhan, nigpaka-otow kandin awos mahimu din to katapusan no pagsundù no nigpakimatoy ita no nagawang din to saà ta. ²⁷ To tibò no mgo otow, tahan pigbo-otan on to Diyus to ogkamatoy aw sunù kabo-oti kandan

bahin to mgo saà. ²⁸ Si Jesu-Kristu gayod, namatoy su nigpakimatoy man kandin ita awos magawangan ki to saà. Dì og-usab kandin oglogwà, dì wadà labot to saà, dì ogdokaton kinow din no ogtagad kandin.

10

¹ Na so-idi to igpasabut noy. To kasugu-an no impalikwad ki Moises natodu-on, konà no angod to indatong ni Jesu-Kristu kunto-on no lagboy madoyow-doyow pad. Su kadodoog ni Moises no tulumanon, lambung dà no impa-inu-inu kan tütü-u no ogkatuman odomà. Kaling man sikan pagsundù kada tu-ig, konà ogkalimwasan to nasukoniban no saà sikan nig-unug sikan no sugù. ² Ko makalimwas podon to ginhawahan to otow no nig-unug sikan no pag-ampù, wadà podon pa-ungud-unguda. Ko nagawang on podon lagboy to saà dan, wadà dan podon kasukonibi no saà dan. ³ Dì sikan pagsinundù kada tu-ig, ingkapadomdom kandan nasì to saà dan ⁴ su konà ogkahimù to langosa to mgo buhì to ogpakagawang to saà.

⁵ Kaling man nigpaka-otow si Jesu-Kristu aw no imomo-ot on kandin niglogwà dini to pasak, nig-ikagi kandin diyà to Diyus no pig-iling to “Wadà nu kaliyagi to agad nokoy no igbogoy no pagsundù to buhì dow duma no igbogoy, dì pighina-atan a nu to lawa awos kanak, ogkahimu no songo igkasundù gayod. ⁶ Mgo buhì no nasangab no insundù to saà to otow, konà no sikan to tukhawan nu. ⁷ Kaling man nig-iling a to ‘So-idi ad Diyus ku, no ogtuman to ikow no pagbo-ot,’ agad-agad to nasulat on no igkapa-atubang kanak.” ⁸ Sikan to pig-ikagi din no wadà kaliyagi to Diyus sikan no mgo insundù agad sikan to tahan din no sugù no impatuman din. ⁹ Dì moydu-on pad gayod inhognà indugang to pig-ikagi din no pig-iling to “So-idi ad Diyus ku, no ogtuman to ikow no pagbo-ot.” Kaling man kan tahan no pagsundù, ginawang aw ilisi to bayà no pagtuman to pagbo-ot to Diyus. ¹⁰ Aw pinabayà sikan pagbo-ot to Diyus, nagawang to saà ta no impabayà to insundù ni Jesu-Kristu to kandin tu-un no lawa pagpakimatoy din ita no bullug konad ogkasinudsud.

¹¹ Aw gayod to mgo tumutubus to mgo Isrili diyà to atubangan to Diyus, adow-adow pigtuman dan to mgo tulumanon no kanunoy nigsundù kandan to buhì du-on to ampu-anan dì sikan no pagsundù, konà ogpakagawang to saà. ¹² Dì si Jesu-Kristu, nakagawang to saà no pighimu din to katapusan no litos no pagsundù. Aw pagkatapus sikan, pigpaso-ing si Jesu-Kristu to Diyus diyà to kalintu-u din to pag-ingkud diyà to langit ¹³ no pigtagadan din hantod to ogpababawon kandin to Diyus du-on to mgo kablang din aw igpada-og tibò kandan. ¹⁴ Kaling man no likat du-on kan kasaboka dà no pagsundù din diyà to Diyus, lagboy nalimwasan kandan to Diyus su napasaylu on bali to saà dan.

¹⁵ Namatu-ud sikan gayod to Ispiritu Santu no pig-iling to ¹⁶ “So-idi to pagsahad ku kandan to mahudi no adow bahin to bayà no kadodoog, igbotang ku to kasugu-an ku du-on to kandan ginhawahan aw igsulat ku du-on to domdom dan.” ¹⁷ Nig-iling mandà kandin to “Aw gayod to saà dan aw paglapas dan to sugù ku, konà kud ogpandomdomon.” ¹⁸ Kaling man no napasaylu on to Diyus to saà, konà kid ogpa-ulì og-usab mandà ogsundù awos magawang mandà to saà ta.

¹⁹ Kaling man mgo su-un ku, maogot no agad intawa no sakup to Diyus, ogpaka-ampù ki to Diyus no diyà lagboy to atubangan din su konà ki ogkatahà to ogpotosan ta ogsoodan to abutanan lagboy to Diyus no pinabayà to langosa ni Jesus su nigpakimatoy ita. ²⁰ No namatoy to lawa

din, angod to kan abutanan, na-ablihan on su sikan ingkayad no insalibon, nagawang no sikan, napa-atubang du-on to pagpakimatoy din ita. Kandin, pigbuhooy on aw daaha ki din du-on to atubangan to Diyus ko umampù ki kandin. ²¹ Mano moydu-on kinalabawan ta no tumutubus no nigdaa ita no sinakupan to Diyus, ²² ogdugukon ta to Diyus no ogtibuuson ta to ginhawa ta no oghogoton gayod to pagtu-u ta. Ogkahimu sikan su angod to pigwitik-witikan ki to langosa ni Jesus no nigpakimatoy to ita no saà aw wadad on nasukoniban ta no saà aw inmatu-ud to pagpasakup ta to pagpabonyag ta no angod to lawa ta, pinahugasan to mating-ow no wohig.

²³ Na konà ki ogkaduwa-duwa dî ogtagonan ta to oggutguton ta no pig-iman ta su ogkasaligan to Diyus to ogtuman to pagsahad din. ²⁴ Oganadan ta to og-inudlinay kinow to ogpakita ki to oglinogonay ki aw paghimu to madoyow. ²⁵ Ita no sinakupan to Diyus, konà ta ogbungku-an to paghihimun angod to pighimu to duma aw labi on kunto-on su madaas on ogkagotò to adow to pag-uli to Magbobo-ot dini ita.

²⁶ Na ko nadawat tad on to katùtu-uhanan bahin to pagpasaylu to saà ta, dî ko ogpadayongon ta dà nasi to ogtu-udan ta to ogpakasaà, wadad on igkasundù no ogpakagawang to saà ta. ²⁷ Dî iyan dà ogkapadatong ta to ogkastiguhon ki no kahadokanan aw kapasu-an to logdog no ogpakaponas to mgo kablang to Diyus. ²⁸ To otow no oggi-okan din to kasugu-an ni Moises, oghimatayan dà no wadà ka-at ko mamatu-ud to tatou dow daduwa no ka-otow no nakakita to pagkasaà din. ²⁹ Dî labi pad to ogkadoogan to kabogat to kastigu no ogdo-og du-on to otow no oggi-ok to Anak to Diyus aw oggi-okan din to langosa no ingkagawang to saà din aw pa-inahi din to Ispiritu Santu no ognangon to otow bahin to ka-at to Diyus. ³⁰ Dakoo to kastigu to Diyus kandin su nama-anan ta dow intawa to nig-iling to “Kanak to magkakastigu, kanak to ogbaos.” Nig-iling gayod kandin to “Kanak no Magbobo-ot to ogbobo-ot to mgo sakup ku.” ³¹ Kahadokanan iyan ko Diyus on to ogkastigu ita su kandin to piglikatan to kinabuhì ta aw labow pad lagboy to kabogbogan din.

³² Dî oghogoton now to pagtu-u now angod natodu-on no bayà kow pad tu-u. Su no pagka-awangi to domdom now, pigtuwa-ay now to kalisodan lagboy. ³³ Singaman to pigpa-inahan kow du-on to kahan-ingan aw uwang-uwangi kow. Singaman to naka-ahà kow to kadumahan now no pig-uwang-uwangan gayod no pigtabangan now podon dî wadà kahimù. Nigpakilaa kow gayod no tumutu-u angod sikan nalisodan. ³⁴ Pigka-atan now iyan to kasing-tumutu-u now no napirisu su piglo-uy now kandan aw buligi. Pigtuwa-ay now gayod to pig-agawan kow to katu-unan now. Dî naliyag kow nasì su nama-anan now to iyu to nakatu-un to labow pad du-on to nakabotang dini to pasak. Sikan natu-un now, konà ogboongon. ³⁵ Kaling man konà now ogsabukan to iyu no pagsalig, su sikan, moydu-on dà dakoo no igbaos iyu. ³⁶ Ko malisodan kow, ogtibuuson now nasì to ginhawa awos matuman now to pagbo-ot to Diyus aw kadawat now to insahad din. ³⁷ Kanunoy tad ogtagadan no konà ta ogka-ablayan su nasulat on natodu-on no pig-iling to “Madaas og-andini kan pigtagadan ta, aw konà no malinggat kandin. ³⁸ Sikan mgo sakup ku no pighimu ku no matuwadong, kandan to ogpakatuwa-ay to agad nokoy no kalisodan, su nahogot to pagtu-u dan. Dî ko moydu-on otow no ogkahadok aw ka-ablayi to pagtu-u dan kanak, konà ku ogkaliyagan.” Sikan to kagi to Diyus. ³⁹ Dî itanow, konà ki no angod kandan no ogkahadok to ogtuman to Diyus aw kastiguha du-on to logdog.

Dì ogpadayongon ta to pagtu-u ta aw ogkadawat ta to bulig no insahad ita no og-imanon ta no ogkagutgut ta.

11

¹ Na ko moydu-on pagtu-u to Diyus, na, dow nokoy to moydu-on. To ogka-iman ta, ogkapudut ta no igpabayà to pagtu-u ta. To agad konà ta ogkakita-an, ogtu-uhan ta to moydu-on dà, sikan iyan to igkamatu-ud to moydu-on dà iyan. ² To mgo sakup to Diyus no minuna ta, na-uyunan kandan to Diyus su namantu-u kandan.

³ Na no impabayà to pagtu-u, du-on tad kasabuti to Diyus to nigpambotad so-idi kalibutan aw agad nokoy pad no impabayà to kagi din. To ogkakita-an ta, niglikat diyà to konà ta ogkakita-an.

⁴ Na sikan minuna ta no na-uyunan to Diyus, pagtu-u dan to Diyus to piglikatan to pagka-uyuni dan. Ko pananglitan si Abil no nigsundù to Diyus to madoyow pad du-on ki Kain, impabayà din to pagtu-u din. No pagka-uyun to Diyus ki Abil no pinabayà to pagdawat din to insundù ni Abil, ogkasabutan ta to pighimu si Abil to Diyus no matuwadong. Agad namatoy si Abil, dì to pagtu-u din, ogka-anadan ta to madoyow no oggoadon ta.

⁵ Na si Enoc gayod, wadà makabayà to kamatayon su nigtu-u kandin to Diyus su pigbayow kandin to Diyus aw boonga to mgo otow su diyad on kandin to langit su pigmatu-ud to kasulatan to Diyus to si Enoc, na-uyunan to Diyus to wadà pad kandin bayawa. ⁶ Na to pag-uyun to Diyus to otow, konà ogkahimù kō wadà din tu-uhi. Su agad intawa no ogduguk podon to Diyus, ogkatu-uhan din to moydu-on Diyus aw igbaos din to madoyow du-on to otow no ogpa-uyun kandin.

⁷ Na si Noe gayod, nigtu-u to Diyus su pagbahog to Diyus kandin to og-abuton to wadà din aligbat kakita-i, nigpaminog aw himuha din to arka no ogkasakayan ko abuton to timpu to pag-ugub, aw wadà kaonod kandan si Noe. Sikan to pighimu din su nigtu-u kandin to Diyus aw mamatu-ud kandin no matuwadong diyà to atubangan to Diyus. Pagtu-u ni Noe to imbahog to Diyus, sikan, napang-atubang gayod to pagsupak nasì to mgo kadongan din.

⁸ Na si Abraham gayod no lagboy ita no puna, nigtuman to Diyus su nigtu-u kandin to Diyus su no pagtawag kandin to Diyus no pigpa-andiyà kandin to banwa no igbogoy kandin to Diyus, nigpanlagsob on puli si Abraham no nigtu-u to Diyus to oghindu-an kandin. ⁹ Pighogot ni Abraham to pagtu-u din su no pagdatong din du-on sikan no banwa no insahad kandin to Diyus, puli nighinalin-halin kandin du-on no pigtagadan din to igpatu-un kandin to Diyus su nighuwag-on kandin du-on aw sugpù din gayod no si Isaac aw si Jacob no niggoad kandin no nig-ugpà to pinayag no pighimuhan to kubaa. Dì kandan, nalabot gayod to pag-iman to insahad to Diyus. ¹⁰ Su lunsud no pig-iman ni Abraham no ogpa-ugpa-an kandin to Diyus, moydu-on bakdanganan diyà to langit no intawa to ogdomdom aw oghimu gayod ko konà no Diyus.

¹¹ Na si Sara gayod no asawa ni Abraham, agad manigo-on on kandin no konad man no litos podon no ogpakapanganak, dì nangidam kandin su pigdawat din to kabogbogan no pinabayà to pagtu-u din to Diyus. Nama-anan din to ogkasaligan to Diyus no ogtumanon din to insahad din kandan no ogpanganak kandan. ¹² Kaling man to bana din no si Abraham, agad manigo-on gayod lagboy kandin no konad podon litos ogpanganak, dì nahimu dà kandin no piglikatan to mahan-ing no kasinugpu-an no angod

to mgo bitu-on to kahan-ing ko bilangan, dow angod to paok diyà to boyboy to dagat.

¹³ Sikan no mgo otow tibò, wadà dan ka-ablayi to pagtu-u dan to Diyus agad hantod to pagkamatoy dan. Nangkamatoy on kandan to wadà dan pad dawata to tibò no insahad kandan to Diyus. Likat to pagtu-u dan, angod to nakita-an dan to banwa no insahad kandan aw nigpasalamat kandan to Diyus. Naliyag kandan su nigtu-u kandan to tütu-u to insahad kandan to Diyus. Ogkasabutan ta to nighimu kandan to tütu-u iyan to so-idi kalibutan, konà no kandan lagboy no banwa su kandan, puli dà huwag-on no pag-agpot dan dini to babow to pasak. ¹⁴ Mgo otow no konà oghimuhon dan so-idi kalibutan no tütu-u dan no banwa, ogkasabutan ta to namangahà kandan to tütu-u dan no ogka-abin no banwa. ¹⁵ Konà no angod to tahan dan no banwa no piglikatan dan to pigpangahà dan su ko angod podon sikan, moydu-on ogka-ugsudan dan aw ogpamang-uli podon kandan diyà. ¹⁶ Dì madoyow pad nasi no banwa no pigpangahà dan no diyà to langit aw kasaligi dan to Diyus to oghina-at sikan. Agaw man wadà kasikow to Diyus no nahingadanan kandin to ampu-onon to kasinugpu-an ni Abraham, su pighina-atan din on kandan to lunsud diyà to langit.

¹⁷⁻¹⁸ Si Abraham, nigtu-u to insahad kandin to Diyus no pig-iling to “Mahan-ing to kasinugpu-an nu no si Isaac to ogpabaya-an,” hantod to wadà din ka-ablayi agad insugù kandin to Diyus to igpasundù si Isaac. Puli pigpanogkadan si Abraham to Diyus dow matuman ni Abraham to Diyus agad si Isaac, tamisa no batà din. ¹⁹ Nig-uyun si Abraham to igsundù to batà din su nigtu-u kandin to ogpakabuhoy to Diyus to batà din. Dì wadà din na-an kato-odi kahimatayi su pigbabagan dà to Diyus. Kaling man angod to pigbuhoy si Isaac.

²⁰ Na si Isaac, angod dà su pinabayà to kandin pagtu-u to Diyus, pigpanalanginan to batà din no si Jacob aw si Isau bahin to kaugayan.

²¹ Na si Jacob gayod, agad pakamatayon on kandin, dì nig-ampù kandin to Diyus no pig-ambo-an din to agos din aw pinabayà to pagtu-u din to Diyus, pigpanalanginan din to tagsobu-uk no batà ni Jose no mgo apù din.

²² Na si Jose gayod no imomo-ot on kandin ogkamatoy, no pinabayà to pagtu-u din to Diyus, impanugun-tugun din pad to mgo Isrili ko gumawang kandan du-on to Ihiptu aw uli diyà to kandan banwa, igpadaa din to kandin bokog awos ilobong dan dà du-on to banwa no insahad kandan to Diyus.

²³ Na si Moises no na-otow kandin, to mgo ma-as din, inghobong kandin to tatou no buwan no pinabayà gayod to pagtu-u dan to Diyus agad pigsugù to hari to ogpahimatayan to mgo batà du-on. Iyan inghobong dan si Moises su nakita-an dan to madoyow no batà kandin. Wadà kahadok kandan to oglapasan to sugù to hari su nigtu-u kandan to Diyus.

²⁴ Na to pighimu ni Moises, padihu dà su no nigtulin on kandin no pinabayà to pagtu-u din, nig-oyow kandin to oghimuhon din no inoy din sikan anak ni Hari Paraun no nigbuhì kandin. ²⁵ Agad matikang to kabotang ni Moises du-on to Ihiptu no banwa, dì wadà din baliha nasi sikan su nigpagso-ob nasi kandin to kabotang to kadumahan din no mgo sakup to Diyus agad pig-uwang-uwangan kandan. Su pighimu din sikan no madoyow pad du-on to kapuusan to mgo taga-Ihptu no makasasaà no mgo otow su sikan no mgo kaliyaganan, ogkawadà. ²⁶ Agad nasawoy si Moises su pig-iman din to Imananan to Ka-otawan, pighimu din sikan no madoyow pad du-on to tibò to kadatù du-on to Ihptu su pigpa-aag-aag din to igbaos kandin to kaugayan. ²⁷ Wadà din kahadoki to kalangot ni Hari Paraun. Dì

niggawang si Moises du-on to Ihiptu no banwa. Agad malisodan kandin, di nigtuman kandin to Diyus su pinabayà to pagtu-u ni Moises, angod to nakita-an din kandin no konà ogkakita-an. ²⁸ Pinabayà gayod to pagtu-u ni Moises to Diyus, pigbotad din to hinang no pighingadanan to Paglipas to Kado-otan aw pagwitik-witik to langosa du-on to habangan no ta-indanan to ogpalipasan to Diwata no Magpoponas du-on to mgo panganoy to mgo Isrili.

²⁹ To mgo sakup ni Moises no mgo Isrili, no pinabayà gayod to pagtu-u dan to Diyus, namantalipag kandan to Maogdog no Dagat no impabayà to pagkatongà to wohig no pasak dà no nigkogaa to pigbaya-an dan. Di to mgo taga-Ihiptu no namanlupug podon kandan, no niglangub kandan to ogsunud, nangkaonod kandan.

³⁰ Na no pig-alladan on ni Josue to mgo Isrili, no pinabayà to pagtu-u dan, no ikapitu no adow no piglibong-libongan dan to aad no batu no inlibong to Hidiku no lunsud to kablang dan, tibò nangkalompag dà to aad.

³¹ Na si Rahab, agad mado-ot no buyag natodu-on, di bali nigtu-u no impatu-u to pagdawat din to mgo sakup to Diyus no Isrili no nigpani-id sikan no banwa. Kaling man to pagkalompag sikan no lunsud, nakalikoy dà si Rahab su nigtu-u kandin to Diyus.

³² Mahan-ing pad to minuna ta no namantu-u to Diyus. Di wadà ku kangkahutoy to oghingadan tibò kandan angod ki Gidiyun aw ki Barak, ki Samson, ki Hipti, ki David, ki Samuel aw duma no mgo lagsoban to Diyus. ³³ Su moydu-on nakada-og du-on to girahanan no pinabayà to pagtu-u dan to Diyus. Moydu-on gayod nigsakup to banwa dan no matuwadong no pinabayà to pagtu-u dan dà to Diyus. Moydu-on nigdawat to insahad kandan to Diyus no pinabayà to pagtu-u dan. Moydu-on nigmomon to bàbà to mgo liyun no kahadokanan no mamang. ³⁴ Moydu-on nigposok to nigliyab-liyab no logdog. Moydu-on nakapagsood to nigkilab-kilab no ha-it to panganiban di nakalikoy dà. Kandan no mgo otow, agad wadà doson, di pigbogayan kandan to kabogbogan to ogpakapalatut to kasundauhan no bugti no nakasood kandan aw mamakasuwoy-suwoy. ³⁵ Moydu-on mgo buyag no namatayan, di no pinabayà to pagtu-u dan to Diyus, nakadawat kandan to katu-unan dan no pigbuhoy on.

Di moydu-on gayod duma no namatoy on no pigpanakitan su pinabayà to pagtu-u dan, agad masabukan podon kandan to kablang dan ko tuy-awon dan to pagtu-u dan, di wadà man su nama-anan dan to agad matatoy kandan, di ogbuhayon dà kandan aw tuusa no madoyow pad dini to pag-ugpà ta kunto-on. ³⁶ Moydu-on gayod nakabayà to pagdugadi aw pagbunaa aw pagkasangkali-i aw pagkapirisu. ³⁷ Moydu-on pigdinogpak to batu. Moydu-on pigpanampod to gabas. Moydu-on namatoy to tigbas. Moydu-on nakapangabò puli to kubaa to karniru aw kambing. Nawada-an kandan. Pig-uwang-uwangan aw panakiti kandan. ³⁸ Wadà kilaha kandan no madoyow. Pigpambugow kandan du-on to banwa dan. Puli namakahinalin-halin kandan diyà to ka-untudan aw kahanongan no banwa. Nakahobong kandan diyà to mgo pilang aw mgo bitu.

³⁹ Sikan mgo sakup to Diyus natodu-on, namatu-ud on to pagtu-u dan. Di wadà dan pad nasì dawata to insahad to Diyus. ⁴⁰ Wadà dan pad dawata su moydu-on pikii to Diyus no madoyow pad no nangkalogob kinow gayod su monang ogkatuman to pikii to Diyus du-on kandan ko idugang ki du-on kandan no sinakupan din.

12

¹ Na, nalibongan kid sikan kahan-ingan no nigmatu-ud to ogkasaligan to Diyus. Kandan, angod to ogpamab-ot ita to ogpa-awos bahin to pagtu-u ta no nasoodan ta angod to ogpa-awos ki ko soodan ta to inagapay. Kaling man igwakli tad to agad nokoy no mabogat aw tahan ta no ogkasala-an, aw oglaguyon ta to ogpapadoogan ita no wadà ka-ablayan. ² Kadoog ta ogdomdomon si Jesus no piglikatan to pagtu-u ta aw ogdugang kandin to pagtu-u ta hantod to wadà ogboongon. Oggoadon ta kandin su natuwayay din to kalisodan du-on to kinurus su pig-iman din to tukhawan ko matapus to kalisodan nasi. Agad pigpa-inahan kandin to kandin kamatayon du-on to kinurus, di puli din pinagbo-ot. Kaling man kunto-on diyad on kandin no nigpagso-ing to pag-ingkud du-on to kalintu-u to Diyus diyà to langit.

³ Konà ta ogkalingawan si Jesu-Kristu no oggoadon ta su nakatuwayay to pagkablantog kandin to mgo otow no makasasaà awos konà ta madomdom to wadà puus to pagtu-u ta no nalisodan ki aw konà ki ogmina-abloy. ⁴ Si Jesus, namatoy, di iyu no pagpalatut now to saà, wadà kow pad kamatoy. ⁵ Konà now ogkalingawan to inikagi to Diyus iyu no pig-iling to "Ikow no batà ku, konà nu puli ogpalabayon to pagbun-ug ikow to Magbobo-ot nu. Konà ka ogminagobloy ko kastiguhon ka. ⁶ Su ko nalogonan kow to Diyus, og-anadon kow din to kalisodan. Kada otow no ogdawaton din no oghimuhon din no batà din, og-anadon din to kalisodan awos mapuusan kandin." Sikan to pig-ikagi to Diyus.

⁷ Kaling man pigpatuwayay kow to kalisodan kunto-on su sikan to ig-anad iyu to Diyus no igkapatu-u to tütu-u kow no batà din su intawa man buwa to anak no wadà anada to kalisodan to amoy din. ⁸ Ko pabayanan kow din puli podon aw konà kow din podon anadon to kalisodan no nalabotan tad tibò, na iyu na-an konà kow podon no tütu-u no batà to Diyus di angod to batà kow puli to duma. ⁹ Hognà pad to amoy ta dini to babow to pasak, og-anadon ki dan to kalisodan aw katuman ta kandan. Labi pad ogtumanon ta podon to Amoy ta diyà to langit awos maka-ugpà ki du-on kandin. ¹⁰ To amoy ta dini to pasak, pig-anad kinow dan to kalisodan agad-agad to pighimu dan no litos hantod to tumulin kid. Di to Amoy ta diyà to langit, pig-anad ki din to kalisodan awos malabotan ta to kandin katuwadongan aw ogkapuusan ki. ¹¹ Ko anadon ki to Diyus to kalisodan, konà ta ogkaliyagan podon su malisod man. Di to tawoy sikan, kalinaw aw ogkatuwadong ki no pig-anad sikan.

¹² Kaling man oghogoton now to pagtu-u now, ogtuwayay now to agad nokoy no og-abut iyu. ¹³ Ogpaka-unugon now to madoyow no daan awos magoad kow to mgo otow no wadà pad kataga lagboy aw ko mataga on lagboy kandan, konad on ogpakasuwoy du-on to madoyow no daan.

¹⁴ Pamakuti now to ogdilianan now to kasamukan awos malinaw to pag-ugpà now. Ogpakatuwadong kow su ko konà, konà kow ogpakakita to Magbobo-ot ta. ¹⁵ Dumowdoyow kow dow moydu-on ogboongon now to pagtabang to Diyus aw dowdoyow kow ko moydu-on iyu no mado-ot to paghimu no angod to kapo-itan no ogpakahalin iyu aw sinamuka su ogpakapasuwoy to sinakupan tibò. ¹⁶ Dowdoyow kow dow moydu-on iyu no ogpanghilabot to duma dow moydu-on iyu no tambalingu angod ki Isau no bahin to kandin kabagi-an no pagkapanganoy, pigbayluhan din puli to songo pagko-on dà. ¹⁷ Wadà now kalingawi no moydu-on adow no pighawì din dà podon to kabogbogan to ogdawaton to kandin kabagi-an di

nabalibadan on kandin. Agad nigsinogow pad kandin to pagkasosoo din, di wadad kahawi-anan.

¹⁸ To iyu no pag-ampù to Diyus, konà no angod to pag-ampù to mgo Isrili natodu-on. Kandan, madani to Sinai no untud no ogkakita-an no nigliyab-liyab to logdog di madiglom aw bansi. ¹⁹ Nadinog dan to budyung aw pag-ikagi to Diyus no kahadokanan kotob to sikan namakadinog, namangamuyù to ogpasapadan to pag-ikagi du-on kandan su nangkahadok kandan. ²⁰ Su pignangonan din kandan to konà ogpadani du-on sikan no untud. Insugù din no pig-iling to “Agad buhì ko gi-okan din sikan no untud, himatayanan on no pinabayà to pagdinogpak to batu.” ²¹ Makamodaw-modaw lagboy sikan hantod to agad si Moises, naka-ikagi to “Kanak, pigtakan a to pagkahadok.”

²² Di pag-ampù ta to Diyus, wadà nabaya-an ta angod sikan no kahadokanan. Ita, angod to nigpadani kid diyà to Siyun no untud no iyan Hirusalim no diyà to langit no lunsud to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Ita no pag-ampù, natampuhan ta to mgo diwata no minaan no nangkahimun no namantukhow no angod to hinang no dakoo. ²³ Piglistahan diyà to langit to mgo ngadan to tibò no tumutu-u aw pigtampuhan ta gayod. Diyus to pig-ampu-an ta aw kandin to ogboboto to mgo otow tibò. Du-on dà gayod to umagad sikan mgo otow no namatoy on no napasaylu to Diyus to saà dan aw ka-uyuni din kandan lagboy. ²⁴ Nigduguk kid ki Jesus no nighina-at to bayà ta no kadodoog to pagduguk du-on to Diyus. Su to langosa no pigpataug no pagkamatoy ni Jesus du-on to kinurus, impa-inu-inu to bayà no kadodoog su nignangon to kapasaylunanan to saà. Labow pad diyà to langosa ni Abil no niglogwà to paghimatoy kandin su impa-inu-inu to langosa ni Abil to tahan no kadodoog su nignangon to kabaosanan podon.

²⁵ Kaling man dowdoyow kow ko ogsupak kow to Diyus no nig-ikagi ita. Kandan natodu-on no nigsupak to kagi to Diyus dini to pasak, wadà makalikoy to pagkastigu to Diyus. Labi pad to pagkastigu ita kunto-on ko sumupak ki to kagi to Diyus no niglikat diyà to langit. ²⁶ Sikan no timpu to tanug to pag-ikagi to Diyus, nanganod-kanod to pasak. Di labi pad kunto-on no pigmatu-ud din to kagi din su nig-iling kandin to “Oggayungon kud mandà, di konà no so-idi dà no kapasakan ko konà gayod sikan langit.” ²⁷ Sikan pag-ikagi no “Oggayungon kud mandà,” napa-atubangan to ogkagawang sikan nagayung dà, angod to mgo botang no puli pigpanghimu no huwag-on, awos todun konad ogkagayung, sikan to mamonang dà.

²⁸ Kaling man lagboy ki ogpasalamat su nalabotan ta to sinakupan no konà ogkagayung. Og-ampù ki no igpabayà to ogkaliyagan to Diyus no pigdumahan to pagtahud ta aw pagkahadok ta to kabogbogan din. ²⁹ Su to Diyus ta, iyan na-angodan to logdog no ogpaka-ubus.

13

¹ Iyu no nigsusu-un-su-un to pagtu-u ta, kanunoy kow oglinogonay. ² Konà now ogkalingawan to ogdawat to lumalaboy su moydu-on nakadawat to naka-abut aw diwata na-an to nadawat dan no wadà dan katagahi kandà no timpu. ³ Konà now gayod ogkalingawan to ogbuligan to mgo su-un now no napirisu no angod dà gayod to iyu, napirisu kow. Konà now gayod ogkalingawan kandan no pigpanguwang-uwangan no angod kow gayod to nigpagso-ob kow kandan.

⁴ Tibò now, igtahud to pagka-a-asawa now. Konà kow oghilabot to duma su Diyus to ogkastigu to otow no oghilabot to duma dow maw-oy.

⁵ Konà now ogpa-aag-aagon to sapi. Dì agad nokoy no kabotang now, oghimuhon now no litos. Konà kow ogkapook-pook su kagi ita to Diyus to “Konà ku iyu ogluwatan no wadà tabang. Konà ku iyu og-oyowan no wadà ogkasaligan now.” ⁶ Kaling man og-ilingon ta no wadà igka-abloy no og-ilingon to “Magbobo-ot ku iyan to bumubulig ku. Kaling man konà a ogminahadok dow nokoy to oghimuhon to otow dini kanak.”

⁷ Konà now ogkalingawan to panguu now natodu-on no nigpang-anad iyu to kagi to Diyus. Domdoma now to nadoogan dan aw unuga now to pagtu-u dan ki Jesus. ⁸ Si Jesu-Kristu, wadà pagkahalin-halin su a-angod dà agad natodu-on aw kunto-on aw kaugayan. ⁹ Konà kow oglingì-lingì to ningsingkabugtì no impang-anad. Pagbulig ita to Diyus, sikan to igkahogot to pagtu-u ta, konà no mgo ig-okod to ogko-onon su wadà kapuusi kandan no nigtagon sikan.

¹⁰ Na itanow no tumutu-u, angod to ita, moydu-on abutanan to Diyus no piglikatan to panalangin ta no dakoo aw sikan napa-atubangan to pagpakimatoy ita ni Jesus. Dì sikan mgo tumutubus no katondanan dan bahin to tahan no abutanan to Diyus dini to pasak, wadà dan kalabot sikan panalangin no nalabotan tad. ¹¹ Wadà now kalingawi to sikan tumutubus, ogpuduton dan to langosa to buhì no insundù du-on to Diyus bahin to saà to otow aw daaha dan du-on to sood to abutanan lagboy to Diyus. Dì to lawa, ogsangabon diyà to labas to lunsud. ¹² Sikan no tulumanon, iyan impa-inu-inu to pagpakimatoy ita ni Jesus no namatoy diyà to labas to lunsud awos to langosa din, makalipwas to saà ta. ¹³ Kaling man konà tad on ogsaligan to kinada-an no tinu-uhan. Dì ogsaligan ta nasì si Jesus to ogpakalipwas to saà ta. Ogpagtampu ki kandin no pagpa-ina kandin no intutuk kandin du-on to kinurus no diyà to labas to lunsud. ¹⁴ Su dini to babow to kalibutan, lumalaboy ki dà. Kaling man ogdomdomon ta to banwa to Diyus no ogdoogan ta no padatongon pad.

¹⁵ Kaling man kadoog ta ogsayà-saya-on to Diyus, aw si Jesus to igpabayà su sikan to ogkaliyagan to Diyus no ogpalabawon ta to ngadan din. Kanunoy ta ogpasalamatan to Diyus su ogpakaduguk ki kandin su nigpakimatoy ita si Jesus. ¹⁶ Konà now ogkalingawan to oglinogonay kow aw oghimu to madoyow aw binuligay kow, no sikan namoydu-onan, ogbogoy diyà to nawada-an. Sikan to naliyagan to Diyus no angod to igbogoy ta diyà to Diyus no og-uyunan din.

¹⁷ To mgo panguu now, ogtumanon now aw pasakup kow diyà kandan su insalig kandan to Diyus to ogpabantayan to kinabuhì now no konad ogkawadà aw to mahudi no adow ogpakanangon kandan to Diyus bahin to insalig kandan. Dì oghimuhon now sikan no tukhawan dan, konà no kaduyong-otanan su ko konà, wadà puus now sikan.

¹⁸ Domdom noy to paghimu noy tibò, na-uyunan to Diyus. Ampu-i koy now awos padayongon sikan su tu-ud noy to paghimu noy no oghimu podon no ogkasayà to Diyus. ¹⁹ Dugang pad ampu-i a now podon awos madaas a dà makapa-ulì du-on iyu.

²⁰ Na to Diyus no piglikatan to kalinaw, pigbuhoy din aw tuusa din si Jesus no Magbobo-ot ta no labow no tagbuhì ita no angod to karniru. No igpabayà to langosa ni Jesus no pigpataug no nigpakimatoy ita no du-on kakita-i to insahad itanow to madoyow no induguk ta du-on to Diyus no wadà katapusan, ²¹ matingub kow din to agad nokoy no kabogbogan awos

matuman now to pagbo-ot din. Matuman to Diyus to pagbo-ot din no ogka-usab kow no ogpabaya-on du-on ki Jesu-Kristu no saya-onon to wadà katapusan. Amin.

²² Mgo kasu-unan ku, ogtambag a iyu no ogpaminog kow to udlin ku dini so-idi sulat agad mayopot dà. ²³ Moydu-on pad ogkanangon ku iyu. Si Timoteo, pigsabukan on du-on to pirusuhan. Ko madaas maka-abut dini, ogpadumahon ku kandin no ogpagkita iyu.

²⁴ Igpangamusta a now to mgo panguu now du-on aw mgo kasinakupan to Diyus du-on. Mgo kasu-unan ta no taga-Italiya, igpangamusta dan gayod iyu.

²⁵ Madumahan kow podon to ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din. Amin.

Sulat ni Santiago

¹ So-idi no sulat likat kanak no si Santiago no tumutubus to Diyus aw to Magbobo-ot tanow no si Jesu-Kristu. Kamusta kow tibò no mgo kasu-unan ku no kasinugpu-an ni Israel no nahilatag-latag dini to babow to kalibutan.

² Na mgo kasu-unan ku, ko umabut iyu to mgo kalisod no ogpakabogoy iyu to pa-antihan to pagtu-u now, oghimuhon now on sikan nasì no tukhawan. ³ Su nama-anan now to mgo kalisod no ig-anti to pagtu-u now, ko tuwa-ayon now, to tawoy sikan, igkatibuus lagboy to ginhawa now. ⁴ Sikan pagkatibuus to ginhawa now agad malisodan kow, ogpatugutan su sikan, ogpakapahogot to pagtu-u now aw kama-ani now to ogkaliyagan to Diyus no wadà ogboongon now.

⁵ Na ko iyu, malisodan kow su konà kow pad ogka-amu to ogbot to matuwadong, ogpangamuyu-an now to Diyus no ogbogoy to kagsoban su ogkadawat now su mahinungyamon to Diyus diyà to mgo otow no ogpangamuyù du-on kandin su mabo-ot kandin aw konà kow din ogpasikawan. ⁶ Dì konà kow puli ogpangamuyù no wadà now saligi aw imani no ogbogayan kow to Diyus. Konà now ogminatawadan to pigpangamuyù now su to otow no wadà pag-iman, konà no hogot to pagtu-u din aw to otow no ogkaduwa-duwa to domdom, iyan ogka-angodan din to baod no agad ando-i ogkadaa-daa to kamag. ⁷ Sikan no otow, wadà ogka-iman din likat to Diyus ⁸ su maduwa-duwahon to domdom aw kandin, tahan konà ogkasaligan agad nokoy no oghimuhon din.

⁹ Na to tumutu-u to Diyus no masagkop dà to kabotang din dini to babow so-idi kalibutan, ogtukhow nasì podon kandin su kandin, oghimuhon nasì to Diyus no ogpalabawon.

¹⁰ Na to tumutu-u gayod no datù, ogtukhow podon su to pagsalig din to kadatù, pigwadà to Diyus su ko wadà din ipawadà to pagsalig din du-on to kadatù din, iyan ogka-angodan din to bulak-bulak no bagnet no niggiti puli no madaas dà ogkawadà. ¹¹ Su ko ogsilat to soga aw ogsigang aw kaboad, oglanos aw tinakin to ogkangkapadpad on to bulak aw kawadà on to kadoyow din. Angod sikan to datù no konà din ogkatalinuhan no puli on ogkatapugak to talabahu din.

¹² Na ogkasayà to otow no agad malisodan kandin dì nasì din on pigtibuus to ginhawa aw pagkabogoy kandin to Diyus to pa-antihan to pagtu-u din, wadà din panunuwa to pagtu-u, nasì pighogot to pagtagon din. Ogpakadawat kandin to kinabuhì no konad ogkawadà su ingkasahad on sikan to Diyus diyà to tibò no niglogon kandin. ¹³ Dì ko pananglitan, ita, ko mabogayan ki to pa-antihan, agad dow makasaà ki dow konà, di konà ki ogpaka-iling to “Diyus to nigpahimu kanak to mado-ot,” su konà ogkahimu to Diyus to mado-ot aw konà gayod igkapahimu to Diyus to mado-ot to duma. ¹⁴ Su kada otow, ko makahimu kandin to mado-ot, ibog din iyan nasì to piglikatan no angod to kati-an su ibog din to nakapadupak kandin diyà to mado-ot. ¹⁵ Ko ogduma ki to ibog ta, ogpaka-agad ki ogpakatuman sikan aw makasaà kid. To tawoy to pagka-anad ta to mado-ot no ogpakasaà ki, mayubì to kamatayon no wadad kalipwasanan.

¹⁶ Na mgo kasu-unan ku, konà now og-ilingon to bo-ot now dow Diyus to ogpahimu iyu to mado-ot. ¹⁷ Su agad nokoy no kadoyawan tibò no

wadà kabawasanan no ingkabogoy diyà to otow, Diyus to nalikatan su impabunsud din tibò dini ita. Diyus to nigbotad to tibò no nigpansilat diyà to langit. Dì to Diyus, labow pad kandin du-on kandan. Su to mgo nigpansilat, kanunoy oghinalin-halin dà aw ogkasalibonan. Dì to Diyus, wadà kahalinanan dow pagkadiglomi likat to mgo salibon. ¹⁸ Su konà ogkahimù to ogpahimuhon ki to Diyus to mado-ot su kandin nasi to nigbo-ot to ogbotadon ki no madoyow no ogbaya-on ki din no pinabayà to kandin kagi no katùtu-uhanan no ka-awangan awos ki no sakup to Diyus, lumabow to tibò no pigbotad din no ogpa-aag-aagon din angod to dumaa to og-abut to tanom.

¹⁹ Na mgo kasu-unan ku, indanan now so-idi. To kagi to Diyus, ogpakalibkas ki ogpaminog. Dì to ita dà no kagi, to oglituk, konà ki ogpakalibkas. To kaboù ta gayod, konà ta ogdumahan. ²⁰ Su to madoyow no igpahimu podon to Diyus, konà no kaboù to otow to igpabayà. ²¹ Kaling man to tibò no mado-ot no domdom aw hinang, konà now ogpatuyangon, di ogpasakup kow lagboy sikan kagi to Diyus no pig-anadan now no nakasood on to ginhawahan now su sikan to ogpakabogoy ita to kinabuhì no konad ogkawadà.

²² Na to pagpaminog now to kagi to Diyus, konà kow puli ogpawpaminog. Konà now og-ilingon to bo-ot now to hustu to puli ogpawpaminog to kagi to Diyus su ogkatuman now gayod. ²³ To otow no puli ogpawpaminog to kagi to Diyus di konà ogtumanon, iyan ogka-angodan din to otow no puli og-ahà to tùtu-u din no lambung du-on to pagaungan, ²⁴ di madaas din ogboongon to goya din no ando-i pad man to ogkatapid din podon. ²⁵ Dì to kagi to Diyus no wadà pigboong, ogpakalipwas ita. Na ko ogbuklad-bukladon ta to kagi to Diyus aw wadà ta kalingawi di kanunoy ogtumanon tibò, agad nokoy no oghimuhon ta, ogkapanalanganin to Diyus.

²⁶ Na to otow no ogka-iling to bo-ot din dow nigtagon kandin lagboy to pagtu-u din to Diyus di konà din oghina-aton to kagi din, wadà puus to pagtu-u din aw kandin tu-un no lawa to puli din naluku. ²⁷ To Diyus no Amoy ta, oghimuhon din no tùtu-u to pagtu-u ta ko buligan ta to nalisodan no mina-ilu aw buyag no bau aw ko dilinan ta to saà to duma, su ogkayunan sikan to Diyus.

2

¹ Na mgo kasu-unan ku, mano pigtagonan ta man to tinu-uhan ta to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no kinalabawan no Magbobo-ot, wadà podon ogpili-on ta no kasing-tumutu-u ta agad-agad to mgo kabotang dan.

² Ko pananglitan, moydu-on ogba-ot iyu to pagsimba no datù no otow no moydu-on singsing no buwawan aw madoyow to kabò din. Aw moydu-on gayod otow no masagkop no ogba-ot iyu aw mado-ot pad to kabò din.

³ Konà podon no iyan dà ogtahudan now to datù aw iling kow to “Na Sir, ogpalungtada-on ku ikow du-on.” Dì og-iling kow nasi diyà to otow no masagkop to “Ikow, sakingdog ka kun ubag du-on,” dow og-iling kow to “Ikow, ingkud ka ubag kani to so-og.” ⁴ Ko ilingon now on sikan, moydu-on on iyu pigpili aw bo-oti now kandan agad-agad to domdom now no puli otow no konà no hustu.

⁵ Na mgo kasu-unan ku, konà now ogkalingawan to pigpili on to Diyus to mgo nawada-an no mgo otow no oghimuhon din no ogkamoydu-onan to dakoo no pagtu-u aw ogpakasood to pigsakupan din su insahad din on diyà to mgo otow no niglogon kandin. ⁶ Dì iyu, pigpasikawan now nasi to masagkop no otow. Dì mabaklà no mgo otow to ogpanda-og-da-og iyu.

Aw mgo datù no mgo otow to ogpa-atubang iyu diyà to ukum. ⁷ Mgo datù gayod to og-ina-ina to ngadan no ingkahingadani ta no saya-onon podon nasi dì iyan on to og-ina-inahon dan on nasi.

⁸ Na madoyow podon ko tumanon now to sugù to Diyus no nasulat on no kamatu-udan no pig-iling to “Oglogonan now to kapadihu now angod to paglogon to lawa now.” ⁹ Dì ko ogpilì ki to otow su datù kandin, ogpakasaà ki to kasugu-an to Diyus aw sikan, oghimuhon ki no sala-an no otow ¹⁰ su agad sobu-uk dà no sugù to nalapasan ta dì ogkahimu on no tibò to kasugu-an, nalapasan ta. ¹¹ Su sobu-uk dà to piglikatan to mgo kasugu-an tibò su Diyus to nigsugù to “Konà kow oghilabot to duma.” Aw Diyus gayod to nigsugù to “Konà kow oghimatoy to otow.” Agad wadà kow hilabot to duma dì ko nighimatoy kow to otow, nakalapas kow on to kasugu-an to Diyus.

¹² Na to kasugu-an to Diyus ita bahin to pagbogoy ta to mgo ka-at du-on to kasing-otow ta, dow matuman ta dow konà, sikan to igkabo-ot ita to Diyus. Na ita no nalipwasan to saà, konà ta oglapasan to kasugu-an to Diyus, agad mgo kagi ta aw hinang gayod. ¹³ Su to mahudi no adow no pagbo-ot ita to Diyus, konà din ogka-atan to otow no wadà ka-at din diyà to kasing-otow din. Dì to otow no makawka-aton du-on to duma, wadà pagka-amonu su ogka-atan kandin to Diyus.

¹⁴ Na mgo kasu-unan ku, ko pananglitan, moydu-on otow no kunon kun ogtu-u kandin to Diyus di to mgo hinang din, mado-ot. Wadà puus to pagtu-u din. ¹⁵ Ko pananglitan, moydu-on kasing-tumutu-u ta no nalisodan su nawada-an to kapookanan dan, ¹⁶ dì puli ta og-ilingon du-on kandan to “Madumahan kow to ka-at to Diyus. Mahustu on podon to ogkako-on now aw to ogkapangabò now.” Dì sikan dà, wadà ta bogayi to pigboong dan. Wadà puus to na-ikagi ta. ¹⁷ Angod dà to pagtu-u ta. Ko puli ki ogtu-u dì wadà madoyow no oghimuhon ta, wadà puus sikan.

¹⁸ Na ko pananglitan, moydu-on otow no ogpag-asuy to duma din aw ikagi to “Ikow, ogpa-aag-aagon nud on to pagtu-u nu. Dì kanak, ogpa-aag-aagon ku to paghimu ku.” Dì so-idi to igkanangon ku diyà sikan daduwa no ka-otow. Konà ta igkapakita to pagtu-u ta to Diyus ko wadà oghimuhon ta no madoyow. Na igkapakita ta to pagtu-u ta to Diyus ko moydu-on oghimuhon ta no madoyow no igkapa-ahà ta. ¹⁹ Na ita, nigtu-u ki to sobu-uk dà to Diyus no tütu-u no ampu-onon, aw tütu-u iyan sikan. Dì ko sikan dà to moydu-on, moydu-on pad pigboong su agad mgo busow, ogpakamatu-ud gayod to songobu-ukon dà to Diyus no tütu-u no ampu-onon aw ogkahadokan dan lagboy kandin su nama-anan dan to ogbo-otan kandan to Diyus to mahudi no adow.

²⁰ Dì wadà nama-anan nu. To pagtu-u puli no wadà padumahi to madoyow no paghimu, so-idi pad to igkapakita to wadà puus iyan. ²¹ Si Abraham no puna ta, iyan ingkamatu-ud to pagtu-u din to Diyus su madoyow to paghimu din su pagsugù kandin to Diyus to igpasundù to anak din no si Isaac du-on to sangabanan, pighina-at ni Abraham dayun to ogtumanon podon sikan. ²² Na ogkasabutan ta to pagtu-u ni Abraham aw paghimu din, nighiduma su kan pagtu-u din, namatu-ud no impabayà to paghimu din no madoyow no paghina-at din to ogtuman podon to insugù kandin to Diyus. ²³ Sikan paghimu ni Abraham to napa-atubangan to nasulat on no pig-iling to “Si Abraham, nigtu-u to innangon kandin to Diyus aw nakita-an kandin to Diyus no matuwadong.” Hognà pad pighingadanan si Abraham to pigtagaman to Diyus. ²⁴ To paghimu ita to

Diyus no matuwadong, igkapakita ko madoyow to oghimuhon ta. Konà no pagtu-u ta dà to igkapakita, di madoyow gayod to pighimu ta to igkapakita.

²⁵ Angod dà ki Rahad no taga-Hidiku pagkalompag kan no lunsud natodun. Agad tugdow mado-ot no buyag kandin, di nakalikoy kandin to kaponasanan su bali nigtu-u kandin aw sikan pighimu din no madoyow to nigmatu-ud to pagtu-u din su nigdawat kandin to madoyow to mgo sakup to Diyus no pigpa-andiyà ni Josue no kapitan dan no pigpapani-idan din sikan no lunsud. Pagdawat din kandan, pigbuligan din no pigpahipanow kandan to bugtì no daan no konà no igkabayà to kablang dan no sundau aw nakalikoy dà kandan.

²⁶ Na ita no otow, ko wadad on umagad ta, kaung ki nandà. Angod dà man to pagtu-u ta ko wadà padumahi to madoyow no paghimu, wadà puus. Konà ki ogkalipwasan sikan su konà no tütu-u to pagtu-u ta.

3

¹ Na mgo kasu-unan ku, madoyow ko konà kow dà no mahan-ing no ogkaliyag oghimuhon no mag-a-anad to mgo tumutu-u. Su kanami no ogpang-anad, mabogat-bogat pad to pagbo-ot kanami to Diyus ko makasaà koy to pagdaa to sinakupan to Diyus.

² Na itanow tibò no otow, agad intawa ita, madaas dow maugoy ogpakasaà ki. To otow no konà ogpakasaà to og-ikagi su kadoog igù, kandin, na-amuhan din to pagdaa to dilà aw lawa din. ³ Ko pananglitan, ogbukadu ki to bàbà to kabayù awos madaa ta to lawa din tibò. ⁴ Mgo sakayan gayod diyà to dagat, agad ma-aslag aw to kamag no ogdaa sikan, mabogbog, di to igbayà to sakayan, ogbo-otan to otow no ogdaa no igpabayà to tingub no ma-intok dà. ⁵ Angod dà man to dilà ta. Agad kina-intokan no bahin dini to lawa ta, di ma-aslag to mgo litukan to og-ikagihon. Agad iyan na-angodan din to magatungtung dà no kayu no ogpakapadokot, di ogpaka-atigbung to kaguwanganan no maow-ag.

⁶ To dilà ta, iyan na-angodan to logdog su ogpakaponas aw oglikatan to mahan-ing no paghimu no mado-ot. To dilà ta, angod to ogpakasood dini to lawa ta no mado-ot aw ponhik to laas hantod to ogsoopan on to tibò no kasuukan to lawa ta, domdom aw ginhawa. Ogpasakitan ki hantod to wadà katapusan. Dilà ta, angod to logdog no ogpaka-atigbung no niglikat to banwa ni Satanas aw ogpakahalin-halin.

⁷ Agad nokoy no uwod-uwod aw mgo uwod aw manuk-manuk dow kadlaganon aw uminugpà to dagat, ogka-anad dà to otow aw kapa-aam. ⁸ Di wadà otow no ogka-amu to og-anad to kandin tu-un no dilà su mado-ot to kandan ikagihonon tahan. Su to dilà iyan ogka-angodan to laas to uwod no ogpakamuwa su ogpakalituk to dilà ta to litos gayod no igkamuwa to otow. ⁹ Dilà ta to igkasayà ta diyà to Diyus no Amoy ta no Magbobo-ot ta, aw dilà ta gayod to igka-ina-ina ta diyà to kasing-otow ta no nagihit no ogpaka-imo-ot dà to Diyus. ¹⁰ Sobu-uk to piglikatan to pagsayà ta aw pagina-ina ta. Di konà podon, mgo su-un, ogkahimù sikan. ¹¹ Ko pananglitan, konà ogkahimù no sobu-ukon dà no simsimon no ogkadaduwa on to ogkananaman ta, matam-is aw malad-ang. ¹² Mgo kasu-unan, to duliyan gayod, konà ogpakabogas to bugkà on. Wadà gayod likat to duliyan du-on to bawbagon. Ko moydu-on malad-ang no wohig, wadà ogkabauyan no madoyow.

¹³ Na ko moydu-on iyu no tütu-u no dakoo to nama-anan din no litos ogpakapang-anad to duma, igkapatu-u podon to madoyow no paghimu

to tütu-u iyan aw kan nama-anan din, konà podon igkapalabow-labow. ¹⁴ Dì ko agad ma-akom-akomon kow aw mapalabow-labawon kow, dì konà now ogpa-aslagon to kagi now awos konà kow podon ogkahimu no gau-on diyà to katütu-uhanan. ¹⁵ Su sikan no nama-anan now, konà no Diyus to piglikatan. Puli niglikat dini to babow to kalibutan su busow to piglikatan. ¹⁶ Ko moydu-on otow no ma-akom-akomon aw mapalabow-labawon, to tawoy sikan, kasamukan aw agad nokoy no mado-ot no ogkahimu din.

¹⁷ Dì mangkuwan Diyus to piglikatan to nama-anan no wadà nakaba-ot no mado-ot aw sikan to ogpakabogoy to kalinaw. To otow no nabogayan sikan no nama-anan, danu-an kandin aw maungaà. Makawka-aton kandin, madoyow to oghimuhon din. Wadà pagkaduwa-duwa din aw wadà mgo ka-iyanyan. ¹⁸ Na to ogka-ani no katuwadongan, sikan iyan to ingkatanom on to mgo otow no mahusoy no insahok dan to kalinaw.

4

¹ Na to pagkasamuk now aw pagbubuwow now, nokoy to piglikatan ko knoà no kabuutan to ibog now. ² Moydu-on ogka-ibogan now, dì konà kow ogpakapudut. Kaling man ogpakapikii kow to oghimatoy. Agad nokoy no ogkaliyagan now, konà kow ogpakapudut. Kaling man ogbubuwow kow aw sinamuk kow. Konà kow ogpakapudut to agad nokoy no ogkaliyagan now su konà kow ogpangamyuyù diyà to Diyus. ³ Aw ko ogpangamuyù kow, wadà ogkapudut now su iyan igpangamyù now su puli now ka-ibogan sikan.

⁴ Na iyu, wadà katibuusanan to ginhawa now su oglingì-lingì kow to duma. Wadà now buwa kama-ani to paglingì-lingì now diyà to duma no konà ogkaliyagan to Diyus, iyan ogkabauyan to ogpakapagkablantaw kow on man nasi to Diyus. Kaling man agad intawa no ogbo-ot to ogpagso-ob to puli niglikat so-idi kalibutan, ogkahimu din to tu-un din no lawa no kablantaw to Diyus. ⁵ Intobo-ot now buwa to wadà puus to impang-anad ita du-on to kasulatan no pig-iling to “Dakoo to paglogon ita to Ispiritu Santu no pigpasood ita to Diyus no ogpatibuuson din podon bullug to ginhawa ta du-on kandin.” ⁶ Kaling man konà no hanuut kid puli nalipwasan to saà ta dì hognà pad nahimu ki din no tinagaman din su nasulat on du-on to kasulatan no pig-iling to “Otow no ogpalabow-labow, ogpagkablantaw to Diyus kandin. Dì to otow no mapakobos-koboson, ogka-atan man nasi to Diyus.”

⁷ Kaling man ogpasakup kow du-on to Diyus, Dì si Satanas no magbalatak, ogpalatuton now aw ogpaka-agad kandin ogpakalaguy du-on iyu. ⁸ Ogduguk kow diyà to Diyus su kandin, ogduguk gayod Diyus su kandin, ogduguk gayod iyu. Iyu no makasasaà, oyowì now to katahani now no mado-ot. Iyu no naduwa-duwa to ginhawa now, ogtibuuson now. ⁹ Iyu no oghimu to mado-ot, ogminaduyong-ot kow aw sinogawi now. Konà kow onngisi. Dì ogsinogow kow nasi. Konà kow ogtkhow. Ogdaduyong-ot kow nasi. ¹⁰ Su ko ogpasagkop ki diyà to atubangan to Diyus, igkapalabow ki din.

¹¹ Na mgo kasu-unan ku, konà ki og-inina-inahay su to tumutu-u no ogina-ina to su-un din dow gi-okan din kandin, kasugu-an iyan to Diyus to nagi-okan din oon. Ko oggi-okan ta to dasugu-an to Diyus, konà ki ogpasakup to kasugupan din. ¹² Diyus to nigbogoy ita to kasugu-an. Kandin dà to ogpakabobo-ot ita. Kandin dà gayod to ogpakabogoy to kinabuhi no konad ogkawadà aw kandin dà gayod to ogpakaliswa ita. Dì ita no otow, knoà ta pdon ogsaga-an to pagbobo-ot su-un ta no oggi-okan ta kandin.

¹³ Dagow moydu-on iyu no kanyonoy oglina-um to iyu dà no ogkadomdoman aw iling kow to “Na kunto-on no adow sow kasoom, og-andiyà koy to songo lunsud. Du-on koy to ogpakamonang aw ogpanapì koy to sood to songo tu-ig asos makasapì koy lagboy.” Dì so-idi to kagi ku iyu. ¹⁴ Agad nokoy no ogpaka-iling ita no otow to masoom, wadà ta katagahi. Su to kinabuhì ta dini to babow to kalibutan, mayopot dà. Iyan ogka-angodan to oboo su tugdow ogkakita-an ta dì tinakin to ogboongon ta dà. ¹⁵ Madoyow pad podon ko og-iling ki to “Ko ogbo-otan koy to Diyus, so-idi to oghimuhon noy ko buhì koy pad,” ¹⁶ Dì iyu no masagsagà no mgo otow, ogpa-aslagon now to kagi now. Dì sikan to mado-ot.

¹⁷ Konà now gayod ogkalingawan to otow no nama-anan din dow nokoy to madoyow to oghimuhon din dì konà din ogtumanon sikan, ogkahimu kandin no ogpakalapas to kasugu-an to Diyus.

5

¹ Na iyu no mgo datù, ogpunu-an now kunto-on to ogsinogow aw og-oog kow podon su to mahudi no adow, ogkalisodan kow on ² su ogkadunut to kadatù now su puli now pigdap-ug. To mahal no kabò now, ogkakotkot to mgo uwod-uwod. ³ Buwawan aw sapì now, ogka-ubus su ogkotkoton man to kaling su kan kadatù now, wadà now man itabang to duma now aw kan pagkakaling, igpatu-u to pagka-akom now, aw kan kadatù now no puli now pigdap-ug now to kaugayan, iyan ogkabauyan nasì no ogpaka-liswa iyu no ogko-onon to logdog to kayu. ⁴ To sapì no inluku now to mgo inadlaw no bayad now podon kandan, na-indanan dà to Diyus. To mgo mag-a-ani no wadà now bayadi to unag dan, nigsadog to diklamu dan diyà to talinga to Diyus no labow pad no Magbobo-ot.

⁵ To iyu no kabotang dini to babow to kalibutan, madoyow su wadad naboong now no ka-iboganan now. Dì iyan ogka-angodan now to buhì no pigpataba-an puli awos madoyow ko himatayan su wadà gindawanan now to ogkasa-aban kow to adow to pagbo-ot to Diyus. ⁶ To matuwadong no mgo otow, pig-uwang-uwangan now aw himatayi now dì wadà kandan atu iyu.

⁷ Na mgo kasu-unan ku, kanunoy kid ogpakatuwadong no ogtagad ki to Magbobo-ot ta. Na to mgo matitanom no mgo otow to ogsunudon ta su ogpakatuwadong kandan ogpakatagad ko og-abut to tanom dan. Ogtagadan dan pad to tugdow no udan no ogpakapagitì to tanom dan aw ogtagadan dan mandà to mahudi no udan no ogpakapahinug to bogas. ⁸ Ita gayod, angod dà su oghogoton ta to pagtu-u ta no pagminatuwadong ta to pagtagad ta su madaas og-andini to Magbobo-ot ta.

⁹ Mgo kasu-unan ku, konà ki ogdiniyampa-ay su ogbo-otan ki to saà ta, aw Diyus no ogbobo-ot iya, madani on, imomo-ot on to ogsood. ¹⁰ Mgo kasu-unan ku, oggoad ki to mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on no nigtuwayay to agad nokoy no kalisod ¹¹ su nama-anan ta to natodu-on sikan mgo otow no nangkaliyag to mgo otow no natibuus to ginhawa agad nalisodan kandan. Nadinog tad to tutuwanon bahin ki Job no natibuus to ginhawa agad nalisodan kandin aw bali pighimuhan kandin to Diyus to madoyow no impakita kandin to ka-at likat to kabo-ot din.

¹² Na mgo kasu-unan ku, so-idi to udlin ku iyu no konà now ogkalingawan. Ko ogmatu-udon ta to pagsahad ta, wadad ogdamayon ta no amaa no kagi agad langit, pasak, dow agad nokoy pad. Iyan dà og-ikagihon ta

puli to “Ho-o.” Na ko sikan to oglitukon, bullug dà “Ho-o.” Aw ko “Konà,” bullug dà “Konà,” no awos konà ki makastigu to Diyus.

¹³ Na ko moydu-on iyu no nalisodan, kandin podon og-ampù to Diyus. Ko moydu-on naliyag, kandin podon ogkanta to igsayà din to Diyus. ¹⁴ Ko moydu-on nasakit no matigdà, kandin, ogtawagon din to mgo mangkanigo-on no nigdaa to sinakupan to Diyus awos hidhidan kandin to lana no ogtubus kandan to ngadan ni Jesus no Magbobo-ot ta aw ampu-i. ¹⁵ Ko masaligan dan to Diyus ko pangamuyù no pinaduma to pagtu-u, ogka-uli-an on to nasakit su ogpakadoyow to Magbobo-ot ta. Aw ko moydu-on saà din, ogkapasaylu kandin. ¹⁶ Kaling man ogsing-abin kinow tibò to saà aw inampu-ay kinow awos ki ma-uli-an. To pangamuyù to matuwadong no otow, kadaasi ogdinogon to Diyus. ¹⁷ Si Elias no maglilikwaday to Diyus natodu-on, angod dà ita no gi-otawan puli. Dì nigpangamuyù kandin to Diyus to konà ogpa-udanon aw wadà udan to sood to tatou no tu-ig aw tongà. ¹⁸ Nigpangamuyù mandà kandin to ogpa-udanon podon aw nig-udan iyan to mabogbog aw nanggiti to tanom.

¹⁹ Na mgo kasu-unan ku, konà now ogkalingawan ko moydu-on ogpaka-suwoy to katùtu-uhanan aw moydu-on ogbulig kandin to ogpapa-uli-on, ²⁰ og-indanan now to sikan nigpapa-uli to su-un din no nakasaà, kandin to nakalipwas to su-un din to logdog to kastiguhanan to saà aw igbulig din to pagpasaylu to Diyus to mahan-ing no saà to su-un din.

Tugdow no Sulat ni Pedro

¹ So-idi no surat likat kanak no si Pedro no tumutubus ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Surat ku diyà iyu no mgo sinakupan to Diyus no nagawang du-on to iyu no banwa aw nahilatag-latag kow diyà to ningsingkabugtì no banwa no Puntu, Galasiya, Kapadusiya, Asiya aw Bitiniya. ² Tahan kow on pig-abin to Diyus no Amoy su pigbo-otan kow din no ogkahimu kow no matuwadong no sinakupan din no igpabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu. Pig-abin kow to Diyus su awos kow masakup ni Jesu-Kristu aw awos malimwasan kow to iyu no pagkatahani no mado-ot no igpabayà to langosa ni Jesu-Kristu no pigpataug no pagpakimatoy din ita.

Madumahan kow lagboy to kalinaw aw ka-at to Diyus.

³ Mapasalamatan to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow su likat to ka-at din ita nigbogoy kandin ita to bayà no kinabuhì ta no pinabayà to pagbuhoy din ki Jesu-Kristu. Kaling man kunto-on ogka-iman ta to ogtuuson ki to mahudi no adow no sikan, wadà katapusan. ⁴ Kaling man kunto-on og-imanon ta to ogkatu-un ta to intagama ita no imbotang on to Diyus diyà to langit no kandin on to ogbantoy sikan su sakup ki din on man. Sikan nakabotang on du-on, wadad kahalinnan aw pagboonga. Wadad gayod kalanosanan su diyad on to langit no Diyus on to ogbantoy. ⁵ Mano pigsaligan ta to Diyus, impatibuus din to ginhawa ta no ogtagadan ta pad to tahan pigbo-otan to Diyus no ogtuuson ki to mahudi no adow no katapusan to banwa.

⁶ Kaling man ogtukhow kow no ogtagadan now pad agad kunto-on naduyong-ot kow su nalisodan kow on su pigpanogkadan to Diyus to pagtu-u now. ⁷ Su to pagtu-u now, iyan ogka-angodan to buwawan su ogka-antihan no igpabayà to logdog to kayu dow tütu-u on iyan madigon. Pagtu-u ta to Diyus, og-antihan din gayod dow tütu-u konad magawang no igpabayà to mahan-ing no kalisodan. To pagtu-u no konad no ogkagawang ko og-antihan, mahal pad du-on to buwawan su to buwawan, ogkadunut dà. To pagtu-u now, ko konad magawang no igpabayà to pag-anti, ogdampotan to ogkasayà kow, ogkabantug kow aw ogkatahud kow to umulì dini si Jesu-Kristu.

⁸ Agad wadà now pad kakita-i si Jesus, di niglogon kow man kandin, aw mano pigsaligan now kandin, wadad pigbayan to pagkaliyag now no pagtukhow now no wadad nakasokod. ⁹ Iyan intukhow now su nadawat now to kinabuhì no konad ogkawadà no pinabayà to pagtu-u now.

¹⁰ Sikan pagtabang ita to Diyus no impatag-an din to mgo lagsoban din, pig-anadan dan dow og-amonuhon odomà pagpabayà ko tumanon. ¹¹ Kaliyag podon kandan to ogpangintagahan dan dow kagan-u lagboy ogkatuman aw ma-amonu to igpabayà to kalisodan odomà to Imananan to Ka-otawan aw pagtuusa din gayod no ogpadatongon pad bahin sikan no napa-atubangan to kagi no impatag-an kandan to Ispiritu Santu no du-on kandan. ¹² Impapayag du-on kan mgo lagsoban to Diyus to konà ogkatuman to intag-an dan to kandan katu-igan. Di ita nasì no tipahudi dan to ogkatumanan aw natütu-u on iyan su natutuwanan kow on to mgo maglilikwaday to Diyus to Madoyow no Tutuwanon no impabayà

to kabogbogan to Ispiritu Santu no langit to pigpalikatan kandin. Sikan tutuwanon, agad mgo diwata, pigpangindaagan dan podon, di wadà kadaagi.

¹³ Kaling man ogdomdomon ta to paghimu ta tibò aw pakatuwadong ki. Ogtibuuson ta bullug to ginhawa ta du-on to pig-iman ta no panalangin no igbogoy ita to pag-uli dini ni Jesu-Kristu to mahudi no adow. ¹⁴ Mano sakup kid to Diyus, ogpakamangun kid du-on kandin. To ka-ibogan ta no mado-ot, konà ta podon ogtumanon angod natodu-on no wadà ta pad kadaagi to katùtu-uhanan. ¹⁵ Di pakatuwadong kow angod to Diyus no matuwadong no nig-abin iyu. ¹⁶ Su to kasulatan to Diyus, nig-iling to “Ogpakatuwadong kow su kanak, matuwadong a.”

¹⁷ Ko kadoog ta oghingadanan to Diyus no Amoy ta ko og-ampù ki, ogtahudan ta kandin no ogkahadok ki ko konà ki din ma-uyunan to paghimu ta no nigdodot ki pad dini to babow to kalibutan. Su kandin dà to ogbobo-ot to mgo otow to mahudi no adow agad-agad to paghimu dan aw wadà ogpili-on din. ¹⁸ Nama-anan now dà to nalimwasan kow on to katahanan now no nagimatahan now no niglikat to ka-aw-apu-an now no wadà puus. Konà no angod to buwawan dow sapi no ogkadunut no intobus iyu. ¹⁹ Di mahal no langosa ni Jesu-Kristu to insundù iyu no kandin, angod to buhì no wadà baungali. ²⁰ To wadà pad kabotad so-idi kalibutan, pigbotan si Jesus to Diyus no ogkahimu kandin no ogpakatubus ogpakimatoy ita. Di no nagotò to adow impapayag kandin awos malipwasan kid. ²¹ No pinabayà ki Jesus, nigtu-u kid to Diyus no nigbuhoy kandin aw tuusa gayod. Kaling man pigsaligan tad to Diyus kunto-on aw imana ta to ogtuuson ki din gayod su sakup ki din man.

²² Na nalimwasan kid gayod to mado-ot no paghimu no pinabayà to pagkamangun ta to katùtu-uhanan aw pagbulig to Ispiritu Santu aw konà no gaù to paglinogonay ta no mgo tumutu-u. Di ogdugang-dugangan ta kanunoy to paglinogonay ta no wadà igkaba-ot-ba-ot. ²³ Su na-usab ki na-otow no konà no otow to pinabaya-an no angod to binhì no ogkadunut dà. Di kagi to Diyus no konad ogkawadà to piglikatan to kinabuhì ta no konad ogkawadà ²⁴ su angod dà to nasulat on no pig-iling to “Otow, mayopot dà to umuu din, angod dà to bagnet. Aw kadoyow din, angod to bulak to bagnet. Madaas oglanos to bagnet aw kapadpad to bulak din. ²⁵ Di to kagi to Diyus, konà iyan ogkawadà.” Aw sikan kagi to Diyus to in-anad iyu.

2

¹ Na ita no na-usab on na-otow su nigpasakup kid to Diyus, ogsigkonan tad on to agad nokoy no mado-ot angod to pagginaù, pagpang-iyang-iyang, pagpakunon-kunon aw pag-ingà aw pag-ina-ina. ² To batà no bayà pad ikahimus-ag, iyan dà ogpa-awosan din to gatas no wadà imba-ot no igtulin din. Ita no tumutu-u, ogpa-awosan ta gayod no angod to gatas no ogpa-anad ki to kagi to Diyus awos dumakoo to pagtu-u ta hantod to wadà ogboongon ta no kalipwasanan ta, ³ su pig-antihan now on to ka-at to Diyus no madoyow.

⁴ Na ogduguk kid kanunoy ki Jesu-Kristu no batu no buhì su kandin to piglikatan to kinabuhì ta no konad ogkawadà. To mgo magbabaoy no mgo otow, intimbag dan on sikan no batu. Di wadà dan kagindawani to Diyus, du-on din ibotang to logon din kan no batu. Nalogonan din kandin aw kahimu din sikan no batu no pinakamahal. ⁵ Ita no nakadawat on to kinabuhì no konad ogkawadà, nahimu kid gayod no mgo batu no buhì no

nahimuhan to abutanan to Diyus. Du-on sikan abutanan, nahimu kid no panon no mgo otow no ogpa-ampu-on diyà to atubangan to Diyus. Dì pag-ampù ta du-on, to igpahimu ita to Diyus no igpabayà to pagtabang ita ni Jesu-Kristu. ⁶ Su pig-iling to kasulatan to “Moydu-on otow no pigpili kud no iyan na-angodan to batu no mahal. Igbotang kud du-on to Siyun no lunsud no oghimuhon kud no ogpa-ukdangan to baoy ku. Tibò no ogsalig du-on kandin, wadà ogka-ang-aangan.” ⁷ Kaling man iyu no nigtu-u, nahimu now kandin no maogon.

Dì to wadà tu-u, natumanan kandan to nasulat on no pig-iling to “To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad intimbag on puli to maghihimu to baoy dì iyan on pighimu nasì to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan.” ⁸ Natuman gayod to дума no nasulat on no pig-iling to “Sikan batu to kasi-udanan to mgo otow aw ka-osmadanan gayod du-on,” su pigbo-otan to Diyus su konà ogtu-u kandan to kagi din.

⁹ Dì ita, pig-abin ki to Diyus no oghimuhon din no sugpù din. Panon ki no mgo otow no igbotang no ogpa-ampu-on diyà to atubangan to Diyus no kinalabawan no hari. Su nahimu ki no sinakupan to Diyus. Pig-abin ki din no ogpapatangkapon ki to nawnangonon bahin to kabogbogan din. Pigpagawang kinow din diyà to kadigloman aw pahalina kinow dini to ka-awangan no ogpa-ugpa-an on itanow kanunoy. ¹⁰ Natodu-on ita, konà kinow pad no sakup din. Dì kunto-on, nasakup kinow din on. Natodu-on wadà labot ta to ka-at to Diyus. Dì kunto-on nalabotan tad on to kà-at din.

¹¹ Ita, mgo kasu-unan ku, lumalaboy ki puli dini to kalibutan. Ogpakapadinog a iyu to mgo tambag no ogdilinan now to ka-ibogan no mado-ot su ogpakakablang sikan to bayà ta no kinabuhì. ¹² Matuwadong kanunoy podon to oghimuhon ta no pagdodot ta pad dini to kalibutan su agad inahon ki to mgo otow no wadà pad tu-u dì du-on to ogpakakilaa kandan nasì to matuwadong to paghimu ta aw makasayà-sayà kandan to Diyus ta to pag-ulì din dini no ogbobo-ot so-idi kalibutan to mahudi no adow.

¹³ Ogtumanon ta to bala-od awos mamakasayà to mgo otow to Diyus ta. To kinalabawan no hari, ogtumanon ta, ¹⁴ dì ogtumanon ta gayod to mgo pigpatubus din to pagkastigu to mgo otow no mado-ot to paghimu aw ogsaya-on to madoyow. ¹⁵ Su pigbo-otan ki to Diyus to madoyow podon to oghimuhon ta awos mgo otow no ogdiyampà podon ita, ogka-ompongan kandan. ¹⁶ Ita, wadà kid on kasakup to mgo saà ta su nalipwasan kid on. Dì to pagkalipwasi ta, konà tad podon oghimuhon no igkahutoy ta pad mandà to oghimuhon ta to mado-ot, su sugu-onon kid on to Diyus. ¹⁷ Tibò to mgo otow, ogtahudon ta. To mgo kasing-tumutu-u ta, oglogonan ta. Ogtahudon ta to Diyus aw mgo namandaa gayod to bala-od.

¹⁸ Na to mgo sakup, ogpasakup kow no masugut-suguton diyà to iyu no mgo amu aw дума to lubus no pagkamatahud-tahudon, dì konà no sikan dà mgo amu no makawka-aton aw madoyow to batasan ko konà agad gayod kandan no mgo mangkada-og-da-og. ¹⁹ Su ogka-uyunan ki to Diyus ko matuwa-ay ta ko himuhan ki to kalisod no oglikat to mgo otow su pigtuman ta to ogkaliyagan to Diyus no igpahimu din ita no kanunoy ta ogdomdoman to Diyus. ²⁰ Dì konà ki ogsayà-saya-on to Diyus ko mado-ot to oghimuhon ta aw sikan nasì to oglikatan to kalisodan ta no ogkatuwa-ay ta. Dì ko matuwa-ay ta to kalisodan, dì wadà nahimu ta no mado-ot, sikan, ogka-uyunan ki to Diyus ko matibuus to ginhawa ta.

²¹ Su sikan iyan to igpahimu iyu to Diyus su si Jesu-Kristu no nigpagoad iyu, natuwa-ay din to kalisodan awos mapanalanginan kow. ²² Wadà saà

ni Jesu-Kristu aw wadà gaù no nalituk din. ²³ Agad pig-ina-ina kandin du-on to kinurus, dì wadà imbaos din no mado-ot. No pig-uwang-uwangan kandin wadà lina-um no ogbaos dì insalig din on tibò du-on to Diyus no matuwadong to ogbo-ot bahin kandin. ²⁴ Nigpasalig kandin nigdawat kan igkastigu podon dini ita no pigpakimatayan din iyan to saà ta du-on to kinurus awos malimwasan ki to mado-ot aw matuwadong ki su no impabayà to kandin mgo pagpapali, nagawangan kid on to nakadokot ita no saà ²⁵ su natodu-on iyan na-angodan ta to mgo buhì no nalagak-lagak. Dì kunto-on nakabatuk kid on bali du-on to Diyus no Magbabantayay ita iyan aw Magsasalibon to umagad ta.

3

¹ Iyu gayod no mgo asawa, ogpasakup kow to iyu no mgo bana. Su agad wadà pad makatu-u kandan to kagi to Diyus, ogtu-u pad kandan su ogkakabig kandan to matuwadong now no pamatasan agad wadà kagi no igkapadinog now. ² Su ogkakita-an dan to matuwadong kow aw pigtahudan now to Diyus. ³ Ko ogpakilaa kow to duma, konà now podon igpabayà to pagpanda-on-da-on no angod to pagpanapid-tapid to bubuu no ogsubla on dow pagpangabò to mahal aw buwawan, ⁴ su ogpakilaa now podon no pagka-otow now to madoyow no batasan no niglikat to ginhawahan now, mahinoy dà no kagi aw ma-ungangon kow podon su sikan to konà ogkadunut aw oghimuhon to Diyus no ayama-an din no mahal. ⁵ To mgo buyag natodu-on no nigtagon lagboy to pagtu-u dan to Diyus, sikan iyan to ingkapakilaa dan su nigpasakup kandan to bana dan. ⁶ Si Sara natodu-on, sikan to pighimu din su nigpasakup kandin ki Abraham no bana din aw himuha din si Abraham no panguu din. Nahimu kow on no mgo batà ni Sara su ogsupu kow kandin ko madoyow to paghimu now aw ko wadà ogkahadokan now.

⁷ Mgo lukos gayod, oglogonan ta to asawa ta aw itahud su labow pad to doson ta aw angod dà iyan ita, pigbogayan kandan gayod to kinabuhì no konad ogkawadà. Oghimuhon ta sikan awos wadà ogpakababag to pag-ampù ta.

⁸ Na to katapusan to kagi ku iyu bahin sikan, oghiduma-duma kow to domdom now aw ginhawa now. Oglinogonay kow su nigsusu-un kow on. Ogkina-atay kow aw mapakobos-koboson to domdom now. ⁹ Ko mabogayan kow to mado-ot, konà kow ogbaos to mado-ot. Ko ina-inahon kow, konà kow gayod ogbaos to mado-ot. Dì igbaos now nasì to madoyow awos madawat now gayod to madoyow su madoyow to insahad to Diyus iyu to pag-abin din iyu. ¹⁰ Su tütu-u to kasulatan no pig-iling to “To ogpakadoyow podon to pag-ugpà din dini to pasak, aw liliyag podon kandin kanunoy, konà kandin og-ina-ina to duma dow ogginaù. ¹¹ Ogka-oyowan din to mado-ot aw himuha to madoyow. Igpanganap din to malinaw no kabotang aw sikan to og-unugon din. ¹² Su ogtandu-an to Diyus to matuwadong no otow aw paminogi din to ogpangamuyu-on din. Dì kablang to Diyus kandin no nighimu to mado-ot.”

¹³ Wadà antaa no otow no oglangub ogpakapandasang-dasang oghimu du-on iyu to mado-ot ko kita-on to lagboy kow nigtagon to paghimu to madoyow. ¹⁴ Dì ko malisodan kow na-an su madoyow to paghimu now, tukhawanon now nasì. Konà kow ogkahadok to otow dà aw konà kow ogkapook-pook. ¹⁵ Dì ogkadomdoman now si Jesu-Kristu no Magbobo-on now. Kadoog now on oghina-aton to igkatabak ko moydu-on og-usip iyu

bahin to pagtagon now no pagtu-u to Diyus. Dì matinahudon kow aw mahinoy dà to kagi now. ¹⁶ Iyu no sakup ni Jesu-Kristu, og-anadan now to madoyow awos wadà ogpakahanig no saà now awos ko moydu-on ogina-ina to iyu no paghimu, kandin dà nasi to ogkabalituhan su hustu man to iyu no paghimu. ¹⁷ Su ko ogpalisodan ki to duma su namangunan ta to igpahimu ita to Diyus, madoyow pad du-on to mado-ot to paghimu ta aw palisodi ki ogkastiguhon ki.

¹⁸ Su si Jesu-Kristu, agad wadà saà, dì nigpakimatoy ita no himatayanan podon nasi no kalitosan lagboy no imbayad din to saà ta awos ki din ogka-alladan du-on to Diyus. Si Jesus no otow no mamatayon, pighimatayan kandin. Dì pigbuhoy dà no pina-ulì to umagad din aw himuha kandin no katuusan. ¹⁹ To umagad din, nig-andiyà to mgo umagad to mgo otow no tahan on nangkamatoy aw abisuhi din kandan to katùtu-uhanan. ²⁰ Sikan to umagad to mgo otow natodu-on no wadà pasakup to Diyus no pigpalawig din dà podon to pasinsiya din kandan no paghimu ni Noe to arka. Dì pagkatapus to arka, wau dà no ka-otow to nakasood du-on aw makalawang kandan to pag-ugub to wohig no ingkalimwasi dan du-on to kado-otan to duma no mgo otow dini to babow to kalibutan. ²¹ Angod dà kunto-on su pagpabonyag ta, konà no igkahilog to talib to lawa ta, dì pagpabonyag ta to igkamatu-ud ta to pagpalimwas ta to Diyus to ogkasukoniban ta no kado-otan no impabayà to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu ita aw buhaya kandin ²² aw bayawa kandin diyà to langit no nigpagso-ing to kalintu-u to Diyus aw pasakupa kandin to mgo diwata to Diyus aw tibò du-on to langit no ogsakup aw moydu-on kabogbogan.

4

¹ Kaling man mano si Jesu-Kristu no nigpaka-otow dini to babow to pasak no nakalawang to kalisodan no nabati to lawa din, ogpasalig kow sikan gayod no oglawang kow no ogtibuuson to ginhawa now su namaanan ta ko malawangan ta to kalisodan no natibuus to ginhawa, konà ki ogka-utongan to ka-iboganan no mado-ot. ² Likat kunto-on no buhì kow pad hantod to mamatoy kow ogpasakup kow lagboy to Diyus awos matuman now to igpahimu iyu to Diyus. Konà kow ogpa-unguy-unguy to ka-iboganan now no mado-ot. ³ Su tambog on ton nahimu now natodu-on no wadà kow pad kilaa to Diyus. Iyan dà kadoog natu-ukan now to tampasà aw mado-ot no ka-iboganan, kahingawanan, dagà-dagà no nasublahan ngisi no padangakngak diyà to kumbitihanan, pag-inoman aw pag-ampù to ampu-onon no konà no Diyus. Dì pig-oyowan now on sikan kunto-on. ⁴ Kaling man naboong-boongan kow to mgo otow no wadà tu-u su wadà kow on pagtampu kandan sikan no mgo paghimu dan no mado-ot, aw himanuhi kow dan. ⁵ Dì to mahudi no adow, ogpaka-angkon kandan to saà dan diyà to atubangan to Diyus no ogbobo-ot to mgo otow agad buhì pad dow namatoy on. ⁶ Su to mgo tumutu-u no nangkamatoy on, napasabut on tahan kandan natodu-on to kagi to Diyus awos ogka-iman dan to ogkabuhì to umagad dan agad-agad to pagbo-ot to Diyus. Agad dumodot pad kandan dini so-idi pasak, dì pigbo-otan kandan to Diyus, angod dà to pagbo-ot din to duma no mgo otow, su otow, pighimu din no tahan iyan ogkamatoy.

⁷ Madaas on to katapusan to tibò. Kaling man, oghina-at kow aw dowdoyow kow awos malitos on lagboy to pag-ampù now. ⁸ To labow pad tibò, oglinogonay kow su to paglinogonay, ogpakapapas to mgo nangkahimu no saà. ⁹ Kanunoy kow ogtagon to pag-inaugbasahay to

tagsobu-uk iyu no wadà pagmina-adas. ¹⁰ Pigpanlogoban kinow tibò to Diyus to pagpambogoy to kabogbogan no igtuman ta to katondanan ta. Kaling man oghimuhon ta sikan no kabogbogan no igtinabangay ta no sikan to ingkasalig to Diyus ita. ¹¹ Ko bogayan ki to kabogbogan to pag-ikagi, ogpa-awosan ta to og-ikagi no angod to pig-abut ki to kagi no igpalikwad to Diyus. Ko bogayan ki to katondanan to ogtabangan to mgo sinakupan to Diyus, ogsaligan ta to ka-ugsoban no imbogoy to Diyus no igtuman ta to igpahimu ita to Diyus awos pasaya-on to Diyus no ogpabaya-on ki Jesu-Kristu no saya-onon aw makasakup to wadà katapusan. Amin.

¹² Mgo kasu-unan, konà now ogkaboong-boongan to mgo pa-antihan no ogdo-og iyu no lagboy igkalisodi now su tahan ta man. ¹³ Dì ogtukhow kow nasì su nigpag-unung kow to kalisodan no natu-un ni Jesu-Kristu awos tumukhow kow lagboy to pagpapayag on to pagkalabow din to pag-ulì din dini to kalibutan. ¹⁴ Ogcaliyag kow nasì ko ina-inahon kow su sakup kow on ni Jesu-Kristu, aw tukhow kow nasì su igkamate-ud sikan to pigtanduan kow to Ispiritu Santu no ogtuus iyu to mahudi no adow. ¹⁵ Dì konà kow ogkaliyag ko ina-inahon kow no makalikat to maghihimatoy kow to otow dow kawatan dow oghimu kow to mado-ot dow ogpangakakà su ogkabaosan kow iyan. ¹⁶ Dì ko malisodan kow su sakup kow ni Jesu-Kristu konà kow ogminasikow. Dì ogpasalamatatan now nasì to Diyus su nalabotan now to ngadan ni Jesu-Kristu.

¹⁷ Nagotò on to adow kunto-on to pagpunù to Diyus to paglinis lagboy to mgo otow no ogpabaya-an to kalisodan aw mgo sakup din to ogpunuan din. Ko ita to ogpapunu-an to paglinis din, aboy nokoy on buwa to og-abutan to mgo otow no masupak-supakon to Madoyow no Tutuwanon no niglikat to Diyus. ¹⁸ Su moydu-on du-on to kasulatan no pig-iling to “To matuwadong no otow, ko konad podon ogpakalikoy to kalangot to Diyus, amonuhon to paglikoy to mgo makasasaà aw masupak-supakon no mgo otow.” ¹⁹ Kaling man to ogkalisodan agad-agad to pagbo-ot to Diyus, ogkatagonan din to madoyow no paghimu aw isalig din to kinabuhì din du-on kan niggihit kandin no ogkasaligan iyan.

5

¹ Na iyu no mangkanigo-on no ogdaa to sinakupan to Diyus, moydu-on ig-udlin ku iyu su konà a now on ogkaminaw-ayan su manigo-on ad gayod. Nakita-an kud gayod to pig-uwang-uwangan si Jesu-Kristu aw tibò kinow ogkalabot to pagtuusa din. Kaling man ig-udlin ku iyu so-idi. ² Dowdoyawa now to pagguuy now to mgo buhì to Diyus no iyan sakup din no insalig du-on iyu no ogpa-alaga-an iyu. Konà podon no sapi to tu-ud now ko konà no iyan pa-awosi to pagdaa now kandan aw konà no angod to pigpogos kow to igpahimu sikan. Dì oghimuhon now sikan no tukhawanon now su sikan to naliyagan to Diyus. ³ To sinakupan to Diyus no insalig din du-on iyu to pagguuy, konà now puli ogbidla-on. Dì ogpagoad kow kandan nasì to paghimu now no madoyow. ⁴ Ko himuhon now sikan to konà pad umulì dini si Jesus no kinalabawan no tagbuhì, ogbaosan kow din aw palabawa kow din no ogkapalabot kow kandin no wadà katapusan.

⁵ Iyu gayod no mgo batan-on pad, ogpasakup kow du-on to mgo mangkanigo-on. Tibò kow ogpasasakupay aw ogpinakobosay kow, su moydu-on du-on to kasulatan no pig-iling to “To otow no ogpalabow-labow, ogpagkablant to Diyus kandin. Dì to otow no ogpakobos, ogka-atan nasì to Diyus.” ⁶ Kaling man ogpasakup kow du-on to Diyus no mabogbog awos

himuhon kow din no ogpalabawon ko magotò to adow. ⁷ Isalig now to Diyus to agad nokoy no napookan now su kanunoy kow din ogdomdoman.

⁸ Agdam kow awos makahina-at kow su kablang now no si Satanas iyan ogka-angodan din to liyun no makahawhadok no ogpaliyù-liyù no ogpanganap to ogkatokbò din. ⁹ Atuhi now kandin. Ogpahogoton now lagboy to pagtu-u now su nama-anan now to mgo kasing-tumutu-u now dini to babow to pasak, konà kandan ogpakalikoy su sikan iyan to ogkatuwa-ay dan gayod. ¹⁰ Dì agad malisodan kow pad dì mayopot dà, dì igpahogot to Diyus to pagtu-u now du-on kandin aw ipatagon din iyu lagboy aw ipa-usab to doson now no wadà kaduwa-duwahanan. Kandin to piglikatan to panalangin tibò. Kandin to nigpalabot iyu du-on to pagtuusa ni Jesu-Kristu no wadà katapusan. ¹¹ Masaya-an kandin to wadà katapusan. Matu-un din iyan to pagsakup din. Amin.

¹² Na si Silas to nigbulig kanak to pagsulat so-idi no mayopot dà no sulat. Pighimu ku kandin no su-un ku no ogkasaligan ku lagboy. Iyan insulat ku iyu su ig-udlin kud iyu. Igpasabut ku iyu to tütu-u to pagka-at to Diyus iyu no pigsakindogan now.

¹³ To mgo kasing-tumutu-u now dini to Babiluniya no pig-abin gayod to Diyus, igkamusta dan iyu aw ni Marcos gayod no angod to batà ku.

¹⁴ Igpakita now to paglinogonay now.

Iyu no pigtu-un ni Jesu-Kristu, madumahan kow tibò podon to kalinaw.

Ikaduwa no Sulat ni Pedro

¹ So-idi no sulat likat kanak no si Simon Pedro no sugu-onon aw tumutubus ni Jesu-Kristu. Sulat ku diyà iyu no mgo tumutu-u ki Jesu-Kristu no Diyus ta aw Maglilipwasay ta. Pigbogayan kow din to pagtu-u no angod dà to kanami no pagtu-u su wadà pigpili din su matuwadong si Jesu-Kristu no Diyus ta no Maglilipwasay ta.

² Madumahan kow lagboy to kalinaw aw ka-at to Diyus no pinabayà to nama-anan now bahin to Diyus aw ki Jesus no Magbobo-ot ta.

³ Wadà pigboong ta no kabogbogan no imbogoy on ita to Diyus no igdoog ta to pag-ugpà ta agad-agad to pagbo-ot to Diyus no pinabayà to natagahan ta bahin ki Jesu-Kristu no nigpalabot ita to pagtuusa din aw kan kabogbogan din ⁴ no niglikat sikan insahad din ita no dakoo aw mahal awos malimwasan ki to ka-iboganan no mado-ot dini to babow to pasak no ogpakado-ot ita, aw ogpakasupu ki to Diyus. ⁵ Kaling man ogdowdoyow ki to paghimu ta awos mahogot to pagtu-u ta no ogpabaya-on to paghimu ta no madoyow. Aw paghimu ta no madoyow, oghogoton ta no ogpabaya-on to pagkasabut ta to katùtu-uhanan. ⁶ Aw pagsabut ta to katùtu-uhanan, oghogoton ta no ogpabaya-on to pagtigkoo ta to katu-unan ta. Aw pagtigkoo ta, oghogoton ta no ogpabaya-on to ogtibuuson to ginhawa ta. Aw pagtibuus ta to ginhawa, oghogoton ta gayod no ogpabaya-on to pagtuman ta to kasugu-an to Diyus. ⁷ Aw to pagkatinumanon ta, oghogoton ta no ogpabaya-on to paglinogonay ta aw pagdomdom ta no nigsusu-un. Oghogoton ta to pagdomdom ta no nigsusu-un no ogpabaya-on to paglogon ta to tibò no mgo otow. ⁸ Su ko tagonan ta lagboy sikan tibò, ogkakita-an tonigpadiyù ki to pagminahukow aw padiyù ki to wadà puus to pagtu-u ta ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. ⁹ Dì ko konà ta abinon sikan aw patugaha ta gayod, ogpaka-angod ki to pisok aw bongoo su nalingawan tad on man to napasaylu kid on to tahan ta no saà.

¹⁰ Kaling mgo kasu-unan ku, ogpakamatu-udon tad on to pag-abin ita to Diyus no ogpabaya-on to ogtumanon to igpahimu ita to Diyus. Ko mahimu ta sikan podon, konà kid ogpakasuwoy. ¹¹ Dì ko du-on sikan ogpabaya-on, wadà ogpakababag ita no ogpasoodon to sinakupan to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta no wadà katapusan.

¹² Kaling man agad nama-anan now on iyan sikan tibò aw natibuus on to ginhawa now to katùtu-uhanan, di kadoog ku dà ogpadomdoman iyu sikan awos konà now malingawan sikan igkahogot to pagtu-u now. ¹³ No nigdodot a pad dini to pasak madoyow ko igpadinog ku iyu sikan no udlin. ¹⁴ Su nama-anan kud to madaas ad oghipanow su innangon kanak ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta dow nokoy to ogdoogan ku. ¹⁵ Kaling man kadoog ku ogpakadomdoman iyu sikan igkahogot now to pagtu-u su dagow malingawan now ko mali-usan kud on iyu.

¹⁶ Na sikan impang-anad noy iyu bahin to pag-uli dini ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot no ogdumahan to kaboongan no igpa-ahà, konà no puli no tutuwanon no pigtukud likat to atoman to otow su to kanami tu-un iyan no mata, nakakita koy to kabogbogan din no nakapiyong koy to pagsilawa noy. ¹⁷⁻¹⁸ Su aag koy nakaduma kandin du-on sikan untud no pighimuhan to kaboongan no konà noy ogkalingawan no pigmatu-ud to Diyus to si

Jesus no Anak din aw tahuda din su impadinog kanami to kagi no niglikat diyà to langit no kagi to Diyus no Amoy no kinalabawan no ampu-onon, no pig-iling to “So-idi to nalogonan ku lagboy no Anak no naliyagan ku lagboy.”

¹⁹ Kaling man namatu-udan koy lagboy to kagi no impalikwad to mgo maglilikwaday no pinabunsud to Diyus natodu-on du-on kandan bahin to Imananan to Ka-otawan. Madoyow ko indanan now sikan lagboy su sikan to igtang-ow ta no ilawan no malanyag no nandalipaak dini to nadigloman hantod to ogsilat no ogpandalipaak lagboy no bitu-on no Salimpagung dini to ginhawahan ta. ²⁰ Dì konà now ogkalingawan to wadà otow ko kandin dà tu-un no pagpangindaag to intag-an to mgo maglilikwaday no nasulat on natodu-on ko konà no Ispiritu Santu to ogpapayag sikan. ²¹ Su to impalikwad to Diyus, konà no domdom to otow to piglikatan. Dì mgo otow no impaghiduma on lagboy to Diyus no nig-abin kandan, tigka-un dan nalituk to kagi to Diyus no impabunsud du-on kandan to Ispiritu Santu.

2

¹ Dì natodu-on moydu-on namanlogwà gayod no kunon kun kandan, mgo maglilikwaday likat to Diyus. Dì konà no tütu-u kandan. Angod dà kunto-on iyan, ogpamanlogwà to kunon kun kandan, mgo maglilikwaday to Diyus. Dì konà man no tütu-u aw gaù iyan to igpang-anad dan iyu no ogpakado-ot puli to pagtu-u now hantod to kandan, ogsupak sikan no podon niglipwas kandan. Kaling man nahimu dan to tu-un dan no lawa no ponasonon. ² Mahan-ing iyan to ogkapa-unug dan to kandan ka-iboganan no mado-ot. Likat sikan, ogdiyampa-on to tütu-u no igbayà su ogka-intobo-ot to mgo otow to kandan to duma ta. ³ No niglikat to pagka-akom dan, puli kow dan ogpa-angodon to buhì no igkabaligyà aw kaluku kow. Dì pighina-at on tahan kandan to Diyus to ogkastiguhon din kandan.

⁴ Su agad mgo diwata no nakasaà natodu-on, wadà palikoya to Diyus to mgo pagkastigu. Dì piggawang din kandan aw diyà do-ona kandan to kadigloman no hinibatan to pasak no nabuguk no pigbakus to sangkalì hantod to magotò to adow to pagkastigu kandan. ⁵ Wadà gayod palikoya to Diyus to mgo otow natodu-on no mado-ot su pigpa-ugub din to dagat aw tibò naponas. Iyan dà nalipwasan si Noe no nigpasabut to katuwadongan. Nalipwasan gayod to pitu no duma din.

⁶ To mgo taga-Suduma aw mgo taga-Gumuda, pigkastigu gayod to Diyus no pigwadà din kandan no pigpabayà to kayu no nig-alindu-uk to lunsud dan awos mahimu kandan no goadanan to mgo otow no wadà tahud to Diyus. ⁷ Iyan dà pigpalikoy din du-on kandan si Lut no matuwadong no otow no nigpagtibò kandan to pag-ugpà du-on to lunsud dan. Nado-otan lagboy si Lut to pighinang to kasing-tagalunsud din. ⁸ Su si Lut no matuwadong, napook-pook to ginhawa din to kado-otan no nakita-an din aw nadinog din adow-adow. No pagkastigu to Diyus to kasing-tagalunsud ni Lut, piglipwasan kandan si Lut. ⁹ Na to pagkalipwasi dan to kado-otan, ogka-anadan ta to ka-amu iyan to Magbobo-ot ta to ogbulig to nigtu-u kandin awos konà ogpakasaà ko ma-antihan kandan. Ka-amu iyan gayod kandin to ogbuguk to mgo mado-ot no pigpatagad din to adow to pagkastigu kandan ¹⁰ aw subla pad kan nigtuman to ka-ibogan dan no mado-ot aw supaka dan pad to kabogbogan to Diyus.

Malangub-langubon kandan aw masagsagà. Wadà gayod hadok dan to mgo taga-langit. Dì og-ina-inahon dan nasi. ¹¹ Agad mgo diwata to Diyus

no labow pad du-on kan mgo nigpang-anad to gaù, wadà makahimù to og-ina-ina kan mgo taga-langit diyà to atubangan to Diyus. ¹² Kan mgo gau-on no mag-a-anad no nig-unug to katahani dan angod to mamang no wadà bo-ot di ogbo-otan kandan no dakoponon aw himatayanan. Di og-ina-inahon dan to mgo katuusan no mabogbog no wadà dan kadaagi. Di oghimatayan dà kandan to mahudi no adow angod to paghimatoy to mamang puli. ¹³ Ogkastiguhon kandan to lagboy masakit angod dà to pagpasakit dan to duma kunto-on. Agad adow, ogtumanon dan iyan to ibog dan no kasikawanan. Mado-ot lagboy sikan aw ka-ina-ina kow likat dà sikan ko matugutan now kandan to ogpatampuhon iyu to pagko-on now su tamak kandan to sinakupan now. Pigsayà kow dan di matuu pig-iyani-yanan kow dan dà man. ¹⁴ Kandan no mgo otow, wadad duma no hinang ko konà no iyan dà ogkahunungan to ogpang-ahà to buyag no mgo pakidaag aw wadà kabuunganan to paghimu dan to mado-ot. Aw to otow no madaas ogkadaa, ogka-iyani-yanan dan. To pagka-akom, na-anadan dan. Di nataunan on kandan tahan to langot to Diyus. ¹⁵ Natanak kandan su nigpagsuwoy kandan du-on to katutu-uhanan. Iyan pigsunud dan si Balaam no batà ni Busur no nakasuwoy su pigpa-aag-aag din to sapì no imbayad kandin no nakakabig kandin to ogpahimuhon kandin to mado-ot. ¹⁶ Di to kabayù no pigsakayan din no konà podon no tahan no ogpaka-ikagi, naka-ikagi nakalayas to inikagihan to otow aw sapadi din si Balaam to pikii din no mado-ot.

¹⁷ Sikan mgo otow tibò, iyan na-angodan dan to sisimon no na-oti-an on, aw gabun no nadaa puli to kamag. Pigbo-otan kandan to ogkabuguk diyà to hinibatan to pasak no kadidiglomi man lagboy. ¹⁸ Su kandan, to kagi dan angod to apa no puli nigtampu-ug di matuu wadà unud. Di to mgo otow no bayà pad oyowi to mado-ot no paghimu, to kadumahan dan, oglit-agon dan no ogpabaya-on to ka-iboganan dan no mado-ot. ¹⁹ Sikan nigpang-anad to gaù, agad insahad dan to ogbogoy to kalipwasanan, di amonu man to pagbogoy su kandan, na-udipon man to mado-ot su nama-anan ta to udipon ki to agad nokoy no nakasakup ita. ²⁰ Su to mgo otow no nalimwasan on kandan to kalibutanon no kado-otan no pinabayà to pagkama-an dan bahin to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta di matuu uli-on dan dà to tahan dan no paghimu aw kasakup dà kasab kandan to saà. To katapusan dan, dakoo on no kado-otan nasi du-on kan tugdow no paghimu no mado-ot. ²¹ Su manginun pad ko wadà dan podon kama-ani to matuwadong no igbayà, ayaw on no nama-anan dan on di matuu pig-oyowan dan dà aw uli-a dan dà to mado-ot. ²² Natutu-uhan kandan kan pananglitan no pig-iling to “To idù, og-uli-on din dà to inggisuka din. To babuy, agad diguson, di ogpati-uli dà diyà to tinuna-an din.”

3

¹ Na mgo kasu-unan, so-idi to ikaduwa no sulat ku iyu. Iyan insulat ku tibò awos madoyow to pagdomdom now no pinabayà to pagtambag ku iyu. ² Konà now ogkalingawan to impalikwad to mgo lagsoban to Diyus natodu-on aw mgo insugù to Magbobo-ot ta no Maglilipwasay no impabayà du-on to mgo tumutubus din.

³ Tugdow indanan now to mahudi no adow moydu-on oglogwà no nasakup to ibog dan no mado-ot. Og-ina-inahon kow dan ⁴ aw og-iling kandan to “Ando-i buwa to Imananan now. Insahad din to og-uli dini. Dow kagan-u buwa to kabigtawanan to insahad din. Naugoy on nangkamatoy

to ka-aw-apu-an ta. Dì likat to paggihit so-idi kalibutan, wadà pad man pighalinan.”⁵ Kandan no nig-iling sikan, piglingawan dan to pighimu to Diyus natodu-on. Su pinabayà to kagi din dà nagihit to Diyus to langit aw pasak. Aw wohig to nagihitan din so-idi pasak, aw wohig dà gayod to inlibong-libong din so-idi pasak.⁶ Wohig gayod to impabayà to imponas to Diyus to tibò natodu-on dini so-idi kalibutan no pina-uguban.⁷ To pagponas on tibò no padatongon pad dini so-idi kalibutan aw langit aw pagkastigu to mgo mado-ot no mgo otow no logdog to igpabayà, kandà no kagi to Diyus to igpabayà gayod su kadoog kandin ogpaka-agad ogpakatuman to kagi din.

⁸ Dì mgo kasu-unan, konà now ogkalingawan bahin to Diyus, to kahabà to songo adow aw to kahabà to songo maan no tu-ig, sikan dà.⁹ Agad moydu-on naka-intobo-ot to ogkatalisan to Diyus to in-ikagi din, dì konà iyan su inlugoy din su anambo-ot din to makahutoy pad to mgo otow no ogsosoo aw oyowi to batasan dan no mado-ot su wadà pigbo-otan din no konà din oglipwasan.

¹⁰ Dì ogtumanon iyan to Diyus to pagponas so-idi kalibutan su ko magotò to adow ogkatokawan to mgo otow angod to pag-abut to kawatan aw kadinog to pangalibagtos aw ogboongon to langit su ogkaliswahan tibò aw sikan nagihitan so-idi kalibutan, ogtunow aw kasangab gayod aw tibò no nakatagù.

¹¹ Mano naogot ogtumanon sikan, ogdowdoyawon ta to paghimu ta awos konà ki ogkalabot sikan. Ogpasakup ki to Diyus to ginhawahan ta¹² no ogtagadan ta aw padagasa tad awos umabut to adow to Diyus no ogduklitan to langit aw kangkatunow aw tibò ogkatunow to kapasù to logdog.¹³ Dì ita, og-imanon ta to bayà no kalibutan aw langit su insahad man to Diyus sikan ita no ogka-ugpa-an to matuwadong no otow to mahudi no adow.

¹⁴ Kaling man mgo kasu-unan, no ogtagadan now ko magotò to adow, ogdowdoyawon now to paghimu now awos makita-an to Diyus to matuwadong kow aw wadà paghimu now no mado-ot dow tamak dow baungalì aw ogpakapaghiduma kow to Diyus.¹⁵⁻¹⁶ Konà now ogkalingawan no iyan inlugoy to Magbobo-ot ta to pag-ulì din so-idi kalibutan su pigbogayan ki pad to paghutoy su awos makalikoy ki to kaliswahanan to kalibutan. Padihu dà to impasulat to Diyus diyà iyu to su-un ta no si Pablo su sikan to napa-atubangan din to tibò no sulat din no agad-agad to nama-anan no imbogoy kandin to Diyus no madaom no moydu-on iyan malisod no ogkasabutan. Aw sikan to ingkasuwoy sikan wadà makadaag aw naduwa-duwa pad to ginhawa dan su nakasaà kandan to pagsabut dan to insulat ni Pablo aw duma no kasulatan no kagi to Diyus no sikan, pinasiyak-siyak dan. Kaling man kastiguhonon kandan.

¹⁷ Dì iyu mgo kasu-unan no tahan kud imbahog iyu sikan, bantoy kow su dagow matu-uhan now to gaù to mado-ot no mgo otow aw malingow kow to impang-anad no pigtagonan now on tahan.¹⁸ Si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no Maglilipwasay ta, madugangan podon to pagtu-u now du-on kandin aw nama-anan now kandin no ogpabaya-on to ka-at din iyu no niglikat to kabo-ot din. Masayà kandin to wadà katapusan. Amin.

Tugdow no Sulat ni Juan

¹ Na ogsulatan noy iyu bahin ton otow no nahingadanan to Kagi to Diyus no iyan nalikatan to kinabuhì no konad ogkawadà no ogpadomdoman noy iyu. Kandin, to wadà pad kabotad so-idi kalibutan, naka-ugpà on tahan diyà to langit. Dì to kanami tu-un no mata, nakabantoy koy kandin no bali on kandin, nigpaka-otow dini to babow to kalibutan. Nakadinog koy on to kandin kagi. To tu-un noy no boad, nakadawat koy on kandin. ² No ma-ukasan sikan nalikatan to kinabuhì no konad ogkawadà, nakita-an noy aw matu-uda noy du-on iyu aw kanunoy koy ogpatangkap to tutuwanon no kandin to nalikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Kandin, timbang gayod to Diyus no Amoy. Dì nigpaka-otow on kandin dini to babow to kalibutan aw nigpakilaa on tahan kanami. ³ Kaling man ogpadomdoman noy iyu sikan nakita-an noy on aw kadinog noy awos makapagtibò kow kanami to pagkaduduma to Diyus no Amoy aw Anak din no si Jesu-Kristu. ⁴ Ogsulatan noy iyu gayod awos wadà ogboongon to pagtukhow tanow tibò.

⁵ Na so-idi no nadinog noy to ignangon noy iyu no igpahognà igpalikwad kanami to Anak to Diyus no pig-iling to Diyus, kandin to piglikatan to ka-awangan aw wadà labot din to kadigloman. ⁶ Kaling man ko puli ki og-iling to “Lagboy ad nigpagduma to Diyus,” dì ko ogdoom ki puli su wadà ta tumana to sugù din, gau-on ki iyan no otow. To kagi ta aw hinang ta, konà no tùtu-u. ⁷ Dì ko ma-awang to igbayà ta angod dà to Diyus no piglikatan to ka-awangan, nigkaduduma kid on no sakup din aw kanunoy kid ogpasayluhon to saà ta no impabayà to langosa ni Jesu-Kristu no Anak to Diyus su kandin to nigpakimatoy itanow.

⁸ Na ko og-iling ki to wadà saà ta, gaù sikan aw puli ta kaluku to ita tu-un no lawa aw wadà labot ta to katùtu-uhanan. ⁹ Dì ko og-abinon ta to mgo saà ta diyà to Diyus, ogkasaligan ta kandin to ogpasaylu ita to saà ta su insahad din man ita. Angayan to Diyus to ogpasayluhon ki din su nahugasan ki din to saà ta tibò. ¹⁰ Dì ko og-iling ki to wadà saà ta, puli tad nahimu to Diyus no gau-on aw wadà labot ta to kagi to Diyus su nig-ikagi to Diyus to itanow, makasasaà kinow tibò no otow.

2

¹ Na mgo kasu-unan ku no pig-anad ku, iyan igsulat li Du-on iyu su awos konà kow makasaà. Dì ko makasaà ki, moydu-on diyà to atubangan to Diyus no Amoy no ogpatongà ita, no kandin iyan si Jesu-Kristu no matuwadong. ² Kandin to nigpakimatoy ita awos mapasaylu ki to saà ta. Konà no ita dà to ogpasayluhon to saà, dì tibò to mgo otow, ogpasayluhon.

³ Na so-idi to igkamate-ud to ita, tutu-u no sakup to Diyus. Ko ogtumanon ta to sugù din, sakup ki din iyan. ⁴ Ko moydu-on og-iling to “Sakup a to Diyus,” dì konà din ogtumanon to sugù to Diyus, kandin, gau-on no otow no wadà makalabot to katùtu-uhanan, ⁵ Dì to otow no ogtuman to sugù to Diyus, natibuus on to paglogon din to Diyus. To pagtuman din to Diyus, sikan to igkapatu-u to kandin lagboy nakapagduma on to Diyus. ⁶ To otow no kunon kun nakapagduma on kandin to Diyus, og-unugon din podon to imbaya ni Jesu-Kristu.

⁷ Na mgo kasu-unan ku, so-idi no sugù ku iyu, konà no bayà no sugù. Dì tahan on no sugù iyu likat to pagtu-u now natodu-on no sikan iyan no kagi no impasabut ita no oglinogonay ki. ⁸ Dì kunto-on so-idi no insugù iyu, angod dà to bayà su natapikan on to kabogbogan awos matuman now sikan no sugù no oglinogonay ki aw igpatuman sikan no sugù ita, angod dà to pagtuman ni Jesus su ogboongon tad on to kadigloman su natang-awan to domdom ta to tütu-u no igtang-ow.

⁹ Ko moydu-on og-abin to kandin kun, du-on to ka-awangan to Diyus, di ogpagkablant dà nasi to kapadihu din, sikan no otow, du-on pad to kadigloman maka-ugpà. ¹⁰ To otow no oglogon to kapadihu din, wadà igkadaà din no igkasuwoy din du-on to Ka-awangan to Diyus su kanunoy ogkatang-awan to Diyus to domdom kan no otow. ¹¹ Dì to otow no ogpagkablant to kapadihu din, madiglom to domdom din su konà ogtumanon to sugù to Diyus aw wadà din katagahi dow ando-i to ogkadoogan din su iyan ogka-angodan din to pisok su nadigloman kandin aw puli ogdoo kandin.

¹² Na iyu no mgo batà pad, ogsulatan ku iyu su ogpadomdoman ku iyu to napasaylu on to Diyus to saà now no si Jesu-Kristu to impabayà. ¹³ Kandin, naka-ugpà on tahan diyà to langit to wadà pad kabotad so-idi kalibutan. Iyu no mangkanigo-on, ogsulatan ku iyu su ogpadomdoman ku iyu to natagaman now on kandin. Iyu no mgo batan-on pad, ogpadomdoman ku iyu to nada-og now on si Satanas. Iyu no mgo batà, ogsulatan ku iyu su ogpadomdoman iyu to natagaman now on to Diyus no Amoy. ¹⁴ Mgo manigo-on, ogpadomdoman ku iyu gayod to kandin no naka-ugpà on tahan diyà to langit to wadà pad kabotad so-idi kalibutan, natagaman now on kandin. Mgo batan-on pad, ogpadomdoman ku iyu to konà ogkawangan to domdom now to kagi to Diyus su nigtagon kow lagboy to pagtu-u now to kagi din aw nakada-og kow ki Satanas.

¹⁵ Na mgo kasu-unan ku, konà ta no iyan ogpa-aag-aagon to kadodoog puli to otow dini to babow to kalibutan dow agad nokoy pad no kaliyaganan dini so-idi kalibutan. Ko ogpa-aag-aagon ta to niglikat dini to babow to kalibutan, wadà ta logoni to Diyus. ¹⁶ Su tibò no puli niglikat dini to babow to pasak no angod to ka-iboganan to lawa ta, aw ka-iboganan no igpabayà to pag-ahà ta, aw ka-iboganan to ogpabantug, konà no Diyus to piglikatan sikan. Dì so-idi kalibutan to piglikatan. ¹⁷ Na so-idi kalibutan, ogkaliswa aw agad nokoy pad no ka-iboganan to otow, ogkawadà gayod. Dì to otow no ogtuman to pagbo-ot to Diyus, konà ogkawadà to kandin kinabuhì.

¹⁸ Na mgo kasu-anan no pig-anad ku, madaas on to katapusan to banwa. Nadinog now on to oglogwà on to otow no kablant ni Jesu-Kristu no ogpalabow-labow podon du-on kandin. Agad kunto-on, mahan-ing on to kablant din no namanlogwà. Kaling man nama-anan tanow to madaas on to katapusan to banwa. ¹⁹ Sikan mgo kablant ni Jesu-Kristu, konà ta no tütu-u no su-un. Kaling man nananggawang kandan dini ita. Su ko tütu-u podon no su-un ta, wadà podon pamanggawang kandan dini ita. Dì iyan inggawang dan dini ita su awos ogkapayagan to kandan, konà ta no tütu no su-un.

²⁰ Dì ita, nabogayan ki ni Jesus to Ispiritu Santu aw kandin to nigpadaag ita to katütu-uhanan. ²¹ Kaling man ogsulatan ku iyu su ogpadomdoman ku iyu to nadaagan now on to katütu-uhanan. Wadà a sulat iyu su naling to bo-ot ku dow wadà now pad kadaagi. Dì nadaagan now on man

to katùtu-uhanan aw nama-anan now on to wadà kagau-an no niglikat to katùtu-uhanan.

²² Na, intawa to gau-on lagboy ko konà no otow no ogsupak ki Jesus no Imananan to Ka-otawan. Sikan to kablang ni Jesu-Kristu. ²³ Su to otow no ogdawat podon to Diyus no Amoy, ogpakadawat gayod kandin to Anak su ko ogsupak kandin to Anak to Diyus, ogpakasupak kandin gayod to Diyus no Amoy. Angod dà gayod to otow no ogdawat to Anak to Diyus, ogpakadawat gayod to Diyus no Amoy din.

²⁴ Na, ogtagonan tad to pagtu-u ta to kagi to Diyus no impasabut ita likat to kapinunu-an to pagtu-u ta hantod kunto-on. Su ko ogtagonan ta sikan lagboy, kanunoy ki ogpakapagduma to Diyus no Amoy aw Anak din. ²⁵ Aw si Jesu-Kristu, insahad din ita to kinabuhì no konad ogkawadà.

²⁶ Sikan insulat ku, iyan napa-atubangan ku to mgo otow no ogpasuwoy podon iyu awos maka-agdam kow diyà kandan. ²⁷ Dì konà kow ogkapook-pook su sikan imbogoy iyu ni Jesus no iyan Ispiritu Santu, mamonang dà du-on iyu. Aw mano du-on iyu kandin, wadà pigboong now no ogpakanad iyu. Su kandin, ogpang-anad iyu to tibò no igpapang-anad iyu Diyus. Kandin impang-anad tùtu-u, konà no gaù. Kaling man ogtumanon now to igpang-anad iyu to Ispiritu Santu aw igpapaghiduma din iyu lagboy ki Jesu-Kristu.

²⁸ Na mgo kasu-unan ku, kanunoy ta ogtagonan si Jesu-Kristu awos wadà ogkasukoniban ta no saà aw konà ki ogkatahà du-on to atubangan din to adow to pag-ulì din dini. ²⁹ Nama-anan ta to matuwadong si Jesu-Kristu. To otow gayod no matuwadong to paghimu din, nasabutan ta gayod to sakup kandin ni Jesus.

3

¹ Na to Diyus no Amoy ta, to kalabow to paglogon din ita su pighin-gadanan ki din no mgo anak din aw sikan iyan. Kaling man mgo otow dini to babow to kalibutan no wadà labot to Diyus, pigwadà ki dan su pigwadà dan gayod to Diyus. ² Mgo kasu-unan ku, ita, batà kid on to Diyus. Wadà ta pad lagboy kama-ani dow nokoy to ogka-angodan ta ko tuuson ki ta mahudi no adow. Dì so-idi to nama-anan ta. Ko umulì dini si Jesu-Kristu, ogpaka-angod ki kandin su sikan no timpu, bali tad ogkamotow-motawan to pagkakita ta kandin no natuus on. ³ To otow no og-iman ki Jesu-Kristu, kanunoy ogpakatuwadong kandin angod to katuwadong ni Jesus.

⁴ Na ko moydu-on ogpakasaà, kasugu-an to Diyus to nalapasan din su sikan iyan to pagkasaà to otow. ⁵ Iyan inlogwà ni Jesu-Kristu dini to babow to kalibutan awos magawang to saà to otow dì kandin, wadà saà, agad sobu-uk. Nama-anan now sikan tibò. ⁶ Kaling man ko nakapagduma kid lagboy ki Jesu-Kristu, konà ki puli ogpatudyan to oghimu to igkasaà. To otow no puli ogpatudyan to oghimu to igkasaà, wadà din pad lagboy katagahi si Jesus aw wadà pad gayod makapagduma kandin ki Jesus.

⁷ Na mgo su-un ku, konà kow ogtu-u to gaù su otow no matuwadong to paghimu, matuwadong kandin angod to katuwadong ni Jesus. ⁸ To otow no ogpatudyan to oghimu to igkasaà, natu-un kandin ni Satanas, su si Satanas no magbabalatak, kanunoy nakasaà likat pad to kapinunu-an. Dì to Anak to Diyus, iyan inlogwà din dini to babow to kalibutan su oggawangon din to paghimu ni Satanas.

⁹ To otow no batà to Diyus, konà ogpatudyan to oghimu to igkasaà su nigsupu kandin to Amoy din no Diyus, su intanom Du-on kandin to katahani to Diyus. Mano Amoy din to Diyus, konà ogkahimù to kandin,

ogpatudyan puli to oghimu to igkasaà su bullug iyan kandin sugpù to Diyus. ¹⁰ Ko moydu-on otow no konà no matuwadong to pighimu din dow wadà logon din to mgo kapadihu din, kandin, konà ogkahimu no batà to Diyus. Sikan to kabugti-anan to sakup to Diyus aw sakup ni Satanas no magbabalatak.

¹¹ Kinahanglan to oblinogonay ki no sakup to Diyus. Sikan to impanganad iyu likat to kapinunu-an. ¹² Kinahanglan to konà ta ogsunudon si Kain no panganoy ni Adan, su kandin, sakup ni Satanas su pighimatayan din to hadi din. Nokoy man no niglangub kandin nighimatoy ko konà no niglikat to pagkado-oti din. To hadi din, na-uyunan to Diyus su matuwadong to nahimu din. Dì to nahimu ni Kain, wadà ka-uyuni to Diyus su mado-ot.

¹³ Kaling man mgo kasu-unan ku, konà kow ogkaboong-boong ko ogpagkablant iyu to mgo otow dini to babow to pasak no wadà pasakup to Diyus su wadà ki pasakup to kandan paghimu no mado-ot. Dì ita, nigpasakup ki to madoyow no paghimu. ¹⁴ Itanow no tumutu-u, wadà ta kalingawi to natodu-on no wadà kinow pad tu-u, wadà ki pad linogonay no iyan igkapatu-u sikan to wadà ki pad makatu-un to kinabuhì ta no konad ogkawadà. Dì kunto-on, niglinogonay kid no iyan ingkapatu-u sikan to makalibwas ki dà to pagsakup to kamatayon su nabogayan kinow on to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹⁵ To otow no ogpagkablant to kapadihu din, oghimuhon kandin to Diyus no magbubunù no otow, aw nama-anan ta to wadà otow no magbubunù no moydu-on kinabuhì no konad ogkawadà. ¹⁶ Kaling man, nama-anan ta to kalitukan to tütu-u no paglogon su si Jesu-Kristu, nigpakimatoy ita. Kaling man kinahanglan to ita, ogpakimatoy ki to su-un ta. ¹⁷ Ko pananglitan moydo-on otow no ogpakabulig podon to su-un din no nawada-an to igkabuhì, dì puli din pig-oyowan no wadà ka-ati, amonuhon to paglogon sikan no otow to Diyus.

¹⁸ Mgo kasu-unan ku no pig-anad ku, ko logon ta no dini dà puli to bàbà ta, wadà puus sikan. Dì to paglogon ta, igpatu-u ta podon nasi to oghimuhon ta no madoyow. ¹⁹ Ko madoyow to paghimu ta du-on to kasing-tumutu-u ta, ogkasabutan ta to tütu-u to paglogon ta du-on kandan. Ko oglogonan ta to kasing-tumutu-u ta, nama-anan ta to tütu-u ki no sakup to Diyus aw to tawoy sikan, wadà ogkasukoniban ta du-on to atubangan to Diyus. ²⁰ Su agad tinahom ta, ogbotang-botang ita podon ta saà no ogkasukoniban ta, dì to Diyus, labow pad du-on to tinahom ta su to Diyus, nataga tibò aw napasaylu din on to mgo saà ta not na-abin tad aw konà din ogsukmaton su piglingawan din on.

²¹ Na mgo kasu-unan ku, mano wadà saà no igkabotang ita to tinahom ta su napasaylu on, wadad on ogkasukoniban no igkasikow ta diyà to atubangan to Diyus. ²² Ko moydu-on ogpangamuyu-on ta du-on kandin, ogkadawat ta su kanunoy ta ogtumanon to sugù to Diyus aw himuha ta to ogkaliyagan din. ²³ Insugù to Diyus ita to ogsaligan ta to ngadan ni Jesu-Kristu no Anak din aw ita no nigsusu-un-su-un, oglinogonay kinow angod to insugù ita ni Jesu-Kristu. ²⁴ Tibò kino ogtuman to sugù to Diyus, nakapagduma ki kandin. Aw to Diyus, nigpagduma ita gayod. Nama-anan ta to dini ita to Diyus su pigpasoodan ki din to Ispiritu Santu.

4

¹ Na mgo kasu-unan ku, to mgo otow no kunon kun na-abutan kandan to kagi kun to Ispiritu Santu, konà no tibò to ogkatu-uhan now. Dì og-antihan now pad nasi dow Diyus iyan to nalikatan dow konà. Su mahan-ing to

namanlogwà dini to babow to kalibutan no na-abutan to kagi to gau-on no konà no Diyus. ² Ko ma-antihan ta dow tùtu-u no Ispiritu Santu to nalikatan iyan to agad nokoy no impang-anad, so-idi to igpabayà ta. Na to nigpa-abut to kagi, og-antihan ta agad ando-i dow matu-udon din to sikan sobu-ukon dà no nahimu to Diyus no Imananan to Ka-otawan, bali on nigpaka-otow dini to babow to kalibutan aw kandin iyan si Jesus. Na to impang-anad din, ko kanunoy din napa-atubangan sikan katùtu-uhanan bahin ki Jesus, Diyus no Ispiritu Santu iyan to nalikatan to kagi din. ³ Dì ko konà din lagboy tagonan to sikan sobu-ukon dà no nahimu to Diyus no Imananan to Ka-otawan no bali nigpaka-otow on dini to babow to kalibutan aw kandin iyan si Jesus, konà iyan no Diyus to nalikatan to kagi din. Dì to nalikatan sikan, kablang nasì ni Jesus aw kandin, ogpalabow-labow podon du-on ki Jesus. Nama-anan now to oglogwà to kablang ni Jesus, aw tùtu-u iyan dinid on kandin to babow to kalibutan.

⁴ Dì iyu mgo kasu-unan ku, natu-un kow on to Diyus aw makada-og kow on sikan mgo nigpang-anad to gaù su to Diyus no Ispiritu Santu no nakasood du-on to ginhawahan now, labow pad kandin du-on sikan nakasood to mgo gau-on no otow no wadà labot to Diyus. ⁵ Kandan, kablang to Diyus aw kandan impang-anad, wadà likat to Diyus. Kaling man, mgo otow no wadà labot to Diyus, ogpaminog kandan sikan nigpang-anad to gaù. ⁶ Dì ita, natu-un ki to Diyus. Kaling man to otow no nigpasakup to Diyus, ogpaminog to impang-anad ta. Dì to otow no wadà katu-un to Diyus, konà ogpaminog kandin to impang-anad ta. Na pinabayà sikan, ogkakilaa ta to Diyus no Ispiritu Santu no nalikatan to katùtu-uhanan aw sikan nalikatan to gaù.

⁷ Na mgo kasu-unan, ita no sakup to Diyus, oglinogonay ki su Diyus to piglikatan to paglinogonay to mgo sakup din. To otow no oglogon to mgo дума din to pagtu-u, kandin, sugpù to Diyus aw natagaman din on to Diyus. ⁸ To otow no wadà logon to mgo дума din, wadà gayod kalabot kandin to Diyus su Diyus to piglikatan to logon ta no tùtu-u. ⁹ Iyan ingkapatu-u to nalogonan ki to Diyus su Anak din no sobu-ukon, pigpa-andini so-idi kalibutan awos mabogayan ki to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹⁰ Sikan no logon, konà no ita to piglikatan, dì Diyus to piglikatan no iyan ingkapatu-u su pigpa-andini din to Anak din no nigpakimatoy ita to saà.

¹¹ Na mgo kasu-unan, mano nalogonan ki to Diyus, ita no sakup din, oglinogonay kinow gayod to tùtu-u no logon. ¹² Wadà pad otow no nakakita lagboy to Diyus to mata puli to gi-otawan. Dì ko linogonay kinow, Diyus, dinid on ita aw to logon ta no tùtu-u du-on kandin, natibuus on.

¹³ Na nama-anan tad to Diyus, nakapagduma kandin ita, aw ita, nakapagduma ki kandin su pigbogayan ki to Diyus to Ispiritu Santu. ¹⁴ To Diyus no Amoy, pigpa-andini din to Anak din awos mabogayan to mgo otow tibò to kinabuhì no konad ogkawadà. Kanak no si Juan aw mgo дума ku pad, ogkamatu-ud noy sikan su nakita-an noy kandin to tu-un noy no mata. ¹⁵ To otow no ogmatu-ud to si Jesus, Anak to Diyus, kandin aw Diyus, nigkaduduma. ¹⁶ Nama-anan ta to nalogonan ki to Diyus aw sikan to ogkasaligan ta. To logon tibò no tùtu-u, Diyus to piglikatan. Kaling man to otow no dakoo to logon din no tùtu-u du-on to mgo дума din, nakapagduma kandin to Diyus, aw to Diyus, nakapagduma kandin gayod. ¹⁷ Na to pagkapagduma ta to Diyus, sikan to piglikatan to ingkatibuus ta to logon ta awos konà ki matahà diyà to atubangan to Diyus to mahudi no adow. Su to kinabuhì ta dini to babow to kalibutan, kinabuhì iyan

ni Jesu-Kristu dini to sood ta. ¹⁸ Ko matibuus to logon ta to Diyus, wadà ogkahadokan ta. Ko mahadokan ta to Diyus, ogkasabutan ta to moydu-on pad pigboong no logon ta su konà ta ogkahadokan sikan nalogonan ta. Dì iyan ogkahadokan ta to kastigu no padatongon pad. Dì to logon ta no tùtu-u, naka-agow on to pagkahadok ta to kastigu su to logon ta, nakagawang ita to hadok.

¹⁹ Na mgo kasu-unan ku no sakup to Diyus, oglinogonay kinow su tugdow nalogonan ki to Diyus. ²⁰ Na ko moydu-on og-iling to “Kanak, niglogon a to Diyus,” dì to duma din, nigpagkablàng dà, gau-on kandin no otow. Su to otow, konà ogpakalogon kandin to Diyus no wadà din pad kakita-i ko wadà din kalogoni to duma din no nakita-an din on to tu-un din no mata. ²¹ Aw so-idi to sugù din ita, to otow no oglogon to Diyus, ogkalogonan din gayod to mgo duma din.

5

¹ Na to otow no ogtu-u to si Jesus to Imananan to Ka-otawan, sikan no otow, batà to Diyus. To otow no oglogon to Diyus no Amoy ta, angod dà man gayod ogkalogonan din to duma no mgo anak to Diyus. ² Ko oglogon ki to Diyus aw tumana ta to sugù din, angod dà man ogpakalogon ki to duma no mgo anak to Diyus. ³ Maogot iyan no ogtumanon ta podon to kasugu-an to Diyus, su to pagtuman ta, sikan iyan to igkapatu-u to oglogon ki kandin. Aw to sugù din ita, konà ta oghimuhon no mabogat dì oghimuhon ta nasì no ma-agkap. ⁴ Agad intawa no sakup to Diyus, ogpakada-og kandin to wadà likat to Diyus. Iyan igkada-og din to kablàng to Diyus su nigtu-u kandin ki Jesu-Kristu. ⁵ To otow no ogtu-u kandin to si Jesus, Anak to Diyus, kandin to ogpakada-og to agad nokoy no niglikat so-idi kalibutan no kablàng to Diyus.

⁶ Na sikan no si Jesus no iyan pighimu no Imananan to Ka-otawan, niglogwà on dini to babow to kalibutan no likat diyà to langit. Pigmatu-ud to katondanan din to pagbonyag kandin to wohig aw pagpataug to langosa din no nigpakimatoy kandin to saà to mgo otow. Konà no wohig dà to nigmatu-ud to katondanan din. Dì langosa din gayod, nigmatu-ud to nigtubus kandin ita. ⁷ Aw moydu-on pad nigmatu-ud dini ita to katondanan ni Jesus su Ispiritu Santu no piglikatan iyan to katùtu-uhanan tibò, nigmatu-ud to katondanan ni Jesus. ⁸ Tatou on to nigmatu-ud to katondanan ni Jesus, Ispiritu Santu, wohig, aw langosa, aw to inmatu-ud sikan tatou, nighiduma on. ⁹ To ogmatu-udon to otow, ogkatu-uhan ta. Dì labow pad to pagkasalig ta to ogmatu-udon to Diyus no pigmatu-ud din to si Jesus, Anak din. ¹⁰ To otow no ogtu-u ki Jesus no Anak to Diyus, ogtahomon din to ogkasaligan iyan to pagmatu-ud to Diyus. Dì to otow no wadà tu-u to Diyus, nahimu din to Diyus no gau-on su wadà salig to pagmatu-ud to Diyus bahin to Anak din. ¹¹ Na so-idi to pigmatu-ud to Diyus. Pigbogayan ki to Diyus to kinabuhì no konad ogkawadà, aw Anak din no si Jesus to piglikatan sikan no kinabuhì. ¹² To otow no nigdawat to Anak to Diyus, moydu-on on kinabuhì no konad ogkawadà. To otow no wadà dawat to Anak to Diyus, wadà kinabuhì no konad ogkawadà.

¹³ Na iyu no nigsalig to ngadan to Anak to Diyus, pigsulatan ku iyu su ogpadomdoman ku iyu to namoydu-onan kow on iyan to kinabuhì no konad ogkawadà. ¹⁴ Kaling man nama-anan ta to ko ogpangamuyù ki to Diyus to agad nokoy, ogpaminog kandin ita ko sikan pigpangamuyù ta, humiduma to pagbo-ot to Diyus. ¹⁵ Ko nama-anan ta to nigpaminog kandin,

angod dà man ogkama-anan ta to ogkadawat ta to pigpangamuyù ta du-on kandin.

¹⁶ Na ko moydu-on ogpakakita to duma din no nakasaà, di kan saà din, konà no wadad kapasayluhanan to Diyus, og-ampu-an din to duma din aw kabogayi din nasi to pagpadani diyà to atubangan to Diyus. To otow no nakasaà to konà no wadad kapasayluhanan to Diyus, ogka-ampu-an ta. Su moydu-on saà no wadad kapasayluhanan to Diyus no bullug on iyan to pagkatambalingu sikan no otow. Ko sikan, konà ku ogpa-ampu-on iyu.

¹⁷ Tibò no nahimu no mado-ot, saà iyan. Di moydu-on saà no konà no wadad kapasayluhanan to Diyus.

¹⁸ Nama-anan ta to wadà otow no pig-usab pad to Diyus pig-otow no puli ogpatudyan to oghimu to igkasaà su ogbantayan kandin to Anak to Diyus aw konà kandin ogkahilabotan ni Satanas. ¹⁹ Aw ita, nama-anan ta to natu-un ki to Diyus. Di to mgo otow tibò no wadà pasakup to Diyus, nasakup ni Satanas.

²⁰ Nama-anan ta gayod to nig-andini to Anak to Diyus so-idi kalibutan aw pakilaha ki to Diyus. Nakapagduma ki to Diyus no tùtu-u aw nakapagduma ki to Anak din no si Jesu-Kristu. Diyus dà to ampu-onon no tùtu-u no nalikatan to kinabuhì ta no konad ogkawadà.

²¹ Na mgo kasu-unan ku no pig-anad ku, konà kow oghilabot to ampu-onon no konà no Diyus.

Ikaduwa no Sulat ni Juan

¹ So-idi no surat, likat kanak no imbotang no manigo-on to kasinakupan to Diyus. Surat ku diyà iyu no sinakup to Diyus no tibu-uk no nalogonan din aw diyà to kada sobu-uk no sakup din du-on. Nalogonan ku iyu tibò. Konà no kanak dà, di nalogonan kow to tibò no nakadaag on to tùtu-u no impang-anad ² su namantagon kinow on to tùtu-u no impang-anad aw konà ki ogkagawangan sikan impang-anad hantod to wadà katapusan.

³ Madumahan ki to ka-at aw kalinaw likat to kabo-ot dan no Diyus no Amoy aw Anak din no si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no igpabayà to paglogon dan ita aw sikan impang-anad no tùtu-u no impasabut ita.

⁴ Naliyag a su moydu-on nakanangon kanak to moydu-on sakup now du-on no nigtagon lagboy to katùtu-uhanan su sikan to insugù ita to Diyus no Amoy ta.

⁵ Na igtugun ku iyu no tibu-uk to oglinogonay kinow on. Konà no bayà no sugù sikan su imbogoy ita to kapinunu-an pad to pagtu-u ta. ⁶ Ko oglinogonay kinow, ogtumanon ta to sugù to Diyus. Tibò ki oglinogonay. Sikan to ing-anad iyu to kapinunu-an pad to pagtu-u now.

⁷ Na mahan-ing to namanlogwà no nigpang-anad to gaù dini to babow to kalibutan no wadà tu-u to si Jesus to Imananan to Ka-otawan no nigpaka-otow on. Gau-on kandan no otow. Kablang kandan ni Jesu-Kristu aw ogpalabow-labow podon du-on kandin. ⁸ Dowdoyow kow awos konà kow magawangan to napa-omotan ta awos konà mabawasan to mahudi no adow to igbaos din ita.

⁹ Ko moydu-on ogpasiyak-siyak to impang-anad ni Jesus no katùtu-uhanan, wadà du-on kandin to Diyus. Di to otow no ogtagon lagboy to impang-anad ni Jesu-Kristu, du-on kandin to Diyus no Amoy aw Anak din gayod. ¹⁰ Ko umabut to otow no ogpang-anad di oghibugti du-on to impang-anad ni Jesus, konà now ogpaponhikon. Agad pagkamusta, konà kow. ¹¹ Su ko bogayan now to pagkamusta, ogpakaduma kow to kandin paghimu no mado-ot.

¹² Na mahan-ing pad no ogsulaton kud podon. Di konà ku pad kunto-on su madoyow pad to igpagbaaw ku iyu to atubang nasi ko umabut ad du-on iyu su oglo-uy a podon iyu awos wadà podon maboong to pagkaliyag ta.

¹³ Na to mgo kasing-tumutu-u now dini no pig-abin gayod to Diyus, igpadaa dan du-on iyu to mgo kamusta dan.

Ikatou no Sulat ni Juan

¹ So-idi no sulat, likat kanak no imbotang no manigo-on to kasinakupan to Diyus. Sulat ku, diyà ikow Gayu no nalogonan ku lagboy.

² Lagi, ogpangamuyu-on ku to Diyus to madoyow podon to kabotang nu aw madoyow gayod to lawa nu angod dà to kadoyow to pagtu-u nu.

³ Nigtukhow a lagboy no pag-abut dini to mgo su-un ta su pignangonan a to matinumanon ka su wadà ka kun suwoy to impang-anad no tùtu-u.

⁴ Kanunoy a iyan ogtukhow ko duminog a to matinumanon to mgo pig-anad ku to tùtu-u no impang-anad.

⁵ Na Lagi, konà ka ogkawada-an to igbaos ikow to Diyus su kanunoy nu ogtabangan to kasing-tumutu-u ta aw labi pad to pagtabang nu du-on kan bayà pad nig-abut du-on iyu. ⁶ Su to pagdatong dan dini pignangonan koy no sinakupan to Diyus no nangkahimun to labow to pagka-at nu kandan. Na kandan, imomo-ot on oghipanow og-usab no ogpangudlin. Madoyow ko usaban nu tabangan ko bumayà du-on iyu awos tumo-od kandan to paghipanow dan su sikan, oghiduma to pagbo-ot to Diyus. ⁷ Su kandan no oghipanow no ogpatangkap to ngadan ni Jesu-Kristu, konà ogpangamuyù to ogpatabang du-on to konà no tumutu-u. ⁸ Kaling man ita no tumutu-u to ogbogoy podon du-on kandan to igkabuhì dan awos ki makatabang kandan to pagpatangkap to impang-anad no tùtu-u.

⁹ Na, pigsulatan kud on to sinakupan to Diyus diyà iyu. Dì si Diyutripis, wadà paminog to kagi ku su ogpalabow-labow podon to kandin kabogbogan. ¹⁰ Kaling man ko umabut a du-on ognangonan ku iyu to pighimu din su to paghimanu din kanami, konà no tùtu-u. Hognà pad, ko umabut to su-un ta du-on, konà din ogdawaton to madoyow. Konà din gayod ogpadawaton to duma no sakup du-on. Aw kandan no nigdawaton to madoyow, oggawangon din du-on to kahimunan to sinakupan to Diyus.

¹¹ Na Lagi, to otow no mado-ot to paghimu, konà ta oggoadan. Dì iyan oggoadan ta to otow no oghimu to madoyow su to otow no oghimu to madoyow, kandin to natu-un to Diyus. To otow no oghimu to mado-ot, agad nigkilaa dà to moydu-on Diyus, dì wadà labot din to Diyus.

¹² Dì si Dimitriyu, sunudonon kandin su kanad aw tibò, og-apidan noy kandin su paghimu din, oghiduma to impang-anad no tùtu-u.

¹³ Na moydu-on pad podon igsulat ku diyà ikow, Dì konà pad no kunto-on. ¹⁴ Dì ogbabaaw kinow dà to atubang su domdom ku to madaas ad oglo-uy iyu.

¹⁵ Madumahan kow podon to kalinaw. Mgo kasing-tumutu-u now dini, igpadaa to kamusta dan diyà iyu. Ognangonan nu to mgo kasing-tumutu-u noy du-on to kamusta noy diyà kandan.

Sulat ni Judas

¹ So-idi no sulat, likat kanak no si Judas no su-un ni Santiago aw sakup ni Jesu-Kristu. So-idi sulat ku, diyà iyu no nalogonan to Diyus no Amoy tanow no pig-abin din on no kanunoy din ogtandu-an hantod to umabut dini si Jesu-Kristu.

² Madumahan kow lagboy to ka-at to Diyus aw kalinaw aw logon din.

³ Na mgo kasu-unan ku no nalogonan ku, tahan kud podon pigpansulatan iyu bahin to tinu-uhan no nasoodan tad on. Dì moydu-on pad kunto-on igkasulat kud iyu awos now mama-anan to moydu-on mgo gau-on no mgo otow no ogpang-anad du-on iyu su sikan to ogpakapasabuk iyu to impang-anad no wadà pigboong no inlikwad on dini ita no sakup to Diyus. ⁴ Su moydu-on tahan puli nakaba-ot ita no sinakupan. Dì wadà ta katagahi to kandan, wadà na-an tu-u to Diyus. Dì kandan, tahan on pig-indanan to Diyus no kastiguhonon to mahudi no adow. Kandan, bahin to impang-anad to pagka-at to Diyus, ogpasiyak-siyakon dan podon. Iyan igpasiyak-siyak dan su awos podon maka-uyun to Impang-anad to Diyus to paghimu dan no mado-ot. Nadagbow dan no to ka-at to Diyus, dow makaduma to otow dà no ogtuman to kandan dà no ogka-ibogan. Kan pagpasiyak-siyak dan podon to impang-anad bahin to ka-at to Diyus, sikan to ingkapabayà to pagsupak dan ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no tagtu-un itanow tibò.

⁵ Na sikan nanangon iyu natodu-on, sikan dà gayod to ogpa-indanan ku iyu kunto-on aw kandà to ogpakatunga awos konà now ogkalingawan to paghimu to Diyus no paglipwas din to mgo Isrili no mgo otow du-on to Ihiptu no banwa no kalisodanan dan. Agad nalipwasan kandan to kalisodan du-on, dì wadà kaugoy sikan mgo otow no wadà tu-u, pigponas to Diyus.

⁶ To mgo diwata gayod natodu-on diyà to langit, agad tahan no diwata podon kandan, dì su wadà dan baliha to pagkadiwata dan, piglingawan dan nasì. Nokoy to pighinang to Diyus kandan. Piggawang du-on to banwa dan aw diyad on ibotang kan no mgo diwata to hinibatan to pasak no nabuguk du-on to kadigloman no pigbakus to sangkalì aw bullug du-on maka-ugpà hantod to adow no pagbo-ot to Diyus.

⁷ Ognoud-noudan now to nadoogan to Suduma no lunsud aw Gumuda gayod no lunsud aw mgo nakalongod du-on no mgo kalunsudan su to mgo taga-lunsud, angod dà to paghimu dan no mado-ot no sikan, pagpanlibug aw pag-u-unoy-unoy gayod. Dì to nasadogan dan no kastigu to Diyus kandan no pinabayà to kayu no wadà kaposokanan no iyan on nahimu no ogkagoadan no konà ogsunudon to mgo tipahudi no mgo otow no mado-ot to mgo hinang no ogka-angod gayod kandan su igsugba diyà to logdog no konà no ogkaposok.

⁸ Na so-idi mgo otow no ogpang-anad to mgo gaù kunto-on no timpu, angod dà su puli dan na-agad-agadan to bugtì su angod to taga-inop puli to pig-unug dan. No pigpakatuman dan to ka-iboganan dan, ogsupakon dan to imbotang no ogsakup. Ogpa-inahan aw diyampa-a dan to mgo pigbotad no mgo gamhanan.

⁹ Dì si Miguel, agad kinalabawan no diwata to Diyus kandin, dì wadà din langubi to og-ina-inahon si Satanas no magbabalatak ton paghi-asuy dan

bahin to lawa ni Moises dow nokoy to ogkadoogan kan pagkamatoy din. Dì iyan dà pig-ikagi din to “Diyus on to ogkataga ikow dow amonuhon ka.”

¹⁰ Dì kan mgo nang-anad to gaù, puli ogpamansawoy to wadà dan kadaagi. To ibog dan, angod dà to mgo mamang no wadà bo-ot. Aw sikan to igkaponas dan to mahudi no adow.

¹¹ Aboy kandan su ogsunudon dan si Kain no ma-inga-on no otow. Iyan dà pigpa-aag-aag dan to sapì. No pigpa-aag-aag dan to sapì pigsunud dan gayod si Balaam no sapì to nakakabig kandin to mado-ot no paghimu. Dì ogkawadà kandan no ogka-angod ki Kuda no nig-atu to pagsakup ni Moises no imbotang to Diyus.

¹² Na kan mgo nang-anad to gaù, ko ogba-ot to kahimunan now to sinakupan, naka-angod to sakit no ogpakasikow iyu. Logodon kandan aw wadà tahud. Wadà ogkadoogan dan. Angod dà to gabun no wadà udan, dì ogkadaa to kamag. Kandan, angod dà gayod to kayu no konà ogbogas agad tigbobogas on podon. Dì kandan, angod to kadaduwa on kamatoy su niglata on to dohun aw kagangu aw kabukad.

¹³ Kan mgo nang-anad to gaù, angod dà gayod to baod to dagat no ogpamawbakuud no ogsobu no nalobog to kandan tu-un no domdom no igkasikow. Iyan ogka-angodan dan gayod to bitu-on no nakasuwoy to tahan din igbayà no konà ogkasaligan no ta-indanan no oghindù ita. Dì to Diyus, pighina-at din on to kanunoy no ogpa-ugpa-an kandan no sikan, kadigloman.

¹⁴ Na si Enoc no sugpù ni Adan no ikapitu on no sumpow, kandin iyan napa-atubangan din to kagi din no ogkadoogan kan nang-anad to gaù no nigtag-an kandin no pig-iling to “Ahà kow su og-andini to Magbobo-ot ta no ogdumahan to minaan no diwata din.

¹⁵ “Su ogbo-otan din to mgo otow tibò aw ogkastiguhon din gayod to mgo otow no mado-ot to pig-ikagi dan bahin kandin aw agad noloy pad no paghimu dan no mado-ot no wadà makatahud to Diyus.”

¹⁶ Sikan mgo otow no napa-atubangan ni Enoc to kagi din, mangka-ina-inahon kandan no mgo otow aw mangkatibagutbut. Iyan dà ogtumanon dan to kandan ibog. Ogsaya-on dan to tu-un dan dà no lawa. Ogsaya-on dan gayod to duma awos ogkalomhokan to kandan ka-uswagan.

¹⁷ Dì iyu no mgo kasu-unan ku, konà now ogkalingawan to tinag-an to mgo tumutubus ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta ¹⁸ su pig-iling dan to “To mahudi no adow oglogwà to mgo otow no ogpamang-ina-ina iyu no sikan no mgo otow, ibog dan dà to ogtumanon dan.”

¹⁹ Kandan to nalikatan to pagkabahin-bahin to mgo tumutu-u. Nasakup kandan to puli niglikat so-idi kalibutan no wadà labot to Ispiritu Santu.

²⁰ Dì iyu mgo kasu-unan ku, oghinogotay kow to pagtu-u now to Diyus. Og-ampù kow no Ispiritu Santu to og-allad.

²¹ No pag-ugpà ta pad konà ta ogkalingawan to nalogonan ki to Diyus no kanunoy ki ogpa-uyun to Diyus su tinahom tad to nalogonan ki din no ogtagad ki kanunoy to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta hantod to pagtuusa ta.

²² Na moydu-on nigtu-u dì naduwa-duwa pad to ginhawa dan. Ogbuligan now iyan kandan.

²³ Moydu-on gayod ogbuligan now su ogdungow on to kamatayon. Dì ogdagwaton now kandan du-on to logdog. Moydu-on ogka-atan now dì og-agdam kow su dagow madamoy kow puli to kandan kado-otan no wadà podon labot now.

24-25 Na to Diyus no sobu-ukon no Maglilipwasay ta, ogka-amu to ogtabang awos konà now ogkalingawan to pagtu-u now. Ogka-amu gayod kandin to ogpadugukon kow to atubangan din to mahudi no adow no wadà saà now no ogpatukhawon kow lagboy diyà to langit no igpabayà to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta. To Diyus, masayà, mapalabow, su pigtu-un din tibò no pagsakup aw kabogbogan likat to kapinunu-an hantod kunto-on aw kaugayan no wadà katapusan. Amin.

Sikan Impa-ahà ki Juan

¹⁻² Na iyu no mgo sakup to Diyus, igpadaa ku iyu kunto-on to pigsulat ku no bahin to impa-ahà kanak ni Jesu-Kristu no pigsugù to Diyus to igpa-ahà kanak awos mama-anan now no sakup din dow nokoy to madaas og-abut. Kanak no si Juan no sakup ni Jesu-Kristu, pigsulat ku kotob to nakita-an ku no pagkagawangi ku to panimo-ot no pigsaysayan ad to kalitukan to diwata to Diyus no pigpabunsud dini kanak no pigpalikwad dini kanak. Pigsulat kud gayod to nadinog ku no kagi to Diyus aw kagi ni Jesu-Kristu.

³ Na to otow no ogbasa so-idi, ogkaliyag kandin. To otow gayod no ogpaminog so-idi no impa-abut to Diyus no kagi, ogkaliyag gayod kandin ko matuman din su madaas on ogkagotò to intag-an dini so-idi no nasulat on.

⁴⁻⁵ Na kanak no si Juan, so-idi to impalikwad kanak ni Jesu-Kristu diyà iyu no pitu no kasinakupan din diyà to Asiya.

Madumahan kow to kalinaw aw ka-at no niglikat to Diyus aw ki Jesu-Kristu aw to Ispiritu Santu. To wadà pad kapunù to kapinunu-an, tahan on naka-ugpà to Diyus diyà to langit aw hantod kunto-on aw hantod to wadà katapusan. Ispiritu Santu no diyà to atubangan to Diyus, pitu to kabogbogan din no ningsingkabugtì. Si Jesu-Kristu to ogkatu-uhan to matuwadong to paglikwad to kagi to Diyus. Kandin to tugdow no pigbuhoy to Diyus aw tuusa aw panguu gayod kandin to tibò no ogsakup dini to babow to kalibutan.

Dakoo to logon din ita no piggawangan ki din to saà ta no pinabayà to langosa din no pigpataug no pagpakimatoy din ita.

⁶ Pighimu ki din no sinakupan din aw panon to mgo otow no kanunoy og-ampù diyà to atubangan to Diyus no Amoy din. Matahudan kandin aw mabogayan to kabogbogan to pagsakup hantod to wadà katapusan, no sikan iyan podon. Amin.

⁷ Indanan now kandin no padatongonon pad no ogliwaw-ang to gabun aw tibò on to mgo otow, ogpakakita kandin agad todon nigpalì kandin, aw tibò to timamanwa dini to babow to kalibutan, ogpamakasinogow to pagkasosoo dan ko kumita no sikan iyan matuman podon. Amin.

⁸ “Kanak to A aw Ya no iyan kalitukan to kapinunu-an aw katapusan.” Sikan to kagi to Diyus no Magbobo-ot ta no to wadà pad kapunù to kapinunu-an tahan on naka-ugpà diyà to langit hantod kunto-on aw hantod to wadà katapusan no kinabogbogan no ogsakup.

⁹ Na kanak no si Juan no su-un now to pagtu-u ta ki Jesus no nabogkot kinow, na-a-angod kinow on su agad pig-uwang-uwangan kinow su sakup kinow to pagkaharì din, di natibuus dà to ginhawa ta. Na likat to pagpasabut ku to kagi to Diyus bahin ki Jesus, piggawang a du-on to banwa ku aw pakamonang a diyà to puù to dagat no pighingadanan to Patmus. ¹⁰ To adow to Dumingu diyà no pagkagawangi kud to panimo-ot no pinabayà to Ispiritu Santu, moydu-on nadinog ku diyà to talikudan ku no naka-uwotu no kagi di angod to budyung to ka-agbot no na-iling to

¹¹ “To tibò to ogkita-an nu, ogsulaton nud aw ipadaa diyà sikan pitu no kasinakupan ku diyà to mgo lunsud to Ipinu aw Ismirna aw Pirgamu aw Tiyatira aw Sardis aw Piladilpiya aw lunsud gayod no Lawdisiya.”

¹² Na no pagkalingi ku dow intawa to nig-ikagi kanak aw no pag-usab ku mandà pagnongnong, nakita-an ku to pitu no pungkuyanan to ilawan no aag buwawan. ¹³ Du-on to kabakna-an to pungkuyanan to ilawan, iyan nakita-an ku to angod to tumutubus to ka-otawan no mahabà to kabò din aw to dagaha din, pigbagkosan to buwawan. ¹⁴ To uu din aw bubuu din, lagboy maputi angod to kaputi to gapas. Aw to mata din, angod gayod to logdog to kayu su oglagbas du-on to ginhawahan. ¹⁵ To kobong din, angod to tumbaga no pigbaga du-on to tunawanan. Aw ko og-ikagi kandin, iyan na-angodan to sampow no maliyapa. ¹⁶ To boad din no kalintu-u, nigtagon to pitu no bitu-on. To oglogwà du-on to bàbà din, ispada no maha-it aw ma-idob. Aw to lawlanguhan din, iyan na-angodan to bandog to soga ko lagboy ma-ugtu no ogpakasilow.

¹⁷ Na kan no pagkakita ku kandin, nakapatilangkob a du-on to saom to kobong din no angod a to namatoy. Dì pigdawat a din to kalintu-u no boad din aw ikagi to “Konà ka ogkahadok su kanak to kapinunu-an aw katapusan to tibò. ¹⁸ Kanak to piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà su agad nigpakamatoy ad, dì nigpakabuhoy ad gayod no konà ad ogka-usab ogkamatoy. Kanak on to tagtu-un to kamatayon aw banwa to nangkamatoy su nakada-og ad to kamatayon. Kaling man konà ka ogkahadok. ¹⁹ Dì ogsulaton nu tibò no igpa-ahà ku ikow no pagkapugut no so-idi iyan kunto-on aw to padatongon pad gayod.

²⁰ “Na ognangonan ku ikow to kalitukan kan pitu no bitu-on no nakita-an nu dini to boad ku aw kalitukan to pitu no pungkuyanan to ilawan no buwawan. Sikan pitu no bitu-on, iyan pitu no maglilikwaday ku no pigpalikwad ku to kagi ku diyà to pitu no kasinakupan ku. Sikan pitu no pungkuyanan to ilawan, iyan pitu no kasinakupan ku.”

2

¹ Na ton nig-ikagi kanak, nig-iling mandà to “Na so-idi to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà to sinakupan ku diyà to Ipisu. Og-ilingon nu to ‘Kanak, si Jesus no nigtagon sikan pitu no bitu-on to kalintu-u ku no boad. Magbabantayay a gayod sikan pitu no pungkuyanan to ilawan no buwawan no kanunoy a oglibod-libod du-on sikan mgo ilawan.’

² “Ilinga nu mandà to ‘Nama-anan ku to nabayà-baya-an now aw pagkapagud now aw agad nalisodan kow dì pighogot now to pagtu-u now aw konà kow ogpakapasinsiya to mgo otow no mado-ot. Dì nasi pigpang-usip now to namang-angkon no kandan kunon kun tumutubus ni Jesus. Dì matuu konà man na-an aw nama-anan now on kandan no gau-on iyan.

³ Nama-anan ku gayod to pigtuwa-ay now to kalisodan likat to pagtu-u now kanak. Dì wadà kow ablaya to pagtagon to pagtu-u now.

⁴ “ ‘Dì moydu-on dà kabugti-anan now no konà ku ogka-uyunan su to bayà kow pad nigtu-u, dakoo to paglogon now pad kanak. Dì kunto-on no naugoy on, nigkupas on man nasi to paglogon now kanak. ⁵ Ogdomdoman now to nasuwayan now aw ogsosoo kow aw ka-uli now to tahan now no paglogon kanak aw mgo tahan now no paghimu no madoyow. Ko konà now ogtumanon, og-andiya-an ku iyu aw gawanga ku to ilawan now du-on to pungkuyanan, ko konà kow ogsosoo. ⁶ Dì moydu-on dà gayod ingkadoyow now su pigpagkabl原因 now to mgo mado-ot no hinang to mgo Nikulaita no pigkabl原因 ku gayod.

⁷ “ ‘Iyu tibò, ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to kasinakupan to Diyus no pig-iling to, To otow no ogpakada-og ki Satanas, ogtugutan ku

to ogpakako-on kandin to bogas to kayu no makagbuhoy no diyà to banwa to Diyus.’ ”

⁸ Na kandin no si Jesus, nig-iling mandà to “Na so-idi to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà to sinakupan diyà to Ismirna. Og-ilingon nu to ‘Na so-idi to kagi ku iyu. Kanak to kapinunu-an to tibò aw katapusan gayod to tibò. Kanak, nigpakamatoy a dì nigpakabuhoy a dà gayod.

⁹ “ ‘Nama-anan ku to pagka-uwang-uwangi now aw pagkawada-i now gayod. Dì moydu-on dà kadatù now diyà to langit. Nama-anan ku to pig-ina-ina kow sikan mgo otow no kandan kunon kun mgo Hudiyu no tütu-kun. Dì matuu konà man na-an. Su kandan, sakup to panon ni Satanas. ¹⁰ Konà kow ogminahadok to kalisod no madaas on ogdo-og iyu no tuwayonon now. Indanan now su moydu-on iyu no igpapisu ni Satanas no magbabalatak no ogpanogkad to pagtu-u now kanak. Ogkalisodan kow to sood to sampuù no adow. Dì hogoton now nasi to pagtu-u now kanak agad mamatoy kow aw igbaos ku iyu to kinabuhì no konad ogkawadà.

¹¹ “ ‘Tibò iyu, ogpaminog kow to og-ikagihon to Ispiritu Santu diyà to kasinakupan to Diyus no pig-iling to, To otow no ogpakada-og ki Satanas, konà din no ogkahadokan to ikaduwa no kamatayon.’ ”

¹² Na nig-iling mandà kandin dini kanak to “Na so-idi gayod to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà to sinakupan ku diyà to Pirgamu. Og-ilingon nu to ‘Kanak no si Jesus no moydu-on ispada no maha-it lagboy aw ma-idob, ¹³ nama-anan ku to pig-ugpa-an now, sakupanan ni Satanas. Dì pigtagonan now lagboy nasi to pagtu-u now to kanak ngadan aw wadà now lingawi to impang-anad ku agad to timpu no pagkabunù ni Antipas no sakup ku gayod natodu-on. Wadà kahadok kandin to pagpasabut to kagi ku. Dì pighimatayan kandin diyà to lunsud no pig-ugpa-an now no sakupanan ni Satanas.

¹⁴ “ ‘Dì moydu-on dà kabugti-anan now no konà ku ogka-uyunan su moydu-on iyu no nigdawat to ki Balaam no impang-anad no kandin, nig-anad ki Balak to ogpapamab-otan to mgo Isrili natodu-on awos podon ogpamakasaà kandan no pinabayà to pagko-on to intaphag du-on to bugtì no ampu-onon aw pinabayà gayod to paghilabot to duma. ¹⁵ Moydu-on gayod nigtagon to impang-anad to panon to mgo Nikulaita. ¹⁶ Sumosoo kow aw oyowi now to mado-ot. Pagawanga now to nigpang-anad to mado-ot su ko konà now uduwon, og-andiya-an ku aw kastiguha ku kandan no igpabayà so-idi no ma-utong no ispada no oglogwà dini to bàbà ku.

¹⁷ “ ‘Ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to kasinakupan to Diyus no pig-iling to, To otow no ogpakada-og ki Satanas, igbogoy ku kandin to ko-onon no pighingadanan to mana no konà igkabogoy diyà to wadà tu-u no sikan mana no niglikat diyà to langit. Igbogoy ku gayod kandin to maputì no batu no pigsulatan to bayà din no ngadan aw to tagngadan, kandin dà to nama-an dow intawa sikan bayà din no ngadan no nasulat.’ ”

¹⁸ Na nig-iling mandà kandin dini kanak to “Na so-idi to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà to sinakupan ku diyà to Tiyatira. Og-ilingon nu to ‘Kanak to Anak to Diyus no mata ku iyan na-angodan to logdog aw kobong ku, angod to tumbaga no pigbaga diyà to tunawanan.

¹⁹ “ ‘Nama-anan ku to iyu no ingkadoyow su dakoo to logon now kanak. Matinumanon kow to kanak sugù aw natibuus to ginhawa now agad nalisodan kow. Likat to pagtu-u now, kanunoy pigdugang-dugangan to

paghimu now no madoyow no labow pad iyan du-on to paghimu now no tugdow no madoyow gayod iyan.

²⁰ “ ‘Dì moydu-on dà kabugti-anan now no konà ku ogka-uyunan. Su puli now pigpabay-anan to mado-ot no hinang ni Dyisibil no buyag no nigpakunon-kunon to maglilikwaday kun kandin to Diyus, dì matuu konà man. Wadà now sapadi to impang-anaad din no ingkapasuwoy to mgo sakup ku. Su ing-anaad din to konà no saà diyà to atubangan to Diyus to paglingì to bugtì no pinabayà to paglinibugay aw pagtahud diyà to ampu-onon no konà no Diyus no tütü-u no pinabayà to ogko-on to intaphag du-on kandan. ²¹ Pigbogayan kud kandin to timpu awos makasosoo aw oyowi to paghimu din no mado-ot. Dì nig-oyow nasi kandin to ogsosoo to paglingì din. ²² Igpa-abut ku kandin to sakit no igkahibat din. Aw kandan no mgo duma din to pagpalibug din, ogpahadaton ku gayod kandan lagboy ko konà dan oyowan to pagpatuyun-tuyun sikan no buyag. ²³ To mgo sakup din, ogpamponason ku. Tibò kow no mgo kasinakupan ku, ogkama-anan now to kanak to ogpakalagbas to og-ahà dow nokoy diyà to domdom aw ginhawahan to otow. Og-ontopan ku to pagbaos to tagsobu-uk agad-agad dà to nahimu nu.

²⁴ “ ‘Dì iyu du-on to Tiyatira no wadà unug to impang-anaad kan no buyag no pighingadanan to madaom no impang-anaad ni Satanas, wadà igdugang ku iyu no igpahimu. ²⁵ Iyan dà igpahimu ku iyu to igpatagon ku iyu kan nama-anan now on hantod to umulì ad dini. ²⁶ Iyu no ogpakada-og ki Satanas aw tumana to ogkaliyagan ku hantod ko mamatoy kow, sikan kabogbogan no insalig kanak to Amoy ku, igsalig ku gayod diyà iyu. Ogpasakupon ku iyu to mgo banwa dini to kalibutan. ²⁷ Ogpaka-angod kow kanak su madigon to pagsakup now aw ogpakada-og kow to mgo banwa aw wadà oglangub og-atu iyu. ²⁸ Igbogoy ku iyu to Salimpagung no ogpandalipaak diyà iyu.

²⁹ “ ‘Tibò kow, ogpaminog lagboy to kagi to Ispiritu Santu diyà to kasinakupan to Diyus.’ ”

3

¹ Na ton nig-ikagi kanak, nig-iling mandà dini kanak to “Na so-idi pad mandà to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà to sinakupan ku diyà to Sardis. Og-ilingon nu to ‘Kanak no si Jesus, nigpatubus a to Ispiritu Santu diyà to kalibutan no pitu to ningsingkabugtì no kabogbogan din. Kanak gayod to nigtagon sikan pitu no bitu-on.

“ ‘Nama-anan ku to kadodoog now. Kunon kun moydu-on kinabuhì now no konad ogkawadà. Dì matuu to paghimu now, wadà igkamatu-ud now. Angay namatoy kow on. ² Agdam kow aw oyowi to kado-otan. Dì sikan nandà no madoyow no pigtagon now pad no pagtu-u now, hogota now su imomo-ot on podon to ogkawada-an kow to pagtu-u now. Nama-anan ku to moydu-on pad paghimu now no wadà-wadà pad kalitos diyà to atubangan to Diyus ku. ³ Konà now ogkalingawan to impang-anaad iyu natodu-on no pigdawat now. Dì ogtagonan now lagboy to pigdawat now aw aya kow on to mgo pagminasuhooy now. Ko konà kow sumosoo aw oyowi to mado-ot no hinang, ogkatokawan kow su ko dumatong a du-on iyu angod a dà to kawatan no puli og-abut to wadà tugun aw wadà now hina-ata su wadà now imana aw wadà now katagahi to adow to lagboy kagoto-an to pag-ulì ku diyà iyu.

⁴ “ ‘Dì moydu-on dà iyu no wadà tamak to kabò now no pinabayà to pagtampu to mado-ot no paghimu aw padumahi ku iyu no ogpakapangabò to

maputi su himuhonon kow no ogpakaduma kanak. ⁵ To otow no ogpakada-og ki Satanas, ogpakapangabò to maputi aw konà ku oggawangon to ngadan din du-on to listahan ku to moydu-on kinabuhì no konad ogkawadà no iyan ogpantuuson. Diyà to atubangan to Diyus no Amoy ku aw mgo diwata din, ogka-abin ku kandin no sakup ku.

⁶ “ ‘Iyu, ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to kasinakupan to Diyus.’ ”

⁷ Na ton nig-ikagi kanak, nig-iling mandà dini kanak to “Na so-idi to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà to sinakupan ku diyà to Piladilpiya. Og-ilingon nu to ‘Kanak no si Jesus to matuwadong aw tütü-u. Pigbogayan a to kabogbogan to pagsakup angod ki Harì David. Ko moydu-on ogtau-angan ku, wadad on ogpakatakop. Ko moydu-on ogtakopan ku, wadad on ogpakatau-ang.

⁸ “ ‘Nama-anan ku to iyu no nabayà-baya-an. Agad konà kow no mahan-ing dì matinumanon kow to kagi ku. Wadà now oyowi to pagtu-u now dini kanak. Kaling man pigtau-angan ku iyu awos sumood kow aw wadad on ogpakalopon iyu. ⁹ Sikan mgo otow no nigpakunon-kunon to mgo Hudiyu kun kandan no tütü-u dì matuu konà aw gau-on man nasi kandan su sakup ni Satanas, ogpaluhudon ku kandan diyà iyu awos mama-anan dan bali to iyu, piglogonan ku. ¹⁰ Su pigtagonan now to kagi ku agad nalisodan kow on, ogbantayan ku dà gayod iyu su madaas ogkagotò to pag-anti to mgo otow dini to babow to kalibutan. ¹¹ Madaas ad og-uli diyà iyu. Tagoni now to iyu no moydu-on awos konà kow mawada-an to igbaos ku podon iyu no madoyow. ¹² To otow no ogpakada-og ki Satanas, oghimuhon ku kandin no tugdok du-on to abutanan to Diyus diyà to langit no kandin, konà ogkagawang. Igsulat ku gayod du-on kandin to ngadan to Diyus ku aw ngadan gayod to lunsud to Diyus no bayà no Hirusalim no ogkatuntun no likat diyà to Diyus diyà to langit. Igsulat kud gayod du-on kandin to kanak bayà no ngadan.

¹³ “ ‘Ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to kasinakupan to Diyus.’ ”

¹⁴ Na ton nig-ikagi kanak, nig-iling mandà kanak to “Na so-idi to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà to sinakupan ku diyà to Lawdisiya. Og-ilingon nu to ‘Kanak no si Jesus to pigkatondananan to magmamatu-uday su ogkatu-uhan to matuwadong to paglikwad to kagi to Diyus no kanak no pinabaya-an to tibò no pigbotad to Diyus.

¹⁵ “ ‘Nama-anan ku to paghimu now. Konà no mapasù to ginhawa now kanak. Dì konà gayod no mahagsii. Ma-inallow dà to kapasu-an. Madoyow ko bullug mapasù dow bullug mahagsii. ¹⁶ Dì mano ma-inallow kow dà man to kapasu-an now, igbuga ku dà iyu. ¹⁷ Ogbinansag kow no og-iling kow to “Datù a, madoyow on to kabotang ku. Wadad pigboong ku.” Dì ka-atanan kow pad nasi su wadà now katagahi to ma-intok dà to pagtu-u now aw ma-intok gayod to domdom now. Nawada-an kow on nasi aw napisok kow aw nalobasan kow su wadà paghimu now no madoyow. ¹⁸ Kaling man igtugun ku iyu to ogpabogoy kow kanak to pagtu-u no tütü-u no angod to buwawan no pig-antihan on to kayu awos datù kow on no tütü-u. Ogpabogoy kow kanak to kabò no maputi awos magawang to pagkasikow now su nalobasan kow. Ogpasandog kow kanak to igbuung to mata now awos ma-uli-an to pagkapisok now awos makakita kow. ¹⁹ To mgo sakup ku no piglogonan ku, igpanagda ku aw kastiguha awos anadon

ku kandan. Kaling man ogkastiguhon ku iyu ko konà now oyowan to mado-ot no paghimu now. Tibuuson now to ginhawa now.

²⁰ “ ‘Na so-idi ad no nangunsolib ad awos ogsabi iyu. Ko moydu-on nakadinog to kagi ku aw paponhika a din, konad ogkapigtas to paghisau ta. ²¹ To otow no ogpakada-og ki Satanas, ogpaso-ingon ku kandin to pagbulig to pagsakup ku angod dà kanak no nakada-og aw pigpaso-ing a to Diyus no Amoy ku to pagsakup din.

²² “ ‘Ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to kasinakupan to Diyus.’ ” Sikan to nadinog ku du-on.

4

¹ Na pighalin mandà ni Jesus to impa-ahà kanak no iyan mandà nakita-an ku to natau-angan to takop-takop to langit. Ton nig-ikagi dini kanak no angod to budyung, nadinog kud mandà to kagi din no nigpànlanablanab no na-iling to “Padayong ka awos ipa-ahà ikow dow nokoy to ogabut odomà.” ² Aw du-on dayun no pinabayà to Ispiritu Santu wadad on panimo-ot ku aw du-on to langit nakita-an ku to pangkà no pig-ingkudan to Tagginihit. ³ Sikan nig-ingkud du-on, iyan na-angodan to mgo mutyà no haspi aw kurnalina no ogpanilak-silak. Sikan pangkà, piglikusan to bangow no angod to ismiralda no mutyà no ogpanilak-silak. ⁴ To pangkà, piglibutan gayod to kawa-an aw upat no bu-uk no pangkà aw kada pangkà, moydu-on nig-ingkud no manigo-on no namangabò to maputi aw pamansangkub to sinuwang-suwang no buwawan. ⁵ To oglikat du-on sikan no pangkà, kilat no ogkiblat aw dauhinog aw panganod-kanod to lugung. Du-on to atubangan to pangkà moydu-on pitu no ilawan no malanyag lagboy no sikan iyan to Ispiritu Santu no pitu to kabogbogan din. ⁶ Aw du-on gayod to atubangan to pangkà no piglikusan moydu-on angod to dagat no angod to pagaungan to pagbatingting to pag-ahà ta.

Piglibongan gayod to pangkà to upat no katuusan no uminugpà no taga-langit, aw atubangan dan aw talikudan dan, moydu-on mata. ⁷ Na to tugdow no uminugpà, iyan na-angodan din to liyun no panguu to mgo uwod-uwod. Sikan ikaduwa, iyan na-angodan to nati to baka. Aw sikan ikatou, to lawlanguhan din, iyan na-angodan to otow. To ika-upat, iyan na-angodan din to mana-uu no niglayang-layang diyà to ugtuhan. ⁸ Kada songo bu-uk to mgo uminugpà du-on, piggiti-an to onom no pagikpik no tumaag mata du-on to babow aw du-on to sood. Agad adow aw madukilom iyan dà oghimuhon dan to ogpamangkanta no og-iling to “Matuwadong, matuwadong, matuwadong to Ginu-u no Diyus no Kinabogbogan. Magbobo-ot kandin no to wadà pad kapunù to kapinunu-an, tahan on naka-ugpà aw hantod kunto-on aw hantod to wadà katapusan.”

⁹ Aw sikan mgo uminugpà, ko mabogayan dan to pagsayà-sayà aw pagtahud aw pasalamat du-on sikan nig-ingkud du-on to pangkà no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà, ¹⁰ ogtampuhan gayod kandan sikan kawa-an aw upat no mangkanigo-on no ogpamanluhud du-on to atubangan todunon nig-ingkud to pangkà aw ampu-i dan kandin no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà aw ibotang dan to buwawan dan no sinuwang-suwang du-on to atubangan din no intahud dan kandin no ogdodongan dan to pagkanta no iglangkoà no iyan kalitukan to ¹¹ “Nahimu ka no litos no talahudon, Ginu-u noy. Nahimu ka no litos no saya-onon, Diyus noy. Nahimu ka no litos no bogayanan to kabogbogan.

Piggihit nud tibò. Tibò, nagihit nu su sikan, pigbo-otan nud.” Sikan to ingkasayà du-on sikan nig-ingkud du-on to pangkà.

5

¹ Na sikan nig-ingkud du-on to pangkà, nakita-an kud du-on to kalintu-u no boad din no nigtagon to basahon no pigpanlukut no managdibaay nasulatan tibò no pigpambogkot to pitu no balitos. ² Dayun nakita-an kud to bobogbogan no diwata to Diyus. Nig-iling kandin to ma-agbot no kagi no “Intawa buwa to litos no ogpakabadbad to mgo imbalitos so-idi nasulatan aw pambuklada awos mabasa.” ³ Dì wadà man sobu-uk no litos ogpakabuklad sikan basahon agad diyà to langit dow pasak dow diyà pad to sood to pasak. ⁴ Nakasinogow a lagboy su wadà sobu-uk no litos no ogpakabuklad sikan basahon no piglukut. ⁵ Dayun songo manigo-on du-on, nig-ikagi kanak to “Konà ka ogsinogow su si Jesus no nahingadanan to Liyun to Panon ni Huda no sugpù ni David, kandin to nakada-og ki Satanas. Kaling man kandin to litos ogpakabuklad sikan basahon no piglukut aw ogbadbadon sikan imbalitos no pitu.”

⁶ Na nakita-an ku to angod to nati to karniru no nigsakindog du-on to dani to pangkà no nalibongan to upat no uminugpà no katuusan aw sikan mgo mangkanigo-on. Sikan Nati to Karniru, pitu to suwag din aw pitu to mata no iyan pitu no kabogbogan to Ispiritu Santu no pigpatangkap to Diyus dini to babow to kalibutan. No pag-opus-opus ku to pag-ahà sikan Nati to Karniru no nigsakindog du-on to dani to pangkà, iyan nakita-an ku to palì no nig-angit-angit on no sikan no ingkamatoy din natodu-on dini to kalibutan.

⁷ Na sikan Nati to Karniru no kan iyan si Jesus, nigduguk kandin du-on to pangkà aw dawata din on sikan piglukut no basahon no du-on to boad sikan nig-ingkud du-on to pangkà. ⁸ No madawat din sikan piglukut no basahon, sikan kawa-an aw upat no mangkanigo-on aw sikan upat no uminugpà, namanluhud du-on to atubangan kan Nati to Karniru aw ampu-i dan kandin. Logob kandan to kablitonon aw tagu-anan no buwawan no moydu-on palina no iyan pag-ampù to mgo sakup to Diyus. ⁹ Namangkanta kandan to bayà no kantahonon no nig-iling to “Litos ka no ogpakadawat kan piglukut no basahon aw to pagbadbad to mgo balitos su ikow to pighimatayan aw ikow langosa to intobus nu to mgo otow likat to tibò no katimamanwahan aw ningsingkabugtì no inikagihan aw kapanonan aw kasinakupan awos ipatu-un to Diyus. ¹⁰ Pighimu nu kandan no sinakupan to Diyus aw panon to mgo otow no kanunoy og-ampù diyà to atubangan to Diyus, aw ogpasakupon nu kandan so-idi kalibutan.” Sikan to pigkanta dan.

¹¹ Na nig-ahà a mandà aw iyan nakita-an ku to kahan-ingan no mgo diwata no minaan no namanlibong du-on to pangkà aw sikan mangkanigo-on aw kan mgo uminugpà aw nadinog kud kan mgo diwata ¹² no naman-iling to ma-agbot to “Sikan Nati to Karniru no pighimatayan, nahimu kandin no litos no bogayanan to kabogbogan aw kadatù aw ka-ugsoban aw doson aw pagtahud aw pagsayà aw pag-ampù.”

¹³ Aw nadinog kud to tibò no uminugpà diyà to langit aw dini to pasak aw diyà pad to sood to pasak aw du-on to dagat aw tibò no uminugpà du-on no naman-iling to “To nig-ingkud du-on to pangkà aw sikan Nati to Karniru, madawat dan to pag-ampù aw pagsayà aw pagtahud aw kabogbogan, hantod to wadà katapusan.” ¹⁴ Aw to mgo upat no uminugpa, naman-iling

to “Sikan iyan podon.” Aw to mangkanigo-on, namanluhud aw ampu-i dan kandan.

6

¹ Na nakita-an kud sikan Nati to Karniru no nigbadbad to tugdow no balitos du-on sikan basahon no piglukut. Kadongan mabadbad on iyan nadinog ku du-on to sobu-uk no uminugpà no nig-ikagi no iyan na-angodan to potow to bansi no na-iling to “Na, logwà kad on.” ² Aw iyan nakita-an ku to kabayù no maputi no nasakayan on tahan to nigtagon to busug aw tunud. Nabogayan kandin to sinuwang-suwang no ta-indanan to kabogbogan din. Dayun nighipanow on kandin awos makada-og to mgo ka-otawan aw makadada-og iyan kandin.

³ Na nigbadbad to Nati to Karniru to ikaduwa no balitos to basahon no piglukut. Kadongan mabadbad iyan nadinog ku to ikaduwa no uminugpà no nig-iling mandà to “Na, logwà kad on.” ⁴ Aw iyan nakita-an ku to kabayù no maogdog lagboy no nasakayan on tahan to pigbogayan to ispada no maslag aw kandin to ogdaa to samuk dini to babow to kalibutan aw bogoy to kado-otan diyà to mgo otow awos ogpahihatayay hantod to ampan kalinaw.

⁵ Na pigbadbad to Nati to Karniru to ikatou no balitos. Kadongan mabadbad iyan nadinog ku to ikatou no uminugpà no nig-iling to “Na, logwà kad on.” Aw iyan nakita-an ku to kabayù no ma-itom no nasakayan on tahan to nigtagon to timbangan. ⁶ Nadinog kud to angod to kagi no du-on pu-un to kabakna-an sikan mgo upat no uminugpà no na-iling to “To bayad to talabahu now to songo adow, iyan dà ogkaboli to tatou no supa to bogas dow tatou no salmun to ginaling. Di to tabà dow inomon, konà now ogkaboli.”

⁷ Na nigbadbad to Nati to Karniru to ika-upat no balitos. Kadongan mabadbad iyan mandà nadinog ku to ika-upat no uminugpà no nig-iling to “Na, logwà kad on.” ⁸ Aw iyan nakita-an ku to kabayù no angod to niglunsi no nasakayan tahan to pighingadanan ki Kamatayon. To nigsunù kandin, pighingadanan ki Hadis no iyan nalitukan to banwa to mgo nangkamatoy. Kandan no daduwa, nabogayan to kabogbogan to ogpakasakup hantod to ika-upat no bahin so-idi kalibutan awos makamatoy no igpabayà to kalisod to gira aw bontas aw sakit aw mamang no ogpakamuwa.

⁹ Na pigbadbad to Nati to ikalima no balitos du-on to basahon no piglukut. Iyan nakita-an ku du-on to saom to sundu-anan to umagad to mgo pighimatayan su namantagon kandan to kagi to Diyus aw impasabut dan to kagi din. ¹⁰ Pigpa-agbotan dan to kagi dan no nig-iling to “Ikow no Magbobo-ot no tütu-u aw matuwadong, kagan-u pad to kapanggad to pagtagad noy ko bo-otan nu to mgo otow du-on to kalibutan awos mabaosan to paghimatoy kanami.” ¹¹ Na tagsobu-uk kandan, pigbogayan to maputi no kabò aw pannangoni kandan to “Pakamonang kow pad na-ay hantod to malitos to kahan-ing to kasu-unan now no pigbo-otan gayod to Diyus no ogpahimatayan angod dà iyu no nangkahimatayan.”

¹² Na pigbadbad to Nati to ika-onom no balitos du-on to basahon no piglukut. Iyan nakita-an ku to nig-abut no tiyog no mabogbog. To sogà, nawadà to bandog aw nigbauy no ma-itom no angod to pinalangkob no kudon to ka-itom aw to pagkayun to buwan, iyan na-angodan to langosa. ¹³ Aw to mgo bitu-on, nangka-uug no iyan na-angodan to lagtu no pigsabod to kamag no mabogbog. ¹⁴ To langit, pigboong on no iyan na-angodan to hikam no piglukut aw gawanga. Aw to mgo ka-untudan aw mgo puè to

dagat, nangka-isog. ¹⁵ To tibò to mgo otow dini to babow to kalibutan, agad to mgo hari aw mgo bantugan no mgo otow aw mangkata-as aw mgo kadatu-an aw mgo moydu-on kabogbogan aw mgo sakup dan, agad udipon aw konà, namakahobong kandan diyà to bitu aw diyà to mgo pilang no diyà to ka-untudan. ¹⁶ Namansa-og kandan diyà to mgo pangas no kabatu-batuan no nig-iling to “Kangkaligadi koy on sanga dini kanami.” Aw og-iling diyà to mgo ka-untudan to “Kangkatunai koy on sanga awos malibunan koy on awos konà koy on makita-an sikan nig-ingkud du-on to pangkà. Ogsalibonan koy now awos konà koy masa-aban to langot to Nati to Karniru. ¹⁷ Su nagoto-an kid on to adow to pagkalangot dan aw dow intawa buwa to ogpakatuwa-ay sikan.”

7

¹ Na no mapugut on sikan, iyan nakita-an ku to upat no diwata to Diyus no namansakindog du-on to upat no ka-kasuukan to pasak, sobu-uk diyà dapit to silatan, sobu-uk diyà dapit to saopan, sobu-uk diyà to amihanan, aw sobu-uk gayod nigsakindog diyà dapit to babagan. Iyan pighimu dan to pigbabagan to upat no kamag awos wadà masabod no pasak aw dagat aw kayu. ² Dayun nakita-an ku to duma no diwata no niglikat diyà to silatan no nigdawdaa to i-indanay to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Pig-agbotan din to pagtawag diyà todun-on upat no diwata no nabogayan to kabogbogan no ogpakado-ot to kalibutan aw dagat ³ no nig-iling to “Tagadi na-ay. Monang kow ogpando-ot to pasak aw dagat aw mgo kaguwanganan ko matapus ma-indanan noy to goya to mgo sakup to Diyus.” ⁴ Dayun pignangonan ad dow man-u to og-indanan. Songo gatus aw kap-atan aw upat no maan to kahan-ing aw sampuù tag duwa no anak ni Israel to piglikatan dan no panon. ⁵ Pigpang-indanan to sampuù tag duwa no maan no sakup to panon ni Huda. To kasinugpu-an ni Ruben, sampuù tag duwa no maan to pig-indanan. Pig-indanan gayod to sampuù tag duwa no maan to kasinugpu-an ni Gad. ⁶ To kasinugpu-an ni Asir, sampuù tag duwa no maan. To panon ni Niptali, sampuù tag duwa no maan. Pig-indanan gayod to sampuù tag duwa no maan to kasinugpu-an ni Manasis. ⁷ To panon ni Simeon, sampuù tag duwa no maan. To kasinugpu-an gayod ni Lebi, sampuù tag duwa no maan. Pig-indanan gayod to sampuù tag duwa no maan to panon ni Isakar. ⁸ To kasinugpu-an ni Sabulun, sampuù tag duwa no maan. To panon ni Jose, sampuù tag duwa no maan to pig-indanan to goya. To panon ni Benjamin gayod, sampuù tag duwa no maan.

⁹ Na no pagkapugut sikan, iyan nakita-an ku to kahan-ingan no konà ogkabilang likat to tibò no kasinakupan aw kapanonan aw katimaman-wahan aw ningsingkabugtì no inikagihan. Namansakindog kandan diyà to atubangan sikan Nati to Karniru aw madani sikan nig-ingkud du-on to pangkà. Nangabò kandan to maputì aw namandaa kandan to mgo lumboy. ¹⁰ Pig-agbotan dan to paglalangkoà no pig-iling to “Masayà to Diyus ta no nig-ingkud diyà to pangkà aw diyà to Nati to Karniru su kandan to piglikatan to kalipwasanan ta.” ¹¹ Sikan mgo diwata tibò to Diyus, namanlibong du-on sikan mgo mangkanigo-on aw sikan upat no uminugpà no taga-langit du-on to pangkà aw namanluhud kandan du-on aw ampu-i dan tibò to Diyus ¹² no namang-iling kandan no namandodongan to “So-idi iyan to tütu-u. Ma-ampu-an to Diyus, masayà kandin, matahudan kandin,

mapasalamatan, kina-ugsoban kandin aw kinabogbogan aw kinadosonan hantod to wadà katapusan. Sikan iyan lagboy. Amin.”

¹³ Na sobu-uk no manigo-on du-on, nig-iling kandin dini kanak to “Sikan namangabò to maputi, dow intawa kandan aw ando-i man mamakapupun kandan.” ¹⁴ Nakatabak a to “Sir, ikow to nataga.” Nig-iling kandin dini kanak to “So-idi no mgo otow, kandan iyan to mgo sakup to Diyus no namakalibwas sikan kinadakoan no kalisodan du-on to babow to kalibutan. Piggawangan kandan to saà dan no pinabayà to langosa to Nati no pagpakimatoy din kandan. Angod to pigdakdakan dan to kabò dan to langosa din su sikan to nakagawang to saà dan. ¹⁵ Kaling man konad ogkatahà kandan no og-atubang du-on kandin no nig-ingkud du-on to pangkà. Kanunoy on kandan du-on to abutanan to Diyus, adow aw madukilom no namang-ampù kandan to Diyus no atubangan to Diyus to ogsalibon on kandan. ¹⁶ Konad on kandan ogbontason. Konad on oglangahan. Konà dan on ogbati-on to kapasù to soga dow agad pad nokoy no kapasu-an. ¹⁷ Su sikan Nati to Karniru no du-on to pangkà, kandin to ogtandù kandan aw oghindu-an din kandan to wohig no og-ugwak no makagbuhoy. Konad on kandan ogsinogow su oggawangan to Diyus to kaduyong-otanan dan tibò.”

8

¹ Na pigbadbad to Nati to Karniru to ikapitu no balitos no iyan katapusan du-on to basahon no piglukut. Nakita-an ku to pig-abut to kahonok diyà to langit aw to mgo tongà to uras, ampan mamotik-potik. ² Iyan on nakita-an ku to pitu no diwata no kanunoy nigpamanagad diyà to atubangan to Diyus dow kagan-u kandan ikagihan to Diyus. Aw kandan, mgo logob to budyung no impambogoy du-on kandan.

³ Na moydu-on duma no diwata no nigdaa to tagu-anan no buwawan no moydu-on palina no intagù. Nig-atubang kandin diyà to botanganan no palina no ogsangabon. Pigbogayan kandin to dakoo no palina no igba-ot to pag-ampù to mgo sinakupan to Diyus no ogpasungku-on din to oboo du-on to botanganan no buwawan diyà to atubangan to pangkà. ⁴ Nig-uylut to oboo to palina du-on to tagu-anan no pigtagon to diwata takas-takas to nigpanduung-duung diyà to atubangan to Diyus no natapikan to pag-ampù to mgo sakup din. ⁵ Dayun pigpudut to diwata to бага du-on to botanganan no sangabanan to palina aw itagù du-on to buwawan no tagu-anan aw idogpak din du-on to kapasakan aw tinakin to mgo kiblat to kilat aw potow to bansi aw mangkabogbog no dauhinog to kalibutan aw panday-og to tiyog.

⁶ Na ton pitu no diwata to Diyus no logob to budyung, imomo-oton dan on ogpatanugon to budyung.

⁷ Na nigpatanug to tugdow no diwata aw tinakin to nakadongan to udan to yilu no natapikan to logdog aw langosa aw katangkapi to ikatou no bahin so-idi kalibutan, aw ikatou no bahin to mgo kaguwanganan, nangkasangab, aw kangkasangab to mgo bagnet tibò.

⁸ Na pigpatanug to ikaduwa no diwata to budyung din aw moydu-on angod to ma-aslag no untud no nigliyab-liyab to kayu no indogpak du-on to dagat ⁹ aw ikatou no bahin to dagat, nigbauy no langosa aw to ikatou no bahin to nig-ugpà du-on to dagat, nangkamatoy, aw ikatou no bahin to tibò no sakayan du-on to dagat, nangkaonod.

¹⁰ Na, pigpatanug to ikatou no diwata to budyung din aw nigdodongan likat to langit na-uug to bitu-on no nabitii angod to logdog to ilawan no

indogpak diyà to pasak. To ikatou no bahin to kawohigan aw kasapa-an to nado-ogan din. ¹¹ Iyan ngadan sikan no bitu-on, si Kapo-itan. Ikatou no bahin to kawohigan tibò, nabauy no mapo-it aw mahan-ing no namaka-inom, nangkamatoy su napo-itan.

¹² Na pigpatanug to ika-upat no diwata to budyung din aw ikatou no bahin to sogà, pig-adoman, aw buwan gayod aw bitu-on. To pagbandog dan to adow aw madukilom, konà oglugayow lagboy su ikatou no bahin dan, nawadà.

¹³ Na nakita-an ku aw dininog ku to mana-uu no nigkullang to ma-agbot no niglayang-layang diyà to ugtuhan no iyan ogkalitukan to “Aboy, aboy, aboy to ka-otawan no namang-ugpà to babow to kalibutan ko magotò on to ogpatanug to tatou pad no diwata to budyung dan.”

9

¹ Na pigpatanug to ikalima no diwata to Diyus to budyung din. Iyan nakita-an ku to diwata no angod to bitu-on no na-uug tahan no nigdo-og du-on to kapasakan no niglikat diyà to langit. Pigbogayan kandin to susi to li-otanan to kadaoman no wadà kinotoban. ² Sikan bitu-on, pigtau-angan din to li-otanan to kadaoman no wadà kinotoban aw tinakin to niglogwà on to oboo no nig-alindu-uk aw daklom to bandog to sogà aw diglom to aw-awanan su nigtangkap to oboo no nigpu-un du-on to li-otanan ton kinadaoman no wadà kinotoban.

³ Na sikan oboo, nadaa to mgo tangas no nigkutagpà to kapasakan. Pigbogayan kandan to kabogbogan to ogpasakitan to mgo otow angod to laas to salipit-sipit. ⁴ Kandan, pig-udlinan to konà igpapandodo-ot to mgo bagnet aw kayu aw tanom. Di iyan intugut kandan to pagpakuli to mgo otow no konà no sakup to Diyus no wadà indani to goya dan to ta-indanan to Diyus. ⁵ Pigtugutan kandan to ogpakuli-an to mgo otow to sood to lima no buwan. Di wadà tuguti kandan to pagpanghimatoy. To pagpasakit, iyan ogka-angodan to laas to salipit-sipit no ogpakalogot. ⁶ To sood to lima no buwan, namakapanganap on podon to mgo otow to padaan no kandan, ogpamanpangadà on to kamatayon. Di konà man og-abut to kamatayon du-on kandan su impadiyù man to kamatayon du-on kandan.

⁷ Na ko og-aha-on ta sikan tangas, iyan na-angodan to kabayù no imomoto on ogkugpa diyà to girahanan. To mgo uu dan, pigsangkuban to angod to sinuwang-suwang no buwawan. Aw to lawlanguhan dan, angod dà to lawlanguhan to otow. ⁸ To bubuu dan, angod to buyag. Moydu-on tangkù dan angod to liyun. ⁹ To hun-ap to kugpa dan, angod to otow no piglimbutungan to dagaha to puthow aw to mgo baguus to tanug to pagikpik dan, iyan na-angodan to tanug to mahan-ing no sakayan no ogwawagongwong aw kabayù no oglaguy no ogkatotokap no ogdadabuk-dabuk no ogpamangkugpa diyà to girahanan. ¹⁰ To ikug to tangas, iyan na-angodan to salipit-sipit su malaas to kibus aw ogpakalogot to mgo otow to sood to lima no buwan. ¹¹ To tagsakup kandan, todon mado-ot no diwata no nigtau-ang sikan li-otanan to kadaoman no wadà kinotoban. Iyan ngadan din si Abadun ko Hinibriyu pa no inikagihan, aw ko Giniriyigu pa no inikagihan gayod, si Apulyun no iyan nalitukan to Magpoponas.

¹² Na napugut on sikan tugdow no kalisodan. Di aboy moydu-on pad daduwa no padatongan pad.

¹³ Na pigpatanug to ika-onom no diwata to budyung din aw kadinog kud to kagi no nigpu-un du-on to upat no ka-kasuukan to buwawan no botanganan to palina no du-on to atubangan to Diyus. ¹⁴ Sikan kagi

diyà kan ika-onom no diwata, iyan nalitukan to “Sabuki kan upat no diwata no tahan pigpamakus diyà to dakoo no wohig no pighingadanan to Iyuparatis.” ¹⁵ Dayun pigsabukan kan upat no diwata no inhina-at bahin kandà no uras on aw adow on aw buwan on aw tu-ig on to pagpamponas to ikatou no bahin to otow dini to babow to kalibutan. ¹⁶ Pignangonan ad dow nokoy to kahan-ing to mgo sundau no namangkabayù no iyan daduwa no gatus no maan no ka-maan to kahan-ing.

¹⁷ Na no pagkagawangi ku to panimo-ot sikan no impa-ahà kanak to mgo sundau aw mgo kabayù. Sikan namansakoy, to dagaha dan, nangkalimbutungan to maogdog angod to kayu. Moydu-on gayod no maunhow angod to sapiru no mutyà. Moydu-on gayod malahag angod to asupri. To uu to kabayù, angod to liyun, aw to niglogwà du-on to bàbà dan, logdog to kayu aw oboo aw asupri. ¹⁸ No pinabayà sikan tatou no kalisodan no kayu, oboo, aw asupri no niglogwà to bàbà dan, pigpamponas to ikatou no bahin to ka-otawan dini to babow to kalibutan. ¹⁹ To kabogbogan sikan kabayù du-on ibotang to bàbà dan aw ikug dan su sikan ikug dan iyan na-angodan to uwod no moydu-on uu aw ngipon no ogpakalogot.

²⁰ Dì to mgo otow no nasamà no nakalikoy sikan no mgo kalisodan, wadà dan nasì lingawi to paghimu dan no mado-ot angod to pagtagon dan to ampu-onon no konà no Diyus no angod to busow aw ampu-onon no paghimu to otow puli no buwawan aw sapi aw tumbaga aw batu aw kayu no konà ogpakakita aw konà ogpakadinog aw konà ogpakahipanow no mgo ampu-onon no konà no tütu-u. ²¹ Wadà gayod kandan makasosoo to pagpanghimatoy dan aw pagpa-inom dan to panlingow aw paghilabot dan to duma aw pagpangawat dan.

10

¹ Na na-usab mandà iyan nakita-an ku to nakasukoli no songo diwata to Diyus no mabogbog no niglugsad no niglikat diyà to langit no napukut to gabun aw to uu din, nasangkuban to bangow. To lawlanguhan din, iyan na-angodan to soga no nigbandog, aw to kobong din, angod to logdog no nigtudoy diyà to aw-awanan. ² Pigtagon din to manawà no basahon no nabuklad on. Diyà igi-ok to kalintu-u din no kobong to dagat, aw kawaa din no kobong, dini igi-ok to pasak. ³ Pigpa-agbotan din to pag-ikagi no iyan na-angodan to liyun no ogpa-aguù. No nigtawag kandin, iyan on man namakatabak to pitu no potow no bansi. ⁴ Pagdinog kud sikan pitu no bansi, imomo-ot ad on podon ogsulat sikan di nakadinog a likat diyà to langit to songo lighot dà no kagi no iyan nalitukan to “Ton pig-ikagi to pitu no bansi, konà nu ogpalabason. Konà nu sikan igsulat. Ogpagoomon nu iyan.”

⁵ Na sikan diwata no nakita-an ku no nigsakindog no pinagdiyù to paggi-ok du-on to dagat aw pasak, pigbayow din to kalintu-u din no boad diyà to langit ⁶⁻⁷ aw nig-iling to “Wadad on ogkatagadan ta to pagtuman to inlikwad to mgo lagsoban to Diyus no inghobong natodu-on.” Pigmatu-ud to diwata to pig-ikagi din no pinabayà to mabogat no paglabot to ngadan to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà no kandin to nigbotad to langit aw tibò no nig-ugpà du-on, aw pasak aw tibò no nig-ugpà du-on, aw dagat aw tibò no nig-ugpà du-on gayod. To adow no igpatanug to budyung to ikapitu no diwata, sikan to kabigtawanan to intag-an to mgo lagsoban to Diyus.

⁸ Na ton nadinogan ku diyà to langit, pig-ikagihan a din mandà no naka-uwotu no na-iling to “Andiya-i nu suyà diwata no pinagtiwoy to paggi-ok no dagat aw pasak, aw puduta sikan basahon no pigtagon-tagon din no nabuklad.” ⁹ Dayun pig-andiya-an ku sikan diwata aw iyan tondoka ku kandin sikan basahon. Nig-iling kandin dini kanak to “Dawata so-idi basahon aw ko-ona. So-idi no basahon, angod to dogà su agad dow katam-isid to pagpanginnanam nu, di ko lam-odon nud no diyad on to gotok nu, mapodos to pagpangumatì nu.” ¹⁰ Dayun pigdawat ku to basahon du-on to boad to diwata aw ko-ona ku. Pagpanginnanam ku, angod to katam-isan to dogà. Di no lam-odon kud on no diyad on to gotok ku, mapodos to pagpangumatì ku. ¹¹ Pig-iling din on mandà no pag-ikagi dini kanak to “Og-usabon nu to pagtag-an bahin to mgo kapanonan to mgo otow aw mgo kabanwahan aw mgo otow no ningsingkabugtì to inikagihan aw mgo hari.”

11

¹ Na nabogayan ad to sosokod angod to agos aw ikagihan a no na-iling to “Na sokoda nu to simbahan to Diyus aw sundu-anan aw bilanga to mgo namansimba du-on. ² Di iyan konà nu ogsokodon to solib to simbahan. Pabay-ani nu dà sikan. Konà nu ogsokodon su kabahinan sikan no ingkabogoy on du-on to mgo otow no wadà labot to Diyus. Aw to Hirusalim no lunsud no pig-abin to Diyus, ogkatugutan to oggi-ok-gi-okan dan nasi to sood to kap-atan aw daduwa no buwan.

³ “Moydu-on daduwa no maglilikwaday ku no ogbogoyan ku to kabogobogan to ogpalikwadon ku to kagi ku to sood to kap-atan aw daduwa no buwan no nangabò kandan to hanuut puli.” ⁴ Na sikan daduwa no maglilikwaday to Diyus to napa-atubangan to kagi no inlikwad to lagsoban to Diyus natodu-on no pighingadanan kandan to daduwa no ulibu no kayu aw daduwa no ilawan diyà to atubangan to Diyus no Magbobo-ot to kalibutan tibò. ⁵ Sikan daduwa no maglilikwaday to Diyus, ko moydu-on oglangub podon no ogpasakit kandan no daduwa no otow, iyan ogkamu-an-mu-anan to kamuwahanan to ogkaduwayan din su to oglogwà du-on to bàbà dan, logdog no ogpakaponas to kablang dan. ⁶ Moydu-on kabogobogan dan no ogtakop to udan awos konà umudan to sood to paglikwad dan no timpu. Moydu-on gayod kabogobogan dan no ogpabauyon to mgo kawohigan no langosa. Moydu-on kabogobogan dan no ogbogoy to agad nokoy no kalisodan dini to pasak agad nokoy no timpu no ogkaliyagan dan.

⁷ Na ko matapus dan on to pagpasabut to kagi to Diyus, moydu-on mamang no padatongon pad no ogpagimamow no oglikat to kadaoman no wadà kinotoban aw ogpagbuwow kandin sikan daduwa no maglilikwaday aw kada-og din kandan aw kahimatayi kandan no daduwa. ⁸ Pagkamatoy kan daduwa, kalasada puli to nakotangan kandan du-on kan no lunsud no bantugan no sikan no lunsud no pinabayà to pananglitan, pighingadanan to Suduma aw Ihiptu no pigpadodopahan natodu-on to Magbobo-ot dan du-on to kinurus. ⁹ Na du-on to kalasada ogkatatouhan aw tongà kandan no adow aw to patoy no lawa, og-ahà-aha-on to mgo ka-otawan no nasakup to tibò no kapanonan aw mgo timamanwa aw kasinakupan aw ningsingkabugtì no inikagihan su konà dan ogtugutan to igpalobong to patoy. ¹⁰ To mgo uminugpà dini to babow to kalibutan, ogtukhow on nasi su sikan daduwa, namatoy on aw oghinang kandan to kaliyag aw pamanbinogayay kandan to tinukhaway su to ing-iling dan sikan su

namantukhow man kandan su sikan daduwa no maglilikwaday to Diyus no iyan piglikatan to pagkalisodi dan, nangkamatoy on.

¹¹ Dì pagkatatouhi no adow aw tongà ogbuhayon kandan to Diyus aw mamakabangun kandan aw ogpang-abuton to ka-otawan to kahadok hantod to agad intawa no nakakita kandan. ¹² Dayun pigmadmadan kandan no daduwa to naka-uwotu no kagi likat diyà to langit no na-iling to “Na, mabayow kow on dini to langit.” Aw no nakita-an kandan to mgo kablàng dan, pigbayow kan daduwa no nakalatok to gabun. ¹³ No mabayow kandan, nig-abut to kahadokanan no tiyog aw to ikasampuù no bahin sikan no lunsud, nalompag aw kaponas to pitu no maan no mgo otow. To nangkasamà no mgo otow, du-on nangkahadok aw iyan to nahimu dan to pagsayà-sayà nasì to Diyus diyà to langit.

¹⁴ Na du-on napugut on to ikaduwa no kalisodan. Dì to ikatou no kalisodan, padatongon pad.

¹⁵ Na pigpatanug to ikapitu no diwata to budyung din aw kadinog to magbot no kagi diyà to langit no niglalangkoà to kahan-ingan no na-iling to “Diyus ta no Magbobo-ot ta aw to otow no pighimu din no Imananan to Ka-otawan, nahawì dan bali to tu-un dan no kabogbogan to ogsakup dini to babow to kalibutan. Aw to pagsakup dan, wadà katapusan.” ¹⁶ Aw sikan kawa-an aw upat no manigo-on no namang-ingkud du-on to mgo pangkà dan no diyà to atubangan to Diyus, namanluhud aw ampu-i dan to Diyus ¹⁷ no namang-iling to “Ginu-u no Diyus no Kinabogbogan to tibò no to wadà pad kapunù to kapinunu-an, tahan kad on naka-ugpà hantod kunto-on, nigpasalamat koy ikow su nahawì nud on to ikow tu-un no kabogbogan aw kapunu-i nu to pagsakup. ¹⁸ Dakoo to langot to kablàng nu. Dì nagotò on to adow to igkastigu nu aw pagpambo-ot nu to mgo nangkamatoy aw adow to madoyow no igbaos nu to mgo sugu-onon nu no mgo maglilikwaday nu aw duma no sakup nu kotob to tibò no nigtahud ikow agad ma-aslag aw ma-intok. Aw nagotò on to adow no igdodo-ot nu to mgo otow no nigdodo-ot to nagihit nu.” Sikan to kagi to mangkanigo-on no namang-ingkud du-on to pangkà.

¹⁹ Na dayun pigtau-angan to abutanan to Diyus diyà to langit aw du-on kakita-i to arka no pigtagu-an to mgo ta-indanan to ogkasaligan to Diyus to kanunoy din ogtandu-an to mgo sakup din. No dongan matau-angan to abutanan, du-on potow to bansi, dadagubdub, bogkot to tiyog aw udan to yilu.

12

¹ Na dayun moydu-on mandà impa-ahà kanak diyà to langit no impa-inu-inu to og-abut odomà. Iyan nakita-an ku to buyag no iyan pigpangabò to soga. To buwan, du-on to saom din. To uu din, nasangkuban to sinuwang-suwang no nalikusan to bitu-on no sampuù tag duwa no bu-uk. ² Sikan buyag, magkabodos aw kandin, ogpakanginangangon su pighayodan to batà no oglogwà on.

³ Na moydu-on mandà impa-ahà kanak diyà to langit no impa-inu-inu to og-abut odomà. Iyan nakita-an ku to bansisu no maogdog no pitu to uu din aw sampuù to suwag aw to pitu no uu din, nalogob to pagkasangkub to sinuwang-suwang. ⁴ To ikug din, no iligot din, napunas to ikatou no bahin to bitu-on diyà to langit aw kadaa dini to pasak. To bansisu, nigpakamonang no nigtamong du-on to atubangan sikan buyag no ogpananagad ko makalogwà to batà su ogsakmiton din podon to batà

ko lumogwà su imomo-ot on og-anak to buyag. ⁵ Na ing-anak din to batà aw lukos kandin no iyan pigbogayan to ogpansakup to tibò no timamanwa odomà no wadà ogpaka-atu kandin. No ika-anak to batà, wadà nasi kasakmit to bansisu. Dì Diyus nasi to nigdagwat aw daaha din diyà to pangkà din. ⁶ Aw to buyag, nakalikoy aw makalaguy diyà to kahanongan no banwa no tahan pighina-atan to Diyus no ogka-aotan to buyag. Aw du-on tandu-i kandin to Diyus to kap-atan aw daduwa no buwan.

⁷ Na du-on abuta to paggubat to langit su si Miguel aw mgo diwata din, aw to bansisu gayod aw mgo sakup din no mgo diwata no mangkado-ot iyan, nigpapanuyù kandan. ⁸ Dì to bansisu aw mgo sakup din no mado-ot no mgo diwata, nangkada-og kandan aw wadad on pag-inandiyà dan to langit. ⁹ Aw du-on no mada-og on to bansisu, indogpak on kandin dini to kalibutan aw mgo diwata din no kandin iyan todunon no mamang no pighingadanan to magbabalatak aw ki Satanas gayod no ma-iyaniyan to tibò dini so-idi kalibutan.

¹⁰ Na nadinog ku to kagi no ma-agbot diyà to langit no na-iling to “Nig-abut on to pagkalipwas to Diyus to kabogbogan ni Satanas du-on to mgo otow. Impatu-u to Diyus to kabogbogan to ogsakup aw sikan pigpili din no si Jesu-Kristu su piggawang dan aw idogpak du-on to pasak sikan nigbotang-botang adow aw madukilom to mgo sinakupan to Diyus diyà to atubangan din. ¹¹ Dì kandan no mgo sakup to Diyus, nada-og dan nasi sikan magbabalatak no pagda-og dan, pinabayà to langosa todunon Nati to Karniru no nigpakimatoy kandan aw pinabayà gayod to pagmatu-ud dan to pagtu-u dan agad dow ikamatoy dan. ¹² Kaling man iyu no naka-ugpà diyà to langit, pamantukhow kow on. Di aboy iyu no naka-ugpà du-on to pasak aw dagat. Agdam kow su natuwonan kow ni Satanas no magbabalatak no na-adas-adas on aw iyu on to ogpanginmumungutan su tahan din on man natagahan to mayopot on to adow din.”

¹³ Na no pagsabut to bansisu to indogpak on kandin dini to pasak, piglupug din sikan buyag no nanganak to batà no lukos su nalangot kandin.

¹⁴ Dì tahan on nabogayan sikan buyag to pagikpik managdibauy angod to ma-aslag no mana-uu awos makalantap du-on to bansisu aw diyà ka-aoti to kahanongan no banwa aw diyà kandin ogtandu-an to Diyus to sood to tatou no tu-ig aw tongà su tahan on pighina-atan.

¹⁵ Na, imbuga to bansisu to angod to wohig no naka-angod to songo wohig to kadakoo awos podon ma-anud to buyag to pinasigoy din. ¹⁶ Dì so-idi pasak to nakabulig sikan buyag su to pasak, nangginganga lagboy aw soop to wohig no imbuga to bansisu. ¹⁷⁻¹⁸ Dì nigdugang to kalangot to bansisu du-on kan buyag. Nighipanow on kandin awos ogpagbuwow to mgo kasinugpu-an sikan no buyag no ogpanginmumungutan din aw kotob to ogtuman to kasugu-an to Diyus aw to ogtagon to katùtu-uhanan no pig-ukasan ni Jesus. Na to bansisu, nigpakamonang dà kandin du-on to boyboy to dagat.

13

¹ Na nakita-an ku mandà to songo mamang no nigpagimamow du-on to dagat no magsisibad. Pitu gayod to uu din aw sampuù gayod to suwag din no nalogob to sinuwang-suwang to hari no insangkub aw du-on to uu, nasulatan to mgo ngadan no impalabow-labow din on. Nig-abin to kunon kun kandin on to Diyus aw kapa-inahi din to ngadan to Diyus.

² Na to magsisibad no nakita-an ku, iyan na-angodan din to liyupardu to kalibkas. Dì to kobong din, iyan na-angodan to usu no ko ogtaguy-ak,

ogpakadupuk. To bàbà din, iyan na-angodan gayod to liyun no ogtokbò. Ton bansisu, pigbogayan din sikan magsisibad to kabogbogan din aw pigpasakup kandin tibò dini so-idi kalibutan. ³ Na to songo uu din, moydu-on butiyow to palì no ingkamatoy din di na-uli-an on aw tinakin to tibò to ka-otawan dini to babow to kalibutan, nadaa kandan aw namakaduma kandan sikan mamang no magsisibad su litos to pagkaboong-boong dan. ⁴ To bansisu, pig-ampu-an to mgo otow su pigbogayan din sikan magsisibad to kabogbogan din aw ampu-i dan gayod to magsisibad no iyan pig-iling dan to “Intawa man buwa to ogpakasokod sikan mamang no magsisibad. Intawa man buwa to oglangub og-atu kandin.”

⁵ Na sikan mamang no magsisibad, natugutan kandin to ogbinantak no oglituk to mado-ot no mgo kalitukan aw oglangub kandin no ogpalabow-labow du-on to Diyus. Natugutan gayod kandin to ogsakup to kandin kabogbogan hantod to kap-atan no buwan aw daduwa. ⁶ Niglangub kandin nig-ina-ina to ngadan to Diyus aw pig-ugpa-an to Diyus no iyan mgo sinakupan din no du-on to langit. ⁷ Kandin gayod, natugutan to ogpaggira to mgo sakup to Diyus aw ogkada-og din kandan no sakup to Diyus. Nabogayan kandin to kabogbogan to ogsakup to katimamanwahan tibò aw mgo ningsingkabugtì no inikagihan aw tibò to kapanonan aw tibò to kasinakupan. ⁸ Tibò to mgo otow dini to babow to kalibutan, ogpamang-ampù kandan sikan mamang gawas to mgo sakup to Diyus no ngadan dan to wadà pad gihita so-idi kalibutan nasulat on du-on to listahan to Nati to Karniru no ingkasundù no nigpakimatoy kandan no ogbogayan din to kinabuhì no konad ogkawadà.

⁹ Na iyu tibò, ogpaminog kow lagboy. ¹⁰ To otow no bullug kabahinan din no dakoponon, tuwa-aya su ogkadakop dà iyan. Di to otow no ogpanghimatoy no igpabayà to palì, palì dà iyan to igkamatoy din gayod. Kaling man ita no mgo sakup to Diyus, bullug agad nokoy no kalisodan, ogtuwa-ayon ta aw nasi du-on patibuusa ta to ginhawa ta no ogpabaya-on to pagtu-u ta lagboy to Diyus.

¹¹ Na dayun impakita kanak to duma no mamang no magtatakwaà no nigpagimamow no pasak to kandin natungahan. Daduwa to suwag din no ogpaka-angod to suwag to nati to karniru no malinawon podon. Di ko ogpang-i-ikagi kandin, bugtì su iyan na-angodan to ogpa-aguù no bansisu. ¹² Pighimu kandin no pangabaga to tugdow no mamang aw nabogayan kandin to tibò to kabogbogan din, awos matuman to pagbo-ot to tugdow no mamang. Sikan ikaduwa no mamang no magtatakwaà no iyan gau-on no nigpatutuus, ogpa-ampu-on din to tibò no uminugpà dini to babow to kalibutan du-on to tugdow no mamang no magsisibad no na-uli-an on to ingkamatoy din no palì. ¹³ Mahan-ing to kaboongan no pighimu to magtatakwaà no impakita din to mgo otow hantod to pagpanubadtubad to logdog no pigpalikat diyà to langit hantod dini to pasak. ¹⁴ To mgo kaboongan no pighimu din no pigbo-otan ton tugdow no mamang, sikan to ingkadaa to mgo otow dini to babow to kalibutan no pigpanlit-ag kandan. Dayun pigsugù din to mgo otow to ogpahimuhon to inotow-otow no imo-ot sikan tugdow no mamang no magsisibad no na-uli-an on to palì no ingkamatoy din. ¹⁵ To magtatakwaà, natugutan kandin to ogpabogayan to ginhawa du-on sikan inotow-otow no imo-ot sikan tugdow no mamang no magsisibad hantod to ogpaka-ikagi sikan inotow-otow aw to mgo otow no konà og-ampù sikan imo-ot sikan magsisibad no tugdow no mamang, ogpamahimatayan kandan ton ikaduwa no mamang no magtatakwaà.

¹⁶ Pigpa-indanan din gayod to mgo otow du-on to goya dow boad no kalintu-u agad ma-intok aw ma-aslag aw datù aw publi aw udipon aw konà ¹⁷ hantod to wadà ogpakaboli dow pakabaligyà ko wadà ta-indanan du-on to lawa dan no ngadan sikan mamang no magsisibad dow lumiru no pigpatubus to ngadan din.

¹⁸ Na du-on ta kadaagi to kalitukan sikan ko masakup to Diyus to domdom ta. Ko mabogayan ki to Diyus to ka-ugsoban, ogkatagahan ta to kalitukan sikan lumiru su sikan lumiru, ta-indanan to ngadan to otow. To lumiru sikan mamang no magsisibad, lumiru to otow no iyan onom no gatus aw kan-oman aw onom.

14

¹ Na moydu-on mandà impa-ahà kanak no iyan untud no pighingadanan to Siyun no pigsakindogan todun Nati to Karniru no pigdumahan to mgo otow no sakup din no songo gatus aw kap-atan aw upat no maan to kahan-ing aw pig-indanan to goya dan to ngadan to Nati aw ngadan to Amoy din. ² Dayun nadinog kud to kagi no niglikat diyà to langit no iyan na-angodan to sampow no maliyapa aw angod to pang-aog-og to lugung. Na to kagi no nadinog ku, iyan na-angodan gayod to mahan-ing no namanpatanug to kablitonon dan ³ aw namandodongan to pagkanta to bayà dan no kantahonon diyà to atubangan to pangkà to Diyus aw diyà gayod to atubangan todun upat no uminugpà no katuusan aw diyà gayod to atubangan todun kawa-an aw upat no manigo-on. Wadà duma no ogka-amu sikan no kantahonon ko konà no todun songo gatus aw kap-atan aw upat no maan no mgo sakup to Diyus dini to pasak no piglipwasan todun Nati to Karniru. ⁴ Kandan, wadà panghilabot to konà podon ogkahilabotan su konà kandan oglingì-lingì. Dì sikan Nati to Karniru to kanunoy dan ogdumahan agad ando-i kandin dumoog. Pigtobus kandan likat to mgo otow dini to babow to kalibutan. Iyan dumaa kandan to pagani su Diyus aw sikan Nati to Karniru to na-aotan dan. ⁵ Wadà mgo kagauan dan aw wadà mgo sigat dan, agad sobu-uk.

⁶ Na nakita-an kud to duma no diwata no niglayang-layang diyà to aw-awanan no nigpasabut to Madoyow no Tutuwanon no konà ogkawadà dini to mgo uminugpà to kalibutan no tibò to mgo timamanwa aw ningsingkabugtì no inikagihan aw tibò to kapanonan aw kasinakupan. ⁷ Pigagbotan din to pag-ikagi no na-iling to “Iyan dà litos no ogkahadokan now to Diyus. Itahud kandin su nagotò on to adow to pagbo-ot din. Luhud kow du-on kandin no iyan nigbotad to kalangitan aw kapasakan aw kadagatan aw kawohigan.”

⁸ Na moydu-on mandà nigsunù no diwata to Diyus no niglogwà aw ikagi no pig-iling to “Nalompag on, nalompag on to lunsud no bantugan no Babiluniya no tahan nigpa-inom to mgo timamanwa to tu-un din no kagkayan aw languha din tibò no pinabayà to pigpalingì-lingì din to duma.”

⁹ Na moydu-on mandà nigsunù no ikatou no diwata aw pigagbotan din to pag-ikagi no na-iling to “To otow no og-ampù sikan mamang no magsisibad aw sikan pighimu no imo-ot kandin no inotow-otow aw pa-indan to goya din dow boad din, ¹⁰ wadà bawasanan to kalangot to Diyus du-on kandin su ogpa-inomon kandin to kalangot to Diyus no tinadà no wadà insambuu no ogpakagawang to kasinggit du-on to basu no iyan alingotngotanan to Diyus. Kandin no ogpaka-inom, ogpasakitan gayod to logdog aw asupri du-on to kastiguhanan to saà no ogdomoan to mgo diwata

to Diyus aw sikan Nati to Karniru, ¹¹ aw wadà katapusan to pag-alinduk to pagpasakiti dan. Agad adow aw madukilom, wadà sigkonanan to pagpasakiti to mgo otow no og-ampù du-on sikan mamang aw du-on to imo-ot kandin no inotow-otow aw otow no ogpa-indan to ta-indanan to ngadan to mamang no pig-ampu-an din.”

¹² Kaling man ita no sakup to Diyus, agad malisodan kid, di du-on ta katagoni lagboy nasi to pagtu-u ta ki Jesus aw kasugu-an to Diyus awos matibuus to ginhawa ta.

¹³ Na nadinog ku to kagi no niglikat diyà to langit no na-iling to “Ogsulaton nu so-idi, Likat kunto-on, ogkaliyag to mgo otow no ogkamatoy ko tumu-u kandan to Ginu-u.” Intabak to Ispiritu Santu to “Ogkaliyag iyan su ogpakasigkon on kandan to pagkalisodi dan to kabogatan su ogpaka-agad ogpakadawat kandan to igbaos to paghimu dan no madoyow.”

¹⁴ Na impa-ahà mandà kanak to panganud no pig-ingkudan to angod to tumutubus to ka-otawan no nasangkuban to buwawan no sinuwang-suwang aw dawdaaha to maha-it no gagaabay. ¹⁵ Likat du-on to abutanan to Diyus diyà to langit, niglogwà to songo diwata aw tinakin to nig-ikagi no pigpa-agbotan din diyà kan nigsakoy to gabun no na-iling to “Isayug on to gagaabay nu awos ogkagaab su nagotò on to a-anihay so-idi kalibutan su nangkatonggò on to anihonon.” ¹⁶ Na sikan nig-ingkud du-on to gabun, insayug din to gagaabay din dini to babow to pasak no pig-anihan din.

¹⁷ Na niglogwà mandà to songo diwata diyà to abutanan to Diyus diyà to langit. Moydu-on gayod gagaabay din no maha-it. ¹⁸ Songo diwata mandà, niglogwà no niglikat diyà to sundu-anan. Pigpatu-un kandin to logdog to kayu. Pig-agbotan din to pag-ikagi diyà sikan diwata no moydu-on gagaabay no na-iling to “Panampoda to paras to gagaabay nu diyà to pasak su nahinug on lagboy.” ¹⁹ Dayun pigtampod din to paras to gagaabay din dini to babow to kalibutan aw ipambotang du-on to ligisan no iyan alingotngotanan to Diyus ²⁰ no nadangon diyà to labas to lunsud. Pagkaligis to paras, langosa to nig-ugwak aw talibis aw danag no mgo songo dopa to kadaom aw mgo tatou no gatus no kilumitru to kaow-ag to piglanaban.

15

¹ Na impa-ahà mandà kanak to kaboongan no madakoo diyà to langit no impa-inu-inu dow nokoy to og-abut odomà. Moydu-on pitu no diwata no namandaa to pitu no katapusan no kalisodan no kapongahanan to pagkalangot to Diyus du-on to mgo otow no dini pad to kalibutan.

² Iyan nakita-an ku gayod du-on to dagat no angod to pagaungan no naba-otan to logdog. Nakita-an ku gayod du-on to mgo sakup to Diyus no bali on kandan, nakada-og todon mamang no magsisibad su wadà dan ampu-i kandin dow sikan imo-ot kandin no inotow-otow dow sikan lumiru no pigpatubus to ngadan din. Namanlibong kandan du-on sikan dagat no nalogob kandan to kablitonon to Diyus. ³ Namandodongan kandan to pagkanta to kantahonon ni Moises no maglilikwaday to Diyus natodu-on aw kanta kan Nati to Karniru no na-iling to “Mabogbog to kaboongan to nangkahimu nu, Ginu-u no Diyus no Kinabogbogan. Matuwadong aw tütü-u to ikow no kadodoog, ikow, Hari to tibò. ⁴ Ogkatahudan ka to tibò to ka-otawan aw sayà-saya-a dan to ikow ngadan, Magbobo-ot noy. Su ikow dà to wadà saà. Tibò to mgo timamanwa, ogdugukon ka dan aw ampu-i dan su bantugan to ikow pighimu no matuwadong.”

⁵ Na impa-ahà mandà kanak to abutanan to Diyus diyà to langit no natau-angan, ⁶ aw namanlogwà du-on to pitu no diwata no namandaa sikan pitu no kalisodan to mgo otow. Namangabò kandan to lagboy maputi no linu aw to dagaha, nabagkosan to buwawan. ⁷ Na to sobu-uk no uminugpà no katuusan no nigpakamonang kandan du-on to upat no kasuukan to pangkà to Diyus, nambogoy kandin du-on sikan pitu no diwata to pitu no buwawan no tagu-anan no naponù to kalangot to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. ⁸ Na to abutanan to Diyus, pigho-otan to oboo no nalinggumun no niglikat du-on to katuusan to Diyus aw kabogbogan din aw wadà ogpakapanagsagà to ogsood du-on to abutanan to Diyus ko wadà pad matapus to pitu no kalisodan no pigdaa sikan pitu no diwata.

16

¹ Na dayun nadinog ku to ma-agbot no kagi no nigpu-un du-on to abutanan to Diyus no iyan pigpa-atubangan todonon pitu no diwata no na-iling to “Na, padayong kow on panghubù du-on to kapasakan to tagù sikan pitu no tagu-anan no iyan kalangot to Diyus.”

² Na nighipanow on to tugdow no diwata aw hubu-a din to kandin tagu-anan du-on to kapasakan aw to mgo otow dini to pasak, pig-abutan to bakukang no kandan, sikan namakapa-indan to ta-indanan ton mamang no magsisibad aw ampù kandan to pighimu no imo-ot kandin no inotow-otow.

³ Na to ikaduwa no diwata, nigdaa to tagu-anan, inhubù din du-on to dagat aw nabauy sikan dagat no angod to langosa to otow no namatoy on aw to nig-ugpà du-on to dagat, na-ubus namatoy.

⁴ Na to ikatou no diwata, diyà din ihubù to kandin tagu-anan to kawohigan aw mgo katubudan no natibò nangkabauy no langosa. ⁵ Du-on nadinog kud to kagi to diwata no pigpatu-un to kawohigan dini to babow to kalibutan no na-iling to “Ikow no matuwadong no to wadà kapunù to kapinunu-an, tahan kad on naka-ugpà hantod kunto-on. Matuwadong so-idi no pagkastigu nu to mgo otow, ⁶ su mgo otow dini to babow to kalibutan, pigpanghimatayan dan to ikow no mgo maglilikwaday, Diyus, aw duma no mgo sakup nu agad wadà saà dan. Dì matuwadong to imbaos nu su langosa to otow to impa-inom nu kandan su pigpalogwà dan to langosa to duma.” ⁷ Aw kadinog ku to kagi no intabak no niglikat to sundu-anan no na-iling to “Sikan iyan, Diyus no Magbobo-ot no kinabogbogan, su matuwadong to ikow no pagbo-ot aw tütu-u.”

⁸ Na to ika-upat no diwata, inhubù din to kandin no tagu-anan du-on to babow to soga aw kadugangi to kapasù no lagboy on ogbagang-bagang awos ma-utongan lagboy to mgo otow to kapasù angod to logdog. ⁹ Agad ma-utongan lagboy to mgo otow to kapasù to soga dì wadà pamansosoo kandan to paghimu dan no mado-ot aw wadà dan itahud to Diyus. Dì pig-ina-ina dan nasì to ngadan to tagtu-un lagboy to kabogbogan sikan mgo kalisodan.

¹⁰ Na to ikalima no diwata, inhubù din to kandin no tagu-anan du-on to pangkà todonon mamang no magsisibad aw du-on kadiglomi to pigsakupan din aw to mgo otow, ogpamangkagot to ngipon aw namakaligtob to dilà dan to kasakit. ¹¹ Dì kandan, wadà pamansosoo to paghimu dan no mado-ot. Dì pig-ina-ina dan nasì to Diyus diyà to langit su Diyus man to piglikatan to pagkasakiti dan aw mgo pagbakukanga dan.

¹² Na to ika-onom no diwata, inhubù din to kandin no pigdaa no tagu-anan du-on to bantugan no wohig no pighingadanan to Iyuparatis aw natihan awos mahina-at to igbayà to mgo harì no oglikat to silatan. ¹³ Na nakita-an ku to tatou no ogpakamodaw-modaw no busow no angod to ambak to pagkahimu. Kan sobu-uk, niglogwà du-on to bàbà to bansisu. Sobu-uk, du-on logwà to bàbà to magsisibad no mamang. Aw kan sobu-uk, du-on pu-un to bàbà to magtatakwaa no iyan gau-on no nigpatutuus. ¹⁴ Sikan tatou no angod to ambak, busow iyan no ogpamakahimu to kaboongan no ogpamanlibod-libod dini to tibò no pigsood to kalibutan awos mahimun dan to mgo harì no awos ogpakapapanuyù ko magotò to bantugan no adow to pagbo-ot to Diyus no kinabogbogan. ¹⁵⁻¹⁶ Aw iyan ngadan to ogkahimunan dan to Armagidun no ko Hinibriyu pa no inikagihan. Dì paminog kow to kagi ni Jesus bahin sikan no adow no na-iling to “Kaliyag kow ko og-imanon now to pag-uli ku awos konà kow matokawan angod to pag-abut to kawatan, su kanunoy kow gimata aw nakapangabò on tahan awos konà kow masakawan su wadà now katalinuhi ko makahipanow kow puli to konà now no papanaway podon.”

¹⁷ Na to ikapitu no diwata, du-on din ihubù to kandin no tagu-anan du-on to aw-awanan aw nadinog ku to ma-agbot no kagi no niglikat du-on to pangkà no diyà to abutanan to Diyus no na-iling to “Ogkaponga on tibò so-idi to kalangot to Diyus du-on to mgo otow.” ¹⁸ Aw tinakin potow to bansi aw mgo kanod-kanod aw kasakoti to tiyog no wadà pad nakasokod likat no moydu-on on binotad no otow dini to kalibutan, nigsubla no tiyog to kabogbog. ¹⁹ Ton babantugan no lunsud, natibag-tibag to tatou no tibag kotob to kalunsudan diyà to ningsingkabugtì no banwa, nangkalompag aw to babantugan no lunsud to Babiluniya, wadà kalingawi to Diyus to pagpa-inom kandin to kabù to langot din no nigsobu. ²⁰ To mgo puù to dagat, pigboong on aw mgo ka-untudan, pigboong on gayod. ²¹ Nig-udan to yilu no angod to mgo batu no tagkalim-an no kilu to kabogat no nigdo-og du-on to mgo otow no niglikat diyà to langit hantod to pig-ina-ina to mgo otow to Diyus no pigpahadatan lagboy kandan to pagpa-udan to yilu no takinan aw mabogat.

17

¹ Na likat kandan no pitu no diwata no nalogob kandan to tagu-anan no pigdaa dan, moydu-on sobu-uk no diwata no nigduguk kanak aw ikagi to “Andini ka su ogpakita-on ka to pagbo-ot to Diyus sikan mado-ot no buyag no babantugan no nig-ingkud du-on to mgo kawohigan no nigpahari-hari. ² Aw to mgo harì dini to babow to kalibutan, natibo-an dan kandin to mado-ot no paghimu. Aw sikan inomon to paglingì-lingì dan, nangkalangu to tibò to mgo uminugpà dini to babow to kalibutan no pigpa-inom dan.”

³ Na pinabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu, pigdaa a ton diwata diyà to kahanongan no banwa aw diyà ku kakita-i to buyag no nigsakoy to mamang no maogdog no magsisibad. Ko og-aha-on, pigpatangkapan to nasulat no ngadan to Diyus du-on to lawa din no puli din pigsagà pig-abin. Sikan mamang, pitu to uu din aw sampuù to suwag din. ⁴ Na sikan buyag no mado-ot, nangabò to gan-gan aw duma no mahal no kabò. Nansangkub kandin to buwawan aw pirlas aw duma no mutyà no manilak-silak. Pigtagon din to inomanan no buwawan no pigtagu-an no du-on din ibotang to kado-otan din angod to pagpalibug din. ⁵ Du-on to goya din nasulat on to ngadan no madaom to kalitukan no na-iling to “Babiluniya no

babantugan, inoy to tibò no mgo buyag no ogpalibug aw duma no paglingì-lingì.” ⁶ Pig-indanan ku sikan no buyag no nahingow to pag-inom din to langosa to mgo otow no puli din pigpanghimatayan su sakup kandan ni Jesus.

Na no pag-ahà ku du-on sikan buyag, naboong-boong a lagboy. ⁷ Dì to diwata to Diyus no nighindù kanak, pignangonan a din gayod to “Nokoy to igkaboong-boong nu su ogpanaysayan ku ikow sikan buyag aw sikan gayod no mamang no magsisibad no pitu to uu aw sampuù to suwag no sikan, pigsakoy-sakayan to buyag. ⁸ To nakita-an nud no mamang no magsisibad, sikan iyan to natodu-on dini to babow to kalibutan. Dì kunto-on wadad, aw kandin iyan to padatongon pad no ogpagimamow likat to kadaoman no wadà kinotoban. Dì to ogkadoogan din, logdog to impirnu. Ogkahimu kandin no kaboongan to mgo naman-ugpà dini to babow to kalibutan no to kandan mgo ngadan, to wadà pad gihita to pasak, wadà ikasulat du-on to listahan to mgo otow no ogbogayan to Diyus to kinabuhì no konad ogkawadà no ogpantuuson din. Iyan ingkaboong-boong dan sikan mamang su sikan iyan dini to babow to kalibutan natodu-on. Dì kunto-on wadad. Dì padatongon pad ko mahudi no adow.

⁹ “Na sikan, konà ogkadaagan ko konà no Diyus to ogpasabut. Na sikan pitu no uu, napa-atubangan to pitu no untud no sikan pig-ingkudan to buyag. ¹⁰ Napa-atubangan gayod to pitu no harì. Lima kandan to nawadad. Sobu-uk no nigsunù kandan to nigsakup kunto-on. Aw moydu-on sobu-uk no ogsunù no padatongon pad. Ko umabut, konà no maugoy to pagsakup din. Madaas dà kandin ogkagawang. ¹¹ Na sikan mamang no magsisibad to ikawau no harì no ogsunù aw kandin to dini natodu-on, di wadad kunto-on, di padatongon pad aw kandin, songo harì no likat todon pitu no harì di logdog to impirnu to ogkadoogan din.

¹² “Na ton sampuù no suwag no nakita-an nud, iyan napa-atubangan to sampuù no harì no wadà pad bogayi to kabogbogan to pagsakup. Dì kandan aw ton mamang, ogbogayan to kabogbogan to pagsakup. Dì konà dà no maugoy to pagsakup dan. ¹³ Sobu-ukon dà to domdom sikan no sampuù aw diyà dan ibogoy to kabogbogan dan sikan mamang aw mgo pagpambo-ot dan. ¹⁴ Ogpamanggira kandan to Nati to Karniru. Dì kandan, ogkada-og dà man nasi su kandin iyan to Magbobo-ot to mgo magbobo-ot aw Harì to mgo harì, aw iyan duma din to mgo sakup din no pig-abin din no natibuus to ginhawa dan du-on kandin.”

¹⁵ Na pig-ikagihan a mandà to diwata no nig-iling to “Todu-on kawohigan no pig-ingkudan to buyag no mado-ot, iyan napa-atubangan to mgo katawan dini to babow to kalibutan aw ningsingkabugtì no kapanonan aw mgo timamanwa aw inikagihan aw kasinakupan. ¹⁶ Dì sikan mamang no magsisibad no nakita-an nu no sampuù no suwag, to kabadbadanan, iyan sampuù no harì aw sikan iyan ogpagkablàng du-on kan buyag no mado-ot su oggagawangan dan kan mado-ot no buyag to natu-un din tibò aw hantod to oglolobasan pad kandin aw do-osi kandin aw isugba ¹⁷ su pigbotan kandan to Diyus to pagpatibuus to kandan domdom to ogpabogayon to kabogbogan dan diyà to mamang hantod to matuman to kagi to Diyus su pigbotan din sikan.

¹⁸ “Sikan buyag no mado-ot, iyan napa-atubangan to babantugan no lunsud no nakasakup to mgo harì dini to babow to kalibutan.”

18

¹ Na impa-ahà mandà kanak to songo diwata to Diyus no niglikat diyà to langit aw lugsad dini to pasak no dakoo to kabogbogan no nalanyagan pad to kapasakan to bandog din no og-andidiyow. ² Pig-agbotan din to pag-ikagi no na-iling to “Nalompag, nalompag on to Babiluniya no lunsud. Nahimu no ugpa-anan to mgo busow aw duma no sakup ni Satanas. Nahimu no napuunan to busow aw mado-ot no manuk-manuk no matidagsà. ³ Su to tibò no mgo otow, napa-inom din to inomon din no malaas no pagkamado-ot din. Aw to mgo kahari-an dini to babow to kalibutan, nigpagtibò du-on kandin to paglingì-lingì din aw to mgo ogpadatù gayod dini to kalibutan, nadatù on no pinabayà kandin no mapatuyun-tuyunon no buyag.”

⁴ Na nadinog ku mandà to songo kagi no niglikat diyà to langit no na-iling to “Iyu no mgo sakup ku, ogboboas-boasan now sikan no lunsud su unudà ko ma-aput kow to kandin saà aw ka-aput kow to kandin igkastigu. ⁵ Su to kandin saà, mahan-ing on no angod to nighisusumpow hantod to nigsongkò on diyà to langit. Wadà kalingawi to Diyus to hinimu din no mado-ot. ⁶ To pighimu din du-on iyu, sikan dà to ig-ontop now gayod du-on kandin. Dì to igbaos now kandin, oghimuhon now to kadaduwa. Pigpakapa-inom kow din to mapo-it no kalisod. Dì igbaos now kandin to kalisod to kadaduwa to ogkalupì to kapo-it. ⁷ No kadoog nigpadakoo-dakoo kandin aw mapatuyun-tuyunon kandin, ontopi to kadakoo to kahadat aw mgo pag-oog su nig-iling kandin du-on to ka-ugalingon din to ‘Konà a no bau su so-idi ad no nahimu no nighari aw wadà og-oogon ku.’ ⁸ Na no sikan to na-iling to bo-ot din, to songo adow dà ogkamutmutan kandin to mgo kalisodan no kasakitan, aw mgo pag-oog, aw bontas aw kandin, igsugba su kinabogbogan to Diyus no Magbobo-ot ta no ogbo-ot kandin.”

⁹ Na to mgo hari no nigpagtibò kandin to paglingì-lingì aw pagkapatuyun-tuyun din, ko makita-an dan to pag-alindu-uk to kandin pagkasangab, ogpamakasinogow aw kandan og-oogon dan to pagkawadà to kadatù dan no niglikat du-on kandin. ¹⁰ Ogpadiyù kandan no puli ogpamanbantow su unudà ko ma-aput kandan to pagkakastigu din aw ogpamaka-ikagi to “Kanugun, kanugun on, ikow no bantugan no lunsud no Babiluniya. To songo lingonngon dà, pigmutmutan ka to pagkastigu to Diyus.”

¹¹ Na to mgo ogpadatù dini to babow to kalibutan, ogpamakasinogow aw ooga sikan no lunsud su wadad on ogpamakaboli to kandan no mgo baligyà. ¹² Wadad ogpamakaboli to mgo baligyà dan angod to buwawan, sapi, pirlas aw duma no mutyà aw madoyow no saput no linu aw gan-gan aw duma no maogdog no saput aw sida aw ningsingkabugtì no mahomut no kayu aw mgo pighimuhan to marpil aw mahal no kayu aw tumbaga aw puthow aw batu no manilak-silak. ¹³ Wadad on ogpakaboli to kalingag dan aw mgo a-anag, mgo palina, mgo pahomut, aw inomon, lana, arina, trigu, mgo baka, karniru, mgo kabayù aw sakayan aw agad mgo otow no pig-udipon no igbaligyà podon sikan mgo ogpadatù. Dì wadà ogpakaboli. ¹⁴ Na ogkadinog to pag-oog bahin sikan lunsud no Babiluniya no na-iling to “Kanugun, nawada-an kad on to puus nu podon no pigkokoan nu. Mgo kadatù nu aw tukhawan nu, nawadad no konad on ogpakapa-uli ikow. Sikan on kan pigsopotan.”

¹⁵ Na to mgo nigpadatù no iyan nangkadatù likat du-on sikan no lunsud, ogpamakapadiyù no puli ogpakababantow kandan su unudà man ko madamoy to pagkakastigu din aw namakasinogow to pag-oog dan, iyan

ogsongkò diyà to langit no og-iling to ¹⁶ “Kanugun, kanugun to bantugan no lunsud to Babiluniya no nangabò to mahal no maputi aw gan-gan aw maahag aw sangkub to buwawan aw pirlas aw duma no mutyà. ¹⁷ Dì to songo lingonngon dà puli nig-alindu-uk tibò to kadatù.” Sikan to kagi to mgo nigpadatù du-on.

Na tibò gayod no panguu to barku aw sumasakoy aw maglalayag aw duma pad no igpanapì dan no niglikat to dagat, namakapadiyù ¹⁸ no namanbantow kandan to nadoogan din no pag-alindu-uk aw mamakasaog to “Wadà naka-unawa so-idi no lunsud no bantugan man.” ¹⁹ No dakoo lagboy to pagkaduyong-ot dan, namakahakup kandan to bunbun aw budbudi to uu dan aw mamakasinogow aw namang-oog aw pamansaog no na-iling to “Kanugun, kanugun to bantugan no lunsud no nalompag on no du-on iyan panlikat to pagkangkadatù to mgo tagtu-un to barku, di to songo lingonngon dà nawadad on.” Sikan to na-ikagi dan.

²⁰ Na iyu no mgo uminugpà diyà to langit, ogtukhawan now to pagkastigu to Diyus sikan no lunsud no bantugan. Iyu no mgo maglilikwaday to Diyus aw mgo tumutubus din aw tibò no sakup din, ogtukhawan now gayod to pagkastigu to Diyus sikan no lunsud su pig-uwang-uwangan kow din.

²¹ Na nakita-an ku to mabogbog no diwata to Diyus no nakahonat to maslag no batu no magagalingan aw idogpak din diyà to dagat aw kahibuu aw ikagi to diwata no mabogbog no pig-iling to “Sikan to na-angodan to nadoogan to babantugan no lunsud no Babiluniya, su kandin, konad on oggoyahon agad hantod to wadà katapusan. ²² Wadad on du-on ikow ogkadinog no kaguub agad mamaondagay dow duma no patanugonon no uyuponon, wadad. To mangudlungay aw manod-omay, wadad on ogkadinog. Agad dagokdok dow tagingting, wadad. Agad danobok, ampan ogkadinog tibò. ²³ Kanunoy kad ogkadigloman su wadad on igkatangow du-on ikow. To ginong-ginong to pagsauhan, ampan on. To mgo nigpadatù du-on, nangkabantug on dini to babow to kalibutan aw tibò to timamanwa, nangkaluku to pag-iyang-iyang to iyu no kaboongan no gauon to piglikatan. ²⁴ Pigkastigu gayod to Diyus to lunsud to Babiluniya su du-on pigpanghimatayan to mgo maglilikwaday to Diyus no pinabayà to palì aw duma no mgo sakup din aw duma pad no mgo otow no pighimatayan dini to babow to kalibutan.” Sikan to pig-ikagi to diwata.

19

¹ Na du-on mandà nadinog ku to angod to kahan-ingan diyà to langit no nigdodongan to paglalangkoà no namang-iling to “Aliluya. Masayà to Diyus tanow su natu-un din to kalipwasanan aw katuwadongan aw kabogbogon, ² su to pagbo-ot din, tütü-u aw matuwadong. Pigbo-otan din sikan mado-ot no buyag no bantugan no nigpasuwoy so-idi kalibutan no pinabayà to pagpalingì-lingì din. Di Diyus to nigkastigu kandin su pigpanghimatayan din to mgo sakup din.” ³ Niglalangkoà mandà kandan no na-iling to “Aliluya, masayà to Diyus su to pag-alindu-uk to pagkastigu sikan mado-ot no buyag, wadà katapusan.” ⁴ Todu-on kawa-an aw upat no mangkanigon, aw sikan upat no katuusan no uminugpà, namanluhud aw ampu-i to Diyus no nig-ingkud du-on to pangkà aw lalangkoà kandan no pig-iling to “Amin, sikan iyan. Aliluya, masayà to Diyus.”

⁵ Na diyà likat to pangkà to kagi no nig-iling to “To Diyus, ogsaya-on tanow no mgo sakup din no nigtahud kandin, agad ma-aslag aw maintok.” ⁶ Na nadinog ku mandà to kahan-ingan no pag-ikagi dan angod

to sampow no maliyapa aw angod gayod to pangaog-og to lugung no nailing to "Aliluya. Masayà to Diyus. Su Diyus ta no Ginu-u no Kinabogbogan, natu-un din to pagsakup. ⁷ Ogtukhow ki aw liliyag ki aw saya-on ta to Diyus ta su nig-abut on to uras no pagsauhan to Nati to Karniru. Aw Asawahon din, nakahina-at on. ⁸ To pigtawasan din no Asawahon, nabogayan to pagpangabò to mahal no maputì no aag linu." Na to napa-atubangan to linu, iyan matuwadong no paghimu to mgo sakup to Diyus.

⁹ Na pig-ikagihan a mandà to diwata to "Na, ogsulaton nu so-idi 'Maliyagon to mgo otow kotob to nangka-abisuhan to pagsauhan sikan Nati to Karniru.'" Aw pigsugpatan din to pag-ikagi no pig-iling to "To impamalikwad ikow no impasulat, tibò, tütu-u no kagi to Diyus." ¹⁰ Dayun nakaluhud ad du-on to atubangan to diwata su na-ampu-an ku podon kandin. Dì pigsapadan a din to "Aya kad og-ampù kanak su kasing-sakup a nu dà to Diyus aw to mgo kadumahan nu no nigtagon to katütu-uhanan ki Jesus. Dì iyan og-ampu-an now to Diyus su to katütu-uhanan ki Jesus to natibo-an to kalitukan to kagi to tibò no mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday to kagi din."

¹¹ Na nakita-an kud to langit no natau-angan aw du-on to maputì no kabayù. To nigsakoy sikan no kabayù, pighingadanan ki Kasaliganan aw ki Katütu-uhanan. Matuwadong to pagbo-ot din aw ko ubuson din gayod to mado-ot no igpabayà to paggira, matuwadong gayod. ¹² To mata din, angod to ogliyab-liyab no kayu aw sangkubi to uu din to mahan-ing no sinuwang-suwang. Moydu-on ngadan no nasulat du-on kandin no kandin dà no tagngadan to nama-an to kalitukan. ¹³ To kabò din, natupis to langosa aw pighingadanan kandin to Kagi to Diyus. ¹⁴ To mgo kasakupan din diyà to langit, namanduma kandan no namansakoy gayod to kabayù no maputì. Kandan gayod namangabò to maputì no aag linu. ¹⁵ Du-on to bàbà din, niglogwà to ispada no ma-utong no igkada-og din to timamanwa aw to pagsakup din, angod to puthow to kadigon. To mgo otow no konà ogtuman kandin, ogligison din angod to pagligisi to paras aw ipa-ahà kandin to kabuut to kalangot to Diyus no kinabogbogan. ¹⁶ Du-on to kabò din aw du-on to sau-aa, pigsulatan to ngadan no kalitukan to Harì to mgo harì aw Magbobo-ot to mgo magbobo-ot.

¹⁷ Na nakita-an ku to songo diwata to Diyus no nig-ukdayog du-on to kabakna-an to soga. Pig-agbotan din to pagtawag du-on to mgo manuk-manuk diyà to aw-awanan no pig-iling to "Pamanduguk kow aw kahimun kow su nig-abut on to ma-aslag no adow no pagko-on no igpako-on iyu to Diyus. ¹⁸ Pamanduguk kow aw pamango-on kow to unud to mgo harì aw mgo kapitan aw mgo sundau. Ogpamango-on kow to unud to kabayù aw otow no nigsakoy du-on, aw mgo unud to ka-otawan agad mangka-aslag aw mangka-intok, mgo udipon aw konà no udipon."

¹⁹ Na todon tugdow no mamang no magsisibad, nakita-an ku aw mgo harì dini to babow to kalibutan no nigtitibò aw mgo kasundauhan dan su awos ogpaggira podon kandan sikan nigsakoy to maputì no kabayù aw mgo kasundauhan din. ²⁰ Dì nadakop dà sikan mamang no magsisibad aw kadakop gayod sikan mamang no magtatakwaaw no iyan sikan nigpatutuus no gau-on no nakahimu to kaboongan du-on to atubangan sikan magsisibad aw sikan mgo kaboongan, nangka-iyanyanan ton namakapa-indan to magsisibad aw to mgo namang-ampù to imo-ot kandin gayod. Sikan daduwa no mamang, no buhì pad,

impandogpak diyà to impirnu no aag dà logdog to kayu no nigliyal-lyab to asupri. ²¹ Aw kotob to mgo sakup dan no nasamà nandà ubag pigpang-upuu-upuu dà to palì to ispada no du-on to ogpu-un to bàbà todou-on nigsakoy to maputi no kabayù. Aw to tibò no manuk-manuk, nangkahantoy to pagdagsà to mgo unud dan.

20

¹ Na nakita-an ku mandà to songo diwata to Diyus no niglugsad no niglikat diyà to langit no nigdawdaa to susi todou-on kadaoman no wadà kinotoban aw nigdaa to ma-aslag no sangkali no igpambakus ton bansisu. ² Aw dakopa din to bansisu aw bakusa sikan kinada-an no mamang no kandin iyan to magbabalatak no si Satanas. Monang ogkasabukan kandin likat du-on kan no kadaoman ko ma-abutan to songo maan no tu-ig. ³ Indogpak din si Satanas du-on ton kadaoman no wadà kinotoban aw loponi kandin aw limuta to madigon aw du-on kabuguk no awos konà kandin makaligsit aw konà makapang-iyani-yan to mgo timamanwa ko konà pad maka-abut to songo maan no tu-ig. Kayan ogkasabukan kandin di konà dà no mahabà.

⁴ Na nakita-an ku to mgo pangkà no pigpang-ingkudan to pigpamabot. Nakita-an ku gayod to umagad to mgo otow no pigtampodan to liog su nigpamasabut kandan bahin ki Jesus aw tagon to kagi to Diyus aw wadà kandan pamang-ampù ton mamang no magsisibad aw sikan pighimu no imo-ot kandin no inotow-otow aw wadà kandan maka-uyun to ogpa-indan to goya dan dow boad no sikan indan no pigtu-un sikan mamang. Pigpambuhoy kandan aw makapagtibò ki Jesus no tùtu-u no Imananan to Ka-otawan aw ogsakup to sood to songo maan no tu-ig. ⁵ Sikan to ogtugdawon no ogpambuhayon. Di to duma no nangkamatoy, kandan, monang ogpambuhayon ko maka-abut to songo maan no tu-ig. ⁶ Ogkangkaliyag sikan mgo otow no ogkangkalabot to tugdow no pagbuhoy no pig-abin iyan to Diyus. Konà gayod ogkasa-aban kandan to angod to ikaduwa no kamatayon no iyan impirnu no tumaag logdog to kayu no kanunoy nigliyal-lyab. Di kandan, ogkahimu no panon no og-ampù diyà to atubangan to Diyus aw ni Jesu-Kristu, aw ogpakapagtibò kandan ki Jesus aw makabubulig no ogsakup to sood to songo maan no tu-ig dini to babow to kalibutan.

⁷ Na ko maka-abut on to songo maan no tu-ig, ogkasabukan si Satanas likat to pagkabuguk din. ⁸ Oglogwà kandin no awos mandà ma-iyani-yanan din to tibò no mgo timamanwa no oglibod-libodan din likat to Gug hantod to Magug awos himunon din tibò awos pumaggira podon to mgo sakup to Diyus. Ogpasoodon din kotob to ogkabaya-an din awos matibò no ogatubang kandan to songo paggira no iyan na-angodan dan to paok to boyboy to dagat to kahan-ing no konà ogkabilang. ⁹ Likat to binogdokaan to langit, pigmutmutan dan padoog diyà to pig-ugpa-an to kasinakupan to Diyus aw atuk dan lagboy oglilibongan to lunsud no pigpa-aag-aag to Diyus aw ogpakasoodan dan podon. Di kadoyow nandà su pig-udanan kandan to tumaag logdog no likat diyà to langit aw tibò kandan, nangka-atigbung. ¹⁰ Aw si Satanas no iyan magbabalatak no nigpang-iyani-yan to mgo timamanwa, iyan indogpak du-on to impirnu no tumaag logdog to kayu aw asupri no pigdogpakan gayod ton mamang no magsisibad aw ton magtatakwa no iyan sikan nigpatutuus no konà no tùtu-u. Ogpasakitan kandan no tatou adow aw madukilom hantod to wadà katapusan.

¹¹ Na du-on nakita-an kud to pangkà no maputì. Nakita-an kud gayod to nig-ingkud du-on. Du-on to atubangan din, kalangitan aw kapasakan, puli on pigpamboong su og-ilisan on. ¹² Dayun nakita-an kud to nangkamatoy no pigpambuhoy, agad mangka-intok aw mangka-aslag no namansakindog du-on to atubangan to pangkà. Na pigbukladan to listahan to paghimu to otow no igbo-ot-bo-ot to Diyus kandan. Dì moydu-on gayod duma no pigbuklad no listahan to mgo ngadan to moydu-on kinabuhì no konad ogkawadà no ogpantuuson to Diyus.

¹³ Na og-uli-on tad to pagpambo-ot to Diyus to mgo otow. Bahin to nangkamatoy, ogpa-atubangon to Diyus kandan no pigmutmutan dan likat to nangkataunan kandan, agad diyà to bulibuwan to dagat dow lobong dow ma-ibuwan no banwa aw pambobo-oti to Diyus agad-agad to paghimu dan. ¹⁴ Na to lobong aw ma-ibuwan no banwa, du-on ipandogpak to impirnu no tumaag logdog no kanunoy nigliyab-liyab no iyan ikaduwa no kamatayon. ¹⁵ Na sikan tibò no wadà makabotang to ngadan du-on to listahan no moydu-on on kinabuhì no konad ogkawadà no ogpantuuson to Diyus, du-on igkadogpak to impirnu no iyan linow no tumaag logdog no kanunoy nigliyab-liyab.

21

¹ Na nakita-an ku to bayà no kalangitan aw bayà no kapasakan su pigpamboong on man to tahan no langit aw tahan no pasak. Aw to dagat, nawadad on man tibò. ² Nakita-an ku gayod to niglikat to Diyus diyà to langit no natuntun no lunsud no tumaag tu-un to Diyus no iyan bayà no Hirusalim no nahina-at on no angod to tinawasan no asawahon no imomo-ot on to pagsauhan no nanda-on-da-on bahin to tumatawas din no banahon.

³ Na nadinog ku to songo kagi no pigpa-agbotan no niglikat du-on to pangkà no na-iling to “Bali on du-on to otow to abutanan to Diyus. Nigpag-agpot on to Diyus du-on to mgo otow. Kandan tibò, natu-un din on. Diyus, ogpag-agpot kandin du-on to kasinakupan din no kanunoy din ogtuonan aw kandin dà iyan to og-ampu-on dan.

⁴ “Na du-on ogsakupan din on to tibò no mgo luhà to mgo pigsakupan din aw wadad on kamatayon aw daugmatoy aw wadad on mgo pagsinogow aw mgo kasakit su to kada-an no pag-ugpà, nabitas on, wadad makasakup.”

⁵ Na ton nig-ingkud du-on to pangkà, nig-ikagi to “Kunto-on, to nangkabotad, tibò kud pigbinayà.” Nig-ikagi mandà kandin to “Ogsulaton nu to kagi ku su tütu-u aw ogkasaligan.” ⁶ Kagi din to “Natibò on naponga. Kanak to A aw kanak to Ya no iyan kalinikatan aw kinatapusan. To otow no piglanggahan, ogpa-inomon ku kandin no wadà bayad no likat to ugwakanan to wohig no makagbuhoy no kinabuhì no konad ogkawadà. ⁷ Su to otow no ogpakada-og to mado-ot, bogayanan iyan sikan tibò. Aw kanak, ogkahimu a no ampu-onon din. Aw kandin, ogkahimu no batà ku. ⁸ Dì to otow no ogkada-op nasì to mado-ot, iyan ogkadoogan din to impirnu no tumaag logdog no ogliyab-liyab to asupri no iyan ikaduwa no kamatayon. Du-on og-abut to mgo naduwa-duwa, aw mgo wadà tu-u, mgo oglingì-lingì, mgo ogpanghimatoy to otow, mgo oghilabot to duma, mgo nigtagon to bantoy, mgo og-ampù to konà no Diyus, mgo gau-on tibò, to kabahinan dan tibò, impirnu no tumaag logdog no kanunoy ogliyab-liyab no asupri no iyan ikaduwa no kamatayon.”

⁹ Na likat ton pitu no diwata no nigdaa to mgo tagu-anan no pigsoodan to mgo katapusan no kalisodan, moydu-on sobu-uk no nigduguk kanak

aw ikagi to “Andini ka su ogpakita-on ka to tinawasan no Asawahon ton Nati to Karniru.” ¹⁰ Dayun pigdaa a no pinabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu diyà to matikang no untud. Impakita kanak to lunsud to Diyus no Hirusalim no natuntun no niglikat diyà to Diyus diyà to langit. ¹¹ Moydu-on kadoyow din no niglikat to Diyus no iyan na-angodan to mutyà no manilak-silak no haspi aw to kakillow din gayod, angod to pagaungan. ¹² Sikan lunsud to Diyus, pig-aad to lagboy matikang aw ma-aslag no sampuù tag duwa no soodanan no kada soodanan, nighbantoy no diwata aw nasulatan gayod du-on to sampuù tag duwa no ngadan to mgo panon no kasinugpu-an ni Israel. ¹³ Sikan aad, kada managdibauy, moydu-on tatou no soodanan. Du-on to silatan, tatou, du-on to amihanan, tatou, du-on to babagan, tatou, du-on to saopan, tatou. ¹⁴ Sikan aad, moydu-on sampuù tag duwa no pigpa-ukdangan no nangkasulatan to mgo ngadan to sampuù tag duwa no tumutubus ton Nati to Karniru.

¹⁵ Na ton diwata no nig-ikagi kanak, moydu-on sosokoday no buwawan awos igsokod sikan lunsud aw soodanan din aw ing-aad. ¹⁶ Sikan no lunsud, du-on iyan napasagi. To kahaba-an aw kakbangan, papadihu dà aw katikangan din gayod. Pigpansokod to diwata sikan lunsud no pinabayà to sosokoday din aw nig-abut to daduwa no maan aw upat no gatus no kilumitru to kahaba-an aw padihu dà to kakbangan aw katikangan. ¹⁷ Pigsokod din mandà to ing-aad no nig-abut to kan-oman aw onom no mitru to katikangan. Agad diwata to nigsokod du-on di to pagsokod din, agad-agad to pagsokod to otow. ¹⁸ To ing-aad, pighimuhan to mutyà no manilak-silak no pighingadanan to haspi. To lunsud, pighimuhan to buwawan aw angod to pagaungan to kakillow. ¹⁹ Na to mgo pigpa-ukdangan to aad, pigpatugu to ningsingkabugti no mutyà. To tugdow, haspi no manilak-silak. To ikaduwa, sapiru. To ikatou, agata. To ika-upat, ismiralda. ²⁰ To ikalima, unisi. To ika-onom, kurnalina. To ikapitu, kirisulita. To ikawau, birilu. To ikasi-am, tupasyu. To ikasampuù, kirisuprasu. To ikasampuù tag isa, hasintu. To ikasampuù tag duwa, amatista. ²¹ To sampuù tag duwa no soodanan no nahimuhan to tag songobu-uk no mutyà. Aw to mgo kalasada du-on tumaag buwawan no angod to pagaungan to kakillow.

²² Wadà nakita-an ku du-on no simbahan no ogkatitibo-an no og-ampuan su Diyus iyan no Magbobo-ot ta no kinabogbogan aw sikan Nati to Karniru to ogkatitibo-an ta aw kandan, du-on to og-ampuan ta. ²³ To igtang-ow du-on sikan no lunsud, wadà ka-ilangan to soga aw buwan no ogbandog du-on su to bandog to Diyus no og-andidiyow, sikan to igtang-ow aw to ilawan din, sikan man Nati to Karniru. ²⁴ Pinabayà to andidiyow no bandog no niglikat du-on sikan no lunsud, natang-awan to igbayà to mgo timamanwa tibò. Aw to mgo hari dini to babow to kalibutan, ogdaahon dan du-on to kadatù dan. ²⁵ To mgo soodanan, konad ogkatakopan su tibò ma-awang du-on aw du-on wadad madukilom. ²⁶ To katahudan to tibò no mgo timamanwa aw kadatù dan, ogpandaahon du-on sikan no lunsud. ²⁷ Di to mado-ot, wadà ogtugutan no ogpasoodon du-on aw mgo og-ampu to konà no Diyus aw gau-on no otow, konad ogpasoodon du-on. Iyan dà ogpakasood du-on to mgo otow no nasulat on to ngadan dan du-on to listahan to moydu-on on kinabuhì no konad ogkawadà no ogpantuuson to Nati to Karniru.

22

¹ Na impakita gayod kanak to diwata du-on sikan lunsud to wohig no

makagbuhoy no sikan kinabuhì, konad ogkawadà aw mating-ow angod to pagaungan no du-on to og-ugwak to pangkà no natu-un to Diyus aw sikan Nati to Karniru. ² Nigkaslog sikan makagbuhoy no wohig du-on to kabakna-an to kalasada no maow-ag no oglabid. To managdihipag sikan no wohig, du-on to tibii piggiti-an to kayu no makagbuhoy gayod no buwan-buwan ogbogas no kada songo tu-ig kasampuù tag duwa to ogbogas. To dohun sikan mgo kayu, ogpakabuung to mgo timamanwa dini to babow to kalibutan awos ma-uli-an. ³ To mgo mado-ot no konà ogka-uyunan to Diyus, wadad du-on.

To pangkà to Diyus aw sikan Nati to Karniru, du-on makabotang aw du-on ampu-i to mgo sakup din. ⁴ Ogpagkita kandan to Diyus ogpag-atubang aw og-indanan to goya dan to ngadan din. ⁵ Diyà wadad on pagkadukilom aw kandan, wadad on pagkapook to bandog to sogà dow ilawan su to Diyus no Magbobo-ot, kandin on man to ogbandog aw kandan, ogpasakupon hantod to wadà katapusan.

⁶ Dayun pig-ikagihan a to diwata to “Sikan nadinog nu no kagi, lagboy tütü-u no ogkasaligan su to Diyus no Magbobo-ot no ogpabunsud to kagi du-on to maglilikwaday din, pigpa-andini din to diwata din awos mapasabut to mgo sakup din dow nokoy to madaas og-abut.” ⁷ Aw si Jesus, nig-ikagi to “Madaas ad ogdatong. Ogtukhow lagboy to otow no ogtuman to intag-an du-on sikan no impasulat ikow.”

⁸ Na kanak no si Juan to nakakita sikan tibò aw makadinog sikan no insulat kud dini. Aw no makita kud sikan impakita kanak ton diwata aw kadinog ku iyan lagboy dow nokoy to og-abut odomà, nakaluhud a diyà to atubangan din su og-ampu-an kud podon kandin no sikan iyan diwata. ⁹ Dì pig-ikagihan a to diwata to “Konà ka og-ampù dini kanak su agad diwata a to Diyus dì kasing-sakup a nu dà gayod du-on to Diyus aw to mgo sun nu no maglilikwaday to Diyus aw tibò no ogtagon to kagi du-on sikan impasulat ikow. Suyà dà to ampu-i, Diyus.”

¹⁰ Na pig-ikagihan a din mandà no pig-iling to “To kagi no intag-an du-on to impasulat ikow, konà nu ogpadaomon. Dì butbuton nu su madaas on to kagoto-an. ¹¹ Kandà no timpu, to otow no mado-ot pad to paghimu, pabayanan nasi. To taglikatan to maw-oy, pasigiha nasi. To otow no madoyow to paghimu, ogpadayongon gayod. To otow no ogtuman to ogkaliyagan to Diyus, pa-abaya gayod. To bullug tahan dan on natu-un, tibò bullug sikan dà.”

¹² Na nig-ikagi si Jesus to “Indanan now, madaas ad ogdatong no ogdaa to igpambayad ku no igbaos to tagsobu-uk no agad-agad to kandin nahimu. ¹³ Kanak iyan to A aw Ya no iyan tutugdawon aw kanak to kinahudihan. Kanak to kalinikatan aw kinatapusan gayod.”

¹⁴ Nangkaliyag tibò no namanlaba to kabò dan awos pumutì no iyan ogpagawang to saà awos mabogayan kandan to panalangin to kayu no makagbuhoy no sikan kinabuhì, konad ogkawadà aw kabogayi kandan to pagpasood to soodanan to lunsud to Diyus. ¹⁵ Dì diyà to labas no konà ogpakasood to mado-ot aw mgo nigtagon to bantoy aw panlibug aw palibug, magbubunù aw mgo og-ampù to konà no Diyus aw mgo gau-on aw mgo og-uyun to gaù.

¹⁶ “Kanak no si Jesus, pigpa-andiya-an ku ikow to diwata ku no pigpadaa ku to kagi ku no igpalikwad ku ikow igpahognà diyà to mgo kasinakupan

ku tibò. Kanak to dalid no pigpunu-an ni David di bogas a gayod likat du-on kandin. Kanak iyan to Salimpagung no malanyag no ogpandalipaak to kabukas-bukas." Sikan to kagi ni Jesus.

¹⁷ Na to Ispiritu Santu aw tinawasan no Asawahon ni Jesu-Kristu, og-iling to "Dumuguk kow," aw kotob to mgo otow no ogpakadinog, umiling gayod kandan to "Dumuguk kow." To otow no piglanggahan, dumuguk aw ogkainom din to wohig no wadà bayad no makagbuhoy no sikan no kinabuhì no konad ogkawadà.

¹⁸ Na kanak no si Juan, ogbahogon ku to tibò no ogpakadinog to intag-an dini so-idi no nasulat. Ko moydu-on ogdugang to inlikwad dini, ogdugangan to Diyus to pagkastigu kandin to mgo kalisodan no innangon dini so-idi no nasulat. ¹⁹ Ko moydu-on ogbawas to inlikwad dini, ogkagawangan kandin to kandin bogas to kayu no makagbuhoy no kinabuhì no konad ogkawadà no innangon dini aw kandin no bahin du-on to lunsud to Diyus, ogpuduton.

²⁰ Kandin no nigmatu-ud sikan tibò, og-iling to "Tùtu-u iyan. Madaas ad ogdatong." Na Jesus no Magbobo-ot noy, ogpangumanayon ka, andini kad iyan.

²¹ Na iyu no mgo tumutu-u, madumahan kow on to ka-at ni Jesu-Kristu. Na sikan dà iyan. Amin.